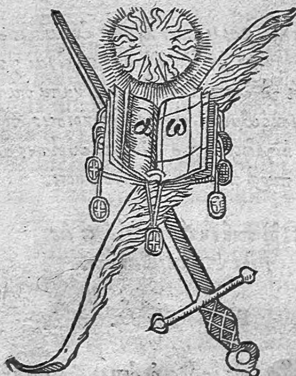
DIOSCORIDIS LIBRI OCTO GRAECE ET LATINE.

Castigationes in eosdem libros.

Κράτος θανάτου ϗ ζωῆς.

Imperium mortis & vitæ.

PARISIIS,

Apud Petrum Haultinum, via Iacobæa, sub signo caudæ Vulpinæ.

1549

Ἐκ τοῦ Γαληνοῦ ἐν τῷ περὶ ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως.

Ὁ δὲ ἀναζαρβεὺς Διοσκορίδης ἐν ή βιβλίοις τὴν χρήσιμον ἅπασαν ὕλην ἔγραψεν οὐ βοτανῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ δένδρων, καὶ καρπῶν καὶ χυλῶν καὶ ὀπῶν· ἔτι τε τῶν μεταλλευομένων ἁπάντων, καὶ τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων μνημονεύσας· καί μοι δοκεῖ τελεωτάτην ἁπάντων οὗτος τὴν περὶ τῆς ὕλης τῶν φαρμάκων πραγματείαν ποιήσασθαι. πολλὰ μὲν γὰρ τοῖς ἔμπροσθεν ὑπὲρ αὐτῶν γέγραπται καλῶς, ἀλλ' ὑπὲρ ἁπάντων οὕτως οὐδενί.

Ἐκ τοῦ Ὀρειβασίου ἐν τῷ ιέ τῶν ἰατρικῶν συναγωγῶν.

Ἡ γνῶσις τῶν ἁπλῶν φαρμάκων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς δυνάμεων οὕτως ἀναγκαιοτάτη καθέστηκεν, ὡς μὴ δ' οἷόν τε εἶναι χωρὶς ταύτης ἰατρεύειν ὀρθῶς. ἅμα τε γὰρ εὐπορίας τ' ἐστὶ καὶ κατὰ πᾶσαν καιρῶν περίστασιν εὐχερῶς εὑρισκόμενα, καὶ εἰς τὰς ἐπικρίσεις τῶν συνθέτων δυνάμεων εὔχρηστον ἡ γνῶσις. ἔτι δ' εἰς τὰς εὑρέσεις αὐτῶν· καθόλου τὸ τεχνικὸν ἐπιφαίνει παρὰ πᾶσιν ἡ τούτου εἴδησις.

Περὶ τούτου Διοσκορίδου ὡς τινὲς ὑπολαμβάνουσι.

Ἐκ τῶν Σουίδα.

Διοσκορίδης ἀναζαρβεὺς ἰατρὸς ὁ ἐπικληθεὶς φακᾶς, διὰ τοὺς ἐπὶ τῆς ὄψεως φακούς. συνῆν δὲ Κλεοπάτρᾳ ἐπὶ Ἀντωνίου, καὶ γέγραπται αὐτῷ βιβλία κή. τὰ πάντα ἰατρικὰ περιβόητα.

VM DEI Opt. Max. benignitate conſequutus eſſem, vt hæ literarum formæ, quas exculpſi, multis probarentur, hoc mihi ſtudiū fuit, vt optimum quenque librum in quamplurima exemplaria hac ſcribendi ratione transfunderem. Initium itaque huius rei à ſacris mihi faciendum putaui: quas veluti primitias cùm Deo perſoluiſſem, alios huius linguæ auctores præſertim bonos exprimere aggreſſus ſum. Quam ad rem cùm aliorum etiam doctorum & nobis amicorū hominum, tum Iacobi Goupyli medici opera ac iudicio vſi ſumus, qui nobis vt Dioſcoridis libros ita exprimeremus, vt in anguſtum quoddam ſpatium contraherentur, conſilium dedit, benigniſsiméque pollicitus eſt ſe ea diligentia, quam maximam adhibere poſſet, effecturum, vt hic auctor ex multorum veterum codicum fide emendatus in manus hominum perueniret. Quod vt præſtaret exemplaria ab aliis excuſa cum multis veteribus libris manu ſcriptis contulit, locóſque omnes, qui peruerſè deſcripti, aut deficientes eſſent, aſteriſco annotauit, vt eos poſtea reſtitueret. (ea enim libros caſtigādi ratio potior ei viſa eſt, quàm vt ea, quæ iam recepta eſſent, induceret) Id autem quanta fide ac diligētia ab eo ſit præſtitum videbitis in caſtigationibus, quas is in hunc auctorem ſcripſit: vos igitur his noſtris laboribus interim fruimini, dum vobis expreſſam imaginem plantarum, de quibus in hoc auctore tractatio eſt apparamus. Valete.

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΠΕΡΙ ὕλης ἰατρικῆς λόγοι ἕξ.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἰοβόλων, ἐν οἷς περὶ λυσσῶντος κυνὸς, σημειώσεις τε τῶν ὑπ' αὐτῶν δηχθέντων, καὶ θεραπεία.

PEDACII DIOSCORIDIS de materia medica libri ſex.

Eiuſdem de venenatis animalibus libri duo, in quibus tractatio eſt de cane rabido, & de notis, quibꝰ agnoſcimus eos, qui ab animalibus venenum relinquentibus icti ſunt.

ΠΙΝΑΞ ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΣΥΝεχομένων ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ. ἐν ᾧ ὁ μὲν πρῶτος ἀριθμὸς τὸ βιβλίον, ὁ δὲ δεύτερος, τὸ κεφάλαιον ὑποδεικνύει.

A

(Α)βρότονον	γ. κθ.	δος δεδηγμένων	η. ια.
ἀγάλλοχον	α. κα.	αἶρα	β. ρκβ.
ἀγαρικὸν	γ. α.	ἀκακαλίς	α. ριθ.
ἀγήρατον	δ. οθ.	ἀκακία	α. ρλδ.
ἄγνος	α. ρλς.	ἀκαλύφη	δ. ςδ.
ἀγριελαία	α. ρλη.	ἄκανθα	γ. ιθ.
ἀγριόμηλα	α. ρξδ.	ἄκανθα ἀγρία	γ. κ.
ἀγριορίγανον	γ. λδ.	ἄκανθα ἀραβική	γ. ιε.
ἄγρωστις	δ. σς.	ἄκανθα λευκή.	γ. ιδ.
ἄγρωστις ἡ ἐν παρνασσῷ	δ. λβ.	ἀκάνθιον	γ. ιη.
ἄγχουσα	δ. κγ.	ἄκινος	γ. ν.
ἄγχουσα ἑτέρα	δ. κδ.	ἀκόνη	ε. ρξη.
ἄγχουσα τρίτη	δ. κς.	ἀκόνιτον	δ. οζ.
ἀδάρκης	ε. ρλζ.	ἀκόνιτον	ς. ζ.
ἀδίαντον	δ. ρλς.	ἀκόνιτον ἕτερον	ε. ρνβ.
ἀείζωον τὸ μέγα	δ. πθ.	ἄκορον	
ἀείζωον τὸ μικρὸν	δ. ρς.	...αμένων	ε. ρο..
ἀείζωον ἕτερον	δ. ϑβ.	ἀκρίδες	ε. ρος.
ἀθήρα	β. ριδ.	ἀκτή	ε. ρπ.
αἴγειρος	α. ριδ.	ἀλεκτορίς	δ. ροζ.
αἰγίλωψ	δ. ργθ.	ἀλεκτορίδος ε...	ε. ροβ.
αἰδοῖον ἄρρενος ἐλάφου	β. δγ.	ἅλες ... ε	ε. ροε.
αἰθάλη λιβανωτοῦ	α. πε.	ἀλθαία	ε. ροδ.
αἰθιοπίς	δ. ρε.	ἄλιμος	β. οϛ.
αἴλουρος	β. κ..	ἄλισμα ... ὄφεως	β. ιη.
αἷμα	β. ..η.	..γγίδιον	β. ρξζ.
αἷμα ταύρειον	ς. ρλς.	γλαύκιον	γ. ρ.
Περὶ Αἱμόρρου	.. ρκδ.	γλαῦξ	δ. ρμα.
Περὶ τῶν ὑφ' Αἱμόρρου καὶ ...	β. ξς.	γλήχων	γ. λς.

 γλυκύρ-

ἄλος ἄνθος ε. ρκθ.
ἅλος ἄχνη ε. ρκζ.
ἀλσίνη δ. πζ.
ἄλυπον δ. ροζ.
ἀμβροσία γ. ρλ.
ἄμμι γ. ο.
ἄμμος ε. ρζ.
ἀμμωνιακόν γ. ϛθ.
ἀμόργη α. ρλε.
ἀμπελόπρασον β. ρϛ.
ἄμπελος ἀγρία δ. ρπ.
ἄμπελος ἀγρία ε. β.
ἄμπελος λευκὴ δ. ρπα.
ἄμπελος μέλαινα δ. ρπβ.
ἄμπελος οἰνοφόρος ε. α.
ἀμυγδαλῆ α. ροζ.
ἄμυλον β. ρκγ.
Περὶ Ἀμφισβαίνης ζ. ια.
Περὶ τῶν ὑπ' Ἀμφισβαίνης δεδηγμένων η. θ.
ἄμω[illegible] α. ιδ.
ἀ[illegible] β. σθ.
[illegible] γ. ρνη.
[illegible] β. σγ.
[illegible] β. ρνα.
[illegible] γ. ροδ.
[illegible] γ. ρνα.
[illegible] β. σζ.
[illegible] γ. ξζ.
[illegible] γ. ρνε.
ἀντίποδα ε. ριϛ.
ἀνωνὶς γ. κα.
ἄξος ε. πϛ.
ἀπαρίνη γ. ϛϛ.
ἄπιος α. ρξη.
ἄπιος δ. ρο.
ἀπόκυνον δ. πα.
ἀπόπατος β. ϛη.
ἀράχνη β. ξη.
ἀργεμώνη β. σιη.
ἀρίσαρον β. σϛη.
ἀριστολοχία κληματῖτις γ. ϛ.
ἀριστολοχία μακρά γ. ε.
ἀριστολοχία στρογγύλη γ. δ.
ἄρκειον δ. ρζ.
ἀρκευθὶς α. ρδ.
ἄρκτιον δ. ρϛ.
ἀρνόγλωσσος β. ρνγ.
ἄρον β. ρϛζ.
ἀρσενικόν ε. ρκα.
ἀρτεμισία λεπτόφυλλος γ. ρκθ.
ἀρτεμισία πολύκλωνος γ. ρκη.
ἄσαρον α. θ.
ἄσβεστος ε. ρκδ.
ἀσβόλη ε. σπβ.
ἀσκληπιάς γ. ρζ.
ἄσκυρον γ. ρογ.
ἀσπάλαθος α. ιθ.
ἀσπάραγος β. ρνβ.
Περὶ Ἀσπίδος ζ. ιη.
Περὶ τῶν ὑπ' Ἀσπίδος δηχθέντων η. ιε.
[illegible]λιμον γ. ρνβ.
[illegible]ατικός δ. σκ.
[illegible]γαλος δ. ξβ.

[illegible]ποδα

ἀστράγαλος

ἀστράγαλος ὑός β. ξϛ.
ἄσφαλτος α. ϙ.
ἀσφόδελος β. ϙθ.
ἀβακτυλλίς γ. ϙζ.
ἀβάφαξις β. ρμε.
ἀφάκη β. ροη.
ἀφρόνιβον ε. σκα.
ἀχίλλειος δ. σις.
ἀχεάς α. ροθ.
ἀψίνθιον γ. κς.
ἀψίνθιον θαλάσσιον γ. κζ.
ἀψίνθιον σαρδώνιον γ. κη.

B

Βάκχαεις β. να.
βάλανοι α. ρμδ.
βάλανος μυρε-ψική δ. ρξ.
βαλαύστια α. ρνε
βαλλωτή. γ. ϙιζ.
Περὶ βασιλίσκου ζ. ιθ.
Περὶ τῶν ὑπὸ βασιλίσκου δηχθέντων η. ις.
βάτος δ. λζ.
βάτος ἰδαία δ. λη.
βαβάχιον β. σς.
βάβαχοι β. κη.
βδέλλα ς. λ.
βήχιον γ. ϙκς.
βλῆτον β. ργ.
βολβός β. σα.
βολβὸς ἐδώδιμος β. σ.
βόβις γ. ρλ.
βύγλωσσον δ. ρκη.
βουνιάς β. ϙλς.
βουώνιον δ. ρκδ.
βούπρηστις β. ξς.
βούπρηστις ς. γ.
βούτυρος καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ λιγνύς. β. πα.
βούφθαλμον γ. ρνς.
βρεταννική δ. β.
βρύον θαλάσσιον δ. ϛθ.
βρῶμος β. ρις.
βρῶμος ἢ πόα δ. ρμ.

Γ

Γάλα β. οε.
γάλα γυναικεῖον β οη.
γάλα ἐμπυπαθέν ς. κς.
γάλα σχιστόν β. οζ.
γαλῆ κατοικίδιος. β. κζ.
γαλίοψις δ. ϛε.
γάλλιον δ. ϛϛ
γάῤῥος β. λδ.
γλυπανή γ. γ.
γεράνιον γ. ρλα.
γῆ ε. ϙο.
γῆ ἀμπελῖτις. ε. ρπα.
γῆ ἐρετριάς ε. ροα.
γῆ ἡ ἐκ τῶν καμίνων ε. ροθ.
γῆ κιμωλία ε. ρος.
γῆ μηλιάς ε. ρπ.
γῆ πνιγῖτις δ. ροζ.
γῆ σαμία ε. ροβ.
γῆ σελινουσία ε. ροε.
γῆ χία ε. ϙοδ.
γῆς ἔντερα β. οϛ.
Γῆρας ὄφεως β. ιη.
γιγγίδιον β. ϙξζ.
γλαύκιον γ. ρ.
γλαῦξ δ. ϙμα.
γλήχων γ. λς.

γλυκύῤῥιζα γ. ζ. α. λα καὶ α. ϙμα.
γναφάλιον γ. ϙλβ.
γογγύλη β. ϙλδ.
γογγύλη ἀγρία β. ρλε.
γύψος ς. κδ.

Δ

Δάκρυον ἐλαίας αἰθιοπικῆς. α ρμβ.
δαῦκος γ. ϖγ.
δάφνη α. ρζ.
δάφνη δ. ρμζ.
δαφνοειδές δ. ϙμη.
δελφίνιον γ. ϖδ.
δελφίνιον ἕτερον γ. ϖε.
δευτερεία ε. ιγ.
δίκταμνος γ. λζ.
δίκταμνος ὁ κρητικός γ. λθ.
δίψακος β. ιγ.
Περὶ Διψάδος ζ. ισ.
δορύκνιον δ. οε.
δορύκνιον ς. ς
δράβη β. ρϖζ.
δρακόντιον β. ρςς.
δράκων θαλάσσιος β. ιε.
Περὶ Δρυΐνου ζ. ιβ.
Περὶ τῶν ὑπὸ Δρυΐνου δεδηγμένων. η. ι.
δρυοπ... δ. ϙπθ.
δρῦς α. ϙμγ.

Ε

Ἔβενος α. ρλ.
ἐλαία α. β. ρλθ.
ἐλαιόμελι α. λζ.
ἔλαιον ἀβροτόνινον, α. ζα.
ἔλαιον ἐκ τῆς ἀγρίας ἐλαίας.

ἔλαιον ἀμαράκινον α. ξθ.
ἔλαιον ἀμυγδάλινον. α. λθ.
ἔλαιον ἀνήθινον α. ξβ.
ἔλαιον βαλάνινον α. μ.
ἔλαιον γλεύκινον α. ξη.
ἔλαιον δάφνινον α. ν.
ἔλαιον ἐλάτινον. α. νε.
ἔλαιον ἴρινον α. ξζ.
ἔλαιον καρύϊνον α. μβ.
ἔλαιον κίκινον α. λη.
ἔλαιον διὰ τοῦ κνιδείου κόκκου. α. μδ.
ἔλαιον κνίκινον α. με.
ἔλαιον κοινὸν. α. λ.
ἐλάαι κολυμβάδες α. ϙμ.
ἔλαιον κρόκινον α. ξε.
ἔλαιον κύπρινον α. ξς.
ἔλαιον λευκὸν α. λβ.
ἔλαιον μαστίχινον α. νβ.
ἔλαιον μεγάλινον α. ο.
ἔλαιον μελάνθινον α. μζ.
ἔλαιον μήλινον. α. νς.
ἔλαιον μυρσίνινον α. μθ.
ἔλαιον ναρκίσσινον α. ξδ.
ἔλαιον οἰνάνθινον α. νζ.
ἔλαιον ῥαφάνινον α. μς.
ἔλαιον ῥόδινον α. νδ.
ἔλαιον σαμψύχινον α. νθ.
ἔλαιον σησάμινον α. μα.
ἔλαιον σικυώνιον. α. λγ.
ἔλαιον σινάπινον α. μη.
ἔλαιον σούσινον α. ξγ.
ἔλαιον σχίνινον α. να.
ἔλαιον τήλινον α νη.

ἔλαιον

ἔλαιον ὑοσκυάμινον	α. μγ.	ἐφήμερον	ϛ. ε.
ἔλαιον ὠκίμινον	α. ξ.	Περὶ Ἐχίδνης.	ζ. ι.
ἔλαιον ὠμοτριβές.	α. κθ.	Περὶ τῶν ὑπὸ Ἐχίδνης δεδηγμένων	η. η.
ἐλαιοσέλινον	γ. οε		
ἐλατήριον	δ. ρνε	ἔχιν	δ. α.
ἐλατίνη	δ. μ.	ἐχῖνος θαλάσσιος	β. α.
ἐλαφόβοσκον	γ. π.	ἐχῖνος χερσαῖος	α. β.
ἐλάφου κέρας	α. ξγ.	ἔχιον	δ. κζ.
ἐλελίσφακον	γ. μ.	Z	
ἐλένιον	α. κζ.	Ζειὰ	β. ρια.
ἐλένιον αἰγύπτιον	α. κη.	ζιγγίβερι	β. ρπ.
ἐλέφας	β. ξα.	ζύθος	β. πη.
ἐλίχρυσον	δ. νζ.	ζωμὸς νεαρῶν ἰχθύων	β. λη.
ἐλλέβορος λευκός.	δ. ρν.	ζώπισσα	α. ϛθ.
ἐλλέβορος μέλας	δ. ρνα.	H	
ἐλξίνη	δ. λθ.	Ἡδύοσμος ἄγριος	γ. μβ.
ἐλξίνη	δ. πς.	ἡδύοσμος ἥμερος	γ. μα.
ἐλυμὸς	β. ρκ.	ἡδύσαρον	γ. ρμς.
ἔμβρυον φθόειον	ε. σζ.	Ἡδύχρουν	α. οα.
ἔμπετρον	δ. ρπα.	ἡλιοσκόπιος	δ. ρξδ.
ἐπίθυμον	δ. ροθ.	ἡλιοτρόπιον τὸ μέγα	δ. ρϛγ.
ἐπιμήδιον	δ. ιθ.	ἡλιοτρόπιον τὸ μικρόν.	δ. ρϛδ.
ἐπιπακτίς.	δ. ρθ.	ἡμεροκαλλίς.	γ. ρλζ.
ἐρέβινθος	β. ρκς.	ἡμιονῖτις	γ. ρνβ.
ἐρείκη	α. ριη.	ἧπαρ αἰγός.	β. μζ.
ἔρια	β. πβ.	ἧπαρ αἰθύας	β. ν.
ἔρια κεκαυμένα	β. πγ.	ἧπαρ κάπρου	β. μη.
ἔρινος	δ. κθ.	ἧπαρ ὄνειον	α. σλ.
ἕρπυλλον	γ. μς.	ἠρυγέρων	δ. ϛζ.
ἐρυθρόδανον	γ. ρξα.	ἠρύγγιον	γ. κδ.
ἐρύσιμον	β. ρπη.	Θ	
εὔζωμον	β. ρο.	Θαλασσόμελι	ε. κ.
εὐπατόριον	δ. μα.	θάλικτρον	δ. ϛη.
εὐφόρβιον	γ. σς.	θαψία	δ. ρνζ.
ἐφήμερον	δ. πε.	θεῖον	ε. ϛκδ.

θέρμος

θέρμος ἥμερος καὶ ἄγριος β. ρλϐ. ρλγ.
θηλυπτερίς. δ. ρπς.
θῆλυς δ. ρξε.
θλάσπι β. ρπς.
θρίδαξ ἄγριος β. ρξς.
θρίδαξ ἥμερος β. ρξε.
θύμϐρα γ. με.
θυμελαία δ. ρογ
θυμοξάλμη ε. κδ.
θύμος γ. μδ.

I

Ιδαία ῥίζα δ. μδ.
ἱερὰ βοτάνη δ. ξα.
ἱεράκιον τὸ μέγα γ. οβ.
ἱεράκιον τὸ μικρόν. γ. ογ.
ἱεροβοτάνη δ. ξϐ.
ἰξίας ς. κα.
ἰξός. γ. ρδ.
ἡ Κοινὴ τῶν ἰοϐόλων θεραπεία. η.α.
ἴον δ. ρκϐ.
ἰόνια β. ς.
ἰξὸς γ. ζγ.
ἰὸς ξυστός. ε. ςα.
ἰὸς σιδήρου ε. ςγ.
ἰὸς σκώληκος ε. ςϐ.
ἱππάκη β. π.
ἱππόγλωσσον δ. ρλϐ.
ἱππόκαμπος β. γ.
ἱππολάπαθος β. ρμα.
ἱππομάραθρον γ. ωϐ.
ἱπποποτάμου ὄρχις β. κε.
ἱπποσέλινον β. οη.
ἵππουρις δ. μς.
ἵππουρις ἑτέρα. δ. μζ.
ἱπποφαές δ. ρξϐ.
ἱππόφαισον δ. ρξγ.
ἶρις α. α.
ἰσάτις ἀγρία β. σις.
ἰσάτις ἥμερος β. σιε.
ἰσόπυρον δ. ρκα.
ἰτέα α. ρλζ.
ἰχθυοκόλλα γ. ρβ.

K

Κάγκαμον α. κγ.
κάγχρυ γ. πη.
καδμεία ε. πδ.
κακαλία δ. ρκγ.
καλαμάγρωστις δ. λα.
καλαμίνθη γ. μγ.
κάλαμος α. ριε.
κάλαμος ἀρωματικός, α. ιζ.
κάμπαι β. ξδ.
κανθαρίς. ς. α.
κανθαρίδες β. ξε.
κάνναϐις ἀγρία γ. ρξς.
κάνναϐις ἥμερος γ. ρξε.
καπνὸς δ. ρι.
κάππαρις β. σδ.
κάρδαμος β. ρπε.
καρδάμωμον α. ε.
κάρος γ. ξς.
καρκῖνος χερσαῖος β. ιϐ.
κάρυα βασιλικά. α. ροθ.
κάρυα ποντικά. α. ρπ.
κασσία α. ιϐ.
κάστανα α. ρμς.
κάστορος ὄρχις β. κς.
καταννάγκη δ. ρλ.δ.
καλύματα β. να.

καυ-

καυκαλίς. β. ρξθ.
Περὶ τῶν ὑπὸ Κεγχρίδίου δηχθέντων. η. ιγ.
κέγχρος ς. ις.
Περὶ Κέγχρου ζ. δ.
κέδρος α. ρς.
κενταύρειον τὸ μέγα γ. η.
κενταύρειον τὸ μικρόν. γ. θ.
κεράσια α. ρνη.
Περὶ Κεράσου. ς. ιζ.
Περὶ τῶν ὑπὸ Κεράστου δηχθέντων η. ιδ.
κεράτια α. ϙνθ.
κέστρον δ. α.
κηκίς. α. ϙμζ.
κηπαία γ. ρξη.
κηρός. β. ρε.
κήρυκες β. ε.
κίκι δ. ρξδ.
κιννάβαρι ε. ρθ.
κιννάμωμον α. ιδ.
κιρκαία γ. ϙλδ.
κίρσιον δ. ϙιθ.
κίσθος α. ρκζ.
κισσηρις ε. ρκε.
κισσός. β. σι.
κληματίς. δ. ζ.
κληματῖτις δ. ρθ.
κλινοπόδιον γ. ρι.
κλύμενον δ. ιγ.
κνιδέλαιον α. μδ.
κνικέλαιον α. με.
κνίκος δ. ρς.
κοκκυμηλέα α. ϙοε.
κόκκος βαφική. δ. μη.
κόλλα γ. ρα.
κολόκυνθα β. ρξβ.
κολοκυνθίς. δ. ροη.
κολχικόν. δ. πδ.
κόμαρος α. ϙος.
κονδρίλλη β. ρξα.
κονία συκῆς α. ρπζ.
κόνυζα γ. ρλς.
κοράλλιον ε. ϙλθ.
κόρεις οἱ ἀπὸ κλίνης β. μς.
κόριον γ. οα.
κόριον ς. θ.
κόρις β. λς. γ. ϙοδ.
κορυδαλλός β. νθ.
κορωνόπους β. ϙνη.
κόστος α. ιε.
κοτυληδών. δ. ϛβ.
κοτυληδὼν ἑτέρα δ. ϛγ.
κουβαρίδες β. λζ.
κοῦρμι β. [illegible]
κοχλίας χερσαῖος β. [illegible]
κράμβη ἄγριος β. ϙ[illegible]
κράμβη ἥμερος β. ρ[illegible]
κράμβη θαλασσία β. [illegible]
κρανία [illegible]γ.
κραταιόγονον [illegible]μβ.
κριθή. ς. [illegible]
κρίθμον δ. ξ[illegible]
κρίμνον δ. ξε.
κρίνον δ. ξς.
κροκοδείλιον ς. [illegible]
κροκόμαγμα δ. ξδ.
κρόκος α. ρξ.
κρόμμυα β. ρπ[illegible]
κύαμος αἰγύπτιος. β. ϙκη.

κύαμος

κύαμος ἑλληνικός.	β. ρκζ.	λεοντοπέταλον	γ. ρι.
κυανός.	ε. ϙε.	λεοντοπόδιον	δ. ρλα.
κυκλάμινος	β. ρϙδ.	λεπίδιον	β. σε.
κυκλάμινος ἑτέρα	β. ρϙε.	λεπίς.	ε. πθ.
κύμινον	γ. ξη.	λεπίδος στόμωμα	ε. ϛ.
κύμινον ἄγριον	γ. ξθ.	λευκάκανθα	γ. κϐ.
κυνόγλωσσον	δ. ρκθ.	λευκὰς ὀρεινή	γ. ργ.
κυνοκράμβη	δ. ϙϛβ.	λεύκη	α. ϙι.
κυνόσβατον	α. ϙκδ.	λευκόϊον	γ. ρλη.
κυπαρισσίας	δ. ρξε.	λευκὸν ᾠοῦ	β. νε.
κυπάρισσος	α. ργ.	λιβανωτίς.	γ. πζ.
κύπειρος	α. δ.	λιβανωτὶς ῥουσμαρίνου	γ. πθ.
κύπρος	α. ρκε.	λίβανος	α. πϐ.
κυτίς.	α. ρνγ.	λιβάνου φλοιὸς	α. πγ.
κύτισος	δ. ϙιγ.	λιγνὺς ἡ ἐξ ὑγρᾶς πίσσης	α. ϛζ.
κῦφι	α. κδ.	λιγνύος σκευασία	α. πϛ.
κύων λυσσῶν	β. μθ.	λιγυστικόν.	γ. νη.
Σημεῖα κυνὸς λυσσῶντος καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδηγμένων.	ζ. β.	λιθάργυρος	ε. ρϐ.
Διαίτης τῶν ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος δηχθέντων	ζ. δ.	λιθάργυρος πλυθεῖσα	ϛ. κζ.
Βοήθεια τοπικὴ τῶν λυσσῶντος κυνὸς δηγμάτων.	ζ. γ.	λιθοκόλλα	ε. ρξδ.
ἰὸς ξυ...	β. λβ.	λίθος ἀετίτης	ε. ρξα.
ἰὸς σιδή...	δ. οθ, καὶ ϛ. ια.	λίθος αἱματίτης	ε. ρμδ.
ἰὸς σκώλη...		λίθος ἀλαβαστρίτης	ε. ϙγ.
Λ		λίθος ἀμίαντος	ε. ϙνϛ.
ἱππάκη		λίθος ἀραβικός.	ε. ϙμθ.
...γωὸς θαλάττιος (ἱππόγλ...)	β. ϛ.	λίθος ἀρμένιος	ε. ρε.
...σαῖος (ἱππόκαμπος)	β. ιθ.	λίθος ἄσσιος	ε. ρμβ.
ἱππολάπαθος	δ. ιζ.	λίθος γαγάτης	ε. ϙμϛ.
ἱππομάραθρον	α. ρκθ.	λίθος γαλακτίτης	ε. ρν.
ἱπποποτάμου ὄρ...	δ. ρξθ.	λίθος γεώδης	ε. ρξθ.
ἱπποσέλινον	β. ρμ.	λίθος θρακίας	ε. ϙμζ.
ἵππουρις	β. ρμβ.	λίθος θυΐτης	ε. ρνδ.
...μνιον	δ. ιϛ.	λίθος ἴασπις	ε. ρξ.
λειχῆνες ἵππων	β. με.	λίθος ἰνδικός.	ε. ρζ.
		λίθος ἰουδαϊκός.	ε. ϙνε.

λίθος

λίθος μαγνίτης ε. ρμη.
λίθος μελιτίτης ε. ρνα.
λίθος μεμφίτης ε. ρνη.
λίθος μολιβδοειδὴς ε. ϛε.
λίθος μόρροχθος ε. ρνβ.
λίθος ὀστρακίτης ε. ρξε.
λίθος ὀφίτης ε. ρξβ.
λίθος πυρίτης ε. ρμγ.
λίθος ὁ ἐν τῇ σαμίᾳ γῇ ε. ρογ.
λίθος σάπφειρος ε. ρνζ.
λίθος σεληνίτης ε. ρνθ.
λίθοι οἱ ἐν τοῖς σπόγγοις ε. ρξγ.
λίθος σχιστός. ε. ρμε.
λίθος φρύγιος ε. ρμα.
λιθόσπερμον γ. ρνη.
λημνία γῆ ε. ριγ.
λινόζωστις δ. ρϛα.
λίνον β. ρκε.
λογχῖτις γ. ρξα.
λογχῖτις ἑτέρα γ. ρξβ.
λυγκούριον β. ρ.
λύκιον α. ρλγ.
λύκοψις δ. κϛ.
λυσιμάχιον δ. γ.
λυχνὶς ἀγρία γ. ριε.
λυχνὶς στεφανωματική. γ. ριδ.
λωτὸς ἄγριος δ. ριβ.
λωτὸς αἰγύπτιος δ. ριδ.
λωτὸς ἥμερος. δ. ρια.

M

Μανίδες β. λα.
μάκερ α. ρια.
μαλάβαθρον α. ια.
μαλάχη β. ρμδ.
μανδραγόρας δ. οϛ.
μανδραγόρας ϛ. ιϛ.
μανδραγορίτης ε. πα.
μάννα λιβάνου α. πδ.
μάραθρον γ. πα.
μάρον γ. μη.
μεῖον α. γ.
μελάνθιον γ. ϛγ.
μέλαν ε. ρπγ.
μελαντηρία ε. ριη.
μέλι καθόλου β. ρα.
μέλι τὸ ἐν ἡρακλείᾳ ϛ. κ.
μέλι ποντικόν β. ργ.
μέλι σάκχαρον β. ρδ.
μέλι σαρδῷον β. ρβ.
μελία α. ρθ.
μελίκρατον ε. ιζ.
μελίλωτον γ. μη.
μελίμηλα α. [illegible]
μελισσόφυλλον γ. ριη.
μελυδήσιον α. ογ.
μέσπιλα α. ρξ.
μέσπιλα ἑτέρα α. [illegible]
μετώπιον α. [illegible]
μηδική. β. [illegible]
μήδιον. [illegible]γ.
μήκων [illegible]
μήκων ϛ. [illegible]
μήκων ἀφρώδης δ. [illegible]
μήκων ἥμερος δ. ξε.
μήκων κερατῖτις δ. ξϛ.
μήκων κερατῖτις ϛ. [illegible]
μήκων ῥοιάς δ. ξδ.
μηλέα α. ρξ.
μηλόμελι ε. κθ.
μῆλα ἀρμενιακά. α. ρξϛ.

μῆλα

μῆλα ἠπειρωτικά. α. ρξδ.
μῆλα κυδώνια α. ρξα.
μῆλα μηδικά. α. ρξζ.
μῆλα περσικά. α. ρξε.
μίλτος σινωπική. ε. ρια.
μίσυ ε. ριζ.
μολίβδαινα ε. ρ-
μόλιβδος κεκαυμένος ε. ϛϛ.
μόλιβδος πεπλυμένος ε. ϛε.
μορέα α. ρπα.
μύαγρος δ. ριζ.
μύακες β. ζ.
Περὶ μυγαλῆς. ζ. θ.
Περὶ τῶν ὑπὸ Μυγαλῆς δεδηγμένων η. ζ.
μυελοί. β. ϛε.
μύκητες δ. πγ.
μύκητες ϛ. κγ.
μυογάλη. β. σγ.
μυρίκη α. ριξ.
μυριόφυλλον δ. ριε.
μύρρις δ. ριϛ.
μύρων σύνθεσις α. νγ.
μυρσίνη α. ριζ.
μυρσίνη α. ρνϛ.
μυρσίνη ἀγρία δ. ρμϛ.
μυρτίδανος α. ρνζ.
μύρων κιναμώμινον α. οε.
μύρων μαλαβάθρινον α. οζ.
μύρων νάρδινον α. οϛ.
μύες. β. οδ.
μυὸς ὦτα β. σιδ.
μῶλυ γ. νδ.

N

Νάρδος α. ϛ.
νάρδος κελτική. α. ζ.
νάρδης ὀρεινή. α. η.
νάρθηξ γ. ϛα.
νάρκη β. ιζ.
νάρκισσος γ. ρξα.
νάσκαφθον α. κβ.
νάφθα α. ρβ.
νήριον γ. πβ.
νίτρον ε. ρλ.
νυμφαία γ. ρμη.
νυμφαία ἑτέρα γ. ρμθ.

Ξ

Ξάνθιον δ. ρλη.
ξιρίς. δ. κβ.
ξιφίον δ. κ.

O

Ὀθόννη β. σια.
οἰνάνθη ε. ε.
οἰνάνθινος ε. λγ.
οἰνόμελι ε. ιϛ.
οἶνος ε. ζ.η.θ.ι.ια.
οἶνος ἀκορίτης. ε. γ.
οἶνος ἀπίτης ε. λβ.
οἶνος ἀρκευθιδίτης ε. μϛ.
οἶνος ἀρωματίτης ε. ξδ.
οἶνος ἀσαρίτης ε. ξη.
οἶνος ἀψινθίτης ε. μθ.
οἶνος βουνίτης ε. νϛ.
οἶνος δαυκίτης ε. ο.
οἶνος δευτερίας ε. ιγ.
οἶνος δικταμνίτης ε. νζ.
οἶνος ἐλελισφακίτης ε. οα.
οἶνος ἑλλεβορίτης ε. πβ.
οἶνοι θαλάττιοι ε. κζ.
οἶνος θυμβρίτης ε. ξ.

οἶνος

οἶνος θυμελαίτης ε. οη.
οἶνος θυμίτης ε. νθ.
οἶνος καλαμινθίτης καὶ ἕτεροι. ε. ξϐ.
οἶνος κατορχίτης. ε. μα.
οἶνος κέδρινος ε. με.
οἶνος κεδρίτης ε. μζ.
οἶνος κεστρίτης ε. νδ.
οἶνος κονυζίτης ε. ζγ.
οἶνος κυδωνίτης ε. κη.
οἶνος μανδραγορίτης ε. πα.
οἶνος μαραθρίτης καὶ ἀνήθινος. ε. οε.
οἶνος μελιτίτης ε. ιε.
οἶνος μυρσινίτης ε. λζ.
οἶνος μυρτίτης ε. λς.
οἶνος ναρδίτης ε. ξζ.
οἶνος ὁ διὰ τῆς ἀγρίας ναρδε. ε. ζθ.
οἶνος νεκταρίτης ε. ξς.
οἶνος ὀμφακίτης ε. ιϐ.
οἶνος ὀριγανίτης ε. ξα.
οἶνος πανακίτης καὶ οἶνος ἀκορίτης. ε. οϐ.
οἶνος πισσίτης ε. μη.
οἶνος πρασίτης ε. νη.
οἶνος ῥητινίτης ε. μγ.
οἶνος ῥοδίτης ε. κε.
οἶνος ῥοίτης ε. λδ.
οἶνος σελινίτης ε. οδ.
οἶνος σκαμμωνίτης ε. πγ.
οἶνος σκιλλητικός ε. κς.
οἶνος ἐκ σμύρνης καὶ ἄλλων ε. ξε.
οἶνος ἐκ τῆς ἀγρίας σταφυλῆς. ε. ιδ.
οἶνος σιχαδίτης ε. νϐ.
οἶνος στροβιλίτης ε. μδ.
οἶνος συκομορίτης ε. μϐ.
οἶνος σχινίτης ε. λη.
οἶνος τε-
οἶνος τερεμίνθινος ε. λθ.
οἶνος τραγοριγανίτης ε. νε.
οἶνος ὑσσωπίτης ε. να.
οἶνος φοινικίτης ε. μ.
οἶνος χαμαιδρυίτης ε. να.
οἶνος χαμαιπιτυΐνος ε. π.
οἶνος χαμαιλαίτης ε. οθ.
οἴσυπος β. πδ.
ὀλέσιον δ. ια.
ὀλῦνθοι α. ρπς.
ὄλυρα β. ργ.
ὀμφάκιον ε. ς.
ὀμφακόμελι ε. λα.
ὀνάγρα δ. ριη.
ὀνῆτις γ. λγ.
ὀνοβρυχὶς γ. ρο.
ὄνοσμα γ. ρμζ.
ὄνυχες β. ι.
ὄνυχες αἰγῶν β. με.
ὄνυχες ὄνων β. μδ.
ὀξάλμη ε. κγ.
ὄξος ε. κα.
ὄξος σκιλλητικόν ε. κε.
ὄξος σιχαδικόν ε. νγ.
ὀξυάκανθα α. ρκγ.
ὀξύμελι ε. κϐ.
ὀπὸς καρπάσου ς. ιγ.
ὀρεοσέλινον γ. ος.
ὀρίγανον σ. λϐ.
ὅρμινον ἥμερον γ. ρμε.
ὀρνιθόγαλον β. ροδ.
ὀροβάγχη β. ροϐ.
ὄροβος β. ρλϐ.
ὀῤῥὸς γάλακτος β. ος.
ὄρυζα β. ριζ.
ὄρχις

ὄρχις γ. ρμα.
ὄρχις ἕτερος γ. ρμβ.
ὄστρακα ε. ρον.
ὄσυρις δ. ρμγ.
οὖα α. ροδ.
οὖρον β. ϛθ.

Π

Παγκράτιον β. σγ.
παιονία γ. ρνζ.
παλίουρος α. ρκβ.
πάνακες γ. νε.
πάνακες ἀσκληπιοῦ γ. νϛ.
πάνακες χειρώνιον γ. νζ.
πάπυρος α. ρις
παρθένιον γ. ρνε.
παρωνυχία δ. νδ.
πεντάφυλλον δ. μβ.
πέπερι β. ρπθ.
πεπλὶς δ. ρξθ.
πέπλος δ. ρξη.
πέπων β. ρξδ.
πετασίτης δ. ρη.
περικλύμενον δ. ιδ.
περιστερεών. δ. ξ.
περσέα α. ρπη.
πετροσέλινον γ. οζ.
πευκέδανος γ. ϛβ.
πήγανον γ. νβ.
πήγανον ἄγριον γ. νγ.
πίσσα ξηρὰ α. ϛβ.
πίσσα ὑγρά. α. ϛε.
πισσάκια α. ρον.
πισσέλαιον α. ϛϛ.
πισσάσφαλτος α. ρα.
πιτύα λαγωοῦ β. πε.
πιτυΐδες α. πη.
πιτυοκάμπη ϛ. β.
πιτύουσα δ. ρξϛ.
πίτυς α. πζ.
πλάτανος α. ρκ.
πνεύμων ἀλώπεκος β. μα.
πνεύμων θαλάσσιος β. λθ.
πνεύμων χοίρειος καὶ ἄρνειος καὶ αἰγεῖος β. μ.
ποιότητες τῶν οἴνων ἐκ τῆς ἡλικίας ε. ζ.
ἐκ τῆς χρόας ε. η.
ἐκ τῆς γεύσεως καὶ τῶν μεμιγμένων ε. θ.
πολεμώνιον δ. η.
πόλιον γ. ρκδ.
πολύγαλον δ. ρμβ.
πολυγόνατον δ. ϛ.
πολύγονον ἄρρεν δ. δ.
πολύγονον θῆλυ δ. ε.
πολύκνημον γ. ρη.
πολυπόδιον δ. ρπη.
πομφόλυξ ε. πε.
πορφύρα β. δ.
ποταμογείτων δ. ρα.
ποτήριον γ. ιζ.
πράσιον γ. ριθ.
πράσον κεφαλωτόν. β. ροθ.
πρόπολις β. ϛϛ.
πταρμική. β. ρϛβ.
πτελέα α. ριβ.
πτέρις δ. ρπϛ.
πυκνόκομον δ. ρος.
πύρεθρον γ. πϛ.
πυρὸς β. ρζ.

ἐρ-

Ρ

Ρᾶ γ. β.
ῥάμνος α. ρκ.
ῥαφανὶς β. ρλζ.
ῥαφανὶς ἀγρία β. ρλη.
ῥητίνη σχινίνη α. ϛα.
ῥητίνη ὑγρὰ πιτυΐνη καὶ πευκίνη. α. ϛγ.
ῥόα α. ρϐ.
ῥόδα α. ρλα.
ῥοδία ῥίζα δ. με.
ῥοδίδες α. ρλϐ.
ῥοῦς α. ρμη.
ῥύπος βαλανείων α. λδ.
ῥύπος γυμνασίων α. λϛ.
ῥύπος ἐκ τῆς παλαίστρας α. λε.

Σ

Σαγάπηνον γ. ϛε.
σαλαμάνδρα ε. δ.
σάμψυχον γ. μζ.
σανδαράχη ε. ρκϐ.
σαπρότης ξύλων α. ργ.
σαρδόνια πόα ε. ιδ.
σαρκοκόλλα γ. ϛθ.
σὰρξ ἐχίδνης β. ιζ.
σατύρειον γ. ρμγ.
σατύρειον ἐρυθρόνιον γ. ρμδ.
σαῦρα β. ξθ.
σέλινον γ. οδ.
σέρις ἥμερος β. ρξ.
σέσελι αἰθιοπικόν. γ. ξα.
σέσελι μασσαλεωτικόν γ. ξ.
σέσελι πελοποννησιακόν. γ. ξϐ.
σηπία β. κγ.
σησαμοειδὲς τὸ μέγα δ. ρνϐ.
μικρόν. ρνγ.
σήσαμος β. ρκα.
σὴψ. β. ο.
σιδηρῖτις γ. λγ.
σιδηρῖτις ἑτέρα γ. λδ.
σιδηρῖτις τρίτη γ. λε.
σίδια α. ρνδ.
σίκυς ἥμερος δ. ρνδ.
σίλυβον δ. ρνθ.
σίλφη β. λη.
σίλφιον γ. ϛδ.
σίνηπι β. ρπδ.
σίον β. ρνδ.
σίσαρον β. ρλθ.
σισύμβριον β. ρνε.
σισύμβριον ἕτερον β. ρνϛ.
σίσων γ. ξδ.
σκαμμωνία δ. ροα.
σκάνδυξ β. ρξη.
σκίγκος β. οα.
σκίλλα β. σϐ.
σκολοπένδρα β. ιϛ.
Περὶ Σκολοπένδρας ζ. ϛ.
Περὶ τῶν ὑπὸ σκολοπένδρου δεδηγμένων. η. δ.
σκόλυμος γ. ιϛ.
σκόρδιον γ. ρκε.
σκορδόπρασον β. ρπγ.
σκόροδα β. ρπϐ.
σκορπιοειδές. δ. ρϛε.
Περὶ Σκορπίου ζ. ζ.
Περὶ τῶν ὑπὸ σκορπίου δεδηγμένων η. ε.
σκορπίος θαλάσσιος β. ιδ.
σκορπίος χερσαῖος β. ιγ.
σκωρία ἀργύρου ε. ρα.

σκωρία μολίβδου ε. ϛζ.
σκωρία σιδήρου ε. ϛδ.
σμαείδες β. λ.
σμίλαξ β. ροϛ.
σμίλαξ ϛ. ιβ.
σμίλαξ λεία γ. ϙμε.
σμίλαξ τραχεία γ. ϙμδ.
σμύλαξ γ. π.
σμύεις ε. ϙξϛ.
σμύρνα α. οκ.
σμύρνα βοιωτική. α. οθ.
σμύρνιον γ. οθ.
σόγχος β. ϙυθ.
σπαργάνιον γ. κα.
σπαρτίον δ. ροη.
σπόγγοι ε. ρλη.
σταφίς. ε. δ.
στακτή. α. οδ.
σταφὶς ἀγρία δ. ρμϛ.
σταφυλή. ε. γ.
σταφυλῖνος ἄγριος γ. νθ.
στάχυς γ. ϙκ.
στέαρ καθόλου β. πϛ.
στεάτων δύναμις β. ϛδ.
στέαρ πῶς ἀρωματιστέον β. ϛα.
στέαρ πῶς σαμψυχίζεται β. ϛβ.
στέαρ βόειον β. πθ.
στέαρ ταύρειον καὶ παρδάλειον, καὶ λεόντειον β. ϛ.
στέαρ τράγειον καὶ προβάτειον καὶ ἐλάφειον β. πη.
στέαρ ὕειον καὶ ἄρνειον β. πζ.
στέαρ χήνειον, καὶ ὀρνίθειον β. ϛγ.
στίμμοι ε. ϛθ.
στιχάς γ. λα.
στοιβή. γ. ιβ.
στρατιώτης δ. ϙβ.
στρατιώτης ὁ χιλιόφυλλος δ. ϙγ.
στρόβιλοι α. πθ.
στρούθιον β. ϙϛγ.
στρύχνος ἁλικάκαβος γ. οβ.
στρύχνος κηπαῖος γ. οα.
στρύχνος μανικός. γ. οδ.
στρύχνος ὑπνωτικός. γ. ογ.
στύραξ α. π.
στυπτηρία ε. ρκγ.
συκὴ ἀγρία α. ϙπε.
συκόμορον α. ρπβ.
σῦκα α. ρπδ.
σῦκον κύπριον α. ρπγ.
σύμφυτον πετραῖον γ. θ.
σύμφυτον ἄλλο γ. ι.
σχῖνος α. ιϛ. καὶ δ. νβ.
σχῖνος τὸ δένδρον α. ϛ.
περὶ θεραπείας τῶν ὑπὸ σφηκῶν καὶ μελισσῶν δεδηγμένων ϛ. β.
σφόνδυλον γ. ϛ.
σῶρυ ε. ριθ.

T

Τεκτονική. ε. ϙιβ.
τελλῖναι β. η.
τέρμινθος α. ϛβ.
τέττιγες β. νϛ.
τεύκριον γ. ρια.
τεῦτλον β. ϙμθ.
τέφρα ε. λε.
τηλέφιον β. σιζ.
τῆλις β. ρκδ.
τίτανος ϛ. κθ.
τιθυμάλλων ἑπτὰ εἴδη δ. ρξε.

τορ-

τορδύλιον γ. ξγ.
τραγάκανθα γ. κγ.
τράγιον δ. μθ.
τράγιον ἄλλο δ. ν.
τραγοπώγων β. ρογ.
τραγορίγανον γ. λε.
τράγος β. ριε. καὶ δ. να.
τρίβολος δ. ιε.
τρίγλη β. κδ.
τριπόλιον δ. ρλε.
τρίφυλλον γ. ρκγ.
τριχομανές. δ. ρλζ.
τρύγων θαλαττία β. κ.
περὶ Τρυγόνος θαλαττίας. ζ. κ.
περὶ τῶν ὑπὸ Τρυγόνος θαλαττίας δεδηγμένων η. ς.
τρύξ. ε. ρλβ.
τυρὸς νεαρός. β. οθ.
τύφη γ. ρλγ.

Υ

Ὑάκινθος δ. ξγ.
ὕδνον β. ροε.
ὑδράργυρος ε. ρι.
ὑδράργυρος ποθεῖσα ς. κη.
ὑδρόμηλον ε. λ.
ὑδροπέπερι β. ρσα.
περὶ Ὕδρου ζ. ιε.
περὶ τῶν ὑφ' ὕδρου δηχθέντων η. ιβ.
ὕδωρ ε. ιη.
ὕδωρ θαλάττιον ε. ιθ.
ὕδωρ ψυχρόν. ς. λδ.
ὑοσκύαμος δ. ξθ.
ὑοσκύαμος ς. ιε.
ὑπερικόν γ. ροα.
ὑπήκοον δ. ξη.
ὑποκιστίς. α. ρκη.
ὕσσωπον β. λ.

Φ

Φακός β. ρκθ.
φακὸς ἐπὶ τῶν τελμάτων δ. πη.
φαλάγγιον γ. ρκβ.
περὶ Φαλαγγίων ζ. ε.
περὶ τῶν ὑπὸ Φαλαγγίων δεδηγμένων η. γ.
φάλαρις γ. ρνθ.
φασίολος β. ρλ.
φηγός. α. ρμε.
φιλλυρέα α. ρκς.
φίνις β. νη.
φλοιὸς λιβάνου α. πγ.
φλόμος δ. ρδ.
φοίνιξ δ. μγ. καὶ α. ρμθ.
φοίνιξ ἢ καὶ ἐλάτη α. ρνα.
φοίνικες θηβαϊκαί. α. ρν.
φοῦ α. ε.
φρῦνος ε. λα.
φῦκος θαλάττιον δ. ρ.
φυλλῖτις γ. ρκα.
φύλλον γ. ρμ.
φύτευμα δ. ρλ.

Χ

Χαλβάνη γ. ϟζ.
χάλκανθον ε. ριδ.
χαλκῖτις ε. ριε.
χαλκὸς κεκαυμένος ε. πζ.
χαμαιάκτη δ. ρσε.
χαμαιδάφνη δ. ρμθ.
χαμαίδρυς ς. ριβ.
χαμαίκισσος δ. ρκς.
χαμαιλεύκη δ. ρκζ.

χαμαιλέων ὁ λευκός. γ. ι.
χαμαιλέων ὁ μέλας γ. ια.
χαμαιπίτυς γ. ροε.
χαμαιπίτυς ἑτέρα γ. ρος.
χαμαισύκη δ. ρο.
χαμελαία δ. ροβ.
χελιδόνες β. αξ.
χελιδόνιον τὸ μέγα β. σια.
χελιδόνιον τὸ μικρόν β. σιβ.
χημοί. β. θ.
χολὴ β. ϛϛ.
χόνδρος β. ριη.
χρυσάνθεμον δ. νη.
χρυσόγονον δ. νϛ.
χρυσοκόλλη ε. ρδ.
χρυσοκόμη δ. νε.

Ψ

Ψευδοβούνιον δ. ρκε.
ψευδοδίκταμνος γ. λη.
ψευδοκασσία α. ιγ.
ψευδοκιννάμωμον α. ιε.
ψιμμίθιον ε. ργ.
ψιμμίθιον ϛ. κβ.
ψύλλιον δ. ο.
ψύλλον ϛ. ι.
ψωρικόν. ε. ριϛ.

Ω

Ωκιμοειδές. δ. κη.
ὤκιμον β. ροα.
ὠμοτάριχος β. λγ.
ὠόν. β. νδ.
ὤχρα ε. ρη.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.

INDEX OMNIVM QVÆ IN DIOSCORIDE CONTINENTVR.

Prior numerus librum, posterior caput indicat.

A

Brotonum 3.29
Absinthium 3.26
Absinthium marinum 3.27
Absinthium Santonicum 3.28
Acacalis 1.119
Acacia 1.134
Acanthus 3.19
Acanthus syluestris 3.20
Acanthium 3.18
Acetum 5.21
Acetum mulsum 5.22
Acetum scillinum 5.25
Acetum è stœchade 5.53
Achillea 4.36
Achras 1.169
Acida muria 5.23
Acinos 3.50
Acorum 1.2
Aconitum 4.77.78,6.7
Adarces 5.137
Adeps omnis 2.86,94
Adeps sampsuchi odore imbuitur 2.92
Adianton 4.136
Ægilops 4.139
Æris squamma 5.89
Æris flos 5.88
Ærugo rasa 5.91
Ærugo scolecia 5.92
Æs vstum 5.87
Æthiopis 4.105
Aëtites lapis 5.161
Agallochon 1.21
Agaricum 3.1
Ageraton 4.59
Agnus 1.36
Aiuga 3.175,176
Alabastrites 5.153
Alcea 3.164
Alcyonium 5.136
Alisma 3.169
Allium 2.144
Aloë 3.25
Alsine 4.87
Althæa 3.139
Althæa 3.163
Alumen 5.72
Alumen scissile 5.72
Alysson 3.105
Ambrosia 3.129
Amiantus lapis 5.156
Ammi 3.70
Ammoniacon 3.98
Amomum 1.14
Ampelitis terra 5.181
Ampeloprason 2.180

 Amphis-

Amphisbænæ ictus notæ eius curatio 8.9
Amurca 1.135
Amygdalæ amaræ 1.177
Amylum 2.123
Anagallis 2.209
Anagyris 3.167
Anchusa 4.23, 24.25
Andrachne sylueſtris 2.151
Androsaces 3.150
Androsæmon 3.173
Anemone 2.207
Anethum 3.67
Anguium senectus 2.18
Anisum 3.65
Anonis 3.21
Anserinus adeps 2.93
Anthemis 3.154
Anthericum
Anthillis 3.153
Antipathes 5.140
Antirrhinon 4.133
Antispoda 5.86
Aparine 3.104
Aphaca 2.178
Apiastrum 3.118
Apios 4.177
Apium 3.74
Apocynon 4.81
Apollinaris 4.69
Apri iecur 2.39
Apum ictus curatio 8.2
Aqua 5.18
Aqua frigida 6.34
Aqua marina 5.19
Aqua mulsa 5.17
Arabicus lapis 5.149
Araneus 2.150
Arbutus 2.176
Arcion 4.107
Arction 4.106
Arcturon 4.106
Arena 5.16
Argemone 2.208
Argenti recrementum 5.101
Argenti scoria 5.101
Argenti spuma 5.102, 6.27
Argentum viuum 5.110, 6.28
Arisarum 2.198
Ariſtolochia 4.5.6
Armeniaca mala 1.166
Armenius lapis 5.105
Aron 2.197
Arrhenogonon 3.120
Artemisia 3.127.128
Arundo, vide Harundo.
Asarum 19
Asclepias 3.106
Ascyron 3.172
Asius lapis 5.142
Aspalathus 1.19
Asparagus 2.152
Asplenon 3.151
Aspidis ictus notæ curatio, 7.18, 8.15.
Aſter Atticus 4.120
Aſtragalus 4.62
Athamanticum 1.3
Athera 2.114
Atractylis 3.107

Atra-

Atramentum librarium 5.183
Atramentum sutoriũ 5.114
Atriplex 2.145
Auellana nux 1.180
Auena 2.116
Auricula muris 2.214
Auripigmentum, siue arsenicon 5.121.6.29

B

Baccæ lauri 1.90
Baccharis 3.51
Balaustium 1.155
Ballote 3.117
Balsamum 1.18
Barbula hirci 2.173
Basilisci ictus notæ eius curatio 7.19
Bdellium 1.81,8.16
Beta 2.149
Betonica 4.1
Bitumen 1.100
Blatta pistrinaria 2.24
Bliton 2.143
Botrys 3.130
Brasica 2.146
Brassica marina 2.148
Brasica syluestris 2.147
Britanica 4.2
Bromus 4.140
Bryon 1.20
Bubulum sæuum 2.89
Buccina 2.5
Buglossum 4.128
Bulbus esculentus 2.200
Bulbus vomitorius 2.201
Bunion 4.124
Buprestis 6.3
Buphthalmos 3.156
Butyrum 2.81
Butyri fuligo 2.81

C

Cacalia 4.123
Cadmia 5.84
Cæciliæ ictus notæ curatio eadẽ quę viperę morsus 7.11
Calamus odoratus 1.16
Calamintha 3.43
Calcifraga 4.181
Calx viua 5.133
Cancamum 1.23
Canchris 3.80
Cancri 2.12
Canis rubus 1.124
Canis rabiosi signa 7.2
curatio morsus eius 7.3
ab eo morsorum victus ratio 7.4
Cannabis 3.165.166
Cantharides 6.1
Capnos 4.110
Capparis 2.204
Cardamomum 1.5
Cardamina 2.120
Carduus 3.16
Carpasi succus 6.13
Cariotæ 1.125
Carum 3.66
Caseus recens 2.79
Caseus equinus 2.80
Casia 1.12

Castanea 1.146
Castorium 2.122
Catanance 4.134
Caucalis 2.169
Cedrus 1.106
Celticum nardum 1.7
Cenchri ictus notæ remedia 7.16,8.13.
Centaurium magnum 3.8
Centaurium minus 3.9
Cepa 2.181
Cepæa 3.168
Cera 2.105
Cerasia 1.158
Ceraftæ ictus notæ curatio. 7.17,8.14.
Cerui genitale 2.36
Ceruinum cornu 2.50
Ceruinum sæuum 2.88
Cerussa 5.103,6.22
Cestron 4.1
Chalcitis 5.115
Chamæ 2.9
Chamæacte 4.175
Chamæcissos 4.126
Chamædaphne 4.149
Chamædrys 3.94
Chamæleo albus 3.10
Chamæleo niger 3.11
Chamæleuce 4.127
Chamæpitys 3.175
Chamæsyce 4.170
Chamælea 4.172
Chelidonium 2.211
Chelidonium minus 2.212
Chia terræ 5.174
Chrysanthemon 4.58
Chrysocolla 5.104
Chrysocome 4.55
Chrysogonon 4.56
Cicadæ 2.43
Cicer satiuum 2.126
Cicer arietinum 2.96
Cicer syluestre 2.96
Cichorion 2.125
Cici 4.145
Cicuta 4.79,6.11
Cimices 2.36
Cimolia 5.176
Ciparissias 4.165
Cinis sarmentinus 5.135
Cinnabaris 5.109
Cinnamomum 1.13
Cionia 2.6
Circæa 3.134
Cirsium 4.119
Cistus 1.127
Citria mala 1.131
Clematis 4.7.182
Clinopodion 3.109
Clymenon 4.13
Cnicus 4.190
Coagulum 2.85
Coccum gnidion 4.154
Coccum infectorium 4.48
Cochleæ 2.11
Cœruleus 5.106
Colchicon 4.84
Colocynthis 4.178
Colymbades oleæ 1.140

Conyza 3. 136
Corallium 5. 139.
Coriandrum 3. 71. 69.
Coria veteramentaria 2. 51.
Coriarius frutex 1. 124
Coris 3. 174
Coronopus 2. 158
Cornus 1. 173
Corruda 2. 117
Cos Naxia 5. 168
Coſtus 1. 15
Coronea mala 1. 161
Crateogonum 5.139
Crithmum ſeu crithamon. 2. 157.
Crocodilion 3. 12
Crocomagma 1. 26
Crocum 1. 25
Croton 4. 245
Cucurbita 9. 162
Cucumis ſatiuus 2. 163
Cucumis ſylueſtris 4.154
Cuminum ſatiuum. 3. 68
Cuminum ſylueſtre 3. 69
Cunila 3. 28
Cupreſſus 1. 103
Curmi 2. 110
Cyclaminus 2. 294
Cyclaminus altera. 2. 195
Cydonomeli 5. 18
Cynia 4. 270
Cynocrambe 4. 192
Cynogloſſon 4. 129
Cynoſorchis 3. 121
Cypariſsias tithymalus. 4. 156
Cyphi 1. 24
Cypirus 1. 4
Cytinus 1. 153
Cytiſus 4. 113.

D

Damaſcena pruna 1. 137
Damaſonion 3. 144
Daphnoides 4. 148
Daucus 3. 83
Delphinium 3. 84.85
Dendroides tithima 4. 165
Deuteria 5. 13
Dictamum. 3. 37
Dictamnum Cretéſe. 3. 39
Diphryges 5. 120
Dipſacum 3. 13
Dipſadis morſus notę eius curatio 7.14. 8.11
Dorycnion 4. 75.66
Draba 2. 187
Draco marinus 2. 15
Draconis marini ictus remedia 6. 40
Dracunculus 2. 196
Dryini ictus notæ curatio. 7.12. 8.10.
Dryopteris 4. 189
Dulcis radix 3. 7

E

Ebenus 1. 130
Ebulum 4. 155
Ebur 2. 48
Echinus 2. 1
Echinus terreſtris 2. 2
Echium 4. 27

Elaphoboscon. 3. 80
Elaterion 4. 155
Elatine 4.40
Electrum 1. 93
Elæomeli 1. 37
Eleoselinum 3. 75
Elichryson 4. 57
Empetron 4. 181
Ephemeron 4.85. 6.5
Epimedion 4. 19
Epimelis 1. 133
Epipactis 4. 109
Epirotica mala 1. 131
Equisetum 4. 46. 47
Eretria terra 5.171
Erica 1. 118
Erinaceus 2.1
Erinei 1. 146
Erinus 4. 29
Eruca 2. 170
Erucæ olerum 2. 51
Erucæ pinorum 6. 2
Eruum 2. 131
Eryngium 3. 24
Erysimon 2. 149.
Eupatorium 4. 41
Euphorbium 3. 96.

F

Faba 2. 127
Faba ægyptia 2. 128
Fæx 5. 132
Fagus 1. 145
Farina crassior 2. 112
Fel 2. 95
Ferri rubigo 5. 93
Ferula 3. 91
Festuca 4. 139
Fibrini testes 2. 26
Ficus 1.183. 184
Ficus syluestris 1. 185
Ficus lixiuium 1. 187
Filicula 4. 188
Filix 4. 186
Filix fœmina 4. 187
Fimum 2. 98
Flos æris 5. 88
Flos salis 5. 129
Flos punicæ 1. 127
Flos syuestris punici 1. 127
Fœniculum erraticum 3. 82
Fœnum græcum 2. 124
Fraxinus 1. 109
Fuligo è myrrha, resina, styrace. 1. 86
Fuligo liquidæ picis 1. 97
Fuligo pictoria 5. 182
Fuligo resinæ 1. 94
Fuligo thuris 1. 85
Fumaria 4. 110
Fungi 4. 83. 6. 23.

G

Gagates lapis 5. 146
Galactites lapis 5. 150
Galbanum 3. 97
Galla 1. 147
Gallina 2. 41. 51
Gallinæ cerebellum 2. 53
Gallinaceus adeps 2. 93
Garum 2. 34
Genitale cerui 2. 36

Gentiana 3. 3
Geramion 3. 131
Geodes lapis 3.159
Gin giberis 2. 190
Gingidion 2. 167
Gith 9. 3
Gladiolus 4. 20.
Glans 1. 144
Glans Iouis 1. 122
Glans sardiana 1. 122
Glans vnguentaria 4. 160
Glastum satiuum 2. 215
Glastum syluestre 2. 216
Glaucium 3. 100
Glaux 4. 141
Gluten piscium 3. 102
Glutinum 3. 101
Gnaphalion 3. 132
Gnobius 2. 32
Gramen 4. 30
Gramen arundinaceũ. 4. 31
Gramen parnasi 4. 32
Grossi 1. 186
Gypsum 5. 134. 6. 24.

H

Hæmatites 5. 144
Hæmorrhoi notæ eius cura-
tio 7. 13. 8. 11
Halica 2. 118
Halicacabon solanum 4. 72
Halimus 1. 121
Harundo 1. 151
Harundo cypria 1. 115
Harundo vallatoria 1. 115
Hastula regia 2. 199
Hedera 2. 210
Helenium 1. 27
Helenium alterum 1. 28
Helioscopius 4. 165
Heliotropiũ magnum 4. 193
Heliotropiũ paruum 4. 194
Helleborum album 4. 133
Helleborum nigrum 4. 134
Helxine 4. 39. 86
Hemerocallis 3. 137
Hemionitis 3. 152
Herba Sabina 1. 105
Heriacium magnum 3. 72
Heriacium paruum 3. 73
Hippace 2. 63
Hippocampus 2. 3
Hippoglosson 4. 132
Hippolapathon 2. 141
Hippophaës 4. 162
Hippophæston 4. 163
Hippopotami testes 3. 25
Hipposelinon 3. 78
Hirci herbula 3. 78
Hircinum sæuum 2. 88
Hirculus 1. 7
Hirundines 2. 57
Hirudo 6. 32
Hordeum 2. 108
Horminum 3. 145
Hyacinthus 4. 191
Hydromeli 4. 671
Hydromelon 5. 30
Hydropiper 2. 191
Hyosciamus 4. 69. 6. 15
Hypecoon 4. 68

Hypocistis

Hypociſtis 1. 128
Hyſſopum 3. 30.

I

Iaſpis 1,1. 5.160
Iberis 1. 180
Idæa radix 4. 144
Ilex 1. 145
Indicum 5. 107
Inguinalis 4. 120
Intybus 2. 150
Irio 2. 188
Iris 1. 1
Iſopyron 4. 121
Iudaicus lapis 5.155
Iuncus 4. 52
Iuncus odoratus 1. 16
Iuniperus 1.104
Ius piſcium 2. 35
Ixia 6. 21.

L

Labrum Veneris 3. 13
Labruſca 5. 2
Lac 2. 75
Lac coagulatum 6.26
Lac humanum 2. 78
Lac muliebre 2. 78
Lactuca ſatiua 2. 165
Lactuca ſylueſtris 2.166
Ladanum 1. 129
Lagopus 4. 17
Lampſana 2. 142
Lana 2. 82
Lana cremata 2.83
Lanaria herba 2.193
Lappa 4. 138
Lapathum 2. 140
Laſer 3.94.
Laſerpitium 3. 94
Lathyris 4. 167
Lauer 2. 154
Laurus 1. 108
Laurus Alexandrina 4.147
Lauri baccæ 1. 90
Lemnia terra 5. 113
Lens 2. 29
Lens paluſtris 4. 88
Lentiſcus 1.90.
Lentiſcina reſina 1. 91
Leontopelaton 3. 110
Leonum pinguia 2. 90
Leontopodion 4. 133.110
Lepidium 2. 205
Leptocarya 1. 142
Lepus marinus 2, 20, 6.30
Lepus terreſtris 2. 21
Leucacantha 3. 22.
Leucanthemon 3.131
Leucas 3. 113
Leucoion 3. 138
Lichen 4. 53
Lignorum marcor 1. 113
Liguſticum 3. 58
Liguſtrum 1. 25
Lilium 3. 116
Lilium ſylueſtre 3. 137
Limonion 4. 16
Lingua bubula 4. 128
Linozoſtis 4. 169
Linum 2. 125
Lithocolla 5. 164

Locuſtę

Lithoſpermon 3. 158
Lolium 2. 122
Lonchitis 3. 161.162
Lora 5. 13
Lotus arbor 1. 172
Lotus Ægyptia 4. 114
Lotus ſylueſtris 4. 112
Lotus vrbana 4. 111
Lupinus 2. 132
Lupinus ſylueſtris 2. 133
Lychnis coronaria 3. 14
Lychnis ſylueſtris 3. 15
Lycium 1. 133
Lycopſis 4. 26
Lygos 1. 116
Lyncis vrina 2. 110
Lyſimachia 4. 3
M
Macer 1. 111
Mænæ 2. 31
Magnes 5. 148
Malabathrum 1. 11
Malicorium 1. 154
Malua 2. 144
Malum 1. 160
Malum Armeniacum 1. 166
Malum cotoneum 1. 161
Malum dulce 1. 131
Malum Epiroticum 1. 131
Malum Medicum 1. 131
Malum orbiculatum 1. 131
Malum Perſicum 1. 131
Malum præcox 1. 131
Malum punicum 1. 152
Malum ſylueſtre. 1. 164
Mandragora 4. 76 6. 16
Manna thuris 1. 72
Marcor lignorum 1. 96
Maron 3. 49
Marrubium 3. 110.119
Marrubium nigrum 3.110
Maſtiche 1.75
Meconium 6. 17
Medica mala 1. 177
Medion 4. 18
Medulla 2. 95
Mel Ponticum 2. 105
Mel 2. 101
Mel ſaccharum 2. 103
Mel Sardou. 2. 102
Mel heraclion 6.8
Melampſithium 5. 69
Melanteria 5. 118
Malanthium 3.93
Melia terra 5. 180
Melilotos 3. 48
Melimela 3. 162
Meliſſophyllon 3. 99
Melitites lapis 5. 156
Melomeli 5. 29
Memphites 5. 158
Mentha 3. 41
Mentaſtrum 3. 42
Meon 1. 3
Mercurialis 4. 191
Meſpilus 1. 170. 171
Milium. 2. 119
Millefolium 4. 115
Millepedæ 2. 33
Miſy 5. 117

Mituli 2.7
Moly 3. 54
Molybdæna 5. 100
Molybdoides lapis 5. 98
Morochthus 5. 152
Morus 1. 181
Mullus 2. 24
Mulsum 5. 16
Muria 5. 128
Mures 2. 74
Muris auricula 2. 175
Murus araneus 2. 73
Muris aranei ictus notæ eius curatio 7.9. 87.
Muscus 1. 20
Muscus Marinus 4. 99
Mustela 2. 27
Myagron 4. 117
Myosotis 2. 175
Myrica 1. 117
Myrrha 1. 78
Myrrha Bœotica 1. 179
Myrrhis 4. 116
Myrtydanum 1.. 157
Myrtus satiua 1. 156
Myrtus syluestris 4. 129.

N

Naphtha 1. 102
Napus 2. 136
Narcaphthon 1. 22
Narcissus 4. 161
Nardi genera 1. 6
Nardum Celticum 1. 7
Nardum montanum 1. 8
Nardinum vnguentum. 1. 74
Nasturtium 2. 185
Natricis ictus notæ eius curatio 7. 15. 8. 12
Nepeta 3. 34
Nitrum 5. 130
Nitri spuma 5. 131
Nux auellana 1. 180
Nux iuglans 1. 179
Nux pinea 1. 74
Nymphæa 3. 14 8. 149.

O

Ochra 5. 107
Oeimastrum 4. 28
Oenanthe 3. 135. 5. 5
Oesypum 2. 8
Olea 1. 139
Olea syluestris 1. 138
Oleaster 1. 130
Oleæ æthiopicæ lachryma. 1. 142
Olei vires 1. 27
Oleum amygdalinũ. 1. 139
Oleum balaninum 1. 40
Oleum candidum 1. 32
Oleum carynum 1. 42
Oleum cicinum 1. 38
Oleum gnicinum 1. 46
Oleum commune 1. 50
Oleũ è gnidio grano 1. 44
Oleum hyoscyaminũ. 1. 35
Oleum laurinum 1. 50
Oleum lentiscinum 1. 51
Oleum mastichinum 1. 52.
Oleum melanthinum 1. 47
Oleum myrtheum 1. 49

Nasturtiũ. Oleum

Oleũ oliuæ ſylueſt. 1. 131.141.
Oleum omphacinum 1. 67
Oleum picinum 1 96
Oleum rhaphaninum 1. 46
Oleum ſeſaminum 1. 41
Oleum Sicyonium 1. 33
Oleum ſinapinum 1. 48
Omphacium 1. 29. 5.6
Omphacomelites 5. 31
Onagra 4. 118
Onitis 3. 33
Onobrychis 3. 170
Ononis 3. 18
Onoſma 3. 147
Onyx 7. 2
Ophioſcorodon 2. 144
Ophites lapis 5. 162
Opium 4. 55
Opobalſamum 1. 28
Opopanax 3. 46
Orbiculata mala 1. 131.
Oreoſelinon. 3. 77
Origanum 3. 32
Origanum ſylueſtre 3. 34
Ornithogalum 2. 174
Orobanche 2. 172
Oryza 2. 117
Oſtracites 5. 165
Oſyris 4. 143
Othonna 2. 213
Ouillum ſæuum 2. 88.

P

Pæonia 3. 157
Paliurus 1. 122
Palma 1. 149
Palma elate 1. 151
Palmæ Thebaïcæ 1. 150
Panaces Æſclepij 3. 56
Panaces Chironium 3. 57
Panaces Herocleum 3. 55.
Pancration 2. 203
Panicum 2. 120
Papauer corniculatũ 4. 66. 6. 18.
Papauer erraticum 4. 64
Papauer ſatiuum 4. 65
Papauer ſpumeum 4. 67
Papyrus 1. 116
Pardorum pinguia 2. 90
Paronychia 4. 54
Parthenium 3. 15
Paſtinaca herba 3. 59
Paſtinaca marina 2. 22
Paſtinacæ marinæ ictus notæ eius curatio 7. 8. 8. 6
Peplis 4. 169
Peplos 4. 168
Pepo 2. 164
Periclymenon 4. 14
Perſea 1. 188
Perſica mala 1. 165
Perſonata 4. 107
Petaſites 4. 10
Petroſelinum 3. 77
Peucedanon 3. 92
Phalangium 3. 122
Phalangij morſus notæ eius curatio 7. 5. 8. 3
Phalaris 3. 159
Phaſioli 2. 130

Phœnix.

Phœnix 4. 43
Phrygius lapis 5. 141
Phu 1. 10
Phycus marinus 4. 100
Phyllitis 3. 121
Phyllon 3. 142
Phyteuma 4. 130
Picea 1. 87
Pinguia 1. 90. 91
Pinorum erucæ 6. 2
Pinus 1. 87
Piper 2. 189
Pissasphaltos 1. 101.
Pistacia 1. 178
Pityides 1. 88
Pityusa 4. 166
Pix liquida 1. 95
Pix sicca 1. 98
Plantago 2. 153
Platyphyllos 4. 165
Plumbago 5. 100
Plumbum elotum 5. 95
Plumbum vstum 5. 96
Pnigitis terra 5. 177
Polemonia 4. 8
Polion. 3. 24
Polycnemon 3. 108
Polygala 4. 142
Polygonaron 4. 6
Polygonon 4. 4
Polypodion 4. 188
Pompholyx 5. 85
Populus alba 1. 110
Populus nigra 1. 114
Porrum capitatum 2. 179
Portulaca 2. 150
Potamogeton 4. 101
Poterion 3. 17
Propolis 2. 106
Prunus, pruna 1. 175
Pseudobunion 4. 125
Psoricon 5. 116
Psyllion 4. 70. 6. 10
Ptarmica 2. 192
Pulegium 3. 36
Pumex 5. 125
Purpura 2. 4
Pycnocomon 4. 176
Pyrethrum 3. 86
Pyrites 5. 143
Pyrorum genera 1. 168.

Q

Quercus 1. 143
Quinque folium 4. 42

R

Radicula 2. 193
Radix 2. 137
Rana 2. 28
Rana palustris 6. 31
Ranunculum 2. 206
Rapum 2. 134
Recrementum argenti 5. 101
Resinæ variæ 1. 93
Rha 3. 2
Rhamnus 1. 120
Rhaphanus 2. 137
Rhaphanus syluestris 2. 138
Rhodia radix 4. 45
Rhododendron 4. 8
Rhus 1. 148

Ricinus 4. 164
Rosa 1. 131
Rosei pastilli 1. 132
Rosmarinus 3. 187
Rosmarinum coronarium. 3. 89.
Rubeta 6. 31
Rubia 3. 160
Rubigo ferri 5. 93
Rubrica fabrilis 5. 112
Rubrica Sinopica 5. 111
Rubus 4. 37
Rubus canis 1. 124
Rubus Idæus 4. 38
Rumex 2. 140
Ruscum 4. 146
Ruta 3. 52
Ruta syluestris 3. 53

S

Sacra herba 4. 61
Sagapenum 3. 95
Sal 5. 126
Salis flos 5. 129
Salis spuma 5. 126
Salamandra 6. 4
Salix 1. 137
Saluia 3. 40
Sambucus 4. 174
Samia terra 5. 172
Samius lapis 5. 173
Sampsuchum 3. 47
Sandaracha 5. 122. 6. 29
Sanguinaria 4. 4
Sanguinaria fœmina 4. 5
Sanguis 2. 97
Sanguis tauri 6. 25
Sapphirus 5. 157
Sarcocolla 3. 99
Sardianæ glandes 1. 122
Sardonia 6. 14
Sarmentitius cinis 5. 135
Satureia 3. 45
Satyrion 3. 143
Satyrion erythrionió. 3. 144
Scammonia 4. 171
Scandix 2. 168
Schistum lac 2. 77
Schistos lapis 5. 145
Scilla 2. 202
Scolopendra 2. 16
Scolopendræ ictus notæ & eius curatio 7. 6. 8. 4
Scordion 3. 125
Scorodoprasum 2. 183
Scoria ferri 5. 94
Scoria plumbi 5. 97
Scorpioides 4. 195
Scorpius marinus 2. 14
Scorpius terrestris 2. 13
Scorpij ictus notæ eius & curatio. 7. 7. 8. 5
Securidaca 3. 146
Sedum magnum 4. 89
Selenites lapis 5. 159
Selinusia terra 5. 175
Semperuiuum 4. 89. 91
Semperuiuum minus 4. 90
Senecta anguium 2. 19
Senecio 4. 97
Sepia 2. 23

Seps 2. 70
Seris 2. 160
Serpillum 3. 46
Sertula campana 3. 48
Serum lactis 2. 76
Sesama 2. 12
Sesamoides 4. 152. 153
Seseli 3. 60
Seseli Æthiopicum 3. 61
Seseli Creticum 3. 63
Seseli Peloponnense 3. 62
Sicyonium oleum 1. 35
Sideritis 4. 33. 34. 35
Sidion 1. 154
Siligo 2. 113
Siliquæ 1. 159
Silurus 2. 29
Silybum 4. 159
Sinapi 2. 184
Sion 2. 154
Siser 2. 139
Sison 3. 94
Sisymbrion vtrunque 2. 155. 156.
Smarides pisces 2. 30
Smilax 2. 176
Smilax aspera 4. 144
Smilax læuis 4. 145
Smyris lapis 5. 166
Smyrnion 3. 79
Solanum hortense 4. 71
Solanum manicum 4. 74
Solanum somniferum. 4 73
Soncus 2. 159
Sorba 1. 174
Sory 5. 119
Sparganion 4. 21
Spartion 4. 158
Spondylion 3. 90
Spina acuta 1. 123
Spina alba 3. 14
Spina Arabica 3. 15
Spongiæ 5. 138
Spongiarum lapides 5. 163
Spuma nitri 5. 131
Spuma salis 5. 126
Spuma argenti 5. 102
Squamma æris 5. 89
Squamma ex acie decussa. 5. 90
Stachys 3. 120
Stacte 1. 74
Staphis agria 4. 156
Stibium 5. 99
Stimni 5. 99
Stœbe 4. 12
Stœchas 3. 31
Stomoma 5. 90
Stratiotes 4. 102
Stratiotes millefolium 4. 103
Strigmenta balnearum. 1. 34
Strigmenta gymnasiorum. 1. 36.
Strigmenta palæstrica. 1. 35
Strobili 1. 84
Struthion 2. 193
Styrax 1. 80
Suillus adeps 2. 87
Suillus pulmo 2. 40
Sulphur 5. 124

Sycomorus 1. 182
Symphyton 4. 9. 10

T

Taxus 4. 80. 5. 12
Tauri ſanguis 2. 6
Taurorum pinguia 2. 90
Telephion 2. 217
Tellinæ 2. 8
Terebinthus 1. 92
Terra 5. 170
Terra fornacum 5. 179
Teſtæ 5. 178
Teſticulus canis 3. 141. 142
Teucrion, Teucris 3. 111
Thalaſſomeli 5. 20
Thalictron 4. 98
Thapſia 4. 157
Thlapſi 2. 186
Thracias lapis 5. 147
Thunnus 2. 33
Thus 1. 82
Thuris cortex 1. 83
Thuris fuligo 1. 105
Thuris manna 1. 84
Thyites lapis 5. 154
Thymelæa 4. 173
Thymoxalme 5. 24
Thymus 3. 44
Tilia 1. 126
Tithymali 4. 165
Torpedo piſcis 2. 17
Toxicon 6. 20
Tragacantha 3. 23
Tragium 4. 49. 50
Tragoriganum 3. 35
Tragos 2. 115. 4. 51
Tribubus 4. 15
Trichomanes 4. 137
Triphyllon 3. 123
Tripollium 4. 135
Triſſago 3. 112
Triticum 2. 107
Tuber 2. 375
Tuſsilago 3. 126
Typha 3. 133

V

Venenata 7. 2
Veneris vmbilicus 4. 92. 93
Veratrum album 4. 150
Veratrum nigrum 4. 151
Verbaſcum 4. 104
Verbenaca 4. 60
Vermes terreni 2. 72.
Veſparum ictus curatio 8. 2
Vini natura 5. 7. 9. 10. 11.
Vinum abſinthites 5. 49
Vinum acorites 5. 73
Vinum adynamon 5. 13
Vinum album 5. 8
Vinum anethinum 5. 75
Vinum apiites 5. 32. 74
Vinum aromatites 5. 64
Vinum aſarites 5. 68
Vinum è betonica 5. 54
Vinum bunites 5. 56
Vinum calaminthites 5. 52
Vinum catorchites 5. 41
Vinum cedrinum 5. 45
Vinum cedrites 5. 47
Vinum ceſtrites 5. 53

Vinum chamædrytes 5.51
Vinum è chamælæa 5.79
Vinum chamæpityinũ 5.80
Vinum è conyza 5.63
Vinum cydonites 5.28
Vinum daucites 5.70
Vinum dictamnites 5.57
Vinum ex fœniculo 5.75
Vinum è flore salis 5.76
Vinum helleborites 5.82
Vinum hyssopites 5.50
Vinum ex iride 5.65
Vinum iuniperinum 5.46
Vinum lentiscinum 5.38
Vinum mandragorites 5.81
Vinum marathrites 5.75
Vinum marinum 5.27
Vinum è marrubio 5.55
Vinum melites 5.51
Vinum melitites 5.15
Vinum melomeli 5.29
Vinum è myrrha 5.65
Vinum myrsinites 5.37
Vinum myrtites 5.36
Vinum è nardo syluestri 5.69
Vinum nectarites 5.66
Vinum œnanthinum 5.33
Vinum omphacites 5.12
Vinum origanites 5.61
Vinum palmeum 5.40
Vinum panacites 5.72
Vinum phthorion 5.77
Vinum picatum 5.48
Vinum pineum 5.65
Vinum è pipere 5.65
Vinum resinatum 5.63
Vinum rhodites 5.35
Vinum rhœtes 5.34
Vinum saluiatum 5.71
Vinum è satureia 5.60
Vinum scammonites 5.83
Vinum scillinum 5.26
Vinum stœchadites 5.52
Vinum strobilites 5.44
Vinum è sycomoris 5.42
Vinum è Syriaca nardo, Celtica, malabathro 5.67
Vinum terebinthinum 5.39
Vinum thymites 5.59
Vinum è thymelæa 5.78
Vinum tragoriganites 5.55
Viola alba 3.138
Viola purpurea 4.122
Viperæ ictus notæ & eius curatio 7.10,8.8
Viperinæ carnes 2.18
Virulentorum ictuum curatio 8.1
Viscum 3.103,8.1.
Vitex 1.136
Vitis alba 4.184
Vitis nigra 4.185
Vitis syluestris 4.183
Vitis vinifera 5.1
Vlmus 1.112
Vmbilicus veneris 4.92.93
Vnguentorum ratio 5.3
Vng. abrotoninum 1.61
Vng. amaracinum 1.69
Vng. anethinum 1.62

Vng.cin-

Vng. cinnamominum 1.75
Vng. crocinum 1.65
Vng. cyprinum 1.66
Vng. elatinum 1.55
Vng. gleucinum 1.68
Vng. hedychroon 1.71
Vng. irinum 1.67
Vng. malabathrinum 1.77
Vng. megalinum 1.70
Vng. melinum 1.56
Vng. mendesium 1.73
Vng. metopion 1.72
Vng. narcissinum 1.64
Vng. nardinum 1.76
Vng. ociminum 1.60
Vng. œnanthinum 1.57
Vng. rosaceum 1.54
Vng. sampsuchinum 1.59
Vng. susinum 1.63
Vng. telinum 1.58
Vnguis odoratus 2.10
Vrina 2.99
Vrsinus adeps 2.87
Vrtica 4.94
Vua 5.3
Vua passa 5.4
Vulpinus pulmo 2.41

X

Xanthion 4.138
Xyris 4.22

Z

Zea, seu semen 2.111
Zopissa 1.99
Zytum 2.109

INDICIS FINIS.

Fanciſcus Fontanonus Monſpeſſulenſis φιλιάτροις. S. P. D.

MAGNA profectò habenda gratia, & benè præcandum his hominibus eſt, qui operam, ſtudium, cogitationes deniq; omnes eò conferunt, vt veteres ſcriptores enarrent. Ab his enim non minus beneficiū accepimus, quàm ſi ὥσπερ νεκρομαντίᾳ τινὶ eos nobis excitarent, à quibus ad omnem humanitatem informaremur: cum nihil aliud ſit audire eum, qui Hippocratis, Platonis, Ariſtotelis, & Galeni ſcripta ita enarret, vt mentis eorum ſenſum aperiat, quàm eos loquentes adhuc audire: quod Iac. Syluiū Lutetiæ profeſſorē Regium, Ioan. Schironium, Anto. Saportam, Guill. Rondelletium, Petr. Guichardum Monſpeſſ. medicos eximios facere quotidie experimur. Quibus Iacobū Goupylum annumerandū putamus, qui Socratis illud apud Xenophontem probè tenens τὸ μὲν ἐργάτην εἶναι, ὠφέλιμόν τε ἀνθρώπῳ καὶ ἀγαθὸν εἶναι· τὸ δὲ ἀργὸν, βλαβερόν τε καὶ κακόν, præterquam quòd bonos auctores nobis interpretatur, diligētiſsimè etiam conquiſitis vetuſtis exemplaribus, eorū ſcripta magna fide ita emēdat, vt in eis tutò verſari poſsimus. Cuius rei fidē facit Dioſcorides, ita ab eo ſuo nitori reſtitutus, vt de alio nō melius, quę ad materiam medicam pertinent, diſcere poſsimus. Itaque hos bonos, & doctos viros amemus, colamus, & obſeruemus: atque tandem non opinionę, ſed firma perſuaſione imbuamur, vt ab iis pendeamus, qui vetuſtate quandam auctoritatem præ ſe ferunt, & certa ſcribēdi ratione rectiſsimè nos informant. Dioſcoridem igitur veriſsimum fideliſsimumque plantarum deſcriptorem, tam bene caſtigatum, pulchréq; expreſſum dili gēter legamus, eiúſque perdoctum explanatorem beneuolè attentéque audiamus. Bene Valete. Ex Lutetia Pariſiorum ad III. Cal. Auguſti.

PSA quæ nunc dicetur herbarum claritas medicinæ tantum gratia gignente eas tellure, in admirationem curæ priſcorum diligentiæque animum agit. Nihil ergo intentatum inexpertumq; illis fuit. Nihil deinde occultatum quod nõ prodeſſe poſteris vellent. At nos elaborata iis abſcondere atque ſupprimere cupimus, & fraudare vitã etiam alienis bonis. Ita certè recõdunt, qui pauca aliqua nouere, inuidentes aliis: & nemině docere, in auctoritatem ſciẽtiæ eſt. Tantum ab excogitandis nouis, ac adiuuanda vita mores abſunt. Summumq; opus ingeniorum diu in hoc fuit, vt intra vnumquenq; rectè facta veterum perirent. At hercule ſingula quoſdam inuenta deorum numero addidere, omniumque vitam clariorem fecere cognominibus herbarum, tam benigne gratiam memoria referẽte. Non æquè hæc cura eorum mira eſſet in his quæ ſatu blandiuntur, aut cibo inuitant, ſed culmina quoq; montium inuia & ſolitudines abditas, omníſque terræ fibras ſcrutati inuenere, quid quæque radix polleret ad quos vſus herbarum folia pertinerent, etiam quadrupedum pabulo intacta ad ſalutis vſus vertentes. Minus hoc quàm par erat, noſtri celebrauere, omnium vtilitatum & virtutum rapaciſsimi. Primusq; & diu ſolus idẽ ille M. Cato, omnium bonarum artium magiſter, paucis dũtaxat attigit, boum etiam medicina non omiſſa. Poſt eam vnus illuſtrium tentauit C. Valgius, eruditione ſpectatus, imperfecto volumine ad diuum Auguſtum, inchoata etiam præfatione religioſa, vt omnibus malis humanis illius principis potiſsimum ſemper medicetur maieſtas. Antea condiderat ſolus apud nos, quod equidem inueni, Pompeius Læneus, Magni libertus, quo primùm tempore hanc ſcientiam ad noſtros perueniſſe animaduerto. Nanque Mithridates maximus ſua ætate regũ, quem debellauit Pompeius, omnium ante ſe genitorum diligentiſsimus vitæ fuiſſe argumentis præterquam fama intelligitur. Vni ei excogita-

tum,quotidie venenum bibere,præsumptis remediis,vt consuetudine ipsa innoxium fieret. Primò inuenta genera antidoti,ex quibus vnum etiam nomen eius retinet. Illius inuentum autumant,sanguinem anatum Ponticarum miscere antidotis,quoniam veneno viuerent. Ad illum Asclepiadis medendi arte clari, volumina composita extant : cum solicitatus ex vrbe Roma,præcepta pro se mitteret. Illũ solum mortalium vigintiduabus linguis locutũ certum est, nec de subiectis gentibus vllum hominem per interpretem appellatum ab eo annis L VI. quibus regnauit. Is ergo in reliqua ingenij magnitudine medicinæ peculiariter curiosus,ab hominibus subiectis,qui fuere pars magna terrarũ, singula exquirẽs scrinium commentationum harum & exemplaria,effectusq; in arcanis suis reliquit.Pompeius autẽ omni regia præda potitus,transferre ea sermone nostro libertum suum Lenæum, grammaticæ artis doctissimum,iussit: vitæq; ita profuit non minus quàm reipublicæ victoria illa,præter hos Græci autores medicinæ prodidere,quos suis locis diximus. Ex his Euax rex Arabum,qui de simplicium effectibus ad Neronem scripsit: Crateuas,Dionysius,Metrodorus,ratione blãdissima,sed qua nihil penè aliud quàm rei difficultas intelligatur.Pinxere nanq; effigies herbarũ atq; ita subscripsere effectus. Verũ & pictura fallax est,& coloribus tam numerosis , præsertim in æmulatione naturæ,multum degenerat transscribentium sors varia.Præterea parum est singulas earũ ætates pingi,cum quadripartitis varietatibus anni faciem mutent . Quare cæteri sermone eas tradidere. Aliqui ne effigie quidem indicata, & nudis plerúque nominibus defuncti , quoniam satis videbatur potestates vimq́ue demõstrare quærere volentibus. Nec est difficile cognitu,nobis certè,exceptis admodum paucis contigit reliquas contemplari scientia Antonij Castoris, cui summa authoritas erat in ea arte nostro æuo , visendo hortulo eius in quo plurimas alebat, cẽtesimum ætatis annũ excedens,nullum corporis malum expertus,ac ne ętate quidem memoria aut vigore concussis,& cæt.

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΟΛΛΩΝ οὐ μόνον ἀρχαίων, ἀλλὰ καὶ νέων συντεταγμένων περὶ τῆς τῶν φαρμάκων σκευασίας τε καὶ δυνάμεως, καὶ δοκιμασίας φίλτατε Αρειε· πειράσομαί σοι παραστῆσαι μὴ κενὴν, μὴ δὲ ἄλογον ὁρμὴν ἐσχηκέναι πρὸς τήνδε τὴν πραγματείαν. διὰ τὸ τοὺς μὲν αὐτῶν, μὴ τετελειωκέναι, τοὺς δὲ ἐξ ἱστορίας τὰ πλεῖστα ἀναγράψαι. Ἰόλας μὲν γὰρ ὁ Βιθυνὸς καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος, ἐπ᾽ ὀλίγον ἥψαντο τῆς αὐτῆς πραγματείας. τὴν βοτανικὴν παντελῶς ἐάσαντες παρέδοσαν· οὐ μὴν οὐδὲ τῶν μεταλλικῶν, ἀρωμάτων πάντες ἐμνημόνευσαν.* Κρατεύας δὲ ὁ ῥιζοτόμος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἰατρὸς, Οὗτοι γὰρ δοκοῦσιν ἀκριβέστερον τῶν λοιπῶν περὶ τοῦτο τὸ μέρος ἀναγράψασθαι, πολλὰς ῥίζας εὐχρηστοτάτας, καί τινας βοτάνας ἀπαρασημειώτους εἴασαν. πλὴν τοῖς μὲν ἀρχαίοις μαρτυρητέον μετὰ

τῆς

PEDANII DIOSCORIDIS

Anazarbei de medicinali materia libri primi præfatio,

Io. Ruellio Suessionẽsi interprete.

Qvanquã amicissime Aree, complures nõ veterũ modò, sed recẽtiorũ quoq;, de medicamẽtorũ cõpositione, viribꝰ atq; probatione cõmẽtati sunt: nobis tñ nec vanũ, nec à ratiõe abhorrẽtẽ impetũ animi ad hoc opꝰ incessisse, tibi ostẽdere tẽtabimꝰ: ꝙ eorũ nõnulli absolutũ nihil ędiderũt, alij q̃ plurima, q̃ auditu percũctãdo didicerãt, scriptis tradiderũt. Siqdẽ Bithinꝰ Iolas & Heraclides Tarentinus, omissa ꝓrsus herbarũ tractatiõe, rẽ sanè q̃ paucis perstrixerũt. Neq; verò oẽs illi de metallicis quicq̃ rebꝰ aut odoramẽtis memoriæ prodiderũt. Crateuas autẽ herbariꝰ, & Andreas medicꝰ, q̃ cæteris diligẽtius hac in parte versati vidẽtur, radices multas apprimè vtileis, herbásq; haudquaquã adnotatas, reliquerũt. Veruntamen priscorũ subscribere oportet sẽtẽtiis: quos etsi

 pauca

pauca ipsis referãtur accepta, magnã tamẽ impẽdisse diligentiã cõstat. Iunioribus minus assentiendũ: è q̃bus Iulius Bassus, & Niceratus, & Petronius, Niger, & Diodotus, Asclepiadæ omnes, medicinalẽ materiã vernaculã cognitãq; vulgò, dignã cẽsuerũt quę ab ipsis literis exactè mãdarẽt: & vt medicamẽtorũ vires ꝓbationésq; cursim cõplexi, sic nullo experimento eorũ effectus colligẽtes, inani verò reddẽdarũ causarũ studio verba fundẽtes, alia ꝓ aliis scriptitãdo, rẽ in aceruũ cõgeriéq; cõtrouersiarũ extulerũt. Siquidẽ qui inter eos egregius habetur Niger, euphorbiũ, nascẽtis in Italia, chamelææ succũ esse cõtẽdit: androsæmónq; eandẽ herbã cũ hyperico esse. quin etiã aloën in Iudæa fossilẽ nasci, & pleraq; his similia exponit, reclamãte euidẽtia, q̃ prorsus veritati refragãt. Quibus cõiectura colligi potest, ea nõ oculata fide sed narratiõe potiꝰ ab aliis accepisse. In ordine iidẽ ipsi aberrarũt, partĩ eorũ discrepãteis nulláq; cognatione cõiũctas vireis collidẽtes: partĩ ꝑ elemẽta literarũ scripta ĩ ordinẽ digerẽtes, quò faciliꝰ memoriẽ mãdarẽtur, genera & eorũ effectus

τῆς ὀλιγότητος τῶν παραδοθέντων, καὶ τὴν ἀκρίβειαν προσπαραλαβοῦσι. τοῖς μέντοι νέοις οὐ συγκαταθετέον, ὧν ἐστι Βάσσος ὁ ἰυλαῖος, καὶ Νικήρατος, καὶ Πετρόνιος, Νίγερ τε, καὶ Διόδοτος, ἀσκληπιάδαι πάντες. οἳ τὴν μὲν πᾶσι σύμφυλλον καὶ γνώριμον ὕλην, ἠξίωσαν ἐπὶ ποσὸν ἀναγραφῆς ἀκριβοῦς· τὰς δὲ τῶν φαρμάκων δυνάμεις καὶ δοκιμασίας ἐξ ἐπιδρομῆς παρέδοσαν, οὐ τῇ πείρᾳ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν κανονίζοντες. τῇ δὲ τῆς αἰτίας κενοφωνίᾳ, εἰς * ὄγκον διαφορᾶς ἑκάστου αὐτῶν ἀναφέροντες μετὰ τοῦ καὶ ἄλλα ἀντ' ἄλλων ἀναγράφειν. ὁ γοῦν διαπρεπὴς δοκῶν εἶναι ἐν αὐτοῖς Νίγερ, τὸ εὐφόρβιον φησὶν ὀπὸν εἶναι χαμελαίας, γινομένης ἐν ἰταλίᾳ. καὶ τὸ ἀνδρόσαιμον, ταυτὸν ὑπάρχειν ὑπερικῷ, ἀλόην δὲ ὀρυκτὴν ἐν ἰουδαίᾳ γίνεσθαι. καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια πλεῖστα παρὰ τὴν ἀλήθειαν ἐκτίθεται ψευδῶς. ἅπερ ἐστι τεκμήρια οὐκ αὐτοψίας, ἀλλὰ τῆς ἐκ παρακουσμάτων ἱστορίας. ἥμαρτον δὲ καὶ περὶ τὴν τάξιν. οἱ μὲν ἀσυμφύλλους δυνάμεις συγκρούσαντες, οἱ δὲ κατὰ στοιχεῖα * ἀναγράψαντες. διέζευξαν * τὰς ὁμογενέας, τά τε γένη καὶ τὰς ἐνεργείας αὐτῶν,

τῶν, ὡς διὰ τοῦτο δυσμνημόνευτα γίνεσθαι. ἡμεῖς δ' * ὡς ἔστιν εἰπεῖν ἐκ πρώτης ἡλικίας, ἄληκτόν τινα ἔχοντες ἐπιθυμίαν περὶ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ὕλης, καὶ πολλὴν γῆν ἐπελθόντες. οἶσθα γὰρ ἡμῶν στρατιωτικὸν τὸν βίον, συναγηόχαμεν τὴν πραγματείαν ἐν ἓξ βιβλίοις σοῦ προτρεψαμένου, ᾧ καὶ τὴν σύνταξιν ἀνατιθέαμεν, εὐχάριστον ἐκπληροῦντες πάθος. δι' ἣν ἔχεις πρὸς ἡμᾶς διάθεσιν, φύσει μὲν πρὸς πάντας τοὺς ἀπὸ παιδείας ἀναγομένους οἰκειούμενος, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς ὁμοτέχνους, ἰδιαίτερον δὲ πρὸς ἡμᾶς, δεῖγμα δὲ οὐ σμικρὸν τῆς ἐν σοὶ καλοκαγαθίας, καὶ ἡ τοῦ κρατίστου Λικινίου Βάσσου πρὸς σὲ διάθεσις, ἣν ἔγνωμεν συνδιάγοντες ὑμῖν, ἀξιοζήλωτον τὸ παρ' ἀμφοτέρων ὑμῶν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν ὁρῶντες. παρακαλοῦμεν δέ σε καὶ τοὺς ἐντευξομένους τοῖς ὑπομνήμασι, μὴ τὴν ἐν λόγοις ἡμῶν δύναμιν σκοπεῖν, ἀλλὰ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι μετ' ἐμπειρίας ἐπιμέλειαν. μετὰ γὰρ πλείστης ἀκριβείας τὰ μὲν πλεῖστα δι' αὐτοψίας γνόντες, τὰ δὲ ἐξ ἱστορίας συμφώνου τοῖς πᾶσι καὶ ἀνακρίσεως τῶν παρ' ἑκάστοις ἐπιχωρίων ἀκριβώσαντες, πειρασόμεθα καὶ τῇ τάξει διαφόρῳ χρήσασθαι, καὶ τὰ γένη καὶ τὰς δυνάμεις ἑκάστου αὐτῶν ἀναγρά-

effectꝰ à sua cognitiõe disiũgẽtes. Nos verò ab ĩeũte, vt ita dicã, ĩuẽta iugi desiderio cognoscẽdæ materiæ allecti, ꝑmultis regiõibꝰ peragratis (nec.n. nescis nos militarẽ vitã exegisse) tuo hortatu cõmẽtationẽ ĩ sex libros cõtulimus: quod opꝰ tibi dicamus, Aree, animi gratitudine obsequẽtes, ob eũ quo nos ꝓsequeris affectũ. Etenim natura cũ in omneis eruditione excultos, tũ verò in eos qbꝰ cũ tibi eiusdẽ artis necessitudo ĩtercedit, ꝓnꝰ ad amiciciã eẽ soles: in nos etiã aliquãto peculiariꝰ. Enimuerò nõ paruũ ꝓbet tuæ ꝓbitatis argumẽtũ, optimi viri Licinij Basſi singularis erga te amicitia: quã vnà nobiscũ degẽtes nouimus, cũ mutuã ĩter vos bñuolẽtiã ęmulatiõe dignã intueremur. Admonitũ aũt te velim, eósq; qui in hosce cõmẽtarios incidẽt, ne ĩ verbis facultatẽ nostrã æstimetis, sed potius adhibitã rebꝰ cũ peritia curã. Etenĩ prurima visu ipsi exactissimè cognouimꝰ: quędã etiã ex ea, de qua ĩter oẽs cõuenit, historia ꝑcũctatiõéq; rerũ apud singulos vernacularũ diligẽter accepimꝰ. Dabimus igit̃ operã, vt differẽti ab aliis ordine tradito, genera medicinarũ viresq;

describãt. Quòd aũt necessaria sit medicamẽtorũ ratio nemo est fermè q̃ ignoret, ꝙ ea & toti arti cõiũcta sit, vniuersísq; eius partibꝰ efficax administret auxiliũ. Quare per medicamẽtorũ cõpositiones atq; misturas, & facta in morbis pericula extẽdi, & incremẽtũ capescere potest, q̃ plurimũ conferẽte singulorũ medicaminũ cognitiõe. Quinetiã vernaculã familiaréq; materiã cõplectemur, vt pfecta sit quę à nobis relinquet̃ doctrina. Verũ imprimis curã impẽdere oportet, vt suis tẽporibꝰ singula & demetãtur & recõdãtur. certè ꝓ horũ ratione aut valẽt viribꝰ, aut euanido nullóq; munere fũgũtur. Serena igitur cœli cõstitutiõe demetẽda sũt. Magni siquidẽ refert ĩter colligẽdũ, si vel squalores vel ĩbres infesti sint: quẽadmodũ si loca, in qbꝰ prodeũt, cliuosa, & vẽtis exposita sint & pflata, frigidáq; & aquis carẽtia: in his. n. locis vires eorũ lõgè validiores intelligũtur. Cõtrà, quæ in cãpestribus, riguis, & opacis, cæterisq; locis à vẽto silẽtibus enascũtur, plerũq; degenerãt, & minꝰ virib. valẽt, multóq; magis, si nõ suo tẽpore nec opportunè colligantur, aut

γράψασθαι. Ὅτι γὲ μὴν ἀναγκαῖος ὑπάρχει ὁ περὶ φαρμάκων λόγος, παντί που δῆλον, συνεζευγμένος ὅλῃ τῇ τέχνῃ, καὶ τὴν ἀπ' αὐτοῦ συμμαχίαν ἀήττητον παντὶ μέρει παρεχόμενος. καὶ διότι δύναται αὔξεσθαι κατά τε τὰς σκευασίας καὶ τὰς μίξεις καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν παθῶν πειρασμούς, πλεῖστα συμβαλλομένης τῆς περὶ ἕκαστον τῶν φαρμάκων γνώσεως. προσαναληψόμεθα δὲ καὶ τὴν συνήθη καὶ σύμφυλλον ὕλην, ἵνα ἡ γραφὴ γένηται τελεία. πρὸ πάντων οὖν φροντίζειν τῆς ἀποθέσεως καὶ συλλογῆς ἑκάστου κατὰ τοὺς οἰκείους καιροὺς προσήκει. παρὰ γὰρ δὴ τούτους ἢ ἐνεργεῖ, ἢ ἐξίτηλα γίνεται τὰ φάρμακα. αἰθρίου γὰρ ὄντος τοῦ καταστήματος συλλέγειν δεῖ. μεγάλη γὰρ * κἀν τούτῳ ὑπάρχει διαφορὰ, * τῶν αὐχμῶν ἢ ὄμβρων γινομένων τὴν συλλογὴν ποιεῖσθαι. ὥσπερ καὶ τὸ ὀρεινοὺς καὶ ὑψηλοὺς καὶ διαπνεομένους καὶ ψυχροὺς καὶ ἀνύδρους εἶναι τοὺς τόπους· ἰσχυρότεραι γάρ εἰσιν αἱ δυνάμεις αὐτῶν, αἱ δὲ ἐν πεδινοῖς καὶ καθύγροις καὶ κατασκίοις καὶ μὴ διαπνεομένοις, ἀτονώτεραι κατὰ τὸ πλεῖστον, καὶ μᾶλλον αἱ μὴ καθ' ὥραν εὐκαίρως συλλεγεῖσαι, ἢ δι'

δι' ἀσθένειαν ἐφθινήκασι. οὐκ ἀγνοητέον μέν τοι ὅτι πολλάκις, ταῦτα παρὰ τὴν ἰδιότητα τῆς χώρας, καὶ παρὰ τὴν σύγκρασιν τοῦ ἔτους, τάχιον ἢ βράδιον ἀκμάζει. ἔνια δὲ καὶ παρὰ τὴν ἑαυτῶν ἰδιότητα, ἐν χειμῶνι ἄνθη τε καὶ φύλλα φέρει· τινὰ δὲ καὶ δὶς τοῦ ἔτους ἀνθοφορεῖ. τὸν δὲ βουλόμενον ἐν τούτοις ἐμπειρίαν ἔχειν, δεῖ κατά γε τὴν ἀρτιφυῆ βλάστησιν ἐκ τῆς γῆς, ἀκμάζουσι καὶ παρακμάζουσι παρατυγχάνειν. οὔτε γὰρ ὁ τῇ βλάστῃ ἐντετυχηκὼς μόνον, δύναται τὸ ἀκμάζον γνωρίσαι, οὔτε ὁ ἑωρακὼς τὰ ἀκμάζοντα, τὸ ἀρτιφυὲς ἐπιγνῶναι. παρὰ γὰρ τοὺς μετασχηματισμοὺς τῶν φύλλων, καὶ τὰ μεγέθη τῶν καυλῶν καὶ ἀνθῶν καὶ καρπῶν, καί τινας ἄλλας ἰδιότητας, μεγάλη πλάνη γίνεται ἐπ' ἐνίοις τοῖς μὴ οὕτω τὴν θέαν ποιησαμένοις. παρὰ ταύτην γοῦν τὴν αἰτίαν, τινὲς τῶν ἀναγραψάντων ἐπλανήθησαν, εἰπόντες τινὰ μήτε ἄνθη μήτε καυλὸν μήτε καρπὸν φέρειν. καθάπερ ἐπὶ τῆς ἀγρώστεως καὶ βηχίου καὶ πενταφύλλου. ὁ δὲ πολλάκις* ἐντετυχηκὼς αὐτοῖς καὶ ἐν πολλοῖς τόποις μάλιστα τὴν ἐπίγνωσιν ποιήσεται, χρὴ μέν τοι εἰδέναι ὅτι μόνα τῶν βοτανικῶν φαρμάκων ἐπὶ πολλὰ ἔτη διαμένει, οἷον ἐλλέβορος ὁ λευκὸς καὶ μέλας, τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τριετίας ἐπιτοπλεῖστον εἰσὶν* εὔχρηστα.

*ἃ μὲν

aut si per imbecillitatem intabuerint. Neq; ignorandum, sæpe pro peculiari loci natura, aut anni clemētia, maturi⁹ aut seri⁹ adolescere. Nōnulla propria vi, hyeme florent & folia pariūt: quędā bis anno florifera. Quare cui in animo est horū peritiā asseq, necesse est eū prima germinatiōe solo emergentibus, adultis & senescentib⁹ adesse. Nā qui pullulāti herbę dūtaxat adstiterit, adultā cognoscere nō potest, neque qui adultā tantū inspexerit, nuper erūpentē noscet. Quo fit, vt ꝓpter mutatā foliorū faciē, cauliū proceritates, florū seminísq; magnitudinē, & id genus alias peculiares notas, nōnulli q olī has rerū varietates nō ꝑspexerūt, magno in errore versētur. Quæ causa etiā nonnullis scriptorib⁹ īposuit, q herbas quasdā, verbi gratia, gramē, qnquefolium, & tussilaginē emittere florē, fructū & caulē, negāt. Ergo qui sæpius ad visendas herbas & earū natales se contulerit, earū cognitionē maximècō sequēt. Scire etiamnū cōuenit, sola ex herbaceis medicaminibus veratri genera, nigrum, inquā, & cādidū multis edurare annis: reliqua à trimatu īutilia.

Quę vero fruticosa sunt, sicut stœchas, trixago, poliũ, abrotonũ, seriphũ, absinthiũ, hyssopũ, & alia id gen⁹, semine pręgnãtia demetãt. flores quoq; antea, q̃ spõte sua decidãt. fruct⁹ aũt, vt maturi decerpãt necesse est: & semina, vbi siccari cœperit, priusq̃ defluãt. Herbarũ succus & foliorũ elici debet, germinãtib⁹ tũ primũ cauliculis. Lac & lachrymæ excipiãtur, ĩciso per summũ adolescẽtię vigorũ caule. Radices, & liquamẽta, corticésve vt recõdant, eximere cõuenit cũ herbę suis foliis exuũtur. Siccãtur etiã expurgatę ĩnibi, locis asperginé nõ redolẽtib⁹: sed quę luto aut puluere sũt obsitæ, aqua elui debẽt. Flores & omnia quæ iucundũ odoré efflãt, arculis tiliaceis, nullo situ obductis, reponãtur. Nõnunq̃ charta aut foliis semina, vt perennẽt, aptè iuuoluũtur. Liquidis medicaminibus dẽsior materia, argentea, vitrea, aut cornea cõuenit. Fictilis etiã, si modò rara nõ sit, accõmodatur: & lignea, præsertim è buxo: sed ęnea vasa ocularibus medicamẽtis liquidísq;, & oĩb⁹ iis quę aceto, pice liq̃da, aut cedria cõponũtur. Adipẽ autẽ & medullas stagneis vasis recõdi cõuenit.

Iris.

ἃ μὲν οὖν εὐώδη ἐστί, στοιχάς, χαμαίδρυς, πόλιον, ἀβρότονον, σέριφον, ἀψίνθιον, ὕσσωπον, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, συλλέγειν δεῖ, ἐγκύμονα τῶν σπερμάτων. ἄνθη δὲ πρὸ τῆς ἀποπτώσεως αὐτῶν. τοὺς δὲ καρποὺς πεπείρους ὄντας, καὶ τὰ σπέρματα δὲ ἀρχόμενα ξηραίνεσθαι πρὸ τοῦ ἀποῤῥεῖν, χυλίζειν δὲ καὶ τὰς βοτάνας, ἀρτιβλαστῶν ὄντων τῶν καυλῶν, ὁμοίως καὶ τὰ φύλλα, ὀποὺς δὲ καὶ δάκρυα λαμβάνειν, τέμνοντας ἐν ἀκμῇ, ἔτι τοὺς καυλούς, τὰς δὲ εἰς ἀπόθεσιν ῥίζας καὶ χυλίσματα καὶ φλοιοὺς ἀφαιρεῖν ἀρχομένων φυλλοῤῥοεῖν τῶν βοτανῶν, καὶ τὰς μὲν καθαρὰς αὐτόθι ξηραίνειν ἐν τόποις ἀνοτίστοις, τὰς δὲ μετεχούσας γῆς ἢ πηλοῦ, πλύνειν ὕδατι. ἀποτίθεσθαι δὲ καὶ ἄνθη, καὶ ὅσα εὐώδη τυγχάνει ἐν κιβωτίοις φιλλυρίνοις ἀνοτίστοις, ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἐν χάρταις ἢ φύλλοις χρησίμως περιδεῖται πρὸς διαμονὴν τῶν σπερμάτων, πρὸς δὲ τὰ ὑγρὰ φάρμακα ἁρμόσει ὕλη πᾶσα ἡ πυκνὴ ἐξ ἀργύρου ἢ ὑέλου ἢ κεράτων γεγενημένη, καὶ ὀστρακίνη δὲ ἡ μὴ ἀραιὰ εὔθετος. *ξυλίνων δὲ ὅσα ἐκ πύξου κατασκευάζεται· τὰ δὲ χαλκᾶ ἀγγεῖα, ἁρμόσει πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ *φάρμακα καὶ ὑγρά, καὶ ὅσα δι' ὄξους ἢ πίσσης ὑγρᾶς ἢ κεδρείας κατασκευάζεται. στέατα δὲ καὶ μυελοὺς ἐν κασσιτερίνοις ἀγγείοις ἀποτίθεσθαι δεῖ.

Περὶ

Περὶ Ἴριδος. Κεφ. α'.

Ἶρις ἀπὸ μὲν τῆς κατ' οὐρανὸν ἐμφερείας ὠνόμασται, φύλλα δὲ φέρει ὅμοια ξιφίῳ, μείζονα δὲ καὶ πλατύτερα καὶ λιπαρώτερα. ἄνθη δὲ ἐπὶ καυλῷ παράλληλα, ἐπικαμπῆ, ποικίλα· ἢ γὰρ λευκὰ ἢ ὠχρὰ ἢ μήλινα ἢ πορφυρᾶ ἢ κυανίζοντα ὁρᾶται· ὅθεν διὰ τὴν ποικιλίαν ἀπεικάσθη ἴριδι τῇ οὐρανίᾳ. ῥίζαι ὕπεισι γονατώδεις, στερεαὶ, εὐώδεις, ἃς δεῖ μετὰ τὴν τομὴν ξηράναντα ἐν σκιᾷ καὶ* διείραντα λίνῳ, ἀποτίθεσθαι. ἔστι δὲ βελτίων ἡ ἰλλυρικὴ καὶ μακεδονικὴ καὶ ἐν ταύταις ἀρίστη ἡ πυκνόρριζος, καὶ ὑποκόλοβος, καὶ δύσθραυστος, καὶ τῇ χρόᾳ ὑπόκιρρος, καὶ σφόδρα εὐώδης καὶ τῇ γεύσει πυρωτέρα. τήν τε ὀσμὴν εἰλικρινής, καὶ μὴ νοτίζουσα. πταρμούς τε ἐν τῷ κόπτεσθαι κινοῦσα.* ἡ λιβυκὴ δὲ λευκὴ κατὰ χρόαν, πικρὰ πρὸς γεῦσιν δευτερεύουσα τῇ δυνάμει, παλαιούμεναι δὲ τερηδονίζονται. εὐωδέστεραι μέντοι τότε γίνονται. δύναμιν δὲ ἔχουσι πᾶσαι θερμαντικὴν, λεπτυντικὴν ἁρμόζουσαι πρὸς βῆχας, καὶ τὰ δυσανάγωγα ὑγρὰ λεπτοποιοῦσαι. καθαίρουσι δὲ * χολὰς ποτιζόμεναι μεθ' ὑδρομέλιτος, ὁλκῆς < ζ'. εἰσὶ δὲ καὶ ὑπνοποιοὶ, καὶ δακρυοποιοί.

καὶ

Iris. Cap. I.

Iris à cœleſtis arcus ſimilitudine nomē accepit. Folia fert gladioli, ſed maiora, latiora, & pinguiora. Flores in caule ęqualib⁹ inter ſe ſpatijs diſtant, incurui, varij: ſiquidē cādidi, pallētes, lutei, purpurei, aut cœrulei cōſpiciūtur: qua diuerſi coloris ſpecie quædā cœleſtis arcus imago repreſentari videtur. Radices ſubiacēt geniculatę, duræ, odoratæ, quæ fruſtatim diſſectæ, in vmbra ſiccantur, & traiectæ lino recondūtur. Melior eſt Illyrica, & Macedonica: & inter has laudatiſsima, quæ pumila ferè & denſa cōſtat radice, frangenti cōtumax, ſubrufo colore, guſtu amaro, odore ꝑquā ſyncero, ita vt nullū prorſus ſitū redoleat: quæ dum tūditur ſternutamēta mouet. Secundum locum habet Africana, candicans, guſtúq; amara. Teredines in vetuſtate ſentiūt, tūc tamē odoratiores reddi ſolēt. Vis omnib⁹ excalfactoria, extenuās, cōtra tuſsim efficax: humorū q ægrè reijciunt craſſitiem digerūt, bilē craſſámque pituitam ex hydromelite drachmis ſeptem epotę purgāt, ſomnū cōciliāt, lachrymas ciunt, tormini-

torminibus medentur. Eædem potæ ex aceto, auxiliãtur serpentiũ ictib⁹, lienosis, cõuulsis, pfrictionibus, horrorib⁹, & q̃bus genitura effluit: menses ex vino potæ pellũt. Decoctũ earũ, fœminarum fotibus vtiliter imponit, ad emolliẽdos locos, laxandáq; in eis venarũ spiracula, ischiadicis infundit, fistulas ac sinus carne explet. Radices ex melle glãdis modò subditæ, part⁹ extrahũt: quietiã coctæ & illitę, strumas, veterésq; duritias emolliũt. Siccæ quoq; vlcera replẽt, & cũ melle purgãt: nudata ossa corpore operiũt: dolorib⁹ capitis, cũ aceto & rosaceo magna vtilitate illinunt. Admotæ cũ albo veratro & duab⁹ mellis partib⁹, lẽtigines & vitia cutis in facie à sole cõtracta emaculat: pessis, malagmatis, & acopis inserũtur. In vniuersum, magni ad oĩa vsus.

καὶ στρόφους ἰῶνται. μετ' ὄξους δὲ πινόμεναι θηριοδήκτοις ἀρήγουσι, καὶ σπληνικοῖς, καὶ σπωμένοις, καὶ περιψυχομένοις ἢ ῥιγοῦσι, καὶ τοῖς γόνον προϊεμένοις· σὺν οἴνῳ δὲ ποθεῖσαι, ἄγουσιν ἔμμηνα, καὶ τὸ ἀπόζεμα δὲ αὐτῶν, πρὸς γυναικείας πυελίας εὔθετον, μαλάσσον τοὺς τόπους καὶ ἀναστομοῦν, ἰσχιάδος τε εἰς ἔγκλυσμα, καὶ συρίγγων καὶ κόλπων σαρκωτικόν. προστεθεῖσαι δὲ ὡς κολλύριον μετὰ μέλιτος, ἔμβρυα κατασπῶσι, μαλάσσουσι δὲ χοιράδας καὶ σκιρρώματα παλαιὰ ἑφθαὶ καταπλασθεῖσαι, ξηραὶ δὲ πληροῦσιν ἕλκη, καὶ ἀνακαθαίρουσι μετὰ μέλιτος, καὶ τὰ ἐψιλωμένα τῶν ὀστέων σαρκοῦσιν· ὠφελοῦσι δὲ καὶ κεφαλαλγίας, σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ καταπλασθεῖσαι. φακούς τε καὶ ἐφήλεις ἀποκαθαίρουσι, σὺν ἐλλεβόρῳ λευκῷ καὶ διπλασίονι μέλιτι καταπλασθεῖσαι, μίγνυνται δὲ καὶ πεσσοῖς καὶ μαλάγμασι καὶ ἀκόποις, καὶ καθόλου εἰσὶ πολύχρηστοι.

Acorum. Cap. II.

Acorũ folia iridis habet, angustiora tamẽ: radices non dissimiles, complicatas, nõ in rectum sed obliquum actas, & summo cespite sparsas geniculis interceptas, albicãtes, gustu acres, odore nõ ingratas. Optimum est densum, candidũ, plenũ, carie nõ exesum, odoratũ, cuiusmodi

Περὶ Ἀκόρου. Κεφ. β'.

Ἄκορον τὰ μὲν φύλλα ἔχει ἐμφερῆ ἴριδι, στενώτερα δὲ, καὶ τὰς ῥίζας οὐκ ἀνομοίους, διαπεπλεγμένας δὲ καὶ οὐκ εἰς εὐθὺ πεφυκυίας, ἀλλὰ πλαγίας καὶ ἐξεπιπολῆς, γόνασι διειλημμένας, ὑπολεύκους, δριμείας τῇ γεύσει, καὶ τῇ ὀσμῇ οὐκ ἀηδεῖς. διαφέρει δὲ τὸ πυκνὸν καὶ λευκὸν, ἄβρωτόν τε καὶ πλῆρες εὐῶδες. ἔστι

τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἐν Κολχίδι καὶ τῇ Γαλατίᾳ ἀσπλήνιον λεγόμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα θερμαντικήν, πινόμενον δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ οὖρα κινεῖ· ἁρμόζον πρὸς πλευρᾶς πόνον καὶ θώρακος καὶ ἥπατος, στρόφους, ῥήγματα, σπάσματα· σπλῆνας τήκει, ὠφελεῖ καὶ στραγγουριῶντας, θηριοδήκτοις, καὶ εἰς ἐγκάθισμα ὡς ἶρις πρὸς τὰ γυναικεῖα, *ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης ἀποκαθαίρει τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, μίγνυται δὲ καὶ τοῖς ἀντιδότοις ἡ ῥίζα χρησίμως.

Περὶ Μείου. Κεφ. γ'.

Μεῖον τὸ καλούμενον ἀθαμαντικὸν, γίνεται πλεῖστον ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ, ὅμοιον καυλῷ καὶ τοῖς φύλλοις ἀνήθῳ, παχύτερον δὲ τοῦ ἀνήθου. δίπηχύ που ἀναβαῖνον, ταῖς ῥίζαις ὑπεσπαρμένον λεπταῖς πλαγίαις, καὶ εὐθείαις, μακραῖς εὐώδεσι, θερμαινούσαις τὴν γλῶτταν, αἵ τινες ἀποζεσθεῖσαι μεθ' ὕδατος ἢ καὶ λεῖαι δίχα ἑψήσεως ποθεῖσαι, τὰ στεγνὰ περὶ κύστιν καὶ νεφροὺς πάθη παρηγοροῦσι, καὶ δυσουρίαις ἁρμόζουσι. στομάχου τε ἐμπνευματώσεσι καὶ στρόφοις, ὑστερικαῖς τε διαθέσεσι, ἄρθρων πόνοις, θώρακι ῥευματιζομένῳ σὺν μέλιτι λεῖαι ἀντὶ ἐκλικτοῦ βοηθοῦσιν, αἷμα τε ἄγουσι δι' ἐμμήνων ἀποζεσθεῖσαι εἰς ἐγκάθισμα. παιδίων δὲ καταπλασθεῖσαι ἐφηβαίοις οὖρα ἄγουσιν,

ἔστι

cuiusmodi Colchidicũ & Galaticum, quod aspletion dicũt. Radici vis calfactoria. Decoctum potu vrinã cit: prodest lateris doloribus, & iocineris atque thoracis: itẽ torminibus, vulsis, ruptis: lienẽ absumit, vrinæ stillicidio & serpentum ictibus auxiliatur, insidentibus ad muliebres affect⁹ iridis modo vtiliter imponitur, oculorũ caligines succo discutit, antidotis radix magno vsu cõmiscetur.

Meum. Cap. III.

Meon, quod Athamanticum vocãt, in Macedonia & Hispania plurimum gignitur, anetho foliis & caule simile, sed eo crassius. binûm fermè cubitorũ altitudine attollitur, sparsis ĩ obliquum rectumq; radicibus, longis, tenuibus, odoratis, linguam excalfacientibus. Quæ feruefactæ ex aqua, vel tritæ citra coctionẽ, præclusorum renũ vesicæq; farctæ vitia potu leniunt, vrinæ difficultati medẽtur, stomachi inflatiões discutiũt. Torminibus, affectæ vuluæ, articulorũ dolorib⁹, atq; fluxionibus pectoris, tritæ cum melle in eclegmate auxiliãtur, sanguinẽ per mẽstrua pellũt, discessionibus feruefactæ: infantib⁹ autẽ illitæ imo vẽtri, vrinas mouẽt:

quòd

ꝙ ſi plus quàm deceat ex his bibatur, caput dolore afficiũt.

Cypirus. Cap. IIII.

Cypirus, quem aliqui eryſiſceptrum, vt aſpalatum appellant, folia fert porraceis proxima, ſed longiora & exiliora: caulem odorati iunci, cubitalem aut maiorẽ, anguloſum, in cuius cacumine minuta folia cum ſemine exoriuntur: radices, quarum in medicina eſt vſus, cohærentes inter ſe oleis oblongis ſimiles, aut rotundæ, nigro colore, ſuaui odore, amaro guſtu. In lacunoſis, paluſtribus & cultis enaſcit. Optima eſt grauiſsima, dẽſa, fractu contumax, plena & aſpera, odoris cũ quadã acrimonia iucũdi, qualis eſt Cilicia, Syriaca, & quę á Cycladibus inſulis petit. Huic calida vis ineſt. Venarũ ſpiracula laxat, vrinam ciet, ad calculos aquámq; ſubter cutẽ vtiliſſimè bibitur, aduerſus ſcorpionum ictus remedio eſt, perfrictionib⁹ vuluæ & p̄cluſionib⁹ fotu ꝓdeſt, pellit mẽſes. Cõtra vlcera oris etiã ſi depaſcãt vorẽtq;, farina ei⁹ efficax eſt. Malagmatis calfaciẽtib⁹, & vnguẽtorũ ſpiſſamẽtis bene adijci ſolet. Aliud cypiri gen⁹ tradũt in India naſci, gingiberis effigie, quod

ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγὲς πλεῖον ἢ δεῖ πινόμενον.

Περὶ Κυπείρου. Κεφ. δ'.

Κύπειρος, οἱ δὲ ἐρυσίσκηπτρον ὡς τὴν ἀσπάλαθον καλοῦσι, φύλλα δὲ ἔχει ὅμοια πράσῳ, μακρότερα δὲ καὶ ἰσχνότερα, καυλὸν δὲ πηχυαῖον, ἢ καὶ μείζονα, γωνιώδη, ὅμοιον σχοίνῳ, οὗ κατὰ κορυφὴν φυλλαρίων ἐστὶν ἔκφυσις μικρῶν καὶ σπέρματος. ῥίζαι δ' ὕπεισιν ὧν καὶ ἡ χρῆσις, ἐπιμήκεις ὥσπερ ἐλαίαι συναφεῖς ἑαυταῖς, ἢ καὶ στρογγύλαι, μέλαιναι, εὐώδεις, ἔμπικροι, φύεται δὲ ἐν τόποις ἐργασίμοις καὶ τελματώδεσιν. ἀρίστη δὲ ἐστιν ἡ βαρυτάτη καὶ πυκνὴ καὶ ἀδρὰ, δύσθραυστος, τραχεῖα, εὐώδης μετά τινος δριμύτητος. τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ* κιλικὴ, καὶ ἡ συριακὴ, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν κυκλάδων νήσων. δύναμις δὲ ἐστιν αὐτῇ θερμαντικὴ, ἀναστομωτικὴ, διουρητική· λιθιῶσι καὶ ὑδρωπικοῖς πινομένη βοηθεῖ, καὶ σκορπιοδήκτοις, καὶ ταῖς περὶ μήτραν δὲ καταψύξεσι καὶ μύσεσι πυριωμένη* ἁρμόζει, ἄγουσα ἔμμηνα. ποιεῖ δὲ καὶ τοῖς ἐν στόματι ἕλκεσι καὶ νεμομένοις ξηρὰ λεῖα. μίγνυται καὶ μαλάγμασι θερμαντικοῖς, καὶ εἰς τὰ στύμματα τῶν μύρων εὐθετεῖ. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἕτερον εἶδος κυπείρου ἐν Ἰνδίᾳ γινόμενον, προσεοικὸς ζιγγίβερι. ὃ δια-

ὃ διαμασηθὲν* κροκῶδες καὶ πικρὸν εὑρίσκεται, καὶ ἀχριθὲν δὲ, παραχρῆμα ψιλοῖ τὰς τρίχας.

Περὶ Καρδαμώμου. Κεφ. ε.

Καρδάμωμον ἄριστον τὸ ἐκ τῆς κομαγηνῆς καὶ ἀρμενίας καὶ βοσπόρου κομιζόμενον. γίνεται δὲ καὶ ἐν ἰνδίᾳ καὶ ἀραβίᾳ. ἐκλέγου δὲ τὸ δύσθραυστον, πλήρες, μεμυκὸς, τὸ γὰρ μὴ τοιοῦτον, ἔξωρόν ἐστι, καὶ τὸ τῇ ὀσμῇ πληκτικὸν, γεύσει δὲ δριμὺ καὶ ὑπόπικρον, δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν. ποιεῖ δὲ μεθ' ὕδατος πινόμενον πρὸς ἐπιληπτικοὺς, βήττοντας, ἰσχιαδικοὺς, καὶ παράλυσιν, ῥήγματα, σπάσματα, στρόφους, καὶ ἕλμινθα πλατεῖαν ἐκβάλλει, μετ' οἴνου δὲ πινόμενον, νεφρικοῖς, δυσουροῦσι, σκορπιοπλήκτοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἰοβόλοις ἁρμόζει, μετὰ δὲ δάφνης ῥίζης φλοιοῦ ποθὲν ὅσον < λίθοις θρύπτει, φθείρει καὶ ἔμβρυα ὑποθυμιώμενον, καὶ ψώρας ἐξαίρει σὺν ὄξει καταχριόμενον, μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὰς τῶν μύρων σύψεις.

Περὶ Νάρδου. Κεφ. ς.

Νάρδου ἐστὶ δύο γένη· ἡ μὲν, γάρ τις καλεῖται ἰνδική· ἡ δὲ συριακή. οὐχ ὅτι ἐν συρίᾳ εὑρίσκεται. ἀλλ' ὅτι τοῦ ὄρους ἐν ᾧ γίνεται, τὸ μὲν πρὸς συρίαν τέτραπται, τὸ δὲ πρὸς ἰνδούς, καὶ τῆς λεγομένης συριακῆς, ἔστι βελτίων ἡ πρόσφατος, καὶ

quod mãducatũ croci vim reddit, gustu amaro sentit, & illitũ pręsenté psilothri vim exhibet.

Cardamomum. Cap. V.

Cardamomũ optimũ est, qđ ex Comagene, Armenia, Bosphoróq; deuehit: in India quoque & Arabia ꝑuenit. Eligi debet plenũ, frangenti cõtumax, occlusum, farctúmq; (qđ enim huiusmodi non est, exoletũ iudicatur) & gustu acre, subamarum, & odore caput tentãs. Ex calfactoriá vim habet potúmque ex aqua facit ad comitiales, ischiadicos, tusses, neruorũ resolutioné. Ité ad rupta, vulsa, tormina: latas vẽtris tineas excutit. Ex vino auté potũ, renibus, difficultati vrinæ, à scorpione ictis, neq; non omnibus venenũ vibrãtibus, auxilio est. Cũ cortice radicis lauri epota drachma calculos comminuit, partus suffitu enecat, scabié ex aceto illitum adimit. Et ad vnguentorũ spissamenta additur,

Nardum. Cap. VI.

Duo nardi genera: vnũ Indicum, alterum Syriacũ appellatur, non ꝙ in Syria prouenit, sed quòd mõtis in quo oritur, pars vna ad Syrios, pars altera ad Indos flectitur. Ex hoc Syriaci genere pręcipuũ est recẽs &

& leue, largã gerẽs comã, flauũ colore, perquàm odoratum, ac cyperum redolens, breui ſpica, amaro ſapore, linguã ſiccante, quod diu in ſua odoris gratia permaneat. Ex Indicis aũt nardum quoddã Gangitis vocaṫ, à fluuio Gange, apud quẽ enaſcitur, montẽ præterfluente: qđ genus ob multã loci, in quo ꝓdit, vliginem, viribus infirmius eſt, atq; proceriꝰ adoleſcit, plures ferens ſpicas ab vnica radice comoſas, vnáq; conuolutas, ac grauiter olẽtes. Montanum autẽ odoratius, ſpica breui ac mutila, odore cypero vicino, cęteras habẽs Syriaci dotes. Eſt & genus quoddã cui Sãpharitico nomen locus indidit, frutice breui, ĩ magnas ſe ſpargẽs ſpicas candidiore interim medio caule, hircorũ virus ſupra modũ redolente: quod improbatur. Madefactũ vẽdi ſolet: qđ vitium ex eo deprehenditur, ꝙ cãdida ſit ſpica, & ſqualida, nullóq; puluere obſita. Adultera- …ṛ ſtilbio cum aqua aut pal- …vꝰ vino, inſpiſſationis ponde …q; cauſa inſpirato. Intueri autem oportet ſi lutũ radicibus inſideat, & in cerniculo puluerem excutere, eluẽdis manibꝰ vtilem. Vim habẽt excalfactoriam,

καὶ κούφη, πολύκομος, ξανθὴ τὴν χρόαν, εὐώδης ἄγαν, καὶ κατὰ τὴν κυπερίζειν ἐν τῇ ὀσμῇ, μικρὸν ἔχουσα τὸν στάχυν, πικρὰ τὴν γεῦσιν, καὶ γλώσσης ἀναξηραντική, ἐπιμένουσά τε τῇ εὐωδίᾳ ἐφ᾽ ἱκανόν. τῆς δὲ ἰνδικῆς ἡ μέν τις λέγεται γαγγῖτις, ἀπό τινος ποταμοῦ παραῤῥέοντος τὸ ὄρος Γάγγου καλουμένου, παρ᾽ ᾧ φύεται. ἀσθενεστέρα κατὰ δύναμιν οὖσα διὰ τὸ ἐφυδατώδων τόπων εἶναι, καὶ ἐπιμηκεστέρα, πλείονάς τε ἔχουσα τοὺς στάχυς, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ῥίζης, καὶ πολυκόμους καὶ περιπεπλεγμένους, βρομώδεις κατὰ τὴν ὀσμήν. ἡ δὲ ὀρεινοτέρα εὐωδεστέρα, κολοβόσταχυς κυπερίζουσα κατὰ τὴν εὐωδίαν. ἔχουσά τε καὶ ἄλλα ἐν αὐτῇ, ὅσαπερ καὶ ἡ συριακὴ λεγομένη. καλεῖται δέ τις καὶ σαμφαριτική, σφόδρα κολοβή, ἀπὸ χωρίου ὠνομασμένη, μεγαλόσταχυς, λευκότερον καυλὸν, ἔσθ᾽ ὅτε μέσον ἔχουσα, ὑπερβάζοντα τῇ ὀσμῇ, ἣν δεῖ ἀπεκλέγεσθαι. πιπράσκεται δὲ καὶ ἀποβεβρεγμένη, ὅπερ γινώσκεται ἐκ τοῦ λευκὸν εἶναι τὸν στάχυν καὶ αὐχμηρὸν, καὶ μὴ ἔχειν τὸν χνοῦν. δολίζουσι δὲ αὐτὴν ἐμφυσῶντες στίμμι μεθ᾽ ὕδατος ἢ οἴνου φοινικίτου, πρὸς τὸ συμπιλοῦσθαι αὐτὴν, καὶ βαρυτέραν γίνεσθαι. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἀφαιρεῖν δεῖ, εἰ προσείη ταῖς ῥίζαις πηλός, καὶ σήθειν χωρίζοντα τὸν κονιορτόν. εὐχρηστοῦντα εἰς χειρόνιπτρον. δύναμιν δὲ ἔχουσι θερμαντικήν.

κὴν, ξηραντικὴν, οὐρητικὴν, ὅθεν κοιλίαν τε ἱστᾶσι πινόμεναι, καὶ τὰς ἐμμήνας ῥύσεις προστιθέμεναι, καὶ ἰχῶρας στέλλουσι. βοηθοῦσι δὲ καὶ ναυτίαις, σὺν ψυχρῷ ὕδατι πινόμεναι καὶ καρδιωγμοῖς, καὶ ἐμπνευματουμένοις, ἡπατικοῖς τε καὶ ἰκτερικοῖς καὶ νεφριτικοῖς, ἀφεψηθεῖσαι δὲ ὕδατι, καὶ πυριαθεῖσαι, εἰς ἐγκάθισμα φλεγμονὰς μήτρας ἰῶνται. ποιοῦσι καὶ πρὸς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς μυδήσεις τῶν βλεφάρων, εὐφυοῦσι καὶ δασύνουσι τὰς βλεφαρίδας, καθύγροις τε σώμασι διάπασμα. μίγνυνται δὲ καὶ ἀντιδότοις. ἀποτίθενται δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικά, ἐν ἀγγείῳ καινῷ ἀκονίτῳ, λεοτριβηθεῖσαι σὺν οἴνῳ καὶ ἀναπλασθεῖσαι.

Περὶ Κελτικῆς Νάρδου. Κεφ. ζ΄.

Ἡ δὲ κελτικὴ νάρδος, γίνεται μὲν ἐν τοῖς κατὰ λιγυρίαν ἄλπεσιν ἐπιχωρίως ὠνομασμένη* ἀλιύγγια. γίνεται δὲ ἐν τῇ ἰστρίᾳ. ἔστι δὲ θαμνίσκος μικρὸς σὺν ταῖς ῥίζαις, εἰς δέσμας ἀναλαμβανόμενος χειροπληθεῖς. ἔχει δὲ φύλλα ὑπομήκη, ὑπόξανθα, ἄνθος μήλινον, μόνων δὲ τῶν καυλῶν ἐστι καὶ τῶν ῥιζῶν ἡ χρῆσις καὶ ἡ εὐωδία. ὅθεν δεῖ πρὸ μιᾶς ἡμέρας καταρράναντας ὕδατι τὰς δέσμας, καὶ χωρίζοντας τὸ γεῶδες, τιθέναι ἐπ' ἐδάφους νοτεροῦ, προϋποκειμένου χαρτίου, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ καθαίρειν, οὐ γὰρ συναποκαθαίρεται τῷ ἀχυρώδει καὶ ἀλλοτρίῳ

riam, & exiccantẽ. Vrinam mouent, aluum potu ſiſtunt, uuluę profluuia, ſaniémque appoſita ſupprimũt. Nauſeæ ex aqua frigida auxiliantur, & ſtomachi roſionibus, inflationi, iocineri, regio morbo, renum vitijs. Aquæ autẽ incoctæ fotu ad inſeſſum, vuluæ inflãmationibus medentur: ad glabras oculorũ genas valent: ſiquidem eas ad denſiorẽ pilum reducunt, perfuſis humore corporib⁹ inſparguntur. Miſcentur antidotis, & in fictili nouo non picato ad ocularia medicamenta recõduntur, trita in farinam, & cũ vino in paſtillos coacta.

Nardũ Celticũ. Cap. VII.

Celticum nardum naſcitur in Liguriæ Alpibus, ſaliunca patrio nomine appellatum, prouenítque in Iſtria. Exiguè fruticat, & cum radicibus in manuales faſciculos componitur. Folia habet oblonga, colore in flauum languido, florem luteum. Cauliculorum & radicum duntaxat vſus eſt, & odoris ſuauitas: vnde pridie faſciculos aqua abluere expedit, & exempta terra pauito ſolo atq; humẽti ſubiecta charta reponere, poſtridie repurgare, ſiquidẽ vtile, cũ aceroſo alienóq;

alienóq; propter humoris vim, non excutitur. Adulteratur imposita herba simili, quæ hirculus vocatur, ab odoris grauitate: sed facilis cognitio. nanque herba candidior est, sine cauliculo, minoribus folijs, radice neque amara, neque odorata, vti verum nardum est. Itaque radices atque cauliculi, abiectis folijs triti secernūtur, vino excipiuntur, digeruntúrque in pastillos, & ita fictili nouo diligenter operto, asseruari debét. Laudatur maximè recens, iucūdi odoris, radice numerosa cohærés, plenū, nec fragile. Ad eadem, quæ Syriacū pollet: sed vehementius vrinam cit, & stomacho vtilius est. Inflammationibus iocineris, & felle suffusis auxiliatur. Contra stomachi inflationes, cum absinthij decocto bibitur: item aduersus lienem, renum & vesicæ vitia & venenatos ictus, ex vino. Additur in malagmata, potiones, & calfacientia vnguenta.

Mōtanū nardū. Cap. VIII.

Montanum nardum, quod ab aliquibus thylacitis, & niris appellatur, in Cilicia, & Syria nascitur, surculo & folijs eringio similibus, minoribus, minimè

nimè

ἀλλοτρίῳ τὸ εὔχρηστον, διὰ τὴν ἐκ τῆς ἰκμάδος εὐτονίαν. δολίζεται δὲ συναποπιλλομένης αὐτῇ, πόας ἐμφεροῦς, ἣν διὰ τὸ περὶ τὴν ὀσμὴν βρωμῶδες, τράγον καλοῦσιν. εὐχερὴς δὲ ἡ ἐπίγνωσις, ἄκαυλος γάρ ἐστιν ἡ πόα καὶ λευκοτέρα, καὶ ἧττον ἐπιμήκη τὰ φύλλα ἔχει, οὐ δὲ τὴν ῥίζαν πικρὰν ἢ ἀρωματίζουσαν ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἀληθινῆς ἔχει. ἀποκρίνας οὖν τὰ καυλία καὶ τὰς ῥίζας, τὰ δὲ φύλλα ῥίψας, εἰ βούλει δ' ἀποτίθεσθαι, ἀναλαμβάνων λεῖα οἴνῳ, καὶ τροχίσκους ἀναπλάσας φύλαττε ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ καινῷ, πωμάζων ἐπιμελῶς. ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ πρόσφατος καὶ εὐώδης, πολύρριζος, οὐκ εὔθρυπτος, πλήρης. δύναται δὲ ὅσα καὶ ἡ συριακή. διουρητικωτέρα τε καὶ εὐστομαχωτέρα. ὠφελεῖ δὲ καὶ τὰς περὶ τὸ ἧπαρ φλεγμονάς, καὶ ἰκτερικούς. καὶ πνευματώσεις στομάχου, μετ' ἀφεψήματος ἀψινθίου πινομένη. ὁμοίως καὶ σπλῆνα, καὶ τὰ περὶ τὴν κύστιν καὶ νεφρούς. καὶ πρὸς τὰ ἰοβόλων δήγματα σὺν οἴνῳ. καὶ εἰς τὰ μαλάγματα μίγνυται καὶ πόσιματα, καὶ χρίσματα θερμαντικά.

Περὶ Ὀρείνης Νάρδου. Κεφ. η.

Ἡ δὲ ὀρεινὴ νάρδος, καλουμένη δὲ ὑπό τινων καὶ θυλακῖτις καὶ νήεις, γίνεται ἐν κιλικίᾳ καὶ συρίᾳ. φύλλα καὶ καυλοὺς ὅμοια ἠρυγγίῳ ἔχουσα, μικρότερα μὲν, οὐ μὴν

οὐ μὴν

οὐ μὴν τραχέα καὶ ἀκανθώδη. ῥίζαι δὲ ὕπεισι μέλαιναι εὐώδεις δύο, ἢ καὶ πλείους, ὥσπερ ἀσφοδέλου, ἰσχνότεραι καὶ μικρότεραι πολλῷ. οὔτε δὲ καυλὸν, οὔτε καρπὸν, οὔτε ἄνθος φέρει. ποιεῖ δὲ ἡ ῥίζα πρὸς ὅσα καὶ ἡ κελτικὴ νάρδος.

Περὶ Ἀσάρου. Κεφ. θ'.

Ἄσαρον, οἱ δὲ, νάρδον ἀγρίαν καλοῦσι πόα εὐώδης στεφανωματική. φύλλα ἔχει κισσῷ ὅμοια, μικρότερα δὲ πολλῷ καὶ στρογγυλώτερα. ἄνθη μεταξὺ τῶν φύλλων πρὸς τῇ ῥίζῃ, πορφυρᾶ, εὐώδη, ὑοσκυάμου κυτίνῳ ἐμφερῆ, ἐφ' οἷς τὸ σπέρμα ἐοικὸς γιγάρτῳ. *ῥίζαι ὕπεισι πολλαί, γονατώδεις, λεπταί, πλάγιαι ὅμοιαι ἀγρώστει. ἰσχνότεραι μέν τοι πολλῷ καὶ εὐώδεις θερμαίνουσαι καὶ δάκνουσαι λίαν τὴν γλῶσσαν. δύναμις δὲ αὐτῶν διουρητικὴ θερμαντική, ἁρμόζουσαι ὑδρωπικοῖς, ἰσχιαδικοῖς χρονίοις, ἄγουσι δὲ καὶ ἔμμηνα μετὰ μελικράτου ποθεῖσαι αἱ ῥίζαι πλῆθος < ς'. καθαίρουσιν ὡς ἐλλέβορος λευκός. μίγνυται δὲ καὶ μύροις, φύεται ἐν ὑποσκίοις ὄρεσι, πλεῖστα δὲ ἐν πόντῳ καὶ φρυγίᾳ καὶ ἰλλυρίδι, καὶ * ἰουστίνῃ τῆς ἰταλίας.

Περὶ Φοῦ. Κεφ. ί.

Φοῦ, οἱ δὲ, καὶ τοῦτο ἀγρίαν νάρδον

nimè tamen ſpinoſis, aſperíſq;. Radicib⁹ binis nititur, aut plurib⁹, nigris, odoratis, ceu baſtulæ regię, ſed longè graciliorib⁹, & lõgè minoribus. Neq; caulem, neque fructum, neq; floré profert. Ad eadem ad quę Celticum efficax.

Aſarum. Cap. IX.

Aſarum, quod & ipſum aliqui ſylueſtre nardum appellãt, hederæ folijs minoribus multò, rotundioribúsque, floribus cytino hyoſcyami ſimilibus, purpureis, inter folia proxime radicem emicantibus, odoratis, in quibus ſemen acinoſum. gradices numeroſas, geniculatas, tenues, obliquas, gramini non diſsimiles, longè tamen graciliores, odoratas, excalfaciẽtes, & quæ linguam vehementer mordent. Excalfactoriam vim habet: vrinã cit, hydropicis & vetuſto coxendicum dolori prodeſt. Radices ſenis drachmis ex aqua mulſa potę, menſes trahunt, & veratri albi modo purgant. In vnguenta additur. Vmbroſis mõtibus ꝓuenit, ſed plurimum in Põto, Phrygia, Illyrico, & Italiæ Iuſtinienſi agro.

Phu. Cap. X.

Phu, quod & aliqui ſylueſtrę nardum

nardum appellant, naſcitur in Ponto, folio oluſatri, aut elaphoboſci, caule cubitali, aut altiore, lęui, cauo, molli, in purpuram vergente, geniculis intercepto, floribus narciſſo proximis, maioribus, tenerioribus, & ex albicante purpureis: radice ſuperius ad digiti minoris craſsitudinem, ex obliquo villoſa in nigri veratri aut iunci odorati modum: capillamẽtis inuicem cõtextis, flaueſcentibus, odoratis, cum quadam odoris grauitate nardum æmulantibus. Excalfacit, vrinã mouet, ſi ſicca potui detur. Decoctum eadem præſtare poteſt. ad lateris etiam dolorem efficax, menſes cit, antidotis inſeritur. Adulteratur radice ruſci ammiſta: ſed maleficium deprehenditur: quoniam hæc dura eſt, & frangenti contumax, ſine vlla odoris gratia.

Malabathrum. Cap. XI.

Malabathrum arbitrãtur aliqui eſſe Indici nardi folium, falſi quadam odoris cognatione: permulta enim nardum olent, quemadmodum phu, aſarum, niris. ſecus autem res ſe habet. Nanque malabathrum foliũ ſui generis eſt, quod Indicæ gignunt paludes, lentis palustris

νάρδον καλοῦσι, γίνεται μὲν ἐν Πόντῳ, φύλλα δὲ ἐλαφοβόσκῳ ἢ ἱπποσελίνῳ παραπλήσια ἔχει, καυλὸν πηχυαῖον, ἢ μείζω, λεῖον, τρυφερὸν ἐμπόρφυρον, μεσόκοιλον, διειλημμένον γόνασιν, ἄνθη πρὸς τὰ τοῦ ναρκίσσου, μείζω δὲ καὶ τρυφερώτερα, καὶ ἐν τῷ ὑπολεύκῳ διαπόρφυρα· ῥίζα δὲ ἡ μὲν ἀνωτέρω, περὶ δακτύλου μικροῦ τὸ πάχος, πλάγια δὲ ἐπιρρίζια ἔχει καθάπερ σχῖνος ἢ μέλας ἐλλέβορος, ἀλλήλοις ἐπιπεπλεγμένα, ὑπόξανθα, εὐώδη, ναρδίζοντα τῇ ὀσμῇ, μετά τινος βάρους βρωμώδους. δύναται δὲ θερμαίνειν, οὖρα κινεῖν ξηρὰ ποτιζομένη, καὶ τὸ ἀπόζεμα δὲ αὐτῆς, τὸ αὐτὸ δύναται ποιεῖν, καὶ πρὸς πλευρᾶς πόνον, ἔμμηνά τε ἄγει καὶ ἀντιδότοις μίγνυται. δολοῦται δὲ ὀξυμυρσίνης ῥίζαις παραμιγνυμένη· εὐχερὴς δὲ ἡ ἐπίγνωσις αὐτῆς ἐστι· σκληραὶ γάρ εἰσιν αὗται καὶ δύσθραυστοι δίχα εὐωδίας.

Περὶ Μαλαβάθρου. Κεφ. ια.

Μαλάβαθρον ἔνιοι ὑπολαμβάνουσιν εἶναι τῆς ἰνδικῆς νάρδου φύλλον πλανώμενοι ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ὀσμὴν ἐμφερείας· πολλὰ γάρ ἐστιν ὅμοια τῇ ὀσμῇ νάρδῳ, ὡς τὸ φοῦ, ἄσαρον, νῆρις. οὐκ ἔχει δὲ οὕτως. ἴδιον γάρ ἐστι γένος φυόμενον ἐν τοῖς ἰνδικοῖς τέλμασι, φύλλον ὂν ἐπινηχό-

νηχόμενον τῷ ὕδατι, καθάπερ ἡ ἐπὶ τῶν τελμάτων φακῆ. ῥίζαν δὲ οὐκ ἔχον, ὅπερ συλλέγοντες, εὐθέως διαπείρουσι λίνῳ, καὶ ξηράναντες ἀποτίθενται. φασὶ δὲ καὶ τῆς θερείας ἀναξηρανθέντος τοῦ ὕδατος, καίεσθαι φρυγάνοις τὴν γῆν, μὴ γινομένου γὰρ τούτου μηκέτι φύεσθαι. ἔστι δὲ καλὸν τὸ πρόσφατον καὶ ὑπόλευκον, ἐν τῷ μελανίζειν ἀθραυστόν τε καὶ ὁλόκληρον, πληκτικὸν τῇ ὀσμῇ, καὶ ἐπιδιαμένον τῇ εὐωδίᾳ, ναρδίζον δὲ τῇ γεύσει μὴ ἁλμυρίζον. τὸ δὲ ἀδρανὲς καὶ τὸ λεπτοκοπούμενον, εὐρωτιῶσαν ἔχον τὴν ἀποφορὰν, φαῦλον. δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ νάρδῳ. ἐνεργέστερον δὲ ἐκείνης πάντα ποιεῖ. διουρητικωτέρα μέντοι καὶ εὐστομαχωτέρα ἐστὶν, ἡ τοῦ μαλαβάθρου δύναμις, καὶ πρὸς τὰς ὀφθαλμικὰς φλεγμονὰς ἁρμόζει ἀναζεσθὲν ἐν οἴνῳ καὶ λεῖον ἐπιχριόμενον. ὑποτίθεται δὲ καὶ γλώσσῃ πρὸς εὐωδίαν στόματος, καὶ σὺν ἱματίοις τίθεται. ἄβρωτα γὰρ καὶ εὐώδη ταῦτα τηρεῖ.

Περὶ Κασσίας. Κεφ. ιβ'.

Κασσίας δὲ ἔστι πλείονα εἴδη, περὶ τὴν ἀρωματοφόρον Ἀραβίαν γεννώμενα. ἔχει δὲ ῥάβδον παχύφλοιον, φύλλα δὲ ὡς πεπέρεως. ἐκλέγου δὲ τὴν ἔγκιρρον, εὔχρουν, κοραλλίζουσαν, στενὴν λίαν, μακρὰν καὶ παχεῖαν, τοῖς συριγγίοις πλήρη, δηκτικὴν

luſtris modo innatans aquis, ſine radice. Id collectum ſtatim lino tranſſuitur, & ſiccatum reconditur. Tradunt ſiccatis æſtiuo feruore aquis, humum aridis fruticibus vri: quod vbi non euenerit, ne amplius quidem renaſci. Laudatur recens, ex candido nigricans, integrum, nec fragile, odore caput feriens, quod diu in ſua vi odore permaneat, & nardum ſapore imitetur, nullo ſalis guſtu. Infirmum verò & minutim contuſum, præſertim ſi carioſum virus olet, vitioſum eſt. Eaſdē nardo ſortitur vires; ſed efficacius omnia præſtat. Vrinam vehementius ciet, ac ſtomacho magis prodeſt malabathri vis. Lippitudinibus, inflāmationibúſq; tritū & in vino feruefactum cōmodè illinitur: ſubditū linguæ, oris halitū & ſuauitatem cōmēdat. Veſtium quoque odorem interpoſitum ſeruat, & ab eroſione tuetur.

Caſsia. Cap. XII.

Caſsia, cuius complura ſunt genera, iuxta odoriferam Arabiam gignitur, craſsi corticis ſarmento, folijs piperis. Eligēda eſt fulueſcēs, pulchri coloris, coralli æmula, perquā anguſta, longa, craſſa, & fiſtuloſa;

b guſtū

gustu mordens, & cũ aliquanto feruore astringens, aromatica, vinoso odore, cuiusmodi est, quæ ab incolis, achy appellatur, ab Alexandriæ negociatoribus, daphnitis. Huic pręfert crassa, purpurea & nigricans, Zigir cognomine, quæ rosam odore imitatur, p̃cipui in medicina vsus. Secundum locum tenet antedicta. Tertia, cui Museletico blasto, id est germini, cognomen est. Reliquæ viles, & quæ aphemum dicitur, nigra, insuauis, cortice tenui, ac rimoso: & quæ darca, & citto vocitatur barbaro nomine. Similior huic est pseudocasia, quàm vt explicari posit, quæ gustu coarguitur, cùm nec acris, nec odorata sit, hærentéq; medullæ corticẽ habeat. Inuenitur etiam lata quædam fistula, mollis, leuis, surculosa, q̃ antedictæ præfertur. Damnatur candicans, scabra, hircinum virus redolens, & quæ tenui fistula, & scabra cute sit. Vim obtinet calfaciẽdi, vrinam ciendi, siccandi, & leniter astringendi. Cõuenit ad medicamẽta oculorum, quæ præstandæ claritatis gratia cõcinnãtur, & ad malagmata. Lẽtigines tollit cum melle illita, menses trahit,

cõtra

δηκτικὴν ἐν τῇ γεύσει, καὶ στύφουσαν μετὰ πολλῆς πυρώσεως, ἀρωματίζουσαν, οἰνίζουσαν τῇ ὀσμῇ· ἡ δὲ τοιαύτη ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων ἄχυ καλεῖται, δαφνῖτις δὲ προσαγορεύεται ὑπὸ τῶν ἐν ἀλεξανδρείᾳ ἐμπόρων. πρὸ δὲ ταύτης ἐστὶν ἡ μέλαινα καὶ ἐμπόρφυρος παχεῖα, ζίγιρ καλουμένη, ῥοδίζουσα τῇ ὀσμῇ μάλιστα πρὸς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν εὔθετος. δευτερεύει δ' ἡ προειρημένη. τρίτη δέ ἐστιν ἡ καλουμένη* βλάκτος μοσυλῆτις. αἱ δὲ λοιπαὶ εὐτελεῖς, ὡς ἡ καλουμένη ἀσυφήμων, μέλαινα καὶ ἀηδὴς καὶ λεπτόφλοιος, ἢ καὶ φλοιοῤῥαγής· ὡς καὶ ἡ κιττὼ καὶ* δάκαρ καλουμένη. Ἐστι δέ τις καὶ ψευδοκασσία ἀφάτως ἐμφερής, ἥτις ἐλέγχεται τῇ γεύσει, οὐκ οὖσα δριμεῖα, οὐδὲ ἀρωματώδης, προσεχόμενόν τε τὸν φλοιὸν ἔχει τῇ ἐντεριώνῃ. εὑρίσκεται δὲ καὶ πλατεῖα σύριγξ, ἁπαλή, κούφη, εὐερνής, διαφέρουσα δὲ τῆς ἄλλης. ἀποδοκίμαζε δὲ τὴν ὑπόλευκον καὶ ψωρώδη, τραγίζουσαν ἐν τῇ ὀσμῇ, καὶ τὴν μὴ ἔχουσαν δὲ τὴν σύριγγα παχεῖαν, ψωρώδη δὲ καὶ λεπτήν. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν καὶ οὐρητικήν, ξηραντικήν, στύφουσαν πραέως. ἁρμόζει δὲ εἰς τὰ πρὸς ὀξυδορκίαν ὀφθαλμικὰ καὶ μαλάγματα· φακούς τε αἴρει μετὰ μέλιτος καταχριομένη, καὶ ἔμμηνα ἄγει,

καὶ

καὶ ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ πινομένη, καὶ πρὸς τὰς ἐντὸς φλεγμονὰς πάσας ποθεῖσα καὶ πρὸς νεφρούς. εἰς ἐγκαθίσματά τε καὶ ὑποθυμιάματα γυναιξὶ, πρὸς ἀνευρυσμὸν μήτρας. διπλάσιον δὲ αὐτῆς μιγνύμενον τοῖς φαρμάκοις, εἰ μὴ παρείη κιννάμωμον, τὸ αὐτὸ δρᾷ, ἄγαν δέ ἐστι πολύχρηστος.

Περὶ Κινναμώμου. Κεφ. ιγ'.

Κινναμώμου ἐστὶ πλείονα εἴδη, ὀνομαζόμενα ἐπιχωρίως. διαφέρει δὲ τὸ μόσυλον, διὰ τὸ σώζειν πως ἐμφέρειαν πρὸς τὴν μοσυλῖτιν καλουμένην κασσίαν. καὶ τούτου πρὸς τὸ πρόσφατον, τῇ χρόᾳ μέλαν, τεφρίζον ἐν τῷ οἰνώδει, λεπτὸν δὲ τοῖς ῥαβδίοις καὶ λεῖον, ὄζοις συνεχέσι κεχρημένον, σφόδρα εὐῶδες. σχεδὸν γὰρ ἡ τοῦ ἀρίστου κρίσις ἐστὶ περὶ τὴν ἐν τῇ εὐωδίᾳ ἰδιότητα. εὑρίσκεται γὰρ μετὰ τοῦ ἀρίστου καὶ ἰδιάζοντος ἡ ὀσμὴ πηγανίζουσα ἢ καρδαμώμῳ ἐμφορής. ἔτι καὶ δριμὺ καὶ δηκτικὸν τῇ γεύσει, καὶ ὑφαλμυρίζον μετὰ θερμασίας, ἔν τε τῇ παρατρίψει μὴ ταχέως δασυνόμενον, καὶ ἐν τῷ θραύεσθαι χνοῶδες καὶ λεῖον ἔχον τὸ μεταξὺ τῶν ὄζων. δοκίμαζε δὲ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης λαμβάνων τὸν θαλλόν· εὐχερὴς γὰρ ἡ τοιαύτη δοκιμασία. τὰ γὰρ θραύσματα, μίγματα τυγχάνει, καὶ

cótra viperarũ ictus pota auxiliat, aduersus ĩtestinas inflãmationes omneis & renum vitia, pota proficit. Fœminis in solio desidétibꝰ, aut suffimétis, ꝓdest ad dilatationé vuluæ. Ea duplo pondere medicamentis mixta cinnamomi vicé supplet, si ipsum desit: nã eosdé effectꝰ præbet, ad plurima perquã vtilis.

Cinnamomũ. Cap. XIII.

Cinnamomi genera plura, patrium sibi nomen vendicãtia. Præfertur tamen mosyliticum, quòd cassiæ, cui Mosyliti nomen est, aliquam referat effigié. Sed in eo genere recens, nigrum, ex vinoso in cinerium vergens, læue, tenuibus ramulis, ac frequentibus nobis cinctum, perquàm iucundè olés. Optimi ferè indicium, iucundi odoris proprietate cóstat. Inuenitur enim cũ optimo, eoq; quod peculiare est, odor rutæ aut cardamomo ꝓximꝰ. Insup acre, mordés, & cũ calfactióe quadantenus salsum, quod nó citò confricanti asperum, aut frianti lanuginosum, leuibꝰ tamen internodijs appareat. Si certior fieri voles, vellito ab radice surculũ. facilis est huiusce modi probatio: nãq; fragméta miscellanea qdã esse vidétur.

Quæ autē melius ſpirāt, ſuo halitu cū nares primū cōſulūtur, olfactū explentia, deterioris dignotionē impediūt. Eſt etiam montanū, craſſum, pumilū, fulueſcens admodū. Tertiū à Moſylitico, perquā ſuauiter olet, nigrū, fruticoſum, paucis intercedētibus geniculis. Quartum, fungoſum, cādicās, aſpectu tuberoſum, vile, ac friabile, magnā habēs radicē, quæ caſsiam planè repręſentat. Quintū genus, odore nares feriens, ſubruſum, & cortice fuluæ caſsiæ ſimile, tangēti firmū, minus neruoſum, denſa radice firmatum. Iis quæ thuris, caſsiæ, myrti, aut amomi odorem ſpirant, minus ſuauitatis ineſt. Deligito ſcabrum, albū, rugoſum: at læue, & lignoſum circa radicem, vt inutile reijcito. Eſt etiamnum ſimile aliud, cui pſeudocinnamomo cognomē eſt, vile, inualidi odoris, ſolutarūq; viriū. Vocatur etiam Zingiber, cū tamē ſit xylocinnamomum, præbēs quandam cinnamomi faciem. Eſt aūt lignoſum cinnamomū, ſarmēta lōga robuſtáq; ferens, odore lōgè cinnamomo inferiore. Sūt qui xylocinamomū, à cinnamomo genere differre dicāt, ꝙ à natura ei⁹ abhorreat.

Cinna-

καὶ κατὰ τὴν πρὸς τὴν δοκιμασίαν τὰ κρείττονα περιπνέοντα καὶ πληροῦντα τὴν ὄσφρησιν, ἐμποδίζει τὴν τοῦ ἥττονος ἐπίκρισιν. ἔστι δὲ καὶ ὀρεινὸν, παχὺ, κολοβὸν, σφόδρα ὑπόκιρρον τὴν χρόαν. καὶ τρίτον παρὰ τὸ μόσυλον, μέλαν καὶ λίαν εὐῶδες, εὐερνῶδες δὲ καὶ οὐ πολυγόνατον. τέταρτον, λευκὸν, χαῦνον, ὀγκῶδες, εἰδεχθὲς καὶ εὐτελὲς, εὔθραυστόν τε καὶ μεγάλην ἔχον* ῥίζαν κασίζουσαν. πέμπτον τῇ ὀσμῇ πληκτικὸν, ὑπόκιρρον δὲ καὶ προσεμφερὲς κασίᾳ πυρρᾷ, πρὸς τὴν ἀφὴν δὲ, στερεὸν, οὐ πάνυ ἰνῶδες, παχύρριζον, τούτων δὲ τὸ πνέον λιβανωτοῦ ἢ μυρσίνης ἢ κασίας ἢ ἀμώμου, εὐωδίας ἧττόν ἐστιν. ἀπολέγου δὲ τὸ λευκὸν καὶ τὸ ψωρῶδες, καὶ τὸ ῥυσόκαρφον· καὶ λεῖον, καὶ τὸ ξυλῶδες δὲ κατὰ τὴν ῥίζαν ὡς ἀχρεῖον παραιτοῦ. Ἔστι δέ τι καὶ ἄλλο ὅμοιον τὸ καλούμενον ψευδοκιννάμωμον εὐτελὲς οὐκ εὔτονον τῇ ὀσμῇ, ἐκλελυμένον δὲ καὶ τῇ δυνάμει. καλεῖται δὲ καὶ ζιγγίβερ ξυλοκιννάμωμον ὄν. ἔχον δέ τινα ἐμφέρειαν κινναμώμῳ. ἔστι δὲ ξυλῶδες κιννάμωμον, ἔχον ῥάβδους μακρὰς καὶ ῥωμαλέας καὶ τὴν εὐωδίαν πολὺ καταδεεστέρας. λέγεται δὲ ὑπ' ἐνίων καὶ κατὰ γένος διαφέρειν τοῦ κινναμώμου τὸ ξυλοκιννάμωμον ἑτέρας ὂν φύσεως.

δύναμιν

Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶν κιννάμωμον θερμαντικὴν, οὐρητικὴν, μαλακτικὴν, πεπτικήν. ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα πινόμενον καὶ προστιθέμενον μετὰ σμύρνης, καὶ ἰοβόλοις θηρίοις καὶ θανασίμοις ἁρμόζει· καὶ τὰ ταῖς κόραις ἐπισκοτοῦντα ἀποκαθαίρει, θερμαίνει τε καὶ λεπτύνει, καὶ ἔστι διουρητικὸν, φακούς τε καὶ ἐφήλεις ἀποκαθαίρει μετὰ μέλιτος ἐπιχρισθέν· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς βῆχας· καὶ καταῤῥοῦς, ὕδρωπας, νεφρίτιδας, δυσουρίας, μίγνυται δὲ καὶ τοῖς πολυτελέσι μύροις· καὶ καθόλου ἐστὶ πολύχρηστον. ἀποτίθεται δὲ εἰς διαμονὴν λεῖον οἴνῳ ἀναλαμβανόμενον, καὶ ξηραινόμενον ἐν σκιᾷ.

Περὶ Ἀμώμου. Κεφ. ιδʹ.

Ἄμωμόν ἐστι θαμνίσκος οἱονεὶ βότρυς, ἐκ ξύλου ἀντεμπεπλεγμένος ἑαυτῷ. ἔχει δέ τι καὶ ἄνθος μικρὸν, ὡς λευκοΐου, φύλλα δὲ βρυωνίᾳ ὅμοια. κάλλιστον δέ ἐστι τὸ ἀρμένιον, χρυσίζον τῇ χρόᾳ, ἔχον τε τὸ ξύλον ὑπόκιῤῥον, εὐῶδες ἱκανῶς. τὸ δὲ μηδικὸν διὰ τὸ ἐν πεδίοις καὶ ἐν ἐφύδροις τόποις φύεσθαι, ἀδυνατώτερον. ἔστι δὲ μέγα καὶ ὑπόχλωρον, καὶ πρὸς τὴν ἁφὴν ἁπαλὸν, καὶ ἰνῶδες τοῖς ξύλοις,* πηγανίζον τῇ ὀσμῇ. τὸ δὲ ποντικὸν ὑπόκιῤῥον, οὐ μακρὸν, οὐδὲ δύσθραυστον, βοτρυῶδες, πλῆρες καρποῦ, καὶ τῇ ὀσμῇ πληκτικόν.

ἐκ

Cinnamomum omne excalfacit, emollit, & concoquit, vrinã ciet, tã mẽſes, quàm partus potum aut ex myrrha impoſitum pellit, contra beſtias, quæ virus eiaculãtur, venenáq; cõuenit: caliginẽ pupillis oculorũ obuerſantem diſcutit, craſsitiem extenuat, lentigines, & vitia cutis in facie ex melle illitũ detergit: cõtra tuſſes, defluxiones, aquam ſubter cutẽ fuſam, renũ vitia, & vrinæ difficultatẽ efficax eſt, vnguentis precioſis inſeri ſolet: & in ſumma, magni ad omnia vſus. Tritũ vino excipitur, vmbraq; ſiccatum, quò diutius eduret, reconditur.

Amomum. Cap. XIIII.

Amomum exiguè fruticat, ex ligno ſe conuolués in racemi modum, flore, ceu candidæ violæ, paruo: folijs vitis albæ ſimilibus. Laudatur quàmmaximè Armeniacũ fuluo auri colore, ligno ſubruſo, valde odorato. Medicum, quoniam in campeſtribus, & aquoſis enaſcitur, infirmius eſſe conſtat. Eſt autem magnum, ſubuiride, tactu tenerum, frutice venoſo, odore origani. Póticum verò ſubrufum, paruum, fragile, racemoſũ fructu turgens, & odore nares feriẽs

Deligito recens, candidum vel subrubrum, quod nec astrictum cohæreat, nec conuoluatur, sed solutum diffundatur, seminis plenum, vuis paruis simile, graue, valde odoratum, modo cariem non contraxerit, acre, gustu mordens, simplici colore non euariante. Vim habet calfaciendi, astringendi, exiccãdi. Somnum allicit, & illitum fronti, doloris sensum aufert, inflammationes, & meliceridas concoquit, discutitque: iuuat quos scorpius percussit, ex ocimo illitum, & podagricis confert, inflammationes oculorum, viscerúmque lenit ex vua passa, ad vuluarũ vitia, in pessis, aut insessionibus vtile est. Decoctum iocineri, renibus, podagræ, potu conuenit. Antidotis immiscetur, & preciosissimis vnguentis. Adulteratur amomum herba simili, quæ amomis vocatur, sed sine odore, sine fructu. Nascitur in Armenia, flore origani. Quare in huiuscemodi probationib⁹ fragméta fugienda sunt: eligenda autem, quæ ab vna radice integros surculos emittunt.

Costus. Cap. XV.

Precellit Arabicus, cãdidus, leuis,

ἐκλέξει δὲ τὸ πρόσφατον καὶ λευκὸν ἢ ὑπόπυρρον, οὐ πεπιλημένον ἢ συμπεπλεγμένον, λελυμένον δὲ καὶ διακεχυμένον, σπέρματος πλήρες, ὅμοιον βοτρυδίοις, *βαρὺ, σφόδρα εὐῶδες, δίχα εὐρῶτος, καὶ δριμὺ, δάκνον τὴν γεῦσιν, ἁπλοῦν τὴν χρόαν καὶ οὐ ποικίλον. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, στυπτικὴν, ξηραντικὴν, ὑπνοποιὸν, ἀνώδυνον τῷ μετώπῳ καταπλασσόμενον, φλεγμονάς τε καὶ μελικηρίδας πεπαίνει καὶ διαφορεῖ. σκορπιοπλήκτοις τε μετ' ὠκίμου καταπλασθὲν ὠφελεῖ, ποδαγρικοῖς συμβάλλεται καὶ ὠφελεῖ, καὶ παρηγορεῖ, καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, καὶ τὰς ἐν σπλάγχνοις σὺν σταφίδι, πρὸς δὲ τὰ γυναικεῖα καὶ ἐν προσθέτοις καὶ ἐν ἐγκαθίσμασι χρήσιμον, ποθὲν δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ ἁρμόζει ἡπατικοῖς, νεφριτικοῖς, ποδαγρικοῖς. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, καὶ τοῖς πολυτελεστάτοις τῶν μύρων. δολίζουσιν δέ τινες τὸ ἄμωμον τῇ λεγομένῃ ἀμωμίδι, ἐμφερεῖ οὔσῃ ἀμώμῳ ἀνόσμῳ μέντοι καὶ ἀκάρπῳ, γινομένῃ δὲ ἐν ἀρμενίᾳ, ἄνθος ἐχούσῃ ἐμφερὲς ὀριγάνῳ. δεῖ δὲ ἐν ταῖς τῶν τοιούτων δοκιμασίαις τὰ θραύσματα ἐκφεύγειν. ἐκλέγου δὲ τὰ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης ἔχοντα* κλάδους τελείους.

Περὶ Κόστου. Κεφ. ιε'.

Κόστος διαφέρει ὁ ἀραβικὸς, λευκὸς,

ἐλα

ὢν καὶ κοῦφος, πλείστην ἔχων καὶ ἡδεῖαν τὴν ὀσμήν. δευτερεύει δὲ ὁ ἰνδικὸς ἁδρὸς ὢν καὶ κοῦφος καὶ μέλας ὡς νάρθηξ. τρίτος δέ ἐστιν ὁ συριακὸς, βαρύς, τὴν χρόαν πυξώδης, πληκτικὸς τῇ ὀσμῇ. ἄριστος δέ ἐστιν ὁ πρόσφατος, λευκὸς, πλήρης δι᾽ ὅλου, πυκνὸς, ξηρὸς, ἀτερηδόνιστος, ἄβρωμος, γεύσει δηκτικὸς, καὶ πυρώδης. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, διουρητικὴν, ἐμμηνίων ἀγωγὸν καὶ τῶν περὶ ὑστέραν παθῶν ἀρωγὸν, ἐν προσθέμασι καὶ καταντλήμασι καὶ πυριάσεσι, πινόμενος δὲ ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ οὐγγίας β΄. πλῆθος, καὶ πρὸς θώρακος πόνους καὶ σπάσματα, καὶ πνευματώσεις μετ᾽ οἴνου καὶ ἀψινθίου, καὶ ἀφροδίσια δὲ παρορμᾷ μετ᾽ οἰνομέλιτος, ἄγει δὲ καὶ ἕλμινθα πλατεῖαν μεθ᾽ ὕδατος, σύγχρισμά τε ῥιγοῦσι μετ᾽ ἐλαίου πρὸ τῆς ἐπισημασίας, καὶ παραλυτικοῖς, καθαίρει δὲ καὶ ἔφηλιν καταχρισθεὶς μεθ᾽ ὕδατος ἢ μέλιτος. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι καὶ ἀντιδότοις, μιγνύουσι δ᾽ ἔνιοι τὰς ῥωμαλεωτάτας τοῦ κομμαγηνοῦ ἑλενίου ῥίζας, δολοῦντες αὐτόν, εὐχερὴς δὲ ἡ διάγνωσις, οὔτε γὰρ πυροῖ τὴν γεῦσιν τὸ ἑλένιον, οὔτε τὴν εὐωδίαν εὔτονον καὶ πληκτικὴν παρέχει.

Περὶ Σχοίνου. Κεφ. ιϛ΄.

Σχοῖνος, ἡ μέν τις γίνεται ἐν λιβύῃ, ἡ δὲ,

leuis, eximia odoris ſuauitate. Secundum locum ſibi vendicat Indicus, leuis, vber, vt ferula niger. Tertius eſt Syriacus, grauis, colore buxeus, & odore feriens. Optimus eſt recens, albus, abundè plenus, déſus, aridus, à teredinibus non eroſus, ſine graueolentia, guſtu calidus ac mordens. Vis ei excalfactoria, vrinam ciet, mẽſes pellit, vitijs quæ vuluã malè habent, tam impoſitu quàm fotu & ſuffitu auxiliatur. Cõtra viperarum morſus ſextantem bibere prodeſt: item aduerſus pectoris dolores, conuulſa, inflationéſque, ex vino & abſinthio: venerem ex mulſo ſtimulat, latas ventris tineas ex aqua pellit, horroribus ex oleo, ante febrium acceſsiones, & neruorum reſolutionibus oblinitur: vitia cutis in facie, cum aqua vel melle illitus emendat. Additur in antidota & malagmata. Sunt qui admiſtis helenij comageni præduris radicibus, adulterẽt, quod depreheſu facile eſt: ſiquidem neq; guſtu feruet helenium, neque validũ odorem vibrat, vt caput tentare poſsit.

Odorat⁹ iũcus. Cap. XVI.

Odoratus iuncus, in Africa

& Arabia naſcitur. Laudatiſsimus ex Nabathæa; proximus Arabicus, quem aliqui Babylonium cognominant, alij teuchitin: peſsimus ex Africa. Eligendus eſt ruſus, recens, floribus refertus, tenuis, rubentibus fragmentis, qui manibus confricando roſæ odorem emittit, igneæ mordacitatis ad linguam. Floris, culmorum, radiciſq; eſt vſus. Vim vrinæ ciundæ habet, menſes pellit, diſcutit inflationes, caput aggrauat, modicè aſtringit, comminuit, excoquit, ac venarum ſpiracula laxat. Flos eius in potu vtilis ſanguinem reijcientibus, doloribus ſtomachi, pulmonis, iocineris, & renum, miſcetur antidotis. Radix aſtringentior eſt: ideo faſtidijs ſtomachi, hydropicis, conuulſis, drachma vnà cum pari pondere piperis, per dies aliquot datur. Decoctum vuluæ inflãmationibus, ad deſidentium fotus vtile eſt.

ἡ δὲ, ἐν ἀραβίᾳ. ἑτέρα δὲ ἐν τῇ ναβαταίᾳ λεγομένῃ· ἥτις ἐστὶ κρατίστη. δευτερεύει δὲ ἡ ἀραβικὴ, ἣν ἔνιοι βαβυλώνιον καλοῦσιν, οἱ δὲ, τευχῖτιν. ἡ δὲ λιβυκὴ ἄχρηστος. ἐκλέγου δὲ τὴν πρόσφατον, ἔμπυρον, πολυανθῆ, ῥιζομένην καὶ ἐμπόρφυρον καὶ λεπτὴν, καὶ ῥοδίζουσαν τῇ εὐωδίᾳ ἐπειδὰν διατρίβηται ταῖς χερσὶ, καὶ δάκνουσαν τὴν γλῶσσαν μετὰ πολλῆς πυρώσεως. χρῆσις δὲ τοῖς ἄνθεσι καὶ τῶν καλάμων καὶ τῆς ῥίζης. δύναμιν δὲ ἔχει διουρητικὴν, ἐμμηνίων ἀγωγὸν, πνευμάτων διαλυτικὴν, κεφαλῆς καρηβαρικὴν, ὑποστύφουσαν μετρίως, ἔτι καὶ στυπτικὴν, πεπτικὴν, καὶ ἀναστομωτικήν. τὸ μὲν οὖν ἄνθος αὐτῆς, ποτίσμασι χρήσιμον πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς καὶ πόνους στομάχου, πνεύμονος, ἥπατος, νεφρῶν, μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, ἡ δὲ ῥίζα στυπτικωτέρα. διὸ καὶ τοῖς ἀσώδεσι στομάχοις δίδοται ὑδρωπιῶσί τε καὶ σπάσμασι μετὰ ἴσου πεπέρεως πρὸς ἡμέρας τινάς. τὸ δὲ ἀπόζεμα αὐτῆς, τὸ περὶ μήτραν φλεγμοναῖς εἰς ἐγκάθισμα ἁρμόδιον.

Calam⁹ odoratus. Cap. XVII.

Περὶ Καλάμου. Κεφ. ιζʹ.

CALAMVS odoratus in India naſcitur: melior eſt fuluus, denſe geniculatus, & qui aſſuloſe frangitur, plena araneorum

Κάλαμος ἀρωματικὸς, φύεται μὲν ἐν ἰνδίᾳ. ἔστι δὲ αὐτοῦ κάλλιστος ὁ κιῤῥὸς, πυκνογόνατος, καὶ εἰς πολλοὺς σκινδαλμοὺς θραυόμενος, γέμων ἀραχνίων

ἀραχνίων τὴν σύριγγα, ὑπόλευκος, ἐν δὲ τῇ διαμασήσει γλίσχρος· στυπτικὸς, ὑπόδριμυς, δύναται δὲ οὖρα κινεῖν ποθείς. ὅθεν ἁρμόζει μετὰ ἀγρώστεως ἢ σελίνου σπέρματος ἀφεψηθεὶς καὶ ποθεὶς, ὑδρωπικοῖς, νεφριτικοῖς, στραγγουριῶσι, ῥήγμασιν. ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα πινόμενος καὶ προστιθέμενος, βῆχάς τε ἰᾶται ὑποθυμιώμενος καθ᾽ ἑαυτόν, καὶ σὺν ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ, τοῦ καπνοῦ διὰ σύριγγος ἑλκομένου τῷ στόματι, ἀφέψεται δὲ καὶ εἰς ἐγκαθίσματα γυναικεῖα, καὶ ἐγκλύσματα, μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι, καὶ θυμιάμασι πρὸς εὐωδίαν.

Περὶ Βαλσάμου. Κεφ. ιη.

Βάλσαμον τὸ μὲν δένδρον κατὰ μέγεθος λευκοΐου ἢ πυρακάνθης βλέπεται, φύλλα ἔχον ὅμοια πηγάνῳ λευκότερα δὲ πολλῷ καὶ ἀειθαλέστερα, γινόμενον ἐν μόνῃ ἰουδαίᾳ, κατά τινα αὐλῶνα καὶ ἐν αἰγύπτῳ, διαφέρον αὐτὸ ἑαυτοῦ τραχύτητι καὶ μήκει καὶ ἰσχνότητι, λέγεται γοῦν τὸ λεπτὸν καὶ τριχῶδες τοῦ θάμνου θεριστόν. ἴσως διὰ τὸ εὐχερῶς θερίζεσθαι ἰσχνὸν ὄν. Τὸ δὲ ὀποβάλσαμον λεγόμενον ὀπίζεται ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἐντεμνομένου σιδηροῖς ὄνυξι τοῦ δένδρου, ῥεῖ δὲ ὀλίγον, ὡς καθ᾽ ἕκαστον ἔτος μὴ πλεῖον ἢ ἓξ ἢ ἑπτὰ χόας

araneorum fistula, albicans, lentus in mandendo, & astringens, ac cum aliquanta acrimonia amarus. Vrinam potu ciet: quare cũ graminis, aut apij semine coctus, in aquæ subter cutẽ fusę morbo, renum vitiis, stillicidio vrinæ, ruptísq;, cõmodè bibitur: mẽses & potu & appositu pellit. tussi suffitu medetur per se, aut ex resina terebinthina, hausto per arundinẽ fumo: ad muliebres insessus decoquitur, & clysteribus imponitur. Suffitionibus, malagmatísque odoris gratia cõmiscetur.

Balsamũ. Cap. XVIII.

Balsamũ, arbor albæ violę, lycij, siue pyracãthæ magnitudine cõspicitur. Foliũ rutæ proximũ, lõgè cãdidius, perpetuò virens: in Iudæa solũ quadã valle & Ægypto nascẽs. his differẽs modis: scabritia, ꝑceritate, gracilitate. Quod igit̃ tenui & capillacea coma est, theristũ vocant quasi demessile: fortassis quoniam ob gracilitatẽ facile demetatur. Æstiuis sub ortu Canis ardoribus, arbos vnguibus ferreis inciditur, manátque è plaga succus, quem Opobalsamum vocant: sed tam exiguo stillatu, vt annis singulis, ne plures quidẽ quàm seni septẽmve congij

congij cogantur, inibíq; põdus duplo repẽditur argẽto. Succi probatio est, vt sit recẽs, validi odoris, syncerus, non ad acorẽ vergẽs, dilui facilis, læuis, astringẽs, ac modicè mordẽs gustu. Sed variè vitiatur, misto ab aliquibus terebinthi, cypri, lẽtisci, balani vnguẽto: itẽ susino, metopio, melle, aut Cypri cera liquida. quod maleficium facilè deprehẽditur. Nanq; merus in laneam vestẽ fusus, neq; maculã facit, neq; si eluatur notã relinquit: vitiatus autẽ inhęret: & lac instillatus coagulat, quod adulterat⁹ nõ efficit. Quinetiã syncerus in aqua aut lacte celerrimè liquatur, coloréq; lactescit: vitiat⁹ verò olei modo innatat, se conuoluens, aut in stellæ modũ diffundẽs. Syncerus senescens crassescit, deteriórq; redditur. Hallucinantur, qui aqua concretũ pessum ire, & ad ima sidere arbitrãtur, postea dissipatũ supernatare. E ligni genere, quod xylobalsamum vocant, probatur recẽs, sarmento tenui, fuluum, odoratum, quadámtenus opobalsamum spirãs. Necessarius etiã seminis erumpit vsus: quare eligatur flauum, plenum, grande, põderosum, mordẽs gustu, feruẽs

χόας συναθροίζεσθαι, πωλεῖται δὲ ἐν τῷ τόπῳ σταθμὸς αὐτοῦ πρὸς διπλοῦν ἀργύριον. ἔστι δὲ ὀπὸς καλὸς ὁ πρόσφατος, τῇ ὀσμῇ εὔτονος καὶ εἰλικρινὴς, καὶ μὴ παροξίζων, εὐδιάλυτος, λεῖος, στύφων καὶ δάκνων μετρίως τὴν γλῶσσαν. δολοῦται δὲ ποικίλως, οἱ μὲν γὰρ χρίσματι μίσγουσιν αὐτό. ὡς τὸ τερεβίνθινον, κύπρινον, σχίνινον, σούσινον, βαλάνινον, μετώπιον, μέλι, κηρωτὴν μυρσίνην ἢ κυπρίνην ὑγρὰν, λείαν. ἐλέγχεται δὲ εὐχερῶς ὁ τοιοῦτος· ἐπισταγεὶς γὰρ ὁ ἀκέραιος εἰς *ἐρίου ὕφος, καὶ ἐκπλυνθεὶς, κηλίδα οὐ ποιεῖ οὐδὲ σπίλον. ὁ δὲ δεδολωμένος προσμένει· καὶ γάλα ἔτι δὲ ἐπισταγεὶς πήγνυσι, τοῦτο ὅπερ ὁ δεδολωμένος οὐ δρᾷ. ἔτι ὁ ἀκέραιος ἐπιχυθεὶς γάλακτι ἢ ὕδατι χεῖται ταχέως καὶ γαλακτοῦται. ὁ δὲ δεδολωμένος ἐπιπλεῖ καθάπερ ἔλαιον, συστρεφόμενος ἢ διαχεόμενος ἀστεροειδῶς, τῷ μέντοι χρόνῳ καὶ ὁ ἀκέραιος παχυνόμενος, ἑαυτοῦ χείρων γίνεται. πλανῶνται δὲ οἱ νομίζοντες τὸν ἀκέραιον ἐπισταγέντα ὕδατι εἰς χωρεῖν εἰς βάθος πρῶτον. εἶτα ἀναπλεῖν εὐδιάχυτον. * Τὸ δὲ ξύλον ὃ καλεῖται ξυλοβάλσαμον, δόκιμόν ἐστι τὸ πρόσφατον καὶ λεπτόκαρφον, καὶ πυῤῥὸν εὐῶδες, βραχὺ πνέον ὀποβαλσάμου. τοῦ δὲ καρποῦ, καὶ γὰρ τούτου ἡ χρῆσις ἀναγκαία. ἐκλέγου τὸν ξανθὸν, πλήρη, μέγαν, βαρὺν, δάκνοντα τὴν γεῦσιν

καὶ

καὶ πυρεσιῶντα, μετρίως παραπνέοντα τοῦ ὀποβαλσάμου, φέρεται δέ τι ἀπὸ τῆς Πέτρας, ᾧ δολίζουσι τὸν καρπὸν, σπέρμα ὑπερικῷ ὅμοιον. ὅπερ γνώσῃ ἐκ τοῦ μεῖζόν τι εἶναι καὶ κενὸν καὶ ἀδύναμον, πεπερίζον τῇ γεύσει. δύναμιν δὲ ἔχει ἐνεργεστάτην ὁ ὀπὸς, θερμαντικώτατος ὢν, σμήχων τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, καὶ τὰς περὶ μήτραν ψύξεις ἰώμενος, προστιθέμενος μετὰ ῥοδίνης κηρωτῆς, ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα, καὶ δεύτερα, καὶ ἔμβρυα, καὶ ῥίγη συγχρισθεὶς λύει, καθαίρει δὲ καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν. ἔστι δὲ καὶ πεπτικὸς καὶ οὐρητικὸς πινόμενος, δυσπνοοῦσιν ἁρμόζων, καὶ τοῖς ἀκόνιτον πεπωκόσι μετὰ γάλακτος, καὶ θηριοδήκτοις. μίγνυται δὲ καὶ ἀκόποις, καὶ μαλάγμασι καὶ ἀντιδότοις, καὶ καθόλου δραστικωτάτην ἔχει τὴν δύναμιν ὁ ὀπὸς τοῦ βαλσάμου, δευτέραν δὲ ὁ καρπὸς, ἐλαχίστην δὲ τὸ ξύλον. ὁ δὲ καρπὸς πινόμενος, ἁρμόζει πλευριτικοῖς, περιπνευμονικοῖς, βήσσουσιν, ἰσχιαδικοῖς, ἐπιληπτικοῖς σκοτωματικοῖς, ὀρθοπνοικοῖς, στροφουμένοις, δυσουροῦσι, θηριοδήκτοις, καὶ εἰς τὰ γυναικεῖα δὲ ὑποθυμιάματα εὐθετεῖ, καὶ εἰς ἐγκαθίσματα ἀφεψόμενος ἀναστομοῖ τὴν μήτραν, καὶ ἐπισπᾶται ὑγρασίαν. Τὸ δὲ ξύλον τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τῷ καρπῷ, ἥσσονα μέντοι

βοηθεῖ

feruens in ore, modicè opobalſamum olés. Adulteratur ſemine hyperico ſimili, quod à Petra oppido defertur. Sed coarguitur magnitudine, inanitate, virium ignauia, ſapore piperis. Efficaciſsima vis ineſt ſucco, & quàm maximè calfaciens: abſtergit quæ tenebras oculorũ pupillis offundũt, medetur perfrictionibus vuluæ cum roſaceo cerato appoſitus: menſes quoque, ſecũdas & partus extrahit, horrores illitu diſcutit, vlcera ſordida expurgat & cruda concoquit, vrinam potu ciet, ægrè ſpirantibus prodeſt: datur in lacte contra aconitum hauſtum, aut ſerpentium ictus: miſcetur acopis, malagmatis, & antidotis. In ſumma, præcipua authoritas ſucco, ſecunda ſemini, minima ligno. Semen commodè potui datur doloribus lateris, pulmonum vitiis, tuſsi, iſchiadicis, comitialibus, vertiginoſis, orthopnoicis, vrinæ difficultati, torminibus ac ſerpentum morſibus: ad mulieres ſuffitus perquàm vtile eſt: vuluam aperit in deſeſsionibꝰ balnearũ decoctum, & humorem euocat. Lignũ eaſdem habet vires, aliquantò minores.

Ex

Ex aqua potum cruditatibus, torminoſis, vulſis, venatorum ictibus opitulatur, vrinam cit, ad capitis vulnera cum ſicca Iri cõuenit, ſquammas oſsium extrahit, & ad vnguentorum ſpiſſamenta additur.

βοηθεῖ δὲ ἀφεψηθὲν ὕδατι καὶ πινόμενον ἀπεψίαις, στρόφοις, θηριοδήκτοις, σπωμένοις, οὖρά τε ἄγει, καὶ πρὸς τὰ ἐν κεφαλῇ τραύματα μετὰ ἴρεως ἁρμόζει ξηρᾶς, ἀνάγει δὲ καὶ λεπίδας, πήγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ τῶν μύρων σύμματα.

Aſpalathus. Cap. XIX.

Περὶ ἀσπαλάθου. Κεφ. ιθ'.

Aſpalathus, aliis eryſiſceptrum, frutex eſt ſurculoſus, multis ſpinis horrens. naſcitur in Iſtro, Niſyro, Syria, & Rhodiorum inſula: quo ad vnguentorũ ſpiſſamenta pigmentarij vtuntur. Optimus eſt grauis, detracto cortice rubens, aut in purpuram vergẽs, denſus, odoratus, guſtatu amarus. Eſt & alterum genus candidum, lignoſum, ſine odore: quod deterius habetur. Vim calfaciẽdi cum aſtrictione obtinet. vnde decoctum cum vino ad tetra oris vlcera colluenda conuenit, ad nomas genitalium, & ſordida vlcera infunditur: ſubiectum in peſſo, partum extrahit; aluum ſiſtit eius decoctum: & ſanguinis reiectionẽ potu cohibet, vrinæ difficultatem inflationéſque diſcutit.

Ἀσπάλαθος, * οἱ δὲ ἐρυσίσκηπτρον, θάμνος ἐστὶ ξυλώδης, ἀκάνθας πολλὰς κεκτημένος, γινόμενος ἐν ἴστρῳ καὶ νισύρῳ καὶ συρίᾳ καὶ ῥόδῳ, ᾧ χρῶνται οἱ μυρεψοὶ εἰς τὰς τῶν μύρων στύψεις. ἔστι δὲ καλὸς ὁ βαρὺς, καὶ μετὰ τὸ περιφλοισθῆναι ὑπέρυθρος ἢ πορφυρίζων, πυκνὸς, εὐώδης, πικρίζων ἐν τῇ γεύσει, ἔστι δέ τι καὶ ἕτερον εἶδος αὐτοῦ λευκὸν, ξυλῶδες, ἄνοσμον, ὃ δὴ καὶ χεῖρον καθέστηκε. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν μετὰ στύψεως. ὅθεν πρός τε τὰς ἄφθας ἑψηθεὶς μετ' οἴνου καὶ διακλυζόμενος ἁρμόζει * καὶ πρὸς τὰς ἐν αἰδοίοις καὶ νομὰς καὶ ἀκαθαρσίας ἐγκλυζόμενος, καὶ πρὸς τὰς ὀζαίνας, ἔμβρυά τε κατασπᾷ μιγνύμενος πεσσῷ, τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ κοιλίαν ἵστησι· καὶ αἵματος ἀναγωγὴν ποθὲν, δυσουρίαν τε καὶ ἐμπνευμάτωσιν λύει.

Muſcus. Cap. XX.

Περὶ βρύου. Κεφ. κ'.

Bryon, id eſt muſcꝰ, à quibuſdam ſplachnon appellatur: in cedro

Βρύον, ὑπό τινων δὲ σπλάγχνον καλεῖται, εὑρισκόμενον ἐπὶ δένδρων,

δένδρων κεδρίνων, ἢ λευκίνων ἢ δριάνων· διαφέρει δὲ τὸ* κέδρινον. δεύτερον δὲ τὸ λεύκινον, ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ εὐωδέστερον, καὶ λευκὸν καλὸν, τὸ δὲ μελανίζον χεῖρον. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν ποιοῦντα πρὸς τὰ περὶ μήτραν ἐν ἀφεψήμασιν εἰς ἐγκάθισμα, μίγνυται δὲ καὶ μύροις βαλανίνοις καὶ χρίσμασι διὰ τὸ ἐν αὐτῷ στυπτικὸν, καὶ εἰς θυμιαμάτων δὲ καὶ ἀκόπων σκευασίαν ἐστὶν εὔθετον.

Περὶ Ἀγαλλόχου. Κεφ. κά.

Ἀγάλλοχον ξύλον ἐστὶ φερόμενον ἐκ τῆς ἰνδίας, καὶ* ἀραβίας θυΐνης, ἐστιγμένον, εὐῶδες, παραστῦφον ἐν τῇ γεύσει μετά τινος πικρίας, φλοιὸν ἔχον δερματώδη, καὶ ὑποποίκιλον. ποιεῖ δὲ διαμασώμενον καὶ διακλυζόμενον τὸ ἀφέψημα πρὸς εὐωδίαν στόματος, καὶ διάπασμα δὲ ὅλου τοῦ σώματός ἐστι· θυμιᾶται δὲ ἀντὶ λιβανωτοῦ, ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ < ὁλκὴ πινομένη, στομάχου πλάδον καὶ ἀτονίαν καὶ καῦσωνα παρηγορεῖ· τοῖς τε ἀλγοῦσι πλευρὰν καὶ ἧπαρ ἢ δυσεντερικοῖς ἢ στροφουμένοις, ἀρήγει πινομένη μεθ' ὕδατος.

Περὶ Νασκάφθου. Κεφ. κβ´.

Νάσκαφθον, οἱ δὲ νάρκαφθον, καὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἰνδικῆς κομίζεται. ἔστι δὲ φλοιῶδες, συκαμίνου λεπίσματι ἐοι-

κός,

cedro arbore, populo alba, & quercu inuenitur. Optimum est cedrinum, proximum populneum: in quo genere candidum & odoratius præstat, nigricans improbatur. Astringendi vim habet. Decoctum insidentium vuluis vtile: vnguento balanino, oleisque inspissandi gratia inseritur, thymiamatum, acoporúmque compositionibus conueniens.

Agallochum. Cap. XXI.

Agallochũ, lignum est quod ex India atque Arabia deportatur, thuiæ ligno simile, maculatum, odoratum, gustu astringens, cum quadam amaritudine, cute verius quàm cortice vestitur, aliquantulum versicolore. Manditur, aut decocto os colluitur, commendandi halitus gratia. Sudores arcet toto corpori insparsum: pro thure ad suffimenta substituitur. Radix epota drachmę vni pondere, humida stomachi vitia, & imbecillitatẽ, feruorémque mulcet: si lateris, iocinerísue dolor excruciat, si dysenteriæ, aut tormina infestant, ex aqua bibere prodest.

Narcaphthum. Cap. XXII.

Narchaphtũ ex India defert, corticosum, simile sycomori li-

bro:

bro quod iucũdi odoris gratia suffitur. Miscetur thymiamatis compositis: constrictionibus vuluæ suffitu prodest.

Cancamum. Cap. XXIII.

Cancamum Arabici ligni lachryma est, mirrhæ quodammodo similis, virosi gustus, quã ad suffimenta vsurpant. Vestes eo, additis styrace & myrrha, suffiũtur. Vim proditur obtinere extenuãdi obesos, si ternûm obolorum põdere ex aqua, aut mulso aceto plusculos dies ebibatur, lienosis datur, comitialibus, & suspiriosis: menses cum aqua mulsa pellit, oculorũ cicatrices confestim emẽdat, vino madefactũ medetur eorũdem hebetudinibus, aduersus gingiuas humore prægnanteis, doloresq; dẽtiũ, nõ aliud efficacius.

Cyphi. Cap. XXIIII.

Cyphi odorati suffimẽti cõpositio est. dicata diis, qua abũdé Ægyptij sacerdotes vtũtur. In antidota misceri solet, suspiriosis datur in potu. Permultæ componendi rationes, quarũ vna hæc est: Sumito cyperi dimidiũ sextarium, cũ pari baccarum iuniperi adultæ modo: vuæ passæ pinguis, exéptis vinaceis, minas duodecim: resinæ repurgatæ minas quinq; calami

κὸς, θυμιώμενον διὰ τὴν εὐωδίαν, καὶ μιγνύμενον τοῖς σκευαστοῖς θυμιάμασι, ὠφελεῖ καὶ μήτραν ἐστεγνωμένην ὑποθυμιαθέν.

Περὶ Κα[γ]κάμου. Κεφ. κγʹ.

Κάγκαμον δάκρυόν ἐστιν ἀραβικοῦ ξύλου σμύρνῃ* προσεοικὸς, βρομῶδες ἐν τῇ γεύσει, ᾧπερ ὡς θυμιάματι χρῶνται. ὑποκαπνίζουσι δὴ καὶ τὰ ἱμάτια μετὰ σμύρνης καὶ στύρακος. δύναμιν δὲ ἱστορεῖται ἔχειν, ἰσχναντικὴν τῶν κατασαρκῶν, τριωβόλου πλῆθος πινόμενον, σὺν ὕδατι ἢ ὀξυμέλιτι ἐφ᾽ ἱκανὰς ἡμέρας, δίδοται καὶ σπληνικοῖς, καὶ ἐπιληπτικοῖς, καὶ ἀσθματικοῖς· ἔμμηνά τε ἄγει σὺν μελικράτῳ, καθαίρει δὲ καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ταχέως οὐλὰς, καὶ ἀμβλυωπίας ἰᾶται, διεθὲν οἴνῳ· πρός τε μυδήσεις οὔλων καὶ ὀδονταλγίας, ὡς οὐδὲν ἕτερον ποιεῖ.

Περὶ Κύφεως. Κεφ. κδʹ.

Κῦφι θυμιάματός ἐστι σκευασία κεχαρισμένη θεοῖς. χρῶνται δὲ αὐτῷ κατακόρως οἱ ἐν αἰγύπτῳ ἱερεῖς. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, καὶ ἀσθματικοῖς δίδοται ἐν ποτίσμασι. σκευασίαι δὲ αὐτοῦ ἐμφέρονται πλείονες, ἐν αἷς ἐστι καὶ αὕτη· κυπείρου ἡμίξεστον, ἀρκευθίδος ἁδρᾶς τὸ αὐτό· σταφίδων λιπαρῶν ἐκγεγιγαρτισμένων μνᾶς ιβʹ· ῥητίνης ἀπεκαθαρμένης μνᾶς εʹ· καλάμου

μου ἀρωματικοῦ, ἀσπαλάθου, σχίνου, ἑκάστου μνᾶν α΄. σμύρνης < ιϐ΄. οἴνου παλαιοῦ ξέστας θ΄. μέλιτος μνᾶς ϐ΄. ἐκγιγαρτίσας τὴν σταφίδα κόψον καὶ λέανον μετ' οἴνου καὶ τῆς σμύρνης, καὶ τὰ ἄλλα κόψας καὶ σήσας, μίξον τούτοις, ἔασόν τε συμπιεῖν ἡμέραν α΄. εἶτα ἑψήσας τὸ μέλι ἄχρι κολλώδους συστάσεως, μίξον ἐπιμελῶς τὴν ῥητίνην τε τηκῦσαν· εἶτα τὰ λοιπὰ συνανατρίψας ἐπιμελῶς ἀποτίθεσο εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον.

Περὶ Κρόκου. Κεφ. κε΄.

Κρόκος ἐστὶ κράτιστος ἐν ἰατρικῇ χρήσει, ὁ κωρύκιος, πρόσφατός τε καὶ εὔχρους, ὀλίγον τὸ λευκὸν ἔχων ἐπὶ τῆς ἔλικος, ἐπιμήκης, ὁλομελής, ἄθραυστος, * ἀνελλειπής, πλήρης, βάπτων ἐν διέσει τὰς χεῖρας, οὐκ εὐρωτιῶν ἢ ἰκμάζων, ἐπακτικὸς δὲ ἐν τῇ ὀσμῇ καὶ δριμύς· ὁ γὰρ μὴ τοιοῦτος ἢ παλαιός ἐστιν, ἢ βεϐρεγμένος. δευτερεύει δὲ ὁ ἐκ τῆς πρὸς λυκίαν κωρυκίου, καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ λυκιακοῦ ὀλύμπου. εἶτα ὁ ἐξ αἰγῶν τῆς αἰτωλίας, ὁ δὲ κυρηναϊκὸς ὁ ἐκ κεντοείας, πάντων τῶν κατὰ τὴν σικελίαν, ἀσθενὴς κατὰ δύναμιν, λαχανώδεις ὄντες πάντες. διὰ μέν τοι τὸ πολύχυλον καὶ εὔχρουν οἱ ἐν τῇ ἰταλίᾳ τὴν θύαν βάπτοντες, τούτῳ χρῶνται. πολλοῦ

lami & iunci odoratorum, & aspalathi, singulorum minam: myrrhæ duodecim : vini veteris sextarios nouem, cum duabus mellis minis: vuam passam detractis vinaceis tusam, cum vino & myrrha subigito: cætera tusa & cribrata adiicito, die vno humorem cõbibere sinito, dein mel coquito dum sibi glutinis asciscat crassitudinem, eliquatã resinam accuratè permisceto cũ reliquis diligẽter cõtritis, & in fictile vas recõdito.

Crocum. Cap. XXV.

Crocum optimũ in medẽdi vsu coryceũ, recẽs, & boni coloris, paulũ candidi gerẽs in capreolo, oblongũ, omnibus suis partibus cõstãs, nõ fragile, plenũ, à quo detractũ est nihil, qđ madefactũ manus inficit, nec sitũ redolet, aut cariem sentit, subacre: sin huiꝰ generis nõ est, aut vetus, aut humore perfusũ creditur. Secũdus locus datur Coryceo, è tractu Lyciæ contermino. Tertius Lycio, è mõte Olympo. dein ex Ægibus Ætoliæ. Cyrenaicũ & Cẽturipinũ inter Sicilica omnia viribus infirmius est. Omniũ natura oleracea. Itali tamẽ ob succi copiã, & coloris venustatẽ, tingẽdis mortariis dicauerunt: quibus

quibus de causis magno venditur, Vtilissimũ in medicina qđ antè descripsimus. Adulteratur immisto crocomagmate tuso, atque etiam sapæ sublitu: contrita, quò pondus adiiciatur, simul argẽti spuma, aut plũbagine: sed maleficiũ declarat insidens puluis, præsertim si defrutum in odorãdo subolet. Thessalus ipsam tantum odoratũ esse voluit. Alij exitiosum, tribus drachmis ex aqua potis. Proculdubio vim coquendi, emolliendi, atque substringendi habet: vrinam cit, elegantem colorem præstat, qui ex passo biberint, crapulam non sentient: oculorum fluxiones illitũ cum humano lacte, cohibet: additur in potiones, quæ interaneorũ causa tẽperantur: ad vuluę etiã sedísq; cataplasmata, vtiliter inditur: venerẽ stimulat, vergẽtes ad ignẽ sacrum inflãmationes mulcet, auriculariis collectionibus vtile. Quò facilius cõteratur, in calido fictili sole siccari oportet, celeriterq; versari. Vrinam mouet radix ex passo pota.

Crocomagma. Cap. XXVI.

Fit etiam expressis vnguenti crocini odoramentis, & in formas digestis, qđ crocomagma vocant

πολλοῦ δὲ πιπράσκεται διὰ τοῦτο. εἰς δὲ τὰ φάρμακα, ὁ προγεγραμμένος ἐστὶ χρήσιμος. δολοῦται δὲ μίξει κροκομάγματος κεκομμένου, ἢ δι' ἑψήματος ὑποδεφόμενος συντετριμμένου, εἰς τὸ βαρυσταθμῆσαι, λιθαργύρου ἢ μολυβδαίνης. δηλοῖ δὲ ταῦτα τό, τε ἐντρέχον κονιορτῶδες, καὶ τὸ τὴν ὀσμὴν ἑψηματώδη τυγχάνειν.

*Ἔχει δύναμιν πεπτικὴν, μαλακτικὴν, ὑποστύφουσαν, οὐρητικήν· παρέχει εὔχροιαν, καὶ ἀκραίπαλός ἐστι μετὰ γλυκέος πινόμενος· ῥεῦμά τε ὀφθαλμῶν ἐπιχριόμενος στέλλει σὺν γάλακτι γυναικείῳ· μίγνυται δὲ καὶ τοῖς πρὸς τὰ ἐντὸς ποτίσμασι χρησίμως, καὶ προσθέμασι καὶ καταπλάσμασι τοῖς πρὸς τὴν μήτραν καὶ δακτύλιον, παρείσησι δὲ καὶ πρὸς ἀφροδίσια, τάς τε ἐρυσιπελατώδεις φλεγμονὰς πραΰνει καταχριόμενος, καὶ εἰς τὰς ὠτικὰς χρησιμεύει· φασὶ δὲ καὶ ἀναιρετικὸν αὐτὸν εἶναι μεθ' ὕδατος πινόμενον πλῆθος < γ'. πρὸς δὲ τὸ εὐλέαντον αὐτὸν γίνεσθαι, δεῖ ἐν ἡλίῳ ψύχειν ἐν ὀστρακίνῳ θερμῷ ταχέως τε δεῖ στρέφειν, καὶ ἡ ῥίζα δὲ αὐτοῦ πινομένη σὺν γλυκεῖ, οὖρα κινεῖ.

Περὶ Κροκομάγματος. Κεφ. κς'.

Τὸ δὲ Κροκόμαγμα γίνεται ἐκ τοῦ κροκίνου μύρου, τῶν ἀρωμάτων ἐκπιεσθέντων, καὶ ἀναπλασθέντων;

θέντων, ἔστι δ' αὐτοῦ τὸ εὐῶδες καλὸν, μέσως κατάσμυρνον, βαρὺ, μέλαν, ἄξυλον, ἐν τῷ διεθῆναι ἱκανῶς, κροκῶδες τὴν χρόαν, λεῖον, ὑπόκιρρον, βάπτον ἰσχυρῶς τοὺς ὀδόντας καὶ τὴν γλῶσσαν, ἐπιμένον τε συχνὰς ὥρας.* Δύναμιν δὲ ἔχει σμηκτικὴν, τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς κόραις. οὐρητικὴν, μαλακτικὴν, πεπτικὴν, θερμαντικήν. ἀναλογεῖ δὲ κατὰ ποσὸν τῇ τοῦ κρόκου δυνάμει. πλεῖστον γὰρ τούτου μετείληφεν.

Περὶ ἑλενίου. Κεφ. κζ'.

Ἑλένιον φύλλα ἔχει φλόμῳ τῷ στενοφύλλῳ παραπλήσια, τραχύτερα δὲ καὶ ἐπιμήκη, καυλὸν δὲ οὐκ ἀνίησιν ἔν τισι τόποις· ῥίζαν *ὑπόκιρρον, εὐώδη μεγάλην, ὑπόδριμυν, ἀφ' ἧς εἰς τὴν φύτευσιν καθάπερ ἐπὶ τῶν κρίνων ἢ ἄρων λιπαραὶ παραφυάδες λαμβάνονται. γίνεται δὲ ἐν ὀρεινοῖς καὶ συσκίοις καὶ ἀνίκμοις τόποις. ὀρύσσεται δὲ ἡ ῥίζα θέρους, καὶ τεμνομένη ξηραίνεται. κινεῖ δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς πινόμενον οὖρα καὶ ἔμμηνα· αὐτὴ δὲ ἡ ῥίζα λαμβανομένη ἐν ἐκλεικτῷ μετὰ μέλιτος, ἁρμόζει βηξὶν ὀρθοπνοίαις, ῥήγμασι, σπάσμασιν, ἐμπνευματώσεσι, θηρίων δήγμασι. καθόλου θερμαντικὴ ὑπάρχουσα. τὰ δὲ

vocant. Optimum eſt odoratum, modicè myrrham olens, graue, nigrum, ligni expers, læue, ſubamarum, quod madefactũ croci colorem reddit, guſtatumque vehemẽter dentes ac linguam inficit, multis durãs annis, quale eſt quod à Syria defertur. Habet ſuas vires ad delenda quę caliginem oculis obuerſant: vrinã cit, calfacit, cõcoquit, & emollit: vires croci proportione quadamtenus repræſentat, quandoquidẽ plurimam croci partem ſibi crocomagma vendicat.

Helenium. Cap. XXVII.

Helenium folia habet verbaſci anguſtioris folij, aſperiora, oblonga: caulem quibuſdam in locis non emittit: radicẽ ſubalbidam, interdum ſubrufam, odoratam, ſubacrẽ, vegetam, magnam, ex qua agnatę propagines liliorum aut ari modo ſeruntur. Montibus in vmbroſis, ſiccóq; ſolo prouenit. Foditur ęſtate radix, particulatímque diſſecta ſiccatur. Potum radicis decoctum menſes & vrinas ciet. ipſaq; in eclegmate ex melle prodeſt tuſſi, orthopnœæ, ruptis, cõuulſis, inflationibus, & ſerpentiũ morſibus. In ſumma excalfaciens.

Folia ex vino cocta vtiliter ischiadicis illinũtur. Heleniũ stomacho vtile in passo cõditũ: siquidem salgamarij paululum siccatam radicem, mox decoctum, & frigida aqua madefactam, in sapam conijciunt, & ad vsus recondunt. Trita potáque ad cruentas excreationes efficax est.

τὰ δὲ φύλλα αὐτῆς ἐπιπλάττεται ἀφεψηθέντα μετ' οἴνου, ἰσχιαδικοῖς ὠφελίμως· ἔστι δὲ καὶ εὐστόμαχος ταριχευθεῖσα ἐν γλυκεῖ· ξηράναντες γὰρ αὐτὴν ἐπ' ὀλίγον οἱ ἀλμευταὶ, εἶτα ἀφεψήσαντες, ἀποβρέχουσιν ὕδατι ψυχρῷ· εἶτα βάλλοντες εἰς ἕψημα, ἀποτίθενται εἰς χρῆσιν, ποιεῖ δὲ λεῖα πινομένη, αἱμοπτοϊκοῖς.

Heleniũ Ægyptiacum. Cap. XXVIII.

Περὶ Ἐλενίου αἰγυπτίου. Κεφ. κη'.

Alterũ helenij genus in Ægypto gigni Crateuas tradit: herba est cubitalibus ramulis, serpilli modo per humum repentibus, foliis lenticulæ circa ramos, sed longioribus crebrísque, radice pallida, digiti minoris crassitudine, per ima tenui, supernè crassiore, cortice nigro. Nascitur in maritimis collibúsque. Radix vna in vino epota, contra serpentium ictus auxilatur.

Ἐλένιον ἄλλο ἱστορεῖ κρατεύας γεννᾶσθαι ἐν αἰγύπτῳ· πόα δέ ἐστι κλῶνας ἔχουσα πηχυαίους, ἐπὶ γῆς ἐρριμμένους ὥσπερ τὸ ἕρπυλλον. φύλλα δὲ τοῖς τοῦ φακοῦ ὅμοια, μακρότερα δὲ καὶ πολλὰ περὶ τοῖς κλωνίοις, ῥίζαν ὠχρὰν, πάχος δακτύλου μικροῦ, κάτωθεν λεπτὴν, ἄνωθεν δὲ παχυτέραν, φλοιὸν ἔχουσαν μέλανα. φύεται δὲ ἐν παραθαλασσίοις τόποις καὶ γεωλόφοις. Δύναμιν δὲ ἔχει μετ' οἴνου πινομένη μία ῥίζα, θηριοδήκτοις βοηθεῖν.

Omphacium, oleúmq; Cap. XXIX.

Περὶ Ἐλαίου ὠμοτριβοῦς. Κεφ. κθ'.

Oleũ quod ex immaturis oliuis exprimitur, ad multos vsus rectè valẽtibus accõmodatissimũ: omphacinũ id appellatur. Præstat recẽs, odoratum, quod non mordeat. Tale vnguentorum compositionibus idoneum intelligitur. Stomacho vtile

Ἔλαιον πρὸς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν ἄριστον τὸ ὠμοτριβές· ὃ καὶ ὀμφάκινον καλεῖται· τούτου διαφέρει τὸ νέον. ἄδηκτον εὐῶδες, χρήσιμον δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ εἰς τὴν τῶν μύρων κατασκευήν. ἔστι δὲ καὶ εὐστόμαχον διὰ

διὰ τὸ στύφειν· καὶ οὔλων σταλτικόν· καὶ ὀδόντων κρατυντικόν, κρατούμενον ἐν τῷ στόματι. καὶ ἱδρώτων ἐφεκτικόν.

Περὶ Ἐλαίου κοινοῦ. Κεφ. λ΄.

Τὸ δὲ καὶ παλαιότερον καὶ λιπαρώτερον, εἰς τὴν τῶν φαρμάκων χρῆσιν εὔθετον. κοινῶς δὲ πᾶν ἔλαιον, θερμαντικόν ἐστι καὶ μαλακτικὸν γαστρὸς, δυσπερίψυκτον φυλάσσον τὸ σῶμα, ἑτοιμότερον πρὸς τὰς ἐνεργείας ποιοῦν. ἔστι δὲ καὶ εὐκοίλιον καὶ μαλακτικὸν, ἀμβλῦνόν τε τὰς τῶν ἑλκούντων φαρμάκων δυνάμεις ἐν τῇ μίξει, δίδοται δὲ καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα συνεχῶς πινόμενον καὶ ἐξεμούμενον. καθαίρει δὲ ὅσον κοτύλην σὺν πτισάνης ἴσῳ χυλῷ ποθὲν ἢ ὕδατι. στροφουμένοις τε ἐν ποτῷ, ὠφελίμως δίδοται μετὰ πηγάνου ἑψηθὲν *κυάθων ἓξ πλῆθος, ἑλμινθάς τε ἐκβάλλει, καὶ ἐνίεται δὲ τὸ αὐτὸ, μάλιστα πρὸς τοὺς εἰλεώδεις. τὸ δὲ παλαιὸν θερμαντικώτερον καὶ διαφορητικώτερον· πρὸς ὀξυδορκίαν τε ὑπάλειμμα, μικτέον δὲ εἰ μὴ παρείη παλαιὸν ἔλαιον οὕτω, *κατακεράσας εἰς ἀγγεῖον τοῦ παρόντος τὸ κρεῖσσον, ἕψε ἕως οὗ σχῇ μέλιτος πάχος καὶ χρῶ· τὴν γὰρ αὐτὴν τῷ προειρημένῳ εἰσφέρεται δύναμιν.

Περὶ Ἐλαίου ἐκ τῆς ἀγρίας ἐλαίας. Κεφ. λα΄.

Τὸ δὲ ἐκ τῆς ἀγρίας ἐλαίας ἔλαιον,* στυπτικώτερον, πρὸς μὲν

τὴν

vtile eſt, quòd aſtringat: gingiuas contrahit, dentes firmat, ſi contineatur in ore, ſudores cohibet.

Oleũ cõmune. Cap. XXX.

Et quò vetuſtius ac pinguius, eò ad medicamenta aptius eſt. Et (vt reliqua in commune dicantur) omne oleum calfacit, emollit ventrem, à perfrictionibus corpus tuetur, ipſúmque promptius ad obeunda munera reddit, aluũ emollit, vlcerãtium venenorum vires permiſtum hebetat, contra venena datur, aſsiduè potũ redditúmque vomitionibus, ſoluit aluum heminæ menſura cũ pari ptiſanæ ſucco aut aqua potum, ad tormina calidum ſimul decocta ruta tribus ſextariis in potu datur, ventris animalia pellit, idem maximè ilei inteſtini morbo laborantibus infunditur. Vetus magis calfacit & vehementius diſcutit, oculorum claritati ſublitũ confert. Si vetuſti non ſit occaſio, in vaſe decoquitur ad mellis craſsitudinem, vt vetuſtatẽ repræſentet.

Oleum ſylueſtris oliuæ. Cap. XXXI.

Oleũ qđ ſylueſtres oliuę fundũt, vehemẽter aſtringit, & ad

 ſano-

ſanorũ vſus ſecundũ ſibi locũ vẽdicat. In dolorib⁹ capitis vtiliter ꝓ roſaceo ſubſtituitur, ſudores arcet, defluẽtes capillos inhibet, furfures, vlcera capitis manãtia, ſcabiẽ lepráſq; abſtergit: tardius canitiẽ ſentiũt, qui eo quotidie perunguntur.

Oleũ candidũ. Cap. XXXII.

Candidum oleũ fit hoc modo: Album colore, nec anniculo vetuſtius, in nouum fictile oris patuli funditur, centum heminarum menſura, & ſub ſolem media quaque die cõcha refunditur: ex altóque demittitur, vt aſsidua deuolutiõe, ictúque agitatũ reſpumet: octaua die fœnumgræcũ mũdũ quinquaginta denariorũ pondere, calida aqua madefactũ donec emolleſcat, in ſupradictũ oleũ deiicitur, ita ne extillet aqua: poſtea tedæ præpinguis piceę, aſſulatim cæſæ æquale pondus adiicitur, & trãſactis octo diebus, oleũ cõcha mouetur. Vbi candorẽ contraxerit, in vas nouũ vetere vino affuſum recõdi debet, ſubſtratis ſertulæ Cãpanę corollis drachmas vndecim pẽdentibus, cũ pari iridis pondere: ſin minus, rurſus ſoli mãdandũ, & idem munus obeundum, vſque dum inalbeſcat.

Sicyoniũ.

τῶν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν, δεύτερον. κεφαλαλγοῦσι δὲ αὐτὶ ῥοδίνου ἁρμόζει, ἐπέχον καὶ ἱδρῶντας καὶ τρίχας ῥεούσας, ἀποσμήχει δὲ καὶ πίτυρα, καὶ ἀχῶρας, καὶ ψώρας, καὶ λέπρας· βραδιόν τε πολιοῖ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπαλειφόμενον.

Ἔλαιον λευκόν. Κεφ. λβ'.

Λευκαίνεται δὲ ἔλαιον οὕτω· λαβὼν τὸ τῇ χρόᾳ μὲν λευκὸν, τὴν ἡλικίαν δὲ μὴ πλέον ἐνιαυσίου, ἔγχεε εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον πλατύστομον, καινὸν, ἔστω δὲ μέτρῳ κοτύλαι ρ'. εἶτα θεὶς ὑφ' ἥλιον, ἀνάχει κόγχῳ καθ' ἑκάστην ἡμέραν κατὰ τὸ μέσον. ὑψόθι τῇ καταφορᾷ χρώμενος, ἵνα τῇ συνεχεῖ κινήσει καὶ πληγῇ μεταβάλληται καὶ ἀφρίσῃ. τῇ δὲ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, βρέξας τήλεως καθαρᾶς < ν'. ἐν ὕδατι θερμῷ, ἔμβαλε μαλακὴν γενομένην εἰς τὸ προειρημένον ἔλαιον χωρὶς τοῦ σπογγίσαι τὸ ὕδωρ· προσαπόδος δὲ καὶ δαλὸν πιτύνης ὡς ὅτι λιπαρώτατον καὶ εἰς λεπτὰ κατεσχισμένον τὰς ἴσας ὁλκὰς, καὶ οὕτως ἔασον ἄλλας ὀκτὼ ἡμέρας διηθεῖν· μετὰ δὲ ταύτας ἀνάχει τῷ κόγχῳ τὸ ἔλαιον. τό, τε λοιπὸν εἰ μὲν εἴη τοῦ τέλους τετευχὸς, εἰς καινὸν ἀγγεῖον προεκλυσμένον, οἴνῳ παλαιῷ καὶ ἀκεράσους, ἀποτίθεσο προϋπεστρωμένων μελιλώτων στεφανίσκων* ἀλίσκων ὁλκῶν ιά. καὶ ἴρεως τῆς ὅσης· εἰ δὲ μὴ, πάλιν ἐν ἡλίῳ θετέον αὐτό. καὶ ἐργαστέον ἄχρις οὗ λευκὸν γένηται.

Περὶ

Περὶ Σικυωνίου ἐλαίου.
Κεφ. λγ.

Ἐνεστι δὲ καὶ σικυώνιον τὸ περιεργασμένον οὕτω σκευάζειν· εἰς λέβητα κεκασσιτερωμένον, πλατύστομον, ἐγχέας νέου ἐλαίου ὠμοτριβοῦς καὶ λευκοῦ χόα ά. καὶ ὕδατος ἡμίχουν, ἕψε κούφῳ πυρὶ κινῶν πραέως· ὅταν δὲ ἀναζέσῃ δὶς, ὑπόσπασον τὸ πῦρ καὶ ψύξας ἀποκόγχυσον τὸ ἔλαιον, εἶτα ἄλλο ἔμβαλε ὕδωρ, συναναζέσον αὐτῷ καὶ τὰ λοιπὰ ποιήσας καθώς σοι ὑποδέδεικται, ἀπόθου. σκευάζεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐν σικυωνίᾳ, σικυώνιον καλούμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει ποσῶς θερμαντικὴν, ἁρμόζον ἐν πυρετοῖς καὶ τοῖς περὶ νεῦρα πάθεσι. χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ γυναῖκες, ἐπὶ τῷ * σιλβότερῳ.

Ῥύπος βαλανείων.
Κεφ. λδ.

Ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς βαλανείοις συναιρούμενος, δύναται θερμαίνειν, μαλάσσειν, διαφορεῖν, ῥαγάσι τε καὶ κονδυλώμασιν ἐν δακτυλίοις.

Ῥύπος ἐκ τῆς παλαίστρας.
Κεφ. λε.

Ὁ δὲ ἐπὶ τῆς παλαίστρας προσειληφὼς τὴν κόνιν, ἐοικὼς δὲ ῥύπῳ, τὰς περὶ τοὺς κονδύλοις συστροφὰς ἐπιτιθέμενος ὠφελεῖ· καὶ ἰσχιαδικοὺς θερμὸς ἀντὶ μαλάγματος ἢ πυρίας ἐπιτιθέμενος.

Ῥύπος

Sicyonium. Cap. XXXIII.

Sicyonij componendi ratio hæc est:In lebeté oris lati stanno inductum,funditur olei albi quod crudæ oliuæ reddiderunt,congius vnus,aquæ semicongius: leui id igne coquitur, leniter mouendo: at vbi bis efferbuit,& subtracto igne refrixit, innatans oleũ concha decapulatur, & adiecta noua aqua cõferuescit, & reliquis vt diximus peractis reponitur.In Sicyonia maximè fieri cõsueuit, Sicyonij inde accepto cognomine.Calfactoriã ad quendam vsq; modum vim habet. Febri ac neruorum vitiis prodest.fœminę ad commendandum faciei nitoré eo vtũtur.

Strigmenta balnearum.
Cap. XXXIIII.

Strigmenta à balneis calfaciunt, molliunt, discutiunt: ad sedis rimas & condylomata illinuntur.

Strigméta palæstrica.
Cap. XXXV.

Illa verò quæ ex palæstris puluerẽ sibi asciuerunt, in sordis speciem redacta, articulorum nodos imposita adiuuãt: ischiadicis in fotus aut malagmatis locum, calida commodè sufficiuntur.

 Strigmen

Strigmēta gymnaſiorū.
Cap. XXXVI.

Deraſę gymnaſiorum parietibus ſimulacríſque ſordes, calfaciunt: tubercula, quę ægrè ad coctionem perducuntur, diſsipant: deſquammatis & vlceribus ſenum proſunt.

Ῥύπος γυμνασίων.
Κεφ. λϛ´.

Καὶ ὁ ἐν τοῖς τῶν γυμνασίων τοίχοις ῥύπος, καὶ ὁ ἀπὸ τῶν ἀνδριάντων, θερμαίνει τε καὶ διαχεῖ τὰ δύσπεπτα φύματα, καὶ πρὸς ἀποσύρματα καὶ περὶ ἕλκη πρεσβυτικὰ ἁρμόζει.

Elæomeli. Cap. XXXVII.

In Palmyris Syriæ, quod eleomeli vocant, ex quodā caudice manat, oleum melle craſſius, ſapore dulci. Bilem, cruditatéſq; detrahit, ſextario cū vna aquæ hemina dato. Sed qui ſumpſere, torpeſcunt & viribus deficiuntur: quod minimè vereri oportet, verúm crebrò excitare, ne veterno preſſi ſomnos captent. Fit & oleum è pinguitudine ſurculorum oleę: optimum vetus, craſſum, pingue, non turbidum. Calfacit, priuatímque caliginibus oculorum illinitur: lepras, neruorúmque dolores illitum emendat.

Περὶ ἐλαιομέλιτος.
Κεφ. λζ´.

Ἐλαιόμελι κατὰ Παλμυρὰν τῆς Συρίας ἔκ τινος στελέχους, ἔλαιον μέλιτος παχύτερον ῥεῖ, γλυκὺ τῇ γεύσει, ὅπερ πινόμενον πλῆθος κυάθων β´ μετὰ κοτύλης μιᾶς ὕδατος, ἄγει κατὰ κοιλίαν ὠμὸν* καὶ χολῶδες· ἔννωθροι δὲ γίνονται καὶ ἔκλυτοι οἱ λαμβάνοντες, ὅπερ οὐ δεῖ εὐλαβεῖσθαι, διεγείρειν δὲ αὐτοὺς μὴ ἐῶντας καταφέρεσθαι. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ λίπους τῶν θαλλῶν ἔλαιον· ἔστι δὲ αὐτοῦ κάλλιστον καὶ παλαιὸν, καὶ παχὺ καὶ λιπαρὸν, οὐ τεθολωμένον· θερμαίνει δὲ ἰδίως ποιοῦν πρὸς τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις ἐπιχριόμενον, καὶ λέπρας καὶ ἀλγήματα περὶ νεῦρα ἐγχριόμενον ὠφελεῖ.

Cicinum oleum.
Cap. XXXVIII.

Cicinum oleū hoc modo tēperatur: Maturi ricini qua voles quātitate torrido ſole flacceſcunt, & vuarū more inſtrati tātiſper inſolātur, dū veſtiēs cortex

Περὶ κικίνου ἐλαίου.
Κεφ. λή.

Κίκινον ἔλαιον σκευάζεται τούτῳ τῷ τρόπῳ· λαβὼν ὡρίμων κροτώνων ὅσον ἂν δόξῃ, καὶ ψύξας εἰς ἥλιον, καταστρώσας ἠλοπέδου τρόπον ἕως ἂν ὁ περικείμενος φλοιὸς

φλοιὸς ἀποῤῥαγεὶς ἐκπέσοι, συναγαγὼν τὴν σάρκα, ἔμβαλε εἰς ὅλμον καὶ κόψας ἐπιμελῶς εἰς λέβητα κεκασσιτερωμένον βάλε, ὕδωρ ἔχοντα, καὶ ἀνάβρασον ὑποκαίων, ὅταν δὲ ἀνῶσι τὴν ἐν αὐτοῖς ὑγρότητα πᾶσαν, ἄρας τὸν λέβητα ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἀποψαμώσαι τὸ ἐπιπλέον ἔλαιον καὶ ἀποτίθεσο. οἱ δὲ αἰγύπτιοι διὰ τὸ δαψιλῶς χρήζειν, ἑτέρως αὐτὸ σκευάζουσι, μετὰ γὰρ τὸ καθάραι εἰς μύλην ἀποδιδόντες τοὺς κρότωνας, ἀλήθουσιν ἐπιμελῶς· εἶτα εἰς σπυρίδας ἐμβαλόντες τὸ ἀληλεσμένον, δι' ὀργάνου ἐκθλίβουσιν, ὡραῖοι δέ εἰσιν οἱ κρότωνες, ὅταν ὑπὸ τῶν περιεχόντων αὐτοὺς σφαιρείων ἀπολύωνται. ποιεῖ δὲ τὸ κίκινον πρὸς ἀχῶρας καὶ ψώρας καὶ τὰς ἐν ἕδρᾳ φλεγμονὰς, πρός τε ὑστέρας μύσεις καὶ διαστροφάς· ἔτι δὲ οὐλὰς ἀπρεπεῖς καὶ ὠταλγίας, ἐμπλάστροις τε μιγὲν, ἐμπρακτοτέρας αὐτὰς ἐργάζεται· ἄγει δὲ καὶ κατὰ κοιλίαν ὑδατῶδες ποθὲν, ἐκκρίνει δὲ καὶ ἕλμινθας.

Περὶ Ἀμυγδαλίνου ἐλαίου.

Κεφ. λθ.

Ἀμυγδάλινον ἔλαιον ὅ τινες μετώπιον καλοῦσι, σκευάζεται οὕτως· ἀμυγδάλων πικρῶν* χ δ β´. καθάρας καὶ ξηράνας, κόψον ὑπέρῳ ξυλίνῳ ἐν ὅλμῳ κούφως μέχρις μᾶζα γένηται, ἐπιχέας τε ζεστοῦ ὕδατος κοτύλας β´.

ἵνα

cortex fractus decidat. Caro colligitur, & coniecta in pilam diligenter tunditur: postea in lebetem ſtanno illito, qui aquam habeat, demittitur, ſubiectóque igni ferueſcunt: & vbi inſitum prorſus humorem reddiderunt, ſublato ab igni vaſe, innatans oleum concha tollitur, & reconditur. Sed in Ægypto, vbi largior increbuit vſus, longè ſecus fieri ſolet. Nam repurgatos ricinos molæ mandant, & accuratè molitos per ſportulam torculo exprimunt. Tum quidem ematuruerunt ricini, cùm continentibus orbiculis exuuntur. Ad pſoras, & vlcera capitis manantia valet: prodeſt ſedis inflammationibus, vuluis conuerſis atque præcluſis: item indecoris cicatricibus, & aurium doloribus: emplaſtra efficicaciora reddit additum, potu aquã aluo extrahit, ventris animalia pellit.

Amygdalinũ. Cap. XXXIX.

Amygdalinum oleum, quod aliqui metopium vocant, hoc fit modo: Semodius ex amaris nucibus repurgatis ſiccatíſque, in pila ligneo piſtillo leniter tunditur in offas, aquę quæ ferbuerit ſextarius adiicitur,

&vbi dimidia hora humorem hauserit, vehementius quàm antea tunditur, mox tabellis premitur, & quod digitis hæsit, concha excipitur. Pressis nucibus rursum hemina aquæ inspergitur, & postquam ebiberint: idem opus prosequendum. Singulas heminas reddunt singuli modij. Contra vuluarum dolores, strangulatus, conuersiones, & eorundẽ locorũ inflammationes, & efficax est: vitiis renum, calculosis, difficili vrinæ, suspiriosis, lienosisque proficit: dolores capitis, grauitatem auditus, sonos incertos, tinnitúsque discutit: maculas & vitia cutis tollit è facie, & eam erugat cũ melle, radice lilij & Cypria cera aut rosaceo cerato: & oculorũ hebetudines emendat, vlcera capitis manãtia & furfures cum vino abstergit.

ἔα συμπιεῖν ἡμιώρειον, ἀφ' ἧς πάλιν βιαιότερον τρίβε, εἶτα ἀποθλίβων πρὸς πλάκα ἐξίπου, καὶ τὸ ἀπὸ τῶν δακτύλων εἰς μύακα ἀναλάμβανε· εἶτα πάλιν εἰς τὸ ἀποτεθλιμμένον κοτύλην ὕδατος μίαν ἐπιχέας, καὶ συμπιεῖν ἐάσας, τὸ αὐτὸ ποίει. ἀποδίδωσι δὲ κοτύλην ά τὸ τετραχοίνικον. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰς ἐν μήτρᾳ ἀλγηδόνας καὶ πνίγας ὑστερικάς, διαστροφάς τε καὶ φλεγμονὰς τῶν αὐτῶν τόπων· ἔτι δὲ κεφαλαλγίας καὶ ὤτων πόνοις, καὶ ἤχοις καὶ συριγμοῖς· ὠφελεῖ δὲ καὶ νεφριτικούς, καὶ δυσουριῶντας, καὶ λιθιῶντας, καὶ ἀσθματικούς, καὶ σπληνικούς· αἴρει δὲ καὶ σπίλους ἐκ προσώπου, καὶ ἐφήλεις καὶ ῥυτίδας, μέλιτι μιγνύμενον καὶ κρίνου ῥίζῃ καὶ κυπρείνῃ ἢ ῥοδίνῃ κηρωτῇ, καὶ ἀμβλυωπίας δέ ἐστιν ἀνασκευαστικόν· σὺν οἴνῳ δὲ ἀχῶρας καὶ πίτυρα σμήχει.

Balaninum. Cap. XL.

Simili modo fit Balaninum oleum, quod repurgat maculas, lentigines, varos, & cicatrices nigras. Aluum soluit, stomacho aduersatur, contra aurium dolorem, sonos, & tinnitus auxilio est, cum anserino adipe instillatum.

Περὶ Βαλανίνου ἐλαίου. Κεφ. μ'.

Ἐοικότως δὲ καὶ τὸ βαλάνινον σκευάζεται· δύναμιν δὲ ἔχει καθαρτικὴν σπίλων, φακῶν, ἰόνθων, οὐλῶν μελανίας, κοιλίας καθαρτικήν, ἔστι δὲ κακοστόμαχον· ἁρμόζει καὶ ὠταλγίαις, καὶ ἤχοις, καὶ συριγμοῖς, μετὰ χηνείου στέατος ἐγχεόμενον.

Ελαιον σησάμινον. Κεφ. μα.

Ομοίως δὲ σκευάζεται τοῖς προειρημένοις, τό, τε σησάμινον ἐκ τοῦ σησάμου.

Ελαιον καρύϊνον. Κεφ. μβ.

Καὶ τὸ καρύϊνον ἐκ τῶν βασιλικῶν καρύων συντιθέμενον. δύναμιν δὲ ἔχουσι τὴν αὐτὴν τῷ βαλανίνῳ.

Περὶ Ιοσκυαμίνου ἐλαίου. Κεφ. μγ.

Καὶ τὸ ὑοσκυάμινον δὲ σκευάζεται οὕτω· λαβὼν τὸν λευκὸν καρπὸν ξηρὸν πρόσφατον καὶ κόψας, ὕδατι θερμῷ φύρα ὡς προείρηται ἐπὶ τοῦ ἀμυγδαλίνου. ἡλιάζων δὲ τὰ ὑπὸ χεῖρα ξηραινόμενα αὐτοῦ μέρη, τῷ ὅλῳ ἀναμίσγε· καὶ τὸ αὐτὸ ποίει ἄχρις ἂν μελανθῇ καὶ δυσώδες γένηται· εἶτα διηθήσας καὶ ἐκθλίψας ἀποτίθεσο. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὠταλγίας, καὶ πεσσοῖς μίγνυται μαλακτικὸν ὄν.

Περὶ Κνιδελαίου. Κεφ. μδ.

Ομοίως δὲ καὶ τὸ διὰ τοῦ κνιδείου σκευάζεται κόκκου λεπισθέντος καὶ κοπέντος, καθαρτικὴν δὲ ἔχει δύναμιν κοιλίας πινόμενον.

Περὶ Κνικελαίου. Κεφ. με.

Ωσαύτως δὲ καὶ τὸ κνίκινον σκευάζεται. δύναμις δὲ ἡ αὐτὴ τῷ διὰ τοῦ κνιδείου κόκκου, ἀνειμένη δὲ μᾶλλον.

Περὶ Ραφανελαίου. Κεφ. μς.

Τὸ δὲ ῥαφάνινον σκευάζεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος ὥσπερ καὶ τὰ λοιπά. τοῖς ἐκ νόσου δὲ φθειριῶσιν ἁρμόζει, καὶ τὰς περὶ τὸ πρόσωπον σμήχει

Seſaminum. Cap. XLI.

SIMILIS ſeſaminij ratio.

Caryinũ. Cap. XLII.

Fit etiã è nuce iuglãde oleũ, quod caryinũ vocant. Eãdem vim habet quam Balaninum.

Hyoſcyaminũ. Cap. XLIII.

Hyoſcyaminum ſic fit: Semẽ candidum, recens ac ſiccũ tũditur, & calida aſpergit̃ aqua, vt in amygdalino diximus, dĩque inſolatur, ſiccatæ, quæ ſub manu ſunt, partes cum reliqua maſſa permiſceantur: hoc autẽ fieri oportet dum nigreſcat & grauiter oleat: mox preſsũ atq; excolatum reconditur. Ad aurium dolores efficax eſt, peſsis miſcetur, ad emolliendũ vtile.

Gnidicũ oleũ. Ca. XLIIII.

Fit & è grano gnido purgato & tuſo. Vis ei aluum ſoluere potu.

Cnicinũ oleũ. Cap.XLV.

Non ſecus cnicinum oleũ temperatur: cui facultas eadẽ eſt quæ facto è gnido grano, verum inualidior.

Oleũ Raphanicũ. Ca.XLVI.

Raphaninum è raphani ſemine fieri ſolet, cæterorum more. Phthiriaſes mala valetudine contractas tollit, ſcabritias

britias cutis in facie emendat. Ad obsonia vtuntur Ægyptij.

Melanthinum oleum. Cap. XLVII.

Melanthinum idem quod raphaninum potest.

Oleũ Sinapicũ. Cap. XLVIII.

Tritũ sinapis semẽ, & calida aqua madefactũ, adiecto postea oleo exprimit, id ad diuturnos dolores efficax est, trãsfert humores q in aliqua parte cõcreuerũt.

Mirteũ. Cap. XLIX.

Myrtei faciũdi ratio hęc est: E myrto nigra syluestri, aut satiua, foliorũ molissima quęque tusa pręmunt: succo pares omphacini olei portiões adiiciũt, subiectisq; carbonib⁹ ĩferuescũt donec cõcoquant, innatãs oleũ deradit. Sed lõgè facilior hęc cõpositio: Tenera folia cõtusa coquũt in oleo & aqua, & qđ ĩnatat eximit. Priuatim alij deiecta ĩ oleũ folia ĩ sole macerãt: alij pri⁹ oleũ ĩspissant malicorio, cupresso, cypiro et iũco odorato. Efficaci⁹ est amarum gustu & oleosũ, viride, translucens, & olens myrtũ. Astringit ex indurat, ideò medicamentis miscetur quæ cicatricẽ obducunt: prodest vlceribus in capite manantibus, ambustis igni &

σμήχει τραχύτητας. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ ἐν αἰγύπτῳ τοῖς προσοψήμασι συνέψοντες αὐτό.

Περὶ Μελανθελαίου. Κεφ. μζ΄.

Καὶ τὸ μελάνθινον δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, καὶ σκευασίαν τῷ ῥαφανίνῳ.

Περὶ Σιναπελαίου. Κεφ. μη΄.

Τὸ δὲ σινάπινον σκευάζεται, λεαινομένου τοῦ σινήπεως καὶ βρεχομένου ὕδατι ψυχρῷ, ἔπειτα μιγνυμένου ἐλαίου, καὶ συνεκθλιβομένου· ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ χρόνια ἀλγήματα μετὰ σύγκρισιν.

Περὶ μυρσινελαίου. Κε. μθ΄.

Μυρσίνινον δὲ σκευάζεται οὕτω· λαβὼν τὰ ἁπαλὰ φύλλα τῆς μελαίνης μυρσίνης ἢ ἀγρίας ἢ ἡμέρου, κόπτε πιέζων· ἴσον δὲ τῷ χυλῷ, ἐλαίου ὀμφακίνου μίσγων, χλίαινε ἐπ' ἀνθράκων, ἕως ἂν συνεψηθῇ αἴρων τὸ ἐφιστάμενον. εὐκοπωτέρα δὲ σκευασία, τὰ ἁπαλὰ τῶν φύλλων κόψαντα, ἕψειν μεθ' ὕδατος, καὶ ἐλαίου, καὶ τὸ ἐφιστάμενον ἀποψᾶν, ἰδίως δὲ τὰ φύλλα καθέντα εἰς ἥλιον, ἐν ἐλαίῳ ἀποβρέχειν. ἔνιοι δὲ προσύφουσι τὸ ἔλαιον σιδίοις, κυπαρίσσῳ, κυπείρῳ, σχίνῳ. ἔστι δὲ ἐμπρακτικώτερον τῇ γεύσει πικρίζον, καὶ ἐλαιῶδες, χλωρὸν, διαφανὲς ὄζον μυρσίνης. Δύναμις δὲ αὐτοῦ στυπτική, σκληρωτική, διὸ καὶ ποιεῖ μιγνύμενον ἀπουλωτικοῖς, καὶ πρὸς πυρίκαυστα, ἀχῶρας, πίτυρα,

ρα, ἐξανθήματα, παρατρίμματα, ῥαγάδας κονδυλώματα ἄρθρα κεχαλασμένα· ἱδρῶτας στέλλει, καὶ ὅσα στύψεως ἢ πυκνώσεως ἔχει χρείαν.

Περὶ Δαφνελαίου.

Κεφ. ν'.

Τὸ δὲ δάφνινον σκευάζεται διὰ τῶν δαφνίδων, ὅταν ὦσι δρυοπετεῖς, ἑψομένων μεθ' ὕδατος· ἐκ γὰρ τοῦ περικειμένου λέπους, ἀνίησιν λιπαρίαν τινά, ἣν διακόψαντες χερσὶν εἰς μύακας ἀναλαμβάνουσιν. ἔνιοι δὲ ὀμφάκινον ἔλαιον προστύψαντες, κυπείρῳ, καὶ σχοίνῳ καὶ καλάμῳ, καὶ μετὰ ταῦτα δάφνης φύλλα ἁπαλὰ βαλόντες, συνέψουσιν. οἱ δὲ, καὶ δαφνίδας ἕως ἂν ἱκανὸν γένηται τῇ ὀσμῇ. ἔνιοι δὲ καὶ στύρακα μίσγουσι καὶ μυρσίνην. ἀρίστη δὲ πρὸς σκευασίαν ἡ ὀρεινὴ καὶ πλατύφυλλος δάφνη. διαφέρει δὲ τοῦ δαφνίνου τὸ πρόσφατον, χλωρὸν τῇ χρόᾳ, πικρότατον, δριμύ. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν, μαλακτικήν, ἀναστομωτικήν, κόπων λυτικήν. ἁρμόζει καὶ τοῖς περὶ τὰ νεῦρα πάθεσι πᾶσι, καὶ ὠταλγίαις, καὶ καταῤῥοιζομένοις* ἔστι δὲ καὶ ναυτιῶδες ποθέν.

Περὶ Σχινελαίου. Κεφ. να'.

Τὸ δὲ σχίνινον ὁμοίως ἐκ τοῦ καρποῦ πεπείρου σκευασθὲν, ὡς τὸ δάφνινον, προστυφθέν. ὑγιάζει

& papularũ eruptionibꝰ. Facit ad attrita & furfures, ſedis rimas, cõdylomata, articulos laxatos, corporis ſudores cõpeſcit, & omnia quæ aſtrictioné inſpiſſationemq́; deſiderant.

Laurinum. Cap. L.

Laurinũ fit hoc modo: Lauri baccæ cum maturæ ſunt, in aqua coquuntur: ſiquidem ex obducto cortice quandã pinguitudiné reddunt, quæ manibus ſubacta, cõcha excipitur. Alij omphacinũ prius oleũ cypiro, iũco odorato, & calamo inſpiſſant, deinde tenera lauri folia cõcoquũt. alij etiam baccas, donec oleũ odoré cõtraxerit. alij ſtyracé & myrtũ addunt. Optima laurus ad id latifolia & montana. Oleũ laurinũ vtilius quò recẽtiꝰ, quoq́; viridius colore: amariſsimũ, & acre. Vis ei excalfactoria, emolliens: venarũ ſpiracula aperit, laſsitudines diſcutit, omnibus neruorũ vitijs, algoribus, deſtillationibꝰ, auriũ doloribꝰ, malis renum frigore cõtractis, illitũ non aliud iuuantius: attamen potum nauſeam parit.

Lentiſcinum. Cap. LI.

Similis lẽtiſcini ratio. Nã é maturo fructu tẽperatũ, factis prius ſpiſſamẽtis, vt ĩ laurino diximꝰ.

Hoc

Hoc ſcabiem iumentorum canúmque ſanat, vtiliſsimũ peſſis, acopis, & leprarum medicamẽtis: ſudores cohibet. Nec ſecus terebinthinum fieri ſolet, quod refrigerat & aſtringit.

ὑγιάζει ψώρας κτηνῶν καὶ κυνῶν καὶ εἰς πεσσοὺς καὶ εἰς ἄκοπα καὶ λεπρικὰ ἐπιτηδείως μίγνυται. στέλλει δὲ καὶ ἱδρῶτας, καὶ τὸ τερεβίνθινον δὲ ὁμοίως σκευάζεται. ψύχει δὲ καὶ στύφει.

Maſtichinum. Cap. LII.

Περὶ Μαστιχελαίου. Κεφ. νβ΄.

Maſtichinum è trita fit maſtiche, quod contra omnia vuluæ mala efficax eſt: mediocriter calfacit, aſtringit, & emollit. Aduerſus prominentes ſtomachi duritias, cœliacorum, dyſentericorúmque cruciatus vtile: faciẽ emaculat, & colorem nitidum facit. optimum in Chio inſula componitur.

Τὸ δὲ μαστίχινον, ἐκ τῆς μαστίχης λείας σκευάζεται. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐν ὑστέρᾳ πάντα, ἠπίως θερμαῖνον, στῦφον, μαλάσσον, καὶ πρὸς τὰ περὶ τὸν στόμαχον ἐπιρριπτόμενα σκιρρώματα καὶ κοιλιακά, καὶ δυσεντερικά, καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου καθαῖρον, καὶ εὔχροιαν ποιοῦν· συντίθεται δὲ ἐν Χίῳ τῇ νήσῳ κάλλιστον.

Vnguentorum cõpoſitio. Cap. LIII.

Σύνθεσις περὶ Μύρων. Κεφ. νγ΄.

De ratione vnguentorũ cõſequẽter tractãdũ exiſtimauimus, quãdoquidẽ ea in nõnullis corporũ vitijs, aut medicamẽtis miſta, aut corpori perfuſa, aut narib⁹ obiecta, plurimũ proſunt. in quorũ probationibus cõſulere nares oportet, an ea oleãt ex quibus tẽperãtur. Optimũ huiuſcemodi iudiciũ, qđ in qbuſdã planè obſeruari nõ poteſt, ꝓpter ea q̃ admiſcẽt odore cęteris ſ̃ualẽtia: vt in amaracino & crocino, telino et pleriſq; aliis, q̃ crebra circa hęc meditatiõe experiri cõueniet.

Ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ μύρα εὐθετεῖ ἐπ᾽ ἐνίων παθῶν καὶ μιγνύμενα φαρμάκοις καὶ ἐμβρεχόμενα καὶ ὀσφραινόμενα, ἀκόλουθον ἡγούμεθα καὶ τὴν τούτων παράδοσιν ποιήσασθαι, ἃ δεῖ δοκιμάζοντας ἐπιβλέπειν, εἰ ἀφ᾽ οὗ ἡ κρᾶσις ἐστὶ τοῦ μύρου, ἐκεῖνο ποιεῖ κατὰ τὴν ὄσφρησιν. ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ τοιαύτη* κρίσις· ἐπ᾽ ἐνίων μέν τοι οὐ φυλάττεται τὸ τοιοῦτον διὰ ἐπικράτειαν μιγμάτων σφοδροτέρων, ὡς ἐπὶ ἀμαρακίνου καὶ κροκίνου καὶ τηλίνου καὶ ἄλλων τινῶν ἅπερ ἐκ τῆς περὶ αὐτὰ* γυμνασίας δοκιμαστέον.

Roſaceũ.

Περὶ

Περὶ ῥοδίνου σκευασίας. Κεφ. νδ'.

Ῥόδινον ἔλαιον γίνεται οὕτω· σχοίνου λίτρας ε. οὐγγίας η. ἐλαίου λίτρας κ'. οὐγγίας ε. κόψας καὶ φυράσας ὕδατι, ἕψε ἀνακινῶν· εἶτα ἀπηθήσας εἰς τὰς κ'. λίτρας καὶ οὐγγίας ε. ἐλαίου, βάλε ῥόδων ἀβρέχων ἀριθμῷ χίλια πέταλα* καὶ τὰς χεῖρας μέλιτι χρίσας, ἀνακίνει πλεονάκις ὑποθλίβων ἠρέμα· ἔπειτα ἐάσας τὴν νύκτα ἔκθλιβε, ὅταν δὲ τὸ τρυγῶδες ὑποστῇ, ἄλλαξον τὸ ὑποδεχόμενον ἀγγεῖον· ἀποτίθεσο δὲ εἰς κρατῆρα μέλιτι κατακεχρισμένον. βαλὼν δὲ εἰς λουτηρίδιον τὰ ἐξιπωθέντα ῥόδα, ἐπίχει λίτρας η. οὐγγίας γ'. τοῦ ἐστυμμένου ἐλαίου, καὶ πάλιν ἔξιπου. ἔσται δέ σοι τοῦτο δεύτερον, κἂν βουληθῇς ἄχρι γ'. ἢ δ'. ἀποβρέχης ἐπιχέων ἔξιπου. γίνεται γὰρ τὸ μὲν α'. τὸ δὲ β'. τὸ δὲ γ'. τὸ δὲ δ' μύρον. ὁσάκις δ' ἂν ποιῇς, τοὺς κρατῆρας, προκατάχριε μέλιτι. εἰ δὲ θέλεις δευτέραν ἐμβολὴν ποιήσασθαι, εἰς τὸ πρῶτον ἐξιπωθὲν ἔλαιον, τὸν ἴσον ἀριθμὸν προσφάτων ῥόδων ἀβρόχων ἔμβαλε καὶ ἀνακινῶν ταῖς χερσὶ προδεδευμέναις μέλιτι, ἐκπίεζε, καὶ ποίει τὸ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον ὁμοίως ἐκθλίβων. καὶ ὁσάκις δ' ἂν ποιῇς τοῦτο, νεαρὰ ὀνυχίζων προέμβαλε

Rosaceum. Cap. LIIII.

Rosaceum sic fit: Iunci odorati quinque libras & bessem tundito, et subactas aqua in viginti olei libris & quincunce subinde mouēdo, coquito: dūque percolaueris, in olei libras viginti & quicuncem, adiicito rosas non madefactas numero mille, & manib9 melle perunctis, identidem moueto, interdiu premens, sinito nocte tota macerari, postea exprimito: & vbi recremētum pessum ierit, mutato vase, in craterē melle illitū recondito. Cæterùm rosas quæ antea pressæ fuerunt, in tabellum demittito, & affusis octo libris & quadrāte spissati olei, iterum premito, eritque secūdarium oleum: Quòd si tertias vsq;, quartásve perfusiones infundēs exprimere voles, secundarium fiet, tertiariū, & quartarium vnguētum. Sed quoties id feceris, vasa melle oblini debent. Si verò secundā infusionem instituere libet, in expressum oleum, numero pari recētes rosas, nullo humore imbutas inijcito: manib9 melle pręmadefactis, agitās p̄mito: & iterum, tertio aut quarto simili modo exprimēs facito, totiésq; recētes rosas detractis vnguib9

immittito

immittito: fiet enim ita oleum multò validius: nam septies oleum rosarum infusionem admittit, nec amplius. Prelum melle perúgatur, oleum à succo diligenter secerni oportet: nam si minimnm quid relinquatur, vnguentum corrumpet. Alij autem detractis vnguibus, rosas tantùm oleo macerant in sole hoc modo: Rosæ quæ selibram pondere æquant in sextario olei diebus octo madescunt, & vsque tertiam perfusionem quadraginta diebus insolantur, & sic oleum reconditur. Alij calamo, aut aspalatho prius olei spissamenta faciũt. Alij coloris causa anchusam admiscent, & salem, quò minus oleat. Vim astringendi & refrigerandi obtinet, fomentis & cataplasmatibus vtile. Potũ soluit aluum, stomachi ardorem restringit, vlcera caua replet & mulcet, quæ cacoëthe vocantur: vlceribus in capite manantibus, atque feruidis eruptionibus illinitur: caput dolens eo perfunditur, dẽtes inter initia doloris collui ꝓdest, ad genarum duritias illitũ efficax est, ad lacessita interanea & concitatas vulnas vtilissimè subiicitur.

προσβάλε ῥόδα, δυναμικώτερον γὰρ γίνεται· ἄχρι δὲ ἑβδόμης ἐμβροχῆς, ἐπιδέχεται τὸ ἔλαιον* τὴν ἐμβολὴν τῶν ῥόδων, ἔπειτα δὲ οὐκέτι. κεχρίσθω δὲ καὶ ἡ λιωὸς μέλιτι, δεῖ δὲ ἐπιμελῶς τὸ ἔλαιον τοῦ χυλοῦ χωρίζειν· ἀποληφθὲν γὰρ τοὐλάχιστον, τὸ μύρον φθείρει. ἔνιοι δὲ αὐτὰ μόνα τὰ ῥόδα ὀνυχίσαντες καὶ ἡλιάσαντες, ἐναποβρέχουσι τῷ ἐλαίῳ ἔχοντα σταθμὸν οὐγγίας ϛʹ. εἰς μίαν ξέστην ἐλαίου, καὶ ἀλλάσσοντες, ἡμέρας ηʹ. καὶ ἡλιάζοντες ἐπὶ ἡμέρας μʹ. ἄχρι τρίτης ἐμβροχῆς, οὕτως ἀποτίθενται. ἔνιοι δὲ προστύφουσι τὸ ἔλαιον, κάλαμον καὶ ἀσπάλαθον ἐμβάλλοντες· οἱ δὲ, καὶ ἄγχουσαν ἕνεκεν εὐχροίας, καὶ ἅλας πρὸς τὸ μὴ* φθείρεσθαι. δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικὴν, εὔθετον εἰς ἐμβρέγματα καὶ καταπλασμάτων μίξεις· λύει δὲ καὶ κοιλίαν ποτιζόμενον, καὶ καῦσον σβέννυσι στομάχου. ἔστι δὲ καὶ θρεπτικὸν κοίλων ἑλκῶν, καὶ τῶν κακοήθων πραϋντικὸν, ἀχώρων καὶ ἐκζεμάτων ἐπάλειμμα. καὶ κεφαλαλγίας ἔμβρεγμα ἐν ἀρχῇ ὀδονταλγίας διάκλυσμα· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς βλέφαρα ἐσκληρυμμένα ἐγχριόμενον, πρός τε ἐντέρων ἐρεθισμοὺς καὶ ὑστέρας ἐγκλυζόμενον χρήσιμον.

Περὶ Ἐλατίνου σκευασίας. Κεφ. νέ.

Ἐλάτην θλάσας καὶ διακνίσας, ἔμβαλε εἰς λουτῆρα, καὶ ἐπίχει ὀμφάκινον ἔλαιον ἐπὶ ἡμέρας γ΄. ἀνελόμενός τε εἰς σπυρίδα ἔξιπου. ἔστω δὲ ἑκάτερα ἰσόσταθμα, εἶτα ἀποθέμενος ἐν καθαρῷ ἀγγείῳ, χρῶ. δύναμιν δὲ ἔχει ἀναλογοῦσαν τῷ ῥοδίνῳ, κοιλίαν δὲ οὐ μαλάσσει.

Περὶ μηλίνου σκευασίας. Κεφ. νϛ΄.

Ἔλαιον μήλινον σκευάζεται τὸν τρόπον τοῦτον· ἐλαίου ξέστας ϛ΄. ὕδατος ξέστας ι΄. μίξας, πρόσεμβαλε σπάθης τεθλασμένης οὐγγίας γ΄. σχοίνου οὐγγίαν ά. καὶ ἐάσας ἡμέραν μίαν, ἕψησον, εἶτα ἀπηθήσας τὸ ἔλαιον, βάλε εἰς ἀγγεῖον πλατύστομον, ἐπιθείς τε ῥῶπον ἐκ καλάμου, ἢ ψίαθον* ἀραιὰν, ἄνωθέν τε ἐπιθεὶς κυδώνια μῆλα καὶ περικαλύψας ἱματίοις, ἔασον ἡμέρας ἱκανὰς ἕως ἂν ἐπισπάσηται τὴν ἀπὸ τῶν μήλων δύναμιν τὸ ἔλαιον. ἔνιοι δὲ τὰ μῆλα περιβάλλοντες ἱματίοις ἐπὶ ἡμέρας ι΄, ἵνα συνέχηται καὶ μὴ διαπνέηται ἡ εὐωδία, μετὰ ταῦτα ἀποβρέχουσι τῷ ἐλαίῳ ἡμέρας β΄ καὶ νύκτας· εἶτα ἐξιπώσαντες ἀποτίθενται. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικήν· ποιεῖ πρὸς τὰ ψωρώδη ἕλκη καὶ πίτυρα, χίμετλα, ἕρπητας, καὶ πρὸς τὰς ἐν ὑστέρᾳ ἑλκώσεις ἐγχυματιζόμενον, οὖρά τε ἠρεθισμένα

στέλλει

Elatinum. Cap. LV.

Fracta elate tusa & scarificata, in labellũ deiicitur: omphacinũ oleum triduo infunditur, mox per sportulã exprimitur: verùm pares esse debẽt vtriusque portiones, dein mũdo vase ad vsus reconditur. Viribus rosaceo ꝓportione respõdet: aluum tamen non mollit.

Melinum. Cap. LVI.

Melinum hoc modo tẽperatur: Olei congius decẽ aquæ sextariis admiscetur. Adiicitur elatæ palmarum fractæ quadrans, & iunci odorati vncia: quæ die vno macerata coquũtur, mox in vas oris patuli oleũ excolatur, & indita arundinacea crate, aut vetusta tegete, cotonea mala superponuntur, & vestimẽtis operta tantisper inibi resident, dum malorũ vires ad se oleum alliciat. Aliqui cotonea, decem dierum spatio operimentis inuoluunt, vt contineat odoris suauitas, nec euanescat: postea biduo macerata oleo exprimũtur, oleumq; recõditur. Id vim refrigeratoriam & astringentẽ habet. Cõtra scabiosa vlcera & quæ serpunt, ac furfures, perniũculósque effectũ prębet: exulceratis vuluis infunditur, citatã vrinã

sistit

ſiſtit infuſum, ſudores cohibet, contra cantharidas, bupreſtim, pinorum erucas, bibitur. Laudatur maximè quod cotonea mala olet.

OEnanthini compoſitio. Cap. LVII.

OEnanthe è labruſca, optimè olens poſtquam emarcuit, deiecta in omphacinũ oleum mouetur, voluitúrque: & cùm biduo manſerit, exprimitur, & reconditur. Aſtringit, proximum roſaceo effectum præbens: ſed aluum non reſoluit, aut mollit. Probatiſsimum eſt, quod odore œnãthen refert.

Telini componendi ratio. Cap. LVIII.

Fœnigræci libræ quinque, calami libra vna, cypiri libræ duæ, olei libris nouem, ſeptenis diebus macerantur, quotidie ter mouẽtur, poſtea premuntur, & reponuntur. Aliqui pro calamo cardamomũ ſubſtituũt, & cypiri loco xylobalſamum macerãt. Alij oleo antea his odoribus ſpiſſato fœnúgræcum macerantes exprimunt. Hoc telinum abſceſſus emollit, & concoquit, omnibus vuluarum duritiis magnopere cõuenit, fœminis difficilè pariẽtibus ſubiicit, vbi prę excretis

στέλλει ἐγκλυζόμενον, καὶ ἱδρῶτας ἐφίστησι, πίνεται δὲ καὶ πρὸς κανθαρίδας, βουπρήστεις,* πιτυοκάμπην. ἔστι δὲ αὐτοῦ δόκιμον τὸ κυδωνίων ὄζον μῆλον.

Περὶ Οἰνανθίνου σκευασίας. Κεφ. νζ´.

Οἰνάνθην τὴν ἐκ σταφυλῆς εὐώδη μαράνας, βάλε εἰς ὀμφάκινον ἔλαιον, καὶ κίνει μεταστρέφων, ἐάσας δὲ ἡμέρας δύο, ἔξιπου, καὶ ἀπόθεσο. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ἀναλογοῦσαν τῇ τοῦ ῥοδίνου· ἐκτὸς τοῦ τὴν κοιλίαν λύειν καὶ μαλάσσειν. καὶ τούτου δὲ ἐστι δοκιμώτατον, τὸ ἐμφαῖνον ἐν τῇ ὀσμῇ τὴν οἰνάνθην.

Περὶ Τηλίνου σκευασίας. Κεφ. νη´.

Τήλεως λίτρας ε´. ἐλαίου λίτρας θ´. καλάμου λίτραν α´. κυπείρου λίτρας β´. ἀπόβρεχε τῷ ἐλαίῳ ἐπὶ ἡμέρας ζ´. κινῶν ἑκάστης ἡμέρας τρίς· εἶτα ἔξιπου καὶ ἀποτίθεσο. οἱ δὲ, ἀντὶ μὲν καλάμου καρδάμωμον, ἀντὶ δὲ τῆς κυπείρου, ξυλοβάλσαμον συναποβρέχουσιν. οἱ δὲ, προστύφουσι τὸ ἔλαιον τούτοις, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν τῆλιν ἀποβρέχοντες ἐξιποῦσι. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν ἀποστημάτων, πεπτικήν. μάλιστα δὲ ἁρμόζει τοῖς περὶ μήτραν πᾶσι σκληρώμασι. δυστοκούσαις τε ἐγχυματίζεται ἐπειδὰν κατάξηρα τὰ περὶ

τὰ περὶ τοὺς τόποις γίνηται, περιεκκριθέντων τῶν ὑγρῶν, πρός τε τὰς ἐν* δακτυλίῳ φλεγμονάς, καὶ ἐγκλύζεται ἐπὶ τῶν τεινεσμῶν ὠφελίμως, πίτυρά τε καὶ ἀχώρας σμήχει, καὶ πρὸς κατακαύματα καὶ χίμετλα ποιεῖ μετὰ κηροῦ, σμήχει τε ἐφήλιδας· καὶ εἰς στιλβώματα μίγνυται. ἐκλέγου δὲ τὸ πρόσφατον καὶ μὴ λίαν παρεμφαῖνον τὴν τῆς τήλεως ὀσμήν, σμῆχον τὰς χεῖρας. γλυκύπικρον ἐν τῇ γεύσει, τὸ γὰρ τοιοῦτον κάλλιστον.

cretis humoribus loci ſiccitatem cõtraxerunt, ſedis inflammationes lenit, teneſmo ſubditum prodeſt, vlcera capitis manãtia furfureſq; expurgat, ambuſtis, & pernionibus addita cera proficit, vitia cutis in facie emẽdat, pigmẽtis ad cõciliandum faciei nitorẽ inſerit̃. Eligi oportet recens, quod nõ vehementer fœnigræci odorẽ præ ſe ferat, & manus abſtergat, ſapore ex dulci in amarũ inclinato: tale enĩ optimũ iudicat̃.

Περὶ Σαμψυχίνου σκευασίας. Κεφ. νθʹ.

Sampſuchini cõpoſitio Cap. LIX.

Ἑρπύλλου, κασσίας, ἀβροτόνου, σισυμβρίου ἄνθους, μυρσίνης, πετάλων σαμψύχου, ἑκάστου λαμβάνων στοχασμῷ, πρὸς τὴν ἑκάστου αὐτῶν δύναμιν ἀποβλέπων, κόπτε ἐν τῷ αὐτῷ πάντα, καὶ ἐπίχεε ἐλαίου ὀμφακίνου τοσοῦτον, ὥστε μὴ κατακρατεῖσθαι τὴν δύναμιν τῶν ἐν αὐτῷ βρεχομένων, καὶ ἔασον ἡμέρας τέτταρας καὶ ἔκθλιβε, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ πλῆθος τῶν αὐτῶν προσφάτων, ἀπόβρεχε τὸν ἴσον χρόνον, καὶ ἐξίπου· ἔσται γὰρ εὐτονώτερον. ἐκλέγου δὲ τὸ μέλαν χλωρὸν τῇ χρόᾳ σάμψυχον, ἐπιπολὺ ὄζον, μετρίως δριμύ. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν, λεπτυντικήν, δριμεῖαν, ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς μύσιν καὶ διαστροφὴν ὑστέρας, ἔμμηνά τε καὶ ἔμ-

βρυα

Serpilli, caſsiæ, abrotoni, florum ſiſymbrij, frondiũ myrti, ſampſuchi ſingulæ portiones, quadã pro viribus ipſorũ coniectatione, vnà tundunt̃, atque is omphacini olei modus adijcitur, qui madentium vires nõ euincat: hæc poſt quatriduum exprimũtur. Denuo noua alia, ſimili mẽſura, & ęquali tẽpore macerata p̃mũtur: ita enĩ validius reddi ſolet. Eligi oportet ſampſuchũ colore ex atro viridi, plurimum redolẽs, mediocriter acre. Vim habet acrem, calfactoriam, extenuãtem, aduerſus vuluæ præcluſiones cõuerſionéſque efficax eſt, mẽſes & ſecundas & partus extrahit,

d vuluæ

vuluæ ſtrangulatus recreat, lũborum inguinúmque dolores lenit: ſed cum melle vti eo præſtat, quandoquidem vehementi aſtrictione locos indurat. Laſsitudines illitum diſcutit, in opiſthotonicorum, vulſorúmq; cataplaſmata vtiliſsimè additur.

Ocimini compoſitio. Cap. LX.

Ociminum oleum fit vt cyprinum: Ocimi folia decerpta librarum vndecim, & beſſis pondo, die noctúque viginti olei libris macerato, premito, colato: cúmque exhauſeris quallum, rurſus parem olei modum fundito, & exprimito. Vocatur autem id ſecundarium: nam tertiæ perfuſionis non eſt capax. Deinde recens ocimum æquali pondere, vt in roſaceo diximus, rurſus maceratur, & cùm tanto temporis ſpatio maduerit, exprimitur, & oleum recunditur. quod ſi in animo fuerit ter aut quater madefacere, ſemper ocimum recens addes. Poteſt ex omphacino cõfici: ſed illo modo melius. Idem quod ſampſuchinum poteſt, ſed inefficacius.

Abroto-

βρυα ἐπισπᾶται, καὶ πνῖγας ὑστερικὰς ἀνακτᾶται· ὀσφύων τε καὶ βουβώνων ἀλγήματα πραΰνει, σὺν μέλιτι δὲ αὐτῷ χρῆσθαι βέλτιον, ἐπεὶ τῇ σφοδρᾷ στύψει σκληρυνεῖ τοὺς τόπους, λύει καὶ κόπους συγχριόμενον, εἴς τε τὰ ἐπὶ τῶν ὀπισθοτονικῶν καταπλάσματα, ἐπιτηδείως μίγνυται, καὶ τῶν ἄλλως σπωμένων.

Περὶ ὠκιμίνου σκευασίας. Κεφ. ξ.

Λαβὼν ἐλαίου λίτρας κ΄. ὠκίμου σταθμῷ λίτρας ιά. οὐγγίας ή. ἀποφυλλίσας, ἀπόβρεχε νύκτα καὶ ἡμέραν ἐν τῷ ἐλαίῳ, εἶτα ἔξιπου καὶ ἀποτίθεσο· ἐκκενώσας δὲ τὰ ἀπὸ τῆς κυρτίδος, ἐπίχει πάλιν τὸ ἴσον πλῆθος τοῦ ἐλαίου καὶ ἔξιπου. καλεῖται δὲ τοῦτο δευτερεῖον· τρίτην γὰρ οὐκ ἐπιδέχεται βροχήν. εἶτα πρόσφατον ὤκιμον λαβὼν ἴσον, πάλιν ἀπόβρεχε ὡς ἐπὶ τοῦ ῥοδίνου εἴρηται, τὸ δὲ ἤδη ἀποβεβρεγμένον ἐπιχέων καὶ ἐῶν τὸν αὐτὸν χρόνον, ἔκθλιβε καὶ ἀποτίθεσο. κἂν τρὶς δὲ ἢ τετράκις θέλῃς, ἀπόβρεχε, πρόσφατον ἀεὶ ὤκιμον ἐμβάλλων. δύναται δὲ καὶ ἐκ τοῦ ὀμφακίνου σκευάζεσθαι· βέλτιον δὲ ἐκείνως. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῷ σαμψυχίνῳ ἔλαττον ἐνεργῶν.

Περὶ

Περὶ Ἀβροτονίνου σκευασίας. Κεφ. ξά.

Ἀβροτόνινον ἐκ τοῦ εἰς τὸ κύπριον ἠρωματισμένου ἐλαίου λίτρας θ΄. οὐγγίας ε΄. ἀβροτόνου φύλλων λίτρας η΄. ἐμβαλὼν καὶ ἀποβρέξας, νύκτα καὶ ἡμέραν ἔξιπου. πολυχρόνιον δ᾽ εἰ βούλει ποιῆσαι, ἐκβαλὼν τὰ πρῶτα φύλλα, ἔμβαλε ἕτερα φύλλα, καὶ ἐναποβρέξας ἐκπίεζε. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν, ποιοῦσαν πρὸς τὰς ἐν ὑστέρᾳ μύσεις καὶ σκληρείας, ἄγον ἔμμηνα καὶ δεύτερα.

Περὶ Ἀνηθίνου σκευασίας. Κεφ. ξβ΄.

Ἐλαίου λίτρας η΄. οὐγγίας *θ΄. ἀνήθου ἀνθοῖς λίτρας ιά. οὐγγίας η΄. ἐναπόβρεχε τῷ ἐλαίῳ ἡμέραν ά· εἶτα ἐκπίεζε ταῖς χερσὶ καὶ ἀποτίθεσο. ἐὰν δὲ θέλῃς διάβροχον ποιῆσαι, πρόσφατον ἀνήθου ἄνθος ὡσαύτως ἀπόβρεχε. δύναται δὲ μαλάσσειν τὰ περὶ μήτραν καὶ ἀναστομοῦν, ἁρμόζον πρὸς τὰ περιοδικὰ ῥίγη θερμαῖνον καὶ *κόποις λῦον, καὶ ἀλγήματα ἄρθρων ὠφελοῦν.

Περὶ Σουσίνου σκευασίας. Κεφ. ξγ΄.

ΤΟ δὲ σούσινον, ὃ ἔνιοι κρίνινον καλοῦσιν, οὕτω σκευάζεται· ἐλαίου λίτρας θ΄. οὐγγίας ε΄. καλάμου λίτρας ε΄. οὐγγίας γ΄. σμύρνης οὐγγίας ε΄: φυράσας

Abrotonini compositio. Cap. LXI.

Olei cyprini odoribus imbuti libris nouem & quincunce, foliorum abrotoni libras octo die noctúque madefactas, premito. Quod si in longum tempus oleum velis asseruari, eiectis prioribus foliis noua appones, & macerata exprimes. Calfacit, ad vuluæ duritias præclusionésque efficax est; menstrua & secundas pellit.

Anethini compositio. Cap. LXII.

Olei libris octo & dodrante, florũ anethi libras vndecim & bessem, maceratas in oleo die vna, manibus premito & recõdito. Quod si iterũ perfundere velis, recẽtes anethi flores cõsimiliter madefacito. Vuluarum duritias emollit, venarũ spiracula laxat, cõtra horrores febriũ circuitu redeũtes auxiliat: calfacit enĩ, & lassitudines discutit: prodest articulorũ doloribus.

Susinum. Cap. LXIII.

Susinum, quod alij lilinum appellant, sic temperatur: Olei libræ nouem cum quincunce, calami libræ quinque & quadrans, myrrhæ vnciæ quinque, permixto

permixto odorifero vino decoquuntur & colato oleo, cardamomi tusi & cœlesti aqua madefacti libræ tres, & semis macerantur, premuntúrque, tres libræ cum semisse spissati olei assumũtur, mille lilia decerptis foliis, in latũ, non tamẽ profundum, labellum demittuntur: iniectum oleum, manibus melle perũctis agitatur: die noctúque conquiescunt, & in pyxidem matutinis exprimuntur, quod defluet oleũ, protinus ab aqua, quæ simul expressa fuerat, colo icerni oportet: (nõ enim, vt rosaceum, moram tolerat: nam concalfactum feruet & cõputrescit: quare sæpius decapulandum) vasa melle illinenda tenuis sal inspargendus, & si qua sordes vasis faucibus hæsit, eximenda. Odoramentis iam expressis ex quasillo in labellum trãsfusis, rursum olei prius odoribus imbuendi, quod primum pondus æquet, & cardamomi tusi drachmæ decem conijciuntur. Hæc manibus scitè pressa interiecta breui mora exprimuntur: quod profluit, repurgatur. Tertio eadẽ infundũtur, adiecto cardamomo, & sale, & manibus melle madefactis.

Longè

φυράσας οἴνῳ εὐώδει, ἕψε, εἶτα ἀπηθήσας τὸ ἔλαιον, ἀπόχει μετὰ καρδαμώμου κεκομμένου καὶ βεβρεγμένου ὕδατι ὀμβρείῳ λίτρας γ΄. οὐγγίας ϛ΄. καὶ ἐάσας βραχῦναι, ἀπόθλιβε· καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ ἐστυμμένου ἐλαίου τρεῖς καὶ ἥμισυ λίτρας, κρίνα ἀριθμῷ χίλια, ἀποφυλλίσας, θὲς ἐν λυτῆρι πλατεῖ. μὴ βαθεῖ ἐπιχέας τε τὸ ἔλαιον, ἀνακίνει ταῖς χερσὶ μέλιτι κεχρισμέναις· ἐάσας δὲ ἡμέραν μίαν καὶ νύκτα, πρωῒ ἀνελόμενος εἰς πυξίδα ἔξιπου, τὸ δὲ φερόμενον ἀπόθει εὐθέως ἀπὸ τοῦ συνεκθλιβέντος ὕδατος τῷ ἐλαίῳ· οὐ γὰρ ὑπομένει ὡς τὸ ῥόδινον, συνθερμαινόμενον δὲ ἀναζεῖ καὶ σήπεται, μετάγγιζε δὲ πολλάκις εἰς ἕτερα ἀγγεῖα μέλιτι κατακεχρισμένα προσπάσσων ἅλα λεπτὸν, καὶ τὴν συλλεγομένην ἀκαθαρσίαν ἐπιμελῶς ἀφαιρῶν, μετακεράσας δὲ ἐκ τοῦ κυρτιδίου τὸ ἐξιπωθὲν ἄρωμα εἰς τὸν λυτῆρα, πάλιν ἐπίχει τοῦ ἠρωματισμένου ἐλαίου τὸ ἴσον πλῆθος τῷ προτέρῳ, καὶ καρδαμώμου κεκομμένου σύνεμβαλλε ὁλκὰς ι΄. καὶ ἀνακαινίσας χρησίμως ταῖς χερσὶ, καὶ ἐπισχὼν μικρὸν, ἔξιπου, τὸ ἀποῤῥέον ἀποκαθαίρων. καὶ τρίτον ἐπιχέας πάλιν τὸ αὐτὸ ποίει, προσεπεμβάλλων καὶ τὸ καρδάμωμον καὶ τοὺς ἅλας ὁμοίως, καὶ τὰς χεῖρας βρέχων τῷ μέλιτι θλίβων.

καὶ

καὶ ἔσται τὸ μὲν πρότερον ἐκπιεσθὲν ἄριστον· ἐχόμενον δὲ τὸ ἑξῆς· τρίτον δὲ τὸ τελευταῖον. καὶ πάλιν λαβὼν χίλια κρίνα καὶ ἀποφυλλίσας διάθες· καὶ ἐπιχέας τὸ πρῶτον ἐξιπωθὲν μεθόδευε, τὰ αὐτὰ ποιῶν ὥσπερ ἐποίεις ἐπὶ τοῦ πρώτου, καρδάμωμον παραμίσγων, εἶτα ἐξιπῶν, ποίει τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου ὡς εἴρηται. προσεμβάλλων καὶ τὸ καρδάμωμον· εἶτα ἐξίπου καὶ ποίει τὰ αὐτά. ὁσάκις δ' ἂν ἀποβρέξῃς νεαρὰ κρίνα δυναμικώτερον ἕξεις τὸ μύρον. ἐπὶ τέλει δὲ ὅταν αὐτάρκως ἔχειν σοι δοκῇ, μίσγε ἑκάστῃ σκευασίᾳ σμύρνης χρηστῆς < οβ΄. κρόκου < ι. καρδαμώμου < οε. οἱ δὲ. κρόκου καὶ κινναμώμου τὸ ἴσον κόψας ἔμβαλε εἰς τὸν λουτῆρα μεθ' ὕδατος, καὶ ἐπίχεε τὸ πρῶτον ἐκπιεσθὲν μύρον· εἶτα ἐάσας μικρὸν, ἀναλάμβανε εἰς ἀγγεῖα μικρὰ ξηρὰ προκεχρισμένα κόμμι ἢ σμύρνῃ, καὶ κρόκῳ καὶ μέλιτι μεθ' ὕδατος διεμβρύοις. τὰ δ' αὐτὰ ποίει καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐκπιέσματος καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου. ἔνιοι δὲ τὸ ἁπλοῦν ἐξ ἐλαίου βαλανίνου καὶ κρίνου ἢ ἄλλου ἐλαίου σκευάζουσι. δοκεῖ δὲ διαφέρειν τὸ ἐν φοινίκῃ, καὶ ἐν αἰγύπτῳ γινόμενον. ἄριστον δὲ αὐτοῦ τὸ ὄζον κρίνον. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀναστομωτικὴν, τῶν περὶ μήτρας μύσεων καὶ φλεγμονῶν.

καὶ

Longè optimũ erit,quod prius exprimitur: secũdum quod sequitur:tertium locum sibi vendicat, quod nouissimum prodit.Denuo in mille lilia euulsis foliis expressum primo oleum infunditur: tum eadem ratione prosequendum, idemq; faciẽdum,vt prius,addito cardamomo, dein expresso : & quò frequentius recentia lilia maceraueris,eò validius vnguentum efficies.Denique cũ factũ abundè videbitur, singulis cõpositionibus miscere conuenit myrrhæ q̃ optimæ duas & septuaginta drachmas, & croci decem,cardamomi quinq;, & septuaginta:croci verò & cinnamomi pares portiones tunduntur,& cribratę in lutrã cũ aqua demittũtur, expressumq; primò vnguentum infunditur, & paulò pòst excipiũtur vasculis siccis, myrrha aut gũmi anteà perfusis, & croco,melle & aqua madefactis.Eadẽ fiunt in altera aut tertia expresione. Aliqui simplex ex balanino, aliòve oleo,& liliis componũt. Optimũ esse cõstat in Phœnice,mox Ægypto factũ. Sed cũ primis laudat̃,qđ lilia redolet. Excalfacit,emollit, vuluæ præclusiones,et collectiões aperit.

vtilißimũ ad muliebria mala: vlcera in capite manãtia, ferui das eruptiões, varos, furfurésq; emẽdat: vibices cicatricésq; celerrimè ad coloré reducit, ita vt sæpe fallãt. In summa extenuat, potũ bilé per aluũ extrahit, vrinam ciet: sed stomacho alienum est, & nauseam parit.

Narcißinum. Cap. LXIIII.

Narcißini olei spissamenta ita fiũt: Sex libræ aspalathi cum sextãte tũdunt̃, olei eloti libræ septuaginta cũ vnciis quinque assumũtur. Aspalath⁹ aqua madefact⁹ in tertia olei parte coquit̃: quo exẽpto, calam⁹ quinque libris, & besse adiicitur, cũ myrrhæ gleba cõtundit̃, cribrataq; ac vino veteri odorato imista, decoquitur: simul ac autem cũ ijs efferbuerit, eximit̃: refrigeratũ oleũ excolatur, cuius portio in labellũ mittitur, flores narcißi quãplurimi cõijciũtur: qui bidui spatio (vt in susino dictũ est) permoti exprimunt̃. Oleũ subinde decapulãdum, siquidẽ celerrimè putredinem sentit. Valet hoc ad emolliendas vuluæ duritias, ꝓclusionésq;: sed capitis dolores facit.

Crocinum. Cap. LXV.

Cũ crocinũ cõponere voles, prius

καὶ καθόλου πάντων ἐστὶ χρησιμώτατον πρὸς τὰ γυναικεῖα· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς ἀχῶρας, ἰόνθους, πίτυρα· ἐκζέματα, μώλωπάς τε ταχέως μεταβάλλει καὶ ὁμόχρους ποιεῖ. καὶ καθόλου ἐστὶν ἀραιωτικὸν, ἄγει δὲ καὶ χολὴν κατὰ κοιλίαν πινόμενον· κινεῖ δὲ καὶ οὖρησιν. ἔστι δὲ καὶ κακοστόμαχον, καὶ ναυτίας ποιητικόν.

Περὶ Ναρκισσίνου σκευασίας. Κεφ. ξδ´.

Ελαιον ναρκίσσινον σκευάζεται οὕτως· ἐλαίου πεπλυμένου λίτρας ό. οὐγγίας έ. ἀσπαλάθου λίτρας ς´. οὐγγίας β´. κόψας καὶ βρέξας ὕδατι, τῷ τρίτῳ τοῦ ἐλαίου μίξας, ἕψε. εἶτα ἐξελὼν τὸν ἀσπάλαθον καλάμου βάλε λίτρας έ. οὐγγίας ή. καὶ σμύρνης χόνδρον κόψας καὶ σήσας, φύρασον οἴνῳ παλαιῷ εὐώδει, καὶ μίξας ἕψε· ὅταν δὲ καὶ μετὰ τούτων ἀναζέσῃ, ἐξελὼν ἀπόθει τὸ ἔλαιον ψυχρὸν· εἶτα λαβὼν ἐκ τοῦ ἐλαίου εἰς λουτῆρα, ἀπόχει, καὶ τοῦ ναρκίσσου ὡς ὅτι πλεῖστον ἔμβαλε τὸ ἄνθος, ἐπὶ ἡμέρας β´. κινῶν. ὡς ἐπὶ τοῦ σουσίνου, ἔξπιου τε καὶ μετάγγιζε πυκνῶς, καὶ γὰρ τοῦτο σήπεται. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐν ὑστέρᾳ· μαλάσσον τὰς περὶ αὐτὴν σκληρίας καὶ μύσεις· ἔστι δὲ κεφαλαλγές.

Περὶ κροκίνου σκευασίας. Κεφ. ξέ.

Κρόκινον δὲ σκευάζων, προσύψεις

φὲς τὸ ἔλαιον ὡς εἴρηται ἐπὶ τοῦ σουσίνου, πλήθει καὶ συσταθμίᾳ τῇ αὐτῇ· λαβὼν δὲ ἐκ τοῦ ἐσυμμένου ἐλαίου εἰς τὸ σούσινον λίτρας γ' εἰς ἥμισυ βάλε κρόκου < η'. καὶ ἀνακίνει πολλάκις τῆς ἡμέρας, ποιῶν τοῦτο συνεχῶς ἐπὶ ἡμέρας ε'. τῇ δὲ ἕκτῃ ἀπόχει τὸ ἔλαιον ἀπὸ τοῦ κρόκου καθαρείως, τῷ δὲ αὐτῷ κρόκῳ ἐπίχει τὸ ἴσον πλῆθος τοῦ ἐλαίου καὶ ἀνακίνει ἡμέρας γ'. εἶτα ἀποχέας πρόσμιξον σμύρνης κεκομμένης καὶ σεσησμένης < μ'. καὶ κίνει ἐν ὅλμῳ χρησίμως, εἶτα ἀπόθου. ἔνιοι δὲ τὸ ἴσον εἰς κύπρινον ἠρωματισμένου ἐλαίου καὶ εἰς τὸ κρόκινον χρῶνται. ἔστι δὲ αὐτοῦ κράτιστον, τὸ καταχόρως κρόκου πνέον, ὅπερ εἰς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν ἁρμόζει. δεύτερον δὲ τὸ τῇ σμύρνῃ παρεμφερον. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, ὑπνωτικὴν, ὅθεν πολλάκις ἐπὶ φρενιτικῶν ἁρμόζει καταβρεχόμενον, ἢ ἀποσφραινόμενον, ἢ καὶ κατὰ μυξωτήρων διαχριόμενον· ἔστι δὲ καὶ πυοποιὸν, καὶ καθαρτικὸν ἑλκῶν, καὶ πρὸς τὰς ἐν μήτρᾳ σκληρίας καὶ μύσεις καὶ τὰ ἐν αὐτῇ κακοήθη, σὺν κηρῷ καὶ κρόκῳ καὶ μυελῷ καὶ ἐλαίῳ διπλασίονι. συμπέττει γὰρ καὶ μαλάσσει καὶ ὑγραίνει καὶ πραΰνει· ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἀπογλαυκώσεις μεθ' ὕδατος ὑπαλειφόμενον. ἀναλογεῖ δὲ αὐτῷ καὶ τὸ λεγόμενον βουτύρινον καὶ ὀνύχινον, καὶ συράκινον, τοῖς ὀνόμασι μόνον διαφέροντα, τῇ μὲν τοι

prius olei, vt in ſuſino dixim⁹, ſpiſſamenta facies, eiſdem põderibus, & menſuris: cuius olei libras treis & ſemiſſem, croci vnciam vnam aſſumes, idẽtidem quotidie moueto, & ſexta die, quàm hoc aſsiduo pegeris, oleum á croco colis incernito, eidem croco parem olei modum adiicito, moue triduo, dein contuſæ myrrhæ atque cribratæ drachmas quadraginta permiſceto, & in pila agitatum recondito. Aliqui oleo aromatibus ad cyprinum imbuto in crocini cõpoſitione vtuntur. Optimum eſt, quod abundè crocum ſpirat, in medendi vſu expetitum. Proximum, quod myrrham refert. Calfacit, ſomnum allicit, quare perſæpe phreniticis ſubuenit, perfuſum, aut naribus admotum, aut illitum: pus mouet, vlcera purgat, contra vuluæ duritias atque præcluſiones, & vlcera, quæ cacoëthe vocantur, prodeſt cum croco, cera, medulla, duplicato olei pondere. Concoquit enĩ, emollit, humectat, & permulcet: ad oculorũ glaucitates ex aqua illinitur. Huic autẽ pportione reſpõdẽt butyrinũ, onychinũ & ſtyracinum: quæ etſi

nominibus distant, viribus & compositione cognata sunt.

Cyprini spissamentum.
Cap. LXVI.

Olei omphacini eloti pars vna, aquæ cœlestis tantundem cum semisse, cuiꝰ vna parte oleum diluitur, altera adiiciẽdis odoramentis admiscetur: dein assumptis aspalathi libris quinq;, & semisse, calami libris sex, & semisse, myrrhæ libra vna, cardamomi libris tribꝰ, & dodrãte, olei libris nouem, & vnciis quinque. Aspalathus tusus, & aqua affusus decoquitur in oleo donec conferuescat, myrrha autem vino vetere odorifero subacta, contususq; simul calamus, digeruntur in offulas, quæ exempto aspalatho immittũtur: & vbi efferbuerint, sublato aheno, oleum percolatur. Cardamomũ tusum reliqua aqua aspersum infundit, spatha agitat, nulla, dũ refrixerit, itercpellatione. Post hęc collato oleo, in viginti octo libras olei, floris ligustri, qđ cyprũ vocãt, sex & quadraginta libræ cum besse instillant, q̃ sufficiẽter madefactæ per sportulã exprimũtur. Quòd si copiosiꝰ desideretur, idem recentium florũ põdus iniectũ simili modo ꝑmat. &

σκευασίᾳ καὶ τῇ δυνάμει ὄντα παρόμοια.

Περὶ Κυπρίνου στύψεως καὶ σκευασίας ἐλαίου. Κεφ. ξϛ΄.

Ἐλαίου ὀμφακίνου πεπλυμένου μέρος ά, ὕδατος ὀμβρίου μέρος αϛ΄. τὸ μὲν ἐπίχει τῷ ἐλαίῳ, τὸ δὲ φύρα σὺν τοῖς ἐμβληθησομένοις ἀρώμασιν· εἶτα λαβὼν ἀσπαλάθου λίτρας έ, ἥμισυ, καλάμου λίτρας ϛ΄, ἥμισυ· σμύρνης λίτραν ά. καρδαμώμου λίτρας γ΄. οὐγγίας θ΄. καὶ ἐλαίου λίτρας θ΄. οὐγγίας έ, τὴν ἀσπάλαθον κόψας καὶ βρέξας ἐν ὕδατι ἐμβαλὼν, ἕψε μετὰ τοῦ ἐλαίου ἕως ἂν συναναζέσῃ, τὴν δὲ σμύρναν, δεὶς οἴνῳ παλαιῷ εὐώδει τὸν κάλαμον κεκομμένον σὺν ἀναφύρα μετὰ τῆς σμύρνης, καὶ ἐξελὼν τὴν ἀσπάλαθον, ἔμβαλε τὸ φύραμα τοῦ καλάμου· ὅταν δὲ μετὰ τούτου ζέσῃ, καθελὼν ἀπήθησον τοῦ χαλκοῦ τὸ ἔλαιον. καὶ καταχεῖ κατὰ τοῦ καρδαμώμου κεκομμένου καὶ πεφυραμένου τῷ λοιπῷ ὕδατι, καὶ κίνει σπάθῃ, ἕως ἂν ψυγῇ μὴ διαλείπων. εἶτα ἀπηθήσας τὸ ἔλαιον, ἔμβαλε εἰς τὰς κή. τοῦ ἐλαίου λίβρας ἄνθους κυπείρου λίβρας μϛ΄. οὐγγίας ή. ἐάσας τε ἀποβραχῆναι, ἔξιπασον διὰ σπυρίδος. ἐὰν δὲ πλείονα θέλῃς, τοῦ νεαροῦ ἄνθους τὸ ἴσον ἐμβαλὼν πλῆθος ὁμοίως ἔξιπασ ἐὰν

ἐάν τε δίβροχον ἐάν τε τρίβροχον βούλῃ ποιεῖν· δυναμικώτερον γὰρ γίνεται. ἐκλέγεσθαι δὲ δεῖ τὸ χρηστὸν καὶ μετ᾽ εὐωδίας πληκτικόν. ἔνιοι δὲ καὶ κιννάμωμον μίσγουσι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀναστομωτικὴν, ἁρμόζουσαν τοῖς περὶ μήτραν καὶ νεῦρα πάθεσι, καὶ πλευριτικοῖς καὶ κατάγμασι, καθ᾽ ἑαυτὸ καὶ κηρωτῇ μιγνύμενον. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι τοῖς ἁρμόζουσιν, ὀπισθοτονικοῖς συναγχικοῖς, βουβώνων φλεγμονῇ, καὶ ἀκόποις.

Περὶ Στύψεως Ἰρίνου.

Κεφ. ξζ΄.

Σπάθης λίτρας ϛ΄. οὐγγίας η΄. ἐλαίου λίτρας ογ΄. οὐγγίας ε΄. κόψας ὡς λεπτότατα, μῖξον ὕδατος κοτύλας ι΄. καὶ βαλὼν ἐς χαλκοῦν, ἕψε μέχρις ἂν οὗ τὴν ὀσμὴν ἀναλάβοι· εἶτα ἀπήθει εἰς κρατῆρα μέλιτι κατακεχρισμένον· ἐκ τούτου τοῦ ἠρωματισμένου ἐλαίου, τὸ πρῶτον ἴρινον σκευάζεται, ἐναποβρεχομένης τῷ ἐσυμμένῳ ἐλαίῳ ἴρεως ὡς ὑπογέγραπται, ἢ οὕτως· ἐλαίου λίτρας ο΄. οὐγγίας ε΄. ξυλοβαλσάμου λίτρας ε΄. οὐγγίας β΄. κόψας ὡς εἴρηται, σύνεψε· εἶτα ἐξελὼν τὸ ξυλοβάλσαμον, πρόσεμβαλε καλάμου κεκομμένου λίτρας θ΄. οὐγγίας

&iterũ aut tertiò ſi quis velit, madefacere poterit, & ita reddetur efficacius. Eligi oportet bonum, quod cum odoris ſuauitate nares feriat. Aliqui cinnamomum addunt. Calfacit, emollit, ora venarum adaperit, vuluæ neruorúmque vitiis conuenit, pleuriticis, fractíſque per ſe vel cerato immiſtum: malagmatis imponi ſolet, quæ opiſthotonicis, angina laborantibus, inflammationíq; inguinum opitulantur: item in acopa adiicitur.

Irini ſpiſſamentum.

Cap. LXVII.

Spathæ quàm minutiſsimè contuſæ ſex libras cum beſſe, in tribus & ſeptuaginta libris, & quincunce olei, æreo vaſe, additis decem aquæ heminis incoquito, quoad odorem acceperit: poſtea in capulam melle oblitam colato: ex eo aromatibus imbuto oleo, irinum primò temperatur, irine ex oleo inſpiſſato macerata, vt ſcripſimus. Sed alia eſt componendi ratio: In olei ſeptuaginta libris & quincunce, xylobalſami (vt dictum eſt) contuſi, libras quinque & ſextantem excoquito, poſtea detracto xylobalſamo nouẽ libras, &

& dextantem adiicito, & myrrhæ glebam vetere vino odorato perfusam, & in olei ita odoribus imbuti quatuordecim libris, totidem tusæ iridis, binis diebus ac noctibus madefacito, strenuè & vehementer distringito. Quòd si vis validius fieri, par pondus iterum ac tertio similiter maceratum exprimito. Lógè optimum est quod solâ irin olet, quale est in Perga Pamphiliæ, & Elide Achaiæ natum. Vim habet calfactoriam atque emolientem, crustas adimit, sordida vlcera & putrida purgat, confert fœminis vuluæ causariis. Item inflammationibus eiusdem atque præclusionibus, partus eiicit, hæmorrhoidas recludit, contra aurium sonitus ex aceto, ruta & amaris nucibus, prodest: diuturnis destillationibus, naribus illitum, & contra graueolentia earum vlcera, quas ozænas vocant, auxiliatur: aluum purgat cyathus epotus, facit ad ilei cruciatus, vrinam mouet, difficileis vomitiones adiuuat, perúctis eo digitis & immissis, vel iis quæ ad vomitum ciendum induntur: anginæ etiam illinitur, aut ex aqua mulsa gargarizatur:

item

οὐγγίας ι. σμύρνης χόνδρον οἴνῳ παλαιῷ ἐμβρέχων εὐώδει· εἶτα λαβὼν ἐκ τοῦ ἐσυμμένου ἐλαίου καὶ ἠρωματισμένου λίτρας ιδ'. ἐναπόβρεχε, ἴρεως κεκομμένης ἴσον τῷ σταθμῷ, ἐῶν ἡμέρας β. καὶ νύκτας β. εἶτα ἔξιπου βιαίως καὶ νεανικῶς. καὶ εἰ βούλει δυναμικώτερον εἶναι, τὸν ἴσον σταθμὸν καὶ δὶς καὶ τρὶς ὁμοίως ἐναποβρέχων ἔξιπε. κράτιστον δὲ ὑπάρχει τὸ ἐν ὀσφρήσει μηδενὸς ἄλλου, μόνης δὲ τῆς ἴριδος ποιοῦν. τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἐν πέργῃ τῆς παμφυλίας, καὶ ἐν ἤλιδι τῆς ἀχαΐας γινόμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικήν, θερμαντικήν, ἐσχάρας τε καὶ σηπεδόνας καὶ ῥυπαρίας ἀνακαθαίρει, καὶ ταῖς περὶ μήτραν διαθέσεσιν ἁρμόζει, φλεγμοναῖς τε καὶ μύσεσιν, ἔμβρυά τε ἐκβάλλει, καὶ αἱμορροΐδας ἀναστομοῖ, πρός τε ἤχους ὤτων σὺν ὄξει καὶ πηγάνῳ καὶ πικροῖς ἀμυγδάλοις, καὶ πρὸς καταρροὺς χρονίζοντας, διαχριομένων τῶν μυξωτήρων, καὶ πρὸς ὀζαίνας· καθαίρει δὲ καὶ τὴν κοιλίαν, κυάθου πλῆθος ποθέν. ποιεῖ καὶ πρὸς εἰλεώδη, κινεῖ καὶ οὖρα. καὶ ἐπὶ τῶν δυσχερῶς ἐμούντων, διαχριομένων τῶν δακτύλων, ἢ τῶν ἐμετηρίων, καὶ ἐπὶ συναγχικῶν διαχριόμενον ἢ ἀναγαργαριζόμενον σὺν μελικράτῳ.

καὶ

καὶ πρὸς τραχύτητα ἀρτηρίας. δίδοται καὶ τοῖς κώνειον ἢ μύκητας ἢ κόριον πεπωκόσιν.

Περὶ Γλευκίνου σκευασίας. Κεφ. ξη'.

Γλεύκινον δὲ σκευάζεται τὸ ἁπλοῦν, ἔκ τε ἐλαίου ὀμφακίνου, καὶ σχοίνου, καὶ καλάμου, καὶ νάρδου κελτικῆς, καὶ σπάθης, καὶ ἀσπαλάθου, καὶ μελιλώτου, καὶ κόστου, καὶ γλεύκους συμπεριτιθεμένων τῶν στεμφύλων τῷ ἔχοντι ἀγγείῳ τὰ ἀρώματα καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον. κινεῖται δὲ ἐπὶ ἡμέρας λ'. δὶς τῆς ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκπιεσθὲν, ἀποτίθεται. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀνετικήν· ποιοῦσαν πρὸς τὰ ῥίγια καὶ τὰ νευρικὰ πάθη, καὶ τὰ ἐν ὑστέρᾳ. παντὸς δὲ ἀκόπου μᾶλλον ὠφελεῖ μαλακτικὸν ὄν.

Περὶ Ἀμαρακίνου. Κεφ. ξθ'.

Ἀμαράκινον δὲ ἐν Κυζίκῳ κάλλιστον γίνεται· σκευάζεται δὲ διὰ τοῦ ὀμφακίνου ἐλαίου καὶ βαλανίνου συμφορουμένων ξυλοβαλσάμῳ, * σχοίνῳ, καλάμῳ, ἡδυνομένων δὲ, ἀμαράκῳ, κόστῳ, ἀμώμῳ, νάρδῳ, καρποβαλσάμῳ καὶ σμύρνῃ. οἱ δὲ πολυτελέστερον αὐτὸ ποιοῦντες, μίσγουσι καὶ κιννάμωμον. παραλαμβάνεται δὲ μέλι καὶ οἶνος εἰς τὴν τῶν ἀγγείων χρῖσιν καὶ φύρασιν τῶν κοπτομένων ἀρωμάτων. ἔστι δὲ θερμαντικὸν, καρω-

item cõtra arteriæ ſcabritiem. datur etiam iis qui cicutã, coriandrum, aut venena fungorum hauſerunt.

Gleucinum. Cap. LXVIII.

Gleucinum abſolutè conſtat omphacino oleo, iunco odorato, calamo, celtica nardo, ſpatha, aſpalalatho, fertula campana, coſto, & muſto: circundatis interim vinaceis vaſi, quod aromata, vinum & oleum cõceperat. Tricenis diebus, his in die mouetur poſtea expreſſum oleũ reconditur. Calfacit, emollit, remittit: horroribus & neruorum vuluæque vitiis auxiliatur. omni acopo iuuãtius: quippe quòd emolliat.

Amaracinum.

Cap. LXIX.

Amaracinum longè optimũ in Cyzico fieri ſolet ex omphacino & balanino, ſpiſſamentis è xylobalſamo, iũco odorato, & calamo factis, conditíſq; amaraci, coſti, amomi, nardi, caſſiæ, carpobalſami & myrrhæ odoribꝰ. Aliqui, quò precioſius fiat, cinnamomum addũt. Mel autem & vinum aſſumuntur: hoc in vaſorum illitioné, illud ad cogendas tuſorum aromatum offas. Amaracinũ calfacit, ſopo-

soporem mouet, venarũ spiracula aperit, emollit, feruorem excitat, vrinam cit, putrilaginibus ac fistulis per quàm vtile: nec non humentibus herniis, postquam medica manus operam suam impenderit, crustas, & tetra vlcera, quæ theriomata vocant, rumpit: difficili vrinæ, illita sede, & eius inflammationibus auxiliatur: hæmorrhoidas illitu soluit, vuluæ subditum menstruos cursus euocat, duritias ac vuluæ tumores discutit, vulneratis neruis, & musculis confert, laneo centunculo modicè madefactum & impositum.

Megalinũ. Cap. LXX.

Factitabatur olim megalinũ, sed nunc compositio exoleuit & prorsus obliterata est. Cuius ad historiæ complementũ meminisse non fuit alienum. Mistura cum amaracino eadem erat, sed resina exuperabat, hac tantum ratione differens. Quare leuiter emollit. Resina vnguentis, neque tutelæ neque voluptatis gratia adiicitur, sed coloris crassamentiq; causa. Ea tantisper coquitur, dum desinat olere: cuius coquendæ ratio declarabitur, dum de resina differemus.

καρωτικὸν, ἀναστομωτικὸν, μαλακτικὸν, πυρωτικὸν, οὐρητικὸν, εὐχρηστοῦν εἴς τε τὰς σήπας καὶ σύριγγας, καὶ ὑδροκήλας μετὰ τὰς χειρουργίας· περιῤῥήσσει τε τὰς ἐσχάρας καὶ τὰ τεθηριωμένα ἕλκη· πρός τε δυσουρίαν ἁρμόζει περιχριόμενον τοῦ δακτύλου· καὶ πρὸς τὰς φλεγμονὰς αὐτοῦ, καὶ πρὸς αἱμοῤῥοΐδων ἀναστόμωσιν περιχριόμενον· ἔμμηνά τε κινεῖ προστιθέμενον τῇ μήτρᾳ, σκληρείας καὶ οἰδήματα ἐν ὑστέρᾳ διαφορεῖ, καὶ πρὸς τὰ νευρότρωτα καὶ μυότρωτα, συμφέρει ἐν πιλήμασιν ἀραιῶς βρεχόμενον καὶ ἐπιτιθέμενον.

Περὶ μεγαλείου. Κεφ. ο.

Τὸ δὲ μεγαλεῖον καλούμενον, πάλαι μὲν ποτε ἐσκευάζετο, ἐκλέλοιπε δὲ νῦν. πρὸς ἐκπλήρωσιν δὲ τῆς ἱστορίας, οὐκ ἔστιν ἄτοπον ἐπιμνησθῆναι. καὶ τούτου δὲ σκευασία ἡ αὐτὴ τῷ ἀμαρακίνῳ, πλεονάζει δὲ τῇ ῥητίνῃ, καὶ ταύτῃ διαφέρει. ἔστι δὲ μαλακτικὸν ἠπίως. ἡ μὲν τοι ῥητίνη μίγνυται τοῖς μύροις, οὔτε φυλακῆς οὔτε ἡδονῆς χάριν, χρώματος δὲ καὶ πάχους ἕνεκα. μίγνυται δὲ ἡ τερεβινθίνη ἀφεψομένη, ἄχρις ἂν ἄοσμος γένηται. δηλωθήσεται δὲ ἐν τοῖς περὶ ῥητίνης ἡ ἕψησις αὐτῆς.

Περὶ Ἡδυχρόου. Κεφ. οά.

Καὶ τὸ καλούμενον δὲ ἡδύχρουν, σκευαζόμενον δὲ ἐν Κῷ τῆς αὐτῆς· ἔχεται δυνάμεώς τε καὶ σκευασίας τῷ ἀμαρακίνῳ, εὐωδέστερον δὲ τυγχάνει.

Περὶ Μετωπίου. Κεφ. οβ́.

Σκευάζεται δὲ καὶ ἐν αἰγύπτῳ μύρον, ὅπερ ἐπιχωρείως ὑπ' αὐτῶν καλούμενον μετώπιον, διὰ τὴν τῆς χαλβάνης μίξιν· τὸ γὰρ ξύλον ἐξ οὗ γίνεται ἡ χαλβάνη, μετώπιον καλεῖται. δι' ἀμυγδάλων δὲ πικρῶν καὶ ἐλαίου ὀμφακίνου καὶ καρδαμώμου, σχίνου τε καὶ καλάμου καὶ μέλιτος καὶ οἴνου καὶ σμύρνης καὶ βαλσάμου καρποῦ καὶ χαλβάνης καὶ ῥητίνης συντίθεται. δόκιμον δέ ἐστι τὸ βαρύοσμον καὶ λιπαρὸν· ἐμφαῖνον μᾶλλον τοῦ καρδαμώμου καὶ τῆς σμύρνης, ἤπερ τῆς χαλβάνης. σφόδρα δὲ θερμαίνει καὶ πυροῖ καὶ ἀναστομοῖ, ἐπισπᾶταί τε καὶ καθαίρει ἕλκη· πρός τε νεῦρα καὶ μύας διακοπέντα ποιεῖ, ὑδροκήλας τε συνσπᾶς. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι καὶ κηρωταῖς. πρός τε ῥίγη καὶ ὀπισθοτονικῶς σπωμένοις χρησιμεύει· κινεῖ δὲ καὶ ἱδρῶτας, καὶ ἀναστομοῖ τὰ περὶ ὑστέραν, καὶ σκληρείας τὰς περὶ αὐτὴν χαλᾷ. καὶ καθόλου μαλακτικὴν ἔχει τὴν δύναμιν.

Περὶ Μεν-

Hedychroum. Cap. LXXI.

Quod hedychroon vocant, in Co fieri solet: eisdem præditum viribus & misturis, quibus amaracinum, sed suauius spirat.

Metopium. Cap. LXXII.

Fit in Ægypto vnguentum, quod metopion patrio nomine appellatur, propter galbani mistionem: nã lignum in quo galbanũ enascitur, metopion vocãt. Cõstat amaris nucibus, omphacino oleo, cardamomo odorato iunco, calamo, melle, vino, myrrha, balsami semine, galbano & resina. Probatur pingue, graui odore, quod magis cardamomum & myrrhã, quàm galbanum resipiat. Calfacit vehementer, & adurit, atque extrahit, ora vera venarũ aperit, vlcera purgat, extrahítque: ad præcisos neruos, & musculos, ad hernias humore contractas, cum erodentibus medicamẽtis efficax est: ceratis & malagmatis inseritur: horroribus, conuulsisq; prȩsertim quibus ceruix in scapulas deiecta, & retrorsum cõtracta est, vtile habetur: sudores ciet, vuluæ spiracula recludit, & eiusdem duritias laxat: in summa molliendi naturam habet.

Men-

Mendesium. Cap. LXXIII.

Mendesium constat balanino oleo, myrrha, cassia, & resina. Aliqui tamen post singulorum pondera, cinnamomi exiguũ addunt, nullo compendio: nam quæ simul excocta non fuere, vim nullam exhibent. Similem metopio vim obtinet, sed inferiorem multó.

Stacte. Cap. LXXIIII.

Stacte vocatur pinguitudo recẽtis myrrhę cũ exigua aqua tusę, & organo expressę. Ea perquàm odorata, ac preciosa est: atq; vnguẽtũ per se facit, quod stacte nominatur. Maximè ꝓbatur, quæ nullã olei mistionẽ admisit, cuius minima portio cõpos est viriũ plurimarũ. Vim calfactoriã myrrhæ & calidis vnguentis respondentẽ habet.

Cinnamominũ. Cap. LXXV.

Cinnamominum consit è balanino oleo, & xylobalsami, calami, iunci odorati spissamẽtis, atque cinnamomi, & seminis balsamini suauitate conditur, quadrupláque myrrhæ ad cinnamomum portione, mel ad cogenda omnia adiicitur. Laudat̃ nõ acre, molli odore, planè myrrhã redolẽs, crassum, odoratũ, gustu perquã amaro.

Id

Περὶ Μενδησίου. Κεφ. ογ΄.

Καὶ τὸ μενδήσιον δὲ λεγόμενον, ἐκ τοῦ βαλανίνου ἐλαίου καὶ σμύρνης καὶ κασσίας* καὶ ῥητίνης σκευάζεται. ἔνιοι δὲ μετὰ τὸν καταςαθμισμὸν, κιννάμωμον μικρὸν προσεπιβάλλουσιν ἀνωφελῶς· οὐκ ἐνδίδωσι γὰρ τὰ μὴ συνεψημένα τὴν δύναμιν. ἐμφερῆ δὲ ἔχει τὴν ἐνέργειαν τῷ μετωπίῳ, ἥττονα μέντοι.

Περὶ Στακτῆς. Κεφ. οδ΄.

Στακτὴ δὲ καλεῖται προσφάτου σμύρνης τὸ λιπαρὸν, κεκομμένης μεθ' ὕδατος ὀλίγου, ἀποτεθλιμμένου τε δι' ὀργάνου. εὐώδης τε λίαν καὶ πολυτελής ἐστι· καὶ καθ' ἑαυτὴν οὖσαν μύρον τὸ καλούμενον στακτή. δόκιμος δέ ἐστιν ἡ ἀμιγὴς ἐλαίῳ καὶ ἐν ἐλαχίστῳ πλείστην δύναμιν κεκτημένη, οὖσα θερμαντικὴν, ἀναλογοῦσαν τῇ σμύρνῃ καὶ θερμαίνουσι τῶν μύρων.

Περὶ κινναμωμίνου. Κεφ. οε΄.

Κινναμώμινον δὲ ἐκ τε ἐλαίου βαλανίνου καὶ στυμμάτων ξυλοβαλσάμου, καλάμου, σχίνου, ἡδυσμάτων δὲ, κινναμώμου, βαλσάμου καρποῦ, σμύρνης τετραπλασίονος παρὰ τὸ κιννάμωμον σκευάζεται. μίγνυται δὲ καὶ μέλι εἰς τὴν φύρασιν. δόκιμον δέ ἐστι τὸ δριμὺ, μαλακὸν δὲ τῇ ὀσμῇ, καὶ παρεμφαῖνον σμύρνης, παχύ τε καὶ εὐῶδες, ἄγαν δὲ τῇ γεύσει πικρόν.

τὸ γὰρ

τὸ γὰρ τοιοῦτον οὐκ ἐκ ῥητίνης, ἀλλ' ἐκ σμύρνης ἔχει τὸ πάχος· ἡ γὰρ ῥητίνη οὐ προσδίδωσι πικρίαν, οὐδὲ εὐωδίαν. Δύναμιν δὲ ἔχει σφόδρα δριμεῖαν καὶ θερμαντικὴν καὶ πικράν. ἀναστομοῖ γοῦν θερμαίνουσα καὶ διαφορεῖ, καὶ διαχεῖ, καὶ ἐπισπᾶται ὑγρὰ, καὶ πνεύματα· ἔστι δὲ καρηβαρικόν, ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ περὶ μήτραν σὺν ἐλαίῳ διπλασίονι καὶ κηρῷ, καὶ μυελῷ. οὕτω γὰρ ἀποβάλλει τὸ πολὺ τῆς δριμύτητος, καὶ γίνεται μαλακτικόν. ἄλλως γὰρ συγκαίει καὶ σκληρύνει βαιότατα πάντων τῶν παχέων μύρων. ποιεῖ καὶ πρὸς σύριγγας καὶ σήψεις ἐναργῶς· καὶ πρὸς ὑδροκήλας καὶ ἄνθρακας καὶ γαγγραίνας σὺν καρδαμώμῳ· πρός τε ῥίγη τὰ περιοδικὰ καὶ πρὸς τρόμους, καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἰοβόλων θηρίων δακνομένους ἐν συγχρίσματι, ἐπίθεμά τε σκορπιοπλήκτοις καὶ φαλαγγιοδήκτοις.*

Περὶ ναρδίνου μύρου. Κεφ. ος'.

Νάρδινον μύρον ποικίλως σκευάζεται διὰ τοῦ μαλαβαθρίνου φύλλου καὶ δίχα τούτου· ὡς τὸ πολὺ δὲ μίγνυται τῷ βαλανίνῳ ἐλαίῳ, ἢ ὀμφακίνῳ· πρὸς μὲν τὴν σύψιν τοῦ ἐλαίου σχοῖνος· πρὸς δὲ τὴν εὐωδίαν κόστος, ἄμωμον, νάρδον, σμύρνα, βάλσαμον. ἔστι δὲ χρηστὴ ἡ λεπτὴ, μὴ δριμεῖα, ἔχουσα τὴν εὐωδίαν τῆς ξηρᾶς νάρδου ἢ ἀ-

Id nõ à resina, sed myrrha crassitudinẽ obtinuit: resina enim neq; amaritudinẽ præbet, neque vllã odoris gratiã adiicit. Vim habet admodũ acrẽ, amarã, & calfacientẽ. Itaq; ora venarum aperit, calfacit, discutit, diffundit, humores & spiritus attrahit, caput aggrauat, cõtra vuluæ vitia cũ duplo oleo, cera, & medulla efficax est. Ita enim ferè multũ acrimoniæ exolescit, & quædã emolliẽdi vis contrahitur. alioqui adurit, & præ omnibus crassis unguẽtis indurat. Facit mirũ in modum ad fistulas & vlcera quę putredinis vitiũ senserunt: itẽ ad hernias humidiores, carbũculos, febriũ horrores, tremores, gãgrænásq; cũ cardamomo: aduersus serpentiũ morsus illinitur, scorpionũ & phalangiorũ ictibus cum tritis grossis imponitur.

Nardinum. Cap. LXXVI.

Ratio nardini faciundi euariat. Nam aut malabathrino folio, aut sine eo fit: plerunq; autẽ balanino oleo, aut omphacino: iuncus odoratus spissamenti gratia adiicitur: sicuti propter odoris suauitatem, costus, amomum, nardum, myrrha, balsamum. Laudatur tenue, non acre, nardi aridæ aut

aut amomi odorem referens. Vis ei extenuans, acris, expurgat, excalfacit, absterget humores, rarefacit. Hoc liquidũ est, nec habet strigmenti crassitudinẽ, nisi resinã recipiat. Fit etiã simplex ex omphacino oleo, iũco, calamo, costo & nardo.

ἢ ἀμώμου. Δύναμις δὲ αὐτῆς λεπτυντική, δριμεῖα, σμηκτική, ἀραιωτικὴ ὑγρῶν, θερμαντική. ὑγρὰ δέ ἐστι καὶ οὐ γλοιώδης, ἐὰν μὴ ῥητίνην ἔχῃ. σκευάζεται δὲ καὶ λιτὴ δι' ὀμφακίνου ἐλαίου καὶ σχίνου, καὶ καλάμου, καὶ κόστου, καὶ νάρδου.

Malabathrinũ. Cap. LXXVII.

Malabathrinum spissamenta nardini habet, insuper myrrhæ plusculũ additur: qua de causa calfacit, crocino aut amaracino viribus respondens.

Περὶ Μαλαβαθρίνου. Κεφ. οζ΄.

Τὸ δὲ μαλαβάθρινον, ἔχει μὲν στύμματα ἃ καὶ ἡ νάρδος, σμύρνης δὲ πλέον· διὸ καὶ γίνεται θερμαντικόν, ἀναλογοῦν τῷ κροκίνῳ καὶ ἀμαρακίνῳ τὴν δύναμιν.*

Myrrha. Cap. LXXVIII.

Myrrha lachryma est arboris, quæ in Arabia gignitur, Ægyptiæ spinæ non dissimilis: è cuius vulnere defluit lachryma in subiectas tegetes, alia circũ caudicẽ concrescit. Dicitur ex his aliqua pediasimos præpinguis, qua expressa, Stacte emittitur. Alia gabirea pinguissima, læto & pingui solo nascẽs, ea copiosam sudat stacten. Omnium prima est, quæ troglodytica appellatur, accepto cognomine à loco, in quo prouenit: splendens, subuiridis, ac mordens. Quinetiam legitur tenuis quædam, quæ à troglodytica secunda est, bdellij modo mollis, verum odore grauiuscula, apricis nascens. Alia

Περὶ Σμύρνης. Κεφ. οη΄.

Σμύρνα δάκρυόν ἐστι δένδρου γινομένου ἐν Ἀραβίᾳ, ὅμοιον τῇ αἰγυπτιακῇ ἀκάνθῃ· οὗ ἐγκοπτομένου ἀποῤῥεῖ τὸ δάκρυον εἰς ὑπεστρωμένας ψιάθους· τὸ δέ, ἐπὶ τῷ στελέχει περιπήγνυται. καὶ λέγεται αὐτῆς ἡ μέν τις πεδιάσιμος λιπαρά, ἧς πιεζομένης, ἡ στακτὴ λαμβάνεται· ἡ δέ τις γαβιρέα λιπαρωτάτη, ἐν εὐγείοις καὶ λιπαροῖς τόποις γινομένη, ἣ καὶ πολλὴν ἀνίησι τὴν στακτήν. προφέρει δὲ ἡ τρωγλοδυτικὴ καλουμένη, ἀπὸ τῆς γινούσης αὐτὴν χώρας· ὑπόχλωρος καὶ δηκτικὴ οὖσα, διαυγής. συλλέγεται δέ τις καὶ λεπτὴ μετὰ τὴν τρωγλοδυτικὴν ἀριθμουμένη, ἐνάπαλλος ὡς τὸ βδέλλιον, ὑπόβρωμος τῇ ὀσμῇ, ἐν εὐηλίοις τόποις γινομένη. ἡ δέ τις

ἡ δέ τις καυκαλὶς λεγομένη, ὑπέρωρος, μέλαινα, κατοπτος. ἡ δὲ χειρίστη ἐν ἁπάσαις, ἐργασίμη καλεῖται, ψαφαρὰ καὶ ἀλιπὴς, δριμεῖα, κομμίζουσα τῇ ὄψει καὶ τῇ δυνάμει. καὶ ἡ ἀμιννέα δὲ καλουμένη, ἀπόδοκιμος. καὶ πέσσματα δὲ ἐξ αὐτῶν γίνεται· ἀπὸ μὲν τῶν λιπαρῶν εὐώδη καὶ λιπαρά· ἀπὸ δὲ τῶν ξηρῶν ἀλιπῆ καὶ οὐκ εὐώδη, ἄτονος διὰ τὸ μὴ προσειληφέναι ἔλαιον εἰς τὴν ἀνάπλασιν. δολίζεται δὲ κόμμι βραχέντι σμύρνης ἀποβρέγματι καὶ μιγνυμένῳ. ἐκλέγου δὲ τὴν νέαν, ψαθυρὰν, κούφην, ὁμόχροιαν πανταχόθεν, καὶ τὴν ἐν τῷ θλασθῆναι ἔνδοθεν, λευκὰς, ὀνυχοειδεῖς, ἔχουσαν διαφύσεις, λείας, μικροβῶλόν τε, πικρὰν, εὐώδη, δριμεῖαν, θερμαντικήν· ἡ δὲ βαρεῖα καὶ τῇ χρόᾳ πισσώδης ἐστὶν ἄχρηστος. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, καρωτικὴν, κολλητικὴν, ξηραντικὴν, στυπτικὴν, μαλάσσει δὲ καὶ μήτραν μεμυκυῖαν καὶ ἀναστομοῖ· ἄγει δὲ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα συντόμως, σὺν ἀψινθίῳ ἢ θέρμων ἀποβρέγματι, ἢ πηγάνου χυλῷ προστεθεῖσα. λαμβάνεται δὲ ἀντὶ καταποτίου, μέγεθος κυάμου πρὸς βῆχα χρόνιον καὶ ὀρθόπνοιαν, καὶ πλευρᾶς πόνον καὶ θώρακος, λύσιν τε κοιλίας καὶ δυσεντερίας, λύει δὲ καὶ ῥίγη,

πρὸ

Alia caucalis cognominatur, præter modũ exoleta, nigra, & retorrida. Omniũ deterrima, quę ergaſima dicitur, pingui carẽs, cano ſitu obducta, acris ad gũmi imaginẽ vergens, & viribus eius proxima. Improbatur aminnea cognomine. Ex iis paſtilli fiunt, ſed è pinguibus pingues, & odorati: è ſiccioribus haudquaquam pingues, & inodorati: minus odore pollet, quæ oleum non admiſit, cum in paſtillos digerebatur: adulteratur macerato gummi aqua, in qua myrrha maduerit. Eligenda eſt recens, ſquallore obſita, leuis, vndique cõcolor, quæ cõfracta venas vnguium modo candidas & læues oſtendat, minutis glebis, amara, acris, odorata, calfaciẽs: ſuperuacua & inutilis eſt ponderoſa, coloris picei. Calfacit, cohibet, ſoporem gignit, glutinat, ſiccat, aſtringit, vuluam emollit, & præcluſam aperit: menſes & partus celeriter extrahit, cum abſinthio, lupinorum cremore, vel ſucco rutæ admota: tuberculo fabæ deuorat in vetere tuſsi, orthopnœa, in laterũ pectoriſq; doloribus, in alui profluuio, & dyſenteria: horrores diſcutit,

e duabus

duabus horis ante febrium accessiones, fabæ magnitudine pota cum pipere & aqua: subdita linguæ liquatáque, scabritiem arteriæ expolit: obtusam vocem expedit, ventris tineas enecat, contra grauem oris halitum manditur, & aduersus alarum tædia cum liquido alumine illinitur: gingiuas & dentes stabilit, colluto cum vino & oleo ore: vulnera capitis illitu glutinat, medetur fractis auribus ac ossib' nudatis, peruncta cum cochleæ carnibus. Item purulentis auribus inflammatísque cum meconio, castorio, & glaucio: ad varos autem cum cassia & melle illinitur, impetigines ex aceto purgat, defluentes capillos cum ladano & vino myrteo illita, firmat: diuturnas destillationes lenit, illitis penna naribus: oculorum vlcera complet, albugines tollit, caliginem discutit, scabritiem læuigat, Fit ē myrrha, perinde atque thure, fuligo, &, vt postea ostendemus, ad eadem conueniens.

Myrrha Bœotica.
Cap. LXXIX.

Bœotica myrrha, dissecta radix est arboris cuiusdā ī Bœotia nascētis

πρὸ δύο ὡρῶν τῆς ἐπιβολῆς μετὰ πεπέρεως καὶ ὕδατος τὸ μέγεθος κυάμου ποθεῖσα, ἀρτηρίας τε τραχύτητα καὶ δασυσμοὺς φωνῆς, ἀποκαθίστησιν ὑποτιθεμένη τῇ γλώττῃ καὶ ἀποχυλιζομένη· κτείνει δὲ καὶ ἕλμινθας, καὶ πρὸς δυσωδίαν στόματος διαμασᾶται· πρὸς δὲ μασχαλῶν πόνους, μετὰ στυπτηρίας ὑγρᾶς διαχρίεται· σὺν οἴνῳ δὲ καὶ ἐλαίῳ διακλυζομένη, ὀδόντας καὶ οὖλα κρατύνει· κολλᾷ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ τραύματα ἐπιπλαττομένη, καὶ τὰ τεθλασμένα ὦτα καὶ ἐψιλωμένα ὀστᾶ, ἰᾶται σὺν κοχλίου σαρκὶ ἐπιχριομένη, καὶ τὰ πυορροοῦντα τῶν ὤτων καὶ φλεγμαίνοντα, σὺν μηκωνίῳ καὶ καστορίῳ καὶ γλαυκίῳ· πρὸς δὲ ἴονθους μετὰ κασσίας καὶ μέλιτος ἐπιχρίεται, λειχῆνάς τε ἀποσμήχει σὺν ὄξει, καὶ τρίχας ῥεούσας μετὰ λαδάνου καὶ οἴνου καὶ μυρσινίνου καταχριομένη ῥώννυσι· πραΰνει δὲ καὶ τοὺς χρονίους καταρρόους διαχριομένη πτερῷ τῶν μυξωτήρων· πληροῖ καὶ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ἕλκη, καὶ καθαίρει τὰ λευκώματα καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, καὶ τραχώματα σμήχει. γίνεται δὲ καὶ λιγνὺς ἐξ αὐτῆς ὁμοίως τῇ ἐκ τοῦ λιβάνου, ὡς ὑποδείξομεν, ἁρμόζουσα πρὸς τὰ αὐτά.

Περὶ Βοιωτικῆς σμύρνης.
Κεφ. οθ΄.

Ἡ δὲ βοιωτικὴ σμύρνα, ἔστι δένδρου τινὸς ἐν βοιωτίᾳ γινομένου

νου ῥίζα τετμημένη. ἐκλέγου δὲ τὴν ἐμφερῆ σμύρνῃ κατὰ τὴν εὐωδίαν. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν, μαλακτικήν, διαλυτικήν. μίγνυται δὲ καὶ θυμιάμασι χρησίμως.

Περὶ στύρακος. Κεφ. π΄.

Στύραξ δάκρυόν ἐστι δένδρου τινὸς ὁμοίου κυδωνίῳ. διαφέρει δὲ αὐτοῦ ὁ ξανθὸς καὶ λιπαρὸς ῥητινώδης, θρόμβοις ἔχων ὑπολεύκοις, ἐπιδιαμένων τῇ εὐωδίᾳ ὡς ἐπὶ πλεῖστον, καὶ ἐν τῷ μαλάσσεσθαι ἀνιεὶς ὑγρασίαν τινὰ μελιτώδη· τοιοῦτος δέ ἐστιν ὁ καταβαλίτης καὶ πισιδικὸς καὶ κιλίκιος. φαῦλος δὲ ὁ μέλας καὶ * ψαθυρὸς, καὶ πιτυρώδης. εὑρίσκεται δὲ καὶ δάκρυον κόμμι ἐοικὸς, διαυγὲς, σμυρνίζον· ὀλίγον δὲ τοῦτο γίνεται. δολίζουσι δὲ αὐτὸ τοῖς ἐκ τοῦ δένδρου πρίσμασιν ἅπερ ὑπὸ τῶν σκωλήκων ἀναπτερᾶται μιγνυμένη καὶ μέλιτι καὶ ἴρεως ὑποστάθμῃ, καὶ ἄλλοις τισίν. ἔνιοι δὲ κηρὸν ἢ στέαρ ἀρωματίσαντες συμμαλάσσουσιν ἐν τοῖς ὀξυτάτοις ἡλίοις τῷ στύρακι, καὶ δι᾿ ἠθμοῦ εὐρυτρήτου ἐκθλίβουσιν εἰς ὕδωρ ψυχρὸν ποιοῦντες σκωλήκια καὶ πωλοῦσι, σκωληκίτην ὀνομάζοντες.* ἐγκρίνουσι δὲ οἱ ἄπειροι τὸν τοιοῦτον ὡς ἀκέραιον, οὐ προσέχοντες τῇ κατὰ τὴν ὀσμὴν εὐτονίᾳ, δριμὺς γὰρ λίαν ἐστὶν ὁ ἄδολος.

Δύναμιν

tia nascentis, Melior est quæ myrrham odoris suauitate repręsentat. Vis ei calfactoria inest, emollit discutitq; suffimentis commodissimè inseritur.

Styrax. Cap. LXXX.

Styrax lachryma est arboris malo cotoneę similis. Pręfertur sordescens, flauus, resinosus, albicātibus grumis, quām plurimū in sua odoris gratia permanēs: qui dū mollitur, melleū liquorē reddit: qualis è Catabal-lis, Pissidia, & Cilicia deuehitur. Deterior niger, furfurosus, friabilis, canóq; situ obductus. Cæterum lachryma inuenitur gūmiū similitudine, perlucida, & myrrhæ ęmula: verū perpauca manat. Adulterat̄ ligni scobe, quā vermiculi erodētes excusserūt, melle, & iridis sedimēto, & q̄busdā aliis. Alij cerā aut adipē odoribus imbutū, flagrātissimis solib⁹ cū styrace subigūt, & p̄ laxa cribri foramina ī frigida aqua veluti vermiculos exprimūt, vęnūdantq;. Styracē hūc (quoniā vermiculorū speciē cōtrahat̄) scholecitē cognominant, tanq̄ syncerū imperiti approbāt, nō animaduertētes ad pręcipuam odoris fragrantiā: siquidem acer admodū est, qui adulterationis vitio caret.

Styrax calfacit, emollit, & concoquit: medetur tussi, destillationibus, raucedini, grauedini, & interceptæ voci: vuluę præclusæ duritiáve laboranti conuenit, cit menses potu appositúque, aluũ leuiter mollit, si exiguum cum resina terebinthina catapotij modo deuoretur. Miscetur vtiliter discutiẽtibus malagmatis, acopísque. Adoletur autẽ & igni torretur, vt fiat ex eo, veluti ex thure, fuligo, ad eadem conueniẽs ad quæ thuris fuligo. Ex eo etiam in Syria styracinum oleum componitur, quod calfacit vehementer, & emollit: verum caput dolore afficit, adgrauátque, & soporem adfert.

Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, πεπτικήν· ποιῶν πρὸς βῆχας καὶ κατάῤῥοις, κορύζας, βράγχοις, ἀποκοπὴν φωνῆς· ἁρμόζει καὶ πρὸς τὰς ἐν ὑστέρᾳ μύσεις καὶ σκληρείας· ἔμμηνά τε ἄγει πινόμενος καὶ προστιθέμενος, κοιλίαν τε κούφως μαλάττει καταπινόμενος ὀλίγος μετὰ ῥητίνης τερεβινθίνης. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι διαφορητικοῖς καὶ ἀκόποις χρησίμως. καίεται δὲ καὶ ὀπτᾶται καὶ φώγνυται καὶ * θαλοῦται ὡς λίβανος· ἁρμόζει τε ἡ αἰθάλη πρὸς ἃ καὶ ἡ τοῦ λιβάνου. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ σκευαζόμενον χρῖσμα ἐν τῇ Συρίᾳ στυράκινον, θερμαίνει καὶ μαλάττει ἰσχυρῶς· κεφαλαλγὲς μέντοι καὶ βαρὺ καὶ καρωτικὸν καθέστηκεν.

Bdellium. Cap. LXXXI.

Bdellium alij bolchon appellant, alij madelcon: lachryma est saracenicæ arboris. Probatur gustu amarũ, translucidũ, taurini glutinis in morẽ, intus pingue, liquescens facile, ligni ac sordis expers, suffitu odoratum, vngui simile. Est etiamnũ bdellij genus sordidum, nigrũ, vberioribꝰ glebulis in offas cõuolutũ, aspalathi odore, ex India aduectum. Defertur etiã à Petra oppido siccũ, resinosum, liuescẽs, sed facultate secundũ. Adul-

Περὶ βδελλίου. Κεφ. πά.

Βδέλλιον οἱ δὲ μάδελκον, οἱ δὲ βολχὸν καλοῦσι· δάκρυον ἐστὶ δένδρου σαρακηνικοῦ. δόκιμον δὲ ἐστιν αὐτοῦ τὸ τῇ γεύσει πικρὸν, διαυγὲς, ταυροκολλῶδες, λιπαρὸν διὰ βάθους καὶ εὐμάλακτον, ἀμιγὲς ξύλων, καὶ ῥυπαρείας, εὐῶδες ἐν τῇ θυμιάσει, ἐοικὸς ὄνυχι. ἔστι δὲ καὶ * ἕτερον ῥυπαρὸν καὶ μέλαν, ἁδρόβωλον, παλαθῶδες, κομιζόμενον ἀπὸ τῆς ἰνδικῆς. φέρεται δὲ ἀπὸ τῆς πέτρας, ξηρὸν, ῥητινῶδες, ὑπόπελιον, δευτερεῦον τῇ δυνάμει. δολοῦ-

δολοῦται δὲ μιγνύμενον κόμμι· τὸ δὲ τοιοῦτον οὐχ ὁμοίως πικραίνει τὴν γεῦσιν, ἔν τε τῇ ὑποθυμιάσει, οὐχ οὕτως εὐῶδές ἐστι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, διαλυτικήν. βρογχοκηλῶν καὶ σκληριῶν καὶ ὑδροκηλῶν, ἐνεθὲν πτυέλῳ ἀσίτου· ἀνοστομοῖ καὶ τὴν μήτραν προστιθέμενον καὶ ὑποθυμιώμενον, ἐφέλκεται δὲ καὶ τὰ ἔμβρυα καὶ πᾶσαν ὑγρασίαν, θρύπτει δὲ καὶ λίθους πινόμενον, καὶ οὖρα ἄγει, βηχικοῖς τε καὶ θηριοδήκτοις, ὠφελίμως δίδοται· ἀγαθὸν δὲ καὶ πρὸς ῥήγματα, σπάσματα, καὶ πλευρᾶς πόνον καὶ διαδρομὰς πνευμάτων· μίσγεται δὲ καὶ μαλάγμασι τοῖς ἁρμόζουσι πρὸς τὰς σκληρίας καὶ θέσεις τῶν νεύρων· κατεργάζεται δὲ κοπτόμενον, παραχεομένου οἴνου ἢ ὕδατος θερμοῦ.

Περὶ λιβάνου. Κεφ. πβʹ.

Λίβανος γεννᾶται μὲν ἐν ἀραβίᾳ τῇ λιβανοφόρῳ καλουμένῃ. πρωτεύει δὲ ὁ ἄῤῥην καλούμενος σταγονίας, στρογγύλος φυσικῶς. ἔστι δὲ ὁ τοιοῦτος ἄτομος λευκός τε καὶ θλασθεὶς ἔνδοθεν λιπαρὸς, ἐπιθυμιαθείς τε ταχέως ἐκκαιόμενος. ὁ δὲ ἰνδικὸς ὑπόκιῤῥός τε ἐστὶ, καὶ πελιὸς τὴν χρόαν, γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὴν ἐπιτήδευσιν στρογγύλος· τέμνοντες γὰρ αὐτὸν εἰς τετράγωνα σχήματα καὶ βάλλοντες εἰς κεράμεια, κυλίουσιν ἕως

Adulteratur gummi, sed ita vitiatum non perinde gustui amaritudinem repæsentat, nec vsque adeò suffitionibus odoratum. Calfacit & emollit duritias, & turgentia guttura, humidásque hernias discutit, cum ieiuna saliua dilutum: vuluæ spiracula laxat apposìtu & suffitu, & partus humiditatésque omneis extrahit, calculos potu comminuit, vrinam mouet tussientibus & à serpente percussis, vtilissimè datur: valet ad rupta, vulsa, laterum dolores, & discursantes spiritus: malagmatis inseritur, quæ contra duritias & neruorum nodos prosunt: contusum resoluitur affuso vino aut aqua calida.

Thus. Cap. LXXXII.

Thus in ea gignitur Arabia, quæ thurifera cognominatur. Primatũ tenet ĩ eo genere masculũ, stagonias appellatũ, suapte natura rotundũ: tale autẽ indiuiduum est, candidũ, cùm frangitur, intus pingue, in suffitu statim ardens. Indicum verò fuluescit, & colore liuet, sed rotundum industria factitant: nam in quadrangulares formas dissectũ fictilibus versant, donec

donec rotunditatẽ contrahat: verùm huiuſmodi thus tẽpore flaueſcit, quod atomũ aut ſyagrũ appellãt. Secundũ locũ habet Arabicũ, & ĩ Smilo naſcẽs, quod aliq copiſcũ vocãt, minꝰ multò & fuluius. Eſt & genus aliud, cui amωmitæ cognomen eſt, alioqui cãdidum: quod dũ mollitur, maſtiches more digitis cedit. Adulteratur in itinere, pini reſina & gũmi, quod facile deprehẽdi poteſt: ſiquidẽ ſuffitũ gũmi flammã nõ eiaculatur, & reſina in fumũ euaneſcit, thus verò ſtatim ardet: idẽ maleficiũ odor prodit. Ad calfaciendũ & aſtringẽdũ pollet, oculorũ caliginẽ diſcutit, caua vlcera cõplet & ad cicatricem perducit cruenta vulnera glutinat, infrenatq; cũctas ſanguinis eruptiones, etiamſi cerebri membranis effluat: vlcera quæ cacoëthe vocantur, & ſedis & reliquarum partiũ permulcet tritũ cũ eo & lacte linamentũ: formicantes verrucas inter initia, impetiginẽſq;, ex aceto & pice illitũ, tollit: ambuſta igni p̄nionẽſq; cũ ſuillo adipe aut anſerino, & vlcera ĩ capite manãtia cũ nitro, ſi infricetur, ſanat: paronychiis cũ melle auribus fractis cum pice, medetur:

ad

ἕως ἂν ἀπολάβοι τὸ στρογγύλον σχῆμα· χρόνῳ δὲ ὁ τοιοῦτος ξανθοῦται, ἄτομος ἢ σύαγρος καλούμενος. δευτερεύει δὲ ὁ ἀραβίας καὶ ὁ ἐν σμίλῳ, ὃν ἔνιοι κοπίσκον καλοῦσι, μικρότερον καὶ κιρρότερον ὄντα. λέγεται δέ τις καὶ ἀμωμίτης, ἄλλως μὲν λευκός· ἐν δὲ τῷ μαλάσσεσθαι ἐνδιδοὺς ὡς μαστίχη. δολοῦται δὲ πᾶς λίβανος τῇ πιτυίνῃ ῥητίνῃ μεθοδευόμενος, καὶ κόμμι. εὐχερὴς δέ ἐστιν ἡ διάγνωσις. τὸ μὲν γὰρ κόμμι οὐκ ἐκφλογοῦται θυμιώμενον, ἡ δὲ ῥητίνη εἰς καπνὸν ἐκτυφοῦται· ὁ δὲ λιβανωτὸς ἐξάπτεται. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ὀσμὴ τὸ τοιοῦτον. Δύναται δὲ θερμαίνειν, στύφειν, ἀποκαθαίρειν τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, καὶ τὰ κοῖλα τῶν ἑλκῶν πληροῦν καὶ ἀπουλοῦν, κολλᾶν τε ἔναιμα τραύματα, αἱμορραγίαν τε πᾶσαν, καὶ τὴν ἐκ μηνίγγων ἐπέχειν· παρηγορεῖ καὶ τὰ περὶ δακτύλιον καὶ τὰ λοιπὰ μέρη κακοήθη ἔμμοτος λεῖος, σὺν γάλακτι, καὶ τὰς ἐν ἀρχῇ μυρμηκίας καὶ λειχῆνας, σὺν ὄξει καὶ πίσσῃ καταχριόμενος αἴρει, καὶ τὰ πυρίκαυτα δὲ ἕλκη καὶ χίμετλα ἰᾶται σὺν στέατι χοιρείῳ ἢ χηνείῳ· ἀχῶρας δὲ σὺν νίτρῳ σμώμενος ἰᾶται. παρωνυχίας τε σὺν μέλιτι, ὤτων θλάσεις σὺν πίσσῃ·

πρὸς

πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ ἀλγήματα τῶν ὤτων, σὺν οἴνῳ γλυκεῖ ἐγχεόμενος, μαστούς τε τοὺς ἀπὸ τοκετῶν φλεγμαίνοντας σὺν κιμωλίᾳ καὶ ῥοδίνῳ καταχριόμενος ὠφελεῖ· μίγνυται δὲ καὶ τοῖς πρὸς ἀρτηρίαν ὠφελίμως, καὶ τοῖς σπλαγχνικοῖς φαρμάκοις, αἱμοπτοϊκοῖς τε ὠφελεῖ πινόμενος· μανιώδης δὲ ἐστι πινόμενος ὑπὸ τῶν ὑγιαινόντων, πλείων δὲ μετ' οἴνου ποθεὶς καὶ κτείνει. καίεται δὲ λίβανος ἐπ' ὀστράκου καθαροῦ τεθεὶς, ὑφαπτόμενος τῷ χόνδρῳ ἀναφθέντι ἀπὸ λύχνου, ἄχρις ἂν ἐκκαῇ· δεῖ δὲ μετὰ τὴν τελείαν καῦσιν πωμάζειν τινὶ ἄχρις ἂν σβεσθῇ· οὕτω γὰρ οὐκ ἐκτεφροῦται. ἔνιοι δὲ περιτιθέασι τῷ λοπαδίῳ ἀγγεῖον χαλκοῦν, κοῖλον κατὰ μέσον τετρημμένον, πρὸς ἔκληψιν τῆς λιγνύος, ὡς ὑποδείξομεν ἐν τῷ περὶ αἰθάλης λιβάνου λόγῳ. οἱ δὲ, εἰς ὠμὴν χύτραν βάλλοντες καὶ περιπλάσσοντες πηλῷ, καίουσιν ἐν καμίνῳ. φώγνυται δὲ ἐπ' ὀστράκου καινοῦ καὶ ἀνθράκων διαπύρων, ἕως ἂν μηκέτι πομφολυγίζῃ, μηδὲ λιπαρίαν τινὰ ἢ ἀτμίδα ἀνίῃ. θρύπτεται δὲ εὐχερῶς μὴ κατακεκαυμένος.

Περὶ Φλοιοῦ Λιβάνου. Κεφ. πγ'.

Φλοιὸς δὲ λιβάνου διαφέρει ὁ παχὺς καὶ λιπαρὸς καὶ εὐώδης, πρόσφατος, λεῖος καὶ μὴ λεπροειδὴς ἢ ὑμενώδης. δολοῦται δὲ μι-

ad reliquos auriū dolores cum dulci vino iufunditur, inflammatæ à partu mammę cum cimolia & roſaceo magna vtilitate perungũtur, additur ad arteriæ viſcerúmq; medicamenta, prodeſt ſanguinis excreationi potum: ſed in ſecunda valetudine hauſtum inſaniā mouet, & largius cum vino potum interficit. In fictili mundo thus crematur, flagrante glebula ſuccenſum à lucerna, donec exuratur: poſt perfectam vſtionem operire oportet, vſque dum reſtinguatur: ſic enim in cineres non redigitur. Aliqui ollulam æneo vaſe cauo circa medium perforato cingunt ad excipiendam fuliginem, vt in eius mentione mox oſtendemus. Alij crudo fictili luto oblito, & in fornacem indito, cremant. Fictili etiam nouo viuacibus prunis torretur, dum non amplius bullet, aut pinguitudinem vaporémve emittat. facile enim comminuitur quod peruſtum non eſt.

Thuris cortex. Ca. LXXXIII.

Præfertur thuris cortex craſſus, pinguis, odoratus, recens, leuis, minimè ſcaber, ſine membranis. Adulteratur ad-

misto pini aut nucis eius cortice, sed horũ index ignis est: siquidem reliqui cortices suffiti nequaquã incenduntur, sed sine odore fumum eructant: thuris verò cortex ardet, & cũ odoris fragrantia vaporem eiaculatur. Thuris modo vritur, & vis eadem quæ thuri, sed validior astringẽtiórq;. Quare potu cruẽtis excreationibus, vuluis fluxione laborantibus in pesso confert, ad cicatrices oculorũ, & caua sordésque efficax est. tostus scabris lippitudinibus auxiliatur.

γινομένου αὐτῷ φλοιοῦ στροβιλίνου ἢ πιτυΐνου, ἔλεγχος δὲ καὶ τούτων τὸ πῦρ· οἱ μὲν γὰρ λοιποὶ θυμιαθέντες οὐκ ἀνάπτονται, καπνιζόμενοι δὲ δίχα εὐωδίας ἐκτύφονται· ὁ μέντοι τοῦ λιβάνου φλοιὸς ἅπτεται καὶ μετ᾽ εὐωδίας ἐκθυμιᾶται· καίεται δὲ καὶ οὗτος ὡς λίβανος. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν καὶ ὁ λίβανος ἐνεργέστερος δὲ ὢν καὶ στυπτικώτερος. ὅθεν ποθεὶς, αἱμοπτυϊκοῖς μᾶλλον καὶ ῥοϊκοῖς ἁρμόζει ἐν προσθέτῳ· ποιεῖ καὶ πρὸς οὐλὰς ἐν ὀφθαλμοῖς, καὶ κοιλώματα καὶ ῥυπαρίας· φωχθεὶς δὲ καὶ πρὸς ψωροφθαλμίας ποιεῖ.

Mãna thuris. Ca. LXXXIIII.

Manna thuris probatur candore, micarum frequentia, & puritate. Vim habet eandem quam & thus, sed inualidiusculam. Sunt qui cribrata pini resina, ac polline, aut cortice thuris contusi adulterant: sed hæc igne deprehenduntur. Neque enim æquè suffitu aërium vaporem, sed fuliginosum & impurũ expuit, & permistum suaueolentiæ halitus virus habet.

Περὶ Μάννης Λιβάνου. Κεφ. πδ'.

Μάννα δὲ λιβάνου δόκιμός ἐστιν ἡ λευκὴ καὶ καθαρὰ, ἔγχονδρος. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν καὶ ὁ λιβανωτὸς, ὑπανειμένως δὲ μᾶλλον. μίσγουσι δὲ ἔνιοι δολίζοντες ῥητίνην πιτυΐνην σεσησμένην καὶ γῦριν, ἢ φλοιὸν λιβανωτοῦ κεκομμένου· ἐλέγχει δὲ καὶ ταῦτα τὸ πῦρ. οὔτε γὰρ καθ᾽ ἴσον καὶ ἰσοτόνως θυμιαθήσεται ἀερίζοντι τῷ ἀτμῷ, ἀσβολώδει δὲ καὶ οὐ καθαρῷ, ἥ τε εὐωδία μικτὴν ἔχει τὴν ἀποφοράν.

Thuris fuligo. Ca. LXXXV.

Fuliginem thuris sic facito: Forcipicula, lucernis accensas singulatim thuris glebas, in nouam fictilem ollam cõcauam impo-

Περὶ Αἰθάλης Λιβανωτοῦ. Κεφ. πε'.

Αἰθάλην δὲ λιβανωτοῦ ποίει οὕτω· λαβιδίῳ καθ᾽ ἕνα χόνδρον τοῦ λιβάνου ἅπτων πρὸς λύχνον, ἐπιτίθει εἰς κοῖλον λοπάδιον ὀστράκινον καινόν·

κενόν· εἶτα περικάλυψον χάλκωμα ἔγκοιλον, τετρημμένον κατὰ μέσον καὶ ἐσμηγμένον ἐπιμελῶς, *ἐπιτίθει τε κατὰ τὸ ἕτερον αὐτοῦ* μέρος ἢ ἀμφότερα λιθάρια ὕψει τετραδακτυλιαῖα πρὸς τὸ διαφαίνειν εἰ καίεται· καὶ ἵνα χώρα ᾖ ὑποτιθέναι* ἑτέροις χόνδροις* ἀεί. πρὸ τοῦ τὸν πρῶτον χόνδρον ἀποσβεσθῆναι παντελῶς, *καὶ τοῦτο ποίει, ἕως ἂν αὐτάρκη λιγνὺν δόξῃς συνηγηοχέναι. συνεχῶς μέντοι σπόγγῳ ἐξ ὕδατος ψυχροῦ πρόσμασσε τὰ ἐκτὸς μέρη τοῦ χαλκώματος· οὕτω γὰρ προσκαθίζει πᾶσα λιγνὺς, μὴ ἄγαν αὐτοῦ πυρουμένου· ἐπεὶ ἀποπίπτουσα διὰ τὴν κουφότητα, μίγνυται τῇ τοῦ λιβάνου σποδῷ. ἀποψήσας οὖν τὴν πρώτην λιγνὺν, ποίει τὸ αὐτὸ ἐφ' ὅσον ἂν δοκῇ, ἀναιροῦ δὲ καὶ τὴν ἐκ τοῦ καέντος λιβάνου σποδὸν ἰδίᾳ. Δύναμιν δὲ ἔχει πραϋντικὴν τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς φλεγμονῶν, σταλτικὴν ῥευμάτων, ἀνακαθαρτικὴν ἑλκῶν, πληρωτικὴν κοιλωμάτων, σταλτικὴν καρκινωμάτων.

Περὶ λιγνύος σκευασίας. Κεφ. πϛʹ.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον σκευάζεται καὶ ἐκ τῆς σμύρνης καὶ ἐκ τῆς ῥητίνης, καὶ ἐκ τοῦ στύρακος λιγνύς· ἁρμόζουσι δὲ πρὸς τὰ αὐτά, καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν δὲ δακρύων ὁμοίως τὴν λιγνὺν λάμβανε.

Περὶ

imponito: & æreo vaſe in medio perforato, deterſa diligenter ſorde, obtegito: alteram admoueto, ex altera eius parte aut vtraque, ſubiectis quaternum digitorum altitudine lapillis, quò facilius perſpici queat, ſi vrantur: & qua locus capax fuerit, glebulas alias ſupponito, & anteà quàm prorſus prior gleba reſtinguatur, aliam imponito: donec ſufficié-tem fuliginem videaris coëgiſſe. Continuò tamen externæ æramenti partes ſpongia, aqua frigida madefacta, abſtergantur: ita enim téperato æris feruore, fuligo omnis inhærebit: quæ alioqui per leuitatem decidua, thuris cineribꝰ admiſcetur. Deraſa itaque fuligine, cinis cremati thuris ſeorſum ſubſtrahédus eſt. Idem opus, quod ſatisfactum tibi videtur, obeú-dum. Oculorum inflammationes mitigat, fluxiones ſuſpendit, vlcera purgat, caua explet, carcinomata ſiſtit.

Fuliginis compoſitio. Cap. LXXXVI.

Simili modo è myrrha, reſina, ſtyrace, reliquiſque lachrymis, fuligo excipitur, ad eadem conueniens.

Picea

Picea & Pin⁹. Ca. LXXXVII.

Pinus & Picea generi eidem aſcribuntur, ſed quandam flagitãt ſpecierum diſtinctioné, arbores vulgò cognitæ: quarũ cortex aſtringit, prodeſt tritus & illitus intertrigini, vlceribus ſummũ corpus occupantibus, ambuſtisq; cum ſpuma argenti & manna. Vlcera delicatulorum acrimoniam recuſantium, cerato myrtino except⁹, ad cicatricem perducit: tritus cum ſutorio atramento ſerpétia cohibet, ſuffitu partus & ſecundas eijcit, potus aluum ſiſtit, vrinam mouet. Folia eorum trita & illita inflammationes leniunt, vulnera ab inflammatione vindicant, trita autem & decocta in aceto, feruenti collutione, dentium dolores mulcent: hepaticis vtilia ſunt, drachmæ pondere in aqua aut mulſa pota. Pineæ nucis cortex & folia potu idem præſtant. Teda earum particulatim ſecta ſi in aceto coquatur, & decocto dens colluatur, dolores leuat. Ex his etiam fit ſpatha acoporum peſſorumq; compoſitionibus idonea. Quinetiam earum crematarum fuligo ad librarij atramenti cõfectionem excipitur:

ea

Περὶ Πίτυος. Κεφ. πζ'.

Πίτυς γνώριμον δένδρον ἐστί· τοῦ δ' αὐτοῦ γένους καὶ ἡ λεγομένη πεύκη, εἴδει διαφέρουσαι· ἀμφοτέρων δὲ ὁ φλοιὸς στυπτικός, ἁρμόζων πρός τε παρατρίμματα λεῖος καταπλασσόμενος, καὶ πρὸς τὰ ἐπιπόλαια τῶν ἑλκῶν καὶ κεκαυμένα σὺν λιθαργύρῳ καὶ μάννῃ· ἀναληφθεὶς δὲ κηρωτῇ μυρσίνῃ, ἀπουλοῖ τὰ ἐπὶ τῶν τρυφεροχρώτων ἕλκη· καὶ τὰ ἑρπυστικὰ ἐπέχει μετὰ χαλκάνθης λεῖος, ἔμβρυά τε καὶ δεύτερα ὑστέρα θυμιαθεὶς ἐκβάλλει, κοιλίαν τε ποθεὶς ἐφίστησι, καὶ οὖρα κινεῖ, καὶ τὰ φύλλα δὲ αὐτῶν καταπλασθέντα λεῖα, φλεγμονὰς παρηγορεῖ, καὶ τραύματα ἀφλέγμαντα διατηρεῖ, λειανθέντα δὲ καὶ ἑψηθέντα ἐν ὄξει, ὀδονταλγίας πραΰνει διακλυζόμενα θερμά· ἁρμόζει δὲ καὶ ἡπατικοῖς τῶν φύλλων ὁλκὴ μία σὺν ὕδατι ἢ μελικράτῳ ποθεῖσα. ποιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ὁ τῆς στροβίλου φλοιὸς καὶ τὰ φύλλα ποθέντα. καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν δὲ δᾳδίον σχισθὲν εἰς λεπτὰ καὶ ἑψηθὲν σὺν ὄξει, ὀδονταλγίας* πραΰνει, κρατουμένου τοῦ ἀφεψήματος κατὰ τοῦ πεπονθότος ὀδόντος. καὶ σπάθη δὲ ἐξ αὐτῶν γίνεται εἰς ἀκόπων σκευασίας καὶ πεσσῶν ἐπιτήδειος· ἡ δὲ ἐξ αὐτῶν λιγνὺς καιομένων, ἐκλαμβάνεται πρὸς μέλανος γραφικοῦ κατασκευὴν

ποιοῦσα

ποιοῦσα· καὶ πρὸς καλλιβλέφαρα καὶ κανθοὺς βεβρωμένους, πρός τε πτίλα βλέφαρα καὶ ὀφθαλμοὺς δακρύοντας.

Περὶ Πιτυίδων. Κεφ. πή.

Πιτυίδες δὲ καλοῦνται ὁ καρπὸς τῶν πιτύων καὶ τῆς πεύκης, ὁ εὑρισκόμενος ἐν τοῖς κώνοις. Δύναμιν δὲ ἔχουσι, συπτικὴν, θερμαίνουσαν ποσῶς. βοηθοῦσι δὲ βηξὶ καὶ τοῖς περὶ θώρακα πάθεσι, καθ᾽ ἑαυτὰς καὶ μετὰ μέλιτος λαμβανόμεναι.

Περὶ Στροβίλων. Κεφ. πθ΄.

Στρόβιλοι δὲ καὶ καθαροὶ ἐσθιόμενοι, ἢ μετὰ γλυκέος καὶ σικύου σπέρματος πινόμενοι, οὐρητικοί, ἀμβλυντικοὶ τῶν περὶ κύστιν καὶ νεφροὺς δριμυτήτων, παρηγοροῦσι δὲ καὶ στομάχων δηγμούς, μετὰ ἀνδράχνης χυλοῦ λαμβανόμενοι ἐξ*ερείδουσι τε ἀτονίαν σώματος, καὶ τὰς τῶν ὑγρῶν διαφθορὰς ἐξαμβλύνουσιν. ὅλοι δὲ οἱ στρόβιλοι ἀπὸ δένδρων πρόσφατοι θλασθέντες ἐν γλυκεῖ καὶ ἑψηθέντες, ἁρμόζουσι παλαιαῖς βηξὶ καὶ φθίσεσι, καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ ὑγροῦ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν λαμβανομένου κυάθων τὸ πλῆθος τριῶν.

Περὶ Σχίνου. Κεφ. ϟ΄.

Σχῖνος δένδρον γνώριμον συπτικὸν ὅλον· καὶ γὰρ ὁ καρπὸς αὐτῆς καὶ τὸ φύλλον καὶ ὁ φλοιὸς τῶν κλάδων καὶ τῆς ῥίζης ἰσοδυναμοῦσι. γίνεται

ea circũlitionib⁹ efficacissimè imponit̃, quibus palpebras ornãt, coloréq; mẽtiunt̃, callibrephara Græci vocãt: arrosis oculorũ angulis, callosis glabrisq; genis, & collachrymationibus opitulat̃.

Pityides. Cap. 88.

Pityides appellantur pinorum piceæq; fructus, qui in conis inueniuntur. Vim astrictoriam habent, & aliquãtum excalfacientem: tussi & pectoris vitiis auxiliantur, per se, aut ex melle sumpti.

Strobili. Cap. LXXXIX.

Nuces pineæ cũ Strobili repurgatæ mãdũtur, aut cũ passo aut cucumeris semine bibuntur, vrinam ciẽt: acrimonias in renibus & vesica hebetãt, stomachi rosiones leniunt: datæ cum portulacæ succo, virium infirmitatem roborant, corruptorum quoq; humorũ labem obtundunt. Pineæ nuces integræ recenter arboribus decerptę in passo frãguntur, & decoctæ, vetustæ tussi ac tabitudini conferunt, si quotidie ex eo liquore terni cyathi bibantur.

Lentiscus. Cap. XC.

Lentiscus nota arbor est, cui toti vis inest astringendi: semini enim, folio, ramo, cortici, radicibúsq; cognatæ insũt vires.

Liqua-

Liquamentum autẽ ita fieri solet: Folia, cortex & radix in aqua coquuntur, & vbi abundè cocta refrigeratáque sunt, folia abiiciuntur: aqua denuo coquitur, donec mellis habeat crassitudinem. Lentiscus sua sua astringendi dote, valet aduersus sanguinis reiectiones, alui profluuia, & dysenterias in potu. Item contra eruptionem sanguinis è vulua, & eiusdem aut sedis procidentia. In totum acaciæ & hypocistidis vicem repræsentat. Idem facit succus è tritis foliis. Decoctum fotu caua explet, & fracta ossa ferruminat, vuluæ fluxiones sistit, nomas arcet, vrinam pellit, motus dẽtium collutione stabilit. Virentes surculi calamulorum vice dentibus repurgandis affricantur. Fit è semine oleum, quod prodest cùm quid adstringi opus est.

Lentiscus. Cap. XC.

Lentiscus resinam gignit, quæ lentiscina cognominatur, & ab aliquibus, mastiche. Pota vtilis est sanguinem reiicientibus, & tussi veteri: stomacho auxiliatur, sed ructum mouet. Additur in dentifricia, &

γίνεται δὲ καὶ χύλισμα ἐκ τοῦ φλοιοῦ, καὶ τῆς ῥίζης καὶ τῶν φύλλων ἑψημένων σὺν ὕδατι ἐφ᾽ ἱκανόν· εἶτα μετὰ τὸ ἑψηθῆναι τῶν φύλλων ῥιπτομένων, τοῦ ὕδατος δὲ πάλιν ἑψομένου μέχρι μελιτώδους συστάσεως. ποιεῖ δὲ στύφων πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς καὶ ῥύσεις κοιλίας καὶ δυσεντερείας πινόμενος, καὶ πρὸς τὰς ἐκ μήτρας αἱμοῤῥοΐδας, καὶ προπτώσεις ὑστέρας καὶ δακτυλίου· καὶ καθόλου ἀντὶ ἀκακίας καὶ ὑποκυστίδος ἔνεστιν αὐτῷ χρήσασθαι. καὶ ὁ χυλὸς δὲ τῶν φύλλων ἐκθλιβέντων τὰ αὐτὰ ποιεῖ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν καταιονούμενον, τὰ ἀσυμπλήρωτα πληροῖ, καὶ τὰ ἀπώρωτα πωρεῖ ὀστέα, καὶ τὰς ἐκ μήτρας *ῥεύσεις στέλλει, καὶ τῶν νομῶν ἀποτρεπτικὸν καὶ οὐρητικόν ἐστιν, ἵστησι δὲ καὶ σειομένους ὀδόντας διακλυζόμενον. τὰ δὲ ξυλάρια χλωρὰ ἀντὶ καλαμίδων παρατριβόμενα τοῖς ὀδοῦσι, σμήχει τούτους. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἔλαιον στυπτικόν, ἁρμόζον πρὸς τὰ στύψεως δεόμενα.

Περὶ Ῥητίνης σχινίνης. Κεφ. ϞΑ.

Γεννᾶται δὲ καὶ ῥητίνη ἐξ αὐτῆς σχινίνη καλουμένη, ὑπ᾽ ἐνίων δὲ μαστίχη. χρησιμεύουσα πρὸς αἵματος ἀναγωγάς, καὶ πρὸς παλαιὰν βῆχα πινομένη· ἔστι δὲ εὐστόμαχος ἐρευκτική. μίγνυται δὲ καὶ σμήγμασιν ὀδόντων.

καὶ

καὶ ἐπιχρίσμασι προσώπου στιλβοποιοῦσι. ἀνακολλᾷ δὲ καὶ τρίχας ἐν ὀφθαλμοῖς, στόματός τε εὐωδίαν ποιεῖ διαμασωμένη, καὶ οὔλων ἐστὶ σταλτική. γίνεται δὲ καὶ καλλίστη καὶ πλείστη ἐν Χίῳ τῇ νήσῳ. διαφέρει δὲ αὐτῆς ἡ λαμπυρίζουσα, καὶ τυρρηνικῷ κηρῷ ὁμοία τῇ λευκότητι, ἁδρὰ καὶ κάπυρα καὶ εὐθρυβὴς καὶ εὐώδης. ἡ δὲ χλωρὰ ἥττων. δολοῦται δὲ λιβάνου καὶ ῥητίνης στροβιλίνης μιγνυμένων αὐτῇ.

& illitiones faciei, ad nitorem cuti conciliandum. Palpebras oculis incōmodas replicat, mā ducata halitū oris commēdat, gingiuas contrahit. Optima & copiosissima in insula Chio ꝓuenit. Præfertur (nitedulę modo) resplendescés, & candore Tyrrhenicæ ceræ similis, adulta, retorrida, friabilis, odorata, stridoré ędens. Viridis auté inferior est. Adulteraī thuris, resinæq; pineæ nucis mistura.

Περὶ Τερμίνθου. Κεφ. ϛβʹ.

Τέρμινθος γνώριμον δένδρον, ἧς τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς καὶ ὁ φλοιὸς στυπτικὰ ὄντα ἁρμόζει πρὸς ἃ καὶ ἡ σχῖνος, σκευαζόμενα ὁμοίως καὶ λαμβανόμενα. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς ἐστὶν ἐδώδιμος, κακοστόμαχος, οὐρητικὸς, θερμαντικὸς· ἔστι δὲ ἄριστος πρὸς ἀφροδίσια, σὺν οἴνῳ δὲ ποθεὶς, πρὸς φαλαγγίων δήγματα ἁρμόζει. *ἡ δὲ ἐξ αὐτῆς ῥητίνη κομίζεται μὲν ἐξ ἀραβίας τῆς ἐν πέτρᾳ. γίνεται δὲ καὶ ἐν ἰουδαίᾳ καὶ συρίᾳ καὶ ἐν κύπρῳ καὶ ἐν λιβύῃ, καὶ ἐν ταῖς κυκλάσι νήσοις· ἡ δὴ καὶ διαφέρει διαυγεστέρα οὖσα, λευκὴ, ὑαλίζουσα τῷ χρώματι καὶ κυανίζουσα, εὐώδης τερμίνθου πνέουσα. προάγει δὲ πασῶν τῶν ῥητινῶν ἡ τερμινθίνη· καὶ μετὰ ταύτην ἡ σχινίνη, εἶτα ἡ πιτυΐνη καὶ ἡ ἐλατίνη· μεθ'

Terebinthus. Cap. XCII.

Terebinthus cognita arbor est, cuius folia, & semen, & cortex adstringunt, & ad eadem ad quæ lentiscus conueniunt, simili parata modo sumptáque. Fructus esui aptus est, sed stomacho aduersatur: excalfacit, vrinam mouet, venerem excitat, contra phalangiorum morsus conuenienter in vino bibitur. Resina eius ex Arabia petræa defertur. Prouenit etiam in Iudæa, Syria, Cypro, Africa & Cycladibus insulis: sed præualet candida, perlucida, vitreo colore & in cæruleum vergente, odorata, terebinthum olens. Terebinthus resinas omneis antecedit: proxima lentiscina, & è pinu, & abiete: has

has sequitur è picea & pineis nucibus resina. Natura omnibus calfacere, mollire discutere, expurgare. tussi ac tabi cõueniũt per se, aut in eclegmate ex melle, vitia pectoris expurgant, vrinam cient, cruda concoquunt, ventrem emolliunt, palpebras commodissimè replicant, lepras tollunt, cum ærugine ac sutorio atramento, nitróque: auribus saniem emanantibus cum melle & oleo, item in pruritu genitalium vtiles malagmatis, acopísque admiscentur. Laterũ doloribus per se, illitu & appositu auxilio sunt.

μεθ' ἃς ἀριθμοῦνται ἥ τε πευκίνη καὶ ἡ στροβιλίνη. ἔστι δὲ πᾶσα ῥητίνη, μαλακτική, θερμαντική, διαχυτική, ἀνακαθαρτική· βηξὶν ἁρμόζουσα καὶ φθίσεσιν, ἐν ἐκλικτοῖς καθ' ἑαυτὴν ἢ μετὰ μέλιτος, ἀνακαθαίρουσα καὶ τὰ ἐν θώρακος· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὴ καὶ πεπτική, κοιλίαν τε μαλάσσει ἔν τε ἀνακολλήσει τριχῶν ἁρμόζει τῶν ἐν βλεφάροις, καὶ πρὸς λέπρας σὺν ἰῷ χαλκοῦ καὶ χαλκάνθῳ καὶ νίτρῳ, πρός τε τὰ ἰχωρροοῦντα ὦτα σὺν μέλιτι καὶ ἐλαίῳ, καὶ πρὸς κνησμὸν αἰδοίου. μίγνυνται δὲ καὶ ἐμπλάστροις, καὶ μαλάγμασι καὶ ἀκόποις, καὶ πλευρᾶς ἀλγήμασι βοηθεῖ καθ' ἑαυτὴν ἐπιχρισθεῖσα καὶ ἐπιτεθειμένη.

Resinæ aliæ.
Cap. XCIII.

Liquida resina è pinu & picea, à Gallia & Hetruria conuehi solet, atque olim á Colophone petebatur: hinc Colophoniæ sibi cognomentum vendicauit. A Gallia quoque subalpina: quã vernaculo nomine laricem appellant incolæ. Ea in linctu, & per se, magnopere prodest tussi veteri. Colore inter se distant: siquidem alia candida est, alia oleosa, alia mellei liquoris similitudine, vt laringa. Cupressus etiam liquidã fundit resinam,

Περὶ Πητίνης ὑγρᾶς Πιτυΐνης καὶ Πευκίνης. Κεφ. ϟγ′.

Γίνεται δὲ ῥητίνη ὑγρὰ πιτυΐνη καὶ πευκίνη, κομιζόμεναι ἀπὸ γαλλίας καὶ τυρρηνίας, καὶ ἀπὸ κολοφῶνος πάλαι ποτὲ ἐκομίζετο. ἔνθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχε κολοφωνία κληθεῖσα. καὶ ἀπὸ γαλατίας τῆς πρὸς ταῖς ἄλπεσιν, ἣν ἐπιχωρίως οἱ ἐκεῖ ἔποικοι λάριγα ὀνομάζουσιν. ἐξόχως ποιοῦσα πρὸς τὰς χρονίας βῆχας ἐν ἐκλικτῷ καὶ καθ' ἑαυτήν. διάφοροι δέ εἰσι τῷ χρώματι καὶ αὐταί· ἡ μὲν γάρ τις ἐστὶ λευκή, ἡ δὲ ἐλαιώδης, ἡ δὲ μέλιτι ἔοικεν ὥσπερ ἡ λάριξ. γίνεται δὲ καὶ κυπαρισσίνη ῥητίνη ὑγρά.

ἧς τις ποιεῖ πρὸς τὰ αὐτά. τῆς μέν τοι ξηρᾶς, ἡ μέν ἐστι στροβιλίνη καὶ ἐλατίνη, ἡ δὲ πευκίνη, ἡ δὲ πιτυίνη. ἐκλέγου δὲ πασῶν τὴν εὐωδεστάτην καὶ διαυγῆ καὶ μὴ κατάξηρον μὴ δὲ κάθυγρον, κηρώδη δὲ καὶ εὔθρυπτον. διαφέρει δὲ αὐτῶν ἡ πιτυίνη καὶ ἐλατίνη· εὐώδεις γάρ εἰσι καὶ λιβανίζουσαι. κομίζονται δὲ διάφοροι ἐκ πιτυούσης τῆς νήσου, ἥ τις κεῖται κατὰ τὴν ἱσπανίαν. ἡ δὲ πευκίνη καὶ στροβιλίνη, καὶ κυπαρισσίνη, ἐνδεέστεραι εἰσὶ, καὶ οὐχ ὁμοίως κέχρηνται ταῖς δυνάμεσιν ὡς ἐκεῖναι. παραλαμβάνονται δὲ πρὸς ὅσα καὶ ἐκεῖναι. ἡ μέν τοι σχινίνη, ἀναλογεῖ τῇ τερμινθίνῃ.

*Περὶ λιγνύος ῥητίνης. Κε. ϟδ΄.

Καίεται δὲ πᾶσα ῥητίνη ὑγρὰ ἐν τετραπλασίονι ἀγγείῳ κατὰ τὸ τοῦ ἐγχεομένου ὑγροῦ πλῆθος. δεῖ γὰρ χοῦν μὲν τῆς ῥητίνης, δύο δὲ χόας ὀμβρίου ὕδατος βαλόντας εἰς ἀγγεῖον, ἕψειν ἐπ᾽ ἀνθράκων πράως, διηνεκῶς κινοῦντας ἄχρις οὗ ἄνοσμος γένηται καὶ εὔθρυπτος καὶ κατάξηρα. καὶ ὡς τοῖς δακτύλοις εἴκειν. λοιπὸν δεῖ ψύξαντας εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον ἀκόνιτον, *τουτέστιν ἀπίσσωτον, ἀποτίθεσθαι. γίνεται δὲ ἐξόχως λευκή, δεῖ μέν τοι προδιυλίζειν πᾶσαν ῥητίνην τήκοντας, ἵνα χωρισθῇ τὸ ῥυπῶδες αὐτῆς.

καίονται

quę ad eadẽ pollet. Quæ verò aridarũ generi aſcribunt̃, quædã ex pineis nucib⁹, aliæ abiete, aliæ picea & pinu exierunt. Eligi debet lógè omniũ odoratiſsima, tráslucẽs, nõ retorrida, neq; diluta, quádã ceræ faciem præbẽs, & friabilis. E picea & abiete reſinæ cæteras antecedũt: odoratæ enim ſunt, atq; thus odore imitátur. Præſtantiores à Pityuſa inſula deferunt̃, quæ ſecũdũ Hiſpaniã ſita eſt. Sed q̃ è picea, nucib⁹ pineis & cupreſſo manarũt, nihil ad illas, nec tãtis viribus potiũtur. Veruntamen eorundem gratia quorũ & illæ ſumi ſolẽt. Lentiſcina terebinthinæ reſpõdet.

Fuligo reſinæ. Cap. XCIIII.

Vritur reſina omnis liquida in vaſe quadruplæ capacitatis ad humoré, qui infunditur: itaque reſinæ congius, in duobus aquæ pluuiæ coquit̃, ſubiectis leuibus prunis, reſina aſsiduè mouet̃, donec omnis odor aboleatur, & friabilis & retorrida reddat̃, ac digitis cedat. Cęterũ vbi rifrixit, in fictile non picatũ, quod aconitũ vocãt, id eſt non illitum, recõditur. Fiet etiam eximij cãdoris, ſi reſina omnis eliquata præcolet̃, quó fœculenta ſordes excernatur.

Vruntur

Vruntur quoque ſine aqua, primum lento igne: & vbi coire cœperũt, maior carbonũ ſtrues ſupponitur, & triduo citra intermiſsionem diſcoquuntur, vſque dum antedictas naturæ ſuæ notas exuerint: mox, vt dictum eſt, reponuntur. Aridas vnius diei ſpatio decoxiſſe ſatis eſt. Vſtæ odoratis malagmatibus, & acopis, & vnguentorum colorationibus magnopere vtiles ſunt. E reſina perinde atq; thure fuligo excipitur, ad circumlitiones idonea: quibus palpebras fucant, & colorem mentiuntur. Prodeſt glabris genis, collachrymationibus, eroſisq; oculorum angulis, ex ea fit atramentum ſcriptorium.

Pix liquida. Cap. XCV.

Pix liquida, quam alij conum vocant, è pinguiſsimis pini piceæque lignis congregatur. Optima eſt ſplendens, ſyncera, læuis. Contra venena, phthiſin, purulentam excreationem, tuſſes, ſuſpiria, & pectoris humores, qui difficile extuſsiuntur, efficax eſt, eclegmate cyathi mẽſura cũ melle dato. Tonſillarum & vuę inflammationes, anginæq; vtiliter perunguntur: purulẽtis auribus infunditur cum roſaceo,

&

καίονται δὲ καὶ δίχα ὕδατος ἐπ' ἀνθράκων κούφως τὸ πρῶτον· ὅταν δὲ μέλλωσι* συστρέφειν ἀθρόως καὶ πολλοὺς ὑποθετέον τοὺς ἄνθρακας, καὶ ἑψητέον ἀδιαλείπτως ἐφ' ἡμέρας καὶ νύκτας τρεῖς, ἄχρις ἂν τὸ προειρημένον ἰδίωμα ἀπολίπωσιν, ἀποτίθεσθαι δὲ ὡς εἴρηται. τὰς μέν τοι ξηρὰς ἀρκέσει δι' ὅλης ἡμέρας ἑψήσαντας ἀποτίθεσθαι. συγχρῶνται δὲ καὶ αἱ κεκαυμέναι, εἴς τε τὰ εὐώδη τῶν μαλαγμάτων καὶ ἄκοπα, καὶ εἰς χρωματισμοὺς μύρων. ἐκλαμβάνεται δὲ καὶ λιγνὺς ῥητίνης ὥσπερ ἐπὶ τοῦ λιβάνου, ἥτις χρησιμεύει πρός τε καλλιβλέφαρα, καὶ περιβεβρωμένους κανθοὺς καὶ μαδῶντα βλέφαρα, καὶ δακρύοντας ὀφθαλμούς. γίνεται δὲ ἐξ αὐτῆς καὶ μέλαν ᾧ γράφομεν.

Περὶ Πίσσης ὑγρᾶς. Κεφ. ϛε.

Πίσσα ἡ μὲν ὑγρὰ ἣν ἔνιοι κῶνον καλοῦσι, συνάγεται μὲν ἐκ τῶν λιπαρωτάτων ξύλων, πεύκης καὶ πίτυος. ἔστι δὲ καλὴ ἡ στίλβουσα καὶ λεία καὶ καθαρά. ποιεῖ δὲ πρὸς θανάσιμα φάρμακα, φθισικοὺς, ἐμπυϊκοὺς, βῆχας, ἄσθματα δυσανάγωγα τῶν ἐν θώρακι ὑγρῶν, ἐκλειχομένη κυάθου πλῆθος μετὰ μέλιτος. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς τῶν παρισθμίων καὶ σταφυλῆς φλεγμονὰς καὶ συνάγχας διαχριομένη· καὶ πρὸς τὰ πυορροοῦντα ὦτα σὺν ῥοδίνῳ.

καὶ

καὶ πρὸς ἑρπετῶν δήγματα σὺν ἁλσὶ λείοις καταπλασσομένη, καὶ κηρῷ δὲ ἴσῳ μιγεῖσα, λεπροὺς ὄνυχας ἀφίστησι, φύματά τε ὑστέρας καὶ σκληρίας δακτυλίου διαφορεῖ· σὺν κριθίνῳ δὲ ἑψηθεῖσα ἀλεύρῳ καὶ παιδὸς οὔρῳ, χοιράδας περιρρήσσει· μετὰ δὲ θείου ἢ πίτυος φλοιοῦ ἢ πιτύρων, ἕρπητας ἐπέχει καταχριομένη· μάννῃ δὲ καὶ κηρωτῇ μιγεῖσα, τὰς ὑποφορὰς παρακολλᾷ, πρός τε τὰς ἐν ποσὶ καὶ δακτυλίῳ ῥαγάδας ἁρμόζει καταχριομένη, πληροῖ τε τὰ ἕλκη, καὶ ἀποκαθαίρει σὺν μέλιτι, σὺν σταφίδι δὲ καὶ μέλιτι, ἄνθρακας καὶ σηπεδόνας περιχαράσσει· μίγνυται δὲ καὶ σήπτοις χρησίμως.

Περὶ Πισσελαίου. Κεφ. ςς΄.

Γίνεται δὲ καὶ πισσέλαιον ἐκ τῆς πίσσης, χωριζομένου τοῦ ὑδατώδους αὐτῆς· ἐφίσταται δὲ τοῦτο καθάπερ ὀρρὸς γάλακτι, καὶ ἐκλαμβάνεται δὲ ἐν τῇ ἑψήσει τῆς πίσσης, ὑπεραιωρουμένου ἐρίου καθαροῦ, ὅπερ ὅταν ἐκ τοῦ ἀναφερομένου ἀτμοῦ γένηται διάβροχον, ἐκθλίβεται εἰς ἀγγεῖον, καὶ τοῦτο γίνεται ἐφ᾽ ὅσον ἂν χρόνον ἡ πίσσα ἕψηται. ποιεῖ δὲ πρὸς ὅσα καὶ ἡ ὑγρὰ πίσσα. δασύνει δὲ καὶ ἀλωπεκίας καταπλασσόμενον μετὰ κριθίνου ἀλεύρου· θεραπεύει δὲ τοῦτο καὶ ἡ ὑγρὰ πίσσα, καὶ τὰ ἐπὶ τῶν κτηνῶν ἕλκη καὶ ψώρας ἐπιχριομένη.

Περὶ

& illinit cũ trito sale serpentiũ morsib⁹: adiecta verò pari cera scabros vngues extricat, impetiginesq́; emẽdat: vuluæ duritias ac sedis tubercula discutit: cũ farináq; hordeacea et pueri ĩpubis vrina decocta, strumas rũpit: cohibet vlcera q̃ serpũt, cũ pineo cortice, aut sulphure, aut furfuribus illita. Cæterũ cũ thuris mãna & cerato ꝓfũdos vlcerũ sin⁹ cõglutinat, rimis sedis & pedũ, magno auxilio illinit: vlcera replet, & cũm melle purgat: quin & cũ vua passa, et melle carbunculos, & putrida vlcera emarginat, disrumpitq́;: erodẽtibus medicamẽtis, quas septas vocãt, ꝓbẽ immiscetur.

Picinũ oleũ. Cap. XCVI.

E pice fit quod pisselæon appellãt, separato liquore aquoso, qui supernatat pici, sicut serum lacti. Nam expansa, quãdiu pix coquitur, supra cortinam vellera pura madescunt, acceptóque halitu eius exprimuntur in vas. Quas pix liquida, præbet vtilitates. alopecias capillo replet cum farina hordeacea illitum, quibus & liquida pix medetur iumẽtorum vlcera scabiémque emẽdat.

Fuligo liquidæ picis. Cap. XCVII.

Fit hoc modo è liquida pice fuligo:In lucerna noua q̃ ellychnium habeat, nonnihil picis incendito,lucernáq; fictili vase in clibani speciem cõformato, superius in angustum fornicato,inferius perforato, vt clibani esse solent;operito, & adoleri finito:consumptoq; liquore nouũ infundito,quo ad sufficientem vsui fuliginem colligeris.Vis ei adstringẽs, acrisq;. Vsui est ad pigmẽta quib9 palpebras linunt & venustant, & ad circũlitiones.Item vbi glabris genis pilos restitui oportet, ad imbecilles lachrymosósq; oculos, insuper ad eorũdem vlcera non inutilis est.

Pix arida. Cap. XCVIII

Liquida pix decocta in spissam coit,quã vocant aliqui palimpissam:quo in genere quędam visci modo lentescit,boscas cognominata: altera sicca est.Probat̃ pura, pinguis, odorata, subrufa, resinosa. Talis Brutia & Lycia, picis resinæque simul naturam habentes. Calfactoriam vim habet: dura emollit, pus mouet, tubercula pannósque discutit,

vlcera

Περὶ λιγνύος τῆς ἐξ ὑγρᾶς πίσσης. Κεφ. ϟζʹ.

Γίνεται δὲ καὶ λιγνὺς τῆς ὑγρᾶς πίσσης οὕτως· εἰς λύχνον καινὸν ἐλλυχνιασμένον δοὺς τι τῆς πίσσης, ἅψον καὶ πωμάσας τὸν λύχνον καινῷ ἀγγείῳ κεραμέῳ κλιβανοειδεῖ, ἄνωθεν μὲν περιφερεῖ καὶ στενῷ, κάτωθεν δὲ τρῆμα ἔχοντι καθάπερ οἱ κλίβανοι, ἔα καίεσθαι, ὅταν δὲ ἀναλωθῇ τὸ πρότερον ὑγρὸν, ἄλλο ἐπίχεε, ἕως ἂν αἰθαλώσῃς λιγνὺν αὐτάρκη, καὶ χρῶ. Δύναμιν δὲ ἔχει δριμεῖαν καὶ στυπτικήν. χρηστέον δὲ αὐτῇ, εἰς τὰ καλλιβλέφαρα καὶ περιχριστά, καὶ ὅπου μεμυδηκότα βλέφαρα τριχοφυῆσαι δεῖ, καὶ πρὸς ἀσθενέστερα καὶ δακρυῤῥοοῦντα· ἔτι δὲ εἰς ἑλκώδη ὄμματα χρήσιμος.

Περὶ ξηρᾶς πίσσης. Κεφ. ϟηʹ.

Ἡ δὲ ξηρὰ πίσσα, ἑψομένης τῆς ὑγρᾶς γίνεται· καλεῖται δὲ αὐτὴ ὑπ' ἐνίων παλίμπισσα. γίνεται δὲ αὐτῆς, ἡ μέν τις ἰξώδης, βοσκὰς καλουμένη, ἡ δὲ, ξηρά. ἔστι δὲ καλὴ ἡ καθαρὰ, καὶ λιπαρὰ, εὐώδης τε καὶ ὑπόκιῤῥος καὶ ῥητινώδης. τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ λυκιακὴ καὶ βρυτία δύο φύσεων ἔχουσαι πίσσης ἅμα καὶ ῥητίνης. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, πυοποιὸν, διαφορητικὴν φυμάτων καὶ φυγέθλων,

καὶ

καὶ πληρωτικὴν ἑλκῶν, μίγνυται δὲ καὶ τραυματικοῖς χρησίμως.

vlcera replet, vulnerariis medicaminibus cõmodè permiſcet.

Περὶ Ζωπίσσης. Κεφ. ϙθ'.

Ζώπισσαν δὲ οἱ μὲν, εἶπον τὴν ἐκ τῶν πλοίων ξυομένην ῥητίνην μετὰ τοῦ κηροῦ, καλουμένην ὑπ' ἐνίων ἀπόχυμα, οὖσαν διαχυτικὴν διὰ τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ βρέχεσθαι· οἱ δὲ, τὴν πιτυΐνην ῥητίνην οὕτως ὠνόμασαν.

Zopiſſa. Cap. XCIX.

Zopiſſam aliqui aiunt deraſam nauibus reſinam cum cera, quam alij apochyma appellant. Ea diſsipandi naturam habet: quoniam marino ſale macerata ſit. Alij pineam reſinam hoc nomine vocauerunt.

Περὶ Ἀσφάλτου. Κεφ. ρ'.

Ἄσφαλτος διαφέρει ἡ ἰουδαϊκὴ τῆς λοιπῆς· ἔστι δὲ καλὴ ἡ πορφυροειδῶς στίλβουσα, εὔτονος τῇ ὀσμῇ καὶ βαρεῖα· ἡ δὲ μέλαινα καὶ ῥυπώδης φαύλη. δολοῦται γὰρ πίσσης μιγνυμένης. γεννᾶται καὶ ἐν φοινίκῃ, καὶ ἐν σιδόνι, καὶ ἐν βαβυλῶνι. καὶ ἐν ζακύνθῳ. γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀκραγαντίνων χώραν τῆς σικελίας, ὑγρὸν ἐπινηχόμενον ταῖς κρήναις, ᾧ χρῶνται εἰς τοὺς λύχνους ἀντὶ ἐλαίου, καλοῦντες αὐτὸ σικελὸν ἔλαιον, πλανώμενοι· ἔστι γὰρ ἀσφάλτου ὑγρᾶς εἶδος.

Bitumen. Cap. C.

Bitumẽ Iudaicũ cæteris anteponitur. Cuius probatio eſt, vt purpuræ modo ſplendeat, ſitq; põderoſum, ac validũ odorem vibret. Nigrũ autẽ & ſordidũ, vitioſum eſt. Adulteratur pice. Gignitur in Phœnice, Babylone, Zacyntho, & Sydone. Liquidum inuenitur in Agragantino Siciliæ, fontibus innatans: quo vtuntur ad lucernarum lumina, olei vice. Hallucinantur, qui id Sicilicũ oleũ nominant: nanq; liquidi bituminis genus eſſe conſtat;

Περὶ Πισσασφάλτου. Κεφ. ρα'.

Καλεῖται δέ τις καὶ πισσάσφαλτος γεννωμένη ἐν ἀπολλωνίᾳ τῇ πρὸς ἐπιδαύρῳ, ἥ τις ἐκ τῶν κεραυνίων ὀρῶν συγκαταφέρεται, τῇ τοῦ ποταμοῦ ῥύμῃ, καὶ ἐκβράσσεται κατὰ τὰς ἠϊόνας, βωλοειδῶς συμπεπηγυῖα, ὄζουσα πίσσης μεμιγμένης ἀσφάλτῳ.

Piſſaſphaltum. Cap. CI.

Naſcitur in Apolloniatarum agro circa Epidaurum, quæ piſſaſphaltos appellatur. Ea Ceraunijs mõtibus deuoluta, impetu fluminis rapitur, æſtúque in littus expuitur, illic coacta in glebas, miſtam bitumini picem redolet.

Naphtha. Cap. CII.

Naphtham vocant Babylonij, bituminis colamen, colore cādidum: inuenitur etiam nigrum. Vis ei ignium rapax, ita vt ex ſpatio protinus in eam tranſiliant. Ad ſuffuſiones oculorum, & albugines vtilis. Bitumen omne diſcutit, glutinat, emollit, ab inflammatione tuetur: vuluarum procidentia, ſtrangulationéſque olfactu, ſuffitu, impoſitu, emēdat: comitiales morbos ſuffitum deprehendit, gagatæ lapidis more: purgationes mulierum cum vino, & caſtorio potum elicit, tuſsim veterem & anhelitum adiuuat, ſerpentium morſibus, coxendicum laterúmque doloribus auxiliatur, datur cœliacis in catapotio deuorandum, cum aceto potum diſcutit ſanguinem cōcretum, dyſentericis cum ptiſana liquatum infunditur, diſtillationibus ſuffitione medetur, mitigat dentiū dolores oblitum, cæterùm pilos incōmodos ſiccū replicat, ſpecillo impoſitum: cōcalfactum autem, & cum farina hordeacea, nitro & cera illitū, podagris, articulorum doloribus, lethargicíſque prodeſt. Piſſaſphaltos eadem,

Περὶ Νάφθας. Κεφ. ρβʹ.

Καλεῖται δέ τις καὶ νάφθα, ὅπερ ἐστὶ τοῦ βαβυλωνίου ἀσφάλτου περιήθημα, τῷ χρώματι λευκόν· εὑρίσκεται δὲ καὶ μέλαν. Δύναμιν ἔχον ἁρπακτικὴν τοῦ πυρὸς, ὥστε καὶ ἐκ διαστήματος ἁρπάζειν τοῦτο, ὅπερ πρὸς ὑποχύσεις χρησιμεύει καὶ λευκώματα. Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶσα ἄσφαλτος ἀφλέγμαντον, κολλητικὴν, διαφορητικὴν, μαλακτικὴν, ποιοῦσα πρὸς πνίγας ὑστερικὰς καὶ προπτώσεις· περιθεμένη καὶ ὀσφραινομένη καὶ ὑποθυμιωμένη· ἐλέγχει δὲ καὶ ἐπιληπτικοὺς ὑποθυμιαθεῖσα καθάπερ καὶ ὁ γαγάτης λίθος· πινομένη δὲ μετ' οἴνου καὶ καστορίου ἔμμηνα κινεῖ καὶ βηξὶ χρονίαις καὶ ἀσθματικοῖς καὶ δυσπνοίαις βοηθεῖ, καὶ ἑρπετῶν δήγμασι, καὶ ἰσχίων πόνοις καὶ πλευρᾶς· δίδοται δὲ καὶ κοιλιακοῖς καταπότιον, καὶ θρόμβους αἵματος διαλύει σὺν ὄξει ποθεῖσα· ἐγκλύζεται καὶ ἐπὶ δυσεντερικῶν σὺν πτισάνῃ τακεῖσα, καὶ καταρρόους ὑποθυμιωμένη θεραπεύει, καὶ ὀδόντων ἀλγήματα περιπλασθεῖσα πραΰνει, ἀνακολλᾷ δὲ καὶ τρίχας ἡ ξηρὰ διὰ μηλωτίδος· θερμανθεῖσα δὲ ἀρήγει τι, καὶ ποδαγρικοῖς, καὶ ἀρθριτικοῖς καὶ ληθαργικοῖς σὺν ὠμῇ λύσει καὶ κηρῷ καὶ νίτρῳ καταπλασθεῖσα· ἡ δὲ πιττάσφαλτος δύναται

δύναται ὅσα πίσσα καὶ ἄσφαλτος μιχθῶτα.

Περὶ Κυπαρίσσου. Κεφ. ργ΄.

Κυπάρισσος στύφει, ψύχει· ἧς τὰ φύλλα ποθέντα μετὰ γλυκέος καὶ σμύρνης ὀλίγης, κύστει ῥευματιζομένῃ καὶ δυσουρίαις βοηθεῖ. τὰ δὲ σφαιρία κοπέντα καὶ σὺν οἴνῳ πινόμενα, ἁρμόζει πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν καὶ δυσεντερίαν, καὶ κοιλίας ῥευματισμὸν, ὀρθόπνοιαν, βῆχα· καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν τὸ αὐτὸ ποιεῖ· μαλάττει δὲ καὶ σκληρίας κοπέντα μετὰ σύκου, καὶ πολύποδας τοὺς ἐν μυκτῆρσιν ἰᾶται, ἐκβάλλει δὲ καὶ λεπριῶντας ὄνυχας, σὺν ὄξει καθεψηθέντα καὶ λειανθέντα μετὰ θέρμων, στέλλει δὲ καὶ ἐντεροκήλας καταπλασθέντα. καὶ τὰ φύλλα δὲ αὐτὰ ποιεῖ. δοκεῖ δὲ καὶ κώνωπας διώκειν τὰ σφαιρία μετὰ τῆς κόμης θυμιαθέντα. τὰ δὲ φύλλα λεῖα καταπλαττόμενα, τραύματα κολλᾷ· ἔστι δὲ καὶ ἴσχαιμα, σὺν ὄξει δὲ λειωθέντα, τρίχας βάπτει, καταπλάσσεται δὲ καθ᾽ ἑαυτὰ καὶ σὺν ἀλφίτῳ πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας, ἄνθρακας, καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, κηρωτῇ δὲ μιχθέντα, στόμαχον κρατύνει ἐπιτιθέμενα.

Περὶ ἀρκευθίδος. Κεφ. ρδ΄.

Ἔστιν ἀρκευθὶς ἡ μὲν μικρὰ, ἡ δὲ μεγάλη· δριμεῖαι δὲ ἀμφότεραι,

διουρητι-

eadem, quæ pix & bitumen, si misceantur, potest.

Cupressus. Cap. CIII.

Cupressus refrigerat, & astringit. Cuius folia ex passo, & exiguo myrrhæ pota, vesicæ rheumatismis, & vrinæ difficultati auxiliantur. Pilulæ autem ex vino tusæ in dysenteria, alui fluxione, tussi, & orthopnœa, aut si reiiciatur sanguis, conuenientissimè bibuntur: earum decoctum eosdem præbet effectus: tusæ cum fico durities emolliũt, nariúmque polypo medentur: in aceto coctæ, & cum lupinis detritæ scabros vngues eiiciunt: hernias intestinorum prolapsu erumpentes illitu reprimunt. Folia eadem præstant. Pilulæ cum arboris coma suffitæ, culices abigere existimantur. Folia trita & ĩposita, vulnera cõglutinant: sanguinem supprimunt, capillum ex aceto tingunt, illinuntur per se, aut cum pollenta ignibus sacris, vlceribus quæ serpunt, carbunculis & oculorum inflammationibus, admota cũ cerato stomachum corroborant.

Iuniperus. Cap. CIIII.

Iuniperi gña duo: altera maior altera minor, vtraque acris est.

Excalfacit, & vrinā mouet, accensa serpētes fugat. Baccarum nōnullæ nucis iuglādis magnitudine nōnūquā grandescere, aliæ nucē Pōticā æquare inueniunt̄: rotūdæ, odoratæ, in mādendo dulces, subamaræ q̄ arceuthides etiā, id est baccæ iuniperi, nominant̄. Modicè calfaciūt: & astringūt, stomacho vtiles, cōtra pectoris viti[a], tussim, inflatiōes, tormina, & serpētiū ictus efficacissimè bibunt̄: vrinā ciēt, vnde ruptis, cōuulsis, & vuluæ strāgulatui subueniunt.

Herba Sabina. Cap. CV.

SABINA duorum generum est. Vna foliis cupresso similis, spinis horridior, grauiter olens, acris & feruens: arbor est coactæ breuitatis, quæ sese magis in latitudinem fundit: huius foliis nonnulli pro suffitu vtuntur. Altera tamarici folio similis est. Vtriusque folia nomas sistunt, collectiones illitu mitigāt, & cum melle nigritias sordésque repurgant, carbunculos cum vino, pota rumpunt, sanguinem per vrinam eliciunt, partus apposita extrahunt, & suffitu idem præstant, vnguentis calfacientibus immiscentur, & priuatim

διουρητικαὶ καὶ θερμαντικαί, θυμιώμεναί τε θηρία διώκουσιν. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῶν ὁ μέν τις καρύου μέγεθος εὑρίσκεται· ὁ δὲ* καρύου ποντικοῦ ἴσος· στρογγύλος τε καὶ εὐώδης καὶ γλυκὺς ἐν τῷ διαμασᾶσθαι, καὶ ὑπόπικρος, ἀρκευθὶς καλούμενος, θερμαντικὸς μετρίως καὶ στυπτικός, εὐστόμαχος· ποιῶν πρὸς τὰ ἐν θώρακι καὶ βῆχας καὶ πνευματώσεις καὶ στρόφους καὶ θηρία πινόμενος· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικός, ὅθεν καὶ σπάσμασι καὶ ῥήγμασι καὶ ὑστερικαῖς πνιγομέναις ἁρμόζει.

Περὶ Βράθυος. Κεφ. ρέ.

Βράθυς, ἔνιοι βάραθρον καλοῦσι· ἔστι δὲ τούτου εἴδη δύο. τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ ἐστὶ τοῖς φύλλοις ὅμοιον κυπαρίσσῳ, ἀκανθωδέστερον δὲ καὶ βαρύοσμον, δριμύ, πυρωτικόν· κολοβὸν δὲ τὸ δένδρον καὶ εἰς πλάτος μᾶλλον χεόμενον. χρῶνται δέ τινες τοῖς φύλλοις ἀντὶ θυμιάματος. Τὸ δὲ ἕτερον μυρίκῃ τοῖς φύλλοις ὅμοιον. ἀμφοτέρων δὲ τὰ φύλλα ἵστησι νομάς, καὶ φλεγμονὰς καταπλαττόμενα πραΰνει, ἀποκαθαίρει τε μελανίας σὺν μέλιτι καταπλασσόμενα, καὶ τὰς ῥυπαρίας καὶ ἄνθρακας περιρρήγνυσι σὺν οἴνῳ ποθέντα, καὶ αἷμα δι᾽ οὔρων ἄγει, ἔμβρυα τε* ἐκτινάσσει, προστεθέντα δὲ καὶ ὑποθυμιαθέντα, τὸ αὐτὸ ποιεῖ· μίγνυται δὲ καὶ τοῖς θερμαντικοῖς χρίσμασιν,

σιν, ἰδίως δὲ τῷ γλευκίνῳ.

Περὶ Κέδρου. Κεφ. ρς΄.

Κέδρος δένδρον ἐστὶ μέγα, ἐξ οὗ ἡ λεγομένη κεδρία συνάγεται· καρπὸν δὲ ἔχει ὥσπερ ἡ ἄρκευθος, *φέρουσα μέγεθος μύρτου περιφερῆ. Τῆς δὲ κεδρίας ἀρίστη ἡ παχεῖα καὶ διαυγὴς, βαρεῖα τῇ ὀσμῇ· ἀποχεομένη δὲ κατὰ σταλαγμοὺς ἐπιδιαμένουσα καὶ μὴ διαχεομένη. Δύναμιν δὲ ἔχει σηπτικὴν μὲν τῶν ἐμψύχων, φυλακτικὴν δὲ τῶν νεκρῶν σωμάτων· ὅθεν καὶ νεκροῦ ζωήν τινες αὐτὴν ἐκάλεσαν. καὶ ἱμάτια δὲ καὶ δέρματα φθείρει διὰ τὸ θερμαίνειν ἐπιτεταμένως καὶ ξηραίνειν· εὐθετεῖ δὲ εἴς τε ὀφθαλμικὰ ὀξυδερκὴς οὖσα ἐγχριομένη, καὶ λευκώματα καὶ οὐλὰς σμήχει, σὺν ὄξει διακλυζομένη, σκώληκας τοὺς ἐν ὠσὶ κτείνει, ἤχους τε καὶ συριγμοὺς παύει σὺν ὑσσώπου ἀφεψήματι ἐγχεομένη, εἴς τε ἐμβρώματα ὀδόντων ἐνσταλαγεῖσα, θραύει μὲν τὸν ὀδόντα, παύει δὲ τὴν ἀλγηδόνα, σὺν ὄξει δὲ διακλυζομένη τὸ αὐτὸ ποιεῖ, περιχρισθεῖσα δὲ αἰδοίῳ πρὸ τῆς συνουσίας, ἀτόκιόν ἐστι, συναγχικῶν τε περίχριστός ἐστι καὶ παρισθμίων φλεγμοναῖς βοηθεῖ, φθεῖράς τε καὶ κόνιδας φθείρει περιχρισθεῖσα, κεράστου δὲ δήγμασι σὺν ἁλσὶ καταπλασσομένη ἀρήγει, πρός τε λαγωοῦ θαλασσίου πόσιν, σὺν γλυκεῖ λαμβανομένη βοηθεῖ,

ὠφελεῖ

priuatim gleucino.

Cedrus. Cap. CVI.

Cedrus arbor magna eſt, ex qua picẽ colligunt, quæ cedria vocatur: iuniperi modo baccas parit, baccarum myrti magnitudine, rotundas. Cedria optima eſt craſſa, perlucida, grauis odoris: quæ dũ effunditur, guttatim nõ diſsipata coit. Cui ea vis ineſt vt defuncta corpora conſeruet, & viuentia corrumpat, qua ex cauſa mortuorum vitam aliqui appellauere. Veſtimenta quoque, & pelles eximia calfaciendi, & ſiccandi dote, corrumpit: magni ad ocularia medicaméta vſus, quippe illita oculis claritatem affert, albugines cicatricésq; detergit, inſtillata autem cum aceto vermes aurium necat, cũ hyſſopi decocto infuſa ſonitus ſibilósque ſedat, cauis dentium indita eos frangit, & dolores leuat, idem facit cùm ex aceto colluitur: peruncto ante coitũ genitali abortiuum fieri conſtat, anginæ ea perunguñt, tonſillarum inflammationibus auxilio eſt, lendes pediculósq; illitu enecat, ceraſtæ morſibus cum ſale impoſita ſubuenit, cõtra hauſta leporis marini venena, in paſſo ſumpta auxiliatur:

in elephantia, aut linctu, aut perunctione proficit: pulmonum vlcera purgat, & si cyathus eius sorbeatur, persanat: vermes & tineas subter indita necat, & partus extrahit. Fit & oleum, à cedria separatū, dum coquitur, velleribus supra halitum eius expansis, vt in pice. Eiusdem ad omnia vsus: priuatim vehemẽter perunctum scabiem quadrupedum, canū, boumque persanat: inhærentes ricinos enecat, vlcera quæ ex tonsura acceperunt, ad cicatrices perducit. Cedrides cedri fructus vocantur. Calfactoriam vim habẽt, stomacho aduersantur, auxilio sunt tussi, conuulsis, ruptis, stranguriæ: menses ciunt, ex polline piperis poti: contra haustum leporem marinum in vino sumuntur, serpentes fugantur, perūcto ex adipe ceruino aut medulla, corpore: in antidota adduntur. Fuliginem, quomodo ex pice, congeri oportet, quæ eandẽ, quam picea fuligo vim præbet.

Laurus. Cap. CVII.

Laurus quædam tenui folio constat, altera latiore. Vtraque excalfactoriā naturam habet, & emolliẽtem. Vnde decoctū earum

ὠφελεῖ καὶ ἐλεφαντιῶντας ἐκλειχομένη, καθαίρει καὶ τὰ ἐν πνεύμονι ἕλκη, καὶ ἰᾶται ὅσον κύαθος ῥοφουμένη. σκώληκάς τε καὶ ἀσκαρίδας ἐγκλυζομένη φθείρει καὶ ἔμβρυα κατασπᾷ. γίνεται δὲ καὶ ἔλαιον ἐξ αὐτῆς χωριζόμενον ἀπὸ τῆς κεδρίας δι' ἐρίων ὑπεραιωρουμένων ἐν τῇ ἑψήσει ὡς ἐπὶ τῆς πίσσης, ποιοῦν πρὸς ὅσα καὶ ἡ κεδρία. θεραπεύει δὲ τὸ ἔλαιον ἰδίως καὶ τὰς ἐπὶ τῶν τετραπόδων ψώρας καὶ κυνῶν καὶ βοῶν ἀνδρικῶς καταχριόμενον. καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῶν κρότωνας φθείρει, *καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ κουρᾷ γινομένας ἑλκώσεις αὐτῶν ἐπουλοῖ*. τὴν δὲ λιγνὺν συνακτέον αὐτῆς ὡς ἐπὶ τὴν τῆς πίσσης δύναμιν ἔχουσαν τὴν αὐτὴν ἐκείνῃ. *κεδρίδες δὲ καλοῦνται) οἱ ἐξ αὐτῆς καρποί. Δύναμιν δὲ ἔχουσι θερμαντικὴν, κακοστόμαχον. βοηθοῦσι δὲ βηξὶ, σπάσμασι, ῥήγμασι· στραγγουρίας, καὶ ἔμμηνα ἄγουσι μετὰ πεπέρεως λείου πινόμεναι, καὶ πρὸς λαγωοῦ θαλαττίου πόσιν σὺν οἴνῳ λαμβάνονται. διώκουσι καὶ θηρία χριομένου τοῦ σώματος σὺν ἐλαφείῳ στέατι ἢ μυελῷ, μίγνυνται δὲ καὶ ἀντιδότοις.

Περὶ Δάφνης. Κεφ. ρζ'.

Δάφνη, ἡ μέν τις ἐστὶ λεπτόφυλλος, ἡ δὲ, πλατυτέρα. θερμαντικαὶ δὲ ἀμφότεραι καὶ μαλακτικαί. ὅθεν τὸ ἀφέψημα αὐτῶν

αὐτῶν εἰς ἐγκαθίσματα τὰ περὶ μήτραν καὶ κύστιν ἁρμόζει. τὰ δὲ χλωρὰ τῶν φύλλων, ἠρέμα ὑποστύφει· ὠφελεῖ δὲ λεῖα καταπλασθέντα, σφηκῶν καὶ μελισσῶν πληγάς. Δύναται δὲ καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν πραΰνειν σὺν ἀλφίτῳ καὶ ἄρτῳ καταπλασθέντα, ποθέντα δὲ παραλύει τὸν στόμαχον, καὶ ἐμέτους κινεῖ. Αἱ δὲ δαφνίδες θερμαντικώτεραι τῶν φύλλων εἰσί· ποιοῦσιν οὖν ἐνλειχόμεναι λεῖαι σὺν μέλιτι ἢ γλυκεῖ, πρὸς φθίσιν καὶ ὀρθόπνοιαν καὶ τοὺς περὶ θώρακα ῥευματισμούς· πίνονται δὲ σὺν οἴνῳ πρὸς σκορπιοπλήκτους, καὶ ἀλφοὺς δὲ σμήχουσι. τὸ δὲ πίεσμα αὐτῶν, ὠταλγίαις καὶ δυσηκοΐαις βοηθεῖ, σὺν οἴνῳ παλαιῷ καὶ ῥοδίνῳ ἐγχεόμενον. μίγνυται καὶ ἀκόποις καὶ συγχρίσμασι θερμαντικοῖς καὶ διαφορητικοῖς. ὁ δὲ φλοιὸς τῆς ῥίζης αὐτῶν, λίθους θρύπτει καὶ ἔμβρυα κτείνει καὶ ἡπατικοὺς ὠφελεῖ, τριωβόλου πλῆθος σὺν οἴνῳ εὐώδει πινόμενος.

Περὶ Πλατάνου. Κεφ. ρή.

*Πλατάνου τὰ τρυφερὰ τῶν φύλλων ἑψηθέντα ἐν οἴνῳ καὶ καταπλασθέντα, στέλλει ῥεύματα ὀφθαλμῶν, κουφίζει δὲ καὶ τὰ οἰδήματα καὶ φλεγμονάς. ὁ δὲ φλοιὸς ἑψηθεὶς ἐν ὄξει, ὀδονταλγίας ἐστὶ διάκλυσμα. τὰ δὲ σφαιρία χλωρὰ σὺν οἴνῳ ποθέντα, ἑρπετοδήκτοις βοηθεῖ· ἀνα-

earũ in muliebres inſeſſus additũ, vuluæ & veſicæ vitiis conuenit. Virẽtia folia ſenſim ſubſtringũt: illita quoq; ac trita veſparũ apiúmq; ictib⁹ opitulãtur, eadẽ cum polenta, & pane illita inflammationẽ omnẽ mitigãt, ſed pota ſtomachũ effundunt, & vomitiones mouent. Lauri baccę magis, q̃ folia calfaciũt: ergo in eclegmate tritæ cũ melle vel paſſo proſunt tabi, orthopnœæ, & omnib⁹ thoracis rheumatiſmis: cõtra ſcorpionũ ictus ex vino bibuntur, vitiligines emaculãt. Succ⁹ baccarũ vtiliſsimè auriũ dolori, & grauitati inſtillatur, cũ vino vetere, & roſaceo. In medicamẽta aũt adiiciũtur, quæ neruorũ laſsitudines reficiũt, acopa vocant: & ad vnguẽta, quæ calfaciũt, & diſcutiũt. Cortex radicis calculos rumpit, partus necat, hepaticis prodeſt, tribus obulis in vino odorato potus.

Platanus. Cap. CVIII.

Tenerrima platani folia in vino decocta, mox illita, oculorum fluxiones ſiſtunt, tumores & inflammationes leuant. Decoctus cortex in aceto, dentes in dolore colluit. Virides pilulæ in vino potæ, ſerpẽtium morſibus auxiliantur: exce-

exceptæ autem adipe, igni ambuſta ſanant. inſidés foliorum pilularúmque lanugo, oculos & aures offendit.

ἀναληφθέντα δὲ στέατι, πυρίκαυστα θεραπεύει. ὁ δὲ χνοῦς τῶν φύλλων καὶ τῶν σφαιρίων, ἀκοὴν καὶ ὄψιν ἐμπεσὼν, λυμαίνεται.

Fraxinus. Cap. CIX.

Fraxinus arbor nota eſt, cuius foliorũ ſuccus, & ipſa peruncta, aut ex vino pota, viperarum ictibus auxiliãtur. Corticis cinis ex aqua illitus lepras eximit. Ligni ramenta, ſcobémq; potu perniciem afferre tradunt.

Περὶ Μελίας. Κεφ. ρθʹ.

Μελία δένδρον ἐστὶ γνώριμον, οὗ τῶν φύλλων ὁ χυλὸς καὶ αὐτὰ σὺν οἴνῳ πινόμενα, καὶ καταπλασσόμενα ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ. ὁ δὲ φλοιὸς καεὶς καὶ καταχρισθεὶς μεθ' ὕδατος, λέπρας ἀφίστησι. τὰ δὲ τορνεύματα τοῦ ξύλου ποθέντα, φασὶν ἀναιρετικὰ εἶναι.

Populus. Cap. CX.

Potus albę populi cortex vnciæ vnius pondere, iſchiadicis ac vrinę ſtillicidio prodeſt. Abortiuum fieri tradunt, ſi cũ mulino rene bibatur. Folia quoq; cũ vino poſt purgationes pota, idem præſtare produntur. Tepens foliorum ſuccus vtiliter aurium dolori inſtillatur. Pilulæ, quæ primo foliorum partu exiliunt, illitæ cum melle, oculorum hebetudini medentur. Memoriæ prodiderũt, corticem albæ populi, & nigrę particulatim cæſum, & ſulcis ſtercoratis mandatum, omni tempore anni edules fungos proferre.

Περὶ Λεύκης. Κεφ. ρί.

Λεύκης τοῦ δένδρου ὁ φλοιὸς ποθεὶς ὅσον οὐγγία μία πλῆθος, ἰσχιάδας ὠφελεῖ καὶ στραγγουρίας. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἀτόκιος εἶναι, ποθεὶς μετ' ἡμιόνου νεφροῦ. καὶ τὰ φύλλα δὲ πινόμενα μετὰ κάθαρσιν σὺν οἴνῳ, τὸ αὐτὸ δρᾶν λέγεται. ὠφελεῖ καὶ ὠταλγίας ὁ χυλὸς τῶν φύλλων χλιαρὸς ἐνσταζόμενος. τὰ δὲ κατὰ τὴν ἐκβλάστησιν τῶν φύλλων σφαιρία λεῖα μετὰ μέλιτος ἐγχριόμενα, ἀμβλυωπίας θεραπεύει. ἔνιοι δὲ ἱστοροῦσι τὸν φλοιὸν τῆς λεύκης καὶ τῆς αἰγείρου τμηθέντα εἰς λεπτὰ μεγέθη καὶ σπαρέντα πρασιαῖς κεκοπρισμέναις, ἐν παντὶ καιρῷ μύκητας ἐδωδίμους φύειν.

Macer. Cap. CXI.

Macer ex Barbaria aduehitur, cortex flaueſcens, craſſus,

Περὶ Μάκερος. Κεφ. ριά.

Μάκερ, φλοιός ἐστι κομιζόμενος ἐκ τῆς βαρβάρου, ὑπόξανθος, παχύς,

guſtu

στύφων

στύφων ἱκανῶς κατὰ τὴν γεῦσιν· πίνεται δὲ πρὸς αἵματος πτύσιν καὶ δυσεντερείας καὶ κοιλίας ῥευματισμόν.

*Περὶ Πτελέας. Κεφ. ριβʹ.

Πτελέας τὰ φύλλα καὶ οἱ ἀκρέμονες καὶ ὁ φλοιὸς στυπτικά. ποιεῖ δὲ τὰ φύλλα πρὸς λέπραν λεῖα σὺν ὄξει ἐπιπλαττόμενα· καὶ τραύματα κολλᾷ, μᾶλλον δὲ ὁ φλοιὸς ἀντὶ ἐπιδέσμου περιειλούμενος· ἔστι γὰρ ἱμαντώδης. ὁ δὲ παχύτερος φλοιὸς σὺν οἴνῳ ἢ ὕδατι* ποθεὶς οὐγγίας α. πλῆθος, ἄγει φλέγμα. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τῶν φύλλων ἢ τοῦ φλοιοῦ τῶν ῥιζῶν καταντλούμενον, ἄταγμα πωροῖ τάχιον. τὸ δὲ ἐν ταῖς φύσαις κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν εὑρισκόμενον ὑγρὸν, στίλβει πρόσωπον ἐπιχριόμενον. ξηραινόμενον δὲ τὸ ὑγρὸν τοῦτο, ἀναλύεται εἰς θηρία κωνωποειδῆ. λαχανεύεται δὲ τὰ πρόσφατα τῶν φύλλων ἑψώμενα εἰς προσοψήματα.

Περὶ Σαπρότητος ξύλων. Κεφ. ριγʹ.

Η δὲ ἀπὸ τῶν παλαιῶν ξύλων καὶ πρέμνων σαπρεία συνισταμένη ὡς τὸ ἄλευρον καταπλασσομένη, ἀνακαθαίρει καὶ ἀπουλοῖ ἕλκη· τὰ δὲ ἑρπυστικὰ ἐπέχει, σὺν ἴσῳ ἀνίσῳ φυραθεῖσα καὶ οἴνῳ, ἐν ὀθόναις τε καθεῖσα

gustu perquàm astringens: qui contra cruentas excreatones, dysenterias, & alui fluxiones bibitur.

Vlmus. Cap. CXII.

Vlmi & folia & cortex & rami, vim habent spissandi. Folia trita ex aceto ad lepras efficaciter illinuntur, vulnera glutinant, sed multò magis corticis tilia, si fasciæ loco intorqueatur: nam in lori morem flecti potest. Crassior cortex in vino aut aqua frigida vnciatim potus, pituitas trahit: fracta ossa celerius solidescunt, si decocto foliorum corticis aut radicis foueantur. Humor in folliculis enascés prima germinis eruptione, cuti illitus nitorem inducit, faciémq; splendidiorem præstat. Qui dum siccatur, in animalia abit, quæ culicum formam gerunt. Folia cum tenerescunt cocta, olerum more ad obsonia vsurpantur.

Lignorum marcor. Cap. CXIII.

Ex caudicibus ligníſque veteribus caries congeritur, quæ farinæ modo illita, vlcera purgat, & ad cicatricem perducit: serpentia cohibet, si cum pari aniso & vino subacta, linteísq; impo-

imposita illinatur.

Populus nigra. CXIIII.

Populi nigræ folia cum aceto illita, magna vtilitate podagricis doloribus illinũtur. Resinã populus fundit, quæ in malagmata additur. Semen potũ ex aceto comitialibus vtile est. Lachrymã populorum cõmemorãt, quæ in Padum amnem defluat, durari, ac coire in succinum, quod electrum vocant, alij chrysophorum. Id attritu iucundum odorem spirat, & aurum colore imitatur: tritum potúmque stomachi ventrísq; fluxiones sistit.

Harundo. Cap. CXV.

In harundinũ genere quędã nastos id est farctior, vocaẽ, ex qua sagittæ factitari solẽt. Alia fœmina, qua tibiarũ ligulas efficiũt. Alia ꝙ fistulis addicta sit, syringias: cui multũ ĩest carnis, crebris cĩcta geniculis, ad librorũ cõscriptionẽ accõmodata. Alia crassa, cõcaua, apd̃ amnes nascẽs, q̃ à q̃busdã cypria, ab aliis donax appellaẽ. Alia phragmites seu vallatoria, gracilis, cãdicãs, vulgo cognita: cuiꝰ trita radix ꝑ se, aut cũ bulbis suis illita, spicula aculeósq; corp̃e extrahit: luxata lũborũq; dolores cũ aceto mulcet. Virentia folia tusa &

καθεῖσα καὶ λεῖα καταπλασσομένη.

Περὶ Αἰγείρου. Κεφ. ριδ'.

Αἴγειρος· τούτου τὰ φύλλα μετ' ὄξους καταπλαττόμενα, ποδαγρικὰς ὀδύνας ὠφελεῖ. ἡ δὲ ἐξ αὐτῆς ῥητίνη μίγνυται μαλάγμασι. ὁ καρπὸς δὲ μετὰ ὄξους πινόμενος, ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ. ἱστορεῖται δὲ ὅτι τὸ ἐξ αὐτῶν δάκρυον κατὰ τὸν Ἠριδανὸν ποταμὸν καταχεόμενον, πήγνυται καὶ γίνεται τὸ καλούμενον ἤλεκτρον, ὑπ' ἐνίων δὲ χρυσοφόρον· εὐῶδες ἐν τῇ παρατρίψει καὶ χρυσοειδὲς τῷ χρώματι, ὅπερ πινόμενον λεῖον, στομάχου καὶ κοιλίας ῥεῦμα ἵστησι.

Περὶ Καλάμου. Κεφ. ριε'.

Καλάμων δὲ ὁ μέν τις καλεῖται ναστὸς, ἐξ οὗ τὰ βέλη γίνεται. ὁ δέ τις θῆλυς, ἐξ οὗ αἱ γλῶτται τοῖς αὐλοῖς κατασκευάζονται. ἄλλος δὲ συριγγίας πολύσαρκος, πυκνογόνατος, εἰς βιβλιογραφίαν ἐπιτήδειος. ὁ δέ τις παχὺς καὶ κοῖλος παρὰ ποταμοῖς φυόμενος, ὃς καὶ δόναξ καλεῖται, ὑπό τινων δὲ κύπριος. καὶ ἕτερος φραγμίτης, *λεπτὸς ὑπόλευκος, πᾶσι γνώριμος, οὗ ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα λεία, καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ σὺν βολβοῖς, ἐπισπᾶται σκόλοπας καὶ ἀκίδας· σὺν ὄξει δὲ στρέμματα καὶ ὀσφύος ἀλγήματα παρηγορεῖ. τὰ δὲ φύλλα χλωρὰ κοπέντα

καὶ

καὶ ἐπιτεθέντα ἐρυσιπέλατά τε καὶ τὰς ἄλλας φλεγμονὰς ἰᾶται. ὁ δὲ φλοιὸς ἀλωπεκίας θεραπεύει καεὶς καὶ μετ' ὄξους καταπλασθείς. ἡ δὲ ἀνθήλη τῶν καλάμων ἐμπεσοῦσα εἰς τὰς ἀκοὰς, κώφωσιν ἐργάζεται. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ὁ κύπριος λεγόμενος κάλαμος ποιεῖν.

tusa & imposita ignibus sacris medentur, & cæteris inflãmationibus. Corticis cinere perunctæ cum aceto alopeciæ sanantur, paniculæ lanugo si aures intrauerit, exsurdat. Eundẽ effectum implet harundo quæ cypria dicitur.

Περὶ Παπύρου. Κεφ. ρις΄.

Πάπυρος γνώριμός ἐστι πᾶσιν, ἀφ' ἧς ὁ χάρτης κατασκευάζεται, εὐχρηστεῖ δὲ πρὸς τὴν ἐν ἰατρικῇ χρῆσιν· πρὸς ἀναστόμωσιν συρίγγων σκευασθεῖσα* διάβροχος, περιειλημμένη λίνῳ ἄχρι ξηρασίας. στενουμένη γὰρ καὶ καθιεμένη, ἐμπίπλαται ὑγρασίας, καὶ ἐξοιδοῦσα διανοίγει τὰς σύριγγας. ἔχει δέ τι ἡ ῥίζα αὐτῆς καὶ τρόφιμον· διαμασώμενοι γοῦν αὐτὴν οἱ ἐν Αἰγύπτῳ, ἀποχυλίζουσιν ἐκπτύοντες τὸ διαμάσημα. χρῶνται δὲ καὶ ἀντὶ ξύλων αὐταῖς. ἡ δὲ κεκαυμένη πάπυρος ἄχρι τεφρώσεως δύναται νομὰς ἐπέχειν τὰς ἐν στόματι καὶ παντὶ μέρει· βέλτιον δὲ ὁ χάρτης καεὶς δρᾷ τὸ τοιοῦτον.

Papyrus. Cap. CXVI.

Papyrus qua chartę fiũt, nullis non cognata, præcipuæ in medicina vtilitatis, ad laxandas fistulas: madefacta lino inuoluitur, vsque dum inaruerit. cõstricta enim atque immissa in hiatũ, humore cõpletur, & intumescendo fistulas aperit. Habet nescio quid alimẽti radix: itaq; Ægyptij eã mandunt, succum tantũ deuorantes, & mansam expuunt. Ipsis radicibus pro ligno vtuntur. Crematæ papyri cinis depascentia vlcera cum omnium partium, tum oris maximè, cohibet: verum melius id combusta charta præstat.

Περὶ Μυρίκης. Κεφ. ριζ΄.

Μυρίκη δένδρον ἐστὶ γνώριμον παρὰ λίμναις καὶ τοῖς στασίμοις ὕδασι φυόμενον, καρπὸν ὥσπερ ἄνθος φέρουσα βρυώδες κατὰ τὴν σύστασιν. Γεννᾶται δέ τις ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Συρίᾳ ἥμερος κατὰ τὰ ἄλλα, ὁμοία τῇ ἀγρίᾳ. καρπὸν

Myrica. Cap. CXVII.

Myrica seu tamarix arbor vulgo cognita est, cũ apud pigras, & stagnantes aquas enascatur, fructũ quasi florẽ ferens compage muscosum. Ægyptus Syriáque alteram gignunt mitiorẽ, syluestri cætera similem. Fructum

Fructum parit gallæ proximũ, inæqualiter astringentẽ gustu: quo conueniẽter vtimur vice gallæ in medicaminibus oculorũ orisq;. Datur cruẽtæ excreationi in potu, & cœliacis, & cõtra profluuia fœminarũ, regium morbũ, & phalangiorũ morsus: illitus tumores inhibet. Cortex in eosdẽ vsus adhibetur. Decoctum foliorũ cum vino potum, lienem absumit: ad dolorem dentium in collutionibus salutare, & muleribus fluxioni vuluæ opportunis in desessionibus, phthiriasi lendibusque circunfusum prodest, abundantiam fœminarũ sistit impositus arboris cinis, potorios calices è caudice lienosis moliuntur, quò datus in his potus proficiat.

Erica. Cap. CXVIII.

Erica fruticosa arbor, myricæ similis, longè minor: cuius flore apes reprobum mel efficiunt, tam flos quàm coma serpentium ictibus illitu medetur.

Acacalis. Cap. CXIX.

Acacalis fructus est nascentis in Ægypto fruticis seminis myricæ quadamtenus similis: cuius aqua in qua maduerit, ad

καρπὸν φέρουσα ἐμφερῆ κηκῖδι, ἀνωμάλως στύφοντα κατὰ τὴν γεῦσιν· ἁρμόζοντά τε ἀντὶ κηκῖδος εἰς τὰ στοματικὰ καὶ ὀφθαλμικά, καὶ πρὸς αἵματος πτύσεις ἐν πότῳ, καὶ κοιλιακοῖς καὶ ῥοϊκαῖς γυναιξίν, ἰκτέρῳ τε καὶ φαλαγγιοδήκτοις· οἰδήματά τε στέλλει καταπλασθείς. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖ τῷ καρπῷ. τῶν δὲ φύλλων τὸ ἀφέψημα σὺν οἴνῳ ποθέν, σπλῆνα τήκει· καὶ ὀδονταλγίαις βοηθεῖ διακλυζόμενον, ἐγκάθισμά τε ῥοϊκαῖς, καὶ πρόχυμα τοῖς φθεῖρας καὶ κόνιδας γεννῶσιν ἐπιτήδειον, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν ξύλων τέφρα προστεθεῖσα, ῥεῦσιν ἐκ μήτρας στέλλει. κατασκευάζουσι δὲ ἔνιοι καὶ κύλικας ἐκ τοῦ πρέμνου, αἷς ἐπὶ τῶν σπληνικῶν χρῶνται ἀντὶ ποτηρίων. ὡς τοῦ δι᾽ αὐτῶν πόματος ὠφελοῦντος.

Περὶ Ἐρείκης. Κεφ. ριή.

Ἐρείκη, δένδρον ἐστὶ θαμνῶδες ὅμοιον μυρίκῃ. μικρότερον δὲ πολλῷ, οὗ τῷ ἄνθει μέλιτται χρώμεναι, μέλι ἐργάζονται οὐ σπουδαῖον· ταύτης ἡ κόμη καὶ τὸ ἄνθος καταπλασσόμενα, ἑρπετῶν δήγματα ἰᾶται.

Περὶ Ἀκακαλίδος. Κεφ. ριθ΄.

Ἀκακαλὶς θάμνου καρπός ἐστι γεννωμένου ἐν Αἰγύπτῳ, ἐοικὼς κατά τι τῷ μυρίκης καρπῷ· οὗ τὸ ἀπόβρεγμα μιγνύ-

ται

ται κολλυρίοις τοῖς πρὸς ὀξυδορκίαν ἁρμόζουσιν.

Περὶ Ῥάμνου. Κεφ. ρκ΄.

Ῥάμνος θάμνος ἐστὶ περὶ φραγμοὺς φυόμενος ῥάβδοις ἔχων ὀρθὰς καὶ ὀξείας ἀκάνθας ὡς ἡ ὀξυάκανθα, φύλλα μικρά,* ὑπομήκη, ὑπολίπαρα, μαλακά. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα * λευκοτέρα. καὶ τρίτη μελάντερα ἔχουσα τὰ φύλλα, καὶ πλατύτερα σὺν τῷ ἠρέμα ἐρυθραίνεσθαι, ῥάβδους μακρὰς πηχῶν ὡς πέντε, μᾶλλον ἀκανθώδεις, ἧττον δὲ στερεὰς καὶ ἐπάκμοις ἔχει τὰς ἀκάνθας. καρπὸς δὲ πλατύς, λευκός, λεπτὸς ὡς θυλακώδης, ἐοικὼς* ἀσφοδέλῳ. ποιεῖ δὲ πασῶν τὰ φύλλα πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας καταπλασσόμενα. λέγεται δὲ καὶ κλῶνας αὐτῆς, θύραις ἢ θυρίσι προστεθέντας,* ἀποκρούειν τὰς τῶν φαρμάκων κακουργίας.

Περὶ Ἀλίμου. Κεφ. ρκά.

Ἄλιμος θάμνος ἐστὶ φραγμίτης, ὅμοιος ῥάμνῳ οὐκ ἔχων ἀκάνθας· φύλλα δὲ ἐλαίᾳ παραπλήσια, πλατύτερα μέντοι· φύεται ἐν παραθαλασσίοις καὶ φραγμοῖς· λαχανεύεται δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα ἑψόμενα εἰς βρῶσιν. τῆς δὲ ῥίζης < α. ὁλκὴ ποθεῖσα σὺν μελικράτῳ, σπάσματα, ῥήγματα καὶ στρόφους πραΰνει καὶ γάλα κατασπᾷ.

Περὶ

ad collyria additur, quę ad excitādā oculorū aciē cōueniūt.

Rhamnus. Cap. CXX.

Rhamnus fruticat in sepibus ramos ferēs rectos & aculeos in acutæ spinæ modum, foliis paruis, oblongis, suppinguibus, teneris. Alterum ei genus candidius. Tertium nigrioribus latioribúsque foliis constat, & quadamtenus rubentibus: cuius rami quinûm ferè cubitorū longitudinem implent, spinosiores quidē sed infirmioribus minúsq; rigentibus aculeis. Fructum ædit latum, candidū, tenuem, follicularij specie, verticillo similem. Omnium folia igni sacro, & serpentibus vlceribus, efficaciter illinuntur. Fama est ramos huius valuis fenestrísve impositos, veneficia depellere.

Halimus. Cap. CXXI.

Halimus frutex est sepimentis idoneus, similis rhamno, sine spinis, foliis oleæ, sed latioribus: nascitur in sepibus & maritimis. Folia decoquuntur ciborū gratia. Radix, conuulsa, rupta, tormináque mitigat, drachmę pōdere in aqua mulsa pota: eadem lactis vbertatem facit.

Paliurus.

Paliurus. Cap. CXXII.

Paliurus frutex cognoſcitur aculeatus, dur⁹, cuius ſemé pingue & fuliginoſum inuenitur: quod potũ tuſsi opitulatur, veſicæ calculos cõminuit, ſerpentiũ ictibus aduerſatur. Folia & radix aſtrictoriam vim habét: quorum decoctũ potu aluum ſiſtit, vriná trahit, contra venena & ſerpentium morſus auxiliatur. Radix recentia tubercula, tumoréſque omneis diſcutit, trita & impoſita.

Acuta ſpina. Ca. CXXIII.

Acuta ſpina, quam pyrinam aut pityanthen aliqui vocant: arbor eſt pyraſtro ſimilis, ſpinoſa valde & minor, baccas profert myrti, plenas, rubras, fragiles, & intus nucleum: radicem multifidam, altè deſcendentem. Huius baccæ potu aut cibo, alui profluuium, & abundantiam fœminarum ſiſtunt. Radix illita aculeos & ſpicula extrahit, abortum fieri tradunt, ſi ter radice venter, aut ſenſim feriatur, aut perungatur.

Rubus canis Ca. CXXIIII.

FRVTEX eſt arboris inſtar, rubo longè maior: folia fert multò latiora myrto, robuſtis

Περὶ Παλιούρου. Κεφ. ρκβʹ.

Παλίουρος γνώριμός ἐστι θάμνος, ἀκανθώδης, στερεὸς, οὗ τὸ σπέρμα λιπαρὸν καὶ λιγνυῶδες εὑρίσκεται· ὅπερ πινόμενον βηχὶν ἀρήγει, καὶ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτει, καὶ πρὸς ἑρπετῶν δήγματα ποιεῖ. τὰ δὲ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα στυπτικὰ, ὧν τὸ ἀφέψημα ποθὲν, κοιλίαν ἵστησι, οὖρά τε ἄγει καὶ θανασίμοις καὶ θηριοδήκτοις βοηθεῖ, διαφορεῖ δὲ πάντα τὰ πρόσφατα φύματα καὶ οἰδήματα ἡ ῥίζα, λεία ἐπιπλασθεῖσα.

Περὶ Ὀξυακάνθης. Κεφ. ρκγʹ.

Ὀξυάκανθα· οἱ δὲ πυρίνην· οἱ δὲ πιτυάνθην καλοῦσι, δένδρον ἐστὶ παραπλήσιον ἀχράδι, μικρότερον δὲ καὶ ἀκανθῶδες ἄγαν· καρπὸν δὲ φέρει μύρτῳ ἐμφερῆ ἁδρὸν, ἐρυθρὸν, εὔθρυπτον, ἔνδοθεν πυρῆνα ἔχοντα, ῥίζαν πολυσχιδῆ καὶ βαθεῖαν. τούτου ὁ καρπὸς διάῤῥοιαν ἵστησι, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον πινόμενος καὶ ἐσθιόμενος. ἡ δὲ ῥίζα καταπλασθεῖσα λεία, σκόλοπας καὶ ἀκίδας ἐπισπᾶται. ἱστορεῖται δὲ δύνασθαι τὴν ῥίζαν, καὶ ἐκβρωσμοὺς ἐργάζεσθαι τῆς κοιλίας ἡσυχῇ τρὶς πληχθείσης ἢ χρισθείσης.

Περὶ Κυνοσβάτου. Κεφ. ρκδʹ.

Κυνόσβατον οἱ δὲ ὀξυάκανθαν καλοῦσι· θάμνος ἐστὶ βάτου πολλῷ μείζων, δενδρώδης· φύλλα φέρει πολλῷ πλατύτερα μυρσίνης, ἀκάν-

ἀκάνθας δὲ περὶ ταῖς ῥάβδοις ἰσχυρὰς, ἄνθος λευκὸν, καρπὸν ἐπιμήκη, πυρῆνι ἐλαίας ἐοικότα, ἐν τῷ πεπαίνεσθαι πυῤῥὸν, τὰ δὲ ἐντὸς ἐριώδη. ἵστησι δὲ κοιλίαν ὁ καρπὸς ξηρός· δίχα τοῦ ἐν αὐτῷ ἐριώδους· κακωτικὸν γὰρ τῆς ἀρτηρίας τοῦτο ἀποζεννύμενον ἐν οἴνῳ καὶ πινόμενον.

Περὶ Κύπρου. Κεφ. ρκέ.

Κύπρος δένδρον ἐστὶ περὶ ταῖς ῥάβδοις φύλλα ἔχον ἐλαίᾳ παραπλήσια, πλατύτερα δὲ καὶ μαλακώτερα καὶ χλωρότερα· ἄνθη λευκὰ βρυώδη, εὐώδη· σπέρμα μέλαν ὅμοιον τῷ τῆς ἀκτῆς. γίνεται δὲ ἀρίστη ἐν τῇ ἀσκάλωνι καὶ κανώπῃ. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα στυπτικήν· ὅθεν διαμασηθέντα ἄφθας ἰᾶται, καὶ τὰς ἄλλας πυρώδεις φλεγμονὰς καταπλασθέντα ὠφελεῖ, καὶ ἄνθρακας· τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν, πυρικαύτων κατάντλημα, ξανθίζει δὲ καὶ τρίχας στρουθίου χυλῷ τὰ φύλλα λεῖα βραχέντα καὶ ἐγχριθέντα. τὸ δὲ ἄνθος ἐπιπλασθὲν τῷ μετώπῳ λεῖον μετ' ὄξους, κεφαλαλγίας παύει· τὸ δὲ σκευαζόμενον ἐξ αὐτοῦ χρῖσμα κύπρινον θερμαντικὸν γίνεται καὶ μαλακτικὸν νεύρων.*

Περὶ Φιλλυρέας. Κεφ. ρκϛ'.

Φιλλυρέα δένδρον ἐστὶν ὅμοιον κύπρῳ κατὰ μέγεθος, φύλλα δὲ ἐλαίας ὅμοια,

robustis circa ramos spinis, flore candido, fructu oblongo, nucleo oliuæ simili: qui per maturitatem fuluescit, & flocculos intus continet. Fructus exemptis interioribus floccis arefactus, aluum sistit: feruefacti enim ij in vino, mox poti, arteriam infestant.

Ligustrum. Cap. CXXV.

Ligustrum arbor est oleæ foliis circum ramos similibus, latioribus, mollioribus, & colore viridioribus: flore candido, muscoso, odorato: semine sambuci, nigro. Optimum nascitur in Canope & Ascalone. Folia astrictoriam vim habent: quare commanducata vlceribus oris medentur, illita feruidis inflammationibus, carbunculísque prosunt, decocto eorundem igni ambusta fouentur capillum rufant trita folia, quæ in radiculæ succo maduerint. Flos ex aceto fronti illitus, capitis dolorem sedat. Cyprinum oleum quod ex eo fit odoratum, excalfacit, emollítque neruos: si quę feruēti natura prędita sint, assumat.

Tilia. Cap. CXXVI.

TILIA arbor est ligustri magnitudine, foliis oleæ,

nigrioribus & latioribus, fructu lentisci, nigro, subdulci, racematim cohærēte, asperis nascitur. Huius folia astringunt: ad eadem vtilia ad quæ oleaster, cum astrictione est opus: maximè ad oris vlcera, commanducata, aut si decocto colluantur: pota vrinam ac menses cient.

Cistus Cap. CXXVII.

Cistus, quē aliqui citharon, aut cissaron vocant. ramosus frutex est, sed improcerus, foliosus, saxosis locis nascens, foliis rotundis, acerbis, hirsutis. flos masculo vt mali punicæ, fœminæ albet. Vis astringens: vnde flores in vino austero bis in die poti, prosunt dysentericis, & nomas per se illiti cohibent, vetustati vlcerum, & igni ambustis cum cerato medentur.

Hypocistis. Cap. CXXVIII.

Hypocistis, orobethron, aut cytinus à nonnullis cognominata, iuxta cisti radices nascitur, floris punici similitudine. Quædam rufa, altera herbacea, tertia candida. Liquatur acaciæ modo. Aliqui tamen exiccant, fractamque macerant, & incoquunt, reliquáque vt in Lycio prosequūtur.

Vires

ας ὅμοια, πλατύτερα δὲ καὶ μελάντερα, καρπὸν δὲ ἔχει σχίνῳ ἐμφερῆ, μέλανα, ὑπόγλυκυν, ὡς ἐν βότρυσι κείμενον, ἐν τραχέσι δὲ τόποις γίνεται. ταύτης τὰ φύλλα, στύφει ὡς ἀγριελαία ποιοῦντα πρὸς τὰ στύψεως δεόμενα, μάλιστα τοῖς ἐν στομάτοις ἕλκεσι διαμάσσημα καὶ διάκλυσμα τὸ ἀφέψημα, καὶ πινόμενον δὲ οὖρα καὶ ἔμμηνα ἄγει.

Περὶ Κίστου. Κεφ. ρκζ.

Κίστος, ὃν ἔνιοι κίθαρον ἢ κίσσαρον καλοῦσι. θάμνος ἐστὶν ἐν πετρώδεσι τόποις φυόμενος, πολύκλαδος, φυλλώδης, οὐκ ὑψηλός, φύλλα ἔχων περιφερῆ, στρυφνά, δασέα. ἄνθη ὥσπερ ῥοιᾶς, ἐπὶ δὲ τοῦ θήλεος λευκά. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν· ὅθεν τὰ ἄνθη* λεῖα πινόμενα δὶς τῆς ἡμέρας ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ, δυσεντερίαις ἁρμόζει, καθ' αὑτὰ δὲ καταπλασθέντα, νομὰς ἐφίστησι, σὺν κηρωτῇ δὲ πυρίκαυτα καὶ παλαιὰ ἕλκη ἰᾶται.

Περὶ Ὑποκιστίδος. Κεφ. ρκη.

Φύεται δὲ παρὰ τὰς ῥίζας τοῦ κίστου ἡ λεγομένη ὑποκιστίς. ὑπ' ἐνίων δὲ ὀρόβηθρον, ἢ κύτινος καλουμένη, ὅμοιόν τι κυτίνῳ ῥοιᾶς, καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ κιρρόν· τὸ δὲ χλωρόν, τὸ δὲ λευκόν· ὅπερ χυλίζεται ὥσπερ ἡ ἀκακία. ἔνιοι δὲ ξηράναντες αὐτὴν, καὶ θλάσαντες, βρέχουσί τε καὶ ἕψουσι, καὶ τὰ ἄλλα ποιοῦσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ λυκίου.

Δύνα-

Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ ἀκακίᾳ, στυπτικωτέραν δὲ καὶ ξηραντικωτέραν, ποιοῦσαν πρὸς κοιλιακοὺς, δυσεντερικοὺς, αἱμοπτοϊκοὺς, ῥοῦν γυναικεῖον πινόμενόν τε καὶ ἐνιέμενον.

Περὶ Λαδάνου. Κεφ. ρκθ.

Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος κίσθου, καλούμενον ὑπ' ἐνίων λῆδον, θάμνος κατὰ τὰ αὐτὰ φυόμενος τῷ κίσθῳ, μακρότερα δὲ τὰ φύλλα ἔχει καὶ μελάντερα, λιπαρείας τινὰς κατὰ τὸ ἔαρ ἐπισπώμενα, *οὗ φύλλων ἡ δύναμις στυπτικὴ καθέστηκε πιοῦσα πρὸς ὅσα καὶ ὁ κίσθος. γίνεται δὲ ἐξ αὐτοῦ τὸ λεγόμενον λάδανον· τὰ φύλλα γὰρ αὐτοῦ νεμόμεναι αἱ αἶγες καὶ οἱ τράγοι τὴν λιπαρείαν ἀναλαμβάνουσι τῷ πώγωνι γλισχρῶς, καὶ τοῖς μηροῖς περιπλαττομένην διὰ τὸ τυγχάνειν ἰξώδη, ἣν ἀφαιροῦντες ὑλίζουσι, καὶ ἀποτίθενται ἀναπλάσσοντες μαγίδας. ἔνιοι δὲ καὶ σχοινία ἐπισύρουσι τοῖς θάμνοις καὶ τὸ περιπλασθὲν αὐτοῖς λίπος ἀποξύσαντες ἀναπλάσσουσι. κράτιστον δέ ἐστιν αὐτοῦ εὐῶδες, ὑπόχλωρον, εὐμάλακτον, λιπαρὸν, ἀμέτοχον* ψάμμου ἢ ψαφαρείας, ῥητινῶδες· τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἐν Κύπρῳ γεννώμενον· τὸ μέντοι ἀραβικὸν καὶ λιβυκὸν εὐτελέστερον. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, θερμαντικὴν, μαλα-

Vires acaciæ habet, verùm aliquanto magis ſiccat, & aſtringit. Prodeſt dyſentericis, cæliacis, ſanguinê excreantibus: fœminarum profluuio & pota & indita.

Ladanum. Cap. CXXIX.

Eſt & alterum ciſti genus, ledon à nonnullis appellatum, frutex ſimili modo naſcens, longioribus foliis & nigrioribus: quæ verno tempore quiddam contrahunt pingue. Foliorum vis aſtringens, ac eoſdem quos ciſtus effectus præbens. Fit ex eo quod ladanum dicitur. Siquidem cum ciſti frondes paſcuntur capræ, hircique, pinguitudinem conſpicue barba carpunt, & ſuo lentore villoſis cruribus adhæreſcentem reportant: quam depectentes incolæ, colantéſque cogunt in offas, & ita recondunt. Alij verò attractis funiculis, inſidentem fruticibus lentorem abſtergunt, conglomerántque in ladanum. Maximè probatur odoratum, ſubuiride, facilè molleſcens, pingue, quod arenas non collegit nec ſqualore obſitū eſt, reſinoſum quale in Cypro gignitur. Arabicum verò Libicúmq; vilius. Natura ei ſpiſſandi, calfaciēdi, mol-

molliendi: ora venarum patefacit, capillum fluentem continet: addito vino, myrrha, & myrteo oleo: cicatricibus decorem reddit, cum vino illitum: medetur auriú doloribus, cum hydromelite aut rosaceo infusum: suffitu secundas eiicit, pessis immistum vuluæ duritiem sanat, in medicamenta quæ dolorem tussimque finiunt, & malagmata vtiliter inseritur: aluum sistit cum vino vetere potú, & vrinam ciet.

Ebenus. Cap. CXXX.

Ebenus optima habetur æthiopica & nigra, nullos habés venarú discursus, factitii cornus læuore: cùm frangitur densa apparet, mordens gustu, atque leniter astringens. Suffitur iucundo odore supra carbones: sine fumi tædio. Recés autem ad igné prolata, ob pinguitudiné accenditur, & trita ad coté rufescit. Altera est indica, internatis segmétis cádicátibus, & modicè fuluis, item frequétibus maculis: cæterum prior, bonitate antecedit. Apud quosdam sesamina, aut spinea ligna consimilia pro ebeno væneunt: quod discernitur ex eo, quod fungosa sunt, & in purpureas assulas resoluuntur, nihil

μαλακτικὴν, ἀναστομωτικήν· ἵστησι δὲ τὰς ῥεούσας τρίχας, μιχθὲν οἴνῳ καὶ σμύρνῃ καὶ μυρσίνῳ ἐλαίῳ, οὐλάς τε εὐπρεπεστέρας ποιεῖ μετ' οἴνου καταχριόμενον, καὶ ὠταλγίας μεθ' ὑδρομέλιτος, ἢ ῥοδίνου ἐγχεόμενον θεραπεύει· ὑποθυμιᾶται δὲ καὶ πρὸς δευτέρων ἐκβολάς, καὶ σκληρείας θεραπεύει τὰς ἐν μήτρᾳ ἐν πεσσῷ μιχθὲν, καὶ τοῖς ἀνωδύνοις καὶ βηχικοῖς καὶ μαλάγμασι χρησίμως μίγνυται· κοιλίαν τε ἵστησι σὺν οἴνῳ παλαιῷ ποθέν· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικόν.

Περὶ ἐβένου. Κεφ. ρλ.

Ἐβένος κρατίστη ἡ αἰθιοπική, καὶ μέλαινα, καὶ μὴ ἔχουσα κτηδόνας, ἐμφερὴς, κέρατι εἰργασμένῳ τῇ λειότητι, θλασθεῖσα δὲ πυκνή, δηκτικὴ ἐν τῇ γεύσει καὶ ὑποστύφουσα· τεθεῖσα τε ἐπ' ἀνθράκων μετ' εὐωδίας καὶ δίχα καπνοῦ ἐκθυμιωμένη. ἡ δὲ πρόσφατος διὰ τὴν λιπαρείαν, ἀνάπτεται πυρὶ προσφερθεῖσα, τριφθεῖσα δὲ ἐπ' ἀκόνης, ὑπόκιρρος γίνεται. Ἔστι δέ τις καὶ ἰνδική, ἔχουσα διαφύσεις λευκὰς, καὶ κιρρὰς, καὶ σπίλοις ὁμοίως πυκνοῖς· πλὴν βελτίων ἡ προτέρα. ἔνιοι δὲ τὰ σησάμινα ἢ ἀκάνθινα ξύλα ἐμφερῆ ὄντα, ἀντὶ ἐβένου πωλοῦσι· διαγινώσκεται δὲ ἐκ τοῦ χαῦνα τε εἶναι, καὶ κατὰ σχίδακας μικρὰς ἀπολύεσθαι ἐμπορφύροις τῷ χρώματι, μηδὲν

μηδὲν δὲ δηκτικὸν *ἐχούσας ἐν τῇ γεύσει, ἢ ἐν τῇ θυμιάσει εὐῶδες. Δύναμιν δὲ ἔχει σμηκτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς κόραις, *ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ παλαιὰ ῥεύματα καὶ φλυκτίδας· εἰ δέ τις ποιήσας ἐξ αὐτοῦ ἀκόνιον χρῷτο εἰς τὰ κολλύρια, βέλτιον ἐνεργήσει. κατεργάζεται δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ τῶν τορευμάτων ἢ ῥινημάτων, βρεχομένων ἐν οἴνῳ χίῳ ἡμέραν καὶ νύκτα· εἶτ' ἀλειουμένων ἐπιμελῶς καὶ εἰς κολλύρια ἀναπλασσομένων. ἔνιοι δὲ προτρίψαντες λειοῦσιν αὐτά, εἶθ' οὕτω τὰ λοιπὰ ποιοῦσι. τινὲς δὲ ἀντὶ οἴνου ὕδατι χρῶνται. καίεται δὲ ἐν ὠμῇ χύτρᾳ ἕως ἂν ἀνθρακωθῇ. καὶ πλύνεται ὡς ὁ κεκαυμένος μόλιβδος, *ἁρμόζει δὲ τὸ τοιοῦτον πρὸς ξηροφθαλμίας.

Περὶ Ῥόδων. Κεφ. ρλα΄.

Ῥόδον ψύχει καὶ στύφει, τὰ δὲ ξηρὰ μᾶλλον. χυλίζειν δὲ δεῖ τὰ ἁπαλὰ ἀποψαλίσαντας τὸν ὄνυχα καλούμενον, ὅπερ ἐστὶ τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ φύλλῳ, τὸ δὲ λοιπὸν ἐκθλίβειν καὶ τρίβειν ἐν σκιᾷ, ἐν θυίᾳ ἄχρις οὗ συστραφῇ, οὕτω τε ἀποτίθεσθαι εἰς τὰς ὀφθαλμικὰς περιχρίσεις. ξηραίνεται δὲ τὰ φύλλα ἐν σκιᾷ συνεχῶς στρεφόμενα ἵνα μὴ εὐρωτιάσῃ. ποιεῖ δὲ τῶν ξηρῶν ἑψηθέντων ἐν οἴνῳ τὸ ἀπόθλιμμα, πρὸς ἄλγημα κεφαλῆς, ὀφθαλ-

nihil mordacitatis in gustu, nec redolentiæ in suffitu præferentia. Caliginem oculorum absterget, ad veteres destillationes pustulasque mirum in modum pollet: Si quispiã facta ex eo coticula collyriis vtatur, melius proficiet. Ad oculorum medicamenta efficax est, si scobes ramentáve vino Chio die noctúque macerata, in collyria digerantur. Nonnulli prætrita ipsa excolant, reliquáque eundem in modum peragunt. Alij pro vino aqua vtuntur. Vritur in fictili nouo, donec in carbones redigatur. Lauatur plumbi vsti modo, & ita siccis scabrísq; lippitudinibus conducit.

Rosa. Cap. CXXXI.

Rosa refrigerat & astringit, sed sicca multò magis. Succus recẽtibus foliis exprimitur, desectis forfice vnguibus (sic appellantur candidę foliorũ partes) reliquum in pila premi & teri debet in vmbra donec cogatur, & ita ad oculorum circumlitiones recundi. Siccãtur etiamnum folia rosarum, cõtinnuò versata, ne muceãt, néve situs in iis insideat. Aridis rosis & in vino decoctis expressus liquor, facit ad dolores capitis,

aurium, oculorum, gingiuarũ, ſedis, recti inteſtini ac vuluæ, penna illitus aut infuſus. Eadẽ ſine expreſsione tuſa, præcordiorum inflammationibus, humidis ſtomachi vitiis, igni ſacro illini prodeſt: ſiccis ac tritis ſemina aſperguntur. Miſceri ſolent vulnerariis antidotis, atque compoſitionibus quas antheras vocant. Folia vruntur in calliblephara. Flos qui in mediis roſis inuenitur, ſiccatus, gingiuarum fluxionibus efficaciter inſpergitur. Capita pota citam aluum, & cruentas reiectiones ſiſtunt.

Roſei paſtilli. Cap. CXXXII.

Paſtilli quos rhodides vocãt, hac ratione conficiuntur: Roſarũ viridiũ, quæ nullo antea humore madefactæ extabuerint, drachmæ quadraginta, Indicę nardi drachmę decẽ, myrrhæ drachmæ ſex, tritę digerũtur in paſtillos, q. triũ obolorũ pondus ęquẽt: ſiccatiq; in vmbra, in fictili nõ picato, atq; obturato recõdũt. Alij adiiciũt coſti drachmas duas, iridis Illyricę totidẽ, & vinũ Chiũ cũ melle miſcẽt. Mulierib⁹ moniliũ vice collo circũdato vſui ſũt, ad retundendũ graue ſudoris virus. Tritis etiã vtuntur ad illitiones

&

ὀφθαλμῶν, ὤτων, οὔλων, δακτύλων, ἀπευθυσμένης ἐντέρου, μήτρας, πτερῷ ἐγχριόμενον καὶ προσκλυζόμενον. αὐτὰ δὲ δίχα τοῦ ἐκθλιβῆναι, κοπέντα καὶ ἐπιπλασσόμενα, ποιεῖ πρὸς ὑποχονδρίων φλεγμονάς, καὶ στομάχου πλάδον καὶ ἐρυσιπέλατα· ξηρὰ δὲ λεῖα παρὰ μηροῖς προσπάσσεται, καὶ ἀνθηραῖς καὶ τραυματικαῖς ἀντιδότοις μίγνυνται. καίεται δὲ καὶ εἰς καλλιβλέφαρα. τὸ δὲ ἐν μέσοις τοῖς ῥόδοις εὑρισκόμενον ἄνθος πρὸς οὔλων ῥευματισμοὺς ξηρὸν προσπασθὲν ποιεῖ. αἱ κεφαλαὶ δὲ ποθεῖσαι, κοιλίαν ῥέουσαν καὶ αἵματος ἀναγωγὴν ἐπέχουσιν.

Περὶ Ῥοδίδων. Κεφ. ρλβ.

Καὶ αἱ λεγόμεναι δὲ ῥοδίδες, σκευάζονται τὸν τρόπον τοῦτον· ῥόδων χλωρῶν ἀβρόχων μεμαρασμένων < μ΄. νάρδου ἰνδικῆς < ι΄. σμύρνης < ς΄. λεῖα ἀναπλάσσεται εἰς τροχίσκους τριοβολιαίους· καὶ ἐν σκιᾷ ξηραίνεται, καὶ ἀποτίθεται εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον ἀκόνιτον περιεσφηνωμένον. ἔνιοι δὲ προστιθέασι καὶ κόστου < β΄. ἴρεως ἰλλυρικῆς τὸ αὐτὸ μίσγοντες καὶ οἶνον χῖον μετὰ μέλιτος. χρῆσις δὲ αὐτῶν ἐστιν, ἐπὶ γυναικῶν περιτιθεμένων τῷ τραχήλῳ ἀντὶ ὁρμῶν, ἀμβλυνοῦσαι τὴν τῶν ἱδρώτων δυσωδίαν. χρῶνται δὲ καὶ λείοις ἐν διαπλάσμασι

καὶ

καὶ συγχρίσμασι μετὰ τὸ λουτρὸν, καὶ μετὰ τὸ ξυρανθῆναι, ἀποκλούονται ψυχρῷ.

Περὶ Λυκίου.

Κεφ. ρλγ.

Λύκιον, ὃ ἔνιοι πυξάκανθαν καλοῦσι, δένδρον ἐστὶν ἀκανθῶδες, ῥάβδους ἔχον τριπήχεις ἢ καὶ μείζονας· περὶ ἃς τὰ φύλλα πύξῳ ὅμοια πυκνά· καρπὸν δὲ ἔχει ὡς πέπερι μέλανα, πικρὸν, πυκνὸν, λεῖον· καὶ τὸν φλοιὸν δὲ ὠχρὸν, ὅμοιον τῷ διεθέντι λυκίῳ· ῥίζας δὲ πολλὰς, πλαγίας, ξυλώδεις. φύεται δὲ πλεῖστον ἐν καππαδοκίᾳ καὶ λυκίᾳ, καὶ ἐν ἄλλοις τόποις πολλοῖς. τραχέα δὲ φιλεῖ χωρία. χυλίζεται δὲ, τῶν φύλλων σὺν τοῖς θάμνοις θλασθέντων καὶ βραχέντων, ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, εἶθ' ἑψηθέντων, καὶ τῶν μὲν ξύλων ῥιπτομένων, τοῦ δὲ ὑγροῦ πάλιν ἑψομένου μέχρι μελιτώδους συστάσεως. δολοῦται δὲ ἀμόργης τῇ ἑψήσει ἅμα μιγνυμένης, ἢ ἀψινθίου χυλίσματι ἢ βοείᾳ χολῇ. καὶ τὸ μὲν ἐπινηχόμενον ἀφρῶδες ἐν τῇ ἑψήσει ἀφελὼν, ἀπόθου εἰς τὰ ὀφθαλμικά· τῷ δὲ λοιπῷ εἰς τὰ ἄλλα χρῶ. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ ὁμοίως χύλισμα ἐκπιεζομένου καὶ ἡλιαζομένου. ἔστι δὲ κάλλιστον τὸ καιόμενον λύκιον, καὶ κατὰ τὴν σβέσιν τὸν ἀφρὸν ἐνερευθῆ ἔχον, ἔξωθεν μέλαν, διαιρεθὲν δὲ κιρρὸν

ἄβρω-

& diapaſmata, quę fiunt ad ſudores coërcendos, ita vt à balneis inareſcant corpora, dein frigida aqua abluantur.

Lycium. Cap. CXXXIII.

Lycium, quod aliqui pyxacanthan vocant, arbor eſt ſpinoſa, ramis trium cubitorum, aut longioribus: foliis buxi, denſis: fructu piperis, nigro, læui, amaro, denſoque: cortice pallido, non diſsimili lycio madefacto: radicibus multis, obliquis, lignoſis. Naſcitur plurimum in Cappadocia, Lytia, & pleriſque aliis locis. Aſpera loca amat. Succi extrahendi ratio hæc eſt: Rami cum radiculis tuſi & antè per multos dies macerati coquuntur, tum abiectis lignis itidem liquor, donec mellis craſsitudo fiat. Adulteratur id lycium adiecta decoctioni amurca, aut abſinthij ſucco, aut felle bubulo. Innatans ſpuma inter coquendum exempta, oculorum medicamentis additur: reliquo ad alia vtuntur. Simili modo fit lycium, ſemine expreſſo & inſolato. Optimum quod vri poteſt, reſtinctúmque rubentem ſpumam oſtendit, glebis extrinſecus nigris, intus, cum fregeris, rufis odo-

 re

re minimè viroso, cum amaritudine adstringés, crocino colore (cuiusmodi indicum est) cæteris præstantius atque efficacius. Lycium adstringit, caliginem oculorum discutit, genarum scabiem, pruritus, veterésque fluxiones sanat: facit ad purulentas aureis, exulceratas gingiuas, tonsillas, labiorum fissuras, sedis rimas, attritúsque illitum: cœliacis, dysentericis, potum inditúmque conuenit: datur sanguinem excreátibus & tussi, ex aqua: contra rabiosi canis morsus in catapotio deuoratur, aut in aqua bibitur: flauos facit pilos: reduuiis: vlceribus quæ serpunt aut putrent, medetūr: fœminarum profluuia appositum sistit: rabiosorū ictibus ex melle potum, aut vice catapotij deuoratum, auxiliatur. Tradunt Indicum fieri lycium, ex frutice lōchitide appellato: ea spinarū generi ascribitur; ramos rectos habés ternûm cubitorū longitudine, maiorésve, rubo crassiores, à radice numerosos. Fractus cortex rubescit, folia oleæ similia. Herba ī aceto decocta proditur lienis inflāmationib⁹ & regio morbo mederi, & fœminarum purgationes elicere.

Asseue-

ἄβρωμον, στύφον μετὰ πικρίας χρώματι κροκῶδες, οἷόν ἐστι τὸ ἰνδικὸν, διαφέρον τῶν λοιπῶν καὶ δυναμικώτερον. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις καθαίρει, ψωριάσεις δὲ τὰς ἐπὶ τῶν βλεφάρων, καὶ κνησμοὺς καὶ παλαιὰ ῥεύματα θεραπεύει· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὦτα πυοῤῥοοῦντα, παρίσθμια, οὖλα εἱλκωμένα, καὶ διεῤῥωγότα χείλη, ῥαγάδας ἐν δακτυλίοις, καὶ παρατρίμματα ἐπιχριόμενον· ἁρμόζει καὶ κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς, πινόμενον καὶ ἐγκλυζόμενον. δίδοται δὲ καὶ αἱμοπτοϊκοῖς, καὶ βήττουσι σὺν ὕδατι καὶ τοῖς ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς δηχθεῖσιν, ἐν καταποτίῳ ἢ σὺν ὕδατι ποτόν· ξανθίζει τε καὶ τρίχας· παρωνυχίας τε καὶ ἕρπητας, καὶ σηπεδόνας ἰᾶται· ἵστησι καὶ ῥοῦν γυναικεῖον προστιθέμενον· βοηθεῖ δὲ καὶ λυσσοδήκτοις ποθὲν μετὰ γάλακτος, ἢ ἀντὶ καταποτίου λαμβανόμενον. Λέγεται δὲ τὸ ἰνδικὸν λύκιον γίνεσθαι ἐκ θάμνου, τῆς λεγομένης λογχίτιδος. ἔστι δὲ εἶδος ἀκάνθης, ῥάβδους ἔχουσα ὀρθὰς τριπήχεις ἢ καὶ μείζους πολλὰς ἀπὸ τοῦ πυθμένος, παχυτέρας βάτου φλοιὸς ῥαγεὶς ἐνερευθής. τὰ δὲ φύλλα ὅμοια ἐλαίᾳ, ἧς ἡ πόα ἐν ὄξει ἑψηθεῖσα καὶ ποτιζομένη. ἱστορεῖται φλεγμονὰς σπληνὸς. καὶ ἴκτερον ἰᾶσθαι, καὶ καθάρσεις γυναικείας ἄγειν

καὶ

καὶ ὠμὴ δὲ λεῖα ποθεῖσα, τὰ αὐτὰ ποιεῖν παραδίδοται· τοῦ δὲ σπέρματος μύστρα δύο ποθέντα, ὑδατώδη καθαίρει, καὶ θανασίμοις βοηθεῖ.

Περὶ Ἀκακίας. Κεφ. ρλδ'.

Ἀκακία φύεται ἐν Αἰγύπτῳ· ἄκανθα δέ ἐστι δενδρώδης, θαμνοειδής, οὐκ ὀρθοφυής, ἄνθος ἔχουσα λευκόν, τὸν δὲ καρπὸν ὥσπερ θέρμον ἐν λοβοῖς κείμενον, ἐξ οὗ καὶ ἐκθλίβεται τὸ ἐγχύλισμα. ξηραινόμενον* ἐν σκιᾷ, μέλαν μὲν ἐκ τοῦ πεπείρου καρποῦ, ὑπόκιρρον δὲ ἐκ τοῦ ὠμοῦ. ἐκλέγου δὲ τὸ ἠρέμα ἔγκιρρον, εὐῶδες, ὡς ἐν ἀκακίᾳ. χυλίζουσι δέ τινες τὰ φύλλα σὺν τῷ καρπῷ. καὶ κόμμι δὲ ἐκ τῆς ἀκάνθης γίνεται. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν, ψυκτικήν, ἁρμόζει δὲ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ καὶ ἐρυσιπέλατα, ἕρπητας, χίμεθλα, πτερύγια, τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκη, καὶ προπτώσεις δὲ ὀφθαλμῶν καθίστησιν, ἐπέχει δὲ καὶ ῥοῦν γυναικεῖον, καὶ τὰς προπτώσεις δὲ τῆς ὑστέρας στέλλει, κοιλίαν τε ῥέουσαν ἐπέχει πινόμενος, καὶ ἐγκλυζόμενος· μελαίνει δὲ καὶ τρίχας. πλύνεται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικά, τριβομένου μεθ' ὕδατος ἀποχεομένου τοῦ ἐπιπάγου ἄχρις ἂν καθαρὸν ἐφίστηται τὸ ὕδωρ, καὶ οὕτως ἀναλαμβάνεται εἰς τροχίσκους. καίεται δὲ ἐν ὠμῇ χύτρᾳ

Asseuerant etiam crudam in potu, eosdem effectus præstare. Semen cyatho dimidio potum, pituitam expurgare, venenis quoque auxilio esse.

Acacia. Cap. CXXXIIII.

Acacia in Ægypto nascitur spina instar arboris, fruticosa, non se in rectum attollens. Florem habet candidum, & semen lupino simile in folliculis, ex quo succus expressus siccatur in vmbra, niger ex maturo semine, subrufus ex viridi. Eligatur modicè rufus & odoratus, vt in hac arbore esse potest. Aliqui exprimunt ex foliis, & semine succum. Manat & gummi ex ea spina. Vis ei ad spissandum, refrigerandúmque efficax. Succus oculorum medicamentis vtilis: valet ad ignem sacrum, vlcera quæ serpunt, perniones, pterygia, & oris vlcera: procidentes oculos reprimit, mensium abundãtiam sistit, prociduam vuluam cohibet: citam supprimit, aut potus aut subter indutus: capillos denigrat. Lauatur oculorum medicamentis, trito in aqua, mox effuso quod concreuerat, donec pura extet aqua: & ita cogitur in pastillos. Vritur etiam in cruda fidelia,

fidelia, donec fictile fornacibus percoquatur: torretúrque in carbonum halitu perflata. Spinæ decoctum solutos artus fotu committit. Præfertur eius spinæ gummi, quod in vermiculorum speciem cotrahatur, & vitri modo perluceat, ligni expers: proximum est candidum: sordidum verò ac resinosum inutile. Cutis meatus obstruit, & medicamentorũ quibus admiscetur, acrimoniá hebetat, ambustis ex ouo illitum, pustulas non patitur erũpere. Alterum acaciæ genus in Cappadocia Pontoq; prouenit. Ægyptiæ spinæ similitudine, lógè minꝰ, tenerius, humile: aculeorum vallo munitur, folia habés rutæ. Semé léticula minus fert autumno, in loculis connexis, ternûm quaternûmúe capacibus. Succus eius adstringit, viribꝰ inferior, & ocularibꝰ medicamentis inutilis.

χύτρᾳ μετὰ κεράμου ἐν καμίνῳ· ὀπτᾶται δὲ ἐπ' ἀνθράκων ἐκφυσωμένη, τὸ δὲ τῆς ἀκάνθης ἕψημα καταντλούμενον, ἄρθρα λελυμένα ἵστησι. Τὸ δὲ κόμμι τῆς ἀκάνθης διαφέρει τὸ σκωληκοειδὲς, ὑαλίζον, διαυγὲς, ἄξυλον, εἶτα τὸ λευκόν· τὸ δὲ ῥητινῶδες καὶ ῥυπαρὸν, ἄχρηστον. Δύναμιν δὲ ἔχει παρεμπλαστικὴν, ἀμβλυντικὴν, δριμέων φαρμάκων οἷς μίγνυται. πυρίκαυστά τε οὐκ ἐᾷ φλυκταινοῦσθαι καταχριόμενον μετ' ᾠοῦ. Φύεται δὲ καὶ ἑτέρα ἀκακία ἐν Καππαδοκίᾳ καὶ Πόντῳ, παρεμφέρουσα τῇ αἰγυπτίᾳ. ἐλάττων μέντοι παραπολὺ καὶ χαμαίζηλος, καὶ τρυφερωτέρα,* ἀκανθοπλέξεως δὲ ἀκάνθης σκολοπώδους, φύλλα ἔχουσα πηγάνῳ ὅμοια.* τὸ δὲ σπέρμα ἐν θυλάκοις συνεζευγμένοις, τρισχώροις ἢ τετραχώροις, ἔλαττον φακοῦ. σύφει δὲ καὶ αὕτη χυλιζομένη σύμπασα, πλὴν ἧττον τῇ δυνάμει καθέστηκεν, εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ἀνεπιτήδειος οὖσα.

Amurca. Cap. CXXXV.

Armuca (expressæ oliuæ recremétum) decocta in cupreo vase ad crassitudiné mellis adstringit, cæteros præbens lycij effectus. Insuper dentium dolori & vulneribus, cũ aceto vino aut mulso commodè illinit: addit in medicaméta ocularia,

&

Περὶ Ἀμόργης. Κεφ. ρλέ.

Ἀμόργη ὑπόστασίς ἐστιν ἐλαίας τῆς ἐκθλιβομένης, ἥτις ἑψηθεῖσα ἐν χαλκῷ κυπρίῳ μέχρι μελιτώδους συστάσεως, σύφει, ποιοῦσα πρὸς ἃ καὶ τὸ λύκιον, ἐκ περισσοῦ δὲ καὶ πρὸς ὀδονταλγίας καὶ τραύματα, ἐπιχριομένη μετ' ὄξους ἢ οἴνου ἢ οἰνομέλιτος· μίγνυται δὲ καὶ ὀφθαλμι-

καῖς

καῖς δυνάμεσι καὶ ἐμπλαστικαῖς· παλαιουμένη τε βελτίων γίνεται· ἔστι κλυσμά τε ἕδρᾳ καὶ αἰδοίῳ καὶ μήτραις εἱλκωμέναις ἐστὶ χρήσιμος· ἐκβάλλει δὲ καὶ τοὺς ἐφθαρμένους ὀδόντας σὺν ὀμφακίνῳ ἑψηθεῖσα ἄχρι μελιτώδους συστάσεως, καὶ περιπλασθεῖσα· ψώρας τε κτηνῶν σὺν θέρμων ἀφεψήματι καὶ χαμαιλέοντος καταχριομένη θεραπεύει. ἡ δὲ ἀνέψητος καὶ πρόσφατος ποδαγρικοὺς καὶ ἀρθριτικοὺς ὠφελεῖ, θερμὴ καταντληθεῖσα· ἐγχριομένη δὲ εἰς κώδιον καὶ ἐπιτιθεμένη ἐπὶ τῶν ὑδρωπικῶν στέλλει τὸν ὄγκον.

Περὶ Ἄγνου. Κεφ. ρλς´.

Ἄγνος ἢ λύγος θάμνος ἐστὶ δενδρώδης, παρὰ ποταμοῖς τραχέσι τε τόποις καὶ χαράδραις φυόμενος, ῥάβδους ἔχων δυσθραύστους, μακράς· φύλλα δὲ ὡς τὰ τῆς ἐλαίας, ἁπαλώτερα δέ. τὸ δ' ἄνθος ἡ μέν τις λευκὸν σὺν ὑποπορφυρίζοντι· ἡ δὲ, πορφυροῦν φέρει. σπέρμα δὲ ὡς πέπερι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, στυπτικήν. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ πινόμενος, βοηθεῖ θηριοδήκτοις, σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς· κατασπᾷ δὲ καὶ γάλα, καὶ ἔμμηνα ἄγει πινόμενος ὅσον < α. πλῆθος σὺν οἴνῳ· ἐκλύει δὲ καὶ γονήν. ἅπτεται δὲ καὶ κεφαλῆς κάρον ἐπιφέρων. τὸ δὲ ἀφέψημα τῆς πόας καὶ τοῦ σπέρματος, εἰς ἐγκαθίσματα ταῖς περὶ ὑστέραν διαθέσεσι, καὶ

& meatus inductu suo obstruentia. Vetustate meliorem fieri constat. Vtiliter infunditur sedis, genitalium, ac vuluæ exulcerationi. Si verò cum omphacino recoquatur ad mellis crassitudinem, cariosos dentes extrahit: iumentorum scabiem cum decocto lupini, & chamęleóte illitu sanat. Cruda & recenti amurca podagras articulariósque dolores foueri, vtilissimum: peruncta in villosa pelle, & hydropicis imposita, tumoris molem reprimit.

Vitex. Cap. CXXXVI.

Vitex siue lygos frutex est in arborem assurgens, nascitur in fluminum ripis, asperisq; locis, ac torrentium alueis: ramos gerit lõgos, fractu peruicaces: folia oliuæ sed molliora. Duo genera eius, vna harum albũ florem mittit cum purpureo: altera tantũ purpureum, & semen, vt piper. Excalfactorias vires habet, & adstrictorias. Semen eius potum venenatis ictibus, aquæ quæ cutem subiit, lienosisque auxiliatur: lac euocat, menses ciet, drachmæ põdere in vino potum: geniturã exoluit, caput tentat, & soporẽ affert. Decoctũ herbę & seminis in desessione, mulierib⁹ vuluæ malo

malo opportunis opitulat̃, itẽ inflãmationibus: purgationes mouet ſemẽ cũ pulegio potũ, etiã ſuffitu vel appoſitu: capitis dolorem diſſoluit illitũ, inſtillatur cũ aceto & oleo capiti in lethargo & phrenitide. Folia ſuffitu aut ſubſtratu fugant venenata: illita quoq; ſerpẽtium morſibus auxiliantur: teſtiũ duritias cum butyro & foliis vitium emolliunt: rimas ſedis ſemen cum aqua illitũ mitigat, & cum foliis medetur luxatis, vulneribusq́;. Virgã qui manu teneat dum iter facit, negat̃ intertriginẽ ſentire. Agnũ, quaſi dicas caſtũ, vocãt Græci, quoniam matronæ in theſmophoriis Atheniẽſium caſtitatẽ cuſtodientes, foliis huius cubitus ſibi ſternũt, & lygon quaſi vimen, propter inuictam ferè ramorum flexilitatem.

καὶ φλεγμοναῖς ἀρήγει· ποθὲν δὲ μετὰ γλήχωνος καὶ ὑποθυμιαθὲν τὸ σπέρμα καὶ προστεθὲν, κάθαρσιν κινεῖ· λύει δὲ καὶ κεφαλαλγίας καταπλασσόμενον, καὶ ἐπὶ ληθαργικῶν τε καὶ φρενιτικῶν ἐμβρέχεται σὺν ὄξει καὶ ἐλαίῳ. καὶ τὰ φύλλα ὑποθυμιώμενά τε καὶ ὑποστρωννύμενα, θηρία διώκει, καὶ καταπλασσόμενα ἐπὶ τῶν θηριοδήκτων βοηθεῖ, σκληρείας τε διδύμων μετὰ βουτύρου καὶ φύλλων ἀμπέλου μαλάττει, ῥαγάδας τε τὰς ἐν δακτυλίῳ σὺν ὕδατι ἐπιπλασθὲν τὸ σπέρμα πραΰνει· σὺν δὲ τοῖς φύλλοις, στρέμματα, τραύματα ἰᾶται. δοκεῖ δὲ καὶ κωλυτήριον εἶναι ἐν ὁδοιπορείαις παρατριμμάτων. εἴ τις ῥάβδον αὐτῆς παρὰ χεῖρα κρατοίη. ὠνόμασται δὲ ἄγνος, διὰ τὰς ἐν τοῖς θεσμοφορίοις ἁγνευούσας γυναῖκας, εἰς ὑπόστρωμα χρῆσθαι αὐτῇ, λύγος δὲ διὰ τὸ περὶ τὰς ῥάβδους αὐτῆς εὔτονον.

Salix. Cap. CXXXVII.

Salix vulgò nota eſt: cuius ſemen, folia, cortex & ſuccus ſpiſſandi vim habent. Trita folia cum exiguo pipere & vino pota, ileoſis ſubueniũt: ſumpta per ſe & cum aqua præſtant mulieribus ne concipiant. Salignum ſemen in potu ſanguinem expuẽtibus prodeſt: cortex eoſdem præbet effectus.

Corticis

Περὶ Ἰτέας. Κεφ. ρλζ΄.

Ἰτέα δένδρον ἐστὶ πᾶσι γνώριμον, οὗ ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα καὶ ὁ φλοιὸς καὶ ὁ χυλὸς, στυπτικὴν ἔχει δύναμιν. ἁρμόζει δὲ τὰ φύλλα λεῖα μετὰ ὀλίγου πεπέρεως καὶ οἴνου ποθέντα εἰλεώδεσι, καθ' ἑαυτὰ δὲ σὺν ὕδατι ληφθέντα, ἀσυλληψίαν κατεργάζεται. ὁ δὲ καρπὸς ποθεὶς, αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖ. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ τὰ αὐτὰ δρᾷ.

καὶ εἰς

καεὶς δὲ καὶ φυραθεὶς ὄξει, τύλους καὶ ἥλους αἴρει καταπλασθείς. ὁ δὲ ἐκ τῶν φύλλων καὶ τοῦ φλοιοῦ χυλός, ἐν κελύφῳ ῥόας θερμανθεὶς μετὰ ῥοδίνου, ὠταλγίας ἀρήγει. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν, κατάντλημα ποδάγρας ἄριστον· σμήχει δὲ καὶ πίτυρα. λαμβάνεται δὲ καὶ ὀπὸς ἐξ αὐτῆς ἐντεμνομένου τοῦ φλοιοῦ κατὰ τὴν ἄνθησιν, ἔσω γὰρ εὑρίσκεται συνεστώς. Δύναμιν δὲ ἔχει σμηκτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς κόραις.

Περὶ Ἀγριελαίας. Κεφ. ρλη'.

Ἀγριελαία ἣν ἔνιοι κότινον καλοῦσιν, οἱ δὲ, αἰθιοπικὴν ἐλαίαν. ἔχει φύλλα στυπτικά, λεῖα δὴ καταπλασθέντα, ἐφεκτικά ἐστιν ἐρυσιπελάτων, ἑρπήτων, ἐπινυκτίδων, ἀνθράκων, νομῶν, παρωνυχιῶν, περιχαρακτικὰ ἐσχαρῶν, σὺν μέλιτι καταπλασσόμενα, ἀνακαθαίρει δὲ καὶ τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη, διαφορεῖ καὶ φύγεθλα καὶ φλεγμονάς, σὺν μέλιτι καταπλασθέντα, καὶ δέρμα κεφαλῆς ἀποσπασθὲν, παρακολλᾷ· ἰᾶται δὲ καὶ τὰ ἐν στόματι ἕλκη καὶ ἄφθας διαμασηθέντα, καὶ ὁ χυλὸς δὲ αὐτῶν καὶ τὸ ἀφέψημα, τὸ αὐτὸ ποιεῖ· ἐπέχει δὲ καὶ αἱμορραγίαν, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον προστιθέμενος ὁ χυλὸς καὶ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σταφυλώματα, καὶ φλυκταίνας. ἔτι δὲ ἕλκη καὶ παλαιὰ ῥεύματα στέλλει. διὸ

Corticis cinis admisto aceto maceratus, illitu clauos & callos tollit. Ex foliis & cortice succus cum rosaceo in calyce punici calfactus, auriũ doloribus auxiliatur. Decocto eorũ podagras foueri vtilissimum: furfures purgat in corpore. Excipitur succus qui manat ex ea cũ floret, exciso cortice: in plaga enim cõcretus humor inuenitur, qui ad purgãda, quæ obstant oculis, suã vim præbet.

Syuestris olea. Ca. CXXXVIII.

Syluestris oleæ, quam Latini oleastrũ appellant, alij Æthiopicam oliuam, folia astringũt: trita autem & imposita ignem sacrum, vlcera quæ serpunt: epinyctidas, carbunculos, reduuias nomásque cohibent: crustas emarginant cum melle illita. Quinetiam sordida vlcera repurgant: inflammationes panósque cum melle imposita discutiunt: cutem à capite vulsam conglutinãt: oris vlceribus, & priuatim infantium, cõmanducata medentur. Succus & decoctum eosdem habét effect⁹: sanguinis eruptiones, ac muliebre profluuium, admot⁹ succus inhibet: vuæ oculorũ pustulisq; prodest, vlcera & veteres defluxiones sistit, quapro-

(quapropter in collyria additur.) ad genarũ erosiones perquàm vtilis. Exprimitur succus tusis folijs, affuso vino aut aqua, siccatúsque sole in pastillos digeritur: sed longè validior ad recondẽdum succus habetur, qui cum vino quàm cũ aqua expressus est. Auribus subuenit, siue vlcerentur, siue pus effluat. Folia conueniẽter cœliacis cum farina hordeacea illinuntur: vruntur cũ floribus folia, vt spodij vicẽ cinis præstet, in cruda olla, oblito ore luto, vsque dum figlinũ percoquatur: restinctáque vino & rursus subacta, eodem modo vruntur, postremo cerusæ modo elota coguntur in pastillos. Huiuscemodi cinerẽ in medicamentis oculorũ constat spodio non cedere, sed eisdẽ viribus præditũ esse putandũ est.

Olea. Cap. CXXXIX.

Foliorum satiuæ oleæ eadẽ vis intelligitur, sed aliquãto inferior: vnde ocularibus medicamentis ob suam mitiorem vim conuenientior est. Sudor ligno virenti accenso manans, illitu sanat lichenas, furfures et & scabiem. Oleaginum semen illitũ medetur furfuribus, & vlceribus quæ depascũt vorãtq́;: quod

διὸ καὶ μίγνυται κολλυρίοις· πρὸς τὰς τῶν βλεφάρων διαθέσεις εὐθετεῖ, χυλίζοντας δὲ δεῖ κόπτειν τὰ φύλλα, καὶ περιχέοντας οἶνον ἢ ὕδωρ ἐκθλίβειν, καὶ ξηράναντας ἐν ἡλίῳ ἀναπλάσσειν. ἔστι δὲ εὐτονώτερος, ὁ διὰ τοῦ οἴνου ἐκθλιβόμενος, καὶ εἰς ἀπόθεσιν μᾶλλον τοῦ δι' ὕδατος ἁρμόζει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὦτα πυορροοῦντα καὶ εἱλκωμένα. τὰ δὲ φύλλα καὶ ἐπὶ κοιλιακοῖς εὐθετεῖ καταπλασσόμενα σὺν ὠμηλύσει· καίεται δὲ τὰ φύλλα μετὰ τῶν ἀνθῶν, καὶ ἀντὶ σποδίου λαμβάνεται ἐν χύτρᾳ ὠμῇ περιπλασσομένῃ πηλῷ τὸ στόμα μέχρις ὀπτήσεως τοῦ κεράμου. ἔπειτα κατασβέννυται οἴνῳ, καὶ φυραθέντα πάλιν οἴνῳ, ὁμοίως καίεται· εἶτα πλύνεται ὡς τὸ ψιμμύθιον καὶ ἀναπλάσσεται. δοκεῖ δὲ ἡ τοιαύτη καῦσις μὴ λείπεσθαι τοῦ σποδίου εἰς τὰ ὀφθαλμικά· ὅθεν καὶ τὴν δύναμιν ὁμοίως ἡγητέον.

Περὶ Ἐλαίας. Κεφ. ρλθ´.

Δύναται δὲ τὰ αὐτὰ καὶ τῆς ἡμέρου ἐλαίας φύλλα, λείπεται δὲ τῇ δυνάμει· ὅθεν πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ μᾶλλον ἁρμόζει διὰ τὸ ἐπιεικέστερον. τὸ δὲ ἐκ χλωροῦ τοῦ ξύλου καιομένου ἐκκρινόμενον ὑγρόν, πίτυρα καὶ ψώρας καὶ λειχῆνας καταχριόμενον ἰᾶται. καὶ ὁ καρπὸς δὲ αὐτῶν καταπλασθεὶς, πίτυρα καὶ νομὰς θεραπεύει.

τὸ δὲ

τὸ δὲ ἐντὸς τοῦ πυρῆνος μετὰ στέατος καὶ ἀλεύρου, λεπροὺς ὄνυχας ἐκπινάσσει.

quod autē intra nucleum eſt, ex adipe & farina ſcabros vngues excutit.

Περὶ Κολυμβάδων ἐλαιῶν. Κεφ. ρμʹ.

Ἐλαῖαι κολυμβάδες λεῖαι καταπλασθεῖσαι, πυρίκαυτα οὐκ ἐῶσι φλυκταινοῦσθαι, καὶ ῥυπαρὰ δὲ ἕλκη καθαίρουσιν. ὁ δὲ ἐκ τῆς ἅλμης χυλὸς αὐτῶν διακλυζόμενος, οὖλα στέλλει, καὶ ὀδόντας σειομένους κρατύνει. ἔστι δὲ ἡ μὲν ὑπόκιρρος καὶ πρόσφατος ἐλαία, δυσκοίλιος, εὐστόμαχος· ἡ δὲ μέλαινα καὶ πέπειρος, εὐδιάφθορος καὶ κακοστόμαχος, ὀφθαλμοῖς τε ἀνεπιτήδειος καὶ κεφαλαλγής, φρυγεῖσα δὲ καὶ καταπλασθεῖσα, νομὰς ἵστησι, καὶ ἄνθρακας περιρρήσσει.

Colymbades oleæ. Cap. CXL.

Colymbades tritæ & ambuſtis illitæ puſtulas gigni prohibent, ſordida vlcera purgāt, muriæ ſuccus collutas gingiuas contrahit, & motus dentium firmat. Oliua flaua & recens ſtomacho vtilior eſt, ventri difficilis: nigra autem & matura corruptioni opportuna eſt, ſtomacho aduerſatur, oculis non conuenit, capitis dolorem mouet, arefacta illitu depaſcentia vlcera ſiſtit, & carbunculos emarginat.

Περὶ Ἐλαίου ἀγρίας ἐλαίας. Κεφ. ρμαʹ.

Τὸ δὲ ἐκ τῆς ἀγρίας ἐλαίας ἔλαιον, διάκλυσμα οὔλοις μυδῶσι. καὶ στατικὸν ὑποσάλων ὀδόντων ἐστί, πυρία τε δι᾽ αὐτοῦ θερμαινομένου καὶ διακλυζομένου ἐπιτήδειος οὔλοις ῥευματιζομένοις. δεῖ δὲ ἔριον μηλωτῇ περιτιθέντας ἀποβάπτειν εἰς τὸ ἔλαιον, καὶ προσάπτειν τοῖς οὔλοις ἄχρις ἂν λευκὰ φανῇ.

Oleum ſylueſtris oliuæ. Cap. CXLI.

Oleum ſylueſtris oliuæ gingiuis putri vligine laborantibus colluitur, dētium mobilitates ſtabilit, calfacti fotus gingiuis fluxione laborātibus vtilis eſt: lanam enim ſpecillo circumligatam oleo madefacere oportet, & gingiuis admouere, donec albæ ſpectentur.

Περὶ Δακρύου ἐλαίας αἰθιοπικῆς. Κεφ. ρμβʹ.

Τὸ δὲ δάκρυον τῆς αἰθιοπικῆς ἐλαίας, ἔοικέ πως σκαμμωνίᾳ. ἔγκιρρον, ἐκ μικρῶν σταγόνων συγκεί-

Lachryma æthiopicæ oleæ. Cap. CXLII.

Lachryma quā æthiopica olea ſtillat, ſcāmonio ſimilis quadāten⁹ eſt, fulua ſtillis exilibus cōſtās,

conſtãs, mordax: quæ autẽ ammoniaci aut gũmi ſimilitudinẽ refert, colore nigricãs, nec guſtu mordẽs, ſuperuacua eſt. Noſtrates oleæ, oleaſtriq;, ſimilem lachrymã ſudãt, quæ cõmodè ad oculorũ hebetudines illinitur: cicatrices albugineſq; illitu emẽdat, vrinã & mẽſes ciet, cauis dentiũ impreſſa ad dolores efficax eſt: inter venena ſcribit: partus pellit, lepras & impetigines ſanat. Appellatur autẽ æthiopica & agreſtis olea.

συγκείμενον, δηκτικόν· τὸ δὲ ὅμοιον κόμμι καὶ ἀμμωνιακῷ, μελανίζον καὶ οὐ δηκτικόν, ἀχρεῖον. φέρει δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ἐλαία, καὶ ἡ ἀγριελαία· ποιεῖ δὲ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ οὐλὰς καὶ λευκώματα ἐγχριόμενον σμήχει, οὖρά τε καὶ ἔμμηνα κινεῖ, καὶ πρὸς ὀδόντων πόνους ἐνεργεῖ, ἐντιθέμενον εἰς τὸ βρῶμα· ἀναγράφεται δὲ καὶ ἐν τοῖς φθαρτικοῖς· ἄγει δὲ καὶ ἔμβρυα καὶ λειχῆνας θεραπεύει καὶ λέπραν. καλεῖται δὲ αἰθιοπικὴ ἐλαία καὶ ἀγριελαία.

Quercus. Cap. CXLIII.

Quercus omnis adſtrictoriam vim habet, præſertim liber qui cortici & ligno intercedit: quinetiam tunica putamini glandis ſubiecta. Decoctum ex iis datur dyſentericis, cœliacis, ſanguinem excreantibus. Trita in peſſo, fœminis fluxione vulue laborantibus ſubiicitur.

Περὶ Δρυός. Κεφ. ρμγ΄.

Δρῦς πᾶσα στυπτικὴν ἔχει δύναμιν, μάλιστα δὲ αὐτῆς σύφει τὸ μεταξὺ τοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ πρέμνου ὑμενοειδές· ὁμοίως καὶ τὸ περὶ τῇ βαλάνῳ ὑπὸ τὸ κέλυφος. δίδοται δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν, κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς, καὶ αἱμοπτοϊκοῖς· καὶ ἐν πεσσοῖς λεῖον προστίθεται ῥοϊκαῖς γυναιξίν.

Glandes. Cap. CXLIIII.

Glandes eoſdem effectus exhibent: vrinam ciunt, capitis dolorem & flatus in cibum ſumptæ pariunt, reſiſtunt eſitatæ venenatorum ictibꝰ. Decoctum earũ & corticis cum lacte vaccino potum, prodeſt contra toxica: intritæ crudæ, inflammationes illitu leniunt: ad duritias

Περὶ Βαλάνων. Κεφ. ρμδ΄.

Καὶ αἱ βάλανοι δὲ τὰ αὐτὰ ποιοῦσιν· εἰσὶ δὲ καὶ οὐρητικαί, καὶ κεφαλαλγεῖς, βιβρωσκόμεναι, καὶ πνευματοῦσαι· ἀρμόζουσι δὲ πρὸς τὰ ἰοβόλα ἐσθιόμεναι, καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν καὶ τοῦ φλοιοῦ, βοηθεῖ τοξικῷ μετὰ γάλακτος βοείου πινόμενον, ὠμαὶ δὲ καταπλασθεῖσαι λεῖαι, φλεγμονὰς παρηγοροῦσι, σὺν

σὺν στέατι δὲ χοιρείῳ ταριχηρῷ, πρὸς κακοήθεις σκληρίας, καὶ πρὸς πονηρευόμενα ἕλκη ἁρμόζουσιν. ἰσχυρότεραι δὲ τῶν δρυίνων αἱ πρίνιναι τῇ δυνάμει εἰσίν.

Περὶ Φηγοῦ καὶ πρίνου. Κεφ. ρμέ.

*Καὶ ἡ φηγὸς καὶ ἡ πρῖνος εἴδη ὄντα δρυὸς, ἐοικότα ἐνεργεῖ. τῆς ῥίζης δὲ τοῦ πρίνου ὁ φλοιὸς ἑψηθεὶς σὺν ὕδατι ἄχρις οὗ τακηρὸς γένηται, καὶ ἐπιπλασθεὶς νύκτα ὅλην, τρίχας μελαίνει προαποσμηχθείσας κιμωλίᾳ γῇ. ἁρμόζει δὲ τὰ φύλλα πάντων, κοπέντα λεῖα οἰδήμασι, καὶ τὰ ἄτονα δὲ μέρη κρατύνει.

Περὶ Κασάνων. Κεφ. ρμϛ΄.

Αἱ δὲ σαρδιαναὶ βάλανοι, ἃς τινὲς λόπιμα ἢ κάστανα καλοῦσιν, ἢ μότα ἢ διὸς βαλάνοις, στύφουσι καὶ αὐταὶ, τῶν ὁμοίων εἰσὶ δραστικαὶ, καὶ μάλιστα οἱ μεταξὺ τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ λέπους φλοιοί. ἡ δὲ σὰρξ καὶ τοῖς ἐφήμερον πεπωκόσιν ἁρμόζει.

Περὶ Κηκίδων. Κεφ. ρμζ΄.

Κηκὶς καρπός ἐστι δρυός. ἡ μέν τις ὀμφακῖτις καλεῖται μικρὰ καὶ κονδυλώδης, στιβαρὰ, ἀτρύπητος· ἡ δέ τις λεία, καὶ κούφη καὶ τετρημμένη. ἐκλέγεσθαι δὲ δεῖ τὴν ὀμφακῖτιν, ἐνεργεστέραν οὖσαν. ἀμφότεραι δὲ στύφουσιν ἱκανῶς, καὶ

ad duritias quas coëthe vocant, & malefica vlcera cum salsa axungia conueniunt. Iligneæ glandes viribus quernas antecellunt.

Fagus & ilex. Cap. CXLV.

Fagus & ilex quercus generi asſignantur, & cõsimile munus obeũt. Iligneæ radicis cortex cum aqua coctus, dũ mollitus intabescat, & tota nocte illitus, denigrat capillos, prius cimolia terra purgatos. Folia omnium tusa & trita tumoribus prosunt, & imbecillas mẽbrorum partes corroborant.

Castaneæ. Cap. CXLVI.

Sardianæ glãdes, quas aliqui castaneas, aut lopima, aut glãdes Iouis appellant, adstringunt, similésque effectus præbẽt: præsertim tunica quæ carnem & corticem media intercursat. Caro his qui ephemerũ biberunt, conueniens est.

Galla. Cap. CXLVII.

GALLA fructus est quercus. Aliqua omphacitis appellatur, parua quidem sed tuberosa, solida, nullo foramine peruia. Altera plana, leuis, perforata. Eligi debet omphacitis, quæ efficacior est. Vtriusque vis vehemẽter astringere.

Tritæ excreſcentia in carne, fluxiones gingiuarum & vuæ, atque oris vlcerationem cohibent. Nucleus dentium cauernis inditus dolorem ſedat. Crematæ carbonibus donec igne flagrent, & vino aut aceto aut acida muria extinctæ, ſanguinem ſupprimunt. Decoctum quibus inſidere expedit, efficax eſt, & contra vuluas procidentes, fluxionésque. Capillos denigrant, aceto aut aqua maceratę: dyſentericis cœliacíſque cum vino aut aqua tritæ conuenienter illinuntur, aut bibuntur: obſoniis addi debent, aut integræ in aqua præcoqui, in qua nonnihil excoquendum eſt, quod his affectibus conferat. In ſumma, his vtendum ad adſtringenda, aut ſiccanda quæ opus ſunt.

Rhus. Cap. CXLVIII.

RHus quæ obſoniis aſpergitur, ab aliquibus erithros appellata, ſemen eſt coriarij fructicis, ſic vocati, quoniam coriorum infectores eo vtunt̃, ad inſpiſſãdas pelles. Arbuſcula in petris naſcens, binûm ferè cubitorũ altitudine foliis oblõgis, ſubrubẽtib⁹, ĩ ambitu ſerratis, acino vuarũ graciliũ dẽſo,

magnitudine

καὶ στέλλουσι λεῖαι τὰς ὑπερσαρκώσεις, ῥευματισμούς τε οὔλων καὶ κιονίδος, καὶ τὰς ἐν στόματι ἄφθας. τὸ δὲ μέσον αὐτῶν, βρώματι ὀδόντων ἐντεθὲν, παύει τὰς ὀδύνας· γίνονταί τε καὶ ἴσχαιμοι καεῖσαι ἐπ᾽ ἀνθράκων μέχρι πυρώσεως, καὶ κατασβεσθεῖσαι ἢ οἴνῳ ἢ ὄξει ἢ ὀξάλμῃ. τὸ δὲ ἀπόζεμα αὐτῶν ποιεῖ καὶ πρὸς ἐγκαθίσματα, περιπλώσεις ὑστέρας, τῆς ῥευματισμούς. μελαίνουσι δὲ καὶ τρίχας, ἀποβραχεῖσαι ὄξει ἢ ὕδατι. ἁρμόζουσι δὲ καὶ κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς ἐπιπλαττόμεναι οἴνῳ ἢ ὕδατι λεῖαι καὶ πινόμεναι· τοῖς τε προσοψήμασι μιγνύμεναι ἢ προαφεψόμεναι ὅλαι ἐν τῷ ὕδατι, εἰς ὃ μέλλει τι ἕψεσθαι τῶν ἁρμοζόντων πρὸς αὐτούς· καὶ καθόλου ὅπου δεῖ στύψαι ἢ στῆσαι ἢ ἀναξηρᾶναι, παραλαμβάνεσθαι δεῖ τὴν χρῆσιν αὐτῶν.

Περὶ Ῥοός. Κεφ. ρμή.

Ῥοῦς ἐπὶ τὰ ὄψα, ὃν ἔνιοι ἐρυθρὸν καλοῦσι, καρπός ἐστι τῆς καλουμένης βυρσοδεψικῆς ῥοὸς, ἥ τις ὠνομάσθη ἐκ τοῦ τοὺς βυρσοδέψας αὐτῇ χρῆσθαι, εἰς τὴν στύψιν τῶν δερμάτων. ἔστι δὲ δενδρύφιον * φυόμενον ἐν πέτραις ὡς δίπηχυ· ἐφ᾽ οὗ φύλλα ἐπιμήκη, ὑπέρυθρα, τῇ περιφερείᾳ ἐντετμημένα πριονοειδῶς. καρπὸς δὲ βοτρυδίοις ἐοικὼς, πυκνὸς,

κτ

κατὰ τὸ μέγεθος τερεβίνθου, ὑπόπλατυς, ὧν τὸ περικείμενον φλοιῶδες, ἐστὶν εὔχρηστον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα στυπτικὴν, ποιοῦσαν πρὸς ἃ καὶ ἡ ἀκακία· μελαίνει δὲ τρίχας τὸ ἀφέψημα, δυσεντερίαις τε ἐστὶν ἔγκλυσμα, καὶ πόμα, καὶ ἐγκάθισμα, καὶ ὤτων πυοῤῥοούντων ἔγκλυσμα, πτερύγια δὲ καὶ γαγγραίνας ἐπέχει καταπλασσόμενα τὰ φύλλα, μετ' ὄξους ἢ μέλιτος· καὶ τὸ χύλισμα δὲ τῶν φύλλων ξηρῶν ἑψομένων σὺν ὕδατι ὥσπερ τὸ λύκιον ἄχρι συστάσεως μελιτώδους, ἁρμόζει πρὸς ὅσα καὶ τὸ λύκιον· καὶ ὁ καρπὸς δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ, ἁρμόζων ἐν προσοψήμασι κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, ἀφλέγμαντά τε τηρεῖ, σὺν ὕδατι καταπλασθεὶς, θλάσματα, ἀποσύρματα, πελιώματα· γλώσσης τε τραχύτητας σμήχει σὺν μέλιτι καὶ λευκὸν ῥοῦν ἵστησιν, αἱμοῤῥοΐδας τε θεραπεύει μετὰ δρυΐνου ἄνθρακος λείου ἐπιτιθέμενος· καὶ τούτου δὲ τὸ ἀπόβρεγμα ἑψόμενον συνίσταται, βέλτιόν πως τοῦ καρποῦ ποιοῦν. φέρει δὲ καὶ κόμμι ὅπερ ἐντίθεται τοῖς βρώμασι τῶν ὀδόντων πρὸς ἀπονίαν.

Περὶ Φοίνικος. Κεφ. ρμθ'.

Φοῖνιξ ἐν Αἰγύπτῳ γίνεται. τρυγᾶται δὲ μεσοπορούσης τῆς κατὰ τὴν ὀπώραν ἀκμῆς, παρεμφέρων τῇ ἀραβικῇ μυροβαλάνῳ, πῶμα

magnitudine terebinthi, quadámtenus lato: cuius corticosa tunica perquàm vtilis est. Folia vim habent adstringẽdi, & acaciæ effectus præbent. Decoctũ capillos denigrat, dysentericis infunditur, & in potus eorum insessúsq; adiicitur, instillatur auribus purulentis. Gangrænas & pterygia cohibent folia ex aceto aut melle illita. Liquamentum fit ex aridis foliis, ad crassitudinem mellis in aqua decoctis, ad eadem, vt lycium, conueniens. Semen eosdem effectus exhibet: cœliacorum, dysentericorúmq; obsonij inspergitur: fracta, desquammata, liuidáque, illitum ex aqua, ab inflammatione vindicat: linguæ asperitates cum melle abstergit, cãdida, fœminarũ profluuia sistit, hæmorrhoidas sanat, cum querno carbone intrito admotũ. Aqua in quo semen maduit decocta, cogitur, coitq; efficacior ipso semine. Gummi defert, quod dentium cauis imprimitur ad doloresfiniendos.

Palma. Cap. CXLIX.

Palma in Ægypto gignitur. Ea medio maturitatis vigore, autumno decerpi solet: Arabici myrobalani similis,

pomatis cognomine, colore viridi, & odore mali cotonei: quòd si ad maturitatem peruenire sinatur, phœnicobalanus fiet. Palma acerba est & adstringens: contra alui fœminarúmque profluuia, in vino austero bibitur: hæmorrhoidas sistit, vulnera glutinat illitu. Phœnicobalani recentes plus siccis adstringunt, capitis dolorem afferunt, copiosiores in cibo inebriant, sicciores sanguinem excreantibus, stomachicis, & dysentericis vtiles in cibo: illinuntur cum cotoneo et cerato œnanthino vesicæ vitiis. Cariotæ, præsertim esu, faucium asperitati medentur.

Palmæ Thebaicæ.
Cap. CL.

Thebaicarum decoctum potu æstuationem sedat, vires recreat cum hydromelite veteri sumptum: cibo idem faciunt. Fit ex eis vinum ad eadem conueniens. Decoctum per se potu & gargarizatione magnopere adstringit, & cohibet. Nuclei palmarum, cæterorum more, cremati in crudo fictili, & vino restincti, cinere loto, spodij vicem efficiunt: miscentúrque in calliblephara.

πῶμα δὲ λέγεται, χλωρὸς τὸ χρῶμα, ἐμφερὴς κυδωνίῳ κατὰ τὴν ὀσμήν· εἰ δὲ ἀφεψηθῇ πεπανόμενος, γίνεται φοινικοβάλανος. ἔστι δὲ στρυφνὸς, στυπτικὸς, πινόμενος σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ πρὸς διάῤῥοιαν καὶ ῥοῦν γυναικεῖον· ἵστησι δὲ καὶ αἱμοῤῥοΐδας, καὶ τραύματα κολλᾷ καταπλασθείς. αἱ δὲ φοινικοβάλανοι, στυπτικώτεραι τυγχάνουσι τῶν ξηρῶν, κεφαλαλγεῖς δέ εἰσι καὶ πλείονες βρωθεῖσαι μεθύσκουσιν· αἱ δὲ ξηραὶ ὠφελοῦσι βιβρωσκόμεναι αἱμοπτοϊκοὺς, στομαχικοὺς, δυσεντερικοὺς, καὶ τὰ περὶ κύστιν, καταπλασσόμεναι κἀκεῖ μετὰ κυδωνίου καὶ κηρωτῆς οἰνανθίνης. μάλιστα δὲ αἱ καρυωτίδες ἐσθιόμεναι, ἀρτηριῶν τραχύτητας ἰῶνται.

Περὶ Φοινίκων Θηβαϊκῶν.
Κεφ. ρν΄.

Τῶν δὲ Θηβαϊκῶν τὸ ἀφέψημα ποθὲν, παύει καύσωνα, καὶ τὰς δυνάμεις ἀνακτᾶται, μετὰ ὑδρομέλιτος παλαιοῦ λαμβανόμενον· καὶ αὗται βρωθεῖσαι, τὸ αὐτὸ ποιοῦσι, γίνεται δὲ καὶ οἶνος ἐξ αὐτῶν τὸ αὐτὸ δυνάμενος τῷ καρπῷ. καὶ καθ' ἑαυτὸ ποθὲν τὸ ἀφέψημα αὐτῶν καὶ ἀναγαργαριζόμενον ἱκανῶς στύφει καὶ στέλλει. Οἱ δὲ πυρῆνες τῶν φοινίκων, καίονται ἐν ὠμῇ χύτρᾳ, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, εἶτα σβεσθέντες οἴνῳ πλύνονται. καὶ ὡς ἀντίσποδα εἰς τὰ καλλιβλέ-

βλέφαρα χρησιμεύουσι· κἂν μὴ αὐτάρκως καῶσι, πάλιν τὸ αὐτὸ γίνεται. Δύναμιν δὲ ἔχουσι στυπτικὴν, παρεμπλαστικὴν, ποιοῦσαν πρὸς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς φλυκτίδας, σταφυλώματα, μίλφας σὺν νάρδῳ· σὺν οἴνῳ δὲ στέλλουσι καὶ ὑπερσαρκώματα, καὶ ἀπουλοῦσιν ἕλκη. εὐθετοῦσι δὲ μάλιστα οἱ ἀπ' αἰγύπτου, οἱ ἐκ τῶν χαμαιζήλων φοινίκων.

Περὶ Φοίνικος ἐλάτης. Κεφ. ρνά.

Φοῖνιξ ἣν ἔνιοι ἐλάτην ἢ σπάθην καλοῦσι, περικάλυμμά ἐστι τοῦ καρποῦ τῶν φοινίκων ἀκμὴν ἀνθούντων. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ μυρεψοὶ εἰς τὰς τῶν μύρων στύψεις. ἔστι δὲ αὐτῆς κρατίστη ἡ εὐώδης, στύφουσα, βαρεῖα, μεμυκυῖα, λιπαρὸν ἔχουσα τὸ ἐντός. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν· ἐφιστᾶσα τὰ νεμόμενα τῶν ἑλκῶν, χαλασμοὺς τῶν ἄρθρων συνάγει, λεῖα μαλάγμασι μιγεῖσα καὶ καταπλάσμασιν· ὠφελεῖ δὲ καὶ ὑποχόνδρια καὶ στόμαχον ἀτονοῦντα, καὶ ἡπατικὰς διαθέσεις, μιγνυμένη τοῖς ἁρμόζουσι τῶν καταπλασμάτων· μελαίνει δὲ καὶ θρίχας τὸ ἀφέψημα αὐτῆς, σμηχόμενον συνεχῶς· πινόμενον δὲ νεφριτικοῖς καὶ τοῖς περὶ κύστιν καὶ σπλάγχνα ἁρμόζει, κοιλίαν τε καὶ ὑστέραν ῥευματιζομένην ἵστησιν, ἁπαλὴ δὲ σὺν ῥητίνῃ καὶ κηρῷ ἐπιτεθεῖσα, καὶ ἐαθεῖσα ἡμέρας εἴκοσι, ψώρας ἰᾶται. καὶ

blephara. Quòd si nõ iustã vsti onẽ acceperit, denuo cremãdi. Vim adstringendi habẽt, & spiracula cutis obductu suo claudũt: cõtra oculorũ vuã & pustulas, palpebrarũ defluuia, cũ nardo effectũ prębẽt: corporis excrescẽtias cũ vino reprimũt, vlcera ad cicatricẽ perducũt. Sed inter primas vtiles ex palmis humilibus Ægyptiæ.

Palma elate. Cap. CLI.

PALMA, quam aliqui elaten aut spathan appellant, fructus palmarum adhuc florentium, inuolucrum est calyxque, quo in spissamẽta vnguentarij vtuntur. Optima habetur odorata, adstringens, ponderosa, præclusa, intus pinguis. Vis ei adstrictoria: sistit vlcera quæ depascunt, laxatos artus committit, trita miscetur cataplasmatis & malagmatis: prodest præcordiis, imbecilli stomacho, & iocineri affecto, mista conferentibus cataplasmatis. Eius decoctum subinde detersum, capillos denigrat: datur bibendum congruè, renum, vesicæ, & viscerum vitiis: vuluæ ac ventris fluxiones sistit: scabiem cum resina, & cera sanat, si viginti diebus recens apponatur.

Inuolutúsque in ea elate fructus, quem suo amplexu fouet, elate etiam vocari solet, & ab aliquibus borassus. Adstringit, & spathę effectus pręstat, non sic vnguentis expetitꝰ. Alba medulla caudicis recens in cibo, aut decocta eadé facit, quæ borassus.

Malú punicú. Cap. CLII.

Malum punicú omne boni succi est, stomacho vtile, perexiguum sufficiens alimétum. Dulcia stomacho vtiliora habétur, sed aliquantulú in eo calorem gignunt, inflationes pariút, vnde in febri abdicantur. Acida adstringút, æstuanti stomacho auxiliãt, & multò magis contrahunt, ac vriná cient. Ora gingiuásq; lædút. Vinosa verò mediá sortiuntur naturá. Nuclei acinorú acidi punici í sole siccati, & obsoniis ísparsi, cócoctíue, fluenté aluú stomachúq; sistút. Cœlesti aqua madescút, bibúturq; cómodè sanguiné excreátibus: ad desessus dysentericorú, fœminarúq; fluxione vuluæ laborantiú vtiles sunt. Expressus nucleorú succꝰ coquit̃ cú melle, ad oris, virilitatis, et sedis vlcera, nomas, reduuias, & ea q̃ í corpore extuberát, auriú dolores, & nariú vitia:

καὶ ὁ περιεχόμενος δὲ ὑπ᾽ αὐτῆς καρπὸς, ἐλάτη καλεῖται, ὑπ᾽ ἐνίων δὲ βόρασσος· καὶ αὐτὸς συπτικὸς ὢν τὰ αὐτὰ δρᾷ τῇ σπάθῃ, χωρὶς τῆς ἐν τοῖς μύροις εὐχρηστίας, καὶ τὸ ἐγκάρδιον δὲ τοῦ πρέμνου λευκὸν καὶ αὐτὸ πρόσφατον βιβρωσκόμενον καὶ ἀφεψόμενον, ποιεῖ πρὸς ὅσα καὶ ὁ βόρασσος.

Περὶ Ῥοιᾶς. Κεφ. ρνβ'

Ῥόα πᾶσα εὔχυμος, εὐστόμαχος, ἄτροφος· τούτων μὲν τοι ἡ γλυκεῖα εὐστομαχωτέρα, θερμασίαν ποσὴν γεννῶσα περὶ στόμαχον, καὶ πνευματοῦσα, ὅθεν ἐπὶ μὲν τῶν πυρεσσόντων ἐστὶν ἄθετος· ἡ δὲ ὀξεῖα καυσουμένῳ στομάχῳ βοηθεῖ καὶ ἔστι σταλτικωτέρα καὶ οὐρητικωτέρα· ἄστομος δὲ, καὶ συπτική. ἡ δὲ οἰνώδης μέσην ἔχει δύναμιν· τῆς δὲ ὀξείας ὁ πυρὴν ξηρανθεὶς ἐν ἡλίῳ καὶ ἐπιπασσόμενος προσοψήμασι καὶ συνεψόμενος, κοιλίαν καὶ στομάχου ῥεῦμα ἵστησιν· ἀποβραχεὶς δὲ ἐν ὀμβρίῳ ὕδατι, αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖ πινόμενος, καὶ εἰς ἐγκαθίσματα δυσεντερικῶν καὶ ῥοϊκῶν ἁρμόζει. εὔχρηστον δὲ τὸ ἀπόθλιμμα τῶν πυρήνων ἑψηθὲν καὶ μιγὲν μέλιτι. πρός τε τὰ ἐν στόματι καὶ αἰδοίῳ καὶ ἕδρᾳ ἕλκη, καὶ πτερύγια τὰ ἐν δακτύλοις, νομάς τε καὶ ὑπεροχὰς καὶ ὠταλγίας καὶ τὰ ἐν μυκτῆρσι, καὶ

καὶ μάλιστα τῆς ὀξείας.

Περὶ Κυτίνων. Κεφ. ρνγ´.

Τὰ δὲ ἄνθη αὐτῆς ἃ καὶ κύτινοι καλοῦνται, καὶ αὐτὰ συπτικὰ καὶ ξηραντικὰ καὶ κατασταλτικά εἰσι, καὶ ἐναίμων κολλητικά, ἁρμόζοντα πρὸς ἃ καὶ ἡ ῥοά. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν ἕλκων πλαδόντων καὶ ὀδόντων σειομένων διάκλυσμα, ἀνακόλλημά τε ἐντεροκηλικοῖς ἐν καταπλάσμασιν· ἱστοροῦσι δέ τινες, μὴ ὀφθαλμίαν παρ' ὅλον τὸ ἔτος τοὺς καταπιόντας τρεῖς κυτίνους, ὡς ὅτι ἐλαχίστους· χυλίζονται δὲ ὡς ἡ ὑποκιστίς.

Περὶ Σιδίων. Κεφ. ρνδ´.

Καὶ τὰ λέπη δὲ τῆς ῥοᾶς ἅ τινες σίδια καλοῦσι συπτικὴν ἔχοντα καὶ αὐτὰ δύναμιν, πρὸς ὅσα καὶ οἱ κύτινοι ἁρμόζει. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν ῥιζῶν, ἕλμινθας πλατείας ποθὲν, ἐκτινάσσει καὶ ἀποκτείνει.

Περὶ Βαλαυστίων. Κεφ. ρνε´.

Βαλαύστιον ἐστιν ἄνθος ἀγρίας ῥοιᾶς, εἴδη δέ ἐστιν αὐτοῦ πλείονα· εὑρίσκεται γὰρ καὶ λευκὸν καὶ πυῤῥὸν καὶ ῥοδόχρουν·* ἔοικε δὲ κυτίνῳ ῥοιᾶς, χυλίζεται δὲ ὡς ἡ ὑποκιστίς. Δύναμιν δὲ ἔχει συπτικὴν, ποιοῦσαν πρὸς ἃ καὶ ἡ ὑποκιστὶς καὶ ὁ κύτινος.

Περὶ Μυρσίνης. Κεφ. ρνς´.

Μυρσίνη ἡ ἥμερος, πρὸς μὲν τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν, ἡ μέλαινα τῆς λευκῆς ἁρμοδιωτέρα, καὶ ταύτης μᾶλλον

tia: præsertim acidorum.

Cytinus. Cap. CLIII.

Huius flores cytini vocantur: qui adstringunt, siccant, cohibent: sanguinolenta glutināt, quas punicum, præstāt vtilitates: humida gingiuarum vitia mobilésq; dentes decocto colluūtur, herniam prolapsu intestini erumpentem cataplasmate repellunt: memoriæ tradūt, qui tres, quā minimos cytinos deuorauerit, nullā eo anno lippitudinem passurum: eliquatur hypocistidis exemplo.

Malicoriū. Cap. CLIIII.

Malicoriū, asperū est mali punici putamē, qđ aliqui sidiō appellāt. Id spissādi vim habet, & quos cytini, præbet vsus. Decoctū radicis potu latas vētris tineas pellit, & easdē euocat.

Balaustiū. Cap. CLV.

Balaustium syluestris punici flos est, cytino similis, cuiꝰ cōplura genera reperiuntur: cādidū, fuluum, colore rosaceo. Succus ex eo exprimit̄, hypocistidis modo, cui adstrictoria vis inest, eadem faciés, quę hypocistis, & cytinus.

Myrtus. Cap. CLVI.

MYRTVS satiua nigra vtilior est medicinæ quàm candida, & in hoc genere

multò magis mõtana:semẽ tamen imbecillius parit. Vis & myrti & seminis adstringit. Semen viride aut aridum in cibo datur sanguinẽ excreãtibus, & vesicæ erosionib⁹. Succus virẽtibus baccis expressus eosdẽ effectus exhibet: stomacho vtilis, vrinã cit: ꝓdest cõtra phalãgij morsum, & scorpionis ictus in mero: seminis decoctũ capillũ tingit, ius decocti in vino vlcera in extremis mẽbris nata sanat, oculorũ inflãmationes illitum cum polline polẽtæ lenit, cõtra ægilopas illinitur, crapulam arcet presumptum vinum, quod feruefacto aliquantũ ei⁹ semine exprimatur: aliâs enim acorem cõtraheret. Præstat idẽ seminis effectus. Vtile procidẽtiæ vuluarum in desessionibus, sedis vitiis, & fœminis fluxione vuluæ laborantibus: purgat furfures, vlcera capitis manantia, atq; eruptiones papularũ: fluentes capillos continet. Additur quoque in medicamẽta, quas liparas vocant, vti oleum quod ex folijs eius factum est. Decoctum foliorum ad desessiones balnearũ cõuenit, & cõtra laxatos artus, & malè solidescẽtes. Eo fracta ferruminationi repugnãtia vtilissimè fouẽt, vitili-

μᾶλλον ἢ ὀρεινή, τὸν μέντοι καρπὸν ἀτονώτερον ἔχει. δύναμις δὲ αὐτῆς καὶ τοῦ καρποῦ στυπτική. δίδοται δὲ ὁ καρπὸς χλωρός τε καὶ ξηρὸς ἐσθιόμενος αἱμοπτοϊκοῖς καὶ τοῖς δακνομένοις τὴν κύστιν. καὶ ὁ ἐκ τῶν χλωρῶν δὲ μύρτων ἐκθλιβέντων χυλὸς, τὰ αὐτὰ ποιεῖ, εὐστόμαχος ὢν καὶ οὐρητικοῖς ἁρμόζων, φαλαγγιοδήκτοις καὶ σκορπιοπλήκτοις σὺν οἴνῳ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τοῦ καρποῦ βάπτει τρίχας· ἑψηθεὶς δὲ σὺν οἴνῳ, καὶ καταπλασθεὶς, τὰ ἐν ἀκρωτηρίοις ἕλκη θεραπεύει· μετὰ πάλης δὲ ἀλφίτου καταπλασθεὶς, φλεγμονὰς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς παρηγορεῖ, καὶ πρὸς αἰγίλωπα δὲ ἐπιπλάττεται, καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς δὲ γινόμενος οἶνος ἐκθλιβέντος τοῦ καρποῦ, καὶ ἐπὶ ποσὸν ἀφεψηθέντος, ὀξίζει γὰρ ὁ μὴ οὕτω σκευασθεὶς, ἀκραίπαλός ἐστι προπινόμενος, ποιῶν πρὸς ὅσα καὶ ὁ καρπὸς, ἐγκαθίσματά τε, μήτρας, προπτώσεις, καὶ δακτυλίῳ, καὶ ῥοικαῖς ἁρμόζει, σμήχει δὲ καὶ πίτυρα. καὶ ἀχῶρας, καὶ ἐξανθήματα, τρίχας τε ῥεούσας ἐπέχει· μίγνυται δὲ καὶ λιπαραῖς, ὥσπερ καὶ τὸ ἐκ τῶν φύλλων αὐτῆς σκευαζόμενον ἔλαιον. καὶ τὸ τῶν φύλλων δὲ ἀφέψημα, εἴς τε τὰ ἐγκαθίσματα ἁρμόζει, καὶ πρὸς τὰ χαλαρὰ, καὶ ἀσυμπτώρωτα ἄρθρα καὶ πρὸς ἀσυμπτώρωτα κατεαγότα, ὠφελίμως

ὠφελίμως καταντλεῖται, σμήχει δὲ καὶ ἀλφοὺς, καὶ πρὸς ὦτα πυοῤῥοοῦντα ἐγχυματίζεται, καὶ μελασμοὺς τριχῶν, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν δὲ χυλὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ· αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα λεῖα καταπλασσόμενα ἐν ὕδατι, ἁρμόζει τοῖς καθύγροις τῶν ἑλκῶν, καὶ ῥευματιζομένοις τόποις πᾶσι καὶ κοιλιακοῖς· ἐλαίου ὀμφακίνου γὰρ ἢ ῥοδίνου ὀλίγου καὶ οἴνου μεμιγμένου, καὶ ἕρπησι, καὶ ἐρυσιπέλασι, διδύμων τε φλεγμοναῖς καὶ ἐπινυκτίσι καὶ κονδυλώμασι· ξηρὰ δὲ λεῖα παρωνυχίαις καὶ πτερυγίοις, χρησίμως καταπλάττεται, καὶ καθύγροις μασχάλαις καὶ μηροῖς, καὶ ἐπὶ καρδιακῶν στέλλει τοὺς ἱδρῶτας· κεκαυμένα δὲ καὶ ὠμὰ μετὰ κηρωτῆς, πυρίκαυτα καὶ πτερύγια καὶ παρωνυχίας ἰᾶται. χυλίζεται δὲ τὰ φύλλα παραχεομένου οἴνου παλαιοῦ, ἢ ὕδατος ὀμβρείου, καὶ ἐκθλίβεται. ἡ δὲ χρῆσις αὐτοῦ πρόσφατος ὄντος, ξηρανθεὶς γὰρ εὐρωτιᾷ καὶ ἀδυνατεῖ.

Περὶ Μυρτιδάνου. Κεφ. ρνζ΄.

Τὸ δὲ μυρτίδανον λεγόμενον ἐπίφυσίς ἐστιν ἀνώμαλος καὶ ὀχθώδης καὶ ὁμόχροος· οἱονεὶ χεῖρες περὶ τὸ τῆς μυρσίνης πρέμνον· στύφει δὲ μᾶλλον τῆς μυρσίνης. ἀποτίθεται δὲ κοπὲν καὶ μιγὲν οἴνῳ αὐστηρῷ ἀναπλασθέν τε εἰς τροχίσκους, ἐν σκιᾷ ξηραίνεται, δραστικώτερον δέ ἐστι τε καρποῦ καὶ τοῦ φύλλου, μιγνύ-

vitiliginem emendat, purulentis auribus infunditur, & capillos denigrat. Succus eadem efficit. Trita folia, & ex aqua illita humidis vlceribus, & partibus omnibus fluxione laborantibus, cœliacísque prosunt: & admisto omphacino oleo, aut exiguo rosaceo cum vino, ad vlcera serpentia, ignem sacrum, testium inflammationes, epinyctidas, & condylomata. Arentium foliorum farina vtiliter inspargitur paronychiis, pterygiis, & contra alarum feminúmque perfusiones: cardiacorum sudores cohibet. Folia cruda seu cremata cum cerato, ambustis, paronychiis, pterygiisque medentur. Exprimitur foliis succus adfuso vetere vino aut aqua cælesti, cuius recentis vsus est: nam exiccatus planè cariem sentit, & vires amittit.

Myrtidanum. Cap. CLVII.

Myrtidanũ dicitur, adnatum inæquabile verrucosum intumescensq́;, & concolor: quod perinde quasi man⁹ myrti caudicẽ amplectitur. Magis q̃ myrtus adstringit: tusum addito austero vino reponit, coactũq; in pastillos siccatur in vmbra: multò efficaci⁹, & folio & semine, cera-

cerato, pessis, insessionibus, cataplasmatis admistum, vbi adstringendum aliquid est.

Cerasia. Cap. CLVIII.

Cerasia aluo vtilia sunt, si viridia sumantur: eadem siccata, illã sistunt. Gummi quod cerasi resudarunt, cum vino diluto tussi vetustę medetur: colorem cõmendat, visum exacuit, appetentiã inuitat: idem ex vino potum calculosis auxilio est.

Siliquæ. Cap. CLIX.

Siliquæ recentes stomacho aduersantur, aluum soluunt: eædem siccatæ sistunt, stomachóq; vtiliores fiunt. Vrinam ciunt, sed præcipuè, quæ vinaceis condiuntur.

Mala. Cap. CLX.

Folia, flores, & germina cũ omnis mali, tum maximè cotoneæ adstringunt. Pomis acerbis adstringendi vis inest: maturis verò longè secus. Ex iis verna bilem gignunt, neruos omneis lædunt, inflationes pariunt.

Cotonea mala. Cap. CLXI.

Cotonea stomacho vtilia, vrinã cient: verùm tosta mitiora habẽtur. Prosunt cœliacis, dysentericis, purulenta extussiẽtibꝰ, cholericis, præsertim cruda.

Mace-

μιγνύμενον κηρωτῇ καὶ πεσσοῖς, ἐγκαθίσμασί τε καὶ καταπλάσμασι τοῖς στύψεως δεομένοις.

Περὶ Κερασίων. Κεφ. ρνη΄.

Κεράσια καὶ αὐτὰ μὲν χλωρὰ λαμβανόμενα, εὐκοίλια τυγχάνει. ξηρὰ δὲ ἵστησι κοιλίαν. τὸ δὲ κόμμι τῶν κερασίων, βῆχα χρονίαν ἰᾶται λαμβανόμενον μετὰ κράματος, εὔχροιαν τε καὶ ὀξυδορκίαν καὶ ὄρεξιν ποιεῖ· ὠφελεῖ δὲ καὶ λιθιῶντας μετ' οἴνου πινόμενον.

Περὶ Κερατίων. Κεφ. ρνθ΄.

Κεράτια χλωρὰ μὲν λαμβανόμενα, κακοστόμαχα τυγχάνει, καὶ κοιλίας λυτικά, ξηρανθέντα δὲ ἵστησι κοιλίαν, εὐστομαχώτερα ὄντα καὶ διουρητικά· μάλιστα δὲ τὰ ἐκ τῶν στεμφύλλων συντιθέμενα.

Περὶ Μηλέας. Κεφ. ρξ΄.

Μηλέας πάσης τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη καὶ οἱ βλαστοὶ, στύφουσι. μάλιστα δὲ τῆς κυδωνίας, καὶ ὁ καρπὸς ἔνωμος μὲν στυπτικὸς καθέστηκε· πεπανθεὶς δὲ οὐχ ὁμοίως. τὰ δὲ τοῦ ἔαρος ἀκμάζοντα μῆλα χολοποιά, ἄθετα τῷ νευρώδει παντὶ ἐμπνευματοῦντα.

Περὶ Κυδωνίων μήλων. Κεφ. ρξα΄.

Τὰ δὲ κυδώνια, εὐστόμαχα, οὐρητικά, ὀπτηθέντα δὲ προσηνέστερα γίνεται, χρήσιμα κοιλιακοῖς καὶ τὸ δυσεντερικοῖς καὶ ἐμπυικοῖς καὶ χολερικῶσι μάλιστα ὠμά.

καὶ τὰ

καὶ τὸ ἀπόβρεγμα δὲ αὐτῶν ἁρμόζει τοῖς στόμαχον ἢ κοιλίαν ῥευματιζομένοις ἐν ποτῷ. ὁ δὲ χυλὸς ὠμῶν αὐτῶν λαμβανόμενος, ὀρθοπνοικοὺς ὠφελεῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα, πρόσκλυσμα δακτυλίου, καὶ ὑστέρας προπτώσει. τὰ δὲ ἐκ τοῦ μέλιτος, καὶ αὐτὰ μὲν οὐρητικά. τὸ δὲ μέλι τὴν αὐτῶν ἀναλαμβάνεται δύναμιν· στεγνωτικὸν γὰρ καὶ στυπτικὸν γίνεται. τὰ δὲ σὺν τῷ μέλιτι ἑψόμενα, εὐστόμαχα μὲν καὶ εὔστομα, ἧττον δὲ στεγνωτικά. τὰ δὲ ὠμὰ καταπλάσμασι μίγνυται πρὸς στέγνωσιν κοιλίας, στομάχου ἀνατροπὴν, καὶ πύρωσιν, μαστοὺς φλεγμαίνοντας, σπλῆνας ἐσκιρρωμένους, κονδυλώματα. Γίνεται δὲ καὶ οἶνος ἐξ αὐτῶν κοπτομένων καὶ ἐκθλιβομένων, πρὸς διαμονὴν μιγνυμένου τοῖς ιϛ´. ξέσταις τοῦ χυλοῦ μέλιτος ξέστου ἑνὸς ἐπεὶ ὀξίζει· ἁρμόζει δὲ πρὸς τὰ εἰρημένα πάντα, καὶ* χρῖσμα δὲ ἐξ αὐτῶν σκευάζεται τὸ καλούμενον μήλινον, ᾧ χρώμεθα ὁπόταν στυπτικοῦ ἐλαίου δεηθῶμεν. ἐκλέγεσθαι δὲ δεῖ τὰ ἀληθινὰ, μικρὰ δέ ἐστι καὶ περιφερῆ καὶ εὐώδη ταῦτα. τὰ δὲ λεγόμενα στρουθία καὶ μεγάλα ἧττόν ἐστιν εὔχρηστα. τὰ δὲ ἄνθη αὐτῶν ξηρά τε καὶ χλωρὰ καταπλάσμασιν εὔθετα, πρὸς τὰ στύψεως χρείαν ἔχοντα,

καὶ

Maceratorũ liquor commodè in ſtomachi aut ventris fluxionibus, potui datur. Succus crudorum aſſumptus orthopnoicis ſalutaris eſt. Decocto fouentur vuluæ, & ſedes ſi procidant. Cotonea quę melle condiuntur, vrinam mouent: mel autem ſibi conſtringentem illorum vim, & inſpiſſantem adſciſcit. Quæ cũ melle coquuntur, ſtomacho atque ori gratiora ſunt, ſed minus inſpiſſant. Cruda cataplaſmatis adiiciuntur, ad cohibendam aluum, aut ſi ſtomachus æſtuet, aut in vomitiones effundatur, ad mammarum inflammationes, præduros lienes, & condylomata. Fit vinũ ex ipſis tuſis expreſsiſque: ſed quò perduret, quindecim ſextariis ſucci vnus mellis adiungitur, alioquin in acorem degenerat. Prodeſt ad omnia, quę dicta ſunt. Fit & oleum ex iis, quod melinum vocauimus, quo vtimur quoties adſtringẽti oleo eſt opus. Eligi oportet vera, quæ ſanè ſunt rotunda, parua & odorata: quæ verò Struthia dicuntur, magna quidẽ ſunt, ſed mins vtilia. Flos & viridis & ſiccus cataplaſmatis imponitnr: iis cõueniẽs, quę adſtrictionem deſiderant,

inflam-

inflammationibus oculorum, reiectionibúsq; sanguinis. Cótra citam aluum, & mensium impetus, in vino bibitur.

Melimela. Cap. CLXII.

Melimela ventré molliunt, & ab eo animalia expellũt, stomacho negotiũ exhibẽt, Æstuosa. Ea multis dulcia mala vocãtur.

Epirotica mala. Cap. CLXIII.

Epirotica mala, quæ Latinè orbiculata dicũtur, stomacho vtilia: sistunt aluum, vrinas euocant, malis tamen cotoneis inualidiora.

Syluestria mala. Cap. CLXIIII.

Syluestria mala similia sunt vernis, & adstringunt. Sanè in hunc vsum immatura omnia opus sunt.

Persica mala. Cap. CLXV.

Persica poma matura tam stomacho, quàm ventri vtilia sunt. Acerba aluum cohibent, sed sicca vehementius. Decoctum è siccis alui stomachíq; fluxiones sistit.

Armeniaca. Cap. CLXVI.

Armeniaca, quæ à Latinis præcocia dicuntur, minora sunt supradictis, & stomacho vtiliora.

Medica

καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονάς, καὶ πρὸς αἵματος ἀναγωγάς, κοιλίας τε ῥεῦσιν καὶ ἐμμηνίων φορὰν ἁρμόζει μετ' οἴνου πινόμενα.

Περὶ Μελιμήλων. Κεφ. ρξβʹ.

Τὰ δὲ μελίμηλα κοιλίαν μαλάσσει, καὶ θηρία ἐκτινάσσει, κακοστόμαχα, καύσου ποιητικά. καλεῖται δὲ ὑπό τινων γλυκύμηλα.

Περὶ Ἠπειρωτικῶν μήλων. Κεφ. ρξγʹ.

Τὰ δὲ ἠπειρωτικὰ λεγόμενα, ῥωμαϊστὶ δὲ ὀρβικουλάτα, εὐστόμαχα, κοιλίας σταλτικά, οὔρων προκλητικά, ἀτονώτερα μέντοι τῶν κυδωνίων ἐστίν.

Περὶ ἀγριομήλων. Κεφ. ρξδʹ.

Τὰ δὲ ἄγρια ἔοικε τοῖς ἐαρινοῖς στύφοντα· δεῖ δὲ πρὸς τὰ στύψεως χρήζοντα, ἀωροτέροις ἅπασι χρῆσθαι.

Περὶ Περσικῶν μήλων. Κεφ. ρξεʹ.

Τὰ δὲ περσικὰ μῆλα εὐστόμαχα, εὐκοίλια τὰ πέπειρα. τὰ δὲ ἄωρα, σταλτικὰ κοιλίας, ξηρανθέντα δὲ, καὶ στυπτικώτερα γίνονται. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν ξηρῶν λαμβανόμενον, στόμαχον καὶ κοιλίαν ῥευματιζομένην ἵστησιν.

Περὶ Ἀρμενιακῶν. Κεφ. ρξϛʹ.

Τὰ δὲ μικρότερα καλούμενα δὲ ἀρμενιακά, ῥωμαϊστὶ δὲ πραικόκια, εὐστομαχώτερα τῶν προειρημένων εἰσίν.

Περὶ Μη-

Περὶ Μηδικῶν. Κεφ. ρξζ΄.

Τὰ δὲ μηδικὰ λεγόμενα ἢ περσικὰ ἢ κεδρόμηλα, ῥωμαϊστὶ δὲ κίτρια, πᾶσι γνώριμα· φυτὸν γάρ ἐστι καρποφοροῦν δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἐπαλλήλως. αὐτὸ δὲ τὸ μῆλον ἐπίμηκες, ἐρρυτιδωμένον, χρυσίζον τῇ χρόᾳ, εὐῶδες μετὰ βάρους, σπέρμα ἔχον ἀπίῳ ἐοικός. Δύναμιν δὲ ἔχει ποθὲν ἐν οἴνῳ, ἀντενεργεῖν θανασίμοις, κοιλίαν τε ὑπάγειν, διάκλυσμά τέ ἐστι πρὸς εὐωδίαν στόματος τὸ ἀφέψημα καὶ ὁ χυλὸς αὐτῶν· βιβρώσκεται δὲ μάλιστα ὑπὸ γυναικῶν πρὸς τὴν κίσσαν· φυλάττειν δὲ καὶ ἱμάτια δοκεῖ, ἄβρωτα ἐπιτιθέμενα κιβωτίοις.

Περὶ ἀπίου. Κεφ. ρξη΄.

Ἀπίου δὲ πολλὰ εἴδη, πᾶσαι δὲ στύφουσιν· ὅθεν εἰς τὰ ἀποκρουστικὰ καταπλάσματα ἁρμόζουσι. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν ξηρανθεισῶν, καὶ αὐταὶ λαμβανόμεναι ὠμαί, κοιλίαν ἱστᾶσι· βλάπτουσι δὲ ἐσθιόμεναι τοὺς νήστεις.

Περὶ Ἀχράδος. Κεφ. ρξθ΄.

Ἡ δὲ ἀχρὰς εἶδός ἐστιν ἀγρίας ἀπίου, βραδέως πεπαινομένη. Δύναμιν δὲ ἔχει, στυπτικωτέραν ἀπίου· ὅθεν πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει. στύφει δὲ καὶ τὰ φύλλα αὐτῆς. ἡ δὲ ἐκ τοῦ ξύλου αὐτῶν τέφρα, βοηθεῖ ἐναργῶς τοῖς ὑπὸ μυκήτων πνιγομένοις.

φασὶ

Medica mala. Ca. CLXVII.

Medica mala Persicáue aut cedromela, quæ Latini citria vocant, nemini non cognita. Arbor ipsa omnibus anni temporibus pomifera, aliis deciduis, aliis subnascentibus. Malum oblongum est, rugosum, colore aurum imitans, cum grauitate odoratum, semen habet pyri. Id in vino potum venenis resistit, aluum mouet, oris suauitatem commẽdat, decocto eius colluto, aut succo: estur in malacia mulieribus: vestiariis impositum ab erosionis vitio vestes vindicare existimatur.

Pyra. Cap. CLXVIII.

Pyrorum multa genera, quæ tamẽ omnia adstringunt: proinde adduntur conuenienter in repellẽtia cataplasmata Decoctum è siccis & cruda ipsa aluum sistunt: ieiunos esitata lædunt.

Achras. Cap. CLXIX.

ACHRAS pyrastri genus est, quod tardissimè ematurescit. Vim pyro adstringentiorem habet, & ad eadem conuenit: stringunt etiam eius folia. Ligni pyrorum cinis efficaciter his auxiliatur, quos fungi strangulant.

Aiunt

Aiunt fungos, si syluestria pyra cum eis coquantur, innoxios fieri.

Mespilus. Cap. CLXX.

Mespilus, quæ à nonnullis aronia vocatur, spinosa arbor est, folio pyxacanthæ: fert pomum suaue, exiguo malo non dissimile, tribus intus ossiculis: qua ex causa id nonnulli tricoccon appellauere. Tarde maturescit, esu adstringit, stomacho gratum est, aluumque supprimit.

Altera mespilus. Cap. CLXXI.

Alterū mespili genus in Italia nascitur, quod aliqui setanium, alij epimelida vocant. Arbor foliis mali, sed minoribus: pomum fert rotundum esui aptum, vmbilico latiore: quod adstringit, seróque maturescit.

Lotus arbor. Cap. CLXXII.

Lotus arbor est vastę magnitudinis, ferēs baccā pipere maiorē, dulcē, cibis gratā, stomacho facilē. Aluū sistit baccis. Ramētorū ligni decoctū siue potu, siue infusione dysentericis ac fœminis fluxione vuluæ laborātibus, auxilio est: rufat capillos, citam aluum cohibet.

Cornus.

φασὶ δέ τινες ὅτι κἂν συνεψήσῃ τις ἀχράδας μύκησιν, ἀβλαβεῖς αὐτοὺς γίνεσθαι.

Περὶ Μεσπίλων. Κεφ. ρό.

Μέσπιλον τὸ δένδρον, ὃ παρ' ἐνίοις ἀρωνία καλεῖται, ἀκανθῶδές ἐστιν, ὅμοιον τοῖς φύλλοις πυξακάνθῃ, καρπὸν φέρον μικρῷ μήλῳ ὅμοιον ἡδὺν, ἔχοντα τρία ὀστάρια ἔνδοθεν, ἀφ' ὧν καὶ τρίκοκκον τινὲς αὐτὸ ὀνομάζουσι. βραδέως πεπαινόμενον, στύφει δὲ βιβρωσκόμενον, εὐστόμαχόν τε ἐστὶ καὶ κοιλίας στεγνωτικόν.

Περὶ ἑτέρου μεσπίλου. Κεφ. ροά.

Μεσπίλου δὲ καὶ ἕτερον ἐστὶν εἶδος ἐν ἰταλίᾳ γινόμενον. ὃ ἔνιοι ἐπιμηλίδα καλοῦσιν. οἱ δὲ, σητάνιον ὀνομάζουσι. δένδρον ἐστὶ μήλῳ ἐμφερὲς τοῖς φύλλοις ὅτι μικρότερον. ἔχει δὲ καρπὸν καὶ τοῦτο στρογγύλον, βρώσιμον, πλατὺν ἔχοντα τὸν πυθμένα, ὑποστύφοντα, πεπαινόμενον βραδέως.

Περὶ Λωτοῦ. Κεφ. ροβ.

Λωτὸς τὸ δένδρον, φυτόν ἐστιν εὐμέγεθες, καρπὸν δὲ φέρει μείζονα πεπέρεως γλυκὺν, βρώσιμον * εὐστόμαχον, κοιλίας στεγνωτικόν. τῶν δὲ πρισμάτων τοῦ ξύλου τὸ ἀφέψημα πινόμενον καὶ ἐγκλυζόμενον, βοηθεῖ δυσεντερικοῖς καὶ γυναιξὶ ῥοϊκαῖς. ξανθίζει δὲ καὶ τρίχας, καὶ ἐπέχει γαστέρα ῥεούσαν.

Περὶ

Περὶ κρανίας. Κεφ. ρογ'.

Κρανία δένδρον ἐστὶν ἀδρὸν, καρπὸν φέρον ὡς ἐλαίας, ἐπιμήκη, χλωρὸν τὸ πρῶτον, πεπαινόμενον δὲ ξανθὸν, ἢ κηροειδῆ, ἐδώδιμον, στύφοντα, ἁρμόζοντα πρὸς κοιλίας ῥύσιν καὶ δυσεντερείας, συντιθέμενον καὶ εἰς ἕψημα, καὶ εἰς βρῶσιν, καὶ ἁλμεύεται ὡς ἐλαία. ὁ δὲ τῶν χλωρῶν φύλλων ἰχὼρ καιόμενον, ἁρμόζει πρὸς λειχῆνας καταχριόμενος.

Περὶ Οὔων. Κεφ. ροδ'.

Οὖα τὰ μηλίζοντα καὶ μήπω πέπειρα τμηθέντα καὶ ξηρανθέντα ἐν ἡλίῳ, σταλτικὰ γίνεται κοιλίας ἐσθιόμενα, καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν δὲ ἄλευρον ἀλεσθέντων ἀντὶ ἀλφίτων λαμβανόμενον, καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν πινόμενον, τὸ αὐτὸ ποιεῖ.

Περὶ Κοκκυμηλέας. Κεφ. ροε'.

Κοκκυμηλέα δένδρον ἐστὶ γνώριμον, οὗ ὁ καρπὸς ἐδώδιμος, κακοστόμαχος, κοιλίας μαλακτικός. τῶν δὲ συριακῶν καὶ μάλιστα τῶν ἐν Δαμασκῷ γινομένων ὁ καρπὸς ξηρανθεὶς, εὐστόμαχος καὶ κοιλίας σταλτικός. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν φύλλων ἐν οἴνῳ σκευαζόμενον καὶ ἀναγαργαριζόμενον, κιονίδα καὶ οὖλα καὶ παρίσθμια ῥευματιζόμενα στέλλει. τὰ αὐτὰ δὲ παρέχει καὶ ὁ τῶν ἀγριοκοκκυμήλων καρ-

Cornus. Cap. CLXXIII.

Cornus dura arbor eſt, baccas ferẽs oliuæ modo oblongas, quę primũ virent, dein per maturitatẽ rubeſcunt, aut cerę colorem repræſentant. In cibo adſtringũt, proflunio alui atq; dyſenteriæ ſalutares, ſiue in edulio, ſiue in defruto exhibeãtur. Muria, vt oliuæ, condiũtur. Sanies, quam virẽtia folia torrendo reſudarunt, impetigini conuenienter illinitur.

Sorba. CAp. CLXXIIII.

Sorba colorem luteum referentia prius, quàm matureſcant, diſſecta & ſole ſiccata manduntur, aut aluum ſiſtant. Eadem eſt functio molitorum farinæ, ſi polentæ loco ſumatur: quod & decoctum eorum in potu præſtat.

Prunus. Cap. CLXXV.

Prunus arbor eſt nota, cuius pomum eſtur: ſed ſtomachum male habet, aluum mollit. Syriaca pruna, & præcipuè, quæ Damaſci gignuntur, exiccata ſtomacho vtilia ſunt, aluum adſtringunt. Folia pruni in vino decocta collutione, & gargarizatu vuam, gingiuas, & tonſillas fluxione laboranteis reprimunt. Pręſtant idem ſylueſtriũ pruno

prunorum baccæ, post maturitatem exiccatæ: cum sapa verò decoctę, stomacho vtiliores redduntur, aluúmq; magis adstringunt. Gummi prunorũ agglutinat, potũ in vino calculos cõminuit: ex aceto quoq; illitum, lichenas infantiũ sanat.

Arbutus. Cap. CLXXVI.

Arbut⁹ siue vnedo arbor est cotoneæ malo non dissimilis, tenui folio: cuius fructus pruni manitudinem implet, nullo intus nucleo: huic menæcylo cognomé est: maturus aut flauet, aut rubescit, in esu acerosus, stomacho aduersatur, capitísq; dolorem mouet.

Amygdalæ. Ca. CLXXVII.

Amyhdalæ amaræ radicum tritarum decoctum vitia cutis in facie corrigit: illitę nuces idé munus præstant, menses admotæ ciunt, capitis dolori auxiliátur, illitæ fronti aut temporibus cum aceto vel rosaceo: epinyctidas sanant ex vino, ité putrescentia vlcera, & quæ serpunt, & morsus canum cum melle: earum autem esu dolores finiuntur, aluum emolliunt, somnum faciunt, vrinam ciét, cõtra sanguinis reiectiones cũ amylo assumuntur, renũ vitiis, & pulmonũ inflãmationibus

ex

καρπὸς, πέπειρος ξηρανθεὶς· ἑψηθεὶς δὲ μετὰ ἑψήματος, εὐστομαχώτερος καὶ σταλτικώτερος κοιλίας γίνεται. τὸ δὲ κόμμι τῆς κοκκυμηλέας, ἐστὶ κολλητικὸν, λίθων θρυπτικὸν πινόμενον σὺν οἴνῳ· σὺν ὄξει δὲ ἐπιχριόμενον, λειχῆνας τὰς ἐπὶ παιδίων θεραπεύει.

Περὶ Κομάρου. Κεφ. ρος´.

Κόμαρος δένδρον ἐστὶ, παρόμοιον κυδωνίᾳ, λεπτόφυλλον, καρπὸν ἔχον ὡς κοκκυμήλου μέγεθος, ἀπύρηνον· μεμαίκυλα καλούμενον· πεπανθέντα δὲ ὑπόκιρρον ἢ ἐρυθρὸν, ἐσθιόμενον ἀχυρῶδες, κακοστόμαχον δὲ καὶ κεφαλαλγές.

Περὶ Ἀμυγδαλῆς.

Κεφ. ροζ:

Ἀμυγδαλέας πικρᾶς ἡ ῥίζα ἀφεψηθεῖσα λεία, ἐφήλεις τὰς ἐν προσώπῳ ἀποκαθαίρει καὶ αὐτὰ δὲ τὰ ἀμύγδαλα καταπλασθέντα, τὰ αὐτὰ ποιεῖ, προστιθέμενα δὲ ἄγει καταμήνια, καὶ κεφαλαλγίαις βοηθεῖ καταπλασθέντα μετώπῳ ἢ κροτάφοις μετ᾽ ὄξους καὶ ῥοδίνου· καὶ πρὸς ἐπινυκτίδας σὺν οἴνῳ· πρὸς δὲ σηπεδόνας καὶ ἕρπητας καὶ κυνόδηκτα, σὺν μέλιτι· ἐσθιόμενα δὲ ἐστιν ἀνώδυνα, κοιλίας μαλακτικὰ, ὑπνωτικὰ, οὐρητικὰ, καὶ πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν μετὰ ἀμύλου* λαμβανόμενα· πρὸς δὲ νεφριτικοῖς καὶ περιπνευμονικοῖς,

σὺν

σὺν ὕδατι πινόμενα ἢ ἐκλειχόμενα σὺν ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ· δυσουρεῶσι δὲ καὶ λιθιῶσι, σὺν γλυκεῖ βοηθεῖ, καὶ ἡπατικοῖς καὶ βηξὶ καὶ κώλου ἐμπνευματώσεσι, σὺν μέλιτι καὶ γάλακτι ἐκλειχόμενα, καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἔστι δὲ καὶ ἀμέθυστα προσλαμβανόμενα ὅσον ε. ἢ ζ. κτείνει δὲ καὶ ἀλώπεκας βρωθέντα σύν τινι. τὸ δὲ κόμμι αὐτῆς στύφει καὶ θερμαίνει, καὶ βοηθεῖ πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν πινόμενον· σὺν ὄξει δὲ ἐπιχριόμενα, λειχῆνας ἐπιπολαίους αἴρει· ἰᾶται καὶ βῆχα χρονίαν μετὰ κράματος ποθὲν, λιθιῶντας δὲ ὠφελεῖ σὺν γλυκεῖ πινόμενον. ἡ δὲ γλυκεῖα καὶ ἐδώδιμος ἀμυγδαλὴ, κατὰ πολὺ ἥσσων ἐστὶν ὡς πρὸς ἐνέργειαν τῆς πικρᾶς. καὶ αὐτὴ δὲ λεπτυντικὴ, οὐρητικὴ, βρωθέντα δὲ σὺν τῷ λέπει τὰ ἀμύγδαλα χλωρὰ, στομάχου πλάδον ἀποκαθίστησι.

Περὶ Πιστακίων. Κεφ. ροη΄.

Πιστάκια τὰ μὲν γινόμενα ἐν Συρίᾳ, ὅμοια στροβίλοις, εὐστόμαχα, ἐσθιόμενα δὲ καὶ πινόμενα ἐν οἴνῳ λεῖα, ἑρπετοδήκτοις βοηθεῖ.

Περὶ Καρύων βασιλικῶν. Κεφ. ροθ΄.

Κάρυα βασιλικὰ, ἃ ἔνιοι περσικὰ καλοῦσιν, ἐσθιόμενα, δύσπεπτα, κακοστόμαχα, χολοποιὰ, κεφαλαλγῆ, βηξὶν ἐναντία. χρή-

ex aqua in potu aut eclegmate cũ resina terebinthina dantur: calculosis difficiliq; vrinæ in passo auxiliantur, & illinctu cum melle, & lacte hepaticis, tussi, & inflationibus coli, nucis auellanæ magnitudine: quinis septenísve pręsumptis ebrietatẽ non sentiunt potores: vulpes si cum quadam esca eas vorauerint, emoriuntur. Gummi eius calfacit, & adstringit: reiicientibus sanguinẽ, potum auxilio est: impetigines quæ summũ corpus occuparunt illitum cũ aceto tollit: tussi vetustæ cũ diluto vino potũ medetur: calculosis cũ passo bibere prodest. E nucibꝰ gręcis, dulces cibo idoneæ, sed multò minus valẽt in remediis, q̃ amarę: attamẽ extenuant, vrinã ciunt, recetiũ cum suo putamine, humida stomachi vitia emẽdant.

Pistacia. Cap. CLXXVIII.

Pistacia, quę cõstat in Syria gigni, pineis nucibus similia sunt, & stomacho amica: trita cũ vino cõtra serpẽtium ictus prosunt, siue edantur, siue bibãtur.

Nux iuglans. Ca. CLXXIX.

Nuces iuglãdes, quas nõnulli Persicas vocant, sunt difficiles cõcoctu, stomacho inutiles, biliosæ, capitis dolorẽ inferẽtes, tussien-

tuſsientibus inimicæ, & vomituris ieiunis in cibo aptę. Cum ruta verò & ficis præſumptæ, & à ſummo cibo, venenis reſiſtunt: nec minus ſi à veneni hauſtu comedantur: largius eſitatæ tineas latas pellunt, illinuntur mammarum inflammationi, abſceſsibus, luxatíſque, cum mellis exiguo, & ruta: cum cepa autem, ſale & melle, canis hominíſque morſui proficiunt: tormina, cum calyce ſuo peruſtæ, & vmbilico admotæ, ſedant. Putamen combuſtum tritúmque in oleo, & vino, infantium capite peruncto, nutrit capillum, alopecias replet. Siſtunt méſes nuclei vſti, ſi triti ex vino admoueantur: iidem è veteribus, illiti carbunculis, gangrænis, & ægilopiis medentur: alopeciis commanducati, & impoſiti præſenti ſunt remedio. Nucibus tuſis oleum exprimitur. Recentes ſtomacho innocentiores ſunt, vtpote ſuauiores: itaque allio miſtæ eximunt acrimoniam. Liuores in corpore illitu tollunt.

Nuces auellanæ.

Cap. CLXXX.

Nuces auellanæ, quas & leptocarya vocant, ſtomacho infeſtæ

χρήσιμα ἢ βιβρωσκόμενα πρὸς ἐμέτους νήστει· καὶ θανασίμων φαρμάκων ἐστὶν ἀντιφάρμακα, *προβρωθέντα καὶ ἐπιβρωθέντα, σὺν ἰσχάσι καὶ πηγάνῳ· πλείονα ἢ βρωθέντα, πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκτινάσσει, ἐμπλάσσεται ἢ καὶ μαστοῖς φλεγμαίνουσι, καὶ ἀποστήμασι καὶ στρέμμασι σὺν ὀλίγῳ μέλιτι καὶ πηγάνῳ· μετὰ ἢ κρομμύου καὶ ἁλὸς καὶ μέλιτος, πρὸς κυνόδηκτα καὶ ἀνθρωπόδηκτα ποιεῖ· πυρωθέντα ἢ σὺν τῷ κελύφει, καὶ ἐπιτεθέντα τῷ ὀμφαλῷ, στρόφους παύει. τὸ δὲ λέπυρον καὲν καὶ τριφθὲν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ, παιδίοις ἐπιχρισθὲν, καλλίτριχόν ἐστι, καὶ ἀλωπεκίας δασύνει. καὶ ἔμμηνα ἵστησι τὸ ἐντὸς αὐτοῦ λεῖον καὲν καὶ σὺν οἴνῳ προστιθέμενον· τῶν δὲ παλαιῶν καρύων τὰ ἐντὸς καταπλασθέντα, γαγγραίνας καὶ ἄνθρακας καὶ αἰγίλωπας καὶ ἀλωπεκίας μασσηθέντα καὶ ἐπιτεθέντα ἰᾶται συντόμως. *γίνεται δὲ καὶ ἔλαιον ἐξ αὐτῶν κοπτομένων, καὶ ἐκθλιβομένων. τὰ δὲ χλωρὰ, ἧττον κακοστόμαχα, γλυκύτερα ὄντα· διὸ καὶ τοῖς σκορόδοις μίγνυται πρὸς τὸ τὴν δριμύτητα περιαιρεῖν. αἴρει δὲ καὶ πελιώματα καταπλασθέντα

Περὶ Καρύων ποντικῶν.

Κεφ. ρπ΄.

Τὰ δὲ ποντικὰ ἃ ἔνιοι λεπτοκάρυα καλοῦσιν, ἐστι κακοστόμαχα,

χα, καὶ αὐτὰ δὲ λεῖα σὺν μελικράτῳ πινόμενα, βῆχα παλαιὰν ἰᾶται· φρυκτὰ δὲ ἐσθιόμενα σὺν πεπέρει ὀλίγῳ, κατάρρουν πεπαίνει· ὅλα δὲ καέντα λεῖα μετὰ ἀξουγγίου ἢ στέατος ἀρκείου, ἀλωπεκίας ἐπιχρισθέντα δασύνει. φασὶ δὲ ἔνιοι ὅτι μετὰ ἐλαίου τὰ κελύφη κεκαυμένα καὶ λειοτριβηθέντα, γλαυκοφθάλμων παιδίων μελαίνει τὰς κόρας ἐπιβρεχομένου τοῦ βρέγματος.

Περὶ Μορέας. Κεφ. ρπα.

Μορέα ἢ συκαμινέα, δένδρον ἐστὶ γνώριμον, ἧς ὁ καρπὸς λυτικὸς κοιλίας, εὔφθαρτος, κακοστόμαχος. καὶ ὁ ἐξ* αὐτῆς δὲ χυλὸς τὰ αὐτὰ δρᾷ· ἑψηθεὶς δὲ ἐν χαλκώματι ἢ ἡλιασθεὶς, στυπτικώτερος γίνεται. μιγθέντος δὲ αὐτῷ ὀλίγου μέλιτος, ποιεῖ πρὸς ῥεύματα καὶ νομὰς καὶ παρίσθμια φλεγμαίνοντα. ἐπιτείνεται δὲ καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ παραμιγείσης στυπτηρίας σχιστῆς καὶ κηκῖδος καὶ σμύρνης καὶ κρόκου· ἔτι δὲ καὶ μυρίκης καρποῦ καὶ ἴρεως, καὶ λιβανωτοῦ. τὰ δὲ ἄωρα μόρα ξηρὰ κοπέντα, ἀντὶ ῥοῦς τοῖς ὄψοις μίγνυται, καὶ κοιλιακοῖς ὀνίνησιν. ὁ τῆς ῥίζης δὲ φλοιὸς συνεψηθεὶς ὕδατι καὶ ποθεὶς κοιλίαν λύει, καὶ πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκτινάσσει, καὶ τοῖς ἀκόνιτον πεπωκόσι βοηθεῖ. τὰ δὲ φύλλα λεῖα σὺν ἐλαίῳ καταπλασθέντα, πυρίκαυτα ἰᾶται, ἑψη-

stæ sunt: ipsæ tamen tritæ, & in aqua mulsa potæ, tussi veteri medentur: tostæ & cũ exiguo piperis potę destillationẽ concoquunt, crematarũ cinis cum axungia aut adipe vrsi perunctus alopeciis capillum reddit. Aiunt nonnulli vsta earũ putamina, & in cineris speciem redacta, cum oleo, cæsiorũ oculorũ pupillas infantibus denigrare, perfuso sincipite.

Morus. Cap. CLXXXI.

Morus arbor nota est, cuius fructus aluũ soluit, stomacho inutilis est, & facile corruptionẽ sentit. Hoc idẽ præstat mori succus: decoctus autẽ æreo vase atque insolatus, adstringentior redditur. Facit ad fluxiones, nomas, & tonsillarum inflãmationes, addito mellis exiguo. Sed inolescit vis eius, adiecto scissili alumine, galla, croco, & myrra: item myricæ semine, iri, & thure. Immatura mori poma siccãtur, tusaq; acinorũ rhois vice obsoniis miscẽtur, vt cœliacos iuuẽt. Radicis cortex decoctus in aqua & potus aluum resoluit, latas ventris tineas excutit, his quoque auxiliatur qui aconitum hauserunt. Folia trita ex aceto illita, ambustis igni medentur, tin-

tinguntque capillũ, vitiũ & fici nigræ frõdibus simul coctis in aqua cœlesti. Succus foliorum cyathi mẽsura potus cõtra phalangiorum morsus auxilio est. Feruefacti corticis & foliorũ iure dentes aptissimè in dolore colluuntur. Radix circiter messem incisa, facto in ambitu scrobe, succum emittit, qui postridie cõcretus inueniri solet. Is in dolore dentium efficax est: tubercula discutit, & aluum purgat.

Sycomorus. Ca. CLXXXII.

Sycomorũ aliqui etiã sycaminũ, id est, morũ vocãt, cuius fructꝰ sycomorũ etiã propter inefficacem gustũ appellatur. Arbor est magna, fico similis, frõdosa, multo lacte abũdás: foliis mori, pomũ ter aut quater anno fert, nõ ramis vt ficus, sed caudice ipso, caprifico nõ dissimile, dulcius grossis, sine granis interioribꝰ: quod nõ maturescit, nisi vngue aut ferro scalpatur. Nascitur plurimũ in Caria, Rhodo, locísq; nõ multi tritici feracibus: vbi prouẽtu fœcundo restibiliq; iuuamentum adfert, cũ annonæ caritas premit. Pomum aluo vtile est, sed per quàm exilem præbet alimoniã. Stomacho aduersatur. Succus

ἑψηθέντα δὲ ἐν ὀμβρίῳ ὕδατι, σὺν ἀμπέλου καὶ συκῆς μελαίνης φύλλοις, βάπτει τρίχας. ὁ δὲ χυλὸς τῶν φύλλων, φαλαγγιοδήκτοις ἀρήγει, ποθεὶς κυάθου πλῆθος. τοῦ φλοιοῦ δὲ καὶ τῶν φύλλων τὸ ἀπόζεμα, διάκλυσμα εὔθετόν ἐστιν ὀδονταλγίαις. ὀπίζεται δὲ περὶ τῶν πυραμιτῶν τῆς ῥίζης περιορυχθείσης καὶ ἐγκοπείσης, εὑρίσκεται γὰρ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπιπαγός τις ὃς πρός τε ὀδονταλγίας ποιεῖ· καὶ φύματα διαφορεῖ καὶ κοιλίαν καθαίρει.

Περὶ Συκομόρου. Κεφ. ρπβʹ.

Συκόμορον, ἔνιοι δὲ καὶ τοῦτο συκάμινον λέγουσι, καλεῖται δὲ καὶ ὁ ἀπ' αὐτῆς καρπὸς συκόμορον, διὰ τὸ ἄτονον τῆς γεύσεως. δένδρον δέ ἐστι μέγα, ὅμοιον τῇ συκῇ, πολύκομον σφόδρα, τοῖς φύλλοις ἐοικὸς μορέᾳ, φέρει δὲ καρπὸν τρὶς καὶ τετράκις τοῦ ἔτους, οὐκ ἀπὸ τῶν ἀκρεμόνων ὡς ἐπὶ τῆς συκῆς, ἀπὸ δὲ τοῦ στελέχους ὅμοιον ἐρινεῷ. γλυκύτερον ὀλύνθων, οὐκ ἔχοντα δὲ κεγχραμίδας· μὴ δὲ πεπαινόμενον δίχα τοῦ ἐπικνισθῆναι ὄνυχι ἢ σιδήρῳ. φύεται δὲ πλεῖστον ἐν Καρίᾳ καὶ Ῥόδῳ, καὶ ἐν τοῖς οὐ πολυπύροις τόποις· βοηθεῖ δὲ ἐν ταῖς σιτοδείαις, διὰ τὸ διηνεκὲς τοῦ καρποῦ. ἔστι δὲ εὐκοίλιος ὁ καρπὸς, ἄτροφος, κακοστόμαχος. ὀπι-

ὀπίζεται δὲ τὸ δένδρον πρὶν καρποφορήσει νεαρὸν, τοῦ φλοιοῦ ἐξεπιπολῆς λίθῳ θλωμένου· βαθύτερον γὰρ θλασθεὶς, οὐδὲν ἀνίησι. συλλέγεται δὲ σπόγγῳ ἢ ἐρίῳ τὸ δάκρυον, καὶ ξηρανθὲν καὶ ἀναπλασθὲν ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ, ἀποτίθεται. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς μαλακτικὴν, κολλητικὴν τραυμάτων, διαφορητικὴν τῶν δυσπέπτων, πίνεται δὲ καὶ συγχρίεται πρὸς ἑρπετῶν δήγματα καὶ ἐσκιῤῥωμένους σπλῆνας, στομάχου τε ἀλγήματα καὶ φρικίας. ταχέως δὲ τερηδονίζεται ὁ ὀπός.

Περὶ Σύκου ἐν Κύπρῳ.
Κεφ. ρπγ.

Γίνεται δὲ καὶ ἐν Κύπρῳ εἴδει διαφέρον, πτελέα γὰρ οὖσα, συκαμίνῳ τὰ φύλλα ἔοικε, τὸν δὲ καρπὸν κατὰ τὸ μέγεθος κοκκυμήλων, καὶ γλυκύτερον, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ὅμοια τοῖς προειρημένοις.

Περὶ Σύκων. Κεφ. ρπδ'.

Σῦκα πέπειρα τὰ ἁπαλὰ, κακοστόμαχα, κοιλίας λυτικά· ῥαδίως δὲ ἐξ αὐτῶν ῥευματισμὸς ἵσταται. ἐξανθημάτων καὶ ἱδρώτων προκλητικὰ, ἄδιψα δὲ καὶ σβεστικὰ θερμασίας. τὰ δὲ ξηρὰ τρόφιμα, θερμαντικὰ, διψητικώτερα, εὐκοίλια, ἄθετα δὲ ῥευματισμοῖς στομάχου καὶ κοιλίας· βρόγχῳ δὲ καὶ ἀρτηρίᾳ καὶ κύστει καὶ νεφροῖς εὔθετα, καὶ τοῖς ἐκ μακρονοσίας κακοχροοῦσι καὶ

Succus primo vere tenera arbore, anteq̃ fructũ ferat, eximitur, lapidis ictu ſummo cortice deſquammato: ſi enim altiore plaga violetur cortex, nihil effluet. Spógia aut vellere lachryma excipitur, quæ ſiccata & in paſtillos coacta fictili vaſe reponit. Vis ſucci emollit, vulnera cóglutinat, diſcutit collectiones coctioni repugnãtes, bibitur etiã aut illinitur cõtra ſerpentiũ morſus, duratos lienes, ſtomachi dolores & pfrictiones. Celerrimè teredinẽ ſentit.

Ficus Cyprea.
Cap. CLXXXIII.

Gignitur & in Cypro arbor genere diſtans, quæ cum ſit vlmus, prædita tamẽ eſt foliis ſycomori, fructu pruni magnitudine, multo dulciore, ſupradictis cætera ſimilis.

Fici. Cap. CLXXXIIII.

Fici maturę recentes ſtomachum lædunt, aluũ ſoluunt: ſed facile cõtracta ab eis fluxio ſiſtitur. ſudorẽ euocant papuláſque, ſitim ſedant, calorẽ reſtinguunt. Siccis natura excalfaciendi, vires alunt, ſed ſitim magis ſtimulant, aluo vtiles, rheumatiſmis ventris & ſtomachi contraria: gutturi autem, arteriæ, renibus, veſicæ, & iis quos

lóga valetudo decolorauit, anhelatoribus, hydropicis, comitialibus aptissimæ: feruefactæ cũ hyssopo & potæ, thoracem purgãt: tussi veteri, diuturnísq; pulmonũ vitiis conueniunt, aluum molliunt tusæ cũ nitro & cnico, dein manducatæ. Decoctum arteriæ & tonsillarũ inflãmationib⁹ gargarizatu prodest. Cum hordeacea farina cataplasmatis miscẽtur, & in muliebres fotus cum fœnogræco & ptisana. Cęterum cum ruta coctę torminibus infundũtur. Coctæ illitęque duritias discutiunt, parotidas & furunculos emolliunt, panos ad maturationem perducũt, maximè nitro, iri aut calce addita. Crudæ si cũ antedictis tundantur, eadem efficiunt: cum malicorio, pterygia purgant: cum atramento sutorio, deploratis ferè tibiarum fluxionibus, & cacoëthicis vlceribus medentur: quin & cum vino decoctę addito absinthio & hordeacea farina, vtilissimè hydropicis illinuntur. Crematæ cum cerato sanant perniones, prurigines, sonitusque si crudæ terantur, & sinapi liquoréq; aliquo exceptæ auribus instillentur. Tã syluestris, quàm satiuæ fici

lacteus

καὶ ἀσθματικοῖς καὶ σπληνητικοῖς καὶ ὑδρωπικοῖς· ἀνακαθαίρει δὲ καὶ τὰ ἐν θώρακι ἀποζεσθέντα σὺν ὑσσώπῳ καὶ ποθέντα· ἁρμόζει δὲ καὶ παλαιοῖς βηξὶ, καὶ τοῖς περὶ πνεύμονα χρονίοις πάθεσι, κοιλίαν τε μαλάσσει κοπέντα μετὰ νίτρου καὶ κνήκου ἐσθιόμενα. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν, ταῖς περὶ ἀρτηρίαν καὶ παρίσθμια φλεγμοναῖς, ἁρμόζει εἰς ἀναγαργάρισμα, καὶ εἰς τὰς ὠμηλύσεις δὲ μίγνυται, καὶ εἰς γυναικείας πυρίας μετὰ τήλεως ἢ πτισάνης. σὺν πηγάνῳ δὲ ἀφεψημένα, στρόφων ἐστὶν ἔγκλυσμα. καταπλαττόμενα δὲ ἑφθὰ λεῖα, διαφορεῖ σκληρίας, παρωτίδας. δοθιῆνας μαλάσσει, φύγεθλα πεπαίνει, καὶ μᾶλλον σὺν ἴρεως ἢ νίτρῳ ἢ ἀσβέστῳ. καὶ ὠμὰ δὲ κοπέντα σὺν οἷς εἴρηται, τὰ αὐτὰ δρᾷ· σὺν σιδίῳ δὲ ῥοιᾶς, πτερύγια ἀνακαθαίρει· μετὰ χαλκάνθου δὲ τὰ ἐν κνήμαις ῥευματικὰ, δυσαλθῆ καὶ κακοήθη ἰᾶται. ἑψηθέντα δὲ ἐν οἴνῳ καὶ μιχθέντα ἀψινθίῳ καὶ κριθίνῳ ἀλεύρῳ, ὑδρωπικοῖς ὠφελεῖ καταπλασθέντα· κεκαυμένα δὲ μιχθέντα κηρωτῇ, χίμετλας ἰᾶται, λεῖα δὲ ὠμὰ σὺν νάπυϊ ὑγρῷ ἀναληφθέντα καὶ ἐντεθέντα ἐν ὠσὶν, ἤχους καὶ κνησμοὺς θεραπεύει. Ὁ δὲ ὀπὸς τῆς ἀγρίας καὶ τῆς ἡμέρου συκῆς,

πηκτι-

πηκτικός ἐστι γάλακτος ὥσπερ ἡ πυτία, λύει δὲ καὶ τὸ πεπηγὸς ὥσπερ τὸ ὄξος· ἑλκτικός τε σωμάτων καὶ ἀναστομωτικὸς, κοιλίας τε λυτικὸς, καὶ ὑστέρας ἀναχαλαστικὸς, μετὰ ἀμυγδάλου λείου πινόμενος, καὶ ἐμμηνίων ἀγωγὸς προστεθεὶς σὺν ὠοῦ λεκύθῳ, ἢ κηρῷ τυῤῥηνικῷ· ποδαγρικοῖς τε καταπλάσμασι χρήσιμος μετὰ τηλίου ἀλεύρου καὶ ὄξους· σμήχει δὲ λέπρας καὶ λειχῆνας, ἐφήλεις, ἀλφούς, ψώρας, ἀχῶρας σὺν ἀλφίτῳ· καὶ σκορπιοπλήκτοις, κατὰ τῆς πληγῆς ἐπισταζόμενος, καὶ ἰοβόλοις, καὶ κυνοδήκτοις βοηθεῖ· καὶ ὀδονταλγίας ὠφελεῖ ἐρίῳ ἀναληφθεὶς, καὶ εἰς τὸ βρῶμα ἐντιθέμενος. καὶ μυρμηκίας αἴρει, στέατι περιπλαθήσης τῆς ἐν κύκλῳ σαρκός.

Περὶ Ἀγρίας συκῆς. Κεφ. ρπέ.

Τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ὁ χυλὸς ποιεῖ τῶν ἀπὸ τῆς ἀγρίας συκῆς ἁπαλῶν κλάδων, ἡνίκα ἂν ἔγγυοι ὦσι, μήπω τοῦ ὀφθαλμοῦ βεβλαστηκότος, κοπτόμενοι δὲ ἐκθλίβονται, καὶ ὁ χυλὸς ξηραινόμενος ἐν σκιᾷ ἀποτίθεται. λαμβάνεται δὲ καὶ εἰς ἑλκωτικὰς δυνάμεις ὅ, τε ὀπὸς καὶ ὁ χυλός. αἱ δὲ κράδαι βοείοις κρέασι καθεψόμεναι, εὐέψητα ταῦτα ποιοῦσι. καὶ τὸ γάλα δὲ λυτικώτερον ἐν τῇ ἑψήσει κινούμενον, ἀντὶ σπάθης αὐταῖς παρασκευάζουσιν.

Περὶ Ὀλυν-

lacteus succus coaguli modo lac contrahit, cócretúmq; dissoluit, vt acetũ: exulcerat corpora, meatus aperit, soluit aluum, vuluã recludit cum detrita nuce grӕca potus, menstrua ciet cum luteo oui appositus, aut Tyrrhenica cera: podagricorũ cataplasmatis cum farina fœnigræci & aceto vtilis: lepras, lichenas, vitiligines, vitia cutis in facie, psoras, vlcera in capite manantia, cum polenta expurgat. instillatus plagę, percussis à scorpione, venenatorũ ictibus & rabiosi canis morsibus auxiliatur: prodest dẽtium dolori lana exceptus, & cauis eorũ additus: verrucarũ informicationes tollit cũ adipe, circumlita in ambitu carne.

Ficus syluestris. Ca. CLXXXV.

Hoc idem præstat succus è teneris ramis syluestris fici, qui lacte pręgnantes, silente adhuc oculo, tusi exprimuntur, & siccatus in vmbra reponitur. Et lac & succus imponuntur exulceratoriis medicamẽtis. Decocti cum bubulis carnibus ramuli ficulni, facilem afferunt decoctionem. Lac efficiunt quod magis soluat, si inter coquendum ficulneo surculo spathæ loco moueatur.

Groſsi. Cap. CLXXXVI.

Groſsi, quæ erinei nonnullis vocantur, coctæ illitæ ſtrumas nodóſq; omneis emolliũt: crudæ formicas, verrucas & thymos, nitro farináq; additis, tollunt. Folia eadem poſſunt, illita cum ſale & aceto vlcera in capite manantia, epinyctidas, & furfures ſanãt: iis ficoſæ extuberationes, & genarum ſcabritiæ perfricantur. Nigræ ficus foliis cauliculíſque candidæ vitiligines perunguntur, faciunt ad canum morſus, & vlcera quæ ceria, id eſt fauos, vocant. Groſsi cum ſylueſtris papaueris foliis oſſa extrahunt, furunculos cum cera diſcutiunt, cõtra muris aranei morſus, & ſcolopendræ venena, cum eruo & vino illitæ, auxiliantur.

Lixiuium ficus. Cap. CLXXXVII.

Fit ex cinere ficꝰ tã ſylueſtris q̃ ſatiuæ lixiuiũ, crematis ramorũ cauliculis: quod ſubinde macerari opꝰ eſt & inueteraſcere, ſiquidẽ inter cauſtica intelligit̃. Gãgrenis ꝓdeſt: nãq; expurgat & cõſumit, quę excreſcũt: eóq; ſic vtendũ eſt: Spongia aſsiduè hoc lixiuio imbuta ſuperponitur. Interdum dyeſentericis, &

Περὶ Ὀλύνθων. Κεφ. ρπϛ´.

Οἱ δὲ ὄλυνθοι, ὑπὸ δέ τινων ἐρινεοὶ καλούμενοι, ἑφθοὶ καὶ καταπλασθέντες, πᾶσαν συστροφὴν καὶ χοιράδας ἐκμαλάσσουσιν, ὠμοὶ δὲ μυρμηκίας καὶ θύμους, σὺν νίτρῳ καταπλασθέντες καὶ ἀλεύρῳ αἴρουσι. καὶ τὰ φύλλα δὲ τὰ αὐτὰ δύνανται, σὺν ὄξει δὲ καὶ ἁλσὶ καταπλασθέντες, ἀχῶρας, πίτυρα καὶ ἐπινυκτίδας ἰῶνται· παρατρίβεται δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ συκώδη καὶ τραχέα τῶν βλεφάρων. καὶ λεῦκαι δὲ καταπλάσσονται τοῖς τῆς μελαίνης συκῆς φύλλοις ἢ τοῖς κλάδοις, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ κυνόδηκτα σὺν μέλιτι, καὶ πρὸς τὰ κηρία. ἀνάγουσι δὲ οἱ ὄλυνθοι καὶ ὀστᾶ, σὺν μήκωνος ἀγρίας φύλλοις, δοθιῆνάς τε σὺν κηρῷ διαλύουσι· σὺν ὀρόβῳ δὲ καὶ οἴνῳ καταπλασθέντες, πρὸς μυγαλῆς δήγματα καὶ σκολοπένδρας ἁρμόζουσι.

Περὶ Κονίας τῆς συκῆς. Κεφ. ρπζ´.

Γίνεται δὲ καὶ κονία ἀγρίας συκῆς καὶ ἡμέρου καέντων τῶν κλάδων ἐκ τῆς τέφρας· πολύβροχον δὲ αὐτὴν δεῖ ποιεῖν καὶ παλαιοῦν· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς τὰ καυστικὰ, καὶ γαγγραινούμενα· ἀνακαθαίρει γὰρ καὶ ἀναλίσκει τὰ περισσά· χρῆσθαι δὲ αὐτῇ δεῖ· σπόγγον βρέχοντας συνεχῶς καὶ ἐπιτιθέντας. ἐφ᾽ ὧν δὲ καὶ ἐγκλύζοντας ὡς ἐπὶ δυσεντερικῶν καὶ πα-

καὶ παλαιῶν ῥευμάτων, καὶ κόλπων ὑπονόμων καὶ μεγάλων· καθαίρει γὰρ καὶ κολλᾷ καὶ σαρκοῖ, καὶ συμφύει ἐοικότως τοῖς ἐναίμοις· καὶ ποτίζεται δὲ πρὸς αἵματος ἐκθρόμβωσιν καὶ πτώματα, ῥήγματα, σπάσματα, σὺν ὕδατος κυάθῳ προσφάτως διυλισμένη· καὶ ἐλαίου μιχθέντος ὀλίγου, κοιλιακοῖς τε καὶ δυσεντερικοῖς, καθ' ἑαυτὴν κυάθου πλῆθος βοηθεῖ διδομένη· καὶ τοῖς νευρικοῖς δὲ καὶ σπάσμασι, σύγχρισμα ἁρμόδιον σὺν ἐλαίῳ, ἱδρῶτας κινοῦσα. καὶ πρὸς γύψου πόσιν καὶ φαλαγγίων δήγματα πίνεται· παρέχουσι δὲ τὰ αὐτὰ καὶ αἱ λοιπαὶ κονίαι, μάλιστα δὲ ἡ δρυΐνη· στυπτικαὶ δέ εἰσι πᾶσαι.

Περὶ Περσέας. Κεφ. ρπη'.

Περσέα δένδρον ἐστὶν ἐν Αἰγύπτῳ, καρπὸν φέρον ἐδώδιμον, εὐστόμαχον· ἐφ' οὗ καὶ τὰ λεγόμενα κρανοκόλαπτα φαλάγγια εὑρίσκεται, μάλιστα δὲ ἐν Θηβαΐδι. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα λεῖα ἐπιπλαττόμενα ξηρά, αἱμορραγίαν ἱστᾶν. τοῦτο δὲ ἱστόρησαν τινες ἐν Περσίδι, ἀναιρετικὸν εἶναι, μετατεθὲν δὲ εἰς Αἴγυπτον, ἀλλοιωθῆναι καὶ ἐδώδιμον γενέσθαι.

Περὶ Ἰβηρίδος. Κεφ. ρπθ'.

*Ἰβηρὶς ἤτοι καρδαμαντικὴ ἔχει τὰ

& in fluxiones vetuſtas, & ſinꝰ cuniculatim exedẽtes, magnóſque, inſtillari cõueniet. Etenim purgat, cõglutinat, carne replet & oras cõmittit, nõ ſecus atq; emplaſtra q̃ cruẽtis vulneribus iniiciunt, enema vocãt. Bibitur ad diſcutiendũ ſanguinẽ cõcretũ, & cõtra præcipitationes, rupta, cõuulſa, cum cyatho aquę recenter colatum: addito olei exiguo, cœliacis dyſentericis ꝑ ſe cyathus datꝰ prodeſt: neruorũ vitiis, cõuulſionibus commodè illinitur ex oleo, vtpote quod ſudores moueat: aduerſus gypſi potum, & phalãgiorũ morſus bibit̃. Hæc eadẽ p̃ſtant reliqua lixiuia, præſertim quernum: omnia tamẽ adſtringunt.

Perſea. Cap. CLXXXVIII.

PErſea arbor eſt, in Ægypto, fructum ferens cibo idoneum, ſtomacho vtilẽ: in quo phalangia cranocolapta nomine inueniuntur, præſertim in Thebaide. Arida folia in farinam redacta, illitu ſanguinis eruptiones ſiſtunt. Arborem hanc prodiderũt aliqui in Perſide exitioſam eſſe, translatámque in Ægyptum, mutata natura in cibos receptam.

Iberis. Cap. CLXXXIX.

Iberis ſiue cardamantica, folia

folia habet nasturtij, vere virentiora: caulem cubitalem, aut minoré: in incultis nascitur, æstate lacteum floré promit, quo tempore efficacior est. Radices duas nasturtio similes habet, calfaciétes & adurentes: ipsæ enim ischiadicis cum salsa axungia emplastri modò vtiles, quaternis horis alligatæ, vt dein in balneas descédatur, & postea oleo cum lana locus perungatur.

τὰ φύλλα παρόμοια καρδάμῳ, ἐν ἔαρι εὐθαλέστερα, μῆκος δὲ ὅσον πηχυαῖον ἢ ἔλαττον· φύεται δὲ ἐν ἀγεωργήτοις τόποις, θέρους δὲ γαλακτικὸν ἄνθος προβάλλει, καὶ τότε ἐστὶ δραστικώτερον. ἔχει δὲ δύο ῥίζας παρομοίας καρδάμῳ, θερμαντικὰς καὶ καυστικάς· αὗται γὰρ ἀγαθαὶ αἱ ῥίζαι πρὸς ἰσχιαδικούς, σὺν λίπους ὑείου τεταριχευμένου, ὡς ἐμπλαστρῶδες γινέσθω κατάπλασμα μέχρις ὡρῶν τεττάρων, ἔπειτα ἐν βαλανείῳ ἐμβιβαζέσθω, καὶ ἐλαίῳ μετ᾽ ἐρίου τοῖς τόποις ἐπιχριέσθω.

PRIMI LIBRI FINIS.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ.

Pedanij

ΠΕΔΑ-

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐν μὲν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ φίλτατε Ἄρειε, ὄντι πρὸ τούτου τῶν περὶ ὕλης ἡμῖν συντεταγμένων, παρεδώκαμεν τὸν περὶ ἀρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων, καὶ τῶν γινομένων ἐξ αὐτῶν ὀπῶν τε καὶ δακρύων καὶ καρπῶν λόγον· ἐν δὲ τούτῳ δευτέρῳ ὄντι, ἐπελευσόμεθα, περί τε ζώων καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος καὶ στέατος καὶ τῶν λεγομένων σιτηρείων, ἔτι δὲ λαχάνων ὑποτάξαντες αὐτοῖς ὅσα δριμέα τῶν βοτανικῶν κέχρηται δυνάμει διὰ τὸ συγγένειαν ἔχειν αὐτὰ ὥσπερ τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα, καὶ νάπυ· ἵνα μὴ διαζευχθῇ τῶν ὁμογενῶν ἡ δύναμις.

Περὶ Ἐχίνου θαλαττίου. Κεφ. α΄.

Ἐχῖνος θαλάττιος, εὐστόμαχος, εὐκοίλιος, οὐρητικός· οὗ τὸ ὄστρακον ὠμὸν, μίγνυται χρησίμως ὀπτηθὲν, τοῖς πρὸς τὰς ψώρας ἁρμόζουσι σμήγμασι· κεκαυμένον δὲ καθαίρει τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη, καὶ καταστέλλει τὰ ὑπερσαρκοῦντα.

Περὶ

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia libri ſecũdi præfatio,

Io. Ruellio Sueßionẽſi interprete.

In primo chariſsime Aree libro quem de medicinali materia condidimus, de aromatibus, oleis, vnguẽtis, arboribus, & naſcẽtibꝰ ex eis ſuccis, lachrymis, ſeminibúsq; diſſeruimus. In hoc autem ſecundo de animantibus, melle, lacte, adipe, frugibus, atque oleribus explicabimus, ſubnexis herbaceis quæ acri prædita ſunt facultate, vtpote quæ cũ ipſis cognatione iuncta ſint: qualia allium, cepa, ſinapi, intelliguntur. Idq; ideo, ne cognatorum vires diſiunxiſſe videamur.

Echinꝰ ſiue erinaceꝰ. Cap. I.

Marinus echinus ſtomacho ventriq; vtilis eſt: vrinã cit, huius teſta cruda inaſſata, cõmodè medicamentis admiſcetur, q̃ pſoras abſtergũt: crematę verò cinis ſordida vlcera expurgat, luxuriantẽ carnẽ reprimit.

Eſchinus

Echinus terrestris. Cap. II.

Terrestris erinacei corium combustum alopecijs cum pice liquida aptissimè illinitur, assiccatum corp⁹, & cum aceto mulso potum; renum vitiis auxilio est: item aquæ quæ cutem subiit, conuulsionibus, elephantiæ, & malè habitis, quos cachectos vocant: viscerũ fluxiones exiccat. Eiusdem iecur fictili solibus excocto arefactum, ad eosdem vsus vtilissimè reconditur.

Περὶ τοῦ χερσαίου ἐχίνου. Κεφ. β'.

Καὶ τοῦ χερσαίου δὲ ἐχίνου τὸ δέρμα καὲν, πρὸς ἀλωπεκίας μετὰ πίσσης ὑγρᾶς καταχριόμενον ἁρμόζει· ἡ δὲ σὰρξ σκελετευθεῖσα καὶ πινομένη μετ' ὀξυμέλιτος, βοηθεῖ νεφριτικοῖς, καὶ τοῖς ὑπὸ σάρκα ὕδρωψι, καὶ σπασμώδεσιν ἐλεφαντιῶσι, καχέκτοις· ξηραίνει δὲ καὶ τοὺς περὶ τὰ σπλάγχνα ῥευματισμοὺς, καὶ τὸ ἧπαρ δὲ αὐτοῦ ξηρανθὲν ἐπ' ὀστράκου ἡλιοκαοῦς, καὶ ἀποτεθὲν, πρὸς τὰ αὐτὰ ὁμοίως ἁρμόζει διδόμενον.

Hippocampus. Cap. III.

Hippocampus marinum animal est exiguum, cuius cremati cinis exceptus cum liquida pice, aut axungia seu amaracino vnguento illitus, alopecias replet.

Περὶ Ἱπποκάμπου. Κεφ. γ'.

Ἱππόκαμπος, θαλάσσιόν ἐστι ζῶον μικρὸν, οὗ καέντος ἀναληφθεῖσα ἡ τέφρα πίσσῃ ὑγρᾷ ἢ ὀξυγγίῳ ἢ ἀμαρακίνῳ μύρῳ καὶ καταχρισθεῖσα, ἀλωπεκίας δασύνει.

Purpura. Cap. IIII.

Purpura vsta exiccat, dentes abstergit, excrescentias in carne cohibet, vlcera purgat, & ad cicatricem perducit.

Περὶ Πορφύρας. Κεφ. δ'.

Πορφύρα καεῖσα δύναμιν ἔχει ξηραντικὴν, σμηκτικὴν ὀδόντων, ὑπερσαρκωμάτων δὲ κατασταλτικὴν, ἀνακαθαρτικὴν ἑλκῶν, ἀπουλωτικήν.

Buccina. Cap. V.

Eadem præstant concremata buccina, sed vehementius vrunt: si quis salis plena fictili crudo adurat, dentifricio conueniunt: ambustis vtiliter.

Περὶ Κηρύκων. Κεφ. ε'.

Τὰ αὐτὰ δὲ ποιοῦσι καὶ οἱ κήρυκες καέντες· εἰσὶ δὲ μᾶλλον καυστικοί· ἐὰν δέ τις ἁλῶν αὐτοὺς πληρώσας ἐν ὠμῇ χύτρᾳ καύσῃ, ἁρμόζουσι πρὸς σμῆξιν ὀδόντων, καὶ καταχαυ-

τὰ καύματα ἐπιπλασθέντες, ἐὰν δὲ δέῃ ἀποστρακοῦσθαι τὸ φάρμακον· μετὰ δὲ τὴν ἀπούλωσιν τοῦ καταπλάσματος αὐτόματον ἀποπίπτει. γίνεται δὲ ἄσβεστος ἐξ αὐτῶν, ὡς ὑποδείξομεν ἐν τῷ περὶ ἀσβέστου λόγῳ.

Περὶ Ιονίων. Κεφ. ϛʹ.

Ιόνια δὲ καλεῖται τὰ ἐπὶ τῶν κηρύκων καὶ πορφύρων μέσα, περὶ οἷς ἡ ἕλιξ ἐστὶ τοῦ ὀστράκου· καίεται δὲ ὁμοίως δύναμιν ἔχοντα καυστικωτέραν τῶν κηρύκων καὶ τῆς πορφύρας, διὰ τὸ πιέζειν αὐτῶν τὴν φύσιν. αἱ δὲ σάρκες τῶν κηρύκων, εὔστομοι καὶ εὐστόμαχοι· κοιλίαν δὲ οὐ μαλάσσουσι.

Περὶ Μυάκων. Κεφ. ζʹ.

Μύακες διαφέρουσιν οἱ ποντικοί. καέντες δὲ τὸ αὐτὸ δρῶσι τοῖς κήρυξιν. ἰδίως δὲ πλυθέντες ὡς μόλιβδος, χρησιμεύουσιν εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ σὺν μέλιτι· ἐκτήκοντες παχύτητας βλεφάρων καὶ σμήχοντες λευκώματα, καὶ τὰ ἄλλως ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις· ἡ δὲ σὰρξ αὐτῶν κυνοδήκτοις ἐπιτίθεται ὠφελίμως.

Περὶ Τελλινῶν. Κεφ. ηʹ.

Τελλῖναι δὲ νεαραὶ εὐκοίλιαι· μάλιστα δὲ ὁ ἐξ αὐτῶν ζωμός· ταριχηραὶ δὲ καεῖσαι καὶ τριβεῖσαι λεῖαι καὶ μετὰ κεδρίας ἐπισταζόμεναι, τὰς ἐκτιλθείσας τῶν βλεφάρων τρίχας

ἐκ

liter illinũtur: quibus solui medicamentum nõ oportet: nam postea quàm vulnus cicatricẽ duxerit, ipsum in testæ modum induratũ, spõte sua decidet. Fit etiam calx è buccinis, vt in ei⁹ mentione demonstrabimus.

Cionia. Cap. VI.

Cionia vocatur purpurarum buccinorũq; mediæ partes, circa quas testæ volumẽ clauiculatim intorquetur. Cremata simili modo, maiorem purpuris buccinisq; facultatẽ vrẽdi cõsequunt, quoniã apprimẽdi naturã obtinẽt. Buccinorum carnes ori gratæ sũt, & stomacho vtiles: sed aluum nõ molliũt.

Mituli. Cap. VII.

Mituli laudatissimi in Põto. Cremati eundẽ buccinis effectum præbent. Priuatim plũbi more eloti, oculorũ medicamentis cum melle vtiles habẽtur: genarũ crassitudines absumunt, albugines purgãt, & cetera quæ oculis caliginem offundũt: carnes eorum ad canis morsus vtilissimè imponũtur.

Tellinæ. Cap. VIII.

Recẽtes tellinæ aluo vtiles, sed maximè ius earũ: salitæ vrũtur, tritæq; in cinerẽ, & cum cedria instillatæ, auulsos pilos

renasci

renaſci non patiuntur.

Chamæ. Cap. IX.

Chamarum conchularúmque in exigua aqua decoctarum ius, aluum ciet: id cum vino aſſumitur.

Vnguis odoratus. Cap. X.

Vnguis ſiue onyx cõchylij tegumentũ eſt, ei ſimile quo purpura integitur: quod in Indiæ nardiferis lacubꝰ inuenit. ſuauẽ ideo ſpirãs odorẽ, ꝙ conchylia inibi nardi pabulo veſcantur. Colligitur poſteaq̃ ſtagnantes aquę æſtiuis ſqualloribꝰ inaruerũt. Laudatiſsimus qui à rubro mari defertur, cãdicãs, pinguis. Babylonicus nigreſcit, atq; minor conſpicitur. Ambo odoris gratia ſuffiunt, ſed aliquatenus caſtoreum olent. Iidem ſuffitu excitant fœminas vuluę ſtrangulatu oppreſſas, comitialésq;: poti vẽtrem molliunt. Crematum cõchylium eadem efficit, quæ purpura & buccinum.

Cochleæ. Cap. XI.

Terreſtres cochleæ ſtomacho vtiles ſunt, & non facilè corrumpuntur. Optimæ Sardonicæ, Aphricanæ, Aſtypaleicæ, & quę in Sicilia, ac Chio gignuntur, & quæ in Liguriæ alpibus, pomatiæ, id eſt operculares cognominatæ. Marina ſtomacho

οὐκ ἐῶσιν αὖθις φυῆναι.

Περὶ Χημῶν. Κεφ. θ'.

Καὶ ὁ ἐκ τῶν χημῶν δὲ καὶ τῶν ἄλλων κογχαρίων ζωμὸς, κοιλίαν κινεῖ ἑψόμενος μετ' ὀλίγου ὕδατος· μετ' οἴνου δὲ λαμβάνεται.

Περὶ Ονυχος. Κεφ. ι.

Ονυξ ἐστὶ πῶμα κογχυλίου, ὅμοιον τῷ τῆς πορφύρας· εὑρισκόμενον ἐν τῇ ἰνδίᾳ, ἐν ταῖς ναρδοφόροις λίμναις. διὸ καὶ ἀρωματίζει νεμομένων τῶν κογχυλίων τὴν νάρδον· συλλέγεται δὲ, ἐπειδὰν ὑπὸ τῶν αὐχμῶν ἀναξηρανθῶσιν αἱ λίμναι· διαφέρει δὲ ὁ ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς κομιζόμενος, ὑπόλευκος ὢν καὶ λιπαρός. μέλας δὲ ὁ βαβυλώνιος καὶ μικρότερος. ἀμφότεροι δὲ εὐώδεις, θυμιώμενοι, καστορίζοντες πόσως τῇ ὀσμῇ· ἐγείρουσι δὲ καὶ οὗτοι ὑποθυμιαθέντες τὰς ὑστερικῶς πνιγομένας, καὶ ἐπιληπτικούς· ποθέντες δὲ κοιλίαν μαλάσσουσιν· αὐτὸ δὲ τὸ κογχύλιον καὲν, ποιεῖ ὅσα καὶ ἡ πορφύρα καὶ ὁ κήρυξ.

Περὶ Κοχλίου χερσαίου.

Κεφ. ια.

Κοχλίας χερσαῖος εὐστόμαχος; δύσφθαρτος· ἄριστος δὲ ὁ, τε ἐν σαρδῶνι, καὶ λιβύῃ, καὶ ἀστυπαλίᾳ, καὶ σικελίᾳ καὶ χίῳ γεννώμενος, καὶ ὁ ἐν ταῖς κατὰ λιγυρίαν ἄλπεσι πωματίας καλούμενος. καὶ ὁ θαλάσσιος

τῷ

δὲ εὐστόμαχος καὶ εὐέκκριτος· ὁ δὲ ποτάμιος βρομώδης. καὶ ὁ ταῖς ἀκάνθαις καὶ τοῖς θαμνίσκοις* προσκεκολλημένος ἄγριος, ὅν τινες σέσιλον καλοῦσι, ταρακτικὸς ἐστὶ κοιλίας καὶ στομάχου ἐμετοποιός. Δύναται δὲ πάντων τὰ ὄστρακα κεκαυμένα θερμαίνειν καὶ καίειν· σμήχειν λέπρας, ἀλφοὺς, ὀδόντας· οὐλὰς δὲ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ λευκώματα καὶ ἐφήλεις, καὶ ἀμβλυωπίας, μετὰ τῆς σαρκὸς ὅλοι καέντες καὶ λειωθέντες καὶ ἐγχριόμενοι σὺν μέλιτι ἀποκαθαίρουσιν. ὠμοὶ δὲ σὺν τοῖς κελύφοις καταπλασθέντες, ἐξικμάζουσι τὰ ὑδρωπικὰ οἰδήματα· καὶ οὐκ ἀφίστανται πρινὴ πᾶν ἀνικμασθῆναι τὸ ὑγρόν· καὶ ποδαγρικὰς δὲ φλεγμονὰς πραΰνουσι. καὶ σκόλοπας ἕλκουσιν ὁμοίως καταπλασθέντες καὶ ἔμμηνα ἄγουσι λεῖοι προστιθέμενοι. αἱ δὲ σάρκες αὐτῶν λεῖαι σὺν σμύρνῃ καὶ λιβανωτῷ καταπλασθεῖσαι, τραύματα καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὰ νεῦρα κολλῶσι, καὶ τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμορραγίας σὺν ὄξει λειανθέντες ἐπέχουσι. ζῶσα δὲ ἡ σὰρξ* καταποθεῖσα τοῦ λιβυκοῦ μάλιστα, ἀλγηδόνας στομάχου παύει· μετὰ δὲ τοῦ ὀστράκου ὅλος τριβεὶς καὶ μετ' οἴνου καὶ σμύρνης ποθεὶς ὀλίγος, κωλικοὺς θεραπεύει καὶ κύστεως ἀλγήματα,

ἀνακολλᾷ

stomacho idonea, & facilè aluo excernitur: fluuiatilis uirus olet. Quæ verò vepribus frutetísque glutinata cohæret, quam vocant nonnulli sesilon, ventrem & stomachum turbat, vomitiones excitat. Crematæ omnium teste excalfaciendi & vrendi naturã sortiuntur: purgant lepras, vitiligines, dentésque: emendant oculorum cicatrices, & vitia cutis in facie, albugines, ac visus hebetudines, si cum carne sua vstæ tritæque ex melle illinantur. Crudæ cum tegumentis impositæ, aquæ inter cutem tumores exugunt: sed nõ ante soluantur, quàm omnis hauriatur humor. podagricas inflammationes leniunt, impactos corpori aculeos illitæ euocant, menses tritæ & admotæ ciunt. Carnes earum cũ thure & myrrha illitę, cùm vulnera alia, tum maximè quæ nerui acceperunt, conglutinant: tritæ in aceto, sanguinem naribus erumpentem infrenãt: viuæ corpus, & præsertim Africanæ cum aceto deuoratũ, stomachi dolores mitigat: trita cum testa, vino & myrrha, si exiguum inde bibatur, coli vesicęque cruciatus sanat.

Terrestris

Terrestris pilos incommodos replicat, si quis abraso acu lentore eius, pilum attingat.

ἀνακολλᾷ δὲ τρίχας ὁ χερσαῖος, ἐάν τις βελόνην κατὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ φέρων τῷ περιεσταμένῳ γλοιώδει προσάπτηται τῆς τριχός.

Cancri, Cap. XII.

Cancrorum fluuiatiliũ exustorũ cinis qui duo cochlearia expleat, adiecto dimidio radicis gẽtianæ modo, triduo potus cũ vino, magnopere prodest canis rabiosi morsibus: rimas pedum sedisq́;, perniũculos, & carcinomata, cum decocto melle lenit: triti crudi, potiq́; ex asinino lacte, auxiliantur contra serpentium phalãgiorumq́; morsus, atq; scorpionum ictus: decocti autẽ & cũ iure esitati, iis prosunt, qui tabe conficiuntur, aut leporẽ marinum hauserunt: necant scorpiones triti, & cum ocimo admoti. Possunt eadẽ marini, verùm inefficacius omnia p̃stãt.

Περὶ Καρκίνων, Κεφ. ιβ΄.

Καρκίνων ποταμίων καέντων, ἡ τέφρα κοχλιαρίων δυοῖν πλῆθος σὺν γεντιανῆς ῥίζης κοχλιαρίῳ ἑνί, καὶ οἴνῳ ποθεῖσα ἐπὶ ἡμέρας γ΄. βοηθεῖ λυσσοδήκτοις ἐναργῶς· σὺν δὲ μέλιτι ἑφθῶν, ῥαγάδας τὰς ἐν ποσὶ καὶ τὰς ἐν δακτυλίῳ καὶ χιμέθλας, καὶ καρκινώματα παρηγορεῖ· λεῖοι δὲ ὠμοὶ σὺν γάλακτι ὀνείῳ ποθέντες, βοηθοῦσι δήγμασιν ἑρπετῶν, φαλαγγίων, σκορπίων πληγαῖς· ἑφθοὶ δὲ σὺν ζωμῷ ἐσθιόμενοι, φθισικοὺς ὠφελοῦσι, καὶ τοὺς λαγωὸν θαλάσσιον πεπωκότας· τριφθέντες δὲ μετ᾽ ὠκίμου καὶ προστεθέντες, σκορπίους κτείνουσι. δύνανται δὲ τὰ αὐτὰ καὶ οἱ θαλάσσιοι, πλὴν ἧττον τούτων ἐνεργοῦσι.

Terrestris scorpio. Cap. XIII.

Terrestris scorpio tritus & impositus, suæ plagæ remedium est: quin estur assatus, ad eadem.

Περὶ Σκορπίου χερσαίου. Κεφ. ιγ΄.

Σκορπίος χερσαῖος ὠμὸς, λεῖος ἐπιτεθεὶς, βοήθημα τῆς ἰδίας πληγῆς γίνεται· ἐσθίεται δὲ καὶ ὀπτηθεὶς πρὸς τὸ αὐτό.

Marinus scorpio. Cap. XIIII.

Marini scorpionis fel conuenit ad suffusiones oculorũ, albugines, & hebetudines.

Περὶ Σκορπίου θαλασσίου. Κεφ. ιδ΄.

Τοῦ δὲ θαλασσίου σκορπίου ἡ χολὴ ἁρμόζει πρὸς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ὑποχύσεις καὶ λευκώματα καὶ ἀμβλυωπίας.

Draco. Περὶ

Περὶ Δράκοντος θαλασσίου. Κεφ. ιε.

Δράκων θαλάσσιος ἀναπτυχθεὶς καὶ ἐπιτεθεὶς, ἴαμά ἐστι πρὸς τὴν ἐκ τῆς ἀκάνθης αὐτοῦ πληγήν.

Περὶ Σκολοπένδρας. Κεφ. ις.

Σκολόπενδρα θαλασσία ἑψηθεῖσα ἐν ἐλαίῳ καὶ καταχρισθεῖσα, ψιλοῖ τρίχας· ψαυσθεῖσα δὲ κνησμοὺς ἐργάζεται.

Περὶ Νάρκης. Κεφ. ιζ.

Νάρκη θαλασσία ἐπιτεθεῖσα ἐπὶ χρονίων ἀλγημάτων τῶν περὶ κεφαλὴν, πραΰνει τὸ σφοδρὸν τοῦ ἀλγήματος· καὶ ἕδραν δὲ ἐκτρεπομένην ἢ προπίπτουσαν, στέλλει προστεθεῖσα.

Περὶ Σαρκὸς ἐχίδνης. Κεφ. ιη.

Ἐχίδνης σὰρξ ἑψηθεῖσα καὶ ἐσθιομένη, ὀξυδερκεῖς ποιεῖ τὰς ὄψεις, καὶ πρὸς τὰ νευρικὰ ἁρμόζει, καὶ τὰς αὐξομένας χοιράδας ἵστησι. δεῖ δὲ ἐκδείραντας αὐτὴν, ἀποκόπτειν κεφαλὴν καὶ τὴν οὐρὰν, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ἄσαρκον. μυθώδης γὰρ ἡ πρὸς τὸ μέτρον ἀποκοπὴ τῶν ἄκρων. τὸ δὲ λοιπὸν πλύναντας καὶ τεμαχίσαντας, ἕψειν μετ᾽ ἐλαίου καὶ οἴνου καὶ ἁλῶν ὀλίγων καὶ ἀνήθου. φασὶ δὲ τοὺς προσφερομένους φθεῖρας γεννᾶν. ὅπερ ἐστὶ ψεῦδος. προσιστοροῦσι δὲ ἔνιοι καὶ μακρογήρους γίνεσθαι τοὺς ἐσθίοντας αὐτάς. κατασκευάζονται δὲ καὶ ἅλες ἐξ αὐτῶν πρὸς τὰ αὐτά, πλὴν οὐχ ὁμοίως ἐνεργοῦσι.

καθίσ-

Draco marinus. Cap. XV.

Draco marinus diffectus & apertus impofitusq́; ictus fpinæ fuæ qua ferit, medela eft.

Scolopendra. Cap. XVI.

SCOLOPENDRA in oleo decocta fi illinatur, auellit capillos: fed contactu pruritus facit.

Torpedo pifcis. Cap. XVII.

Marina torpedo diuturnis capitis doloribus admota, cruciatus vehementiam mulcet: eadem appofita euerfam fedem prociduámque coërcet.

Viperæ. Cap. XVIII.

Viperinæ carnes fi coctæ edantur, claritatē oculis afferūt, neruorū vitiis auxiliant̃, increfcētes ftrumas reprimūt: detracta autē cute, caput caudáq́; quoniā carne vacat, amputari debēt. quippe cōmētitiū eft q̃d præcipit, certā vtrinq; menfurā precidi oportere. Reliquū verò corpus exēptis interaneis elotū diffectūq́; difcoquit̃ cum oleo, vino, falis exiguo, & anetho. Aiūt iis q̃ viperas efitēt, pediculos procreari: quod planè à veritate abhorret. Adiiciunt aliqui longā fenectutē agere, q̃ eo cibo vefcūt. Sal ex eis ad eadē cōficit̃, fed inefficacior eft.

Viua

Viua aũt vipera in fictile nouũ dimittitur, adiiciũtur ſalis caricarũq; tritarũ, ſingulatim quíq; ſextarij, mellis cyathi ſex, mox fictilis operculũ luto oblinit, & fornacib⁹ inaſſat, donec ſal in carbones redigat: qui poſtea trit⁹ in pulueris faciẽ, recondit. Plerũq;, vt ori gratior fiat, immiſcetur, nardi ſpica, aut foliũ, aut malabathri momentum.

Senecta anguiũ. Ca. XIX.

Senectus anguium in vino decocta dolori aurium, infuſu: & dentium collutione, auxilio eſt. Addunt eam in medicamenta oculorum, ſed prę cipuè viperinam.

Lepus marinus. Cap. XX.

Lepus marinus loligini paruæ ſimilis eſt, qui per ſeſe trit⁹, aut cum vrtica marina illit⁹ capillos euellit.

Lepus terreſtris. Cap. XXI.

Terreſtris leporis inaſſatum cerebrũ mãditur, iuuandis tremoribus qui valetudine cõtracti ſunt: affrictu aut cibo facilẽ infantibus dẽtitionem præſtat: exuſtũ caput & cũ adipe vrſino aut aceto illitũ, alopeciarũ inanitatib⁹ medetur. Leporinũ coagulũ poſt triduum à cõcubitu potũ, cõceptum adimere, partúſq;

κατίεται δὲ ἔχιδνα ζῶσα εἰς καινὴν χύτραν, καὶ μετ' αὐτῆς ἁλῶν ἰσχάδων τετριμμένων ἀνὰ ξέστας α. μετὰ μέλιτος κυάθων ς'. περιχρίεται πηλῷ τὸ πῶμα τῆς χύτρας, καὶ ὀπτᾶται ἐν καμίνῳ, ἄχρις οὗ ἀνθρακωθῶσιν οἱ ἅλες· μετὰ δὲ τοῦτο λειοτριβηθέντες, ἀποτίθενται ἐνίοτε μιγνυμένου πρὸς εὐστομαχίαν αὐτοῖς ναρδοστάχυος ἢ φύλλου, ἢ μαλαβάθρου βραχέος.

Περὶ Ὄφεως γήρως. Κεφ. ιθ'.

Γῆρας ὄφεως ἑψηθὲν ἐν οἴνῳ, βοήθημά ἐστιν ὠταλγίας ἐγχεόμενον, καὶ ὀδονταλγίας διακλυζόμενον. μίσγουσι δὲ αὐτὸ καὶ εἰς ὀφθαλμικὰς δυνάμεις μάλιστα δὲ τὸ τῆς ἔχεως.

Περὶ Λαγωοῦ θαλαττίου. Κεφ. κ'.

Λαγωὸς θαλάσσιος ἔοικε μὲν μικρᾷ τευθίδι· δύναται δὲ λεῖος καταπλασθεὶς καθ' ἑαυτὸν καὶ μετὰ ἀκαλύφης τρίχας ψιλοῦν.

Περὶ Λαγωοῦ χερσαίου. Κεφ. κα'.

Τοῦ δὲ χερσαίου λαγωοῦ ὁ ἐγκέφαλος, ὀπτὸς βιβρωσκόμενος ὠφελεῖ τρόμοις τοὺς κατὰ πάθος γινομένοις· καὶ ὀδοντιάσεις ἐπὶ παίδων παρατριβόμενος καὶ ἐσθιόμενος· ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καεῖσα καὶ καταχρισθεῖσα μετὰ στέατος ἀρκείου ἢ ὄξους ἀλωπεκίας θεραπεύει. ἡ δὲ πιτύα ποθεῖσα μετὰ ἡμέρας τρεῖς, μετὰ τὴν ἄφεδρον, ἀτόκιος

ἀτόκιος εἶναι ἱστορεῖται· ἐπέχει δὲ καὶ τὴν ἐκ μήτρας ῥεῦσιν, καὶ κοιλίας, ὠφελεῖ δὲ καὶ ἐπιληπτικούς, καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα μετ' ὄξους πινομένη, μάλιστα δὲ πρὸς γάλακτος θρόμβωσιν καὶ ἐχιδνῶν δήγματα. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ θερμὸν καταχριόμενον, ἐφήλιδας καὶ ἀλφοὺς καὶ φακοὺς θεραπεύει.

Περὶ Τρυγόνος θαλασσίας. Κεφ. κβ'.

Τρυγόνος θαλασσίας τὸ κέντρον, ὃ δὴ ἀπὸ τῆς οὐρᾶς αὐτῆς πέφυκεν ἀνεστραμμένον τοῖς φολίσιν, ὀδόντα πονοῦντα πραΰνει· θρύπτει γὰρ καὶ ἀποβάλλει.

Περὶ Σηπίας. Κεφ. κγ'.

Σηπίας ἑψηθείσης τὸ μέλαν βιβρωσκόμενον δύσπεπτον, κοιλίας μαλακτικόν, τὸ δὲ ἀπ' αὐτῆς ὄστρακον σχηματισθὲν εἰς κολλύρια ἁρμόζει πρὸς παράτριψιν τραχέων βλεφάρων· καὲν δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ ὀστράκῳ, ἄχρις οὗ τὸ πλακῶδες αὐτοῦ ἀποστῇ, σμήχει λεῖον ἀλφούς, πίτυρα, ὀδόντας, ἐφήλεις· μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ πλυθέν· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς λευκώματα κτηνῶν ἐμφυσώμενον· καὶ πτερύγια τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς τήκει, σὺν ἁλσὶ λεῖον προστριβόμενον.

Περὶ Τρίγλης. Κεφ. κδ'.

Τρίγλα συνεχῶς ἐσθιομένη ἀμβλυωπίας δοκεῖ καὶ κατασκευαστικὴ ὑπάρχειν

partúsq; spem intercipere p̃ditur: vuluæ & alui fluorem sistit, comitiales iuuat, contra venena ex aceto bibitur, præsertim aduersus cõcretum lac, & viperarum morsus. Sanguis eius si callidus illinat, vitia cutis in facie, vitiliginem, lentiginésque sanat.

Pastinaca. Cap. XXII.

Marinæ pastinacę radius, qui eiꝰ cauda enatꝰ aduersis squãmis reflectitur, dentium dolorem mitigat: nam eos frãgit, & euocat.

Sepia. Cap. XXIII.

Sepiæ coctæ dum estur atramentum ægrè concoquitur, aluum mollit, collyriis è testa factis conuenienter genarum scabritiæ perfricantur: vstum in sua testa donec id q̃d crustosum est abscedat, postea tritũ, expurgat vitiligines, furfures, dentes, & vitia cutis in facie: elotum in medicamenta oculorum addi solet: cõtra albugines, oculis iumentorũ efficaciter inspirat: pterygia oculorũ absumit, cum sale tritum & iniectum.

Mullus piscis. Cap. XXIIII.

Mullorum assiduo cibo, aciem oculorũ hebetari cõstat. Is

Is marini draconis, aranei, ac scorpionis morsibus medetur, si crudus atque dissectus admoueatur.

Hippopotamus. Cap. XXV.

Hippopotami testes exiccati ac triti cótra serpentiũ morsus bibuntur.

Fiber. Cap. XXVI.

FIBER ancipitis vitæ animal, plerunque cum piscibus & cancris ex aqua victum capessit. Huius testes serpentium venenis aduersantur: sternutamenta mouent, & in vniuersum varios obtinent vsus: siquidem menses ac partus ciunt, duabus drachmis cum pulegio poti: partus secundásque eiiciunt: contra inflationes, tormina, singultus, venena, ixiámque ex aceto bibuntur: lethargicos, & vtcunque veterno obdormiscentes excitant infusi: cum aceto autem & rosaceo, olfactu & odoris suffitu, idem faciunt: poti & illiti prosunt tremulis, conuulsionibus, & omnib⁹ neruorum vitiis. In summa, calfactoriam vim habent. Eligi debent testes, qui ex vno ortu connexi sunt (fieri enim non potest,

vt

χειν ὠμὴ δὲ ἀναχρισθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα θαλασσίου δράκοντος καὶ σκορπίου καὶ ἀράχνης δήγματα ἰᾶται.

Περὶ Ὄρχεως ἱπποποτάμου. Κεφ. κέ.

Ὄρχις ἱπποποτάμου ξηρανθεὶς καὶ λειανθεὶς, πίνεται μετ᾽ οἴνου πρὸς ἑρπετῶν δήγματα.

Περὶ τῶν τοῦ κάστορος ὄρχεων. Κεφ. κϛ´.

Κάστορος ὄρχις· ζῶόν ἐστιν ἀμφίβιον, τὸ πλεῖστον ἐν ὕδασι, σὺν ἰχθύσι, καὶ καρκίνοις τρεφόμενον. ποιεῖ μὲν καὶ πρὸς ἑρπετά. ἔστι δὲ καὶ πταρμικὸς, καὶ καθόλου ποικίλην ἔχει τὴν χρῆσιν· ποθεὶς γὰρ μετὰ γλήχωνος < πλῆθος δυοῖν, ἔμμηνα κινεῖ καὶ ἔμβρυα, καὶ δεύτερα ἐκβάλλει. πίνεται δὲ σὺν ὄξει καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις, στρόφους, λυγμοὺς, θανάσιμα φάρμακα, ἰξίαν· ἀνακαλεῖται δὲ καὶ τοὺς ληθαργικοὺς, καὶ τοὺς ὅπως δή ποτε καταφερομένους, ἐμβρεχόμενος· σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ καὶ ὀσφραινόμενος, καὶ ὑποθυμιώμενος δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ· ἁρμόζει δὲ καὶ τρόμοις καὶ σπασμοῖς, καὶ παντὶ τῷ νευρώδει πινόμενός τε καὶ συγχριόμενος. καὶ καθόλου θερμαντικὴν ἔχει τὴν δύναμιν. ἐκλέγου δὲ ἀεὶ τοὺς συνεζευγμένους ὄρχεις ἐκ μιᾶς ἀρχῆς· (ἀδύνατον γὰρ

δύο

δύο φύσεις ἐζευγμένας ἐν ἑνὶ ὑμένι εὑρεῖν) καὶ τὸ ἐντὸς ἔχον κηροειδὲς βαρύοσμον, βρομῶδες, δριμὺ, δηκτικὸν, εὔθρυπτον, διαφραττόμενόν τε συνεχῶς φυσικοῖς ὑμέσι. δολοῦσι δέ τινες αὐτὸ, ἀμμωνιακὸν ἢ κόμμι συμπεφυραμένον αἵματι καὶ καστορίῳ, ἐγχέοντες εἰς φύσαν καὶ ξηραίνοντες. μάτην δὲ ἱστορεῖται ὅτι διωκόμενον τὸ ζῶον ἀποσπᾷ τοὺς διδύμους καὶ ῥίπτει· ἀδύνατον γάρ ἐστιν ἅψασθαι αὐτῶν προεστύπτων ὄντων ὥσπερ ὑός. δεῖ δὲ διελόντας τὸ δέρμα κομίσασθαι σὺν τῷ περιέχοντι ὑμένι τὸ ὑγρὸν, ὃν μελιτῶδες, καὶ οὕτω ξηράναντας ποτίζειν.

vt gemini folliculi in vna membrana cōiuncti reperiantur) liquore intꝰ veluti ceroso, odore graui & virus redolēte, gustu acri, mordēte, ac friabili, naturalibus, tunicis circūdato. Quē fraude aliqui corrūpūt, cōiiciētes in follem gūmi, aut ammoniacū cū sanguine & castorio subactū, & ita exiccātes. Vanū est quod traditur testes ab ipsis euelli, & à sese abiici, quū venatu vrgentur: siquidem tangi nequeunt, ita, vt in sue, substricti. Operæ autem pretium est, diuisa pelle melleum liquorem cum euestiēte tunica assumere, & siccatum potui dare.

Περὶ Γαλῆς κατοικιδίου.

Κεφ. κζ.

Γαλῆ κατοικίδιος περιφλεχθεῖσα, καὶ δίχα τῶν ἐντὸς σκελετευθεῖσα δι' ἁλὸς καὶ ξηρανθεῖσα ἐν σκιᾷ, παντὸς ἑρπετοῦ ἐνεργέστερόν ἐστι βοήθημα ποθεῖσα, μετ' οἴνου ∠ β. πλῆθος, καὶ τοξικοῦ ἀντιφάρμακον ὁμοίως ληφθεῖσα. ἡ δὲ κοιλία αὐτῆς κορίῳ πλησθεῖσα καὶ σκελετευθεῖσα, θηριοδήκτοις καὶ ἐπιληπτικοῖς βοηθεῖ πινομένη. ὅλη δὲ καεῖσα ἐν χύτρᾳ, ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ, τῆς τέφρας καταχριομένης μετ' ὄξους. τὸ δὲ αἷμα αὐτῆς καταχριόμενον, χοιράσι βοηθεῖ· ὠφελεῖ δὲ καὶ ἐπιληπτικούς.

Mustela vulgaris.

Cap. XXVII.

Mustela quę in domibus nostris oberrat, ambusta exenteratur, & inueterata sale, in vmbra siccatur. Ea binis drachmis cū vino pota, aduersus omnia serpentiū venena prȩsentaneo est remedio: toxico, simili sumpta modo, resistit. Eius vētriculus coriandro farctus inueteratusq;, percussis à serpēte, & comitialibus potu auxiliatur. Cremata in fictili podagricis cōfert, cinere ex aceto illito. Sāguine perūctæ strumæ, iuuantur: comitialibus etiā prodest.

Ranæ. Cap. XXVIII.

Contra omnium serpẽtium venena pro antidoto sunt ranæ, si ex sale & oleo decoctæ edantur, iúsq; earũ itidem sorbeatur: cõtra inueteratos tendinũ rigores pollent. Illitꝰ eorum cinis, profluẽtis sanguinis impetus sistit: explẽdis alopeciarum inanitatibus ex liquida pice illinitur. Viridium ranarũ cruor auulsos genis pilos renasci ꝓhibet, in vestigia euulsorũ instillatꝰ: decoctæ in aceto & aqua dẽtiũ dolores collutione leniũt.

Silurus. Cap. XXIX.

Silurus recẽs in cibo nutrit, & facilẽ præbet aluũ: sale verò conditus, minimũ suppeditat alimentũ. Arteriã expurgat, & vocẽ expedit. Illita saliti caro, aculeos et infixa corpori spicula extrahit. Muria eiꝰ ĩcipiẽtibꝰ dysenteriis ꝓdest, si in desidẽtiũ fotꝰ adiiciatur, fluxiones siquidem ad summa cutis elicit: ischiadicis infusa medetur.

Smarides. Cap. XXX.

Smaridis piscis caput exustũ, excrescentes vlcerum oras puluillósq; reprimit: nomas cohibet, thymos clauósq; absumit. Caro non secus atq; salsamẽtum prodest á scorpione percussis, aut à cane demorsis.

Mænæ.

Περὶ Βατράχων. Κεφ. κη΄.

Βάτραχοι ἀντιφάρμακόν εἰσιν ἑρπετῶν πάντων, ζωμευθέντες* ἐν ἁλσὶ καὶ ἐλαίῳ, τοῦ ζωμοῦ λαμβανομένου ὁμοίως· καὶ πρὸς χρονίους τῶν τενόντων ἀποστάσεις· καέντες δὲ καὶ ἐπιπασθέντες, αἱμοῤῥαγίαν στέλλουσι. καὶ ἀλωπεκίας θεραπεύουσι σὺν πίσσῃ ὑγρᾷ καταχριόμενοι. τῶν δὲ χλωρῶν βατράχων τὸ αἷμα ἐπισταζόμενον, κωλύει τὰς ἐκτιλθείσας ἀπὸ τῶν βλεφάρων τρίχας φύεσθαι· ὠφελοῦσι καὶ ὀδονταλγίας συνεψόμενοι ὕδατι καὶ ὄξει καὶ διακλυζόμενοι.

Περὶ Αἰλούρου. Κεφ. κθ΄.

Αἴλουρος νεαρὸς βιβρωσκόμενος, τρόφιμός ἐστι καὶ εὐκοίλιος· ταριχηρὸς δὲ ἄτροφος· ἀρτηρίας δὲ καθαίρει καὶ εὐήχας παρασκευάζει. καταπλασθεῖσα δὲ ἡ σὰρξ τοῦ ταριχηροῦ, σκόλοπας ἀνάγει. καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ δὲ ἅλμη ἁρμόζει ἐν ἀρχῇ δυσεντερικοῖς εἰς ἐγκάθισμα, κατάγουσα τοὺς ῥευματισμοὺς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ἐγκλυζομένη δὲ ἰσχιαδικοὺς θεραπεύει.

Περὶ Σμαρίδος. Κεφ. λ΄.

Σμαρίδος ταριχηρᾶς ἡ κεφαλὴ καεῖσα, ἕλκη στέλλει ὑπερσαρκοῦντα, καὶ νομὰς ἵστησι, καὶ ἥλους, καὶ θύμους ἀναλίσκει· σκορπιοπλήκτοις τε καὶ κυνοπλήκτοις ἡ σὰρξ ἁρμόζει καθάπερ πᾶς τάριχος.

Περὶ

Περὶ Μαινίδος. Κεφ. λά.

Καὶ τῆς μαινίδος ἡ κεφαλὴ καεῖσα λεία, τὰς ἐν δακτύλῳ τετυλωμένας ῥαγάδας καταπλασθεῖσα ἀφίστησι· τὸ δὲ γάρον αὐτῆς τὰς ἐν στόματι σηπεδόνας διακλυζόμενον παύει.

Περὶ κωβιοῦ. Κεφ. λβ'.

Κωβιὸν πρόσφατον ἐὰν ἐμβαλὼν εἰς ὑείαν κοιλίαν καταῤῥάψῃς, καθεψήσῃς τε μεθ' ὕδατος ξεστῶν ιβ'. ἄχρι δυοῖν ξεστῶν, καὶ διηθήσας καὶ ἐξαιθριάσας ποτίσῃς, κοιλίαν ἀταράχως κάτω ὑπάξεις. καταπλασθεὶς δὲ καὶ τοὺς ὑπὸ κυνῶν δηχθέντας ἢ ἑρπετῶν ὠφελεῖ.

Περὶ Ὠμοταρίχου. Κεφ. λγ'.

Ὁ δὲ ὠμοτάριχος λεγόμενος, σάρξ ἐστι θύννου τεταριχευμένου. βοηθεῖ δὲ λαμβανόμενος τοῖς ὑπὸ ἐχίδνης, τῆς καλουμένης πρηστῆρος, δηχθεῖσι· δεῖ δὲ ὡς πλεῖστον προσφέροντας οἶνον ἀναγκάζειν πίνειν πολὺν καὶ ἐμεῖν. εἴς τε τὰς δριμυφαγίας μάλιστα ἁρμόζει, καταπλάσσεται δὲ καὶ ἐπὶ κυνοδήκτων ὠφελίμως.

Περὶ Γάρου. Κεφ. λδ'.

Γάρον δὲ πᾶν τὸ ἐκ ταριχηρῶν ἰχθύων καὶ κρεῶν καταπλαττόμενον, νομὰς ἐφιστᾷ καὶ κυνοδήκτους ἰᾶται· ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ δυσεντερικοῖς καὶ ἰσχιαδικοῖς· ἐφ' ὧν μὲν ἵνα τὰ εἱλκωμένα ἐπικαύσῃ, ἐφ' ὧν δὲ ἵνα τὰ ἀνέλκωτα ἐρεθίσῃ.

Περὶ

Mænæ. Cap. XXXI.

Mænarum ex capitibus cinis ſi illinatur, calloſas ſedis rimas abolet. Eius etiam garum oris putrilagines collutiõe ſedat.

Gobius. Cap. XXXII.

Gobius recens in ſuillũ vẽtrẽ coniectus, ſi cõſuta rima in duodecim aquæ ſextariis, donec duo ſuperſint, decoquat̃, excolatus & ſub diuo refrigerat⁹ potui det̃, aluus ſine moleſtia deiicit̃. Illit⁹ cõtra ſerpentiũ, canũq; morſus auxilio eſt.

Thunnus. Cap. XXXIII.

Conditanei thunni caro, quã omotarichon vocant, ſumpta iis auxiliatur, quos vipera nomine pręſter momorderit: ſed oportet vinũ quamplurimum ſubinde cogantur haurire, ita vt vomitione reddatur. Contra acrimonias eſitatorum maximè valet, canum morſibus vtiliſsimè illinitur.

Garum. Cap. XXXIIII.

Garũ oẽ, qđ ex piſcibus carnibuſq; ſale maceratis liquamen eſt, ſi ex eo fot⁹ fiat, depaſcẽtia vlcera ſiſtit: morſis à cane medet̃, dyſẽtericis atq; iſchiadicis infunditur: nõnullis, vt exulcerata adurat: alijs autẽ ad laceſſenda, q̃ vlcera non ſenſerunt:

Ius piscium. Cap. XXXV.

Recentiũ piscium ius, modò per se, modò ex vino potum, aluũ subducit. Priuatim adhũc vsum cõficitur è phycidibus & scorpionibꝰ, & iulide: è percis, & recẽtibus aliis saxatilibꝰ, nec virus resipientibus, simpliciter cum aqua, oleo, & anetho.

Cimices lectularij. Ca. XXXVI.

Cimices qui in cubilibus enascuntur, cauis fabarum inclusi, si ante febrium significationes septeni deuorẽtur, quartanis auxilio sunt: & citra fabas sumpti, percussis ab aspide ꝓsunt: vuluarum exanimationes olfactu reuocant: poti cum vino aut aceto adhærentes sanguisugas abigunt: triti & vrinariæ fistulæ impositi, vrinę angustias leuant.

Millepeda. Cap. XXXVII.

Millepedæ, quæ sub aquario vase stabulantur, animalia sunt multis pedibus nitẽtia, quæ cõtacta manu contrahunt in orbem: hæ ex vino potæ difficili vrinæ, & regio morbo auxiliantur. Millepedas illini anginis cum melle vtilissimũ. Tritę, & in cortice mali punici calfactæ, doloribus auriũ, addito rosaceo, cõuenienter instillãtur.

Blatta

Περὶ ζωμοῦ τῶν νεαρῶν ἰχθύων. Κεφ. λέ.

Ζωμὸς δὲ ὁ ἐκ τῶν νεαρῶν ἰχθύων κοιλίας ὑπαγωγός, ποτὲ μὲν καθ᾽ ἑαυτὸν πινόμενος, ποτὲ δὲ μετ᾽ οἴνου. ἰδίως δὲ σκευάζεται πρὸς ταῦτα ὁ ἀπὸ τῶν φωκίων καὶ σκορπίων καὶ ἰουλίδων καὶ περκίδων καὶ τῶν ἄλλων πετραίων ἁπαλῶν καὶ ἀβρώμων λιτῶς μεθ᾽ ὕδατος καὶ ἐλαίου καὶ ἀνήθου.

Περὶ κόρεων. Κεφ. λς´.

Κόρεις οἱ ἀπὸ κλίνης ἐντιθέμενοι βρώμασι μετὰ κυάμων τὸν ἀριθμὸν ζ´. καὶ* καταπινόμενοι πρὸ τῆς ἐπισημασίας, ὠφελοῦσι τοὺς τεταρταΐζοντας, καὶ ἀσπιδοδήκτοις δὲ δίχα τῶν κυάμων καταποθέντες· ὑστερικῶς δὲ πνιγομένας ἀνακαλοῦνται ὀσφραινόμενοι· σὺν οἴνῳ δὲ ἢ ὄξει ποθέντες βδέλλας ἐξάγουσι· δυσουρίαν τε παύουσιν ἐντιθέμενοι τῷ οὐρητικῷ πόρῳ λεῖοι.

Περὶ κουβαρίδων. Κεφ. λζ´.

Ονοι οἱ ὑπὸ τὰς ὑδρείας, ζῷά εἰσι πολύποδα, σφαιρούμενοι κατὰ τὰς ἐπαφὰς τῶν χειρῶν· οὗτοι ποθέντες σὺν οἴνῳ βοηθοῦσι δυσουρίᾳ τε καὶ ἰκτέρῳ· διαχριθέντες δὲ μετὰ μέλιτος συναγχικοὺς ὠφελοῦσι, καὶ πρὸς ὠταλγίαν δὲ λεῖοι σὺν ῥοδίνῳ θερμανθέντες ἐν κελύφῳ ῥοᾶς καὶ ἐνσταχθέντες, ἁρμόζουσιν.

Περὶ

Περὶ Σίλφης. Κεφ. λή.

Σίλφης τῆς ἐν τοῖς ἀρτοκοπείοις εὑρισκομένης, τὰ ἐντὸς τριβόμενα σὺν ἐλαίῳ ἢ ἑψόμενα καὶ ἐνσταζόμενα ὠταλγίας παύει.

Περὶ πνεύμονος θαλασσίου. Κεφ. λθ'.

Πνεύμων θαλάσσιος πρόσφατος λειανθεὶς ποδαγριῶντας καὶ χιμετλιῶντας, ὠφελεῖ καταπλασσόμενος.

Περὶ Χοιρείου πνεύμονος. Κεφ. μ'.

Ὁ δὲ χοίρειος καὶ ἄρνειος καὶ ἄρκτειος πνεύμων, τὰ ἐκ τῶν ὑποδημάτων παρατρίμματα ἐπιτιθέμενοι, ἀφλέγμαντα τηροῦσιν.

Περὶ Πνεύμονος ἀλώπεκος. Κεφ. μά.

Καὶ ὁ τῆς ἀλώπεκος πνεύμων ξηρανθεὶς καὶ ποθεὶς, ἀσθματικοὺς ὀνίνησι. καὶ τὸ στέαρ δὲ αὐτοῦ τακὲν καὶ ἐγχυθὲν, ὠτὸς πόνον παύει.

Περὶ Ἥπατος ὀνείου. Κεφ. μβ'.

Ἧπαρ ὄνειον ἐσθιόμενον ὀπτὸν, ἐπιληπτικοῖς ὠφελεῖ, νήστεις δὲ λαμβανέτωσαν.

Περὶ Αἰδοίου ἄρρενος ἐλάφου. Κεφ. μγ'.

Αἰδοῖον ἄρρενος ἐλάφου σὺν οἴνῳ ποθὲν λεῖον τοῖς ὑπὸ ἐχιδνῶν δηχθεῖσι βοηθεῖ.

Περὶ Ονύχων ὄνων. Κεφ. μδ'.

Ὄνυχες ὄνων καέντες καὶ ποθέντες ἐπὶ ἡμέρας ἱκανὰς πλῆθος κοχλιαρίων δυοῖν, ἱστοροῦνται ἐπιληπτι-

Blatta piſtrinaria.

Cap. XXXVIII.

Blattæ eius quæ in piſtrinis inuenitur, interanea trita aut cum oleo decocta, aurium dolores inſtillatu mitigant.

Pulmo marin⁹. Cap. XXXIX.

Podagras pernionéſq; emendat pulmo marinus recens, tritus & illitus.

Pulmo ſuillus.

Cap. XL.

Suillus & agninus vrſinúſq; pulmo impoſitu attritus à calceamentis contractos, ab inflammatione tuetur.

Pulmo vulpinus.

Cap. XLI.

Vulpinus verò ſi arefactus bibatur, ſuſpirioſos adiuuat. Adeps quoque liquefactus, infuſuſque, auris dolorem finit.

Hepar aſini. Cap. XLII.

Aſini iecur inaſſatũ eſu comitialibus prodeſt, veruntamẽ ieiunis edendum præcipitur.

Genitale cerui.

Cap. XLIII.

Genitale cerui tritum & vino potum, à vipera demorſis auxiliatur.

Vngula aſini. Cap. XLIIII.

Vngularum aſini cinis per dies multos binis cochlearibus potus proditur comitiales adiu-

adiuuare, eædem oleo subactæ strumas discutiunt: & illitæ pernionibus medentur.

Lichenes equorum.
Cap. XLV.

Lichenes sunt in equorum genibus, & super vngulas in flexu harum partium indurati calli: qui triti & in aceto poti, comitialibus mederi tradũtur.

Vnguli caprinarum.
Cap. XLVI.

Caprinarum cinere perunctæ ex aceto alopeciæ sanantur.

Iecur caprinum.
Cap. XLVII.

Capræ verò inassati decidua sanie, inungi lusciosos prodest: & dum coquitur, apertos oculos halitu eius vaporari: prodest in cibo tostum ad eadem. Tradunt hircini iocineris cibo comitiales deprehendi.

Iecur aprinum.
Cap. XLVIII.

Aprinum recens si arefactũ teratur, ex vino potum contra serpentium volucrúmque morsus auxilio est.

Iecur canis rabidi.
Cap. XLIX.

Iecur canis, qui rabie exagitatur, tostũ & in cibo ab emorsis

ληπτικοὺς ὠφελεῖν, ἐλαίῳ δὲ συραθέντες χοιράδας διαφορεῦσιν ἐμπλασθέντες δὲ, χίμετλας θεραπεύουσι.

Περὶ λειχήνων ἵππων.
Κεφ. με'.

Λειχῆνες ἵππων, εἰσὶ δὲ τύλοι κατ' ἐπιγραφὴν ἐντετυλωμένοι παρὰ τοῖς γόνασι καὶ παρὰ ταῖς ὁπλαῖς· ποθέντες λεῖοι μετ' ὄξους, ἐπιληψίας ἱστορεῦνται θεραπεύειν.

Περὶ Αἰγῶν ὀνύχων.
Κεφ. μς'.

Οἱ δὲ τῶν αἰγῶν ὄνυχες καέντες, ἀλωπεκίας καταχριόμενοι σὺν ὄξει θεραπεύουσι.

Περὶ Ἥπατος αἰγός. Κεφ. μζ'.

Τοῦ δὲ ἥπατος τοῦ αἰγὸς ὀπτωμένου, ὁ ἀπορρέων ἰχὼρ ἐγχριόμενος, νυκτάλωψιν ἁρμόζει· κἂν τῇ ἀλμάδι δέ τις ἑψομένου αὐτοῦ δέχηται ἀνεῳγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς ὠφελεῖται. ἁρμόζει δὲ καὶ ἐσθιόμενον ὀπτὸν πρὸς τὰ αὐτά. φασὶ δὲ καὶ ἐπιληπτικοὺς ἐλέγχεσθαι, φαγόντας μάλιστα τὸ τράγιον ἧπαρ.

Περὶ Ἥπατος κάπρου.
Κεφ. μη'.

Τὸ δὲ κάπρου ἧπαρ νεαρὸν καὶ ξηρὸν λεῖον σὺν οἴνῳ πινόμενον, ἑρπετῶν καὶ κτηνῶν δήγματα ὠφελεῖ.

Περὶ κυνὸς λυσσῶντος.
Κεφ. μθ'.

Κυνὸς λυσσῶντος ἧπαρ βιβρωσκόμενον ὀπτὸν ὑπὸ τῶν δηχθέντων

πων ἀπ' αὐτοῦ, ἀπεριπλώτους ὑδροφοβίας τηρεῖν πιστεύε). χρῶνται δὲ εἰς προφυλακὴν καὶ τῷ κυνόδοντι τοῦ δακόντος ἐκδοῦντες εἰς κυστίδα καὶ περιάπτοντες τῷ βραχίονι.

Περὶ Ἥπατος αἰθυίας.

Κεφ. ν'.

Αἰθυίας ἧπαρ σκελετευθὲν καὶ ποθὲν μεθ' ὑδρομέλιτος κοχλιαρίων δυοῖν πλῆθος, ἐκβάλλει δεύτερα.

Περὶ καττυμάτων.

Κεφ. να'.

Τὰ δὲ ἀπὸ τῶν καττυμάτων παλαιὰ δέρματα, κεκαυμένα καὶ λεῖα καταπλασσόμενα, πυρίκαυτα καὶ παράτριμματα καὶ τὰ ἐξ ὑποδημάτων θλίμματα, θεραπεύει.

Περὶ Ἀλεκτορίδων. Κεφ. νβ'.

Ἀλεκτορίδες ἀναρραγεῖσαι καὶ ἐπιτεθεῖσαι ἔνθερμοι, τοῖς ἑρπετῶν δήγμασι βοηθοῦσι· δεῖ δὲ συνεχῶς ἀλλάσσειν.

Περὶ Ἐγκεφάλου ἀλεκτορίδος. Κεφ. νγ'.

Ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτῶν ἐν πόματι θηριοδήκτοις σὺν οἴνῳ δίδοται, καὶ τὰς ἐκ μήνιγγος αἱμορραγίας ἐπέχει. * τοῦ δὲ ἄρρενος τὸ κατὰ τὰ ἐντὸς ὑποκείμενον τῇ κοιλίᾳ κερατοειδές· ἀποδερόμενον δὲ ἐν ταῖς ἑψήσεσι ξηρανθὲν, ἁρμόζει στομαχικοῖς, λεῖον μετ' οἴνῳ πινόμενον.

*ὁ δὲ

ſis ſumptũ, ne tententur metu aquæ tueri creditur. Vtũtur autem ad arcendos aquæ pauores dente eo, qui caninus dicitur: hũc à cane, qui momordit exemptum, & folliculo inditũ, ꝑ amuleto brachio adnectũt.

Iecur mergi. Cap. L.

Inueteratũ autem ſale mergi iecur, ex hydromelite binis ligulis potum ſecundas pellit.

Coria veteramentaria.

Cap. LI.

Veteris corij cremati illitus cinis ambuſta igni, intertrigines, necnon calceamentorum attritus ſanat.

Gallinæ. Cap. LII.

Diſſectæ gallinæ, & adhuc calentes appoſitæ, ſerpentiũ morſibus auxiliãtur: ſed identidem alias ſufficere oportet.

Gallinarum cerebrum.

Cap. LIII.

Earũ cerebellum in vino bibendũ datur contra ſerpentiũ morſus, ſanguinem à cerebri mẽbrana profluentẽ ſiſtit. Quę ĩteriore vẽtriculi galli ſinu reſidet mẽbrana, ſecti in laminas cornus ſpecie ſimilis (ea verò inter coquẽdũ abiici ſolet) ſiccat, tritáq; in vino cõueniẽtiſsimè ſtomachicis datur in potu.

Ius

Ius è vetere gallinaceo aluum deiicit. Abiectis itaque interaneis ſalem coniici oportet, & conſuto ventre decoqui in viginti ſextariis aquæ, donec ad treis heminas redigantur: totum id refrigeratum ſub diuo, datur. Aliqui incoquunt olus marinum, mercurialem, cnicum, aut filiculam. Crudos humores craſſosque, atram bilem, & ſtrigmenta elicit: prodeſt longis febribus, ſuſpiriis, articulariis morbis & inflationibus ſtomachi.

* ὁ δὲ ζωμὸς τῆς νόσσακος μάλιστα δίδοται ἐπικράσεως χάριν φαυλοτήτων καὶ ἐπὶ τὸν στόμαχον πυρουμένων λιτῶς σκευασθείς. Ὁ δὲ τῶν παλαιῶν ἀλεκτρυόνων, δίδοται πρὸς κάθαρσιν κοιλίας. ἐξελόντας δὲ τὰ ἐντὸς, δεῖ ἀντεμβάλλειν ἅλας, καὶ καταῤῥάψαντας ἕψειν μετὰ ὕδατος ξεστῶν κ'. κατάγοντας εἰς κοτύλας γ'. δίδοται δὲ πᾶν ἐξαιθριασθέν. ἔνιοι δὲ συνέψουσι κράμβην θαλασσίαν, ἢ λινόζωστιν, ἢ κνίκον. ἢ πολυπόδιον. ἄγει δὲ πάχος ὠμὸν, γλοιῶδες, μέλαν· ἁρμόζει δὲ πυρετοῖς χρονίοις, ἄσθμασιν, ἀρθριτικοῖς, ἐμπνευματουμένοις στομάχοις.

Oui natura. Cap. LIIII.

Ouum molliculum plus alit ſorbili, & durum plus molli. Luteum oui, contra oculorum dolores vtile eſt: inaſſatum ſedis inflammationibus prodeſt, cum croco, & roſaceo: & condylomatis, cum meliloto: cum vua autem fruticis eius, quem rhoa dicũt, aut galla in patinis frigitur, vt cibo aluos ſiſtat: per ſe etiam offerri ſolet.

Περὶ Ὠοῦ. Κεφ. νδ'.

Ὠὸν τὸ ἁπαλὸν τροφιμώτερον τοῦ ῥοφητοῦ, καὶ τοῦ ἁπαλοῦ τὸ σκληρόν. ἡ λέκυθος αὐτοῦ χρησίμη, πρὸς ὀφθαλμῶν περιωδυνίας· ὀπτηθεῖσα σὺν κρόκῳ καὶ ῥοδίνῳ· πρός τε τὰς περὶ δακτύλιον φλεγμονὰς καὶ κονδυλώματα, σὺν μελιλώτῳ· μετὰ ῥοὸς δὲ ἢ κηκῖδος τηγανισθεῖσα, καὶ βρωθεῖσα ἵστησι κοιλίαν, καὶ καθ' ἑαυτὴν δὲ προσενεχθεῖσα.

Candidum oui. Cap. LV.

Candidum oui crudum refrigerat, ſpiramenta cutis occludit, inflammationes oculorum infuſum lenit, ambuſta, ſi ſta-

Περὶ Λευκοῦ τοῦ ὠοῦ. Κεφ. νε'.

* Τὸ δὲ λευκὸν αὐτοῦ ὠμὸν ὂν ψύχει, ἐμπλάττει, παρηγορεῖ ἐγχυματισθὲν ἐπ' ὀφθαλμῶν φλεγμαινόντων. κατακαύματά τε

ἐᾷ

οὐκ ἐᾷ φλυκταινοῦσθαι περίχρισμα ἐπιχρισθέν· πρόσωπά τε ἀνεπίκαυτα τηρεῖ, ἀνακόλλημα δὲ ἐστι ῥευματιζομένων σὺν λιβανωτῷ κατὰ τοῦ μετώπου* τιθέμενον· φλεγμονάς τε ὀφθαλμῶν πραΰνει ἐρείῳ ἀναληφθὲν μιγέντος αὐτῷ ῥοδίνου καὶ οἴνου καὶ μέλιτος· ὠμὸν δὲ ῥοφηθὲν, αἱμοῤῥοΐδος δήγμασι βοηθεῖ. ἀκροχλιαρὸν δὲ πρὸς κύστεως δηγμοὺς καὶ ἑλκώσεις νεφρῶν, καὶ τραχυσμοὺς τραχείας ἀρτηρίας, καὶ αἵματος ἀναγωγὰς καὶ κατάῤῥους καὶ θώρακος ῥευματισμοὺς ἁρμόζει.

Περὶ Τεττίγων. Κεφ. νϛ'.

Τέττιγες ὀπτοὶ ἐσθιόμενοι, τοῖς περὶ τὴν κύστιν ἀλγήμασι βοηθοῦσιν.

Περὶ Ἀκρίδων. Κεφ. νζ'.

Ἀκρίδες ὑποθυμιώμεναι, δυσουρίας μάλιστα τὰς ἐπὶ γυναικῶν ὠφελοῦσι.* ἡ δὲ λεγομένη ἀκρὶς* ἀσίρακος ἢ ὄνος, ἄπτερός ἐστι καὶ μεγαλόκωλος, πρόσφατος· ξηρανθεῖσα δὲ σφόδρα σκορπιοδήκτοις ὠφελεῖ πινομένη σὺν οἴνῳ. χρῶνται δὲ αὐτῇ κατακόρως οἱ κατὰ λέπτιν λίβυες.

Περὶ Φίνιδος. Κεφ. νη'.

Φίνις τὸ ὄρνεον ὃ ῥωμαῖοι καλοῦσιν* ὀσσίφραγον, τούτου ἡ κοιλία καθ' ὀλίγον ποτιζομένη, λίθους ἐξου-

ſtatim eo perungantur, puſtulas non ſentiunt: faciem à ſolis aduſtione tuetur, fronti impoſitum cum thure fluxiones arcet, auertítq;: inflammationes oculorum lana exceptum, addito roſaceo, melle & vino, mitigat: vtiliter cõtra hęmorrhoidis ſerpentis morſus crudum ſorbetur: ſummè tepidum prodeſt veſicæ roſionibus, renum exulcerationibus, gutturis ſcabritiæ, reiectionibus ſanguinis, deſtillationibus, & thoracis rheumatiſmis.

Cicadæ. Cap. LVI.

Cicadæ, quæ inaſſatæ manduntur, veſicæ doloribus proſunt.

Locuſtæ. Cap. LVII.

Locuſtæ odoris ſuffitu vrinæ difficultates adiuuant, præſertim quę fœminas malè habẽt: earũ carnes nullo ſunt in vſu. Eſt & quoddã genus locuſtæ, quæ aſiracos aut onos dicit, ſine pẽnis, prelõgis crurib⁹. Exiccata autẽ ſi ex vino bibatur, cõtra ſcorpionis morſus magnopere ꝓderit. Hac abũdè veſcũtur Aphri, qui Leptin incolunt.

Oſsifragus. Cap. LVIII.

VENTER eius auis, quam Latini oſsifragum appellant, particulatim potus, calculos cum

cum lotio pellere proditur.

Galerita. Cap. LIX.

Galerita auicula est parua, apicem in vertice, pauonis modo, gestans: quę assa, & in cibo sumpta, cœliacos adiuuat.

Hirundines. Cap. LX.

Dissectis crescente luna pullis hirundinis, qui primo partu exclusi sunt, in ventre eorum lapillos offendes: è quibus duos, vnum colore varium, alterum purum eximes: ij priusquam terrā attigerint in iuuēcæ corio, aut ceruina pelle brachio aut collo adalligati, comitialibus proderunt, & sæpe prorsus eos recreabunt. Hirūdines, vti ficedulę, in cibo, aciei visus medicamētum præbent. Tam pullorum, quàm matrum in fictili olla crematarum cinis cum melle oblitus, oculis claritatem adfert, anginæ eo commodè perunguntur: vuæ & tonsillarum inflammationibus hoc cinere succurritur. Et ipsæ & pulli exiccati, si drachmæ pondere ex aqua bibantur, hos iuuāt, qui anginę morbo conflictantur.

Ebur. Cap. LXI.

Eboris scobe illito paronychia sanantur. Vim adstringendi ebur obtinet.

Suillus

ἐξουρεῖσθαι ποιεῖν ἱστορεῖται.

Περὶ Κορυδαλλοῦ. Κεφ. νθ′.

Κορυδαλλὸς ὀρνίθιόν ἐστι μικρὸν, ἔχον κατὰ τῆς κορυφῆς ὑπεροχὴν ὥσπερ ταῶνος. οὗτος βρωθεὶς ὀπτὸς, κοιλιακοὺς ὠφελεῖ.

Περὶ Χελιδόνος. Κεφ. ξ′.

Χελιδόνος νεοσσοὺς τοὺς ἐκ τῆς πρώτης νεοσσοποιΐας, αὐξομένης τῆς σελήνης ἀνατεμὼν, εὑρήσεις ἐν τῇ γαστρὶ λίθους, ἐξ ὧν δύο λαβὼν, ἕνα ποικίλον καὶ τὸν ἕτερον καθαρὸν, πρὸ τοῦ ἐπιψαῦσαι τῆς γῆς ἐνδύσας εἰς δέρμα δαμάλεως ἢ ἐλάφου, καὶ περιάψας βραχίονι ἢ τραχήλῳ, ἐπιληπτικοὺς ὠφελήσεις. πολλάκις δὲ καὶ παντελῶς ἀποκαταστήσεις· βιβρωσκόμεναι δὲ ὥσπερ αἱ συκαλίδες, ὀξυωπίας εἰσὶ φάρμακον. καὶ ἡ ἀπ᾽ αὐτῶν δὲ τέφρα καὶ ἡ τῶν μητέρων καεισῶν ἐν χύτρᾳ μετὰ μέλιτος χρισθεῖσα, ὀξυδορκίαν ποιεῖ. ἁρμόζει δὲ καὶ συναγχικοῖς διαχριομένη, καὶ πρὸς σταφυλῆς καὶ παρισθμίων φλεγμονάς, σκελετευθεῖσαι δὲ αὗται καὶ οἱ νεοσσοὶ, συναγχικοὺς ὠφελοῦσι πινόμεναι μεθ᾽ ὕδατος πλῆθος < ά.

Περὶ Ἐλέφαντος. Κεφ. ξα′.

Ἐλέφαντος ὀδόντος ῥίνισμα, παρωνυχίας καταπλασθὲν θεραπεύει. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν.

Περὶ Ἀστρα-

Περὶ Ἀστραγάλου ὑός. Κεφ. ξβ'.

Ἀστράγαλος ὑὸς καεὶς μέχρις ἂν ἐκ μέλανος γένηται λευκὸς, καὶ λεῖος ποθεὶς, ἐμπνευματώσεις κώλου καὶ στρόφοις χρονίοις ἴαται.

Περὶ Ἐλάφου κέρατος.

Κεφ. ξγ'.

Ἐλάφου κέρας κεκαυμένον καὶ πεπλυμένον, ἁρμόζει πινόμενον πλῆθος δυοῖν κοχλιαρίων αἱμοπτοϊκοῖς, δυσεντερικοῖς, κοιλιακοῖς, ἰκτερικοῖς, κύστεως ἀλγήμασι μετὰ τραγακάνθης, ῥοϊκαῖς δὲ γυναιξὶ μετ' ὑγροῦ τοῦ πρὸς τὸ πάθος ἁρμόζοντος. καίεται δὲ ἐν καμίνῳ καταβληθὲν καὶ κοπὲν εἰς ὠμὴν χύτραν περιπεπλασμένην πηλῷ, ἄχρις ἂν λευκὸν γένηται. πλύνεται δὲ ὡς καδμία· τὸ δὲ τοιοῦτον ἁρμόζει πρὸς τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ἕλκη καὶ ῥεύματα· καὶ ὀδόντας παρατριβόμενον σμήχει· ὠμὸν δὲ θυμιαθὲν, ἑρπετὰ διώκει· ἀποζεσθὲν δὲ μετ' ὄξους καὶ διακλυζόμενον, παρηγορεῖ γομφιάσεις.

Περὶ Καμπῶν. ξδ'.

Κάμπαι αἱ ἐπὶ τῶν λαχάνων γινόμεναι, περιχριόμεναι σὺν ἐλαίῳ ἀδήκτοις ἀπὸ τῶν ἰοβόλων φυλάττειν λέγονται.

Περὶ Κανθαρίδων.

Κεφ. ξε'.

Κανθαρίδες εἰς ἀπόθεσιν εὔθετοι αἱ ἀπὸ τοῦ σίτου, ἃς βάλλων εἰς ἀκό-

Suillus talus. Cap. LXII.

Suis talus comburitur, dum è nigro albescat: qui tritus & potus inflationibus coli, longísque torminibus medetur.

Ceruinum cornu.

Cap. LXIII.

Cerui in cornu cinis elotus, binis ligulis epotus, prodest dysentericis, excreantibus sanguinem, cœliacis, regio morbo, & vesicæ doloribus cum tragacantha: fœminis fluxione vuluæ laborantibus, cum liquore huic rei accommodato. Cerui cornu contusum, crudo fictili, luto circũlito, & in furnum indito, vritur donec albescat: id cadmiæ modo elotum, vlceribus oculorũ, & defluxionibus salutare est: infrictũ dentes expurgat. Crudi cornu suffiti nidore serpẽtes fugantur: feruefactum in aceto, si eo gingiuæ colluantur, maxillarum à dentitione dolorem adimit.

Eruca. Cap. LXIIII.

Erucis, quæ in oleribus gignuntur, cum oleo peruncti, à venenatis bestiis feriri negantur.

Cantharides.

Cap. LXV.

E frumẽtis cõgestę cãtharides ad recõdẽdũ idoneæ sunt, quæ fictili

fictili vase nõ picato conduntur, & raro linteo obligato ore, & deorsum cõuerso suspendũtur super aceti feruẽtis, q̃ acerrimi halitũ, donec ęstu exanimẽtur: postea lino transfixæ reponuntur. Potentissimæ omnes variæ, luteis lineis, quas in pẽnis trãsuersas habẽt, promissóq; corpore crassæ ac blattarum modo perpingues: sed inertes ac imbecillæ, quæ vnius sunt coloris.

Buprestes, & pinorum erucæ. Ca. LXVI.

Simili modo reconduntur buprestes, genera quædã cantharidum, & pinorum erucæ: quæ supra cribrum suspensum feruenti cinere paulisper intostæ, reponuntur. Vis omnium communis erodere, vlcerare, calorem elicere, qua de causa admiscentur medicamentis quæ lepras, ferásque lichenas & carcinomata sanant. Menses ciunt pessis emollientibus additæ, Aliqui cantharidas antidotis impositas, aquæ subter cutem auxiliari prodiderunt: argumento, quòd vrinam moueant. Alij pennas pedesque contra potarum veneficia, remedio esse tradiderunt.

Sala-

ἀκόνιτον ἀγγεῖον, καὶ τὸ στόμα περιδήσας ὀθονίῳ ἀραιῷ, καθαρῷ, περικατάστρεψον ἀτμῷ ζέοντος ὄξους δριμυτάτου, καὶ ἕως ἂν πνιγῶσι κράτει· εἶτα διαπείρας λίνῳ ἀποτίθεσο. ἐνεργέσταται δέ εἰσιν αἱ ποικίλαι, καὶ μηλίνας ἐπικαρσίοις ζώνας ἔχουσαι ἐν τοῖς πτεροῖς, ἐπιμήκεις τὸ σῶμα, ἁδραὶ, ἐμπίμελοι, ὡς αἱ σίλφαι· ἄτονοι δέ εἰσιν αἱ μονόχρωμοι.

Περὶ Βουπρήστου. Κεφ. ξς΄.

Ωσαύτως δὲ ἀποτίθενται καὶ αἱ βουπρήστεις, εἶδος οὖσαι κανθαρίδων, καὶ αἱ πιτυοκάμπαι· καὶ αὗται δὲ ἐπὶ κοσκίνου ἐπαιωρευμένου, θερμοσποδιᾷ φρυγόμεναι, ἐπὶ βραχὺ ἀποτίθενται. δύναμις δὲ αὐτῶν κοινὴ, σηπτικὴ, ἑλκωτικὴ, θερμαντικὴ· ὅθεν μίγνυνται φαρμάκοις τοῖς τὰ καρκινώδη καὶ λέπρας καὶ λειχῆνας ἀγρίους θεραπεύουσιν. ἄγουσι δὲ καὶ ἔμμηνα πεσσοῖς μαλακτικοῖς μιχθεῖσαι. ἔνιοι δὲ ἱστόρησαν τὰς κανθαρίδας καὶ ὑδρωπικοῖς βοηθεῖν, μιγνυμένας ἀντιδότοις ὡς οὔρησιν κινούσας. οἱ δὲ, τὰ πτερὰ αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας τοῖς πιοῦσιν αὐτὰς ἀντιφάρμακον ἀνέγραψαν.

Περὶ σα-

Περὶ Σαλαμάνδρας. Κεφ. ξζʹ.

Σαλαμάνδρα εἶδός ἐστι σαύρας· ἔστι δὲ νωχελὲς, ποικίλον, μάτην πιστευθὲν μὴ καίεσθαι. Δύναμιν δὲ ἔχει σηπτικὴν, ἑλκωτικὴν, θερμαντικήν. μίγνυται δὲ σηπτοῖς καὶ λεπρικοῖς ὡς ἡ κανθαρὶς, καὶ ἀποτίθεται ὁμοίως. ψιλοῖ δὲ καὶ τρίχας τακεῖσα μετ' ἐλαίου. φυλάσσεται δὲ καὶ ἐν μέλιτι ἐξεντερισθεῖσα, τῶν ποδῶν καὶ τῆς κεφαλῆς ἀφαιρεθέντων εἰς τὴν αὐτὴν χρῆσιν.

Περὶ Ἀράχνης. Κεφ. ξηʹ.

Ἀράχνη τὸ ζῶον, ὃ ὁλκὸν ἔνιοι ἢ λύκειον καλοῦσι, συμμαλαχθεῖσα σπληνίῳ, καὶ ἐμπλασθεῖσα εἰς * ὀθόνην, προστεθεῖσα μετώπῳ ἢ κροτάφοις, τριταϊκὰς περιόδους ὑγιάζει. τὸ δὲ ὕφος αὐτῆς ἐπιτιθέμενον αἷμα ἵστησι, καὶ ἀφλέγμαντα τηρεῖ τὰ ἐπιπόλαια τῶν ἑλκῶν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος ἀράχνης, κατασκευάζον τὸν ὑμένα λευκὸν, λεπτὸν, καὶ πυκνόν· ὃ ἱστορεῖται ἐνδεόμενον εἰς κυτίδα, καὶ περιαπτόμενον βραχίονι, τεταρταϊκὰς περιόδους θεραπεύειν. συνεψηθὲν δὲ ῥοδίνῳ ὠταλγίαις βοηθεῖ ἐγχεόμενον.

Περὶ Σαύρας. Κεφ. ξθʹ.

Σαύρας ἡ κεφαλὴ λεία ἐπιτεθεῖσα, σκόλοπας ἐξάγει καὶ πάντα τὰ ἐμπεπηγότα.

αἴρει

Salamandra. Cap. LXVII.

Salamādra lacertę genus eſt, iners, varium: quod fruſtra creditum eſt, ignibus non vri. Vim habet erodentem, calfactoriā, exulcerantem. Additur, vt cantharis, in medicamenta, quorū vis eſt exeſſe, & lepras abolere: ſimilíque modo reconditur. liquefacta in oleo pilos euellit. Exenterata, detractis pedibus & capite in melle ſeruatur ad eundem vſum.

Araneus. Cap. LXVIII.

Araneus quem holcum, alij lycon, id eſt lupū vocant, ſubactus cū ſplenio, & linteo illitus, prolatuſque vtriſq; temporibus aut fronti, tertianos circuitus perſanat. Tela eius impoſita ſanguinem ſiſtit, vulnera quæ ſummam cutem occuparunt, ab inflammationis iniuria vindicat. Eſt & alterum aranei genus, qui candidam, tenuem, dēſamq; telam orditur: quem in aluta ligatū, & lacerto appenſum, quartanis circuitibus mederi narrāt. Decoctus ex roſaceo, & infuſus, aurium doloribus auxiliatur.

Lacerta. Cap. LXIX.

Lacertæ caput intritum, & appoſitum, aculeos, & omnia corpori infixa extrahit:

varos, formicātes verrucas, & pensiles, quas acrochordonas vocāt, tollit. Iecur exesis dentibus cōiectū dolores finit. Si diuulsa admoueatur, ictis à scorpione leuamentum præstat.

Seps. Cap. LXX.

Seps, quam aliqui lacertam chalcidicam vocarunt, in vino pota morsus suos sanat.

Scincus. Cap. LXXI.

Scincus aut Ægypti, aut Indiæ, aut rubri maris alumnus, quamuis inueniatur in Lydia Mauritaniæ. Est autem terrestris crocodilus, sui generis, sale inueteratus cum nasturtio. Aiunt carnes, quæ renes amplectantur, id sibi virium vendicasse, vt si drachmæ pondere bibantur, venerem accendant. Verum decocto lentis cum melle aut semine lactucæ cum aqua poto, veneris cupiditates inhibentur. Additur in antidota.

Terreni vermes.

Cap. LXXII.

Terreni vermes impositi, præcisos neruos glutinant, tertianas discutiunt: decocti cū anserino adipe, & infusi, affectis auribus medētur: cum oleo autē decocti, si in contrariā aurē instillentur, dentium doloribus præ-

αἴρει δὲ καὶ μυρμηκίας, καὶ ἀκροχορδόνας, καὶ ἥλους.* τὸ δὲ ἧπαρ αὐτῆς ἐντεθὲν τοῖς τῶν ὀδόντων βρώμασιν, ἀπονίαν ποιεῖ. ὅλη δὲ ἀναῤῥαγεῖσα, καὶ ἐπιτεθεῖσα σκορπιοπλήκτοις κουφίζει.

Περὶ Σηπός. Κεφ. ό.

Σήψ, ἣν ἔνιοι σαύραν ἐκάλεσαν χαλκιδικὴν, ἐν οἴνῳ ποθεῖσα, τοὺς ὑπ᾽ αὐτῆς δηχθέντας ἰᾶται.

Περὶ Σκίγκου. Κεφ. οά.

Σκίγκος ὁ μέν τίς ἐστιν αἰγύπτιος, ὁ δὲ ἰνδικὸς, ἄλλος ἐν τῇ ἐρυθρᾷ γεννώμενος· ἕτερος δὲ ἐν τῇ λυδίᾳ τῆς μαυρουσιάδος εὑρίσκεται. ἔστι δὲ κροκόδειλος χερσαῖος, ἰδιογενὴς, ταριχευόμενος ἐν καρδάμῳ. φασὶ δὲ δύναμιν ἔχειν ποθὲν τὸ περὶ τοὺς νεφροὺς αὐτοῦ μέρος, ὅσον < πλῆθος μετ᾽ οἴνου, ὁρμητικὴν πρὸς τὰ ἀφροδίσια· ἀποπαύεσθαι δὲ τὴν ἐπίτασιν τῆς προθυμίας, φακοῦ ἀφεψήματι μετὰ μέλιτος πινομένῳ ἢ θριδάκος σπέρματι μεθ᾽ ὕδατος. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις.

Περὶ τῶν τῆς γῆς ἐντέρων. Κεφ. οβ΄.

Γῆς ἔντερα λεῖα ἐπιτεθέντα, νεύρων ἀποκοπὰς κολλᾷ, λύει δὲ καὶ τριταίους· ἑψηθέντα δὲ σὺν χηνείῳ στέατι, διαθέσεις ὤτων ἐξυγματιζόμενα θεραπεύει· συνεψηθέντα δὲ ἐλαίῳ καὶ ἐγχεόμενα εἰς τὸ ἀντικείμενον οὖς ὀδονταλγίαις βοηθεῖ.

βοηθεῖ· ἄγει δὲ καὶ οὖρα λεῖα πινόμενα σὺν γλυκεῖ.

Περὶ Μυογάλης. Κεφ. ογ΄.

Μυογάλη ἀναχισθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα, ἄκος ἐστὶ τοῦ ἰδίου δήγματος.

Περὶ Μυῶν. Κεφ. οδ΄.

Μύας τοὺς κατοικιδίους ἀναχισθέντας, σκορπιοπλήκτοις ὠφελίμως ἐπιτίθεσθαι ὁμολογεῖται· βρωθέντας δὲ ὀπτοὺς ὑπὸ παίδων ἀναξηραίνειν τὸ ἐν τοῖς στόμασιν αὐτῶν σίελον.

Περὶ Γάλακτος. Κεφ. οε΄.

Γάλα κοινῶς μὲν πᾶν, εὔχυμον, τρόφιμον, μαλακτικὸν κοιλίας, φυσητικὸν στομάχου καὶ ἐντέρων· ὑδαρέστερον μέντοι τὸ ἐαρινὸν τοῦ θερινοῦ, καὶ τὸ ἀπὸ χλωρᾶς νομῆς μᾶλλόν ἐστι μαλακτικὸν κοιλίας. ἔστι δὲ καλὸν γάλα, τὸ λευκὸν καὶ ὁμαλὸν τῇ παχύτητι, καὶ συστρεφόμενον ἐπειδὰν ἐπισταγῇ ὄνυχι. τὸ δὲ αἴγειον ἧττον κοιλίας ἅπτεται διὰ τὸ τὰς αἶγας τὸ πλέον στυφούσῃ νομῇ χρῆσθαι· δρυῒ καὶ σχίνῳ, καὶ θαλλῷ, καὶ τερμίνθῳ· ὅθεν καὶ εὐστόμαχον τυγχάνει. τὸ δὲ προβάτειόν ἐστι * παχύ τε καὶ γλυκὺ καὶ πάνυ λιπαρὸν, οὐχ οὕτω δὲ εὐστόμαχον. τὸ μέντοι βόειον καὶ ὄνειον καὶ ἵππειον, εὐκοιλιώτερα καὶ ταρακτικά. πᾶν δὲ γάλα κοιλίας καὶ στομάχου ἀνατρεπτικὸν,

ὅπου

præstant auxilium: triti in potu ex passo vrinam ciunt.

Mus araneus. Cap. LXXIII.

Mus araneus dissectus, & impositus, sui morsus venefi-cia luit.

Mures. Cap. LXXIIII.

Mures, qui in domibus oberrant, concisos scorpionum plagis vtilissimè imponi, in cõfesso est: si inassatos infantes ederint, oris saliuam exiccari promittunt.

Lac. Cap. LXXV.

Lac generatim omne boni succi est: corpus alit, aluum emollit, stomachum & intestina inflatione vexat: vernum tamen dilutius æstiuo habetur, & è viridi pabulo aluum magis emollit. Probatur autẽ candidũ, equali crassitudine, quod vngui instillatum cogitur. Aluum minus tentat caprinum: quoniã pecus hoc adstringentibus pabulis, robore, lentisco, & oleaginis frondibus, & terebintho magna ex parte vescitur: inde stomacho accommodatissimũ reddi solet. Ouillum aũt dulce, crassum, & præpingue, non vsque adeò vtile stomacho. Bubulum tamen, asininum, & equinũ, ventri magis idonea: sed ipsum turbant.

Quibus in locis pecora, ſcammoniam, veratrũ, clematidem, aut mercurialem paſcũtur, lac omne ventrem, & ſtomachum ſubuertit. quale in Iuſtinis mõtibus eſſe, à nobis proditũ eſt. Siquidem capræ, quibus candidũ veratrũ pabulo fuerit, primo foliorũ partu euomunt: & eorũ lac hauſtũ nauſeã creat, & ſtomachũ in vomitiones effundit. Ventrẽ adſtringit lac omne decoctũ, præcipuéq; candentibus calculis marinis exuſtũ: & in ſumma, omnibus auxiliatur internis exulcerationibus, præſertim faucium, pulmonis, interaneorũ, veſicæ, & renum: foris verò contra pruritũ cutis, eruptiones papularũ, & vitiatos corporis ſuccos, recẽs cum melle crudo, addito ſale, datur exigua aqua dilutũ. Minus inflat quodcũq; ſemel feruefactũ. Decoctũ cum calculis marinis ad dimidias, vlceroſas ventris fluxiones adiuuat.

Serum lactis. Cap. LXXVI.

Lac quodcunq; ſerum continet implicitũ, quod vbi diſceſſit à lacte, multò potentiſsimũ ad purgatiões redditur. Datur quibus ſine acrimonia volum⁹ deiectionem moliri, vt melancholicis, comitialib⁹, lepris, elephantiis

ὅπου ἐστὶ νομὴ σκαμμωνία, ἢ ἐλλέβορος, ἢ λινόζωστις, ἢ κληματίς. ὡς καὶ ἐν τοῖς Ἰουστίνοις ὄρεσιν ὑφ' ἡμῶν ἱστόρηται· αἱ γὰρ αἶγες νεμόμεναι τοῦ λευκοῦ ἐλλεβόρου τὰ φύλλα, κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν αὐτῶν, αὗται ἐμοῦσι· καὶ τὸ γάλα ἀνατρεπτικὸν στομάχου καὶ ναυτίας* γίνεται. ἑψηθὲν δὲ πᾶν γάλα στεγνωτικὸν γίνεται κοιλίας καὶ μάλιστα τὸ διαπύροις κόχλαξιν ἐξικμασθὲν, κοινῶς δὲ καὶ τοῖς ἐντὸς ἑλκώσεσι βοηθεῖ, μάλιστα δὲ βρόγχου, πνεύμονος, ἐντέρων, νεφρῶν, κύστεως, καὶ πρὸς τοὺς τῆς ἐπιφανείας κνησμοὺς, ἐξανθήματα, καὶ κακοχυμίας, δίδοται νεαρὸν μετὰ μέλιτος ὠμοῦ καὶ ὕδατος συναναχερασθέντος ὀλίγου, μιγνυμένων καὶ ἁλῶν. ἀφυσότερον δὲ γίνεται ἀποζεσθὲν ἅπαξ. τὰ δὲ τῆς κοιλίας μεθ' ἑλκώσεως ῥεύματα, ἄχρις ἡμίσεως τοῖς κόχλαξιν ἑψηθὲν ὠφελεῖ.

Περὶ Ὀῤῥοῦ γάλακτος.

Κεφ. οϛ'.

Ἔχει δὲ πᾶν γάλα παραπεπλεγμένον τὸν ὀῤῥὸν, ὃς χωριζόμενος πρὸς κάθαρσιν εὐτονώτερος γίνεται. διδόμενος ἐφ' ὧν δίχα δριμύτητος ἔκκρισιν βουλόμεθα ποιῆσαι, ὡς ἐπὶ μελαγχολικῶν, ἐπιληπτικῶν, λέπρας, ἢ ἐλεφαντιά-

πάσεως, καὶ ἐξανθημάτων τῶν περὶ ὅλον τὸ σῶμα.

Περὶ Σχιστοῦ γάλακτος.
Κεφ. οζ'.

Σχίζεται δὲ πᾶν γάλα ζεννύμενον ἐν καινῇ χύτρᾳ κεραμίᾳ καὶ κινούμενον κλάδῳ συκίνῳ νεοτμήτῳ, καὶ μετὰ τὸ ζέσαι δὶς ἢ τρὶς ἐπιρραίνεται ὀξυμέλιτος κύαθος, πρὸς ἑκάστην κοτύλην τοῦ γάλακτος· οὕτω γὰρ διορίζεται ὁ ὀρρὸς τοῦ τυρώδους. δεήσει δὲ πρὸς τὸ μὴ ὑπερζεῖν τὸ γάλα, ἐν τῇ ἑψήσει σπόγγῳ ἐκ ψυχροῦ συνεχῶς ἀποψᾶν τὸ χεῖλος τῆς χύτρας, καὶ ξέστην ἀργυροῦν πλήρη ὕδατος ψυχροῦ καθιέναι. ποτίζεται δὲ ὁ ὀρρὸς ἐκ διαστήματος κατὰ κοτύλην ἄχρι πέντε κοτυλῶν, ἐν δὲ τοῖς μεταξὺ διαστήμασι περιπατείτωσαν οἱ* πίνοντες. ποιεῖ δὲ τὸ πρόσφατον γάλα καὶ πρὸς τοὺς ἀπὸ τῶν θανασίμων φαρμάκων δηγμοὺς καὶ πυρώσεις, ὡς κανθαρίδος ἢ πιτυοκάμπης, ἢ σαλαμάνδρας, ἢ βουπρήστεως ἢ ὑοσκυάμου, ἢ δορυκνίου, ἢ ἀκονίτου, ἢ ἐφημέρου· πρὸς δὲ τοῦτο μάλιστα τὸ βόειον συμφέρει ἰδίως ἁρμόζον. διακλύζεται δὲ καὶ πρὸς ἑλκώσεις στομάτων καὶ παρισθμίων εἰς ἀναγαργάρισμα. ἰδίως δὲ τὸ ὄνειον διακλυζόμενον, οὖλα καὶ ὀδόντας κρατύνει τοὺς δὲ τῆς κοιλίας μεθ' ἑλκώσεως ῥευματισμοὺς καὶ

phantiis, & erumpentibus toto corpore papulis.

Schistum lactis.
Ca. LXXVII.

Ex omni lacte fit, quod schistũ, id est scissile, appellant. Lac aũt fictili nouo feruet, ramóq; ficulneo recẽti mouetur, insparsis, postquã bis aut ter efferbuerit, totidẽ aceti mulsi cyathis, quot sunt heminæ lactis: ita enim serescẽs liquidũ ab eo diuiditur, quod in caseũ concreuit. Sed cũ feruet, ne superfundatur, cõueniet spongia ex frigida continuò fictilis labrum detergere, sextariũq; argenteũ frigidæ aquæ plenũ demittere. Bibitur heminis per interualla singulis, vsque ad quinas, ita vt intercedentibus spatiis, potantes ambulent. Lac autẽ recens efficax est contra rosiones vstionésque, ab exitialibus medicamentis factas, vti à cantharidibus, aut salamandra, bupreste, aut pinorum eruca, hyoscyamo, dorycnio, aconito, aut ephemero: præsertim bubulum ad id eximiè cõfert. Gargarizatur autem exulceratis faucibus, tonsillisque. Asininũ peculiariter collutos dentes gingiuasque stabilit. Fluxiones alui, si vlcera sentiãtur,

tenesmosq́;, ouillum, bubulum aut caprinũ cũ marinis lapillis decoctũ, sistit: per se autẽ & cũ hordeacea ptisana aut halicaceo cremore infusum magnopere intestinorũ rosiones mitigat: exulceratę vuluæ immittit̃.

καὶ τεινεσμοὺς προβάτειον ἢ βόειον ἢ αἴγειον ἵστησιν ἑψηθὲν διὰ κοχλάκων· ἐγκλύζεται δὲ καὶ καθ' ἑαυτὸ καὶ μετὰ πτισάνης ἢ χόνδρου χυλοῦ, ἱκανῶς πραΰνων τὴν τῶν ἐντέρων δῆξιν· ἐγκλύζεται δὲ καὶ μήτρα εἱλκωμένη.

Lac muliebre.
Cap. LXXVIII.

Humanum lac dulcissimum est, & maximè alit: mammis autem exuctum, prodest tabi, & stomachi rosionibus: cõtra haustum leporem marinum præsidio est: oculis cruore ex ictu suffusis, cum thuris polline instillatur: podagricis vtile est, cum meconio, & cerato illitum. Lac omne respuendum splenicis, hepaticis, comitialibus, vertiginosis, & neruorum vitio laborantibus, febriculosis, & capite dolentibus: nisi si quis interdum purgationis gratia, vt ostendimus, schistum præbeat. Primiparæ canis lacte perunctos narrant glabrescere: potum contra venena antidoti vicem obtinet, abortus mortuos expellit.

Περὶ Γυναικείου γάλακτος. Κεφ. οη'.

Τὸ δὲ τῆς γυναικὸς γάλα γλυκύτατόν ἐστι καὶ τροφιμώτατον· ὠφελεῖ δὲ θηλαζόμενον, στομάχου δῆξιν καὶ φθίσιν· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς λαγωοῦ θαλασσίου πόσιν· μιγὲν δὲ λιβανωτῷ λείῳ, ἐνστάζεται τοῖς ἐκ πληγῆς αἱμαχθεῖσιν ὀφθαλμοῖς· καὶ ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ, σὺν μηκωνείῳ καὶ κηρωτῇ καταχριόμενον. ἄθετον δὲ πᾶν γάλα σπληνικοῖς, ἡπατικοῖς, σκοτωματικοῖς, ἐπιληπτικοῖς, τοῖς τὸ νευρῶδες πάσχουσι, πυρέσσουσι, κεφαλαλγοῦσιν· εἰ μή ποτε καθάρσεως ἕνεκά τις προσφέρει τὸ σχιστὸν ὡς ὑποδέδεικται. ἱστοροῦσι δέ τινες τὸ τῆς πρωτοτόκου κυνὸς γάλα ψιλοῦν τρίχας καταχρισθέν, καὶ θανασίμων φαρμάκων ἀντιφάρμακον ποθὲν καὶ τεθνηκότων ἐμβρύων ἐκβόλιον.

Caseus recens:
Cap. LXXIX.

Caseus recens sine sale sumptus alit, stomacho vtilis est,
&

Περὶ Τυροῦ νεαροῦ.
Κεφ. οθ'.

Τυρὸς νεαρὸς δίχα ἁλῶν ἐσθιόμενος τρόφιμος, εὐστόμαχος,
εὐανά-

εὐανάδοτος· σαρκῶν ποιητικὸς, κοιλίας μετρίως μαλακτικός· διαφέρων αὐτοῦ αὐτὸς παρὰ τὴν τοῦ γάλακτος φύσιν, ἀφ᾽ οὗ σκευάζεται. ἑψηθεὶς δὲ καὶ ἐκθλιβεὶς, εἶτα ὀπτηθεὶς, σταλτικὸς γίνεται κοιλίας· ὠφελεῖ δὲ καταπλασσόμενος ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ ὑπώπια. ὁ δὲ νεαλὴς, εὐτροφώτερος ἐσθιόμενος· καὶ πρὸς καθαίρεσιν* σαρκὸς ἐπιτήδειος, κακοστόμαχος, λυπῶν κοιλίαν καὶ ἔντερα. ὁ δὲ παλαιότερος, κοιλίας σταλτικός. καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ ὀῤῥὸς, κυνῶν τροφιμώτατος.

Περὶ Ἱππάκης.

Κεφ. π´.

Ἡ δὲ* καλουμένη ἱππάκη, τυρός ἐστιν ἵππιος, βρομώδης, καὶ πολύτροφος, ἀναλογῶν τῷ βοείῳ. ἔνιοι δὲ ἱππάκην ἐκλέγουσι τὴν ἵππειον πιτύαν.

Περὶ Βουτύρου καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ λιγνύος. Κεφ. πα´.

Βούτυρον σκευάζεται καλὸν ἐκ τοῦ λιπαρωτάτου γάλακτος, τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ προβάτειον· γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ αἰγείου ἐν ἀγγείοις κινουμένου τοῦ γάλακτος, καὶ χωριζομένου τοῦ λίπους. ἔχεται δὲ δυνάμεως μαλακτικῆς, ἐλαιώδους· ὅθεν κοιλίας τε ἐκλύει πλέον ποθέν· καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα μὴ παρόντος ἐλαίου χρησιμεύει. μιχθὲν δὲ μέλιτι καὶ παρατριφθὲν, ὀδοντιάσεις ὠφελεῖ, καὶ τοὺς

& facilè in mēbra delegatur: corpus auget, aluum modicè emollit: alius tamen alio præstãtior, pro natura lactis à quo conficitur. Decoctus autem, & expressus, deinde inassat⁹, aluũ sistit: illitus, oculorũ inflammationibus, & sugillatis prodest. Qui verò recens salitus est, minus alimenti præbet: corpus aptè minuit, stomacho aduersatur, negotiũ ventri interaneísq; exhibet: vetustiore sistitur aluus. Sero quod à caseo manauit, quàm optimè canes alũtur.

Caseus equinus. Ca. LXXX.

Quod hippacen vocant, caseus est equinus: ea virus redolet, magnopere alit, bubulóq; proportione respondet. Nec desunt, qui hippacen, equinum coagulum appellarint.

Butyrum, & eius fuligo.

Cap. LXXXI.

E lacte pinguissimo probatum fit butyrum, quale ouillum est: fit & ex caprino, agitato in vasis lacte, donec pingue separetur. Butyrum natura oleosum est & emolliens: vnde largius epotum, ventrem resoluit: prodest, vbi oleum non adfuerit, contra venena. Cum melle si infricetur, dentitiones adiuuat:

gingiuarũ pruritus, & oris vlcera infantibus emendat. Illitũ foris capaciora alimentorũ facit corpora, & ab albidis pustulis per summa scatẽtibus asserit. Cõtra inflammationes & duritias vuluæ, quod nec virus resipit, nec vetustatẽ sentit, butyrũ efficax est: dysentericis, & coli exulcerationib⁹ infundit: in medicamẽta addi solet, quæ pus mouẽt: vtile præsertim cum nerui, aut cerebri mẽbranę, vesicæ ceruix, vulnera acceperit. Id autẽ purgat, replet, carnem creat, ab aspide percussis vtilissimè imponitur. Recens obsoniis additũ olei vicem pẽsat, & adipis vice fũgitur in bellariis. Colligendæ ex eo fuliginis ratio hæc est: Butyrũ in lucernã nouam ingestũ accenditur, fictiliq; operculato quod supernè in siphunculi speciem desinat, & infima parte cuniculos clibani modo habeat, crematur & subinde aliud in absumpti locum sufficitur, dum coaceruetur fuliginis modus, quẽ facere institueris: penna post deraditur ad vsus. Eius effectus est in medicamẽtis oculorum, exiccare & adstringere: fluxiones cohibet, & vlcera celeriter ad cicatricem perducit.

Medi-

καὶ τοὺς τῶν οὔλων ὀδαξυσμοὺς ἐπὶ παίδων καὶ ἄφθας. ἔξωθεν δὲ καταπλασσόμενον, εὔτροφον καὶ ἀψυδρακίωτον τηρεῖ τὸ σῶμα. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς φλεγμονὰς καὶ σκληρείας ὑστέρας τὸ μὴ δυσῶδες μηδὲ παλαιόν· πρός τε δυσεντερίας καὶ πρὸς κώλου ἑλκώσεις ἐγκλυζόμενον· πυοποιοῖς τε μίγνυται χρησίμως· καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ νεῦρα καὶ μήνιγγας καὶ κύστιν καὶ τράχηλον τραυμάτων. τὸ δ᾽ αὐτὸ πληροῖ καὶ καθαίρει καὶ σαρκοῖ, καὶ τοὺς ὑπὸ ἀσπίδος δηχθέντας ἐπιτιθέμενον ὠφελεῖ. μίγνυται δὲ καὶ προσοψήμασιν ἀντὶ ἐλαίου τὸ νεαρὸν, καὶ ἐν τοῖς πέμμασιν ἀντὶ στέατος. Συνάγεται δὲ καὶ λιγνὺς ἐκ τοῦ βουτύρου τὸν τρόπον τοῦτον· εἰς λύχνον καινὸν ἐγχέας τὸ βούτυρον ἅψον, καὶ πωμάσας ἀγγείῳ κεραμέῳ σωληνοειδεῖ στενῷ κατὰ τὰ ἄνωθεν, τρήματα δὲ ἐκ τῶν ὑπὸ πόδας ἔχοντι ὥσπερ οἱ κλίβανοι, ἔα καίεσθαι· ὅταν δὲ ἀναλωθῇ τὸ πρῶτον βούτυρον, ἄλλο ἐπίχει, καὶ ποίει τὸ αὐτὸ ἕως ἂν ὅσον πλῆθος βούλει αἰθαλώσῃς· εἶτα ἀπόσυρον πτερῷ καὶ χρῶ. Δύναμιν δὲ ἔχει εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ξηραίνειν καὶ ἀποστύφειν, ἐφίστησι δὲ τὰ ῥεύματα, καὶ τὰ ἕλκη ἀπουλοῖ ταχέως.

Περὶ Ἐρίων

Περὶ Ἐρίων. Κεφ. πβ΄.

Ἔρια οἰσυπηρὰ ἄριστα τὰ ἁπαλὰ, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ τῶν μηρῶν. ἁρμόζοντα ἐν ἀρχῇ πρὸς τραύματα, θλάσματα, ἀποσύρματα, πελιώματα, ὀστῶν κατάγματα, βρεχόμενα ὄξει καὶ ἐλαίῳ ἢ οἴνῳ· δεκτικὰ γάρ ἐστι τῶν ἐμβρεγμάτων καὶ μαλακτικὰ διὰ τὴν οἴσυπον· ποιεῖ καὶ πρὸς κεφαλαλγίαν καὶ στομάχου πόνους καὶ παντὸς ἄλλου τόπου, σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ ἐπιτιθέμενον.

Περὶ Ἐρίων κεκαυμένων. Κεφ. πγ΄.

Τὰ δὲ κεκαυμένα ἔρια, δύναμιν ἔχει ἐσχαρωτικὴν, ὑπερσαρκωμάτων σταλτικὴν, ἀπουλωτικὴν, ἑλκῶν. καίεται δὲ καθαρὰ διαξανθέντα ἐν ὠμῇ χύτρᾳ, ὥσπερ τὰ λοιπά. τὸν δ' αὐτὸν τρόπον καὶ κροκύδες καίονται θαλασσίας πορφύρας. τινὲς δὲ σὺν τῷ ῥύπῳ διαξάναντες τὰ ἔρια καὶ μέλιτι δεύσαντες, καίουσιν ὡσαύτως. ἄλλοι δὲ διαθέντες ὀβελίσκους ἐπὶ πλατυστόμου κεραμέου ἀγγείου διεστῶτας ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἐπιτιθέντες σχίδακας δαδίων ἰσχνὰς, καὶ ἐπαιωθέντες τὰ ἔρια διεξασμένα καὶ βεβρεγμένα ἐλαίῳ οὕτως ὥστε μὴ ἀποστάζειν, καὶ πάλιν σχίδακας καὶ ἔρια ἐναλλὰξ ἐπιτιθέντες, ἐκ τῶν δαδίων κάτωθεν ὑφάπτουσι, καέντα δὲ αἴρουσι. καὶ

Medicina lanarũ. Ca.LXXXII.

Succidæ lanæ molles,è collo feminibúsq; laudatiſsimæ habentur. Subueniũt inter initia vulneribꝰ, percuſsis,deſquammatis,liuidis,oſsibꝰ fractis, aceto,oleo aut vino imbutę:ſiquidem facilè ſuccos combibunt quibus immergũtur,& ob pecudum ſordem(ſic enim œſypum vocant)emolliũt:capitis, ſtomachi aliarũq; partium doloribus,cum aceto & roſaceo efficaciter imponuntur.

Crematarũ lanarũ cinis.
Cap. LXXXIII.

Crematarum lanarum cinis cruſtas obducit,excreſcẽtias in carne cohibet,& vlcera ad cicatricem perducit. Mundę autem & carptæ, in fictili crudo cęterorum more vtuntur.Nec ſecus fimbriati marinarũ purpurarum flocculi cremari ſolent:aliqui cum ſordibus lanas carpunt,& melle irrigant, eodemq; modo vrunt. Alij in fictili oris patuli verucula inter ſe diſtãtia componũt, & concerptas carminatasq; lanas oleo ita ſuffuſas,vt ne ſtillare q. dem poſsint, aſſulis tedæ ſubiectis,& eiſdem lanisque permutatim interſtratis, leuiter ſuccendunt, & vſtas tollunt: quod

quod si è teda pix, pinguitudóve vlla profluxit, collecta reconditur. Lauatur ad oculorum medicamenta: cinerem in labellis, aqua addita, manibus confricant, & cósidere patiunt: idq; sæpius, mutátes aquam donec linguam adstringat, nec mordeat.

καὶ εἴ τι λίπος ἢ πίττα ἐκ τῶν δᾳδίων ἀπορρεῖ, συναναιρούμενα καὶ ἀποτίθεται. πλύνεται δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικά. ἐν κεραμέῳ κρατῆρι ὕδατος ἐπιχεομένου, καὶ καταρασσομένου εὐτόνως ταῖς χερσὶ, καὶ μετὰ τὸ ἀποκαταστῆναι ἀποχεομένου τοῦ ὑγροῦ, καὶ ἄλλου ἐπιχεομένου καὶ πάλιν ἀναταρασσομένου· καὶ τοῦτο γίνεται ἄχρις ἂν προσαγόμενον τῇ γλώττῃ μὴ δάκνῃ πῶς ᾖ στύφῃ.

OEsypú. Cap. LXXXIIII.

Περὶ Οἰσύπου. Κεφ. πδ´.

OEsypú vocát Græci, succidarum lanarú pinguediné. Cuius parandi ratio hæc est. Succidæ molles, radicula nó curatæ, calida aqua lauátur, & quibuscunq; sordibus expressis, & in labellum oris ampli coniectis, aqua infunditur, magnóq; impetu ligula, vti respumet, agitatur, aut lignea rude validiusculè conturbatur, quò largius sordida spuma colligi possit, deinde marina respergitur: & considéte pingui quod supernatabat, collectóque in altero fictili vase, denuo aqua in labellum fusa agitatur: spuma iterú mari perfunditur, & demum eximitur. Hoc tantisper fieri solet, dum consumpta pinguitudine nihil prorsus spumæ extet. Collectum œsypum manibus emollitur, & si qua insedit spurcitia, confestim demit: exclusaq;

Οἴσυπος δὲ λέγεται τὸ ἐκ τῶν οἰσυπηρῶν ἐρίων λίπος. ὁ κατασκευάσεις οὕτως· λαβὼν ἔρια μαλακὰ οἰσυπηρὰ ἔκπλυνον, ἐστουθισμένα θερμῷ ὕδατι, ἅμα ἐκθλίβων πᾶσαν τὴν ῥυπαρίαν, καὶ βαλὼν εἰς κρατῆρα πλατύστομον καὶ ἐπιχέας ὕδωρ ἀνάχει ἀρυτῆρι ταράσσων ῥαβδίῳ, ἕως ἂν ἀφρίσῃ, ἢ ξύλῳ ἀνατάρασσε εὐτόνως, μέχρις ἂν ὁ πολὺς ἀφρὸς καὶ ῥυπαρὸς συλλεγῇ, εἶτα κατάρραινε θαλάσσῃ· καὶ ὅτε καταστῇ τὸ ἐπινηχόμενον λίπος, ἀναλάμβανε εἰς ἕτερον κεραμεοῦν ἀγγεῖον, ἐπιχέας τε ὕδωρ εἰς τὸν κρατῆρα, πάλιν τάρασσε καὶ κατάρραινε τῇ θαλάσσῃ τὸν ἀφρὸν, καὶ ἀναλάμβανε· καὶ τὸ αὐτὸ ποίει ἄχρις ἂν μηκέτι ἀφρὸς ἐφίσηται δαπανηθέντος τοῦ λίπους. τὸν μέν τοι ἀνῃρημένον οἴσυπον τῇ χειρὶ μαλάξας, παραχρῆμα ἀναίρει εἴ τινα ἔχει ἀκαθαρσίαν, στραγγίζων

στραγγίζων τὸ πρῶτον ὕδωρ καὶ ἄλλο ἐπιχέων, καὶ κινῶν τῇ χειρὶ, ἄχρις ἂν προστιθέμενος τῇ γλώττῃ μὴ δάκνῃ, ποσῶς δὲ στύφῃ, λιπαρὸς καὶ καθαρὸς καὶ λευκὸς φανῇ· οὕτω δὴ ἀποτίθεσο εἰς ἀγγεῖον κεραμεοῦν. ἐν ἡλίῳ δὲ θερμῷ γινέσθω πάντα. ἔνιοι δὲ διηθήσαντες τὸ λίπος πλύνουσιν ἐν ὕδατι* ψυχρῷ τῇ χερσὶν ἀνατρίβοντες, ὡς τὴν κηρωτὴν αἱ γυναῖκες· γίνεται δὲ ὁ τοιοῦτος λευκότερος. οἱ δὲ πλύναντες τὰ ἔρια καὶ ἐνθλίψαντες τὸν ῥύπον, ἕψουσι μεθ' ὕδατος ἐν λέβητι πυρὶ κούφῳ, καὶ τὸ ἐφιστάμενον λίπος ἀφαιροῦντες, πλύνουσιν ὕδατι ὥσπερ εἴρηται· καὶ διϋλίσαντες εἰς λοπάδιον κεραμεοῦν ἔχον ὕδωρ θερμὸν, λινῷ τε ῥάκει περιπωμάσαντες, τιθέασιν ἐν ἡλίῳ, μέχρις ἂν αὐτάρκως παχὺ καὶ λευκὸν γένηται. ἔνιοι δὲ διὰ δύο ἡμερῶν ἀποχέοντες τὸ πρῶτον ὕδωρ, ἄλλο ἐπιχέουσιν. ἔστι δὲ βελτίων ὁ ἀστρούθιστος καὶ λεῖος, ὄζων ἐρίων οἰσυπηρῶν, ἀνατριβόμενός τε μεθ' ὕδατος ψυχροῦ ἐν κόγχῃ καὶ λευκαινόμενος, καὶ οὐδὲν ἔχων ἐν ἑαυτῷ σκληρὸν ἢ συνεστηκὸς· ὥσπερ ὁ δολιζόμενος κηρωτῇ ἢ στέατι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, πληρωτικὴν ἑλκῶν, μαλακτικήν· μάλιστα τῶν περὶ δακτύλιον καὶ ὑστέραν σὺν μελιλώτῳ καὶ βουτύρῳ καὶ ἔμβρυα καὶ ἔμμηνα ἐν ἐρίῳ προστιθέμενος ἄγει,

πρὸς

exclusaque sensim omni aqua, recentique affusa, manibus misceatur, donec admotum linguæ œsypum adstringat leuiter, nec mordeat, atq; pingue candidúmque spectetur: tum in fictili vase conditur. Verùm omnia feruido sole fiant. Nõnulli excolatum pingue frigida aqua eluunt, & manib⁹, nó secus atque ceratum mulieres, confricant:ita enim candidius redditur. Alij elotis lanis & sordibus quibuscúq; exemptis,ac léto igni in æneo vase ex aqua decoctis,pĩgue quod supernatat collectum,aqua,vt dixim⁹, lauant:colatúmq; in fictilé patellam,quę calidam aquã contineat,linteo operiunt,atq; soli mandant, donec candidum fiat,& satis crassum. Alij bidui spatio aquã effundũt, nouámque adiiciunt.Melius est læue, radicula non curatũ,quod succidarum virus oleat,& si manu in conca fricetur cum aqua frigida, albescat, nihil in se duri aut concreti habens: veluti quod cerato aut adipe adulteratur. OEsypum excalfacit,explet vlcera, & emollit:præsertim sedis ac vuluæ,cũ melyloto & butyro: in vellere appositum, mẽses & partus euocat,

vlcera

vlcera non auriũ modò sanat, sed et genitaliũ cũ ãserino adipe: cõtra erosos angulos oculorũ, scabiosósq;, genas q̃ occaluerunt, & ciliorũ defluuia, efficax est. In testa noua torrẽt, donec redactũ in cinerẽ pinguitudinem amittat. Ex eo etiã fuligo colligitur, vti demõstrauimus: quæ in oculorũ medicamenta cõmodè addi solet.

Coagulum. Cap. LXXXV.

Leporis coagulũ tribus obolis ex vino, venenatorũ morsibus, cœliacis, dysẽtericis, & fœminis fluxione vuluæ laborãtibus, ac reiectionib' à pectore, auxiliatur. Sanguinẽ in grumos concretum discutit. Post menstruas purgationes appositum vuluæ cũ butyro, præstat mulieribus vt concipiant: potũ verò partus enecat, & à puerperio pariendi spem adimit. Equi coagulum, quam hippacen aliqui vocãt, priuatim cœliacis dysentericisque conuenit. Hœdi, agni, hinnuli, capreæ laticornis, & dorci, apri, cerui, vituli, bubalique coagula similes naturas sortiũtur: cõtra aconiti potum vino, & concretum lac in aceto cõuenienter assumuntur. Hinnuli priuatim triduo à purgationibus admotũ, partus

πρός τε τὰ ἐν ὠσὶ καὶ ἐν αἰδοίῳ σὺν χηνείῳ στέατι. ποιεῖ δὲ καὶ εἰς περιβεβρωμένους κανθοὺς, καὶ ψωρώδεις καὶ βλέφαρα τετυλωμένα καὶ τριχοῤῥοοῦντα. καίεται δὲ ἐπ' ὀστράκου καινοῦ, μέχρις ἂν τεφρωθὲν ἀποβάλῃ τὸ λίπος· συνάγεται δὲ καὶ λιγνὺς ἐξ αὐτοῦ ὡς ὑπεδείξαμεν ἁρμόζουσα πρὸς τὰ ὀφθαλμικά.

Περὶ πιτύας λαγωοῦ. Κεφ. πέ.

Πιτύα λαγωοῦ ἁρμόζει σὺν οἴνῳ ὁλκὴ τριωβόλου πρὸς θηριοδήκτους καὶ κοιλιακοὺς καὶ δυσεντερικοὺς, καὶ πρὸς ῥοϊκὰς γυναῖκας, πρός τε αἵματος θρόμβωσιν καὶ ἀναγωγὰς τὰς ἐκ θώρακος. προστεθειμένη τε μετὰ κάθαρσιν τῇ μήτρᾳ μετὰ βουτύρου σύλληψιν ποιεῖ· ποθεῖσα δὲ φθείρει ἔμβρυα, μετὰ δὲ τὴν ἄφεδρον ἀτόκιός ἐστιν. ἡ δὲ τοῦ ἵππου ὑπ' ἐνίων ἱππάκη καλουμένη, ἰδίως ἁρμόζει ἐπὶ κοιλιακῶν καὶ δυσεντερικῶν. ἐρίφου δὲ καὶ ἀρνὸς καὶ νεβροῦ καὶ δορκάδος καὶ πλατυκέρωτος καὶ δέρκου καὶ ἐλάφου καὶ μόσχου καὶ βουβάλου, ὁμοίαν ἔχουσι δύναμιν· ἁρμόζουσι πρὸς ἀκονίτου πόσιν σὺν οἴνῳ λαμβανόμεναι, καὶ πρὸς γάλακτος θρόμβωσιν μετ' ὄξους. ἡ δὲ τοῦ νεβροῦ ἰδίως μετὰ τὰς καθάρσεις προστεθεῖσα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ἀτόκιον

ἀτόκιόν ἐστιν. ἡ δὲ τῆς φώκης ἔοικε κατὰ τὴν δύναμιν καστορίῳ· δοκεῖ δὲ ἁρμόζειν μάλιστα ἐπιληπτικοῖς καὶ ὑστερικαῖς πνιξὶ πινομένη. δοκιμάζεται δὲ εἰ ἔστι φώκης, τὸν τρόπον τοῦτον· λαβὼν πιτύαν ζώου τινός, μάλιστα δὲ ἀρνός, καὶ ἐπιχέας ὕδωρ, ἔασον βραχὺν χρόνον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπίχει τὸ ἀπόβρεγμα κατὰ τῆς πιτύας τῆς φώκης· ἡ γὰρ ἀληθινὴ ἐξυδατοῦται ταχέως· ἡ δὲ μὴ τοιαύτη, διαμένει ὁμοία. λαμβάνεται δὲ ἐκ τῆς φώκης πιτύα μήπω δυναμένων συννήχεσθαι τῶν σκύμνων. κοινῶς δὲ πᾶσα πιτύα πήσσει μὲν τὰ διαλελυμένα· λύει δὲ τὰ συνεστῶτα.

partus ſpem intercipit. Vituli marini, caſtorei vires repræſentat: comitialibus, ſtrangulatis vuluis, potu conferre exiſtimatur. Sed ſi ſit vituli marini, hoc experimentum eſt: aqua inſpergitur, qua pauliſper cum alterius animatis, tum præcipuè agni coagulum, maduerit: nam ſi erit ſyncerum, ſtatim liqueſcit in aquam: ſin minus, conſimile permanet. Excipitur autem catulis, qui nondum natare poſſunt. In ſumma, coagulum omne diſſipata cogit, & coacta diſſoluit.

Περὶ Στέατος. Κεφ. πϛʹ.

Στέαρ πρὸς μὲν τὰ περὶ μήτραν ἁρμόζει τὸ νεαρὸν, χήνειον ἢ ὀρνίθειον· καὶ δίχα ἁλῶν τεταριχευμένον, πολέμιον δὲ ὑστέρᾳ τὸ ἡλισμένον καὶ τὸ τῷ χρόνῳ μεταβεβληκὸς εἰς δριμύτητα, πρόσφατον δὲ λαβόντι τούτων καὶ ἐξυμενίσας, ἔμβαλε εἰς λοπάδα καινὴν κεραμέαν, δὶς τοσοῦτον χωροῦσαν ἢ ὅσον ἐστὶ τὸ μέλλον θεραπεύεσθαι, εἶτα θεὶς εἰς ὀξύτατον ἥλιον τὸ ἀγγεῖον κεκαλυμμένον ἐπιμελῶς, τὸ ἀποτηκόμενον ἀπόθει εἰς ἕτερον ἀγγεῖον ὀστράκινον, ἕως ἂν πᾶν δαπανήσῃ, τοῦτο δὲ εἰς κατάψυχον ἀποτίθεσο τόπον καὶ χρῶ. τινὲς

Adeps. Cap. LXXXVI.

Adeps anserin⁹ aut gallinaceus recens, & ſine ſale conditus, ad vuluæ vitia proficit: ſale inueteratus, & qui temporis ſpatio acrimoniam concepit, vuluæ inimicus eſt. Recens exemptis membranis in fictilem ollam demiſſus, quæ altero tãtopere capacior ſit, quantus ſit modus adipis, quem curare inſtitueris, obſtructo diligẽter vaſe, flagrantiſsimo ſoli exponitur: eliqueſcens inde humor in fictile alterum excolatur, donec adeps omnis abſumatur, mox loco vehementer frigido reconditur, & ad vſus digeritur. Alij

Alij fictile fulciunt super aquã calidam, aut tenuem & elanguidam prunam, quæ solis vicem penset. Est & alia curandi ratio: Exemptis membranis teritur, coniectúsque in ollã eliquatur, adiecto minuti salis momento: mox lineo colo transfusus reponitur. Vtiliter in medicamenta additur, quæ lassitudines & fatigationes leuant.

τινὲς δὲ ἀντὶ ἡλίου ὑπὲρ ὕδατος θερμοῦ ἐπερείδονται τὴν λοπάδα, ἢ ἐπὶ λεπτῆς καὶ μαλακῆς ἀνθρακιᾶς. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος θεραπείας τοιοῦτος· μετὰ τὸ ἐξυμενιωθῆναι τὸ στέαρ λεαίνεται, καὶ εἰς λοπάδα ἐμβληθὲν τήκεται, ἁλὸς ὀλίγου καὶ λεπτοῦ προσεμπλασθέντος· εἶτα διὰ ῥάκους λινοῦ διυλισθὲν ἀποτίθεται. ἁρμόζει δὲ τὸ τοιοῦτον εἰς τὰ ἄκοπα.

Suillus adeps & vrsinus. Cap. LXXXVII.

Περὶ στέατος ὑείου καὶ ἀρνείου. Κεφ. πζ.

Suillus adeps & vrsinus hoc curantur modo: Recens, præpinguis, renibus potissimũ detractus, in largiore aqua cœlesti & quã frigidissima, exéptis tunicis, diligentissimè manibus confricatur, & exprimẽdo fermè siccatur, subindeq; noua aqua abluitur: cæterũ fictili capacitatis duplæ inditus, in aquã demergitur, & subditis leuibus prunis spatha mouetur: eliquatúsq;, colo transfunditur in aquam: vbi verò refrixit, & guttatim aquam omnẽ exclusit, in prælotum fictile demittitur, & infusa aqua leniter eliquari debet, & manu deprimi, quo facilius fæculentum virus pessum eat: postea in pilã spongia madefactam trãsfunditur. Vbi

*Ὕειον δὲ καὶ ἄρνειον θεραπεύεται οὕτως· λαβὼν τὸ πρόσφατον καὶ κατάπιμελον, οἷόν ἐστι τὸ νεφριαῖον, εἰς ὕδωρ δαψιλὲς ὄμβριον ὡς ἔτι ψυχρότατον ἐξυμένισον, καὶ τρίβε ταῖς χερσὶν ἐπιμελῶς ἀνατρίβων αὐτὸ καὶ οἱονεὶ *ἀναψύχων· εἶτα ἑτέρῳ ὕδατι πολλάκις ἀποκλύσας, δὸς εἰς χύτραν κεραμέαν τὸ διπλάσιον χωροῦσαν, ἐπιχέας τε ὕδωρ ὡς ὑπερέχειν τοῦ στέατος, θὲς ἐπὶ κούφης ἀνθρακιᾶς καὶ κίνει σπάθῃ. ὅταν δὲ τακῇ διηθήσας αὐτὸ δι' ἠθμοῦ εἰς ὕδωρ καὶ ἐάσας ψυγῆναι, πάλιν ἐστραγγισμένον ἐπιμελῶς, ἀπόδος εἰς τὴν χύτραν προπεπλυμένην, ἐπιχέας τε ὕδωρ τῆξον πρᾴως. καὶ καθελὼν, μικρόν τε ἐάσας τὴν τρύγα ὑποστῆναι, κατάχεε εἰς θυίαν νενοτισμένην σπόγγῳ. ὅταν

ὅταν δὲ παγῇ, ἀνελόμενος καὶ τὸ ἐν τῷ πυθμένι πρὸς ἀκαθαρσίαν ἀφελών. τῆξον ἐκ τρίτου χωρὶς ὕδατος, καὶ κατεράσας εἰς θυίαν, καθαρείσας τε ἔμβαλε εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον καὶ πωμάσας ἀπόθου, εἰς κατάψυχρον τόπον.

Περὶ Στέατος τραγείου καὶ προβατείου καὶ ἐλαφείου. Κεφ. πή.

*Τράγειον δὲ καὶ προβάτειον, ἔτι δὲ καὶ ἐλάφειον, θεραπευτέον οὕτω· λαβὼν οἷον προείρηται στέαρ οἱονποσοῦν αὐτῶν καὶ πλύνας, ἐξυμενίσας τε ὡς προείρηται ἐπὶ τοῦ ὑείου, δὸς εἰς θυίαν μαλάττειν, καὶ τρῖβε κατ᾽ ὀλίγον ὕδωρ ἐπιχέων, ἄχρις ἂν μήτε αἱμάλωψ ἐκκρίνηται, μήτε λίπος ἐπιπλέῃ, λαμπρόν τε γένηται. λοιπὸν ἐμβαλὼν αὐτὸ εἰς κεραμέαν χύτραν, καὶ προσεπιδοὺς ὕδωρ ὥς τε ὑπερέχειν, θὲς ἐπὶ κνέφης ἀνθρακιᾶς καὶ κίνει. ὅταν δὲ τακῇ ἅπαν, κατεράσας αὐτὸ εἰς ὕδωρ δὲ ψύξας, πλύνας τε τὴν χύτραν ἐκ δευτέρου τῆκε, καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς προειρημένοις ποίει. τὸ δὲ τρίτον χωρὶς ὕδατος τήξας, εἰς νενοτισμένην θυίαν ἀπήθησον, καὶ ψυγὲν ἀποτίθεσο ὡς ἐλέγετο, ἐπὶ τοῦ ὑείου.

Περὶ Στέατος βοείου. Κεφ. πθ´.

*Καὶ τοῦ βοείου δὲ στέατος ἐξυμενιστέον τὸ νεφριαῖον καὶ θαλάττῃ πελαγίᾳ πλυτέον· εἶτα εἰς ὅλμον ἐμβλητέον καὶ κοπτέον ἐπιμελῶς,

Vbi coire cœpit, residens in imo sordes eximitur. Tertio citra aquam eliquatur, repurgatúsque, fictili benè operculato, perquàm frigidis locis reponitur.

Hircinũ seuũ, ouilũ, & ceruinũ. Cap. LXXXVIII.

Hircinũ seuum, ouilũ, ceruinumq; ita curato: Elotũ ex his quodcunq;, tunicis, (vt in suilli mentione dictũ est) exẽptis pilæ emolliendũ tradito, ac manibus fricato; affusa paulatim aqua, donec ne amplius quidẽ cruentũ virus excernatur, aut pingue aliquod innatet, sed nitida spectetur. Deinde in ollã fictilẽ coniicito, & adiecta aqua vt supereminea t, leui pruna liquefacito, & moueto, atq; in aquã colato: cũq; refrixerit, iterũ in loto fictili eliquato, & quę antè dixim⁹ facito. Tertiò sine aqua liquefactũ, in perfusam liquore pilam colato, refrigeratúmq;, vt in suilli ratione diximus, recondito.

Seuũ Bubulũ. Ca. LXXXIX.

Bubulum autem seuum, renibus maximè detractum, exemptis membranis, aqua marina ex alto petita eluendum est: mox in pila tundendum diligẽter,

diligenter, affusa maris aqua. Cùm verò dissolutum fuerit, in fictilem ollam coniiciendum, & marina aqua, quæ nõ minus dodrante supereemineat, preluendum, decoquendum donec omnis aboleatur odor, additis ad singulas seui Atticas minas, quaternis Tyrrhenicæ ceræ drachmis: excolatúmque, detractis quæ pessum ierant sordibus, in nouo fictili reponendum: opertúmque soli interdiu credẽdum, vt ad candorem reducatur, & odoris virus euanescat.

Pinguia taurorum, pardorum & leonum.

Cap. XC.

Priuatim taurorũ pingue sic curari debet: Renib⁹ euulsum pingue profluente annis aqua abluito, detractisque tunicis, fictili nouo, postquam exiguũ salem insperseris, liquefacito: dein in nitentem aquam excolato, & vbi cõcrescere cœpit, manibus iterum confricando vehemẽter lauato, aqua sæpi⁹ infusa refusáque, donec quamoptimè elotum videatur: rursus in olla cum pari modo vini odorati decoquito, & cũ iterum efferbuerit, dẽpto ab igni vase, ibidẽ finito pernoctare: postridie

ἐπιμελῶς, ἐπιῤῥαινομένης τῆς θαλάττης. ὅταν δὲ διαλυθῇ ἅπαν, ἐμβλητέον αὐτὸ εἰς χύτραν κεραμέαν, καὶ θάλασσαν ἐπιχυτέον ὅσον ὑπερέχειν μὴ ἧττον σπιθαμῆς, ἑψητέον τε ἄχρις ἂν τὴν ἰδίαν ὀσμὴν ἀποβάλῃ. εἶτα πρὸς μίαν μνᾶν ἀττικὴν τοῦ στέατος, κηροῦ τυρρηνικοῦ ὁλκὰς τέτταρας ἐμβλητέον καὶ διηθητέον· ἀφαιρετέον δὲ τὴν προσκαθημένην ἐν τῷ πυθμένι ἀκαθαρσίαν, καὶ εἰς λοπάδα καινὴν ἀποθετέον. εἶτα εἰς ἥλιον καθ' ἡμέραν κομιστέον περιεσκεπασμένον. ὅπως ἀπολευκανθῇ, καὶ δυσωδίαν ἀποβάλῃ.

Περὶ Στέατος ταυρείου, παρδαλείου, καὶ λεοντείου.

Κεφ. ϛ΄.

*Τὸ δὲ ταύρειον θεραπευτέον οὕτω. λαβὼν καὶ τῆδε τὸ πρόσφατον καὶ νεφριαῖον ἔκπλυνον ποταμίῳ ῥεύματι. ἐξυμενίσας τε δὶς εἰς χύτραν κεραμέαν καινὴν, ἁλὸς ὀλίγον προσεμπάσας, καὶ τῆκε· εἶτα εἰς ὕδωρ διαυγὲς ἀπηθήσας, ὅταν ἀρχὴν λαμβάνῃ πήξεως, ταῖς χερσὶ πάλιν ἐκτρίβων σφοδρῶς πλῦνον, τοῦ μὲν ἀποχεομένου ὕδατος, τοῦ δὲ ἐπιχεομένου, ἄχρις ἂν ἀπολυθῇ καλῶς· καὶ πάλιν εἰς χύτραν ἐμβάλλων ἕψε μετ' οἴνου ἴσου εὐώδους, ὡς δ' ἂν ζέσῃ δὶς, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὴν χύτραν, ἔασον νυκτερεῦσαι τὸ στέαρ ἐνθάδε·

τῇ δ'

τῇ δ' ἐχομένῃ ἐάν τι τῆς δυσωδίας ὑπολίπηται, ἀνελόμενος τὸ προεψημένον εἰς ἑτέραν χύτραν καινήν, προσεπίχεε οἶνον εὐώδη· καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς προειρημένοις ποίει, ἕως ἂν ἅπασαν τὴν δυσωδίαν ἀποβάλῃ. τήκεται δὲ καὶ χωρὶς ἁλῶν ἐπ' ἐνίαις διαθέσεσιν ἐν αἷς οὗτοι ἐναντιοῦνται· γίνεται μέντοι τὸ οὕτω σκευασθὲν οὐκ ἄγαν λευκόν. ὡσαύτως δὲ καὶ παρδάλειον σκευαστέον καὶ λεόντειον, *συάγρειόν τε καὶ καμήλειον καὶ ἵππειον καὶ τὰ ὅμοια.

Πῶς τὸ στέαρ ἀρωματιστέον. Κεφ. ϙα'.

Ἀρωματιστέον δὲ στέαρ μόσχειον καὶ ταύρειον, ἔτι δὲ ἐλάφειον, καὶ μυελὸν τοῦδε τοῦ ζώου τὸν τρόπον τοῦτον· ἐξυμενίσας τὸ μέλλον εὐωδιάζεσθαι καὶ πλύνας ὡς προείπομεν καὶ ζέσας οἴνῳ ἀθαλάσσῳ τε καὶ εὐώδει, εἶτα ἀνελόμενος καὶ ἐννυκτερεῦσαι ἀφείς· ἕτερον οἶνον ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀγγείοις ἐπιχέων, τοσοῦτον τῷ πλήθει ὅσος ἦν ὁ ἔμπροσθεν δοθείς, καὶ τήξας ἀφυλίσας τε ἐπιμελῶς πρὸς κοτύλας ἐννέα τοῦ στέατος ἔμβαλε σχοίνου ἀραβικῆς ὁλκὰς ζ'. ἐὰν δὲ εὐωδέστερον ποιῆσαι ἐθέλῃς, τοῦ ἄνθους ὁλκὰς μ'. προσαπόδος δὲ καὶ φοίνικος καὶ κασσίας καὶ καλάμου τὰς ἴσας ὁλκάς· ἀσπαλάθου τε καὶ ξυλοβαλσάμου ἀνὰ ὁλκὴν μίαν· μίξον δὲ καὶ κιννα-

postridie, si grauiter adhuc oleat, noua olla repetitum, vino odorato perfundatur: eadem quæ prius fiant, dum omne virus euanescat. Colliquatur & sine sale, præsertim affectionũ eorum causa, quibus sal aduersari solet, sed ita paratum non magnopere albescit: Eodẽ modo pardorũ ac leonũ pinguia curari oportet.

Quo pingue odoramẽtis imbuendũ sit. Ca. XCI.

Taurinum autem & vitulinum pingue, necnon ceruinũ, atq; etiã huius animalis medulla, odoramentis imbuitur, hac ratione: Pingue quod odoratũ reddi debet, demptis, quę diximus modo, mẽbranis, elotũ & vino quàm odoratissimo, nulla maris aqua diluto, feruefactũ, pernoctare sinit: alterũ id gen9 vinũ eadẽ mẽsura infundit, colliquatur, & exquisitè collat, nouẽq; eius heminis iũci. Arabici septem drachmæ adiiciuntur: Quòd si ipsum odoris fragrãtioris fieri voles, quadraginta floris eiusdem drachmæ, cũ paribus palmæ, calami, & casiæ modis adduntur: & xylobalsami, aspalathi singulę drachmę

cinnamomi, cardamomi, & nardi, singulæ unciæ: omnia exactius tunduntur, & affuso vino odorato, in vase operto: quod supra carbones firmiter collocatum sit ter efferuescunt, & semoto ab igni vase inibi pernoctant: postridie vinũ effunditur, aliudq; generis eiusdem adiicitur. Ter simili modo benè conferuescat. Deinde matutinis exépto adipe vinũ effundat: & abluto vase, si quid imo subsidés hæsit, detergat. Postremo eliquatũ pingue & excolatũ, ad vsus recõditur. Hoc auté modo odoramentis imbuit, qđ antea curatũ est. Verũ antè dicta prius inspissari solét, quò facilius sibi odoramétorũ vires adsciscát. Itaq; assumés qđcũq; horũ voles, cũ vino feruefacito ĩpositis vnà myrti ramulis, serpillo, cypero, ité aspalatho plenius tuso. Aliqui tamé ad hunc vsum, vno dũtaxat horũ cõtéti sunt. Cũ auté ter efferbuit, exemptũ leniter, & linteo colatum, aromatis, vti expositũ est, imbuitur. Adipibus spissaméta sic fiũt (quécunq; acceperis, oportet vt recés tũdat) Syncer⁹ & sanguinis expers adeps, reliquas habés notas quas sępe retulim⁹, in ollã nouã demittitur,

infuso

κινναμώμου καὶ καρδαμώμου καὶ νάρδου ἀνὰ οὐγγίαν μίαν· πάντα δὲ ἔστω ὁλοχερέστερα κεκομμένα, εἶτα ἐπίχει οἶνον εὐώδη, καὶ ὑπέρειδε ἐπ᾽ ἀνθράκων πεπωματισμένον τὸ ἀγγεῖον, καὶ σύζεσον τρὶς, ἄρας τε ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔασον ἐννυκτερεῦσαι αὐτό· τῇ δὲ ἐχομένῃ ἀπόχεε τὸν οἶνον καὶ ἄλλον ἐπιδοὺς τοῦ αὐτοῦ γένους, σύζευξον ὁμοίως ἕως τρὶς, καὶ ἄφες. πρωῒ δὲ ἀνελόμενος τὸ στέαρ, ἀπόχει τὸν οἶνον· ἐκπλύνας τε τὸ ἀγγεῖον καὶ καθάρας τι πρὸς τῷ πυθμένι καὶ τήξας, διυλίσας τε αὐτὸ ἀπόθου καὶ χρῶ. ἀρωματίζεται δὲ καὶ τὸ προτεθεραπευμένον τὸν αὐτὸν τρόπον. προσύφεται δὲ τὰ προειρημένα στέατα πρὸς τὸ ῥαδίως δέξασθαι τὴν τῶν ἀρωμάτων δύναμιν οὕτω· λαβὼν αὐτῶν ὅτι ἂν βούλοιο, ζέσον ἅμα οἴνῳ, συγκαθεὶς μυρσίνης κλάδον, ἕρπυλλόν τε καὶ κύπειρον, ἔτι δὲ ἀσπάλαθον ὁλοχερέστερον κοπέντα. τινὲς δὲ ἑνὶ τούτων ἀρκοῦνται τῇ χρήσει. ὅταν δὲ εἰς τρίτον ἀναζέσῃ, ἀνελόμενος πράως καὶ δι᾽ ὀθόνης ὑλίσας, ἀρωμάτιζε ὡς δεδήλωται. ἔτι δὲ καὶ οὕτω πρόσυφε τὰ στέατα· κόψας ὅ, τι ἂν αὐτῶν ἐθέλῃς, πρόσφατον δὲ καὶ ἀμιγὲς αἵματος, τά τε ἄλλα ἔχον ἃ πολλάκις εἴρηται, ἔμβαλε εἰς λοπάδα καινήν.

ἐπιχέας

ἐπιχέας τε οἶνον λευκὸν εὐώδη παλαιὸν, ὡς ὑπερέχειν δακτύλους ὀκτὼ, σύζεσον ἐλαφρῷ χρώμενος πυρὶ ἕως τὴν σύμφυτον ὀσμὴν ἀποβάλῃ καὶ μᾶλλον οἰνίζῃ. εἶτα καθελὼν τὸ ἀγγεῖον καὶ ψύξας, ἀνελοῦ στέατος μνᾶς β΄. καὶ βαλὼν εἰς λοπάδα προσεπιδοὺς τε τοῦ αὐτοῦ οἴνου κοτύλας δ΄. καὶ λωτίνου καρποῦ, οὗ τοῖς ξύλοις οἱ αὐλοποιοὶ χρῶνται, κεκομμένου, μνᾶς δ΄. ἕψε πυρὶ κούφῳ διηνεκῶς κινῶν. ὅταν δὲ τὴν στεατώδη ἀποφορὰν ἀποβάλῃ πᾶσαν, διϋλίσας αὐτὸ ψύχε, καὶ λαβὼν ἀσπαλάθου κεκομμένου μνᾶν μίαν, ἀμαρακίνου δὲ ἄνθους μνᾶς τέτταρας, οἴνῳ φύρασον παλαιῷ, καὶ ἔασον μίαν νύκτα πιεῖν. τῇ δὲ ἐχομένῃ εἰς χύτραν κεραμέαν τριχοϊαίαν καινὴν κάθες αὐτὰ καὶ τὸ στέαρ, προσαποδοὺς δὲ καὶ χοὸς ἥμισυ οἴνου, καὶ σύζεσον ἅπαντα ὁμοῦ*· ὅταν δὲ πάντων τῶν σμημάτων τὴν δύναμιν καὶ τὴν ὀσμὴν ἀπολάβῃ τὸ στέαρ, καθελὼν αὐτὸ καὶ διϋλίσας, πῆξον καὶ ἀπόθου. ἐὰν δὲ εὐωδέστερον ποιῆσαι θέλῃς, μίσγε σμύρνης τῆς λιπαρωτάτης ὁλκὰς η΄. οἴνῳ διειμένας πολυετεῖ. Τὸ δὲ ὀρνίθειον καὶ χήνειον στέαρ οὕτως ἂν εὐωδιασθῇ· λαβὼν οἵου τινὸς αὐτῶν τεθεραπευμένου κοτύλας δ΄. καὶ καθεὶς εἰς ὀστρακίνην χύτραν, προσμίξον

infuſo vino albo, vetere, odorato, quod ſemipedis altitudinem ſuperet: lento igni ferueſcat, dum vernaculus odor aboleatur, planéq; vinũ redoleat. At vbi depoſito vaſe refrixit, duæ adipis minæ in ollam mittuntur, & duo vini eiuſdem ſextarij, & ſeminis loti, eiꝰ inquã cuius è ligno ludicræ tibiæ factitant, tuſi minæ quatuor adiiciunt: lento igni ſubinde miſcendo decoquũtur: cũq; odoris virus euanuerit, excolatúsq; adeps refrixerit, vna contuſi aſpalathi mina, cum amaricini floris minis quatuor, & vetere vino ſubigitur. Nocte vna hæc odoré rapiunt, combibuntúe. Poſtridie in fictilem ollam tricongialem ea omnia cum adipe iniecta, additis ſextariis tribus vini, vnà ferueſcunt, quouſque & vim & odorem ſpiſſamentorum adeps ipſe contraxerit: qui eliqueſcens colatur, & reponitur. Quòd ſi maioré odoris fragrantiam efflagites, drachmas octo quàm pinguiſſimæ myrrhæ vino maceratæ, quod multos in annos aſſeruatũ eſt, miſceto. Gallinaceꝰ ánſerinúsq; ſic odoribus imbui ſolét. Cuiuſuis eorũ pcurati ſextarij duo fictili olla excipiunt:

erysisceptri, xylobalsami, palmæ elatæ, & calami planè cõtusi, singulorum sescuncia admiscetur: vini Lesbij veteris cyathus vnus adiicitur: ea ter efferuescunt prunis, mox vase sublato ab igne, dic noctúque refrigerantur: postridie liquata per linteum crassum, mundum in vas excolantur. Vbi verò adeps coierit, concha excipitur, fictilique nouo densius operto perfrigidis locis reponitur. Hyberno tempore id instituere oportet: æstate siquidem pinguia non coguntur. Nec desunt qui Tyrrenicæ ceræ momentum adiiciant, quo facilius in vnum corpus omnia coalescant. Eadem ratione suillus adeps & vrsinus cæteríque id genus, odoramentis imbuuntur.

Quomodo adeps sampsuchi odore imbuitur. Cap. XCII.

Verùm sampsuchi odorem adeps ipse repræsentabit hoc modo: Curati quã optimè adipis, p̃sertim taurini, mina vna, tẽpestiuiq; sampsuchi exquisitè cõfracti sesquimina miscẽtur, & insperso largiore vino digerunt̃ ĩ offas, q̃ in vase cooperto nocte q̃escũt: matutinis ĩ fictili olla.

πρόσμιξον ἐρυσισκήπτρου καὶ ξυλοβαλσάμου, ἔτι δὲ φοίνικος ἐλάτης καὶ καλάμου ὁλοσχερῶς κεκομμένου ἀνὰ < ιβ΄. ἐπίδευε τε οἴνου λεσβίου παλαιοῦ κύαθον α΄. θὲς ἐπ' ἀνθρακιᾶς καὶ σύζεσον τρὶς εἶτα ἀνελόμενος ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ ἀγγεῖον, καὶ ἐάσας ψυγῆναι τὰ ἐν αὐτῷ ἡμέραν μίαν καὶ νύκτα· τῇ ἐχομένῃ ἤθησον αὐτὰ, καὶ διὰ ῥάκους λινοῦ καὶ καθαροῦ χύλισον εἰς καθαρὸν ἀγγεῖον. ὅταν δὲ παγῇ ἀνελόμενος κόγχῃ τὸ περιειργασμένον εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον βάλε καινὸν, καὶ πωμάσας στεγανῶς, ἀπόθου ἐν καταψύχρῳ τόπῳ. χειμῶνος δὲ ταῦτα δραστέον· ἐν γὰρ θέρει οὐ πήγνυται. τινὲς δὲ πρὸς τὴν σύστασιν αὐτῶν καὶ τὴν πῆξιν, βραχὺ κηροῦ τυῤῥηνικοῦ μίσγουσι. τῷ δὲ αὐτῷ τρόπῳ ἀρωματιστέον καὶ τὸ ὕειον, ἄρκειόν τε καὶ τὰ ὅμοια.

Πῶς σαμψυχίζεται τὸ στέαρ. Κεφ. ϛβ΄.

*Σαμψυχίζεται δὲ στέαρ οὕτω· λαβὼν τοῦ καλῶς τεθεραπευμένου ὅσον μνᾶν μίαν, ἔστω δὲ μᾶλλον ταύρειον, καὶ σαμψύχου ὡραίου τεθλασμένου ἐπιμελῶς μνᾶν, μίαν ἥμισυ, μῖξον καὶ μαγίδας ἀνάπλασον, ἐπιῤῥαίνων δαψιλέστερον οἶνον, εἶτα ἀποθέμενος αὐτὰς εἰς ἀγγεῖον καὶ σκεπάσας, ἔασον νυκτερεῦσαι. πρωῒ δὲ εἰς κεραμίαν χύτραν

χύτραν ἐμβαλὼν, καὶ ὕδωρ ἐπιχέας, ἕψε κούφως. ὅταν δὲ τὴν ἰδίαν ὀσμὴν ἀποβάλῃ τὸ στέαρ, διϋλίσας αὐτὸ καὶ ἐάσας μεῖναι ὅλην τὴν νύκτα πεπωμασμένον καλῶς, τῇ ἐπιούσῃ ἀνελόμενος τὸν τροχίσκον, καὶ περιαποψύξας τὴν ἐν τῷ πυθμένι ῥυπαρίαν, μίξον πάλιν σαμψύχου κεκομμένου, ὡς εἴρηται, δηλονότι μνᾶν μίαν ἥμισυ, καὶ ὡσαύτως ἀνάπλασσε μαγίδας. ποιῶν καὶ τὰ ἄλλα ἃ περιείρηται, ἐπὶ πᾶσι δὲ ἑψήσας καὶ διϋλίσας, ἀφελών τε εἴ τις ἐν τῷ πυθμένι ῥυπαρία ὑπάρχει. ἀπόθου ἐν καταψύχρῳ τόπῳ.

Περὶ στέατος χηνείου καὶ ὀρνιθείου. Κεφ. ϟγ΄.

Εἰ δὲ ἀθεράπευτον στέαρ ἢ χήνειον ἢ ὀρνίθειον ἢ μόσχειον θέλῃ τις ἄσηπτον διατηρῆσαι, οὕτω ποιητέον αὐτό· λαβὼν πρόσφατον ὁποῖον ἂν βούλοιο, ἔκπλυνον ἐπιμελῶς, καὶ διαψύξας ἐπὶ κοσκίνου ἐν σκιᾷ μετὰ τὸ ξηρανθῆναι, ἔμβαλε εἰς ὀθόνην καθαρὰν, καὶ ταῖς χερσὶν ἐκπίεσον βιαίως, εἶτα λίνῳ διείρας κρέμασον ἐν τόπῳ σκιερῷ· μετὰ δὲ ἡμέρας πολλὰς καινῷ ἀποδήσας χάρτῃ, ἀποτίθεσο ἐν καταψύχρῳ τόπῳ· ἄσηπτα διαμένει καὶ ἐν μέλιτι ἀποτεθέντα.

Στεάτων δύναμις. Κεφ. ϟδ΄.

*Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ στέατα πάντα θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀραιωτικήν·

olla leuiusculo igni, affusa aqua, leuiter coquuntur: dúmque suum adeps edorem exuerit, defæcatus ac bene opertus, nocte tota permanet: postero die detersa sorde quæ pessum ierat sampsuchi, vt dictum est, contusi iterum sesquimina priori pastillo adiicitur, eodémque modo in offas cogitur: alijs quæ diximus peractis, decoquitur & colatur: & si qua fundo hæsit spurcitia, deraditur, & frigido loco reconditur.

Adeps anserinus & gallinaceus. Cap. XCIII.

Si quis tamen incuratum adipem anserinum, gallinaceũ, aut vitulinum à putredine tueri velit, ita faciundum est: Quemuis adipem diligéter elotum & siccatum in vmbra super cribrum, per lintea munda manibus vehementer exprimat, linóque consutũ vmbroso in loco suspédat, & post multos dies noua charta inuolutum frigido loco recondat. Pinguia auté indito melle vindicantur ad putredinis vitio.

Adipum vis. Cap. XCIIII.

VIS OMNIVM est excalfacere, mollire, rarefacere.

re. Taurinus adeps, bubulus, & vitulinus aliquantum adstringunt: earũdem virium compos leoninus: nam resistere eũ aiũt iis qui insidias moliuntur. Ceruino, elephãtinóq; perunctos, serpentes fugiunt. Adstringétior est caprinus: qua ex causa decoct⁹ cum polenta, rhoë, & caseo, dysentericis datur, & cũ ptisanæ succo infũditur. Ius decocti phthisicis in sorbitionib⁹ ꝓdest. Datur quoq; vtiliter iis qui cantharidũ venena hauserũt hircinus, vt qui validissimè discutiat: podagricis auxiliať, cũ fimo capræ & croco impositus: huic ꝓportione respõdet ouillus. Suillus verò cõtra vuluæ & sedis vitia idone⁹ est: ambustis igni medetur. E sue vetustissimus quisque sale conditus excalfacit, & emollit: elotus vino pleuriticis prodest. Cinenere aut calce exceptus, inflãmationibus, fistulis, ac tumoribus succurrit. Asininum tradunt cicatrices corpori concolores reddere. Anserinus gallinaceúsque conueniunt muliebribus malis, et ad labiorum rimas, ad mangonizandam faciem, & contra aurium dolores. Vrsinum cõstat raptos vitio alopecię capillos restituere

pernionibus

ωτικόν. τὸ μὲν τοι ταύρειον στύφει πως. καὶ τὸ βόειον, καὶ τὸ μόσχειον· καὶ τὸ λεόντειον δὲ ἀναλογεῖ τούτοις· φασὶ δὲ αὐτὸ καὶ ἀντιφάρμακον τοῖς ἐπιβουλεύουσιν εἶναι. τὸ δὲ ἐλεφάντειον καὶ ἐλάφειον, ἑρπετὰ διώκει καταχριόμενον. τὸ δὲ αἴγειον στυπτικώτερον· ὅθεν δυσεντερικοῖς δίδοται σὺν ἀλφίτῳ καὶ ῥοῒ καὶ τυρῷ καθεψόμενον, ἐγκλύζεταί τε μετὰ πτισάνης χυλοῦ. συντίθεται δὲ καὶ φθισικοῖς ἐν ῥοφήμασιν ὁ ἐξ αὐτῶν ζωμός, καὶ τοῖς κανθαρίδας πεπωκόσιν ὠφελίμως δίδοται· τὸ δὲ τράγειον διαλυτικώτατον ὂν βοηθεῖ ποδαγρικοῖς, συνεψηθὲν σὺν αἰγὸς σπυράθοις καὶ κρόκῳ καὶ ἐπιτιθέμενον· καὶ τὸ προβάτειον δὲ ἀναλογεῖ τούτῳ. ὕειον δὲ ἀναλογεῖ τοῖς περὶ ὑστέραν, καὶ ἕδραν· ὃ καὶ πυρικαύτοις ἁρμόζει. τὸ δὲ ταριχευθὲν ὕειον ὡς ὅτι παλαιότατον, θερμαίνει καὶ μαλάσσει, οἴνῳ δὲ πλυθὲν ἁρμόζει πλευριτικοῖς, σὺν τέφρᾳ ἢ ἀσβέστῳ ἀναληφθὲν, καὶ πρὸς οἰδήματα καὶ φλεγμονὰς καὶ σύριγγας. τὸ δὲ ὄνειόν φασιν οὐλὰς ὁμοχρόους ποιεῖν. χήνειον δὲ καὶ ὀρνίθειον πρὸς τὰ γυναικεῖα, καὶ ἐπὶ ῥήξεις χειλῶν καὶ *προσώπων ἐπιμέλειαν, καὶ ὠταλγίας ἁρμόζει. τὸ δὲ ἄρκειον δοκεῖ τριχοφυὲς εἶναι ἀλωπεκιῶν,

καὶ

καὶ χιμετλιῶσιν ἁρμόζει. τὸ δὲ τῆς ἀλώπεκος στέαρ πρὸς ὠταλγίας. τὸ δὲ τῶν ποταμίων ἰχθύων ὀξυδερκὲς ἐγχριόμενον, ἀποτακὲν ἐν ἡλίῳ, καὶ μέλιτι μιγέν. τὸ δὲ τῆς ἐχίδνης πρὸς ἀμβλυωπίας, ἔτι δὲ ὑποχύσεις ἐνεργεῖ, μιγὲν κεδρίᾳ καὶ μέλιτι ἀττικῷ, καὶ ἐλαίῳ παλαιῷ ἴσον· ἐκπλησθείσας δὲ τὰς ἐν μασχάλῃ τρίχας, πρὸς τὰς ῥίζας καταχρισθὲν καθ' ἑαυτὸ πρόσφατον, ἐξιτήλους ποιεῖ.

pernionibꝰ subuenire. Vulpinꝰ medet̃ auriũ doloribꝰ. Fluuiatiliũ pisciũ pinguia punctis oculis claritatẽ afferũt, si in sole liquescãt, & melli admisceãtur. Viperæ adeps cõtra oculorum hebetudines suffusionesq; efficax est. addita cedria, melle Attico, & pari oleo vetere: pilos alis euulsos perũctis radicibus recẽs & per se illitus obliterat, atque renasci non patitur.

Περὶ Μυελῶν. Κεφ. ϟε.

Μυελῶν δὲ κράτιστος ἐστὶν ἐλάφειος, εἶτα μόσχειος, καὶ μετὰ τοῦτον ταύρειος, εἶτα αἴγειος καὶ προβάτειος. συνίσταται δὲ θέρους τοῦ συνεγγίζοντος τῷ φθινοπώρῳ. ἐν γὰρ τοῖς ἄλλοις καιροῖς, αἱμαλωπὶς καὶ οἱονεὶ σὰρξ εὔθρυπτος ἐν τοῖς ὀστέοις εὑρίσκεται· ἔστι δὲ δύσγνωστος ἐὰν μή τις αὐτὸν * ἐξοστείσας ἴδῃ, καὶ ἀπόθηται· ἅπαντες δὲ εἰσὶ μαλακτικοί, ἀραιωτικοί, θεραπευτικοί, πληρωτικοὶ ἑλκῶν, ὁ δὲ ἐλάφειος περιχρισθεὶς καὶ θηρία διώκει. θεραπεύεται ὁ πρόσφατος μαλαχθεὶς ὡς στέαρ παραχεόμενον ὕδατι ἐκπλεσομένων τῶν ὀστέων, εἶτα δι' ὀθόνης ὑλισθεὶς καὶ ὡσαύτως πλυθείς, ἄχρις ἂν τὸ ὕδωρ καθαρὸν γένηται· ἔπειτα ἐν διπλώματι τακείς, ἐπαναληφθείσης περὶ τῶν ἐπινηχομένης ῥυπαρίας, καὶ διυλισθεὶς εἰς θυίαν μετὰ τὸ παγῆναι ἀπο-

Medulla. Cap. XCV.

Laudatissima est ceruina, mox vitulina, post hanc taurina, dein caprina, & ouilla. Colliguntur æstatis exitu, cùm appetit autumnus: quippe cum aliis anni temporibus concrementum sanguinis, & veluti caro friabilis, in ossibus inueniatur, nec facile cognosci potest, ni quis eam ossibus extrahat & recõdat. Omnes medullæ molliunt, calfaciunt, rarefaciunt: vlcera explent, ceruina perunctos venenata fugiunt. Curantur recentes, adipis modo, aquę respersu subactę, selectisq; ossibus tãtisper elotæ, & in linteũ expressæ, donec aqua syncera emanet: & detersa sorde pẽna, siqua innatet, liquatę in duplicato vase in pilã exprimunt: & vbi coire omni fæce,

quæ ad ima ſidit, deraſa, fictili nouo reponuntur. Quod ſi libet incuratas reponere, facito omnia quæ de anſerum & gallinarum adipe demonſtrauimus.

Fel. Cap. XCVI.

Fel omne curatur hoc modo: Recens præligato ore folliculi lino tandiu demiſſum in feruenté aquam, dum quis ſpatium trium ſtadiorum percurſaret, mox exemptum ſiccatur vmbroſo loco, aſperginem nó redolente. Sed quod ad oculorum medicamenta adiici ſolet, ligatum lino in vitreū vas, quod mel habeat, immittitur: circumuoluto ad os vaſis lini principio, & operto vaſe recóditur. Eſt enim vis omnium acris & excalfaciens: intenſis tamen & remiſsis viribus differūt: ſiquidem præſtantius in effectu eſſe videtur fel marini ſcorpionis, & piſcis qui callionymus appellatur, marinæ teſtudinis, hyænæq́;: item perdicis, aquilæ, gallinæ candidæ, & ſylueſtris capręː quod priuatim prodeſt cótra ſuffuſiones incipiétes, & oculorum caligines, argemas, & genarū ſcabritias. Ouillo, ſuillo, hircino, atq; vrſino, taurinū multo efficacius.

ἀποτίθεται ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ καινῷ, ἀπεξυσμένης ἐπιμελῶς τῆς ὑποστάθμης. εἰ δ' ἀθεράπευτον ἀποτίθεσθαι βούλει, ποίει πάντα ὡς ἐπὶ τοῦ ὀρνιθείου καὶ χηνείου στέατος ὑπεδείξαμεν.

Περὶ Χολῆς πάσης. Κεφ. ϟϛʹ.

Χολὴ πᾶσα ἀποτίθεται τούτῳ τῷ τρόπῳ· λαβὼν τὴν πρόσφατον καὶ ἀποδήσας τὸ στόμα αὐτῆς λίνῳ, κάθεσον εἰς ὕδωρ ζέον, διαλιπὼν χρόνον τοσοῦτον, ὅσον ἄν τις τριῶν σταδίων δρόμον* ἀνύσειεν, εἶτα ἐξελὼν, ξήραινε ἐν τόπῳ σκιερῷ καὶ ἀνοτίστῳ. τὰς δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ λίνῳ, ἀποδήσας, βάλε εἰς βυκίον ὑελοῦν ἔχον μέλι· καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ λίνου περιδήσας τῷ στόματι τοῦ βυκίου πωμάσας ἀπόθου. εἰσὶ δὲ πᾶσαι αἱ χολαὶ δριμεῖαι, θερμαντικαί· τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον κατὰ δύναμιν ἀλλήλων διαφέρουσαι· δοκοῦσι δὲ ἐπιτετάσθαι ἥ, τε τοῦ θαλασσίου σκορπίου καὶ ἰχθύος τοῦ λεγομένου καλλιωνύμου, χελώνης τε θαλασσίας καὶ ὑαίνης· ἔτι δὲ πέρδικος καὶ ἀετοῦ, καὶ ἀλεκτορίδος λευκῆς, καὶ αἰγὸς ἀγρίας· ἰδίως ἁρμόζουσαι πρὸς ἀρχομένας ὑποχύσεις καὶ ἀχλῦς, ἄργεμά τε καὶ τραχέα βλέφαρα. τῆς δὲ τοῦ προβάτου καὶ τοῦ τράγου καὶ τοῦ συὸς, ἔτι δὲ ἄρκτου ἐμπρακτικωτάτη ἐστὶν ἡ ταυρεία.

πᾶσαι δὲ προθυμίαν πρὸς διαχώρησιν ἐργάζονται, καὶ μᾶλλον παιδίων, εἴ τις κροκίδα βάψας προσθείη τῷ δακτύλῳ. ἡ δὲ ταυρεία ἰδίως ἐπὶ συναγχικῶν διαχρίεται σὺν μέλιτι· ἀποθεραπεύει τε τὰ ἐν δακτύλῳ μέχρις οὐλῆς. πυορροοῦντά τε ὦτα, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ῥήξεις σὺν γάλακτι αἰγείῳ ἢ γυναικείῳ ἐνσταζομένη· πρὸς δὲ συριγμοὺς σὺν πράσου χυλῷ· εἴς τε τὰς τραυματικὰς ἐμπλάστροις μιγνυμένη, καὶ θηριακὰς περιχρίστοις. καὶ πρὸς φαγεδαινικὰ ἕλκη καὶ ὀδύνας αἰδοίου, καὶ ὀσχέου σὺν μέλιτι· πρὸς δὲ λέπρας καὶ πίτυρα, σὺν νίτρῳ ἢ γῇ κιμωλίᾳ σμῆγμα κράτιστον. καὶ ἡ προβατεία δὲ πρὸς αὐτὰ καὶ ἡ ἀρκεία, ἐνδεέστεραι δὲ τυγχάνουσιν. ἐκλειχομένη δὲ ἡ ἀρκεία ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ. ἡ δὲ τῆς χελώνης πρὸς συνάγχας καὶ τὰς ἐπὶ τῶν παίδων νομὰς ἐν στόματι. καὶ ἐπιληπτικοῖς ἐντεθεῖσα ταῖς ῥισίν· αἰγὸς δὲ ἀγρίας ἰδίως νυκτάλωπας θεραπεύει ἐγχριομένη. καὶ ἡ τοῦ τράγου δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖ· θύμιά τε αἴρει, καὶ τὰς ἐπὶ τῶν ἐλεφαντιώντων ὑπεροχὰς καταχριομένη, καταστέλλει. ἡ δὲ ὑεία πρὸς τὰ ἐν ὠσὶν ἕλκη καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ πάντα ὠφελίμως παραλαμβάνεται.

Περὶ

Felle omni perfacilem, præsertim infantibus, deiectionem quis molietur, si intinctum eo tomentum aut fimbriam sedi subiiciat. Priuatim taurino anginæ cum melle perunguntur: sedis vlcera sanat, & ad cicatricem vsq; perducit. Idem auribus fractis, & purulẽtis cum muliebri lacte aut caprino instillatum, medetur: & sibilo earundem ex porri succo. Admisceri insueuit vulnerariis emplastris & circũlinitionibus, quę cõtra venenata parantur. Phagedænicis vlceribus, colis & scroti doloribus, ex melle prodest: lepras, furfures cum nitro & terra cimolia quàm optimè purgat. Ouillum & vrsinum contra eadem pollent, verum inefficacius hæc præstant. Vrsinum eclegmate comitiales adiuuat. Fel testudinum anginis, & in ore infantiũ nomis, prodest: naribus inditum comitiales erigit. Syluestriũ caprarum felle peculiariter perũcti lusciosi sanãtur. Hircinum idẽ obit munus, thymia abolet, & luxuriantes elephanticorum extuberationes illitu reprimit. Suillum autem contra aurium vlcera, reliquaq; omnia, magno vsu assumitur.

San-

Sanguis. Cap. XCVII.

Ságuis anſeris, anatis & hœdi vtiliſsimè in antidota miſcent. Palúbi aút, turturis & colúbæ, nec nó perdicis, oculis cruore ſuffuſis, & recétibus corũ vulneribus, luſcioſisq; illinũtur. Peculiariter colũbę ſanguis, cruoré mébranis cerebri erũpenté inhibet. Hirci, capræ, cerui & leporis ſanguinis inaſſatus ſartagine, dyſenterias & cœliacorũ profluuia ſiſtit: in vino potus cótra toxica efficax eſt. Leporinꝰ ſanguis ita vt tepet illitus, vitia cutis in facie, lentiginesq; emaculat. Caninus cómodè ab his bibitur quos efferata in rabié beſtia momorderit: contra epotũ toxicũ auxilio eſt. Teſtudinis terreſtris ſanguiné epotũ tradũt ꝓdeſſe comitialibꝰ. Marinę auté teſtudinis cũ vino & leporis coagulo cuminóq; cótra ſerpentiũ morſus, & hauſta rubetæ venena cóueniéter bibiť. Taurinꝰ cũ poléta illitꝰ, duritias diſcutit, emollitq;. Ságuis equarũ quę admiſſurã expertę ſunt, in medicaméta addiť quæ erodũt, ſeptica vocãt. Ságuine chamæleóis genarũ palpebras euelli creditũ eſt. Hoc enim viridiũ ranarũ ſanguine præſtatur. Méſtruꝰ ſanguis fœminarũ, cir-

Περὶ Αἱμάτων. Κεφ. ϛζ'.

Αἷμα χηνὸς καὶ ἐρίφου καὶ νήσσης, ἀντιδότοις χρησίμως μίγνυται. φάσσης δὲ καὶ τρυγόνος καὶ περιστερᾶς καὶ πέρδικος, εἰς προσφάτους ὀφθαλμῶν τρώσεις καὶ ὑποδρομὰς αἵματος καὶ νυκτάλωπας ἐγχεῖται. ἰδίως δὲ τὸ τῆς περιστερᾶς, αἱμοῤῥαγίας τὰς ἐκ μηνίγγων ἐπέχει. τὸ δὲ τοῦ τράγου καὶ αἰγὸς καὶ ἐλάφου καὶ λαγωοῦ, ὀπτὸν ἀπὸ τηγάνου λαμβανόμενον, δυσεντερίας καὶ κοιλιακὰς ῥύσεις ἐφίστησι· μετ' οἴνου δὲ ποθὲν πρὸς τοξικὰ ποιεῖ. τὸ δὲ τῶν λαγωῶν θερμὸν καταχριόμενον, ἐφήλιδας καὶ φακοὺς θεραπεύει. καὶ τὸ ἀπὸ τῶν κυνῶν δὲ ποθὲν, λυσσοδήκτοις καὶ τοξικὸν πεπωκόσιν ἁρμόζει. τὸ δὲ τῆς χερσαίας χελώνης ποθὲν, ἐπιληπτικοῖς ἱστορεῖται ἁρμόζειν. θαλασσίας δὲ χελώνης σὺν οἴνῳ καὶ πυτίᾳ λαγωοῦ καὶ κυμίνῳ πινόμενον, ἁρμόζει πρὸς θηριοδήγματα καὶ φρύνου πόσιν. ταύρου δὲ αἷμα διαφορεῖ καὶ μαλάσσει σκληρίας καταπλασσόμενον μετὰ ἀλφίτων. τὸ δὲ τῶν ὀχευτῶν ἵππων σηπτικοῖς μίγνυται. τὸ δὲ τοῦ χαμαιλέοντος, τρίχας ψιλοῦν ἐπὶ τῶν βλεφάρων πεπίστευται. καὶ τὸ τῶν χλωρῶν βατράχων ὁμοίως. γυναικὸς δὲ τὸ ἐπιμήνιον περιαλει-

περιαλειφόμενον καὶ ὑπερβαινόμενον, ἀσυλλήπτους δοκεῖ ποιεῖν γυναῖκας· ποδαγρικὰς δὲ ὀδύνας καὶ ἐρυσιπέλατα κουφίζει καταχριόμενον.

Περὶ Ἀποπάτου. Κεφ. ϟη΄.

Ἀπόπατος βοὸς νομάδος πρόσφατος ἐπιτεθεὶς, φλεγμονὰς τὰς ἐκ τραυμάτων πραΰνει· ἐνειλεῖται δὲ φύλλοις καὶ θερμαίνεται ἐπὶ θερμοσποδιᾶ, καὶ οὕτως ἐπιτίθεται. καὶ ἰσχιάδος δὲ πυρία πραϋντικὴ ἡ τοιαύτη ἐπίθεσις· σὺν ὄξει δὲ καταπλασθεῖσα, σκληρίας καὶ χοιράδας διαλύει καὶ φύγεθλα. ἰδίως δὲ ἄρρενος βοὸς βόλβιτον ὑστέραν προπεπτωκυῖαν ὑποθυμιώμενον, ἀποκαθίστησι· διώκει δὲ καὶ κώνωπας θυμιαθέν. αἰγῶν δὲ σπύραθοι μάλιστα ὀρεινῶν πινόμεναι σὺν οἴνῳ, ἴκτερον ἀποκαθαίρουσι· σὺν ἀρώματι δὲ ποθεῖσαι ἔμμηνα κινοῦσι, καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλουσι· ξηραὶ δὲ λεῖαι σὺν λιβανωτῷ προστεθεῖσαι ἐν ἐρίῳ, γυναικεῖον ῥοῦν ἐπέχουσι, καὶ τὰς ἄλλας αἱμορραγίας σὺν ὄξει στέλλουσι· καεῖσαι δὲ ἀλωπεκίας θεραπεύουσι, μετ' ὄξους ἢ ὀξυμέλιτος καταχριόμεναι· σὺν ὀξυγγίῳ δὲ καταπλασσόμεναι, ποδαγρικοὺς ὠφελοῦσιν. ἑψηθεῖσαι δὲ μετ' ὄξους ἢ οἴνου, ἐπιτίθενται πρὸς ἑρπετῶν δήγματα καὶ ἕρπητας, καὶ ἐρυσιπέλατα, καὶ παρωτίδας.

καὶ

circumlitu conceptũ inhibere exiſtimatur, aut ſi omnno mulier mẽſtrua ſupergrediatur: leuat podagrę dolores & ignem ſacrum illitus.

Fimum. Cap. XCVIII.

Armentariæ bouis fimum ſi recẽs admoueatur, vulnerum inflammationes mitigat: foliis autẽ inuoluitur, & calfactũ cinere feruẽti ſuperponitur. Coxendicis cruciatus fotu compeſcit: illitũ ex aceto duritias, panos, & ſtrumas diſcutit. Priuatim ſuffitu fimi, quod à maſculo boue redditum eſt, procidentes vuluæ reprimũtur: accenſi nidore culices abigũtur. Fimum caprarum, pręſertim in montibus degentium, potum in vino, regium morbum emẽdat: mẽſes cit cum odoramentis hauſtum, & partus euocat: tritum in farinam, & impoſitum lanis cum thure, fœminarum profluuia ſiſtit, cęteróſque ſanguinis impetus ex aceto cohibet: medetur alopeciis exuſtũ, & cum aceto aut oxymelite illitum: cum axungia verò impoſitum, his qui podagra tẽtãtur, auxilio eſt. Caprillum in aceto decoctũ imponitur ſerpẽtiũ morſibꝰ, vlceribꝰ quę ſerpunt, igni ſacro, & parotidibus

Vtilem

Vtilem ischiadici vstioné hunc in modum accipiunt: In eo interstitio vbi pollex brachiali committitur, caua veluti lacuna subsidet, in qua lana oleo imbuta substernitur, deinde sigillatim feruentes stercoris caprini pilulæ imponũtur, dũ vapor per brachium ad coxã sentiatur peruenire, & coxendicis doloré mitigare: adustio id genus Arabica appellatur. Ouillum ex aceto illitum sanat epinyctidas, clauos, pẽsiles verrucas, thymos & ambusta igni, rosaceo cerato exceptũ. Fimũ suis syluestris aridum, in aqua aut vino potũ, reiectiones sanguinis sistit: vetustũ lateris dolorẽ mulcet, ad rupta & cõuulsa ex aceto bibitur: laxatis cũ cerato rosaceo medetur. Tã asinorũ quàm equorũ fimũ siue crudũ siue crematũ, addito aceto, sanguinis eruptiones cohibet. Armẽtarij, qui herba pascitur, siccũ fimũ liquatũ in vino, mox potum, cõtra scorpionũ ictus magnopere auxiliat̃. Colũbinũ vehemẽtius & excalfacit & vrit, cũ hordeacea farina mixtũ strumas ex aceto discutit: carbunculos emarginat, tritum cum melle, lini semine & oleo: ambustis igni medetur. Galli-

καὶ ἐπὶ ἰσχιαδικῶν δὲ ἡ δι' αὐτῶν καῦσις ὠφελίμως παραλαμβάνεται τοῦτον τὸν τρόπον· ἐπὶ τὸ μεταξὺ μέρος τοῦ ἀντίχειρος, συνεγγίζον δὲ τῷ καρπῷ κοῖλον, προϋποθεὶς ἔριον ἐλαίῳ βεβρεγμένον, ἐπιτίθει κατὰ μίαν σπύραθον πυριῶν, ἄχρις ἂν ἡ αἴσθησις διὰ τοῦ βραχίονος ἐπὶ τὸ ἰσχίον ἔλθῃ καὶ παύῃ. καλεῖται δὲ ἡ τοιαύτη καῦσις ἀραβική. ἡ προβάτων δὲ ἄφοδος σὺν ὄξει καταπλασθεῖσα, ἐπινυκτίδας, ἥλους, θύμους ἀκροχορδόνας ἰᾶται· πυρίκαυτα δὲ κηρωτῇ ῥοδίνῃ λειφθεῖσα, ὑὸς δὲ ἀγρίου ξηρὰ μεθ' ὕδατος ἢ οἴνου ποθεῖσα, αἵματος ἀναγωγὴν ἴσχει καὶ χρόνιον ἄλγημα πλευρᾶς πραΰνει, ῥήγματα δὲ καὶ σπάσματα μετ' ὄξους πινομένη· στρέμματα δὲ θεραπεύει ἀναληφθεῖσα κηρωτῇ ῥοδίνῃ. ὄνων δὲ καὶ ἡ τῶν ἵππων, αἱμορραγίας ἵστησιν, ὠμή τε καὶ κεκαυμένη ὄξει μιγεῖσα. ἡ δὲ τῆς ἐξ ἀγέλης ὄντος ποηφάγου, ξηρὰ χυλισθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ ποθεῖσα σκορπιοπλήκτοις σφόδρα βοηθεῖ. περιστερᾶς δὲ, θερμαντικωτέρα καὶ καυστικωτέρα. κριθίνῃ ὠμηλύσει μιγνυμένη· σὺν ὄξει δὲ χοιράδας διαφορεῖ· ἄνθρακάς τε περιρρήσσει σὺν μέλιτι καὶ λινοσπέρμῳ καὶ ἐλαίῳ λεανθεῖσα, πυρίκαυτά τε θεραπεύει. καὶ ἡ

καὶ ἡ τῶν ἀλεκτορείδων δὲ ταῦτα ποιεῖ, ἐνδεέστερον μέντοι· πλὴν ἰδίως πρὸς μύκητας θανασίμους καὶ κώλου ἀλγήματα ἁρμόζει μεθ' ὄξους ἢ οἴνου πινομένη. πελαργοῦ δὲ σὺν ὕδατι ποθεῖσα ἐπιληπτικοῖς ἁρμόζειν πιστεύεται. γυπὸς ὑποθυμιαθεῖσα, ἔμβρυα ἐκτινάσσειν παραδέδοται. μυῶν, λεῖα σὺν ὄξει ἀλωπεκίας καταχριομένη θεραπεύει· σὺν λιβανωτῷ δὲ καὶ οἰνομέλιτι πινομένη λίθους ἐκκρίνει· προστιθέμενα δὲ παιδίοις τὰ μυόχοδα κοιλίαν πρὸς ἔκκρισιν ἐρεθίζει. κυνὸς δὲ ἡ ἐν τοῖς κυνοκαύμασι ληφθεῖσα, ξηρὰ πινομένη μεθ' ὕδατος ἢ οἴνου, κοιλίαν ἐφίστησιν. ἡ δὲ τῶν ἀνθρώπων πρόσφατος καταπλασθεῖσα, ἀφλέγμαντα μετὰ τοῦ παρακολλᾶν φυλάττει τὰ τραύματα· ξηρὰ δὲ μετὰ μέλιτος διαχριομένη ἐπὶ συναγχικῶν, βοηθεῖν παραδίδοται. ἡ δὲ τοῦ χερσαίου κροκοδείλου, ἁρμόζει ἐπὶ τῶν γυναικῶν, πρὸς εὔχροιαν καὶ στίλβωσιν* τῶν προσώπων. καλλίστη δέ ἐστιν ἡ λεπτοτάτη καὶ εὔθρυπτος, κούφη τε ὥσπερ ἄμυλον, ταχέως τε χυλουμένη ὑπὸ ὑγροῦ· διατριβεῖσά τε ὕποξυς καὶ ζυμίζουσα τὴν ὀσμήν. δολίζουσι δὲ αὐτὴν, ψάρας ὀρύζῃ τρέφοντες, καὶ τὴν ἄφοδον ὁμοίαν οὖσαν πωλοῦντες. οἱ δὲ, ἄμυλον ἢ κιμωλίαν φυρῶντες, καὶ

Gallinaceum verò omnia eadem, ſed inefficacius præſtat: priuatim tamen contra venena fungorum, & coli cruciatus ex aceto aut vino bibitur. Ciconiæ fimũ, ſi ex aqua hauriatur, comitialibus prodeſſe credunt. Vulturini fimi nidore partus excuti produntur. Murinũ detritũ cum aceto, & illitũ, alopeciis medetur: cũ thure & mulſo calculos expellit: ſubditæ infantibus muſcerdæ, alui deiectionẽ promouent. Caninum quod flagrãtiſsimo canis ſydere fuerit exceptum, cũ vino aut aqua potũ, ſiſtit aluum. Humanum ſtercus illitum, vulnera ab inflammatione vindicat, & obiter intumeſcere non patitur: ſed ea ſtatim glutinat: ſicco ex melle anginæ perungi cõmodiſsimè tradũtur. Terreſtris crocodili fimũ, crocodileã vocant, quæ mulieribus colorẽ nutrit in facie, nitoréq; ſeruat. Optima eſt cãdidiſsima & friabilis, amyli modo, minimè ponderoſa, in humore ſtatim eliqueſcẽs: quæ cũ teritur, fermẽti acorẽ quadãtenus refert. Adulterãt eam ſturnorũ fimo quos captos oryza paſcunt, ipſúmque nõ diſsimile vendunt. Alij amylum aut cimoliam miſcẽt, & ad-

& adscito anchusæ colore per rarũ cribrum paulatim exprimũt, vt se cõtrahat in vermiculorũ speciẽ: qui siccati pro crocodilea væneunt. Inter omnes conuenire inuenio, humanum stercus caninúmq; gutturi impositum, anginis auxiliari.

Vrina. Cap. XCIX.

Humanam vrinã suá cuiq; bibere, contra viperæ morsus, ac venena, incipiẽtemq́, aquã inter cutẽ proderit: scorpionis, viperæ marinorũ, draconísque morsus ea cõuenientissimè fouentur. Canina ad perfundendos canis morsus idonea est: pruritus & lepras nitro addito expurgat, sed vetus vlcera capitis manãtia, furfures, psoras, & feruidas eruptiones, multò magis abstergit: nomas, & præcipuè genitaliũ, cohibet: auribus infusa manãs pus supprimit: decoctáq; in calyce mali punici, earũ vermiculos abigit. Pueri impubis resorpta vrina, orthopnoicis auxiliatur: decocta in æreo vase cũ melle emẽdat cicatrices, argema, caliginésq;: ex ea & cupro idoneũ auri ferrumen cõficiunt. Quod in vrina subsidit, illitu ignem sacrũ mitigat: feruefactũ cũ cyprino, inditúq;, vuluæ dolores mulcet: stran-

καὶ χροΐζοντες* ἄγχουσῃ δι' ἀραιοῦ κοσκίνου, εἰς ὀλίγον ἀπηθοῦσι· καὶ ξηράναντες ὡς σκωλήκια πωλοῦσιν ἀντὶ ταύτης.*

Περὶ Οὔρων.
Κεφ. ϟθ'.

Οὖρον ἀνθρώπου τὸ ἴδιον ποθὲν, πρὸς ἐχίδνης δήγματα ἁρμόζει, καὶ πρὸς θανάσιμα καὶ ἀρχομένους ὑδρωπας, καὶ πρὸς δῆξιν τῶν θαλασσίων ἐχιδνῶν, καὶ σκορπίου θαλασσίου καὶ δράκοντος ἐπαντλούμενον. τὸ δὲ κυνῶν ἐπαύτλημα, κυνοδήκτοις· καὶ πρὸς λέπρας καὶ κνησμοὺς σμῆγμα σὺν νίτρῳ, τὸ παλαιὸν σμηκτικώτερον ἀχώρων, πιτύρων, ψωρῶν, ἐκζεσμάτων· νομάς τε ἐπέχει, καὶ τὰς ἐν αἰδοίοις ἐγκλυζόμενον· καὶ ὦτα πυοῤῥοοῦντα στέγνοῖ· ἐκβάλλει δὲ καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς σκώληκας ἑψόμενον ἐν σιδίοις ῥόας. τὸ δὲ τοῦ ἀφθόρου παιδὸς καταῤῥοφούμενον, ὀρθοπνοίαις ἁρμόζει· ἑψηθὲν δὲ ἐν χαλκῷ σὺν μέλιτι, οὐλὰς καὶ ἄργεμα καὶ ἀχλῦς ἀποσμήχει· κατασκευάζεται δὲ δι' αὐτοῦ καὶ τοῦ κυπρίου χαλκοῦ ἁρμόζουσα ἐπὶ τοῦ χρυσίου κόλλα. ἡ δὲ ὑποστάθμη τοῦ οὔρου καταχρισθεῖσα* ἐρυσιπέλατα παύει· ἀναζεσθεῖσα δὲ σὺν κυπρίνῳ καὶ προστεθεῖσα, ὀδύνην ὑστέρας παρηγορεῖ·

ὑστερι-

ὑστερικῶς πνιγομένας κουφίζει, βλέφαρά τε ἀποσμήχει καὶ οὐλὰς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ἀποκαθαίρει. τὸ δὲ ταύρειον σὺν σμύρνῃ λεανθὲν καὶ ἐνσταχθὲν, ὠταλγίας παρηγορεῖ. καὶ τὸ συάγειον δὲ τῆς αὐτῆς ἔχεται δυνάμεως· ἰδιαίτερον δὲ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτει καὶ ἐκκρίνει πινόμενον. αἰγὸς δὲ ὕδερωπα τὸν ὑπὸ σάρκα πινόμενον μετὰ νάρδου στάχυος καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν σὺν ὕδατι κυάθων πλῆθος β΄. ἄγειν οὖρα κατὰ κοιλίαν, ἰᾶται δὲ καὶ ὠταλγίας ἐνσταζόμενον. ὄνου δὲ παραδέδοται νεφριτικοὺς ὑγιάζειν.

Περὶ Λυγγουρίου. Κεφ. ρ΄.

*Τὸ δὲ τῆς λυγγὸς, ὃ δὴ λυγγούριον καλεῖται, ἅμα τῷ ἐξουρηθῆναι λιθοῦσθαι πεπίστευται· διὸ καὶ ματαίαν ἔχει τὴν ἱστορίαν. ἔστι γὰρ τὸ καλούμενον ὑπ᾽ ἐνίων ἤλεκτρον πτερυγοφόρον. ὅπερ ποθὲν σὺν ὕδατι, στομάχῳ καὶ ῥευματιζομένῃ κοιλίᾳ ἁρμόζει.

Περὶ μέλιτος.

Κεφ. ρα΄.

Μέλι πρωτεύει τὸ ἀττικὸν, καὶ τούτου τὸ ὑμήττιον καλούμενον, εἶτα τὸ ἀπὸ τῶν κυκλάδων νήσων, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς σικελίας σιμβλίον καλούμενον. ἔστι δὲ δοκιμώτερον τὸ γλυκύτερον καὶ δριμὺ, εὐωδέστερον, ὑπόξανθον, οὐχ ὑγρὸν, ὅλκιμον δὲ καὶ εὔτονον, καὶ ἐν

strangulatus leuat, genas deterget, oculorum cicatrices expurgat. Taurina, si cum myrrha instilletur, aurium dolores lenit. Aprina viribus eisdem prædita est: priuatim comminuit vesicæ calculos, & potu expellit. Caprina ad aquam quæ cutem subijt, cum nardi spica quotidie binis cyathis cum aqua bibitur, vrinámque per aluum extrahit, aurium doloribus instillata medetur. Asinina traditur renum vitiis mederi.

Vrina lyncis. Cap. C.

Lyncis vrinā, q̃ lyncuriū appellāt, simulac excernit, glaciari coiréve in calculi duritiā, vulgo creditū est: quare quod de ea ꝓditū est, vanū esse cōuincitur. Est enim quod à nonnullis vocat̃ succinū pterygophorō, ideo dictū ꝙ pennas ad se alliciat. Id potū ex aqua, stomacho aluóq; fluxiōe laborāti cōuenit.

Mel. Cap. CI.

Principem locū obtinet mel, quod Atticę regionis est, præcipuè ex Hymetto, mox Cycladibus insulis, & è Sicilia, cognomine hybleū. Magis probatur dulcius & acre, odoratius, subflauium, nec humectum, graue, & minimè fluxū, qđ ob sequacē len-

lentitiam non facilè abrumpitur, tractúmq; resilit in digitos. Mel abstergédi vim habet: ora venarum aperit, humores euocat, qua ratione in sordida vlcera sinusque, commodissimè infunditur. Decoctum atq; impositū, abscendenté carné glutinat, medetur impetigini coctum cum liquido alumine & illitū, item auriū sonitui & dolori, cum fossili sale trito, tepidum instillatur: lendes & fœda capitis animalia illitum necat, nudam glãdem recutitis operit, præsertim quæ circuncisione aperta nó est, simile præputium à balineo triginta diebus emolliatur: oculorū caliginem discutit, faucibus, tonsillis, anginæ collutum gargarizatúmve medetur: vrinã ciet, auxiliatur tussi, & à serpéte percussis, cótra haustū meconium, cū rosaceo calidum assumitur: aduersus venena fungorū, & rabiosi canis morsus linctū aut potum proficit: crudū tamen aluū inflat, tussim lacessit, & ea de re despumati vsus aptior est. Primatum tenet in mellis genere vernū, deinde æstiuū, hybernū verò, vtpote quod crassius cóstet, deterrimum reputatur ceraginis halitum expirat.

καὶ ἐν τῷ ἑλκυσθῆναι ἀνατρέχον ὡς ἐπὶ τὸν δάκτυλον. Δύναμιν δὲ ἔχει σμηκτικὴν, ἀναστομωτικὴν, ὑγρῶν προσκλητικὴν, ὅθεν ἁρμόζει ἕλκεσι ῥυπαροῖς καὶ κόλποις ἐγκλυζόμενον. ἑψηθὲν δὲ καὶ ἐπιτεθὲν, παρακολλᾷ τὰ ἀφεστῶτα σώματα, λειχῆνάς τε θεραπεύει ἑψόμενον μετὰ στυπτηρίας ὑγρᾶς καὶ καταχριόμενον· ἤχους τε τοὺς ἐν ὠσὶ καὶ ἀλγήματα σὺν ἁλσὶν ὀρυκτοῖς λείοις ἐνσταζόμενον χλιαρόν· καὶ φθεῖρας καὶ κόνιδας φθείρει καταχριόμενον, λειποδέρμοις τε τοὺς μὴ ἐκ περιτομῆς, ἀποκαθίστησι μαλασσομένης τῆς πόσθης τῷ μέλιτι, μάλιστα ἀπὸ βαλανείου ἐφ' ἡμέρας λ΄. ἀποκαθαίρει δὲ καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, καὶ τὰ περὶ βρόγχον καὶ παρίσθμια καὶ συνάγχας διαχριόμενον καὶ ἀναγαργαριζόμενον θεραπεύει· κινεῖ δὲ καὶ οὖρα, καὶ βηξὶν ἁρμόζει, καὶ τοῖς ὑπὸ ἑρπετῶν δηχθεῖσι· καὶ πρὸς μήκωνος πόσιν μετὰ ῥοδίνου θερμὸν λαμβανόμενον· καὶ πρὸς μύκητας καὶ λυσσοδήκτους ἐκλειχόμενον ἢ πινόμενον· ἔστι μέντοι τὸ ὠμὸν φυσῶδες κοιλίας, καὶ βηχὸς ἐρεθιστικὸν, ὅθεν ἐξηφρισμένῳ δεῖ χρῆσθαι. προτερεύει δὲ τὸ ἐαρινὸν, εἶτα τὸ θερινόν· τὸ δὲ χειμερινὸν παχύτερον ὂν χεῖρον, καὶ *ἐξανθισμοῖς ποιοῦν.

Mel

Περὶ Μέλι-

Περὶ Μέλιτος ἐν σαρδωνίᾳ.

Κεφ. ρϐʹ.

*Τὸ δὲ ἐν σαρδωνίᾳ γινόμενον μέλι, πικρὸν διὰ τὴν τοῦ ἀψινθίου νομήν· ἁρμόζει δὲ πρὸς ἐφήλιδας καὶ σπίλους τοὺς ἐν προσώπῳ καταχρισθέν.

Περὶ Μέλιτος ποντικοῦ.

Κεφ. ργʹ.

‡ Γεννᾶται δὲ καὶ ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ κατά τινας καιροὺς διά τινων ἀνθῶν ἰδιότητα μέλι· ὃ τοὺς φαγόντας ἐξίστησι μετὰ ἐφιδρώσεως. βοηθοῦνται δὲ πήγανον ἐσθίοντες καὶ τάριχος, καὶ οἰνόμελι πίνοντες, ὁσάκις ἂν ἐμέσωσι τὰ αὐτὰ προσφερόμενοι. ἔστι δὲ δριμὺ, καὶ πταρμοὺς κατὰ τὴν ὄσφρησιν κινοῦν. θεραπεῦον ἔφηλιν, καταχρισθὲν μετὰ κόστου, μετὰ δὲ ἁλὸς, πελιώματα αἶρον.

Περὶ Σακχάρου μέλιτος. Κεφ. ρδʹ.

* Καλεῖται δέ τι καὶ σάκχαρον εἶδος ὂν μέλιτος ἐν ἰνδίᾳ πεπηγότος καὶ τῇ εὐδαίμονι ἀραβίᾳ, εὑρισκόμενον ἐπὶ τῶν καλάμων, ὅμοιον τῇ συστάσει ἁλσὶ, καὶ θραυόμενον ὑπὸ τοῖς ὀδοῦσι καθάπερ οἱ ἅλες, ἔστι δὲ εὐκοίλιον, εὐστόμαχον διεθὲν ὕδατι καὶ ποθέν· ὠφελοῦν κύστιν κεκακωμένην καὶ νεφρούς· καθαίρει δὲ καὶ τὰ τὰς κόρας ἐπισκοτοῦντα ἐπιχριόμενον.

Περὶ Κηροῦ.

Mel Sardoum.

Cap. CII.

Quod in Sardinia gignitur mel, amarum est: quoniam apes inibi absinthio vescantur: quo vitia cutis in facie & maculæ aptissimè perunguntur.

Mel Ponticum.

Cap. CIII.

Heracliæ in ponto quibusdam anni temporibus, propria quorundam florum dote, mel conflatur: quod qui edêre, mẽte abalienantur, ac sudore diffluunt. Remedio sunt, esitata ruta, & salsamẽta, aut epotũ mulsum, resumpta, quoties vomitione reiiciũtur. acre autẽ est, & olfactu sternutamenta mouet. Quod cum costo illitum, fœminarum cutem emendat, & cum sale sugillationes rapit.

Mel Saccharum.

Cap. CIIII.

Est & aliud concreti mellis genus, quod saccharon nominatur. In India verò, & felici Arabia in arundinibus inuenitur: salis modo coactum est, dẽtibus, vt sal, fragile, aluo idoneũ, & stomacho vtile, si aqua dilutum bibatur: vexatæ vesicę renibúsque auxiliatur, illitũ ea discutit, quæ tenebras oculorũ pupillis offundunt.

n Cera.

Cera. Cap. CV.

Cera optima est subfulua, subpinguis, pura, odorata, & halitũ quadamtenus melleũ referẽs, natione Pontica, aut Cretica. Secundum locum obtinet candicãs, & suapte natura pinguis. Cãdida fit hoc modo: Ex ea radũt album syncerúmque, atq; trans fundunt in vas, quod satis habeat marinæ ex alto petitæ, inspersoque nitri momẽto, decoquunt: cúmque iterum tertióve inferbuit, separatum vas refrigerant, ac ceræ pastillum eximunt, detersa sorde, si qua fortè adhæsit: tum denuo indita noua maris aqua feruet, vti retulimus: & vase dempto ex igne, fundum ollulæ nouæ aqua frigida madefactũ, in ceram summam suspensa manu intingunt, quo celerius cõcrescat, & quãminima portio extrahatur. Suscepto primo ceræ orbiculo, iterum vasis imum aqua refrigeratum, tantisper in ceram immitti debet, dum tota excipiatur. Orbiculi lino cõsuti, interuacante spatio, suspenduntur, & interdiu, continuò sub sole noctu sub luna asperguntur, vsque dum perfectè albescant. Verum si eximius ille candor desideretur eadem

Περὶ Κηροῦ. Κεφ. ρε.

Κηρὸς ἄριστός ἐστιν ὁ ὑπόκιρρος καὶ ὑπολίπαρος, εὐώδης τε καὶ ποσὴν μελιτώδη ἀποφορὰν ἔχων, ἔτι δὲ καθαρὸς καὶ γένει ποντικὸς ἢ κρητικός. ὁ δὲ ἔκλευκος, τῇ φύσει δὲ λιπαρὸς, δευτερεύει. λευκαντέον δὲ κηρὸν οὕτω· κατακνίσας αὐτοῦ τὸ λευκὸν καὶ καθαρὸν, ἔμβαλε εἰς χύτραν καινὴν, καὶ ἐπιχέας θαλάσσης πελαγίας τὸ αὔταρκες, ἕψε βραχὺ νίτρον προσεμπάσας· ὅτε δὲ ἀναζέσει δὶς ἢ τρὶς, καθελὼν τὴν χύτραν καὶ ἐάσας ψυχθῆναι, ἀναιροῦ τὸν τροχίσκον, καὶ ἀποξύσας εἴ τις ἄρα αὐτῷ ὑπάρχει ῥυπαρία, ἕψε ἐκ δευτέρου ἄλλο θαλάσσιον ὕδωρ ἐπιδοὺς, ἀναζέσαντος δὲ πάλιν τοῦ κηροῦ ὡς δεδήλωται, ἀνελοῦ τὸ ἀγγεῖον ἀπὸ τοῦ πυρὸς, καὶ λαβὼν καινοῦ χυτριδίου τὸν πυθμένα, προνενοτισμένον ὕδατι ψυχρῷ. κάθες πράως εἰς τὸν κηρὸν, ἀκροθιγῶς ἐμβάπτων, πρὸς τὸ ἐλάχιστόν τι αὐτοῦ ἀφελκυσθῇ, καὶ καθ' ἑαυτοῦ πήγνυσθαι. ἀνελκόμενος δὲ τὸν πρῶτον κυκλίσκον ἀφαιροῦ καὶ ἐκ δευτέρου κάθες τὸν πυθμένα ψύχων ὕδατι. καὶ τὸ αὐτὸ ποίει, ἕως ἂν ἅπαντα ἀναλάβῃς. λοιπὸν λίνῳ διαρράψας τὰ κυκλίσκια διεστῶτα ἀπ' ἀλλήλων κρέμασον. ἡμέραν μὲν εἰς ἥλιον συνεχῶς ἐπινοτίζων αὐτά· νυκτὸς δὲ ὑπὸ τὴν σελήνην τίθει, ἕως ἂν λευκὰ γένηται. εἰ δὲ ἄγαν τις θέλει λευκὸν ποιῆσαι, τὰ μὲν

τὰ μὲν λοιπὰ ὡσαύτως ἐνεργείτω, ἑψέτω δὲ πλεονάκις. τινὲς δὲ ἀντὶ πελαγίας θαλάσσης, ἐν ἅλμῃ δριμυτάτῃ ἕψουσι τὸν προειρημένον τρόπον ἅπαξ ἢ δίς· εἶτα ἀναιροῦνται λαγηνίῳ λεπτῷ, καὶ περιφερεῖ, λαβὴν ἐν ἑαυτῷ ἔχοντι· εἶτα κυκλίσκια ἐπὶ πόας πυκνῆς ἐπιθέντες ἡλιάζουσιν, ἕως ἂν λευκότατος γένηται. παραινοῦσι δὲ ἔαρος ἐπὶ τοῦτο ἔρχεσθαι, ὅτε καὶ ὁ ἥλιος τῇ σφοδρότητι ἀνεῖται, καὶ νοτίδα παρέχει, πρὸς τὸ μὴ τήκεσθαι. Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶς κηρὸς θερμαντικήν, μαλακτικήν, πληρωτικήν τε μετρίως· μίγνυται δὲ καὶ ἐν ῥοφήμασιν ἐπὶ τῶν δυσεντερικῶν, καταπινόμενος δὲ μεγέθη κεγχριαῖα δέκα, οὐκ ἐᾷ τυροῦσθαι ἐπὶ τῶν τιθηνουσῶν τὸ γάλα.

Περὶ Προπόλεως. Κεφ. ρϛʹ.

Πρόπολιν παραληπτέον τὴν ξανθὴν καὶ εὐώδη καὶ στυρακίζουσαν, μαλακήν τε ἐν τῷ ὑπερξήρῳ, καὶ μαστίχης τρόπον ἐφελκομένην. ἔστι δὲ θερμαντικὴ ἄγαν καὶ ἐπισπαστική, καὶ σκολόπων ἑλκυστική. ἀρήγει δὲ καὶ βηξὶ παλαιαῖς ὑποθυμιωμένη, αἴρει δὲ καὶ λειχῆνας ἐπιτιθεμένη· εὑρίσκεται δὲ περὶ τοῖς στόμασι τῶν σμηνίων φύσει κηροειδής.

Περὶ Πυρῶν.

Κεφ. ρζʹ.

Πυροὶ πρὸς ὑγείας χρῆσιν ἄριστοι,

eadem factitari, & identidem recoqui operæpretiũ est. Nec desunt, qui pro marina, in muria, quàm acerrima semel aut iterum excoquant: dein lagunc̃ula tenui, rotunda, ansam habente, extrahunt: postea orbiculos, substrato affatim cespite herboso, insolant, donec candorem summum contraxerit. Præcipiunt hoc obeundum munus vere, cum sol re remissa vehementia humorem pariat, vt non facilè liquetur. Cera omnis mollit, calfacit, modicè explet corpora: datur in sorbitione dysentericis, ac milij magnitudine decem grana ceræ hausta, lac in nutricibus non patiuntur coagulari.

Propolis. Cap. CVI.

Propolis eligi debet flaua, odorata, styracẽ referens, in veheméti ariditate mollis, & mastiches more ductilis. Magnopere calfacit, & euocat: aculeos, & omnia infixa corpori extrahit, in vetere tussi suffita proficit, impetigines admota tollit: ea in aluéariorum foribus, cerosæ naturæ inuenitur.

Triticum. Cap. CVII.

Optima è tritici generibus ad secundę valetudinis vsus ha

bentur, quæ recentia, & iã perfectè adulta, colorem luteũ referunt: dein sequuntur trimestria, quæ nonnullis sitania nominantur. Itaque cruda in cibis teretes tineas gignunt, canum morsibus prosunt, mansa & imposita: confectus eorum similagine panis, plus alit, quàm cibarius: è trimestrium farina panis leuiorem cibum præbet, & qui facile in mẽbra demandetur. Farina eorũ cum hyoscyami succo illinitur aduersus neruorũ fluxiones, quas Græci rheumatismos vocãt. Itẽ contra interaneorum inflationes, lentigines ex aceto mulso tollit. Furfures autẽ in acri aceto decocti, turgentes mammas sedant: viperarum ictibus auxiliantur, & torminosis prosunt. Farinaceũ fermentũ calfaciendi, extrahẽdíq; vim habet: priuatim callos pedũ, clauosq; extenuat, & cætera tubercula furunculósq; ex sale cõcoquit, & aperit. Sitaniorũ farina, contra venenatos ictus cũ aceto aut vino, cõmodissimè illinitur: eadẽ si decocta in glutini modũ delingatur, cruẽtis excreationibus ꝓderit: cõtra tussim, & exasperatas arterias, cum mẽtha & butyro decocta, efficax est.

Tritici

οἱ πρόσφατοι καὶ τελείως ἠδρηκότες, τῇ χρόᾳ μηλίζουσιν· εἶτα μετὰ τούτους οἱ τριμηνιαῖοι, λεγόμενοι δὲ ὑπό τινων σιτάνιοι. ὠμοὶ οὖν βρωθέντες, ἕλμινθας στρογγύλας γεννῶσι, μασσηθέντες δὲ καὶ καταπλασθέντες, ὠφελοῦσι κυνοδήκτοις. ὁ δὲ ἐκ τῆς σεμιδάλεως αὐτῶν γινόμενος ἄρτος, εὐτροφώτερός ἐστι τοῦ συγκομιστοῦ. ὁ δὲ ἐκ τῶν σιτανίων ἀλεύρων, κουφότερος καὶ εὐανάδοτος. τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἄλευρον σὺν ὑοσκυάμου χυλῷ, καταπλάσσεται πρὸς νεύρων ῥευματισμοὺς, καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις ἐντέρων, σὺν ὀξυμέλιτι δὲ φακοὺς αἴρει. τὸ δὲ πίτυρον σὺν ὄξει δριμεῖ λέπρας ἀφίστησι καταπλασσόμενον θερμὸν, καὶ πάσης φλεγμονῆς ἐν ἀρχῇ κατάπλασμα σύμφορον, μετὰ δὲ πηγάνου ἀφεψήματος ἑψηθὲν, μαστοὺς σπαργῶντας παύει, καὶ ἐχιοδήκτοις ἁρμόζει, καὶ στροφουμένοις. ἡ δὲ ἐκ τῶν ἀλεύρων ζύμη θερμαντικὴ οὖσα καὶ ἐπισπαστική· ἰδίως τὰ ἐν πέλμασι λεπτύνει, καὶ τὰ ἄλλα φύματα, καὶ δοθιῆνας σὺν ἁλσὶν ἐκπέσσει καὶ ἀναστομοῖ. τὸ δὲ τῶν σιτανίων πυρῶν ἄλευρον, ἰοβόλοις ἁρμόζει καταπλαττόμενον ἐν ὄξει ἢ οἴνῳ· ἑψηθὲν δὲ τρόπον κόλλης καὶ ἐκλειχόμενον, αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖ· καὶ πρὸς βῆχας καὶ ἀρτηρίας τραχυσμοὺς, σὺν ἡδυόσμῳ καὶ βουτύρῳ ἑψηθὲν ποιεῖ.

καὶ ἡ ἐξ

καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν τῶν πυρῶν γύρις ἑψηθεῖσα σὺν μελικράτῳ, ἢ ὑδρελαίῳ, πᾶσαν διαφορεῖ φλεγμονήν. καὶ ὁ ἄρτος σὺν μελικράτῳ ἑφθὸς καὶ ὠμὸς καταπλασσόμενος, πᾶσαν φλεγμονὴν παραμυθεῖται μαλακτικώτατος ὑπάρχων, καὶ παρυποψύχων· μιγεὶς πόαις ἢ χυλοῖς τισίν. ὁ δὲ παλαιὸς καὶ ξηρὸς καθ' ἑαυτὸν μιγεὶς τισίν, ἵστησι κοιλίαν ῥέουσαν. ἅλμῃ δὲ βραχεὶς ὁ πρόσφατος καὶ καταπλασθεὶς, παλαιοὺς λειχῆνας ἰᾶται. * κόλλα δὲ ἡ γινομένη ἐκ τῆς σεμιδάλεως καὶ γύρεως πρὸς τὴν τῶν βιβλίων κόλλησιν, ἁρμόζει ἐπὶ αἱμοπτοϊκῶν ὑγροτέρα καὶ χλιαρὰ καταρροφουμένη, κοχλιαρίου πλῆθος.

Περὶ Κριθῆς. Κεφ. ρη'.

Κριθὴ δὲ ἀρίστη ἡ λευκὴ καὶ καθαρὰ, ἀτροφωτέρα δὲ πυροῦ. τοῦ μέντοι γινομένου ἐξ αὐτῆς ἀλφίτου ἡ πτισάνη τροφιμωτέρα, διὰ τὴν ἐν τῇ ἑψήσει χύλωσιν. ποιοῦσα δὲ πρὸς τὰς δριμύτητας καὶ τὰς περὶ ἀρτηρίαν τραχύτητας καὶ ἑλκώσεις πρὸς ἃς καὶ ἡ πυρίνη πτισάνη ἁρμόζει τροφιμωτέρα καὶ οὐρητικωτέρα οὖσα. κατασπᾷ δὲ καὶ γάλα συνεψηθεῖσα μαράθρου σπέρματι, καὶ ῥοφουμένη. ἔστι δὲ οὐρητικὴ σμηκτικὴ, φυσώδης, κακοστόμαχος, συμπεπτικὴ οἰδημάτων.

δια-

Tritici pollen ſi ex aqua mulſa, aut hydrelæo decoquatur, omnem diſcutit inflammationem. Panis & crudus, & coctus cum aqua mulſa inflammationes omneis illitu mulcet: cum emolliat, & quadamtenus refrigeret: ſed herbis ſuccíſve huic rei accommodatis admiſceatur. Vetus panis aridus, adiectis conuenientibus, citam aluum cohibet. Recens muria maceratꝰ, illitu vetuſtas impetigines ſanat. Glutinum ex ſimilagine, & polline, quo chartæ glutinantur, ſanguinem excreãtibus prodeſt, ſi liquidus ac tepidum cochlearis menſura detur ſorbendum.

Hordeum. Cap. CVIII.

Hordeũ optimũ eſt candidũ purúmq;, id minus q̃ triticum alit. Ptiſana tamẽ ob cremorẽ in decoctione redditũ, plus alimẽti præbet, q̃ polẽta ex hordeo facta. Contra acrimonias atq; gutturis ſcrabritias, exulcerationéſq; pollet: quibus etiam triticea ptiſana præſidio eſt: ſed plus alit, magiſq; vrinã mouet. Lac abũdè ſuppeditat, ſi cũ fœniculi ſemine decocta ſorbeatur. Hordeũ abſterget, vrinam ciet, inflationẽ parit, ſtomacho aduerſatur, tumores cõcoquit.

Farina hordeacea decoquitur in mulſa aqua cum fico, vt inflammationes collectioneſque diſcutiat: duritias cum reſina, & fimo columbarum concoquit: cum meliloto autem, & papaueris calyce dolores finit, qui latus excruciant: aduerſus inteſtinorum inflationes cum lini ſemine, fœnogræco, & ruta, illini iuuat: ſtrumas cũ pice liquida, cera, oleo, & impubis pueri vrina, ad cõctionem perducit: & cum myrto, aut vino, aut malicorio, aut ſylueſtribus pyris, aut rubo, alui profluuia ſiſtit: podagricis inflãmationibus, cum cotoneis aut aceto prodeſt: decocta in acri aceto, modo quo hordeaceum cataplaſma, & calida impoſita, lepris medetur. Cremor verò farinæ ex aqua, atq; cũ pice, & oleo decoctus, puri mouẽdo eſt: cũ aceto ſubactus itidem, & cum pice, contra articulorũ fluxiones prodeſt. Farina ex his aluum cohibet, inflammationesq; mitigat.

Zythum. Cap. CIX.

Ex hordeo pot⁹ fit, cui Zytho nomẽ eſt. Is vrinã cit, renes & neruos tentat, mẽbranis, præſertim cerebrũ veſtiẽtibus, officit: inflationẽ parit, vitioſum

ſuc-

διαφορεῖ δὲ τὸ ἄλευρον αὐτῆς μετὰ σύκων καὶ μελικράτου ἑψηθὲν οἰδήματα καὶ φλεγμονάς· συμπέσσει δὲ καὶ τὰς σκληρίας μετὰ πίσσης καὶ ῥητίνης καὶ περιστερᾶς κόπρου· σὺν μελιλώτῳ δὲ καὶ κωδίαις ἀνωδυνίαν παρέχει τοῖς πλευρὰν ἀλγοῦσι· καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις ἐντέρων μετὰ λινοσπέρμου καὶ τήλεως καὶ πηγάνου· μετὰ δὲ πίσσης ὑγρᾶς καὶ κηροῦ καὶ οὔρου παιδὸς ἀφθόρου καὶ ἐλαίου, χοιράδας ἐκπέπτει. Σὺν μυρσίνῃ δὲ ἢ οἴνῳ ἢ ἀχράσιν ἢ βάτῳ ἢ σιδίοις, κοιλίας ῥεύματα ἵστησι· σὺν κυδωνίῳ δὲ ἢ ὄξει, ποδαγρικὰς φλεγμονὰς ὠφελεῖ· ἑψηθὲν δὲ μετὰ ὄξους δριμέος ὃν τρόπον ὠμὴ λύσις, καὶ θερμὸν ἐπιτιθέμενον, λέπρας ὑγιάζει. χυλωθὲν δὲ τὸ ἄλευρον σὺν ὕδατι καὶ ἑψηθὲν σὺν πίσσῃ καὶ ἐλαίῳ, πυοποιόν ἐστι· Σὺν ὄξει ἢ χυλωθὲν καὶ ἑψηθὲν μετὰ πίσσης, πρὸς τὰ τῶν ἄρθρων ῥεύματα ἁρμόζει· τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἄλευρον κοιλίας σταλτικὸν, καὶ φλεγμονῶν πραϋντικόν.

Περὶ Ζύθου. Κεφ. ρθ΄.

Ζύθος σκευάζεται ἐκ τῆς κριθῆς. ἔστι δὲ διουρητικὸς, καὶ νεφρῶν καὶ νεύρων ἁπτικὸς, καὶ μάλιστα μηνίγγων κακωτικός· πνευματωτικός τε καὶ γεννητικὸς κακο-

χυμιῶν,

χυμῶν, καὶ ἐλεφαντιάσεως ποιητικός. εὐεργὴς δὲ καὶ ὁ ἐλέφας γίνεται βρεχόμενος αὐτῷ.

succũ creat, elephãtiasin gignit: perfusũ Zytho ebur, obsequiosũ & operi tractabile redditur.

Περὶ Κούρμιθος. Κεφ. ρί.

Καὶ τὸ καλούμενον δὲ κοῦρμι, σκευαζόμενον δὲ ἐκ τῆς κριθῆς, ᾧ καὶ ἀντὶ οἴνου πόματι πολλάκις χρῶνται, κεφαλαλγές ἐστι καὶ κακόχυμον, καὶ τῶν νεύρων βλαπτικόν. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ πυρῶν τοιαῦτα πόματα, ὡς ἐν τῇ πρὸς ἑσπέραν ἰβηρείᾳ καὶ βρετανίᾳ.

Curmi. Cap. C X.

Fit & ex hordeo potus, quẽ curmi nominãt, eóq; sæpe potu, pro vino vtũtur: verùm dolorem capitis mouet, malum succũ gignit, neruis nocet. Cõsimilia etiã potus genera ex tritico fieri solent, in Iberia, quæ occidentẽ spectat, & Britãnia.

Περὶ Ζειᾶς. Κεφ. ριά.

Ζειὰ διττή· ἡ μὲν γὰρ ἁπλῆ, ἡ δὲ δίκοκκος καλεῖται, ἐν δυσὶν ἐλύτροις ἔχουσα συνεζευγμένον τὸ σπέρμα. ἔστι δὲ τροφιμωτέρα μὲν κριθῆς, εὔστομος· ἀτροφωτέρα δὲ πυρῶν ἀρτοποιουμένη.

Zea, seu semen. Cap. C X I.

Zea duorum generum est: vna simplex, altera in geminis putaminibus grana bina iũcta gerit, ob id dicoccos appellaĩ. Plus quàm hordeũ alit, ori grata: digeritur in panificia, minus quàm triticum alens.

Περὶ Κρίμνου. Κεφ. ριϐ.

Κρίμνον ἀδρότερόν ἐστι τῇ κατεργασίᾳ τοῦ ἀλεύρου γινόμενον ἔκ τε ζείας καὶ πυροῦ, ἐξ οὗ ὁ πολτὸς γίνεται. ἔστι δὲ ἱκανῶς τρόφιμον καὶ εὐκατέργαστον, σταλτικώτερον δὲ κοιλίας τὸ ἀπὸ τῆς ζείας μάλιστα προφωχθείσης.

Crassior farina. Cap. CXII.

Crimnon crassior est ex Zea triticóque farina, ex qua pultem faciunt. Abundè alit, facilè conficitur, aluum vehementius adstringit, si Zea, ex qua fit, prius torreatur.

Περὶ Ὀλύρας. Κεφ. ριγ΄.

Καὶ ἡ ὄλυρα δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστὶ τῆς ζειᾶς, ἀτροφωτέρα δὲ κατὰ ποσὸν ἐκείνης· ἀρτοποιεῖται δὲ καὶ αὐτή. καὶ κρίμνον ἐξ αὐτῆς ὡσαύτως γίνεται.

Περὶ Ἀθή-

Siligo. Cap. C X I I I.

Eidem generi sigillo adscribitur, sed minus aliquanto nutrit: in panes, vt Zea, cogitur. Fit quoq; è siligine crassior farina, quam Græci crimnon vocitãt.

Athera. Cap. CXIIII.

Athera ex Zea fit tenuissimè molita: est auté sorbitio, quasi liquida pulticula, infantibus conueniens, & cataplasmatis efficax.

Tragos. Cap. CXV.

Tragos quandam halicæ frugis figuram gerit: multò minus, quàm Zea nutrit, quòd multum aceris habeat: quare ægrius conficitur, aluúmq; magis emollit.

Auena. Cap. CXVI.

Auena genicula quædam habet, folio & stipula triticũ imitatur, & in cacuminibus depédentes paruulas veluti locustas bipedes gerit, in quibus semen continetur, vtile ad cataplasmata, vti hordeum. Pulte huius aluus sistitur, prodest tussiẽtibus in sorbitione succus.

Oryza. Cap. CXVII.

Oryza frugum generis est, in palustribus riguísq; nascens. Mediocriter alit, sed aluum supprimit.

Halica. Cap. CXVIII.

Halica fit ex Zea, quã dicoccon appellauimus: plus alit, q̃ oryza: aluũ magis cohibet, stomacho longè vtilior. decocta in aceto illitáque lepras tollit, vnguium

Περὶ Ἀθήρας. Κεφ. ριδ΄.

Ἀθήρα δὲ ἐκ τῆς ἀληλεσμένης εἰς λεπτὸν ζειᾶς σκευάζεται· ἔστι δὲ ῥόφημα ὥσπερ πολτάριον ὑγρὸν, παιδίοις ἁρμόδιον· ποιεῖ δὲ καὶ εἰς τὰ καταπλάσματα.

Περὶ Τράγου. Κεφ. ριε΄.

Τράγος τὸ σχῆμα μὲν παραπλησίως τῷ χόνδρῳ ἔοικεν· ἀτροφώτερος δὲ παραπολὺ ζειᾶς, διὰ τὸ πολὺ ἔχειν τὸ ἀχυρῶδες. διὸ καὶ δυσκατέργαστός ἐστι, καὶ κοιλίας μαλακτικός.

Περὶ Βρώμου. Κεφ. ρις΄.

Βρῶμος κάλαμός ἐστι, πυρείοις ὅμοιος καὶ τοῖς φύλλοις, γόνασι δὲ διειλημμένος. καρπὸν δὲ ἔχει ἐπ' ἄκρῳ ὥσπερ ἀκρίδια δίκωλα, ἐν οἷς τὸ σπέρμα χρήσιμον εἰς καταπλάσματα ὡς ἡ κριθή. καὶ πόλτος δὲ ἐξ αὐτοῦ γίνεται σταλτικὸς κοιλίας. ὁ δὲ ἐξ αὐτοῦ χυλὸς ῥοφούμενος βήσσουσιν ἁρμόζει.

Περὶ Ὀρύζης. Κεφ. ριζ΄.

Ὄρυζα τῶν σιτηρῶν ἐστιν εἶδος, φυομένη ἐν ἑλώδεσι τόποις καὶ ὑγροῖς. τρόφιμος δὲ μετρίως καὶ κοιλίας σταλτική.

Περὶ Χόνδρου. Κεφ. ριη΄.

Ὁ δὲ χόνδρος γίνεται μὲν ἐκ τῆς καλουμένης δικόκκου ζέας· τροφιμώτερος δὲ ὀρύζης στυπτικώτερος κοιλίας. εὐστομαχώτερος δὲ μᾶλλον. αἴρει δὲ καὶ λέπρας σὺν ὄξει ἑψη-

ἑψηθεὶς καὶ καταχρισθεὶς, καὶ λεπροὺς ὄνυχας ἀφίστησι, καὶ αἰγιλώπια ἀρχόμενα θεραπεύει. ἔγκλυσμά τε τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ τοῖς μετ' ἀλγήματος δυσεντερικοῖς εὔθετον.

Περὶ Κέγχρου. Κεφ. ριθ'.

Κέγχρος ἀτροφωτέρα τῶν λοιπῶν σιτηρῶν, ἀρτοποιηθεῖσα δὲ ἢ ὡς πολτὸς σκευασθεῖσα κοιλίαν ἵστησιν, οὖρα δὲ κινεῖ. φωχθεῖσα δὲ καὶ βληθεῖσα εἰς σάκκους πυριωμένη, στρόφων καὶ τῶν ἄλλων ἀλγημάτων ἐστὶ βοήθημα.

Περὶ Ἐλύμου. Κεφ. ρκ'.

Ἔλυμος, οἱ δὲ μελίνην, τῶν σιτηρῶν ἐστι σπερμάτων, κέγχρῳ ὁμοία· ὁμοίως σιτοποιουμένη καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ ἁρμόζουσα, ἀτροφωτέρα μέντοι τῆς κέγχρου καὶ ἧττον στυπτική.

Περὶ Σησάμου. Κεφ. ρκα'.

Σήσαμον κακοστόμαχον, καὶ δυσωδίας στόματος ποιητικὸν, ὁπόταν βιβρωσκόμενον ἐμμείνῃ μεταξὺ τῶν ὀδόντων· καταπλασθὲν δὲ διαφορεῖ τὰς ἐν νεύροις παχύτητας, καὶ τὰ ἐν ὠσὶ θλάσματα, καὶ φλεγμονὰς καὶ πυρίκαυτα, καὶ κώλων ἀλγήματα, καὶ κεράστου δῆγμα θεραπεύει· σὺν ῥοδίνῳ δὲ κεφαλῆς ἀλγήματα ἐξ ἐγκαύσεως γινόμενα παραμυθεῖται· ἡ δὲ πόα καθεψηθεῖσα ἐν οἴνῳ τὰ αὐτὰ ποιεῖ, μάλιστα δὲ φλεγμοναῖς ὀφθαλμῶν καὶ περιωδυνίαις ἁρμόζει. γίνεται

vnguium ſcabritias extricat, incipientibus ægilopiis medetur. Decoctum dyſentericis, quos excruciat dolor, infuſum, idoneum eſt.

Milium. Cap. CXIX.

Mlium in panes coactum, minus cæteris frugibus alit, ſiſtit pulte ſua aluum, vrinam cit. Torretur milium, feruénſque in ſacco ponitur, vt torminibus, reliquisq; doloribus, ſi foueatur, auxilio ſit.

Panicum. Cap. CXX.

PANICVM frumentaceis ſeminibus annumeratur, milio ſimile, eodémque modo in panes ſubigitur: eoſdem habet vſus, minus tamen & nutrit, & ſtringit.

Ceſama. Cap. CXXI.

SESAMA ſtomacho inutilis cibus, halitus grauitatem facit, quoties inter mandendum commiſſuris dentium inhæſit: neruorum craſsitiem illitu diſcutit, medetur auribus fractis, ambuſtis, inflammationibus, coli doloribus, & ceraſtæ morſibus: capitis dolores, qui æſtuatione concitantur, ex roſacea lenit: eadem efficit harba decocta in vino, præſertim inflammationib⁹ oculorum doloribúsq; prodeſt.

Ex ea

Ex ea fit oleum quo Ægiptij vtuntur.

Lolium. Cap. CXXII.

Lolium quod inter segetes nascitur, molitū, illitu nomas, putrescentia vlcera, gangrænásque emarginat: sanat cum raphanis, sale & aceto feros lichenas: & ex aceto, & sulphure viuo, lepras: strumas quoq; discutit, cum fimo columbino, et lini semine decoctum in vino: rumpit, quæ ægrius ad coctionem perducuntur. Decoctum ex aqua mulsa, vtilissimè ischiadicis illinitur: si cum polenta, thure, myrrha, aut croco suffiatur, cōceptionē adiuuat.

Amylum. Cap. CXXIII.

Amylum ex eo appellatum est, quòd sine mola fiat. Optimū ex trimestri, natione Creticum aut Ægyptium. Ratio faciundi amyli hæc est: Purgatum trimestre triticum madescit quinquies die, &, si fieri potest, nocte: cùm emollitum fuerit, effunditur sensim, sine agitatione, aqua, quò minus cremor vtilis vnà excludatur. vbi molissimum esse videtur mutata aqua pedib⁹ calcari oportet: rursus infusa, teri: tum demum enatantes ibi furfures incerniculo eximēdi,

reliquúmq;

γίνεται δὲ καὶ ἔλαιον ἐξ αὐτῆς ᾧ οἱ αἰγύπτιοι χρῶνται.

Περὶ Αἴρας. Κεφ. ρκβ.

Αἶρα, οἱ δὲ θύαρος, αἶρα ἡ γινομένη ἐν τοῖς πυροῖς ἀλεσθεῖσα. δύναμιν ἔχει περιχαρακτικὴν νομῶν καὶ σηπεδόνων καὶ γαγγραίνης· μετὰ ῥαφανίων καὶ ἁλῶν καταπλασσομένη καὶ λειχῆνας ἀγρίους καὶ λέπρας σὺν θείῳ ἀπύρῳ καὶ ὄξει θεραπεύει· σὺν κόπρῳ δὲ περιστερᾶς καὶ λινοσπέρμῳ ἑψομένη ἐν οἴνῳ χοιράδας διαλύει· καὶ τὰ δύσπεπτα ῥήσσει. ἰσχιαδικούς τε σὺν μελικράτῳ ἑψηθεῖσα καὶ καταπλασσομένη ὠφελεῖ· σὺν ἀλφίτῳ δὲ ἢ σμύρνῃ ἢ κρόκῳ ἢ λιβανωτῷ ὑποθυμιωμένη συνεργεῖ τῇ συλλήψει.

Περὶ Ἀμύλου. Κεφ. ρκγ.

Ἄμυλον ὠνόμασται, διὰ τὸ χωρὶς μύλου κατασκευάζεσθαι. ἄριστον δέ ἐστι τὸ σκευαζόμενον ἐκ πυροῦ σητανίου, κρητικὸν δὲ ἢ αἰγύπτιον. σκευάζεται δὲ ἐκ πυροῦ σητανίου καθαροῦ, βρεχομένου πεντάκις τῆς ἡμέρας, εἰ δυνατὸν δὲ καὶ τῆς νυκτός· ὅταν δὲ μαλακὸς γένηται, δεῖ πρᾳέως τὸ ὕδωρ ἐκχεῖν χωρὶς τοῦ κινεῖν, ἵνα μὴ συνεκκλύζηται τὸ νόσιμον. ἐπὰν δὲ πειραθῇ μαλακώτατος γενόμενος, ἀποχέας τὸ ὕδωρ τρίβειν τοῖς ποσὶν, εἶτα ὕδωρ ἐπιχέοντας τρίβειν· εἶτα ἀναιρεῖσθαι τὸ ὑφιστάμενον πίτυρον ἠθμῷ,

καὶ

καὶ τὸ λοιπὸν διηθήσαντας ἐμβαλεῖν εἰς ὑλιστῆρα, διυλίσαντάς τε εὐθέως ψύχειν ἐπὶ κεραμίδων καινῶν ἐν ἡλίῳ ὀξυτάτῳ· ἔνικμον γὰρ κἂν ἐπ᾽ ὀλίγον μένῃ ὀξίζει. ποιεῖ δὲ πρὸς ὀφθαλμῶν ῥεύματα καὶ κοιλότητας καὶ φλυκταίνας· στέλλει δὲ καὶ αἵματος ἀναγωγὰς πινόμενον, καὶ τὰς περὶ ἀρτηρίαν τραχύνει· μίγνυται δὲ καὶ γάλακτι καὶ προσοψήμασι. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ ζειᾶς βραχείσης καὶ πλυθείσης πρὸς μίαν ἢ δευτέραν ἡμέραν, καὶ ταὐτὸν τρόπον ἀποθλιβείσης διὰ τῶν χειρῶν καὶ ξηρανθείσης ἐν ὀξυτάτῳ ἡλίῳ ὡς προείρηται· τὸ δὲ τοιοῦτον ἄθετον μὲν πρὸς ἰατρικὴν χρῆσιν, πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ εὔθετον.

Περὶ Τήλεως ἀλεύρου. Κεφ. ρκδ´

Τῆλις, καὶ τὸ ἐκ τῆς τήλεως ἄλευρον μαλακτικὴν καὶ διαχυτικὴν ἔχει δύναμιν· καταπλασσόμενον δὲ λεῖον σὺν μελικράτῳ ἑφθῷ, ποιεῖ πρὸς φλεγμονὰς τὰς ἐντὸς, καὶ ἐκτός· σὺν νίτρῳ δὲ καὶ ὄξει λεῖον καταπλασθὲν, σπλῆνα μειοῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς ἐγκάθισμα εἰς τὰ γυναικεῖα ὅσα κατὰ φλεγμονὰς ἢ μύσιν συνίσταται. σμήχει δὲ καὶ τρίχας καὶ πίτυρα, καὶ ἀχῶρας τὸ ἀπόθλιμμα αὐτῆς ἐν ὕδατι ἑψηθείσης· σὺν στέατι δὲ χηνείῳ προστίθεται αὐτὶ πεσσοῦ· μάλασσον καὶ ἀνευρύνον τοὺς περὶ τὴν ὑστέραν τόπους.

χλωρὰ

reliquúmq; quallo ſportíſque ſiccatum tegulis nouis confeſtim torreatur flagrantiſsimo in ſole: nanque ſi pauliſper vdum maneat, acorem concipit. Contra fluxiones oculorum, puſtulas, cauáque vlcera efficax eſt: ſanguinis reiectiones potu cohibet, exaſperatas fauces lenit, lacti atque obſoniis admiſcetur. Fit etiam amylum ex Zea, quæ maceratur, ac eluitur vno aut altero die, & ſubactæ farinæ modo manibus ſubigitur: preſſáque feruentiſsimo in ſole, vt antè retulimus, exiccatur: nullius in medicina vſus, ad alia tamen conueniens.

Fœnũ græcũ. Cap. CXXIIII.

Fœnigræci farina vim habet emolliendi diſcutiendiq;: in aqua mulſa decocta aduerſus tam internas, quàm externas inflãmationes, efficaciter illinitur: lienem cũ aceto, & nitro trita extenuat. Succus decocti eius fœminarum malis ſubuenit: & ſiue tumor, ſiue præcluſio ſit vuluæ fouẽt, & inſidẽt. Fenigræci in aqua decocti cremor expreſſ9, capillos, furfures, & manantia capitis vlcera purgat: locos dilatat, et emollit, ſi cũ anſerino adipe peſsi vice ſubiiciãt,

Viride

Viride cum aceto vtilissimum imbecillib⁹ locis, & vlcera sentientibus. Decoctum eius prodest aduersus tenesmos, fœtidámque dysentericorũ proluuiem: Oleũ quod ex eo exprimit, & myrtho, capillos & genitalium cicatrices absterget.

Linum. Cap. CXXV.

Linum vulgò notum est, cuius semé easdem quas fœnumgræcum vires habet. Discutit & emollit omnem intus forísque inflammationé, cum melle, oleo, exiguáque aqua decoctum, aut melle cocto exceptum: vitia cutis in facie varósque crudum tollit, illitum cum nitro & ficulneo cinere, parotidas duritiásque discutit: vlcera quæ serpunt, fauósque, cum vino decoctum expurgat: vngues scabros eximit, cũ pari modo nasturtij & mellis: vitia pectoris extrahit si ex melle in eclegmatis vicem substituatur: tussim lenit, venerem stimulat, si farina piperis, & melle exceptum, pro placenta largius adsumatur. Hui⁹ decoctum interaneorum vuluæque erosionibus immittitur, alui excrementa euocat, ad vuluæ iuflammationes in desessionibus perquàm vtile.

Cicer

χλωρὰ δὲ μετ' ὄξους ἀπονοῦσι τόποις καὶ εἱλκωμένοις ἁρμόζει. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς πρὸς τεινεσμοὺς καὶ δυσώδη ὑποχωρήματα δυσεντερικά. τὸ δὲ ἀπ' αὐτῆς ἔλαιον μετὰ μυρσίνης σμήχει τρίχας, οὐλάς τε τὰς ἐν αἰδοίοις.

Περὶ Λίνου. Κεφ. ρκέ.

Λίνον γνώριμον, δύναμιν δὲ ἔχει τὸ σπέρμα τὴν αὐτὴν τῇ τήλει. διαφορεῖ καὶ μαλάσσει πᾶσαν φλεγμονὴν ἐντός τε καὶ ἐκτὸς, σὺν μέλιτι καὶ ἐλαίῳ καὶ ὕδατι ὀλίγῳ ἑψηθὲν, ἢ ἑφθῷ μέλιτι ἀναληφθέν· αἴρει δὲ καὶ ἐφήλεις ὠμὸν καὶ ἰόνθους σὺν νίτρῳ καταπλασθὲν καὶ σύκοις· σὺν κονίᾳ δὲ, παρωτίδας καὶ σκληρίας διαφορεῖ· ἕρπητάς τε σὺν οἴνῳ ἑψηθὲν καὶ κηρία ἐκκαθαίρει· ὄνυχάς τε λεπροὺς ἀφίστησι σὺν καρδάμῳ ἴσῳ καὶ μέλιτι· ἀνάγει δὲ καὶ τὰ ἐν θώρακος σὺν μέλιτι αὐτὶ ἐκλεικτοῦ ληφθὲν· καὶ βῆχας παρηγορεῖ, παρορμᾷ δὲ καὶ πρὸς ἀφροδίσια μετὰ μέλιτι καὶ πεπέρει αὐτὶ κοπῆς πολὺ λαμβανόμενον. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτοῦ ἐνίεται πρὸς ἐντέρων καὶ ὑστέρας δηγμοὺς, καὶ ἐν κομιδῇ περιττωμάτων καὶ φλεγμονὰς τὰς ἐν μήτρᾳ εἰς ἐγκάθισμα, ὥσπερ τὸ τῆς τήλεως εὐχρηστεῖ.

Περὶ

Περὶ Ἐρεβίνθου. Κεφ. ρκϛʹ.

Ἐρέβινθος ὁ ἥμερος, εὐκοίλιος, οὐρητικός, πνευμάτων γεννητικός, εὐχροίας παρεκτικός, καταμηνίων ἀγωγὸς καὶ ἐμβρύων, καὶ γάλακτος γεννητικός, καταπλάσσεται δὲ μάλιστα σὺν ὀρόβοις ἑφθὸς, πρὸς ὄρχεων φλεγμονὰς καὶ μυρμηκίας, πρός τε ψώρας καὶ ἀχώρας καὶ λειχῆνας καὶ τὰ καρκινώδη ἕλκη καὶ κακοήθη σὺν κριθῇ καὶ μέλιτι.

Καλεῖται δὲ τὸ ἕτερον αὐτῶν εἶδος, κριός. ἀμφότεροι δέ εἰσι διουρητικοί, διδόμενον πρὸς ἴκτερον καὶ ὕδρωπα τὸ ἀφέψημα αὐτῶν σὺν λιβανωτίδι. βλάπτουσι δὲ καὶ κύστιν ἡλκωμένην καὶ νεφρούς. πρὸς δὲ μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας νεομηνίας οὔσης, ἔνιοι ἑκάστης ἐξοχῆς ἐρεβίνθῳ ψαύοντες ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ, εἴς τε ὀθόνιον ἀποδήσαντες αὐτοὺς, ῥίπτειν εἰς τοὐπίσω κελεύουσιν, ὡς ἀποπιπτουσῶν τῶν ἀκροχορδόνων. Γίνεται δὲ καὶ ἄγριος, ἐρέβινθος ὅμοιος τοῖς φύλλοις τῷ ἡμέρῳ, ὀσμῇ δριμύς, τῷ καρπῷ διαφέρων· ποιῶν πρὸς ὅσα καὶ ὁ ἥμερος.

Περὶ Κυάμου ἑλληνικοῦ. Κεφ. ρκζʹ.

Κύαμος ἑλληνικὸς πνευματώδης, φυσώδης, δυσέπεπτος, δυσόνειρος, βηχὶ δὲ σύμφορος καὶ σαρκῶν γεννητικός, * μέσος θερμοῦ καὶ

Cicer. Cap. CXXVI.

CICER satiuum aluo idoneum est, vrinam ciet, inflationem parit, colorem commendat, menses ac partus expellit, lac auget, cum eruo decoctum illinitur ad inflammationes testium, verrucosas informicationes, ad scabiem vlcera capitis manantia, impetiginésque: contra carcinomata, & vlcera, quę cachoëthe vocantur, cum melle & hordeo prodest. Alterum genus arietinum nominatur: vtrunque cit vrinas, dato cum rore marino, hydropicis aut regio morbo laborantibus, eorum decocto. Lædunt ea exulceratam vesicam, & renes. In verrucarum formicantium pensiliúmque genere, prima luna singulis granis singulas tangũt, eáque grana linteolo deligata abiici post se præcipiunt, ita decidere eas arbitrãtur. Syluestre cicer, foliis satiuo simile est, odore acri, sed semine discrepat: idem quod satiuum præstat.

Faba. Cap. CXXVII.

Faba inflationem excitat, ægrè concoquitur, tumultuosa somnia facit, tussi confert, carnem gignit, media calidi, frigidiq;

gidiq; natura. Decocta in posca, & cum suo cortice esitata, dysenterias, & cœliacorũ profluuia sistit: contra vomitiones conuenienter manditur. Inflatio leuior contrahitur. si aqua prior inter coquendũ abiiciatur. Viridis plus negotij stomacho exhibet, maioremq; flatũ parit. Lomẽtum eius, & per se, & cum polẽta illitum, inflammationes quas vulnus excitauit, mitigat: cicatrices cõcolores facit, turgentes grumoso lacte mammas, etiam si inflãmatione tentẽtur, adiuuat: lac restinguit, furũculos, sugillata, parotidásq; cũ fœnigræci farina & melle discutit: cum rosa autem, thure, & oui candido, pcidẽtes oculos, tumores, vuásque, reprimit: subactũ vino, suffusiones & ict⁹ oculorum recreat. Manducata sine cortice faba, ad auertendas fluxiones, fronti illinitur: decocta in vino testium collectiones sanat: quo tardius pubes erũpat, pueris imo ventri illinitur, vitiliginem purgat. Fabarum cortice illiti capilli, qui post euulsionem renascũtur, gracilescunt, & minus alimenti capessunt, cũ polenta, scisso alumine, & vetere oleo impositi cortices, strumas

καὶ ψυχροῦ. ἑψηθεὶς δὲ σὺν ὀξυκράτῳ καὶ σὺν τῷ λέπει ἐσθιόμενος, δυσεντερίας καὶ κοιλιακὰς ῥύσεις ἐπέχει· καὶ πρὸς ἐμέτους δὲ εὔθετος βρωθείς. γίνεται δὲ ἀφυσότερος τοῦ πρώτου ὕδατος κατὰ τὴν ἕψησιν ἀποχεομένου. ὁ δὲ χλωρὸς καὶ κακοστομαχώτερος καὶ φυσωδέστερος. τὸ δὲ ἄλευρον τοῦ κυάμου καταπλασθὲν καθ' ἑαυτό τε καὶ σὺν ἀλφίτῳ, τὰς ἐκ πληγῆς φλεγμονὰς πραΰνει· καὶ οὐλὰς ὁμοχρόους ποιεῖ, καὶ μαστοὺς χονδριοῦντας καὶ φλεγμαίνοντας ὠφελεῖ· γάλα τε σβέννυσι. σὺν μέλιτι δὲ καὶ τηλίνῳ ἀλεύρῳ δοθιῆνας καὶ παρωτίδας καὶ ὑπώπια διαφορεῖ. σὺν ῥόδῳ τε καὶ λιβάνῳ καὶ τῷ τοῦ ὠοῦ λευκῷ, ὀφθαλμῶν προπτώσεις καὶ σταφυλώματα καὶ οἰδήματα στέλλει· φυραθὲν δὲ σὺν οἴνῳ, συγχύσεις καὶ πληγὰς ὀφθαλμῶν καθίστησιν. εἴς τε ἀνακόλλημα ῥεύματος χωρὶς τοῦ λέπους μασσηθεὶς, ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ μετώπου, καὶ διδύμων φλεγμονὰς ἑψηθεὶς ἐν οἴνῳ θεραπεύει· καὶ τοῖς ἐφηβαίοις δὲ τῶν παίδων καταπλασσόμενος, ἀνήβους ἐπιπολὺ τηρεῖ· σμήχει δὲ καὶ ἀλφούς. τὰ δὲ λέπη καταπλασσόμενα, τὰς ἐκτιλθείσας τρίχας ἀτρόφους καὶ ἰσχνὰς κατασκευάζει. μετὰ δὲ ἀλφίτου καὶ σχιστῆς καὶ ἐλαίου καταπλασθέντα παλαιοῦ, χοιράδας

χοιράδας διαφορεῖ καὶ ἔρια βάπτει τὸ ἀφέψημα αὐτῶν. ἐπιτίθεται δὲ καὶ πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν βδελλῶν αἱμορραγίας λελεπισμένος εἰς δύο διαιρεθεὶς καθ' ὃ προσπέφυκεν, ἐπέχει προστυπούμενος κατὰ τὸ ἡμιτόμιον.

Περὶ Κυάμου αἰγυπτίου.
Κεφ. ρκη.

Ο δὲ αἰγύπτιος κύαμος ὃν ἔνιοι ποντικὸν καλοῦσι, πλεῖστος μὲν γίνεται ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ἐν ἀσίᾳ δὲ καὶ ἐν κιλικίᾳ ἐν ταῖς λίμναις εὑρίσκεται. ἔχει δὲ φύλλον μέγα ὡς πέτασον, καυλὸν δὲ πηχυαῖον, περὶ δάκτυλον τὸ πάχος· ἄνθος δὲ ῥοδόχρουν, διπλάσιον μήκωνος· ὅπερ ἀπανθῆσαν φέρει φυσκία παραπλήσια θυλακίσκοις, ἐν οἷς κύαμος μικρὸς ὑπεραίρων τὸ πῶμα ὡς πομφόλυξ. καλεῖται δὲ κιβώριον ἢ κιβώτιον, διὰ τὸ τὴν φυτείαν τοῦ κυάμου γίνεσθαι αὐτοῦ ἐντιθεμένου ἐν ἰκμοβώλῳ. οὕτω τε εἰς τὸ ὕδωρ ἀφιεμένου. ῥίζα δὲ ὕπεστι παχυτέρα καλάμου βιβρωσκομένη ἑφθή τε καὶ ὠμή· κολοκασία καλουμένη. ὁ δὲ κύαμος βιβρώσκεται μὲν καὶ χλωρός. ξηρανθεὶς δὲ γίνεται μέλας, καὶ μείζων τοῦ ἑλληνικοῦ· ἔχων δύναμιν στυπτικὴν καὶ εὐστόμαχον· ἁρμόζει δὲ δυσεντερικοῖς, καὶ κοιλιακοῖς τὸ ἐξ αὐτῶν ἄλευρον ἐπιπασσό-

strumas discutiũt: decocto earum lanæ inficiuntur. Faba dépto cortice in illas parteis diuisa, in quas suapte natura scinditur, imponi solet sanguinis defluxionibus ab hirundine concitatis: nanque eas supprimit, si semisecta apprimatur.

Faba Ægyptia.
Cap. CXXVIII.

Ægyptia faba, quã aliqui Pōticam vocant, in Ægypto plerũque prouenit: in Asiæ etiam Ciliciæq; lacubus, inuenit̃. Folia habet ampla, etiam si ad arborum frondes comparentur, caulem cubitalem, digiti crassitudine: floré roseum dupla papaueris amplitudine: & vbi flore exuitur, fert folliculos vesparum fauis similes, in quibus faba supra operculum, bullantis ampullę modo, ꝓminet. Ciborion aut Cibotion ideo nominant, id est arculã, quoniã seratur ipsa, humenti glebæ mãdata, & ita in aquã demissa. Radice firmat̃ harundine crassiore, quæ cruda coctáve estur: ei colocasiæ nomen est. Faba virens mãditur, & exiccata nigrescit, vulgarē magnitudine superat. Adstringendi facultatem obtinet, & stomacho vtilem: dysentericis, cœliacísq; prodest, insparso,

inſparſo, polentæ vice, lométo: datur quoq; in pulte. Cortices in vino mulſo decocti, ſi terni inde cyathi bibātur, magis proficient. Facit ad aurium dolorem, quod in earum medio viride ſpectatur, guſtu amarum, ſi tritum & cum roſaceo coctum inſtilletur.

Lens. Cap. CXXIX.

Lens frequenti cibo aciem oculorum obtundit, ægrè cōcoquitur, ſtomachum malè habet, cúmq; & inteſtina inflat: ſed aluum cum cortice cocta ſiſtit. Præſtat in cibo, quæ facillimè coquitur, nihil atri in maceratione reddens. Vim habet adſtringendi: qua ex cauſa aluum cohibet, ſi detracto anteà cortice diſcoquatur accuratè, primáque aqua inter coquendum effundatur (quippe primum id decoctum ventré reſoluit) Somnia tumultuoſa excitat, capiti, neruis, ac pulmoni inutilis: melius ſuo fungetur munere contra alui fluxiones, addito cum aceto intybo, aut portulaca, aut beta nigra, aut baccis myrti, aut putamine punici, aut aridis roſis, aut meſpilis, ſorbíſve, pyris Thebanis, aut malis cotoneis, aut cichorio, aut plātagine, aut gallis ītegris: quæ

ἐπιπασσόμενον ἀντὶ ἀλφίτου, καὶ πολτοποιούμενον δὲ δίδοται. τὰ δὲ λέπη μᾶλλον ποιεῖ ἑψόμενα ἐν οἰνομέλιτι, καὶ ποτιζόμενα πλῆθος κυάθων τριῶν, καὶ πρὸς ὠταλγίαν δὲ ποιεῖ τὸ ἐν μέσῳ χλωρὸν αὐτοῦ, πικρὸν δὲ κατὰ τὴν γεῦσιν, λεῖον σὺν ῥοδίνῳ συνεψόμενόν τε καὶ ἐνσταζόμενον.

Περὶ Φακοῦ. Κεφ. ρκθ'.

*Φακὸς βιβρωσκόμενος συνεχῶς, ἀμβλυωπὴς, δύσπεπτος, κακοστόμαχος, πνευματικὸς στομάχου καὶ ἐντέρων, κοιλίας δὲ σταλτικὸς σὺν τῷ λέπει ἐσθιόμενος· διαφέρει δὲ αὐτοῦ ὁ ἑψανὸς καὶ μηδὲν ἀνιεὶς ἐν τῇ διαβροχῇ μέλαν. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν· ὅθεν κοιλίαν ἵστησι, περιαπολεπισθεὶς καὶ ἑψηθεὶς ἐπιμελῶς, τοῦ πρώτου ἐν τῷ ἀφέψεσθαι ὕδατος ἀποχεομένου, λυτικὸν γὰρ κοιλίας τὸ πρῶτον ἀφέψημα αὐτοῦ, ἔστι δὲ δυσόνειρος, ἄθετος πρὸς τὰ νευρώδη καὶ πνεύμονα καὶ κεφαλήν. βέλτιον δὲ τὸ ἴδιον ἔργον ἀποτελεῖ πρὸς τὰ ῥεύματα τῆς κοιλίας, μιγείσης αὐτῷ μετ' ὄξους, σέρεως ἢ ἀνδράχνης, ἢ σεύτλου μέλανος, ἢ μύρτων, ἢ σιδίων, ἢ ῥόδων ξηρῶν, ἢ μεσπίλων, ἢ οὔων, ἢ ἀπίων Θηβαϊκῶν, ἢ κυδωνίων μήλων, ἢ κιχωρείου, ἢ ἀρνογλώσσου, ἢ κηκίδων ὁλοκλήρων, αἵ τινες

ἃ τινὲς μετὰ τὴν ἕψησιν ῥίπτονται, ἢ ῥοῦς τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα. δεῖ δὲ τὸ ὄξος ἐπιμελῶς συγκαθεψεῖν αὐτῷ· εἰ δὲ μὴ, ταράττει τὴν κοιλίαν, καὶ ἀνατροπὴν δὲ στομάχου περιλεπισθέντες τριάκοντα φακοὶ καὶ καταποθέντες ὠφελοῦσι· παρηγορεῖ δὲ καὶ ποδάγρας σὺν ἀλφίτῳ ἑφθὸς κατεψηθεὶς καὶ καταπλασθείς· μετὰ δὲ μέλιτος κόλπους κολλᾷ, ἐσχάρας περιῤῥήττει καὶ ἕλκη ἀνακαθαίρει· σὺν ὄξει δὲ ἑψηθεὶς σκληρώματα καὶ χοιράδας διαφορεῖ· σὺν μελιλώτῳ δὲ ἢ κυδωνίῳ, ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ δακτυλίου θεραπεύει, ῥοδίνου μιγνυμένου· ἐπὶ δὲ τῶν μειζόνων ἐν δακτύλῳ φλεγμονῶν καὶ κόλπων μεγάλων, σὺν σιδίοις ἢ ῥόδοις ξηροῖς ἀφεψόμενος μιγνυμένου καὶ μέλιτος· πρὸς νομὰς δὲ γαγγραινικὰς ὁμοίως, ἢ καὶ θαλάσσης μιγνυμένης· πρὸς δὲ φλυκταίνας καὶ ἕρπητας καὶ ἐρυσιπέλατα καὶ χίμετλα ὡς προείρηται· πρὸς δὲ χονδριῶντας μαστοὺς καὶ σπαργανώσεις ἑψόμενος ἐν θαλάττῃ ἁρμόζει καταπλασθείς.

quæ poſt decoctionem abiiciuntur, vel vuarum rhois quæ obſoniis inſparguntur: verùm acetum cum eo diligẽter percoqui debet, aliàs aluum conturbat. Contra ſubuerſionem ſtomachi, triginta grana lentis delibrata deuorari proderit: decocta cum polenta, & illita, podagras lenit: ſinus cum melle glutinat, cruſtas rumpit, vlcera purgat, decocta in aceto duritias & ſtrumas diſcutit, cũ cotoneo aut melilolo medetur inflammationibus oculorum, ſedíſque, addito roſaceo: ſed in amplo ſinu aut inflammationibus ſedis, quæ maius remedium exigunt, cum putamine punici, ac ſiccis roſis, adiecto melle, decoquitur: nomis quæ in gangrænam euaſerunt, adiuncta maris aqua, puſtulis, & his quæ ſerpunt, igni ſacro, pernionibuſq́;, vt anteà dictum eſt: contra mammas in quibus lac in grumos coiit, & præ nimia ſui copia profunditur, cocta in aqua maris, & illita auxiliatur.

Περὶ Φασιόλου. Κεφ. ρλ'.

Φασίολος φυσώδης, πνευμάτων κινητικὸς, δύσπεπτος. ἑψηθεὶς δὲ χλωρὸς καὶ ἐσθιόμενος, κοιλίας μαλακτικός· πρὸς δὲ ἐμέτους εὔθετος.

Phaſioli. Cap. CXXX.

Phaſioli inflant, ſpiritus cient, ægrè coquũtur. Virides cibo aluum emolliunt, ad vomitiones idonei.

Eruum. Cap. CXXXI.

Eruum paruus frutex omnibus cognitus, angusto folio, tenuis, semina in valuulis habés, è quibus farina fit, nomine eruina, ad medendi vsus conueniens. Eruum capiti onerosum est, aluum esu turbat, sanguiné per vrinam extrahit, elixo boues saginantur. Parandæ farinæ ratio hæc est. Vberiora grana cãdidáque deliguntur, permiscendóque aqua respergũt, donec sufficienter combibãt: postea torrétur, vsque dum hians cortex disrumpatur: molitáque, farinario cribro incernuntur, postremò farina recóditur. Hæc aluo vtilis est. Vrinam ciet, meliorem colorem efficit, sanguinem per vesicam aut aluum cum torminibus elicit, si largius in cibo aut potu assumatur: vlcera cum melle purgat, lentigines & vitia cutis in facie, & maculas totúmq; corpus emẽdat: nomas, gãgrænas, duritiásq;, serpere nõ patit̃ mãmarũ duritias emollit, atra vlcera quæ theriomata vocãt, fauósque emarginat, carbũculos rũpit: cũ vino subacta illitu morsibꝰ viperarũ, canũ, hominũq; medet̃: vrinę difficultates, tenesmósq;, ex aceto mitigat.

Eruum

Περὶ Ὀρόβου. Κεφ. ρλα΄.

Ὄροβος γνώριμος θαμνίσκος, στενόφυλλος, λεπτὸς, ἔχων σπερμάτια ἐν λοβοῖς, ἐξ ὧν γίνεται τὸ καλούμενον ὀρόβινον ἄλευρον, ὃ πρὸς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν ἁρμόζει. ἔστι δὲ καρηβαρικὸς, κοιλίας ταρακτικὸς εἰ βρωθείη, αἷμά τε δι' οὔρων ἄγει· βοῦς δὲ λιπαίνει ἑφθὸς παρατιθέμενος. σκευάζεται δὲ τὸ ἐξ αὐτοῦ ὀρόβινον οὕτω· ἐκλέξας τοὺς εὐτρόφους, καὶ λευκοὺς ῥαῖνε ὕδατι ἀναφυρῶν, ἐάσας τε ἐφ' ἱκανὸν συμπιεῖν, φρῦγε ἄχρις ἂν περιρραγῇ ὁ φλοιός. εἶτα ἀλέσας καὶ διασείσας κοσκίνῳ, λεπτῷ ἀπόθες. ἔστι δὲ εὐκοίλιον, οὐρητικὸν, εὐχροίας ποιητικόν· πλεονασθὲν δὲ ἐν βρωτῷ ἢ ἐν ποτῷ, μετὰ στρόφων αἷμα ἄγει διὰ κοιλίας καὶ κύστεως· καθαίρει δὲ ἕλκη σὺν μέλιτι, καὶ φακοὺς καὶ ἐφήλεις καὶ σπίλους, καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα· νομάς τε ἵστησι καὶ σκληρώματα, καὶ γαγγραίνας· καὶ σκληρείας μαλάσσει τὰς ἐν μαστοῖς, καὶ θηριώδη καὶ ἄνθρακας καὶ κηρία περιρρήττει· φυραθεὶς δὲ σὺν οἴνῳ κυνόδηκτα καὶ ἀνθρωπόδηκτα καὶ ἐχιόδηκτα θεραπεύει καταπλασσόμενος· σὺν ὄξει δὲ δυσουρείας, καὶ στρόφους καὶ τεινεσμοὺς παύει. ἁρμόζει

μάζει δὲ καὶ τοῖς ἀτροφοῦσι, καρύου μέγεθος φρυκτὸν ληφθὲν σὺν μέλιτι. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ καταντλούμενον, χίμετλα καὶ κνησμοὺς τοὺς ἐν σώματι θεραπεύει.

Περὶ Θέρμου. Κεφ. ρλβʹ.

Θέρμος ἥμερος γνώριμος, οὗ τὸ ἄλευρον σὺν μέλιτι ἐκλειχόμενον, ἕλμινθας ἐκτινάσσει, καὶ αὐτοὶ δὲ ἀποβραχέντες, καὶ ἔμπικροι ἐσθιόμενοι, τὰ αὐτὰ δρῶσι. καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν τὰ αὐτὰ ποιεῖ μετὰ πηγάνου καὶ πεπέρεως ποθέν· ὅθεν καὶ σπληνικοὺς ὠφελεῖ. ἐπάντλημά τε γαγγραίνης ἐστὶ χρήσιμον, καὶ θηριωμάτων, ψώρας ἀρχομένης, ἀλφῶν, σπίλων ἐξανθημάτων τε καὶ ἀχώρων. τὸ δ' αὐτὸ καὶ καταμηνίων, καὶ ἐμβρύων ἐκσπαστικόν, μετὰ σμύρνης καὶ μέλιτος ἐν προσθέτῳ. καθαίρει δὲ τὸ ἄλευρον χρῶτα καὶ πελιώματα, καὶ φλεγμονὰς πραΰνει σὺν ἀλφίτῳ καὶ ὕδατι· σὺν ὄξει δὲ ἰσχιάδας παρηγορεῖ καὶ φύματα, χοιράδας δὲ μεταβάλλει ἐν ὄξει ἑψηθεὶς καὶ καταπλασθεὶς, καὶ ἄνθρακας περιρρήσσει. μεθ' ὕδατος δὲ ὀμβρίου ἑψηθέντες οἱ θέρμοι ἄχρι χυλώσεως, σμήχουσι πρόσωπον· μετὰ δὲ χαμαιλέοντος ῥίζης τοῦ μέλανος ἑψηθέντες, προβάτων ψώρας ἰῶνται,

ἐν

Eruum tabidis, qui alimentum non ſentiunt, toſtũ, & ad vncis magnitudinẽ melle exceptum, ſumptumq́;, conuenit. Eius cremor perniones, & pruritus in toto corpore, ſanat fouendo.

Lupini. Cap. CXXXII.

Satiuus lupinus notus eſt, cuius farina cum melle delinctu, aut potu vẽtris animalia expellit. Ipſi quoq; macerati, & cum ſua amaritudine eſiti, eadẽ efficiũt. Decoctũ eorũ idem munus prȩſtat, cum ruta & pipere potum: quare lienoſis prodeſt. Eodẽ vlcera tetra, quæ theriomata vocant, gangrænas, incipientẽ ſcabiem, eruptiones puſtularũ, vlcera in capite manãtia, vitiligines, maculásque fouere vtiliſsimũ. Menſes & partus extrahit, cum myrrha & melle ſubditum in vellere. Eorum farina cutem liuorésque corrigit, inflammationes cum polenta & aqua mitigat, tubercula & coxendicum cruciatus ex aceto lenit, ſtrumas in aceto cocta illitáque diſsipat, carbunculos rumpit. Decocti cœleſti aqua, donec in cremorem lenteſcant, faciem abſtergunt: medentur pecorũ ſcabiei, cum radice nigri chamæleontis, ita vt tepente decocto abluantur.

Cit vrinam radix cum aqua cocta. Lupini triti, vbi maceratu dulcescere cœperint, cum aceto poti, fastidium detrahunt, & cibi auiditatem faciunt.

Lupinus syluestris.
Cap. CXXXIII.

Gignuntur & syluestres lupini, satiuis similes, sed omnino minores, qui eadem quæ satiui possunt.

Rapum. Cap. CXXXIIII.

Decocta rapi radix alit, inflationem parit, humentem ac fluxam carnem creat, venerem stimulat: decocto podagræ, pernionésque fouentur, contritóque rapo atque imposito iuuantur: si excauatæ radidici rosaceum ceratum adigagatur, & feruenti cinere elique scat, exulceratis pernionibus proficiet. Cymæ eius decoctæ manduntur, & vrinam ciunt. Semen antidotis & theriacis, præsertim quæ sensum doloris auferunt, anodyna vocant, idoneum est: potum contra venena salutare est, venerem cōcitat. Rapum muria cōditum, minus alimēti sufficit: sed multo magis appetentiam recreat.

Syluestre rapū. Ca. CXXXV.

Syluestre rapum in aruis nascitur,

* ἐκλελεμμένων τῷ ἀφεψήματι χλιαρῷ. ἡ δὲ ῥίζα ἑψηθεῖσα σὺν ὕδατι καὶ ποθεῖσα, οὔρησιν κινεῖ. οἱ δὲ ἀπογλυκανθέντες λεῖοι σὺν ὄξει ποθέντες στομάχου ἄσην θεραπεύουσι, καὶ ἀνορεξίαν ἰῶνται.

Περὶ Θέρμου ἀγρίου.
Κεφ. ρλγ´.

Γίνεται δὲ καὶ θέρμος ἄγριος, ἐμφερὴς τῷ ἡμέρῳ, κατὰ πάντα δὲ μικρότερος, ποιῶν ὅσα καὶ ὁ ἥμερος.

Περὶ Γογγύλης. Κεφ. ρλδ´.

Γογγύλης ἡ ῥίζα ἑφθὴ τρόφιμος, πνευματωτική, σαρκὸς πλαδαρᾶς γεννητική, ἀφροδισίων παρορμητική. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς, ποδάγρας καὶ χιμέτλων ἐστὶ καταίόνημα, καὶ αὐτὴ δὲ λεία καταπλασσομένη ὠφελεῖ· εἰ δέ τις ἐγγλύψας τὴν ῥίζαν, κηρωτὴν ῥοδίνην ἐν αὐτῇ ἐπὶ θερμοσποδιᾶ τήξει, ποιεῖ πρὸς τὰ εἱλκωμένα χίμετλα. ὁ δὲ ἐξ αὐτῆς ἀσπάραγος βιβρώσκεται ἑφθὸς, ἔστι δὲ διουρητικός. τὸ δὲ σπέρμα εἰς ἀντιδότους καὶ θηριακὰς ἀνωδύνους σύνθετον· βοηθεῖ δὲ καὶ τοῖς θανασίμοις ποθὲν, παρορμᾷ καὶ πρὸς ἀφροδίσια. ἁλμευθεῖσα δὲ ἀτροφωτέρα γίνεται βιβρωσκομένη· τὰς μέντοι ὀρέξεις ἀναλαμβάνει.

Περὶ Γογγύλης ἀγρίας. Κεφ. ρλε´.

Η μέντοι ἀγρία γογγύλη φύεται ἐν ἀρούραις,

ἀρούραις, θάμνος πηχυαῖος τὸ ὕψος, πολύκλαδος, ἐξ ἄκρου λεῖος, φύλλα ἔχουσα λεῖα, δακτύλου τὸ πάχος, ἢ καὶ μείζονα· καρπὸν δὲ ἐν λοβοῖς καλυκώδεσιν· ἀνοιχθέντων δὲ τῶν περικαρπίων, ἔσωθεν ἄλλος κεφαλοειδὴς ἐστι * λοβὸς, ἐν ᾧ σπερμάτια μέλανα, θραυσθέντα δὲ λευκὰ ἔνδοθεν. μίγνυται δὲ σμήγμασι προσώπου καὶ τοῦ ἄλλου χρωτός· ὅσα δι᾽ ἀλεύρων γίνεται θερμίνων, ἢ πυρίνων ἢ αἰρίνων ἢ ὀροβίνων.

Περὶ Βουνιάδος. Κεφ. ρλϛ´.

Βουνιὰς, καὶ ταύτης ἡ ῥίζα ἑφθὴ φυσώδης ἐστὶν, ἧττον δὲ τρόφιμος· ποιεῖ γὰρ τὸ σπέρμα αὐτῆς ἀνενεργῆ τὰ θανάσιμα προπινόμενον, μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, ἀλμεύεται καὶ ταύτης ἡ ῥίζα.

Περὶ Ῥαφανίδος. Κεφ. ρλζ´.

*Ῥαφανὶς, καὶ αὐτὴ πνευμάτων γεννητικὴ καὶ θερμαντικὴ, εὔστομος, οὐκ εὐστόμαχος, ἐρευκτικὴ δὲ ἔτι καὶ οὐρητικὴ, εὐκοίλιος εἴ τις αὐτῆς ἐπιλαμβάνει μᾶλλον συνεργοῦσαν τῇ ἀναδόσει. προεσθιομένη δὲ μετεωρίζει τὴν τροφήν· ἁρμόζει δὲ καὶ τοῖς ἐμεῖν μέλλουσι προεσθιομένη. ἀκριβοῖ δὲ καὶ τὰς αἰσθήσεις· ἑφθὴ δὲ ποιεῖ λαμβανομένη βήσσουσι χρονίως, καὶ τοῖς πάχος γεννῶσιν ἐν θώρακι. ὁ δὲ φλοιὸς αὐτῆς μετ᾽ ὀξυμέλιτος λαμβανό-

ſcitur, fruticoſum in cubiti altitudinē aſſurgēs, ramoſū, læue in cacumine folia fert læuia, digitali latitudine, aut maiora & fructum in ſiliquis calyculatis: cúmq; eorū inuolucra aperiūtur, alia intus ſiliqua ſpectatur, quæ quandā capitis ſpeciē præbet, in qua ſemina paruula cōcipiūtur, foris nigra intus alba. Additur in medicaméta quibꝰ ad detergendā cutē in facie, totóq; corpore, vtimur: præſertim quæ ex lupini aut arui, tritici aut lolij farina, fieri ſolent.

Napus. Cap. CXXXVI.

Cocta napi radix inflat, modicum alit. Semen eius potum venenorum vires hebetat, antidotis admiſcetur, conditur ſale radix.

Radix Cap. CXXXVII.

Radix (q̄ græcis raphanꝰ dicit̄) excalfacit, flatus gignit, ori ſuauis eſt: ſed ſtomacho aduerſat̄, ructꝰ ciet, vrinā pellit, aluo aptior: ſummo tamē cibo ſumi debet, quo magis eiꝰ diſtributionē adiuuet. quū aūt ꝑſumit̄, cibū ſuſpendit: quare vomituris cōmodiſsimè datur ante cibū. Sēſuum aciē excitat: decocta cōtra veterē tuſsim, & pituitæ craſsitiē in pectore, efficax eſt. Cortex ex aceto mulſo celerius

celerius vomitiones mouet:hydropicis commodissimè illinitur, lienosis vtilis, sugillata cum melle rapit, & nomas amolitur: cõtra viperarum ictus auxiliatur, alopecias ad pilum reducit, lentigines cum loliacea farina emendat, his qui fungis stragulantur, tam cibo quàm potu salutaris est. Semen vomitiones facit, vrinam mouet, menses cit, lienem extenuat, cum aceto illitum gangrænas validissimè emarginat, : coctum cum aceto mulso anginis perquàm vtiliter gargarizatur, contra cerastis morsus, potũ ex vino auxilio est.

λαμβανόμενος, ἐμετικώτερος· ἁρμόζων ὑδρωπικοῖς, καταπλασθεὶς δὲ εὐθετεῖ καὶ σπληνικοῖς σὺν μέλιτι δὲ νομὰς ἐφίστησι καὶ ὑπώπια αἴρει. βοηθεῖ καὶ ἐχιοδήκτοις, καὶ ἀλωπεκίας δασύνει· φακοὺς ἀποσμήχει σὺν αἰρίνῳ ἀλεύρῳ, βοηθεῖ καὶ τοῖς ὑπὸ μυκήτων πνιγομένοις βεβρωσκόμενος ἢ πινόμενος καὶ ἔμμηνα ἄγει. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς ἐμετικὸν, οὐρητικὸν, σπληνὸς καθαιρετικὸν πινόμενον μετ' ὄξους· συναγχικοῖς τε βοηθεῖ ἀφεψηθὲν σὺν ὀξυμέλιτι θερμῷ εἰς ἀναγαργάρισμα, καὶ πρὸς κεράστου δῆγμα σὺν οἴνῳ πινόμενον βοηθεῖ, *ἐπιπλασθὲν δὲ μετ' ὄξους καὶ γαγγραίνας εὐτόνως περιχαράσσει.

Rhaphanus syluestris. Cap. CXXXVIII.

Περὶ Ῥαφανίδος ἀγρίας. Κεφ. ρλή.

Syluestri rhaphani, quã Romani armoraciã vocãt, folia satiuo similia, sed magis lãpsanã imitãtur: radix gracilis, tenera, subacris. Tam foliũ q̃ radix in olera recipitur: sed hæc excalfacit, vrinã concitat, æstuosa est.

Ῥαφανὶς ἀγρία φύλλα ἔχει ὅμοια τῇ ἡμέρῳ, πρὸς τὰ τῆς λαμψάνης μᾶλλον· ῥίζα δὲ ἰσχνὴ, μαλακὴ, ὑπόδριμυς, λαχανεύεται δὲ τὰ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα *ἑφθά· ἔστι δὲ θερμαντικὴ, οὐρητικὴ, καυματώδης.

Siser. Cap. CXXXIX.

Περὶ Σισάρου. Κεφ. ρλθ'.

Siser vulgò cognitum, cuius radix decocta ori grata est, & stomacho, vtilis, vrinam ciet, & appetentiam inuitat.

Σίσαρον γνώριμον, οὗ ἡ ῥίζα ἑφθὴ εὔστομος, εὐστόμαχος, οὐρητική, ὀρέξεως προκλητική.

Lapathũ siue rumex. Ca. CXL.

Περὶ Λαπάθου. Κεφ. ρμ'.

Ex generib⁹ rumicis, oxylapathum

Λάπαθον, τὸ μὲν αὐτοῦ ὀξυλάπαθον

παθον λέγεται. φυόμενον ἐν ἕλεσι, σκληρὸν κατὰ ἄκρα, ὑπόξυ. τὸ δέ τι κηπευτὸν οὐχ ὅμοιον τῷ προτέρῳ. τρίτον δ' ἐστὶν ἄγριον, μικρὸν, παρόμοιον ἀρνογλώσσῳ, μαλακὸν, ταπεινόν. ἔστι δὲ καὶ τέταρτον εἶδος αὐτοῦ, ὃ ἔνιοι ὀξαλίδα ἢ ἀναξυρίδα ἢ λάπαθον καλοῦσιν, οὗ φύλλα ὅμοια τῷ ἀγρίῳ καὶ μικρῷ λαπάθῳ, καυλὸς οὐ μέγας, καρπὸς ὑπόξυς, ἐρυθρὸς, δριμὺς, ἐπὶ τοῦ καυλοῦ,* καὶ ἐπὶ τῶν παραφυάδων. πάντων δὲ τὸ λάχανον μαλάσσει κοιλίαν ἑψηθέν. ὠμὸν δὲ καταπλασσόμενον, μελικηρίδας* σὺν ῥοδίνῳ ἢ κρόκῳ διαφορεῖ. τὸ δὲ σπέρμα τοῦ ἀγρίου καὶ τοῦ ὀξυλαπάθου καὶ τῆς ὀξαλίδος, πίνεται ὠφελίμως μεθ' ὕδατος ἢ οἴνου, πρὸς δυσεντερίας καὶ κοιλιακὰς διαθέσεις, καὶ ἄσην στομάχου, καὶ πρὸς σκορπίου πληγήν. καὶ εἰ προπίοι δέ τις οὐδὲν πείσεται πληγείς. αἱ δὲ ῥίζαι αὐτῶν ἑφθαὶ σὺν ὄξει καὶ ὠμαὶ καταπλασθεῖσαι, θεραπεύουσι λέπρας, λειχῆνας, ὄνυχας λεπρούς· δεῖ δὲ προανατρίβειν τὸν τόπον ἐν ἡλίῳ νίτρῳ καὶ ὄξει. πραΰνει δὲ καὶ κνησμοὺς τὸ ἀφέψημα αὐτῶν προσαντλούμενον. παρηγοροῦσι δὲ ὠταλγίαν καὶ ὀδονταλγίαν ἑψηθεῖσαι ἐν οἴνῳ καὶ διακλυζόμεναι, διαφοροῦσι καὶ χοιράδας καὶ παρωτίδας ἑφθαὶ

σὺν

pathum vocant, quod in acutũ tendit, dura habẽs extrema, in paluſtribus naſcẽs. Alius eſt ſatiuus, illi diſsimilis. Tertiũ gen⁹ ſylueſtre, paruũ, plantagini ꝓximũ, humile & molle. Quartum eſt quod alij oxalida, alij anaxyrida, aut lapathon vocãt. Folia ei⁹ ſylueſtri ac exiguo rumici ſimilia, caule nõ magno, ſemine ſubacuto, rubẽte, acri, in caude & agnatis appẽdicibus, emicante. Omnium decocto olere aluus emollit. Crudi illitu, melicerides, roſaceo aut croco adiecto, diſcutiunt. Sylueſtris & oxylapathi, & eius quam oxalida nominãt, ſemen ex aqua aut vino vtiliter bibitur, contra dyſenterias, & cœliacorum affectus, ſtomachi faſtidia, ſcorpionum ictus. Quod ſi quis in potu præſumat, nihil moleſti ex ictu patietur. Radices ex aceto coctæ aut illitæ crudæ, lepras, impetigines, & ſcabroſos vngues perſanãt: ſed antea locus aceto & nitro in ſole perfricandus eſt. Pruritus corporis, decoctum earum ſedat, ſi foueatur, aut in ſoliis balnearum confricetur. Coctę in vino & inſtillatę, auriũ dentiúmq; dolorem mulcent, ſtrumas parotidáſque diſcutiunt,

lienem cum aceto extenuant. Aliqui amoliendis strumis radicum gestamine vtuntur, eas collo appendentes. Tritæ & admotæ fœminarum profluuia sistunt, cum vino autem potæ regio morbo medentur, calculos vesicę comminuunt, menses ciét, scorpionum ictibus auxiliátur.

Hippolapathon. Ca. CXLI.

Hippolapathon olus est magnũ, in paludibus nascens: easdem habet vires, quas supradicta rumicis genera.

Lampsana. Cap. CXLII.

Lampsana syluestre olus est: plus alit q̃ rumex, & stomacho vtilius. Cuius folia caulésq; coquuntur in cibo.

Blitum. Cap. CXLIII.

Blitum estur oleris modo, aluo vtile est: nullius in medicina vsus.

Malua. Cap. CXLIIII.

MALVA satiua esui longè aptior syluestri: stomacho aduersatur, aluum iuuat, sed multò magis caules: interaneis & vesicæ vtilis. Cruda folia cum salis exiguo mãducata, ægilopas ex melle sanant: verùm cùm cicatricem trahere cœperint, ea demum citra

σὺν οἴνῳ καταπλασθεῖσαι, σπλῆνα δὲ σὺν ὄξει. καὶ ἐν δέσματι δέ τινες χρῶνται ταῖς ῥίζαις πρὸς χοιράδας, περιάπτοντες τῷ τραχήλῳ. ἱστᾶσι καὶ ῥοῦν γυναικεῖον προστεθεῖσαι λεῖαι, ἀφεψηθεῖσαι δὲ σὺν οἴνῳ καὶ πινόμεναι, ἰκτερικοὺς ἀποθεραπεύουσι, καὶ λίθους τοὺς ἐν κύστει θρύπτουσι, ἔμμηνά τε ἄγουσι, καὶ σκορπιοπλήκτοις βοηθοῦσι.

Περὶ Ἱππολαπάθου. Κεφ. ρμα΄.

Ἱππολάπαθον λάχανόν ἐστι μέγα ἐν ἕλεσι φυόμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένοις.

Περὶ Λαμψάνης. Κεφ. ρμβ΄.

Λαμψάνη λάχανόν ἐστιν ἄγριον, τροφιμώτερον καὶ εὐστομαχώτερον τοῦ λαπάθου, οὗ τὰ φύλλα καὶ ὁ καυλὸς ἐσθίεται ἑφθά.

*Περὶ Βλίτου. Κεφ. ρμγ΄.

Βλῖτον λαχανεύεται καὶ τοῦτο· ἔστι δὲ εὐκοίλιον, οὐδεμίαν ἔχον φαρμακώδη δύναμιν.

Περὶ Μαλάχης. Κεφ. ρμδ΄.

Μαλάχη ἐδωδιμωτέρα μᾶλλον ἡ κηπευτὴ τῆς χερσαίας· κακοστόμαχος δὲ καὶ εὐκοίλιος, καὶ μᾶλλον οἱ καυλοί· ἐντέροις δὲ καὶ κύστει ὠφέλιμοι. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ὠμὰ καταπλασθέντα καὶ μετὰ ὀλίγων ἁλῶν μασηθέντα αἰγίλωπα ἀνασκευάζειν σὺν μέλιτι· πρὸς μέντοι τῇ ἀπουλώσει δίχα

δίχα τῶν ἁλῶν χρηστέον αὐτῇ. ποιεῖ καὶ πρὸς μελισσῶν καὶ σφηκῶν πληγὰς καταπλασσομένη· κἂν προχρίσηταί δέ τις αὐτὴν ὠμὴν λείαν σὺν ἐλαίῳ, ἄπληκτος διαμένει. μετὰ δὲ οὔρου καταπλασθεῖσα, ἰχῶρας καὶ πίτυρα ἰᾶται. ἑφθὰ δὲ λεῖα τὰ φύλλα καὶ σὺν ἐλαίῳ ἐπιτιθέμενα, πυρίκαυτα καὶ ἐρυσιπέλατα ὠφελεῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς μαλακτικὸν ἐγκάθισμα ὑστέρας, εἴς τε ἐνέματα πρὸς δηγμοὺς ἐντέρων καὶ μήτρας καὶ δακτυλίου ἁρμόδιον. ὁ δὲ ζωμὸς σὺν ταῖς ῥίζαις βοηθεῖ ἑψόμενος πᾶσι τοῖς θανασίμοις, ξεραῦ δὲ δεῖ συνεχῶς πίνοντας. ὠφελεῖ δὲ καὶ φαλαγγιοδήκτοις καὶ γάλα κατασπᾷ. ὁ δὲ καρπὸς μιγέντος αὐτῷ λωτοῦ ἀγρίου σπέρματος, πινόμενος μετὰ οἴνου, τὰ περὶ κύστιν ἀλγήματα πραΰνει.

Περὶ Ἀτραφάξυος. Κεφ. ρμέ.

Ἀτράφαξις οἱ δὲ, χρυσολάχανον, λάχανον γνώριμον. διπλοῦν, τὸ μὲν ἄγριον, τὸ δὲ κηπευτόν. λαχανεύεται δὲ ἑφθόν. ἔστι δὲ κοιλίας μαλακτικόν, καταπλασσόμενον δὲ ὠμόν τε καὶ ἑφθόν, φύγεθλα διαφορεῖ. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ πινόμενος μετὰ μελικράτου, ἴκτερον θεραπεύει.

Περὶ Κράμβης.
Κεφ. ρμϛ'.

Κράμβη ἡ ἥμερος εὐκοίλιος, ἀκρόζεστος ἐσθιομένη, καθεψηθεῖσα

citra salem vtendum est. Contra aculeatos apium vesparúmque ictus, illita efficax est: eadem cruda cum oleo trita peruncti, non feriuntur. Vlcera manãtia in capite, furfurésque cum vrina sanat. Sacris ignibus & ambustis decocta folia, tritáque, vtilissimè ex oleo imponuntur. Eius decoctum vuluas insessione mollit: prodest erosionibus vesicæ, & intestinorum, vuluæ, sedísque, clystere infusum. Ius decoctæ cũ radice sua, contra omnia venena auxiliatur, si continuò à bibentibus reuomatur. Cõtra phalangiorum morsus remedio est, lac euocat. Semen in vino potũ addito loti syluestris semine, vesicæ cruciatus lenit:

Atriplex. Cap. CXLV.

Atriplicẽ aliqui chrysolachanon vocãt, cognitum olus est. Duo eius genera, syluestre & satiuum. Coctum estur, vt olus. Aluum mollit, panos discutit, siue crudum, siue coctum illinatur. Semẽ cum aqua mulsa potum, regium morbum sanat.

Brassica. Cap. CXLVI.

Brassica satiua aluo est idonea, si modo leuiter feruefacta edatur (nam percocta aluum

uum sistit, sed multò magis bis cocta, aut quę in lixiuio coquitur) stomachum autem malè habet. acrior est æstiua. In Ægypto propter amaritudinem non estur. Cæcutiẽtibus, & tremulis esse prodest: summo cibo sumpta crapulam discutit, & vini noxam restinguit. Melior stomacho cyma, sed acrior, & ad ciendum vrinam validior. Ea condita stomacho inimica est, aluum conturbat. Crudus succus cum nitro & iri deuoratus aluum emollit: cum vino quoque epotus viperarum morsibus auxiliatur: cum fœnigræci farina podagris & articulorum vitiis illinitur: prodest & sordidis vlceribus & vetustis illitus: caput purgat naribus infusus: mẽses extrahit cum loliacea farina inditus. Folia per sese illita, aut cum polenta trita, conferunt inflammationibus, tumoribúsque: epinyctidas, ignem sacrum, lepráśque sanant: carbunculos ex sale rumpunt: fluentes capillos retinent: cocta, addito melle, aduersus depascentia vlcera, gangrænásq; valent: lienosisq; ex aceto cruda prosunt. Mãsa, deuorato succo, retusam vocem instaurant.

Deco-

θεῖσα δὲ κοιλίαν ἵστησι, καὶ μᾶλλον ἡ δίσεφθος καὶ ἐν κονίᾳ ἑψηθεῖσα, κακοστόμαχος δὲ καὶ δριμυτέρα ἡ θερινή. ἡ δὲ ἐν αἰγύπτῳ διὰ πικρίαν ἄβρωτος. ἀμβλυωποῦσι δὲ βοηθεῖ καὶ τρομώδεσιν ἐσθιομένη, καὶ τὰς ἐκ κραιπάλης καὶ οἴνου κακίας σβέννυσιν ἐπιλαμβανομένη. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ κύημα εὐστομαχώτερον μὲν, δριμύτερον δὲ καὶ οὐρητικώτερον. ταριχευθὲν δὲ κακοστόμαχον, καὶ κοιλίας ταρακτικόν. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς ὠμὸς μετὰ ἴριδος καὶ νίτρου καταπινόμενος, κοιλίαν μαλάττει· μετ' οἴνου δὲ ποθεὶς ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ· σὺν τηλίνῳ δὲ ἀλεύρῳ καὶ ὄξει, ποδαγρικοῖς καὶ ἀρθριτικοῖς· ἔτι καὶ τοῖς ῥυπαροῖς ἐπιπλαττόμενος καὶ παλαιοῖς ἁρμόζει· ἐγχεόμενός τε καθ' ἑαυτὸν τοῖς ῥισὶ, κεφαλὴν καθαίρει· μετὰ δὲ αἰρίνου ἀλεύρου προστεθεὶς, καταμήνια ἄγει. τὰ δὲ φύλλα καταπλασσόμενα καθ' ἑαυτὰ ἢ μετὰ ἀλφίτων λεῖα, ποιεῖ πρὸς πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ οἰδήματα, καὶ ἐρυσιπέλατα δὲ καὶ ἐπινυκτίδας καὶ λέπρας ἰᾶται· μεθ' ἁλῶν δὲ ἄνθρακας περιρρήττει· ἴσχει δὲ καὶ ῥύσιν τῶν ἐν κεφαλῇ τριχῶν· ἑψόμενα δὲ καὶ μιγνύμενα μέλιτι, πρὸς νομὰς γαγγραινῶν ποιοῦσι. ὠμὰ δὲ ἐσθιόμενα μετ' ὄξους σπληνικοῖς ὠφελεῖ. διαμασσώμενα δὲ, φωνῆς ἀποκοπὴν καθίστησι τοῦ χυλοῦ καταπινομένου.

τὸ δὲ

τὸ δὲ ἀφέψημα δὲ αὐτοῦ, κοιλίαν καὶ ἔμμηνα κινεῖ πινόμενον. τὸ δὲ ἄνθος ἀτόκιον μετὰ τὴν ἀποκύησιν προστεθὲν ἐν πεσσῷ. τὸ δὲ σπέρμα μάλιστα τὸ ἐν αἰγύπτῳ γινομένης πινόμενον, τὰς ἕλμινθας ἐκτινάσσει· μίσγεται δὲ καὶ εἰς ἀντιδότους κοιλιακάς. πρόσωπόν τε ἀποκαθαίρει καὶ φακούς. οἱ δὲ καυλοὶ χλωροὶ καέντες σὺν ταῖς ῥίζαις καὶ ἀναληφθέντες στέατι χοιρείῳ παλαιῷ, πλευρᾶς χρόνια ἀλγήματα ἐπιτεθέντες παύουσιν.

Περὶ Κράμβης ἀγρίας.

Κεφ. ρμζʹ.

Κράμβη ἀγρία φύεται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐν παραθαλασσίοις καὶ κρημνώδεσι τόποις, ἐοικυῖα τῇ ἡμέρῳ, λευκοτέρα δέ ἐστι καὶ δασυτέρα καὶ πικρά. τὸ δὲ κύημα αὐτῆς ἐν κονίᾳ ἑψηθὲν οὐκ ἄστομον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καταπλασσόμενα, κολλητικὴν τραυμάτων, καὶ διαφορητικὴν οἰδημάτων τε καὶ φλεγμονῶν.

Περὶ Κράμβης θαλασσίας.

Κεφ. ρμηʹ.

Ἡ δὲ θαλασσία λεγομένη κράμβη, ἐξήλλακται τῷ παντὶ τῆς ἡμέρου, ἔχουσα φύλλα ἐμμήκη τῇ στρογγύλῃ ἀριστολοχίᾳ ὅμοια· ἐκπέφυκε δὲ ἕκαστον αὐτῶν ἀπὸ κλωνίων ὑπερύθρων ἐξ ἑνὸς μίσχου ὥσπερ κισσός· ἔχει δὲ καὶ ὀπὸν λευκόν, οὐ πολύν. ἔστι δὲ τῇ γεύσει ὑφάλμυρος, καὶ ποσῶς ἔμπικρος, λιπαρὰ τὴν σύστασιν.

ὅλη

Decoctum eiuspotu, aluum & menses ciet. Flos post conceptionem in pesso subditus, partum abortu vitiat. Semen eius, præsertim quæ in Ægypto nascitur, potum tineas repellit: in antidota theriaca additur, faciei cutem lentiginesq; expurgat. Virentes cauliculi cũ radice cremati, & adipe porci vetusto excepti, diuturnos laterum dolores mitigant.

Brassica syluestris.

Cap. CXLVII.

Syuestris brassica, maritimis præruptisque locis, magna ex parte gignitur: satiuæ similis, sed candidior, hirsutiórque, amara. Cuius cyma in lixiuia cocta, ori non insuauis. Folia illitu vulnera conglutinant, & inflãmationes tumorésque discutiunt.

Brassica marina.

Cap. CXLVIII.

Marina brassica à satiua prorsus abhorret, quòd folia ferat rotũdæ aristolochiæ, prę-longa, tenuia: singula à ramulis rubentibus exeunt, singulari, vt hedera, pediculo: albo succo prædita est, sed pauco, salso gustu, & aliquantum amaro, pingui concretu.

Herba

Herba in totum ſtomacho inimica, acris: vehementiſsimè aluum ciet, in cibo cocta. Coquitur propter acrimoniã cũ pingui carne.

Beta. Cap. CXLIX.

Beta duorum generũ eſt, è quibus nigra coquitur cũ lenticula, vt ventrẽ ſiſtat: quod magis radice eius pręſtatur. Cãdida aluo vtilis eſt. Vtraq; tamen propter nitroſum humorẽ: quẽ habet in ſe, noxij ſucci eſt. Vnde ſuccus earũ cũ melle naribus indit⁹, caput purgat, auriũ doloribus auxiliatur. Decoctũ radicis & foliorũ, furfures lendéſq; deterget, perniones fotu mitigat. Crudis foliis vitiligines, nitro antea perfrictas: alopeciarũ inanitates, ſcapello prius exaſperatas: atq; depaſcẽtia vlcera, illini prodeſt. Eruptionibus papularũ, igni ſacro, ambuſtíſque, cocta medetur.

Portulaca. Cap. CL.

Portulacæ vis adſtringit: capitis doloribus, inflammationibus oculorũ, cæteríſq;, cũ polenta imponitur: ardoribus ſtomachi, ſacro igni, veſicæ doloribus, auxilio eſt: commanducata, dentiũ ſtupores ſedat: ſtomachi & inteſtinorum æſtuationem, fluxionéſquę mulcet:

ręnęs

ὅλη δὲ ἡ πόα, κακοστόμαχος, δριμεῖα, κοιλίας λυτικωτάτη ἑφθὴ βρωθεῖσα. συνέψουσι δὲ αὐτῇ ἔνιοι διὰ τὴν δριμύτητα τὰ λιπαρὰ τῶν κρεῶν.

Περὶ Τεύτλου. Κεφ. ρμθ′.

Τεῦτλον διττόν ἐστι, ὧν τὸ μὲν μέλαν σταλτικώτερον κοιλίας σὺν φακῇ ἑψηθέν· καὶ μᾶλλον ἡ ῥίζα. τὸ δὲ λευκὸν εὐκοίλιον. ἀμφότερα δὲ κακόχυμα διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς νιτρῶδες. ἔτι ὁ χυλὸς αὐτῶν καθαίρει κεφαλὴν ῥινὶ ἐγχεόμενος μετὰ μέλιτος, καὶ ὠταλγίας ὠφελεῖ. τὸ δὲ τῶν ῥιζῶν καὶ τῶν φύλλων ἀφέψημα, πιτύρων καὶ κονίδων σμηκτικὸν, καὶ χιμέτλων παρηγορητικὸν καταντλούμενον. ὠμοῖς δὲ τοῖς φύλλοις καταπλάσσειν δεῖ ἀλφοὺς προεκνιτρωθέντας· καὶ ἀλωπεκίας κατακνησθείσας, καὶ τὰ νεμόμενα ἕλκη. ἑφθὴ δὲ ἐξανθήματα καὶ πυρίκαυτα καὶ ἐρυσιπέλατα ἰᾶται.

Περὶ Ἀνδράχνης. Κεφ. ρν′.

Ἀνδράχνη δύναμιν ἔχει στυπτικήν· καταπλασσομένη δὲ μετὰ ἀλφίτων κεφαλῆς ἀλγήμασι καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμοναῖς καὶ ταῖς ἄλλαις. καὶ στομάχου πυρώσεσι καὶ ἐρυσιπέλασι, καὶ κύστεως ἀλγήμασι βοηθεῖ· βρωθεῖσα δὲ αἱμωδίαν καὶ στομάχου καὶ ἐντέρων πύρωσιν καὶ ῥευματισμὸν πραΰνει·

νεφρούς τε

νεφροῖς τε δακνομένοις καὶ κύστιν εὐδιατίθησι· καὶ τὰς πρὸς συνουσίας ὁρμὰς ἐκλύει· παραπλησίως δὲ καὶ ὁ χυλὸς αὐτῆς ἐνεργεῖ πινόμενος καὶ ἐν πυρετοῖς ποιῶν. καὶ πρὸς ἕλμινθας στρογγύλας, αἵματός τε πτύσιν καὶ δυσεντερείας, καὶ πρὸς αἱμοῤῥοΐδας καὶ αἱμοῤῥαγίας, πολύεφθος γινομένη. καὶ πρὸς σηπὸς δήγματα, καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ δὲ χρησίμως μίγνυται, ἔγκλυσμά τε ἐστὶ ἐντέρων ῥευματιζομένων. ἢ * δαξομένης μήτρας· καὶ πρὸς τὰς ἐξ ἐγκαύσεως κεφαλαλγίας σὺν ῥοδίνῳ ἢ ἐλαίῳ ἔμβρεγμα. πρός τε τὰ ἐν κεφαλῇ ἐξανθήματα, σὺν οἴνῳ σμῆγμα· πρὸς τραύματα τὰ σφακελίζοντα, σὺν ἀλφίτῳ καταπλασσομένη.

renes & vesicam adiuuat, etiã si erosioné sentiant: veneris impetus exoluit: succus epotus simili effectu prodest, in febrib⁹ valés. Contra teretes vẽtris tineas, cruenté excreationẽ, dysenteriã, hęmorrhidas, & profluuia sanguinis, percocta efficax est. Item contra sepis morsus. Ocularibus medicamentis vtilissimè commiscetur, interaneis fluxione laborãtibus, atque vuluarum erosionibus, infunditur: contra dolores, quos æstus excitauit, caput ex rosaceo & oleo fouetur: eruptiones papularum in capite, cum vino emendat: vulneribus quæ ad syderationé spectant ex polenta illinitur.

*Περὶ Ἀνδράχνης ἀγρίας.

Κεφ. ρνά.

Ἀνδράχνη ἀγρία ἔχει αὐτὴ πλατύτερα φυλλάρια πρὸς τὰ τῆς ἀνδράχνης καὶ δασέα. φύεται ἐν πετρώδεσι τόποις. ἔστιν ὅτε καὶ ἐν κήποις, φύλλα ἔχει ὅμοια ἐλαίᾳ, μικρότερα δὲ πολλῷ, πλείονα δὲ καὶ ἁπαλά, καυλία ἐρυθρά, ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πολλὰ ἐπὶ γῆν κεκλιμένα. μασσώμενα τὸ χύμα καὶ γλίσχρα καὶ ὑφαλμυρά. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν, δριμεῖαν, ἑλκωτικήν, χοιράδων διαφορητικὴν σὺν ἀξουγγίῳ καταπλασσομένη.

Andrachne syluestris.

Cap. CLI.

Andrachne Syluestris paruis est foliis & latiorib⁹ q̃ portulacę hirsutis. Nascitur ĩ petrosis, est qñ & in hortis, folia oleæ, sed minora multo. Verũ plura, tenuioráq; cauliculis rubricãtibus ab radice vna frequẽtib⁹, inclinãtib⁹ in terrã. Hi mãsi in succũ facile soluũt tenacé liquore cũ quodã salis gustu. Facultas eius calfacere acré vim obtinés, & exulcerãs strumis illinitur cũ axungia vt discutiat.

Asparagi. Cap. CLII.

Corruda siue syluestris asparagus vulgaris est notitiæ. Hui⁹ cauliculi in cibo cocti ventré emolliunt, vriná cient. Radicis decoctũ contra vrinę difficultaté, regium morbũ, renũ vitia, & coxendicũ cruciatus, in potu proficit: cũ vino auté, phalãgiorum morsibus auxiliatur. Si decocti succus super dente có tineatur, eius dolori medetur. Semen potũ ad eadé valet. Canes, vt aiunt, si decoctũ bibát, emoriuntur. Asparagũ etiá nasci prodiderũt, arietis cornibus contusis, atque defossis: quod, quãtum equidé sentio, planè à veritate abhorret. Altilis auté asparag⁹ multis ramis fruticat, foliis fœniculi, lógis, numerosis: radice rotúda, grandi, spongiá habente. Huius teneri cauliculi triti in vino albo, renum dolores sedant. Assus auté coctúsve, vrinę stillicidiũ, difficultatéq;, ac dysenterias, mitigat. Radix cum vino aut aceto cocta, luxatos art⁹ mulcet. Decocta cũ ficis aut ciceribus sumpta, regiũ morbũ sanat: coxendicis cruciatus strãguriámque leuat. Alligata radix, aut haustũ eius decoctũ, conceptum adimit, & sterilitatem adfert.

Plan-

Περὶ ἀσπαράγου. Κεφ. ρνβ.

Ἀσπάραγος πετραῖος ἢ μυάκανθα γνώριμος, οὗ τὸ καυλίον ἑψηθὲν, καὶ βρωθὲν, κοιλίαν μαλάσσει καὶ οὖρα κινεῖ. τῶν δὲ ῥιζῶν τὸ ἀφέψημα πινόμενον βοηθεῖ δυσουροῦσιν, ἰκτερικοῖς, νεφριτικοῖς, ἰσχιαδικοῖς· φαλαγγιοδήκτοις δὲ μετ' οἴνου ἀφεψόμενον. καὶ ὀδονταλγοῦσι δὲ κρατούμενον τοῦ ἀφεψήματος ἐπὶ τῷ πονοῦντι ὀδόντι. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ αὐτὰ καὶ τὸ σπέρμα πινόμενον. φασὶ δὲ καὶ τοὺς κύνας πίοντας τὸ ἀφέψημα αὐτῶν ἀποθνήσκειν. ἔνιοι δὲ ἱστόρησαν ὅτι ἐάν τις κριοῦ κέρατα συγκόψας κατορύξῃ, φύεται ἀσπάραγος· ἐμοὶ δὲ ἀπίθανον.

Ὁ μέντοι ἀσπάραγος οὗτος, θάμνος ἐστὶ πολύκλαδος, φύλλα ἔχων πολλὰ, μακρὰ, ὅμοια μαράθρῳ· ῥίζα στρογγύλη μεγάλη, ἔχουσα κόνδυλον. οὗ τινος τὸ καυλίον λειούμενον μετὰ οἴνου λευκοῦ, παύει νεφρίτιδας. ἑφθὸς δὲ ἢ ὀπτὸς λαμβανόμενος, παύει στραγγουρίας καὶ δυσουρίας, καὶ δυσεντερίας. ἡ δὲ ῥίζα αὐτῆς ἑψηθεῖσα ἐν ὄξει ἢ οἴνῳ, παύει στρέμματα. ἑφθὴ δὲ μετὰ σύκων καὶ ἐρεβίνθων λαμβανομένη, ἰᾶται ἴκτερον. καὶ παύει ἰσχιάδα καὶ στραγγουρίαν. περιαπτομένη δὲ καὶ τὸ ἀπόζεμα αὐτῆς πινόμενον, ποιεῖ ἀτόκιον καὶ ἄγονον.

Περὶ Ἀργε-

Περὶ Ἀρνογλώσσου. Κεφ. ρνγ'.

Ἀρνόγλωσσον διπλόν ἐστι· τὸ μὲν μικρόν· τὸ δὲ, μεῖζον· ἔχει δὲ τὸ μὲν μικρὸν φύλλα στενώτερα καὶ μικρότερα, καὶ μαλακώτερα καὶ λειότερα καὶ λεπτότερα· καυλίῳ δὲ γωνιοειδεῖ κεκλιμένῳ ὡς ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνθη ὠχρά· τὸ δὲ σπέρμα ἐπ' ἄκρων τῶν καυλῶν. Τὸ δὲ μεῖζον εὐερνέστερον, πλατύφυλλον, λαχανῶδες· καυλὸς δὲ ἐπὶ τούτου γωνιώδης, ὑπέρυθρος, ὕψος πήχεως, ἐκ μέσου μέχρι κορυφῆς σπέρματι περιεχόμενος λεπτῷ. ῥίζαι δὲ ὕπεισιν ἁπαλαὶ, δασεῖαι, λευκαὶ, πάχος δακτύλου. φύεται δὲ πρὸς τοῖς τέλμασι καὶ φραγμοῖς καὶ ἐνίκμοις τόποις. εὐχρηστότερον δὲ τὸ μεῖζον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ξηραντικὴν, στυπτικήν· ὅθεν καὶ καταπλασσόμενα πρὸς πάντα τὰ κακοήθη καὶ ἐλεφαντιῶντα ῥευματικὰ καὶ ἀκάθαρτα ἕλκη ἁρμόζει· ἴσχει δὲ καὶ αἱμορραγίαν, νομὰς, ἄνθρακας, ἕρπητας, ἐπινυκτίδας· ἀπουλοῖ καὶ ἕλκη χρόνια καὶ ἀνώμαλα, καὶ τὰ χειρώνια ἰᾶται, καὶ κόλποις παρακολλᾷ· καὶ τὰ κυνόδηκτα καὶ πυρίκαυτα φλεγμονὰς, παρωτίδας, φύγεθλα, χοιράδας δὲ καὶ αἰγίλωπας σὺν ἁλσὶν ἐπιπλασσόμενα ὠφελεῖ. ἑφθὸν δὲ τὸ λάχανον μεθ' ἁλῶν καὶ ὄξους λαμβανόμενον, δυσεντερικοῖς καὶ κοιλιακοῖς ἁρμόζει. δίδο-

Plantago. Cap. CLIII.

Duo plantaginis genera: minor folia habet angustiora, minora, molliora, læuiora, & tenuiora: cauliculo angulofo in terram inclinato: floribus pallidis: femine fummis caulibus emicante. Altera maior, lætior, virentiorque, latis conftans foliis, oleracei generis: cuius caulis cubiti altitudinem petit, angulofus, fubruber, à medio ad verticem tenui femine circundatus: radicibus nititur teneris, hirfutis, candidis, digitum crafsitudine æquantibus. Nafcitur in lacunofis, fepibus, & locis humidis. Multò vtilior magna eft. Vim habent folia exiccatoriá, conftringentem: quare omnib⁹ malignis vlceribus, & fluxioni opportunis atque elephanticis, fordidífq; illita profunt: profluuia fanguinis, vlcera quæ ferpunt, epinyctidas, carbunculos, nomáfque cohibẽt: vetera vlcera & inæqualia cicatrice obducunt, chironia fanant, finus conglutinant: morfibus canis, ambuftis igni, inflãmationibus, panis, parotidibus, ftrumis, ægilopiis, illita cum fale profunt. Coctum cum aceto & fale olus, dyfentericis, cœliacisque fumptum fubuenit.

Datur

Datur & in locum betæ cum lenticula coctum. Et ad aquam inter cutẽ cui leucophlegmatiæ nomen est, datur & herba decocta post aridas epulas, sic vt media antecedat: comitialibus & suspiriosis data proficit. Foliorum succus, colluta subinde oris vlcera, purgat: cum cimolia aut cerusa igni sacro medetur: fistulis infusus prodest, lippitudinibus & aurium doloribus idem succus instillatur. Additur quoque in oculorum collyria. Gingiuis cruore suffusis, & sanguinis reiectionibus, potu confert: clystere dysentericis infunditur, contra tabem datur in potu, aduersus strangulationes vuluæ in vellere subiicitur, etiam si vulua fluxione laboret. Semen ex vino potum, alui fluxiones & sanguinis excreationes sistit. Decocta radix & manducatu, & collutione, dentium dolores sedat: eadẽ cum foliis, vlceribus renum & vesicę in passo datur. Ferunt treis radices cum tribus vini cyathis, & pari aquæ modo, tertianis auxiliari: & quatuor, quartanis. Sunt qui radicis gestamine, discutiendis strumis vtantur.

δίδοται δὲ καὶ μετὰ φακῆς ἀντὶ σεύτλων συνεψόμενον, καὶ πρὸς λευκοφλεγματίαν μετὰ τὸ ξηροφαγῆσαι, μέσῃ δίδοται ἡ πόα ἑφθή· ποιεῖ δὲ καὶ ἐπιληπτικοῖς, καὶ ἀσθματικοῖς διδομένη. ὁ δὲ χυλὸς τῶν φύλλων, τὰ ἐν στόματι ἕλκη ἀνακαθαίρει συνεχῶς διακλυζόμενος· σὺν δὲ κιμωλίᾳ ἢ ψιμμυθίῳ, ἐᾶται τὰ ἐρυσιπέλατα· σύριγγάς τε ἐγκλυζόμενος ὠφελεῖ, καὶ πρὸς ὠταλγίας καὶ ὀφθαλμίας ἐνσταζόμενος ὁ χυλός. καὶ κολλυρίοις μισγόμενος. καὶ πρὸς οὖλα αἱμασσόμενα, καὶ πρὸς αἷμα ἀνάγοντας πινόμενος· καὶ πρὸς δυσεντερικοὺς ἐγκλυζόμενος, πίνεται δὲ καὶ πρὸς φθίσιν καὶ πρὸς ὑστερικὰς πνίγας προστίθεται ἐν ἐρίῳ, καὶ ὑστέρᾳ ῥευματιζομένῃ. καὶ ὁ καρπὸς δὲ πινόμενος μετ' οἴνου, τοὺς τῆς κοιλίας ῥευματισμοὺς καὶ πτύσεις αἵματος ἐπέχει. ἡ δὲ ῥίζα ἀφεψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη καὶ διαμασσωμένη, ὀδονταλγίας παύει· πρὸς δὲ τὰ ἐν κύστει ἕλκη καὶ νεφροῖς δίδοται ἡ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα μετὰ γλυκέος. φασὶ δὲ ῥίζας τρεῖς ποθείσας μετ' οἴνου κυάθων τριῶν καὶ ὕδατος ἴσου, τριταίῳ βοηθεῖν· τεταρταίῳ δὲ τέσσαρας ῥίζας. ἔνιοι δὲ καὶ ἐν δέσματι χρῶνται τῇ ῥίζῃ πρὸς χοιράδας καὶ διαφορεῦσιν.

Lauer seu

Περὶ Σίου.

Περὶ Σίου. Κεφ. ρνδ΄.

Σίον τὸ ἐν ὕδασιν εὑρίσκεται ἐν τοῖς ὕδασι θαμνίον ὀρθὸν, λιπαρὸν, φύλλα ἔχον πλατέα ἱπποσελίνῳ ἐοικότα, μικρότερα δὲ καὶ ἀρωματίζοντα. ἅπερ ἐσθιόμενα ἑφθά τε, καὶ ὠμὰ λίθους θρύπτει καὶ ἐκκρίνει· οὖρά τε κινεῖ, καὶ ἔμβρυα καὶ ἔμμηνα ἄγει, δυσεντερικοῖς τε χρήσιμα βρωθέντα. Κρατεύας δὲ ἱστορεῖ περὶ αὐτοῦ οὕτω· πόα θαμνοειδὴς ὀλίγη ἔχουσα φύλλα περιφερῆ μείζονα ἡδυόσμου, μέλανα, παρεγγίζοντα εὐζώμῳ.

Lauer ſeu ſium.
Cap. CLIIII.

Sion in aquis inuenitur, frutice pingui, recta, foliis latis, oluſatro ſimilibus, ſed minoribus, & odoratis. Quę cruda coctáque eſu, calculos rumpunt, atque excernunt: vrinas cient, mẽſes & partus extrahunt, dyſentericis in cibo auxiliatur. De ſio Crateuas tradit, herbã eſſe fruticis ſpecie, pauca folia ferentẽ, rotũda, maiora quàm menthæ, nigra, & ad erucam accedentia.

Περὶ Σισυμβρίου. Κεφ. ρνέ.

Σισύμβριον (οἱ δὲ ἕρπυλλον ἄγριον καλοῦσιν) ἐν χέρσοις φύεται, ἔοικε δὲ ἡδυόσμῳ κηπαίῳ, πλατυφυλλότερον δὲ καὶ εὐωδέστερον, στεφανωματικόν. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν· ἁρμόζει δὲ πρὸς στραγγουρίας καὶ λιθιάσεις τὸ σπέρμα σὺν οἴνῳ πινόμενον· καὶ στρόφους καὶ λυγμοὺς παύει. τὰ δὲ φύλλα ἐπιπλάσσεται πρὸς κεφαλαλγίαν κατὰ τῶν κροτάφων καὶ τοῦ μετώπου· πρός τε σφηκῶν πληγὰς καὶ μελισσῶν. ἵστησι δὲ καὶ ἐμέτους ποθέν.

Siſymbrium. Cap. CLV.

Siſymbrium (alij ſerpillum ſylueſtre vocant) in ſolo inculto naſcitur, menthæ hortenſis ſimilitudine, odoratius, latiore folio. Inſeritur coronis. Calfaciendi vim habet: contra ſtillicidia vrinæ, calculóſque, ſemen ex vino bibitur, tormina & ſingultus ſedat. Folia in capitis dolore, fronti aut tẽporibus illinuntur: item contra veſparum apiúmque ictus. Vomitiones potu cohibet.

Περὶ Ἑτέρου σισυμβρίου.
Κεφ. ρνς΄.

Σισύμβριον ἕτερον, οἱ δὲ, καρδαμίνην, οἱ δὲ, καὶ τοῦτο σίον καλοῦσιν. ἔνυδρός ἐστι πόα, κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ σίῳ γεννωμένη. καρ-

Alterum Siſymbrium.
Cap. CLVI.

Alterũ ſiſymbrij genus, quod aliq; cardaminã, alij ſion appellant. Ea herba riguis gaudet, & eiſdẽ in locis, quibus ſion prouenit:

uenit: quæ ideò nonnullis cardamina nominatur, quod gustu cardamum, id est nasturtiũ, repræsentet. Folia primum rotunda prodeunt, adulta erucæ modo finduntur. Id excalfacit, vrinas mouet, crudũ estur, purgat lentigines, cutísq; vitia in facie, noctibus impositũ, matutiníſque detractum.

Crithmum. Cap. CLVII.

Crithmum, ſeu potius, vt aliqui, crithamon, fruticoſa & vndique folioſa herbula eſt, cubiti altitudinem ferè petés. Naſcitur in maritimis, & petroſis: foliis pinguibus, numeroſis, albicantibus, veluti portulacæ, latioribus, & longioribus, ſalſo guſtu, flores candidi ſunt, & ſemen, ceu roriſmarini, odoratum, molle, rotundum, quod ſiccatum rumpitur: habet intus tritici modo nucleum: radices digiti craſsitudine, tres aut quatuor, grati odoris & iucundi. Radix, ſemen, & folia incocta vino, potu vrinæ difficultati & regio morbo auxiliantur: menſes cient, eſtur crudum coctúmve in olere, ſeruatur etiam in muria.

Coronopus. Cap. CLVIII.

Coronopus oblóga herbula eſt, per

καρδαμίνην δ' ἔνιοι λέγουσι, διὰ τὸ ἐοικέναι καρδάμῳ τὴν γεῦσιν. φύλλα ἔχει τὸ μὲν πρῶτον περιφερῆ, αὐξόμενα δὲ σχίζεται ὡς τὸ τοῦ εὐζώμου. ἔστι δὲ θερμαντικόν, οὐρητικόν, βιβρώσκεται δὲ καὶ ὠμόν, ἀποκαθαίρει δὲ καὶ φακούς, καὶ ἔφηλιν καταπλασθέντα δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἕωθεν δὲ ἀποκλυσθέν.

Περὶ Κρίθμου. Κεφ. ρνζ.

Κρίθμον οἱ δὲ, κρίταμον, θαμνῶδές ἐστι βοτάνιον, ἀμφιλαφές, περὶ πῆχυν τὸ ὕψος. φυόμενον ἐν πετρώδεσι καὶ παραθαλασσίοις τόποις, φύλλοις περίπλεον λιπαροῖς καὶ ὑπολεύκοις, τοῖς τῆς ἀνδράχνης παρεοικόσι, πλατυτέροις μέντοι καὶ* ἐπιμηκεστέροις, ἁλμυρίζουσι δὲ πρὸς τὴν γεῦσιν, ἄνθη λευκά, τὸν δὲ καρπὸν ὥσπερ λιβανωτίδος μαλακόν, εὐώδη, στρογγύλον, ὃς ξηρανθεὶς διΐσταται· καὶ ἔνδον ὡς πυῤῥὸν ἔχει τὸ σπέρμα· ῥίζας δὲ δακτύλου τὸ πάχος, τρεῖς ἢ τέσσαρας, εὐώδεις, ἡδείας. δύναται δὲ ὁ καρπὸς καὶ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα ἐναφεψηθέντα οἴνῳ καὶ πινόμενα, βοηθεῖν δυσουροῦσι καὶ ἰκτερικοῖς· κινεῖ καὶ ἡ καταμήνια, λαχανεύεται ἑφθόν τε καὶ ὠμὸν ἐσθιόμενον, καὶ ταριχεύεται ἐν ἅλμῃ.

Περὶ Κορωνόποδος. Κεφ. ρνη.

Κορωνόπους πρόμηκες βοτάνιον

κτ

κατὰ τοῦ ἐδάφους ἐστρωμένον, κατεσχισματισμένον τὰ φύλλα· λαχανεύεται δὲ καὶ τοῦτο ἑφθόν· ῥίζαν λεπτὴν ἔχον, στυπτικὴν, ἐσθιομένην πρὸς κοιλιακοὺς ποιοῦσαν. γίνεται δὲ ἐν χέρσοις τόποις, καὶ ἐν δώμασι καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς.

Περὶ Σόγχου. Κεφ. ρνθʹ.

Σόγχου δύο εἴδη· τὸ μὲν, γὰρ ἐστὶν ἀγριοδέστερον καὶ ἀκανθωδέστερον· τὸ δὲ, τρυφερώτερον καὶ ἐδώδιμον, καυλὸς δὲ γωνιοειδὴς ἐνίοτε καὶ ὑπέρυθρος· φύλλα ἔχει ἐκ διαστημάτων ἐσχισμένα τὴν περιφέρειαν. δύναμις δὲ αὐτῶν ἐστι ψυκτικὴ, μετρίως ὑποστύφουσα· ὅθεν στομάχῳ καυσουμένῳ, καὶ φλεγμοναῖς, καταπλασσόμενοι ἁρμόζουσιν. ὁ δὲ χυλὸς καταῤῥοφούμενος, δηγμὸν στομάχου καταπραΰνει, καὶ γάλα κατασπᾷ· προστεθεὶς δὲ ἐν ἐρίῳ,* δακτύλων καὶ μήτρας φλεγμοναῖς βοηθεῖ. ἡ δὲ πόα καὶ ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα σκορπιοπλήκτοις ἀρήγει. Ὁ δὲ ἕτερος σόγχος ὁ καὶ τρυφερὸς, δενδρώδης ἐστὶ, καὶ πλατύφυλλος· τὰ δὲ φύλλα διεῖλε τὸν καυλόν· καὶ οὗτος δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ.

Περὶ Σέρεως. Κεφ. ρξʹ.

Σέρις διττή· ὧν ἡ μὲν ἀγρία, πικρὶς ἡ καὶ κιχώριον καλουμένη· ἡ δέ τις ἐστὶ καὶ πλατυφυλλοτέρα, καὶ εὐστομαχωτέρα τῆς κηπευτῆς. καὶ ταύτης

est, per terram repens, fissis folliis: coquitur in olere: radicem habet tenuem, adstringentem, quæ in cibo cœliacis facit. Prouenit in aggeribus, & locis incultis, & secus vias.

Sonchus. Cap. CLIX.

Sonchi duo genera: syluestrior quidã est, & magis spinis horret: alter teneritate quadã mollescit, cibis expetitus, anguloso caule, inani, interdũ rubẽte: foliis in ambitu per interualla dissectis. Vtriusq; vis refrigerat, modicè adstringit: vnde æstuanti stomacho & inflãmationibus illiti prosunt. Succus eorũ stomachi rosiones sorbitione mitigat, lac elicit, in vellere appositus sedis ac vuluæ collectionibus opitulatur. Tã herba q̃ radix illita vibratis à scorpione ictibus subuenit. Alter sonchus tenerior, arboris instar, latis cõstans foliis: caulẽ in ramos exeuntẽ folia distinguunt: sed ad eadem pollet.

Seris siue intybus.

Cap. CLX.

Seris duûm generum est: altera syluestris, quæ picris & cichorion vocatur: altera satiua, latioribus foliis constat, stomacho quàm hortensis vtilior:

Quæ iterum in duas species digeritur: vna folio latiore prodit, lactucarum simillima: altera angustiore est folio, & gustu amara. Vtraque refrigerat, & adstringit, stomacho vtilissima: aluũ sistit cocta, si cum aceto adsumatur. Syluestres stomacho meliores: quandoquidem æstuantem ipsum, & quẽ imbecillitas vexet, cibo leniũt. Cardiacis per se, aut cum polenta, vtiliter illinuntur: podagris, & oculorũ inflammationibus auxilio sunt. Herba cum radice illita, percussis à scorpione subuenit, igni sacro cũ polenta medetur. Succus cum cerusa, & aceto, valet ad illitus eorum, quæ refrigerationem desiderant.

Chondrilla. Cap. CLXI.

Chondrilla, quã aliqui cichorion, alij serin appellant, caulẽ, flores, & folia habet cichorio similia: qua ex causa nõnulli syluestris intubi speciẽ esse ꝓnũtiarũt, verùm tenuior tota est: in cuius ramulis, gũmi mastiches simillimũ tuberculo fabæ inueniri solet: quod cũ myrrha tritũ & linteo appositũ, instar oliuæ, fœminarum menses trahit. Tusa cum radicibus herba, adiecto melle, diuiditur in pastillos,

καὶ ταύτης δὲ διττὸν εἶδος· ἡ μὲν γάρ τις ἐστὶ θριδακωδεστέρα καὶ πλατύφυλλος· ἡ δὲ, στενόφυλλος καὶ* ἔμπικρος.* πᾶσαι δὲ στυπτικαὶ, ψυκτικαὶ καὶ εὐστόμαχοι· ἱστᾶσι δὲ καὶ κοιλίαν ἑφθαὶ, μετ' ὄξους λαμβανόμεναι. καὶ μάλιστα αἱ ἄγριαι εὐστομαχώτεραι· βρωθεῖσαι γὰρ ἀτονοῦντα στόμαχον παρηγοροῦσι καὶ καυσούμενον. καταπλασσόμεναι δὲ σὺν ἀλφίτῳ καὶ καθ' ἑαυτὰς καρδιακοῖς εἰσὶ χρήσιμοι· ποδάγραις καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμοναῖς βοηθοῦσιν. ἡ δὲ πόα καὶ ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα, σκορπιοπλήκτοις ἀρήγει· καὶ ἐρυσιπέλατα σὺν ἀλφίτῳ ἰᾶται. σὺν ψιμμιθίῳ δὲ καὶ ὄξει ἐστὶν ὁ χυλὸς αὐτῶν ἐπίχριστος τῶν ψύξεως δεομένων.

Περὶ Κονδρίλλης. Κεφ. ρξά.

Κονδρίλλη, ἡ δὲ, καὶ τοῦτο κιχώριον καλοῦσιν ἢ σέριδα, τὰ μὲν φύλλα καὶ τὸν καυλὸν, καὶ τὰ ἄνθη ἔχει κιχωρίῳ ὅμοια· ὅθεν καὶ εἶδος αὐτὸ τινὲς εἶπον σέριδος ἀγρίας λεπτότερον δὲ τὸ ὅλον· περὶ δὲ τοῖς κλωναρίοις αὐτοῖς εὑρίσκεται κόμμι ὅμοιον μαστίχῃ, μεγέθει κυαμιαῖα· ἅ τινα προστεθέντα μετὰ σμύρνης λεῖα, ἐν ὀθονίῳ, μέγεθος ἐλαίας, ἔμμηνα ἄγει. ἡ δὲ πόα σὺν τῇ ῥίζῃ κοπεῖσα, εἰς τροχίσκους ἀναπλάσσεται μιγνυμένου μέλιτος,

τος, οἵ τινες διεθέντες καὶ νίτρῳ μιγθέντες, ἀλφοὺς ἀποσμήχουσιν. ἀνακολλᾷ δὲ καὶ τρίχας τὸ κόμμι· καὶ ἡ ῥίζα δὲ πρόσφατος ποιεῖ εἰς τὰ αὐτὰ, βαπτομένης εἰς αὐτὴν βελόνης, καὶ προσαγομένης ταῖς θριξίν. ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς ἔχεις σὺν οἴνῳ πινομένη. καὶ κοιλίαν ἵστησιν ὁ χυλὸς αὐτῆς ἑψηθεὶς σὺν οἴνῳ καὶ ποθεὶς, καὶ καθ᾽ αὐτόν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος κονδρίλλης, φύλλον δὲ ἔχει περιβεβρωμένον, πρόμηκες, ἐπὶ γῆς ἐστρωμένον. καυλὸν δὲ ὀποῦ μεστόν· ῥίζαν δὲ λεπτὴν, ἔπακμον, κούφην, στρογγύλην, ὑπόξανθον, ὀποῦ μεστήν. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καυλὸς καὶ τὰ φύλλα, πεπτικήν. ὁ δὲ ὀπὸς τριχῶν τῶν ἐν βλεφάροις ἀνακολλητικός. φύεται δὲ ἐν γεώδεσι καὶ ἐργασίμοις χωρίοις.

Περὶ Κολοκύνθας. Κεφ. ρξϐ.

Κολόκυνθα ἐδώδιμος· ὠμὴ καταπλασθεῖσα λεία, οἰδήματα καὶ ἀποστήματα πραΰνει. τὸ δὲ *ξέσμα αὐτῆς παιδίοις σειριῶσιν, ὠφελίμως κατὰ τοῦ βρέγματος καταπλάσσεται· καὶ πρὸς ὀφθαλμοῦ φλεγμονὰς καὶ ποδαγρικὰς ὁμοίως. ὁ δὲ χυλὸς τῶν ξυσμάτων θλιβέντων, πρὸς ὠταλγίας καθ᾽ ἑαυτὸν καὶ μετὰ ῥοδίνου ἐγχυματιζόμενος ὠφελεῖ· καὶ πρὸς καυσουμένων ἐπιφάνειαν ἐγχριόμενος ὠφελεῖ· ὅλης δὲ αὐτῆς ἀποζεσθείσης καὶ ἐκθλιβείσης

ὁ χυλὸς

stillos, qui nitro admisti vitiligines emaculant. Gummi inordinatos pilos replicat: quod item tenera radix efficit, si intincta succo acus, pilis admoueatur. Contra viperas in vino pota proficit. Succus decoctæ, in vino, aut per sese potus, aluum sistit. Aliud habetur chondrillæ genus, folium ferens oblongum, circumrosum, humi sparsum, caulem succo madentem lacteo: radice tenui, rotunda, leui, vegeta, flauescente, succosa. Cuius & caulis, & folia concoquendi vim habent. Succus incommodos palpebrarum pilos reflectit. Nascitur in lætis & cultis.

Cucurbita. Cap. CLXII.

Cucurbita esui apta: cruda, trita illitu tumores, & abscessus mitigat. Ramenta eius infantibus contra capitis ardorem, quam syriasin vocant, in sincipite illinuntur: oculorum inflammationes podagrásque refrigerant. Succus è ramentis tusis per se, aut cum rosaceo infusus, aurium doloribus auxiliatur: adustiones cutis in ardenti febre illitu adiuuat: totius feruefactæ, & expressæ

 succus,

ſuccus, cum melle exiguo, & nitro potus, aluum leniter reſoluit. Vinum in cucurbitam recentem excauatam infuſum, ſi miſtum ſub diuo teneatur, potu aluum leuigabit.

Cucumer ſatiuus.

Cap. CLXIII.

Satiuus cucumis aluo, & ſtomacho per q̃ vtilis habetur, refrigerat, corruptioné nõ ſentit, veſicæ prodeſt, olfactu reuocat, quos animus liquerit. Semé modicè vriná mouet: cum lacte aut paſſo, veſicæ exulcerationibus ſubuenit. Illita cum vino folia, morſus canú ſanát: & epinyctidas, cum melle.

Pepones. Cap. CLXIIII.

Peponis caro in cibis, vriná cit: inflammationes oculorum illita ſedat. Raméta eius cõtra aduſtionem infantium, quam ſyriaſin vocant, ſincipiti imponuntur: fronti admota, oculorum fluxiones auertũt. Succus cum ſemine, adiecta farina, ſiccatus in ſole cogitur in ſmegmata, quæ faciem repurgãt, & nitorem afferunt. Radix ſicca, & ex hydromelyte pota, drachmæ pondere, vomitioné mouet. Si quiſquam moderatè ſecundum cœnam vomere cupiat, geminis obolis ſit cõtétus.

Sanat

ὁ χυλὸς πινόμενος μετὰ μέλιτος βραχέος καὶ νίτρου, κοιλίαν λύει κούφως. καὶ εἴ τις κοιλάνας αὐτὴν ὠμὴν, ἐγχέας τε οἶνον καὶ ἐξαιθριάσας, κεράσας τε* τὴν νῆστις, μαλάττει κοιλίαν κούφως.

Περὶ Ημέρου σίκυος.

Κεφ. ρξγ'.

Σίκυς ἥμερος εὐκοίλιος, εὐστόμαχος, ψυκτικὸς, οὐ φθειρόμενος, κύστει ἁρμόδιος, ἀνακτητικὸς λειποθυμιῶν ὀσφραινόμενος. καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετρίως οὐρητικὸν ἁρμόζον σὺν γάλακτι ἢ γλυκεῖ πρὸς τὰς ἐν κύστει ἑλκώσεις. τὰ δὲ φύλλα αὐτοῦ σὺν οἴνῳ καταπλασθέντα, κυνόδηκτα ἰᾶται· σὺν μέλιτι δὲ ἐπινυκτίδας.

Περὶ πέπονος. Κεφ. ρξδ'.

Η δὲ τοῦ πέπονος σὰρξ καὶ αὐτὴ οὐρητικὴ ἐσθιομένη· καταπλασθεῖσα δὲ ὀφθαλμοῦ φλεγμονὰς πραΰνει. τὸ δὲ βρέγμα αὐτοῦ σειριῶσι παιδίοις κατὰ τοῦ βρέγματος ἐπιτίθεται, καὶ ῥευματιζομένοις ὀφθαλμοῖς ἀντὶ ἀνακολλήματος κατὰ τοῦ μετώπου. ὁ δὲ χυλὸς σὺν τῷ σπέρματι μιγεὶς ἀλεύρῳ καὶ ξηρανθεὶς ἐν ἡλίῳ, σμῆγμα γίνεται ῥυπτικὸν καὶ λαμπρυντικὸν προσώπου. ἡ δὲ ῥίζα ξηρὰ ποθεῖσα σὺν ὑδρομέλιτι < ὁλκῇ, ἐμέτους κινεῖ. εἰ δέ τις μετρίως ἀπὸ δείπνου ἐμέσαι θελήσειεν, ἀρκέσαισιν ὀβολοὶ β'.

ὑγιάζει

ὑγιάζει δὲ καὶ κηρεία καταπλασθεῖσα μετὰ τοῦ μέλιτος.

Περὶ θρίδακος ἡμέρου.
Κεφ. ρξέ.

Θρίδαξ ἥμερος εὐστόμαχος, ὑποψύχουσα, ὑπνωτική, κοιλίας μαλακτική, γάλακτος κατασπαστική. ἑψηθεῖσα δὲ γίνεται τροφιμωτέρα. ἄπλυτος δὲ ἐσθιομένη, στομαχικοῖς ἁρμόζει. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς πινόμενον, τοῖς συνεχῶς ὀνειρώττουσι βοηθεῖ. καὶ συνουσίαν ἀποστρέφει. αὐταὶ δὲ συνεχῶς ἐσθιόμεναι. ἀμβλυωπίας εἰσὶ ποιητικαί· ταριχεύονται δὲ ἐν ἅλμῃ, ἐκκαυλίσασαι δὲ, ἔχουσί τι παρεμφερὲς τῇ τοῦ χυλοῦ καὶ ὀποῦ δυνάμει τῆς ἀγρίας θρίδακος.

Περὶ Ἀγρίας θρίδακος.
Κεφ. ρξς'.

Η δὲ ἀγρία θρίδαξ ἔοικε τῇ ἡμέρῳ, καυλωδεστέρα δὲ καὶ τοῖς φύλλοις λευκοτέρα, καὶ ἰσχνοτέρα καὶ τραχυτέρα ὑπάρχουσα· πικρὰ δὲ πρὸς* τὴν γεῦσιν, ὁμοιοῦται δὲ κατὰ* πᾶσαν τὴν δύναμιν μήκωνι· ὅθεν καὶ τὸν ὀπὸν αὐτῆς ἔνιοι μίσγουσι τῷ μηκωνίῳ. καθαίρει δὲ μεθ'* ὀξυκράτου ποθεὶς ὁ ὀπὸς δυοῖν ὀβολῶν ὁλκὴ, ὑδατώδη κατὰ κοιλίαν, ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἄργεμα καὶ ἀχλὺν, ποιεῖ καὶ πρὸς ἐπικαύσεις ἐγχριομένη σὺν γυναικείῳ

Sanat quoque illita cum melle vlcera concreta in modum faui, quæ ceria vocant.

Lactucæ. Cap. CLXV.

Lactucæ satiuæ, quibus natura refrigatrix inest, stomacho gratæ habentur: somnũ conciliãt, aluũ emolliunt, lac euocãt: verùm decoctæ magis alũt, stomachicis illotas esse prodest. E-potũ semen, asiduas libidinum imaginationes in somno, cõpescit, & veneri refragatur. Ipsæ verò frequentiores in cibo, claritati oculorũ officiunt: inflãmationibus, & ignib⁹ sacris opitulãtur, muria condiuntur. Cũ in caulẽ exierunt, vim quãdã nanciscũtur, succo aut lacti syluestris lactucæ similem.

Lactuca syluestris.
Cap. CLXVI.

Syluestris lactuca satiuæ similis est, sed longior caulis, & candidiora folia, graciliora, & asperiora: amaro gustu est, & viribus aliquantum papaueri similis: vnde lacteum eius succũ aliqui meconio permiscuerũt. Aquam per aluum elicit, potus in aceto mulso succus ad duos obolos: argema caliginemq; repurgat, cõtra adustiones efficaciter illinitur, cũ

lacte mulierū. In summa, somnum allicit: doloris leuamentū præstat, menses trahit, contra scorpionum, & phalangiorum ictus bibitur. Semen, nō aliter, quàm satiuæ, libidinū imaginationes in somno amolitur, ac venerē arcet. Succus ad eadē valet, sed viribus infirmior. Reponitur in fictili nouo lac eius antea, vt in aliis liquaminibus moris est, insolatum.

γυναικείῳ γάλακτι. ἔστι δὲ καθόλου ὑπνωτικὴ καὶ ἀνώδυνος, ἄγει δὲ ἔμμηνα, ποτίζεται δὲ καὶ πρὸς σκορπιοπλήκτους καὶ φαλαγγιοδήκτους. τὸ δὲ σπέρμα ὥσπερ τὸ τῆς ἡμέρου ποθὲν, ὀνειρωγμοὺς καὶ συνουσίαν ἀποστρέφει. δύναται δὲ καὶ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ αὐτὰ, ἀσθενέστερος μέντοι. ἀποτίθεται δὲ ὁ ὀπὸς ἐν κεραμίοις ἀγγείοις, προηλιαζόμενος ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ χυλίσματα.

Gingidium. Cap. CLXVII.

Gingidiū, aliqui lepidion, in Syria, & Cilicia plerūque nascitur: herbula syluestri pastinacæ similis, tenuior, & amarior: radice parua cādicāte subamara. Olus hoc crudum, coctum, cōditúmve estur magna stomachi vtilitate: vrinam cit. Decoctum ex vino potum vesicæ prodest.

Περὶ Γιγγιδίου. Κεφ. ρξζ'.

Γιγγίδιον, οἱ δὲ, λεπίδιον, φύεται πλεῖστον ἐν κιλικίᾳ τε καὶ συρίᾳ· βοτάνιον σταφυλίνῳ μὲν ἐοικὸς ἀγρίῳ, λεπτότερον δὲ καὶ πυκνότερον· ῥιζίον ὑπόλευκον, πικρίζον. λαχανεύεται δὲ ὠμόν τε καὶ ἑφθὸν, καὶ ταριχευθὲν ἐσθίεται. ἔστι δὲ εὐστόμαχον· οὐρητικόν. καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ πινόμενον μετὰ οἴνου κύστει χρήσιμον.

Scandix. Cap. CLXVIII.

Scandix, syluestre olus est, amarum, subacre: quod crudū coctúmve manditur, stomacho & ventri vtile. Decoctum in potu, vesicæ, renibus, & iocineri confert.

Περὶ Σκάνδυκος. Κεφ. ρξη'.

Σκάνδυξ, καὶ τοῦτο ἄγριον λάχανον, ὑπόδριμυ, καὶ ἔμπικρον, ἐδώδιμον ἑφθὸν καὶ ὠμὸν ἐσθιόμενον, εὐκοίλιον καὶ εὐστόμαχον. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ κύστει χρήσιμον καὶ νεφροῖς πινόμενον καὶ ἥπατι.

Caucalis. Cap. CLXIX.

Caucalis, quam alij syluestre daucum vocant, cauliculo est dodrantali, aut maiore, subhirsuto: foliis apio similibus, foeni-

Περὶ Καυκαλίδος. Κεφ. ρξθ'.

Καυκαλὶς, ἔνιοι δὲ δαῦκον ἄγριον καλοῦσι, καυλίον ἐπὶ σπιθαμιαῖον ἢ καὶ μεῖζον, ὑπόδασυ. φύλλα ἔχον μαράθρῳ ὅμοια* πολυ-

πολυσχιδῆ, δασέα· καὶ ἐπ' ἄκρου σκιάδιον λευκὸν, εὐῶδες. λαχανεύεται δὲ καὶ τοῦτο ὠμόν τε καὶ ἑφθὸν ἐσθιόμενον· ἔστι δὲ διουρητικόν.

Περὶ Εὐζώμου. Κεφ. ρο'.

Εὔζωμον, τοῦτο ὠμὸν πλεῖον βρωθὲν συνουσίαν παρορμᾷ. καὶ τὸ σπέρμα δὲ αὐτοῦ τὸ αὐτὸ ποιεῖ· οὐρητικὸν ὑπάρχον καὶ πεπτικὸν καὶ εὐκοίλιον. χρῶνται δὲ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς ἀρτύσεις· ἀποτίθενται δὲ αὐτὸ πρὸς τὸ πλείονα διαμένειν χρόνον, ὄξει φυρῶντες καὶ γάλακτι, καὶ ἀναπλάσσοντες τροχίσκους. Γίνεται δὲ καὶ ἄγριον εὔζωμον, μάλιστα ἐν τῇ κατὰ τὴν ἑσπέραν Ἰβηρίᾳ· οὗ τῷ σπέρματι καὶ ἀντὶ σινήπεως οἱ τῇδε ἄνθρωποι χρῶνται. ἔστι δὲ διουρητικώτερον καὶ δριμύτερον πολλῷ τοῦ ἡμέρου.

Περὶ Ὠκίμου. Κεφ. ροα'.

Ὤκιμον γνώριμον βιβρωσκόμενον πολὺ, ἀμβλυωπές ἐστιν, ἔστι δὲ κοιλίας μαλακτικὸν, πνευμάτων κινητικὸν, οὐρητικὸν, γάλακτος προσκλητικὸν· δυσμετάβλητον, καταπλασσόμενον δὲ σὺν ἀλφίτου παιπάλῃ, καὶ ῥοδίνῳ καὶ ὄξει, φλεγμοναῖς βοηθεῖ, *καὶ δράκοντος θαλασσίου καὶ σκορπίου πληγῇ· καθ' ἑαυτὸ δὲ σὺν οἴνῳ Χίῳ, πρὸς ὀφθαλμῶν ὀδύνας. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ ἀποκαθαίρει ἀχλῦς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς, καὶ τὰ ῥεύματα ξηραίνει.

τὸ

fœniculi modo per extrema multifidis, hiſpidisq; candida in cacumine vmbella, ſuauiter olente. Crudum coctúmve olerum modo eſtur, vrinã mouet.

Eruca. Cap. CLXX.

Cruda eruca venerem largiore cibo concitat. Semẽ eodem effectu prodeſt: vrinam cit, concoctioni prodeſt, aluo perquàm commodata. Semine ad cõdiméta vtũtur: quod, vti in longum tempus aſſeruetur, adiecto lacte aut aceto, digerunt in paſtillos. Gignitur etiamnum ſylueſtris eruca, maximè in Iberia, quæ occidentem ſpectat: cuius ſemine pro ſinapi incolæ vtuntur. Vrinam vehementius pellit, multò ſatiua acrior.

Ocimum. Cap. CLXXI.

Ocimum vulgò cognitum. Id copioſiore cibo oculorum acię̃ hebetat, aluum mollit, ſpiritum mouet, vrinam pellit, lac euocat: ægrè tamen cõficitur. Illitum cum polline polentæ, aceto & roſaceo, pulmonum inflammationibus auxilio eſt: draconis marini, & ſcorpionis ictibus per ſe prodeſt: & cum vino Chio oculorum doloribus. Succus viſus caliginem abſtergit, deſtillatiões exiccat.

Semen

Semen potum conuenit atram bilē gignentibus, difficili vrinę, inflatisq́;: naribus haustū, subinde mouet sternutamēta: quod idem herba efficit, sed oculos premi necessum est, cū sternutamentū vrget. Sunt qui in cibis abdicandū censeant: quandoquidem manducatum, & in sole positum, vermiculos creat. Aphri autem adiiciunt, si feriantur à scorpione, qui ocimum ederint, nullo conflictari dolore.

Orobanche. Cap. CLXXII.

Orobāche cauliculus est, sesquipedalis, & interdū maior, subruber, hirsutus, tener, sine folio, pinguis: flore subalbido, aut in luteum vergente: radice digiti crassitudine, &, cum ariditate flaccescit caulis, fistulosa. Hanc inter quædam legumina nasci constat, & ea strangulare: vnde orobanche sibi cognomētum vsurpauit. Estur, vt olus, cruda, & in patinis, asparagi modo, decocta. Legumentis addita, coctionem accelerare creditur.

Barbula hirci. Ca. CLXXIII.

Barbula hirci, q̄ ab aliis come vocatur, breui est caule: foliis croci: radice longa, dulci, supina: magno super caulem calyce,

τὸ δὲ σπέρμα πινόμενον, ἁρμόζει τοῖς* μέλαιναν χολὴν γεννῶσι καὶ δυσουροῦσι καὶ πνευματουμένοις· ποιεῖ δὲ καὶ πταρμοὺς πλείονας ἐπισπώμενον δι' ὀσφρήσεως· καὶ ἡ πόα δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖ, συμπιέζειν δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς δεῖ ἐπιόντος τοῦ πταρμοῦ. φυλάσσονται δέ τινες αὐτὸ καὶ οὐκ ἐσθίουσι, διὰ τὸ μασηθὲν καὶ τεθὲν ἐν ἡλίῳ, σκωλήκια γεννᾶν. Λίβυες δὲ προσειλήφασιν ὅτι οἱ φαγόντες αὐτὸ καὶ πληγέντες ὑπὸ σκορπίου, ἄπονοι διαμένουσιν.

Περὶ Ὀροβάγχης. Κεφ. ροβ′.

Ὀροβάγχη καυλίον ἐστὶν ὑπέρυθρον ὡς διπιθαμιαῖον, ἐνίοτε δὲ καὶ μεῖζον, φύλλοις ὑπόλιπαρον, ἔνδασυ, τρυφερόν· ἄνθεσιν ὑπολεύκοις ἢ μηλίζουσι κεχρημένον. ῥίζα δὲ ὕπεστι δακτύλου τὸ πάχος κατατετρημένη πρὸς τὴν τοῦ καυλοῦ ξηρασίαν. δοκεῖ δὲ φυόμενον ἐν ὀσπρίοις τισὶ πνίγειν αὐτά· ὅθεν καὶ τὴν προσωνυμίαν ἔσχηκε. λαχανεύεται δὲ καὶ ὠμὸν καὶ ἑφθὸν, ἐκ λοπάδος ὡς ἀσπάραγος ἐσθιόμενον· καὶ ὀσπρίοις συνεψηθὲν, τάχιον αὐτὰ δοκεῖ ἕψειν.

Περὶ Τραγοπώγωνος. Κεφ. ρογ′.

Τραγοπώγων ἢ τετραπώγων, οἱ δὲ, κόμην καλοῦσι, καυλὸς βραχύς· φύλλα κρόκῳ ὅμοια· ῥίζα μακρὰ, γλυκεῖα, *ἐπὶ δὲ τοῦ καυλοῦ κάλυξ

κάλυξ μέγας· καὶ ἐξ ἄκρου καρπὸς μέλας, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἔχει. ἔστι δὲ ἡ πόα ἐδώδιμος.

Περὶ Ορνιθογάλου. Κεφ. ροδ΄.

Ορνιθόγαλον καυλίον ἐστὶ τρυφερὸν, λεπτὸν, ὑπόλευκον ὡς διπιθαμιαῖον, ἄνω παραφυάδας ἔχον, τρεῖς ἢ τέσσαρας ἁπαλάς· ἀφ' ὧν ἄνθη ἔξωθεν μὲν βοτανώδη, διανοιχθέντα δὲ γαλακτίζοντα· καὶ μεταξὺ αὐτῶν κεφάλιον ὡς κάγχρυ ἐν τετμημένον μετὰ ἄρτου συνοπτόμενον ὡς μελάνθιον· ῥίζα δὲ βολβώδης· ἐσθιομένη ὠμή τε καὶ ἑφθή.

Περὶ Ὕδνου. Κεφ. ροε΄.

Ὕδνον ῥίζα ἐστὶ περιφερὴς, ἄφυλλος, ἄκαυλος, ὑπόξανθος· ἔαρος ὀρυττομένη, ἐδώδιμος δέ ἐστιν ὠμή τε καὶ ἑφθὴ ἐσθιομένη.

Περὶ Σμίλακος. Κεφ. ρος΄.

Σμίλαξ κηπαία, ἧς ὁ καρπὸς λόβια· ὑπ' ἐνίων δὲ ἀσπάραγος καλεῖται· φύλλα ἔχει κισσῷ ὅμοια, μαλακώτερα μέν τοι· καυλοὺς δὲ λεπτοὺς καὶ ἕλικας περιπεπλεγμένους τοῖς παρακειμένοις θάμνοις· αὐξανομένας τε ἐφ' ἱκανὸν, ὥς τε καὶ σκηνοποιεῖσθαι· καρπὸν δὲ φέρει ὅμοιον τήλει· μακρότερον δὲ καὶ *ἐπισημότερον ἐν οἷς σπέρματα ὅμοια νεφροῖς, οὐκ ἰσόχροα· ἐκ μέρους δὲ ὑποπυρρίζοντα, λαχανεύεται

calyce, è cuius summo semen nigrum depẽdet, vnde nomen inditũ est. Herba esui apta est.

Ornithogalũ. Ca.CLXXIIII.

Ornithogalũ cauliculus est tener candicans, tenuis, sesquipedalis, tribus aut quatuor in cacumine mollibus agnatis: à quibus flores ꝓdeũt, foris herbacei, & cum hiãtes se pãdũt, lactei visuntur, inter quos dissectum, cachryos modo, capitulum emicat. Coquitur cũ pane, vt melanthiũ. Radix bulbosa, cruda & cocta manditur.

Tubera. Cap. CLXXV.

Tubera rotũdæ radices sunt, sine caule, sine foliis flauescentes: vere fodiũtur, cruda & cocta eduntur.

Smilax hortensis. Cap. CLXXVI.

Hortensis smilax, frutex, cuius semen à nõnullis lobia vocatur: folia habet hederę, molliora tamẽ: tenues caules, & capreolos vicinis fruticibus circumuolutos: qui tantum adolescunt, vt topiarias scenas repræsentare videant: siliquas fœnigræci ꝓfert longiores & torosiores, in quibus semina renum similia, sed inæquali colore recluduntur: quæ quadã ex parte fuluescũt. Siliquas cocta,

cum

cta, cum semine in oleribus, asparagi modo estur. Vrinam ciet, & tumultuosa somnia facit.

Medica. Cap. CLXXVII.

Medica cum recenter prodiit, foliis & caule trifolio prętensi similis est: procedẽs verò folia contrahit, caules edẽs trifolij, & siliquas corniculorum modo intortas, in quibus semen lentis magnitudine depẽdet. Id siccatum, iucundi saporis gratia, conditaneo sali admiscetur. Viride, quibus refrigeratione opꝰ est, illitu suffragatur. Herba tota pro gramine vtuntur, qui pecora alunt.

Aphaca. Cap. CLXXVIII.

Aphaca in aruis nascitur, altior lente, tenuibus foliis: siliquas lenticulam maiores fert, in quibus terna quaternáve semina nigra, lente minora, continẽtur: quæ adstringendi vim habent: quare torrefacta, stomachi aluíque fluxiones sistunt, si fresalentis more decoquantur.

Porrum capitatum.
Cap. CLXXIX.

Capitatũ porrũ inflationẽ facit, noxiũ succũ creat, tumultuosum somnũ parit, vrinã ciet, aluo accõmodat, extenuat, oculorum

λαχανεύεται δὲ εἰς βρῶσιν ὁ καρπὸς ἑψόμενος σὺν τῷ σπέρματι ὡς ἀσπάραγος. οὐρητικὸς ὢν καὶ δυσόνειρος.

Περὶ Μηδικῆς. Κεφ. ροζ΄.

*Μηδικὴ ἔοικε μὲν ἄρτι φυομένη τριφύλλῳ τῷ ἐν χορτοκοπίοις· προάγουσα δὲ στενοφυλλοτέρα γίνεται, καυλοὺς ἀνιεῖσα τριφύλλῳ ὁμοίους, ἐφ' οἷς τὸ σπέρμα προσπέφυκε φακοῦ τὸ μέγεθος, ἐπεστραμμένον ὡς κεράτιον. ὅπερ ξηρανθὲν, μίγνυται ἡδύσματος χάριν τοῖς ἀρτυτοῖς ἁλσί. χλωρὸν δὲ καταπλασθὲν ὠφελεῖ τὰ ψύξεως δεόμενα. ὅλη δὲ τῇ πόᾳ χρῶνται οἱ κτηνοτρόφοι ἀντὶ ἀγρώστεως.

Περὶ Ἀφάκης. Κεφ. ροη΄.

Ἀφάκη θαμνίον ἐστὶ φυόμενον ἐν ἀρούραις, φακοῦ ὑψηλότερον, λεπτόφυλλον· τὰ δὲ ἐπ' αὐτῆς φυόμενα μείζονα* θυλάκια τῶν φακοῦ περιεκτικὰ τῶν σπερματίων τριῶν ἢ τεσσάρων μεγάλων καὶ μικροτέρων φακοῦ. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ σπερμάτια στυπτικήν· ὅθεν ἵστησι καὶ ῥεῦμα κοιλίας καὶ στομάχου φρυττόμενα καὶ ἐρεικόμενα καὶ ἑψόμενα ὥσπερ φακός.

Περὶ Πράσου Κεφαλωτοῦ.
Κεφ. ροθ΄.

Πράσον κεφαλωτὸν φυσῶδες, κακόχυμον, δυσόνειρον, οὐρητικὸν, εὔκοιλιον, λεπτυντικὸν, ἀμβλυωπίας

βλυωπίας ποιητικὸν, καταμηνίων ἀγωγὸν, βλαπτικὸν, κύστεως ἑλκωμένης καὶ νεφρῶν· συνεψηθὲν δὲ πτισάνῃ καὶ βρωθὲν ἀνάγει τὰ ἐκ θώρακος. ἡ δὲ κόμη αὐτοῦ ἑψηθεῖσα ἐν θαλάσσῃ καὶ ὄξει, εἰς ἐγκάθισμα χρησιμεύει πρὸς μύσιν καὶ σκληρίαν ὑστέρας. ἀπογλυκαίνεται δὲ καὶ ἀφυσότερον γίνεται δυσὶν ὕδασιν ἑψηθὲν, καὶ ἀποβραχὲν ἐν ὕδατι ψυχρῷ. ὁ δὲ καρπὸς δριμύτερος ἔχων τι καὶ στύψεως· ὅθεν αἷμα ὁ χυλὸς αὐτοῦ ἵστησι σὺν ὄξει, καὶ μάλιστα τὸ ἐκ μυκτήρων φερόμενον, μάννης ἢ λιβανωτοῦ μιγέντος. ἀφροδισιακά τε παρορμᾷ· καὶ πρὸς τὰ ἐν θώρακι πάντα σὺν μέλιτι ἀντὶ ἐκλεικτοῦ, ποιεῖ καὶ πρὸς φθίσεις. βρωθὲν καθαίρει δὲ καὶ τὴν ἀρτηρίαν ἐσθιόμενον δὲ συνεχῶς ἀμαυρωτικὸν ὄψεως γίνεται· κακοστόμαχον δέ ἐστιν. ἀρήγει καὶ θηριοδήκτοις σὺν μέλιτι πινόμενος ὁ χυλός· καὶ αὐτὸ δὲ καταπλασσόμενον ὠφελεῖ. βοηθεῖ καὶ ὠταλγίαις ὁ χυλὸς καὶ ἤχοις, σὺν ὄξει καὶ λιβανωτῷ καὶ γάλακτι ἢ ῥοδίνῳ ἐνσταγείς. αἴρει δὲ καὶ ἴονθους τὰ φύλλα μετὰ ῥοῦ τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα καταπλασθέντα καὶ ἐπινυκτίδας ἰᾶται, ἐσχάρας τε περιρρήγνυσι σὺν ἁλσὶν ἐπιπλαττόμενον, τὸ μέντοι σπέρματος < β΄. μετὰ μύρτων ἴσων ποθεῖσαι, τὰς χρονίους ἀναγωγὰς τοῦ αἵματος ἐπέχουσιν.

oculorum aciem hebetat, mēses pellit, sed lędit exulceratam vesicam, renésque: cum ptisana verò coctum, esu pectoris vitia extrahit. Coma eius in aqua maris, & aceto cocta, in desessionibus, ad præclusiones vuluæ, & duritias, vtilis habet. Porrum bis aqua mutata coctum, tum frigida maceratum, dulcescit, & multò minꝰ inflat. Semen acrius est, & quandam adstrictoriā vim habet: quare succus cum aceto, addito thure aut manna, sanguinis profluuia sistit, maximè si naribꝰ erūpat. Venerem stimulat: contra omnia thoracis vitia tabémq;, p̊ delinctu efficax est: arteriā esu purgat, sed si assiduè estur, visus obscuritatē inducit: stomacho aduersatur. Succus ex melle potus, aut illitꝰ, cōtra bestiarū morsus auxilio est: ipsum quoque cum aceto aut thuris polline, lacte aut rosaceo, vtiliter aurium doloribus, & sonitui instillatur. Varos tollunt folia illita cum vua rhois, qua ad obsonia vtuntur: epinyctidi medentur, crustas ex sale illita rumpunt, veteres sanguinis reiectiones cohibent, si binis drachmis, & æquali baccarum myrti pondere bibantur.

Ampeloprasum. Cap. CLXXX.

Ampeloprasũ stomacho magis aduersat̃, & plus porro excalfacit: vrinam & menses vehementius ciet. Id contra serpentium morsus esse cõuenit.

Cepa. Cap. CLXXXI.

Cepa longa acrior est, quàm rotunda, item flaua quàm candida, & sicca quàm viridis, & cruda quàm cocta, aut sale cõdita. Omnes tamen mordent, flatus gignunt, appetentiã inuitant, sitim mouẽt, & extenuãt: fastidiũ pariunt, & expurgant: aluo vtiles sunt. Eæ detractis purgamẽtis in oleum cõiectæ, hæmorrhoidas, reliquosq; excretionum exitus reserãt, subditæ pro balanis. Succus cum melle illitus, oculorum hebetudinibus, argemis, nubeculis, & incipientibus suffusionibus auxiliatur: anginę eodẽ perungũtur: suppressos menses pellit, caput purgat naribus infusus: canis morsibus cũ aceto, ruta, & melle illinitur: cũ aceto autem perunctas in sole, vitiligines sanat: & cũ pari spodio, scabras lippitudines sedat: varos cũ sale reprimit: contra calceamentorum attritus, cum gallinaceo adipe vtilis est: citę aluo ꝓdest:

in

Περὶ Ἀμπελοπράσου, Κεφ. ϛπ΄.

Ἀμπελόπρασον, κακοστομαχώτερον τοῦ πράσου, θερμαντικώτερον δὲ καὶ οὐρητικώτερον· καταμηνίων ἀγωγόν. θηριοδήκτοις δὲ βιβρωσκόμενον ἁρμόζει.

Περὶ Κρομμύων. Κεφ. ϛπα΄.

Κρόμμυον δριμύτερον τὸ μακρὸν τοῦ στρογγύλου, καὶ τὸ ξανθὸν τοῦ λευκοῦ, καὶ τὸ ξηρὸν τοῦ χλωροῦ, καὶ τὸ ὠμὸν τοῦ ὀπτοῦ καὶ ταριχηροῦ. ἔστι δὲ ἅπαντα δηκτικὰ καὶ πνευματωτικά. ὀρέξεως ἐκκλητικά, λεπτυντικά, διψώδη, ἀσώδη, ἀποκαθαρτικά, εὐκοίλια. ἀναστομωτικὰ ἐκκρίσεων τῶν τε ἄλλων καὶ αἱμορροΐδων, ἀντὶ βαλάνου δὲ προστίθεται λεπισθέντα καὶ εἰς ἔλαιον ἐμβληθέντα. ὁ δὲ χυλὸς ἐγχριόμενος σὺν μέλιτι βοηθεῖ ἀμβλυωποῦσιν, ἀργέμοις, νεφελίοις, καὶ ἀρχομένοις ὑποχεῖσθαι, καὶ συναγχικοῖς διαχρισθείς· κινεῖ τε καταμήνια καὶ ἄγει, ἐγχυτός τε καθαρτικὸς διὰ ῥινὸς κεφαλῆς· κυνοδήκτοις δὲ καταπλάσμα μεθ᾽ ἁλὸς καὶ πηγάνου καὶ μέλιτος· σὺν ὄξει δὲ ἐν ἡλίῳ καταχρισθεὶς ἀλφοὺς ἰᾶται· μετ᾽ ἴσου δὲ σποδίου ψωροφθαλμίας παύει, καὶ ἰόνθοις σὺν ἁλὶ στέλλει· σὺν ὀρνιθείῳ δὲ στέατι πρὸς ἐκτρίμματα ὑποδημάτων χρήσιμος· καὶ πρὸς ῥεῦσιν κοιλίας

καὶ

ϗ δυσηκοΐαν καὶ συριγμοὺς, καὶ πυορροοῦντα ὦτα· * ϗ πρὸς τὰς ἀπολήψεις τῶν ὑδάτων τῶν ἐν τοῖς ὠσὶν ἁρμόζει· ϗ πρὸς ἀλωπεκίας παρατριβόμενος, τάχιον γὰρ ἀλκυονίου προσκαλεῖται τρίχας. ἔστι δὲ τὸ κρόμμυον κεφαλαλγὲς πλεῖον βρωθὲν, ἑψηθὲν δὲ οὐρητικώτερον γίνεται. πλέον δὲ ἐσθιόμενον ἐν νόσοις ληθάργους ποιεῖ. τοῦτο τοίνυν ἑψηθὲν ϗ καταπλασθὲν σὺν σταφίδι ἢ σύκῳ, φύματα πέττει ϗ διαρρήσσει.

Περὶ Σκορόδου. Κεφ. ρπβ´.

Σκόροδον τὸ μὲν, ἔστιν ἥμερον ϗ κηπευτὸν, ϗ τοῦτο ἐν αἰγύπτῳ μονοκέφαλόν ἐστιν,* καλοῦσι δὲ τὰς ἐν αὐτῷ ῥᾶγας ἄγλιθας. *ἔστι δὲ ϗ ἄλλο ἄγριον ὀφιόσκοροδον καλούμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει δριμεῖαν, θερμαντικὴν, ἐκκριτικὴν φυσώδη, ϗ κοιλίας ταρακτικὴν, ξηραντικὴν στομάχου, δίψης ποιητικὴν, ἐμπνευματώσεως ἀλλοιωτικὴν, ϗ ἐπιφανείας ὀμμάτων ἀμβλυωτικὴν, βιβρωσκόμενον,* ϗ πρὸς τοὺς ξενισμοὺς τῶν ὑδάτων ἁρμόζει, ἀρτηρίας λαμπρύνει, ϗ βῆχας χρονίας παρηγορεῖ, ὠμόν τε καὶ ἑφθὸν ἐσθιόμενον· φθεῖρας δὲ καὶ κόνιδας φθείρει σὺν ἀφεψήματι ὀριγάνου πινόμενον· καὲν δὲ ϗ μέλιτι φυραθὲν, ὑπώπια ϗ ἀλωπεκίας ἰᾶται καταχριόμενον· ἐπὶ δὲ τῶν ἀλωπεκιῶν

σὺν

in auribus sonitũ, ac grauitatẽ emendat: ad purulẽtas aureis, & eliciendã earũdem aquam, valet: alopeciæ earũ succo ꝑfricantur, qui celerius, quàm alcionium pilos euocat: largiore cibo cepa capitis dolores ciet, coctaq; vehemẽtius vrinã pellit: eos lethargicos efficit, q̃ valetudinib⁹ aduersis, vt etiã cocta, plus æquo vescant: elixa, & cũ passis vuis, et fico illita, tuber cula cõcoquit, & celerrimè rũpit.

Alliũ. Cap. CLXXXII.

Allium quoddã satiuum atq; hortẽse habetur, quod in Ægypto, singulari, vt porrum, capite cõstat, cui⁹ nucleos aglitas, Græci nominant. Aliud est syluestre, quod Ophioscorodon, id est anguinũ, vocant. Vis allij acris est: excalfacit, mordet, exceruit, aluũ turbat, inflationes facit, stomachum exiccat, sitim gignit, flatum permouet, summam corporis cutem exulcerat, aciem oculorũ esu hebetat, cõuenit & cõtra aquarum mutationes, vocem clarificat, veterẽ tussim crudum coctúve lenit: potũ autem cũ origani decocto, pediculos, & lẽdes enecat: cremati cinis illit⁹ sugillationib⁹ cũ melle, & alopeciis cũ nardino vnguine, medetur:

eruptiones

eruptiones papularum cum oleo & sale sanat: vitiligines, lichenas, lentigines, vlcera capitis manátia, lepras, & furfures, cum melle eximit: cum thure, & teda decoctum, détium dolorem leuat, si in ore conuincatur: contra venenatos muris aranei morsus, cũ ficulneis frõdibus, & cumino illinitur. Feruefactæ comæ ius, fœminarũ desessionibus additũ, méses & secundos partus extrahit. Alliũ eiusdé gratia suffitur. Factũ ex eo, & nigra oliua intritũ, quod myttoton vocant, esu cit vrinam, ora venarum patefacit, hydropicis vtile.

Scorodoprasum.
Cap. CLXXXIII

Scorodoprasum magnitudine porrum equat, qualitatum porri, & allij particeps: vnde ꝑmiscuas sibi vires ex vtroq; védicauit, effectus allij, & porri præbens: inefficacius tamé. Coctum, porri modo, dulcescit, & in olerum vicem transit.

Sinapi. Cap. CLXXXIIII.

Sinapi hortése, aliqui napi vocát. Eligi debet adultũ, valdę rufum, nõ magnopere siccũ, sed qđ fractũ internè virescat, & veluti quodá succo madeat, cęsiũ colore: siqdé recés id genus tépestiuũ

σὺν ναρδίνῳ μύρῳ καὶ ἁλσὶ καὶ ἐλαίῳ, ἐξανθήματα θεραπεύει· ἀφίστησι δὲ καὶ ἀλφοὺς καὶ λειχῆνας καὶ φακοὺς· ἀχῶράς τε καὶ πίτυρα καὶ λέπρας σὺν μέλιτι· μετὰ δαδίου δὲ καὶ λιβανωτοῦ ἑψηθὲν, ὀδονταλγίαν διακρατούμενον ἐν τῷ στόματι κουφίζει· μυγαλῆς τε ἐστὶ κατάπλασμα σὺν συκῆς φύλλοις καὶ κυμίνῳ. τῆς δὲ κόμης τὸ ἀπόζεμα ἐγκάθισμα ἐμμηνίων καὶ δευτέρων ἀγωγόν· πρὸς τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὑποθυμιᾶται. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ τῆς μελαίνης ἐλαίας γινόμενον τρίμμα, καλούμενον δὲ μύστον, *οὔρησιν κινεῖ καὶ ἀναστομοῖ· χρήσιμον δὲ καὶ ὑδρωπικοῖς ἐστιν.

Περὶ Σκοροδοπράσου.
Κεφ. ρπγʹ.

Σκοροδόπρασον φύεται ὡς πράσον μέγα, μετέχον τῆς τοῦ σκορόδου καὶ τοῦ πράσου ποιότητος· ὅθεν καὶ τὴν δύναμιν μικτὴν ἔχει ποιοῦν ὅσα καὶ τὸ σκόροδον καὶ τὸ πράσον· ἀνειμένως μέντοι. λαχανεύεται δὲ εἰς βρῶσιν ὡς τὸ πράσον ἑψόμενον καὶ ἀπογλυκαινόμενον.

Περὶ Σινήπεως. Κεφ. ρπδʹ.

Σίναπι ἢ νάπυ, ἐκλέγου τὸ μὴ κατάξηρον καὶ κατάπυρρον. ἁδρὸν, ἀλλ' ὃ δὴ θλασθὲν, ἔνδοθεν χλωρὸν καὶ οἱονεὶ ἔγχυλον. γλαυκόν· πρόσφατον γὰρ καὶ ἀκμαῖον

ἀκμαῖον τὸ πιοῦτον. δύναται δὲ θερμαίνειν, λεπτύνειν, ἐπισπᾶσθαι, ἀποφλεγματίζειν διαμασηθέν. μιγεὶς δὲ ὁ χυλὸς αὐτοῦ ὑδρομέλιτι, πρὸς ἀντιάδας καὶ τὰς χρονίους τραχύτητας τῆς ἀρτηρίας καὶ τυλώδεις, ἀναγαργαριζόμενος ἁρμόζει· προσαχθὲν δὲ τοῖς μυκτῆρσι λεῖον, πταρμοὺς κινεῖ· ἐπιληπτικοῖς τε βοηθεῖ καὶ ὑστερικῶς πνιγομένας διεγείρει· καὶ ἐπὶ ληθαργικῶν καταπλάττεται ξυρηθείσης τῆς κεφαλῆς. μιγὲν δὲ σύκοις καὶ ἐπιτεθὲν ἄχρι φοινίξεως, ἁρμόζει πρὸς ἰσχιάδας καὶ σπλῆνας, καὶ καθόλου εἰς πᾶν χρόνιον ἄλγημα, ὅπου μετάγειν τι ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν βουλόμεθα τῷ τῆς ἑτεροπαθείας λόγῳ. θεραπεύει καὶ ἀλωπεκίας καταπλασθέν, πρόσωπον δὲ καθαίρει, καὶ ὑπώπια αἴρει σὺν μέλιτι ἢ στέατι ἢ κηρωτῇ. σὺν ὄξει δὲ πρὸς λέπρας καὶ λειχῆνας ἀγρίους περιχρίεται· πίνεται δὲ καὶ πρὸς περιόδους ξηρόν. ὡς ἄλφιτα ἐπιπασσόμενον τῷ ποτῷ, ἐπισπαστικαῖς τε ἐμπλάστροις καὶ ψωρικαῖς μίγνυται χρησίμως· δυσηκοΐαις τε καὶ ἤχοις λεῖον ἐπιτιθέμενον τῇ ἀκοῇ, μετὰ σύκου ὠφελεῖ. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ σὺν μέλιτι ἁρμόζει, πρὸς τὸ ἀμβλυωπίας καὶ τραχέα βλέφαρα ἐγχριόμενος·

χυλίζεται

tempeſtiuum habetur. Ad calfaciendũ, extenuandũ, extrahẽdum, efficax eſt. Ad eliciendam capitis pituitam manditur: cõtra præduros tonſillarũ tumores, ac veterem calloſamq; arteriæ ſcabritiẽ, ſuccus ex aqua, & melle, conueniẽter gargarizatur: ſternutamenta ciet, tritũ & naribus admotũ: comitialibus quoque auxiliatur. Fœminas vuluæ ſtrangulatu oppreſſas excitat: lethargicis, deraſo capite, illinitur cum ficis admiſtum, donec rubeſcat locus, & ad coxendicum cruciatus impoſitum, ad lienes, & omne genus dolores confert, cum permutandæ valetudinis cauſa, ex alto vitia extrahenda ſunt. Alopecijs illitũ medetur, faciem purgat, ſugillata cum melle, adipe aut cerato rapit. Ferę impetigines & lepræ, eo cum aceto perunguntur: contra febrium circuitus aridum bibitur, aut potui polentæ modo, inſpargitur. extrahẽtibus emplaſtris, ſcabiemque extenuantibus, vtiliter admiſceri ſolet: tritum, grauitati aurium & ſonitui, cum fico impoſitum prodeſt. Succus ad hebetudines oculorum & genarum ſcabritias magna vtilitate illinitur.

q Expreſ-

Expressus recenti semine succus, in sole siccatur.

Nasturtiũ. Cap. CLXXXV.

Nasturtium optimum constat esse Babylonicum. Omnium semen est acre: excalfacit, stomacho aduersatur, aluum turbat, tineas excutit, lienem imminuit, partus exanimat, menses cit, venerem stimulat, sinapis & erucæ simile intelligitur. Lepras & impetigines absterget. Illitum cum melle, lienem extenuat, fauos expurgat, pulmonum vitia extrahit, sorbitionibus incoctum. Serpentium venenis potum resistit, atque eas suffitu fugat: capillorũ defluuia cohibet: carbunculos ad suppurationem perducit, & rumpit: coxendicibus cum polenta commodè ex aceto illinitur, tumores collectionésq; discutit, emittit furunculos, illitum cum muria. Herbæ ad omnia eadem effectus, licet minor.

Thlaspi. Cap. CLXXXVI.

Thlaspi, herbula angustis foliis, digitali longitudine, in terram versis, suppinguibus, in cacumine diuisis: binûm dodrantum cauliculo, tenui, non sine adnascentibus ramis: fructu circa ipsum totum, ab extremo

χυλίζεται δὲ ἔτι χλωρὸν τὸ σπέρμα, καὶ τὸ ἀποθλιβὲν ξηραίνεται ἐν ἡλίῳ. Περὶ καρδάμου. Κεφ. ρπε΄.

Κάρδαμον κάλλιστον μὲν εἶναι δοκεῖ τὸ ἐν τῇ βαβυλῶνι κάρδαμον. παντὸς δὲ τὸ σπέρμα θερμαντικὸν· δριμὺ, κακοστόμαχον, κοιλίας ταράσσον, καὶ ἕλμινθας ἐκτινάσσον, σπλῆνα μειοῦν, ἔμβρυα φθεῖρον, ἔμμηνα κινοῦν, συνουσίαν παρορμῶν, ἔοικε δὲ σινήπει καὶ εὐζώμῳ. ἀποσμήχει λέπρας, λειχῆνας· σὺν μέλιτι δὲ σπλῆνα ταπεινοῖ καταπλασσόμενον, καὶ κηρία ἀποκαθαίρει, *καὶ τὰ ἐκ θώρακος ἀνάγει ἐγκαθεψόμενον ῥοφήμασιν. ἑρπετῶν τε ἐστὶν ἀντιφάρμακον πινόμενον, θυμιαθὲν δὲ ἑρπετὰ διώκει· τρίχας τε ῥεούσας ἐπέχει· καὶ ἄνθρακας περιρρήσσει πυοποιοῦν· σὺν ὄξει δὲ καὶ ἀλφίτοις καταπλασθὲν, ἰσχιαδικοῖς ὠφελεῖ καὶ οἰδήματα καὶ φλεγμονὰς διαφορεῖ, δοθιῆνάς τε ἐκπυοῖ σὺν ἅλμῃ καταπλασθέν. καὶ ἡ πόα δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ, ἔλασσον μέν τοι δύναται.

Περὶ Θλάσπεως. Κεφ. ρπς΄.

Θλάσπι βοτάνιόν ἐστι στενὸν τοῖς φύλλοις ὡς δακτύλου μῆκος πεπτωκόσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀκροσχιδέσιν ὑπολιπάρεσι, καυλὸν δὲ λεπτὸν ἀνίησι διασπιθαμιαῖον· ἀποφυάδας ὀλίγας ἔχοντα, καὶ περὶ ὅλον αὐτὸν καρπὸς ὑπόπλατυς

ὑπόπλατυς ἐξ ἄκρου· ἐν ᾧ σπερμάτιον ἐμφερὲς καρδάμῳ, δισκοειδὲς, οἱονεὶ ἐντεθλασμένον (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἔσχηκεν) ἄνθος δὲ ὑπόλευκον. ἐν* ὁδοῖς καὶ ἐπὶ τοίχων καὶ ἐπὶ θριγκῶν φυόμενον· σπέρμα δριμὺ, θερμαντικόν· χολὴν ἄνω τε καὶ κάτω καθαῖρον, ποθὲν πλῆθος ὀξυβάφου· ἐγκλύζεται δὲ καὶ πρὸς ἰσχιαδικούς· ἄγει δὲ καὶ αἷμα ποθὲν, καὶ τὰς ἐντὸς ἀποστάσεις ῥήγνυσι· κινεῖ δὲ καὶ καταμήνια, καὶ ἔμβρυα φθείρει. Ἱστορεῖ δὲ κρατεύας καὶ ἕτερον θλάσπι, ὅ τινες περσικὸν σίνηπι καλοῦσι, πλατύφυλλον καὶ μεγαλόρριζον· καὶ τοῦτο δὲ μίγνυται τοῖς πρὸς ἰσχιάδα διακλυσμοῖς.

extremo in latius se pandente: semine nasturtij incluso lenticulæ vasis effigie, nisi quod infringitur (vnde nomen accepit) flos albicat. Nascitur in semitis, & sepibus, fossisque. Semen asperi gustus, excalfaciens: bilem vtrinque extrahit, potum acetabuli mensura: ꝓdest ischiadicis infusum: sanguinem potu educit, internas suppurationes rumpit: menses ciet, sed partus enecat. Alterum thlaspi tradit Crateuas, quod aliqui Persicō sinapi vocant, latis foliis, radicibus magnis: vtile ischiadicorum infusioni.

Περὶ Δράβης. Κεφ. ρπζ΄.

Δράβη ἡ πόα πήχεως ἔχουσα ὕψος, ῥάβδοις λεπτάς, παρ᾽ ἑκάτερα δὲ τὰ φύλλα ὥσπερ λεπιδίου, ἁπαλώτερα δὲ καὶ λευκότερα· ἐπ᾽ ἄκρου δὲ σκιάδιον καθάπερ ἀκτῆς. ἔχον ἄνθη* λεπτὰ, ταύτης ἡ πόα συνέψεται τῇ πτισάνῃ μάλιστα ἐν καππαδοκίᾳ. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς ξηρὸς ἀντὶ πεπέρεως μίγνυται τοῖς προσοψήμασιν.

Draba. Cap. CLXXXVII.

Draba herba ad cubiti altitudinem assurgit, tenues spargens ramos, & ex vtroque latere folia, ceu lepidij, sed molliora, & candidiora: in cacumine verò sambuci vmbellā gerit, cādidos flores habentē. Herba hæc cū ptisana coquitur, in Cappadocia maximè. Semen aridū ꝓ pipere obsoniis admiscet.

Περὶ Ἐρυσίμου Κεφ. ρπη΄.

ΕΡΥΣΙΜΟΝ φύεται περὶ τὰς πόλεις, καὶ οἰκόπεδα, καὶ κήπους, φύλλα δὲ ὅμοια εὐζώμῳ ἀγρίῳ ἔχει· καυλία ἱμαντώδη, ἄνθη μηλίζοντα. ἐπ᾽

Irio Ca. CLXXXVIII.

Erysimon, Latini irionē vocāt, iuxta vrbes, rudera hortósque nascit, foliis erucæ syluestris: cauliculis in lori modū lentis et obsequiosis: floribꝰ luteis,

siliquis in cacumine gracilibꝰ, vt fœnograeco, corniculatis: semine nasturtij, exiguo vrentis gustus. Contra thoracis fluxiones efficax est, & si purulenta extussiuntur: regio morbo, & coxendicibus prodest: contra venena in delinctu cũ melle datur: illinitur ex aqua aut melle vtiliter cæcis carcinomatis, parotidibus, duritiis mammarum, & testium inflãmationibus. In totum extenuat, & calfacit. Mitius multò ad clysteres fiet, si aqua madescat atque torreatur, vel linteo illigatũ, pinsita farina oblitum perassetur.

ἄκρων δὲ λοβοὶ κερατοειδεῖς, ἰσχνοὶ ὡς τήλιδος· ἐν οἷς σπερμάτια μικρὰ καρδάμῳ παραπλήσια, πυρώδη κατὰ τὴν γεῦσιν. ποιοῦντα πρὸς θώρακος ῥευματισμὸν, ἐμπύους, βῆχας· ἴκτερον, ἰσχιάδας, ἐκλειχόμενον σὺν μέλιτι. πίνεται καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα φάρμακα. καταπλασσόμενον δὲ μεθ' ὕδατος ἢ μέλιτος, ὠφελεῖ καρκινώματα κρυπτὰ, σκληρίας, παρωτίδας, διδύμων καὶ μαστῶν φλεγμονάς. λεπτύνει τε καὶ καθόλου θερμαίνει· ἐπιεικέστερον δὲ γίνεται εἰς τὰ ἐγκλύσματα, ἀποβραχὲν ὕδατι καὶ φωχθὲν, ἢ ἐνδεθὲν εἰς ὀθόνιον καὶ ὀπτηθὲν στέατος περιπλασθέντος.

Piper. Cap. CLXXXIX.

Piper in India nasci, breui arbore traditur: quæ inter initia, prælongum fructum, veluti siliquam promit, quod longũ piper est: habet intꝰ aliquid tenui milio simile, quod tandem in perfectũ piper euadit. Id autem suis tẽporibus dehiscens, pandensq; sese racemos emittit, grana ferẽtes qualia videmus. Ea acerba cãdidum piper faciũt, aptũ ocularibus remediis, antidotis, & medicaminibus, quæ cõtra venenata parantur: theriaca vocant. Longum verò vehemẽtius mordet,

Περὶ Πεπέρεως. Κεφ. ρπθʹ.

Πέπερι δένδρον ἱστορεῖται φυόμενον ἐν Ἰνδίᾳ, βραχὺ, καρπὸν δὲ ἀνίησι, καταρχὰς μὲν προμήκη καθάπερ λοβοὺς, ὅπερ ἐστὶ μακρὸν πέπερι· ἔχον τὸ ἐντὸς *κέγχρῳ παραπλήσιον, τὸ μέλλον ἔσεσθαι τέλειον πέπερι. ὅπερ κατὰ τοὺς οἰκείους καιροὺς ἀναπλούμενον· βότρυς ἀνίησι, κόκκους φέροντας οἵους ἴσμεν· τοὺς δὲ, καὶ ὀμφακώδεις, οἵτινες εἰσὶ τὸ λευκὸν πέπερι, συνθετοῦσι μάλιστα εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ καὶ ἀντιδότους καὶ θηριακὰς δυνάμεις· *ἔστι δὲ τὸ μὲν μακρὸν ἐπιτεταμένον τῇ δήξει,

& καὶ

καὶ ὑπόπικρον, διὰ τὸ ἄωρον, καὶ ἐπιτήδειον εἰς τὰς ἀντιδότους καὶ θηριακὰς δυνάμεις. τὸ δὲ μέλαν ἥδιον καὶ δριμύτερον τοῦ λευκοῦ, καὶ εὐστομώτερον, καὶ μᾶλλον διὰ τὸ εἶναι ὥριμον ἀρωματίζον, εὐχρηστότερόν τε εἰς τὰς ἀρτύσεις. τὸ δὲ λευκὸν καὶ ὀμφακίζον, ἀσθενέστερον τῶν προειρημένων. ἐκλέγου δὲ τὸ βαρύτατον καὶ πλῆρες, μέλαν, μὴ σφόδρα ῥυσσὸν, πρόσφατον δὲ καὶ μὴ πιτυρῶδες. εὑρίσκεται δέ τι ἐν τῷ μέλανι ἄτροφον, κενὸν καὶ κοῦφον, ὃ καλεῖται βράσμα. Δύναμιν δὲ ἔχει κοινῶς θερμαντικὴν, οὐρητικὴν, πεπτικὴν, ἐπισπαστικὴν, διαφορητικὴν, σμηκτικὴν, τῶν ταῖς κόραις ἐπισκοτούντων. ἁρμόζει καὶ ῥίγεσι περιοδικοῖς πινόμενόν τε καὶ συγχριόμενον. καὶ θηριοδήκτοις ἀρήγει, ἄγει καὶ ἔμβρυα. δοκεῖ δὲ καὶ ἀτόκιον εἶναι μετὰ συνουσίαν προστιθέμενον. βηξί τε καὶ πᾶσι τοῖς περὶ θώρακα πάθεσιν ἁρμόζει, ἔντε ἐκλεικτοῖς καὶ ποτήμασι λαμβανόμενον. καὶ συνάγχαις ἁρμόζει διαχριόμενον σὺν μέλιτι. καὶ στρόφους λύει πινόμενον μετὰ δάφνης φύλλων ἁπαλῶν. ἀποφλεγματίζει δὲ σὺν σταφίδι διαμασηθέν. ἀνώδυνόν τε ἐστὶ καὶ ὑγιεινόν, καὶ ὄρεξιν κινεῖ.

πέψει

& quoniam prius q̃ ematurescat decerptũ est, subamarum relinquitur, antidotis & theriacis medicaminib⁹ expetitũ. Nigrum verò, vtpote quod tépestiua maturitate collectum sit, odoratum esse cõstat, candido suauius, acrius, & ori gratius necnon ad condiméta vtilius. Sed candidũ, & adhuc in acerbũ vergés antè dictis infirmius est. Eligi oportet grauissimum, plenũ, nigrũ, sine multis rugis, recés ac minimè furfurosum. Inueniuntur etiamnum in genere nigri semina nutrimento defecta, cassa, inania, minimíque põderis quod vocãt brasma. Vis omniũ excalfacit, vrinã ciet, cõcoquit, extrahit, discutit, absterget caliginẽ q̃ oculis obuersaẽ. Piper, febriũ horrorib⁹ circuitu repetẽtibus, siue potu, siue illitu, subuenit: serpentiũ morsibus auxiliaẽ, part⁹ extrahit, cõceptũ adimere credit̃, statim à cõcubitu suppositũ: tussi, oĩbusq; pectoris vitiis, siue eclegmate, siue potu, succurrit: anginę eo & melle cõueniẽter punguñt: potũ cũ recẽtib⁹ lauri foliis, tormina discutit: cũ vua passa mãducatũ, pituitã à capite elicit: valetudiné tueẽ, dolores finit, appetẽtiã mouet:

concoctioné adiuuat, ad intinctus esculentorum additũ: strumas cũ pice discutit: vitiligines ex nitro emaculat. Fictili nouo, vt lenticula, motũ torretur. Nõ est huius arboris radix gingiber, vt aliqui existimauêre, sicuti paulò pòst ostédem⁹. Nãque piperis radix costo similis est, ora gustantiũ accendit, saliuam ciet. Hęc lienẽ reprimit, cũ aceto illita, aut pota: caput etiam purgat, manducata cum semine pedicularis herbæ, quã staphidem agriam vocant.

Gingiberis. Cap. CXC.

Gingiberis sui generis plãta est, ĩ Troglodytica Arabia magna ex parte nascés: qua viréte, ad multa, perinde atq; nos ruta, vtũtur, & primis potibus & eduliis admiscent. Huius radices, cyperi modo, paruæ sunt, candicãtes & odoratæ, atq; piper sapore imitantur. Eligi debét quę teredines nõ nouerũt. A multis tamen ob id cõdiunĩ, ꝙ celeriter carié sentiãt, ac fictilibus in Italiam asportãtur. Gingiberis cibo cõueniés est, & cũ cõdiméto assumiĩ. Excalfactoriã vim & excoquentem habet: aluũ leniter emollit, stomacho vtilis est, efficax aduersus ea q̃ oculis caliginẽ offundũt.

In

πέψει τε συνεργεῖ μιγνύμενον ἐν βάμμασιν. ἀναληφθὲν δὲ πίσσῃ χοιράδας διαφορεῖ. σμήχει δὲ ἀλφοὺς σὺν νίτρῳ. φώγνυται δὲ ἐπ' ὀστράκου καινοῦ ἐπ' ἀνθράκων, κινούμενον ὡς φακή. ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ, οὐκ ἔστι ζιγγίβερ καθάπερ ἔνιοι ὑπέλαβον, ὡς αὐτίκα δηλώσομεν. ἔοικε μέν τοι κόστῳ ἡ τοῦ πεπέρεως ῥίζα, θερμαίνουσα τὴν γεῦσιν καὶ ὑγρὰ προσκαλουμένη. ταπεινοῖ δὲ σπλῆνα σὺν ὄξει καταπλασσομένη καὶ πινομένη. ἀποφλεγματίζει δὲ μετὰ σταφίδος ἀγρίας μασσηθεῖσα.

Περὶ ζιγγιβέρεως. Κεφ. ρς΄.

Ζιγγίβερις ἴδιόν ἐστι φυτὸν, γεννώμενον ἐν τῇ τρωγλοδυτικῇ ἀραβίᾳ πλεῖστον· οὗ χρῶνται τῇ χλόῃ εἰς πολλὰ καθάπερ ἡμεῖς τῷ πηγάνῳ ἕψοντες εἰς προποτισμοὺς καὶ ἑψήματα μιγνῦντες. ἔχει δὲ ῥίζια μικρὰ ὥσπερ κυπείρου, ὑπόλευκα, πεπερίζοντα τῇ γεύσει, καὶ εὐώδη. ἐκλέγου δὲ τὰ ἀτερηδόνιστα. ὑπ' ἐνίων μέν τοι ταριχεύεται διὰ τὸ εὔσηπτον, καὶ διακομίζεται κεραμίοις εἰς ἰταλίαν. εὐχρηστοῦν εἰς βρῶσιν, λαμβάνεται δὲ μετὰ ταρίχου. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, πεπτικὴν, μαλακτικὴν κοιλίας ἐπιεικῶς, εὐστόμαχον. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις.

μίγνυται

μίγνυται καὶ ἀντιδότοις, καὶ καθόλου παρέοικέ πως τῇ τοῦ πεπέρεως δυνάμει.

Περὶ Ὑδροπεπέρεως. Κεφ. ρϟα.

Ὑδροπέπερι φύεται μὲν μάλιστα παρὰ στασίμοις ὕδασιν ἢ ἐπιεικέσι ῥείθροις· καυλὸν δὲ ἀνίησι γονατώδη, στερεὸν, περὶ ὃν μασχάλαι καὶ φύλλα ἐοικότα ἡδυόσμῳ, μείζονα δὲ καὶ τρυφερώτερα καὶ λευκότερα, δριμέα ἐν τῇ γεύσει ὥσπερ τὸ πέπερι, οὐ μὴν ἀρωματίζοντα· καρπὸν δὲ ἔχει ἐπὶ κλωναρίων μικρῶν ἐκφυόμενον παρὰ τὰ φύλλα, συνεχῆ καὶ βοτρυώδη, δριμὺν καὶ αὐτόν. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα σὺν τῷ καρπῷ καταπλασσόμενα, οἰδήματα καὶ χρονίους σκληρίας διαφορεῖ· ὑπώπια ἀποκαθαίρει, ξηρανθέντα δὲ καὶ κοπέντα, μίγνυται ἀντὶ πεπέρεως ἁλσὶ καὶ προσοψήμασι, ῥίζαν δὲ ἔχει μικρὰν ἄχρηστον.

Περὶ πταρμικῆς. Κεφ. ρϟβ.

Πταρμικὴ θαμνίον ἐστὶ κλῶνας ἔχον μικροὺς πολλοὺς, περιφερεῖς, ὁμοίους ἀβροτόνῳ· περὶ οὓς φύλλα ἐπιμήκη, ἐοικότα τοῖς τῆς ἐλαίας, πολλὰ, ἐπ' ἄκρῳ δὲ ὥσπερ ἀνθεμίδος κεφάλιον μικρὸν, περιφερὲς, δριμὺ κατὰ τὴν ὀσμὴν, ἐρεθιστικὸν πταρμοῦ· ὅθεν καὶ ὠνόμασται. δύναται δὲ καταπλασσόμενα τὰ φύλλα μετὰ τῶν ἀνθῶν ὑπώπια αἴρειν. τὰ δὲ ἄνθη, πταρμοὺς ἐναργέστατα

In antidota addi solet. In summa piperis viribus respondet

Hydropiper.
Cap. CXCI.

Hydropiper apud aquas nascitur, quæ stagnant, aut pigro lapsu repunt: caulem ædit geniculatum prædurum, multis alis concauum: folia menthæ, maiora, molliora, candidioráque, gustu piperis, acri, citra tamen vllam odoris gratiam: fructum acrem, in surculis paruis, prope folia racematim cohærenté. Folia cum semine illita tumores veteresque duritias discutiunt, sugillata delent: quæ postquam inaruerunt, tusa pro pipere in obsoniis admiscentur. Radix parua, nullius in medicina momenti.

Ptarmica. Cap. CXCII.

Ptarmica exiguus frutex est, surculos habés paruos, multos, & rotundos, abrotono nó dissimiles: & circa eos folia oleæ, longa, multa, & in cacumine capitulum, vti anthemidis, paruum, rotundum, quod suo acri odore sternutamentű excitat, vnde nomen accepit. Folia cű floribus illita, sugillationes rapiűt. Flores sternutaméta

efficacissimè mouét. Nascitur in montibus & petrosis.

Radicula seu lanaria herba. Cap. CXCIII.

Struthium herba vulgò nota, qua purgãdis lanis vtuntur, qui eas eluunt. Huius radix est acris: vrinam ciet: prodest tussi, iocinerosis, orthopnoeæ ex melle sumpta, cochlearis mensura, aluum soluit. Eadem cum panace & capparis radice calculos frangit, & cum vrina exturbat, duritiã lienis absumit: menses imposita trahit, partus efficaciter enecat. Cum polenta autem & aceto illita, lepras tollit: tubercula discutit, cum farina hordeacea & vino decocta. Miscetur & malagmatis, & ocularibus collyriis, claritatis causa. Sternutamenta mouet, per os purgat, trita cum melle, & naribus infusa.

Cyclaminꝰ. Cap. CXCIIII.

Cyclaminꝰ folia habet hederæ, purpurea, varia, in quibꝰ suprà ĩfraq; albicãt maculę: caule nudo, quaternos digitos ęquãtes floribꝰ in eo purpureis, rosarũ effigie: radice nigra, & aliquantum lata, vt rapum videri possit. Quæ cum hydromelite pota pituitã aquamq; detrahit: menses

ἐναργέστατα κινεῖ. φύεται δὲ ἐν ὀρεινοῖς καὶ πετρώδεσι τόποις.

Περὶ Στρουθίου. Κεφ. ρϙγʹ.

Στρούθιον γνώριμόν ἐστι, ᾧ οἱ ἐριοπλύται χρῶνται πρὸς κάθαρσιν τῶν ἐρίων. οὗ ἡ ῥίζα δριμεῖα καὶ οὐρητική· βοηθεῖ δὲ ἡπατικοῖς βηξὶν, ὀρθοπνοίαις σὺν μέλιτι, κοχλιαρίου πλῆθος λαμβανομένη· κοιλίαν τε ὑπάγει. σὺν δὲ πάνακι καὶ καππάρεως ῥίζῃ ληφθὲν, λίθους θρύπτει, καὶ ἐξουρεῖν ποιεῖ· καὶ σπλῆνα ἐσκιρρωμένον τήκει· προστεθὲν δὲ ἔμμηνα ἄγει, καὶ ἔμβρυα φθείρει ἐναργῶς. σὺν ἀλφίτῳ δὲ καὶ ὄξει καταπλασθὲν, λέπρας αἴρει· διαφορεῖ καὶ τὰ φύματα σὺν ἀλεύρῳ κριθίνῳ καὶ οἴνῳ ἑψηθέν. μίγνυται δὲ καὶ κολλυρίοις ὀξυδερκέσι καὶ μαλάγμασι· κινεῖ δὲ καὶ πταρμούς. καὶ εἰς τὰς ῥῖνας δὲ ἐγχεόμενον λεῖον μετὰ μέλιτος, καθαίρει διὰ στόματος.

Περὶ Κυκλαμίνου. Κεφ. ρϙδʹ.

Κυκλάμινος φύλλα ἔχει ὅμοια κισσῷ, πορφυρᾶ, ποικίλα, κάτωθεν δὲ καὶ ἄνωθεν κηλῖσιν ὑπολεύκοις· καυλὸν δὲ τετραδάκτυλον, γυμνὸν· ἐφ᾽ οὗ ἄνθη ῥοδοειδῆ πορφυρίζοντα· ῥίζαν μέλαιναν γογγυλίδι παραπλησίαν, ὑπόπλατυν. ἥ τις ποθεῖσα μεθ᾽ ὑδρομέλιτος, ἄγει φλέγμα καὶ ὕδωρ κάτω· καὶ

καὶ ἔμμηνα δὲ κινεῖ πινομένη καὶ προστιθεμένη. φασὶ δὲ ὅτι ἂν ὑπερβῇ τὴν ῥίζαν ἐγκύμων γυνή, ἐξαμβλῶσαι αὐτήν. ἔστι δὲ καὶ ὀξυτόκιον περιαπτομένη· πίνεται δὲ πρὸς τὰ θανάσιμα μετ' οἴνου, καὶ μάλιστα πρὸς λαγωὸν θαλάσσιον· καὶ ἑρπετῶν ἐστιν ἀντιφάρμακον καταπλασσομένη· μεθύσκει τε οἴνῳ μιχθεῖσα· καθίστησι δὲ καὶ ἴκτερον, τριῶν δραχμῶν πλῆθος ποθεῖσα, μετὰ γλυκέος ἢ μελικράτου ὑδαροῦς. κατακλίνειν δὲ δεῖ ἐν οἴκῳ θερμῷ τὸν πίνοντα, καὶ πλείοσιν ἱματίοις περιβάλλειν ὅπως ἱδρώσῃ· ὁ δὲ ἀποκρινόμενος ἱδρώς, χολώδης εὑρίσκεται τῇ χροιᾷ. ἐγχυματίζεταί τε ὁ χυλὸς αὐτοῦ μετὰ μέλιτος εἰς τὰς ῥῖνας πρὸς κάθαρσιν κεφαλῆς· καὶ τῷ δακτυλίῳ ἐν ἐρίῳ προστίθεται πρὸς κομιδὴν περιττωμάτων· καταχρισθέντος δὲ αὐτοῦ ἐπ' ὀμφαλοῦ καὶ ὑπογαστρίου, καὶ ἰσχίου, κοιλίαν μαλάσσει, καὶ ἐκτρωσμοὺς ἐργάζεται· καὶ πρὸς τοὺς ὑποκεχυμένους καὶ ἀμβλυωποῦντας ὀφθαλμοὺς ἐγχριόμενος ὁ χυλὸς σὺν μέλιτι ἁρμόζει. μίγνυται καὶ εἰς τὰ φθόρια. ἕδραν δὲ* προπεσοῦσαν σὺν ὄξει καταχριόμενος ὁ* χυλὸς καθίστησι. χυλίζεται δὲ ἡ ῥίζα κοπτομένη καὶ ἐκθλιβομένη, ἑψομένου τοῦ χυλοῦ ἄχρι μελιτώδους συστάσεως. ῥύπτει δὲ καὶ χρῶτα ἡ ῥίζα, καὶ ἐξανθήματα στέλλει καὶ τραύματα μετ' ὄξους καθ' ἑαυτήν τε καὶ μετὰ μέλιτος ἰᾶται. κατα-

menſes potu appoſitúve ciet. Tradunt ſi prægnans radicem tranſgrediatur, abortum fieri. Partum appenſa accelerat: contra venena, præſertim leporis marini, ex vino bibitur: illita contra ſerpentium ictus, remedio eſt: immiſta vino inebriat: regium morbum diſcutit, tribus drachmis pota, cum paſſo aut diluto mulſo. Sed oportet eum qui ebibit, multis veſtibus contectum, loco calido, & à perfrictionibus tuto, recumbere, quò facilius exudet: eiecti autem ſudores fellei colore inueniútur. Succus eius ad purgandum caput, naribus infunditur: ad deiicieda quoque alui excrementa, in vellere ſedi ſubiicitur: illito vmbilico & imo ventre coxarum tenus, aluum emollit, & abortū efficit: ſuffuſionibus, & retuſæ oculorū aciei, oblitus cum melle ſuccus prodeſt. Medicamentis abortum inferentibus admiſcetur. Succus cum aceto illitus, prociduam ſedem reſtituit. Exprimitur tuſa radice ſuccus, & ad mellis craſsitudinem decoquitur. Radix cutem purgat, eruptiones papularum reprimit, vulneribus ex aceto per ſe aut cum melle medetur, lienem

lienem absumit: vitia cutis in facie, & alopecias emendat: eius decocto luxata, podagras, & capitis vlcuscula, pernionésque foueri congruum est: ipsáque in oleo vetere ferue-facta, illito oleo, vlcera ad cicatricem perducit. Cauata radix oleo expletur, & cinere feruenti imponitur, adiecto interdum Tyrrhenicæ ceræ momento, vt strigmenti crassitudinem vnguentum cōtrahat, cū primis vtile pernionibus. Radix, scillæ modo, concisa reponitur. Narrant ad amatoria assumi contusam, & in pastillos diuisam. Nascitur in vmbrosis, maximè sub arboribus.

Altera cyclaminus. Cap. CXCV.

EST & altera cyclaminus, quam cissanthemon aut cissophyllon vocant: foliis hederæ, sed minoribus: geniculatis caulibus, crassisque, circa vicinas arbores, capreolorum modo, se voluentibus: flore candido, odorato: acinis hederæ mollibus, lenti gustus, aliquantulum acris: radice superuacua: nascitur in asperis. Huius acini, dradchmæ vnius pōdere poti, cum

ἰᾶται. καταπλασσομένη δὲ καὶ σπλῆνα τήκει· ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἔφηλιν καὶ ἀλωπεκίας· ἐνθετεῖ δὲ καὶ πρὸς στρέμματα καὶ ποδάγραν, καὶ τὰ ἐν κεφαλῇ ἑλκύδρια καὶ χίμετλα τὸ ἀφέψημα αὐτῆς καταντλούμενον· αὐτὴ δὲ δι' ἐλαίου παλαιοῦ ἀναζεσθεῖσα, ἀπουλοῖ καταχριομένου τοῦ ἐλαίου, ἐγκοιλανθεῖσα δὲ πληροῦται τοῦ ἐλαίου, καὶ τίθεται ἐπὶ θερμοσποδιᾶς, προσεμβάλλεται δὲ ἐνίοτε καὶ κηροῦ τυρρηνικοῦ ὀλίγον, ὡς γλοιῶδες γενέσθαι κατάχρισμα ἄριστον χιμετλίοισιν. ἀποτίθεται δὲ ἡ ῥίζα τμηθεῖσα ὥσπερ σκίλλα. ἱστορεῖται δὲ καὶ πρὸς φίλτρα αὐτὴν λαμβάνεσθαι κοπεῖσαν ἀναπλασθεῖσάν τε εἰς τροχίσκους. φύεται δὲ ἐν συσκίοις τόποις. μάλιστα δὲ ὑπὸ τὰ δένδρα.

Περὶ ἑτέρας κυκλαμίνου. Κεφ. ρϟέ.

Κυκλάμινος ἑτέρα, ἣν ἔνιοι κισσάνθεμον ἢ κισσόφυλλον καλοῦσι· φύλλα ἔχει κισσῷ ἐοικότα, ἐλάσσονα δέ· καυλοὺς παχεῖς γονατώδεις, περιελισσομένους τοῖς παρακειμένοις δένδρεσιν ἑλικοειδῶς· ἄνθη λευκά, εὐώδη. καρπὸς δὲ ὡς ῥᾶγες σταφυλῆς, ὅμοιος κισσῷ, μαλακός, δριμὺς ἐν τῇ γεύσει ἠρέμα, καὶ γλίσχρος· ῥίζα ἄχρηστος· φύεται δὲ ἐν τραχέσι χωρίοις. ταύτης ὁ καρπὸς ὅσον < μία τὸ πλῆθος πινόμενος μετ'

μετ' οἴνου λευκοῦ κυάθων β' ἐπὶ ἡμέρας μ', σπλῆνα τήκει δι' οὔρων καὶ κοιλίας δαπανώμενον. πίνεται δὲ καὶ πρὸς ὀρθόπνοιαν. καὶ τὰς ἐκ τοκετῶν καθαίρει ποθεῖσα.

Περὶ Δρακοντίου.

Κεφ. ρϟϛ'.

Δρακόντιον ἔχει φύλλα κισσοειδῆ, μεγάλα, σπίλοις ἔχοντα λευκοῖς· καυλὸν δὲ ὀρθὸν, δίπηχυν, ποικίλον, ὀφιοειδῆ διαπόρφυρον τοῖς σπίλοις, βακτηρίας τὸ πάχος· καρπὸς δὲ ἐπ' ἄκρου βοτρυώδης, χρώματι τὸ μὲν πρῶτον* χλοώδης, πεπανθεὶς δὲ κροκίζων, ἐπιδάκνων τὴν γεῦσιν· ῥίζα ποσῶς στρογγύλη, βολβοειδής, ὁμοία ἄρῳ φλοιὸν ἔχουσα λεπτόν. φύεται ἐν συσκίοις περὶ φραγμοὺς καὶ αἱμασιάς. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς χυλισθεὶς καὶ ἐγχυματισθεὶς μετ' ἐλαίου εἰς τὸ οὖς, ὠταλγίαν παύειν· εἰς δὲ τὰς ῥῖνας προστιθέμενος ἐν ἐρίῳ πολύπου δαπανᾶν· καταχριόμενος δὲ στέλλειν καὶ καρκινώματα. ποθέντες δὲ ὅσον λ'. κόκκοι μετὰ ὀξυκράτου ἐξαμβλώσκουσι· καὶ τὴν ὀσμὴν δέ φασι* μετὰ τὸν μαρασμὸν τῆς ἀνθήσεως, τῶν ἄρτι συνειλημμένων ἐμβρύων φθαρτικὸν εἶναι. ἡ δὲ ῥίζα θερμαντικὴ οὖσα, βοηθεῖ ὀρθοπνοίαις· ῥήγμασι, σπάσμασι, βηξὶ, κατάρρῳ· καὶ τὰ ἐν θώρακι ὑγρὰ εὐαναγωγὰ ποιεῖ,

ἑφθὴ

cum vini albi cyathis duobus, quadraginta diebus, lienẽ per vrinam & aluum abſumũt. Ad orthopnœã bibitur. reliquias à partu purgat.

Dracunculus.

Cap. CXCVI.

Dracunculus folio conſtat hederaceo, magno, cãdidis notis inſigni: caule recto, bicubitali, verſicolore, maculis reſperſo purpureis, ita vt anguẽ planè referat, baculi craſsitudine: fructus ſummo caule racematim cohæret, colore primum herbaceo, & cum ematuruit, croceo, guſtu feruens, mordáxque: radice aliquantulum rotunda, bulboſa, aro non abſimili, tenui obducta cortice. Naſcitur in ſepibus vmbroſis. Seminis ſuccus cum oleo inſtillatus, aurium dolorem mitigat: naribus etiam ex lana impoſitus, polypum abſumit: carcinomata illitu ſiſtit: triginta eius grana, ſi in poſca bibantur, abortus inferunt: odorem aiunt poſteaquam flaccidi flores emarcuerũt, conceptus adhuc teneros enecare. Radix excalfacit: orthopnœis, ruptis, vulſis, tuſsi, deſtillationibus, auxiliatur: humores pectoris excreatu faciles reddit,

ſiue

ſiue cocta toſtáque cum melle, aut per ſeſe edatur, ſiue farina eius ex melle delingatur: vrinam pellit, venerem excitat, cum vino potato phagedenas vlcerum, & quæ cacoëthe vocantur, trita cum melle & bryonia alba, expurgat, & ad cicatricem perducit: collyria ex ipſa ad fiſtulas & eiiciendos partus fieri ſolent. qui radice ſuas manus perfricuerunt, à viperis feriri negantur: illita ex aceto, vitiligines emaculat. Folia recentibus vulneribus, linamentorum vice, conuenienter imponuntur: decocta in vino pernionibus appoſuiſſe prodeſt: caſeus foliis inuolutus, à putredine defenditur. Succus radicis ad nubeculas, albugines, & oculorum caligines conuenit. Radix cruda coctáve, ad ſanorum vſus, pro olere recipitur: in Gymneſiis inſulis, quæ Baleares vocantur, coctam radicem cum melle multo, in conuiuiis placentarum loco offerunt. Radix meſſibus effoditur, lotáque fruſtatim conciditur, & lino traiecta, ſiccatur in vmbra, & ita reconditur.

Arum.

ἑφθή τε καὶ ὀπτὴ μετὰ μέλιτος καὶ καθ' ἑαυτὴν βιβρωσκομένη, ξηρὰ δὲ λεία σὺν μέλιτι ἐκλείχεται. ἔστι δὲ οὐρητική, ὁρμάς τε πρὸς συνουσίαν ἐγείρει πινομένη μετ' οἴνου· καὶ ἕλκη κακοήθη καὶ φαγεδαινικὰ μετὰ βρυωνίας λευκῆς σὺν μέλιτι λεανθεῖσα ἀνακαθαίρει καὶ ἀπουλοῖ. καὶ κολλύρια ἐξ αὐτῆς ἀναπλάττεται πρὸς σύριγγας, καὶ ἐμβρύων κομιδήν. φασὶ δὲ ὅτι καὶ εἰ διατρίψει τις τὰς χεῖρας τῇ ῥίζῃ, ἀπὸ ἐχίδνης ἄδηκτος μένει· ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἀλφοὺς σὺν ὄξει καταχρισθεῖσα. τὰ δὲ φύλλα λεῖα ἐπὶ τῶν νεοτρώτων ἀντὶ μότων ἐπιτιθέμενα ἁρμόζει· καὶ πρὸς χίμετλα ἑψηθέντα ἐν οἴνῳ καὶ ἐπιτεθέντα· τυρός τε ἐνειλούμενος τοῖς φύλλοις, ἄσηπτος διαμένει. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης ἁρμόζει πρὸς νεφέλια, καὶ λευκώματα καὶ ἀχλῦς. λαχανεύεται δὲ ἡ ῥίζα καὶ πρὸς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν, ἑφθή τε καὶ ὠμὴ ἐσθιομένη· οἱ δὲ ἐν ταῖς γυμνήσι νήσοις, καλουμέναις δὲ καλλαρίσιν, ἑφθὴν τὴν ῥίζαν μιγνύντες μέλιτι πολλῷ ἐν τοῖς συνδείπνοις, ἀντὶ πλακούντων παρατιθέασιν. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ τὴν ῥίζαν ἐν πυραμητῷ ὀρύξαντας καὶ πλύναντας καὶ κατατεμόντας. ἐνείραντάς τε λίνῳ καὶ ξηράναντας ἐν σκιᾷ.

Περὶ Ἄρου.

Περὶ Ἄρου. Κεφ. ρϟζ΄.

Ἄρον τὸ καλούμενον παρὰ σύροις λοῦφα, φύλλα ἀνίησιν ὅμοια τοῖς τοῦ δρακοντίου, μακρότερα δὲ καὶ* ἀσπιλότερα· καυλὸν σπιθαμιαῖον, ὑποπόρφυρον, ὑπεροειδῆ· ἐφ' οὗ ὁ καρπὸς κροκίζων· ῥίζα λευκὴ πρὸς τὴν τοῦ δρακοντίου, ἥτις καὶ ἐσθίεται ἑψομένη ἧττον οὖσα δριμεῖα. ταριχεύεται δὲ τὰ φύλλα εἰς βρῶσιν, καὶ καθ' ἑαυτὰ ξηρανθέντα ἑψόμενα ἐσθίεται. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὰ φύλλα τὴν αὐτὴν τῷ δρακοντίῳ. ποιεῖ δὲ ἡ ῥίζα καταπλασσομένη* σὺν βολβίτῳ ἐπὶ ποδαγρικῶν. ἀποτίθεται δὲ ὡς ἡ τοῦ δρακοντίου. καὶ καθόλου ἐστὶ διὰ τὸ μὴ λίαν δριμὺ ἐδώδιμος.

Περὶ Ἀρισάρου. Κεφ. ρϟη΄.

Ἀρίσαρον ἐστὶ μικρὸν βοτάνιον, ῥίζαν ἔχον ὡς ἐλαίας, ἔστι δὲ δριμυτέρα τοῦ ἄρου· ὅθεν νομὰς ἵστησι καταπλασσομένη. κολλύριά τε πρὸς σύριγγας ἐνεργῆ ἐξ αὐτῆς γίνεται. φθείρει δὲ καὶ αἰδοῖον παντὸς ζώου* ἐντεθεῖσα.

Περὶ Ἀσφοδέλου. Κεφ. ρϟθ΄.

Ἀσφόδελος φυτὸν τοῖς πλείστοις γνώριμον, φύλλα ἔχων πράσῳ μεγάλῳ ὅμοια· καυλὸν δὲ λεῖον, ἔχοντα ἐπ' ἄκρου ἄνθος καλούμενον ἀνθέρικον. ῥίζαι δὲ ὕπεισιν ἐπιμήκεις, στρογγύλαι, βαλάνοις ὅμοιαι,

Arum. Cap. CXCVII.

Aron, apud Syros lupha vocitatum, folia emittit dracunculi, ſed longiora, & paucioribus diſtincta maculis: caulem ſuppurpureum, dodrantalem, piſtilli ſpecie, à quo croceum ſemen exit: radice dracunculi alba, quæ decocta eſtur, vtpote cum minus acris ſit. Folia ad eſum condiuntur, & arida per ſe, decocta manduntur. Radix, ſemen & folia, dracunculi vires habent. Priuatim radix ex fimo bubulo podagris illinitur, & dracunculi more reponitur. In totum, ob mitiorem eius acrimoniam, in cibum expetitur.

Ariſarum. Cap. CXCVIII.

Ariſarum exigua herbula eſt, cuius radix oleæ magnitudinē implet, longè maioris quàm aron acrimoniæ: vnde illitu nomas ſiſtit. Fiunt collyria ex ea, ad fiſtulas efficacia. Illitu radicis, genitale animalis cuiuſcũque in perniciem agitur.

Haſtula regia. Cap. CXCIX.

Haſtula regia vulgaris notitiæ eſt, foliis maioris porri: caule leui, ferente in cacumine florem, quem anthericon appellant: radices ſubiacent oblongæ, rotundæ, glandibus ſimiles,

miles, gustu acres, quæ excalfaciunt: vrinas & menses epotæ ciunt: lateris doloribus, ruptis, conuulsis & tussibus, drachmæ pondere potæ ex vino, medentur. Ea verò vomitiones adiuuat, ludicri tali magnitudine commanducata: à serpente demorsis datur aptissimè, verum trium drachmarum pondere, foliisque floribus & radice ex vino, morsus illinire oportet. Item vlcera sordida & depascentia, mammarum quoque & testium inflammationes, tubercula, furunculósque, decoctis in fæce vini bulbis, recentibus inflammationibus ex poléta auxiliatur. Radicis succus adiecto vetere vino dulci, myrrha & croco decoquitur, fitque perquàm vtile oculis medicamétum: ad purulentas aureis per se, & cũ thure, melle, vino & myrrha tritus, prodest: in contrariam aurem infusus, dentium dolorem mitigat. Cinis è radice illitus, alopecias ad pilum reducit. Oleum in excauatis radicibus igni decoctum, illitu exulceratis pernionibus & ambustis igni, conducit: & surditati, instillatum in aurem, auxiliatur. Candidam vitiliginem, linteo

ὅμοιαι, δριμεῖαι κατὰ τὴν γεῦσιν, καὶ τὴν δύναμιν θερμαντικαί, κινοῦσι δὲ καὶ οὔρησιν, καὶ ἔμμηνα ποθεῖσαι· ἰῶνται καὶ πλευρᾶς ἀλγήματα καὶ βῆχας, καὶ σπάσματα, καὶ ῥήγματα < α΄ πλῆθος τῆς ῥίζης ἐν οἴνῳ πινομένης. ποιεῖ δὲ καὶ εὐεμεστέρους ὅσον ἀστράγαλος βρωθείς· καὶ ἑρπετοδήκτοις δίδοται ὠφελίμως ὅσον < γ΄. τὸ πλῆθος, καταπλάττειν δὲ δεῖ τὰ δήγματα τοῖς τε φύλλοις καὶ τῇ ῥίζῃ καὶ τοῖς ἄνθεσι σὺν οἴνῳ καὶ τὰ ῥυπαρὰ καὶ νεμόμενα ἕλκη καὶ μαστῶν καὶ διδύμων φλεγμονὰς καὶ φύματα καὶ δοθιῆνας, συγκαθεψομένης τρυγὸς οἴνου τῇ ῥίζῃ, πρὸς δὲ τὰς προσφάτους φλεγμονὰς μετὰ ἀλφίτου. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης προσλαβὼν οἴνου παλαιοῦ γλυκέος, καὶ σμύρνης καὶ κρόκου, συνεψηθέντων ἐπὶ τὸ αὐτό, ἔγχιστον γίνεται ὀφθαλμοῖς φάρμακον· καὶ πρὸς ὦτα πυορροοῦντα καθ᾽ ἑαυτόν, καὶ σὺν λιβανωτῷ καὶ μέλιτι καὶ οἴνῳ καὶ σμύρνῃ χλιανθεὶς ἁρμόζει· ὀδονταλγίαις τε καθ᾽ ἑαυτὸν ἐγχυθεὶς ὁ χυλὸς τῷ ἀντικειμένῳ ὠτίῳ, θεραπεύει. καεῖσα δὲ ἡ ῥίζα τῇ τέφρᾳ ἐπιπλασσομένης, ἀλωπεκίας δασύνει. ἑψηθὲν δ᾽ ἔλαιον ἐν * κεκοιλωμέναις ταῖς ῥίζαις ἐπὶ πυρός, εἱλκωμένας χίμετλας καὶ πυρίκαυστα ἐπαλειφόμενον ὠφελεῖ καὶ * ὠταλγιάσει βοηθεῖ ἐγχεόμενον εἰς τὸ οὖς. ἀλφόντε λευκὸν περιαναιρεθέντα ἐν

ἐν ὀθονίῳ ἐν ἡλίῳ, καταχρισθεῖσα ἡ ῥίζα σμήχει. ὁ δὲ καρπὸς καὶ τὰ ἄνθη κατ᾽ ἐξοχὴν, σκολοπένδρων καὶ σκορπίων ἀντιφάρμακόν ἐστιν ἐν οἴνῳ ποθέντα· καταρρήττει δὲ καὶ τὴν κοιλίαν.

Περὶ Βόλβου ἐδωδίμου.

Κεφ. σʹ.

Βολβὸς ἐδώδιμος γνώριμος πᾶσιν ὃν ἐσθιόμενον· εὐστόμαχος, εὐκοίλιος, πυῤῥὸς, καὶ ἀπὸ λιβύης κομιζόμενος· ὁ δὲ πικρὸς, καὶ σκιλλώδης, εὐστομαχώτερος, πεπτικός. πάντες δὲ δριμεῖς καὶ θερμαντικοί· καὶ πρὸς συνουσίαν παρορμῶντες, τραχύνοντες γλῶσσαν καὶ παρίσθμια, πολύτροφοι, σαρκῶν γεννητικοὶ, ἐμπνευματοῦντες· ποιοῦσι δὲ καταπλασσόμενοι πρὸς στρέμματα, θλάσματα, σκόλοπας καὶ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων ὀδύνας· γαγγραίνας τε καὶ ποδάγρας σὺν μέλιτι καὶ καθ᾽ ἑαυτοὺς καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ὑδρωπικῶν οἰδήματα καὶ κυνόδηκτα, ὁμοίως σὺν μέλιτι καὶ πεπέρει λείῳ καταπλασθέντες· ἐπέχουσιν ὑδρῶτας· καὶ στομάχων ὀδύνας παύουσι· καὶ πίτυρα καὶ ἀχῶρας ἀποσμήχουσι σὺν ὀπτῷ νίτρῳ. καθαίρουσι δὲ καὶ ὑπώπια καὶ ἴονθους, καθ᾽ ἑαυτοὺς ἢ σὺν ᾠοῦ λεκύθῳ, καὶ φακοὺς σὺν μέλιτι ἢ ὄξει. πρὸς δὲ ὤτων θλάσματα σὺν ἀλφίτῳ καὶ πρὸς θλάσεις ὀνύχων· ἀφαι-

linteo antea perfrictam in sole, illita radix emendat. Semen floresque in vino poti, scolopendræ & scorpionum venenis, mirum in modum resistũt: aluum purgant.

Bulbus esculentus.

Cap. C C.

Esculentus bulbus vulgo cognitus, à nobis estur: stomacho & aluo vtilis rufus, & qui ex Aphrica defertur. Amarus verò & scillinꝰ, stomacho aptior est, & concoctionẽ adiuuat. Bulbi omnes acrimoniã habent, excalfaciũt: venerẽ stimulant, linguã tonsillasq; exasperant, multum alimenti præbent, carnes creant, inflationẽ pariun tluxatis, fractis, articulorum doloribus efficaciter illinuntur: spicula extrahunt: gangrẹnas & podagras ex melle aut per sese, hydropicorũ tumores, & canũ morsus cũ melle & piperis polline illiti cohibent: sudores compescunt: stomachi dolores mitigãt: furfures & vlcera quæ in capite manant, cũ tosto nitro abstergunt, sugillata varósque per se aut ex oui luteo, & lentigines cũ melle vel aceto, emendant: fractis auriculis vnguibúsq; ex poléta medẽtur: iidẽ calidis cineribꝰ torrefactis, tollunt

tollunt ficus: item cum cinere è mænarum capitibus, impositi: cremati verò & cum alcyonio misti, vitia cutis in facie, atrásque cicatrices, in sole illiti, emaculant. Faciunt ad rupta, si cum aceto cocti edantur. Sed copiosiore eorum cibo abstinédum, quoniam neruos tentant.

Bulbus vomitorius.
Cap. CCI.

Bulbus quem vomitorium vocant, folia habet lentiora multo & longiora quàm bulbus esculentus: radicem similé, cortice nigro. Ea radix mansa, aut decoctum eius potum, vesicæ malis medetur: vomitiones mouet.

Scilla. Cap. CCII.

Scilla vim acrem atq; feruétem habet: assatá ad multa vtilioré esse cóstat. Polline ad crustá subacto, aut luto oblita, in clibanú coniicitur, aut carbonibus obruitur, donec obducens crusta sufficiéter intosta fuerit: qua exépta, si non emollescat, altero polline simili, aut luto circumlinitur, & eadé quę prius fiút: ná quę ita nó assatur, interaneis maximè noxia est. Torreť ité in olla, indito operculo, quæ in furnú demittatur. Sumi

ἀφαιροῦσι δὲ καὶ σύκας ὀπτηθέντες ἐν θερμοσποδιᾷ, καὶ μετὰ μαινίδων κεφαλῶν κεκαυμένων ἐπιτεθέντες· καέντες δὲ καὶ μιγέντες ἀλκυονίῳ, ἔφηλιν καὶ οὐλὰς μελαίνας ἀποκαθαίρουσιν ἐν ἡλίῳ καταχριόμενοι. σὺν ὄξει δὲ ἑφθοὶ βιβρωσκόμενοι ποιοῦσι πρὸς ῥήγματα. φυλάσσεσθαι δὲ αὐτῶν τὸ πλῆθος ἐν τῇ βρώσει δεῖ διὰ τὸ ἅπτεσθαι τοῦ νευρώδους.

Περὶ Βολβοῦ. Κεφ. σα΄.

Βολβὸς ὁ καλούμενος ἐμετικὸς, ἔχει τὰ φύλλα ἱμαντωδέστερα, καὶ πολλῷ μακρότερα τοῦ ἐδωδίμου· ῥίζαν ἐοικυῖαν βολβῷ, περὶ ὃν φλοιὸς μέλας. αὕτη ἐσθιομένη καθ' αὑτὴν καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς πινόμενον, τὰ περὶ κύστιν ἰᾶται καὶ ἔμετον κινεῖ.

Περὶ Σκίλλας. Κεφ. σβ΄.

Σκίλλα δύναμιν ἔχει δριμεῖαν καὶ πυρωτικήν· πολύχρηστος δὲ γίνεται ὀπτηθεῖσα· στέατι δὲ ἢ πηλῷ περιπλάσσεται, καὶ δίδοται εἰς κλίβανον, ἢ ἄνθραξιν ἐγκρύπτεται μέχρις ἂν ὀπτηθῇ ἱκανῶς τὸ περικείμενον στέαρ· ἢ περιαιρεθέντος, εἰ μὴ τακερὰ γέγονεν, ἕτερον στέαρ ἢ πηλὸν περιπλάσαντες, τὰ αὐτὰ ποιήσομεν· ἡ γὰρ μὴ οὕτως ὀπτηθεῖσα, βλαβερὰ τὴν δόσιν, πρὸς τὰ ἐντόσθια μάλιστα προσφερομένη. ὀπτᾶται δὲ καὶ ἐν χύτρᾳ πεπωμασμένη καὶ καθιεμένη εἰς κλίβανον. Καμ-

λαμβάνεται δὲ αὐτῆς τὸ μεσαίτατον τῶν ἔξωθεν περιαιρουμένων, καὶ ἕψεται δὲ ἐντμηθεῖσα ἀποχεομένου τοῦ προτέρου ὕδατος, ἑτέρου τε ἐπιχεομένου ἄχρις ἂν μὴ πικρὸν ἢ δριμὺ γένηται τὸ ὕδωρ, καὶ ξηραίνεται δὲ ἐν σκιᾷ,* τμηθεῖσα, καὶ διαιρεθεῖσα λιναρίῳ, ὡς μὴ ἅπτεσθαι ἀλλήλων τοὺς τόμους. τῇ μὲν οὖν τμητῇ, εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον καὶ ὄξος σκιλλητικὸν χρώμεθα. πρὸς δὲ ῥαγάδας τὰς ἐν ποσὶ, τὸ ἔνδον τῆς ὠμῆς σὺν ἐλαίῳ ζεσθὲν, ἢ σὺν τῇ ῥητίνῃ τηχθὲν, ἐπιτίθεται· ἐχιοδήκτοις δὲ κατάπλασμα ἑψηθεῖσα σὺν ὄξει. τῆς δὲ ὀπτῆς πρὸς ἓν μέρος τῆς σκίλλης, συνεκλεάναντες ἁλῶν ὀπτῶν μέρη ὀκτὼ, δίδομεν κοχλιάριον ἓν ἢ δύο νήστεσι πρὸς μάλαξιν κοιλίας· εἰς ποτήματά τε καὶ ἀρωματικὰς δυνάμεις, καὶ ἐφ' ὧν οὔρησιν κινῆσαι θέλομεν, καὶ ἐπὶ ὑδρωπικῶν καὶ στομαχικῶν, οἷς ἐπιπολάζει τὰ σιτία, καὶ ἐπὶ ἰκτέρου στροφουμένων, βηττόντων χρονίως, ἀσθματικῶν, ἀναφορικῶν, αὐτάρκης δὲ ὁλκὴ τριωβόλου σὺν μέλιτι ἐκλειχθεῖσα. καὶ συγκαθέψεται δὲ τῷ μέλιτι, καὶ βιβρώσκεται πρὸς τὰ αὐτὰ μάλιστα πέψει συνεργοῦσα. ἄγει δὲ γλοιῶδες κατὰ κοιλίαν. ἑφθὴ δὲ πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ ὁμοίως λαμβανομένη· φυλάττεσθαι δὲ καὶ αὐτῆς τὴν δόσιν δεῖ ἐφ' ὧν ἕλκωσίς τις ἐστὶν ἐντός.

καὶ πρὸς

Sumi etiã solet quod maximè est mediũ, direptis viuotenus tunicis, quod frustatim confectũ coquitur, mutata sæpius aqua, donec ipsa nec amaritudinẽ nec acrimoniã habeat: traiectáq; lino frusta siccantur in vmbra, ita vt ne vlla quidẽ parte se cõtingãt: his scillæ segminibus ad oleum, vinum, aut acetum scillinum vtimur. Ad rimas pedũ, interna pars crudæ scillę in oleo feruefacta, aut cũ resina liquefacta, imponitur: decocta in aceto demorsis à vipera, cataplasma est. Ad singulas assæ parteis adiectis octonis tosti salis, cochlear vnũ aut alterũ damus ieiunis, ad emolliendã aluum: in potu autẽ & odoratis medicaminibus, & quibus vrinam ciere volumus, hydropicisque & stomachicis, quibus innatat cibus, regio morbo, torminibus, in tussi vetere, suspiriosis, & ore reiicientibus tres obolos, in delinctu ex melle sumpsisse satis est. Coquitur cũ melle, & estur eorundẽ gratia, maximè vt cõcoctionẽ adiuuet. Strigmenta per aluũ extrahit. Cocta & simili sumpta modo, eosdem præbet effectus: sed cauẽdus scillæ vsus, his qui intestinum sentiunt vlcus.

r Ad pen-

Ad pensiles verrucas & perniones, tosta efficaciter illinitur. Tritum semen, & in carica aut melle deuoratum, aluum emollit. Scilla tota in limine ianuæ suspẽsa, mali medicamenti noxam arcet.

De Pancratio. Cap. CCIII.

Pancratiũ, quod aliqui scillam appellãt, radice est magni bulbi, subrufo colore aut suppurpureo, gustu amaro ac feruẽte: foliis lilij, sed longioribus. Scillæ vires & præparationem habet, eodémque pondere in morbis efficaciter assumitur: cui tamen mitior quàm scillæ facultas inest. Radicis succus cum erui farina digeritur in pastillos, qui hydropicis splenicísq; cum hydromelite, commodissimè dantur.

Capparis. Cap. CCIIII.

Capparis aculeat⁹ frutex est, qui in terra stratus, magis in orbẽ euagatur: spinas, vt rub⁹, habet, in hami modũ adũcas: folia mali cotoneæ, rotunda: fructũ oleę similẽ, qui cũ dehiscẽs pãditur, florẽ candidũ promit: quo excusso, nõnihil glãdis oblõgę figura inuenitur, qđ apertũ grana acinis punicorũ similia, ostendit, parua, rubicunda: radi-

καὶ πρὸς ἀκροχορδόνας ποιεῖ καὶ χιμέτλα ἐγχρισθεῖσα ὀπτή. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς λεῖον ἀναληφθὲν ἐν ἰσχάδι ἢ μέλιτι καὶ βρωθὲν, μαλάσσει κοιλίαν. ἔστι δὲ καὶ ἀλεξιφάρμακον ὅλη πρὸ τῶν θυρῶν κρεμαμένη.

Περὶ Παγκρατίου. Κεφ. σγ´.

Παγκράτιον, οἱ δὲ καὶ τοῦτο σκίλλαν ὀνομάζουσι, ῥίζα ἐστὶ βολβῷ μεγάλῳ ὁμοία ὑπόπυρρος ἢ ὑποπόρφυρος, πικρὰ καὶ πυρώδης τὴν γεῦσιν· φύλλα κρίνῳ ὅμοια, μακρότερα δέ. ἔχει δὲ δύναμιν τὴν αὐτὴν τῇ σκίλλῃ, καὶ σκευασίαν, καὶ δόσιν ποιοῦσαν ἐπὶ τῶν αὐτῶν παθῶν· ἐπιεικεστέρα μέντοι τῆς σκίλλης ἡ ταύτης δύναμις. ὅθεν καὶ χυλιζομένη ἡ ῥίζα ταύτης, μιγνυμένη τε ὀροβίνῳ ἀλεύρῳ καὶ ἀναπλασσομένη εἰς ἀρτίσκους, δίδοται σὺν ὑδρομέλιτι σπληνικοῖς καὶ ὑδρωπικοῖς ὠφελίμως.

Περὶ Καππάρεως. Κεφ. σδ´.

Κάππαρις θάμνος ἐστὶν ἀκανθώδης, ἐπὶ γῆς κυκλοειδῶς ἐστρωμένος· ἀκάνθας ἀγκιστροειδεῖς ἔχων ὡς βάτος· φύλλα στρογγύλα, μηλέᾳ κυδωνίᾳ ὅμοια· καρπὸν δὲ οἷον ἐλαίας ὃς ἀνοιχθεὶς λευκὸν προΐεται ἄνθος· οὗ πεσόντος, εὑρίσκεταί τι οἷον βάλανος ἐπιμήκης, ὅπερ ἀνοιχθὲν ἔχει κόκκους ὥσπερ ῥοιᾶς, μικροὺς ἐρυθρούς· ῥίζας

ῥίζας ξυλώδεις καὶ μεγάλας πλείστας. φύεται τουπίπαν ἐν τραχέσι καὶ λεπτογείοις τόποις, καὶ νήσοις καὶ οἰκοπέδοις. ταριχεύεται δὲ ὁ καυλὸς αὐτῆς καὶ ὁ καρπὸς εἰς βρῶσιν. ταράττει δὲ κοιλίαν, κακοστόμαχός τε ἐστὶ καὶ διψώδης· βρωθεῖσα δὲ ἑφθὴ, εὐστομαχωτέρα τῆς ὠμῆς. ὁ μὲν οὖν καρπὸς αὐτῆς σπλῆνα τήκει, ὁλκὴ δυοῖν δραχμῶν μετ' οἴνου πινόμενος ἐπὶ ἡμέρας μ', ἄγει δὲ οὖρον καὶ διαχώρημα αἱματῶδες· ἰσχιάδι τε καὶ παραλύσει βοηθεῖ πινόμενος ὁ καρπὸς, καὶ πρὸς ῥήγματα καὶ σπάσματα· ἔμμηνά τε ἄγει καὶ ἀποφλεγματίζει. καὶ ὀδόντων πόνον παύει ὁ καρπὸς σὺν ὄξει ἑψόμενος καὶ διακλυζόμενος. τῆς δὲ ῥίζης ὁ φλοιὸς ξηρὸς, πρός τε τὰ προειρημένα ἁρμόζει, καὶ ἀνακαθαίρει πᾶν χρόνιον καὶ ῥυπαρὸν καὶ τετυλωμένον ἕλκος. καταπλάττεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν σπληνικῶν σὺν ὠμῇ λύσει· δακνομένη τε τῷ πονοῦντι ὀδόντι βοηθεῖ· ἀλφοὺς τε λευκοὺς ἀποσμήχει σὺν ὄξει λεία. τὰ δὲ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα λεανθέντα, σκληρίας καὶ χοιράδας διαφορεῖ. σκώληκας δὲ τοὺς ἐν ὠσὶν ὁ χυλὸς ἐγχυματισθεὶς κτείνει. Η μέντοι λυβικὴ κάππαρις, γινομένη δὲ κατὰ τοὺς μαργαρίτας λεγομένους, ἐμπνευματοῖ ἰσχυρῶς. ἐμετικὴ δὲ τυγχάνει ἡ ἐν ἀπουλίᾳ, ἡ δὲ ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ λιβύης, δριμυτάτη. φλυκταί-

radices lignosas spargit, grandes numerosasque. Tenui plerunque solo, asperísq; locis, in insulis & iuxta rudera nascitur. Caulis & fructus, cibi gratia condiuntur: aluum turbat, stomacho aduersatur, sitim gignit: cocta tamen stomacho quàm cruda vtilior est. Fructus drachmis duabus in vino potus, quadraginta diebus, lienẽ absumit, & vrinã cruentumq; excrementum emittit: bibitur vtilissimè in coxarũ doloribus, & neruorum resolutione, item ruptis & cõuulsis: menses ciet, caput purgat. Dentium dolorẽ sedat semen ex aceto decoctũ, colluto inde ore. Aridus radicis cortex ad eadẽ proficit: vlcera omnia vetera, & sordida, & quæ occaluerunt, expurgat: lienosis cum farina hordei illinitur: dente demorsa, dolori eius auxiliatur: cum aceto trita, vitiligines albas absterget. Radix foliáque intrita, strumas ac duritias discutiunt. Aurium vermiculos infusus succus enecat. Aphrica, & præsertim Marmarica capparis, vehementer inflat. Apula vomitus facit. & quæ à Libyco, & quæ Rubro mari defertur, mirum in modum acris est: siqui-

siquidem in ore pustulas excitat, gingiuasque osse tenus exest: quare in cibis non ab re damnatur.

Lepidium. Cap. CCV.

Lepidium aliqui gingidium vocant, herbula vulgo nota: muria cum lacte seruatur. Vis foliorum acris & exulcerans: quapropter ischiadicis trita, præsentissimum est auxilium, si cum helenij radice, quarta parte horæ, illinatur: lienosis simili modo prodest. lepras eximit. Radix appensa collo, dolore dentium liberare existimatur.

Ranunculum. Cap. CCVI.

Complura ranunculi genera. vis tamen omnibus vna, acris, & vehementer exulcerãs. Nam vnũ coriandri foliis constat, latioribus, subalbidis, pinguibus: flore luteo, interdum purpureo: caule gracili, cubitum alto: radice alba, exigua, amaráque, multis capillamentis, hellebori modo, fibrata: nascitur in limitibus humidis. Alterum lanuginosius, longiori caule, pluribus foliorum incisuris, plerunque in Sardinia proueniens, quam acerrimum, quod syluestre apium appellant. Tertium minimum,

odore

φλυκταίνουσι τὸ στόμα, καὶ κατεσθίουσι τὰ οὖλα ἄχρι γυμνώσεως· ὅθεν πρὸς βρῶσιν ἐστὶν ἀνεπιτήδειος.

Περὶ Λεπιδίου. Κεφ. σε΄.

Λεπίδιον, ὃ ἔνιοι γιγγίδιον καλοῦσι, γνώριμον βοτάνιον· ταριχευόμενον εἰς ἅλμαίας μετὰ γάλακτος. Δύναμις δέ ἐστι τῶν φύλλων δριμεῖα, καὶ ἑλκωτική· ὅθεν ἰσχιαδικόν ἐστιν ἐπίπλασμα, ἀμυντικώτατον· λεῖον σὺν ἑλενίου ῥίζῃ ἐπιτιθέμενον πρὸς τέταρτον ὥρας, καὶ ἐπὶ σπληνικῶν ὁμοίως· ἀφίστησι δὲ καὶ λέπρας. ἡ δὲ ῥίζα δοκεῖ ὀδόντων ἀλγήματα παραιτεῖσθαι, περιαπτομένη τῷ τραχήλῳ.

Περὶ Βατραχίου. Κεφ. σς΄.

Βατράχιον, οἱ δὲ, σέλινον ἄγριον καλοῦσι· τούτου πλείονα μέν ἐστιν εἴδη. Δύναμις δὲ μία δριμεῖα, καὶ ἄγαν ἑλκωτική. ἔχει δὲ τὸ μὲν αὐτῶν, φύλλα ὅμοια κορίῳ, πλατύτερα δὲ καὶ ὑπόλευκα καὶ λιπαρά· ἄνθος μήλινον, ἐνίοτε πορφυροῦν· καυλὸν δὲ οὐ παχὺν, ὕψος δὲ ὅσον πήχεως· ῥίζαν μικρὰν, λευκὴν, πικρὰν, ἔχουσαν ἀποφύσεις ὡς ἐλλεβόρου· φύεται δὲ παρὰ ῥείθροις. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος χνοωδέστερον, καὶ μακροκαυλότερον, ἐντομὰς ἔχον πλείους τῶν φύλλων, πλεῖστον ἐν σαρδωνίᾳ γινόμενον, δριμύτατον, ὃ δὴ καὶ σέλινον ἄγριον καλοῦσι. καὶ τρίτον σφόδρα μικρὸν

καὶ

καὶ δύσοσμον, τὸ ἄνθος χρυσῷ ὅμοιον. καὶ τέταρτον ἐοικὸς τούτῳ, ἄνθος γαλακτίζον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ, ἁπαλοὶ καταπλασσόμενοι, ἑλκωτικὴν καὶ ἐσχαρωτικὴν μετὰ πόνου· ὅθεν ὄνυχας λεπροὺς καὶ ψώρας ἀφίστησι, καὶ στίγματα ἐξαίρει, καὶ μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ ἀλωπεκίας πρὸς ὀλίγον καταπλασθέντα. ἕψημα δὲ καταύτλημα χειμετλιόντων ἐστὶ χλιαρόν. ἡ δὲ ῥίζα πταρμὸν κινεῖ ξηρὰ λεία προσφερομένη τοῖς μυκτῆρσι· καὶ ὀδονταλγίας κουφίζει προσαπτομένη, θρύπτει μέντοι αὐτούς.

Περὶ Ἀνεμώνης. Κεφ. σζ'.

Ἀνεμώνη, διττὴ, ἡ μὲν, ἀγρία, ἡ δὲ ἥμερος· καὶ τῆς ἡμέρου· ἡ μέν τις φοινικᾶ φέρει τὰ ἄνθη· ἡ δὲ, ὑπόλευκα ἢ γαλακτίζοντα, ἢ πορφυρᾶ. φύλλα δὲ κοριοειδῆ, λεπτοσχιδέστερα πρὸς τῇ γῇ· καυλία * χνοώδη λεπτὰ, ὑφ' ὧν τὰ ἄνθη ὥσπερ μήκωνος, καὶ μέσα κεφάλια μέλανα, ἢ κυανίζοντα· ῥίζα κατὰ μέγεθος ἐλαίας ἢ μείζων, οἱονεὶ γόνασι διειλημμένη. ἡ δὲ ἀγρία κατὰ πάντα μείζων τῆς ἡμέρου, καὶ τοῖς φύλλοις πλατυτέρα καὶ σκληροτέρα· τήν τε κεφαλὴν ἐπιμηκεστέραν ἔχει· ἄνθος φοινικοῦν, ῥιζία λεπτὰ καὶ πλείω. ἡ δέ τις ἔχει φύλλα μέλανα δριμυτέρα οὖσα.

Δύνα-

odore graui, flore aureo. Quartũ huic simile, flore lacteo. Folia, flores & cauliculi recentes, illitu exulcerant, & crustas nõ sine dolore gignunt: quare vngues scabros extricant, scabiẽ eximunt, stigmata delent: formicantes verrucas, & pensiles, alopeciásq; paulisper illita, tollunt. Tepente decocto perniones fouentur. Sicca radix, tritáque, sternutamenta ciet, naribus admota: dentium dolorem appensa leuat, ipsos tamen frangit.

Anemone. Cap. CCVII.

Duo anemones genera, vnũ syluestre, alterum in cultis nascens. Cuius multæ species: vna phœniceũ florẽ profert: altera candicantẽ, aut lacteũ, aut purpureũ. harũ folia coriãdro similia cæterũ scissa tenuius in terrã, inclinãtur: caules lanuginosi, tenues, in quib9 flores aut papaueris, & in medio capitula nigra, aut cœrulea: radix oleæ magnitudine, aut ampli9 paulo grãdescit, ac veluti geniculis q̃busdã cingitur. Syluestri amplitudo prorsus maior, latioráq; folia, & duriora: oblongius caput: flore puniceo, tenuibus, & multis radicũ capillamẽtis. Acrior est, quę nigra habet folia.

Vis vtriusque acris: ea de causa succus naribus infusus, purgat caput. Commanducata radix pituitam trahit: decocta in passo & illita, medetur oculorum inflammationibus: cicatrices eorundem & hebetudines emendat, sordida vlcera abstergit. Folia, & caules, si cum ptisana decocti edantur, copiam lactis præbent: menstrua ciunt, vellere apposita. Illita quoque lepras eximunt. Sunt qui errore ducti, argemonem nominari eupatorium putent: quoniam à syluestri anemone, argemonem & papauer, quod rhœada appellant (de quo inter papaueris genera referemus) propter colorum cognationem in floribus, distinguere non possunt. Verum papauer & argemone colore minus saturato spectantur, & vtráque tardius floret. Quinetiam argemone croceum succum, gustu admodum acrẽ, reddit: rhœas verò candidiorem & acrem. Insuper anemone & rhœadi capitula syluestris papaueris similia insunt, sed in anemone supernè crassiusculũ, in rhœade subãgusti⁹. Anemonesgenera nec succũ remittũt, nec

Δύναμιν δὲ ἔχουσι δριμεῖαν ἀμφότεραι· ὅθεν ὁ χυλὸς τῆς ῥίζης αὐτῆς ῥινὶ ἐγχυθεὶς, πρὸς κεφαλῆς κάθαρσιν ἁρμόζει. μασσηθεῖσα δὲ ἡ ῥίζα, φλέγμα ἄγει· ἑψηθεῖσα δὲ ἐν γλυκεῖ καὶ καταπλασσομένη, ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς ἰᾶται· καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλὰς καὶ ἀμβλυωπίας ἀποσμήχει, ἀνακαθαίρει δὲ καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν· τὰ δὲ φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ συνεψηθέντες πτισάνῃ καὶ ἐσθιόμενα, γάλα κατασπᾷ· ἐν προσθέτῳ δὲ ἔμμηνα ἄγει· καταπλασθέντα δὲ λέπρας ἀφίστησιν. Ἔνιοι δὲ μὴ δυνάμενοι διορίζειν ἀπὸ τῆς ἀγρίας ἀνεμώνης, τὴν λεγομένην * ἀργεμώνην καὶ τὴν ῥοιάδα μήκωνα (περὶ ἧς ἐν ταῖς μήκωσιν ἱστορήσομεν,) διὰ τὸ τῶν ἀνθῶν ὁμόχρουν φοινικοῦν ὑπάρχον, πλανῶνται τὴν ἀργεμώνην εὐπατώριον ὀνομάζοντες. πλὴν τῆς ἀργεμώνης ἧττον βαθὺ τὸ φοινικοῦν ἐστι καὶ τῆς ῥοιάδος, ὀψιαίτερον * δὲ αὕτη καὶ ἡ ἀργεμώνη ἀνθοῦσι. καὶ ἡ μὲν ἀργεμώνη ὀπὸν ἀνίησι κροκίζοντα καὶ δριμὺν πρὸς τὴν γεῦσιν ἰσχυρῶς· ἡ δὲ ῥοιὰς λευκότερον καὶ δριμύν. ἀμφότεραι δὲ μεταξὺ κεφάλια μήκωνι ἀγρίᾳ παραπλήσια ἔχουσι, πλὴν τὸ μὲν * τῆς ἀνεμώνης ἄνωθεν ὑπόπαχυ, τὸ δὲ τῆς ῥοιάδος ὑπόστενον. αἱ δὲ ἀνεμῶναι οὔτε ὀπὸν ἀνιᾶσιν. οὔτε

οὔτε κωδίαν ἔχουσιν, ἀλλ' οἱονεὶ ἀσπαράγου ἄκρον. ἐν ἀρούραις τε τὸ πλεῖον ἐκεῖναι φύονται.

nec calyces habent, ſed quaſi aſparagi cacumen. In aruis illa ſæpius enaſcuntur.

Περὶ Ἀργεμώνης. Κεφ. σή.

Ἀργεμώνη* ὅλον μὲν ἐστι ὅμοιον ἀγρίᾳ μήκωνι· τὸ δὲ φύλλον ἀνεμώνῃ ἔχει ὅμοιον· ἄνθος ἐσχισμένον· καυλὸν φοινικοῦν, κεφαλὴν δὲ ἐοικυῖαν μήκωνι ῥοιάδι, ἐπιμηκεστέραν δὲ καὶ πλατεῖαν κατὰ τὰ ἄνωθεν μέρη· ῥίζαν στρογγύλην· ὀπὸν δὲ ἀνίησι κροκίζοντα, δριμύν. καθαίρει δὲ ἄργεμα καὶ νεφέλια. καὶ φλεγμονὰς παρηγορεῖ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα.

Argemone. Cap. CCVIII.

Argemone in totũ ſylueſtri papaueri ſimilis eſt:folia habet anemones, diuiſa: florem puniceum:caput in cauliculo papaueris rhœadis,oblongius,& ſummis partibus latum: radicem rotundam: ſuccum croci colore, acrem, dimittit. Argema & nubeculas expurgat. Folia illitu inflammationes compeſcunt.

Περὶ Ἀναγαλλίδος. Κεφ. σθ'.

Τῆς ἀναγαλλίδος διττὸν εἶδος ἐστὶ, διαφέρον ἄνθει. ἡ μὲν γὰρ κυάνεον ἔχουσα τὸ ἄνθος, θήλεια λέγεται· ἡ δὲ τὸ φοινικοῦν, ἄρρην. θαμνία δὲ ἐστι κεχυμένα ἐπὶ γῆς, φύλλα ἔχοντα ἐπὶ τετραγώνων καυλίων μικρὰ, ὑποστρόγγυλα πρὸς τὰ τῆς ἑλξίνης· καρπὸν περιφερῆ. εἰσὶ δὲ ἀμφότεραι παρηγορικαί· ἀφλέγμαντοι, σκολόπων ἐπισπαστικαὶ, νομῶν ἐφεκτικαί. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῶν ἀναγαργαριζόμενος, ἀποφλεγματίζει κεφαλήν· καὶ ῥισὶν ἐγχεόμενος, ὀδόντων πόνον παύει, ἐὰν εἰς τὸν ἀντικείμενον μυξωτῆρα τῷ ἀλγοῦντι ἐμβληθῇ· καθαίρει καὶ ἄργεμα μετὰ μέλιτος ἀττικοῦ. καὶ ἀμβλυωπίαις βοηθεῖ. ὠφε-

Anagallis. Cap. CCIX.

Duo anagallidis genera,quę tantũ flore diſtát.Ná quæ cœruleo flore eſt, fœmina dicitur:mas,quæ phœniceo.Frutices ſunt parui,in terra iacẽtes, foliis in quadrangulo cauliculo puſillis,ſubrotundis, ad helxinæ folia accedentibus: ſemine rotundo.Vtraque mitigandi vim habet:inflammationem arcet,adactos corpori aculeos extrahit, nomas cohibet. Succus caput gargarizatu purgat: & naribus infuſus, dolorem dentium lenit, ſi in aduerſam narem iniiciatur: argema cum melle Attico emendat: retuſæ, oculorum aciei auxiliatur:

contra viperarum morsus, iocineris & renum vitia, si ex vino bibatur, prodest. Tradunt eam quæ cœruleum ædit florem, prociduam sedem reprimere: quæ verò phœniceum, illitu euocare.

Hedera. Cap. CCX.

Hedera differétias multas in specie sortitur, summas autem genere treis. Nam quædā candida est, altera nigra, tertia helix. Candida, fructum fert candidum: nigra, nigrum, aut croci æmulum, quam vulgus Dionysiam vocat: helix fructum non gignit, sed albas habet viticulas, & folia parua, angulosa, & concinniora. Hedera omnis acris est, & adstringens: neruos tentat. Flos trium digitorum carptu, facit ad dysentericos, in vino bis die potus: ambustis cum cerato tritus illinitur. Recentia folia ex aceto cocta, aut cruda cum pane detrita, lienes sanant. Foliorum & corymborum succus, cum irino vnguento, melle aut nitro, naribus infunditur, & contra veteres capitis dolores caput eo cum aceto, & rosaceo perfundi vtile est: purulentis auribus, aut dolétibus, cum oleo medetur.

Nigræ

ὠφελεῖ καὶ ἐχιοδήκτοις μετ᾽ οἴνου πινομένη, καὶ νεφριτικοὺς, καὶ ἡπατικούς. φασὶ δὲ ἔνιοι τὴν μὲν ἔχουσαν τὸ κυανέον ἄνθος, προπτώσεις δακτυλίου στέλλειν. τὴν δὲ τὸ φοινικοῦν ἐρεθίζειν καταπλασθεῖσαν.

Περὶ κισσοῦ. Κεφ. σι.

Κισσὸς πολλὰς ἔχει διαφορὰς τὰς κατ᾽ εἶδος, τὰς δὲ γενικωτάτας τρεῖς. * λέγεται γὰρ ὁ μέν τις λευκὸς, ὁ δὲ, μέλας ὁ δὲ, ἕλιξ. ὁ μὲν οὖν λευκὸς, φέρει τὸν καρπὸν λευκόν· ὁ δὲ μέλας, μέλανα ἢ κροκίζοντα, ὃν δὴ καὶ ἰδιῶται διονύσιον καλοῦσιν· ὁ δὲ ἕλιξ ἄκαρπός τε ἐστὶ, καὶ λευκὰ ἔχει τὰ κλήματα, καὶ τὰ φύλλα λεπτὰ καὶ γωνιώδη καὶ ἐρυθρά. πᾶς δὲ κισσὸς, δριμύς ἐστι, στυπτικός· τῶν νευρωδῶν ἁπτικός. ποιεῖ δὲ αὐτοῦ τὰ μὲν ἄνθη τρισὶ τοῖς δακτύλοις ληφθέντα καὶ ποθέντα ἐν οἴνῳ, πρὸς δυσεντερικοὺς, δὶς δὲ τῆς ἡμέρας δεῖ πίνειν· καὶ πρὸς πυρίκαυτα δὲ ἁρμόζει σὺν κηρωτῇ λεανθέντα. τὰ δὲ ἁπαλὰ τῶν φύλλων σὺν ὄξει ἑψόμενα, ἢ ὠμὰ ἄρτῳ συλλεαινόμενα, σπλῆνα ἰῶνται. ῥινεγχυτοῦται δὲ ὁ χυλὸς τῶν φύλλων καὶ τῶν κορύμβων σὺν ἰρίνῳ, ἢ μέλιτι, ἢ νίτρῳ, καὶ πρὸς τὰ χρόνια τῆς κεφαλῆς ἀλγήματα ἁρμόζει, καὶ ἐπιβρέχεται σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ· ὠταλγίας δὲ καὶ πυορροοῦντα ὦτα σὺν ἐλαίῳ ἰᾶται.

τοῦ δὲ

τοῦ δὲ μέλανος κισσοῦ ὁ χυλὸς καὶ οἱ κόρυμβοι ποθέντες, ἀτονίαν ποιοῦσι, καὶ ταράσσουσι τὴν διάνοιαν πλεονασθέντες. λεῖα δὲ σφαιρεία πέντε τῶν κορύμβων θερμανθέντα σὺν ῥοδίνῳ ἐν σιδίῳ καὶ ἐνσταχθέντα εἰς τὸ ἀντικείμενον οὖς ἐπὶ ὀδονταλγίας, τὸ ἄλγημα πραΰνει. μελαίνουσι δὲ καὶ τὰς τρίχας οἱ κόρυμβοι. καταπλάσσεται δὲ τὰ φύλλα πρὸς πᾶν ἕλκος ἑψηθέντα σὺν οἴνῳ καὶ καταπλασσόμενα, κατακαύματα κακοήθη, καὶ ἐφηλίδας θεραπεύει ὡς προείρηται ἑφθά. κινοῦσι δὲ καὶ καταμήνια ὑποτεθέντες οἱ κόρυμβοι λεῖοι· καὶ ποθέντες δὲ μετὰ τὴν κάθαρσιν < πλῆθος, ἀτόκιόν ἐστι. καὶ ὁ μόσχος δὲ τῶν φύλλων μέλιτι δευθεὶς καὶ προστεθεὶς τῇ μήτρᾳ, ἔμμηνα ἄγει καὶ ἔμβρυα. ὁ δὲ χυλὸς ἐνσταζόμενος τὰς ἐν τοῖς ῥώθωσι δυσωδίας καὶ σηπεδόνας ἐκκαθαίρει. τὸ δὲ δάκρυον αὐτοῦ ψιλοῖ τρίχας· καὶ κτείνει φθεῖρας ἐπαλειφόμενον. ὁ δὲ τῶν ῥιζῶν χυλὸς σὺν ὄξει ποθεὶς, φαλαγγιοδήκτοις βοηθεῖ.

Nigræ hederæ succus, aut epoti corymbi, corpus infirmant, mentémque turbant largius sumpti. Acini quinque triti, calfactíque in punici mali cortice cum rosaceo, si instillentur à contraria aure, dolorem dentium mitigant. Denigrant capillum, illiti corymbi. Folia in vino decocta, illinuntur omnium vlcerum generi, etiam si cacoëthe sint: vitia cutis in facie, & ambusta sanant, vti anteà diximus, decocta. Mouent menses triti & subditi corymbi: iidem poti, post purgationes fœminarum, drachmæ pondere, concipiendi spem adimunt. Pediculus foliorum melle irrigatus, ac vuluæ inditus, menstrua & partus extrahit. Instillatus succus putrida tædia narium, graueolentiámque emendat, & sanitati restituit. Lachryma hederæ psilothrum est: illitu pediculos enecat. Succus radicum in aceto potus, contra phalangia prodest.

Περὶ Χελιδονίου τοῦ μεγάλου. Κεφ. σιά.

Χελιδόνιον μέγα καυλὸν ἀνίησι πηχυαῖον, ἢ καὶ μείζονα, ἰσχνὸν, ἔχοντα παραφυάδας φυλλῶν μεστάς. φύλλα ὅμοια βατραχίῳ, τρυφερώτερα μέντοι

τὰ

Chelidonium. Cap. CCXI.

Chelidonium maius, caule est gracili, cubitali aut altiore, agnatis foliosis: foliis ranunculi, mollioribus tamen,

&

& colore cæsiis: flore violæ albæ, secundum singula folia prodeunte: in eo succus croci, mordax, acris, & aliquantulum subamarus, grauiter olens: radix supernè singularis, infernè in multa crocea capillamenta fibratur: siliqua, ceu corniculati papaueris, tenuis, in metæ figuram longa, in qua semen papauere maius recluditur. Succus in æreo vase, cũ melle prunis decoctus, oculis claritatem adfert. Foliis, caule, radice, succus exprimitur ineunte æstate, & siccatus in vmbra digeritur in pastillos. Radix cum aniso & vino albo pota, medetur regio morbo, & vlceribus quæ serpunt: imposita cum vino, aut manducata dentium dolorem sedat. Hoc nomen sibi videtur vendicasse, quòd aduentu hirundinum exoriatur, & discessu emarcescat. Sunt qui narrant, hirundines matres excæcatis pullis, admota herba visum restituere.

τὰ τοῦ χελιδονίου καὶ ὑπόγλαυκα τὴν χρόαν, καὶ παρ' ἕκαστον φύλλον ἄνθος ὥσπερ τὸ λευκόϊον. χυλὸς δὲ κροκώδης, δριμὺς δηκτικὸς, ποσῶς ὑπόπικρος καὶ δυσώδης· ῥίζα ἄνωθεν μὲν ἐστι μία, κάτωθεν δὲ πλείονες· καρπὸς δὲ ὥσπερ τῆς κερατίτιδος μήκωνος, λεπτὸς, μακρὸς ὡς κῶνος, ἐν ᾧ σπερμάτια μείζονα μήκωνος. ταύτης ὁ χυλὸς μιγεὶς μέλιτι καὶ ἑψηθεὶς ἐν χαλκῷ ἐπ' ἀνθράκων ἁρμόζει πρὸς ὀξυδορκίαν. χυλίζεται δὲ τὰ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς, ἀρχομένου θέρους, καὶ ξηραίνεται ἐν σκιᾷ καὶ ἀναπλάσσεται. ἡ δὲ ῥίζα πινομένη σὺν ἀνίσῳ καὶ οἴνῳ λευκῷ, ἰκτερικοὺς θεραπεύει καὶ ἕρπητας· καὶ καταπλασσομένη σὺν οἴνῳ ὀδονταλγίας τε παύει διαμασσωμένη. δοκεῖ δὲ ὠνομάσθαι χελιδόνιον, ἐπειδὴ ἅμα ταῖς χελιδόσι φαινομέναις ἀναφύεται, λειπούσαις δὲ συμπαρακμάζει. τινὲς δὲ ἱστόρησαν ὡς ἐάν τις τυφλωθῇ τῶν τῆς χελιδόνος νεοσσῶν, αἱ μητέρες προσφέρουσαι τὴν πόαν ἰῶνται τὴν πήρωσιν αὐτοῦ.

Chelidonium minus. Cap. CCXII.

Chelidonium minus, quod triticum syluestre aliqui nuncuparũt, herbula pediculis ab radice pẽdens, sine caule: foliis hederæ,

Περὶ Χελιδονίου τοῦ μικροῦ. Κεφ. σιβ'.

Χελιδόνιον τὸ μικρὸν, οἱ δὲ πυρὸν ἄγριον ἐκάλεσαν, βοτάνιον ἐστὶν ἐκ μόσχων ἀπηρτισμένον, ἄκαυλον, φύλλοις κισσοειδέσι,

σποδέσι, περιφερεστέροις δὲ μᾶλλον καὶ μικροτέροις, καὶ τρυφεροῖς καὶ ὑπολιπάροις περιεχόμενον· ῥίζας δὲ ἔχει ἐκ τοῦ αὐτοῦ μικρὰς πολλὰς, ὥσπερ πυροῦ σωρευμένας. τρεῖς δέ εἰσιν ἢ τέσσαρες αὐτῶν μακραὶ πεφυκυῖαι. φύεται δὲ παρ' ὕδασι καὶ τέλμασιν. ἔχει δὲ τὴν δύναμιν δριμεῖαν, παραπλησίαν ἀνεμώνῃ ἕλκουσαν τὴν ἐπιφάνειαν· ψώρας τε καὶ ὄνυχας λεπροὺς ἀφίστησιν. αἱ δὲ ῥίζαι χυλωθεῖσαι χρήσιμοι εἰς ῥινεγχυσίαν μετὰ μέλιτος πρὸς κάθαρσιν κεφαλῆς.

hederæ, multò rotundioribus, & minoribꝰ, teneris, & suppinguibus: radices habet ex eodē callo cōplures, pusillas, in granorū tritici modū aceruatī cōgestas: quarū tres aut quatuor in longitudinē exeūt. Iuxta aquas & lacus nascitur. Vis ei acris, & anemones modo, summā cutem̃ exulcerat: psoras & scabros vngues eximit. Succus radicibꝰ expressus ad purgandū caput, naribꝰ īfunditur. Decoctū eius cum melle gargarizatum, magnificè id præstat, & omnia pectoris vitia extrahit.

Περὶ Ὀθόννης. Κεφ. σιγ΄.

Ὀθόννα οἱ μὲν φασι τοῦ μεγάλου χελιδονίου χυλὸν εἶναι· οἱ δὲ, γλαυκίου. οἱ δὲ, τῆς κερατίτιδος μήκωνος * τῶν ἀνθέων χυλόν. * ἔνιοι δὲ μίγμα ἀναγαλλίδος τῆς κυανέας καὶ ὑοσκυάμου καὶ μήκωνος χυλόν. οἱ δὲ βοτάνης τρωγλοδυτικῆς τινὸς, ἥ τις ὀθόννα καλεῖται, εἶναι χυλὸν· γίνεσθαι δὲ αὐτὴν καὶ ἐν τῇ κατ' αἴγυπτον ἀραβίᾳ. ἔχει δὲ τὰ φύλλα εὐζώμῳ ἐμφερῆ, πολύτρητα ὥσπερ σητόκοπα, ψαφαρὰ, ὀλιγόφυλλα, ἄνθος δὲ φέρει κρόκινον, πλατύφυλλον· ὅθεν ἔδοξαν ἀνεμώνης αὐτὸ τινὲς εἶδος εἶναι. χυλίζεται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ὅπου δεῖ ἀποκαθαίρειν δάκνουσα, καὶ

πάντα

Othonna. Cap. CCXIII.

Othōnā aliq̃ maioris chelidoniæ succū esse aiūt, quidā glaucij, Alij succū floribꝰ corniculati papaueris expressū. Alij permistos cœruleæ anagallidis, hyoscyami, & papaueris succos, esse cōtēdūt. Alij troglodyticæ cuiusdā herbę succū, q̃ othōna vocat̃: nasciq; eā in eo Arabiæ tractu, qui ad Ægyptū spectat. Othonna foliis erucæ, psoratis cribri modo, & veluti à tinea derosis, squalore obsitis, paucis: flore croci, latifolio: quare q̄dā anemones speciē esse putauerūt. Extractis succꝰ oculorū medicamētis adiicit̃: vbi expurgare est opꝰ: mordet enī &

abstergit:

absterget omnẽ caliginẽ, quæ oculis offunditur. Tradunt humorẽ quẽdã ex herba emanare q elotus, semotis calculis, in pastillos ad eadẽ digerit. Aliq tamẽ affirmãt, lapidẽ esse Ægyptiũ, in Thebaide nascentem, exigua magnitudine, æreo colore, gustu cum feruore quodã & adstrictione mordaci.

Auricula muris. Ca. CCXIIII.

Muris auricula, quam myosotida vocant, herba est caulibus pluribus ab vna radice, aliquatenus ab imo rubẽtibus, & concauis foliis angustis, oblongis, dorso acuto, elato, nigricantibus, per interualla assiduè geminatis, atque in mucronem desinentibus, & tenuibus cauliculis ex alarum sinu prodeuntibus: flosculo, vt anagallidis, cœruleo: radix digitali crassitudine, multis capillamentis fibrata. Radix illita ægilopia sanat. Sunt qui alsinen, muris auriculam vocitãt.

Glastum. Cap. CCXV.

Satiuũ glastũ, quo infectores lanarũ vtuntur, foliũ habet plãtagini simile, verũ pinguius nigriúsq;: cui⁹ caulis duũ cubitorũ altitudinẽ excedit. Illita folia tumores omneis discutiunt, cruenta

πάντα τὰ ἐπισκοτοῦντα τῇ κόραις ἀποσμήχουσι. φασὶ δέ τινα καὶ ὑγρασίαν ἀπορρέειν τῆς βοτάνης, ἣν πλύναντες καὶ χωρίσαντες τὸν λίθον, ἀναπλάσσουσι τροχίσκους πρὸς τὰ αὐτά. ἔνιοι δέ φασιν αὐτὸν λίθον εἶναι αἰγύπτιον ἐν τῇ Θηβαΐδι γινόμενον, χαλκόχροον, μικρὸν τῷ μεγέθει, δάκνοντα τὴν γεῦσιν μετὰ πυρώσεως καὶ στύψεως.

Περὶ Μυὸς ὤτων. Κεφ. σιδ'.

Μυὸς ὦτα* οἱ δὲ μυὸς ὠτίδα καλοῦσιν, ἀνίησι καυλοὺς ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πλείονας, ὑπερύθρους τὰ κάτωθεν καὶ κοίλους· φύλλα δὲ ἐπιμήκη καὶ στενὰ, ῥάχιν ἐπηρμένην ἔχοντα μελανίζοντα, ἀνὰ δύο πεφυκότα ἐκ διαστημάτων, εἰς ὀξὺ ἀπολήγοντα. ἐκφύεταί τε λεπτὰ καυλία ἐκ τῶν μασχαλῶν, ἐφ' ὧν ἀνθύλλια κυανίζοντα μικρὰ ὡς τὰ τῆς ἀναγαλλίδος· ῥίζα δὲ δακτύλου τὸ πάχος, ἔχουσα πολλὰς ἀποβλαστήσεις. καθόλου δέ ἐστιν ὁμοία ἡ πόα τῷ σκολοπενδρίῳ. λεοτέρα δὲ καὶ ἐλάσσων ταύτης ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα αἰγίλωπα ἰᾶται. τινὲς δὲ καὶ τὴν ἐλξίνην μυὸς ὠτίδα καλοῦσιν.

Περὶ Ἰσάτιδος ἡμέρου. Κεφ. σιε'.

Ἰσάτις* ἥμερος, ᾗ οἱ βαφεῖς χρῶνται, φύλλον ἔχει ἀρνογλώσσῳ ἐμφερὲς, λιπαρώτερον δὲ καὶ μελάντερον, καυλὸν δὲ ὑπὲρ δίπηχυν. δύναται δὲ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα πᾶν οἴδημα διαφορεῖν, καὶ

καὶ φύματα καὶ ἔναιμα τραύματα κολλᾷν. αἱμοῤῥαγίας τε στέλλειν, καὶ φαγεδαινικὰ, καὶ ἕρπητας ἐρυσιπέλατά τε καὶ σηπεδόνας θεραπεύειν.

Περὶ Ἰσάτιδος ἀγρίας. Κεφ. σις΄.

Ἰσάτις ἀγρία, παραπλήσια ἐστὶ τῇ περὶ αὐτῆς, φύλλα ἔχει μείζονα πρὸς τὰ τῆς θρίδακος, καυλοὺς δὲ λεπτοτέρους πολυσχιδεῖς ὑπερύθρους, ἔχοντας ἐξ ἄκρου ὥσπερ θυλάκια γλωσσοειδῆ πολλὰ ἀποκρεμάμενα, ἐν οἷς τὸ σπέρμα, ἄνθος μήλινον λεπτόν. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῇ περὶ αὐτῆς, ὠφελοῦσα καὶ σπληνικοὺς πινομένη καὶ καταπλασσομένη.

*Περὶ Τηλεφίου. Κεφ. σιζ΄.

Τηλέφιον, τοῦτο καὶ τοῖς φύλλοις καὶ τῷ καυλῷ ἔοικεν ἀνδράχνῃ· μασχάλας ἔχον δύο παρ' ἕκαστον γόνυ τῶν φύλλων ἐμφυομένας. ἀφ' ὧν κλωνία ς΄. ἢ ζ΄. ἀπὸ τῆς ῥίζης πλήρη φύλλων κυανοειδῶν*, παχέων δὲ καὶ γλίσχρων καὶ σαρκωδῶν, ἄνθη* μήλινα ἢ λευκά. φύεται δὲ ἐν ἀμπελῶσι καὶ τόποις ἐργασίμοις ἔαρος. θεραπεύει δὲ καταπλασσόμενα τὰ φύλλα ἐπὶ ὥρας ἓξ λεύκην· δεῖ δὲ μετὰ ταῦτα ὠμηλύσει χρῆσθαι. αἴρει δὲ καὶ ἀλφοὺς ἐπιχρισθέντα σὺν ὄξει ἐν ἡλίῳ, δεῖ μέντοι μετὰ τὸ ἀποξηρανθῆναι αὐτὰ ἀποπλῦναι.

Τέλος τοῦ βιβλίου δευτέρου.

ΠΕΔΑ-

cruenta vulnera glutinant, sanguinis profluuia sistunt, ignem sacrum, phagedænas, putrescentia vlcera, & quæ serpunt, sanant.

Glastũ syluestre. Ca. CCXVI.

Syluestre glastũ satiuo simile est: folia fert maiora, lactucaceis proxima: caules prętenues multifidos, quadãtenus rubentes: in quorũ cacumine folliculi multi dependẽt, quandã linguarum effigiem referentes, in quibus semẽ flore tenui, luteo. Eadẽ q̃ & suprà dicta præstat: potu & illitu lienosis auxiliatur.

Telephiũ. Cap. CCXVII.

Telephiũ herba portulacæ similis est, & caule, & foliis: alas binas in singulis foliorũ geniculis, annectit, ramuli à radice seni septénive prodeunt, foliis referti cœruleis, crassis, lẽtis, ac carnosis, flore luteo, aut cãdido. Nascitur inter vites, & locis cultis vere. Folia senis horis illita albam vitiligine sanãt: sed postea hordeacea farina illini debet, perunctã ex aceto etiam in sole vitiligine tollunt, sed vbi inaruerũt, abstegũtur,

Finis libri secundi.

PEDA-

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia Liber tertius.

Io. Ruellio Sueßionēsi interprete.

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

SVPErioribus charisſimè Aree commentariis, tradidimus de aromatibus, vnguentis, oleis, arboribus, carū fructibus & lachrymis, itē de animalibus, cerealibus, oleraceis, & herbis acrimonia præditis. In hoc autem tertio radices, ſuccos, ſemina, herbas, & quæ vernacula, & inter ſe cognata cēſentur, quæque pluribus ſcatent remediis, ꝓſequemur.

ἘΝ μὲν τοῖς πρὸ τούτου βιβλίοις φίλτατε Ἄρειε παραδεδώκαμεν περὶ ἀρωμάτων καὶ μύρων, καὶ ἐλαίων, καὶ δένδρων, καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν καρπῶν τε καὶ δακρύων, ἔτι τε ζώων καὶ σιτηρῶν καὶ λαχάνων, καὶ τῶν δριμύτητα κεκτημένων βοτανῶν. ἐν δὲ τούτῳ τρίτῳ ὑπάρχοντι, περὶ ῥιζῶν καὶ χυλισμάτων καὶ βοτανῶν καὶ σπερμάτων, συμφύλλων τε καὶ φαρμακωδῶν ἐπελευσόμεθα.

Agaricum. Cap. I.

Agaricum radix fertur laſerpitij ſimilis, ſed facie ſūma ſolutior, & rariore fungoſóq; tota contextu. Duo eius genera: fœmina, quæ præfertur, rectis intus venarum diſcurſibus cōſtat. mas rotundus eſt, & vndique compactior. Vtrique guſt⁹ initio dulcis, mox ex diſtributione in amaritudinem tranſit: gignitur

Περὶ Ἀγαρικοῦ. Κεφ. α'.

Ἀγαρικὸν ῥίζα φέρεται σιλφίῳ ἐμφερής, οὐ πυκνὴν τὴν ἐπιφάνειαν ὥσπερ τὸ σίλφιον, ἀραιὰ δέ ἐστιν ὅλη. ἔστι δὲ τὸ μὲν, αὐτοῦ ἄρρεν τὸ δὲ, θῆλυ. ὧν διαφέρει τὸ θῆλυ ἔχον κτηδόνας εὐθείας ἐντός. τὸ δὲ ἄρρεν περιφερές ἐστι καὶ πανταχόθεν συμφυές. γεῦσις δ' ἀμφοτέρα ὅμοια κατ' ἀρχὰς μὲν *γλυκάζοντα, εἶτα ἐξ ἀναδόσεως ἐμπικρα-

ζυνεται

γεννᾶται δὲ ἐν* τῇ ἀγαρίᾳ τῆς σαρματικῆς. λέγουσι δὲ οἱ μὲν, φυτοῦ ῥίζαν εἶναι· τινὲς δὲ ἐν τοῖς στελέχεσι τῶν δένδρων κατὰ σῆψιν γίνεσθαι ὥσπερ οἱ μύκητες, γεννᾶται δὲ καὶ ἐν τῇ κατὰ τὴν ἀσίαν γαλατίᾳ καὶ κιλικίᾳ ἐπὶ τῶν κέδρων, εὔθρυπτον μέν τοι καὶ ἀσθενές. Τὴν μέν τοι δύναμιν ἔχει στυπτικὸν, θερμαντικὸν· ποιοῦν πρὸς τοὺς στρόφους καὶ ὠμότητας, ῥήγματά τε καὶ πτώματα. ὀβολῶν δὲ δυοῖν πλῆθος διδόμενον μετ' οἰνομέλιτος ἀπυρέτοις· πυρέσσουσι δὲ ἐν μελικράτῳ. καὶ ἡπατικοῖς δὲ καὶ ἀσθματικοῖς, καὶ ἰκτεριῶσι καὶ δυσεντερικοῖς, καὶ νεφριτικοῖς καὶ δυσουροῦσι* καὶ ὑστερικαῖς πνιξὶ καὶ καχεξίαις < α. διδόμενον· φθισικοῖς δὲ μετὰ γλυκέως· σπληνικοῖς δὲ μετ' ὀξυμέλιτος, καὶ στομαχικοῖς ὡς ἔστι διαμασώμενον καὶ καταπινόμενον, μηδενὸς ὑγροῦ ἐπιρροφουμένου. ὁμοίως δὲ καὶ ὀξυρεγμιῶσιν, ἴσησι δὲ καὶ αἵματος ἀναγωγὰς, ὁλκὴ τριωβόλου μεθ' ὕδατος λαμβανόμενον. ποιεῖ καὶ πρὸς ἰσχίων καὶ ἄρθρων ἀλγήματα, καὶ ἐπιληψίας μετ' ὀξυμέλιτος λαμβανόμενον τὸ ἴσον πλῆθος· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα, καὶ ταῖς ἐμπνευματουμέναις ὑστέραν γυναιξὶ ὠφελίμως τὸ ἴσον δίδοται· λύει δὲ καὶ ῥίγος πρὸ τῆς ἐπισημασίας διδόμενον· κα-

gignitur in Sarmatiæ regione, quæ Agaria dicit̃. Sunt qui radicem eſſe plantæ affirmét:alij vt fungos naſci in arborũ caudicibus, quadã putredine. Gignitur in Galatia Aſiæ,& Cilicia,in cedris,ſed friabile,& infirmum. Adſtringédi calfaciédiq; naturam habet:efficax eſt contra tormina, cruditates, & rupta:prodeſt itidé contuſis,& ab alto deuolutis. Datur duobus obolis in vino mulſo, febrim non ſentiétibus: febriculoſis verò,ĩ aqua mulſa. Arquatis quoq;, ſuſpirioſis, iocineris, renumq; vitio laborãtibus, dyſentericis. Ité ſi vrina ægrè red datur,ſi vuluæ ſtrangulatus vrgeat,ſi pallor membra decolo ret, drachma vna dari ſolet : ſi tabes infeſtat, ex paſſo : ſi lien negotiũ exhibet,ex aceto mul ſo:ſi diſſolutio ſtomachi eſt,ita vt cibi tenax nõ ſit,mãditur,& ſine vlla humoris ſorbitiõe deuoratur. Simili modo acida ructãtibus ꝓpinat̃. Sãguinis reiectiones ſiſtit,tribus obolis ex aqua ſũptũ. Facit ad coxédicũ, & articulorũ dolores, & comitiales morbos, ſi cũ aceto mul ſo pari põdere aſſumant̃:méſes ciet:fœminis,quas ĩflatio vuluę vexat vtiliter æquali modo datur.

tur. Horrores soluit datum ante febrium accessiones: aluum purgat drachma vna aut altera, si cum aqua mulsa bibatur: venenorum antidotum est denarij instar, cum diluta potione sumptum: si serpẽtes ictum vibrarunt, morsúmque subfixerũt, tribus obolis ex vino potũ, mirè auxiliatur. In summa, internis omnib⁹ vitiis cõuenit, pro viribus, & ætate datũ, nũc ex aqua, nũc ex vino, iis ex aceto mulso, alijs ex aqua mulsa.

Rhaponticum. Cap. II.

Rha, alicui rheũ, Latini rhaponticum vocant, prouenit in iis, quæ supra Bosphorum sunt regionibus, ex quibus affertur. Radix nigra, centaurio magno similis, sed minor & rufior, fungosa, aliquantũ læuis, sine odore. Optimũ habetur, quod teredines nõ sensit, si gustatu cum remissa adstrictione lentescat, mãducatúmque colorẽ reddat pallidum, aut ad crocũ inclinãtem. Id epotũ facit ad inflationes, stomachi imbecillitatẽ, & omne gen⁹ dolores, ad cõuulsa, lienosos, hepaticos, tormina ad vnum, vesicę & pectoris vitia, aduersus intẽta pcordia, & vuluæ mala, coxẽdicum dolores, sanguinis excreationes, suspitia,

καθαίρει δὲ καὶ κοιλίαν < α΄, ἢ β΄. μετὰ μελικράτου πινόμενον. ἔστι δὲ καὶ θανασίμων ἀντίδοτον μετὰ κράματος < μιᾶς ὁλκὴ λαμβανόμενον. καὶ πρὸς ἑρπετῶν δὲ πληγὰς καὶ δήγματα, ὁλκὴ τριωβόλου μετ᾽ οἴνου πινόμενον βοηθεῖ. καὶ καθόλου πρὸς τὰ ἐντὸς πάντα πάθη ἁρμόζει, πρὸς δύναμιν καὶ ἡλικίαν διδόμενον, οἷς μὲν μεθ᾽ ὕδατος, οἷς δὲ μετ᾽ οἴνου, οἷς δὲ μετ᾽ ὀξυμέλιτος ἢ μελικράτου.

*Περὶ Ρᾶ. Κεφ. β΄.

Ρᾶ, οἱ δὲ ῥῆον καλοῦσι, γίνεται ἐν τοῖς ὑπὲρ βόσπορον τόποις, ὅθεν καὶ κομίζεται. ῥίζα μέλαινα, κενταυρείῳ τῷ μεγάλῳ ἐοικυῖα, μικροτέρα μέν τοι καὶ ἐνερευθεστέρα, ἄοσμος, χαύνη, ὑπόκουφος. ἔστι δὲ αὐτοῦ κράτιστον τὸ ἀτερηδόνιστον, *ἐγγλισχρόν τε κατὰ τὴν γεῦσιν μετὰ ἀνειμένης στύψεως, διαμασηθέν τε ὕνωχρον καὶ κροκίζον πως τῷ χρώματι. Ποιεῖ δὲ πινόμενον πρὸς ἐμπνευματώσεις στομάχου, ἀτονίαν, ἄλγημα παντοῖον, σπάσματα, σπληνικοὺς, ἡπατικοὺς, νεφριτικοὺς, στροφουμένους, καὶ τὰ περὶ κύστιν καὶ θώρακα, καὶ ὑποχονδρίων ἐντάσεις, καὶ τὰ περὶ ὑστέραν πάθη, ἰσχιάδας, αἵματος πτύσεις, ἄσθματα,

ἄσθματα, λυγμούς, δυσεντερίας, κοιλιακὰς διαθέσεις, καὶ περιόδους, καὶ θηρίων δήγματα. δίδοται δὲ ὁμοίως τῷ ἀγαρικῷ πρὸς ἕκαστον πάθος, τῇ αὐτῇ ὁλκῇ, καὶ ὑγροῖς χρώμενος· μετ' οἰνομέλιτος μὲν ἀπυρέτοις· πυρέσσουσι δὲ μετὰ μελικράτου· φθισικοῖς μετὰ γλυκέος, σπληνικοῖς μετ' ὀξυμέλιτος· στομαχικοῖς ὡς ἔστι διαμασσώμενον καὶ καταπινόμενον, μηδενὸς ὑγροῦ ἐπιρροφουμένου. αἴρει δὲ, καὶ πελιώματα καὶ λειχῆνας μετ' ὄξους καταχρισθέν. καὶ φλεγμονὰς πάσας διαχεῖ χρονίας σὺν ὕδατι καταπλασσόμενον. ἡ δὲ ἀνωτάτω αὐτοῦ δύναμις, στυπτικὴ μετά τινος θερμασίας.

Περὶ Γεντιανῆς. Κεφ. γ΄.

Γεντιανὴ δοκεῖ μὲν ὑπὸ πρώτου εὑρῆσθαι Γέντιδος τοῦ Ἰλλυριῶν βασιλέως, ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχηκεν. ἧς τὰ φύλλα τὰ μὲν πρὸς τῇ ῥίζῃ καρύᾳ ἢ ἀρνογλώσσῳ ὅμοια ὑπέρυθρα, τὰ δὲ ἐν μέσῳ τῷ καυλῷ, καὶ μάλιστα τὰ κατ' ἄκρον ἐσχισμένα μικρῶς· καυλὸς δὲ κενὸς, λεῖος τὸ πάχος δακτύλου, τὸ δὲ ὕψος δίπηχυς, γόνασι διειλημμένος, ἐκ διαστημάτων μειζόνων περικείμενος τὰ φύλλα· καρπὸν δὲ ἔχων ἐν κάλυξι πλατὺν, κοῦφον, ἀχυρώδη, πρὸς τὸν τοῦ σφονδύλου· ῥίζαν μακρὰν, ὁμοίαν ἀριστολοχίᾳ τῇ μακρᾷ;

suspiria, singultus, dysenterias, & cœliacorũ affectus, contra febrium circuitus, & venenatorũ morsus. Datus in singulis valetudinibus eodẽ, quo agaricum pondere, & cum eisdem liquoribus: si febri careant, in mulso; sin aliter, ex aqua mulsa: si tabẽ experiuntur, ex passo: si lienis exercet, in aceto mulso. si dissolutio est stomachi, id est cũ cibi tenax non est, manditur, & sine sorbitione vlla deuoratur; liuentia lichenásq; tollit, cũ aceto illitũ, inflãmationes omneis veteres ex aqua oblitum dissipat. summa eius vis adstringens, cum aliquanto calore.

Gentiana. Cap. III.

Gentianæ inuẽtio prima assignatur Gẽtio Illyriorum regi, à quo cognomentũ habuit. Folijs partim proximè radicẽ, iuglãdi plantaginíve similibus, subrubris, partim à medio caule, & præsertim iuxta cacumen, paulum dissectis: caulẽ cauo, & læui, digiti crassitudine, geniculato, & ex interuallis maioribus foliato, binûm sæpe cubitorum: semine in calycibus lato sine pondere, glumoso, satis ad sphondyli semen accedente, radice longæ aristolochiæ, crassa, amara.

Nascitur in sublimibus montiū iugis, vmbrosis locis, aquosisque. Vis radicis excalfactoria, & adstringens: contra morsus serpentium, duabus drachmis cum pipere, ruta, & vino pota, auxiliatur. Extracti succi drachma, laterum doloribus, & ex sublimi deturbatis, ruptis, & conuulsis, prodest: hepaticis & stomachis, pota cum aqua subuenit. Radix collyrij modo subdita, partus eijcit: imposita, vt lycium, vulneraria est, & vlcerum cuniculatim depascentium medela. Succus præcipuè eodem effectu prodest: oculis inflammatione laborantibus illinitur: pro meconio collyris acribus immiscetur. Radix vitiliginē absterget. Succi extrahendi ratio hæc est: Cōtusa radix quinque diebus aqua maceratur: postea in eadem tantisper decoquitur, dum extent radices: & vbi refrixit aqua, linteo excolatur: mox discoquitur, dum mellis crassitudo fiat, fictilique reconditur.

Aristolochia rotunda.

Cap. IIII.

Aristolochia nomen ex eo sibi adoptauit, quòd existimetur, optimè puerpis opitulari.

Tria

παχεῖαν, πικράν. γίνεται δὲ ἐν ὑψηλοτάταις ἀκρωρείαις, καὶ συσκίοις τόποις καὶ ἐνύδροις. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα θερμαντικήν, συπτικήν· βοηθεῖ δὲ θηριοδήκτοις ποτιζομένη < β΄. τὸ πλῆθος, μετὰ πεπέρεως καὶ πηγάνου, καὶ οἴνου. τοῦ δὲ χυλίσματος ὅσον < α΄. καὶ πρὸς ὀδύνας πλευρῶν, καὶ πτώματα, ῥήγματά τε καὶ *σπάσματα. εὐθετεῖ, καὶ ἡπατικοῖς, καὶ στομαχικοῖς πινομένη μεθ' ὕδατος. ἐκβάλλει δὲ ἔμβρυα ἡ ῥίζα ὡς κολλύριον προστιθεμένη. ἔστι δὲ καὶ τραυματικὴ ἐπιτιθεμένη ὡς τὸ λύκιον, νομῶν τε ἑλκῶν ἴαμα* καὶ μάλιστα τὸ χύλισμα, καὶ ὀφθαλμῶν ἐπίχρισμα φλεγμαινόντων. μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ δριμέα τῶν κολλυρίων τὸ χύλισμα ἀντὶ μηκωνίου. ἔστι δὲ καὶ ἀλφῶν σμηκτικὴ ἡ ῥίζα. χυλίζεται δὲ θλασθεῖσα καὶ βραχεῖσα ἐν ὕδατι ἐπὶ ἡμέρας ε΄. εἶτα ἑψηθεῖσα ἐν τῷ ὕδατι, ἄχρις ἂν ὑπερέχωσιν αἱ ῥίζαι, καὶ μετὰ τὸ ψυγῆναι τὸ ὕδωρ διηθεῖται δι' ὀθονίου· καὶ ἕψεται ἄχρις ἂν γένηται μελιτῶδες τῇ συστάσει. καὶ ἀποτίθεται ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ.

Περὶ Ἀριστολοχίας στρογγύλης. Κεφ. δ΄.

Ἀριστολοχία ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τοῦ δοκεῖν ἄριστα βοηθεῖν ταῖς λοχείαις.

ἔστι

ἔστι δὲ ἡ μὲν στρογγύλη, θήλεια καλουμένη, φύλλα δὲ ἔχει κισσοειδῆ, εὐώδη μετὰ δριμύτητος, ὑποστρόγγυλα ἁπαλὰ, παρὰ πολλοῖς βλαστοῖς ἐν μιᾷ ῥίζῃ, τὰ δὲ κλήματα ἐπιμήκη. ἄνθη λευκὰ, οἱονεὶ πιλίσκους, τὸ δὲ ἐν αὐτοῖς ἐρυθρὸν, δυσῶδες.

Περὶ Ἀριστολοχίας μακρᾶς. Κεφ. ε.

Ἡ δὲ μακρὰ ἀριστολοχία ἄρρην καλεῖται καὶ δακτυλῖτις, φύλλα ἔχουσα ἐπιμηκέστερα τῆς στρογγύλης· κλωνία λεπτὰ ὡς σπιθαμῆς τὸ μέγεθος, ἄνθος πορφυροῦν, δυσῶδες, ὃ περ ἐξανθῆσαν ἀπίῳ παραπλήσιον γίνεται. ῥίζα δὲ τῆς μὲν στρογγύλης περιφερὴς γογγυλίδι ὁμοία. ἡ δὲ τῆς μακρᾶς δακτύλου ἔχει τὸ πάχος σπιθαμιαία ἢ καὶ μείζων. ἀμφότεραι δὲ τὰ πολλὰ πυξοειδεῖς ἔνδοθεν. πικραὶ τὴν γεῦσιν καὶ βρωμώδεις.

Περὶ Ἀριστολοχίας κληματίτιδος. Κεφ. ς'.

Ἔστι δέ τις καὶ τρίτη μακρὰ, ἥ τις καὶ κληματῖτις καλεῖται, κλωνία ἔχουσα λεπτὰ, φύλλοις ὑποστρογγύλοις ἀειζώου μικροῦ ἐοικόσι, περίπλεα· ἄνθη, ἐοικότα πηγάνῳ· ῥίζας μακροτέρας, λεπτὰς, φλοιὸν ἐχούσας παχὺν καὶ ἀρωματίζοντα, ἰδίως χρησιμευούσας μυρεψοῖς εἰς τὰς τῶν μύρων συνθέσεις. ποιεῖ δὲ πρὸς μὲν τὰ ἄλλα φάρμακα ἡ στρογγύλη·

πρὸς

Tria eius genera tradunt. Rotũda, q̃ fœmina vocat, foliis hederaceis p̃ſtãti odore cũ acrimonia, mollibus, ſubrotundis, multis ab vna radice germinibus, p̃lõgiſq́; palmitib⁹: florib⁹ cãdidis, pilei ſimilitudine, ĩ qb⁹ quod rubrũ eſt, grauiter olet.

Ariſtolochia longa.

Cap. V.

Longa, maſcula appellatur, nonnullis dactylitis, longiore quàm rotunda folio: tenuibus ramulis, dodrãtalib⁹: flore purpureo, grauiter olẽte, qui marceſcens in pyri ſimilitudinem turbinatur. Radix rotundæ, in orbẽ conglobata, rapi modo: Longæ verò radix digiti craſsitudinem, & dodrãtis lõgitudinem implet, nõnunquã paulò maiorẽ. Ambæ colore int⁹ buxeo, guſtu amaro, & graui.

Ariſtolochia clematitis.

Cap. VI.

Eſt etiamnum tertia longa, quæ clematitis vocatur, ramulos habens tenues, refertos foliis ſubrotundis, minori ſemper viuo ſimilibus: flores rutæ: radices longiores, tenues, craſſo cortice odoratóque veſtitas, priuatim vnguentorum ſpiſſamentis conuenientes. Rotunda cæteris venenis reſiſtit:

Longa verò aduersus angues, & venena, drachmæ pondere ex vino bibitur, & illinitur: pota cum pipere, & myrrha, menses, partus, & omnia vuluarum onera eiicit: eadem efficit subdita in pesso. Rotunda ad eadem pollet: insuper singultibus, suspiriis, horroribus, lieni, conuulsis, laterum doloribus, pota cum aqua, singulariter auxiliatur. Aculeos, & spicula extrahit, ossiũ squamas illitu adimit, vlcera putrida exest, & sordida expurgat: caua cum iri, & melle explet, gingiuas, & dẽtes extergit. Clematitis ad eadem pollere credit, viribus tamẽ inferior est.

Dulcis radix. Cap. VII.

Dulcis radix pluririma gignitur in Cappadocia, & Ponto: fruticosa est, ramis binûm cubitorum altitudine assurgẽtibus: foliis lentisci densis, pinguibus, tactúq; gummosis: flore hyacinthi, fructu pilularum platani magnitudinis, asperiore, qui siliquas lentium modo habet, rufas & paruas: radicibus longis, vt gentianæ, coloris

πρὸς δὲ τὰ ἑρπετὰ καὶ θανάσιμα ἡ μακρά. < α. ὁλκὴ πινομένη μετ' οἴνου καὶ καταπλαττομένη· καὶ τὰ ἐν μήτρᾳ συνιστάμενα πάντα λόχια καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλει· ποθεῖσα μετὰ πεπέρεως καὶ σμύρνης, καὶ ἐν πεσσῷ δὲ προστεθεῖσα τὰ αὐτὰ δρᾷ. ἡ δὲ στρογγύλη ποιεῖ μὲν πρὸς ἃ καὶ ἡ προειρημένη· ἐκ περισσοῦ δὲ βοηθεῖ ἄσθματι, λυγμῷ, ῥίγει, σπληνὶ, ῥήγμασι, σπάσμασιν, ἀλγήμασι πλευρᾶς ποθεῖσα μεθ' ὕδατος. ἀνάγει δὲ καὶ σκόλοπας, ἀκίδας, λεπίδας ὀστῶν καταπλασσομένη ἀφίστησι· καὶ σηπεδόνας περιχαράσσει καὶ τὰ ῥυπαρὰ περικαθαίρει ἕλκη· καὶ τὰ κοῖλα πληροῖ σὺν ἴρειδι καὶ μέλιτι, σμήχει δὲ καὶ οὖλα καὶ ὀδόντας. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ κληματῖτις πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖν· ἔλαττον μέντοι τῇ δυνάμει τῶν προειρημένων.

Περὶ Γλυκυῤῥίζης. Κεφ. ζ.

Γλυκύῤῥιζα γεννᾶται πλείστη ἐν καππαδοκίᾳ, καὶ πόντῳ· ἔστι δὲ θαμνίσκος, ῥάβδους ἔχων διπήχεις, περὶ οὓς τὰ φύλλα πυκνὰ ἐοικότα σχίνῳ, λιπαρὰ καὶ κολλώδη ἁφαμένῳ. τὸ δὲ ἄνθος ὑακίνθῳ ὅμοιον· καρπὸς δὲ πλατάνου σφαιρίων μέγεθος τραχύτερος, λοβοὺς ἔχων ὡς φακοῦ, πυῤῥοὺς, μικρούς. ῥίζαι μακραὶ, πυξοειδεῖς ὡς γεντιανῆς ὑπόστρυφνοι,

ὑπόστρυφνοι, γλυκεῖαι· χυλίζονται ὥσπερ τὸ λύκιον. ποιεῖ δὲ τὸ χύλισμα πρὸς τραχύτητας ἀρτηρίας· δεῖ δὲ ὑποτιθέντας τῇ γλώττῃ ὑποχυλίζειν· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς καῦσον στομάχου, καὶ πρὸς τὰ ἐν θώρακι καὶ ἥπατι· ψωριάσεις τε κύστεως καὶ νεφρίτιδας πινόμενον μετὰ γλυκέως· ἄδιψόν τέ ἐστιν ἀποχυλιζόμενον, καὶ τραυματικὸν περιχριόμενον, καὶ στοματικὸν διαμασώμενον. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τῶν ῥιζῶν προσφάτως πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει. ἡ δὲ ῥίζα ξηρὰ λειοτριβηθεῖσα, πτερυγίοις καταπλαστός ἐστιν ἐπιτήδειος.

Περὶ Κενταυρείου τοῦ μεγάλου. Κεφ. η΄.

Κενταύρειον τὸ μέγα, οἱ δὲ ναρκίων καλοῦσι, φύλλα ἔχει καρύᾳ βασιλικῇ ὅμοια, παραμήκη, χρώματι χλωρὰ ὡς κράμβης, τὸ δὲ περιφερὲς αὐτῶν ἐντέτμηται ὥσπερ πρίονος· καυλὸν δὲ ἔχει ὡς λαπάθου διπήχου, ἢ καὶ τριπήχου, παραφυάδας ἀπὸ τῆς ῥίζης ἔχοντα πολλάς, ἐφ᾽ ὧν κεφαλαὶ ὅμοιαι μήκωνι, ὑπομήκεις ἐν τῷ περιφερεῖ· ἄνθος κυανίζον· καρπὸς δὲ ὅμοιος κνίκῳ, ἐνειλημένος ὥσπερ ἐν ἐριώδεσι τοῖς ἄνθεσι· ῥίζα παχεῖα, στερρὰ, βαρεῖα, περὶ πήχεις δύο, μεστὴ χυλοῦ δριμεῖα μετὰ ποσῆς στύψεως καὶ γλυκύτητος, ὑπέρυθρος*. φιλεῖ δὲ λιπαρὰν γῆν, εὐήλιον, καὶ δρυμοὺς καὶ γεώλοφα.

coloris buxei, ſubacerbis & dulcibus: quæ denſantur in ſuccum, lycij exemplo. Is in arteriæ ſcabritia efficax habetur: verum oportet vt linguæ ſubditus eliqueſcat: æſtuanti ſtomacho, thoraci, ac iocineri conuenit: ſanat veſicæ ſcabiem, & renum dolores, cum paſſo potus: idem eliquatus ſitim ſedat, vulneribꝰ illitus accommodatur, commãducatus ori prodeſt: recẽtis radicis decoctum ad eadem conuenit. Eiuſdem farina pterygiis commodiſsimè inſpargitur.

Centaurium magnum. Cap. VIII.

Centaurium magnum folia habet iuglandis, oblonga, viridi braſsicarum colore, ſerrata in ambitu: caulem, ceu rumicis, binûm aut ternûm cubitorum, multis ab radice adnatis, in quibus capita, ceu pauerũ, in rotunditate oblonga: flos cœruleus: ſemen cnico ſimile, ceu laneis floccis quibuſdam inuolutũ: radix craſſa, grauis, ſolida, tripedalis, ſucco prægnans, cum adſtrictione aliqua & dulcedine acris, & rubeſcens. Amat ſolũ pingue & apricũ, ac ſyluas & colles. Co-

piosissima est in Lycia & Peloponneso, in Arcadia, Helide & Messenia, pluribúsq; locis circa Pholoën, Lyciã & Smyrnam. Radix cõuenit ruptis, cõuulsis, pleuriticis, spirãdi difficultati, veteri tussi: sanguinẽ expuentibus, drachmis duab⁹ trita datur, si febris sit, in aqua: cæteris, in vino. Item ad tormina, & vuluæ dolores. Ramẽta eius in collyrij formam vuluæ subdita, mẽses atque partus extrahũt. succus eadem præstat: vulneribus prodest: nam recẽs tusa, aut arida antè madefacta, ea glutinat & coniungit. Carnes coalescũt, si tusa simul decoquatur. In Lycia succũ exprimunt, quo pro Lycio vtuntur. Cognominata est & panacea, quoniã medet̃ oĩm morbis, vbi aliqua inflãmatio timet̃, omninoq; multis modis opifera est. Illisa vulnerũ labra cõsolidat, fustillũ vrinæ calculósq; sanat iniectione. legenda præcipitur cũ in eo sol est, vt emergat hora pura: dum lucẽ syderis erũpẽtis vniuersa complentur.

λοφα· πλεονάζει δὲ ἐν λυκίᾳ καὶ πελοποννήσῳ, ἐν ἤλιδι καὶ ἀρκαδίᾳ καὶ μεσσηνίᾳ καὶ περὶ *φολόην καὶ λυκίαν καὶ σμύρνην. Ἁρμόζει δὲ ἡ ῥίζα, ῥήγμασι, σπάσμασι, πλευριτικοῖς, δυσπνοίᾳ, βηχὶ παλαιᾷ· αἱμοπτοϊκοῖς ἀπυρέτοις μετ' οἴνου· πυρέσσουσι δὲ μεθ' ὕδατος ∠ β΄. πλῆθος τῆς ῥίζης λείας διδομένης· πρὸς στρόφους ὁμοίως καὶ ὑστέρας ἀλγήματα. ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα εἰς σχῆμα κολλυρίου ξυσθεῖσα καὶ προστεθεῖσα τῇ ὑστέρᾳ· ὅ, τε χυλὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ· ἔστι δὲ καὶ τραυματική· ὑγρὰ μὲν κοπεῖσα, ξηρὰ δὲ προβρεχεῖσα καὶ οὕτω κοπεῖσα. συνάγει γὰρ καὶ κολλᾷ καὶ τὰ ἑψόμενα δὲ κρέα συνάγει. ἐάν τις αὐτὴν κόψας συνεψήσῃ· οἱ δὲ ἐν λυκίᾳ αὐτὴν χυλίζοντες, χρῶνται αὐτῷ ἀντὶ λυκίου. ἐκλήθη δὲ πανάκεια, ἐπειδὴ πάντα τὰ φλεγμαίνοντα πάθη παύει, *καὶ κρούσματα πληγῶν, στραγγουρίας τε παύει ἐν ἐνέμασι καὶ λιθιῶντας. συνάγεται δὲ τοῦτο ἡλίου μέλλοντος ἀνατέλλειν, ὥρᾳ ἁγνῇ ὅτε πληροῦνται ἅπαντα.

Centaurium minus. Cap. IX.

Centauriũ, limnesion aliqui vocauere, qm̃ rigua amet loca. Herba origani aut hyperici similis

Περὶ Κενταυρείου τοῦ μικροῦ. Κεφ. θ΄.

Κενταύριον τὸ μικρὸν, ὅ τινες λιμνῆσιον καλοῦσιν, ἐπειδὴ ἐνίκμοις φιλεῖ τόπους. πόα ὑπερικῷ ἢ ὀριγάνῳ

γαίῳ παραπλήσιός ἐστι, καυλὸν ἔχουσα ὑπὲρ σπιθαμὴν γεγωνιωμένον· ἄνθη ἐν τῷ φοινικῷ ὑποπόρφυρα, πρὸς τὰ τῆς λυχνίδος· φύλλα μικρά* ὑπομήκη ὥσπερ πηγάνου· καρπὸς ὅμοιος πυρῷ· ῥίζα μικρὰ ἄχρηστος λεία*. Αὕτη κοπτομένη χλωρὰ καὶ καταπλασσομένη, τραυμάτων ἐστὶ κολλητική, ἀνακαθαρτικὴ ἑλκῶν παλαιῶν καὶ ἀπουλωτική· ἀφεψηθεῖσα δὲ καὶ καταπινομένη, ἄγει κατὰ κοιλίαν χολώδη καὶ παχέα. ἔγκλυσμά τε τὸ ἀφέψημα αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἰσχιαδικῶν ἁρμόδιον· ἄγον αἷμα καὶ κουφίζον. ὁ δὲ χυλὸς πρός τε τὰ ὀφθαλμικὰ εὔχρηστος· ἀποκαθαίρων τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις σὺν μέλιτι· καὶ ἐν προσθέτῳ ἐμμηνίων ἀγωγὸς καὶ ἐμβρύων· ποθεὶς δὲ ἁρμόζει τοῖς περὶ τὰ νεῦρα πάθεσιν ἰδίως. Χυλίζεται δὲ ἡ πόα συλλεγομένη ἐγκύμων οὖσα σπέρματος, καὶ ἀποβρεχομένη ἡμέρας ε. εἶτα ἕψεται ἄχρις ἂν ὑπερέχοι τὸ ὕδωρ. ἔπειτα τούτου ψυχθέντος, ὑλίζεται δι' ὀθονίου θλιβείσης τῆς πόας καὶ πάλιν ἕψεται μέχρι μελιτώδους συστάσεως. ἔνιοι δὲ χλωρὰν ἐγκύμονα αὐτὴν κόψαντες, ἐκθλίβουσι τὸν χυλὸν καὶ βαλόντες εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον ἀκόνιτον, ἐν ἡλίῳ *συστρέφουσι κινοῦντες ἀεὶ ξύλῳ.

καὶ

ſimilis, caule anguloſo, palmū excedente: flore lychnidis, è puniceo in purpuream vergētæ: foliis rutę, prælōgis & paruis: fructu tritico ſimili: radice puſilla, leui & ſuperuacua, quæ guſtanti amaritudinē adfert. Herba recens tuſa, ſuo illitu vulnera conglutinat: vetera vlcera purgat, & cicatrice obducit: bilem craſſóſque humores per aluum exigit, ſi decocta deuoretur. Ius decocti iſchiadicis conueniētiſsimè infunditur: trahit enim ſanguinem, & dolorem leuat. Succus oculorum medicamentis perquàm vtilis: ſiquidem cū melle caliginem oculorum expurgat: in vellere appoſitus, mēſes & partus extrahit: epotus peculiariter neruorum vitiis ſuccurrit. Succi extrahendi ratio: Legitur herba ſemine prægnans, & diebus quinque madefacta decoquitur, donec ſupereminеat aquæ: mox vbi refrixit, linteolo exprimitur, & eiecta herba, iterum decoquitur, vſque dum mellis craſsitudinem habeat. Nonnulli eā recentem grauidāq; cōtundunt, atq; ſuccum fictili non picato exprimūt, & in ſole, lignea rude aſſiduè mouētes, inſpiſſant.

Quòd si quid cōcretū faucibꝰ vasis adhærescat, deradūt, reliquoq; humori p̄miscēt. Noctu diligēter operiūt: nāq; ros nocturnꝰ, liquores coalescere nō sinit. Quæ aūt siccis radicibus aut herbis liquamēta exprimūtur, decocta (vt in gētianæ mētione retulimꝰ,) p̄parant: sed q̄ ex corticibꝰ humidis, aut cōtusis herbis factitātur, in sole, vti antè dictū est: cogunt. Sic è thapsia, sic è mādragora, reliquisq; similibus succus: sic ex acerbis vuis melligo elicitur. Lyciū tamen, & absinthiū, hypocistis & consimilia, decocta, eo quo diximus modo, coguntur.

καὶ τὸ περιπεπηγμένον ἀεὶ ξύοντες καὶ τῷ ὑγρῷ μίσγοντες. σκεπάζοντές τε νυκτὸς ἐπιμελῶς· ἡ γὰρ δρόσος κωλυτικὴ τῆς τῶν ὑγρῶν χυλῶν συστάσεως καθέστηκεν. ὅσα μὲν οὖν ἐκ ξηρῶν τῶν ῥιζῶν ἢ τῶν βοτανῶν ἐγχυλίζεται, ἕψημα σκευάζεται, ὡς ἡ γεντιανή· ὅσα δὲ ἐκ φλοιῶν ὑγρῶν ἢ ῥιζῶν ἢ βοτανῶν ἐκθλιβομένων ἐν ἡλίῳ, συστρέφονται ὡς προείρηται. οὕτω καὶ ἡ θαψία καὶ μανδραγόρα καὶ ὄμφαξ· καὶ τὰ ὅμοια τούτοις χυλίζεται. λύκιον μέντοι καὶ ἀψίνθιον καὶ ὑποκιστὶς καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ἑψόμενα, συστρέφονται ὃν τρόπον προείρηται.

Chamæleon albus. Cap. X.

Chamæleon albus, ixia ideo aliquibus vocatur, quòd quibusdam in locis viscum circa radicem eius inueniatur, quo pro mastiche vtuntur mulieres: folia habet silybo aut carduo similia, asperiora, acutiora, nigróque chamæleone validiora: caulē non promit, verū ex medio spinas, echini marini, aut cinaræ modo, erigit: flores purpureos, veluti papporū lanugines emittit: semen cnici simile; radicē ī lętis collibꝰ crassam, in mōtosis verò graciloré.

in

Περὶ Χαμαιλέοντος λευκοῦ. Κεφ. ι.

Χαμαιλέων λευκὸς, ἰξίαν τοῦτον ἐκάλεσαν, διὰ τὸ ἔν τισι τόποις ἰξὸν εὑρίσκεσθαι πρὸς ταῖς ῥίζαις αὐτοῦ, ᾧ καὶ ἀντὶ μαστίχης χρῶνται αἱ γυναῖκες· ἔχει φύλλα ὅμοια σιλύβῳ ἢ σκολύμῳ, τραχύτερα δὲ καὶ ὀξύτερα καὶ ἰσχυρότερα τοῦ μέλανος· καυλὸν δὲ οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἀφίησιν ἐκ τοῦ μέσου ἄκανθαν, ὁμοίαν ἐχίνῳ θαλασσίῳ ἢ κινάρᾳ· ἄνθη δὲ πορφυροειδῆ ὥσπερ τρίχας ἐκπαππουμένας· καρπὸν δὲ κνήκῳ παραπλήσιον· ῥίζαν ἐν μὲν τοῖς εὐγείοις γεωλόφοις παχεῖαν, ἐν δὲ τοῖς ὀρεινοῖς ἰσχνοτέραν

λευκὴν

λευκὴν διὰ βάθους, ὑπαρωματίζουσαν, βαρύοσμον, γλυκεῖαν. ἥ τις ποθεῖσα* ὀξυβάφου πλῆθος, ἄγει ἕλμινθας πλατείας. λαμβάνεται δὲ σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ μετὰ ὀριγάνου ἀποζέματος, καὶ ὑδρωπικοῖς δὲ ἐπιτηδείως δίδοται ὁλκὴ σὺν οἴνῳ* ἰσχναίνει γὰρ αὐτούς· καὶ πρὸς δυσουρίαν τὸ ἀφέψημα αὐτῆς πίνεται. ἔστι δὲ καὶ θηριακὴ σὺν οἴνῳ ποθεῖσα· ἀποκτείνει καὶ κύνας καὶ ὗς· καὶ μύας σὺν ἀλφίτῳ πεφυραμένη, καὶ ὑδρελαίῳ διεθεῖσα.

Περὶ Χαμαιλέοντος μέλανος. Κεφ. ιά.

Χαμαιλέων μέλας, καὶ αὐτὸς τοῖς φύλλοις σκολύμῳ ἔοικεν. ἐλάττονα μέντοι καὶ λεπτότερα καὶ διέρυθρα ἔχει ταῦτα· καυλὸν δὲ ἀνίησι δακτύλου τὸ πάχος, σπιθαμιαῖον, ὑπέρυθρον· ἔχον σκιάδιον καὶ ἄνθη ἀκανθώδη λεπτά, ὑακινθίζοντα ποικίλα· ῥίζα δὲ παχεῖα, μέλαινα, πυκνή, ἐνίοτε δὲ καὶ βεβρωμένη, σχισθεῖσα δὲ ὑπόξανθος, διαμασηθεῖσα δηκτική. φύεται δὲ ἐν πεδίοις ξηροῖς καὶ βουνώδεσι τόποις καὶ παραθαλασσίοις. Δύναται δὲ ἡ ῥίζα λεία μιχθέντος αὐτῇ χαλκάνθου ὀλίγου καὶ κεδρίνου ἐλαίου καὶ ὀξυγγίου ψώρας ἐξάγειν· σμήχει δὲ καὶ λειχῆνας θεῖον καὶ ἄσφαλτον προσλαβοῦσα, καὶ συνεψηθεῖσα ὄξει καὶ καταχρισθεῖσα. δια-

in profundo albam: aliquatenus aromaticam, graui odore, dulcẽ. Quæ pota acetabuli mẽsura, latas interaneorũ tineas pellit. Bibitur autẽ in vino austero, cũ origani feruefacti succo. Hydropicis cõmodissimè drachma in vino datur, etenim eos extenuat: cõtra difficultatẽ vrinę decoctũ ꝓpinat̃. Hausta in vino, serpentiũ venenis resistit: occidit canes & sues: mures item necat, subacta cũ polẽta aut aqua, & oleo madefacta.

Chamæleon niger.

Cap. XI.

Chamæleon niger, foliis scolymo similis esset, nisi minora, tenuioráque, ac rubro distincta viderentur: caulem emittit dodrantalem, crassitudine digitali, subrubrum: & in vmbella flores spinosos, tenues, hyacinthi æmulos, versicolores: radice crassa, nigra, densa, interdũ exesa, quæ dissecta flauescit, & commãducata mordet. Prouenit in campestribus, siccis, & cliuosis tractibus, & maritimis. Radix trita, addito atramẽti sutorij exiguo, cedrino oleo, & axũgia, scabiẽ abigit: eadẽ, cũ sibi sulphur & bitumẽ asciuit, & cocta in aceto illinitur, impetigines absterget. Deco-

Decoctum collutione détium dolorem mitigat: cum pari pipere & cera oblita radix, dolenti denti auxiliatur. Radice concisa, & in aceto decocta, détes fouentur: eos quoq; frangit, si scriptorio stylo feruens admoueatur: vitia cutis in facie vitiliginesque cum sulphure emendat: erodentibus medicamentis admiscetur: phagedænas, tetráq; vlcera illitu sanat. Quare chamæleo vocetur, à varietate foliorum euenit: mutant enim cum terra colorem: hîc viridia, illic albicantia, aliubi cœrulea, nonnusquam rubra inueniuntur.

διακλυζόμενον δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς ὀδονταλγίας παύει· μεθ' ἴσου δὲ πεπέρεως καὶ κηροῦ περιπλασσομένη τοῖς ἀλγοῦσιν ὀδοῦσι βοηθεῖ. καὶ πυριῶνται δὲ δι' αὐτῆς οἱ ὀδόντες, καθεψηθείσης σὺν ὄξει καὶ καταντληθείσης· προσαγομένη τε διὰ γραφείου θερμὴ τῷ ἀλγοῦντι ὀδόντι, θρύπτει αὐτόν· ἔφηλιν δὲ ἀποκαθαίρει καὶ ἀλφοὺς μετὰ θείου. μίγνυται δὲ ταῖς δυνάμεσι ταῖς σηπτικαῖς. καὶ τὰ φαγεδαινικὰ ἕλκη καὶ τὰ τεθηριωμένα καταπλασθεῖσα, ἀνασκευάζουσα θεραπεύει. ὠνόμασται δὲ χαμαιλέων, διὰ τὸ ποικίλον τῶν φύλλων· εὑρίσκεται γὰρ ἢ λίαν χλωρὰ τὰ τοιαῦτα, ἢ ὑπόλευκα, ἢ κυανοειδῆ, ἢ ἐρυθρά, παρὰ τὰς τῶν τόπων διαφοράς.

Crocodilium. Cap. XII.

Crocodilion chamæleontis nigri figuram habet. Nascitur in syluosis, radice longa, læui, aliquantum lata, odore, vt nasturtij, acuto. Feruecta in aqua & pota radix, sanguinem copiosum per nareis pellit. Datur lienosis, eos euidenter adiuuans. Semen ei rotundum inest, duplex vti scutű, quod suapte vi vrinam ciet.

Περὶ Κροκοδειλίου. Κεφ. ιβ'.

Κροκοδείλιον ὅμοιόν ἐστι τῷ μέλανι χαμαιλέοντι. φύεται δὲ ἐν τόποις δρυμώδεσι, ῥίζαν ἔχον μακρὰν, λείαν, * ὑπόπλατυ, ὀσμὴν δριμεῖαν, ὁμοίως καρδάμῳ. Ἰσχύει δὲ ἡ ῥίζα ζεσθεῖσα ἐν ὕδατι καὶ πινομένη, ἄγειν πολὺ αἷμα διὰ ῥωθώνων. δίδοται δὲ καὶ σπληνικοῖς ἐναργῶς ὠφελοῦσα. καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆς, διουρητικῆς ὑπάρχει δυνάμεως. περιφερὲς ὂν καὶ διπλοῦν ὡς ἀσπίς.

Dipsacum, siue labrum Veneris. Cap. XIII.

Dipsacum aculeatarum generis est: caulem habet altum, spinis,

Περὶ Διψάκου. Κεφ. ιγ'.

Δίψακος τῶν ἀκανθωδῶν ἐστι καὶ αὐτή· καυλὸν δὲ ἔχει ὑψηλόν. ἀκαν-

ἀκανθώδη, καὶ φύλλα περιειληφότα τὸν καυλὸν, ἐμφερῆ θρίδακι, δύο καθ' ἕκαστον γόνυ, περιμήκη, ἀκανθώδη καὶ αὐτά. ὥσπερ τινὰς πομφόλυγας ἐπὶ μέσης τῆς ῥάχεως, ἔσωθέν τε καὶ ἔξωθεν ἔχοντα ἀκανθώδεις, * κοιλίδας δὲ περὶ τὰ δύο μέρη τῶν φύλλων ὥστε ὕδατα ἀπὸ τῶν δρόσων καὶ τῶν ὄμβρων* συλλέγειν· ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα εἵλκυσεν. ἐπ' ἄκρου δὲ τοῦ καυλοῦ καθεκάστην ἀπόφυσιν, κεφαλὴ μία ἐοικυῖα ἐχίνῳ, ὑπομήκης ἀκανθώδεις· ξηρανθεῖσα δὲ λευκὴ φαίνεται. ἔχει δὲ καὶ σκωλήκια κατὰ μέσην τὴν ἐντεριώνην διαιρεθεῖσα ἡ κεφαλή. Ἡ ῥίζα δὲ ταύτης σὺν οἴνῳ ἀφεψηθεῖσα, καὶ κοπεῖσα,* κηρωτῆς λαβοῦσα πάχος, τὰς ἐν* δακτυλίῳ ῥαγάδας καὶ σύριγγας ἐντιθεμένη θεραπεύει. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ τὸ φάρμακον εἰς χαλκῆν πυξίδα. φασὶ δὲ καὶ μυρμηκιῶν αὐτὸ καὶ ἀκροχορδόνων ἴαμα εἶναι. οἱ δὲ τῆς κεφαλῆς σκώληκες εἰς κυστίδα ἐνδεόμενοι καὶ περιαπτόμενοι τραχήλῳ ἢ βραχίονι, ἱστοροῦνται τεταρταϊκοὺς θεραπεύειν.

Περὶ Ἀκάνθας λευκῆς. Κεφ. ιδ'.

Ἄκανθα λευκὴ φύεται ἐν ὄρεσι καὶ ὑλώδεσι τόποις· φύλλα ἔχουσα χαμαιλέοντι λευκῷ ἐμφερῆ, στενότερα δὲ καὶ λευκότερα, ὑποδάσεα, ἀκανθώδη· καυλὸν ὑπὲρ δύο πήχεις,

ſpinis horridum, foliis lactucæ, ſpinoſis, binis genicula ſingula complectentibus, prælongis, ceu quaſdam bullas intus & extra aculeatas, in dorſi medio habentibus, concauo alarum ſinu, in quo imber aut ros aſſeruetur: vnde dipſaci, quaſi ſitientis, nomen traxit. In cacumine caulis, ſingula ſurculis capitula inſunt, oblonga, echinata ſpinis: quæ arefacta, candida ſpectantur, diſſectáque medulla tenus, vermiculos oſtendunt. Sanat rimas ſedis, fiſtulasque, ſi tuſa & decocta in vino radix, vſque dū ſit craſsitudo ceræ, immittatur. Medicamētum ærea pyxide recondendum. Aiunt formicationibus, verrucísque penſilibus remedio eſſe. Vermiculi capitulorū in follicu lo alligati, collo aut brachio appēſi, produntur quartanis febribus remedio eſſe.

Spina alba. Cap. XIIII.

Spina alba naſcitur in montibus & ſyluoſis: folia fert albi chamæleonis anguſtiora, & cādidiora, aliquantum hiſpida, & aculeata: caulem ſupra bina cubita

cubita altum, pollicari aut ampliore crassitudine: albicantē, intus cauum: in cacumine capitulum inest spinosum, echini marini æmulum, sed minus, & oblongum: flores purpurei, in quibus semen ceu cnicum, sed rotundius. Huius radix pota, cœliacis, stomachicis, & iis qui cruenta extussiunt, efficax est: vrinam cit, tumoribus illinitur. Decocto eius dentes in dolore collui prodest. Epotum semen cōuulsis infantibus, & à serpente demorsis auxiliatur: gestatum pro amuleto, serpentes abigere traditur.

Spina Arabica.
Cap. XV.

Arabicam spinam natura albæ spinæ similem esse constat: ipsa siquidem stringit. Ad sanguinis reiectiones, mensium abundantiam, cæterásque fluxiones radix etiamnum valet. Prouenit in asperis.

Carduus. Cap. XVI.

Carduus, Græci scolymon vocant, folia chamæleonis habet, aut albæ spinæ, nigriora, & crassiora: caulem longum ædit, foliosum, capite spinoso: radice nigra, & crassa, quæ illita, graueolentiam alarum totiúsque corporis emendat: item

πήχεις, δακτύλου τοῦ μεγάλου ἢ καὶ μείζονος πάχος, ὑπόλευκον, κενὸν ἔνδοθεν, ἐπ᾽ ἄκρου δὲ αὐτοῦ κεφαλὴ πρόσεστιν ἀκανθώδης, ἐχίνῳ θαλαττίῳ ἐμφερής, πλὴν ἐλάσσων καὶ ὑπομήκης· ἄνθη πορφυρᾶ, ἐν οἷς τὸ σπέρμα ὡς κνίκος, στρογγυλώτερον δέ. Ταύτης ἡ ῥίζα πινομένη, ποιεῖ πρὸς αἱμοπτοϊκούς, στομαχικούς, κοιλιακούς· οὐρά τε κινεῖ, καταπλάσσεταί τε πρὸς οἰδήματα. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς πρὸς ὀδονταλγίαν ποιεῖ διακλυζόμενον. τὸ δὲ σπέρμα πινόμενον, παιδίοις σπωμένοις βοηθεῖ, καὶ ἑρπετοδήκτοις. φασὶ δὲ ὅτι περίαπτον ἐξ αὐτοῦ θηρία διώκει.

Περὶ Ἀκάνθης ἀραβικῆς. Κεφ. ιε´.

Ἄκανθα ἀραβικὴ ἐοικυῖα τὴν φύσιν εἶναι δοκεῖ τῇ λευκῇ ἀκάνθῃ· στύφουσα. καὶ πρὸς ῥοῦν γυναικεῖον καὶ πρὸς ἀναγωγὴν αἵματος καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ῥευματισμοὺς ἡ ῥίζα, παραπλησίως εὐθετεῖ.

Περὶ Σκολύμου. Κεφ. ιϛ´.

Σκόλυμος φύλλα ἔχει χαμαιλέοντος καὶ τῆς λευκῆς ἀκάνθης λεγομένης, μελάντερα δὲ καὶ παχύτερα· καυλὸν ἀνίησι* μακρόν. περίπλεων φύλλων, ἐφ᾽ οὗ κεφαλὴ ἀκανθώδης· ῥίζα δὲ ὕπεστι μέλαινα παχεῖα, ἧς δύναμις ποιεῖ πρὸς τοὺς ἔχοντας τὰς μασχάλας, καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα δυσώδες καταπλασσομένη. καὶ ἀ-

καὶ ἀφεψηθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ πινομένη. ἄγει δὲ οὖρα πολλὰ καὶ δυσώδη. ἡ δὲ πόα ἀρτιφυὴς οὖσα, λαχανεύεται ἑφθὴ ὥσπερ ἀσπάραγος.

item ſi decocta, in vino bibatur. Copioſam autem vrinam fœtidámque expellit. Herba cum recens tenereſcit, in olera, aſparagi modo, tranſit.

Περὶ Ποτηρίου. Κεφ. ιζ΄.

Ποτήριον, ἴωνες δὲ νευράδα καλοῦσι, θάμνος ἐστὶ μέγας, κλῶνας ἔχον μακροὺς, μαλακοὺς, ἱμαντώδεις, λεπτοὺς, ἐμφερεῖς τραγακάνθῃ, φύλα* μικρὰ, περιφερῆ, ὅλος δὲ ὁ θάμνος περίκειται* λεπτὸν χνοῦν ἐριώδη, καὶ ἔστιν ἀκανθώδης, ἄνθη μικρὰ, λευκὰ, καρπὸν δὲ * καὶ δριμὺν, ἄχρηστον. φύεται ἐν ἑλώδεσι καὶ γεωλόφοις χωρίοις. ῥίζαι δὲ ὕπεισι πήχεων δύο ἢ τριῶν, ἰσχυραὶ, νευρώδεις· αἵ τινες πρὸς τῇ γῇ ἀποτμηθεῖσαι, ἀνιᾶσι δάκρυον κόμμει ὅμοιον. κοπεῖσαι δὲ καὶ ἐπιπλασθεῖσαι νεύρων διακοπὰς καὶ τραύματα κολλῶσι. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς πινόμενον, ταῖς περὶ νεῦρα διαθέσεσιν ἁρμόζει.

Poterium. Cap. XVII.

Poterium, Iones neurada vocant, largè fruticat, cortice obductum tenui, ſpinis horridũ, lanugine ſpiſſa, ramulis longis, mollibus, lentis, tenuibus, tragacanthæ proximis: foliis paruis, rotundis: flore exiguo, candidi coloris: ſemine nullius vſus, ſed guſtu acuto & odorato. Naſcitur in aquoſis, & collibus. Radices demittit binûm ternúmve cubitorum, neruoſas, & firmas: quæ proximè terram reciſæ, dant ſuccum gummi ſimilem. Tuſæ, præciſis neruis & vulneribus glutinandis illinuntur. Decoctum quoque eius neruorum affectibus prodeſt.

Περὶ Ἀκανθίου. Κεφ. ιη΄.

Ἀκάνθιον ἐμφερῆ τὰ φύλλα ἔχει τῇ λευκῇ ἀκάνθῃ, ἐπ᾽ ἄκρῳ δὲ ἀκανθώδεις ἐξοχὰς,* οὗ συλλεγομένου καὶ ὑφ᾽ ἓν τιθεμένου, βαμβακοειδὴς * γίνεται. ταύτης ἡ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα, ὀπισθοτονικοῖς βοηθεῖ πινόμενα.

Acanthium. Cap. XVIII.

Acanthium albæ ſpinæ ſimile, foliis aculeatis per extremitates, & lanugine araneoſa obductis) ex qua collecta & neta, veſtes bombicinis ſimiles texunt, folia vel radices ad remedia opiſthotoni bibuntur.

Περὶ Acan-

Acanthus. Cap. XIX.

Acanthus, Romani pæderotam vocant. naſcitur in hortis, petroſis, & riguis: folia habet multo lactucæ eis latiora, & lõgiora, erucæ diuiſura, nigricantia, pinguia, læuia: caulem binûm cubitorum, digitali craſſitudine, læuem, prope verticẽ ex interuallis circundatum foliolis, ceu nucamenta quædam oblonga referentibus, ſpinoſis, è quibus flos prodit albus: ſemen oblongum, luteum: caput thyrſi ſpecie. Radicibus nititur longis, mucoſis, rubris, & glutinoſis: quæ vſtis igni & luxatis artubus illitæ ſubueniũt: potæ vrinam ciunt, ſed aluum cohibent. Ruptis, conuulſis, tabem ſentientibus, mirè proſunt.

Περὶ Ἀκάνθης. Κεφ. ιθ΄.

Ἄκανθα, ἢ ἑρπάκανθα.* φύεται ἐν παραδείσοις, καὶ ἐν πετρώδεσι, καὶ παρύγροις χωρίοις· ἔχει δὲ πλατύτερα φύλλα πολλῷ καὶ μακρότερα θρίδακος, ἐσχισμένα ὡς τὰ τῆς εὐζώμου ὑπομέλανα, λιπαρὰ, λεῖα· καυλὸν λεῖον, δίπηχυν, πάχος δακτύλου, ἐκ διαστημάτων πρὸς τῇ κορυφῇ περιειλημμένον φυλλαρίοις τισὶν, οἱονεὶ κυτιναρίοις ὑπομήκεσιν, ἀκανθώδεσιν, ἐξ ὧν τὸ ἄνθος προΐεται λευκόν· σπέρμα ὑπόμηκες, μήλινον· θυρσοειδὴς δὲ ἡ κεφαλή. ῥίζαι δὲ ὕπεισι γλίσχραι, μυξώδεις, ἔμπυρροι, μακραί· αἵτινες πυρικαύστοις καὶ στρέμμασιν ἁρμόζουσι καταπλασσόμεναι· πινόμεναι δὲ οὖρα ἄγουσι, καὶ κοιλίαν ἱστᾶσι.* φθισικοῖς τε καὶ ῥήγμασι καὶ σπάσμασιν εὐθετοῦσιν.

Acanthus ſylueſtris. Cap. XX.

Naſcitur & ſylueſtris acanthus, ſcolymo ſimilis, aculeatꝰ, breuior quàm ſatiuus, & is qui in hortis ꝓuenit: cuius radix ad eadẽ ad quę ſuperior efficax.

Περὶ Ἀγρίας ἀκάνθης. Κεφ. κ΄.

*Γίνεται δὲ καὶ ἀγρία ἄκανθα, ὁμοία σκολύμῳ, ἀκανθώδης, βραχυτέρα τῆς ἐν παραδείσῳ καὶ ἡμέρου· δύναται δὲ καὶ ἡ ταύτης ῥίζα ὅσα καὶ ἡ περὶ αὐτῆς.

Anonis. Cap. XXI.

Anonis, quam aliqui anonida appellant, ramos habet fruticoſos, dodrantales, aut paulò maiores, frequẽtibus geniculis cinctos, cauis alarũ multis capiti-

Περὶ Ἀνωνίδος. Κεφ. κα΄.

Ἀνωνὶς, οἱ δὲ, ὠνωνίδα καλοῦσι, κλῶνες σπιθαμιαῖοι καὶ μείζονες, θαμνοειδεῖς, πολυγόνατοι, μασχάλας ἔχοντες πολλὰς, κεφά-

λια περιφερῆ, φυλλάρια μικρὰ, λεπτὰ, ὥσπερ φακοῦ, πρὸς τὰ τοῦ πηγάνου ἢ λωτοῦ τοῦ ἐν χορτοκοπείοις, ὑποδάσεα, εὐώδη, οὐκ ἀηδὲς ὄζοντα. ἁλμεύεται δὲ πρὸ τοῦ ἀκανθοφυῆσαι· καὶ ἔστιν ἡδίστη. ἔχουσι δὲ οἱ κλάδοι ἀκάνθας ὀξείας, σκολοποειδεῖς, στερεάς· * ῥίζαν δὲ λευκὴν, θερμαντικὴν, *λεπτυντικήν· ἧς ὁ φλοιὸς πινόμενος σὺν οἴνῳ, οὖρα ἄγει καὶ λίθους θρύπτει, ἐσχάρας περιρρήττει. ἀφεψηθεῖσα δὲ ἐν ὀξυκράτῳ καὶ διακλυζομένη, πόνον ὀδόντων πραΰνει.*

Περὶ Λευκακάνθης.
Κεφ. κβ'.

*Λευκάκανθα, ταύτης ἡ ῥίζα ὁμοία κυπείρῳ, πικρὰ, ἰσχυρὰ, ἥ τις μασηθεῖσα, ὀδονταλγίας παραμυθεῖται. τὸ δὲ ἀπόζεμα αὐτῆς σὺν οἴνῳ κυάθων τριῶν ποθὲν, βοηθεῖ πλευριτικοῖς χρονίοις, καὶ ἰσχιαδικοῖς, ῥήγμασι, σπωμένοις, καὶ τὸ χυλῶδες δὲ τῆς ῥίζης, τὰ αὐτὰ ποιεῖ πινόμενον.

Περὶ Τραγακάνθας. Κεφ. κγ'.

Τραγάκανθα· ῥίζα ἐστὶ πλατεῖα καὶ ξυλώδης, φαινομένη δὲ καὶ ὑπὲρ γῆς, ἀφ' ἧς κλάδοι ταπεινοὶ, ἰσχυροὶ, χεόμενοι δὲ ἐπιπολὺ, καὶ ἐπ' αὐτῶν φυλλάρια πολλὰ μεταξὺ λεπτὰ ἀκάνθας ἔχοντα ἐγκρυπτομένας τοῖς φύλλοις, * λευκὰς, ἰσχυ-

pitibus rotundis, foliis lenticulæ, tenuibus, puſillis, ad rutę aut pratéſis loti folia accedétibus, ſubhirſutis, odoratis, nō iniucundè olentibus. Muria cōditur, antequā ſpinoſa fiat, cibis gratiſsima. Rami acutioribus ſpinis, & veluti ſpiculis firmioribus horrét: radicē mittit candidam, quæ excalfacit, & extenuat: huius cortex ex vino potus, vrinā ciet: calculos cōminuit, margines vlcerum erodit. Radix cū decoquitur in poſca, dolorem dentium collutione mitigat. Decoctum eius potu hęmorrhoidas ſanare creditur.

Leucacantha. Cap. XXII.

Leucacantha prædita eſt radice cyperi, valida & amara quæ mādūcata dolorem dentium ſedat: veteri laterū dolori, atq; iſchiadicis prodeſt, decocto cyathis tribus ex vino poto. Eadē ruptis & conuulſis medetur. Radicis epotus ſuccus eoſdē præbet effectus.

Tragacantha. Cap. XXIII.

Tragacanthæ radix lata & lignoſa, ſummo ceſpite nititur, vnde ſurculos humiles, robuſtos, latiſsimè fundit, in quibus minuta folia, multa, nonnunquam tenuia exoriuntur, quæ ſub ſe ſpinas albas, rectas,

rectas & firmas occulunt. Est etiamnum tragacantha, lachryma: quæ, vulnerata radice manans, concreuit. Præstat pellucens, gracilis, læuis, syncera & subdulcis. Cutis spiracula, vt gummi, obstruit. Huius increbuit vsus ad oculorum medicamenta, ad tussim, exasperatas fauces, retusas voces, cæterásque destillationes, cum melle in delinctu: subdita quoque linguę liquescit, & in passo madefacta, drachmæ pondere bibitur, contra renum dolorem, & vesicæ rosiones, mixto cornu cerui vsto & eloto, aut scissi aluminis momento.

ἰσχυρὰς, ὀρθάς. ἔστι δὲ ἡ τραγάκανθα, δάκρυον τῆς ῥίζης ἀποτμηθείσης ἐπισυνιστάμενον, ἧς διαφέρει ἡ διαυγὴς καὶ λεία καὶ ἰσχνὴ καὶ καθαρὰ καὶ ὑπόγλυκυς. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁμοίαν κόμμει ἐμπλαστικήν. χρῆσις δ' αὐτῆς εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ, καὶ πρὸς βῆχας, καὶ πρὸς τὰς περὶ ἀρτηρίαν τραχύτητας, καὶ φωνῆς ἀποκοπὰς, καὶ ἐπισταγμοὺς ἐν ἐκλεικτῷ σὺν μέλιτι· ἀποχυλίζεταί τε ὑποτεθεῖσα τῇ γλώσσῃ, καὶ πίνεται δὲ ἀποβραχεῖσα ἐν γλυκεῖ < α. πλῆθος, πρὸς νεφρῶν ὀδύνην καὶ κύστεως δῆξιν, μιγνύντος αὐτῇ κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ἢ στυπτηρίας σχιστῆς ὀλίγης.

Eryngium. Cap. XXIIII.

Eryngium aculeatarum generis est. Cuius folia in principio, sale condita, in cibos recipiuntur. lata autem sunt, & extremo ambitu aspera, gustu aromatica. Sed vbi adoleuerũt circa cõplures cauliũ eminentias in spinas aculeãtur. in quorũ summitatibus globosa capitula, durarũ acutissimarúmque spinarũ ambitu stellatim circũuallantur, quorũ colos aliâs viridis, aliâs albus: interdũ cœrule9 inuenitur. Radix oblõga, lata, foris nigra, internè cãdida, pollicis crassitudine, odorata. Nasci-

Περὶ Ἠρυγγίου. Κεφ. κδ΄.

Ἠρύγγιον τῶν ἀκανθωδῶν ἐστιν, ἧς ἐν ἀρχῇ τὰ φύλλα λαχανεύεται εἰς ἁλμαίας συντιθέμενα. ἔστι δὲ πλατέα, *τραχέα τοῖς πέριξ, ἀρωματίζοντα τῇ γεύσει, αὐξανόμενα δὲ ἀκανθοῦται κατὰ πλείονας ἐξοχὰς καυλῶν, ἐφ' ὧν κατὰ τὰ ἄκρα κεφάλια ἐστὶ σφαιροειδῆ, ἀκάνθας περικείμενα ὥσπερ ἀστὴρ ὀξυτάτας κύκλῳ, σκληρὰς, ὧν τὸ χρῶμα χλωρὸν ἢ λευκὸν, ἐνίοτε δὲ καὶ κυανοῦν εὑρίσκεται. ῥίζα δὲ ἐπιμήκης, πλατεῖα, μέλαινα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ἔνδοθεν λευκὴ, δακτύλου μεγάλου τὸ πάχος, καὶ αὐτὴ εὐώδης καὶ ἀρωματίζουσα. φύεται

φύεται δὲ ἐν πεδίοις καὶ τραχέσι τόποις. Δύναμιν δ' ἔχει θερμαντικήν· * πινομένη ἄγει καὶ οὖρα καὶ ἔμμηνα, στρόφους τε καὶ ἐμπνευματώσεις λύει· ἡπατικοῖς δὲ καὶ θηριοδήκτοις, καὶ θανάσιμον εἰληφόσιν, ἁρμόζει σὺν οἴνῳ. πίνεται δὲ πρὸς τὰ πλεῖστα σὺν σταφυλίνου σπέρματι, < α. τὸ πλῆθος. ἱστορεῖται δὲ ὅτι περιαπτομένη καὶ καταπλασσομένη, φύματα διαφορεῖ. ῥίζα δὲ αὐτῆς πινομένη μετ' ὑδρομέλιτος, ὀπισθοτονικοῖς ἰᾶται καὶ ἐπιληπτικοῖς.

Περὶ Ἀλόης. Κεφ. κε.

Ἀλόη φύλλον ἔχει σκίλλῃ παραπλήσιον, παχὺ, λιπαρὸν, ὑπόπλατυ, περιφερὲς, εἰς τοὐπίσω* κλώμενον, παρ' ἑκάτερα δὲ τὰ μέρη ἔχει τὰ φύλλα ἐκ πλαγίων ἀκανθώδη, ἀραιῶς ἐξέχοντα, κολοβά, καυλὸν δὲ ἀνίησιν ἀνθερικῷ ὅμοιον· ἄνθος δὲ λευκόν· καὶ καρπὸν ἀσφοδέλῳ ἐοικότα, βαρύοσμος δὲ ὅλη, καὶ ἀπογευομένῳ πικροτάτη· ἔστι δὲ μονόῤῥιζος ὥσπερ πάσσαλον ἔχουσα τὴν ῥίζαν. γεννᾶται δὲ ἐν τῇ Ἰνδίᾳ πλείστη λιπαρὰ, ἐξ ἧς καὶ τὸ ὄπισμα κομίζεται. φύεται δὲ καὶ ἐν Ἀραβίᾳ καὶ Ἀσίᾳ, καὶ ἔν τισι παραθαλασσίοις τόποις καὶ νήσοις, ὡς ἐν Ἄνδρῳ οὐκ εὔχρηστος εἰς ὀπισμὸν, πρὸς δὲ κόλλησιν τραυμάτων ἐπιτήδειος, λεία καταπλασσομένη.

διττὸν

Nascitur in asperis & campestribus. Vim habet calfactoriam: pota menses & vrinas pellit, tormina inflationésque discutit: contra iocinerum vitia, serpentiũ morsus, & hausta venena, cũ vino prodest. Bibitur aduersus plurima cũ seminis pastinacæ drachma vna: appensa illitáve, tubercula discutere proditur. Pota cum hydromelite radix, opisthotonicis & comitialibus medetur.

Aloë. Cap. XXV.

Aloës folium scillæ similitudinem habet, crassum, pingue, modicè latũ, rotũdũ, retrorsus pandũ: folia vtrinq; ex obliquo longioribus interuallis striantur, & in spinulas desinunt retusas truncásq;. Caulis emittitur nõ dissimilis antherico: flos albus: fructus hastulæ regiæ cõgnatus: graui tota est odore, & gustu amarissima: radice vna, ceu palo, in terrã depacta. Plurima præpinguísq; in India gignitur, ex qua coact⁹ succ⁹ adfertur. Nascit etiã in Asia & Arabia, ĩ locis q̃busdã maritimis: & in insulis (vt in Andro) non valde succo extrahendo idonea, sed ad glutinanda vulnera sanè, q̃ vtilis, si detrita illinatur.

Duo ſuo ſucci genera: quoddã arenoſum, quod ſedimentũ puriſsimæ eſſe videtur. Alterũ ad iocineris imaginẽ vergit. Eligi debet, ſyncera, quæ nihil doli ſenſit, nitida, calculorũ expers, rufi coloris, friabilis, ac iocineris modo coacta, facile liqueſcens, eximię amaritudinis: improbatur nigra & fractu cõtutumax. Gummi eam adulterãt: quod deprehenditur guſtu, amaritudine, & valido odore: eóq; argumento, quòd digitis friata non ad minima vſq; fruſta reſoluitur. Nec deſunt qui acaciã immiſceant. Natura eius eſt ſpiſſare, exiccare, ſomnũ allicere, & corpora denſare, aluum reſoluere. Stomachũ repurgat binûm cochleariũ mẽſura, in aqua frigida aut egelida pota: ſanguinis reiectiones ſiſtit: regiũ morbũ purgat, tribus obolis ex aqua, aut drachmę põdere in potu: deuorata cum reſina, aut cũ aqua, vel melle cocto ſumpta, aluũ ſoluit: purgationis perfectę cauſa, tribus drachmis ſumit: aliis purgatoriis medicaminibus admiſta præſtat vt minus ſtomachũ infeſtent: ſicca glutinãdis vulneribus inſpargitur, vlcera ad cicatricẽ perducit, cohibetque: eadem

διπλοῦν δὲ ἐστι τὸ εἶδος τοῦ χυλίσματος· τὸ μέν τοι ψαμμῶδες, ὃ περ ὑποστάθμη τῆς καθαρωτάτης ἔοικεν εἶναι· τὸ δὲ, ἡπατίζον. ἐκλέγου δὲ τὴν καθαρὰν καὶ * ἄδολον καὶ ἄλιθον, στίλβουσαν, ὑπόξανθον, εὔθρυπτον, ἡπατίζουσαν, ῥαδίως ὑγραινομένην, ἐπιτεταμένην τῇ πικρίᾳ· τὴν μέντοι μέλαιναν καὶ δυσκάτακτον ἀπεκλέγου. δολίζουσι δὲ αὐτὴν κόμμει· ὃ περ ἐλέγχεται γεύσει καὶ πικρίᾳ καὶ ὀσμῆς ἐπιτάσει· καὶ τῷ μὴ διαλύεσθαι μέχρις ἐλαχίστου ψήγματος θλιβομένην ὑπὸ τῶν δακτύλων. ἔνιοι δὲ καὶ ἀκακίαν μίσγουσι. Δύναμιν δ' ἔχει στυπτικὴν, ὑπνωτικὴν, ξηραντικὴν, πυκνωτικὴν τῶν σωμάτων, κοιλίας τε λυτικὴν, καὶ στομάχου ἀποκαθαρτικὴν, κοχλιαρίων β. πλῆθος, μεθ' ὕδατος ψυχροῦ, ἢ γαλακτώδους πινομένη· αἵματός τε ἀναγωγὰς ἐπέχει. καὶ ἴκτερον ἀποκαθαίρει, μεθ' ὕδατος τριωβόλου, ἢ < α. ὁλκῆς ἐν ποτῷ, καὶ μετὰ ῥητίνης δὲ καταπινομένη ἢ ὕδατος ἢ μέλιτος ἑφθοῦ ἀναληφθεῖσα κοιλίαν λύει· δραχμῶν δὲ τριῶν πλῆθος τελείως καθαίρει· μιγεῖσα δὲ τοῖς ἄλλοις καθαρτικοῖς, ἧσσον αὐτὰ κακοστόμαχα ποιεῖ, ξηρὸν δὲ ἐπιπλασθὲν, τραύματα κολλᾷ, καὶ ἐπουλοῖ ἕλκη καὶ καταστέλλει. αἰδοῖα

αἰδοῖα δὲ εἱλκωμένα ἰδίως θεραπεύει, καὶ ἐπαγώγια παίδων ῥηχθέντα παρακολλᾷ· θεραπεύει δὲ καὶ κονδυλώματα καὶ ῥαγάδας κιρναμένη σὺν γλυκεῖ οἴνῳ· αἱμορραγίας τε ἵστησι τὰς ἐξ αἱμορροΐδων, καὶ πτερύγια ἀπουλοῖ, αἴρει τὰ πελιώματα καὶ ὑπώπια σὺν μέλιτι· ψωροφθαλμίας τε καὶ κανθῶν κνησμοὺς παρηγορεῖ· καὶ κεφαλαλγίαν μεθ' ὄξους καὶ ῥοδίνου, μετώπῳ καὶ κροτάφοις ἐπιχριομένη· ἐπέχει καὶ ῥεούσας τρίχας σὺν οἴνῳ· καὶ πρὸς παρίσθμια δὲ καὶ οὖλα, καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ στόματι ἁρμόζει σὺν μέλιτι καὶ οἴνῳ· φώγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ἐπὶ καθαροῦ καὶ διαπύρου ὀστράκου, μεταβαλλομένη μύστρῳ, μέχρις ἂν ὁμαλῶς πυρωθῇ. πλύνεται δὲ χωριζομένου τοῦ ψαμμώδους ὡς ἀχρήστου, * λαμβανομένου δὲ τοῦ λιπαρωτάτου, καὶ λείου.

Περὶ Ἀψινθίου. Κεφ. κς΄.

Ἀψίνθιον, βαθύπικρον, γνώριμος ἡ πόα. ἔστι δὲ αὐτῆς βελτίων τὸ ἐν Πόντῳ καὶ Καππαδοκίᾳ, ἐν ὄρει τῷ καλουμένῳ Ταύρῳ γινόμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν, στυπτικήν, καὶ ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐνηρκότων στομάχῳ καὶ κοιλίᾳ χολωδῶν. ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸν καὶ ἀκραίπαλον, προπινόμενον. καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις δὲ ἁρμόζει, καὶ κοιλίας

καὶ στο-

eadem peculiariter exulceratis genitalibus medetur, & disrupta puerorum præputia iungit: condylomata, rimásque sedis ex passo sanat: hæmorrhoidum abundantiam & sanguinis eruptiones sistit, pterygia ad cicatricem ducit, liuores & insignita ex melle tollit: priuatim scabras lippitudines, pruriginésq; angulorum, permulcet: dolorem capitis sedat, temporibus & fronti illita, ex aceto & rosaceo: capillum fluentem continet, cum vino: tonsillis, gingiuis, & omnibus oris vlceribus, cũ melle & vino proficit: oculorum medicamentis torretur, in munda & cãdenti testa, pennáque subinde versatur, vt posit æqualiter torreri. Lauatur, vt quod sit arenosissimũ, tanquã inutile subsidat, & leue ac pinguissimũ assumatur.

Absinthium. Cap. XXVI.

Absinthium, aliqui bathypicron, herba vulgò cognita. Præstantius in Ponto & Cappadocia, in monte Tauro nascitur. Vim habet calfaciẽdi & adstringendi: bilem expurgat, quæ & stomacho & ventri inhæsit: vrinam cit, & crapulam præsumptum arcet. Ad inflationes ventris, & stoma-

 chi

chi dolores prodeſt, cum ſeſeli & nardo gallico potum: faſtidia diſcutit, & arquatos ſanat madefacti dilutum, aut decocti ius, quotidie tribus cyathis hauſtum: menſes cit potum, aut cum melle appoſitum. Contra fungorum ſtrangulationes conuenienter ex aceto bibitur. Aduerſatur ixiæ venenis cum vino, item cicutæ, & muris aranei morſibus, & draconi marino. Anginæ eo cum melle & nitro perunguntur, & epinyctides ex aqua. Ad ſugillata & oculorum caligines ex melle illinitur: item auribus, ſi manat ſanies. Dentium auriúmque dolores decoctum vaporis ſuffitu compeſcit. Decoctum in paſſo dolentibus oculis oblinitur: item præcordiis & iocineris, tritum cum cerato cyprino ſtomacho quoque longa valetudine laboranti, cum roſaceo: cum ficis autẽ, aceto & loliacea farina, aquæ inter cutẽ lienoſisq; ſubuenit. Vinũ ex eo fit, quod abſinthen vocãt, preſertim in Propontide & Thracia, quoad ante dicta vtũtur, cũ febri carent: alioquin in æſtate ꝓpinãt, & acceptã huic vino incolumitatem referunt.

καὶ στομάχου ἀλγήματα, πινόμενον μετὰ σεσέλεως ἢ νάρδου κελτικῆς. καὶ ἀνορεξίας καὶ ἰκτερικοὺς θεραπεύει, τὸ ἀπόβρεγμα αὐτοῦ ἢ τὸ ἀφέψημα, καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμβανόμενον εἰς πλῆθος κυάθων τριῶν· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα, πινόμενόν τε καὶ προστιθέμενον μετὰ μέλιτος. πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ μυκήτων πνιγμοὺς, ἁρμόζει σὺν ὄξει πινόμενον, σὺν οἴνῳ δὲ πρὸς ἰξίαν καὶ κώνειον καὶ μυγαλῆς δήγματα, καὶ δράκοντα θαλάσσιον. συναγχικοῖς δὲ διάχρισμα σὺν μέλιτι καὶ νίτρῳ καὶ πρὸς ἐπινυκτίδας σὺν ὕδατι. πρὸς δὲ ὑπώπια σὺν μέλιτι, καὶ πρὸς ἀμβλυωπίας, καὶ πρὸς ἰχωρεῦντα ὦτα ὁμοίως. καὶ ὁ ὑπατμισμὸς δι' αὐτοῦ τοῦ ἀφεψήματος πρὸς ὠταλγίαν καὶ ὀδονταλγίαν. ἀφεψόμενόν τε σὺν γλυκεῖ, κατάπλασμα ὀφθαλμῶν περιοδυνώντων ἐστί· καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς ὑποχόνδρια, καὶ ἧπαρ καὶ στόμαχον ἐπαλγῆ καὶ χρονίως πάσχοντα, συνεκλεαινόμενον κηρωτῇ κυπρίνῃ· πρὸς δὲ στόμαχον ῥοδίνῃ· ἁρμόζει καὶ ὑδρωπικοῖς, καὶ σπληνικοῖς, μιγνυμένων αὐτῷ σύκων, καὶ νίτρου, καὶ αἰρίνου ἀλεύρου. Σκευάζεται δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ οἶνος ὁ λεγόμενος ἀψινθίτης, μάλιστα περὶ τὴν προποντίδα καὶ θράκην, ᾧ πρὸς τὰ προειρημένα χρῶνται ἐν ἀπυρεξίᾳ· καὶ ἄλλως δὲ, προπίνουσιν ἐξ αὐτοῦ θέρους ὑγείας ποιητικὸν εἶναι νομίζοντες.

Inſpar-

δοκεῖ

δοκεῖ δὲ καὶ περιπλαττόμενον εἰς τὰς κιβωτοὺς ἄβρωτα τηρεῖν τὰ ἱμάτια. διαχριόμενόν τε μετ' ἐλαίου, κώνωπας κωλύειν ἅπτεσθαι τοῦ σώματος· τὸ δὲ μέλαν ᾧ γράφομεν τῷ ἀποβρέγματι αὐτοῦ * γραφὲν, ἄβρωτα μυσὶ τηρεῖ τὰ γράμματα. ἔοικε δὲ καὶ τὸ τοῦ χυλίσματος ἔργα ποιεῖν τὰ αὐτά. πλὴν εἰς τὰς πόσεις οὐ δοκιμάζομεν αὐτὸ, κακοστόμαχον καὶ κεφαλαλγὲς ὄν. τὸ δὲ χύλισμα ἀμόργῃ ἑψηθείσῃ καὶ μιγνυμένῃ δολοῦσί τινες.

Περὶ Ἀψινθίου θαλασσίου.

Κεφ. κζ'.

Ἀψίνθιον θαλάσσιον τινὲς δὲ καὶ σερίφιον καλοῦσι, ὅπερ πλεῖστον ἐν τῷ περὶ καππαδοκίαν ταύρῳ ὄρει γεννᾶται, καὶ ἐν ταφοσίρει τῆς αἰγύπτου· ᾧ ἀντὶ θαλλοῦ οἱ ἰσιακοὶ χρῶνται. ἔστι δὲ ἡ πόα λεπτόκαρφος, ἐοικυῖα ἀβροτόνῳ μικρῷ, περιπληθὴς σπερματίων, ὑπόπικρος, κακοστόμαχος, βαρύοσμος, στύφουσα μετὰ ποσῆς θερμασίας· ἥ τις ἑψηθεῖσα καθ' ἑαυτὴν, ἢ μετὰ ὀρύζης καὶ ληφθεῖσα μετὰ μέλιτος, ἀσκαρίδας καὶ ἕλμινθας στρογγύλας κτείνει, ὑπάγουσα κοιλίαν κούφως· δύναται δὲ καὶ ζωμῷ* ἑψήματι, ἢ φακῇ καθεψηθεῖσα τὰ αὐτὰ ποιεῖν. λιπαίνεται δὲ μάλιστα τὰ πρόβατα νεμόμενα.

Περὶ Ἀψιν-

Insparsum arcis absinthiũ, vestes ab erodentium iniuria vindicat: culices ex oleo perunctum abigit, & à corpore arcet: atramentum librarium diluto eius temperatum, literas à murium erosione tuetur. Existimatur liquamẽtum eosdem præstare effectus. Attamen potionibus improbatur, quoniã stomachum malè habet, & capitis ciet dolorem. Sunt qui decocta amurca, liquamentum adulterant.

Marinum absinthium.

Cap. XXVII.

Absinthium marinum, quod aliqui seriphum vocant, copiosissimum in Tauro monte iuxta Cappadociam & in Taphorisi Ægypti gignitur: quo Isiaci pro oliuæ ramo vtuntur. Herba est tenuis, abrotoni parui similitudine, referta minutulis seminibus, subamara, stomacho inimica. Ea grauiter olet, & cum quadam calfactione adstringit: per sese aut cum oryza cocta, interaneorum animalia, teretésque tineas, adiecto melle, enecat, aluum leuigat: cum edulio autẽ vel lenticula decocta, eadem pręstare potest. Pecora maximè pinguescunt hoc pabulo.

Absinthium Santonicũ. Cap. XXVIII.

Tertiũ genus absinthio assignatur, quo Gallia alpibus finitima scatet: id patrio nomine Santonicum vocant, regionis in qua nascitur cognométo, absinthio non dissimile, verùm subamarum est, nõ adeò seminis fœcundum. Eadé quæ seriphium potest.

Abrotonum. Cap. XXIX.

Abrotonum duorum est generum. Fœmina quadam arboris specie fruticans, candicat, circum ramulos foliis, seriphi modo, minutim incisis: floribus referta est, comantibus in summo, fulgore auri, corymbis: quod per æstaté prodiit, suauiter olet, cum grauitate quadam & amaro gustu: id genus siculum esse constat. Alterum mas vocatur, sarmentosum, gracilibus ramulis vti absinthium. Plurimum in Cappadocia gignitur, & Galatia Asiatica, atque in Syriæ Herapoli. Crudum semen tritum & feruefactum ex aqua, in potu auxiliatur orthopnoicis, cõuulsis, ruptis, coxendicibus, vrinæ angustiis, mensibus suppressis, aut remorantibus. In vino

Περὶ Ἀψινθίου σαντονίου. Κεφ. κη΄.

Ἔστι δὲ καὶ τρίτον εἶδος ἀψινθίου, γινόμενον ἐν τῇ κατὰ τὰς ἄλπεις γαλατίᾳ πλεῖστον· ὃ ἐπιχωρείως σαντόνιον καλοῦσιν ἐπωνύμως τῇ γεννώσῃ αὐτὸ σαρδονίδι χώρᾳ. ἐοικὸς ἀψινθίῳ, οὐ μὴν οὕτω γε ἔνσπερμον, ὑπόπικρον δὲ, καὶ δυνάμενον τὰ αὐτὰ τῷ σεριφίῳ.

Περὶ Ἀβροτόνου. Κεφ. κθ΄.

Ἀβρότονον, ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ μὲν θῆλυ θάμνος δενδροειδὴς, ὑπόλευκος φύλλοις λεπτοσχιδέσιν ὡς τὰ σεριφίου περὶ τὰ κλωνία πλῆρες ἀνθοῦς, * ἐπ᾽ ἄκρου ἔχον κορυμβώδες χρυσοειδές· θερείας γινόμενον εὐῶδες μετὰ ποσοῦ βάρους, πικρὸν τῇ γεύσει, δοκεῖ δὲ τὸ σικελιωτικὸν εἶναι τοῦτο. τὸ δὲ ἕτερον ἄρρεν καλεῖται, κλημματῶδες λεπτόκαρπον ὡς ἀψίνθιον. πλεῖστον δὲ ἐν καππαδοκίᾳ γίνεται καὶ γαλατίᾳ τῇ κατὰ τὴν ἀσίαν, καὶ ἐν ἱεραπόλει τῇ κατὰ τὴν συρίαν. Τούτων ὁ καρπὸς ἀποζεννύμενος καὶ ὠμοτριβὴς μεθ᾽ ὕδατος πινόμενος, βοηθεῖ ὀρθοπνοίᾳ, ῥήγμασι, σπάσμασιν, ἰσχιάσι, δυσουρίαις, ἐμμηνίων ἐπισχέσει. καὶ θανασίμων φαρμάκων ἐστὶν ἀντίδοτος· ποθὲν σὺν οἴνῳ σύγχρισμά τε ῥιγούντων μετ᾽ ἐλαίου ἐστί. διώκει δὲ καὶ ἑρπετὰ στιβαδευόμενον καὶ θυμιώμενον. καὶ πι-

καὶ πινόμενον δὲ σὺν οἴνῳ ὠφελεῖ τοὺς δηχθέντας, ἰδίως δὲ ἁρμόζει ἐπὶ φαλαγγίων καὶ σκορπίων· βοηθεῖ δὲ καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμοναῖς σὺν ἑφθῷ κυδωνίῳ ἢ μετὰ ἄρτου καταπλασθέν. διαφορεῖ καὶ φύματα μετὰ ὠμῆς λύσεως λεῖον ἑψηθέν. μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὴν τοῦ ἰρίνου ἐλαίου σκευασίαν.

Περὶ Ὑσσώπου. Κεφ. λ΄.

Ὕσσωπος πόα γνώριμος, δισσή, ἡ μὲν γάρ τίς ἐστιν ὀρεινή, ἡ δὲ κηπευτή. ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ ἐν Κιλικίᾳ γινομένη. Δύναμιν δὲ ἔχει λεπτυντικήν, θερμαντικήν· ἀφεψηθεῖσα δὲ μετὰ σύκων, καὶ ὕδατος, μέλιτός τε καὶ πηγάνου καὶ πινομένη, ἀρήγει περιπνευμονικοῖς, ἀσθματικοῖς, βηχὶ χρονίᾳ, κατάρρῳ, ὀρθοπνοίᾳ· κτείνει δὲ καὶ ἕλμινθας. σὺν μέλιτι δὲ ἐκλειχομένη τὸ αὐτὸ ποιεῖ. ἄγει δὲ καὶ πάχος κατὰ κοιλίαν τὸ ἀφέψημα αὐτῆς σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενον· βιβρώσκεται δὲ καὶ μετὰ χλωρῶν σύκων λείων πρὸς ὑπαγωγὴν κοιλίας, σφοδρότερον δὲ καθαίρει μιγέντος αὐτῷ καρδαμώμου, ἢ ἴριδος ἢ ἐρυσίμου. περιποιεῖ δὲ καὶ εὐχροιαν. καταπλάσσεται δὲ μετὰ σύκου καὶ νίτρου πρὸς σπλῆνα καὶ ὕδρωπα, σὺν οἴνῳ δὲ πρὸς φλεγμονάς. διαφορεῖ δὲ καὶ ὑπώπια σὺν ὕδατι ζεστῷ καταπλασθεῖσα. συνά-

In vino potũ exitialiũ venenorũ antidotũ est: horroribus ex oleo illinit: serpẽtes & substratu & nidore fugat: cõtra ictus eorũ cũ vino potũ prodest, priuatim efficax cõtra scorpionũ & phalãgiorũ venena: oculorũ inflãmationib⁹ cõmodè illinit, cum cotoneo cocto, aut pane: tritũ cũ farina hordeacea, decoctũq;, tubercula discutit: irini cõpositionibus admiscetur.

Hyssopum. Cap. XXX.

Hyssopum, herba nulli non cognita, duûm generũ est, mõtanum & hortense. Optimum est Cilicium. Vim habet extenuãdi & calfaciendi · decoctũ cum ficis, aqua, melle, & ruta, potúmque, peripneumonicis, diuturnę tussi, spiriosis, destillationibus, & orthopnoicis auxiliatur: tineas enecat. Idẽ facit, si cũ melle delingatur. Crassum humorem per aluum extrahit, decoctũ ex aceto mulso epotũ: & ad subducendam aluum cũ ficis viridibus detritis manditur, vehemẽtiusq; addita iri, cardamomo, aut irione, deiicit: colorẽ in corpore fouet: lieni, & aquę inter cutem, cũ fico nitróq;, inflãmationibus quoq; ex vino illinitur: cũ feruẽte aqua impositũ, sugillata discutit:

cum decocto ficorum, optimè anginis gargarizatur. Decoctum cum aceto, dentiũ dolorem in collutione ſedat: inflationes auricularum vaporis ſuffitu diſcutit.

Stœchas. Cap. XXXI.

Stœchas, iuxta Galliã in inſulis eiuſdem nominis è regione Maſsiliæ gignitur, vnde cognomentũ accepit. Herba tenuibus ſurculis, coma thymi, lõgiore folio ſubamara guſtu, & aliquantum acris. Cuius decoctum, hyſſopi modo, ad pectoris vitia efficax eſt. Antidotis miſcetur. Viſcera omnia & vniuerſum animantis habitum extenuat, ab obſtructionibus & farctu liberat.

Origanum. Cap. XXXII.

Origanum Heracleoticum, quod & cuniculã vocant, foliũ habet hyſſopo non diſsimile: vmbellam autem non in rotæ speciẽ orbiculatam, ſed veluti multifidã, ſemine in ſummis virgis haudquaquã denſo. Excalfacit: vnde decoctum cum vino potũ, demorſis à ſerpente conuenit. Si cicutã aut meconion hauſerunt, ex paſſo: ſi gypſum aut ephemeron, ex aceto mulſo propinatur. Ruptis, cõuulſis, hydropicis, cũ fico eſui datur.

Aridũ

συνάγχοις δὲ ἀναγαργαρίσμα μετὰ σύκων ἀφεψήματος ἄριστον. ὀδόντων τε πόνον πραΰνει σὺν ὄξει ἑψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη. λύει δὲ καὶ τὰς περὶ τὰ ὦτα ἐμπνευματώσεις ὑποθυμιαθεῖσα.

Περὶ Στοιχάδος. Κεφ. λά.

Στοιχάς, γεννᾶται μὲν ἐν ταῖς κατὰ γαλατίαν νήσοις ἀντικρὺ μασσαλίας, καλουμέναις δὲ στοιχάσιν, ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχηκε. πόα λεπτόκαρπος ἐστιν, ὁμοίαν ἔχουσα κόμην θύμῳ, μακροφυλλοτέρα μέντοι γε καὶ δριμεῖα ἐν τῇ γεύσει, καὶ ὑπόπικρος πως. ποιεῖ δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς καθὼς ὁ ὕσσωπος πρὸς τὰ ἐν θώρακι. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις χρησίμως.*

Περὶ Ὀριγάνου.
Κεφ. λβ´.

Ὀρίγανος ἡρακλεωτικὴ, οἱ δὲ κονίλην καλοῦσι, φύλλον ἔχει ἐμφερὲς ὑσσώπῳ· σκιάδιον δὲ οὐ τροχοειδὲς, ἀλλ᾽ ὥσπερ διῃρημένον, καὶ ἐπ᾽ ἄκρων τῶν ῥάβδων τὸ σπέρμα οὐ πυκνόν. Ἔστι δὲ θερμαντική· ὅθεν τὸ ἀφέψημα αὐτῆς σὺν οἴνῳ ποθὲν, ἁρμόζει θηριοδήκτοις. σὺν γλυκεῖ δὲ τοῖς κώνειον ἢ μηκώνειον πεπωκόσι. σὺν ὀξυμέλιτι δὲ τοῖς πεπωκόσι γύψον ἢ ἐφήμερον. πρὸς δὲ τὰ σπάσματα, καὶ ῥήγματα καὶ ὑδρωπας μετὰ σύκου βιβρωσκομένη.

ξηρὰ

ξηρὰ δὲ ποθεῖσα ὀξυβάφου πλῆθος, σὺν μελικράτῳ μέλανα κατὰ κοιλίαν ἄγει· ἔμμηνά τε κινεῖ καὶ βῆχας θεραπεύει σὺν μέλιτι ἐκλειχομένη· κνησμοὺς δὲ καὶ ψώρας καὶ ἴκτερον τὸ ἀφέψημα αὐτῆς ἐν λουτρῷ ὠφελεῖ. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς χλωρᾶς οὔσης, καὶ παρίσθμια καὶ κιονίδας καὶ ἄφθας θεραπεύει, καὶ διὰ ῥινὸς ἄγει σὺν ἐλαίῳ ἰρίνῳ ἐγχυματιζόμενος· σὺν γάλακτι δὲ καὶ ὠταλγίας παρηγορεῖ. ἐμετικόν τε φάρμακον σκευάζεται δι' αὐτῆς καὶ κρομμύων, καὶ ῥοὸς τῆς ἐπὶ τὰ ὄψα, πάντων ἐν χαλκῷ κυπρίῳ, ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἡλιασθέντων, ἐπὶ ἡμέρας μ'. ὑποστρωννυμένη δὲ ἡ πόα, ἑρπετὰ διώκει.

Περὶ Ὀνίτιδος. Κεφ. λγ'.

Ἡ δὲ ὀνῖτις καλουμένη, λευκοτέρα τοῖς φύλλοις ἐστὶ, καὶ μᾶλλον ἐοικυῖα ὑσσώπῳ. καὶ τὸ σπέρμα ὥσπερ κορύμβους συνεχεῖς ἐπικειμένους ἔχει. δύναται μέν τοι τὰ αὐτὰ τῇ ἡρακλεωτικῇ, οὐχ οὕτω μέν τοι δραστικὴ καθέστηκεν.

Περὶ Ἀγριοριγάνου. Κεφ. λδ'.

Ἡ δὲ ἀγριορίγανος ἣν πάνακες ἡράκλειον, οἱ δὲ κονύλην καλοῦσιν, ὧν ἐστὶ καὶ Νίκανδρος ὁ κολοφώνιος, ἔχει τὰ μὲν φύλλα ὅμοια ὀριγάνῳ, ῥαβδία δὲ σπιθαμιαῖα λεπτὰ, ἐφ' ὧν σκιάδια ὅμοια ἀνήθῳ, ἄνθη δὲ λευκά, ῥίζα

Aridum acetabuli menſura potum in aqua mulſa, atros humores per aluum extrahit: méſes ciet, & tuſsi cum melle linctum medetur: ad pruriginem, pſoras, regiúmque morbũ, decocti ius in balneis ꝑdeſt. Succus virentis tonſillas, vuam, & oris vlcera ſanat, & per nares, ex oleo irino infuſum, trahit: auriũ dolores cum lacte mulcet, Cõficitur ex eo, & cepis & rhois frutice quo ad obſonia vtuntur: vomitorium medicamẽtum, his omnibus in cupreo vaſe per dies bis vicenos inſolatis, dum caniculæ ſydus flagrat. Herbæ autẽ ſubſtratu ſerpentes fugantur.

Ouitis. Cap. XXXIII.

QVÆ ouitis appellatur, candidiore eſt folio, & hyſſopo ſimilior. Semen veluti coniunctos corymbos habet. Vis ei origani Heraclei, ſed multò inefficacior.

Origanum ſylueſtre. Cap. XXXIIII.

Sylueſtre origanum, aliqui panaces Heraclion, alij cunilam vocant, ex quibus eſt Nicander Colophonius. Foliis eſt origani, ramis tenuibus, dodrãtem altis, in quibus vmbellæ anethi inſunt, flores candidi: radix

radix tenuis, superuacua. Peculiariter pcussis à serpente, folia & flores ex vino poti auxiliãt.

ῥίζα λεπτὴ ἄχρηστος. ἰδίως δὲ βοηθεῖ θηριοδήκτοις τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη σὺν οἴνῳ πινόμενα.

Tragoriganum. Cap. XXXV.

Περὶ Τραγοριγάνου. Κεφ. λέ.

Tragoriganũ tenuis frutex, est, syluestri serpillo aut origano similis, folio & ramulis. Quibusdam in locis lætius virentiúsque inuenitur, & latiorib⁹ foliis, satis glutinosum. Alterũ exilibus surculis, ac tenuib⁹ foliis, qđ aliqui prasiũ vocauere. Optimũ est Cilicium, & Cretése, & Smyrneum, & in Chio Chooq; pueniens. Omnia excalfaciũt, vrinã cient, aluo accõmodantur, decocto poto bilem deiiciũt, lienosis ex aceto bibere prodest, cõtra pota ixię venena in vino bibuntur, menses trahunt: peripneumonicis, tussiẽtib⁹, ex melle in eclegmate dantur. Grata ac mitis eorũ potio est: quare cibum fastidientibus & stomacho acida ructãti, imbecillóque traditur. Item si à maritima iactatione nausea, & æstus præcordiorũ excitetur: tumores verò cum polenta illita discutiunt.

Τραγορίγανος θαμνίσκος ἐστὶν, ὀριγάνῳ ἢ ἑρπύλλῳ ἀγρίῳ ὅμοιος, τὰ φύλλα καὶ τὰ κλωνία· ἡ μὲν τις εὑρίσκεται κατὰ τόπους εὐερνεστέρα, καὶ πλατύφυλλος, κολλώδης ἱκανῶς. ἡ δέ τις λεπτόκαρφος καὶ λεπτόφυλλος, ἣν καὶ πράσιον ἔνιοι καλοῦσιν. ἀρίστη δὲ ἡ κιλίκιος, καὶ ἡ ἐν κῷ καὶ χίῳ καὶ σμύρνῃ καὶ κρήτῃ. θερμαντικαὶ δὲ πᾶσαι καὶ οὐρητικαὶ καὶ εὐκοίλιοι, πινομένου τοῦ ἀφεψήματος. ὑποβιβάζουσι γὰρ τὰ χολώδη, εὔθετοι καὶ σπληνικοῖς πινόμεναι μετ᾽ ὄξους, καὶ τοῖς ἰξίαν πεπωκόσι μετ᾽ οἴνῳ, καὶ ἔμμηνα δὲ ἄγουσι· βηξί τε καὶ περιπνευμονίαις, σὺν μέλιτι ἐν ἐκλεικτῷ δίδοται. ἔστι δὲ καὶ τὸ πόσημα ἐπιεικές· ὅθεν τοῖς ἀσώδεσι καὶ κακοστομάχοις καὶ ὀξυορεγμιῶσι δίδοται· καὶ ἐφ᾽ ὧν ἀλυσμὸς καὶ ναυτία καὶ θέρμη ὑποχονδρίων παρακολουθεῖ· διαφορεῖ δὲ καὶ οἰδήματα καταπλασθεῖσα μετὰ ἀλφίτων.

Pulegium. Cap. XXXVI.

Περὶ Γλήχωνος. Κεφ. λϛ´.

Pulegiũ herba vulgaris notitię. Extenuat, calfacit, decoquit: menstrua, secundas ac partus eiicit:

Γλήχων πόα γνώριμος, λεπτυντικὴ, θερμαντικὴ, πεπτική. ποθεῖσα δὲ ἔμμηνα καὶ δεύτερα καὶ ἔμβρυα ἄγει.

ἄγει· ἀνάγει δὲ καὶ τὰ ἐκ πνεύμονος μετὰ ἀλόης καὶ μέλιτος ποθεῖσα, καὶ σπωμένοις βοηθεῖ· ναυσίας τε καὶ δηγμοὺς στομάχου μετὰ ὀξυκράτου ποθεῖσα παραμυθεῖται· ἄγει δὲ καὶ κατὰ κοιλίαν μέλανα. βοηθεῖ δὲ καὶ θηριοδήκτοις πινομένη μετ᾽ οἴνου. λιποθυμοῦντάς τε ἀνακτᾶται σὺν ὄξει τῇ ῥινὶ προσφερομένη· κρατύνει δὲ καὶ οὖλα ξηρὰ λεῖα κεκαυμένη, ἐπιπλασθεῖσα δὲ πραΰνει πᾶσαν φλεγμονὴν σὺν ἀλφίτῳ, καθ᾽ ἑαυτὴν δὲ ποδαγρικοῖς ἁρμόζει, ἄχρι φοινίξεως τῆς ἐπιφανείας· σὺν κηρωτῇ δὲ ἰόνθους σβέννυσιν, ὠφελεῖ δὲ καὶ σπληνικοὺς μεθ᾽ ἁλὸς καταπλασσομένη. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς κνησμοὺς λουομένων παύει, καὶ εἰς ἐγκάθισμα, καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις καὶ σκληρίας καὶ ἀποστροφὰς ὑστέρας ἁρμόζει. καλοῦσι δέ τινες αὐτὴν βλήχωνα, ἐπειδὴ τὰ γευσάμενα κατὰ τὴν ἄνθησιν τῶν ποιμνίων, βληχῆς ὑποπίμπλανται.

Περὶ Δικτάμνου. Κεφ. λζ.

Δίκταμνος ἣν καλοῦσί τινες γλήχωνα ἀγρίαν. ποία ἐστὶ κρητική, δριμεῖα, λεία, ὁμοία γλήχωνι, μείζω δὲ καὶ γναφαλώδη τὰ φύλλα ἔχει, καὶ ἐριώδη τινὰ ἐπίφυσιν. οὔτε δὲ ἄνθος οὔτε καρπὸν φέρει. ποιεῖ δὲ πάντα ὅσα καὶ ἡ ἥμερος γλήχων, ἐνεργέστερον

eiicit: pulmonis vitia ex melle & aloë potum extrahit, & conuulsis auxiliatur: nauseas stomachíque intercisiones, ex posca permulcet: atram bilem per aluum exigit. Bibitur in vino vtilissimè contra serpentium morsus. Defectos animo recreat, cum aceto naribus obiectum: gingiuas arefacti cinere corroborat, illitum cum polenta inflammationes omneis sedat, podagris per se subuenit, impositum vsq; dum rubescat locus: cum cærato varos extinguit, lienosis cum sale vtiliter illinitur: decoctum eius ablutas prurigines mitigat, conuersas vuluas corrigit, contra inflationes duririásque vuluæ, in desessione couenienter adiicitur. Vocát aliqui blechona, quoniam dum floret gustatum à pecoribus, balatum cõcitat.

Dictamnũ. Cap. XXXVII.

Dictamnum aliquibus syluestre pulegiũ vocatur. Cretensis herba est, acris, leuis, pulegio similis, sed maioribus foliis, quæ tomento quodam spissáque lanugine pubescunt. Florẽ nullũ aut semen profert. Præstat omnia quæ satiuum pulegium, sed

ſed efficacius multò: nam non potum modò, ſed appoſitum quoque aut ſuffitum, defunctos partus eiicit. Produnt in Creta capras ſagittis percuſſas, huius herbæ paſtu, eas excutere. Purgandi vim habet ſuccus illitus, aut cum polenta tritus. Herba impactos pedibus reliquóve corpori aculeos, illitu refigit. Ad lienis dolorem efficax habetur; ſiquidem ipſum imminuit. Metunt æſtate & autumno. Radix eius guſtu calfacit, partus accelerat. Succus cum vino potus, cótra ſerpentium morſus præſidio eſt. Tanta herbæ facultas eſt, vt olfacta abigat beſtias, quæ venenato ictu ſæuiant, appenſáque contactu exanimet. Vulneribus ferro illatis, & venenatis morſibus, infuſus ſuccus præſentaneo eſt remedio, ſi etiam ab inſtillatione ſtatim in potu aſſumatur.

Pſeudodictamnum.

Cap. XXXVIII.

Quod pſeudodictamnum vocant, multis in terris naſcitur, antè dicto ſimile, ſed minus quàm illud acre. Eoſdem effectus præbet, ſed inefficacius multò.

ἐνεργέστερον δὲ πολλῷ· οὐ μόνον γὰρ πινομένη ἀλλὰ καὶ προστιθεμένη καὶ ὑποθυμιωμένη, τὰ τεθνηκότα ἔμβρυα ἐκτινάσσει. φασὶ δὲ καὶ τὰς αἶγας ἐν Κρήτῃ* τοξευθείσας καὶ νεμηθείσας τὴν πόαν ἐκβάλλειν τὰ τοξεύματα. ἔχει δὲ καὶ καθαρτικὴν δύναμιν ὁ χυλὸς αὐτῆς, καταχριόμενος ἢ τριβόμενος μετ' ἀλφίτων. καταπλασσομένη δὲ ἡ βοτάνη τοὺς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ἢ τοῦ λοιποῦ σώματος θεραπεύει σκόλοπας. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς πόνον σπληνός, μειοῖ γὰρ αὐτόν. καρπίζουσι δὲ αὐτὴν ἐν θέρει καὶ φθινοπώρῳ. ἡ δὲ ῥίζα αὐτῆς γευομένους θερμαίνει, ἔστι δὲ καὶ ὠκυτόκιον. βοηθεῖ δὲ καὶ θηριοδήκτοις ὁ χυλὸς αὐτῆς μετ' οἴνου πινόμενος. τοιαύτη δὲ τῆς βοτάνης ἡ δύναμις, ὡς καὶ ὀσφραινομένη διώκειν, καὶ προσαπτομένη ἀναιρεῖν τὰ ἰοβόλα θηρία. τὸ δὲ αὐτῆς χύλισμα ἐπιχεόμενον πληγῇ σιδήρου ἢ ἰοβόλου δήγματι, καὶ πρὸς τῷ ἐπιχυθῆναι καὶ λαμβανόμενον πόσει, εὐθέως ὑγιάζει.

Περὶ Ψευδοδικτάμνου.

Κεφ. λη΄.

Τὸ δὲ ψευδοδίκταμνον καλούμενον, φύεται ἐν πολλοῖς τόποις, ἐμφερὲς δὲ τῷ πρὸ αὐτοῦ, ἔλαττον δὲ δριμύ. ποιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ τῷ δικτάμνῳ οὐχ ὁμοίως ἐνεργοῦν.

Περὶ τοῦ ἀπὸ κρήτης δικτάμνου. Κεφ. λθ.

Φέρεται δὲ καὶ ἀπὸ κρήτης ἕτερον εἶδος δικτάμνου, φύλλοις ἐοικὸς σισυμβρίου, κλωσὶ δὲ μείζον· ἐφ' ὧν ἄνθος ὀριγάνῳ ἀγρίῳ ἐοικὸς, μέλαν, μαλακόν· ὀσμὴ δὲ τῶν φύλλων μεταξὺ σισυμβρίου, καὶ ἐλελισφάκου, ἡδίστη. ποιεῖ δὲ πρὸς ὅσα καὶ ἡ πρὸ αὐτοῦ, ἧσσον πληκτικὴ ὑπάρχουσα. μίγνυται δὲ καὶ ἐμπλάστροις καὶ θηριακοῖς.

Περὶ Ἐλελισφάκου. Κεφ. μ'.

Ἐλελίσφακον, οἱ δὲ ἐλαφόβοσκον, οἱ δὲ σφάγνον, θάμνος ἐστὶν ἐπιμήκης, πολύκλονος, ῥάβδους τετραγώνους καὶ ὑπολεύκους ἔχων, φύλλα δὲ μηλέᾳ κυδωνίᾳ ἐοικότα, ἐπιμηκέστερα μέντοι καὶ τραχύτερα. *καὶ παχύτερα λεληθότως ὥσπερ τὰ ἀνάτριπτα τῶν ἱματίων δασέα, ὑπόλευκα, σφοδρῶς εὐώδη, βρωμώδη· καρπὸν δὲ ἐπ' ἄκρων τῶν καυλῶν ὥσπερ ὁρμίνου ἀγρίου ἔχει. φύεται δὲ ἐν τραχέσι χωρίοις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ἀφέψημα τῶν φύλλων καὶ τῶν κλάδων οὖρα ἄγειν ποτιζόμενον, καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα κατασπᾶν, καὶ τρυγόνος πληγαῖς ἀρήγειν. μελαίνει δὲ καὶ τρίχας, καὶ τραυματικὸν, καὶ ἴσχαιμος, καὶ ἀποκαθαρτικὴ τῶν θηριωδῶν ἐστιν ἑλκῶν. παύει δὲ σὺν οἴνῳ τὸ ἀφέψημα τῶν φύλλων καὶ τῶν κλάδων αὐτῶν προσκλυζόμενον, τοὺς περὶ τὰ αἰδοῖα κνησμούς.

Περὶ

Dictamnum creticum. Cap. XXXIX.

Defertur á Creta alterum dictamni genus, foliis sisymbrij, ramis maiorib9: in qbus flores syluestris origani, nigri, molles: odor foliorũ inter sisymbrium & saluiam iucundissimus. Efficax ad eadem, sed minus nares ferit. Miscet emplastris & medicaminibus quæ aduersus serpentium iniurias configuntur, theriaca vocant.

Saluia. Cap. XL.

Saluia siue elelisphacon, frutex est ramosus, longus, virgas habens quadrangulas, & cauas: folia mali cotonei effigie, sed longiora, asperiora, crassiora, & quę sensim attritarum quasi vestium scabritiem referant, hirsuta, subalbida, perquàm iucundo odore, sed graui: semen summis in caulibus syluestri hormino simile gerit. In asperis nascitur. Menses cit & vrinas, decoctum foliorum ramorúmque potus, & partus extrahit, & pastinacæ marinæ ictibus auxiliatur. Capillos denigrat, vulnerum sanguinem cohibet, tetra vlcera purgat: testium pruritus sedát rami foliáque, si decocto eorum foueantur.

Métha.

Mentha. Cap. XLI.

Mentha, cognita herba est. Calfaciendi, adstringendi, atque exiccandi vim habet. Sistit sanguinem, poto ex aceto succo: tineas in ventre teretes enecat, venerem stimulat, singultus, vomitiones, colerásque sedant terni ramuli cum acidi granati succo poti. Suppurationes discutit, si cú polenta illinatur. Imposita fronti, capitis dolores mulcet: mámas si tendantur, aut lacte turgeant, cópescit: cum sale canum morsibus illinitur: aurium dolorib⁹ cum aqua mulsa subuenit: vuluæ ante coitum admota, conceptioni resistit: linguæ scabritié confricta læuigat: coire lac, densariq; in caseú nó patitur, si folia potionib⁹ lactis immergátur. In summa, stomacho vtilis est, & in condimentis peculiarem gratiam habet.

Menthastrum.

Cap. XLII.

Syluestris métha, Latini méthastrú vocát, hirsutiore est folio, & prorsus maiore, q̄ sisymbrij, odore magis viroso. quare minus ad sanorú vsus expetit.

Calamintha. Cap. XLIII.

EX calaminthæ generibus quædam montibus familiaris, folia

Περὶ Ἡδυόσμου ἡμέρου. Κεφ. μα΄.

Ἡδύοσμος, οἱ δὲ, μίνθην, γνώριμον βοτάνιον. δύναμιν ἔχον θερμαντικὴν, συπτικὴν, ξηραντικήν· ὅθεν αἷμα ἵστησι πινόμενος ὁ χυλὸς αὐτοῦ μετ᾽ ὄξους· καὶ ἕλμινθας κτείνει στρογγύλας, ἀφροδίσια τε ἐρεθίζει, καὶ λυγμοὺς, καὶ ἐμέτους, καὶ χολέραν παύει δύο ἢ τρία κλωνάρια σὺν ῥοᾶς ὀξείας χυλῷ ποθέντα. διαφορεῖ δὲ καὶ ἀποστήματα μετὰ ἀλφίτου καταπλασθέν. καὶ κεφαλαλγίας παρηγορεῖ ἐπιτεθὲν τῷ μετώπῳ· μαστῶν τε περίτασιν καὶ σπάργωσιν πραΰνει· σὺν ἁλὶ δὲ τοῖς κυνοδήκτοις κατάπλασμα. ὠταλγίαις δὲ ὁ χυλὸς σὺν μελικράτῳ ἀρήγει· γυναιξὶ δὲ πρὸ τοῦ πλησιάζειν προστιθέμενον, ἀσυλληψίαν ἐργάζεται· γλῶσσάν τε τραχεῖαν παρατριβόμενον λεαίνει· καὶ γάλα ἀτύρωτον φυλάσσει ἐναποκλυσθέντων αὐτῷ τῶν φύλλων. καὶ καθόλου ἐστὶν εὐστόμαχον καὶ ἀρτυματῶδες.

Περὶ Ἡδυόσμου ἀγρίου.

Κεφ. μβ΄.

*Τὸ δὲ ἄγριον ἡδύοσμον γίνεται δασύτερον τοῖς φύλλοις, καὶ πάντῃ μεῖζον σισυμβρίου, ἐν ὀσμῇ δὲ βρωμωδέστερον, καὶ ἧττον εἰς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν εὔθετον.

Περὶ Καλαμίνθης. Κεφ. μγ΄.

Καλαμίνθη, ἡ μέν τις ὀρεινοτέρα ἐστὶν, ἔχει δὲ φύλλα ὅμοια ὠκίμῳ ὑπόλευκα

ὑπόλευκα, κλωνία δὲ καὶ κάρφη γεγωνιωμένα, ἄνθος πορφυροῦν. Η δέ τις γλήχωνι ἔοικε, μείζων δέ· ὅθεν τινὲς ἀγρίαν αὐτὴν γλήχωνα ἐκάλεσαν, διότι τῇ ὀσμῇ παρέοικε, ταύτην ῥωμαῖοι νεπέταν καλοῦσιν. Η δὲ τρίτη ἔοικεν ἡδυόσμῳ ἀγρίῳ. ἐπιμηκεστέρα τοῖς φύλλοις, καυλῷ καὶ κλάδῳ μείζων τῶν προειρημένων, καὶ ἥττων ἐνεργής. Πασῶν δὲ τὰ φύλλα γευομένων, πυρωτικὰ ἰσχυρῶς καὶ δριμέα· ῥίζα ἄχρηστος. φύεται δὲ ἐν πεδίοις καὶ ἐν τραχέσι τόποις καὶ καθύγροις. πινομένη δὲ καὶ καταπλασσομένη, ἀρήγει ἑρπετοδήκτοις. ἄγει δὲ καὶ οὖρα τὸ ἀφέψημα πινόμενον· βοηθεῖ δὲ καὶ ῥήγμασι, σπάσμασιν, ὀρθοπνοίαις, στρόφοις, χολέρᾳ, καὶ ῥίγει· καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα προπινομένη ποιεῖ σὺν οἴνῳ, καὶ ἴκτερον ἀποκαθαίρει· ἕλμινθάς τε κτείνει καὶ ἀσκαρίδας σὺν ἁλσὶ καὶ μέλιτι πινομένη· ἑφθή τε καὶ ὠμὴ τετριμμένη. ὠφελεῖ καὶ ἐλεφαντιῶντας βρωθεῖσα, ἐπιπινομένου ὀῤῥοῦ γάλακτος. φθείρει δὲ καὶ ἔμβρυα, καὶ ἔμμηνα ἄγει τὰ φύλλα λεῖα ἐν προσθέτῳ. θυμιαθέντα δὲ ἑρπετὰ διώκει καὶ ὑποστρωννύμενα· λευκαίνει τε τὰς μελαίνας οὐλὰς ἑψηθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ καταπλασθεῖσα, καθαίρει καὶ ὑπώπια. ἰσχιαδικοῖς τε ἐπιτίθεται

folia ocimi habés, incana, surculos, & caules angulosos, purpureum florem. Altera pulegio similis est, sed maior: quam syluestre pulegium ideo appellarút, quòd odore ipsum æmuletur: nepetam Latini vocitát. Tertia méthastro cognata est, foliis oblongioribus, caule & ramis maioribus, quàm superiora, sed viribus inefficacior. Omnium folia gustu impense feruentia, & acria: radix superuacua. Nascitur in campestribus, asperis, & aquosis. Potu aut illito demorsis à serpente opitulatur. Decoctum potu menses, & vrinas expellit: ruptis, cóuulsis, orthopnœæ, torminibus, choleris, horroribúsque auxiliatur: regium morbum expurgat: præsumpta in vino venenis resistit: tineas cæteráque interaneorũ animalia, cum sale & melle pota, enecat: nec secus cocta crudáve, si teratur. Elephanticos esitata adiuuat, si postea serũ lactis ebibatur. Folia detrita si in vellere subiiciátur, méses extrahunt, & partus enecát. Accensa aut substrata, serpentes fugant: nigris cicatricibus candorem reddunt: in vino cocta, & illita, & sugillata tollunt. Calamintha ischiadicis imponitur,

imponitur, vt ex alto humores euocet, summam cutem exurens. Vermes necat, succus auribus instillatus.

Thymum. Cap. XLIIII.

Thymum ab omnibus cognoscitur, surculosus frutex, exilibus foliis multis & angustis circundatus: capitulis in cacumine, flore purpurascente refertis. Gracili solo, & petroso ꝓuenit. Vim habet hác, vt cum sale, & aceto potum, pituitam per aluum detrahat. Decocti ius prodest orthopnoicis, & anhelatoribus: tineas ventris exigit: menses, partus, & secundas pellit: vrinas ciet: cum melle in eclegmate, faciles facit excreationes: recentes tumores discutit, cum aceto illitum: concretum sanguinem dissoluit: verrucas thymi colorem reddentes, pensilésque tollit, ischiadicis cum vino, & polenta impositũ subuenit: hebetibus oculis in cibo prodest. Perquàm vtile pro condimento, duntaxat ad vsus eorum, qui rectè valent.

Satureia. Cap. XLV.

SATVREIA triuialis notitiæ est: gignitur in asperis locis, & tenui solo, thymo similis, minor tamen, & tenerior: defert

ἐπιτίθεται εἰς μετασύγκρισιν, ἐπικαίουσα τὴν ἐπιφάνειαν. καὶ σκώληκας τοὺς ἐν ὠσὶ κτείνει ὁ χυλὸς ἐνσταζόμενος.

Περὶ Θύμου. Κεφ. μδ.

Θύμος γινώσκεται ὑπὸ πάντων θαμνίσκιον φρυγανῶδες, φύλλοις πολλοῖς καὶ στενοῖς περιειλημμένον· ἔχον ἐπ' ἄκρου κεφάλια ἀνθῶν πορφυρίζοντα. μάλιστα δὲ φύεται ἐν πετρώδεσι καὶ λεπτογείοις τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει πινόμενον μετὰ ἁλῶν καὶ ὄξους, ἄγειν φλεγματώδη κατὰ κοιλίαν. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ μετὰ μέλιτος ὀρθοπνοϊκοῖς καὶ ἀσθματικοῖς βοηθεῖ· ἕλμινθάς τε ἐξάγει καὶ ἔμμηνα, καὶ ἔμβρυα, καὶ δεύτερα· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικόν· μιγὲν δὲ μέλιτι καὶ ἐκλειχθὲν, εὐανάγωγα τὰ ἐκ θώρακος ποιεῖ· διαφορεῖ δὲ οἰδήματα πρόσφατα καταπλασθὲν μετ' ὄξους· αἵματος θρόμβους διαλύει, καὶ θυμίους καὶ ἀκροχορδόνας αἴρει· καὶ ἰσχιαδικοῖς μετ' οἴνου καὶ ἀλφίτων ἐπιτεθὲν ἁρμόζει· ἀμβλυωπούσας ἐσθιόμενον σὺν τροφῇ ὠφελεῖ· εὔχρηστον δὲ καὶ πρὸς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν ἀντὶ ἀρτύματος.

Περὶ Θύμβρας. Κεφ. με.

Θύμβρα, καὶ αὐτὴ γνώριμος· γινωμένη ἐν λεπτογείοις, καὶ τραχέσι τόποις, ὁμοία θύμῳ, ἐλάσσων μέντοι καὶ ἁπαλωτέρα, φέρουσα

φέρουσα στάχυν ἀνθοῦς μεστόν, ἔγχλωρον. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῷ θύμῳ ὁμοίως λαμβανομένη. καὶ πρὸς τὴν ἐν ὑγιείᾳ χρῆσιν εὔθετεῖ. γίνεται δὲ καὶ σπαρτὴ θύμβρα, κατὰ πάντα τῆς ἀγρίας ἐλάσσων, εὐχρηστοτέρα δὲ πρὸς βρῶσιν διὰ τὸ μὴ ἐπιτετάσθαι τὴν δριμύτητα.

Περὶ Ἑρπύλλου. Κεφ. μς΄.

Ἕρπυλλος ὁ μέν τίς ἐστι κηπευτός, σαμψυχίζων τῇ ὀσμῇ· καὶ στεφανωματικός, ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τοῦ ἕρπειν τε καὶ ὅ,τι ἂν αὐτοῦ μέρος θίγῃ τῆς γῆς ῥιζοβολεῖν. ἔχει δὲ φύλλα καὶ κλωνία ὀριγάνῳ ἐμφερῆ, πλὴν λευκότερα· ἀπὸ δὲ αἱμασιῶν καθιέμενος, εὐαυξέστερος γίνεται. Ὁ δέ τίς ἐστιν ἄγριος, ὃς καὶ ζυγὶς καλεῖται. οὐχ ἕρπων, ἀλλ' ὀρθὸς κλωνία ἀνιεὶς λεπτὰ φρυγανώδη, φύλλων πλέα ὁμοίων πηγάνῳ, ὑπόστενα δέ ἐστι καὶ ἐπιμηκέστερα, καὶ σκληρότερα· ἄνθη γευομένῳ δριμέα, ὀσμὴ ἡδεῖα· ῥίζα ἄχρηστος. φύεται ἐν πέτραις ἐνεργέστερος καὶ θερμαντικώτερος τοῦ κηπευτοῦ ὑπάρχων, καὶ πρὸς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν ἐπιτηδειότερος. ἔμμηνα γὰρ ἄγει καὶ οὖρα κινεῖ πινόμενος· ὠφελεῖ στρόφους, ῥήγματα, σπάσματα, ἥπατος φλεγμονὰς καὶ πρὸς ἑρπετὰ πινόμενός τε καὶ καταπλασσόμενος· κεφαλῆς τε ὀδύνην παραμυθεῖται ἑψηθεὶς

ῥοδίνῳ

defert ſpicam florum plenam, coloris herbacei. Eadē poteſt quæ thymum, ſi modo cōſimili ſumptitetur. Aptus ſanis vſus. Eſt etiamnum quædam ſatiua, ſylueſtri prorſus minor, q̄ propter mitiorem acrimoniā, cōmodius in cibos recepta eſt.

Serpillum. Cap. XLVI.

Serpillum duorum generum eſt: Hortenſe odore ſampſuchum imitatur, atque in coronas addi ſolet, cui à ſerpendo nomē inditum eſt: quoniam ſi qua eius particula terram attingat, inibi radices demittet. Folia & ramulos origani habet, ſed candidiores: in maceriis multò procerius aſſurgit. Sylueſtre, zygis appellatū, non ſerpit, ſed in altitudinem increſcit, ramulos ædēs tenues, ſurculoſos, foliis refertos lōgioribus quàm rutæ, & durioribus, anguſtis: flores iucundè olent, guſtāti acres: radicis nullus vſus. Naſcit in petris, ſatiuo efficacius, atque magis excalfaciens, & ad medēdi vſum aptius. Mēſes trahit, vrinam potu ciet torminibus, ruptis, vulſis, & iocineris inflāmationibus, auxiliatur, & aduerſus ſerpētes potu illitúve: capitis dolores mulcet coctum, abiecto roſaceo,

& madefactū in aceto: maximè vero phreniticis, & lethargicis conuenit. Cruentos vomitus sedat succus, drachmis quatuor ex aceto potus.

Sampsuchū. Cap. XLVII.

Sampsuchum in Cypro, & Cyziceno laudatissimum: secundum sibi locum vendicauit Ægyptium. Amaracū gens Sicula, & Cyzicena appellat. Herba est ramosa, per terram repens, foliis eius calaminthe, quæ tenui folio constat, hirsutis, & rotundis, suauissimū odorem spirat, ideo coronis inseritur. Vis eius excalfaciens. Succus decocti potus, cōuenit incipientibus hydropicis, & iis quos vrinæ difficultas, aut tormina excruciant. Illita ex melle arida folia, sugillata tollunt: menses subdita in pesso trahūt: contra scorpionis ictum ex aceto, & sale illinuntur: luxatis tumoribúsque, cerato excepta imponuntur: aduersus oculorum inflammationes, tumorésque cum polline polentæ illini prodest. Acopis malagmatísque, calfaciendi gratia, commiscetur.

Melilotos, siue sertula Cāpana. Cap. XLVIII.

Sertula Cāpana laudatissima in

ῥοδίνου μιγέντος αὐτῷ, σὺν ὄξει καὶ καταβραχεὶς· μάλιστα δὲ ἐπὶ ληθάργου καὶ φρενίτιδος ἁρμόζει. παύει δὲ καὶ ἔμετον αἵματος < δ´. πλῆθος μετ᾽ ὄξους ποθεὶς ὁ χυλὸς αὐτοῦ.

*Περὶ Σαμψύχου. Κεφ. μζ´.

Σάμψυχον κράτιστον τὸ κυζικηνὸν καὶ κύπριον· δευτερεύει δὲ τούτου τὸ αἰγύπτιον. καλεῖται δὲ ὑπὸ κυζικηνῶν καὶ τῶν ἐν σικελίᾳ ἀμάρακον. πόα δέ ἐστι πολύκλωνος, ἕρπουσα ἐπὶ τῆς γῆς. φύλλα δασέα καὶ περιφερῆ ἔχουσα, ὅμοια τῆς λεπτοφύλλου καλαμίνθης, σφόδρα εὐώδης, καὶ θερμαντική, πλεκομένη καὶ εἰς στεφάνους. Ἁρμόζει δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς πινόμενον ἐπὶ ἀρχομένων ὑδρωπικῶν, καὶ δυσουρούντων καὶ στροφουμένων. ξηρὰ δὲ τὰ φύλλα ἐπιπλασθέντα μετὰ μέλιτος, αἴρει ὑπώπια· καὶ ἔμμηνα ἄγει ἐν προσθέτῳ· πρὸς δὲ σκορπίου πληγὴν μετὰ ἁλῶν καὶ ὄξους καταπλάσσεται· πρὸς δὲ στρέμματα μετὰ κηρωτῆς ἀναληφθέντα ἐπιτίθεται· καὶ πρὸς οἰδήματα ὁμοίως ἀναληφθέντα κηρωτῇ, καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καταπλάσσεται μετὰ παιπάλης ἀλφίτου. μίγνυται δὲ καὶ ἀκόποις καὶ μαλάγμασι πρὸς τὸ θερμαίνειν.

Περὶ Μελιλώτου. Κεφ. μη´.

ΜΕΛΙΛΩΤΟΣ κράτιστος, ὁ ἀττικὸς

ὁ ἀττικὸς καὶ ὁ ἐν κυζίκῳ, καὶ ὁ ἐν χαλκηδόνι γεννώμενος· κροκίζων καὶ εὐώδης. φύεται δὲ καὶ ἐν καμπανίᾳ περὶ νῶλαν, μηλίζων. καὶ ἄτονος κατὰ τὴν εὐωδίαν. Δύναμιν δὲ ἔχει συπτικὴν, μαλακτικὴν, πάσης φλεγμονῆς, μάλιστα δὲ τῆς περὶ ὀφθαλμοὺς καὶ μήτραν καὶ δακτύλιον καὶ διδύμοις μετὰ γλυκέος ἑψηθεὶς καὶ καταπλασθείς· ἐνίοτε δὲ καὶ ὠοῦ λεκύθου ὀπτῆς παραμιγείσης, ἢ τηλίνου ἀλεύρου, ἢ λινοσπέρμου, ἢ γύρεως ἢ κωδιῶν, ἢ σέρεως. θεραπεύει καὶ μελικηρίδας προσφάτους καθ᾽ ἑαυτὸν ἐν ὕδατι, καὶ ἀχῶρας σὺν γῇ χίᾳ καὶ οἴνῳ ἢ κηκίδι καταχριόμενος. ἀλγήματά τε στομάχου μετ᾽ οἴνου ἑφθὸς καὶ ὠμὸς σύν τινι τῶν προειρημένων· καὶ ὠταλγίας παύει σὺν γλυκεῖ ὠμὸς χυλισθεὶς καὶ ἐνσταζόμενος· καὶ κεφαλαλγίαν πραΰνει ἐμβρεχόμενος μετ᾽ ὄξους καὶ ῥοδίνου.

in Attica, & Cyzico, & Chalcedone nata: cuius color vicinus est croco, boni odoris. Nascitur & in Cāpania circa Nolam, colore in luteum languescente, odore infirmo. Vim habet adstrictoriam, inflāmationem omnē emollit, præsertim: quæ in oculis, vulua, sede aut testibus erumpat, si ex passo cocta illinatur: interdū autē addito oui luteo assato, aut fœnigræci farina, lini semine, aut polline, aut capitulis papaueris, intybóve. Recētes melicéridas per se cū aqua, & vlcera manantia in capite, illita cum creta Chia, vino aut galla sanat. Stomachi dolores, & cruda, & cocta cū aliquo ex antè dictis leuat: doloribꝰ auriū mitigādis cruda ex passo instillat: in aceto aut rosaceo madefacta, capitis dolorem lenit.

Περὶ Μάρου. Κεφ. μθʹ.

Μάρον, ἢ ὑσόβειον, πόα γνώριμος, φρυγανώδης, ὁμοία τῷ ἄνθει ὀριγάνῳ, τὰ μέντοι φύλλα τούτου λευκότερα πολλῷ καὶ τὸ ἄνθος εὐωδέστερον. Ἔχει δὲ δύναμιν ὁμοίαν σισυμβρίῳ, ὑποστύφον καὶ θερμαῖνον ἠρέμα· ὅθεν νομάς τε ἵστησι καταπλασσόμενον, καὶ εἰς τὰ θερμὰ τῶν συγχρισμάτων μίγνυται. γεννᾶται δὲ καὶ κατὰ μαγνησίαν καὶ τράλλεις πλεῖστον.

Περὶ

Marum. Cap. XLIX.

Marum herba cognita vulgò, surculosa, flore origani, foliis multò candidioribus, flore odoratiore. Vim habet, sisymbrio cōsimilē. Substringit enī, & modicè calfacit: qua de causa illitu serpētia vlcera sistit, & in calidas illitiones additur. Iuxta magnesiam, & Tralleis copiosissima gignitur.

Acinos. Cap. L.

Acinos aut aconos à Græcis dicit̃, tenui siccoq; ramulo herba, ocimo similis, odorata, sed hirsutior: qua coronæ factitãt, à nonnullis olitoribus colitur. Menses & aluũ pota sistit. Illita panos ignemq; sacrum sanat.

Baccharis. Cap. LI.

Baccharis herba fructicosa, q̃ in coronas additur: cuius folia aspera sunt, media violę & verbasci magnitudine: caulis angulosus, cubiti altitudinem petẽs, aliquantulũ asper, nõ sine appẽdicibus adnatis: flore purpureo, subalbicante, odorato: radicib⁹ veratro nigro similibus, quib⁹ odor inest cinnamomo ꝓximus. Asperũ squalidũq; solũ amat. Radix ĩ aqua decocta ruptis, vulsis, ex alto ꝑcipitatis, spirãdi difficultati, salutaris. Itẽ diuturnæ tussi, & vrinæ difficili: mẽses pellit: cõtra serpentiũ morsus vtilissimè dat̃ in vino. Recẽs radix apposita, partũ extrahit: puerperis eius decoctũ in defessionib⁹ ꝓdest: in diapasmata vtiliter inseritur, iucundi odoris gratia. Folia, vtpote quę adstringãt, capitis dolorib⁹ illitu prosunt: oculorum inflãmationibus, mammis tumẽtibus à partu, ægilopiis incipientibus, ignibúsq;

Περὶ Ἀκίνου. Κεφ. ν.

Ἄκινος, ἢ ἄκονος, πόα ἐστὶ λεπτόκαυλος, στεφανωματική, παραπλησία ὠκίμῳ, δασυτέρα δὲ καὶ εὐώδης. παρ' ἐνίοις δὲ καὶ κηπεύεται. ἵστησι δὲ κοιλίαν καὶ ἔμμηνα πινομένη· φύγεθλά τε καὶ ἐρυσιπέλατα καταπλασσομένη ἰᾶται.

Περὶ Βακχάρεως. Κεφ. να.

Βάκχαρις βοτάνη ἐστὶν* εὐώδης καὶ στεφανωματική· ἧς τὰ φύλλα τραχέα, μέγεθος ἔχοντα μεταξὺ ἴου καὶ φλόμου· καυλὸς δὲ γωνιώδης, πήχεως τὸ ὕψος, ὑπότραχυς, ἔχων παραφυάδας· ἄνθη δὲ ἐμπόρφυρα, ὑπόλευκα, εὐώδη· ῥίζαι δὲ ὅμοιαι ταῖς τοῦ μέλανος ἐλλεβόρου, ἐοικυῖαι τῇ ὀσμῇ κινναμώμῳ. φιλεῖ δὲ τραχέα χωρία καὶ ἔνικμα. Ταύτης ἡ ῥίζα ἑψηθεῖσα ἐν ὕδατι, βοηθεῖ σπάσμασι, ῥήγμασι, πτώμασι, δυσπνοίαις, βηχὶ χρονίᾳ, δυσουρίᾳ· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα· καὶ θηριοδήκτοις χρησίμως σὺν οἴνῳ δίδοται. προστεθεῖσα δὲ μία τῶν ἁπαλῶν ῥιζῶν, ἕλκει ἔμβρυα· ταῖς* λεχοῖς εἰς ἐγκάθισμα τὸ ἀφέψημα αὐτῆς ἁρμόζει· καὶ εἰς διαπάσματα χρησιμεύει, ἱκανὴν ἔχουσα τὴν εὐωδίαν. τὰ δὲ φύλλα στυπτικὰ ὄντα καταπλασσόμενα ὠφελεῖ κεφαλαλγίας, ὀφθαλμῶν φλεγμονὴν, καὶ αἰγίλωπα ἀρχόμενον, καὶ μαστοὺς ἐκ τόκων φλεγμαίνοντας,

καὶ

καὶ ἐρυσιπέλατα. ἔστι δὲ καὶ ὑπνοποιὸς ἡ ὀσμή.

Περὶ Πηγάνου. Κεφ. νβ'

Πήγανον ὄρεινον καὶ ἄγριον, τοῦ καὶ ἡμέρου κηπευτοῦ δριμύτερον καὶ ἄθετον πρὸς βρῶσιν· τοῦ δὲ κηπευτοῦ ἐδωδιμώτερον τὸ παρὰ ταῖς συκαῖς φυόμενον. Ἀμφότερα δὲ καυστικὰ, θερμαντικὰ, ἑλκωτικὰ, οὐρητικὰ, ἐμμήνων ἀγωγὰ, ἐσθιόμενά τε, καὶ πινόμενα, κοιλίαν ἱστῶσι. καὶ τῶν φθαρτικῶν φαρμάκων ἐστὶν ἀντίδοτος, ὅσον ὀξυβάφου τοῦ σπέρματος ποθέντος ἐν οἴνῳ. καὶ προβρωθέντα δὲ τὰ φύλλα καθ᾽ ἑαυτὰ, καὶ μετὰ καρύων βασιλικῶν καὶ σύκων ξηρῶν, ἄπρακτα καθίστησι τὰ θανάσιμα. καὶ πρὸς ἑρπετὰ ἁρμόζει ὁμοίως λαμβανόμενα· γονήν τε σβέννυσιν ἐσθιόμενον, καὶ πινόμενον· ἑψηθὲν δὲ σὺν ἀνήθῳ ξηρῷ καὶ ποθὲν, στρόφους παύει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς πλευρῶν πόνον καὶ θώρακος, δύσπνοιαν, βῆχας, περιπνευμονίαν, ἀλγήματα ἰσχίων, ἄρθρων, ῥίγη περιοδικὰ, πινόμενον ὡς προείρηται. καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις δὲ κώλου καὶ ὑστέρας καὶ ἀπευθυσμένου σὺν ἐλαίῳ ἑψηθὲν καὶ ἐνεθέν. πνίγας τε ὑστερικὰς λεῖον μετὰ μέλιτος κατὰ τοῦ αἰδοίου ἄχρι δακτυλίου ἐπιτεθὲν παραιτεῖται. ἀναζεσθὲν δὲ σὺν ἐλαίῳ καὶ ποθὲν,

ἕλμινθας

ignibúsque ſacris auxiliantur. Odor ſomnum gignit.

Ruta. Cap. LII.

Ruta montana ſylueſtriſque ſatiua, & hortenſi acrior eſt, & in cibis damnata: ſatiua verò quæ ſub ficu arbore enaſcitur, magis in cibos admittitur. Vtraque vrit, calfacit, exulcerat: vrinam ciet, mêſtrua pellit, aluum ſiſtit potu cibóve: lætaliũ medicamentorum antidotum eſt, ſi ſemen ex vino, acetabuli menſura, ebibatur. Folia per ſe præſumpta, aut cũ nuce iuglande, aridíſque ficis, inefficaces venenorum vires reddunt: contra ſerpentes ſimili modo ſumere conuenit: genituram cibo potúve extinguit: cum anetho ſicco decocta, tormina ſedat. Facit ad pectoris láterúmque dolores, difficultatem ſpirandi, tuſſes, pulmonis inflammationem, coxendicum articulorúmque cruciatus, & horrores febrium circuitu repetentes, pota vt antè dictum eſt. Itẽ ad inflationes coli, vuluæ, rectíque inteſtini, cũ oleo decocta, & infuſa. Fœminas vuluæ ſtrangulatu liberat, ſi à genitali, ſedétenus cum melle ſubiiciat. Feruefacta ex oleo, & pota, ventris tineas excutit:

articulariis doloribus ex melle, aquæ inter cutem cum ficis illinitur. Eisdem in potu auxiliatur, decocta in vino ad dimidias parteis, & oblita.

Cruda conditáque cibo, visus aciem excitat: dolores oculorum illita cum polenta lenit, doloribus capitis cum rosaceo, & aceto illita auxiliatur: profluentem naribus sanguinem sistit trita & indita: testium inflammationibus cum laureis foliis imposita, & eruptionibus pabularũ cum myrto, & cerato prodest. Cum pipere autem vino, & nitro affricta, albæ vitiligini medetur. Cum eisdem illita formicationes tollit, & verrucas quæ thymi florem repræsentant: contra impetigines cum alumine, & melle vtilissimè imponitur. Succus in mali punici calyce calfactus, aurium dolori efficaciter infunditur: hebetudinem oculi qui sensere, ruta cum fœniculi succo ac melle peruncti iuuantur: ignem sacrum, vlcera quæ serpunt, aut in capite manant, cum aceto, rosaceo, & cerusa persanat: mansa, alliorum cepa rũq; acrimoniã domat. Mõtana si copiosius estur, interficit.

Dum

ἕλμινθας ἐκπινάσσει· καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς ἄρθρων ἀλγήματα σὺν μέλιτι· σὺν δὲ σύκοις πρὸς ὕδρωπας ὑποσαρκίους. καὶ πινόμενον δὲ βοηθεῖ τούτοις, καὶ κατεψηθὲν ἐν οἴνῳ ἄχρις ἡμίσεος καὶ περισμηχόμενον. ἔστι δὲ καὶ ὀξυωπὲς ἐσθιόμενον ὠμὸν καὶ ταριχευτόν· καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς περιωδυνίας σὺν ἀλφίτῳ καταπλασθὲν πραΰνει· σὺν ῥοδίνῳ δὲ καὶ ὄξει κεφαλαλγοῦσι βοηθεῖ, καὶ αἱμοῤῥαγίας τὰς ἐκ τῶν μυκτήρων λεῖον ἐπιτεθὲν ἵστησι, τὰς δὲ τῶν διδύμων φλεγμονὰς σὺν δάφνης φύλλοις καταπλασθὲν ὠφελεῖ, καὶ τὰ ἐξανθήματα σὺν μυρσίνῃ καὶ κηρωτῇ. σὺν οἴνῳ δὲ καὶ πεπέρει καὶ νίτρῳ περισμώμενον, λευκὸν ἀλφὸν ἰᾶται. καὶ καταπλασθὲν δὲ μετὰ τῶν αὐτῶν, θύμους καὶ μυρμηκίας αἴρει. ὠφελεῖ καὶ λειχῆνας σὺν μέλιτι καὶ στυπτηρίᾳ ἐπιτιθέμενον. ὁ δὲ χυλὸς ποιεῖ πρὸς ὠταλγίας ἐν σιδίῳ θερμαινόμενος καὶ ἐγχεόμενος· καὶ ἀμβλυωπίαις βοηθεῖ μετὰ μαράθρου χυλοῦ καὶ μέλιτος ἐγχριόμενος· ἐρυσιπέλατά τε καὶ ἕρπητας καὶ ἀχῶρας σὺν ὄξει καὶ ψιμμυθίῳ καὶ ῥοδίνῳ καταχριόμενος ἰᾶται· τάς τε ἀπὸ σκορόδων καὶ κρομμύων δριμύτητας, παύει ἐπιμασηθέν. τὸ δὲ ὀρεινὸν πολὺ βρωθὲν κτείνει.

ὕδα

ὑπὸ δὲ τὴν ἄνθησιν εἰς τὰς ἁλμεύσεις συλλεγόμενον, φοινίσσει, καὶ φυσᾷ τὸν χρῶτα σὺν κνησμῷ καὶ φλεγμονῇ σφοδρᾷ. δεῖ δὲ προαλειψαμένους τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας, οὕτω συλλέγειν. φασὶ δὲ τὸν χυλὸν ἐπιρραθέντα* ὀρνιθίοις, ἀπορύκειν τοὺς αἰλούρους. τὸ δὲ ἐν μακεδονίᾳ φυόμενον περὶ τὸν *ὄλκιμον ποταμὸν ἀναιρεῖν φασὶ βρωθέν. ὀρεινὸς δὲ ὁ τόπος ὑπάρχει καὶ ἐχιδνῶν πλήρης. τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ πινόμενον, πρὸς τὰ ἐντὸς ποιεῖ· καὶ ἀντιδότοις μίγνυται χρησίμως· καὶ φρύξας δὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ, δὸς πίνειν ἐπὶ ἡμέρας ζ΄. τῷ ἐνουροῦντι καὶ παύσεται. ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ λέγεται μῶλυ ὀρεινόν. τὸ οὖν ἄγριον πήγανον ὁμοιοῖ τῷ ἡμέρῳ. πινόμενον δὲ ὠφελεῖ ἐπιληπτικοῖς καὶ ἰσχιαδικοῖς· κινεῖ δὲ, καὶ καταμήνια, τὰ δὲ ἔμβρυα φθείρει. δριμύτερον δέ ἐστι τοῦ ἡμέρου, καὶ τῇ ἐνεργείᾳ δυνατώτερον. οὐ δεῖ δὲ τὴν ἀγρίαν ἐσθίειν, διότι ἐπιβλαβής ἐστι.

Dum florem promit, & ad murias colligitur, cutem inflat, & rubore quodam inficit, cũ pruritu ac vehementi inflãmatione. Oportet itaque eam vnctis antea manib⁹, & facie colligere. Tradũt succum gallinaceis pullis insparsum feles arcere. Adiiciũt eam quæ in Macedonia circa Haliacmon amnem prodeat, comedẽtes interimere. Montosus autem his locus, viperis scatet. Semen eius potum contra intestina vitia efficax est: in antidota commodè additur: contra incontinentiam vrinæ tostum, semen septenis diebus potui datur. Radix huius montanum moly vocatur. Syluestris ruta satiuæ similis est. Prodest comitialib⁹, & coxendicum doloribus: mẽstrua mouet, partus enecat. Acrior est viribus, q̃ hortẽsis, & validior. Syluestris, vtpote noxia, cibis abdicatur.

Περὶ Πηγάνου ἀγρίου. Κεφ. νγ΄.

Καλοῦσι δέ τινες πήγανον ἄγριον, καὶ τὸ ἐν τῇ καππαδοκίᾳ. καὶ τὸ ἐν τῇ κατὰ τὴν ἀσίαν γαλατίᾳ λεγόμενον μῶλυ. ἔστι δὲ θάμνος ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πλείονας ῥάβδους ἀναφέρον· ἔχον φύλλα μακρότερα πολλῷ τοῦ ἄλλου πηγάνου καὶ τρυφερώτερα, βαρύοσμα, ἄνθος λευκὸν,

Syluestris ruta. Cap. LIII.

Vocant etiamnum syluestrẽ rutam, quod in Cappadocia, & Galatia Asiæ finitima moly dicitur. Frutex est, qui ab vna radice multos emittit cauliculos: foliis multò, quàm alterius rutæ longioribus, tenerioribúsque, odore graui, flore

candido, capitulis in cacumine paulò maiorib⁹ q̃ satiuæ rutæ, quæ trib⁹ maximè partibus cõstat: in quibus triangulũ semẽ, subrufum, gustu amarum recluditur, cuius est vsus. Semen autumno maturescit, quod cum melle, vino, croco, & fœniculi succo, ac gallinaceo felle, teritur contra retusam oculorum aciem. Sũt qui eam harmalam vocẽt, Syri besasan. Qui Cappadociam incolũt, moly, quoniam quandam cum moly seruet similitudinẽ: radice nigra, flore candido. In collibus, & læto solo prouenit.

Moly. Cap. LIIII.

Moly folia habet graminis latiora, humi sparsa: florem albæ violę similẽ, sed minorẽ, ac magnitudine violæ purpureæ respondentẽ lactei coloris: caulẽ candidum, quaternûm cubitorum, in cuius cacumine inest aliq̃d quod allij speciẽ referat. Radix parua bulbosa, quæ mirum in modũ valet ad aperiẽdas vuluas, si trita cũ irino vnquento, in pesso subijciatur.

Panaces. Cap. LV.

Panaces nõnullis heracleum dicitr: ex quo opopanax colligi solet. Plurimum in Bœotia, & in Phocide Arcadiæ nascitur: ibiq;

λευκὸν, ἐπ' ἄκρων τε κεφάλια ὀλίγῳ μείζονα τοῦ ἡμέρου πηγάνου, ἐκ τριῶν μάλιστα μερῶν συγκείμενα· ἐν οἷς σπέρμα τρίγωνον, ὑπόκιρρον, πικρὸν μάλιστα πρὸς τὴν γεῦσιν, οὗ καὶ ἡ χρῆσις. φθινοπώρου δ' ἐκπεπαίνεται τὸ σπέρμα· ἁρμόζον πρὸς ἀμβλυωπίας, μετὰ μέλιτος λειαινόμενον καὶ οἴνου καὶ χολῆς ἀλεκτορείδων, κρόκου τε καὶ μαράθρου χυλοῦ. καλοῦσι δέ τινες αὐτὸ ἄρμαλα, σύροι βησασᾶ. καππαδόκαι δὲ μῶλυ ἐπεὶ κατὰ ποσὸν σώζει τὴν πρὸς τὸ μῶλυ ἐμφέρειαν· τῇ ῥίζῃ μέλαν καὶ τῷ ἄνθει λευκὸν ὑπάρχον. φύεται δὲ ἐν γεωλόφοις καὶ εὐγείοις χωρίοις.

Περὶ Μώλεως. Κεφ. νδʹ.

Μῶλυ τὰ μὲν φύλλα ἔχει ἀγρώστει ὅμοια, πλατύτερα δὲ ἐπὶ γῆν ὄντα ἄνθη· λευκοίοις ὅμοια, γαλακτόχροα, ἥσσονα δὲ πρὸς τὰ τοῦ ἴου· καυλὸν δὲ λευκὸν, πηχέων τεσσάρων, ἐπ' ἄκρου δὲ ἔπεστιν ὡς σκοροδοειδές. ἡ ῥίζα δὲ μικρὰ βολβοειδὴς, αὕτη σφόδρα ἀγαθὴ πρὸς ὑστέρας ἀναστομώσεις τετριμμένη μετὰ ἰρίνου μύρου καὶ προστιθεμένη ἐν πεσσῷ.

Περὶ Πάνακος. Κεφ. νεʹ.

ΠΑΝΑΚΕΣ * ἡράκλειον, ἐξ οὗ ὁ ὀποπάναξ συλλέγεται. πλεῖστον γίνεται ἐν Βοιωτίᾳ καὶ ἐν *Ψωφίδι τῆς ἀρκαδίας,

ὅς

ὥς τε, καὶ ἐπιτηδὲς κηπεύεσθαι διὰ τὴν ἐκ τοῦ ὀποῦ πρόσοδον. φύλλα δὲ ἔχει τραχέα, χαμαιπετῆ, χλωρὰ σφόδρα πρὸς τὰ τῆς συκῆς, ἐν τῷ περιφερεῖ ἐπεσχισμένα πενταμερῶς· καυλὸν δὲ ὥσπερ νάρθηκος ὑψηλότατον, ἔχοντα χνοῦν λευκὸν καὶ φύλλα περὶ αὐτὸν* μικρότερα, σκιάδιον δὲ ἐπ' ἄκρου ὡς ἀνήθου μακρόν· ἄνθος δὲ μήλινον, σπέρμα εὐῶδες καὶ πυρωτικὸν ῥίζας πλείονας ἐκ μιᾶς ἀρχῆς, λευκάς, βαρυόσμους, παχὺν ἐχούσας τὸν φλοιόν, ὑπόπικρον τῇ γεύσει. φύεται δὲ ἐν κυρήνῃ τῆς λιβύης καὶ ἐν μακεδονίᾳ. Ὀπίζεται δὲ ἡ ῥίζα, ἐπιτεμνομένη ἀρτιβλάστων ὄντων τῶν καυλῶν. ἀνίησι δὲ λευκὸν ὀπόν, ὃς ξηρανθεὶς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν κροκίζει. δέχονται δὲ τὸ ῥέον εἰς φύλλα περιυποτιθέντες εἰς* κεκοιλωμένον ἔδαφος, ἀναιροῦνται δὲ ξηρανθέντα. ὀπίζουσι δὲ καὶ τὸν καυλὸν ἐπιτέμνοντες εἰς τὸν πυραμητόν, ὁμοίως δεχόμενοι τὸ ἀπορρέον. εἰσὶ δὲ τῶν ῥιζῶν βελτίους αἱ τεταναί, καὶ λευκαί, καὶ ξηραί, ἄβρωτοί τε καὶ πυρώδεις ἐν τῇ γεύσει, καὶ ἀρωματίζουσαι. καρπὸς δὲ εὔθετος ὁ ἐκ μέσου τοῦ νάρθηκος, ὁ γὰρ ἐκ τῶν παραφυάδων ἐστὶν ἀτροφώτερος. τοῦ δὲ ὀποῦ διαφέρει ὁ πικρότατος τῇ γεύσει, ἔνδοθεν μὲν λευκὸς καὶ ὑπόκιρρος, ὁ ἔξωθεν

ibíq; cõpendij, & quæstus, qui ex eo liquore factitatur, gratia studiose colitur. Foliis est asperis, in terra iacẽtibus, herbacei coloris, multũ ad ficulnea accedẽtibus, in ambitu quinquepartitò diuisis: caule, vt ferulæ, altissimo, qui lanugine quadã incanescit, foliis etiã minutioribus obsitus, muscariis, ceu anethi, in cacumine: flore luteo, & semine odorato feruentéq;: radices habet multas ab origine vna: cãdidas, graueolẽtes, crassi corticis, & subamari gustus. Nascitur in Cyrene Lybiæ, & Macedonia. Excipitur succus incisa radice, recẽti cauliũ pullulatu. Ea cãdidũ succũ emittit, qui siccatus, in summa cute croceũ colorẽ contrahit. Effluentẽ autem succũ excipiunt, foliis excauato solo stratis, quæ siccata tolluntur. Simili modo caule messibus inciso, profluẽtẽ succũ eximũt. Meliores ex radicibus, albæ, rigentes, distẽtæque: siccæ, quæ cariem non sentiãt, aromaticæ, feruẽtes gustu. Fructus ex media ferula cibo idoneus est: sed ex agnatis stolonibus, ab vsu cibario abhorret. Maximè in hoc succi genere probatur, quàm amarissimus, internè albus, aut subfuluus, foris

foris ad croci colorem inclinans, læuis, pinguis, friabilis, tener, statim in aqua eliquescens, graui odore. Niger improbatur, ac mollis. Adulteratur ammoniaco aut cera: sed synceri experimentum est, si digitis in aqua friatus resoluatur, & lactescat. Excalfacit, mollit, extenuat: horroribus febrium circuitibusque, vulsis, ruptis, laterum dolori, torminibus, stillicidio vrinæ conuenit. Contra vesicæ scabiem ex aqua mulsa aut vino bibitur: menses trahit, fœtum enecat, inflationes quæ vuluã malè habent, duritiasque, ex melle dilutus, discutit: ischiadicis illinitur, acopis & capitis medicaminibus admiscetur, carbunculos rumpit, podagricis cum vua passa illitus subuenit: dolore dentium liberat, cauis inditus: oculorum aciem illitu excitat. Ex eo & pice optimũ fit emplastrum contra bestiarum morsus, quæ in rabiem efferantur. Radix in ramenta conscissa, vuluæ admota, partus extrahit: ad vetera vlcera efficax est, nudata ossa corpore operit, si trita cum melle illinatur. Semẽ cum absinthio sumptum, mẽses pellit, cum

ὁ ἔξωθεν δὲ κροκίζων, λεῖος, λιπαρὸς, εὔθρυπτος, εὔθετος, ταχέως δὲ διϊέμενος, βαρύοσμος. ὁ δὲ μέλας φαῦλος καὶ μαλακός. δολοῦται γὰρ ἀμμωνιακῷ, ἢ κηρῷ· δοκιμάζεται δὲ ὕδατι διατριβόμενος τοῖς δακτύλοις, ὁ γὰρ ἄδολος ἀνίεται καὶ γαλακτοῦται. Δύναμις δὲ αὐτοῦ ἐστι θερμαντική, μαλακτική, λεπτυντική· ὅθεν ἁρμόζει πρὸς περιόδους καὶ ῥίγη, σπάσματα, ῥήγματα, πλευρᾶς ἀλγήματα, βῆχας, στρόφους, στραγγουρίας. ψώρας τὰς ἐν κύστει σὺν μελικράτῳ, ἢ οἴνῳ ποτιζόμενος· ἔμμηνά τε ἄγει, καὶ ἔμβρυα φθείρει, καὶ ἐμπνευματώσεις τὰς ἐν ὑστέρᾳ, καὶ σκληρίας διαφορεῖ σὺν μέλιτι ἀνεθείς· ἔστι δὲ καὶ σύγχρισμα ἰσχιάδος, μίγνυται δὲ καὶ ἀκόποις καὶ κεφαλικαῖς δυνάμεσι, περιρρήττει δὲ καὶ ἄνθρακας, ἁρμόζει καὶ ποδαγρικοῖς μετὰ σταφίδος ἡμέρου καταπλασσόμενος· παραιτεῖται δὲ καὶ τὰ τῶν ὀδόντων ἀλγήματα, ἐντιθέμενος τοῖς βρώμασιν· ὀφθαλμῶν τε ἐστὶ ὀξυδερκὲς εὔχρηστον. μιγεὶς δὲ πίσσῃ ἔμπλαστρός ἐστι πρὸς τοὺς λυσσοδήκτους ἀρίστη. καὶ ἡ ῥίζα δὲ ξυσθεῖσα καὶ προστεθεῖσα μήτρᾳ, ἄγει ἔμβρυα· πρός τε ἕλκη ποιεῖ παλαιά, καὶ τὰ ἐψιλωμένα τῶν ὀστέων σαρκοῖ, λεῖα καταπλασσομένη καὶ σὺν μέλιτι ἐγχριομένη. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ σὺν ἀψινθίῳ ληφθεὶς ἄγει ἔμμηνα· σὺν

σὺν ἀριστολοχίᾳ. δὲ πρὸς τὰ ἰοβόλα ἁρμόζει, καὶ πρὸς τὰς ὑστερικὰς πνίγας, σὺν οἴνῳ ποτιζόμενος.

cum aristolochia, prodest aduersus animalia quæ venenum eiaculantur & contra vuluæ strangulatus in vino bibitur.

Περὶ Πάνακος ἀσκληπιοῦ.

Κεφ. νϛʹ.

Πάνακες* ἀσκληπιοῦ ἀνίησιν ἀπὸ γῆς καυλὸν λεπτὸν, πηχυαῖον, γόνασι διειλημμένον, περὶ ὃν τὰ φύλλα ὅμοια μαράθρῳ, μείζονα δὲ, καὶ δασύτερα, *εὐώδη· καὶ ἐπ' ἄκρου σκιάδιον, ἐφ' οὗ τὰ ἄνθη χρυσοειδῆ, δριμέα, εὐώδη· ῥίζα δὲ μικρά. Δύναμιν δὲ ἔχει σύνθετον τὸ ἄνθος καὶ ὁ καρπὸς πρὸς ἕλκη καὶ φύματα καὶ φαγέδαιναν, λεῖος σὺν μέλιτι ἐπιτιθέμενος· καὶ πρὸς ἑρπετὰ πινόμενος σὺν οἴνῳ, καὶ συναλειφόμενος σὺν ἐλαίῳ. καλοῦσι δέ τινες πάνακες καὶ τὴν ἀγρίαν ὀρίγανον, οἱ δὲ, κονίλην περὶ ἧς εἴρηται ἐν τοῖς περὶ ὀριγάνου.

Panaces Asclepij.

Cap. LVI.

Panaces Asclepij caulem à solo emittit tenuem, cubitalem, geniculatum, circa quem folia fœniculi funduntur, sed maiora tamẽ hirsutioraque odorata: in cacumine vmbella, vbi flores emicant aurei, odorati & acris gustus: radix parua est & tenuis. Auxiliarem vim habent flores & semina, contra vlcera, phagedænas, & tubercula, si trita cum melle imponantur: aduersus serpentes ex vino bibuntur, & cum oleo illinuntur. Aliqui panaces syluestre origanum vocãt, alij cunilã, de qua in origani mentione diximus.

Περὶ Πάνακος χειρωνίου.

Κεφ. νζʹ.

Πάνακες χειρώνιον φύεται μάλιστα ἐν τῷ πηλείῳ ὄρει· φύλλα δὲ ἔχει ἀμαράκῳ ἐμφερῆ· ἄνθη χρυσοειδῆ· ῥίζαν λεπτὴν, καὶ οὐ βαθεῖαν, γευομένῳ δὲ δριμεῖαν. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα πρὸς ἑρπετὰ πινομένη. καὶ ἡ κόμη δὲ ἐπιπλαττομένη πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ.

Panaces chironium.

Cap. LVII.

Panaces Chironium in Pelio monte maximè prouenit: foliũ eius amarãco simile: flos aureus: radix parua, quæ non altè demittitur, gustu acris.

Pota radix serpetiũ veneno resistit. Illita coma eadẽ præstat.

Περὶ Λι- Ligu-

Ligusticum. Cap. LVIII.

Ligusticum, quod alij panaceã, alij panaces vocant, plurimũ in Liguria nascitur, in mõte Apennino, Alpibus contermino: vnde nomẽ traxit. Panaces incolæ nõ ab re appellant: quoniã & radice & caule, heracleotico panaci simile sit, & viribus eisdem præditũ. Gignitur in altissimis asperísq; mõtibus, ac vmbrosis, maximè verò iuxta fluenta. Cauliculũ fert anethi, geniculatum, tenuem, & in circuitu folia sertulæ cãpanæ, molliora, odorata, prope verticẽ graciliora, & longè magis diuisa: in cacumine muscarium, in quo semen dependet nigrũ, solidum & oblongũ, fœniculo proximũ, gustanti acre, & aroma olens: radix candida, heracleotici panacis similis, odorata. Radicis seminísque vis excalfactoria, cõcoquens: prodest ad intestinos dolores, tumores, concoctiones. Item ad inflationes, præsertim quibus stomachus turgeat: & cõtra serpentium ictus: vrinas & menses potu trahit. Eosdem præstat effectus apposita radix. Semen cum radice oxyporis & medicamentis decoquentibus admiscetur: ori perquàm vtile: quare

Περὶ Λιγυστικοῦ. Κεφ. νη.

Λιγυστικὸν φύεται μὲν πλεῖστον ἐν λιγυείᾳ· ὅθεν καὶ τὴν προσωνυμίαν ἔσχηκεν ἐν τῷ καλουμένῳ ἀπεννίνῳ, ὄρει δέ ἐστιν ὁμοροῦν ταῖς ἄλπεσι. πάνακες δὲ αὐτὸ καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι οὐκ ἀλόγως· ἐπεὶ ἡ ῥίζα καὶ ὁ καυλὸς ἔοικε τῇ τοῦ ἡρακλεωτικοῦ πάνακος, καὶ ἡ δύναμις ὁμοία καθέστηκε. φύεται δὲ ἐν τοῖς ὑψηλοτάτοις καὶ τραχυτέροις καὶ συσκίοις ὄρεσι, μάλιστα δὲ παρὰ τοῖς διώρυξι. καυλίον δὲ φέρει λεπτὸν, ὅμοιον ἀνήθῳ, γεγονατωμένον, περὶ ὃ φύλλα ἐοικότα τοῖς τοῦ μελιλώτου, τρυφερώτερα δὲ καὶ εὐώδη, ἰσχνότερα δὲ τὰ πρὸς ἄκρῳ τῷ καυλῷ, καὶ μᾶλλον ἐσχισμένα. ἐπ᾽ ἄκρου δὲ σκιάδιον, ἐφ᾽ οὗ καὶ τὸ σπέρμα μέλαν, ναστὸν, ὑπομῆκες πρὸς τὸ τοῦ μαράθρου, γευομένῳ δὲ δριμὺ καὶ ἀρωματίζον· ῥίζα λευκὴ, ὁμοία τῇ τοῦ ἡρακλεωτικοῦ πάνακος εὐώδης. Δύναμις δὲ τοῦ σπέρματος καὶ τῆς ῥίζης θερμαντική, πεπτική, ἁρμόζουσα πρὸς τὰ ἐντὸς ἀλγήματα καὶ πέψεις καὶ οἰδήματα, καὶ ἐμπνευματώσεις καὶ μάλιστα τὰς περὶ στόμαχον, καὶ πρὸς θηρίων πληγάς· ἄγει δὲ καὶ οὖρα, καὶ ἔμμηνα πινομένη. καὶ ἡ ῥίζα δὲ περιτιθεμένη τὸ αὐτὸ ποιεῖ. μίγνυται δὲ ἡ ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα χρησίμως καὶ τοῖς ὀξυπόροις καὶ ταῖς πεπτικαῖς δυνάμεσιν. ἱκανῶς δὲ εὐστόμαχόν ἐστιν.

ὅθεν

ὅθεν καὶ ἀντὶ πεπέρεως αὐτῷ χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι, μίσγοντες τοῖς προσοψήμασι. δολοῦται δὲ σπέρματί τινι παρομοίῳ ὃ διακρινεῖς τῇ γεύσει· πικρὸν γάρ ἐστιν. ἔνιοι δὲ καὶ σπέρμα μαράθρου ἢ σεσέλεως συμμίσγοντες, δολοῦσιν αὐτό.

quare pro pipere vtuntur eo indigenæ, ad obſonia. Adulteratur ſemine quodam ſimili, quod facilè guſtu diſcernitur: amarum enim eſt. Alij ſemen fœniculi aut ſeſelis admiſcentes, liguſticum dolo vitiant.

Περὶ Σταφυλίνου. Κεφ. νθ'.

Σταφυλῖνος ἄγριος φύλλα ἔχει ὅμοια γιγγιδίῳ, πλατύτερα δὲ καὶ ὑπόπικρα· καυλὸν δὲ ὄρθιον, τραχύν, σκιάδιον ἔχοντα ἀνήθῳ παραπλήσιον, ἐφ' οὗ ἄνθη λευκά, ἐν μέσῳ δὲ πορφυροειδές τι μικρόν, καὶ οἱονεὶ κροκίζον· ῥίζα δὲ δακτύλου τὸ πάχος, σπιθαμιαία, εὐώδης, ἐδώδιμος, ἑφθή. Τούτου ὁ καρπὸς ποθεὶς ἢ προστεθεὶς, ἔμμηνα κινεῖ. ἁρμόζει καὶ δυσουροῦσι καὶ ὑδρωπικοῖς, καὶ πλευριτικοῖς ἐν πόμασι, καὶ πρὸς θηρίων δὲ δήγματα καὶ πληγάς· τοὺς δὲ προλαβόντας φασὶ μὴ ἀδικεῖσθαι ὑπὸ θηρίων· συνεργεῖ δὲ καὶ συλλήψει. ἡ δὲ ῥίζα καὶ αὐτὴ οὐρητικὴ οὖσα συνουσίαν τε παρορμᾷ καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλει προστιθεμένη. τὰ δὲ φύλλα λεῖα μετὰ μέλιτος ἐπιτιθέμενα, τὰ φαγεδαινικὰ ἕλκη ἀνακαθαίρει. Ὁ δὲ κηπευτὸς σταφυλῖνος ἐδωδιμώτερος ὢν ἁρμόζει πρὸς τὰ αὐτὰ ἐνδεέστερον ἐνεργῶν.

Paſtinaca. Cap. LIX.

Paſtinaca ſylueſtris folia gingidij habet, latiora, ſubamara: caulem rectum, ſcabrum: vmbellam ſimilem anethi, in qua flores inſunt candidi, & in medio exiguũ quiddam cernitur colore purpureo, ferè ad croceũ accedẽte: radix digiti craſſitudine, dodrantalis, odorata, quæ cocta mãditur. Semen potum vel impoſitũ, mẽſtrua mouet. Is cõuenit in potione, quos vrinæ difficultas torquet, aut lateralis dolor excruciat, aut ſi aqua cutem ſubiit: ſerpentium morſibus ictibusque prodeſt: præſumentes id nulla affici iniuria à ſerpentibus traduntur: conceptus adiuuat. Radix vrinam pellit, venerem ſtimulat, partus appoſita eiicit. Folia trita, & cum melle impoſita, phagedænas vlcerum purgant. Satiua ad eadem pollet, inefficacior tamen, & cibo aptior.

Περὶ Σεσέ-

Seſeli

Seſeli Maſsilienſe. Cap. LX.

Seſeli Maſsilienſe folia fœniculi habet, craſsiora: caulem vegetiorem: vmbellam anethi, in qua ſemen oblongum, angulosũm, deguſtanti ſtatim acre: radix longa eſt, iucundi odoris. Semen & radix excalfaciendi vim habēt: potu ſtranguriæ & orthopnœæ medentur, ſuffocationibus mulierum comitialibusque proſunt, menſes & partus trahunt: ad omnia interna mala pollent, tuſſim veterē ſanant. Semen cum vino potũ, cōcoquit, & tormina diſcutit: epialis febribus vtile, & cōtra perfrictiones in itineribus, cum pipere & vino bibitur: capris, cæteríſque pecudibus, datur in potu, quò facilius ſuos fœtus enitantur.

Περὶ Σεσέλεως μασσαλεωτικοῦ. Κεφ. ξ'.

Σέσελι τὸ μασσαλεωτικὸν, φύλλα ἔχει ἐοικότα μαράθρῳ, παχύτερα δὲ καὶ τὸν καυλὸν εὐσθενέστερον ἔχει· ἔχει δὲ σκιάδιον ἀνήθῳ ὅμοιον, ἐφ' οὗ ὁ καρπὸς ἐπιμήκης γεγωνιωμένος, δριμὺς βιβρωσκόμενος ταχέως· ῥίζα μακρὰ εὐώδης. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα θερμαντικήν, πινόμενα δὲ στραγγουρίαν ἰᾶται, καὶ ὀρθόπνοιαν· ὠφελεῖ δὲ καὶ ὑστερικὰς πνίγας καὶ ἐπιληπτικοὺς, ἔμμηνά τε ἄγει καὶ ἔμβρυα, καὶ πρὸς τὰ ἐντὸς πάντα ποιεῖ, καὶ βῆχας ἰᾶται παλαιὰς, πινόμενός τε μετ' οἴνου ὁ καρπὸς, πεπτικός ἐστι, καὶ στρόφων λυτικός· ἠπιάλοις τε χρήσιμος καὶ πρὸς τοὺς ἐν ὁδοῖς κρυμοὺς σὺν πεπέρει καὶ οἴνῳ πίνεται. δίδοται δὲ καὶ αἰξὶ καὶ τοῖς λοιποῖς κτήνεσι πρὸς εὐτοκίαν ποτόν.

Seſeli Æthiopicum. Cap. LXI.

Æthiopicum ſeſeli, folia habet hederæ, minora, & ad periclimeni modũ oblonga: frutex nigricat, palmitibus in bina cubita extenſis, ramis ſeſquipedalibus, capitulo anethi: ſemine in tritici morem dēſo, nigro, amaro, Maſsilienſi odoratiore, & acriore, multum ſuaui.

Περὶ Σεσέλεως αἰθιοπικοῦ. Κεφ. ξα'.

Τὸ δὲ αἰθιοπικὸν λεγόμενον σέσελι, φύλλα μὲν ἔχει ὅμοια κισσῷ, ἐλάσσονα δὲ καὶ ἐπιμήκη πρὸς τὰ τοῦ περικλυμένου, θάμνος δὲ* μέλας ἐστὶ, κλήματα ὡς διπήχη ἔχων, ἐφ' οὗ κλάδοι σπιθαμιαῖοι, κεφάλια δὲ ὡς ἀνήθου. σπέρμα δὲ μέλαν πυκνὸν ὡς πυρὸς, δριμύτερον δὲ, καὶ εὐωδέστερον τοῦ μασσαλεωτικοῦ. ἡδὺ ἰσχυρῶς.*

Περὶ Σεσέλεως πελοποννησιακοῦ. Κεφ. ξβ.

Τὸ δὲ ἐν πελοποννήσῳ γινόμενον, φύλλα ἔχει κονείῳ παραπλήσια, πλατύτερα δὲ καὶ παχύτερα, καυλὸν μείζονα τοῦ μασσαλεωτικοῦ, ναρθηκοειδῆ, ἐπ' ἄκρῳ δὲ τούτου σκιάδιον πλατύ. ἐν δὲ τούτῳ καρπὸς πλατύτερος καὶ εὐώδης * καὶ σαρκωδέστερος. δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει. φύεται ἐν τόποις τραχέσι καὶ ἐφύγροις καὶ γεωλόφοις. φύεται δὲ καὶ ἐν ἴδῃ.*

Περὶ Τορδυλίου. Κεφ. ξγ'.

Τορδύλιον, ἔνιοι δὲ σέσελι κρητικὸν καλοῦσι. φύεται ἐν τῷ κατὰ κιλικίαν* ἀμανῷ. ἔστι δὲ βοτάνιον φρυγανῶδες, ἔχον σπερμάτιον περιφερὲς, διπλοῦν, ὅμοιον ἀσπιδίσκοις ὑπόδριμυ, καὶ ἀρωματίζον· πινόμενον πρὸς δυσουρίαν, καὶ ἐμμήνων ἀγωγήν. ὁ δὲ χυλὸς τοῦ καυλοῦ καὶ τοῦ σπέρματος ἔτι χλώρου ὄντος, ὅσον τριώβολον ποθεὶς σὺν γλυκεῖ ἐν ἡμέραις δέκα, νεφριτικοὺς ὑγιάζει. ἡ δὲ ῥίζα πρακτική. ἀνάγουσα καὶ τὰ ἐκ θώρακος ἐκλειχομένη μετὰ μέλιτος.*

Περὶ Σίσωνος. Κεφ. ξδ'.

Σίσων σπερμάτιόν ἐστιν ἐν συρίᾳ γινόμενον, παρεοικὸς σελίνῳ, ἐπιμήκες, μέλαν, πυρωτικόν. πινόμενον πρὸς σπλῆνα καὶ δυσουρίαν, καὶ ἐμμήνων ἐποχήν. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ ἐπιχώριοι ἀρτύματι

μετὰ

Seseli Peloponnense.
Cap. LXII.

Peloponnése folia habet cicutæ, latiora, & crasſiora: caulẽ ſupra Maſsilienſis magnitudinem, ferulaceũ, & latam in cacumine vmbellam, in qua ſemen latius, odoratum, & carnoſius pendet. Eiſdem viribus præditum eſt: naſcitur in aſperis, riguis & collibus. inuenitur & in inſulis.

Creticum Seſeli.
Cap. LXIII.

Tordyliũ, quod aliqui Creticum ſeſeli vocant, iuxta Ciliciam in Amano monte naſcitur, herbula ſurculoſa, ſemine duplici, rotundo, ſcutulorum effigie, odorato, ſubacri. Contra vrinæ difficultatem bibitur, potu cit menſes. Succo ſeminis cauliſque virentis, ternis obolis ex paſſo decem diebus hauſto, renes ſanãtur. Efficax eſt radix ad ciendas pectoris excreationes, in delinctu cum melle.

Siſon. Cap. LXIIII.

Siſon exiguum ſemen eſt, in Syria natũ, apio ſimile, nigrũ, ferués, oblongum. Contra lienis vitia bibitur, vrinæ difficultaté potu emendat, remoratos méſes citat. Quo in cõdimétis

cũ cu-

cum cucurbita, & aceto, indigenæ vtũtur. In cacumine granula multa gerit.

μετὰ κολοκύνθης ἑφθῆς σὺν ὄξει λαμβάνοντες. ἔχει δὲ ὡς κοκκία πολλὰ ἐπ᾽ ἄκρων.

Anisum. Cap. LXV.

Anisum in summa excalfacit, exiccat: oris halitum iucundiorem facit, doloris leuamẽtum præstat, vrinam ciet, aquam quæ subiit cutem dissipat, potum sitim cohibet, animalium venenis aduersatur: valet ad inflationes, aluum & alba fœminarum profluuia sistit, lac ad mammas elicit, venerem stimulat: dolores capitis leuat, suffitum naribus: cum rosaceo tritum, instillatumque, fractis auribus medetur. Melius semper recens, plenũ non furfurosum, odore præstans.

Inter prima laudatũ est Creticum, proximo loco Ægyptium.

Περὶ Ἀνίσου. Κεφ. ξε´.

Ἄνισον* σπερματιόν ἐστιν ἐν Συρίᾳ γινόμενον, ἐοικὸς σελίνῳ περίμηκες, μέγα, πυρωτικόν. πινόμενον δὲ πρὸς σπλῆνα, καὶ δυσουρίαν ἢ ἐμμήνων ἐποχήν. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ ἐπιχώριοι ἀρτύματι μετὰ κολοκύνθης ἑφθῆς σὺν ὄξει λαμβάνοντες. τοῦτο δὴ τὸ ἄνισον, τὸ μὲν καθόλου δύναμιν ἔχει θερμαντικήν. ξηραντικὴν, εὔπνουν, ἀνώδυνον, διαφορητικὴν, οὐρητικὴν, διαχυτικὴν, ὑδρωπικοῖς ἄδιψον πινόμενον· ἁρμόζει δὲ πρός τε τὰ ἰοβόλα τῶν ζώων καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις, κοιλίαν τε ἵστησι. καὶ λευκὸν ῥοῦν, καὶ γάλα κατασπᾷ, καὶ συνουσίας παρορμᾷ· ὑποθυμιώμενον δὲ ταῖς ῥισὶ κεφαλαλγίαν παύει· καὶ τὰς ῥήξεις δὲ τῶν ὤτων, λεῖον σὺν ῥοδίνῳ ἐνσταζόμενον ἰᾶται. ἔστι δὲ αὐτοῦ κρεῖσσον τὸ νέον καὶ ἁδρὸν, καὶ μὴ πιτυρῶδες, εὔτονον τῇ ὀσμῇ. προφερεύει δὲ τὸ κρητικὸν, ἔπειτα δὲ καὶ τὸ αἰγύπτιον.

Carum. Cap. LXVI.

Carum, semen est vulgaris notitiæ. Excalfacit, vrinam cõcitat, stomacho vtile, os commendat, concoctionem adiuuat, vtiliter miscetur antidotis & oxyporis: anisi vicem præbet. Radix cocta, pastinacę modo, manditur.

Περὶ Κάρου. Κεφ. ξϛ´.

Κάρος* σπερματιόν ἐστι γνώριμον, οὐρητικὸν, θερμαντικὸν, εὐστόμαχον, εὔστομον, πεπτικὸν, μιγνύμενον ἐν τοῖς ἀντιδότοις καὶ ὀξυπόροις χρησίμως· ἀναλογοῦν ἀνίσῳ. ἡ δὲ ῥίζα ἑφθὴ ἐδώδιμος ὥσπερ σταφυλῖνος.

Anethum.

Περὶ Ἀνήθου.

Περὶ Ἀνήθου. Κεφ. ξζ΄.

Ἀνήθου* ξηροῦ τῆς κόμης καὶ τοῦ καρποῦ τὸ ἀφέψημα πινόμενον, γάλα κατασπᾷ, στρόφους τε καὶ ἐμπνευματώσεις παύει, κοιλίαν τε καὶ τοὺς ἐπιπολαίως ἐμέτους ἵστησι, οὖρά τε κινεῖ, λυγμοὺς παρηγορεῖ, ἀμβλύνει τε τὰς ὄψεις, καὶ γονὴν σβέννυσι συνεχῶς πινόμενον. χρήσιμον δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ καὶ γυναιξὶν ὑστερικαῖς εἰς ἐγκάθισμα. τὸ δὲ σπέρμα καὲν καὶ καταπλασθὲν, κονδυλώματα αἴρει.

Περὶ Κυμίνου ἡμέρου. Κεφ. ξη΄.

Κύμινον τὸ ἥμερον εὔστομον· καὶ τούτου μᾶλλον τὸ αἰθιοπικὸν, ὅπερ Ἱπποκράτης βασιλικὸν ἐκάλεσε. δεύτερον τὸ αἰγύπτιον· εἶτα τὸ λοιπόν. φύεται ἐν γαλατίᾳ καὶ ἐν ἀσίᾳ καὶ κιλικίᾳ καὶ τερεντίᾳ, καὶ ἐν ἄλλοις πλείοσι τόποις. Ἔστι δὲ θερμαντικὸν, στυπτικὸν, ξηραντικόν· ἁρμόζον πρὸς στρόφους, καὶ ἐμπνευματώσεις. ἐγκλυζόμενον ἑφθὸν σὺν ἐλαίῳ καὶ καταπλασσόμενον σὺν ὠμῇ λύσει. δίδοται δὲ καὶ ὀρθοπνοϊκοῖς σὺν ὀξυκράτῳ· θηριοδήκτοις δὲ σὺν οἴνῳ. διδύμων τε φλεγμονὰς ἀρήγει σταφίδι καὶ αἰρείνῳ ἀλεύρῳ, ἢ κηρωτῇ ἐπιτεθέν. ἐπέχει δὲ καὶ ῥοῦν γυναικεῖον, καὶ τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμορραγίας. σὺν ὄξει λεῖον προσενεχθὲν, τρέπει δὲ καὶ χρῶτα ἐπὶ τὸ ὠχρότερον πινόμενόν τε καὶ συγχριόμενον.

Περὶ

Anethum. Cap. LXVII.

Aridi anethi comæ seminísque decoctum, potu lac euocat, inflationes & tormina sedat, aluum vomitionésque sistit, vrinas ciet, singultus lenit, oculorũ aciem hebetat & geniturã restinguit assiduè potũ. Fœminis vulue malo opportunis, ad desessiones vtile. cõdylomata illitus eius cinis tollit.

Cuminum satiuum. Cap. LXVIII.

Cuminũ satiuũ ori gratũ est: sed multò magis Æthiopicum, quod Hippocrates regiũ appellauit. Secundũ locũ tenet Ægyptium: reliqua sequuntur. Prouenit in Galatia, in Asia, Cilicia, & Terentia, & plerisq; aliis tractibus. Excalfacit, adstringit, exiccat: ad tormina inflationésq; conuenit, coctum & cũ oleo inditum, aut cũ hordeacea farina illitum. Orthopnoicis datur in posca: demorsis à serpente, in vino. Testium collectionibus auxiliatur, impositum cum vua passa, aut lolij farina cæratóve. Mensium abũdantiam inhibet. Contritũ autẽ in aceto, & naribus obiectũ, sanguinis profluuia sistit. Colorem bibentiũ aut perunctorum mutat in pallorem.

Syluestre cuminum.
Cap. LXIX.

Syluestre cuminum, plurimum efficaciúſq; in Lycia & Galatiæ Aſia, atq; Carthagine Hiſpaniæ gignitur: frutice paruo: dodrantali caule, ac tenui, quaternis, aut quinis foliis tenuibus, veluti ſerratis, & gingidij diuiſura. In cacumine capitula quina, aut ſena habet, mollia, rotunda: in quibus eſt ſemẽ aceroſum, guſtu ſatiuo acriore. naſcitur in collibus. Bibitur ſemen ex aqua, aduerſus tormina inflationéſq;: itẽ contra venenatas beſtias, ex vino: ſingultus ex aceto ſedat: ſtomacho vtile, quẽ humor vexat. ſugillata tollit, ſi manducatũ cũ melle & vua paſſa illinatur: teſtiũ inflammationibus, adiectis eiſdem illitum medetur. Eſt & aliud ſylueſtris cumini genus, ſatiuo non diſsimile, quod à ſingulis floribus promit cornicula in ſublime exerta, in quibus ſemẽ eſt melãthio ſimile: quod potũ omnium ſerpentiũ morſibus preſidio eſt. Calculoſis & iis qui vrinæ ſtillicidio vexantur, aut concretum ſanguinem cum lotio reddunt, auxiliatur: ſed apij ſemen ferueſactum poſtea bibendum eſt.

Ammi

Περὶ Κυμίνου ἀγρίου.
Κεφ. ξθʹ.

Κύμινον ἄγριον, φύεται μὲν πλεῖστον καὶ ἐνεργέστερον ἐν λυκίᾳ καὶ ἀσίᾳ τῆς γαλατίας, καὶ ἐν καρχηδόνι τῆς ἰσπανίας· ἔστι δὲ θαμνίον ἔχον καυλὸν σπιθαμιαῖον, λεπτὸν, ἐφ᾽ οὗ φυλλάρια δʹ. ἢ εʹ. λεπτὰ, οἱονεὶ πεπρισμένα, τὴν κατὰ σχίσιν ὡς γιγγίδιον. κεφάλια δὲ ἔχει ἐπ᾽ ἄκρου εʹ. ἢ ϛʹ. στρογγύλα, μαλακά· ἐν οἷς ὁ καρπὸς ἀχυρώδης, γευομένῳ δὲ δριμύτερος τοῦ ἡμέρου. φύεται δὲ ἐν γεωλόφοις. πίνεται δὲ τὸ σπέρμα πρὸς στρόφους καὶ ἐμπνευματώσεις σὺν ὕδατι· σὺν ὄξει δὲ λυγμοὺς παύει. πρὸς δὲ τὰ ἰοβόλα καὶ πλάδον στομάχου σὺν οἴνῳ· αἴρει δὲ καὶ ὑπώπια μασσηθὲν καὶ καταπλασθὲν σὺν μέλιτι καὶ σαφίδι. φλεγμονάς τε διδύμων ἰᾶται μετὰ τῶν αὐτῶν καταπλασσόμενον. Ἔστι καὶ ἕτερον γένος ἀγρίου κυμίνου ἐμφερὲς τῷ ἡμέρῳ, ἐξ ἑκάστου δ᾽ ἄνθους * ἀφίησι κεράτια μετέωρα, ἐν οἷς ἐστι σπέρμα ὅμοιον μελανθίῳ· τοῦτο πινόμενον, πρὸς ἑρπετοδήκτους ἄριστον ἀλέξημα. βοηθεῖ καὶ στραγγουριῶσι καὶ λιθιῶσι καὶ αἵματος θρόμβοις οὐροῦσιν. ἐπιπινέτωσαν δὲ σελίνου σπέρμα ἀπεζεσθέν.

Περὶ Αμ-

Περὶ Ἄμμιος. Κεφ. ο΄.

Ἄμμι, ἔνιοι καὶ τοῦτο αἰθιοπικὸν, οἱ δὲ, βασιλικὸν κύμινον καλοῦσιν. ἔνιοι δὲ ἑτέρας φύσεως τὸ αἰθιοπικὸν κύμινον ἔφασαν εἶναι, καὶ ἑτέρας τὸ ἄμμι. γνώριμον δὲ τὸ σπερμάτιον, μικρότερον πολλῷ τοῦ κυμίνου, καὶ ὀριγανίζον τῇ γεύσει. ἐκλέγου δὲ τὸ καθαρὸν καὶ μὴ πιτυρῶδες. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ τοῦτο θερμαντικὴν, πυρωτικὴν καὶ ξηραντικήν· ποιοῦν πρὸς στρόφους, δυσουρίας, καὶ θηριοδήκτοις πινόμενον σὺν οἴνῳ· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα. μίγνυται καὶ τοῖς διὰ κανθαρίδος ἐκδορίοις πρὸς τὸ ἀντιπάσχειν ταῖς ἐπιγινομέναις δυσουρίαις. καὶ ὑπώπια καταπλασθὲν σὺν μέλιτι αἴρει· τρέπει δὲ καὶ χρόαν πινόμενον καὶ συγχριόμενον ἐπὶ τὸ χλωρότερον. καὶ μετὰ σταφίδος ἢ ῥητίνης ὑποθυμιώμενον, ὑστέραν ἀποκαθαίρει.

Περὶ κορίου. Κεφ. οα΄.

Κόριον ἢ κορίαννον γνώριμον, δύναμιν ἔχον ψυκτικήν. ὅθεν καταπλασσόμενον μετὰ ἄρτων ἢ ἀλφίτων, ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας ἰᾶται· σὺν μέλιτι δὲ καὶ σταφίδι ἐπινυκτίδας, καὶ διδύμων φλεγμονὰς καὶ ἄνθρακας θεραπεύει· μετὰ ἐρεγμοῦ δὲ χοιράδας καὶ φύματα διαλύει. τὸ δὲ σπέρμα ὀλίγον μὲν ποθὲν μετὰ γλυκέος ἕλμινθας ἐκβάλλει,

καὶ

Ammi. Cap. LXX.

Ammi Æthiopicum cuminum appellant. plerique hoc natura diuerſum eſſe ab illo exiſtimant. Vulgo notum eſt: ſemen exile, multò minus cumino, origanum reſipiens. Eligendum eſt purum, minimè furfuroſum. Vis ei excalfactoria, feruens, & exiccans: facit ad tormina, vrinæ difficultatem, ſerpentium ictus, cum vino potum: menſtrua ciet. Miſcetur derodentibus canthari-dum medicamentis, quæ ecdoria vocant: vt inde exortis vrinæ difficultatibus reſiſtat. Sugillata cum melle tollit, colorem potu aut illitu mutat in pallorem. Suffitum cum vua paſſa aut reſina, vuluas purgat.

Coriandrum. Cap. LXXI.

Corindrũ aut corianũ vulgaris eſt notitiæ, vim refrigeratoriã habẽs. Quare illitũ cũ pane aut polẽta, ignibus ſacris: & vlceribus quæ ſerpunt, medetur: epinyctidas cũ melle vel vua paſſa, teſtiũ inflãmationes, carbunculóſq; ſanat: cũ faba freſa, ſtrumas & tuberculas diſcutit: tineas interaneorum expellit ſemen cum paſſo potum,

& genituram adauget. largius autem sumptum, mentem non sine periculo mouet: quare cõtinuo, & copiosiore vsu abstinendum. Succus cum cerussa, spumáve argenti, necnon aceto & rosaceo illitus, ardentes summæ cutis inflammationes emendat.

Hieracium maguum.

Cap. LXXII.

Hieracium magnum, caulem emittit asperum, subrubrum, spinosum, cauum: folia ex interuallis rariusculè diuisa, similia soncho per ambitum: luteos flores in oblongis capitulis. Vim refrigerandi habet, & modicè substringendi: vnde illitum stomacho æstuanti, inflammationibúsq; prodest. Succus erosionem stomachi sorbitione mitigat. Herba cum radice illita, uibratis à scorpione ictibus auxiliatur.

Hieracium paruum.

Cap. LXXIII

Hieracium paruum, folia eodem modo obtinet ex interuallis diuisa per ambitum: cauliculos teneros, virentes, in quibus lutei flores, orbem circinantes, emicant. Vim suã ad eadem ad quæ superior impendit.

Apium.

καὶ σπέρματος ἐστὶ γεννητικόν. πλεῖον δὲ ληφθὲν κινεῖ τὴν διάνοιαν ἐπικινδύνως· ὅθεν δεῖ φυλάττεσθαι τὴν πλείονα καὶ συνεχῆ χρῆσιν αὐτοῦ. ὁ δὲ χυλὸς σὺν ψιμμυθίῳ ἢ λιθαργύρῳ καὶ ὄξει καὶ ῥοδίνῳ καταχριόμενος, ὠφελεῖ τὰς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν φλεγμονὰς τὰς πυρώδεις.

Περὶ Ἱερακίου τοῦ μεγάλου.

Κεφ. οβ΄.

Ἱεράκιον τὸ μέγα, καυλὸν ἀνίησι τραχὺν, ὑπέρυθρον, ἀκανθώδη, ὑπόκενον· φύλλα ἔχει ἐκ διαστημάτων ἐσχισμένα ἀραιῶς, σόγχῳ ἐμφερῆ τὴν περιφέρειαν· ἄνθη μήλινα ἐν κεφαλίοις ὑπομήκεσι. δύναμιν ἔχει ψυκτικὴν, μετρίως ὑποστύφουσαν· ὅθεν στομάχῳ καυσουμένῳ καὶ φλεγμοναῖς καταπλασσόμενον ἁρμόζει. ὁ δὲ χυλὸς καταρροφούμενος, δηγμόν* πραΰνει. ἡ δὲ πόα σὺν τῇ ῥίζῃ καταπλασθεῖσα, σκορπιοπλήκτοις ἀρήγει.

Περὶ Ἱερακίου τοῦ μικροῦ. Κεφ. ογ΄.

Ἱεράκιον τὸ μικρὸν, φύλλα ἔχει καὶ αὐτὸ ἐκ διαστημάτων ἐσχισμένα τὴν περιφέρειαν· καυλία δὲ ἀνίησι τρυφερὰ καὶ χλωρὰ, ἐν οἷς ἄνθη μήλινα, κύκλον περιγράφοντα. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ αὐτὸ τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ.

Περὶ Σελί-

Περὶ Σελίνου. Κεφ. οδʹ.

Σέλινον κηπαῖον, ἁρμόζει ἡ πόα πρὸς ἃ καὶ τὸ κόριον· καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς μετὰ ἄρτου, ἢ παιπάλης ἀλφίτου καταπλασσόμενον, καὶ καῦσον στομάχου παρηγορεῖ· μαστούς τε χονδρειῶντας ἀνίησι· κινεῖ τε οὖρα ἑφθόν τε καὶ ὠμὸν ἐσθιόμενον. καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ τε καὶ τῶν ῥιζῶν πινόμενα. ἀντιπάσχει θανασίμοις φαρμάκοις· ἐμέτους κινοῦν· κοιλίαν τε ἐπέχει. τὸ δὲ σπέρμα ἐστὶν οὐρητικώτερον, βοηθοῦν καὶ θηριοδήκτοις, καὶ τοῖς λιθάργυρον πεπωκόσι. πνευμάτων τε ἐστὶ διαλυτικόν. μίγνυται δὲ καὶ ἀνωδύνοις καὶ θηριακαῖς καὶ βηχικαῖς χρησίμως.

Περὶ Ελαιοσελίνου. Κεφ. οεʹ.

Ελαιοσέλινον γινόμενον ἐν τοῖς ἐφύδροις τόποις, μεῖζον τοῦ ἡμέρου σελίνου· ποιεῖ δὲ ὅσα καὶ τὸ κηπευτόν.

Περὶ Ορεοσελίνου. Κεφ. οςʹ.

Ορεοσέλινον καυλός ἐστι σπιθαμιαῖος εἰς ἐκ ῥίζης λεπτῆς, περὶ δὲ αὐτὸν κλωνάρια καὶ κεφάλια κωνείῳ παρεμφερῆ, λεπτότερα μέντοι ἱκανῶς, ἐφ' ὧν ὁ καρπὸς ἐπιμήκης, δριμὺς, λεπτὸς, εὐώδης, ἐοικὼς κυμίνῳ· φύεται δὲ ἐν τόποις πετρώδεσι καὶ ὀρεινοῖς.

Δυνά-

Apium. Cap. LXXIIII.

Hortensis apij herba ad eadem ad quæ corianum conuenit: inflammationibus oculorum, cũ pane aut polenta illinitur: æstuantem stomachum mulcet: mammarũ duritiã ex lacte concreto contractã reprimit: vrinã ciet, siue crudum siue coctum edatur. Decoctũ eius radicísque potum, venenorum noxæ resistit, quum vomitiones excitet: aluum cohibet. Semen vehementius vrinã pellit: cõtra serpentiũ venena, aut epotã argenti spumã auxiliatur: inflationes discutit. Admiscetur medicamẽtis quæ dolorũ leuamenta prẹstãt: theriacis quoq;, ac tussis remediis.

Eleoselinum.

Cap. LXXV.

Eleoselinum in humidis nascitur, satiuo grãdius, & ad eadem efficax.

Oreoselinum.

Cap. LXXVI.

Oreoselinum, caule est dodrantem alto, ab radice tenui exeunte: per cuius ambitum ramuli, & capitula cicutæ, multò tamen tenuiora: semine cumini oblongo, acri, & odorato, tenui: nascitur in petrosis & montibus.

Vrinam ciet, ſemine ac radice in vino potis: menſes trahit. Antidotis, nec nõ medicamẽtis vrinam cientibus, & excalfactoriis, inſeritur. Nec hallucinari nos oportet, exiſtimantes oreoſelinum eſſe, quod in ſaxis prouenit: aliud enim eſt petroſelinum.

Petroſelinum.
Cap. LXXVII.

Petroſelinum in Macedonia prouenit, in præruptis locis: ſemine ammij, odoratiore, ſapore acri, aroma olente. Vrinam cit ac menſtrua: contra ſtomachi & coli inflationes, & tormina prodeſt: laterũ, renum, & veſicæ doloribus in potu ſubuenit. Admiſcetur antidotis vrinam cientibus.

Hippoſelinum.
Cap. LXXVIII.

Hippoſelinũ, Latini oluſatrũ appellãt, aliqui ſmyrnion, quãuis aliud ſit, quod propriè ſmyrnion dicitur, vt paulò poſt referemus. Eſt autẽ maius & ſatiuo apio candidius: caule alto, cauo, molli, habẽte veluti lineas: foliis latioribus, in puniceũ vergentibus: coma roriſmarini, florũ plena, depẽdẽtibus in cacumine corymbis, antè q̃ defloreſcat: ea ſemine turget nigro, oblon

Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα οὐρητικὴν, ποθέντες ἐν οἴνῳ. ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις καὶ ταῖς διουρητικαῖς καὶ θερμαντικαῖς δυνάμεσιν. οὐ δεῖ δὲ πλανᾶσθαι νομίζοντας τὸ ὀρεοσέλινον εἶναι τὸ ἐν πέτραις φυόμενον· ἄλλο γάρ ἐστι τὸ πετροσέλινον.

Περὶ Πετροσελίνου.
Κεφ. οζ.

Σέλινον τὸ καὶ πετροσέλινον, τοῦτο φύεται ἐν μακεδονίᾳ, ἐν ἀποκρήμνοις τόποις· σπέρμα ἔχον ἐοικὸς ἄμμει, εὐωδέστερον δὲ καὶ δριμὺ καὶ ἀρωματίζον. οὐρητικὸν, ἐμμήνων ἀγωγόν· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς στομάχου καὶ κώλου ἐμπνευματώσεις καὶ στρόφοις· πρός τε πλευρᾶς πόνους καὶ νεφρῶν καὶ κύστεως ἐν ποτῷ λαμβανόμενον. μίγνυται δὲ καὶ ταῖς οὐρητικαῖς ἀντιδότοις.

Περὶ Ἱπποσελίνου. Κεφ. οη.

Ἱπποσέλινον, οἱ μὲν, γείηλον, οἱ δὲ, ἀγριοσέλινον, οἱ δὲ, σμύρνιον καλοῦσι, ἑτέρου τοῦ κυρίως λεγομένου σμυρνίου ὑπάρχοντος ὡς αὐτίκα ἱστορήσομεν. ἔστι μεῖζον καὶ λευκότερον τοῦ κηπευτοῦ σελίνου· καυλὸς κοῖλος, ὑψηλὸς, τρυφερὸς, οἱονεὶ γραμμὰς ἔχων· φύλλα πλατύτερα, ὑποφοινισσόμενα, ἐν οἷς ἐστιν ὡς λιβανωτίδος κόμη μεστὴ ἀνθοῖς, κατὰ κορύμβοις πρὶν ἐξανθῆσαι συνεστῶσα· σπέρμα δὲ μέλαν, ἐπι-

ἐπιμήκης, ναστὸν, δριμὺ ἀρωματίζον· ῥίζα εὐώδης, λευκὴ, εὔστομος, οὐ παχεῖα. φύεται ἐν συσκίοις. καὶ παρ' ἕλεσι. λαχανεύεται δὲ ὥσπερ τὸ σέλινον. καὶ ἡ ῥίζα δὲ ἑφθὴ καὶ ὠμὴ ἐσθίεται. τά τε φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ ἐσθίονται ἑφθὰ, καθ' ἑαυτά τε καὶ μετ' ἰχθύων σκευάζεται καὶ ὠμὰ δὲ ταριχεύεται εἰς ἁλμαίας. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς πινόμενος ἐν οἰνομέλιτι, ἐμμήνων ἀγωγόν· θερμαίνει τε τοὺς ῥιγοῦντας πινόμενος καὶ συγχριόμενος· στραγγουρίαις τε βοηθεῖ. καὶ ἡ ῥίζα δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ.

Περὶ Σμυρνίου. Κεφ. οθ'.

Σμύρνιον ὅπερ ἐν Κιλικίᾳ πετροσέλινον καλοῦσι γεννώμενον πλεῖστον ἐν τῷ λεγομένῳ Ἀμανῷ ὄρει. καὶ τοῦτο καυλὸν μὲν ἔχει ὅμοιον σελίνῳ, παραφυάδας ἔχοντα πολλάς· φύλλα δὲ πλατύτερα πρὸς τὴν γῆν, καὶ ὑποκεκλασμένα, ὑπολίπαρα, ῥωμαλέα καὶ εὐώδη σὺν δριμύτητι, φαρμακώδη τε καὶ ὑπομηλίζοντα τῇ χρόᾳ· σκιάδιον δὲ ἐπὶ τῷ καυλῷ ἀνηθοειδές· σπέρμα στρογγύλον, ὅμοιον τῷ τῆς κράμβης, μέλαν, δριμὺ, γευομένῳ ὡς σμύρνη, ἐν αὐθ' ἑνὸς ποιοῦν· ἡ δὲ ῥίζα δριμεῖα, εὐώδης, ἁπαλὴ, πολύχυλος, δάκνουσα τὴν φάρυγγα· φλοιὸν ἔχουσα, ἔξωθεν μὲν μέλανα, ἔνδοθεν δὲ χλωρὸν ἢ ὑπόλευκον. φύεται δὲ ἐν πετρώδεσι τόποις καὶ γεωλόφοις, καὶ

oblongo, acri, ſolido, aromatico: radix dimittitur odorata, candida nec craſſa, quæ os cõmendat. In vmbroſis & paluſtribus naſcitur. olerum generis, vt apium. radix cruda coctáue eſtur. Folia cum caulibus decocta mãduntur, & per ſe aut cũ piſcibus præparãtur, crudáq; muria cõdiuntur. Vim hanc habet, vt poto ſemine ex mulſo vino mẽſes cieat: algentes calfacit potu aut illitu: vrinæ ſtillicidio auxiliatur. Radix eoſdem præſtat effectus.

Smyrnium. Cap. LXXIX.

Smyrnion, quod in Cilicia petroſelinum vocant, plurimũ in amano mõte gignitur. Caulẽ habet apij, & ſtolones multos: folia latiora, ſubpinguia, ad terram infracta, robuſta, odore medicato, cum quadam acrimonia, iucunda, colore in luteum langueſcente: capitibus caulium orbiculatis, vt anethi: ſemine braſsicæ, rotundo, nigro, ſapore aſpero, ſicut myrrha, ita vt alterum alterius loco cadat. radix quoque odorata, guſtu acri, fauces mordet, ſuccoſa, mollis: cortex eius foris niger, intus viridis, aut ſubalbidus. Naſcitur in ſaxoſis, & collibus, at-

que squalidis, & limitibus terrenis. Vis radicis, herbæ, & seminis excalfacere. Foliis muria maceratis ad obsonia vtuntur, aluum sistunt, radicem contra serpentiũ ictus bibere conuenit, tusses & orthopnœas mitigat, vrinæ difficultati medetur: recentes tumores, collectiones, duritiasque discutit, illita, & vulnera ad cicatricem perducit: partus abortu vitiat, si feruefacta subiiciatur. Semen, lienis, renum & vesicæ vitiis prodest: menses & secundas pellit: commodè datur ischiadicis in vino, inflationes stomachi lenit, sudores ciet, & ructus. Peculiariter datur hydropicis in potu, & contra febrium circuitus.

Elaphoboscum.

Cap. LXXX.

Elaphobosco fœniculaceus caulis est, aut rorimarino similis, geniculatus: foliis duûm digitorum latitudine, vt terebinthi, prælongis, aliquantum asperis, circumfractis: adnata multa habet, ferentia vmbellas anethi similes, & semina eiusdem: florem subluteum: radice ternûm digitorum longitudinis, & crassitudinis vnius, candida, dulci, esui apta.

Caulis

καὶ ἀνίκμοις καὶ γωνίαις χερσευούσαις. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα καὶ ἡ πόα καὶ ὁ καρπὸς θερμαντικήν. λαχανεύεται δὲ καὶ εἰς τὰς ἁλμαίας τὰ φύλλα, κοιλίαν τε ἵστησιν· ἡ δὲ ῥίζα πινομένη ἑρπετοδήκτοις ἁρμόζει, πραΰνει δὲ καὶ βῆχας καὶ ὀρθοπνοίας, καὶ δυσουρίας ἰᾶται· καταπλασσομένη δὲ τὰ πρόσφατα οἰδήματα, καὶ φλεγμονὰς καὶ σκληρίας διαφορεῖ, τραύματά τε ἄχρις ἐπουλώσεως ἄγει· ζεσθεῖσα δὲ καὶ προστεθεῖσα ἐξαμβλώσκει. καὶ τὸ σπέρμα δὲ αὐτῆς, πρὸς νεφροὺς καὶ σπλῆνα καὶ κύστιν ἁρμόζει· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα καὶ δεύτερα· πρὸς δὲ τὰς ἰσχιάδας μετ' οἴνου πινόμενον ἁρμόζει, καὶ στομάχου ἐμπνευματώσεις πραΰνει, ἔστι δὲ καὶ ἱδρωποιὸν, ἐρευκτικόν. ἰδίως πινόμενον πρὸς ὕδρωπας καὶ περιόδους.

Περὶ Ελαφοβόσκου.

Κεφ. π΄.

Ελαφόβοσκον καυλός ἐστι λιβανωτίδι ἢ μαράθρῳ ἐμφερὴς γεγωνιωμένος· φύλλα διδάκτυλα τὸ πλάτος, ἱκανῶς ἐπιμήκη ὡς τερεβίνθου, περικεκλασμένα τραχέα ποσῶς. ἔχει δὲ παραφυάδας ἱκανὰς ὁ καυλὸς, σκιάδια ἐχούσας ὅμοια ἀνήθῳ, ἄνθη ὑπομήλινα, καὶ τὸ σπέρμα ἀνήθῳ ἐμφερές· ῥίζα ὡς τριδάκτυλος τὸ μῆκος, πάχος δακτύλου, λευκὴ, γλυκεῖα, ἐδώδιμος.

καὶ ὁ

καὶ ὁ καυλὸς δὲ λαχανεύεται ἀρτιφυὴς ὤν. ταύτην φασὶ τὴν πόαν τὰς ἐλάφους νεμηθείσας, ἀντέχειν τοῖς τῶν ἑρπετῶν δήγμασι· ὅθεν καὶ τὸ σπέρμα δίδοται τοῖς ἑρπετοδήκτοις σὺν οἴνῳ.

Περὶ Μαράθρου. Κεφ. πά.

Μάραθρον, αὕτη ἐσθιομένη ἡ πόα, δύναται γάλα κατασπᾶν, καὶ τὸ σπέρμα δὲ πινόμενον ἢ συνεψόμενον πτισάνῃ. τὸ δὲ ἀφέψημα τῆς κόμης ὑποτεθὲν, νεφριτικοῖς τοῖς περὶ κύστιν χρήσιμον, διουρητικὸν ὑπάρχον· ἁρμόζει δὲ ἑρπετοδήκτοις σὺν οἴνῳ πινόμενον, καὶ καταμήνια ἄγει· ἐν πυρετοῖς τὴν ναυτίαν καὶ καῦσον στομάχου παραιτεῖται μετὰ ψυχροῦ ὕδατος πινόμενον. αἱ δὲ ῥίζαι λεῖαι σὺν μέλιτι καταπλασθεῖσαι, κυνόδηκτα θεραπεύουσιν. ὁ δὲ χυλὸς ἐκθλιβέντων τῶν καυλῶν καὶ τῶν φύλλων ἐν ἡλίῳ ξηρανθεὶς, εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ὅσα πρὸς ὀξυδορκίαν σκευάζεται χρησίμως. χυλίζεται δὲ καὶ τὸ σπέρμα πρὸς τὰ αὐτὰ χλωρὸν, ἔτι σὺν τοῖς φύλλοις καὶ τοῖς ἀκρέμοσι, καὶ ἡ ῥίζα κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν. Ἐν δὲ τῇ πρὸς ἑσπέραν Ἰβηρίᾳ, καὶ ὀπὸν ἀνίησιν ὅμοιον κόμμι, ἀποθεριζόντων ἐν τῇ ἀνθήσει μέσον τὸν καυλὸν τῶν ἐπιχωρίων, καὶ πυρὶ παρατιθέντων, ἵνα ὑπὸ τῆς θερμασίας οἱονεὶ ἀφιδρῶσα ἐκβάλῃ τὸ κόμμι. ἔστι δὲ ἐνεργέστερον τοῦ χυλοῦ πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ τοῦτο.

Περὶ

Caulis tener pro olere manditur. Contra serpentium ictus, datur semen in vino. Fama autem est, hoc pabulo, ceruas serpentium morsibus resistere.

Fœniculum. Cap. LXXXI.

Fœniculum si herba edatur, aut semen cũ ptisana bibatur, mammas lacte replet. Comæ decoctum in renum doloribꝰ subditũ proficit, quippe quòd vrinam excitet: contra serpentium ictus in vino conuenienter bibitur, mẽses ciet: in febribus nauseam & stomachi feruorem, ex aqua frigida potum sedat. Cõtritæ radices & cum melle illitæ, morsibꝰ canũ medentur. Succus caule & foliis exprimitur, & in sole siccatus, in medicaméta adiicitur, quæ ad excitandam oculorum aciem commodè temperantur. Extrahitur succus ad eadé valens, etiam semine viridi, ramulísque & radicibus prima germinatione incisis. In Iberia quæ ad occidentem spectat, succum reddit gũmi similem. Caulem medium, dum herba floret rustici demetunt, igniq́; admouent, quò facilius vi coloris exudans, gummi remittat: quod efficacius succo est, ad medicamenta oculorum.

Fœniculũ

Fœniculũ erraticũ, siue hippomarathrũ. Cap. LXXXII.

Est & syluestre fœniculum, magnũ: fert autẽ semẽ cachryi simile, cuius radix iucũdè olet, potaq; stranguriæ medet̃: mẽses imposita ciet: ventrẽ sistit, radice aut semine poto, & cõtra serpentium morsus auxiliatur, calculósque cõminuit, & regium morbum expurgat: lactis abundantiã facit decoctũ foliorũ haustũ & fœminas à partu purgat. Traditur aliud hippomarathri genus, longo, exili, & angusto folio: semine coriãdri, rotundo, acri, & odorato. Excalfaciendi naturã habet, & viribus fœniculo respõdet, sed ad omnia infirmius.

Daucum. Cap. LXXXIII.

Daucum aliqui Dauciũ vocant. Creticum foliis fœniculo simile, minoribus & tenuioribus: caule dodrantali, vmbella coriandri, flore albo: semine acri, cãdido, hirsuto, suauissimi odoris in mandendo: radix digitali crassitudine, & dodrãtis longitudine adolescit: in saxosis nascitur, & locis sole illustratis. Aliud eius genns, syluestri apio simile, acre, odoratum, aroma olens, feruentis gustus. Probatissimum Creticum.

Tertium

Περὶ Ἱππομαράθρου. Κεφ. πβ΄.

Ἱππομάραθρον μάραθρόν ἐστιν ἄγριον μέγα· φέρει δὲ σπέρμα κάχρυϊ ὅμοιον, ῥίζα δὲ ὕπεστιν εὐώδης, ἥτις πινομένη στραγγουρίας ἰᾶται· ἔμμηνά τε ἄγει προστιθεμένη· τὸ δὲ σπέρμα καὶ ἡ ῥίζα κοιλίαν ἵστησι πινόμενα θηριοδήκτοις τε βοηθεῖ, καὶ λίθους θρύπτει καὶ ἴκτερον ἀποκαθαίρει. τῶν δὲ φύλλων τὸ ἀφέψημα πινόμενον γάλα ἄγει, καὶ τὰς ἐκ τοκετῶν γυναῖκας ἀποκαθαίρει. καλεῖται καὶ ἕτερον ἱππομάραθρον, φύλλα ἔχον στενά, μικρά, προμήκη· καρπὸν δὲ στρογγύλον πρὸς τὸν τοῦ κορίου, δριμύν, εὐώδη, θερμαντικόν· ἀναλογεῖ δὲ αὐτοῦ ἡ δύναμις τῷ προειρημένῳ, ἀσθενέστερον ἐνεργοῦσα.

Περὶ Δαύκου. Κεφ. πγ΄.

Δαῦκος, οἱ δὲ, δίρκαιον καλοῦσιν. ὁ μέν τις ἐστὶ κρητικός, μαράθρῳ ἔχον τὰ φύλλα ὅμοια, μικρότερα δὲ καὶ λεπτότερα· καυλὸν σπιθαμιαῖον, σκιάδιον ὅμοιον κοριάννῳ, ἄνθη λευκά· ἐν δὲ τούτοις ὁ καρπὸς δριμύς, λευκός, δασὺς ἐν τῷ διαμασᾶσθαι εὐώδης· ῥίζα δακτύλου τὸ πάχος. τὸ δὲ μῆκος σπιθαμῆς· γεννᾶται δὲ ἐν πετρώδεσι τόποις, καὶ εὐηλίοις. Ὁ δέ τις αὐτῶν ἐστι σελίνῳ ἀγρίῳ παραπλήσιος ἀρωματώδης δριμὺς καὶ εὐώδης γευομένῳ καὶ πυρώδης· διαφέρει δὲ ὁ κρητικός.

Τὸ

Τὸ δὲ τρίτον εἶδος κορίῳ φύλλα ἔοικε. καὶ τὰ ἄνθη λευκὰ, κεφαλὴν δὲ ἔχει καὶ καρπὸν ὅμοια ἀνήθῳ, ἐφ' ᾗ σκιάδιον ἐμφερὲς σαφυλίνῳ· σπέρματος ἐπιμήκους πλήρες ὡς κυμίνου δριμέως. Τὸ δὲ σπέρμα πάντων δύναμιν ἔχει θερμαντικὴν πινόμενον ἐμμήνων, ἐμβρύων, καὶ οὔρων ἀγωγὸν, καὶ στρόφων ἀπαλλακτικὸν, βηχῶν χρονίων πραϋντικόν· ἀρήγει δὲ καὶ φαλαγγιοδήκτοις ποθὲν σὺν οἴνῳ· διαφορεῖ δὲ καὶ οἰδήματα καταπλασθέν· ἡ δὲ χρῆσις τῶν μὲν ἄλλων τοῦ σπέρματος μόνον. τοῦ δὲ κρητικοῦ καὶ τῆς ῥίζης, ἥ τις μάλιστα πρὸς τὰ θηρία πίνεται μετ' οἴνου.

Περὶ Δελφινίου. Κεφ. πδ'.

Δελφίνιον κλῶνας ἀνίησι διπιθάμους ἢ καὶ μείζονας ἀπὸ μιᾶς ῥίζης περὶ οὓς φυλλάρια ἐπισχισμένα λεπτὰ, ἐπιμήκη, δελφινοειδῆ· ὅθεν καὶ ὠνόμασται. ἄνθος δὲ ὅμοιον λευκοίῳ, ἐμπόρφυρον· σπέρμα ἐν λοβοῖς κέγχρῳ ἐμφερές, ὃ βοηθεῖ ποθὲν ἐπὶ οἴνῳ σκορπιοπλήκτοις, ὡς οὐδὲν ἕτερον. φασὶ δὲ καὶ τοὺς σκορπίους παρατεθείσης τῆς πόας παραλύεσθαι ἀπράκτους τε καὶ ναρκώδεις γίνεσθαι, ὑφαιρεθείσης δὲ εἰς τὸ αὐτὸ καθίστασθαι. φύεται δὲ ἐν τραχέσι καὶ εὐηλίοις τόποις.

Περὶ Δελφινίου ἑτέρου.

Κεφ. πε'.

Δελφίνιον ἕτερον, οἱ δὲ ὑάκινθον, ῥωμαῖοι

Tertium aſsignatur genus foliis coriandri, floribus albis, capite & ſemine anethi, muſcario paſtinacæ: ſemine oblõgo, ceu cumini, acri. Omnium ſemen excalfacit: potũ vrinam, menſes, & partus extrahit, torminibus liberat, veterem tuſſim mitigat: phalangiorũ morſibus potum in vino auxiliatur: tumores illitu diſcutit. Seminis duntaxat in aliis generibus inualuit vſus: in Cretico, etiam radicis, quæ maximè contra venenatorum iniuriam in vino bibitur.

Delphiniũ. Cap. LXXXIIII.

Delphinium, ſurculos emittit à radice vna ſeſquipedales, aut maiores, à quibus folia exeunt parua, tenuia, diuiſa, prælonga, quæ delphinorũ effigiẽ repræſentant: vnde tractũ nomen eſt. Flos violæ albæ non diſsimilis, purpureus: & ſemen in ſiliquis, milio proximũ, quo nõ aliud vtilius bibi poteſt, ab ſcorpione percuſsis. Aiũt enim obiecta herba, ſcorpiões reſolui, atq; ignauos torpeſcere: ſemota verò ea, ſeſe recolligere. Prouenit in aſperis & apricis.

Delphinium alterum.

Cap. LXXXV.

ALTErum eſt delphinium, quod

quod Romani bucinũ vocãt, superiori simile, sed foliis & ramis longè gracilius. Viribus eisdem pollet, sed non ita efficacibus.

ῥωμαῖοι βουκίνους, καὶ αὐτὸ ἐμφερὲς τῷ πρὸ αὐτοῦ, τοῖς δὲ φύλλοις καὶ τοῖς κλωνίοις ἰσχνότερον πολλῷ. δύναμιν ἔχον καὶ αὐτὸ τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ, οὐχ οὕτω δὲ ἐνεργές.

Pyrethrũ. Cap. LXXXVI.

Περὶ Πυρέθρου. Κεφ. πς´.

Pyrethrum Romani salinarem vocant, folia caulémque emittit vt daucum syluestre & fœniculũ: vmbellámq; anethi, circinatæ rotunditatis. Radix longa est, pollicis crassitudine, gustu feruidissimo. Pituitatem elicit: ideo in dolore dentium, decocta in aceto, colluto inde ore, auxiliatur: mansa pituitam extrahit: sudores ciet, perunсto ex oleo corpore: diuturnis horrorib⁹ efficax est & cõtra perfrictiones membrorum, resolutionésque eximiè conducit.

Πύρεθρον πόα ἐστὶ καυλὸν ἀνιεῖσα καὶ φύλλα ὥσπερ δαῦκος ἄγριος καὶ μάραθρον· σκιάδιον δὲ ὡς ἀνήθου τροχοειδές. ῥίζα δακτύλου μεγάλου τὸ πάχος μακρά, γευσαμένῳ πυρωτικωτάτη. φλέγματός ἐστιν ἐπισπαστική, διὸ καὶ ταῖς ὀδονταλγίαις βοηθεῖ μετ᾽ ὄξους ἑψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη· ἄγει δὲ καὶ φλέγμα διαμασσηθεῖσα· συγχριομένη δὲ μετ᾽ ἐλαίου, ἱδρῶτας κινεῖ ποιοῦσα πρὸς τὰ χρόνια ῥίγη, καὶ πρὸς ἐψυγμένα δὲ ἢ παρειμένα μέρη τοῦ σώματος, ἄκρως ἁρμόζει.

Rosmarin⁹. Cap. LXXXVII.

Περὶ Λιβανωτίδος. Κεφ. πζ´.

Duo rosmarini genera: vnũ fœcundum frugiferúmque, cuius semẽ canchrys vocatur: folia fœniculi habet, crassiora & latiora, in rotæ speciem, humi sparsa, iucundè olentia: caulem cubiti altitudine, aut maiorem, multis concauum alis: in cacumine vmbellã, in qua semen copiosum, candidũ, sphõdylo simile, rotundum, angulosum, acre, resinaceũ, quod in mandendo linguam exurit: radix

Λιβανωτὶς δισσή, ἡ μέν τις κάρπιμος, ὑπ᾽ ἐνίων δὲ ζέα, ἢ καμψάνεμα καλουμένη, ἧς ὁ καρπὸς κάγχρυς καλεῖται· φύλλα δὲ ἔχει μαράθρῳ ὅμοια, παχύτερα δὲ καὶ πλατύτερα, τροχοειδῶς ἐπὶ τῆς γῆς ἐστρωμένα, εὐώδη· καυλὸν δὲ ὅσον πήχεως καὶ μείζονα, μασχάλας ἔχοντα πολλάς, καὶ ἐπ᾽ ἄκρου σκιάδιον ἐφ᾽ οὗ καρπὸς πολύς, λευκὸς ἐοικὼς σφονδύλῳ, περιφερής, γωνίας ἔχων, δριμύς, ῥητινίζων, ἐν δὲ τῷ διαμασᾶσθαι ἐπικαίων τὴν γεῦσιν. ῥίζα

ῥίζα δὲ λευκὴ εὐμεγέθης, ὄζουσα λιβάνου. Ἡ δὲ ἑτέρα κατὰ πάντα ἐοικυῖα τῇ προειρημένῃ, σπέρμα φέρει πλατύ, μέλαν, ὡς σφονδύλιον, εὐῶδες, οὐ πυρωτικόν, ῥίζαν ἐκ μὲν τῶν ἐκτὸς, μέλαιναν, θλασθεῖσαν δὲ λευκήν. Ἡ δὲ λεγομένη ἄκαρπος κατὰ πάντα ὁμοία ἐστὶ ταῖς προειρημέναις, οὔτε καυλὸν ἀνίησιν οὔτε ἄνθος οὔτε σπέρμα. φύεται δὲ ἐν πετρώδεσι καὶ τραχέσι τόποις. πασῶν δὲ κοινῶς ἡ πόα καταπλασθεῖσα λεία αἱμορροΐδας στέλλει, φλεγμονάς τε τὰς κατὰ* δακτύλιον πραΰνει, καὶ κονδυλώματα καὶ χοιράδας, καὶ τὰ δυσπεπτα τῶν ἀποστημάτων συμπέπτει. αἱ δὲ ῥίζαι ξηραὶ σὺν μέλιτι ἕλκη ἀνακαθαίρουσι, καὶ στρόφους ἰῶνται· καὶ θηριοδήκτοις ἁρμόζουσι σὺν οἴνῳ πινόμεναι· ἔμμηνά τε ἄγουσι καὶ οὖρα, διαφοροῦσι δὲ καὶ οἰδήματα παλαιὰ καταπλασσόμεναι. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πόας ὀξυδερκὴς, μιγνύμενος μέλιτι καὶ ἐγχριόμενος. ὁ δὲ καρπὸς πινόμενος, τὰ αὐτὰ ποιεῖ. βοηθεῖ καὶ ἐπιληψίαις καὶ ταῖς ἐν θώρακι παλαιαῖς διαθέσεσιν· ἰκτερικοῖς τε μετὰ πεπέρεως καὶ οἴνου διδόμενος· ἔστι δὲ καὶ ἱδρωτικὸς σὺν ἐλαίῳ ἀλειφόμενος· ἁρμόζει καὶ ῥήγμασι, καὶ σπάσμασι· ποδάγραις τε καταπλασσόμενος λεῖος σὺν αἰρίνῳ ἀλεύρῳ καὶ ὄξει

ἀλφοὺς

radix thus redolet, candida, prægrãdis. Est & alterum omnino consimile, semen ferens latum, nigrum vti sphondylion, odoratum, minimè exurens, radice foris nigra, intus si frãgatur, alba. Verùm id quod sterile dicitur, illorum planè similitudiné refert: sed neque caulem, neque florem, neque semen promit. Nascitur in saxosis & asperis. Trita omnium herba communiter hæmorrhoidum profluuia sistit, sedis inflammationes & condylomata mitigat, cõcoquit strumas & absessus, qui ad maturationé ægrè perducuntur. Siccæ radices cum melle vlcera purgant: torminibus medentur cum vino potę, & contra serpentium morsus conueniunt: menses & vrinas cient, ueteres tumores illitu discutiunt. Tam radicis quàm herbæ succus, adiecto melle illitus, oculorum aciem exacuit. Potum semen ad eadem pollet: si comitiale malum sentiatur, aut vetus pectoris vitium, auxilio est: regio morbo laborantibus cũ vino & pipere datur: sudores mouet, cum oleo perũctum: ruptis & conuulsis prodest: podagris, cũ loliacea farina, & aceto tritũ illinitur,

purgat

purgat vitiligines, addito aceto quàm acerrimo, Semine in potionibus vtendum, eius quidem quod Canchryn non ferat, quippe illud sua acrimonia arteriam exasperat. Rosmarinum cum erica nasci, foliis lactucæ syluestris amaræ asperioribus, candidioribúsque, radice breui, Theophrastus author est: potúq; idipsũ alterutra parte purgare.

ἀλφοὺς τε σμήχει, μιγνύμενον ὄξει δριμυτάτῳ. τῷ σπέρματι εἰς τὰ ἀποσήματα χρῆσθαι δεῖ τῆς μὴ τὸ κάγχρυ φερούσης λιβανωτίδος, δριμὺ γὰρ ἐκεῖνο καὶ τραχυντικὸν τῆς ἀρτηρίας. Θεόφραστος δὲ ἱστορεῖ μετὰ τῆς ἐρείκης λιβανωτίδα θριδακίνῃ ἀγρίᾳ τῇ πικρᾷ ὅμοια φύλλα ἔχουσαν φύεσθαι, ῥίζαν δὲ βραχεῖαν· καθαίρειν δὲ ἄνω καὶ κάτω ταύτην ποθεῖσαν· λευκότερα μὲν τοι καὶ τραχύτερα τὰ φύλλα τῶν τῆς θρίδακος.

Cãchrys. Cap. LXXXVIII.

Canchrys vim habet excalfaciendi, & vehementer exiccandi: quare abstergentibus medicamẽtis inseritur. Contra oculorum fluxiones capiti illinitur: ita vt tertio die soluatur.

Περὶ Κάγχρυος. Κεφ. πή.

Τὸ μὲν κάγχρυ δύναμιν ἔχει θερμαντικήν, ἀναξηραντικὴν σφόδρα· ὅθεν ἁρμόζει σμήγμασι μιγνύμενον. πρὸς ῥευματιζομένους ὀφθαλμοὺς, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐμπλασσόμενον, καὶ ἀποσμώμενον μετ' ἡμέρας τρεῖς.*

Rosmarinũ coronarium. Cap. LXXXIX.

Rosmarinum quo coronarij vtuntur, ramos mittit tenues, & circa eos folia minuta, densa, longa, exilia, subter incana, supernè virentia, graui odore. Excalfactoria vi præditum est: regium sanat morbum, si decoctum in aqua ante exercitationes bibatur: & vbi laborãs exercitationi se crediderit, in balnea descendat, & merum potet. Acopis, gleucinóq; vnguẽto admisceri solet.

Περὶ Λιβανωτίδος. Κεφ. πθ'.

Λιβανωτὶς ἣν ῥωμαῖοι καλοῦσιν ῥοσμαρῖνουμ, καὶ οἱ στεφανοπλόκοι χρῶνται, ῥάβδοι εἰσὶ λεπταί, περὶ ἃς τὰ φύλλα λεπτά, πυκνά, ἐπιμήκη καὶ ἰσχνά, ἔνδοθεν λευκά, ἐκ δὲ τῶν ἐκτὸς χλωρά, βαρύοσμα. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν· ἰκτέρου ἰατικήν, ἐάν τις αὐτὴν ἑψήσας ἐν ὕδατι δῷ πρὸ τῶν γυμνασίων πιεῖν. εἶτα γυμνάζων λούῃ καὶ οἴνῳ ποτίζῃ, μίγνυται δὲ καὶ ἀκόποις καὶ τῷ γλευκίνῳ χρίσματι.

Περὶ Σφονδυλίου. Κεφ. ςʹ.

Σφονδύλιον φύλλα μὲν ἔχει κατά ποσὸν ἐοικότα πλατάνῳ * πρὸς τὰ τοῦ πάνακος· καυλοὺς δὲ πηχυαίους ἢ καὶ μείζονας, ἐοικότας μαράθρῳ, σπέρμα δὲ ἐπ᾽ ἄκρῳ ὅμοιον σεσέλει, διπλοῦν, πλατύτερον δὲ καὶ λευκότερον καὶ ἀχυρωδέστερον, βαρύοσμον· ἄνθη λευκά· ῥίζαν λευκὴν, ῥαφάνῳ ἐμφερῆ. φύεται δὲ ἐν ἑλώδεσι καὶ ἐνύδροις χωρίοις. Ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ ποθεὶς, ἐκκρίνει κατὰ κοιλίαν φλεγματῶδες· ἰᾶται δὲ πινομένη ἡπατικοὺς, ἰκτερικοὺς, ὀρθοπνοϊκοὺς, ἐπιληπτικοὺς, καὶ ὑστερικὴν πνῖγα. ὑποθυμιώμενος δὲ ἀνακαλεῖται τοὺς καταφερομένους. σὺν ἐλαίῳ δὲ ἐμβρεχομένης τῆς κεφαλῆς, ἁρμόζει φρενιτικοῖς, ληθαργικοῖς, κεφαλαλγοῦσι· ἐπέχει δὲ καὶ ἕρπητας σὺν πηγάνῳ καταπλασθείς. ἡ δὲ ῥίζα δίδοται ἰκτερικοῖς καὶ ἡπατικοῖς. περιξυσθεῖσα δὲ καὶ ἐντεθεῖσα περιτήκει τύλους τοὺς ἐν σύριγξι· τῶν δὲ ἀνθῶν χλωρῶν ὁ χυλὸς πρὸς εἱλκωμένα ὦτα καὶ πυορροοῦντα ἁρμόζει· ἀποτίθεται δὲ ὑλιαζόμενος ὡς τὰ λοιπὰ χυλίσματα.

Shpondylium. Cap. XC.

Sphondyliũ folia quadámtenꝰ platani & panacis habet: caules fœniculaceos, cubitali altitudine, aut amplius assurgẽtes, in quorum cacumine semẽ duplex, seseli simile, sed latius, cãdidius, & magis paleaceum, grauis odoris: flores eius albi, aut pallentes: radice raphani, candida. Nascitur in palustribus & aquosis. Potum semen pituitam per aluum extrahit: medetur iocineris vitiis, regio morbo, comitialibus, orthopnoicis, vuluarum strangulationi. Veternosos suffitu reuocat: cum oleo commodè infunditur capitibus phreneticorum, & lethargicorum, item capitis doloribꝰ: cum ruta illitũ, serpentia vlcera cohibet. Datur radix contra regium morbum, & iocineris vitia: circumrasa eadem & iniecta callos fistularum derodit. Recentis floris succus exulceratis auribus, purulẽtisque accommodatur: qui cæterorum succorum more exprimi, dein recondi solet.

Περὶ Νάρθηκος. Κεφ. ςαʹ.

Νάρθηξ, τούτου χλωροῦ ὄντος ἡ ἐντεριώνη πινομένη αἱμοπτοϊκοὺς καὶ κοιλιακοὺς ὠφελεῖ, καὶ ἐχιοδήκτοις δίδοται σὺν οἴνῳ, καὶ

Ferula. Cap. XCI.

E viridi ferula medulla pota vtilis est ad cruentas excreationes, cœliacosq;, & cõtra viperarũ morsus in vino datur, erũpentéq;

erumpentémque naribus sanguinem indita sistit. Semen potum torminosis auxiliatur: sudores ciet, vncto ex oleo corpore. Caules, si edantur, capitis dolores faciunt: muria conduntur. Ferula itaque caulem profert ternûm sæpe cubitorum: folia fœniculi, longè asperiora, & latiora. qua ab imo caule vulnerata sagapenum efficitur.

Peucedanũ. Cap. XCII.

Peucedanum, caulem mittit tenuem, gracilétum, fœniculo similem: comam habet statim ab terra copiosam, spissamq;: flore luteo: radice nigra, crassa, graui odore, succosa, gignitur in montibus opacis. Tenera radix cultello conciditur, profluensque è plaga succus vmbræ mandatur: in sole siquidẽ confestim euanescit. Colligitur capite prius & naribus rosaceo perfusis, ne capitis dolor premat, & vertigo sentiatur. Assatione radix inutilis fit. Tam lac q̃ succus radice & caulib⁹ extrahi solet, sicuti è mãdragora: verũ inefficacior succo lachryma habet, & velocius expirat. Interdũ etiã cõcreta inuenitur lachryma, thuris similitudine, caulibus radicibusq; adhærẽs.

Præfertur

καὶ τὰς ἐκ ῥινῶν αἱμοῤῥαγίας ἐπέχει ἐντεθεῖσα. τὸ δὲ σπέρμα στροφουμένους πινόμενον ὠφελεῖ. καὶ ἱδρῶτας κινεῖ χριόμενον μετ᾽ ἐλαίου. οἱ δὲ καυλοὶ βρωθέντες κεφαλαλγεῖς εἰσί· ταριχεύονται δὲ καὶ εἰς τὰς ἁλμεύσεις. ὁ γοῦν νάρθηξ καυλὸν ἀναφέρει τρίπηχυν πολλάκις. φύλλα δὲ ἔχει μαράθρῳ ἐμφερῆ, παχύτερα δὲ πολὺ καὶ μείζονα. ἐξ οὗ καὶ τὸ σαγάπηνον γίνεται, κολαπτομένου πρὸς τῇ ῥίζῃ.

Περὶ Πευκεδάνου. Κεφ. ϛβʹ.

Πευκέδανος καυλὸν ἀνίησι λεπτὸν, ἰσχνὸν, μαράθρῳ ὅμοιον· κόμην δὲ ἔχει περὶ τὴν ῥίζαν ἱκανὴν καὶ πυκνήν· ἄνθος μήλινον, ῥίζαν μέλαιναν, βαρύοσμον, ἁδρὰν, μεστὴν ὀποῦ, φύεται ἐν ὄρεσι συσκίοις. Ὀπίζεται δὲ τῆς ῥίζης ἁπαλῆς ἀποτεμνομένης μαχαίρᾳ, καὶ τὸ ἀποῤῥέον εὐθὺς ἐν σκιᾷ τίθεται· ὑπὸ γὰρ τοῦ ἡλίου ἀνίεται, ἐν δὲ τῷ συλλέγεσθαι κεφαλαλγίαν ποιεῖ καὶ σκοτώματα. ἐὰν μή τις προδιαχρίσῃ αὐτοῦ τὰς ῥῖνας ῥοδίνῳ καὶ τὴν κεφαλὴν προκαταβρέξῃ, ἄχρηστος δὲ γίνεται ὀπτηθεῖσα ἡ ῥίζα. ὀπίζονται δὲ καὶ οἱ καυλοὶ καὶ χυλίζονται, καὶ ἡ ῥίζα ὡς μανδραγόρας· ἧττον δὲ ἐνεργεῖ τοῦ χυλοῦ, ὁ ὀπὸς καὶ τάχιον ἐκπνεῖ. ἐνίοτε δὲ εὑρίσκεται περιπεπηγὸς δάκρυον, ὅμοιον λιβανωτῷ τοῖς καυλοῖς καὶ ταῖς ῥίζαις περιπεπλασμένον.

Τὸ

Τοῦ δὲ ὀποῦ διαφέρει ὁ ἐν σαρδονίᾳ καὶ σαμοθράκῃ γινόμενος, βαρύοσμος, ἔγκιρρος, θερμαίνων τὴν γεῦσιν· ἁρμόζει δὲ σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ καταχριόμενος, ληθαργικοῖς, φρενιτικοῖς, σκοτωματικοῖς, ἐπιληπτικοῖς, κεφαλαλγοῦσι χρονίως, παραλυτικοῖς, ἰσχιαδικοῖς. σπωμένοις. καὶ καθόλου τοῖς περὶ νεῦρα πάθεσι συγχριόμενος μετ' ἐλαίου καὶ ὄξους. ἔστι δὲ καὶ ὀσφραντικὸς πνιγὸς ὑστερικῆς, καὶ τῶν καταφερομένων ἀνακλητικός· διώκει δὲ θηρία θυμιώμενος· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς ὠταλγίαν ἐνσταζόμενος σὺν ῥοδίνῳ καὶ πρὸς ὀδονταλγίαν ἐντιθέμενος βρώμασι. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς βῆχας μετ' ᾠοῦ λαμβανόμενος δυσπνοίαις τε καὶ στρόφοις καὶ πνευματικαῖς διαθέσεσιν ἁρμόζει, κοιλίαν τε ἠπίως μαλάσσει, καὶ σπλῆνα τήκει, καὶ δυστοκίαις ἐξόχως ἀρήγει· πρός τε πόνους καὶ διατάσεις κύστεως καὶ νεφρῶν πινόμενος ποιεῖ· ἀναστομοῖ δὲ καὶ ὑστέραν. χρησίμη δὲ καὶ ἡ ῥίζα πρὸς τὰ αὐτά, ἔλαττον ἐνεργοῦσα. πίνεται δὲ αὐτῆς τὸ ἀφέψημα, καθαίρει δὲ λεία ξηρὰ τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη, καὶ λεπίδας ἀπὸ ὀστέων ἀφίστησι, καὶ ἐπουλοῖ τὰ παλαιά· μίγνυται δὲ καὶ κηρωταῖς καὶ μαλάγμασι θερμαντικαῖς. ἐκλέγου δὲ τὴν πρόσφατον, ἄβρωτον, στερεάν, πλήρη ὀσμῆς.

λύεται

Præfertur ſuccus è Sardinia & Samothrace, colore rufo, odore graui, feruens guſtu. Ex oleo & roſaceo illitum peucedanum prodeſt lethargicis, phreniticis, vertiginoſis, comitialibus, & longis capitis doloribus, reſolutis, iſchiadicis, conuulſis: omnibus, in vniuerſum, vitiis neruorum, ex oleo & aceto illitum, prodeſt. Eius olfactu reſpirant vuluæ ſtrangulatus, & veternoſi reuocantur: incenſum ſerpentes abigit. Aurium doloribus conuenienter ex roſaceo inſtillatur, cauernis dentium inditum, mitigat dolorem: contra tuſsim efficacisſimè ex ouo aſſumitur, ſuſpiriiſque, & torminibus, & inflationibus ſubuenit: ventrem leuiter emollit, lienem abſumit, difficiles partus mirè adiuuat. Facit ad veſicæ cruciatus, & renum diſtétiones potum & vuluam aperit. Radix ad eadẽ vtilis eſt, ſed inefficacior: eius decoctũ bibitur. Farina eius, ſordida vlcera purgat, & vetera cicatrice obducit: ſquamas oſsiũ extrahit. In cerata, & calfacientia malagmata addit. Radix eligi debet recens, quæ cariem non ſenſerit, firma, odoris plena.

y Succus

Succus ad potiones amaris nucib⁹, aut ruta, aut pane calido, aut anetho resoluitur.

λύεται δὲ ὁ ὀπὸς εἰς τὰ πτίσματα ἀμυγδάλοις πικροῖς, ἢ πηγάνῳ, ἢ ἄρτῳ θερμῷ, ἢ ἀνήθῳ.

Gith, seu Melanthium. Cap. XCIII.

Περὶ Μελανθίου. Κεφ. ϟγ'.

Gith exilibus surculis fruticat, sæpe binos dodrantes excedens: foliis vt senecionis minutis, sed multò tenuioribus: capitulo in cacumine tenui, paruo ceu papaueris, oblongo, intercursantibus intus mébranis: quibus semen includitur nigrum, acre, odoratum, quod panibus inspargitur. Capitis doloribus illitum fronti, subuenit: discutit recentes oculorum suffusiones, tritum ex irino, & infusum naribus: tollit lepras, lentigines, duritias, tumorésque vetustos, cum aceto illitum: circumscarificatos clauos excutit, cum vetere vrina impositum: dentium doloribus, decoctum cum aceto & teda, prodest: teretes ventris tineas expellit, peruncto ex aqua vmbilico: destillatione laborantes adiuuat, tritum in linteo, & olfactum: vrinam & menstrua ciet, multis diebus sumptum, & lac extrahit: difficultatem spirandi cum vino potum leuat: phalangiorũ

Μελάνθιον θαμνίσκος ἐστὶ λεπτόκαρφος διασπίθαμος ἢ καὶ μείζων, φύλλα ἔχων μικρὰ ὥσπερ ἠριγέροντος, λεπτότερα δὲ πολλῷ· καὶ κεφάλιον ἐπ' ἄκρου ἔχων, μικρὸν, *ὡς μήκωνος, ἐπιμήκες, ἔχον κατὰ τὰ ἐντὸς διαφράγματα, ἐν οἷς καὶ τὸ σπέρμα μέλαν, δριμὺ, εὐῶδες, καταπλασσόμενον εἰς ἄρτους. Ἁρμόζει δὲ καὶ κεφαλαλγοῦσι καταπλασσόμενον τῷ μετώπῳ, καὶ τοῖς ἀρχομένοις ὑποχεῖσθαι ἐγχεόμενον εἰς τὰς ῥῖνας μετ' ἰρίνου λεῖον· αἴρει δὲ καὶ φακὸν, καὶ λέπρας καὶ οἰδήματα παλαιὰ καὶ σκληρίας σὺν ὄξει καταπλασθέν· καὶ ἥλους *περιχαραχθέντας ἐκτινάσσει, σὺν οὔρῳ παλαιῷ ἐπιτεθέν· ὠφελεῖ δὲ καὶ ὀδονταλγίαν μετὰ ὄξους καὶ δᾳδίου ἑψηθὲν καὶ διακλυζόμενον· ἐκτινάσσει δὲ καὶ ἕλμινθας στρογγύλας καταπλασσομένου τοῦ ὀμφαλοῦ μεθ' ὕδατος, λεανθὲν δὲ καὶ ἐν ἀποδέσμῳ δεθὲν καὶ ὀσφραινόμενον, τοὺς καταρροιζομένους ὠφελεῖ· πινόμενον δὲ πλείους ἡμέρας, ἔμμηνα καὶ οὖρα καὶ γάλα ἄγει. παύει καὶ δύσπνοιαν μετὰ οἴνου ποθέν· βοηθεῖ

βοηθεῖ δὲ καὶ φαλαγγιοδήκτοις ὅσον < α. μεθ' ὕδατος ποθέν· διώκει δὲ καὶ ἑρπετὰ θυμιώμενον. φασὶ δὲ καὶ ἀναιρεῖν αὐτὸ πλεῖον ποθέν.

Περὶ Σιλφίου. Κεφ. ϟδʹ.

Σίλφιον γεννᾶται ἐν τοῖς κατὰ συρίαν καὶ ἀρμενίαν καὶ μηδίαν τόποις καὶ λιβύῃ, οὗ ὁ καυλὸς μάσπετον* καλεῖται· ἐμφερὴς νάρθηκι· φύλλα δὲ ἔχει σελίνῳ ὅμοια, σπέρμα πλατύ. ῥίζα δὲ θερμαντικὴ* δύσπεπτος, κύστεως κακωτική· ἰᾶται δὲ χοιράδας καὶ φύματα ἀναληφθεῖσα κηρωτῇ, ἢ καὶ ὑπώπια σὺν ἐλαίῳ καταπλασθεῖσα· σὺν ἰρίνῃ δὲ κηρωτῇ ἢ κυπρίνῃ ἰσχιαδικοῖς ἁρμόζει· τὰς περὶ δακτύλιόν τε ἐξοχὰς, αἴρει σιδίῳ σὺν ὄξει ἑψηθεῖσα καὶ καταπλασθεῖσα· θανασίμων τε ἐστὶν ἀντιφάρμακον πινομένη· εὔστομός τε ἐστὶ μιγνυμένη καὶ εἰς βάμματα καὶ ἅλας. συλλέγεται δὲ ὁ ὀπὸς* ἐγχαρασσομένων τῆς ῥίζης καὶ τοῦ καυλοῦ. διαφέρει δὲ αὐτοῦ ὁ ὑπέρυθρος καὶ διαυγὴς, σμυρνίζων καὶ ἐν τῇ ὀσμῇ εὔτονος, μὴ πρασίζων, μὴ δὲ ἀπηνὴς πρὸς τὴν γεῦσιν τῇ γεύσει συγχρῶς τε διειμένος ἐπὶ τὸ λευκὸν χρῶμα. ὁ μέντοι κυρηναϊκὸς κἂν ἐπ' ὀλίγον τις αὐτοῦ γεύσηται, ἰκμάδα κινεῖ καθ' ὅλον τὸ σῶμα. τῇ τε ὀσμῇ προσηνέστατος. ὥστε γευσαμένῳ τὸ στόμα, μὴ δὲ πνεῖν εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγον;

ὁ δὲ

langiorum morsibus ex aqua, drachmæ pondere, haustũ auxiliatur: incenso serpentes fugantur. Tradunt largius epotum enecare.

Laserpitium, & Laser. Cap. XCIIII.

Laserpitium in Syria, Armenia, Media, & Libya nascitur, caule ferulaceo, quem maspetum vocant: foliis apio similibus: lato semine. Radix excalfacit, in cibis ægrè concoquitur, vesicæ noxia: sugillatis illita cum oleo, & strumis, ac tuberculis cum cerato, medetur: ischiadicis conuenit cum irino aut cyprino cerato: excrescentibus circa sedem tollendis illinitur, cum putamine mali punici, & aceto decocta: venenis pota resistit: os commendat, cibis aut sali permista. Laser è radice atque caule scarificatis colligitur: prefertur autem rufum, translucens, myrrhæ æmulum non porraceum, odore valens, suaui gustu: quod dilutum facilè albescit. Cyrenaicum si quis degustarit, humorem toto corpore ciet, blandissimo odore, adeò vt ne os quidem gustanti nisi paululum spiret.

Medicum & Syriacum minus viribus valent, & magis virosum reddunt odorem. Laser omne antequam siccescat, adulteratur sagapeno, aut fabæ lomento: quod maleficium deprehenditur, gustu, odore, visu, & dilutione. Caulem aliqui silphion, radicem magudarim, & folia maspeton vocauere. Efficacissimum laser, mox folia, postremò caulis. Acrem vim habet, inflationes facit: perunctas cum aceto, pipere & vino alopecias sanat: oculorum aciem exacuit, & incipientes suffusiones, illitum cum melle, dissipat: cauernis dentium in dolore inditur, aut cum thure in linteo circumligatur, aut cum hyssopo, ficis coctis in posca, os colluitur: iis prodest, quos bestia in rabiem efferata momorderit, vulneribus immissum: valet aduersus venena telorum, & animalia omnia, quæ virus eiaculantur, potum aut illitum: scorpionum plagis oleo dilutum circumlinitur: gangrænis præcoërcitis immittitur: & cum ruta, nitro & melle, vel per se, carbunculis: clauos callósq; prius circumrasos vellit: cerato

ὁ δὲ μηδικὸς καὶ συριακὸς τῇ δυνάμει εἰσὶν ἀσθενέστεροι, καὶ βρωμωδεστέραν ἔχουσι τὴν ὀσμήν. δολοῦται δὲ πᾶς ὀπὸς πρὸ τοῦ ξηρανθῆναι, σαγαπηνοῦ μιγνυμένου, ἢ ἀλεύρου ἐρεγμίνου· ὅπερ διακρινεῖς τῇ γεύσει καὶ τῇ ὀσμῇ καὶ τῇ ὄψει καὶ τῇ διέσει. ἔνιοι δὲ τὸν μὲν καυλὸν σίλφιον ἐκάλεσαν. τὴν δὲ ῥίζαν μαγύδαριν, τὰ δὲ φύλλα μάσπετα. πρακτικώτατος δέ ἐστιν ὁ ὀπὸς, εἶτα τὰ φύλλα, εἶτα ὁ καυλός. ἔστι δὲ φυσώδης, καὶ δριμὺς, ἀλωπεκίας θεραπεύων, σὺν οἴνῳ καὶ πεπέρει, καὶ ὄξει καταχριόμενος· ὀξυδερκίας τε ποιητικὸς, καὶ ἀρχομένης ὑποχύσεως διασκεδαστικὸς σὺν μέλιτι ἐγχριόμενος· πρὸς ὀδονταλγίας τε ἐντίθεται εἰς τὰ βρώματα, καὶ περιτίθεται σὺν λιβανωτῷ ἐγχρισθεὶς εἰς ὀθόνιον, καὶ διακλύζεται σὺν ὑσσώπῳ, καὶ σύκοις ἀφεψημένοις σὺν ὀξυκράτῳ, καὶ ἐπὶ λυσσοδήκτων δὲ ὠφελεῖ ἐπιτιθέμενος τοῖς τραύμασι, καὶ ἐπὶ τῶν ἰοβόλων ζώων πάντων καὶ τῶν φαρμακωδῶν τοξευμάτων, ἐγχριόμενος καὶ πινόμενος· ἐπὶ δὲ σκορπιοπλήκτων ἐλαίῳ διεθεὶς περιαλείφεται, καὶ ἐπὶ γαγγραινουμένων προκαταχαραχθέντων ἐνίεται· πρός τε ἄνθρακας μετὰ πηγάνου καὶ νίτρου καὶ μέλιτος, ἢ καθ᾽ ἑαυτὸν, ἥλους τε καὶ τύλους αἴρει προπεριχαραχθέντας.

πρὸς μαλα-

περιμαλαχθεὶς κηρωτῇ, ἢ σύκων ξηρῶν τῷ ἐντὸς, θεραπεύει καὶ λειχῆνας προσφάτους σὺν ὄξει, σαρκώματα δὲ πολύποδας μετὰ χαλκάνθης ἢ ἰοῦ διαχριόμενος ἐπὶ ἡμέρας τινὰς, ἐπισπᾶται τὰς ἐξοχὰς σὺν σαρκολαβίδι. ἀρήγει δὲ καὶ βρόγχων χρονίαις τραχύτησι· φωνήν τε αἰφνιδίως δασυνθεῖσαν ὕδατι διεθεὶς καὶ ἐπιρροφηθεὶς, αὐτίκα ἀποκαθαίρει· κονίδας τε στέλλει σὺν μέλιτι διαχριόμενος· συναγχικοῖς τε ἀναγαργάρισμα μετὰ μελικράτου ὠφέλιμον· εὐχρουστέρους ποιεῖ λαμβανόμενος ἐν διαίτῃ· βηχί τε ἁρμόζει ἐν ὠῷ ῥοφητῷ διδόμενος· πλευριτικοῖς τε ἐν ῥοφήμασιν· ἰκτερικοῖς τε καὶ ὑδρωπικοῖς ὠφελίμως δίδοται μετὰ σύκων ξηρῶν. λύει καὶ ῥίγη σὺν πεπέρει καὶ λιβάνῳ ποθεὶς καὶ οἴνῳ· τετανικοῖς τε καὶ ὀπισθοτονικοῖς ὀβολοῦ ὁλκὴν περιπλάσας, δίδου καταπίνειν. βδέλλας δὲ τὰς προσισχομένας τῇ καταπόσει, ἀναγαργαριζόμενος μετ᾽ ὄξους ἀποβάλλει· καὶ τοῖς γάλα τεθρομβωμένον ἔνδον ποιοῦσι καὶ ἐπιληπτικοῖς μετ᾽ ὀξυμέλιτος ληφθεὶς βοηθεῖ· ποθεὶς δὲ σὺν πεπέρει καὶ σμύρνῃ καταμήνια ἄγει· κοιλιακούς τε ἐν ῥαγὶ λαμβανόμενος σταφυλῆς ὠφελεῖ· μετὰ δὲ κονίας ποθεὶς, ὠφελεῖ τὰ αἰφνίδια σπάσματα, ῥήγματα.

διαλύεται

cerato aut aridorum ficuum carne præmollitum, recentes lichenas ex aceto ſanat. Et excreſcentia in carne, polipóſque, ſi aliquot diebus cum atramento ſutorio, aut ærugine illinatur: extuberantia cum forfice extrahit. Veteribus faucium ſcabritiis opitulatur: grauem, ſubitóque irrauceſcentem vocem, dilutum aqua, ſorbitione confeſtim expedit: vuam illitum cum melle reprimit: anginis ex aqua mulſa vtiliſsimè gargarizatur: veſcentes lætiore colore mangonizat: tuſsi commodè in ſorbili ouo datur, & pleuriticis, in ſorbitionibus: in fellis ſuffuſione, & aqua inter cutem, cum aridis ficis: horrores diſcutit cum vino, pipere, & thure potum: neruorum contractionibus, opiſthotonicíſque datur oboli pondere deuorandum: hærentes gulæ hirudines, gargarizatum cum aceto decutit: ad lac intus coagulatum bibitur: comitialibus ex aceto mulſo proficit: menſes ciet, cum pipere & myrrha potum: cœliacos adiuuat, in acino vuæ ſumptum: cum lixiuio autem potui datum, repétè cõuulſis ruptíſque prodeſt,

 ad

ad potiones resoluitur, nucibus amaris, aut ruta aut calido pane. Foliorũ succo ad eadem proficitur, sed multò inefficacius: cum aceto mulso manditur, ad expediendam arteriam, maximè cum vox retunditur: eo cum lactucis vtuntur, exítque in vicem erucæ. Fertur & altera magudaris in Libya nasci, radix laserpitio similis, sed minus crassa, acris & fungosa, ex qua non profluit succus: eiusdem cum lasere facultatis.

Sagapenum. Cap. XCV.

Sagapenum ferulaceæ herbæ succus est, quæ in Media nascitur. Optimum est translucens, fuluo forinsecus colore, & intus albo, nescio quid inter laser, & galbanum redolens, gustu acri. Prodest laterum, & pectoris doloribꝰ, tussibus vetustis, conuulsis, & ruptis. Crassam pulmonis pituitã expurgat. Datur comitialibus, opisthotonicis, lienosis: itẽ contra neruorum resolutionem, perfrictiones, & febrium circuitus in potu: in vnguenta ꝓbè admittitur: mẽses pellit, sed fœtum exanimat, cum hydromelite potum: prodest ex vino haustum, serpentium ictibus:

olfactum

διαλύεται δὲ εἰς τὰ ποτήματα ἀμυγδάλοις πικροῖς, ἢ πηγάνῳ, ἢ ἄρτῳ θερμῷ. ὁ δὲ ὀπὸς τῶν φύλλων τὰ αὐτὰ μὲν ποιεῖ, παραπολὺ δὲ ἔλασσον· ἐσθίεται δὲ μετ' ὀξυμέλιτος ἁρμόζων* πρὸς ἀρτηρίαν, μάλιστα δὲ ἀποκοπεῖσιν ἤχοις· χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ μετὰ θριδάκων ἐσθίοντες ἀντὶ εὐζώμου. Λέγεται δὲ καὶ ἑτέρα μαγύδαρις γινομένη ἐν λιβύῃ, ῥίζα παρομοία σιλφίῳ, ἧττον δὲ παχεῖα, δριμεῖα καὶ χαύνη καὶ ὀπὸν μὴ ἔχουσα· ποιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ τῷ σιλφίῳ.

Περὶ Σαγαπήνου. Κεφ. ϟε΄.

Σαγάπηνον ὀπός ἐστι πόας ναρθηκοειδοῦς γινομένης ἐν μηδείᾳ. διαφέρει δὲ αὐτοῦ τὸ διαυγὲς, ἔξωθεν μὲν κιῤῥὸν, ἐν δὲ τῷ ἐντὸς λευκὸν, ὄζον μεταξὺ ὀποῦ σιλφίου καὶ χαλβάνης, δριμὺ ἐν τῇ γεύσει. ποιεῖ δὲ πρὸς θώρακος καὶ πλευρᾶς πόνον, ῥήγματα, σπάσματα, βῆχας χρονίους, πάχη τὰ ἐν πνεύμονι ἀνακαθαίρει. δίδοται δὲ καὶ ἐπιληπτικοῖς, ὀπισθοτονικοῖς, σπληνικοῖς παραλυτικοῖς, κατεψυγμένοις, περιοδικοῖς πυρετοῖς ἐν ποτήμασι, καὶ ἐν συγχρίσμασι δὲ ὠφελίμως προσάγεται· ἄγει καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα φθείρει πινόμενον μεθ' ὑδρομέλιτος· ἀρήγει καὶ θηριοδήκτοις μετ' οἴνου λαμβανόμενον·

διεγείρε

διεγείρει καὶ ὑστερικῶς πνιγομένας μετ' ὄξους ὀσφραινόμενον. οὐλάς τε ἀποσμήχει τὰς ἐν ὀφθαλμῷ καὶ ἀμβλυωπίας καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις καὶ ὑποχύματα. διαλύεται δὲ ὥσπερ ὀπός, πηγάνῳ καὶ ὕδατι καὶ πικροῖς ἀμυγδάλοις ἢ μέλιτι ἢ ἄρτῳ θερμῷ.

Περὶ Εὐφορβίου. Κεφ. ϟϛ'.

Εὐφόρβιον δένδρον ἐστὶ ναρθηκοειδὲς λιβυκόν, γεννώμενον ἐν τῷ κατὰ μαυρουσιάδα τμώλῳ. ὀποῦ μεστὸν δριμυτάτου· ὃν δεδοικότες οἱ τῇδε ἄνθρωποι συλλέγουσι διὰ τὸ ἐπιτεταμένον τῆς πυρώσεως, κοιλίας γοῦν προβατείας πεπλυμένας περιδήσαντες τὸ δένδρον, μακρόθεν ἀκοντίοις διαιροῦσιν αὐτοῦ τὸν καυλόν. εὐθέως δὲ ὡς ἔκ τινος ἀγγείου πολὺς ἀποχεῖται ὀπὸς εἰς τὰς κοιλίας καὶ ἀπορραίνεται δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν ἐξακοντιζόμενος. ἔστι δὲ δύο γένη τοῦ ὀποῦ· τὸ μέν, διαυγὲς ὡς σαρκοκόλλα, κατὰ μέγεθος ὀρόβου· τὸ δέ τι ἐν ταῖς κοιλίαις ὑελῶδες καὶ συνεστώς. δολοῦται δὲ καὶ τῇ σαρκοκόλλῃ καὶ κόλλῃ μιγνυμέναις. ἐκλέγου δὲ τὸν διαυγῆ καὶ δριμύν· δυσδοκίμαστος δέ ἐστιν ὁ τῇ γεύσει λαμβανόμενος, διὰ τὸ ἅπαξ διχθείσης τῆς γλώττης ἐπιμένειν τὴν πύρωσιν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, ὥστε πᾶν τὸ προσφερόμενον εὐφόρβιον δοκεῖν εἶναι.

ἡ μέν

olfactum ex aceto vuluarum ſtrangulatus excitat, oculorum cicatrices, offuſam caliginem, hebetudines, ſuffuſionéſque detergit. Reſoluitur vt laſer, ruta, aqua, & amaris nucib⁹, aut melle, aut callido pane.

Euphorbium. Cap. XCVI.

Euphorbium Libyca arbor eſt, ferulæ ſpeciem habens, quæ in mõte Atlãte iuxta Mauritaniam inuenitur. Ea acerrimo ſucco turget. cuius eximiũ feruorem expaueſcentes incolæ, ouillos ventres elutos, arbori circumligant, & eminus caulem contis incidunt, confeſtímque è plaga, perinde atque vaſe quodam, in ventriculos copioſus lactis humor effluit, præter id quod humi ſparſum, vulnus eiaculatur. Duo ſucci genera: vnum orobi magnitudine, ſarcocollæ modo emicat: alterum in ventriculis concreſcit, atque vitreum ſpectatur. Eligendum eſt tranſlucens, & acre. Euphorbium adulteratur ſarcocollæ, & glutini miſtione, ſed difficile quidẽ experimentum: quippe cũ leui guſtu, os accenſũ diu detineat, adeo vt quicquid ori objiciatur, planè euphorbiũ reſipiat,

Eius inuentio tempore Iubæ regis Libyæ cognita extitit. Succus illitu suffusiones discutit, potus tota die exurit: quare melli collyriísque pro acrimoniæ ratione admisceri debet. Coxarum doloribus prodest in odorifera potione haustus: squamas ossium eadem die eximit: verùm eo vtentes, necesse est linamentis aut ceratis communire corpus, quo ossa conuestiuntur. Aliqui memoriæ prodiderunt, percussos à serpente nihil molesti passuros, si incisa osse tenus capitis cute, intritus succus infundatur, vulnúsque postea consuatur.

ἡ μέν τοι εὕρεσις αὐτοῦ κατὰ ἰόβαν τὸν βασιλέα τῆς λιβύης ἐπεγνώσθη. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς, διαφορητικὴν ὑποχυμάτων ἐγχριόμενος, πυρσοῖ μέν τοι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ποθείς· ὅθεν μέλιτι μίγνυται, καὶ κολλυρίοις κατὰ ἀναλογίαν τῆς δριμύτητος. ἁρμόζει καὶ ἰσχίων ἀλγήμασι, μιγεὶς ἀρωματικῷ πόματι καὶ πινόμενος· ἀφίστησι δὲ καὶ λεπίδας αὐθημερόν· δεῖ μέν τοι χρωμένους ἀσφαλίζεσθαι τὴν περικειμένην τοῖς ὀστοῖς σάρκα, μοτοῖς ἢ κηρωταῖς. ἱστοροῦσι δέ τινες μηδὲν παρακολουθεῖν δυσχερὲς τοῖς ἑρπετοδήκτοις, ἐὰν τις ἐκκόψας ἄχρις ὀστέου τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς, ἐγχέῃ τὸν ὀπὸν λεῖον καὶ ῥάψῃ τὸ τραῦμα.

Galbanũ. Cap. XCVII.

GALBANVM succus est nascẽtis in Syria ferulæ, quod nonnulli metopium vocant. Maximè laudatur cartilaginosum, merum, thuris effigiem præbens, pingue, minimè lignosum, retinens nonnihil adiecti seminis, & ferulæ, graui odore, neque valde humidum, neque nimis aridum. Adulteratur faba fresa, resina & ammoniaco, Galbanum excalfacit, vrit, extrahit, discutit: menses ac partus trahit apposit vel suffitu: lentigines aceto

Περὶ Χαλβάνης. Κεφ. ϛζ'.

Χαλβάνη ὀπός ἐστιν νάρθηκος ἐν συρίᾳ γινομένου, ὃν ἔνιοι μετώπιον καλοῦσιν. ἔστι δὲ αὐτῆς ἀρίστη λιβανοειδὴς, χονδρώδης, καθαρὰ, λιπαρὰ, ἄξυλος ἔχουσα δέ τι τοῦ σπέρματος καὶ τοῦ νάρθηκος μεμιγμένου, ὀσμὴ βαρεῖα. οὔτ' ἄγαν ὑγρὰ, οὔτε πάλιν κατάξηρος. δολοῦσι δὲ αὐτὴν μιγνύντες ῥητίνην, καὶ ἔρεγμον καὶ ἀμμωνιακόν. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, πυρωτικὴν, ἐπισπαστικὴν, διαφορητικὴν προστιθεμένη δὲ καὶ ὑποθυμιωμένη, ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα ἄγει· φακοὺς

τε αἴρει μετ' ὄξους καὶ νίτρου ἐπιπλασθεῖσα· καταπίνεται δὲ πρὸς παλαιὰν βῆχα, δύσπνοιαν, ἄσθματα, ῥήγματα, σπάσματα· ἀντιπάσχει δὲ καὶ τοξικῷ σὺν * ὄξει καὶ σμύρνῃ ποθεῖσα. ἐκβάλλει καὶ τεθνηκότα ἔμβρυα ὁμοίως ληφθεῖσα· ἐπιτίθεται δὲ καὶ πρὸς ὀδύνην πλευρᾶς, καὶ πρὸς δοθιῆνας· ἐπιληπτικούς τε καὶ ὑστερικὰς πνίγας καὶ σκοτωματικοὺς ὀσφραινομένη διεγείρει, θηρία τε θυμιωμένη διώκει, τούς τε συγχριομένους ἀδήκτους τηρεῖ, σὺν σφονδύλῳ δὲ καὶ ἐλαίῳ περιτεθεῖσα, ἑρπετὰ * κτείνει· ὀδόντος τε πόνον περιπλασθεῖσα ἢ ἐντεθεῖσα εἰς τὸ βρῶμα, παύει· δοκεῖ δὲ καὶ δυσουροῦσι ποιεῖν. λύεται δὲ καὶ εἰς μὲν τὰ ποτήματα, πικροῖς ἀμυγδάλοις καὶ ὕδατι ἢ πηγάνῳ ἢ μελικράτῳ ἢ ἄρτῳ θερμῷ. ἄλλως δὲ μηκωνείῳ ἢ χαλκῷ κεκαυμένῳ, ἢ χολῇ ὑγρᾷ. καθαίρειν δὲ αὐτὴν βουλόμενος, κάθες εἰς ζεστὸν ὕδωρ· τακείσης γὰρ αὐτῆς, ἐπιπλεύσει τὸ ῥυπαρόν· ὅπερ χωρίσεις οὕτως· εἰς ὀθόνιον καθαρὸν ἀραιὸν ἐνδήσας ἀποκρέμασον εἰς χαλκῆν πυξίδα ἢ ὀστράκινον ἀγγεῖον, ὡς μὴ ἅπτεσθαι τοῦ πυθμένος τοῦ ἄγγους τὸν ἔνδεσμον· καὶ πωμάσας, εἰς ἀναβραστὸν ὕδωρ κάθες· οὕτω γὰρ τὸ μὲν νόσιμον ἀποτακήσεται ὡς δι' ἠθμοῦ. τὸ δὲ ξυλῶδες ἐν τῷ ὀθονίῳ μενεῖ.

Περὶ Αμ-

ceto & nitro perunctas tollit : deuoratur ad tuſsim veterem, difficultatem ſpirandi, ſuſpiria, rupta, conuulſa: aduerſatur toxicis, potum cum vino & myrrha . ſimili modo ſumptum mortuos partus extrahit: imponitur lateris doloribus, & furunculis : comitiales, & vuluæ ſtrangulatus , & vertiginoſos olfactu ſuſcitat : ſi vratur, fugat nidore ſerpentes, & perunctos feriri non patitur : ſerpentes cum oleo & ſphondylo circumpoſitum, necat: dentium dolorem oblitum, aut cauernis inditum , mitigat : vrinæ difficili prodeſſe exiſtimatur . Reſoluitur ad potiones amaris nucibus , aqua , aut ruta , aut calido pane , mulſáve. aliâs meconio , ære vſto , felle liquido. Si purgare Galbanum voles, in feruentem aquam demittito : nanque cum liquefactum fuerit, eius ſordes fluitabunt: quas hoc modo facile ſeparabis : mundo linteo raróque alligatũ in fictili aut ærea pyxide ita pendeat , vt imum vaſis ne tangat: opertóque vaſe in feruidam aquam demittito: ſic enim ſyncerũ, veluti per colum eliqueſcet, & lignoſum in linteo remanebit.

Ammo-

Ammoniacum. Cap. XCVIII.

Ammoniacum, ferulæ ſuccus eſt, quam iuxta Cyrenem Aphrica gignit: cuius fruticem cum radice agaſyllim vocant. Probatur bene coloratum, ligni & calculorum expers, thuris ſimilitudine, minutis glebis, denſum, ſyncerum, nulla ſorde ſpurcatum, caſtoreum odore imitans, guſtu amarum. hoc genus thrauſma, id eſt, friaturam appellant· quod verò terram, & calculos collegit, phyrama. gignitur in Aphrica iuxta Ammonis oraculum, ſuccum ſtillante ferulacea arbore. Mollit, extrahit, calfacit: tubercula duritiáſque diſcutit: potum, aluum ſoluit: partus extrahit, lienē cōſumit, drachmæ pōdere hauſtum: articulorum coxendicúmq; doloribus liberat: auxilio eſt anhelatoribus, orthopnoicis, comitialibus. Itē quibus humor in pectore coit, ſi cum melle delingatur, aut cū ptiſanæ ſucco ſorbeatur: cruentam vrinā pellit: albugines oculorum abſterget: genarum ſcabritiā abſumit: tritū autem cū aceto, & impoſitū, iocineris lieniſq; duritias ſedat: diſcutit toſos, qui in artubus cōcalluerūt,

cum

Περὶ Ἀμμωνιακοῦ. Κεφ. ςή.

Ἀμμωνιακὸν, καὶ τοῦτο ὀπός ἐστι ναρθηκος, γεννωμένου ἐν τῇ κατὰ κυρήνην λιβύῃ· καλεῖται δὲ αὐτοῦ ὅλος ὁ θάμνος σὺν τῇ ῥίζῃ, ἀγασυλλίς. ἐγκριτέον δὲ αὐτοῦ τὸ εὔχρουν καὶ ἄξυλον καὶ ἀλιθές, λιβανωτίζον τοῖς χόνδροις, καθαρὸν καὶ πυκνὸν, μηδεμίαν ἔχον ῥυπαρείαν, καστορίζον τῇ ὀσμῇ, πικρὸν δὲ τῇ γεύσει. καλεῖται δὲ τὸ τοιοῦτον, θραῦσμα· τὸ δὲ γεῶδες ἢ λιθῶδες, φύραμα. γεννᾶται δὲ ἐν λιβύῃ κατὰ ἄμμωνα. χυλὸς ὢν δένδρου ναρθηκοειδοῦς. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν, ἐπισπαστικὴν, θερμαντικὴν, διαφορητικὴν σκληρωμάτων τε καὶ φυμάτων· κοιλίαν τε ὑπάγει ποθέν· καὶ ἔμβρυα κατασπᾷ. σπλῆνα τήκει μετ' ὄξους < α' ποθέν· καὶ ἄρθρων καὶ ἰσχίων ἀλγήματα παρηγορεῖται· βοηθεῖ δὲ καὶ ἀσθματικοῖς, ὀρθοπνοϊκοῖς, ἐπιληπτικοῖς, καὶ τοῖς ὑγρασίαν ἐν θώρακι ἔχουσιν, ἐκλειχόμενον μετὰ μέλιτος, ἢ πτισάνης ῥοφούμενον χυλῷ· ἄγει δὲ καὶ οὖρα αἱματώδη· σμήχει δὲ καὶ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς λευκώματα· καὶ τραχύτητας βλεφάρων τήκει. λειωθὲν δὲ σὺν ὄξει καὶ ἐπιτεθὲν, παύει τὰς περὶ σπλῆνα καὶ ἧπαρ σκληρίας· λύει καὶ τοὺς περὶ τὰ ἄρθρα πώρους

μετὰ

μετὰ μέλιτος καταπλασσόμενον, ἢ καὶ πίσσῃ μιγέν· ποιεῖ καὶ πρὸς κόπους καὶ ἰσχιάδας συγχριόμενον, μιγὲν ὄξει καὶ νίτρῳ καὶ κυπρίνῳ ἐλαίῳ ἀντὶ ἀκόπου.

cum melle aut cum pice illitum. laſsitudines, & coxendicum dolores eo perungi vtile eſt, cum nitro, & cyprino oleo, vice acopi.

Περὶ σαρκοκόλλας.
Κεφ. ϙθʹ.

Ἡ δὲ σαρκοκόλλα ἐστὶ δάκρυον δένδρου γινομένου ἐν Περσίδι, ἐοικὸς λιβανωτῷ λεπτῷ, ὑπόπυρρον, ἔμπικρον τῇ γεύσει. Δύναμιν δὲ ἔχει κολλητικὴν τραυμάτων καὶ ἐφεκτικὴν τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ῥευμάτων· μίγνυται δὲ καὶ ἐμπλάστροις. δολοῦται δὲ κόμμεως αὐτῇ μιγνυμένου.

Sarcocolla.
Cap. XCIX.

Sarcocolla, lachrima eſt arboris in Perſide naſcentis, pollini thuris ſimilis, rufa, guſtu amara. Vulnera glutinat, oculorum fluxiones inhibet: emplaſtris inſeritur. Adulteratur admiſto gummi.

Περὶ Γλαυκίου. Κεφ. ρʹ.

Γλαύκιον χυλός ἐστι βοτάνης κατὰ Ἱεράπολιν τῆς Συρίας γινομένης, ἔοικε δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα τῆς κερατίτιδος μήκωνος, λιπαρώτερα δὲ καὶ χαμαίζηλα, καὶ βαρύοσμα καὶ πικρότερα ἐν τῇ γεύσει· χυλὸν δὲ ἔχει πολὺν κροκίζοντα. ταύτης τὰ φύλλα βάλλοντες οἱ ἐπιχώριοι εἰς χύτραν, θερμαίνουσιν ἐν κλιβάνοις ἡμιψυχέσιν ἄχρι μαρασμοῦ, εἶτα ἐκκόψαντες ἐκθλίβουσι τὸν χυλόν· ἔστι δὲ ἡ χρῆσις αὐτοῦ πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ, ἐν ἀρχῇ ψυκτικοῦ ὄντος.

Glaucium. Cap. C.

Glaucium, ſuccus eſt herbæ quæ ad Hierapolim Syriæ naſcitur, foliis ferè corniculati papaueris, pinguioribus tamen, in terram ſparſis, odoris tetri, guſtus amari: tota croceo ſucco madet. Folia in olla fictili ſemifrigidis clibanis calfaciunt indigenæ, vſque dum flacceſcant, deinde contuſis ſuccum exprimunt: cuius eſt vſus ad oculorum medicamenta, vtpote cum inter initia refrigeret.

Περὶ Κόλλης. Κεφ. ραʹ.

Κόλλα ἣν ἔνιοι ξυλοκόλλαν καλοῦσιν ἢ ταυροκόλλαν, καλλίστη ἐστὶν ἡ ῥοδιακὴ, ἐκ τῶν βοείων βυρσῶν σκευα-

Glutinum. Cap. CI.

GLVTINVM, quod xylocollan, alij taurocollā vocāt, præſtantiſsimum Rhodiacum, quod

quod ex bubulis coriis conficitur, id candidũ est, & translucés. Nigrũ verò minus probatur. Resolutũ in aceto, impetigines lepráſq; cutis delet: ambuſtis igni ex aqua calida dilutũ illitúmque, puſtulas erumpere nó patitur. vulneribus prodeſt, melle aut aceto madefactum.

σκευαζομένη· ἔστι δὲ λευκὴ καὶ διαυγὴς ἡ τοιαύτη· ἡ δὲ μέλαινα ἧττον. Δύναμιν δὲ ἔχει λυθεῖσα ὄξει, λειχῆνας καὶ λέπρας τὰς ἐπιπολαίους ἀφιστάνειν. πυρίκαυστά τε οὐκ ἐᾷ φλυκταινοῦσθαι μεθ' ὕδατος θερμοῦ ἐνεθεῖσα καὶ καταχριομένη. ἔστι δὲ καὶ τραυματική, διεθεῖσα μέλιτι καὶ ὄξει.

Glutinum piſcium. Cap. CII.

Περὶ Ἰχθυοκόλλης. Κεφ. ρβʹ.

Ichthyocolla, gluten piſciũ, vẽter eſt piſcis cetacei. Præſtat candicans, natione Ponticum, ſubaſperum, minimè ſcabrũ, & quod celerrimè liqueſcit. Vtile emplaſtris, capitis & leprarum medicaminibus, & tetanothris, quæ cutem faciei erugant, & extendunt.

Ἡ δὲ ἰχθυόκολλα λεγομένη κοιλία ἐστὶν ἰχθύος κητώου. διαφέρει δὲ ἡ ἐν πόντῳ γινομένη οὖσα λευκή, ὑπότραχυς, οὐ ψωρώδης, τάχιστα τηκομένη. ὠφελεῖ δὲ εἰς τὰς κεφαλικὰς ἐμπλάστρους καὶ λεπρικὰς δυνάμεις, καὶ εἰς τεταίνωθρα τῶν προσώπων.

Viſcum. Cap. CIII.

Περὶ Ἰξοῦ. Κεφ. ργʹ.

Viſcum optimum eſt recés, intus porraceum, extra fuluũ, quod aſperi nihil, aut furfuroſi conceperit. Fit acinis in robore naſcentibus, buxeo fruticis folio: contuſum acinum lauãt, & poſtea in aqua decoquunt. ſunt qui commanducando ipſum efficiant. Gignitur quoq; in mâlo, pyro, & plerîſque aliis arboribus: quinetiã inuenitur in quorundam fruticũ radicibus. Emollit, diſcutit, extrahit: paro-

Ἰξὸς καλός ἐστιν ὁ νέος καὶ πρασίζων τῷ χρώματι κατὰ τὰ ἐντός, ἐκτὸς δὲ ὑπόξανθος, μηδὲν ἔχων τραχὺ ἢ πιτυρῶδες. γίνεται δὲ ἔκ τινος καρποῦ περιφεροῦς γινομένου ἐν δρυῒ τῇ ἐχούσῃ τὰ φύλλα ὅμοια πύξῳ· κόπτεται δὲ ὁ καρπός, εἶτα πλύνεται, εἶτα ἐν ὕδατι ἕψεται. ἔνιοι δὲ μασσώμενοι αὐτὸν ἐργάζονται. γίνεται δὲ καὶ ἐν μηλέαις καὶ ἀπίου καὶ ἐξ ἄλλων δένδρων· εὑρίσκεται δὲ καὶ πρὸς ῥίζαις θάμνων τινῶν. Δύναται δὲ διαφορεῖν, μαλάσσειν, ἐπισπᾶσθαι, συμ-

συμπέττειν φύματα, παρωτίδας, καὶ τὰς ἄλλας ἀποστάσεις· μιγεὶς ῥητίνῃ καὶ κηρῷ ἴσῳ, ἐπινυκτίδας τὲ ἐν σπληνίῳ ἰᾶται· σὺν λιβανωτῷ δὲ ἕλκη παλαιὰ καὶ κακοήθεις ἀποστάσεις μαλάσσει· καὶ σπλῆνας τήκει σὺν ἀσβέστῳ ἢ γαγάτῃ λίθῳ ἢ ἀσίῳ ἑψηθεὶς καὶ ἐπιτεθείς. ἕλκει δὲ καὶ ὄνυχας σὺν ἀρσενικῷ ἢ σανδαράχῃ ἐπιπλασθείς· μιγεὶς δὲ ἀσβέστῳ καὶ τρυγὶ, ἐπιτείνει τὴν δύναμιν αὐτοῦ.

Περὶ Ἀπαρίνης. Κεφ. ρδʹ.

Ἀπαρίνη, οἱ δὲ, ἀμπελόκαρπον, οἱ δὲ, ὀμφαλόκαρπον, οἱ δὲ, φιλάνθρωπον καλοῦσιν, οἱ δὲ, ἰξόν· κλῶνες πολλοὶ, μικροὶ, τετράγωνοι, τραχεῖς· φύλλα δὲ ἐκ διαστήματος κυκλοτερῶς περικείμενα ὥσπερ τὰ τοῦ ἐρυθροδάνου· ἄνθη λευκά· σπέρμα σκληρὸν, λευκὸν, στρογγύλον, ὑπόκοιλον ἐκ μέσου ὡς ὀμφαλός, προσέρχεται δὲ καὶ ἱματίοις ἡ πόα. χρῶνται δὲ αὐτῇ καὶ οἱ ποιμένες ἀντὶ ἠθμοῦ ἐπὶ τοῦ γάλακτος, πρὸς ἔκληψιν τῶν ἐν αὐτῷ τριχῶν. Ταύτης τὸ σπέρμα καὶ οἱ καυλοὶ καὶ τὰ φύλλα χυλισθέντα, φαλαγγιοδήκτοις καὶ ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ πινόμενον μετὰ οἴνου· καὶ ὠταλγίας ἰᾶται ὁ χυλὸς ἐγχυματιζόμενος. ἡ δὲ πόα ἀναληφθεῖσα ὀξυγγίῳ λείῳ, διαφορεῖ χοιράδας.

Περὶ Ἀλύ-

parotidas, tubercula, cæterásq; collectiones ad maturationem perducit: cum resina autem, & cera pari, epinyctidas in splenio sanat: vetera vlcera abscessusq; quos cachoëthes vocant, ex thure mollit: lienem cũ calce, gagate, aut Asio lapide coctum & impositum absumit: cũ sandaracha, aut auripigmẽto illitum, vngues extrahit: mistum cum calce, & vini fæce, suam vim intendit.

Aparine. Cap. CIIII.

Aparine ramis multis, & paruis fruticat, asperis, quadrangulis, per interualla orbiculato foliorum ambitu, vt in rubia: flos albus: semen durum, rotundum, concauum, album, vmbilici figura, asperitate vestium tenaci. Ea pastores coli vice vtuntur, ad eximendos è lacte pilos. Seminis, caulium, ac foliorum succus, potu contra viperarum phalangiorúmque morsus auxiliatur: infusu aurium dolori medetur.

Herba cum axungia trita strumas discutit.

Alyssum.

Alyssum. Cap. CV.

Alysson exiguus frutex est, vnicaulis, subasper, rotundis foliis: fructu duplicium scutorum effigie, in quo est semen, quadamtenus latũ, in montibus, & asperis locis emicat. Eius decoctum singultus sine febri, potu discutit: idẽ efficit, si quis eã aut teneat, aut odoretur: cũ melle trita, vitia cutis in facie, & lentigines emẽdat. contusa in edulio, rabiei canis mederi putatur. domibus appensa salutaris esse creditur, & hominibus atque animalibus fascini amuletum. Purpureo linteo circumligata, pecorũ morbos abigit.

Περὶ Ἀλύσσου. Κεφ. ρε΄.

Ἄλυσσον φρυγάνιόν ἐστιν, ὑπότραχυ, φύλλα ἔχον στρογγύλα· παρ' οἷς ὁ καρπὸς ὡς ἀσπίδια διάδιπλα, ἐν οἷς τὸ σπέρμα ὑπόπλατυ. φύεται ἐν ὀρεινοῖς καὶ τραχέσι τόποις. Ταύτης τὸ ἀφέψημα ποθὲν, λυγμοὺς τοὺς δίχα πυρετοῦ λύει· καὶ κρατηθὲν δὲ ἢ ὀσφρανθὲν, τὸ αὐτὸ δρᾷ· σὺν μέλιτι δὲ λεῖον, φακοὺς καὶ ἔφηλιν ἀποκαθαίρει· δοκεῖ δὲ καὶ λύσσαν κυνὸς ἰᾶσθαι. συγκοπὲν ἐδέσματι καὶ δοθὲν, καὶ κρεμάμενον δὲ ἐν οἰκίᾳ, ὑγιεινὸν λέγεται εἶναι καὶ ἀνθρώποις καὶ ζώοις ἀβάσκαντον. περιαφθὲν δὲ φοινικῷ ῥάκει, θρεμμάτων νόσους ἀπελαύνει.

Asclepias. Cap. CVI.

Asclepias ramos emittit longos: folia hederæ, longa: radices numerosas, tenues, odoratas: floris virus graue: semen securidacæ. nascitur in mõtibus. Radices ex vino potę torminibus auxiliãtur, & contra serpẽtiũ ictus. Folia aduersus vuluæ mammarúmq; vlcera, quæ cacoëthe vocant, illinuntur.

Περὶ Ἀσκληπιάδος. Κεφ. ρϛ΄.

Ἀσκληπιὰς κλωνία ἀνίησι μακρά· ἐφ' ὧν φύλλα μακρὰ κισσῷ ὅμοια· ῥίζας πολλὰς καὶ λεπτὰς εὐώδεις· ἄνθος βαρύοσμον· σπέρμα δὲ ὡς πελεκίνου. φύεται ἐν ὄρεσι. βοηθοῦσι δὲ αἱ ῥίζαι ἐν οἴνῳ πινόμεναι, στροφουμένοις καὶ θηριοδήκτοις· καὶ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα, ἁρμόζει πρὸς τὰς ἐν μαστοῖς καὶ μήτραις κακοηθείας.

Atractylis. Cap. CVII.

Atractylis, spina est cnico similis, folia multò longiora ferens in summis virgis, magna parte nuda, asperáque, qua fœminę pro fusis vtuntur: capi-

Περὶ Ἀτρακτυλίδος. Κεφ. ρζ΄.

Ἀτρακτυλὶς ἄκανθά ἐστιν ἐοικυῖα κνίκῳ, μακρότερα δὲ πολλῷ φύλλα ἔχουσα ἐπ' ἄκρου τῶν ῥαβδίων· τὸ δὲ πλεῖον γυμνὸν τραχὺ, ᾧ καὶ αἱ γυναῖκες χρῶνται ἀντὶ ἀτράκτου· ἔχει

ἔχει δὲ καὶ* κεφάλια ἐπ' ἄκρου ἀκανθώδη· ἄνθος ὠχρόν· ῥίζα δὲ λεπτὴ ἄχρηστος. ταύτης τὰ φύλλα καὶ ἡ κόμη καὶ ὁ καρπὸς λεῖα ποθέντα σὺν πεπέρει καὶ οἴνῳ, σκορπιοπλήκτοις ὠφελεῖ. ἔνιοι δ' ἱστοροῦσι τοὺς πληγέντας, ἄχρις ὅπερ ἂν κρατῶσι τὴν πόαν ἀνωδύνους εἶναι. ἀποθεμένους δὲ ἀλγεῖν.

Περὶ πολυκνήμου.

Κεφ. ρή.

Πολύκνημον θάμνος ἐστὶ φρυγανώδης, ἔχων φύλλα ὀριγάνῳ ἐμφερῆ· τὸν δὲ καυλὸν πολυγόνατον ὡς τοῦ γλήχωνος, οὐκ ἔχει μέντοι τὸ σκιάδιον, μικρὰ δ' ἐπ' ἄκρῳ κορύμβια μετ' εὐωδίας τινὸς δριμείας. Ποιεῖ δὲ καὶ ἀπλανόμενον χλωρὸν ἢ ξηρὸν μεθ' ὕδατος, πρὸς τραύματα, κολλῶσα· δεῖ δὲ πεμπταῖον λύειν. πίνεται καὶ πρὸς στραγγουρίαν καὶ ῥήγματα σὺν οἴνῳ.

Περὶ Κλινοποδίου. Κεφ. ρθ'.

Κλινοπόδιον θαμνίον ἐστὶ καὶ τοῦτο φρυγανῶδες διπίθαμον, φυόμενον ἐν πέτραις, ἔχον φύλλα ἑρπύλλῳ παραπλήσια. καὶ τὰ ἄνθη ὅμοια ὡς κλίνης ποσὶν, ἐκ διαστημάτων ἐμφερῆ πρασίῳ. Πίνεται δὲ ἡ πόα καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς, πρὸς θηρίων δήγματα καὶ σπάσματα, καὶ ῥήγματα καὶ στραγγουρίαν· ἄγει καὶ ἔμμηνα, καὶ ἔμβρυα, καὶ ἀκροχορδόνας ἀπο-

capitula in cacumine ſpinis horrent: flos luteus: quibuſdam in locis purpureus inuenitur: radix tenuis, ſuperuacua. Coma, ſemé & folia cũ pipere, & vino teruntur vtiliſsimè cõtra ſcorpionũ ictus. percuſſos tradũt quãdiu ea teneatur herba, nullũ experiri doloré, ipſumq; depoſita ſtatim recrudeſcere.

Polycneimum.

Cap. CVIII.

Polycnemon, frutex eſt ſurculoſus, foliis origani: caule, vt pulegij, geniculis multis intercepto, ſine vmbella, tenui tamẽ in cacumine corymbo, boni odoris, & acris. Vulneribus agglutinandis recens, aut aridum cum aqua, efficaciter illinitur: ſed quinto die ſolui debet. Ad vrinæ ſtillicidia ruptáque, cum vino bibitur.

Clinopodiũ. Cap. CIX.

Clinopodion frutex eſt foliis ſerpillo ſimilis, ſurculoſus, duûm dodrantũ altitudine. naſcitur in petroſis. Flores, marrubij modo, ex interuallis diſtincti ſpecié lecti pedũ præbẽt. Bibitur herba & ſucci ei⁹ decoctũ, ad conuulſa, rupta, ſtrãgurias, ſerpentiũ ictus: menſes & partus pellit: & penſiles verrucas, quas acrochordonas vocant, eiicit,

eiicit, aliquod diebus potũ. aluum sistit decoctũ ad tertias, potúmque, si febrim sentiunt, ex aqua, alioquin ex vino.

Leontopetalum.
Cap. CX.

Leontopetalon caulem emittit dodrantalem, aut altiorem, plurimis alis concauum, & in cacumine semina parua duo aut tria, in siliquis, ciceris modo: flores anemonæ similes, punicei coloris: folia brassicæ, sed papaueris diuisura: radicibus nigris, rapæ similibus, strumosis. nascitur in aruis & segetibus. Radix auxiliatur serpẽtium ictibus, ex vino pota. nec alia res celerius dolorem finit. Miscetur ischiadicorum clysteribus.

Teucrium.
Cap. CXI.

Teucrion, siue vt aliis placet teucris, herba est virgæ referens effigiem, trissaginis similitudine, tenui folio, non multum à cicere alieno. hæc in Cilicia iuxta Gentiadem Cissadémque vbertim prouenit. Recens cum posca, aut aridæ feruefactæ ius, potu lienem potenter absumit: lienosis cum aceto & ficis illinitur: item

ἀποβάλλει ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας πινόμενον. κοιλίαν τε ἵστησιν ἐπὶ βίτον ἑψόμενον καὶ πινόμενον, ἀπυρέτοις ἐν οἴνῳ, πυρέττουσι δὲ δι' ὕδατος.

Περὶ Λεοντοπετάλου. Κεφ. ρί.

Λεοντοπέταλον καυλὸν ἀνίησι σπιθαμιαῖον, ἢ καὶ μείζονα, ἔχοντα μασχάλας πλείστας, ἐφ' ὧν ἄκρων λοβοὶ ὅμοιοι ἐρεβίνθοις, ἐν δὲ τούτοις δύο ἢ τρία σπέρματα· ἄνθη φοινικᾶ, ἐοικότα ἀνεμώνῃ· φύλλα δὲ ὅμοια κράμβῃ, ἐντετμημένα ὡς τὰ τῆς μήκωνος· ῥίζα μέλαινα ὥσπερ γογγύλη, ἐξοχὰς ἔχουσα καθάπερ κονδύλοις τινάς. φύεται δ' ἐν ἀρούραις καὶ ἐν τῷ σίτῳ. ταύτης ἡ ῥίζα σὺν οἴνῳ πινομένη, βοηθεῖ ἑρπετοδήκτοις. ταχέως ἀπόνους ποιοῦσα. μίσγεται δὲ καὶ εἰς τοὺς ἰσχιαδικοὺς κλυσμούς.

Περὶ Τευκρίου. Κεφ. ρια.

Τεύκριον, οἱ δὲ καὶ τοῦτο χαμαίδρυν καλοῦσιν, πόα ῥαβδοειδὴς ἐοικυῖα χαμαίδρυϊ, λεπτόφυλλος, ἔχουσα ἐρεβίνθῳ πέταλον ὅμοιον. φύεται δὲ πλεῖστον ἐν κιλικίᾳ τῇ κατὰ* γλυπάδα καὶ κισσάδα καλουμένῃ. Δύναμιν δὲ ἔχει χλωρὰ μετ' ὀξυκράτου ποθεῖσα ἢ ξηρὰ ἀποζεσθεῖσα καὶ πινομένη, σπλῆνα τήκειν ἰσχυρῶς. καταπλάσσεται δὲ μετὰ σύκων καὶ ὄξους ἐπὶ σπληνικῶν.

ἐπὶ

ἐπὶ θηριοδήκτων δὲ μετ' ὄξους μόνου χωρὶς σύκων.

Περὶ Χαμαίδρυος. Κεφ. ριβ΄.

Χαμαίδρυς, οἱ δὲ χαμαίδρωψ, ἢ λινόδρις. διὰ δὲ τὸ σώζειν τινὰ ἐμφέρειαν τῷ τευκρίῳ, καὶ ταύτην τινὲς τεύκριον ἐκάλεσαν. φύεται ἐν τραχέσι καὶ πετρώδεσι τόποις· ἔστι δὲ θαμνίσκος σπιθαμιαῖος, φύλλα ἔχων μικρὰ τῷ σχήματι καὶ τῇ σχίσει δρυῒ ὅμοια, πικρά· ἄνθος ὑποπόρφυρον, μικρόν. συλλέγειν δὲ αὐτὴν δεῖ ἐγκύμονα τοῦ καρποῦ. Δύναμιν δὲ ἔχει χλωρὰ ἀφεψηθεῖσα σὺν ὕδατι καὶ ποτιζομένη, βοηθεῖν σπάσμασι, βηχί, σπλῆνι ἐσκιρρωμένῳ, δυσουροῦσιν, ὑδρωπικοῖς ἐν ἀρχαῖς· ἄγει καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα, σπλῆνα τήκει σὺν ὄξει ποθεῖσα· πρὸς δὲ τὰ θηρία σὺν οἴνῳ πινομένη, καὶ καταπλασσομένη ποιεῖ. λεία δὲ δύναται καὶ εἰς καταπότια ἀναπλάσσεσθαι πρὸς τὰ εἰρημένα· καὶ ἀνακαθαίρειν ἕλκη παλαιὰ σὺν μέλιτι· αἴρει δὲ ἀχλῦς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς σὺν ἐλαίῳ λεία ἐγχριομένη καὶ ἀλειφομένη. ἔστι δὲ θερμαντική.

Περὶ Λευκάδος. Κεφ. ριγ΄.

Λευκὰς ὀρεινή, πλατυφυλλοτέρα τῆς ἡμέρου ἐστί, δριμύτερόν τε καὶ πικρότερον ἔχουσα τὸν καρπὸν καὶ ἀστομώτερον, δραστικωτέρα μέντοι τυγχάνει τῆς ἡμέρου· ἐπι-

item serpentium morsibus ex aceto solo, sine ficis.

Trissago. Cap. CXII.

Chamædris Græcis, aliis chamædrops: Latinis trissago dicitur. sunt qui eam teucrion appellauere, propter eã quam cum teucrio seruat similitudinem. Nascitur in petrosis & asperis: frutex dodrantalis, folia habens exigua, amara, effigie & diuisura quercus: flore paruo, penè purpureo. Carpitur semine prægnans. Recens in aqua decocta, potu tussibus, indurato lieni, vrinæ difficultati, incipientibus hydropicis, auxiliatur: cit menses: partus extrahit, lienem ex aceto pota consumit: aduersus serpentium venena ex vino, potu, illitúque efficacissima. Trita digeritur in pastillos ad supradicta: purgat vetera vlcera, cum melle: cum oleo illita, caliginem oculorum discutit: natura eius est calfacere.

Leucas. Cap. CXIII.

Leucas montana, latioribus q̃ vrbana foliis, semine acriore, amariore, ori ingrato, efficacior tamen q̃ satiua habetur:

Vtraque ex vino cõtra animalium venena, præcipuè marinorum opitulatur.

Lychnis coronaria.

Cap. CXIIII.

Lychnis coronaria, flore est albæ violæ simili, sed purpureo quo corollæ factitantur. Contra scorpionum ictus semen in vino potum auxiliatur.

Lychnis syluestris.

Cap. CXV.

Lychnis syluestris, omnia vrbanæ similis. Bilem per aluum detrahit, semine duabus drachmis poto: ictis à scorpione subuenit. Aiunt huius herbæ appositu, scorpiones torpescere, & inertes prorsus reddi.

Lilium. Cap. CXVI.

LILIA coronamentis sedunt, Liria à quibusdam vocata. E quibus vnguẽtum temperatur quod aliqui lirinum, alij susinum appellant, neruos & priuatim vuluæ duritias emolliens. Folia herbæ illita, contra serpentium ictus auxiliantur: feruefacta, ambustis proficiunt: aceto condita, vulneribus opitulantur.

Succus

ἐπιπλαττόμεναι ἢ ἀμφότεραι καὶ πινόμεναι, ἁρμόζουσι μετ᾽ οἴνου ἐπὶ τῶν ἰοβόλων, καὶ μάλιστα τῶν θαλασσίων.

Περὶ Λυχνίδος στεφανωματικῆς. Κεφ. ριδ΄.

Λυχνὶς στεφανωματική, ἄνθος ἐστὶν ὅμοιον λευκοΐῳ, ἐμπόρφυρον δὲ πλεκόμενον εἰς τὰ στεφάνια. ἧς τὸ σπέρμα βοηθεῖ σὺν οἴνῳ ποθὲν σκορπιοπλήκτοις.

Περὶ Λυχνίδος ἀγρίας.

Κεφ. ριε΄.

Λυχνὶς ἀγρία ὁμοία τῇ ἡμέρῳ κατὰ πάντα. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς < β΄. πλῆθος ποθὲν ἄγει κατὰ κοιλίαν χολώδη· καὶ σκορπιοπλήκτοις ἁρμόζει. φασὶ δὲ καὶ τοὺς σκορπίους ναρκώδεις καὶ ἀπράκτους γίνεσθαι παρατεθείσης αὐτοῖς τῆς πόας.

Περὶ Κρίνου.

Κεφ. ριϛ΄.

Κρίνον βασιλικὸν, τούτου τὸ ἄνθος στεφανωματικόν ἐστι. καλούμενον ὑπ᾽ ἐνίων λείριον. ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ χρῖσμα κατασκευάζεται ὅ τινες λείρινον, οἱ δὲ σούσινον καλοῦσι, μαλακτικὸν ὂν τῶν νεύρων, καὶ ἰδίως τῶν περὶ μήτραν σκληριῶν. τῆς δὲ πόας τὰ φύλλα καταπλαττόμενα, ἑρπετοδήκτοις βοηθεῖ· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ καύματα ἑψηθέντα· ταριχευθέντα ἢ ἐν ὄξει τραυματικὰ γίνεται.

ὁ δὲ

ὁ δὲ χυλὸς αὐτῶν μιγεὶς ὄξει ἢ μέλιτι, ἑψηθείς τε ἐν χαλκώματι ὑγρῶν γίνεται φάρμακον πρὸς τὰ παλαιὰ ἕλκη, καὶ πρόσφατα τραύματα. ἡ δὲ ῥίζα ὀπτὴ λεία σὺν ῥοδίνῳ, πυρίκαυτα ἰᾶται, καὶ ὑστέραν μαλάσσει καὶ ἔμμηνα ἄγει καὶ ἕλκη ἐπουλοῖ· σὺν μέλιτι δὲ λεανθεῖσα νεύρων διακοπὰς καὶ στρέμματα ἰᾶται· ἀλφούς τε ἀποκαθαίρει καὶ λέπρας, καὶ πίτυρα· καὶ ἀχῶρας σμήχει, τά τε πρόσωπα καθαίρει καὶ ἀρρυτίδωτα ποιεῖ· σὺν ὄξει δὲ λεία ἢ σὺν ὑοσκυάμου φύλλοις, καὶ ἀλεύρῳ πυρίνῳ, ὄρχεων φλεγμονὰς παραιτεῖται. τὸ δὲ σπέρμα ἑρπετῶν δήγμασιν ἀντιφάρμακον ποθέν· ἐρυσιπελάτων δὲ κατάπλασμα σὺν οἴνῳ λεανθέντα, τό, τε σπέρμα καὶ τὰ φύλλα. φασὶ δέ τινες καὶ πορφυρᾶ ἄνθη κρίνου γίνεσθαι. ἐναργέστατα δὲ γίνονται ἐν τῇ Συρίᾳ καὶ Πισιδίᾳ τῆς Παμφυλίας πρὸς τὴν τοῦ χρίσματος κατασκευήν.

Succus adiecto melle aut aceto, in æreo vaſe coquitur, conuenienti medicamento vetuſtati vlcerum, & ad recentia vulnera. Inaſſata radix & ex roſaceo trita, igni ambuſta ſanat, vuluam emollit, menſes ciet, vlcera cicatrice obducit: cum melle detrita, neruis præciſis, luxatíſque medetur: vitiligines, furfures, & lepras emendat: vlceráque in capite manantia expurgat: abſtergit faciem & erugat: teritur in aceto cum hyoſcyami foliis, & farina tritici, mulcendis teſtium inflammationibus. Semen potum morſibus ſerpentium aduerſatur: ignibus ſacris ſemen & folia cum vino illinuntur. Tradunt & rubra eſſe lilia. In Syria autem & Piſidia Páphiliæ, efficaciſsima vnguentis naſcuntur.

Περὶ Βαλλωτῆς. Κεφ. ριζ΄.

Βαλλωτὴ ἢ μέλαν πράσιον· καυλοὺς ἀνίησι τετραγώνους, μέλανας, ὑποδασεῖς, ἐκ μιᾶς ῥίζης πλείονας· φύλλα δὲ πρασίῳ ὅμοια, μείζονα δὲ καὶ στρογγυλότερα καὶ δασέα διαστημάτων τοῦ καυλοῦ παραπλήσια μελισσοφύλλου, δυσώδη·

Ballote. Cap. CXVII.

Balloten, nomine alio nigrũ marrubiũ vocant: caules ædit quadrangulos, nigros, ſubhirſutos, cõplures ex vna radice: foliis maioribus quàm marrubij, hiſpidis, cingentibus per interualla caulẽ, ſubrotundis graueolẽtibus, apiaſtro proximis:

vnde aliqui apiastrum eam vocauerũt: candidi flores vniuersi verticillato ambitu caulem coronant. Vis eius efficax aduersus canis morsus, foliis ex sale illitis: feruenti cinere flaccescunt folia, vt condylomata reprimant: purgant & sordida vlcera cum melle.

Apiastrum. Cap. CXVIII.

Melissophyllon siue melittena, id est, apiastrum, id sibi nomen vsurpauit, quoniam apes ipsa herba delectantur, cauliculi & folia ballotæ, de qua paulò antè diximus, similia essent, nisi maiora, tenuioráque, nec ita hirsuta spectarentur: citreum malum olent. Folia cũ vino pota aut illita prosunt contra ictus phalangiorum, scorpionumque: item aduersus canis morsum. Decoctum eorundem gratia, foueri prodest: desessionibus fœminarum ad ciundos méses conuenit, dentes eodem in dolore colluuntur, dysentericis infunditur. Fungorum strangulationibus folia, addito nitro, potu auxiliantur: torminibus & orthopnoicis, delinctu. Illita cum sale strumas discutiũt, vlcera purgant, articularios dolores illita sedant.

ὅθεν καὶ τοῦτο μελισσόφυλλον ἐκάλεσαν· καὶ τὰ ἄνθη δὲ ἅμα περίκειται λευκοῖς τοῖς καυλοῖς, τροχοειδῶς. Ταύτης τὰ φύλλα καταπλασσόμενα μετ' ἁλῶν, ποιεῖ πρὸς τὰ κυνόδηκτα· μαρανθέντα δὲ ἐν θερμοσποδιᾷ, κονδυλώματα στέλλει· ῥυπαρά τε ἕλκη σὺν μέλιτι ἀποκαθαίρει.

Περὶ Μελισσοφύλλου. Κεφ. ριή.

Μελισσόφυλλον, ὃ ἔνιοι μελίτταιναν καλοῦσι, διὰ τὸ ἥδεσθαι τῇ πόᾳ τὰς μελίττας, ἔοικε δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα καὶ τὰ καυλία, τῇ προειρημένῃ βαλλωτῇ, μείζονα δὲ ταῦτα καὶ λεπτότερα, οὐχ οὕτω δασέα· ὄζοντα δὲ κιτρομήλου. Ἁρμόζει δὲ τὰ φύλλα ποτιζόμενα σὺν οἴνῳ, καὶ καταπλασσόμενα πρὸς σκορπιοπλήκτους, καὶ φαλαγγιοδήκτοις, καὶ κυνοδήκτοις. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν καταντλούμενον πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ· εἴς τε ἐγκαθίσματα, πρὸς ἐμμήνων ἀγωγὴν εὐθετεῖ. ὀδονταλγίαις τε διάκλυσμα, ἔγκλυσμά τε δυσεντερικοῖς· βοηθεῖ καὶ τοῖς ὑπὸ μυκήτων πνιγομένοις σὺν νίτρῳ τὰ φύλλα πινόμενα· καὶ στροφουμένοις, καὶ ἐκλεικτὸν ὀρθοπνοϊκοῖς. καταπλασσόμενα δὲ σὺν ἁλσὶ, διαφορεῖ χοιράδας, καὶ ἕλκη ἀνακαθαίρει, τά τε ἐπὶ τῶν ἀρθριτικῶν ἀλγήματα παραιτεῖται καταπλασθέντα.

Περὶ Πρασίου. Κεφ. ριθ'.

Πράσιον θάμνος ἐστὶν ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πολύκλαδος, ὑπόδασυς, λευκὸς, τετράγωνος τοῖς ῥάβδοις· φύλλον δὲ τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ ἴσον, ὑποστρόγγυλον, δασὺ, ἐρισσον, πικρὸν τῇ γεύσει· ἐκ διαστημάτων δὲ ἐπὶ τῶν καυλῶν τὸ σπέρμα· καὶ ἄνθη οἱονεὶ σπόνδυλοι τραχέα. φύεται περὶ τὰ οἰκόπεδα, καὶ *ἐρείπια. Τούτου τὰ φύλλα ξηρὰ σὺν τῷ σπέρματι ἑψόμενα σὺν ὕδατι ἢ χυλιζόμενα χλωρὰ, δίδοται μετὰ μέλιτος φθισικοῖς, ἀσθματικοῖς, βήσσουσιν. ἀνάγει καὶ πάχος ἐκ θώρακος ἴριδος ξηρᾶς μιγείσης. δίδοται καὶ ταῖς μὴ καθαιρομέναις γυναιξὶ πρὸς ἀγωγὴν ἐμμηνίων καὶ δευτέρων, καὶ δυστοκούσαις, καὶ θηριοδήκτοις, καὶ τοῖς θανάσιμον πεπωκόσι· κύστει μέντοι καὶ νεφροῖς ἄθετοι. τὰ δὲ φύλλα καταπλασσόμενα σὺν μέλιτι, ῥυπαρὰ ἕλκη ἀνακαθαίρει. πτερύγιά τε καὶ νομὰς ἀφίστησι, καὶ ὀδύνας πλευρῶν παραιτεῖται. καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν δὲ σκευαζόμενον χύλισμα ἐκθλιβομένων τῶν φύλλων, καὶ συστρεφόμενον ἐν ἡλίῳ πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ· ἔστι δὲ καὶ ὀξυδερκὲς σὺν οἴνῳ καὶ μέλιτι ἐγχριόμενον· ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἴκτερον διὰ τῶν ῥινῶν· ὠταλγίαις τε ἁρμόζει ἐγχυματιζόμενον καθ' ἑαυτὸ καὶ μετὰ ῥοδίνου.

Maraubium. Cap. CXIX.

Marrubium, frutex eſt ab radice ramoſus, candicans, ſubhirſutus, quadrangularibus ramis: folium pollicē æquat: ſubrotūdum, hiſpidum, rugoſum, guſtu amaro: ſemen in caulibus, & ex interuallis: flores verticillato ambitu aſperi. Naſcitur propter ædificia, ruinas, & rudera. Huius folia ſicca, cum ſemine decocta in aqua aut viridium ſuccus datur cum melle ſuſpirioſis, tuſsientibus, & ad tabitudinem redactis. Craſſam è pectore pituitam, cum ſicca iri eiicit. Mulieribus à partu non purgatis datur, vt menſtrua & ſecundas extrahat: item in difficili partu, & his qui venena hauſerunt, aut à ſerpentibns demorſi ſunt: veſicam renéſqne lædit. Folia cum melle illinuntur ſordidis vlceribus purgandis: pterygia nomáſque ſiſtunt, laterum dolores mitigant. Succus foliis contuſis expreſſus, & ſole coactus, ad eadem pollet: cum vino & melle illitus oculorum claritatem adiuuat: naribus regium morbum expurgat: aurium doloribus conuenienter inſtillatur, per ſe aut cum roſaceo.

Stachys. Cap. CXX.

Stachys frutex est, marrubio similis, sed longior: folia ferens numerosa, hirsuta, rara, prædura, cana, odoris iucundi, & complures virgas ab radice exeuntes, marrubio candidiores: nascitur in montibus & asperis. Vim habet excalfactoriam & acrem: foliorũ decoctum potu pellit menstrua & secundas.

Phyllitis. Cap. CXXI.

Phyllitis, folia promit rumici similia, longiora, & viridiora, sena aut septena, recta, quæ parte anteriore læuia cernuntur, à tergo autem pensiles quasi vermiculos tenues ostendunt: in vmbrosis & opacis hortorum locis emicat, gustu acerbo: neque caulem, neque florem, neque semen profert. Folia in vino pota serpentium morsibus aduersantur: quadrupedibus per os infusa auxilio sunt: & si dysenteria aut resoluta aluus exarcet, potui datur.

Phalangiũ. Cap. CXXII.

Phalangiũ à quibusdam phalãgites vocatur. ramuli sunt ei duo, aut tres, pluresve, in diuersa tendẽtes: flos candidus, lilio similis, multas incisuras habẽs: semine

Περὶ Στάχυος. Κεφ. ρκʹ.

Στάχυς θάμνος ἐμφερὴς πρασίῳ, ὑπομηκέστερος δὲ καὶ πλεῖστα φύλλα ἀραιὰ ἔχων ὑπόδασεα, σκληρὰ, εὐώδη, λευκὰ, ῥαβδία ἢ πλείονα ἀπὸ τῆς αὐτῆς ῥίζης, λευκότερα τῶν τοῦ πρασίου. φύεται ἐν ὀρεινοῖς, καὶ τραχέσι χωρίοις. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, δριμεῖαν· ὅθεν τὸ ἀπόζεμα τῶν φύλλων ἔμμηνα καὶ δεύτερα ἄγει πινόμενον.

Περὶ φυλλίτιδος. Κεφ. ρκά.

Φυλλίτις φύλλα ἀνίησιν ὅμοια λαπάθῳ, ἐπιμηκέστερα δὲ καὶ εὐθαλέστερα ς'. ἢ ζ'. ὀρθὰ, λεῖα ἐκ τῶν ἔμπροσθεν, ἐκ τῶν ὄπισθεν δὲ καθάπερ σκώληκας ἔχοντα, ἀπηρτημένους, λεπτούς· φύεται ἐν κατασκίοις καὶ παραδείσοις, γευσαμένῳ στρυφνὴ, οὔτε δὲ καυλὸν οὔτε καρπὸν οὔτε ἄνθος φέρει. Ταύτης τὰ φύλλα μετ' οἴνου πινόμενα, πρὸς ἑρπετοδήκτους ποιεῖ· ἐπὶ τετραπόδων τε διὰ στόματος ἐγχυματισθεῖσα βοηθεῖ· πίνεται καὶ πρὸς δυσεντερείαν καὶ διάῤῥοιαν.

Περὶ Φαλαγγίου. Κεφ. ρκβ́.

Φαλάγγιον, οἱ δὲ φαλαγγίτιον. οἱ δὲ καὶ ταύτην λευκάκανθον καλοῦσι· κλῶνές εἰσι δύο ἢ τρεῖς ἢ πλείονες, διεστῶτες ἀπ' ἀλλήλων· ἄνθη λευκὰ, παραπλήσια κρίνῳ, ἐντομὰς πολλὰς ἔχοντα· σπέρμα

σπέρμα δὲ παχὺ μέλαν, ὥσπερ φακοῦ ἥμισυ, ἰσχνότερον μέν τοι πολλῷ· ῥίζιον μικρὸν, λεπτὸν, χλωρὸν ἅμα τῷ ἑλκυσθῆναι ἐκ τῆς γῆς. ὕστερον γὰρ συνέλκεται· φύεται δὲ ἐν γεωλόφοις. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ ἄνθος πινόμενον μετ' οἴνου, σκορπιοπλήκτοις βοηθεῖ, καὶ φαλαγγιοδήκτοις· λύει δὲ καὶ στρόφους.

Περὶ Τριφύλλου.
Κεφ. ρκγ'.

Τρίφυλλον οἱ δὲ ὀξύφυλλον, οἱ δὲ, μηνυανθὲς, οἱ δὲ ἀσφάλτιον, οἱ δὲ κνίκιον καλοῦσι, θάμνος ἐστὶ πήχεως μείζων, ῥάβδοις ἔχων λεπτὰς, μελαίνας, σχινώδεις, παραφυάδας ἐχούσας, ἐφ' ὧν φύλλα ὅμοια λωτῷ τῷ δένδρῳ, τρία καθ' ἑκάστην βλάστησιν· ὀσμὴ δὲ αὐτῶν ἄρτι μὲν φυομένων πηγάνου, αὐξηθέντων δὲ ἀσφάλτου· ἄνθος δὲ ἀνίησι πορφυροῦν· σπέρμα δὲ ὑπόπλατυ καὶ ὑπόδασυ, ἐκ τοῦ ἑτέρου πέρατος ὥσπερ * κεραίαν ἔχον, ῥίζα δὲ λεπτὴ, μακρὰ,* ἰσχυρά. Βοηθεῖ δὲ τὸ σπέρμα καὶ τὰ φύλλα πινόμενα ἐν ὕδατι πλευριτικοῖς, δυσουροῦσιν, ἐπιληπτικοῖς, ἀρχομένοις ὑδρωπᾶν, ὑστερικαῖς· ἄγει δὲ καὶ καταμήνια· δεῖ δὲ διδόναι τοῦ μὲν σπέρματος < γ'. τῶν δὲ φύλλων < δ'.

ἀρήγει

ſemine nigro, lato, ad lenticulæ dimidiatæ figuram, multo tenuiore: radice parua, tenui, herbacei coloris, dum à terra eruitur: prouenit in collibus. Huius folia, ſemen, flos cũ vino pota, auxiliantur contra ſcorpionum phalangiorúmque ictus: tormina quoque diſcutiunt.

Trifoliũ. Cap. CXXIII.

Trifoliũ, Gręci triphyllon, alij ocytriphyllon, alij menyanthes, alij aſphaltion, vocãt. Frutex ſupra cubiti altitudinẽ attollitur, virgas habens tenues, iũceas & nigras, vnde ramulares enaſcũtur appendiculæ, in quibus terna ſingulis germinationibus exeũt folia, loto arbori ſimilia: iis recẽter enatis rutę odor ineſt: vbi aũt adoleuerũt, bitumẽ olẽt. Florẽ ædit purpureũ. ſemẽ quadãtenꝰ latũ, ſubhirſutũ, ex altera extremitate exertũ, antennæ modo corniculũ gerẽs. Radix tenuis, lõga, valida. Semẽ & folia in aqua pota pleuriticis, vrinæ difficultati, comitialibꝰ, & iis qui aquę inter cutẽ prĩcipia ſentiũt, fœminis quoq; vuluę vitio opportunis, auxiliantur: mẽſes ciũt: ternæ drachmæ è ſemine dari debent, è foliis verò quaternæ.

Contra serpentium ictus trita folia, & ex aceto mulso pota, præsidio sunt. Tradūt aliqui, totius fruticis, radicis, foliorumq́; decoctū fotu dolores eorū finire, quos serpentes percusserint: qua aūt aqua sanatus quis fuerit, si ea quispiā alius foueatur, qui vlcus habuerit, perinde afficitur vt à serpēte demorsus. Quidā terna folia aut semina in tertianis, cū vino potui dedere: & in quartanis, quaterna, vt quæ febriū circuitus discuterēt. Radix antidotis inseritur.

Polium. Cap. CXXIIII.

Duo genera polij: montanū, cui theuthrio nomē est, & cui⁹ est vsus. Tenuis frutex est, cādidus, dodrantalis, semine refertus: capitulo in cacumine quādam corymborū speciē præ se ferēte, paruo, cano hominis capillo simili, grauiter olente, nō sine quadam suauitate. Alterū fruticosius, non vsqueadeò valēs odore, & viribus infirmius. Potū feruefacti ius auxiliatur serpentiū ictibus, hydropicis, morbo regio: & lienosis ex aceto: stomachū malè habet: caput doloribus afficit, aluum & menses ciet: substratū suffitúmve serpentes abigit: illitum vulnera conglutinat.

Scor-

ἀρήγει δὲ καὶ θηριοδήκτοις τὰ φύλλα λεῖα σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενα· ἱστοροῦσι δὲ ἔνιοι ὅτι τὸ ἀφέψημα ὅλον τοῦ θάμνου καὶ τῆς ῥίζης καὶ τῶν φύλλων καταντλούμενον ἐπὶ τῶν ἑρπετοδήκτων παραιτεῖται τοὺς πόνους, ᾧ δ᾽ ἂν θεραπευθῇ τις ὕδατι, ἂν ἕτερος ἕλκος ἔχων καταντληθῇ, τὰ αὐτὰ πάσχει τοῖς δηχθεῖσι. ποτίζουσι δέ τινες ἐπὶ μὲν τριταίου τρία φύλλα ἢ τρία σπέρματα σὺν οἴνῳ· ἐπὶ δὲ τεταρταίου δ΄. ὡς λύοντα τὰς περιόδους. μίγνυται δὲ αὐτῆς ἡ ῥίζα καὶ ἀντιδότοις.

Περὶ Πολίου ὀρεινοῦ. Κεφ. ρκδ΄.

Πόλιον τὸ μὲν, ἔστιν ὀρεινὸν, ὃ καὶ τεύθριον καλεῖται, οὗ καὶ ἡ χρῆσις· θαμνίον δέ ἐστι λεπτὸν, λευκὸν, σπιθαμιαῖον, καρποῦ πλῆρες, ἔχον κεφάλιον ἐπ᾽ ἄκρου κορυμβοειδὲς μικρὸν ὡς πολιὰν τρίχα, βαρύοσμον μετὰ ποσῆς εὐωδίας. Τὸ δὲ ἕτερον θαμνωδέστερον, οὐχ οὕτως εὔτονον τῇ ὀσμῇ, καὶ ἀδρανέστερον κατὰ τὴν δύναμιν. Δύναται δὲ αὐτῶν τὸ ἀπόζεμα πινόμενον, θηριοδήκτοις ἀρήγειν, ὑδρωπικοῖς, ἰκτερώδεσι, σπληνικοῖς δὲ σὺν ὄξει· ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγὲς καὶ κακοστόμαχον· ἄγει δὲ καὶ κοιλίαν καὶ ἔμμηνα· ὑποστρωννύμενον δὲ καὶ θυμιώμενον, θηρία διώκει. καταπλασσόμενον δὲ τραύματα κολλᾷ.

Περὶ

Περὶ σκορδίου. Κεφ. ρκε'.

Σκόρδιον φύεται ἐν ὀρεινοῖς τόποις καὶ ἑλώδεσι, φύλλα ἔχον ἐοικότα χαμαίδρυϊ, μείζονα δὲ καὶ οὐχ οὕτως ἐντετμημένα τὴν περιφέρειαν, ποσῶς δὲ τῇ ὀσμῇ σκορδίζοντα, στυπτικὰ δὲ καὶ ἔμπικρα κατὰ τὴν γεῦσιν· καυλία δὲ τετράγωνα· ἀφ' ὧν ἄνθος ὑπέρυθρον. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ πόα θερμαντικὴν, διουρητικὴν, ποτιζομένη χλωρὰ, λεία, ἢ ξηρὰ ἀφεψομένη σὺν οἴνῳ πρὸς ἑρπετῶν δήγματα καὶ θανάσιμα· πρός τε δηγμὸν στομάχου καὶ δυσεντερίαν, καὶ δυσουρίαν < β'. σὺν ὑδρομέλιτι· καθαίρει καὶ πάχος πυῶδες ἐν θώρακος. ποιεῖ καὶ πρὸς παλαιὰν βῆχα καὶ ῥήγματα, καὶ σπάσματα σὺν καρδάμῳ καὶ μέλιτι καὶ ῥητίνῃ μιγεῖσα ξηρὰ ἐν ἐκλεικτῷ· καὶ ὑποχόνδριον χρονίως φλεγμαῖνον, ἀναληφθεῖσα κηρωτῇ παρηγορεῖ· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ποδάγραν μετ' ὄξους δριμέος περιχριομένη, ἢ μεθ' ὕδατος καταπλασσομένη· προστεθεῖσα δὲ ἔμμηνα κινεῖ· καὶ τραύματα κολλᾷ· ἕλκη παλαιὰ ἀνακαθαίρει, καὶ ἀπουλεῖ σὺν μέλιτι· ξηρὰ δὲ ὑπερσαρκώματα στέλλει. πίνεται δὲ καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς χύλισμα πρὸς τὰ εἰρημένα πάθη. ἐναργέστατον δέ ἐστι τὸ ποντικὸν καὶ τὸ κρητικόν.

Περὶ

Scordium. Cap. CXXV.

SCORDIVM, in montibus & paluſtribus naſcitur, foliis triſſaginis, maioribus, nó ſic in ambitu diuiſis, aliquantum allia redolentibus, guſtu amaris & adſtringétibus: quadrangulis caulibus: ſubrubro flore. herba vim excalfactoriam habet: vrinam cit. Cocta recens aridáve cum vino, aduerſus venenatos ſerpentium morſus bibitur: ad ſtomachi quoque roſiones, dyſenteriam, & vrinæ difficultatem, binis drachmis cum hydromelite: craſſamen purulẽtum pectore expellit. Facit aridæ farina ad veterem tuſsim, rupta, conuulſa, ſi cum naſturtio melle & reſina miſceatur in eclegmate: inflammata modicè præcordia, cerato excepta, recreat: cúm aceto acri aut aqua, podagris conueniéter illinitur: menſes impoſita mouet: vulnera conglutinat: vetera vlcera purgat, & ex melle ad cicatricem perducit, ſicca excreſcétias in carne cohibet. Succus ad eadem vitia bibitur. Inter prima efficax Ponticum natione, Creticúmq;.

Tuſsilago.

Tussilago. Cap. CXXVI.

Tussilagini folia sunt maiuscula quàm hederæ, sex aut septem à radice subalbida à terra, supernè virentia, in plures angulos exeuntia: caulis palmum altus: flos luteus, vere prodit, quo vnà cum caule confestim exuitur: inde nõnulli his vacare existimauerunt. Radix tenuis est & superuacua: nascitur in amœnis & riguis. Folia ex melle trita igni sacro, & omnibus inflammationibus illitu medentur. Aridæ fumus per infundibulum hianti ore raptus, hos sanat qui sicca tussi atque orthopnœa infestantur: pectoris vomicas rumpit. Eundem effectum præbet suffita radix. Decocta in hydromelite, & pota emortuos partus eiicit.

Artemisia. Cap. CXXVII

Artemisia magna ex parte in maritimis nascitur, absinthij modo fruticosa, maioribus & pinguioribus foliis, ramísque huius quidem genera duo. vnum lætius habitiúsque, foliis virgísque latioribus. Alterum tenuius, flore paruo, tenui, candido, graueolente: æstate

Περὶ Βηχίου. Κεφ. ρκϛ'.

Βήχιον φύλλα ἔχει ὅμοια κισσῷ, μείζονα δὲ ϛ' ἢ ζ'. ἀπὸ τῆς ῥίζης, ἐκ μὲν τῶν πρὸς τὰ ἄνω λευκά, ἐκ δὲ τῶν πρὸς τὰ κάτω χλωρά, γωνίας πλείους ἔχοντα· καυλὸν σπιθαμιαῖον· ἄνθος ὠχρὸν κατὰ τὸ ἔαρ, ὀξέως δὲ ἀποβάλλει τό, τε ἄνθος καὶ τὸν καυλόν· ὅθεν τινὲς ὑπέλαβον ἄκαυλον καὶ ἀνανθῆ ὑπάρχειν τὴν πόαν. ῥίζα λεπτή, ἄχρηστος· φύεται περὶ λιβάδας καὶ ἐνύδρους τόποις. Ταύτης τὰ φύλλα λεῖα σὺν μέλιτι καταπλασσόμενα, ἐρυσιπέλατα καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν ἰᾶται. ὑποθυμιώμενα δὲ ξηρὰ εἰς ἀποκαπνισμόν, τοὺς ὑπὸ ξηρᾶς βηχὸς καὶ ὀρθοπνοίας ὀχλουμένους θεραπεύει, ὅταν χανόντες, τὸν καπνὸν τῷ στόματι δέξωνται, καὶ καταπίωσι· ῥήσσει δὲ καὶ τὰ ἐν θώρακι ἀποστήματα. τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖ καὶ ἡ ῥίζα ὑποθυμιωμένη· ἔμβρυόν τε τεθνηκὸς ἐκβάλλει ἐν ὑδρομέλιτι ἑφθὴ πινομένη.

Περὶ Ἀρτεμισίας πολυκλώνου. Κεφ. ρκζ'.

Ἀρτεμισία φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις ὡς τὸ πολύ, πόα θαμνοειδὴς παρόμοιος ἀψινθίῳ, μείζων δὲ καὶ λιπαρωτέρα τὰ φύλλα ἔχουσα. καὶ ἡ μέν τις ἐστὶν αὐτῆς εὐφυὴς πλατύτερα ἔχουσα τὰ φύλλα καὶ τὰς ῥάβδους. ἡ δὲ, λεπτοτέρα, ἄνθη μικρά, λεπτά, λευκά, βαρύοσμα·

μα· θέρους δὲ ἀνθεῖ. Ἔνιοι δὲ τὸ ἐν μεσογείοις λεπτόκαρφον βοτάνιον ἁπλοῦν τῷ καυλῷ, σφόδρα μικρὸν, ἄνθους πλείστου πλέων, κιρροειδὲς τῇ χροιᾷ, λεπτὸν, καλοῦσιν ἀρτεμισίαν μονόκλωνον· ἔστι δὲ εὐωδεστέρα τῆς πρὸ αὐτῆς. Ἀμφότεραι δὲ θερμαίνουσι καὶ λεπτύνουσιν. ἀποζεννύμεναι δὲ ἁρμόζουσιν εἰς γυναικεῖα ἐγκαθίσματα, πρὸς ἀγωγὴν ἐμμηνίων καὶ δευτέρων καὶ ἐμβρύων, μύσιν τε καὶ φλεγμονὴν τῆς ὑστέρας καὶ θρύψιν λίθων, καὶ ἐποχὴν οὔρων. ἡ δὲ πόα κατὰ τοῦ ἤτρου καταπλασθεῖσα πολλὴ, ἔμμηνα κινεῖ. ὁ δὲ ἐξ αὐτῆς χυλὸς λεανθεὶς σμύρνῃ καὶ προστεθεὶς, ἄγει ἀπὸ μήτρας ὅσα καὶ τὸ ἐγκάθισμα. καὶ ποτίζεται δὲ ἡ κόμη πρὸς ἀγωγὴν τῶν αὐτῶν, πλῆθος < γ΄.

Περὶ Ἀρτεμισίας λεπτοφύλλου. Κεφ. ρκη΄.

Ἀρτεμισία λεπτόφυλλος, ἥ τις γίνεται περὶ ὀχετοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ εἰς χώρας σπορίμους. τὸ ἄνθος οὖν αὐτῆς καὶ τὰ φύλλα τριβόμενα, ὀσμὴν ἀποδιδῶσι σαμψύχου. εἰ οὖν τις πονεῖ τὸν στόμαχον καὶ κόψει τὴν βοτάνην ταύτην μετὰ ἀμυγδαλίνου ἐλαίου καλῶς, καὶ ποιήσει ὡς μάλαγμα καὶ θήσει ἐπὶ τὸν στόμαχον, θεραπευθήσεται. εἰ δὲ καὶ τὰ νεῦρα τις πονεῖ, τὸν χυλὸν ταύτης μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου μίξας χρίει, θεραπευθήσεται.

Περὶ

æstate floret. Sunt qui in mediterraneis vnicaulis nomine appellant, tenuem herbulam, simplici caule & minuto, floribus scatẽte tenuibns, flauo colore: hæc iucundiorem quàm præcedens efflat odoré. Vtraque excalfacit, extenuat: feruefactæ conuenienter in muliebres desessus adiiciuntur, ad detrahendos menses, partus, secundásque: item ad præclusiones vuluæ, & eiusdem inflammationes: calculos cõminuũt: remoratam vrinam cient: menses pellunt pubi illitæ. Succus vuluæ inditus ex myrrha, eadẽ quæ insesso trahit. Coma tribꝰ drachmis eorundem educendorum gratia bibitur.

Artemisia.
Cap. CXXVIII.

Habetur & Artemisiæ genus aliud, q̃ minutis foliis circa riuulos aggeréſque. Item in agris frumentariis nascitur. floribus & foliis odoré Sampsuchi referentibus. si quis ex ea diligenter tusa cum oleo amygdalarum malagma stomacho imponat: vexationem partis eius sanabit. Neruorum dolores succo huius cum rosaceo inunctis curãtur.

Ambrosia.

Ambrosia. Cap. CXXIX.

Ambrosia pusillus frutex est, ramosus altitudine trium palmorum: foliis rutæ, circa imum caulem exiguis, cauliculi seminibus, perinde quasi racemulis grauidi, qui nunquam florem pariunt, odore vinoso, suaui: radice tenui, sesquipedali. Coronantur ea Cappadoces. Vis eius reprimere ac repellere, & illitu adstringere humores, qui in aliquam partem incumbunt.

Botrys. Cap. CXXX.

BOTRYS fruticosa herba est, lutea tota, & in multas alas sparsa: semen circa totos ramulos prouenit: folia cichorio similia: tota suauẽ odorem spirat: quare vestimentis interponitur: inuenitur in torrentium ripis, & conuallibus. Pota orthopnœas mulcet. Hãc Cappadoces Ambrosiam vocant, alij artemisiam.

Geranium. Cap. CXXXI.

GERANION foliis anemones, diuisuris longioribus: radice subrotunda, cum estur dulci. Quæ drachmæ pondere in vino pota, vuluæ inflationes discutit. Geranium alterum, caulibus minutis

Περὶ Ἀμβροσίας. Κεφ. ρκθ΄.

Ἀμβροσία, οἱ δὲ βότρυς, οἱ δὲ βότρυς ἀρτεμισία, θαμνίσκος ἐστὶ τρισπίθαμος τὸ ὕψος, πολύκλαδος· φύλλα ἔχων περὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ καυλοῦ μικρὰ ὡς πηγάνου· τὰ δὲ καυλία περιπλέαστες ματίων, ἐοικότων βοτρυδίοις μηδέποτε ἀνθοῦσι, τῇ ὀσμῇ οἰνώδης, ἡδεῖα· ἡ δὲ ῥίζα λεπτὴ, διπίθαμος. καταπλέκεται δὲ ἐν καππαδοκίᾳ τοῖς στεφάνοις. Δύναμιν δὲ ἔχει σταλτικὴν τῶν ἐπιφερομένων καὶ ἀποκρουστικὴν, καταπλασσομένη στύφουσα.

Περὶ Βότρυος. Κεφ. ρλ΄.

Βότρυς πόα ἐστὶν ὅλη μηλίνη, θαμνοειδὴς, διακεχυμένη, πολλὰς ἔχουσα μασχάλας. τὸ δὲ σπέρμα ὅλοις τοῖς κλωνίοις περιπέφυκε· φύλλα κιχωρείῳ ἐμφερῆ, καὶ τὸ σύμπαν εὐῶδες ἱκανῶς· διὸ καὶ ἱματίοις συντίθεται. φύεται δὲ μάλιστα περὶ χαράδρας καὶ χειμάῤῥους. Δύναμιν δὲ ἔχει σὺν οἴνῳ πινομένη ὀρθοπνοίας παρηγορεῖν, καὶ ταύτην ἀμβροσίαν καππαδόκαι καλοῦσι, τινὲς δὲ ἀρτεμισίαν.

Περὶ Γερανίου. Κεφ. ρλα΄.

Γεράνιον, τὸ μὲν φύλλον ἔχει ὅμοιον ἀνεμώνῃ, ἐσχισμένον, μακρότερον· ῥίζαν δὲ ὑποστρόγγυλον, γλυκεῖαν, ἐσθιομένην, ἣ τις ποθεῖσα ἐν οἴνῳ ἄγει < πλῆθος, ὑστέρας ἐμπνευματώσεις λύει. καλεῖται ὑπὸ ἐνίων καὶ ἕτερον γεράνιον, ἔχον καυλία λεπτὰ

λεπτὰ, χνοώδη, διεσπιθαμιαῖα· φύλλα μαλάχῃ ἐμφερῆ, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν μασχαλῶν ἐξοχάς τινας ἀνανενευκυίας ὡς γεράνων κεφαλὰς σὺν τοῖς ῥάμφεσιν, ἢ κυνῶν ὀδόντας. χρῆσις δὲ αὐτοῦ ἐν ἰατρικῇ οὐδεμία.

Περὶ Γναφαλίου. Κεφ. ρλβ΄.

Γναφάλιον, τούτου τοῖς φύλλοις τινὲς ἀντὶ γναφάλου χρῶνται λευκοῖς οὖσι καὶ μαλακοῖς. ποιεῖ δὲ σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ ποτιζόμενα τὰ φύλλα πρὸς δυσεντερείαν.

Περὶ Τύφης. Κεφ. ρλγ΄.

Τύφη, φύλλον ἀνίησι κυπειρίδι ὅμοιον· καυλὸν λεῖον, ὁμαλὸν, ἐπ' ἄκρῳ περικείμενον· ἄνθος πυκνὸν καὶ ἐκπαππούμενον, ὃ καλοῦσιν ἔνιοι ἀνθήλην. ταύτης τὸ ἄνθος ἀναληφθὲν στέατι παλαιῷ ὑείῳ πεπλυμένῳ, κατακαύματα θεραπεύει. φύεται δὲ ἐν ἕλεσι καὶ ὑδροστασίμοις τόποις.

Περὶ Κιρκαίας. Κεφ. ρλδ΄.

Κιρκαία, οἱ δὲ διρκαίαν καλοῦσι· τὰ μὲν φύλλα ἔχει στρύχνῳ ὅμοια κηπαίῳ, παραφυάδας δὲ πολλάς. ἄνθη μέλανα, μικρὰ, πολλά· καρπὸν δὲ κεγχροειδῆ ἔν τισιν οἱονεὶ κερατίοις· ῥίζας σπιθαμιαίας γ΄ ἢ δ΄. λευκὰς, εὐώδεις, θερμαντικάς, μάλιστα δὲ ἔν τισι πετρώδεσι φύεται τόποις καὶ εὐπνοίαις εὐηλίοις. ταύτης ἡ ῥίζα ὅσον μνᾶς δ΄. θλασθεῖσα καὶ βραχεῖσα ἡμέραν

tis & pilosis sesquipedalib⁹: foliis maluæ, in summis alis sursum spectantia gruum capitula insunt, cum suis rostris, aut canini dentes. Nullius in medicina vsus.

Gnaphaliũ. Cap. CXXXII.

GNAPHALII foliis mollibus ac albis pro tomento vtuntur. Bibuntur efficaciter folia in vino austero, ad dysenteriam.

Typha. Cap. CXXXIII.

Typha folium ædit cyperidi simile: caulẽ album, læuẽ, æquabilem: florẽ in cacumine ambientem, dẽsum, qui in pappos soluitur, quod paniculã aliqui nominant. Huius herbæ flos, suillo adipe eloto except⁹ ambustis medetur. Gignitur in palustribus & aquis stagnãtibus.

Circæa. Cap. CXXXIIII.

CIrcæa, quam & dircæam aliqui vocant, foliis est hortẽsis solani, agnatis crebris: flore nigro, pusillo, copioso: semine milij, nascente in quibusdam veluti corniculis: dodrantali radice, triplici fermè aut quadruplici, candida, odorata, excalfaciẽte. Nascitur in apricis, saxis, & vento perflatis. Radicis tusæ pondo quatuor, in sextariis tribus vini dulcis,

per

per diem & noctem maceran tur, potúque triduo vuluas expurgant. Semen in sorbitionibus datum, lacte mammas nutricum explet.

OEnanthe. Cap. CXXXV.

OENANTHE folia habet pastinacæ: florem candidum: caulem crassum, palmi altitudine: semen atriplicis: radicem magnam, in multa rotunda capitula extuberantem: nascitur in petris. Caulis eius & folia, cum mulso vino pota secundas eiiciunt. Radix è vino, vrinæ stillicidio conuenit.

Conyza. Cap. CXXXVI.

CONYZÆ duo genera: quæ parua vocatur, odore præstantior est: maior verò frutice altior est & foliis latioribus, graui odore. Vtriusque folia oleæ similia, hirsuta, pinguia. In maiore caulis binûm cubitorum altitudine attollitur. in minore pedem æquat. Flos fragilis, lutei coloris, subamarus qui in pappum abit: radices superuacuæ. Suffitu substratúque frutex totus serpentes fugat, culices abigit, & pulices necat. Folia conueniéter illinuntur serpentium plagis, & tuberculis, ac vulnerib⁹. Flores

ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν οἴνου γλυκέως κοτύλαις ϛ΄. καὶ ποθεῖσαι ἡμέρας γ΄. ὑστέραν ἀποκαθαίρει. ὁ δὲ καρπὸς γάλα κατασπᾷ, ἐν ῥοφήμασι λαμβανόμενος.

Περὶ Οἰνάνθης. Κεφ. ρλε΄.

Οἰνάνθη, οἱ δὲ λεύκανθον καλοῦσι· τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὥσπερ σταφυλῖνος. ἄνθη δὲ λευκά. καὶ καυλὸν παχὺν, σπιθαμιαῖον· καρπὸν δὲ ὥσπερ ἀτραφάξιος· ῥίζαν μεγάλην κεφαλὰς ἔχουσαν πλείονας, στρογγύλας. φύεται ἐν πέτραις. ταύτης ὁ καρπὸς καὶ ὁ καυλὸς καὶ τὰ φύλλα, ποτίζεται πρὸς δευτέρων ἐκβολὴν σὺν οἰνομέλιτι. ἡ δὲ ῥίζα σὺν οἴνῳ πρὸς στραγγουρίας ἁρμόζει.

Περὶ Κονύζης. Κεφ. ρλϛ΄.

Κόνυζα, ἡ μὲν τις μικρὰ καλεῖται, εὐωδεστέρα οὖσα, ἡ δὲ μείζων, ὑπερέχουσα τῷ θάμνῳ καὶ τοῖς φύλλοις, πλατυτέρα καὶ βαρύοσμος. ἀμφότεραι δὲ προσεοίκασι τοῖς φύλλοις ἐλαίας. ἔστι δὲ δασέα ταῦτα καὶ λιπαρά. ὕψος δὲ τοῦ καυλοῦ ἡ μὲν μείζων, δύο πήχεων ἔχει, ἡ δὲ ἐλάττων ποδός· ἄνθος ψαφαρὸν, μήλινον, ὑπόπικρον, ἐκπαππούμενον· ῥίζαι δὲ ἄχρηστοι. Δύναται δὲ ὁ θάμνος ὑποστρωννύμενος σὺν τοῖς φύλλοις καὶ θυμιώμενος, θηρία διώκειν, καὶ κώνωπας ἀπελαύνειν· κτείνει δὲ καὶ ψύλλας· καταπλάσσεται δὲ τὰ φύλλα ὠφελίμως ἐπὶ ἑρπετοδήκτων καὶ φυμάτων, καὶ τραυμάτων.

κάτων. καὶ πίνεται σὺν οἴνῳ τὸ ἄνθος καὶ τὰ φύλλα πρὸς καταμηνίων ἀγωγὴν καὶ ἐμβρύων ἐκβολήν, καὶ στραγγουρίαν, καὶ στρόφους καὶ ἴκτερον· μετ' ὄξους δὲ ἐπιληπτικοὺς πινόμενα ὠφελεῖ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς ἐγκαθίσματι, τὰ ἐν μήτρᾳ θεραπεύει. ὁ δὲ χυλὸς προστεθεὶς ἐκβρωσμοὺς ποιεῖ· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ῥίγη συγχριομένη ἡ πόα μετ' ἐλαίου. ἡ δὲ λεπτὴ καὶ κεφαλαλγίας καταπλασσομένη ἰᾶται. Γίνεται καὶ τρίτον εἶδος κονύζης· ἔστι δὲ καυλῷ παχυτέρα καὶ μαλακωτέρα, τοῖς δὲ φύλλοις μείζων τῆς λεπτῆς, ἐλάσσων δὲ τῆς μείζονος, οὐ λιπαρὰ, βαρυοσμοτέρα δὲ πολλῷ καὶ ἀηδεστέρα καὶ ἀπρακτοτέρα. φύεται δὲ ἐν ἐφύδροις.

Περὶ Ἡμεροκαλλίδος. Κεφ. ρλζ'.

Ἡμεροκαλλὶς, φύλλα ἔχει καὶ καυλὸν ὅμοια κρίνῳ, χλωρὰ δὲ ὥσπερ πράσα. ἄνθη δὲ ἐν αὐτῷ καθ' ἑκάστην ἀπόφυσιν γ'. ἢ δ'. τὴν σχίσιν τῷ κρίνῳ ἐοικότα ὅταν ἄρχηται χαίνειν· τὴν δὲ χρόαν ἰσχυρῶς ὠχράν, ῥίζαν ὁμοίαν βολβῷ εὐμεγέθει, ἣ πις λεία ποθεῖσα καὶ σὺν μέλιτι ἐν ἐρίῳ προστεθεῖσα πεσσὸς ἐστὶν ὑδραγωγὸς καὶ αἱματαγωγός. τὰ δὲ φύλλα λεῖα καταπλασσόμενα φλεγμονὰς μαστῶν τὰς ἐν τοκετῷ καὶ ὀφθαλμῶν πραΰνει· καὶ

Flores & folia cũ vino ad mẽſes partúsque eiiciendos bibũtur: item contra vrinæ ſtillicidia, arquatum morbum, & tormina: comitiales pota ex aceto adiuuant. Decoctum in deſeſsionibꝰ medetur vuluæ malis. Impoſitus ſuccus abortum facit. Ex oleo efficaciter horroribus oblinitur. Capitis dolores tenuis illita ſanat. Eſt & tertium conyzæ genus, caule craſsiore, ac molliore: foliis mediæ inter maiorem ac minorem amplitudinis, minimè autem pinguibus: multò grauioris hæc eſt odoris & iniucundioris, ſed inefficacior. Prouenit locis non riguis.

Hemerocallis, ſiue lilium ſylueſtre. Cap. CXXXVII.

HEMEROCALLIS folium & caulem habet lilij, porraceo colore: flores in caule per ſingulos exortus, terni aut quaterni erumpunt, lilij diuiſura, quoties dehiſcere cœperũt. colore perquàm pallido: radix magna eſt atque bulboſa: quæ pota, aut cum melle & lana in peſſo appoſita, aquam educit & ſanguinem. Folia trita mammarum inflammationes à partu contractas, oculorúmque collectiones mitigãt.

Radi

Radix & folia igni ambustis vtilissimè illinuntur.

καὶ καταπλάσσεται δὲ ἡ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα ὠφελίμως ἐπὶ τῶν πυρικαύτων.

Leucoiũ, siue viola alba. Cap. CXXXVIII.

Leucoion vulgaris est notitiæ, sed in floribus differentia quædam: nanque aut cœrulei, aut albi, aut purpurei, aut lutei inueniuntur. Lutea verò præcipui in medicina vsus. Hui⁹ aridi flores feruefacti in desessionibus, valent contra vuluæ inflammationes, & mẽstrua expellunt: sanãt oris vlcera, cum melle: cum cerato, rimas sedis. Semen duûm drachmarũ pondere ex vino potum, aut cum melle inditum, menses, secundas & partus extrahit. Radices cum aceto illitæ, lienẽ reprimunt, & podagricos iuuant.

Περὶ λευκοΐου. Κεφ. ρλη'.

Λευκόϊον γνώριμόν ἐστιν, ἔστι δὲ αὐτῆς διαφορὰ ἐν τῷ ἄνθει. ἢ γὰρ λευκόν ἐστιν ἢ μήλινον ἢ κυανοῦν ἢ πορφυροῦν εὑρίσκεται. Ἔστι δὲ αὐτῶν εὔχρηστον πρὸς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν τὸ μήλινον, οὗ τὰ ἄνθη ξηρὰ ἀποζεσθέντα εἰς ἐγκαθίσματα ποιεῖ πρὸς τὰς περὶ ὑστέραν φλεγμονὰς καὶ ἀγωγὰς ἐμμηνίων. ἀναληφθέντα δὲ κηρωτῇ ῥαγάδας τὰς ἐν δακτύλῳ θεραπεύει. σὺν δὲ μέλιτι ἄφθας. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ σὺν οἴνῳ ποθεὶς δραχμῶν δυοῖν πλῆθος, ἢ προστεθεὶς σὺν μέλιτι, ἔμμηνα καὶ δεύτερα καὶ ἔμβρυα ἄγει. αἱ δὲ ῥίζαι καταπλασθεῖσαι σὺν ὄξει, στέλλουσι σπλῆνα, καὶ ποδαγρικοῖς ὠφελοῦσι.

Cratæogonum. Cap. CXXXIX.

Cratæogonum, siue vt aliis placet crateonõ, foliis melampyro simile est, multis calamis ex vna radice emicãtibus, multorũq; geniculorũ: semine milij: nascitur magna ex parte in opacis & frutetosis, sũmopere acre. Traditũ est à quibusdam, hoc si bibat ieiuno ore, ter die post mẽses purgatos, trib⁹ obolis in cyatis aquæ duob⁹ mulier,

Περὶ Κραταιογόνου. Κεφ. ρλθ'.

Κραταιόγονον, οἱ δὲ κραταιόνον, φύλλα ἔχει ὅμοια τοῖς τοῦ μελαμπύρου, πλείους δὲ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης φύονται βλαστοὶ γονατώδεις. καρπὸν δὲ ὅμοιον κέγχρῳ. φύεται ἐν συσκίοις καὶ φρυγανώδεσιν ὡς ἐπιτοπολὺ τόποις, ἰσχυρῶς δὲ δριμύ. Ἱστορεῖται δὲ ὑπό τινων ἡ πόσις τοῦ καρποῦ γυναῖκα ἀρρενοτόκον ποιεῖν, ἐάν τις μετὰ τὴν κάθαρσιν τῶν καταμηνίων πρὸ τοῦ πλησιάσαι

πιέσαι πίνη νῆστις τρεῖς τὰς ἡμέρας, ὁλκὴν τριωβόλου μετὰ ὕδατος κυάθων β΄. ἐπὶ ἡμέρας μ΄. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ πινέτω τὰς ἴσας ἡμέρας καὶ πλησιαζέτω.

Περὶ Φύλλου. Κεφ. ρμ΄.

Φύλλον, οἱ δὲ ἐλαιόφυλλον, οἱ δὲ βρυονίαν καλοῦσι. φύεται ἐν πέτραις, τὸ μὲν θηλυγόνον λεγόμενον, ὥσπερεὶ βρύον. ἔχον χλωρότερον ἐλαίας τὸ φύλλον· καυλὸν λεπτὸν, βραχύ· ῥίζαν λεπτήν· ἄνθος λευκόν· καρπὸν μείζονα ὥσπερ μήκωνος. τὸ δὲ ἀρρενογόνον, τὰ μὲν ἄλλα ὅμοιον τῷ προειρημένῳ· καρπῷ δὲ διαφέρει· ἔχει γὰρ ὅμοιον ἄνθει ἐξανθηκυίας ἐλαίας βοτρυώδεα. λέγεται δὲ τὸ ἀρρενογόνον ποθὲν, ἀρρενοτοκεῖν, τὸ δὲ θηλυγόνον θηλυτοκεῖν. ἱστορεῖ περὶ τούτων Κρατεύας, ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τὰ τοιαῦτα μέχρι τῆς περὶ αὐτῶν ἱστορίας παράγειν.

Περὶ Ὄρχεως. Κεφ. ρμα΄.

Ὄρχις, οἱ δὲ κυνὸς ὄρχιν καλοῦσι, φύλλα ἔχει κατὰ γῆς ἐστρωμένα περὶ τὸν καυλὸν καὶ τὸν πυθμένα, ἐλαίᾳ μαλακῇ ὅμοια, στενώτερα δὲ καὶ λεῖα μακρότερα· καυλὸν σπιθαμῆς τὸ μῆκος, ἐφ' οὗ ἄνθη πορφυροειδῆ· ῥίζαν βολβοειδῆ, ἐπιμήκη, διπλῆν, στενὴν ὡς ἐλαίας, τὴν μὲν ἄνω, τὴν δὲ κατωτέρω, καὶ τὴν μὲν πλήρη τὴν

lier, cute conceptum quadraginta diebus, & vir modo cõsimili totidem dieb⁹ ante coitum hauriat, virilis sexus partum futurum.

Phyllum. Cap. CXL.

Phyllum, quod & elæophyllon vocatur, duûm generum est, quod autem thelygonum appellant, in saxosis musci modo gignitur, folio oleæ, sed magis herbaceo: caule tenui, breui: radice exili: florem albũ profert: semen papaueris maiusculũ. Sed arrhenogonũ cætera huic simile, solo fructu distat: habet enim racemosum quiddã deflorentibus oleis nõ dissimile. Arrhenogonõ potu, masculi sexus facere partus, vt thelygonõ fœminei, proditur. Horũ Crateuas author est: sed huiusmodi historia tenus, mihi produxisse visum est.

Testiculus. Cap. CXLI.

Testiculus, quem Græci cynosorchin vocant, foliis circa imam caulis partem in terra stratis, oleæ molli similibus, longioribus, angustiorib⁹, læuibus: caule dodrantali: floribus purpureis: radice bulbosa, oblonga, oliuæ modo angusta, duplici ordine: superiore, quæ plenior est: inferiore,

quæ mollior ac rugosior. Eduntur radices coctæ, vt bulbi: ex quibus si maiorem edant viri, mares generari dicuntur: si minorem fœminæ, alterum sexum. Addunt, in Thessalia mollem mulieres in lacte caprino bibere, ad stimulandos coitus: aridam verò, ad inhibendos: & alterũ alterius potu resolui. Nascitur in petrosis & sabuletis.

τὸ δὲ μαλακὴν καὶ ῥυσήν. ἐσθίεται δὲ ἡ ῥίζα ὡς βολβὸς ἑψηθεῖσα· καὶ περὶ ταύτης δὲ ἱστορεῖται, τὴν μὲν μείζονα ῥίζαν ὑπὸ ἀνδρῶν ἐσθιομένην, ἀρρενογόνον εἶναι. τὴν δὲ ἐλάττονα ὑπὸ γυναικῶν, θηλυγόνον. προσιστορεῖται δὲ καὶ τὰς ἐν θετταλίᾳ γυναῖκας, τὸν μὲν ἁπαλὸν μετὰ αἰγείου γάλακτος ποτίζειν, ὡς παριστᾶν τὰ ἀφροδίσια· τὸν δὲ ξηρὸν πρὸς ἐπίσχεσιν καὶ ἔκλυσιν τῶν ἀφροδισίων, ἀναλύεσθαί τε τὸν ἕτερον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου πινόμενον. φύεται δὲ ἐν λιθώδεσι καὶ ἀμμώδεσι τόποις.

Testiculus alter. Cap. CXLII.

Περὶ Ὄρχεως ἑτέρου. Κεφ. ρμβ'.

Testiculus alio nomine serapias, Andrea authore vocatur, quoniam radix ad multa vtilis sit, foliis est porri, latioribus, oblongis, pinguibus, ex alarum sinu inflexis: caule palmeo: floribus penè purpureis: radice testiculis simili: quæ illita tumores discutit, vlcera purgat, & serpere eadem non patitur. Abolet fistulas, & illitu inflammationes lenit. Aridæ radices nomas inhibent: sanántq; putredines, & oris vlcera cacoëthe: aluum sistunt è vino potæ. De hac, eadem quæ de testiculo canis produntur.

Ὄρχις ἕτερος, ὃν σεραπιάδα ἕτεροι καλοῦσιν, ὡς καὶ Ἀνδρέας διὰ τὸ πολύχρηστον τῆς ῥίζης. φύλλα ἔχει ἐοικότα πράσῳ ἐπιμήκη, πλατύτερα δὲ καὶ λιπαρά, ἐπικαμπῆ ἐν ταῖς μασχάλαις· καυλία σπιθαμιαῖα· ἄνθη δὲ ὑποπόρφυρα· ῥίζα δὲ ὕπεστιν ὀρχιδίοις ὁμοία. Ἥ τις δύναμιν ἔχει καταπλαττομένη, οἰδημάτων σκεδαστικήν, καὶ ἑλκῶν ἀνακαθαρτικήν, καὶ ἕρπητος ἐφεκτικήν, ἀνασκευάζει δὲ καὶ σύριγγας, καὶ τὰ φλεγμαίνοντα παρηγορεῖ καταπλασσομένη. ξηρὰ δὲ νομὰς ἵστησι· καὶ τὰ ἐν σηπεδόνι καὶ στόματι κακοήθη ἰᾶται· ἵστησι δὲ καὶ κοιλίαν σὺν οἴνῳ ποθεῖσα. ἱστορεῖται δὲ καὶ περὶ ταύτης, ὅσα καὶ περὶ τοῦ κυνὸς ὄρχεως.

Περὶ Σατυρίου. Κεφ. ρμγ'.

Σατύριον, οἱ δὲ τρίφυλλον καλοῦσιν, ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὴν γῆν φύλλα τρία φέρει κεκλασμένα, λαπάθῳ ἢ κρίνῳ ὅμοια, ἐλάττονα μέν τοι καὶ ἐνερευθῆ· καυλὸν δὲ ψιλόν, μακρόν, ὡς πήχεως, ἄνθος *κρινοειδές, λευκόν· ῥίζαν βολβοειδῆ ὅσον μῆλον, πυῤῥάν, τὰ δὲ ἐντὸς λευκὴν ὥσπερ ὠόν· γευομένῳ γλυκεῖαν καὶ εὔστομον· ταύτην δεῖ πίνειν ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ πρὸς ὀπισθότονον. καὶ εἰ βούλει γυναικὶ συνουσιάσαι, χρῆσαι, φασὶ γὰρ αὐτὴν καὶ ὁρμὴν κινεῖν τὴν ἐπὶ συνουσίᾳ.

Περὶ Σατυρίου ἐρυθρονίου. Κεφ. ρμδ'.

Σατύριον τὸ ἐρυθρόνιον, οἱ δὲ σατύριον ἐρυθραϊκόν, ἔχει σπέρμα λινοσπέρμῳ ἐμφερές, μεῖζον δὲ καὶ ῥωμαλέον, καὶ στίλβον, καὶ λεῖον· ὅπερ ἱστορεῖται καὶ αὐτὸ συνουσίας ἐγείρειν ὥσπερ καὶ ὁ σκίγκος. ἔστι δὲ τῆς ῥίζης αὐτοῦ, ὁ μὲν φλοιὸς ὕπισχνος καὶ πυῤῥός· τὸ δὲ ἔνδοθεν λευκόν, γευομένῳ εὔστομον, καὶ γλυκύ. φύεται ἐν εὐηλίοις καὶ ὀρεινοῖς τόποις. ἱστορεῖται δὲ ὅτι καὶ εἰς τὴν χεῖρα ληφθεῖσα ἡ ῥίζα ἐρεθίζει πρὸς ἀφροδίσια· σὺν οἴνῳ δὲ ποθεῖσα μᾶλλον.

Περὶ Ὁρμίνου ἡμέρου. Κεφ. ρμε'.

ΟΡΜΙΝΟΝ ἥμερον πόα ἐστὶν ἐμφερὴς πρασίῳ τοῖς φύλλοις.

καυλὸς

Satyrium. Cap. CXLIII.

Satyrium aliqui trifoliū vocant, quoniā tria fert folia, ad terram infracta, rumici aut lilio similia, minora tamē, ac rubra: caulem cubitalē, nudū: florem lilij effigie, candidum: radicem bulbosam, mâli magnitudine, fuluā, intus vt ouum, candidam, gustanti dulcem, & ori non ingratā: quam in vino nigro austero bibere conuenit, contra opisthotonum. Vtendū ea dum concumbendi incessit cupiditas, siquidē ea proniores ad venerem fieri affirmāt.

Satyrium erythronium. Cap. CXLIIII.

Est & alterum satyrium erythronium siue erythraicon, id est rubrum, semine lini, maiore, duro, læui, splendente: quod fertur, non secus atque scincus, libidinē excitare. Cortice radicis gracili, rufo: intus autem album includitur, sapore dulci, non ingrato ori: in montosis & apricis enascitur. Venerem, vt produnt, si omnino manu teneatur radix, stimulat, eóque magis, si bibatur in vino.

Horminū. Cap. CXLV.

HORMINVM HERba est, foliis marrubio similis:

caule semicubitali, quadrangulo, circa quem eminentiæ siliquis similes prodeunt, quæ ad radicem spectant, in quibus diuersum semen recluditur: siquidem in syluestri rotundum, fuscúmque inuenitur: in altero, nigrum & oblongũ, cuius est vsus. Ad venerem stimulandã, cum vino bibi volũt. Purgat cum melle argemas albuginesq;, & illitũ ex aqua tumores discutit. Eo etiã extrahũtur aculei ex corpore. Idem effectus est illitæ herbæ. Syluestre magis viribus pollet: quare vnguentis, præsertim gleucino, permiscetur.

Securidaca. Cap. CXLVI.

Hedysaron, quod vnguẽtarij pelecinum, id est securidacã vocant, frutex est, foliis ciceris: semen rufũ in siliquis fert: corniculorũ modo aduncis, quod ancipitem securim æmulatur, vnde nomen accepit amarum gustu. Stomacho vtile in potu. Additur in antidota. Cũ melle ante coitus subditum, concipiẽdi spem adimit. Nascitur in segetibus & hordeis.

Onosma. Cap. CXLVII.

Onosma, oblonga folia habet: ad similitudinem anchusæ, longitudine

καυλὸς δὲ τετράγωνος ἡμιπήχυαῖος, περὶ ὃν ἐξοχαὶ ὅμοιαι λοβοῖς ὡς ἐπὶ τὴν ῥίζαν νενευκυῖαι, ἐν αἷς σπέρμα διάφορον· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ ἀγρίου στρογγύλον εὑρίσκεται φαιόν· ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπιμήκες καὶ μέλαν, οὗ περ ἡ χρῆσις. δοκεῖ δὲ καὶ τοῦτο σὺν οἴνῳ πινόμενον, συνουσίαν παρορμᾶν. ἀποκαθαίρει δὲ σὺν μέλιτι ἄργεμα, λευκώματα, καταπλασθὲν δὲ μεθ' ὕδατος καὶ οἰδήματα διαφορεῖ, καὶ σκόλοπας ἐπισπᾶται. καὶ ἡ πόα δὲ καταπλασθεῖσα, τὰ αὐτὰ ποιεῖ. τὸ δὲ ἄγριον ἰσχυροτέραν ἔχει τὴν δύναμιν. ὅθεν μίγνυται καὶ συγχρίσμασι, μάλιστα δὲ τῷ γλευκίνῳ.

Περὶ Ἡδυσάρου. Κεφ. ρμϛʹ.

Ἡδύσαρον τὸ ὑπὸ τῶν μυρεψῶν καλούμενον πελεκῖνος, θάμνος ἐστὶ φυλλάρια ἔχων ἐρεβίνθῳ ὅμοια, λοβοὺς δὲ κερατίοις ἐοικότας· ἐν οἷς τὸ σπέρμα πυῤῥόν, ὅμοιον πελέκει ἀμφιστόμῳ, ὅθεν καὶ ὠνόμασται· πικρὸν γευσαμένῳ. εὐστόμαχον ποθέν. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις. σὺν μέλιτι δὲ προστεθὲν πρὸ τῆς μίξεως, ἀτόκιον εἶναι δοκεῖ. φύεται δὲ ἐν κριθαῖς καὶ πυροῖς.

Περὶ Ὀνόσματος. Κεφ. ρμζʹ.

Ὄνοσμα, οἱ δὲ ὀσμάδα, οἱ δὲ φλονῖτιν, οἱ δὲ ὄνωνιν καλοῦσι, τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια τοῖς τῆς ἀγχούσης,

ετης, παραμήκη, μαλακὰ ὡς τετραδάκτυλα τὸ μῆκος, τὸ δὲ πλάτος δακτύλου, ἐπὶ γῆς κατεστρωμένα, ἐμφερέστατα τοῖς τῆς ἀγχούσης, ἔστι δὲ ἄκαυλος, ἄκαρπος, ἀνανθής· ῥίζιον δὲ ὕπεστιν ὑπόμηκες, ἀσθενὲς, λεπτὸν, ἐρευθὲς ἡσυχῆ· φύεται δὲ ἐν τραχέσι τόποις. Τούτου τὰ φύλλα ἐν οἴνῳ ποθέντα, ἔμβρυα ἄγει· φασὶ δὲ ὅτι κἂν ἔγκυος ὑπερβῇ τὴν πόαν ἐκτιτρώσκει.

Περὶ Νυμφαίας. Κεφ. ρμη.

Νυμφαία φύεται ἐν ἕλεσι καὶ ὕδασι στασίμοις, φύλλα δὲ ἔχει ὅμοια κιβωρείῳ σμικρότερα δὲ καὶ ἐπιμηκέστερα, ποσῶς ὑπερέχοντα τοῦ ὕδατος, τὰ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι πλείονα ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης· ἄνθος δὲ λευκὸν, ὅμοιον κρίνῳ, ἔχον κροκῶδες τὸ μέσον. ὅταν δὲ ἀπανθήσῃ, στρογγύλον, μήλῳ παραπλήσιον τῇ περιφερείᾳ γίνεται, ἢ μήκωνος κεφαλῇ, μέλαν· ἐν ᾧ καρπὸς μέλας, πλατὺς, πυκνὸς, γευομένῳ γλίσχρος· ὁ δὲ καυλὸς λεῖος, οὐ παχὺς, μέλας, ὅμοιος τῷ τοῦ κιβωρείου· ῥίζα μέλαινα, τραχεῖα, ῥοπαλοειδὴς, ἥτις τέμνεται φθινοπώρῳ. Ξηρὰ οὖν σὺν οἴνῳ ποθεῖσα, κοιλιακοὺς ὠφελεῖ, δυσεντερικοὺς, καὶ σπλῆνα τήκει. καταπλάσσεται δὲ πρὸς στομάχου καὶ κύστεως ἀλγήματα ἡ ῥίζα, καὶ ἀλφοὺς σμήχει σὺν ὕδατι. ἀλωπεκίας τε σὺν πίσσῃ ἐπιτεθεῖσα ἰᾶται

πίνεται.

longitudine quatuor digitorum, & vnius latitudine, mollia, in terra iacentia, sine caule, sine semine, sine flore: radice nititur longa, tenui, infirma, rubescente: gignitur in asperis. Folia in vino pota partus extrahunt. Prægnans si eam supergrediatur, abortum facere dicitur.

Nymphea. Cap. CXLVIII.

Nymphæa nascitur in paludibus & stagnantibus aquis, foliis fabæ Ægyptiæ, minoribus, & longioribus, aliis in summa aqua, aliis demersis pluribꝰ ex radice eadem prodeuntibus: flore lilio simili, albo, & in medio crocos habente: cum defloruerit, vt rotundum malum, aut papaueris caput, extuberat: nigro semine, denso & lato, lenti gustus: caulis est læuis, niger, minimè crassus, Ægyptiæ fabæ cognatus: radix nigra, scabra, clauæ similis, quæ autumno secatur. Sicca cum vino pota cœliacis, dysentericísque auxiliatur, & lienem absumit. Radix stomachi ac vesicæ doloribus illinitur, vitiligines ex aqua emendat: imposita cum pice, alopeciis medetur. Ea-

dem contra veneris insomnia bibitur, siquidem ea prorsus adimit, pota asiduè aliquot diebus, genitaléque infirmat. Idem semen potum efficit. Nymphææ nomen sibi vendicasse videtur, quoniam aquosa amet. Plurima inuenitur in Elide, in Anygro amne, & in Bœotiæ Aliarto.

Nymphæa altera. Cap. CXLIX.

Est & altera nymphæa, cuius flos blephara dicitur, foliis antè dictæ, radice alba, scabra, flore luteo, nitente, rosæ simili. Huius semen & radix, contra fœminarũ profluuia efficaciter ex vino nigro bibuntur. Nascitur in Thessalia, amne Peneo.

Androsaces. Cap. CL.

ANDROSACES herba est amara, tenues spargens iuncos, sine foliis, folliculos in capitulis habens: in quibus semen continetur: gignitur in Syriæ maritimis. Ea drachmis duabus in vino pota, copiosam hydropicis vrinam ciet. Idem effectus est semini poto, & herbe decocto: podagris vtiliter illinitur.

Asplenum.

πίνεται δὲ ἡ ῥίζα καὶ πρὸς ὀνειρωγμούς, παραιτεῖται γὰρ τούτους, ἀπνίαν τε ἐργάζεται αἰδοίου πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, εἴ τις ἐνδελεχῶς πίνοι. τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖ καὶ τὸ σπέρμα ποθέν. δοκεῖ δὲ ὠνόμασθαι νυμφαία, διὰ τὸ ἔνυδρον φιλεῖν τόπον. εὑρίσκεται δὲ πολλὴ ἐν ἤλιδι ἐπὶ τοῦ ἀνύγρου ποταμοῦ, καὶ τῆς βοιωτίας ἐν ἁλιάρτῳ.

Περὶ Νυμφαίας ἄλλης. Κεφ. ρμθʹ.

Γίνεται καὶ ἄλλη νυμφαία, ἧς τὸ ἄνθος βλέφαρα λέγεται, φύλλα ἔχουσα ὅμοια τῇ προειρημένῃ, ῥίζαν μέν τοι λευκὴν καὶ τραχεῖαν ἔχει, ἄνθος μήλινον, στίλβον, ὅμοιον ῥόδῳ. ποιεῖ δὲ ἡ ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα πρὸς ῥοῦν γυναικεῖον ἐν οἴνῳ μέλανι πινόμενον. φύεται ἐν τοῖς περὶ θεσσαλίαν τόποις κατὰ τὸν πηνειὸν ποταμόν.

Περὶ Ἀνδροσάκοις. Κεφ. ρνʹ.

Ἀνδρόσακες γίνεται μὲν ἐν συρίᾳ ἐν παραθαλασσίοις τόποις, πόα δέ ἐστι λεπτὴ, λεπτόκαρφος, πικρὰ, ἄφυλλος, θυλάκιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσα περιεκτικὸν σπέρματος. Δύναμιν δὲ ἔχει ποθεῖσα σὺν οἴνῳ < β. πλῆθος, οὖρα πολλὰ ἐπὶ ὑδρωπικῶν ἄγειν. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τῆς πόας καὶ ὁ καρπὸς πινόμενος, τὸ αὐτὸ ποιεῖ. καταπλάσσεται δὲ καὶ ἐπὶ ποδαλγικῶν ὠφελίμως.

Περὶ

Περὶ Ἀσπληνου. Κεφ. ρνα΄.

Ἄσπληνον, οἱ δὲ σκολοπένδριον, οἱ δὲ σπλήνιον, οἱ δὲ ἡμιόνιον, οἱ δὲ πτέρυξ, φύλλα ἔχει σκολοπένδρᾳ τῷ θηρίῳ ὅμοια, πλείονα ἀπὸ μιᾶς ῥίζης περιεχόμενα. φύεται ἐν τοίχοις καὶ πέτραις τῶν ἀπὸ κοχλάκων παλισκίοις· ἄκαυλα, ἀνανθῆ, ἄκαρπα, ἐντετμημένα ὡς τὰ τοῦ πολυποδίου, κάτωθεν ὑπόξανθα, καὶ δασέα, ἄνωθεν δὲ χλωρά. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ἀποζεσθέντα σὺν ὄξει καὶ πινόμενα ἐπὶ ἡμέρας μ΄. σπλῆνα τήκειν· δεῖ δὲ καταπλάσσειν καὶ τὸν σπλῆνα τοῖς φύλλοις λείοις σὺν οἴνῳ. βοηθεῖ καὶ στραγγουρίᾳ καὶ λυγμῷ, καὶ ἰκτέρῳ, καὶ λίθους τοὺς ἐν κύστει θρύπτει. δοκεῖ δὲ ἀτόκιος εἶναι καθ᾽ ἑαυτὴν, καὶ μετὰ ἡμιόνου σπληνὸς περιαπτομένη. ἀσελήνου δὲ νυκτός φασι δεῖν αὐτὴν ὀρύσσειν ἀτόκιον.

Περὶ Ἡμιονίτιδος. Κεφ. ρνβ΄.

Ἡμιονῖτις, οἱ δὲ σπλήνιον, φύλλον ἀνίησιν ὅμοιον δρακοντείῳ, μηνοειδές· ῥίζαι δὲ ὕπεισι πολλαὶ, λεπταί· οὔτε δὲ καυλὸν, οὔτε καρπὸν· οὔτε ἄνθος φέρει. φύεται ἐν πετρώδεσι τόποις, γευσαμένῳ δὲ ἡ πόα στυπτική. ἥ τις σὺν ὄξει ποθεῖσα, τήκει σπλῆνα.

Περὶ Ἀνθυλλίδος. Κεφ. ρνγ΄.

Ἀνθυλλὶς διπλῆ· ἡ μὲν γὰρ

Asplenum. Cap. CLI.

Asplenum, aliqui scolopendrion vocant, alij splenion, alij Hemionium, foliis est multis, scolopendræ animali similibus, ab radice vna prodeuntibus. Nascitur in parietibus, saxisq; siliceis, & opacis: nec caulem, nec florem, nec semen habet. folia filiculæ modò diuidū tur, subter flauescētia hirsutáq; supernè viridia. Vim hanc habent folia in aceto feruefacta, vt per dies quadraginta pota, lienem absumāt: quibus etiam contritis lienem ex vino illini oportet. Stranguriæ & regio morbo prodest, singultū sedat, calculos in vesica comminuit. Cōceptum adimere creditur, per sese aut cum muli liene appensa. Tradūt noctu, silente luna, huius rei gratia effodiendā.

Hemionitis. Cap. CLII.

Hemionitis, quam aliqui splenion vocant, folium emittit dracunculi, lunæ modò incuruū, radicibus cohæret multis, tenuibus: nunquam flores, neque semē, neque caulem gignit: in petrosis nascens, austero sapore. Ea ex aceto pota lienem absumit.

Antyllis. Cap. CLIII.

ANTYLLIS duplex est

quædam enim lenti simillima, foliis mollibus, rectis ramulis, palmi altitudine: radice parua, tenui. Nascitur in salsis terris, & à sole illustratis, non insulso gustu. Altera est foliis ramulisque aiugæ similis, hirsutioribus tamẽ, breuioribus, & asperioribus, flore purpureo, odoris admodum grauis: radice cichorij. Pota drachmis quatuor vrinæ difficultati, renibúsque plurimum prodest. Tritæ, vuluæ pituitas emolliũt, cum rosaceo, & lacte impositæ: vulneribus medẽtur. Quæ autem aiugæ similitudinem refert, præter alia, pota cum aceto mulso comitiales sanat.

Anthemis. Cap. CLIIII.

Anthemidis genera tria, tantum flore distãtia: rami dodrãtales, fruticosi, alis multis concaui: tenuibus foliolis, paruis, numerosis: rotundis capitulis: floribus in medio aureis, forinsecus orbiculato ambitu cãdidis, melinis, aut purpureis, magnitudine foliorum rutæ: nascitur in asperis, & iuxta semitas: colligitur vere. Vim habẽt radices, flores & herba excalfaciẽdi, extenuãdiq;: potu, & insessione, pellũt mẽstrua, part⁹, vrinam

γὰρ φακῷ παραπλήσια φύλλα ἔχει καὶ κλωνία, σπιθαμῆς ὕψος, ὀρθὰ δὲ καὶ τὰ φύλλα μαλακά. ῥίζα δὲ λεπτὴ, μικρά. φύεται ἐν ὑφαλμύροις τόποις καὶ εὐηλίοις, γευομένῳ ὕφαλμος. Η δ' ἑτέρα χαμαιπίτυϊ τὰ φύλλα καὶ τὰ κλωνία ἔοικε, δασύτερα μέν τοι καὶ βραχύτερα, καὶ τραχύτερα, τὸ δ' ἄνθος πορφυροῦν, βαρύοσμον ἰσχυρῶς· ῥίζα ὥσπερ κιχωρίου. Δύναται δὲ ἰσχυρῶς δυσουροῦσι καὶ νεφριτικοῖς πινομένη βοηθεῖν, πλῆθος < δ'. ἐπιμαλάσσουσι δὲ φλέγματα ἐν ὑστέρᾳ λεῖαι. σὺν ῥοδίνῳ καὶ γάλακτι προστιθέμεναι· ἰῶνται δὲ καὶ τραύματα. ἡ δὲ τῇ χαμαιπίτυϊ ὁμοία, μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ἐπιληπτικοὺς ἰᾶται σὺν ὀξυμέλιτι πινομένη.

Περὶ Ανθέμιδος. Κεφ. ρνδ'.

Ανθεμὶς, οἱ δὲ λευκάνθεμον, οἱ δὲ ἠράνθεμον, διὰ τὸ ἀνθεῖν ἐπὶ ἔαρος, οἱ δὲ χαμαίμηλον, διὰ τὴν πρὸς τὰ μῆλα ὁμοιότητα τῇ ὀσμῇ, οἱ δὲ μελάνθεμον, οἱ δὲ χρυσοκόμην, οἱ δὲ καλλίαν καλοῦσι· ταύτης εἴδη τρία ἄνθεσι μόνον διαφέροντα· κλῶνες σπιθαμιαῖοι θαμνοειδεῖς, μασχάλας ἔχοντες πολλὰς, κλωνάρια μικρὰ, λεπτὰ, πολλὰ, κεφάλια περιφερῆ· ἔνδοθεν μὲν χρυσίζοντα ἄνθη, ἔξωθεν δὲ περίκειται κυκλοτερῶς λευκὰ, ἢ μήλινα ἢ πορφυρᾶ,

κατὰ

κατὰ μέγεθος πηγάνου φύλλων· φύεται ἐν τόποις τραχέσι καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς· συλλέγεται δὲ ἔαρος. Δύναμιν δὲ ἔχουσιν αἱ ῥίζαι καὶ τὰ ἄνθη καὶ ἡ βοτάνη θερμαντικὴν, λεπτυντικήν· πινόμεναι δὲ καὶ ἐγκαθιζόμεναι, καταμήνια ἄγουσι καὶ ἔμβρυα, καὶ λίθους, καὶ οὖρα· ποτίζεται δὲ καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις καὶ εἰλεοὺς, καὶ ἴκτερον δὲ ἀποκαθαίρουσι καὶ ἡπατικοὺς ἰῶνται. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν εἰς πυελίας λαμβάνεται τὰς πρὸς κύστιν. θεραπευτικώτερον δὲ τοῖς λιθιῶσι τὸ πορφυρανθὲς, ὃ καὶ τοῖς ὅλοις ἐστὶ μεῖζον ἰδίως ἠράνθεμον καλούμενον. τὸ δὲ λευκάνθεμον καλούμενον οὐρητικώτερον καὶ τὸ χρυσάνθεμον. θεραπεύουσι δὲ καὶ αἰγιλώπια καταπλασσόμεναι· διαμασώμεναι δὲ καὶ ἄφθας ἰῶνται. χρῶνται δέ τινες καὶ συγκλύσματι μετ᾽ ἐλαίου, λειοτριβοῦντες αὐτὰ πρὸς ἀνασκευὴν τῶν περιοδικῶν πυρετῶν. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη ἕκαστον αὐτῶν κόπτοντας ἰδίᾳ καὶ ἀναλαμβάνοντας τροχίσκους· τὴν δὲ ῥίζαν ξηραίνοντας· χρείας δὲ ἐπειγομένης, διδόναι ὁτὲ μὲν τῆς βοτάνης μέρη β΄. ὁτὲ δὲ τοῦ ἄνθους ἢ τῆς ῥίζης μέρος ἕν. ὁτὲ δὲ τοὐναντίον, τοῦ ἄνθους μὲν β΄. τῆς δὲ βοτάνης ἕν, ἐνδιαλλὰξ διπλασιάζοντας παρ᾽ ἡμέραν· πίνειν δὲ δεῖ ἐν οἰνομέλιτι κεκραμένῳ.

Περὶ Παρ-

vrinam, calculosq́ue: aduerſus inflationes, & ilei tormenta bibuntur: bilem ſuffuſam expurgant: iocinerum vitia ſanant: decocto earum veſicæ fouentur. Ex omnibus his generibus ad calculos efficaciſsima eſt, quæ florem purpureum habet, cuius amplitudo maiuſcula eſt: hanc propriè heranthemon vocant. Ea cui leucanthemo nomen eſt, itē quæ chryſanthemon dicitur, vehementius vrinam ciunt. Ægilopiis illitæ medentur: commanducatæ vlcerum eruptiones in ore, ſanant. Nonnulli in clyſteribus ex oleo vtuntur, teruntuŕque in farinam, ad abigendos febrium circuitus. Flores & folia recondi debent, & priuatim tuſa, in paſtillos digeri: radix quoque ſiccari, dumq́ue ingruit neceſsitas, binæ partes herbæ dari, modo floris aut radicis pars vna, modo contrà, floris partes duæ, & herbæ vna, permutatim duplicato pondere, alternis diebus: bibere autem oportet in vino mulſo, diluto.

Par-

Parthenium. Cap. CLV.

Parthenium, aliqui amaracon vocant, foliis eſt coriandri, tenuibus: flore per ambitum albo, intus melino, odore ſubuiroſo, ſapore amaro. Siccatũ, cum aceto mulſo, aut ſale potũ, non ſecus atq; epithymũ, & bilem & pituitã detrahit: ſuſpirioſis prodeſt, & melãcholicis. Herba ſine flore à calculoſis, & anhelatoribus magna vtilitate bibitur. Valet decoctum ad inſidendum in duritia vuluarum, & inflammationibus. Illinitur ſacro igni, & collectionibus, cum flore.

Περὶ Παρθενίου. Κεφ. ρνε΄.

Παρθένιον, οἱ δὲ ἀμάρακον, οἱ δὲ λευκάνθεμον, φύλλα ἔχει ὅμοια κορίῳ λεπτά· ἄνθη λευκὰ κύκλῳ, τὸ δὲ μέσον μήλινον, ὀσμὴ ὑπόβρωμον, τῇ δὲ γεύσει πικρίζον. Δύναται δὲ ξηρὰ σὺν ὀξυμέλιτι ἢ σὺν ἁλσὶ ποθεῖσα ὡς τὸ ἐπίθυμον, φλέγμα, καὶ χολὴν ἄγειν κάτω· καὶ τοὺς ἀσθματικοὺς ὠφελεῖν καὶ μελαγχολικούς. ἡ πόα δὲ χωρὶς τοῦ ἄνθους, ὠφελίμως ἐπὶ λιθιώντων καὶ ἀσθματικῶν ποτίζεται. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς ἐγκάθισμα ὑστέρας ἐσκληρυμμένης καὶ φλεγμαινούσης ἐστί. καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ φλεγμονὰς σὺν τοῖς ἄνθεσιν.

Buphthalmum.
Cap. CLVI.

Buphthalmon (quidam cachlam vocant) tenues emittit cauliculos, molléſq;: folia fœniculi: luteum florem, anthemide maioré, oculi ſimilitudine, vnde nomen traxit: circa oppida naſcitur, & in cãpeſtribus: Flores cũ cerato triti, tumores duritiáſque diſcutiunt. Aiunt epotam poſt exitũ à balneis, regio morbo correptis, colorem tractu temporis reddere.

Περὶ Βουφθάλμου. Κεφ. ρνϛ΄.

Βούφθαλμον (οἱ δὲ κάχλαν καλοῦσι) καυλία ἀνίησι τρυφερά, ὑπόλεπτα· φύλλα δὲ μαραθρώδη· ἄνθη μήλινα, μείζονα τῆς ἀνθεμίδος, ὀφθαλμοειδῆ· ὅθεν καὶ ὠνόμασται· φύεται δὲ ἐν πεδίοις· καὶ περὶ τὰς πόλεις. Ταύτης τὰ ἄνθη λεῖα σὺν κηρωτῇ, οἰδήματα καὶ σκληρίας διαφορεῖ· φασὶ δὲ ὅτι ἐν τῷ βαλανείῳ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν πινόμενον, εὔχροιαν ποιεῖ πρὸς χρόνον τινὰ τοῖς ἰκτερικοῖς.

Pæonia. Cap. CLVII.

Pæonia ſiue glycyſide. Græcis aliquibus pentoboron dicitur: ſunt qui idæos dactylos radicẽ

Περὶ Παιονίας. Κεφ. ρνζ΄.

Παιονία, ἢ γλυκυσίδη, οἱ δὲ πεντόβορον· οἱ δὲ ἰδαίους δακτύλους τὴν ῥίζαν

τὴν ῥίζαν παιονίαν καλοῦσι. καυλὸς ὃς διασπιθαμιαῖος. φύεται παραφυάδας ἔχων πολλάς· φύλλα δὲ ἡ μὲν ἄῤῥην βασιλικῇ καρύᾳ ὅμοια· ἡ δὲ θήλεια ἀπέσχισται τὰ φύλλα ὥσπερ σμύρνιον. λοβοὺς δὲ τινας ἀνίησιν ἐπ' ἄκρου τοῦ καυλοῦ ἀμυγδάλοις ὁμοίους· ὧν ἀνεῳχθέντων εὑρίσκονται ἐρυθροὶ κόκκοι πολλοὶ, μικροὶ, ἐμφερεῖς τοῖς τῆς ῥοιᾶς, ἐν μέσῳ δὲ μέλανες, ἐμπόρφυροι ε ἢ ς'. ῥίζα δὲ τῆς μὲν ἄῤῥενος, περὶ δακτύλου πάχος, μῆκος δὲ σπιθαμῆς, γευομένῳ στύφουσα, λευκή· ἐπὶ δὲ τῆς θηλείας παραφυάδας ὥσπερ βαλάνοις ἔχουσα ζ'. ἢ η'. ὥσπερ ἀσφόδελος. Δίδοται δὲ γυναιξὶν ἡ ῥίζα ταῖς ἐν τόκῳ μὴ καθαιρομέναις· κινεῖ δὲ καὶ τὰ καταμήνια ἀμυγδάλου μέγεθος πινομένη· τοῖς τε κατὰ γαστέρα ὀδύναις βοηθεῖ ποθεῖσα ἐν οἴνῳ. ὠφελεῖ δὲ καὶ ἰκτερικοὺς, καὶ νεφριτικοὺς, καὶ κύστιν ἀλγοῦντας. ἑψηθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ πινομένη κοιλίαν ἵστησι. τοῦ δὲ καρποῦ ι'. ἢ ιβ'. κόκκοι πυῤῥοὶ ποθέντες ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ, ῥοῦν ἐρυθρὸν ἱστῶσι· στομαχικοῖς τε δακνομένοις ἐσθιόμενοι βοηθοῦσι. καὶ ὑπὸ τῶν παιδίων πινόμενοι, καὶ ἐσθιόμενοι ἀρχὰς λιθιάσεως παραιτοῦνται. οἱ δὲ μέλανες καὶ πρὸς τοὺς ὑπὸ ἐφιαλτῶν πνιγμοὺς καὶ πρὸς τὰς ὑστερικὰς πνιγὰς

καὶ ὀ-

radicé pæoniam vocant. Caulis altitudine sesquipedis adolescit, comitātibus multis stolonibus. Huius duo genera: mas, folia iuglandis habet: in fœmina verò, smyrnij more diuiduntur. Summo caule siliquas emittit, veluti græcas nuces: in quibus cùm dehiscunt, multa granula rubra, acinis punicorum similia, inueniuntur, & in medio nigra, quinque aut sex, purpurea. Radix maris (tenuis) digitali crassitudine, & palmi longitudine, gustu adstringens, alba: fœminæ radicibus ceu glandes circiter septem aut octo inhærent, vt in hastula regia. Fœminis à partu non purgatis sicca radix datur: ciet menses nucis græcæ magnitudine pota: sic ventris doloribus cum vino auxiliatur. Valet contra regium morbum, & renum, ac vesicæ dolores. Decocta in vino aluum sistit. Rubra grana rubenteis menses sistunt, decem vel duodecim pota in vino austero & nigro: stomachicis & erosionibus ea esse prodest à pueris pota, initia calculorū eximūt. Grana nigra auxiliātur suppressionibus nocturnis, vuluæ strangulationibus,

&

& matricis doloribus, quindecim numero pota, in aqua mulsa, aut vino. Nascitur in altissimis montibus & præruptis.

Lithospermum.
Cap. CLVIII.

Lithospermon à seminis duritia nomen accepit: foliis est oleæ lõgioribus, & latioribus, mollioribus: iacent humi, quæ ab radice exiliunt: ramulis rectis, tenuibus, firmis, crassitudine acuti iunci, lignosis, in quorum cacumine bifidi exortus, cauliculorum speciem exhibent: foliis longis, inter quæ paruum semen, rotundum, erui magnitudine, duritia lapidea. Nascitur in asperis & æditis locis. Vim hanc habet, vt semine cum vino albo poto calculos frangat, pellatque vrinam.

Phalaris. Cap. CLIX.

Phalaris cauliculos emittit zeę culmis similes, à minutis ac nullius vsus radicibus, multos, duûm palmorũ, geniculis cĩctos, graciliores tamen ac dulces: semẽ cãdidũ, oblongũ, milij magnitudine. Tũditur, & in aqua aut vino succus ad vesicæ cruciatus vtilissimè bibitur. Semen cochlearis mensura potum, ad eadem efficax est.

Rubia.

καὶ ὠδῖνας μήτρας ἐν μελικράτῳ ἢ οἴνῳ, ὅσον ιέ. κόκκοι πινόμενοι, ποιοῦσι. *

Περὶ Λιθοσπέρμου.
Κεφ. ρνή.

Λιθόσπερμον, οἱ δὲ αἰγώνιχον, οἱ δὲ ἐξώνυχον, οἱ δὲ ἡράκλειαν, διὰ τὴν περὶ τὸ σπέρμα ἰσχύν· ὅθεν καὶ λιθόσπερμον ὠνόμασται· φύλλα ἔχει ὅμοια ἐλαίας, μακρότερα δὲ καὶ πλατύτερα, καὶ μαλακώτερα, καὶ τὰ περὶ τὸν πυθμένα ἐπὶ γῆς κείμενα· κλωνία δὲ ὀρθὰ, λεπτὰ, πάχος ὀξυσχίνου, στερεὰ, ξυλώδη, ἐπὶ δὲ τῶν ἄκρων αὐτῶν δίκηλος ἔκφυσις, καυλοειδής· ἔχουσα φύλλα μακρὰ παρ' οἷς σπέρμα λιθῶδες, στρογγύλον, μικρὸν, ὀρόβῳ ἴσον. φύεται ἐν τραχέσι τόποις καὶ ὑψηλοῖς. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ σπέρμα μετ' οἴνου λευκοῦ πινόμενον, λίθους θρύπτειν καὶ οὖρα ἄγειν.

Περὶ φαλάριδος. Κεφ. ρνθ'.

Φαλαρις, καυλία ἀνίησιν ἐκ ῥιζῶν λεπτῶν καὶ ἀχρήστων πολλὰ, διπάλαιστα, γονατώδη, καλαμώδη, ἐοικότα τοῖς τῆς ζέας· σπέρμα δὲ ἔπεστι μέγεθος κέγχρου λευκὸν ὑπόμηκες. Δύναμιν δὲ ἔχει κοπτομένη ἡ πόα καὶ χυλιζομένη δι' ὕδατος ἢ οἴνου, πρὸς τὰ τῆς κύστεως ἀλγήματα ποιεῖν πινομένη. καὶ τὸ σπέρματος δὲ μετὰ κοχλιαρίου ὕδατος πλῆθος πινόμενον πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ.

Περὶ Ερυ-

Περὶ Ἐρυθροδάνου. Κεφ. ρξ.

Ἐρυθρόδανον, ἢ ἐρευθόδανον, ἔνιοι δὲ τεύθριον καλοῦσι, ῥίζα δέ ἐστιν ἐρυθρὰ βαφική· ἡ μέν τις ἀγρία, ἡ δὲ σπαρτή, ὡς ἐν Θαβαίνῃ τῆς γαλιλαίας, καὶ ῥαβέννῃ τῆς ἰταλίας, καὶ ἐν καρίᾳ μεταξὺ τῶν ἐλαιῶν σπειρόμενον ὥσπερ ἐν ταῖς ἀρούραις. ὠφελίμως δὲ σπείρεται, διὰ τὸ γίνεσθαι ἐκ τούτου πλείστην πρόσοδον. εἰσὶ δὲ αὐτοῦ οἱ καυλοὶ τετράγωνοι, μακροί, τραχεῖς, ὅμοιοι τοῖς τῆς ἀπαρίνης, κατὰ πάντα δὲ μείζονες καὶ ῥωμαλεώτεροι· ἔχοντες ἐκ διαστημάτων τὰ φύλλα καθ' ἕκαστον γόνυ, ὥσπερ ἀστέρας εἰς κύκλον περικείμενα. καρπὸν στρογγύλον, τὰ πρῶτα χλωρόν, εἶτα ἐρυθρόν, εἶτα πεπαινόμενον μέλανα, ῥίζα λεπτή, μακρά, ἐρυθρά, διουρητική· ὅθεν ἰκτερικοῖς μετὰ μελικράτου πινομένη βοηθεῖ, ἰσχιαδικοῖς τε καὶ παραλελυμένοις· ἄγει δὲ οὖρα πολλὰ καὶ παχέα. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ αἷμα, λούεσθαι μέντοι δεῖ καθ' ἡμέραν τοὺς πίνοντας. καὶ ὁρᾶν τῶν κενουμένων τὴν διαφοράν· θηριοδήκτοις τε βοηθεῖ ὁ χυλὸς μετὰ τῶν φύλλων ποθείς. ὁ δὲ καρπὸς μετ' ὀξυμέλιτος πινόμενος, σπλῆνα τήκει. προστεθεῖσα δὲ ἡ ῥίζα, ἔμβρυα καὶ ἔμμηνα ἄγει καὶ δεύτερα. θεραπεύει δὲ καὶ ἀλφοὺς λευκοὺς μετ' ὄξους καταπλασσομένη.

Περὶ Λογ-

Rubia. Cap. CLX.

Erythrodanum radix rubra est, qua tinguntur lanæ. Vna sponte prouenit, altera seritur vt in Thebana Galliæ, & Rauenna Italiæ: in Caria inter oleas, vt in aruis, solo creditur. hanc non sine quæstu serunt: nanque maximum ex ea sentiunt prouentum. Asperi caules & quadranguli, longi, aparinæ non dissimiles, robustiores, & multò prorsus maiores: foliis per interualla certa circum articulos, stellatim decussatis. Semē eius rotundum, inter initia viride, mox rubrū, postea cum ematuruit, nigrū: radix tenuis, longa, rubra. Vrinam ciet: qua de causa regio morbo opitulatur, pota cum aqua mulsa: item ischiadicis, & resolutis. Crassum, copiosamque vrinam pellit, nōnunquam & sanguinem: bibentes tamen quotidie lauari oportet, & excrementorum quæ redduntur differētiam spectare. Aduersus serpentium morsus, ramulos cum foliis, vino bibere prodest. Semē ex aceto potum, lienem absumit. Imposita radix trahit partus, mēses, secundásque. Albæ vitiligini, illita ex aceto medetur.

Lon-

Lonchitis. Cap. CLXI.

Lonchitis folia habet porri, latiora, rubentia, plurima, ad radicem circumfracta, veluti in terram procumbentia, pauca in caule, in quo flores, ceu galericuli, hiantibus comicis personis similes, nigri, & è rictu albam exerentes velut linguam, quæ ad labrum inferius spectet: semen inuolucris clausum lanceæ simile, triangulum: vnde sibi cognomentum arrogauit: radix dauci. Nascitur in sitientibus, & asperis. Radix ex vino pota vrinam ciet.

Lonchitis altera. Cap. CLXII.

Altera est lonchitis, quam aliqui asperā lonchitin dicūt: folia scolopēdrij emittit, sed aspe riora maioráque, ac multò ma gis diuisa: Vulneribus mirū in modū prodest, in eisq; inflammationes excitari non patitur. Pota ex aceto lienē absumit.

Althæa. Cap. CLXIII.

Althæa, quam alij ibiscū vocāt, in syluestrium maluarum genere est, cui folia vt cyclamino, rotunda, lanugine canescunt: flore rosaceo: bicubitali caule: radice lenta, intus alba. Althæa appellatur, quòd inter

Περὶ Λογχίτιδος. Κεφ. ρξα΄.

Λογχῖτις φύλλα ἔχει πράσῳ κάρτα ὅμοια, πλατύτερα δὲ καὶ ὑπέρυθρα πλεῖστα, πρὸς τὴν ῥίζαν περικλώμενα ὡς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔχει δὲ καὶ περὶ τὸν καυλὸν ὀλίγα, ἐφ᾽ οὗ ἄνθη ὅμοια πιλίσκοις, τῷ τύπῳ δὲ κωμικοῖς προσωπείοις κεχηνόσι, μέλανα μὲν, λευκὸν δέ τι ἀπ᾽ αὐτῶν ἐξέχει ἀπὸ τοῦ χάσματος πρὸς τὸ κάτω χεῖλος, ὥσπερ γλωσσάριον· τὸ σπέρμα δὲ ὅμοιον λόγχῃ, τρίγωνον ἐν περικαρπίοις· ὅθεν καὶ τῆς προσωνυμίας ἠξιώθη· ῥίζα δὲ ὁμοία δαύκῳ. φύεται ἐν τραχέσι καὶ ἀνίκμοις τόποις. ταύτης ἡ ῥίζα διουρητικὴ πινομένη σὺν οἴνῳ.

Περὶ Ἑτέρας λογχίτιδος. Κεφ. ρξβ΄.

Λογχῖτις ἑτέρα, ἣ δὲ λογχῖτιν τραχεῖαν, φύλλα ἀνίησιν ὅμοια σκολοπενδρείῳ, τραχύτερα δὲ καὶ μείζονα, καὶ μᾶλλον ἐσχισμένα. Δύναμιν δὲ ἔχει τραυματικὴν, ἀφλέγμαντον· τήκει δὲ καὶ σπλῆνα μετ᾽ ὄξους πινομένη.

Περὶ Ἀλθαίας. Κεφ. ρξγ΄.

Ἀλθαία, ἔνιοι δὲ ἰβίσκον καλοῦσι, μαλάχης ἐστὶν ἀγρίας εἶδος, φύλλα περιφερῆ ὥσπερ κυκλάμινος, ἔγχνοα· ἔχει δὲ ἄνθος ῥοδοειδές· καυλὸν δίπηχυν, ῥίζαν δὲ γλίσχρον, λευκὴν ἔνδοθεν. Ὠνόμασται δὲ ἀλθαία διὰ τὸ πολυαλ-

πολυαλθὲς καὶ πολύχρηστον αὐτῆς. ἑψηθεῖσα γὰρ ἐν μελικράτῳ ἢ οἴνῳ, καὶ καθ' ἑαυτὴν τεθεῖσα ποιεῖ πρὸς τραύματα, παρωτίδας χοιράδας, ἀποστήματα, μαστοὺς φλεγμαίνοντας, δακτυλίων θλάσματα, ἐμφυσήματα, συντάσεις νεύρων· διαφορεῖ γὰρ καὶ ἐκπέσσει, ἢ ῥήγνυσι καὶ ἐπουλεῖ. συμμαλαχθεῖσα δὲ ἑφθὴ ὡς εἴρηται στέατι ὑείνῳ ἢ χηνείῳ ἢ τερεβινθίνῃ, πρὸς ὑστέρας φλεγμονὰς καὶ μύσεις ἐν προσθέματι ποιεῖ. καὶ τὸ ἀφέψημα δι' αὐτῆς τὸ αὐτὸ ποιεῖ, ἄγον καὶ τὰ καλούμενα λόχια. τὸ δὲ τῆς ῥίζης ἀφέψημα σὺν οἴνῳ πινόμενον, ὠφελεῖ δυσουροῦντας, λιθιώντων ὠμότητας, δυσεντερικούς, ἰσχιαδικούς, τρομώδεις, ῥηγματίας· καὶ πόνους ὀδόντων πραΰνει σὺν ὄξει ἀφεψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη. ὁ δὲ καρπὸς χλωρός τε καὶ ξηρὸς λεῖος καταχρισθεὶς σὺν ὄξει ἐν ἡλίῳ, σμηκτικός ἐστιν ἀλφῶν· μετ' ὀξελαίου δὲ συγχριόμενος, προφυλακτικός ἐστιν ἰοβόλων. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς δυσεντερίας καὶ αἵματος ἀναγωγὴν καὶ διάρροιαν. τὸ δὲ ἀφέψημα τοῦ σπέρματος πινόμενον, καὶ πρὸς μελισσῶν καὶ τῶν λεπτῶν θηρίων πληγὰς πάντων, ἐν ὀξυκράτῳ ἢ οἴνῳ ποθέν. καὶ τὰ φύλλα δὲ μετ' ὀλίγου ἐλαίου καταπλάσσεται ἐπὶ τῶν δηγμάτων καὶ ἐπὶ

inter primas ſit vtilis, & pluribus polleat remediis. Decocta enim in vino aut aqua mulſa, & per ſe cum imponitur tuſa, efficax eſt cõtra vulnera: item ad ſtrumas, parotidas, abſceſſus, mãmarum inflãmationes, fracta ſedis, inflationes, neruorũ rigores: ſiquidem diſcutit, & excoquit, rumpit, & ad cicatricem perducit. Cocta, vt dictũ eſt, adiecto ſuillo adipe, aut anſerino, terebinthináve, vt malagmatis lẽtor fiat, facit ad vuluæ inflãmationes, præcluſionéſq;, in peſsis ſubdita. Decoctum eodẽ fungitur munere: onera uuluæ, reliquiáſq; à partu extrahit. decoctæ ſuccus ex vino potus, ſuccurrit vrinæ difficultati, calculoſorũ cruditatibus, dyſentericis, iſchiadicis, tremulis, ruptis: dentiũ mulcet dolorem, cum aceto decocta colluto inde ore. Viride ſemen ſiccúmq; tritum, vitiligines in ſole perunctas emendat: eodẽ cum oleo & aceto perũcti, à venenatis non feriuntur. Valet cõtra dyſenteriã, & ſanguinis reiectiones, aluíq; profluuiũ. In poſca aut vino decoctũ bibitur, cõtra omnes veſparũ, apũ, ſimiliumq; aculeatos ictus. Folia cũ olei momẽto, morſibus, &

& igni ambuſtis illinũtur. Conſtat aquam, trita radice addita, ſub diuo addenſari.

καὶ ἐπὶ τῶν πυρικαύτων. πήγνυσι δὲ ἡ ῥίζα καὶ ὕδωρ μιγεῖσα λεία καὶ συνεξαιθριασθεῖσα.

Alcea. Cap. CLXIIII.

Alcea ſylueſtrium maluarum generi aſsignatur: folia habet diuiſa, verbenacæ proxima, caules treis aut quatuor, cortice cãnabino veſtitos: florem roſæ, paruum: radices albas, latas, quinque aut ſex, cum plurimum cubitales: quæ cum vino aut aqua potæ, dyſentericis ruptiſque medentur.

Περὶ Ἀλκέας. Κεφ. ρξδ'.

Ἀλκέα, καὶ αὕτη εἶδός ἐστιν ἀγρίας μαλάχης, ἔχουσα φύλλα ἐσχισμένα πρὸς τὰ τῆς ἱερᾶς βοτάνης· καυλοὺς γ'. ἢ δ'. φλοιὸν ἔχοντας καννάβει παραπλήσιον· ἄνθος μικρὸν, ἐμφερὲς ῥόδῳ· ῥίζας λευκὰς, πλατείας ε'. ἢ ς'. ὅσον πήχεως· αἵ τινες οἴνῳ ἢ ὕδατι πινόμεναι, δυσεντερίαν καὶ ῥήγματα ἰῶνται.

Cannabis. Cap. CLXV.

Cannabis ſatiua planta magni in vita vſus ad robuſtiſsimos funes factitandos: foliis fraxini, graui odore: caulibus proceris, inanibus: ſemine rotundo, quod largiore cibo genituram extinguit. Succus ex ea recẽte, conuenienter auriũ doloribꝰ inſtillatur.

Περὶ Καννάβεως ἡμέρου.

Κεφ. ρξε'.

Κάνναβις φυτόν ἐστιν εὔχρηστον ἐν τῷ βίῳ πρὸς τὰς τῶν εὐτονωτάτων σχοινίων πλοκάς· φύλλα φέρει παραπλήσια τῇ μελίᾳ, δυσώδη· καυλοὺς μακροὺς, κενούς· καρπὸν στρογγύλον, ὃς ἐσθιόμενος πλείων, σβέννυσι τὴν γονήν. χλωρὸς δὲ χυλισθεὶς, ἁρμόζει πρὸς τὰς τῶν ὤτων ἀλγηδόνας ἐνσταζόμενος.

Cannabis ſylueſtris.

Cap. CLXVI.

Sylueſtris cannabis virgas fert althææ ſimiles, minores, nigriores, & aſperiores, cubiti altitudinem æquantes: folio ſatiuæ, nigriore & aſperiore: flore lychnidis, ſubrubro: ſemine & radice althææ.

Περὶ Καννάβεως ἀγρίας.

Κεφ. ρξς'.

Κάνναβις ἀγρία ῥαβδία φέρει ὅμοια τοῖς τῆς ἀλθαίας, μελάντερα δὲ καὶ τραχύτερα, καὶ μικρότερα, τὸ ὕψος πήχεως· τὰ δὲ φύλλα ὅμοια τῇ ἡμέρῳ, τραχύτερα δὲ καὶ μελάντερα· ἄνθη ὑπέρυθρα, λυχνίδι ἐμφερῆ· σπέρμα δὲ καὶ ῥίζαν ὅμοια τῇ ἀλθαίᾳ.

Deco-

Δυνά-

Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα ἑφθὴ καταπλασθεῖσα, φλεγμονὰς παρηγορεῖν, καὶ οἰδήματα διαφορεῖν, καὶ πώρους διαχεῖν. καὶ ὁ ἀπὸ ταύτης δὲ φλοιὸς, εὔθετος εἰς πλοκὴν σχοινίων.

Περὶ Ἀναγύρεως. Κεφ. ρξζ.

Ἀνάγυρις, οἱ δὲ ἀνάγυρον, οἱ δὲ ἄκοπον καλοῦσι, θάμνος ἐστὶ φύλλοις καὶ ταῖς ῥάβδοις προσεμφερὴς ἄγνῳ, δενδρώδης, βαρύοσμος ἰσχυρῶς· ἄνθος κράμβῃ ἐοικός· καρπὸς ἐν κερατίοις μακροῖς, τὸ σχῆμα νεφρῶν, ποικίλος * στερεὸς, σκληρύνεται δὲ περὶ τὸν τῆς σταφυλῆς πεπασμόν. Ταύτης τὰ φύλλα ἁπαλὰ, λεῖα καταπλασσόμενα, οἰδήματα στέλλει. ποτίζεται δὲ < πλῆθος ἐν γλυκεῖ πρὸς ἆσθμα καὶ ἐκβολὴν χορίου, καὶ ἐμμηνίων καὶ ἐμβρύων· πρὸς δὲ κεφαλαλγίαν σὺν οἴνῳ. ἔστι δὲ περίαπτον δυστοκούσαις· δεῖ μέντοι μετὰ τὸ ἀποτεκεῖν εὐθέως ἀφελόντα ῥίπτειν τὸ περίαμμα. τῆς δὲ ῥίζης χυλὸς διαφορεῖ καὶ ἐκπέσσει. ὁ δὲ καρπὸς ἐσθιόμενος, ἔμετον συντόνως κινεῖ.

Περὶ Κηπαίας. Κεφ. ρξη.

Κηπαία ἐμφερής ἐστιν ἀνδράχνῃ, μελάντερα δὲ ἔχει τὰ φύλλα, ῥίζαν λεπτήν. βοηθεῖ δὲ τὰ φύλλα πινόμενα σὺν οἴνῳ, στραγγουροῦσι καὶ ψωριῶσι τὴν κύστιν· μάλιστα δὲ ποιεῖ μετὰ ἑψήματος ῥιζῶν ἀσπαράγου

Decocta radix, illitu inflãmationes mulcet, tumores discutit, tofos articulorum dissipat. Huius cortex torquendis funibus accommodatus.

Anagyris. Cap. CLXVII.

Anagyris frutex est arboris instar, perquàm grauis odore: foliis agni, virgísque: flore brassicæ: semen in siliquis non breuibus gignit, subrotundum, firmum, versicolori facie, simile renibus, quod durescit vna maturescente. Tenera folia trita tumores illitu reprimunt. si partus hæreat, & secũdæ mensesque morẽtur, dragmæ pondere bibuntur in passo: sic & suspiriosis dantur, & contra capitis dolores in vino: Difficulter parientibus adalligãtur, ita vt à partu statim auferantur. Radicis cortex concoquendis discutiendísque adhibetur. Semen commanducatum vomitiones vehementer ciet.

Cepæa. Cap. CLXVIII.

Cepæa portulacę similis est, sed nigriora habet folia, & radicem tenuem. Folia in vino pota, vrinæ stillicidio, & vesicæ scabie laborantibus, opitulantur: maximè id præstat, si cum decocto radicum aspara-

gi eius quem myacāthon, hoc est corrudam vocant, bibatur.

ἀπὸ ἀγροῦ τοῦ μυακάνθου καλουμένου πινομένη.

Alisma. Cap. CLXIX.

Περὶ Ἀλίσματος. Κεφ. ρξθ'.

Alisma, alij damasonion appellant: folia ei plantaginis: nisi angustiora essent, laciniosa, conuexáque in terram: caule simplici, tenui, cubito altiore: capitibus thyrsi: flore tenui, candido, pallescēte: radicibus tenuibus, vt veratri nigri, acribus, odoratis, modicè pinguibus: aquosos amat tractus. Radix, si drachma vna aut altera bibatur, his conuenit, qui leporem marinum deuorarunt, aut à rubetis ranis demorsi sunt, aut opium hauserunt: torminibus atque dysenteriæ, per se, aut cum pari modo seminis dauci, potui datur. Conuulsis, & contra vitia vuluæ prodest. Herba sistit aluum, menstrua pellit, tumores illita mitigat.

Ἄλισμα, οἱ δὲ ἀκκέαν, οἱ δὲ δαμασώνιον, οἱ δὲ ἄκυρον, οἱ δὲ λύρον καλοῦσι· φύλλα μὲν ἔχει ἀρνογλώσσῳ ὅμοια, στενότερα δὲ καὶ ἐπὶ γῆν κεκλασμένα· καυλὸς δὲ λεπτὸς, ἁπλοῦς ὑπὲρ πῆχυν ἔχων κεφάλια, θυρσοειδῆ· ἄνθη λεπτὰ, λευκὰ, ὕπωχρα· ῥίζαι ὡς μέλανος ἐλλεβόρου λεπταὶ, εὐώδεις, δριμεῖαι, ὑπολίπαροι· ὑδρηλὰ δὲ φιλεῖ χωρία. Ἁρμόζει ἡ ῥίζα πινομένη σὺν οἴνῳ, ὅσον < α'. ἢ β'. τοῖς λαγωὸν βεβρωκόσι θαλάσσιον, καὶ τοῖς ὑπὸ φρύνου δηχθεῖσι, καὶ τοῖς ὄπιον πεπωκόσι, καὶ στρόφοις καὶ δυσεντερίαις καθ' αὑτὴν, καὶ σὺν ἴσῳ δαύκῳ πινομένη. ἁρμόζει καὶ σπάσμασι καὶ πρὸς τὰ ὑστερικὰ πάθη. ἡ δὲ πόα ἵστησι κοιλίαν, καὶ ἔμμηνα ἄγει, καὶ οἰδήματα καταπλασθεῖσα πραΰνει.

Onobrychis. Cap. CLXX.

Περὶ Ὀνοβρυχίδος. Κεφ. ρό.

Onobrychis, folia habet lentis, longiora paulò: caulem dodrantalem: florem puniceum: radicem paruā: nascitur in vliginosis & incultis. Herba suapte vi, si trita illinatur, tubercula dissipat: cum vino pota, strangurias sanat: illita ex oleo, sudores mouet.

Ὀνοβρυχὶς φύλλα ἔχει ὅμοια φακῷ, μικρῷ μακρότερα· καυλὸν σπιθαμιαῖον· ἄνθος φοινικοῦν, μικρὰν ῥίζαν. φύεται ἐν καθύγροις καὶ ἀργοῖς τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ πόα ἐπιπλασθεῖσα λεία διαχεῖν φύματα· μετ' οἴνου δὲ πινομένη στραγγουρίαν θεραπεύει· σὺν ἐλαίῳ δὲ ἀλειφομένη ἱδρῶτας κινεῖ.

Hype-

Περὶ Ὑπερι-

Περὶ Ὑπερικοῦ. Κεφ. ροα΄.

Ὑπερικόν, οἱ δὲ ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ κόριον, οἱ δὲ χαμαίπιτυν, διὰ τὸ τὸ περὶ τὸ σπέρμα ὀσμὴν ἐοικέναι πιτυΐνῃ ῥητίνῃ· φύλλα ἔχει πηγάνῳ ὅμοια, θάμνος φρυγανοειδὴς, σπιθαμιαῖος ὑπέρυθρος· ἄνθος ἔχον μήλινον, ὃ διαθρυβὲν ἐν τοῖς δακτύλοις αἱματώδη τὸν χυλὸν ἐκκρίνει, ὅθεν καὶ ἀνδρόσαιμον ἐκλήθη. κλωνάρια ὑποδάσεα, προμήκη ἐν τῷ περιφερεῖ, μέγεθος κριθῆς, ἐν ᾧ σπέρμα μέλαν ῥητίνης ὄζον. φύεται δὲ ἐν ἐργασίμοις καὶ τραχέσι τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει διουρητικὴν, καὶ ἐμμήνων ἀγωγὸν προστιθέμενον. τεταρταίους δὲ καὶ τριταίους ἀπαλλάσσει μεθ' οἴνου πινόμενον· θεραπεύει δὲ ἰσχιάδας ἐπὶ ἡμέρας μ΄. τὸ σπέρμα πινόμενον. καὶ τὰ φύλλα σὺν τῷ σπέρματι καταπλασσόμενα κατακαύματα ἰᾶται.

Περὶ Ἀσκύρου. Κεφ. ροβ΄.

Ἄσκυρον, οἱ δὲ ἀσκυροειδὲς, οἱ δὲ ἀνδρόσαιμον, καὶ τοῦτο εἶδός ἐστιν ὑπερικοῦ, μεγέθει διαφέρον, κλωσὶ μεῖζον, φρυγανωδέστερον δὲ καὶ πεφοινιγμένον τοῖς φύλλοις λεπτοῖς· ἄνθη δὲ μήλινα φέρει· καρπὸν δὲ ὅμοιον ὑπερικῷ, ὄζοντα ῥητίνης, καὶ ἐν τῷ παραθρύβεσθαι οἱονεὶ αἱμάσσοντα τοὺς δακτύλους, ὡς διὰ τοῦτο ἀνδρόσαιμον κληθῆναι. Ποιεῖ καὶ ὁ τούτου καρπὸς πρὸς ἰσχιάδας πινόμενος μεθ' ὑδρομέλιτος κοτυλῶν β΄.

ἔχει

Hypericum. Cap. CLXXI.

Hypericũ, alij androsæmon, alij corion, alij chamæpityn appellant, quoniam semen odore resinam imitatur: surculaceo frutice, dodrantali, subrubro, folio rutæ: flore luteo, qui digitis tritus sanguineum succum remittit, qua ex causa androsæmon cognominatur: subhirsuta siliqua, & in rotundo oblonga, hordei magnitudine: semine intus nigro, resinosi odoris: gignitur locis cultis & asperis. Vrinam cit, menstrua pellit appositum: tertianis, quartanisque cum vino potum liberat. Semen quadraginta diebus haustum, ischiadicis medetur. Folia cum semine illita, ambusta sanant.

Ascyron. Cap. CLXXII.

ASCYRON: siue ascyroides, hyperici genus est, magnitudine distans, fruticosius, maiores habens ramos, surculosiores, rubentésque: folia tenuia: flores luteos, & fructum resinosum, hyperico nõ absimilem: cuius attritu digiti ferè cruentantur, qua de causa androsæmon vocauere. Vsus seminis ad ischiadicos, potum in hydromelitis sextario:

nam biliosa recreméta amplissimè detrahit: sed assiduè dare oportet, donec sanitati restituantur. Illinitur, & ambustis efficaciter.

Androsæmum. Cap. CLXXIII.

Androsæmon ab hyperico, ascyróque differt, quòd fruticet ramulis surculosis, ac tenuibus: rubétibus virgis: & foliis rutæ, triplo aut quadruplo maioribus, quę trita vinoso succo manant: complureis alas habet in cacumine, vtrinque expansas, pinnatasq;: circa quas, flores pusilli, lutei: & in calyculis semé papaueris nigri, insigne lineis. Huius comæ tritæ resinosum odorem reddút. Semen tritum drachmis duabus potum, biliosa alui excreméta pellit: ischiadicis maximè medetur: sed à purgatione aquam exorbere oportet. Herba ambustis illita medetur, vulneribus sanguinem cohibet.

Coris. Cap. CLXXIIII.

Coris, quod aliqui hypericon vocant, frutex est folio ericæ, rubro, pinguiore, ac minore, non altior dodrante, suauis, odoratus, acris. Potum semen menses trahit, & vrinas: contra

ἄγει γὰρ χολώδη κόπρια πολλά. συνεχῶς δὲ διδόναι χρὴ ἄχρις ἂν ὑγιασθῶσι. ποιεῖ καὶ πρὸς πυρίκαυτα ἐπιπλασθείς.

Περὶ Ἀνδροσαίμου. Κεφ. ρογʹ.

Ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ διονυσιάδα, οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἄσκυρον καλοῦσι, διαφέρει δὲ τοῦ ὑπερικοῦ καὶ τοῦ ἀσκύρου θάμνος ὢν λεπτόκαρφος, φρυγανώδης· πεφοινιγμένος τὰ ῥαβδία· φύλλα τριπλασίονα ἢ τετραπλασίονα τοῦ πηγάνου, ἃ τριφθέντα οἰνώδη χυλὸν ἀφίησι· μασχάλας δ' ἔχει πλείους ἐπ' ἄκρῳ τεταρσωμένας, περὶ ἃς ἀνθύλλια μικρά, μήλινα· καρπὸς ἐν κάλυκι, ὅμοιος τῷ τῆς μελαίνης μήκωνος, οἱονεὶ κατάγραφος. ἀνατριφθεῖσα δὲ ἡ κόμη, ῥητινώδη ὀσμὴν ἀποδίδωσι. Καὶ τούτου ὁ καρπὸς λεῖος δυοῖν < ὁλκὴ ποθεὶς, ἄγει χολώδη κόπρια· θεραπεύει δὲ μάλιστα ἰσχιάδας· δεῖ δὲ μετὰ τὴν κάθαρσιν ὕδατος ἐπιρροφεῖν. καὶ πυρίκαυτα δὲ ἡ πόα καταπλασθεῖσα ἰᾶται. καὶ αἷμα ἐπέχει.

Περὶ Κόρεως. Κεφ. ροδʹ.

Κόρις, οἱ δὲ καὶ τοῦτο ὑπερικὸν καλοῦσι, φύλλον ἔχει παραπλήσιον τῷ τῆς ἐρείκης, μικρότερον δὲ καὶ λιπαρώτερον καὶ ἐρυθρόν, θάμνος δ' ἐστὶ σπιθαμιαῖος, εὔοσμος, δριμὺς καὶ εὐώδης. Τούτου ὁ καρπὸς πινόμενος, οὖρα καὶ καταμήνια ἄγει. βοηθεῖ

βοηθεῖ καὶ φαλαγγιοδήκτοις, ἰσχιαδικοῖς τε καὶ ὀπισθοτονικοῖς σὺν οἴνῳ πινόμενος· πρὸς δὲ ῥίγη σὺν πεπέρει, ἐπὶ δὲ ὀπισθοτονικῶν καὶ σύγχρισμά ἐστι σὺν ἐλαίῳ ἁρμόδιον.*

Περὶ Χαμαιπίτυος.
Κεφ. ροέ.

Χαμαιπίτυς, ἣν οἱ ἐν πόντῳ ὁλόκυρον καλοῦσι, ἀθήνησιν ἰωνίαν. ἐν δὲ εὐβοίᾳ σιδηρῖτιν, πόα ἕρπουσα ἐπὶ γῆς ὑπόκυρτος· φύλλα δὲ ἔχει ὅμοια ἀειζώῳ μικρῷ, λεπτότερα δὲ πολλῷ καὶ λιπαρώτερα καὶ δασέα, πυκνὰ περὶ τοὺς κλάδους, ὀσμὴν ἔχοντα πίτυος, ἄνθη λεπτὰ μήλινα, ἢ λευκά· ῥίζαν δὲ ὡς κιχωρείου. Ταύτης τὰ φύλλα πινόμενα μετ' οἴνου ἐπὶ ἡμέρας ζ΄. ἴκτερον θεραπεύει· ἐπὶ δὲ μ΄. ἰσχιάδα θεραπεύει μεθ' ὑδρομέλιτος πινόμενα· δίδοται καὶ ἡπατικοῖς καὶ δυσουροῦσι καὶ νεφριτικοῖς ἰδίως, ἁρμόζοντα καὶ στροφουμένοις. χρῶνται δ' αὐτῇ καὶ οἱ ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ, ὡς ἀντιδότῳ πρὸς ἀκόνιτον. ποτίζοντες τὸ ἀφέψημα. καταπλάσσεται δὲ πρὸς τὰ προειρημένα μετ' ἀλφίτων δεδευμένων τῷ ἀφεψήματι τῆς πόας· λεανθεῖσα δὲ σὺν σύκοις καὶ ἀντὶ καταποτίου διδομένη,

cõtra phalangiorũ morſus, iſchiadicos, & opiſthotonicos ex vino potũ auxilio eſt: horroribus ex pipere, ſed opiſthotonicis ex oleo, aptiſsimè illinitur. Radix vino decocta potáque, defectis opem ferre creditur, ſed laborantẽ inter potandũ quamoptimè cooperiri licet: ſiquidem corpus totũ deſudabit, ex qua repriſtinã agilitatem recuperabit.

Aiuga, ſiue chamæpitys.
Cap. CLXV.

AIVGA herba in terra repens: incuruæ ſimilis: foliis ſemperuiui minoris, multò tenuioribus, hirſutis & pinguioribus, circum ramos denſis, odore pinus: flore tenui, luteo, vel candido: radice cichorij. Folia ſeptem diebus in vino pota, regio morbo medentur: & quadraginta diebus ex hydromelite, iſchiadicos ſanant: dantur peculiariter vrinæ difficultatibus, iocineris, & renum vitiis: torminoſis proſunt. Et apud Heracleam Ponticam, perinde atque antidoto contra aconitũ vtuntur, bibentes decoctum. Ad antedicta illinitur, cum polenta iure decocti ſubacta: trita in farinam & cum fico in pilulis ſumpta,

aluum emollit: excepta melle, cū æris ſquama & reſina deijcit: appoſita ex melle, vuluæ vitia extrahit: mammarum duritias diſcutit: vulnera glutinat: vlcera quæ ſerpunt, cum melle illita, cohibet.

Aiuga altera. Cap. CLXXVI.

Alterum eſt genus aiugæ, cubitalibus ramis, in anchoræ ſpeciem incuruatis, prætenuibus, coma ſupradictæ: flore candido: ſemine nigro: hæc etiam pinum redolet. Tertia mas nominatur, paruula, foliis exilibus, albis, piloſis, caule aſpero, candido: luteis floſculis, ſemine iuxta alas. Reſipit & hæc pinum. Hæ duæ vim ſuperioris obtinét, ſed nō vſqueadeò efficacem.

TERTII LIBRI FINIS.

μένη, μαλάσσει κοιλίαν· μετὰ μέλιτος δὲ καὶ λεπίδος, καὶ ῥητίνης ἀναληφθεῖσα καθαίρει· ἄγει δὲ καὶ τὰ ἀπὸ ὑστέρας προστεθεῖσα σὺν μέλιτι. διαφορεῖ δὲ καὶ σκληρίας μαστῶν, καὶ τραύματα κολλᾷ. καὶ ἕρπητας ἐπέχει μετὰ μέλιτος καταπλασσομένη.

Περὶ Ἑτέρας χαμαιπίτυος. Κεφ. ρος΄.

Ἔστι καὶ ἑτέρα χαμαίπιτυς. κλάδους ἔχουσα πηχυαίους, ἀγκυροειδεῖς, λεπτοκάρφους· κόμην δὲ ἐοικυῖαν τῇ πρὸ αὐτῆς, καὶ ἄνθος λευκόν· σπέρμα δὲ μέλαν· ἀπόζει δὲ καὶ αὐτὴ πίτυος. Καὶ τρίτη τίς ἐστιν ἄρρην καλουμένη. ἔστι δὲ βοτάνιον λεῖον. ἔχον φυλλάρια λεπτὰ, λευκὰ, δασέα· καυλὸν δὲ* τραχὺν, λευκόν· ἀνθύλλια μήλινα· σπερμάτιον δὲ παρὰ τὰς μασχάλας. ὄζει δὲ καὶ τοῦτο πίτυος. Δύναμιν δὲ ἔχουσι καὶ αὐταὶ ὁμοίαν τῇ προειρημένῃ, οὐ μὴν οὕτω πρακτικήν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΡΙΤΟΥ.

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΕΝ τοῖς περὶ τούτου τρισὶ βιβλίοις φίλτατε Ἄρειε, παραδόντες περὶ ἀρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων καὶ ζώων καὶ σιτηρῶν καὶ λαχάνων καὶ ῥιζῶν καὶ χυλισμάτων καὶ βοτανῶν καὶ σπερμάτων, ἐν τούτῳ τετάρτῳ ὄντι περὶ τῶν λειπομένων βοτανῶν καὶ ῥιζῶν διαλεξόμεθα.

Περὶ Κέστρου. Κεφ. α.

Κέστρον τὸ καλούμενον ψυχότροφον, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ψυχροτάτοις εὑρίσκεται τόποις· οἱ Ῥωμαῖοι βετονίκην καλοῦσιν, ἢ ῥοσμαρίνουμ. πόα ἐστὶ καυλὸν ἔχουσα λεπτὸν πήχεως τὸ ὕψος, ἢ καὶ μείζονα, τετράγωνον· φύλλα μακρὰ, μαλακὰ, ὅμοια δρυΐ, τὴν περιφέρειαν ἐσχισμένα, εὐώδη, μείζονα δὲ τὰ πρὸς τὴν ῥίζαν· ἐπ' ἄκρῳ δὲ τῶν καυλῶν ἔνεστι τὸ σπέρμα ἐσταχυωμένον ὥσπερ θύμβρας. ταύτης τὰ φύλλα δεῖ συλλέγοντας ξηραίνειν. ὧν ἐστι καὶ ἡ πλείων χρῆσις· ῥίζαι δὲ ὕπεισι λεπταὶ ὡς ἐλλεβόρου, αἵ τινες φλεγματώδη προσκαλοῦσιν ἔμετον, μεθ' ὑδρομέλιτος πινόμεναι.

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia Liber quartus.

Io. Ruellio Suessionensi interprete.

TRibus antê libris, amātissime Aree, tradidimus odoramenta, olea, arbores, vnguenta, animalia, frumenta, olera, radices, succos, herbas, semináque. In hoc autem quarto differemus de radicibus, & eis quæ restant herbis.

Betonica. Cap. I.

Cestron psycotrophon vocitatur, quoniam frigidis locis inueniatur. Latini betonicam appellant. Herba est, caulem ferens tenuem, cubiti altitudine, aut maiorem, quadratum: folia quercus, mollia, longa, in ambitu diuisa, odorata, prope radicem maiora: in summis caulibus, semen veluti satureiæ spicatum inest. Decerpta huius folia siccantur, plurimos ad vsus. Radicibus nititur, vt veratri, tenuibus. Quæ ex hydromelite in potu, pituitosam vomitionem euocant.

Folia dari debent ruptis, cõuulſis, mulieribus vuluæ malo oportunis, & ad laxandos vteri ſtrangulatus, denarij pondere cum hydromelite: tres in vini ſextario drachmæ, contra ſerpentiũ morſus ebibuntur. Herba magna vtilitate illatis à ſerpẽte vulneribus illinitur: aduerſus etiã venena drachma ex vino pota cõuenit: pręſumpta ea, ſi venenũ hauriatur, nihil nocebit: vrinã ciet: aluum ſubducit: medetur comitialibus & inſanis, pota ex aqua: & iocineris lieniſq; vitiis, drachmæ pondere in aceto mulſo: cõcoctionẽ adiuuat, ſi quis eã fabæ magnitudine ſecundũ cœnam cum melle cocto deuorarit: modo cõſimili acida ructãtibus propinatur. Stomachicis eã mãducare & ſuccũ deuorare proderit, ſi poſtea dilutũ vinũ ſorbeatur. Datur ſanguinẽ excreãtibus, tribus obolis, cũ diluti vini egelidi cyatho: iſchiadicis, renum & veſicæ doloribus, ex aqua: aquæ intercutem binis drachmis ex hydromelite, ſi febricitãt: ſin aliter, ex mulſo: regio morbo laborãtes recreat, mẽſes pellit, drachmæ pondere cum vino pota: aluũ purgant drachmæ quatuor potæ,

τῶν δὲ φύλλων διδόναι πρὸς τὰ σπάσματα, ῥήγματα, καὶ πρὸς τὰς ἐν ὑστέρᾳ διαθέσεις, καὶ πνίγας ὑστερικὰς < α΄. ὁλκὴ μεθ' ὑδρομέλιτος πινόμενα. θηριοδήκτοις δὲ ὁλκαὶ γ΄. μετ' οἴνου κοτυλῶν β΄. καταπλασσομένη δὲ ἡ πόα, ὠφελεῖ τοὺς θηριοδήκτους, καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα ὁλκὴ μετ' οἴνου ποθεῖσα ἁρμόζει· ἐὰν δέ τις προπίῃ, οὐδὲν βλαβήσεται λαβὼν φάρμακον θανάσιμον· ἔστι δὲ οὐρητικὴ, κοιλίας τε ὑποβιβαστική· θεραπεύει δὲ καὶ ἐπιλήπτοις, καὶ μαινομένοις μεθ' ὕδατος πινομένη, καὶ ἡπατικοῖς· σπληνικοῖς δὲ μετ' ὀξυμέλιτος ὁλκὴ < α΄. ἐπιποθεῖσα· ποιεῖ δὲ καὶ πέψιν ἐάν τις μετὰ τὸ δεῖπνον αὐτὴν κυάμου μέγεθος καταπίῃ μετὰ μέλιτος ἑφθοῦ ὁμοίως καὶ ὀξυρεγμιῶσι δίδοται· στομαχικοῖς δὲ διαμασᾶσθαι καὶ καταπίνειν τὸν χυλὸν, εἶτ' ἐπιρροφᾶν οἶνον κεκραμένον· δίδοται δὲ καὶ αἱμοπτοϊκοῖς ὁλκὴ τριωβόλου μετὰ κράματος κυάθου ἑνὸς γαλακτώδους· ἰσχιαδικοῖς τε μεθ' ὕδατος καὶ νεφριτικοῖς καὶ κύστιν ἀλγοῦσιν· ὑδρωπικοῖς δὲ < β΄. μεθ' ὑδρομέλιτος πυρέσσουσιν· ἀπυρέτοις δὲ σὺν οἰνομέλιτι· ἰκτεριῶντας τε καθίστησι, καὶ καταμήνια ἄγει ὁλκὴ < α΄. μετ' οἴνου πινομένη· κοιλίαν δὲ < δ΄. ποθεῖσαι καθαίρουσι

μεθ' ὑδρομέλιτος κυάθων δέκα. ποιεῖ καὶ πρὸς φθισικούς, ἐμπυΐκους μετὰ μέλιτος. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ τὰ φύλλα ξηρά, λεῖα ἐν κεραμέῳ ἀγγείῳ.

Περὶ Βρεταννικῆς. Κεφ. β'.

Βρεταννικὴ ἢ βετλονική, πόα ἐστὶν ἔχουσα φύλλα ἐμφερῆ λαπάθῳ ἀγρίῳ, μελάντερα δὲ καὶ δασύτερα, στύφοντα ἐν τῇ γεύσει· καυλὸν δὲ ἀνίησιν οὐ μέγαν· ῥίζαν λεπτὴν καὶ βραχεῖαν. χυλίζεται δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα, καὶ ἐν ἡλίῳ ἢ πυρὶ συστρέφεται. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν ἰδίως ἁρμόζουσαν πρὸς τὰς ἐν στόματι καὶ παρισθμίοις νομάς. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ ὅσα στύψεως χρήζει.*

Περὶ Λυσιμαχίου. Κεφ. γ'.

Λυσιμάχιον, οἱ δὲ λύτρον καλοῦσι, καυλοὺς ἀνίησι πηχυαίους ἢ καὶ μείζονας, λεπτούς, θαμνώδεις, ὧν παρὰ τὰ γόνατα, φύλλων λεπτῶν ἐκφύσεις παραπλησίων τοῖς τῆς ἰτέας, στυφόντων ἐν τῇ γεύσει· ἄνθος πυρρὸν ἢ χρυσοειδές. φύεται ἐν ἑλώδεσι τόποις. καὶ παρὰ τὰ ὕδατα. Ἁρμόζει δὲ ὁ χυλὸς τῶν φύλλων στυπτικὸς ὤν, πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς καὶ δυσεντερίας πόμα καὶ ἔγκλυσμα· ῥοῦν τε γυναικεῖον ἵστησιν ἐν προσθέτῳ καὶ πρὸς τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμορραγίας ἐμφρασσομένη ἡ πόα ἁρμόζει. ἔστι

in hydromelitis decem cyathis. facit cum melle ad tabem & purulentam execreationem. Folia ſicca tritáque fictili vaſe reconduntur.

Britanica. Cap. Cap.II.

Britanica aut vetonica, folia habet ſylueſtris lapathi, ſed nigriora, & piloſiora, guſtu adſtringentia: radicem tenuem & breuem: caulem paruum emittit. Foliis exprimitur ſuccus, qui igni aut ſole cogitur. Vim habet adſtringentem, priuatim depaſcentibus oris & tonſillarum vlceribus accommodatam. Valet etiam ad reliqua, quibus adſtrictione eſt opus.

Lyſimachia. Cap. III.

Lyſimachia, quam aliqui lytron appellant, caules emittit cubitales altiorésve, fruticoſos, tenues, prodeuntibus geniculatim foliis, tenuibus, ſalicis figura, guſtu adſtringétib⁹: flore rufo, aut aureo: gignitur in aquoſis & paluſtribus. Foliorum ſuccus adſtringéte ſua vi ſanguinis reiectionem ſupprimit, dyſentericis potui datur, aut infunditur: menſium abundantiam ſiſtit, in peſſo: ſanguinis profluuio ſubuenit, ſi nares ea herba obturentur: vulnerum

vulnerum cruorem cohibet: acerrimum nidorem suffita reddit: qua de causa serpentes fugat, & muscas interficit.

ἔστι δὲ καὶ τραυματικὴ καὶ ἴσχαιμος· θυμιαθεῖσα δὲ δριμύτατον ἔχει τὸν καπνόν· ὥς τε καὶ ἑρπετὰ διώκειν καὶ μυίας ἀποκτείνειν.

Sanguinaria, seu polygonum. Cap. IIII.

POLYGONVM mas ramos habet teneros & exiles, copiosos, geniculis cinctos, qui per terram, vt gramen, repunt: folia rutæ, sed molliora longioráque: semine sub omnibus foliis turgescente: vnde marem appellari volunt: flos ei candidus, aut puniceus. Vis epoti succi est, spissare ac refrigerare: prodest cruentæ excreationi, choleræ, alui fluxionibus, & vrinæ stillicidio: nam vrinam apertè ciet. Cum vino potus, contra serpentiũ morsus auxiliatur, datúrque in febribus per horam ante significationes: fœminarum profluuia impositu sistit: idem succus purulentis auribus instillatur. Facit eximiè ad genitalium vlcera, cum vino, adiecto melle, decoctus. Stomachi feruori, sanguinis reiectionibus, vlceribus quæ serpunt, ignibus sacris, collectionib⁹, tumoribus, & recẽtibus vulneribus folia illinuntur.

Περὶ πολυγόνου ἄρρενος. Κεφ. δ΄.

Πολύγονον ἄρρεν πόα ἐστὶ κλῶνας ἔχουσα λεπτοὺς τρυφεροὺς πολλοὺς γόνασι περιειλημμένους, ἕρποντας ἐπὶ τῆς γῆς ὥσπερ ἄγρωστις· φύλλα δὲ πηγάνου ὅμοια, ἐπιεικέστερα· ἔχει δὲ καρπὸν παρ' ἕκαστον φύλλον· ὅθεν καὶ ἄρρεν καλεῖται· ἄνθος δὲ λευκὸν ἢ φοινικοῦν. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικὴν ὁ χυλὸς πινόμενος· ἁρμόζει δὲ αἱμοπτοϊκοῖς, καὶ τοῖς κατὰ κοιλίαν ῥεύμασι, χολερικοῖς τε καὶ στραγγουριῶσιν, ἄγει γὰρ οὖρα ἐναργῶς. βοηθεῖ καὶ θηριοδήκτοις μετ' οἴνου πινόμενος καὶ πρὸς περιόδους πρὸ μιᾶς ὥρας τῆς ἐπισημασίας λαμβανόμενος. ἵστησι καὶ δὲ ῥοῦν γυναικεῖον προστεθεὶς, καὶ πρὸς ὠταλγίας καὶ πυοῤῥοίας ἐνσταζόμενος ἁρμόζει. συνεψηθεὶς δὲ οἴνῳ καὶ μέλιτι προσλαβὼν, ἄκρως ποιεῖ πρὸς τὰ ἐν αἰδοίοις ἕλκη. καταπλάσσεται δὲ τὰ φύλλα πρὸς στομάχου ἔγκαυσιν, καὶ αἵματος ἀναγωγὴν καὶ ἕρπητας, ἐρυσιπέλατά τε καὶ φλεγμονὰς, καὶ οἰδήματα καὶ τραύματα πρόσφατα.

Sanguina- Περὶ Πολυ-

Περὶ Πολυγόνου θήλεως.
Κεφ. ε'.

Πολύγονον θῆλυ θαμνίον ἐστὶ μονόκλωνον, τρυφερὸν, καλαμοειδὲς, γόνατα συνεχῆ ἔχον ἐγκείμενα ἀλλήλοις ὥσπερ σάλπιγγος· καὶ περὶ τοῖς γόνασιν ἐν κύκλῳ ἐξοχὰς πίτυος, φυλλαρίοις ἐοικυίας. ῥίζα ἀχρεία· φύεται παρὰ τοῖς ὑδατώδεσι. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικὴν, ποιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ τῷ πρὸ αὐτοῦ ὅτι μὴ ἀσθενέστερον.

Περὶ πολυγονάτου. Κεφ. ς'.

Πολυγόνατον φύεται ἐν ὄρεσι, θάμνος μείζων πήχεως· φύλλα ἔχων ὅμοια δάφνῃ, πλατύτερα δὲ καὶ λειότερα, γευσαμένῳ ὅμοιόν τι μήλῳ κυδωνίῳ ἢ ῥοιᾷ, μετὰ στύψεως γὰρ προσβάλλει, καθ' ἑκάστην δὲ ἔκφυσιν τῶν φύλλων ἄνθη λευκὰ, τῷ πλήθει ὑπερέχοντα τῶν φύλλων τῷ ἀριθμῷ ἀπὸ τῆς ῥίζης γινομένου· ῥίζαν δὲ λευκὴν, μαλακὴν, μακρὰν, πολυγόνατον, δασεῖαν, βαρύοσμον, πάχος ἔχουσαν δακτύλου, ποιοῦσαν πρὸς τραύματα καταπλασσομένην· αἴρει δὲ καὶ σπίλους τοὺς ἐν προσώπῳ.

Περὶ Κληματίδος. Κεφ. ζ'.

Κληματὶς, οἱ δὲ δαφνοειδὲς, οἱ δὲ μυρσινοειδὲς, οἱ δὲ πολυγονοειδὲς καλοῦσι. φύεται ἐν εὐγείοις, κλήματα δὲ ἔχει μικρὰ ὅσον σχοίνου τὸ πάχος, πέταλον δὲ μικρὸν, δάφνῃ ἐμφερὲς τῷ τε σχήματι καὶ τῇ χρόᾳ, μικρότερον

Sanguinaria fœmina.
Cap. V.

Sanguinaria fœmina fruticat vno caule, arundini tenero, ſimili, denſis geniculis, & in ſe tubarum modo farctis: articulos in orbem cingunt apices, foliolis piceæ ſimiles. Radicis nullus vſus: naſcitur in riguis. Huic quoq; ſpiſſandi refrigerādíque natura, ad eadem valens, ſed inefficacior.

Polygonatum. Cap. VI.

Polygonatum naſcitur in mōtibus, frutice cubito altiore: foliis lauri, latioribus, & læuioribus, ſapore mali cotonei, aut punici, cum quadam adſtrictione: flores p ſingulos foliorum exortus promit, candidos, foliis numeroſiores, incepta à radice ſupputatione: radicem habet albam, mollem, lōgam, crebro geniculatam, denſam, graueolentem, digitum craſsitudine æquātem: quæ vulneribus efficaciter illinitur. Quinetiam maculas in facie delet.

Clematis. Cap. VII.

CLEMATIS HVMI ſerpit, læto, pinguíque ſolo prouenit, viticulas ſpargens craſsitudine iunci exiguas: folio lauri figura & colore, multò

multò minora. Ea cum caulibus in vino pota, alui profluuia & dysenterias sedant: subdita in pesso cum lacte & rosaceo, aut cyprino, cruciatib⁹ vuluæ medentur. Dolores dētium commanducata finit: imposita serpentium morsibus, iuuamentum præstat. Fertur etiam contra aspidum ictus ex aceto pota opitulari. Gignitur in terrenis.

Polemonia. Cap. VIII.

Polemoniam alij philæteriā, Cappadoces chiliodynamin appellant, ramis exilibus, vtrinque pinnatis: foliis paulo q̃ rutæ maioribus, ac longioribus, calaminthæ aut sāguinariæ ꝓximis, quibus in summis velut corymbi dependent, nigro semine: radice cubitali, albicāte, radiculæ simili: nascitur in mōtosis & asperis. Bibitur in vino radix contra serpentes & dysenteriam, & ex aqua aduersus vrinæ difficultatem, & coxendicum cruciatus. Datur ex aceto drachmæ pōdere lienosis. Eadem scorpionis plagæ alligatur. Tradunt, eum qui radicē gustauerit à scorpione non feriri: eūq;, si ictus sit, nihil molesti passurum. Dentium dolorem mansa mitigat.

Symphytū

μικρότερον δὲ πολλῷ. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ σὺν οἴνῳ πινόμενα, διαῤῥοίας καὶ δυσεντερίας παύει· μετὰ γάλακτος δὲ καὶ ῥοδίνου ἢ κυπρίνου ἐν πεσσῷ προστιθέμενα, ὑστέρας πόνους θεραπεύει· παύει δὲ καὶ ὀδόντων πόνους διαμασσωμένη. βοηθεῖ καὶ θηριοδήκτοις ἐπιτιθεμένη. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἀσπιδοδήκτοις μετ' ὄξους πινομένη βοηθεῖν. φύεται δὲ ἐν χέρσοις.

Περὶ Πολεμωνίου. Κεφ. η΄.

Πολεμώνιον, οἱ δὲ φιλεταίρειον, Καππάδοκες μὲν χιλιοδύναμιν καλοῦσι, κλωνία ἔχει λεπτὰ πτερωμένα· φύλλα δὲ ὀλίγῳ μείζονα πηγάνου, ἐπιμηκέστερα δὲ πρὸς τὰ τοῦ πολυγόνου ἢ τῆς καλαμίνθης, ἐπ' ἄκρου δὲ αὐτῶν ὥσπερ κόρυμβοι, ἐν οἷς σπέρμα μέλαν· ῥίζα πηχυαία, ὑπόλευκος, ἐμφερὴς στρουθίῳ· φύεται ἐν ὀρεινοῖς καὶ τραχέσι τόποις. Ταύτης ἡ ῥίζα πίνεται ἐν οἴνῳ πρὸς θηρία καὶ δυσεντερίαν, δυσουρίαν τε καὶ ἰσχιάδα μεθ' ὕδατος. σπληνικοῖς δὲ μετ' ὄξους ὅσον < ά. ὁλκήν. καὶ περιάπτεται ἡ τούτου ῥίζα πρὸς σκορπίου πληγήν. φασὶ δὲ μὴ τύπτεσθαι τοὺς ἔχοντας αὐτὴν ἢ κἂν πληγῶσι μηδὲν πάσχειν· παύει δὲ καὶ ὀδονταλγίας διαμασσωμένη.

Περὶ

Περὶ Συμφύτου πετραίου.
Κεφ. θ'.

Σύμφυτον πετραῖον φύεται ἐν πέτραις, κλωνία δὲ ἔχει ὅμοια ὀριγάνῳ, λεπτά· κεφάλια δὲ ὡς θύμου· τὸ δὲ ὅλον ἐστὶ ξυλῶδες καὶ εὐῶδες, γλυκύ τε πρὸς τῇ γεύσει, καὶ πτυέλου προκλητικόν· ῥίζαν δὲ ἔχει μακρὰν, ὑπόπορφυρον, ὅσον δακτύλου πάχος. Τοῦτο ἑψηθὲν σὺν μελικράτῳ καὶ ποθὲν ἀνακαθαίρει τὰ ἐκ πνεύμονος· καὶ τοῖς αἷμα ἀνάγουσι, καὶ νεφριτικοῖς σὺν ὕδατι δίδοται· σὺν οἴνῳ δὲ ἑψηθὲν πίνεται πρὸς δυσεντερείαν, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἐρυθρόν· σὺν ὀξυμέλιτι δὲ πρὸς σπάσματα καὶ ῥήγματα. καὶ ἄδιψον δ' ἐστὶ διαμασώμενον, ἁρμόζει καὶ ταῖς βρόγχου τραχύτησι· κολλᾷ καὶ νεόβρωτα καὶ ἐντεροκήλας, ἀποκρατεῖ καταπλασσόμενον. καὶ τὰ κρέα δὲ συμπέπτει ἑψόμενα σὺν αὐτοῖς.

Περὶ *Συμφύτου ἄλλου.
Κεφ. ι'.

Σύμφυτον ἄλλο, οἱ δὲ πηκτόν· καυλὸν ἀνίησι διπηχυαῖον ἢ καὶ μείζονα, κοῦφον, παχὺν, γωνιοειδῆ, κενὸν ὥσπερεὶ σόγχου, περὶ ὃν οὐκ ἐκ μεγάλων διαστημάτων, φύλλα δασέα, στενὰ, ὑπομήκη πρὸς τὰ τοῦ βουγλώσσου· ἐξοχὰς δὲ ἔχει ὁ καυλὸς παρὰ τὰς γωνίας τινὰς τεταμένας. φύλλων

Symphytum.
Cap. IX.

Symphyton petræon, id eſt alus, naſcitur ī petris, ramis tenuibus, paruis, origano ſimilibus: capitulis thymi: ſurculoſū totum, odoratum, guſtu dulce, ſaliuam ciens: longa radice, ſubrufa, digitali craſsitudine. Decoctū in aqua mulſa & potū pulmonis vitia purgat: ſanguinem reiiciétibus, & renum malis, ex aqua datur: ad dyſenteriam, rubráque fœminarum profluuia, in vino decoctum: ad conuulſa verò & rupta ex aceto mulſo bibitur. Quin & commanducatum ſitim ſedat, faucibus aſperis ſubuenit, vulnera recentia enterocelásque conglutinat, & illitu cohibet. Carnes autem cū ſymphyto decoctæ coaleſcunt.

Symphytum alterum.
Cap. X.

Eſt & alterum ſymphyton, quod aliqui pecton vocant: id caulem emittit bicubitalé, aut maioré, craſſum, leué, anguloſum, vt ſonchi inané: circa qué breui interuacante ſpatio, folia exeūt anguſta, bugloſſo ꝑxima, oblōga, hirſuta: caule ſecūdū angulos quoſdā ſtriato: foliis

foliis tenuibus ex alarum sinu prodeuntibus, in quibus flores lutei, & circa caulem velut verbasci semina emicant. Tã caulis quàm folia, aspera lanugine horrent, tactúque pruritũ cõcitant: radices demittuntur foris nigræ, intus candidæ, viscosæ: quarum est vsus. Tritæ & potæ cruentis excreationibus, ruptísque proficiunt: recentia vulnera illitæ conglutinant: carnes quoque, si concoquãtur, cogunt additæ: inflammationibus, præsertim sedis, cum senecionis foliis, vtiliter illinũtur.

Holostium. Cap. XI.

Holostion herba est pusilla, tribus quatuórve digitis supereminens extra terrã, foliis viticulisq; coronopo aut gramini proximis, gustu adstringentib⁹: radice alba, prætenui vsq; in capillamenti speciẽ, longitudine quatuor digitorũ: nascit̃ in collib⁹ terrenis. Vsus eius ad rupta, ĩ vino potę: nã & carnes cogũtur, decoctionib⁹ addita.

Stœbe. Cap. XII.

Stœbe vulgaris est notitiæ: cuius semẽ & folia stringũt: quapropter decoctũ dysentericis infundit̃: auribus quoq; purulẽtis instillatur. Illita folia oculis ab ictu

φύλλων λεπτῶν περιεστύπων, ἀφ' ἑκάστης μασχάλης, τὰ ἄνθη ἔπεστι μήλινα καὶ καρπὸς περὶ τὸν καυλὸν ὡς φλόμου. ὅλος δὲ ὁ καυλὸς καὶ τὰ φύλλα ἔχει χνοῦν ὑπότραχυν, κατὰ τὴν προσαφὴν κνησμὸν ἐμποιοῦντα· ῥίζαι δ' ὕπεισιν τὴν μὲν ἐπιφάνειαν μέλαιναι, ἔνδοθεν δὲ λευκαὶ καὶ γλίσχραι· ὧν καὶ ἡ χρῆσις. Ποιοῦσι δὲ λεῖαι πινόμεναι αἱμοπτοϊκοῖς καὶ ῥηγματίαις καὶ τὰ νεόβρωτα κολλῶσι καταπλασσόμεναι· καὶ τὰ κρέα δὲ συνεψόμεναι συνάγουσι· καταπλάττονται δὲ πρὸς φλεγμονὰς μάλιστα τὰς ἐν δακτυλίῳ ὠφελίμως μετὰ φύλλων ἠριγέροντος.

Περὶ Ὁλεστίου. Κεφ. ιά.

Ὁλέστιον* πόα ἐστὶ μικρὰ ὑπὲρ γῆς ὡς τριῶν δακτύλων ἢ τεσσάρων. φύλλα δὲ ἔχει καὶ κλήματα κορωνόποδι παραπλήσια, ἢ ἀγρώστει, στυπτικά. ῥίζαν δὲ σφόδρα λεπτὴν ὡς θρίχα, λευκὴν τῷ εἴδει, μῆκος δακτύλων τεσσάρων· φύεται ἐν γεωλόφοις. Δύναται δὲ καὶ αὐτὴ κρέα συνάγειν συνεψομένη, καὶ πρὸς ῥήγματα σὺν οἴνῳ ποτίζεται.

Περὶ Στοιβῆς. Κεφ. ιβ'.

Στοιβή· ἧς ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα στύφει· ὅθεν καὶ δυσεντερικοῖς τὸ ἀφέψημα αὐτῶν ἐνίεται· ἐγκλύζεται δὲ καὶ εἰς ὦτα πυορροοῦντα· καταπλασθέντα δ' τὰ φύλλα ὠφελεῖ

ὠφελεῖ σύγχυσιν ὀφθαλμῶν τὴν ἐκ πληγῆς, καὶ αἱμοῤῥαγίαν ἴσχει.

Περὶ Κλυμένου. Κεφ. ιγ΄.

Κλύμενον καυλὸν ἀνίησι τετράγωνον, ὅμοιον τῷ τοῦ κυάμου· φύλλα δὲ πρὸς τὰ τοῦ ἀρνογλώσσου· θυλάκια δὲ ἔχει ἐπὶ τοῦ καυλοῦ εἰς ἄλληλα νεύοντα, ἐοικότα ἴριδι καὶ πολύποδος πλεκτάναις. ἄριστον δὲ τὸ ὀρεινόν. Χυλίζεται δὲ ὅλον σὺν τῇ ῥίζῃ. ποιεῖ δὲ ὁ χυλὸς πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν πινόμενος· καὶ κοιλιακοὺς, καὶ ῥοῦν ἐρυθρὸν στύφων καὶ ψύχων· ἐπέχει δὲ καὶ τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμοῤῥαγίας. τὰ δὲ φύλλα λεῖα ἢ τὰ θυλάκια τοῖς νεοτρώτοις ἐπιτιθέμενα, μέχρι τῆς ἐπουλώσεως ἐνεργεῖ.

Περὶ περικλυμένου. Κεφ. ιδ΄.

Περικλύμενον θαμνίσκος ἐστὶν ἁπλοῦς, ἔχων ἐκ διαστημάτων φυλλάρια περιειληφότα αὐτὸν, ὑπόλευκα, κισσοειδῆ, καὶ παρὰ τὰ φύλλα ἐκβλαστήσεις· ἐφ' ὧν ὁ καρπὸς κισσῷ παραπλήσιος· ἄνθος* λευκὸν, κυάμῳ ἐμφερὲς, ὑποστρογγύλον, οἱονεὶ ἐπικείμενον τῷ φύλλῳ· καρπὸν σκληρὸν καὶ δυσαπόσπαστον· ῥίζαν* παχεῖαν περιφερῆ. φύεται ἐν* ἀρούραις καὶ φραγμοῖς. περιελίττεται δὲ τοῖς πλησιάζουσι θάμνοις. Τούτου ὁ καρπὸς πέπειρος συλλεγεὶς

ab ictu cruētis ꝓsunt, & erūpētis sanguinis impetus cohibēt.

Clymenum. Cap. XIII.

Clymenum caulem fert fabæ, quadratum: folia plantaginis, folliculis supra caulem in sese inflexis, vt in iride, & polyporum cirrhis. Probatissimum est è montibus. E frutice toto cum radice succus exprimitur, qui ad sāguinis reiectiones, in potu efficax est: cœliacos, rubráque fœminarum profluuia, refrigerando infrænat: sanguinem naribus erumpentem supprimit. Trita folia, aut siliquæ recentibus vulneribus impositæ, ea ad cicatricem perducunt.

Periclymenum.
Cap. XIIII.

Periclymenon, simplex fruticat, ex interuallis parua folia habens, ipsum amplectentia, subcandida, hederacea: inter folia surculi exeunt, in quibus baccæ, hederæ similes: flos fabę cādidus, aliquantū rotūdus, & quasi in foliū procumbens: semen durū, & quod difficile euellatur: radice rotūda, crassa. Nascitur in aruis ac sepibꝰ, conuolués se adminiculis, propter asidentibus. Semen eius postquàm ematuruit collectū,

&

& in vmbra ſiccatū, ſi drachmæ pōdere detur in vino, quadragenis diebus, lienem abſumit, laſsitudinem diſcutit: ſed vrinam ciet, ſtatim à ſexto die cruentam. Orthopnoeæ, & ſingultui prodeſt: partum accelerat. Folia ſunt eiſdem viribus prædita, quæ tricenis ſeptenis diebus epota, ſterilitatē facere produ̅tur: perunctis ex oleo, febrium algores abigu̅t.

Tribulus. Cap. XV.

TRIBVLI genus vnum terreſtre, foliis ad effigiē portulacæ, tenuioribus, viticulis in terra ſtratis: ſpinis ſecundum folia rigidis, præduris: iuxta amnes & rudera naſcitur. Eſt & alterum genus, aquis familiare, quod in fluminibus natum comā exerit, aculeos condens: foliis latis, & pediculo longo: caule parte ſumma, quàm ima craſsiori, adſunt ei & capillamenta quædam ſpicacea: ſemen durū, ab altero non abhorrens. Vterque refrigerātis & inſpiſſantis eſt naturæ: ideo inflammationes omneis cataplaſmate adiuuat. Vlcera in ore erūpentia, putredines, gingiuas, tonſillásque perſanat. Succ9 ex his colligitur ad oculorū medicinas.

Semen

συλλεγεὶς καὶ ξηρανθεὶς ἐν σκιᾷ, πίνεται μετ' οἴνου < α΄. ὁλκὴν ἐπὶ ἡμέρας μ΄. καὶ σπλῆνα τήκει, καὶ κόπον λύει, καὶ ὀρθόπνοιαν ὠφελεῖ καὶ λυγμόν· οὖρα ἄγει ἀπὸ τῆς ἕκτης ἡμέρας αἱματώδη. ἔστι δὲ καὶ ὠκυτόκιον, τὴν αὐτὴν δὲ καὶ τὰ φύλλα δύναμιν ἔχει ἡμέρας λζ΄. ποθέντα, καὶ ἀγόνους ἱστορεῖται ποιεῖν· ἀλειφόμενα δὲ μετ' ἐλαίου ἐπὶ τῶν περιοδικῶν, τὰ φρικία παραιτεῖται.

Περὶ Τριβόλου. Κεφ. ιε΄.

Τρίβολος ὁ μὲν χερσαῖος ἀνδράχνῃ τὰ φύλλα ἔοικε, λεπτότερα δὲ καὶ τὰ κλήματα κατὰ γῆς ἐστρωμένα, καὶ πρὸς αὐτοῖς ἄκανθαι στρυφναὶ, σκληραί. φύεται δὲ παρὰ ποταμοῖς καὶ οἰκοπέδοις. Ἔστι δέ τις καὶ ἔνυδρος παρὰ ποταμοῖς φυόμενος, ὑπερέχων τὴν κόμην, τὴν δὲ ἄκανθαν κρύπτων· φύλλα πλατέα, μόσχον ἔχοντα μακρόν. καυλὸς δὲ ἐξ ἄκρου παχὺς, μᾶλλον τοῦ ἐν βάθει. φέρουσι δὲ καὶ τριχώδη τινὰ ἀποπεφυκότα σταχυώδη. καρπὸς σκληρὸς ὡς καὶ ὁ θατέρου. Ἀμφότεροι δὲ στύφουσι, ψύχουσιν· εἰσί τε πάσης φλεγμονῆς καταπλάσματα. σὺν μέλιτι δὲ ἄφθας καὶ παρίσθμια, καὶ τὰς ἐν στόματι σηπεδόνας, καὶ οὖλα θεραπεύουσι· χυλίζονται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικά.

ὁ δὲ

ὁ δὲ καρπὸς αὐτῶν, χλωρὸς λιθιῶντας πινόμενος ὠφελεῖ. τοῦ δὲ χερσαίου ὅσον ∠ α. πινομένη καὶ καταπλασσομένη, τοὺς ἐχιοδήκτοις ἀποκαθίστησιν· ἁρμόζει καὶ θανασίμοις μετ' οἴνου πινόμενος. κτείνει δὲ καὶ ψύλλας τὸ ἀπόζεμα αὐτοῦ ῥανθέν. οἱ δὲ περὶ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν Θρᾶκες, τῇ μὲν πόαν χλωρὰν ἱπποβοσκοῦσι· τῷ δὲ καρπὸν γλυκὺν ὄντα καὶ τρόφιμον, σιτοποιοῦνται, χρώμενοι αὐτῷ ἀντὶ ἄρτου.

Semen dum recẽs bibitur, calculosis iuuamentum affert. Drachma terrestris tribuli pota, illitáve, ictos à vipera recreat: contra venena cum vino aptissimè bibitur. Decoctum eius sparsum pulices necat. Thraces qui ad Strymona amnem habitãt, virenti tribulo equos saginãt, & ẽ dulci semine & esculento panem, quo vescuntur, faciunt.

Περὶ Λειμωνίου. Κεφ. ις'.

Λειμώνιον, οἱ δὲ, νευροειδές. τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια σεύτλῳ, λεπτότερα δὲ καὶ μακρότερα, δέκα ἢ πλείω· καυλὸν λεπτὸν, ὄρθιον, ἴσον ὥσπερ κρίνου, γέμοντα καρποῦ ἐρυθροῦ στύφοντος τὴν γεῦσιν. Δύναται δὲ ὁ καρπὸς λεῖος σὺν οἴνῳ ποθεὶς, ὀξυβάφου πλῆθος δυσεντερικοῖς καὶ κοιλιακοῖς ὠφελεῖν· ῥοῦν τε γυναικεῖον ἐρυθρὸν ἐφιστάνειν. φύεται δὲ ἐν λειμῶσι καὶ ἑλώδεσι τόποις.

Limonium. Cap. XVI.

Limonion, folia habet betæ, tenuiora & longiora, decem, sæpe plura: caulem tenuem, rectum, lilio æqualem, seminibus rubris scatentem, quæ gustata adstringunt. Semen tritum, & ex vino acetabuli mensura potum, dysentericis cœliacísque prodest: rubra fœminarum profluuia sistit. Nascitur in pratis & palustribus.

Περὶ Λαγώποδος. Κεφ. ιζ'.

Λαγώπους δύναμιν ἔχει σταλτικὴν κοιλίας πινόμενον μετ' οἴνου· ἐπὶ δὲ τῶν πυρεσσόντων μεθ' ὕδατος. περιάπτεται δὲ καὶ πρὸς φλεγμονὴν βουβώνων· φύεται δὲ ἐν πρασιαῖς.

Lagopus. Cap. XVII.

Lagopus herba sistit aluum in vino pota: aut in febri, ex aqua. Eadem inguini alligatur, in inflammatione. Nascitur in segetibus.

Περὶ Μηδίου. Κεφ. ιη'.

Μήδιον φύεται ἐν παλισκίοις τόποις καὶ πετρώδεσιν· ἔχει φύλλα ὅμοια ἴριδι· καυλὸς τρίπηχυς, αὔξη

Medium. Cap. XVIII.

MEDION in saxis & opacis nascitur: folia habet iridis: caulem tricubitalem, &

& in eo florem grandem, purpureum, rotundũ: semine cnici, minuto: radicem dodrantalem, crassitudine baculi, gustu acerbo. Quæ trita in farinã, & ex melle decocta, rubros mẽses fœminarũ sistit, eclegmate per aliquot dies sumpto. Semẽ in vino potum, mẽstrua pellit.

Epimedium. Cap. XIX.

Epimedium, caulis est non magnꝰ, hederæ foliis, denis atque duodenis, neque florẽ, neque fructum ferens: radice tenui, nigra, graui odore, gustu fatuo: nascitur in humidis. Folia cum oleo trita, imposito cataplasmate, mammas increscere non sinunt. Radix conceptum adimit. Folia trita quinis drachmis, post mẽstruas purgationes, quinq; diebꝰ in vino pota, præstãt mulieribꝰ ne cõcipiãt.

Gladiolus. Cap. XX.

Xiphion, alij phasganon, alij machæroniõ, Romani gladiolum, vocant. nomen inde accepit, quod foliũ gladij prębeat speciem. Iridi simile erat, nisi minus & angustius videretur, & gladij modo mucronatum, neruosumq;. In caulem exit cubitalem, in quo purpurei flores, in ordinẽ digesti, inter se distant: rotundo semine: radicibus

ἄνθη πορφυροειδῆ μεγάλα καὶ περιφερῆ· καρπὸς μικρὸς, ἐοικὼς κνίκῳ· ῥίζα σπιθαμιαία, βακτηρίας ἔχουσα πάχος, στρυφνὴ γευομένῳ. Ἥ τις ξηρὰ λεία ἐκλειχομένη σὺν μέλιτι ἑφθὴ ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, ῥοῦν τὸν ἐρυθρὸν ἵστησι. τὸ δὲ σπέρμα σὺν οἴνῳ ποθὲν, ἄγει ἔμμηνα.

Περὶ Ἐπιμηδίου Κεφ. ιθ'.

Ἐπιμήδιον καυλός ἐστιν οὐ μέγας, κισσῷ παραπλήσια φύλλα ἔχων ὅσον ι. ἢ ιβ'. οὔτε δὲ καρπὸν οὔτε ἄνθη φέρει· ῥίζαι δὲ λεπταὶ, μέλαιναι, βαρύοσμοι, γευσαμένῳ μωραί· φύεται ἐν τόποις ὑδρηλοῖς. Ταύτης τὰ φύλλα λεῖα μετ' ἐλαίου, κατάπλασμα μαστῶν εἰς τὸ μὴ αὔξεσθαι. ἀτόκιός τε ἡ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα λεῖα ποθέντα ἐν οἴνῳ μετὰ τὴν κάθαρσιν < ε. πλῆθος ἐπὶ ἡμέρας ε. ἀσυλλήπτους τηρεῖ.

Περὶ Ξιφίου.
Κεφ. κ'.

Ξιφίον, οἱ δὲ, φάσγανον, οἱ δὲ, μαχαιρώνιον καλοῦσι, διὰ τὸ τοῦ φύλλου σχῆμα, ἔοικε γὰρ ἴρειδι, ἔλαττον μέν τοι καὶ στενώτερον, καὶ ἄποξυ ὡς μαχαίριον, ἰνῶδες. καυλὸν δὲ ἀνίησι πηχυαῖον, ἐφ' οὗ ἄνθη πορφυρᾶ στιχηδὸν, ἀπ' ἀλλήλων διεστῶτα· καρπὸν δὲ στρογγύλον· ῥίζας β. τὴν

τῆς μὲν μίαν ἐπὶ τῆς ἑτέρας καθημένην, ὥσπερ βολβία μικρά· τούτων ἡ μὲν κάτω, ἰσχνή ἐστιν, ἡ δὲ ἄνωθεν, ἀδροτέρα· φύεται δὲ μάλιστα ἐν ἀρούραις. Δύναται δὲ ἡ ἄνωθεν ῥίζα καταπλασσομένη μετ' οἴνου καὶ λιβανωτοῦ, ἀκίδας καὶ σκόλοπας ἐπισπᾶσθαι· σὺν ἀλεύρῳ δὲ αἰρίνῳ καὶ ὑδρομέλιτι διαφθείρει φύγεθλα· ὅθεν τοῖς τοιαύταις ἐμπλάστροις μίγνυται. ἄγει δὲ καὶ καταμήνια προστεθεῖσα. φασὶ δὲ καὶ ἀφροδίσια παρορμᾶν τὴν ἀνωτέραν ῥίζαν σὺν οἴνῳ ποθεῖσαν, τὴν κατωτέραν δὲ ἀγόνους ποιεῖν. ἐντεροκηλικοῖς τῶν παιδίοις ὠφελίμως δίδοσθαι τὴν ἐπάνω ῥίζαν ἐν ποτῷ σὺν ὕδατι.

radicibus geminis, vna pusillorum bulborum modo, super alteram insidente, quarum inferior gracilis est, superna vberior: nascitur in aruis. Superior cum thure illita, admisto vino, spicula & aculeos è corpore extrahit: panos cum lolij farina & hydromelite discutit: qua de re huiusmodi emplastris inseri solet. Menses imposita trahit. Superiori radice ex vino pota, venerem stimulari, & inferiore sumpta sterilescere tradunt. Superiorem quoq; vtiliter infantiũ enterocelis, cũ aqua potui dare præcipiũt.

Περὶ Σπαργανίου. Κεφ. κά.

Σπαργάνιον φύλλα ἔχει ἐοικότα ξιφιδίῳ, στενώτερα δὲ καὶ ἐπικλινέστερα· ἐπ' ἄκρου δὲ τοῦ καυλοῦ ὥσπερ σφαιρία ἐν οἷς ὁ καρπός. δίδοται ἡ ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς σὺν οἴνῳ θηριοδήκτοις.

Sparganium. Cap. XXI.

Sparganion, aliq xiphidion vocãt, folia habet gladioli, sed arctiora, & ĩ terrã magis ꝓcũbẽtia: in sũmo caule veluti pilulæ ꝓminẽt, ĩ qb⁹ semẽ. Cõtra serpẽtis venena radix cũ vino datur.

Περὶ Ξυρίδος. Κεφ. κβ'.

Ξυρὶς, τὰ μὲν φύλλα ἔχει ἴρειδι ὅμοια, πλατύτερα δὲ καὶ ἐξ ἄκρου ὀξέα· καυλὸν δὲ ἐκ μέσου τῶν φύλλων πηχυαῖον, ἱκανῶς παχὺν, ἐφ' οὗ λοβοὶ τρίγωνοι καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄνθος πορφυροῦν· τὸ δὲ ἐν μέσῳ φοινικοῦν· καρπὸς δὲ ἐν θυλακίοις κυάμοις ὅμοιος, στρογγύλος, ἐρυθρὸς, δριμύς·

ῥίζα

Xyris. Cap. XXII.

XYRIS, folia habet iridis, latiora, & in cacumine mucronata: quorum medio caulis erumpit, satis crassus, cubitalis, ex quo siliquæ triangulares dependent: in quibus purpureus flos, in medio puniceus: semen in folliculis, simile fabis, rotundum, rubrum, acre:

radix longa, geniculata, rufa. Contra capitis vulnera fractáque efficax est: aculeos & spicula omnia citra molestiá extrahit, adiecta floris æris tertia parte, & radicis centaurij ac mellis quinta: tumoribus & collectionib⁹ illita cum aceto medetur. Radix ex passo bibitur, ad conuulsa, rupta, coxendicum dolores, strangurias & alui profluuia. Semen tribus obolis potum, vrinam vehementius impellit: & cum aceto, lienem absumit.

ῥίζα δὲ πολυγόνατος, μακρὰ, πυῤῥά, ποιοῦσα πρὸς τὰ ἐν κεφαλῇ τραύματα καὶ κατάγματα· ἀνάγει δὲ σκόλοπας, καὶ πᾶν βέλος ἐπισπᾶται μετ' ἀπονίας μιγέντος αὐτῇ χαλκοῦ ἄνθους μέρος τρίτον, καὶ κενταυρείου ῥίζης μέρος ε. καὶ μέλιτος. θεραπεύει δὲ καὶ οἰδήματα καὶ φλεγμονὰς καταπλασσομένη μετ' ὄξους· πίνεται δὲ καὶ πρὸς σπάσματα, ῥήγματα, ἰσχιάδας τε καὶ στραγγουρίας. καὶ διαῤῥοίας ἡ ῥίζα μετὰ γλυκέος τεθλασμένη. ὁ δὲ καρπὸς οὐρητικώτατος ὅσον τριώβολον ποθεὶς ἐν οἴνῳ· τήκει δὲ καὶ σπλῆνα σὺν ὄξει ποθείς.

Anchusa. Cap. XXIII.

Περὶ Ἀγχούσης. Κεφ. κγ´.

ANCHVSA, quæ alio nomine calys, aut onoclea appellatur, folia habet lactucæ in acumen, fastigiata, hirsuta, aspera, nigra, multa, ab radice quoquoversum humi sparsa, spinis horrida: radici crassitudo digitalis, quæ æstate prouenit, ac manus inficit sanguineo colore: læto solo nascitur. Radix adstringit: ad ambusta & vetera vlcera, ex oleo & cera efficax est: igni sacro cum polenta medetur: lepris & vitiliginibus illinitur ex aceto: partus extrahit, vuluæ indita. Eius decoctum

Ἄγχουσα, ἣν ἔνιοι κάλυκα, οἱ δὲ ὀνόκλειαν καλοῦσι· τὰ μὲν φύλλα ἔχει θρίδακι τῇ ὀξυφύλλῳ παραπλήσια, δασέα, τραχέα, μέλανα, πολλὰ, πανταχόθεν τῆς ῥίζης προσπεπλασμένα τῇ γῇ, ἀκανθώδη· ἡ δὲ ῥίζα δακτύλου τὸ πάχος, τὴν χρόαν ὕφαιμος, ἐν τῷ θέρει γινομένη καὶ βάπτουσα τὰς χεῖρας· φύεται ἐν εὐγείοις τόποις. Ἔστι δὲ ἡ ῥίζα στυπτικὴ ποιοῦσα πρὸς κατακαύματα καὶ παλαιὰ ἕλκη, ἑναφεψομένη κηρῷ καὶ ἐλαίῳ· ἐρυσιπέλατα δὲ σὺν ἀλφίτῳ καταπλασθεῖσα θεραπεύει· καὶ ἀλφοὺς καὶ λέπρας σὺν ὄξει καταπλασσομένη· προστιθεμένη δὲ καὶ ἔμβρυα κατασπᾷ. τὸ δὲ

δὲ ἀφέψημα αὐτῆς δίδοται καὶ ἰκτερικοῖς, νεφριτικοῖς, σπληνικοῖς, πυρέσσουσι μετὰ μελικράτου. τὰ δὲ φύλλα κοιλίαν ἵστησι μετ' οἴνου πινόμενα. χρῶνται δὲ καὶ οἱ μυρεψοὶ τῇ ῥίζῃ πρὸς τὰς στύψεις τῶν μύρων.

Περὶ Ἀγχούσης ἑτέρας.

Κεφ. κδ'.

Ἄγχουσα ἑτέρα, ἣν ἔνιοι ἀλκιβιάδιον, ἢ ὀνοχειλὲς ἐκάλεσαν. αὕτη διαφέρει τῆς προτέρας, τῷ μικρότερα ἔχειν τὰ φύλλα, τραχέα δὲ ὁμοίως· καὶ τὰ κλωνία λεπτὰ ἐφ' ὧν ἄνθος πορφυροειδὲς ὑποφοινικίζον· ῥίζας δὲ ἐρυθρὰς, εὐμήκεις, περὶ τὸν πυραμητὸν ἐχούσας τὸ αἱματῶδες. φύεται δὲ ἐν ἀμμώδεσι τόποις. Δύναμις δὲ αὐτῆς, καὶ τῶν φύλλων θηριοδήκτοις βοηθεῖν, μάλιστα δὲ ἐχιοδήκτοις, ἐσθιόμενα, καὶ πινόμενα, καὶ περιαπτόμενα· κἂν μασησάμενός τις εἰς τὸ στόμα τοῦ θηρίου ἀποπτύσῃ, ἀποκτενεῖ αὐτό.

Περὶ Ἑτέρας ἀγχούσης.

Κεφ. κε'.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη ἐμφερὴς ταύτῃ, ἐλάττω δὲ καρπὸν ἔχουσα φοινικοῦν. ὃν ἐάν τις μασησάμενος ἀποπτύσῃ εἰς τὸ στόμα τοῦ ἑρπετοῦ, ἀποκτενεῖ. ἡ δὲ ῥίζα μετὰ ὑσσώπου καὶ καρδάμου ποθεῖσα, ὀξυβάφου πλῆθος, πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκτινάσσει.

Περὶ

decoctum renum vitiis, lieni, & bile suffusis datur: & si febris sit, ex aqua mulsa. Sistunt aluum folia in vino pota. Radice pigmẽtarij vtuntur ad vnguentorum spissamenta.

Anchusa altera.

Cap. XXIIII.

Est & altera, quam aliqui alcibiadion, aut onochiles appellarũt. Hęc à priore distat, quòd minora habeat folia, sed simili modo aspera: ramulos exiles in quibus flos purpureus in puniceum vergens conspicitur: radices rubræ, prælongæ, quæ messibus sanguineum succum fundunt: in sabulosis nascitur. Vis ei foliisq; inest, quę contra virus cùm reliquorum serpentium, tum maximè viperarum auxilietur, siue cibo, siue potu, siue alligatu: nam si quisquam mandens, in serpentis os inspuat, eum necabit.

Anchusa tertia.

Cap. XXV.

EST & alia huic haud dissimilis, semine puniceo, minore. Cuius semen manducatum, si in serpentis fauces inspuatur, eam interficiet. Radix acetabuli mensura cum hysso po & nasturtio pota, latas ventris tineas excutit.

Lycopsis. Cap. XXVI.

Lycopsis, quæ & anchusa à nonnullis vocatur, folijs lactucæ, longioribus, asperioribus, latioribúsque, crassis, ad radicis caput recidentibus: caule longo, recto, scabro, hirsutis adnatis, multis, cubitalibus: flore in iis paruo purpurascente: radice rubra, & adstringente: nascitur in campestribus. Cum oleo radix illita, vulneribus medetur: & cum farina hordeacea, ignibus sacris: sudores peruncta mouet, adiecto oleo.

Echium. Cap. XXVII.

ECHION, folia habet prælonga, aspera, aliquantum tenuia, anchusæ proxima, minora tamen, subrubra, & pinguia, spinulis tenuibus horridula: cauliculos exiles, numerosos: minutáque vtroque latere folia, expansa, pinnatáque, nigra, in summo caule breuiora: flores secundum folia purpureos, in quibus semina capiti viperarũ similia insunt: radix nigricat, digito tenuior. Quæ non percussis modò a serpentibus ex vino prodest, sed eos qui anteà biberint, feriri non patitur. Folia & semen idem præstant munus.

Lumborum

Περὶ Λυκόψεως. Κεφ. κϛ'.

Λύκοψις, οἱ δὲ, καὶ ταύτην ἄγχουσαν ἐκάλεσαν, τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια θριδακι, μακρότερα δὲ καὶ τραχύτερα καὶ παχέα καὶ πλατύτερα, πεπτωκότα περὶ τὴν τῆς ῥίζης κεφαλήν· καυλὸν ἀνίησι μακρὸν, ὀρθὸν, τραχὺν, παραφυάδας ἔχοντα πολλὰς, πηχυαίας, τραχείας· καὶ ἐπ' αὐταῖς ἄνθη μικρὰ, πορφυρίζοντα· ῥίζα δὲ ἐρυθρὰ, στυπτική· φύεται ἐν πεδίοις. καταπλασσομένη δὲ μετ' ἐλαίου ἡ ῥίζα, τραύματα ἰᾶται· μετ' ἀλφίτου δὲ ἐρυσιπέλατα· λεία δὲ συναλειφομένη μετ' ἐλαίου ἱδρῶτας κινεῖ.

Περὶ Ἐχίου. Κεφ. κζ'.

Ἔχιον, οἱ δὲ, ἀείδαν, οἱ δὲ, ἀλκιβιάδιον, τὰ μὲν φύλλα ἔχει περιμήκη, τραχέα, ὑπόλεπτα, πρὸς τὰ τῆς ἀγχούσης, ἥττονα δὲ καὶ λιπαρὰ, ἀκάνθια λεπτὰ ἐπικείμενα, καὶ ἃ καὶ δασύνει τὰ φύλλα· καυλία λεπτὰ, πολλά· ἑκατέρωθεν δὲ φυλλάρια λεπτὰ ταρσούμενα, μέλανα, ἐλάττονα δὲ πρὸς λόγον τὰ ἐπ' ἄκρου τοῦ καυλοῦ. τὰ δὲ ἄνθη παρὰ τὰ φύλλα πορφυροειδῆ ἐν οἷς ἐστι καὶ ὁ καρπὸς κεφαλῇ ἔχεως ὅμοιος· ῥίζα δὲ λεπτοτέρα δακτύλου, ὑπομέλαινα. ἥτις οὐ μόνον τοῖς δηχθεῖσιν ὑπὸ ἑρπετῶν βοηθεῖ ποθεῖσα μετ' οἴνου, ἀλλὰ καὶ τοὺς προπιόντας ἀδήκτους ποιεῖ. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπός.

πὺς. παύει δὲ καὶ ὀσφύος ἄλγημα, καὶ γάλα κατασπᾷ, μετ' οἴνου ἢ ῥοφήματος ληφθεῖσα.

Περὶ *Ὠκιμοειδοῦς. Κεφ. κη.

Ὠκιμοειδὲς, οἱ δὲ φιλεταίριον, φύλλα μὲν ἔχει ὠκίμῳ ὅμοια, κλῶνας δὲ σπιθαμιαίους, δασεῖς· λοβοὺς δὲ παραπλησίους ὑοσκυάμῳ, πλήρεις σπέρματος μέλανος, ἐοικότας μελανθίῳ. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ σπέρμα πινόμενον ἐν οἴνῳ, ἐχιοδήκτους καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἑρπετῶν δήγματα θεραπεύειν. δίδοται δὲ καὶ ἰσχιαδικοῖς μετὰ σμύρνης καὶ πεπέρεως· ῥίζα δὲ ὕπεστι λεπτὴ καὶ ἄχρηστος.

Περὶ Ἐρίνου. Κεφ. κθ'.

Ἔρινος φύεται παρὰ ποταμοῖς καὶ κρήναις, φύλλα ἔχει ὠκίμοις ὅμοια, μικρότερα δὲ καὶ ἐπεσχισμένα ἐκ τῶν ἄνωθεν μερῶν, κλωνία δὲ ε. ἢ ς'. σπιθαμιαῖα, ἄνθη λευκά· καρπὸν δὲ μέλανα, μικρὸν, στρυφνόν· ὀπῷ δὲ μεστός ἐστιν ὁ καυλὸς καὶ τὰ πέταλα. Τούτων ὁ καρπὸς < β'. πλῆθος μιγεὶς πρὸς μέλιτος κυάθοις τέσσαρας, ῥεύματα ὀφθαλμῶν ἐγχριόμενος ἵστησιν. ὁ δὲ χυλὸς ὤτων πόνον παύει μετὰ θείου ἀπύρου καὶ νίτρου ἐνσταζόμενος.

Περὶ Ἀγρώστεως. Κεφ. λ'.

Ἄγρωστις κλημάτια ἔχει γονατώδη ἕρποντα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων περιϊέμενα. ῥίζας γλυκείας γονατώδεις· φύλλα ὀξέα, σκληρά,

Lumborum dolores sedat, in vino aut sorbitione sumpta, & lac extrahit.

Ocimastrū. Cap. XXVIII.

Ocimoides, Latini ocimastrum vocant, folia fert ocimi, & ramos dodrātales, hirsutos: siliquas hyoscyamo similes, semine, vt gith, nigro prægnantes. Vim habet semen in vino potum, qua viperarum cæterarúmque serpentium morsibus medeatur. Datur ischiadicis cum melle, vino, myrrhá, & pipere. Radice nititur tenui, & superuacua.

Erinus. Cap. XXIX.

Erinus nascitur apud fontes & fluuios, foliis ocymi, sed minoribus, parte superna diuisis, dodrantalibus surculis quinis senísve, flore candido: semine nigro paruo & acerbo: folia & caules lacteo succo turgēt. Semen drachmis duabus, in quatuor mellis cyathis, oblitum, oculorum fluxiones cohibet. Succus cum sulphure & nitro instillatus, aurium dolores sedat.

Gramen. Cap. XXX.

GRAMEN geniculatis serpit ramulis, à quibus radices spargit dulces, articulis præcinctas: folia acuminata,

 dura,

dura, &, vt arundinis paruæ, lata, in exilitatem fastigiãtur, eáque iumenta & boues pascũt. Trita radix illitu vulnera conglutinat. Decoctũ ei⁹ in potu. torminibus medetur, & vrinæ difficultatib⁹: calculosa etiam vesicæ excreméta comminuit.

σκληρά, πλατέα, ὡς καλάμου μικροῦ, τρέφοντα βόας καὶ κτήνη. Ταύτης ἡ ῥίζα καταπλασσομένη λεία, τραύματα κολλᾷ. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς πινόμενον, πρὸς στρόφους ποιεῖ καὶ δυσουρίαν. καὶ τὰ περὶ τὴν κύστιν περιττώματα λιθώδη θρύπτει.

Gramen arundinaceum. Cap. XXXI.

Περὶ Καλαμαγρώστεως. Κεφ. λα΄.

EST & arundinaceum gramé, priore multò maius, quod iumenta necare traditur, præsertim in Babylone id quod iuxta vias nascitur.

Καλαμάγρωστις μείζων ἐστὶ κατὰ πάντα τῆς ἀγρώστεως. ἔστι δὲ κτηνῶν ἀναιρετικὴ βρωθεῖσα, καὶ μάλιστα ἡ ἐν βαβυλῶνι παρὰ ταῖς ὁδοῖς φυομένη.

Gramen Parnasaicum. Cap. XXXII.

Περὶ τῆς ἐν παρνασῷ ἀγρώστεως. Κεφ. λβ΄.

QVOD in Parnaso monte gignitur, densius fruticat: foliis hederaceis: flore odorato, candido: semine paruo, non inutili: radicibus quinis aut senis, digitali crassitudine, candidis, mollibus, robustis, ac dulcib⁹. Succus si in vino cum melle pari, & myrrhæ dimidio decoquatur, adiiciatúrque piperis & thuris tertiæ portiones, probatissimum erit oculorum medicamétum: id in ærea pyxide reconditur. Decoctum radicis idem quod herba, præstat. Semen vehementius vrinã impellit, aluũ vomitionesq; sistit. Natum in Cilicia gramen, quod

Ἡ δὲ ἐν τῷ παρνασῷ γινομένη ἄγρωστις, πολυκλαδωτέρα ἐστί· φύλλα δὲ κισσῷ ὅμοια φέρει· ἄνθος λευκὸν, καὶ εὐῶδες· καρπὸν, μικρὸν, οὐκ ἄχρηστον· ῥίζας ε΄. ἢ ς΄. δακτύλου πάχος, λευκὰς, μαλακὰς, γλυκείας ἰσχυρῶς· ὧν ὁ χυλὸς ἑψηθεὶς σὺν οἴνῳ καὶ μέλιτι συμμέτρῳ καὶ σμύρνης ἡμίσει μέρει, πεπέρει τε καὶ λιβανωτοῦ τῷ τρίτῳ, φάρμακόν ἐστιν ἄριστον πρὸς ὀφθαλμούς· ἀποτίθεται δὲ ἐν χαλκῇ πυξίδι. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν ῥιζῶν, ποιεῖ πρὸς ἃ καὶ αὐτή. τὸ δὲ σπέρμα ταύτης ἰσχυρῶς διουρητικὸν, καὶ ἐμέτων καὶ κοιλίας ῥεύσεως σταλτικόν. Ἡ δὲ ἐν κιλικίᾳ γινομένη, ἣν

ἣν οἱ ἐπιχώριοι κίνναν καλοῦσιν, ὑγρὰ βρωθεῖσα πολλάκις, πίμπρησι τοὺς βόας.

Περὶ Σιδηρίτιδος. Κεφ. λγ΄.

Σιδηρῖτις, οἱ δὲ ἡράκλειαν, πόα ἐστὶ φύλλα ἔχουσα ὅμοια πρασίῳ, ἐπιμηκέστερα δὲ πρὸς τὰ τοῦ ἐλελισφάκου ἢ δρυός, μικρότερα μέν τοι καὶ τραχέα· καυλοὺς δὲ ἀνίησι τετραγώνους, σπιθαμιαίους ἢ καὶ μείζονας, οὐκ ἀειδεῖς ἐν τῇ γεύσει, καὶ ποσῶς ὑποστύφοντας· ἐν οἷς ἐκ διαστημάτων σπόνδυλοι περιφερεῖς ὥσπερ πρασίου, καὶ ἐν αὐτοῖς σπέρμα μέλαν· φύεται δὲ ἐν ὑποπέτροις χωρίοις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καταπλασσόμενα, τραυμάτων κολλητικὴν καὶ ἀφλέγμαντον.

Περὶ Ἑτέρας σιδηρίτιδος. Κεφ. λδ΄.

Ἄλλη σιδηρῖτις κλῶνας ἔχει διπήχεις, λεπτούς· φύλλα δὲ ἐπὶ μόσχων μακρῶν, ὅμοια τοῖς τῆς πτερίδος, ἀκροσχιδῆ πολλὰ ἑκατέρωθεν, ἐκ δὲ τῶν ἀνωτέρω μασχαλῶν, ἀποφύσεις μακρὰς, λεπτὰς, ἐπ᾽ ἄκρου σφαιροειδεῖς, κεφαλὴν ἐχούσας τραχεῖαν, ἐν οἷς σπέρμα ὅμοιον σεύτλῳ, στρογγυλώτερον δὲ καὶ σκληρότερον. δύναμις δὲ καὶ ταύτης ἐστὶ καὶ τῶν φύλλων τραυματική.

Περὶ Ἑτέρας σιδηρίτιδος. Κεφ. λε΄.

Ἔτι καὶ ἑτέρα εἶναι λέγεται σιδηρῖτις, ἣν καὶ

quod incolæ cinnā appellant, boues inflammat, ſi eo virenti ſæpe paſcantur.

Sideritis. Cap. XXXIII.

Sideritin aliqui heracleā vocant: folia habet marrubij, ſed longiora, ſatis ad frondé quercus aut ſaluiæ accedétia, minora tamen, & aſpera: caules ædit quadratos, dodranté altos, ac quandoq; etiam maiores, non iniucũdi guſtus, aliquãtúmque ſubſtringétis: in quibus per interſtitia orbiculatæ vertebræ, vt in marrubio, ſpectantur, & ſemé in eis nigrum: naſcitur in petroſis. Illita folia ſuapte vi, vulnera ſine inflãmationis periculo iungunt.

Sideritis altera.

Cap. XXXIIII.

Altera ſideritis binûm cubitorũ ramulis, exilibus: folio filicis, numeroſo, vtrinq; per oras diuiſo: pediculo lõgo, prodeũtibus è ſummo alarũ ſinu ſurculis, longis, tenuibus: capitulo in cacumine orbiculato, aſpero, in quo ſemen continetur, q̃ betæ rotũdius aliquantò, ac durius. Huius vis, foliorúmque, ad vulnera, præcipua eſt.

Sideritis tertia.

Cap. XXXV.

Sideritin aliam eſſe tradunt, quam

quam Crateuas heracleam vocat, in materiis, & vineis nascẽtem, foliis ab vna radice multis, coriãdro similibus, circa coliculos dodrantales, teneros, læues, subcãdidos atq; subrubicũdos: flore puniceo, paruo, gustanti amaro, & lęto. Huius ea vis est, vt quanuis recenti vulneri imposita, sanguinem supprimat.

Achillea. Cap. XXXVI.

Achillea, quibusdã Achillea sideritis, dodrãtales aut maiores gerit scapos, fusorũ effigie, minutulis foliis circũdatos, ex obliquo crebras habẽtibus incisuras sectionibus, coriandro similibus, subfuluo colore lentis, odore multo, nõ insuaui, verum medicato: vmbella in cacumine rotunda, floribus candidis [purpureis] & aurũ æmulãtibꝰ: prouenit lęto solo. Trita coma sanguinolẽta glutinat, & ab inflãmationũ periculo tuetur: erũpentẽ sanguinẽ inhibet, & cruẽta vuluę ꝓfluuia in vellere. Decocto quoque insidẽt fœminæ fluxione vuluæ laborantes. Ad dysenteriã bibitur.

Rubus. Cap. XXXVII.

Rubus, notitię vulgaris. Vim habet siccandi, & adstringendi: capillum tingit. Ramorum deco-

τις, ἣν καὶ αὐτὴν κρατεύας ἡράκλειαν καλεῖ, φυομένην ἐν τοίχοις καὶ ἀμπελῶσιν, ἔχουσα φύλλα πολλὰ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης ὅμοια κοριάνῳ περὶ καυλίοις σπιθαμιαίοις, λείοις, τρυφεροῖς, ὑπολεύκοις, ἐνερευθέσιν· ἄνθη δὲ φοινικᾶ, μικρά, γευομένῳ πικρά, γλίσχρα, καὶ ταύτης ἡ δύναμις ἐπιτιθεμένης, κολλητικὴ ἐναίμων καὶ νεοτρώτων.

Περὶ Ἀχιλλείου.

Κεφ. λϛʹ.

Ἀχίλλειος, καλοῦσι τινὲς καὶ τὴν ἀχίλλειον σιδηρῖτιν, φέρει δὲ ῥαβδία σπιθαμιαῖα ἢ καὶ μείζω, ἀτρακτοειδῆ, καὶ περὶ αὐτὰ φυλλάρια λεπτά, ἐκ πλαγίων ἐντομὰς ἔχοντα πυκνάς, προσεμφερῆ κορίῳ, ὑπόπυρα, γλίσχρα, πολύοσμα, οὐκ ἀηδῆ, φαρμακώδη δὲ τὴν ὀσμήν· σκιάδιον ἐπ' ἄκρου περιφερές, ἄνθη λευκὰ καὶ χρυσίζοντα· φύεται ἐν εὐγείοις τόποις. Καὶ τούτου ἡ κόμη λεία, ἐναίμων ἐστὶ κολλητική, καὶ ἀφλέγμαντος, αἱμοῤῥαγίας τε ἐφεκτική, καὶ τῆς ἐκ μήτρας ἐν προσθέτῳ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς ἐστιν ἐγκάθισμα ῥοϊκαῖς. πίνεται δὲ καὶ πρὸς δυσεντερείαν.

Περὶ Βάτου. Κεφ. λζʹ.

Βάτος, ἣν γινώσκομεν. στύφει καὶ ξηραίνει· τρίχας βάπτει. τὸ

τὸ δ' ἀφέψημα τῶν ἀκρεμόνων αὐτῆς, κοιλίαν ἵστησι πινόμενον, καὶ ῥοῦν ἐπέχει γυναικεῖον· καὶ πρηστῆρος δήγματι εὐθετεῖ. κρατύνει δὲ καὶ οὖλα καὶ ἄφθας ὑγιάζει διαμασώμενα τὰ φύλλα, καὶ ἕρπητας ἐπέχει, καὶ ἀχῶρας τοὺς ἐν κεφαλῇ θεραπεύει, καὶ ὀφθαλμῶν προπτώσεις, καὶ κονδυλώματα, καὶ αἱμοῤῥοΐδας καταπλασσόμενα τὰ φύλλα. καὶ ἐπὶ στομαχικῶν δὲ καὶ καρδιακῶν λεῖα ἐπιτιθέμενα ἁρμόζει. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς ἐκθλιβέντων τῶν καυλῶν καὶ τῶν φύλλων, συστραφεὶς ἐν ἡλίῳ, βέλτιον ποιεῖ εἰς πάντα τὰ εἰρημένα. ὁ δὲ τοῦ καρποῦ αὐτῆς χυλὸς πεπείρου ὄντος τελείως εἰς τὰ στοματικὰ ἁρμόζει· ἵστησι δὲ καὶ κοιλίαν ἐσθιόμενος ὁ μέσος πέπειρος, καὶ τὸ ἄνθος δὲ αὐτῆς ποθὲν σὺν οἴνῳ, κοιλίαν ἵστησι.

Περὶ Ἰδαίας βάτου.

Κεφ. λή.

Βάτος ἰδαία ἐκλήθη μὲν διὰ τὸ πολλὴν ἐν τῇ Ἴδῃ φύεσθαι. ἔστι δὲ ἁπαλωτέρα πολλῷ τῆς πρὸ αὐτῆς, ἀκάνθας μικρὰς ἔχουσα. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῇ πρὸ αὐτῆς. ἐκ περισσοῦ δὲ τὸ αὐτῆς ἄνθος σὺν μέλιτι λεανθὲν, ὀφθαλμικαῖς φλεγμοναῖς περιχριόμενον βοηθεῖ, καὶ ἐρυσιπέλατα σβέννυσι· στομαχικοῖς τε μεθ' ὕδατος ἐν ποτῷ δίδοται.

Περὶ Ἐλ-

decoctum, potu aluū ſiſtit, & fœminarū profluuia: preſteris morſu accōmodatiſsimū. Gingiuas firmant, & oris vitijs folia cōmanducata medētur, cohibentque illita, vlcera quæ ſerpunt. Vlceribus in capite manātibus, oculiſq; procidentibus remedio ſunt, & cōdylomatis, & hæmorrhoidibus folia illinuntur. Cardiacis, & ſtomachi doloribus, trita cōueniēter imponuntur. Caules cū foliis tunduntur, exprimiturque ſuccus, mox ſole cogitur, ſingulari remedio, cōtra omnia quæ modò dicta ſunt. Mori in rubo naſcētis, quamoptimè maturi ſuccus, ad oris medicamēta cōuenit: ſiſtitur aluus præmaturi cibo, nec nō flore in vino poto.

Rubus Idæus.

Cap. XXXVIII.

Idæus rubus appellatus eſt, quoniā copioſus in Ida prouenit. Eſt autē lōgè tenerior priore, ac minoribus ſpinis horrēs: quanquā & ſine ſpinis inuenia tur. Iuſuper eadem pręſtat, quę ſupradictus. Cæterum flos cū melle oculorum collectionibus commodiſsimè illinitur, & ignem ſacrum extinguit: ſtomachicisque ex aqua bibendus datur.

Hel-

Περὶ Ἑλξίνης. Κεφ. λθ'.

Ἑλξίνη ἔχει φύλλα ὅμοια κισσῷ, ἐλάττονα δὲ, καὶ κλωνία μικρὰ, περιπλεκόμενα ὅπου ἂν τύχοι. φύεται δὲ ἐν φραγμοῖς καὶ ἀμπελῶσι καὶ σίτῳ. Δύναμιν δὲ ἔχει τῶν φύλλων ὁ χυλὸς πινόμενος λυτικὴν κοιλίας.

Περὶ Ἐλατίνης. Κεφ. μ'.

Ἐλατίνη τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια τῇ ἑλξίνῃ, μικρότερα δὲ καὶ στρογγυλώτερα, δασέα· κλῶνας λεπτοὺς, σπιθαμιαίους ε. ἢ ς'. ἀπὸ τῆς ῥίζης, φύλλων πλήρεις στρυφνῶν ἐν τῇ γεύσει. φύεται ἐν σίτοις καὶ τόποις ἐργασίμοις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καταπλαττόμενα σὺν ἀλφίτοις, φλεγμαίνοντας καὶ ῥευματιζομένους ὠφελεῖν ὀφθαλμούς. ἑψηθεῖσα δὲ καὶ ῥοφουμένη δυσεντερίαν ἵστησιν.

Περὶ Εὐπατωρίου. Κεφ. μα'.

Εὐπατώριον πόα ἐστὶ φρυγανώδης, ῥάβδον ἀναφέρουσα μίαν, λεπτὴν, ξυλώδη, ὀρθὴν, μέλαιναν, ἔνδασυν, πηχυαίαν ἢ καὶ μείζονα· φύλλα δὲ ἐκ διαστημάτων, ἐσχισμένα μάλιστά που εἰς ε. μοίρας ἢ καὶ πλείους, τοῖς τοῦ πενταφύλλου ἢ καννάβεως μᾶλλον ἐοικότα, καὶ αὐτὰ δὲ ὑπομέλανα πριονοειδῶς ἐξ ἄκρων ἐντετμημένα· σπέρμα δὲ περιπέφυκεν ἀπὸ μέσου τοῦ καυλοῦ, ὑπόδασυ, κάτω νενευκὸς, ὡς καὶ τοῖς ἱματίοις ἐνίσχεσθαι ξηρανθέν. Ταύ-

Helxine. Cap. XXXIX.

Helxine cognométo cissampelos, foliis est hederæ, minoribus: ramulis exilibus, quibus cốplectitur quodcúq; contigerit adminiculú. Nascitur in sepibus, vinetis, & segetibus. Foliorú succus potu deiicit aluú.

Elatine. Cap. XL.

Elatine folia habet helxinæ, minora, rotundiora, pilosa: tenuibus & dodrantalibus ramulis, quinis senísve, à radice foliosis, gustu adstringétibus. Nascitur in segetibus & cultis. Oculorú fluxionibus, & inflammationibus auxiliatur, foliis cú polenta tritis, & impositis. Eadem cocta sorbitionis vsu dysenteriam sistit.

Eupatorium. Cap. XLI.

Eupatorium, fruticosa herba est, vnicum efferens caulem, lignosum, nigricantem, rectum, tenuem, hirsutum, cubitalem, interdum ampliorē: foliis per interualla quinquefolij, aut cannabis potius similibus, quinquepartito aut amplius diuisis, nigricantibus, & ipsis per ambitum serratis: semen medio caule erumpit, pilosum, deorsum spectans, quod siccatú vestibus inhæret, Con-

Contrita huius folia, & cũ suillo adipe imposita, vlcerib⁹ quę ęgrè cicatricẽ trahunt, medentur. Herba & semẽ in vino potũ, dysenteria, iocineris vitiis, & serpẽtiũ ictibus liberat. Nec desunt, qui aberrãtes argemonẽ hanc appellarint, cũ tamen longè alia sit, vti exposuimus.

Ταύτης τὰ φύλλα μετὰ στέατος χοιρείου παλαιοῦ λεῖα ἐπιτεθέντα, τὰ δυσαπούλωτα τῶν ἑλκῶν ἰᾶται. τὸ δὲ σπέρμα καὶ ἡ πόα μετ' οἴνου πινόμενα, δυσεντερικοῖς καὶ ἑρπετοδήκτοις ὠφελεῖ. ἔνιοι ταύτην ἀρτεμισίαν ἐκάλεσαν πλανηθέντες, ἑτέρα γάρ ἐστιν ὡς ὑπεδείξαμεν.

Quinquefolium. Cap. XLII.

Περὶ Πενταφύλλου. Κεφ. μβ΄.

Quinquefoliũ ramulos fert festucarum similitudine, tenues, dodrantales, in quibus semen: folia menthæ, quina singulis pediculis, raro plura, in ambitu serrata: florem ex candido pallescentem, auri æmulum. Nascitur in riguis, & aquariis ductibus. Subrubram habet radicem, oblongam, veratro nigro crassiorem. Plurimis pollet remediis. Ius radicis decoctæ ad tertias, si in ore contineatur, dentium dolores sedat: putrida oris vlcera, collutione sistit: arteriæ scabritias, gargarizatu læuigat: contra alui profluuia, & dysenterias auxiliatur: item articulorum coxendicúmque cruciatibus potum. Cocta in aceto, & illita, serpentia vlcera cohibet: strumas, tumores, duritias, abscessus & collectiones discutit ignes

Πεντάφυλλον κλῶνας φέρει καρφοειδεῖς, λεπτοὺς, σπιθαμιαίους, ἐφ' ὧν ὁ καρπός· φύλλα δὲ ἔχει ἐοικότα ἡδυόσμῳ, πέντε καθ' ἕκαστον μόσχον, σπανίως δέ που πλείονα, κύκλωθεν ἐσχισμένα πριονοειδῶς· ἄνθος δὲ ὠχρόλευκον, χρυσοειδές. φύεται δὲ ἐν ἐφύδροις τόποις καὶ παρ' ὀχετοῖς. ῥίζαν δὲ ἔχει ὑπέρυθρον, ἐπιμήκη, παχυτέραν ἐλλεβόρου μέλανος. ἔστι δὲ πολύχρηστος. δύναται δὲ τὸ τῆς ῥίζης ἀφέψημα ἄχρι τρίτου καταβιβασθὲν ἐν τῇ ἑψήσει, ὀδονταλγίας παύειν διακρατούμενον ἐν τῷ στόματι· καὶ σηπεδόνας τὰς ἐν τῷ στόματι διακλυζόμενον ἵστησι· καὶ τραχύτητας ἀρτηρίας ἀναγαργαριζόμενον παραιτεῖται· κοιλίᾳ τε ῥεούσῃ καὶ δυσεντερίᾳ βοηθεῖ· ἀρθριτικοῖς τε καὶ ἰσχιαδικοῖς πινόμενον. ἑφθὴ δὲ ἐν ὄξει λεία καταπλασσομένη, ἕρπητας ἐπέχει· διαφορεῖ χοιράδας, σκληρίας, οἰδήματα, ἀνευρύσματα, ἀποστήματα, ἐρυσι-

ignes sacros, reduuias, condylomata, psorásque sanat. Teneræ radicis succus, contra iocineris, pulmonúmq; vitia prodest: item aduersum venena. Cum hydromelite autem, vel diluto vino, & piperis exiguo, bibuntur folia, contra febrium circuitus, in quartana quidem, quaternûm ramulorum: in tertiana verò, ternûm: in quotidiana, vnius. Ea quoque folia, tricenis pota diebus, comitialibus prosunt. Foliorum succus, tribus cyathis aliquot dies potus, celerrimè regio morbo medetur. Illita cum melle & sale, tam vulneribus quàm fistulis remedio sunt: enterocelicis auxilium præstant. Quinquefoliũ sanguinis profluuia & potu & illitu sistit. Ad expiationes, castimonias, & incantamenta inciditur.

Phœnix. Cap. XLIII.

Phœnix folia habet hordei, sed breuiora, & angustiora, spicam lolio similem: calamos digitorum senûm, radici aduolutos: septenas octonásve spicas. In aruis tectisque recenter illitis nascitur. Harum viriũ compos, vt in vino austero pota, alui profluuium, & emanantem vulua sanguinẽ sistat,

vrinæ

ἐρυσιπέλατα, πτερύγια τὰ ἐν δακτύλῳ, καὶ κονδυλώματα καὶ ψώρας ἰᾶται. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης ἁπαλῆς, ποιεῖ πρὸς τὰ ἐν ἥπατι καὶ πνεύμονι πάθη καὶ τὰ θανάσιμα. τὰ δὲ φύλλα πίνεται καὶ μεθ' ὑδρομέλιτος ἢ οἴνου κεκραμένου καὶ πεπέρεως ὀλίγου πρὸς περιόδους, ἐπὶ μέν τοι τεταρταίου, τεσσάρων κλωναρείων φύλλα, ἐπὶ δὲ τριταίου τριῶν, ἐπὶ δὲ ἐφημερινοῦ ἑνός.. ἀρήγει δὲ καὶ ἐπιληψίας πινόμενα ἐφ' ἡμέρας λ'. ὑγιάζει δὲ καὶ ἴκτερον ταχέως ὁ χυλὸς τῶν φύλλων ποθεὶς ἐπί τινας ἡμέρας τριῶν κυάθων πλῆθος. τραύματά τε καὶ σύριγγας μεθ' ἁλῶν καὶ μέλιτος καταπλαττόμενα ἰᾶται· βοηθεῖ δὲ καὶ ἐντεροκηλικοῖς, καὶ αἱμοῤῥαγίας ἵστησι πινόμενον καὶ καταπλασσόμενον. τέμνεται δὲ καὶ πρὸς καθαρμοὺς καὶ αἱμοῤῥαγίας καὶ ἁγνείας.

Περὶ Φοίνικος. Κεφ. μγ'.

Φοῖνιξ, οἱ δὲ ῥοιῶ, οἱ δὲ ἀγχίνωπα, τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια κριθῇ, βραχύτερα δὲ καὶ στενώτερα, στάχυν δὲ ἐμφερῆ τῇ αἴρᾳ· κλῶνας δὲ ἑξαδακτύλους κύκλῳ τῆς ῥίζης. καὶ στάχυς ζ'. ἢ η'. φύεται δὲ ἐν ἀρούραις, καὶ ἐπὶ τῶν στεγῶν τῶν νεοκαταχρίστων. Δύναμιν δὲ ἔχει πινόμενον ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ, διάῤῥοιαν καὶ αἱμοῤῥαγίαν τῆς ἐκ μήτρας

καὶ

καὶ οὔρων πλείονα φορὰν ἱστᾷν. ἱστοροῦσι δέ τινες καὶ ἴσχαιμον αὐτὴν εἶναι ἐνδεσμουμένην φοινικῷ ἐρείῳ καὶ περιαπτομένην.

Περὶ Ἰδαίας ῥίζης. Κεφ. μδʹ.

Ἰδαία ῥίζα, ὀξυμυρσίνῃ τὰ φύλλα ἔοικε· παρ' αὐτὰ δὲ ὡς ἕλικες μικραὶ πεφύκασιν, ἐξ ὧν καὶ τὸ ἄνθος. ταύτης ἡ ῥίζα στυπτικὴ σφόδρα, ἁρμόζουσα ἐφ' ὧν στύψεως ἐστὶ χρεία. πίνεται δὲ καὶ πρὸς κοιλίας ῥεύματα καὶ ῥοῦν γυναικεῖον· αἱμοῤῥαγίαν τε πᾶσαν ἵστησι.

Περὶ Ῥοδίας ῥίζης.
Κεφ. μέ.

Ῥοδία ῥίζα γεννᾶται ἐν Μακεδονίᾳ, ἐοικυῖα κόστῳ, κουφοτέρα δὲ καὶ ἀνώμαλος, ῥόδων ἐν τῇ διατρίψει ἀποφορὰν ποιοῦσα ὁμοίαν· χρησιμεύει δὲ ἐπὶ τῶν κεφαλαλγούντων σὺν ῥοδίνῳ ὀλίγῳ λεπτὴ ἐπιτιθεμένη καὶ ἐμβρεχομένη μετώπῳ καὶ κροτάφοις.

Περὶ Ἱππούριδος. Κεφ. μς'.

Ἵππουρις φύεται ἐν τόποις ἐφύδροις καὶ τάφροις· καυλία ἔχει κενά, ὑπέρυθρα, ὑποτράχεα, στερεά, γόνασι διειλημμένα, ἐμπεφυκότα εἰς ἄλληλα, περὶ δὲ αὐτὰ σχοινώδη φύλλα πυκνά, λεπτά. αὔξεται δὲ εἰς ὕψος ἀναβαίνουσα ἐπὶ τὰ παρακείμενα στελέχη καὶ καταχρημνᾶται περικεχυμένη κόμαις πολλαῖς μελαίναις καθάπερ ἵππου οὐρά. ῥίζα ξυλώδης, σκληρά.

Στυπτι-

vrinæ impetus infrænet. Sunt qui adalligatã in puniceo vellere & suspensam, sanguinem supprimere prodant.

Idæa radix. Cap. XLIIII.

Idææ radici folia sunt ea quæ rusco: circum ea veluti exigui capreoli sunt, in quibus flos. Radix spissandi naturam habet, his conueniens quibus adstrictione opus est. Pota, citam aluum: mensesque, & omnem abundantiam sanguinis sistit.

Rhodia radix.
Cap. XLV.

Gignitur Rhodia radix in Macedonia, costo similis, leuior, inęquabilis: quæ contrita rosas redolet. Vtilissima capitis doloribus, si madefacta fronti & temporibus cum rosacei momento imponatur.

Equisetum. Cap. XLVI.

Equisetum in riguis & scrobibus nascitur: cauliculi prodeunt inanes, geniculati, in se farcti, rubescentes, leniter scabri, duri, & iuncea circa eos folia, crebra, exilia. In sublime attollitur, vicinos arborum caudices scandens, obuolutumque dependet, comis multis, nigris, vt equorum cauda: radix lignosa dura.

Vis

Vis herbæ ſpiſſare: quare ſanguinē naribus erumpentē ſuccus ipſe ſiſtit: prodeſt dyſentericis in vino potus: vrinam cit. Sanguinolenta vulnera glutinantur tritis foliis, & illitis. Radix cū ſua herba tuſsim, orthopnœam, ruptáque adiuuat. Foliis in aqua potis, diſſectiones veſicæ & inteſtinorum, enterocelæq; in vnum coaleſcere, cogíq; feruntur.

Equiſetum alterum.

Cap. XLVII.

Alterū equiſetum caulis eſt rectus, æqualis, cubito maior, inanis: comis per interualla breuioribus, cādidioribus, & mollioribus. Id cum aceto tritum vulneribus remedio eſt, eadémque fungitur facultate.

Coccum infectorium.

Cap. XLVIII.

Coccū quo infectores vtuntur, frutex eſt ſurculoſus, paruus, cui grana ceu lētes adhærēt, quę electa cōgerūtur. Optimū gignitur in Galatia, & Armenia, deinde Aſia, & Cilicia: vltimū ex omnibus Hiſpanicū. Vis huic ſpiſſandi· vulneribus, neruiſq; pręciſis, cōueniēter ex aceto tritum illinitur. Naſcitur quoq; in Cilicia, è quercubus, cochlearū exiliū ſimilitudine,

quod

Στυπτικὴ δὲ ἡ πόα· ὅθεν ὁ χυλὸς αὐτῆς αἱμορραγίας ἵστησι τὰς ἐκ μυκτήρων· καὶ δυσεντερείας ὠφελεῖ πινόμενος μετ' οἴνου· κινεῖ δὲ οὖρα. τὰ δὲ φύλλα ἔναιμα τραύματα κολλᾷ λεῖα ἐπιπασσόμενα. ἡ δὲ ῥίζα καὶ ἡ πόα βήσσουσί τε καὶ ὀρθοπνοϊκοῖς καὶ ῥηγματίαις ἀρήγει. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἐντέρου διαιρέσεις καὶ κύστεως διακοπὴν, καὶ ἐντεροκήλην συνάγειν τὰ φύλλα πινόμενα ἐν ὕδατι.

Περὶ Ἑτέρας ἱππουρίδος. Κεφ. μζ΄.

Ἱππουρις ἑτέρα κόμας ἐκ διαστημάτων ἔχουσα βραχυτέρας καὶ λευκοτέρας καὶ μαλακωτέρας. ἥτις καὶ αὐτὴ λεανθεῖσα σὺν ὄξει τραύματα ἰᾶται τὴν αὐτὴν ἔχουσα δύναμιν.

Περὶ Κόκκου βαφικῆς.

Κεφ. μη΄.

Κόκκος βαφικὴ θάμνος ἐστὶ μικρὸς φρυγανώδης ᾧ πρόσκεινται οἱ κόκκοι ὡς φακοὶ, οἵτινες ἐκλεγόμενοι συντίθενται. ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ γαλατικὴ καὶ ἡ ἀρμενιακὴ, ἔπειτα ἡ ἐν ἀσίᾳ καὶ ἡ κιλίκειος· ἐσχάτη δὲ πασῶν ἡ ἐν ἱσπανίᾳ. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν· ἁρμόζουσαν τραύμασι καὶ νεύρων τρώσεσι, λεία μετὰ ὄξους καταπλασσομένη. γίνεται δὲ ἡ ἐν κιλικίᾳ ἐν τοῖς δρυσὶν ὁμοίως κοχλίᾳ μικρῷ,

τῷ

ἣν αἱ τῇδε γυναῖκες τῷ στόματι ἀναλέγουσι κόκκον καλοῦσιν.

Περὶ Τραγίου. Κεφ. μθʹ.

Τράγιον φύεται μὲν ἐν κρήτῃ μόνῃ, ἔχει δὲ τὰ φύλλα σχίνῳ ὅμοια, καὶ τὰς ῥάβδους καὶ τὸν καρπὸν, μικρότερα δὲ πάντα, φέρει δὲ ὀπὸν κόμμει παραπλήσιον. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὸ δάκρυον καταπλασσόμενα σὺν οἴνῳ, ἐπισπᾶται σκόλοπας καὶ πάντα τὰ ἐμπηγνύμενα. πινόμενα δὲ στραγγουρίαν ἰᾶται. καὶ λίθους τοὺς ἐν κύστει θρύπτει, καὶ καταμήνια ἄγει. λαμβάνεται δὲ ὁλκὴν < ά. φασὶ δὲ καὶ τὰς ἀγρίας αἶγας τοξευθείσας καὶ νεμηθείσας τὴν πόαν, ἐκβάλλειν τὰς ἀκίδας.

Περὶ ἄλλου τραγίου.
Κεφ. νʹ.

Τράγιον ἄλλο τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια σκολοπενδρίῳ, ῥίζαν δὲ λεπτὴν, λευκὴν, παραπλησίαν ῥαφανίῳ ἀγρίᾳ· Ἥτις βοηθεῖ δυσεντερικοῖς ὠμή τε καὶ ἑφθὴ ἐσθιομένη. προβάλλει δὲ κατὰ τὸ φθινόπωρον τὰ φύλλα τράγου ὀσμήν· ὅθεν καὶ ὠνόμασται τράγιον.

Περὶ Τράγου Κεφ. ναʹ.

Τράγος, οἱ δὲ, σκορπίον, οἱ δὲ, τράγανος· φύεται παρὰ θαλάττῃ μάλιστα, θαμνίσκος ἐπὶ γῆς, ἐπιμήκης, οὐ μέγας, ὅσον σπιθαμῆς ἢ μείζων,

quod illius regionis mulieres ore legunt, & coccũ vocitant.

Tragium. Cap. XLIX.

Tragiũ naſcitur in Creta tantũ inſula, lẽtiſco ſemine, folio, & ramis ſimile, ſingulis tamen minorib⁹, ſuccus ei lacteus, gũmi non diſsimilis. Semen, folia, lachrymáq;, illitu ſpicula è corpore eiiciunt: omnia quoque corpori impacta, euocant: pota ſtranguriæ medentur, calculos veſicæ frangunt, menſes trahunt. Modus in ſumptione eſt, drachma vna. Fama eſt ſylueſtres capras ſagittis confoſſas, eius herbæ pabulo ſpicula excutere.

Tragium alterum.
Cap. L.

Eſt & alterum tragium, quod tragoceros aliqui vocant, folia ſcolopendrij habet, & radicem ſylueſtris raphani, tenuẽ, candidam: quam crudam vel coctam eſſe dyſentericis prodeſt. Folia autumno, hirci virus olent: exinde ſibi tragij nomen adoptauit. Prouenit in montibus, & præcipitiis.

Tragum. Cap. LI.

Eſt etiã herba tragos, quã aliqui ſcorpiõ aut traganõ vocãt: maximè in maritimis naſcens, palmum alta aut amplior, fruticoſa,

ticosa, humilis, oblonga, sine foliis, pusillis circa ramos acinis, rufis, multis, magnitudine tritici, acuto cacumine, gustu multum adstringente. Racemorum acini decem ex vino poti, cœliacis, & fœminis fluxione vuluæ laborantibus, auxiliantur. Tunduntur à plerisque, & in pastillos digesti asseruantur, quibus vtuntur cum opus est.

Iuncus. Cap. LII.

Iunci duo genera: vnũ læuis nominati, alterum acuti, qui in mucronem fastigiatur. Cuius etiam duo asignantur genera: vnũ sterile, reliquum fert semẽ nigrũ, rotudũ, & crasiore con stat calamo, carnosioréq;. Tertius est iuncus qui vocatur oloscœnos, priorib9 carnosior, asperiórq;, is similem supradicto fructum in cacumine parit. Semen vtriusque tostum, ex diluto vino potũ, sistit aluum, & rubra fœminarum profluuia: vrinam cit, capitísque dolores facit. Quæ proxima sunt radici folia tenera, conuenienter illinuntur, aduersus phalangiorum morsus. Æthiopici iunci semine somnus allicitur: sed modus in potione seruandus est, ne sopor fiat.

Lichen.

ζων, φύλλα δὲ οὐκ ἔχει, ἐπὶ δὲ τῶν κλάδων πρόσκεινται οἱονεὶ ῥᾶγες μικραὶ, πυῤῥαὶ, κατὰ μέγεθος πυροῦ, ὀξεῖαι ἐπ᾽ ἄκρου, πολλαὶ λίαν γευσαμένῳ συπτικαί. τούτου ὁ καρπὸς ὡς ῥᾶγες δέκα σὺν οἴνῳ ποθεῖσαι, κοιλιακοὺς δὲ καὶ ῥοϊκὰς γυναῖκας ὠφελοῦσιν. ἔνιοι δὲ καὶ κόπτοντες αὐτὸν, ἀναπλάττουσι τροχίσκοις εἰς ἀπόθεσιν καὶ οὕτω χρῶνται.

Περὶ Σχίνου. Κεφ. νβ.

Σχῖνος τούτου διττὸν εἶδος. τὸ μέν τοι αὐτοῦ καλεῖται σχῖνος λεία, τὸ δὲ, ὀξύσχοινος ἀπόξυς ἐπ᾽ ἄκρου, διττὸν δὲ καὶ ταύτης εἶδος· ἡ μὲν γὰρ ἄκαρπος, ἡ δὲ, καρπὸν μέλανα ἔχει περιφερῆ, παχύτεροι δὲ ταύτης οἱ κάλαμοι, καὶ σαρκωδέστεροι. Ἐστι δὲ καὶ τρίτη πολλῷ σαρκωδεστέρα καὶ τραχυτέρα τοῖν δυοῖν, ὁλόσχινος λεγομένη, ἔχει δὲ καὶ αὐτὴ καρπὸν ἐπ᾽ ἄκρου ὅμοιον τῷ περὶ αὐτῆς. Ἀμφοτέρων δὲ ὁ καρπὸς φρυγεὶς καὶ πινόμενος μετὰ κράματος, κοιλίαν καὶ ῥοῦν ἐρυθρὸν ἵστησι, καὶ οὖρα κινεῖ· ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγές. τὰ δὲ πρὸς τὴν ῥίζαν ἁπαλὰ φύλλα καταπλαττόμενα, φαλαγγιοδήκτοις ἁρμόζει. Ἡ δὲ αἰθιοπικὴ σχῖνος, ὑπνωτικὸν ἔχει τὸν καρπόν· φυλάττεσθαι δὲ δεῖ αὐτοῦ ἐν ταῖς πόσεσι τὸ πλῆθος, καρωτικὸν γὰρ λίαν.

Περὶ Λει-

Περὶ Λειχῆνος. Κεφ. νγʹ.

Λειχὴν, ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν, οἱ δὲ, βρύον καλοῦσι, βρύον ἐστὶ προσεχόμενον ταῖς ἐνδρόσοις πέτραις. τοῦτο καταπλασθὲν αἱμορραγίας ἵστησι, καὶ φλεγμονὰς παραιτεῖται, καὶ λειχῆνας θεραπεύει· ὠφελεῖ δὲ καὶ ἰκτερικοὺς μετὰ μέλιτος διαχριόμενον· στόματος δὲ καὶ τῆς γλώττης ῥευματισμοὺς παραιτεῖται.

Περὶ Παρωνυχίας. Κεφ. νδʹ.

Παρωνυχία φύεται ἐν πέτραις θαμνίσκιον ὅμοιον πέπλῳ, τῷ δὲ μήκει ἔλαττον, τοῖς δὲ φύλλοις μεῖζον. ὅπερ καταπλασθὲν λεῖον ὅλον παρωνυχίας καὶ κηρία θεραπεύει.

Περὶ Χρυσοκόμης. Κεφ. νεʹ.

Χρυσοκόμη ῥαβδίον ἐστὶ σπιθαμιαῖον· ἔχον κόμην κορυμβοειδῆ, ὁμοίαν ὑσσώπῳ· ῥίζαν δασεῖαν, λεπτὴν, ὡς ἐλλεβόρου μέλανος· γευσαμένῳ οὐκ ἀηδῆ, κυπέρῳ ἴσην οὖσαν, ἐν τῷ γλυκεῖ ὑπαύστηρον· φύεται ἐν παλισκίοις καὶ πετρώδεσι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν καὶ στυπτικὴν ἡ ῥίζα· ἡπατικοῖς καὶ περιπνευμονικοῖς ἁρμόζουσαν· λαμβάνεται δὲ καὶ σὺν ὑδρομέλιτι ἑφθὴ πρὸς κάθαρσιν ὑστέρας.

Περὶ Χρυσογόνου. Κεφ. νϛʹ.

Χρυσόγονον φύλλα ἔχει ὅμοια δρυῒ, ὁ δὲ θάμνος ἐστὶ πυκνός· ἄνθος δὲ παραπλήσιον τῷ στεφανω-

ματι-

Lichen. Cap. LIII.

Lichen, qui saxis est familiaris, aliquibus bryon appellatur: asperginosis petris adhæret, vt muscus. Is illitus sanguinis profluuia sistit, inflammationes arcet, impetigini medetur. Iuuat regio morbo correptos, cum melle illitus: oris & linguæ defluxiones inhibet.

Paronychia.

Cap. LIIII.

Paronychia exiguus frutex, in petris nascens, peplo similis, minor longitudine, maioribus foliis. Illita paronychiis atque duritiis, remedio est.

Chrysocome.

Cap. LV.

Chrysocome palmi altitudine fruticat: coma specie corymborũ, hyssopo simili: radice hirsuta, veratri nigri modo, tenui, cyperum æquante: gustu non iniucundo, ex dulci austero: in petrosis opacisque nascitur. Radix calfacit, & adstringit: his conueniens, quos iecur aut pulmonis inflammatio malè habet: contra purgationes vuluæ, decocta cum hydromelite assumitur.

Chrysogonum. Cap. LVI.

Chrysogonũ dense fruticat, quernis foliis: flore coronarij

verbaſci:radi‹ vt rapum extuberat, intus ruberrima,foris nigra. Quæ trita cum aceto,atq; impoſita, muris aranei morſibus auxiliatur.

Elichryſum. Cap. LVII.

Elichryſon quidam chryſanthemon, nonnulli & id amaranton vocant, quo deorũ ſimulacra coronant:ramulũ habet candidum, virentem, rectum,firmum:folia intercedentibus ſpatiis anguſta,abrotono ſimilia: comam aureæ lucis in orbem, vmbella rotunda veluti ſiccis corymbis dependentibus,radice tenui:naſcitur in aſperis,& torrentiũ alueis. Contra ſerpentium ictus,coxendicũ dolores,vrinæ ſtillicidia,ruptáque,coma è vino pota opitulatur: ciet menſes. Sanguinẽ concretũ ventris ac veſicæ abſumit,pota cum mulſo:ieiunis, triũ obolorũ pōdere, ſiſtit deſtillationes, data in vino albo diluto:veſtibus inſeritur,vt eas ab erodentiũ iniuriis tueatur.

Chryſanthemum. Cap. LVIII.

Chryſãthemũ aut caltha,nõnullis buphthalmos: herba eſt tenera,fruticoſa,leues proferẽs caules,& multifida folia:flores ſupra modũ ſplẽdentes,luteos, orbem

ματικῷ φλόμῳ. ῥίζαν ὁμοίαν γογγύλῃ, ἔνδοθεν ἰσχυρῶς ἐρυθρὰν, ἔξωθεν δὲ μέλαιναν. ἥ τις βοηθεῖ σὺν ὄξει λεανθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα μυγαλῆς δήγμασιν.

Περὶ Ἑλιχρύσου. Κεφ. νζ.

Ἑλίχρυσον, οἱ δὲ χρυσάνθεμον, οἱ δὲ, καὶ τοῦτο ἀμάραντον καλοῦσιν, ᾧ καὶ τὰ εἴδωλα στεφανοῦσι· ῥαβδίον λευκὸν, χλωρὸν, ὀρθὸν, στερεόν· φύλλα στενὰ, ἐκ διαστημάτων ἔχον πρὸς τὰ τοῦ ἀβροτόνου· κόμην, κυκλοτερῆ, χρυσοφανῆ, σκιάδιον περιφερὲς, ὥσπερ κορύμβοις ξηροῖς, ῥίζαν λεπτήν. φύεται δὲ ἐν τραχέσι καὶ χαραδρώδεσι τόποις. Βοηθεῖ δὲ ἡ κόμη σὺν οἴνῳ ποθεῖσα, δυσουρίαις καὶ ἑρπετῶν δήγμασι, καὶ ἰσχιάσι καὶ ῥήγμασι· καὶ ἔμμηνα ἄγει. καὶ θρόμβους αἵματος τοὺς ἐν κύστει ἢ κοιλίᾳ τήκει σὺν οἰνομέλιτι πινομένη· ἵστησι δὲ καὶ κατάρρους ὅσον τριώβολον νήστει δοθεῖσα ἐν κράματι οἴνου λευκοῦ· συντίθεται δὲ καὶ μετὰ ἱματίων ἄβρωτα τηροῦσα αὐτά.

Περὶ χρυσανθέμου. Κεφ. νη.

Χρυσάνθεμον, ἢ χαλκὰς, οἱ δὲ βούφθαλμον· τρυφερά τις πόα, θαμνοειδὴς δὲ, λείοις ἀναφέρουσα καυλοῖς καὶ φύλλα πολυσχιδῆ· ἄνθη μήλινα, ἰσχυρῶς στίλβοντα,

καὶ

καὶ ὀφθαλμὸν κυκλοτερῆ, διὸ καὶ οὕτως ὠνόμασται· φύεται περὶ τὰς πόλεις· οἱ καυλοὶ δ' αὐτοῦ λαχανεύονται. Τὰ δὲ ἄνθη λεῖα μετὰ κηρωτῆς, στεατώματα λέγεται διαφορεῖν· ἰκτερικοὺς δὲ προσκαίρως εὐχροεῖν ποιεῖ ποθεῖσα μετὰ τὴν ἐν τοῖς λουτροῖς ἀπὸ τῆς μακρᾶς διατριβῆς ἔξοδον.

Περὶ Ἀγηράτου. Κεφ. νθ'.

Ἀγήρατον θάμνος ἐστὶ φρυγανώδης, σπιθαμώδης, ταπεινὸς, ἁπλοῦς, ἐμφερὴς μάλιστα ὀριγάνῳ· σκιάδιον ἔχων, ἐφ' οὗ ἄνθος πομφολυγῶδες, χρυσοειδὲς, ἔλαττον ἑλιχρύσου. ὠνόμασται δὲ ἀγήρατον, διὰ τὸ ἐπιπολὺ τὸ ἄνθος ὁμοιοειδὲς φυλάττεσθαι. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ πυρωτικήν· καὶ αὐτὴ ἡ πόα ὑποθυμιωμένη οὖρα ἄγειν, καὶ τὰ περὶ ὑστέραν μαλάττειν.

Περὶ Περιστερεῶνος. Κεφ. ξ'.

Περιστερεὼν φύεται ἐν ἐνύδροις τόποις. δοκεῖ δὲ ὠνομάσθαι ἐκ τοῦ τὰς περιστερὰς ἡδέως διατρίβειν ἐν αὐτῇ. πόα δέ ἐστι σπιθαμὴν ἔχουσα τὸ ὕψος, ἢ καὶ μεῖζον, πέταλα ἐντετμημένα, ὑπόλευκα, ἐκπεφυκότα ἐκ τοῦ καυλοῦ· μονόκλωνος ὡς τοπολὺ καὶ μονόρριζος εὑρίσκεται. Δοκεῖ τε τὰ φύλλα σὺν ῥοδίνῳ ἢ στέατι χοιρείῳ νεαρῷ προστιθέμενα, ἀνωδυνίαν ὑστέρας ποιεῖν.

orbē oculi imitantes, vnde buphthalmi nomē traxit: propter oppida naſcitur. Cuius caules oleris vice manduntur. Flores cū cerato triti, ſteatomata diſcutere produntur: regio morbo correptis, colorē breui reddunt, ſi ſequente longo balnei vſu, poſt exitum ebibantur.

Ageratum. Cap. LIX.

Ageraton fruticoſa herba eſt, palmari longitudine aſſurgens, ſimplex, humilis, origano maximè ſimilis: vmbellam gerit, in qua flos bullis aureis emicat, elichryſo minor. Nomen ei inditum eſt, quoniam diutiſsimè flos in ſua coloris ſpecie conſeruetur. Vis decocti feruens: huius vſtæ nidor vrinam cit, & vuluæ duritias emollit.

Verbenaca. Cap. LX.

Periſterion, ſiue verbenaca naſcit͂ in aquoſis. Nomē ex eo duxiſſe videtur, ꝙ colūbæ circa hāc perquàm libēter verſari ſoleant. Dodrantis altitudine, & interdum amplius adoleſcit: folia è caule prodeūt incíſa, & ſubalbida: ea ſingulari ramo, radicéq; ſola, cōſtare ſępius inuenitur. Folia cum ſuilla adipe recenti, aut roſaceo impoſita, vuluarū doloresfinire putātur:

ignem sacrum illita ex aceto reprimunt: putrida vlcera cohibent: vulnera glutinant: veteráque ex melle, ad cicatricem perducunt.

Sacra herba. Cap. LXI.

Sacra herba, quæ & peristereon nominatur, ramulos emittit cubitales, aut maiusculos, angulosos, in quibus ex interuallis folia querc⁹, sed minora angustioráq; eisdem diuisuris in ambitu, colore aliquatenus cæsio: radix longa, tenuis: flores purpurei, graciles. Folia cũ radice in vino pota, illitáve, aduersus serpẽtes pollent: eadem drachmæ põdere cũ thuris obolis tribus, in vini veteris hemina, quadragenis diebus, ieiuno ore, cõtra regiũ morbũ bibũtur: veteres tumores & inflãmationes mitigãt: sordida vlcera purgãt. Tota in vino decocta, tonsillarũ crustas abrumpit: oris nomas gargarizatu cohibet. Aiunt, si aqua spargatur tricliniũ, qua maduerit, lætiores cõuictus fieri. Datur potãdum in tertianis febribus, tertium à terra geniculũ, cum foliis circundantibus: quartanis, quartũ. Sacrã vocant herbam, quoniam multum ad amuleta, expiationesq; commendetur.

Astra-

στέλλει δὲ καὶ ἐρυσιπέλατα σὺν ὄξει καταπλασθεῖσα, καὶ σηπεδόνας ἐπέχει. καὶ τραύματα κολλᾷ, καὶ ἀπουλοῖ τὰ παλαιὰ σὺν μέλιτι.

*Περὶ Ἱερᾶς βοτάνης. Κεφ. ξα.

Ἱερὰ βοτάνη, οἱ δὲ περιστερεῶνα ἐκάλεσαν, ῥάβδους ἀνίησι πηχυαίους ἢ καὶ μείζονας γωνιοειδεῖς, περὶ ἃς τὰ φύλλα ἐκ διαστημάτων ἐοικότα δρυΐ, πλὴν στενώτερα καὶ ἥττονα, ἐντετμημένα δὲ τῷ κύκλῳ, ὑπόγλαυκα· ῥίζαν δὲ ὑπομήκη, λεπτήν· ἄνθη πορφυρᾶ, λεπτά. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα ποτιζόμενα μεθ' οἴνου καὶ καταπλασσόμενα, ποιεῖ πρὸς ἑρπετά· πρὸς δὲ ἴκτερον τὰ φύλλα ὅσον < ὁλκὴν μετὰ λιβανωτοῦ τριωβόλου, σὺν οἴνου παλαιοῦ κοτύλῃ μιᾷ νῆστει ἐφ' ἡμέρας μ΄. πινόμενα· οἰδήματά τε χρόνια καὶ φλεγμονὰς καταπλασθέντα πραΰνει· καὶ ῥυπαρὰ ἕλκη καθαίρει. ἑψηθεῖσα δὲ ὅλη σὺν οἴνῳ, ἐσχάρας τὰς ἐν παρισθμίοις περιρήττει καὶ νομὰς τὰς ἐν στόματι ἀναγαργαριζομένη ἐφίστησι. ῥαινόμενόν τε ἐν συμποσίοις τὸ ἀπόβρεγμα, εὐδιαγωγοτέρους ἱστορεῖται ποιεῖν· δίδοται δὲ τριταΐζουσι πιεῖν τὸ τρίτον γόνυ ἀπὸ τῆς γῆς σὺν τοῖς περικειμένοις φύλλοις· τεταρταΐζουσι δὲ τὸ τέταρτον. καλοῦσι δὲ αὐτοὶ ἱερὰν βοτάνην διὰ τὸ εὔχρηστον ἐν τοῖς καθαρμοῖς εἶναι εἰς περιάμματα.

Περὶ

Περὶ Ἀστραγάλου. Κεφ. ξϐ΄.

Ἀστράγαλος θαμνίσκος ἐστὶ μικρὸς ἐπὶ γῆς, φύλλοις καὶ κλωνίοις ὅμοιος ἐρεβίνθῳ· ἄνθη πορφυρᾶ, μικρά· ῥίζα δ' ὕπεστι στρογγύλη ὥσπερ ῥάφανος εὐμεγέθης, παραφυάδας ἔχουσα στερεὰς, μελαίνας, σκληροτέρας ὡς κέρατα ἀντεπιπεπλεγμένας ἀλλήλαις, γευσαμένῳ στυπτικάς. φύεται δὲ ἐν εὐανέμοις καὶ συσκίοις καὶ χιονιζομένοις τόποις. πολλὴ δὲ ἐν μέμφιδι τῆς ἀρκαδίας. Ἵστησι δὲ κοιλίαν ῥευματιζομένην ἐν οἴνῳ ποθεῖσα ἡ ῥίζα· κινεῖ τε καὶ οὖρα· ποιεῖ καὶ πρὸς παλαιὰ ἕλκη ξηρὰ ἐπιπασσομένη· καὶ αἷμα ἴσχει· κόπτεται δὲ δυσχερῶς διὰ τὸ στερεὸν αὐτῆς.

Περὶ Ὑακίνθου, Κεφ. ξγ΄.

Ὑάκινθος φύλλα ἔχει ὅμοια βολβῷ· καυλὸν σπιθαμιαῖον, λεῖον, λεπτότερον τοῦ μικροῦ δακτύλου, χλωρόν· κόμην ἐπικεκαμμένην κυρτὴν ἄνθοις πλήρη πορφυροειδοῦς· ῥίζαν καὶ αὐτὴν ἐμφερῆ βολβῷ. Ἥτις σὺν οἴνῳ καταπλασθεῖσα λευκῷ ἐπὶ παίδων, ἀνήβους τηρεῖν πεπίστευται· ἵστησι δὲ καὶ κοιλίαν, καὶ οὖρα ἄγει ποθεῖσα, καὶ φαλαγγιοδήκτοις ὠφελεῖ. ὁ καρπὸς δὲ στυπτικώτερος ὤν, καὶ αὐτὸς, θηριακοῖς ἁρμόζει· ἴκτερόν τε ἀποκαθαίρει σὺν οἴνῳ πινόμενος.

Περὶ

Aſtragalus. Cap. LXII.

Aſtragalus, paruus à terra frutex, foliis & ramis ciceri ſimilis: flore purpureo, paruo: radice rotunda, raphani modo grandi, quæ adnatas appendices firmas habet, nigras, prædu-ras, veluti cornua inter ſe implicatas, guſtu adſtringentes. naſcitur in ventoſis, opacis, & in niualibus: ea Memphis Arcadiæ ſcatet. Aluum ſiſtit radix in vino pota: vrinam mouet: vetuſtis vlceribus, ſicca efficaciter inſpargitur: ſanguinem ſupprimit: ægrè propter duritiam tunditur.

Hyacinthus. Cap. LXIII.

Hyacinthus folia habet bulbi: dodrantalem caulem, læuem, minimo digito tenuiorem, herbacei coloris: comam procumbentem, florum purpureorum plenam, incuruam: radicem quoque bulbaceam. Quæ, vt creditur, pueris cum vino albo illita, pubertatẽ coërcet, & non patitur erumpere: ſiſtit aluum pota & vrinam impellit, phalangiorumque morſibus auxiliatur. Semen adſtringentius eſt, theriacis expetitũ: regium morbũ emendat, cum vino potum.

Pauauer erraticum.
Cap. LXIIII.

Papauer erraticum, quod rhœada vocant, vere quidem in aruis cum hordeo naſcitur, flore protinus deciduo, vnde & nomen apud Græcos accepit. Folia erucæ, aut origano, aut cichorio, aut thymo ſimilia ſpectantur, ſed lõgiora, diuiſa, ſcabra: iũceus ei caulis, rectus, cubitalis, aſper: flos ſylueſtris anemones, puniceus, interdum albus: oblõgũ caput, ſed quàm anemones minus: ſemẽ rufum: radix longa, ſubalbida, minoris digiti craſsitudine, guſtu amara. Hnius capita quinq; aut ſex, in vini cyathis tribus ad dimidias decocta, potui dabis, quibus ſomnus accerſendus eſt. Semina acetabuli mẽſura ex aqua mulſa pota, aluum leniter emolliunt: ad idem præſtandũ mellitis placentulis. & dulciariis libis admiſcentur. Folia cũ calycibus illita, inflammationes ſanant: eorundem fotu & perfuſione, ſomnus allicitur.

Περὶ Μήκωνος ῥοιάς.
Κεφ. ξδ΄.

Μήκων ῥοιάς, ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ταχέως τὸ ἄνθος ἀποβάλλειν, φύεται ἐν ἀρούραις ἔαρος, ὅτε καὶ συλλέγεται. ἔοικε δὲ τὰ φύλλα ὀριγάνῳ, ἢ εὐζώμῳ ἢ κιχωρίῳ ἢ θύμῳ ἐπεσχισμένα, μακρότερα δὲ καὶ τραχέα· καυλὸν δὲ σχοινώδη, ὄρθιον, τραχὺν ὡς πήχεως· ἄνθος φοινικοῦν, ἐνίοτε δὲ καὶ λευκὸν ὅμοιον τῷ τῆς ἀγρίας ἀνεμώνης, κεφαλὴ δὲ πρoμήκης, ἥττων μέν τοι ἢ τῆς ἀνεμώνης· καρπὸς πυῤῥός· ῥίζα ἐπιμήκης, ὑπόλευκος, δακτύλου ἔχουσα μικροῦ πάχος, πικρά. Ταύτης τὰ κεφάλια πέντε ἢ ς΄. μετ' οἴνου κυάθων τριῶν ἑψήσας ὡς εἰς β΄. ἀγαγεῖν, πότιζε οὓς ἂν βούλει ὑπνῶσαι. τοῦ δὲ σπέρματος ποθὲν ὅσον ὀξύβαφον σὺν μελικράτῳ, κοιλίαν ἠπίως μαλάσσει· μίγνυται δὲ καὶ μελιτώμασι καὶ ἰτρίοις πρὸς τὸ αὐτό. τὰ δὲ φύλλα σὺν ταῖς κωδίαις καταπλασθέντα φλεγμονὰς ἰᾶται· καὶ τὸ ἄντλημα δὲ αὐτῶν ἀντληθὲν, ὑπνοποιόν ἐστι.

Papauer ſatiuum.
Cap. LXV.

E ſatiui papaueris genere, quod hortenſe eſt, ſemen in panem denſatur, qui ſanis in vſu ſit: eo etiã ex melle pro ſeſama vtuntur:

Περὶ Μήκωνος ἡμέρου.
Κεφ. ξε΄.

Μήκων ἡ μέν τις ἐστὶν ἥμερος, κηπευτὴ, ἧς τὸ σπέρμα ἀρτοποιεῖται εἰς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν καὶ σὺν μέλιτι δὲ ἀντὶ σησάμης αὐτῇ

χρῶν-

χρῶνται. καλεῖται δὲ θυλακῖτις. ἐπιμήκης ἔχουσα τὸ κεφάλιον, καὶ τὸ σπέρμα λευκόν. Ἡ δέ τις ἀγρία ἐγκαθημένην ἔχουσα τὴν κωδίαν, μέλαν σπέρμα. ὃ καὶ *πιθῖτις ὀνομάζεται· ὑπ' ἐνίων δὲ ῥοιὰς καὶ αὐτή, διὰ τὸ ῥεῖν ἐξ αὐτῆς τὸν ὀπόν. Τρίτη δὲ ἀγριωτέρα καὶ φαρμακωδεστέρα καὶ μακροτέρα τούτων, ἔχουσα τὴν κωδίαν ἐπιμήκη. Κοινὴ δὲ αὐτῶν δύναμις ψυκτική· ὅθεν τὰ φύλλα καὶ αἱ κωδίαι καθεψηθεῖσαι ἐν ὕδατι καὶ προσαντλούμεναι, ὑπνοποιοῦσι. πίνεται δὲ πρὸς ἀγρυπνίαν τὸ ἀφέψημα, καὶ εἰς τὰ καταπλάσματα δὲ λεῖαι αἱ κωδίαι μετὰ ἀλφίτων μιγνύμεναι, πρὸς φλεγμονὰς καὶ ἐρυσιπέλατα ἁρμόζουσι. δεῖ δὲ κόπτοντας αὐτὰς χλωρὰς ἀναπλάττειν εἰς τροχίσκους, καὶ ξηραίνοντας ἀποτίθεσθαι, καὶ οὕτω χρῆσθαι. καθ' ἑαυτὰς δὲ ἑψηθεῖσαι αἱ κωδίαι ἐν ὕδατι μέχρις ἡμίσεως, εἶτα σὺν μέλιτι πάλιν ἑψηθεῖσαι, ἄχρις ἂν συστραφῇ τὸ ὑγρόν, ποιοῦσι φάρμακον ἐκλεικτόν. ἀνώδυνον πρὸς βῆχας καὶ ῥευματισμοὺς ἀρτηρίας καὶ κοιλιακὰς διαθέσεις. ἐνεργέστερον δὲ γίνεται μιχθέντων αὐτῷ ὑποκυθίδος χυλοῦ καὶ ἀκακίας. τὸ δὲ σπέρμα τῆς μελαίνης μήκωνος λεῖον σὺν οἴνῳ ποτίζεται πρὸς ῥεῦμα κοιλίας καὶ γυναικεῖον ῥοῦν, καταπλάσ-

vtuntur:thylacitin vocant: Capitulum habet longum, & semen cādidum. Syluestre verò, caput insidens, demissúmque, & nigrum semen, quod pithitis nominatur: nonnullis tamē & ipsum rhoeas dicitur, quoniam eius scapo lacteus succus emanat. Tertium magis syluestre, et ad medicinas valentius, multò his longius, productiore capitulo. Omnium in commune natura refrigeratrix: quare si capita ipsa, & folia decoquantur in aqua, somnum fotu conciliabunt. Bibitur decoctum contra vigilias. Calices cum polenta triti, & cataplasmatis admisti, ignib' sacris, & inflammationibus prosunt. Tunduntur quoque virides, & digeruntur in pastillos, qui siccati ad vsum recōduntur. Capita quoque per se in aqua coquuntur ad dimidias, iterúmq; adiecto melle, dū humor coëat in eclegmatis lentorem. Id medicamentū in tussi, arteriæ fluxionibus, & cœliacorū affectu doloris leuamentum præbet. Efficacius tamē redditur, addito hypocistidis succo et acacia. Papaueris nigri semē tritum cū vino bibitur, cōtra citā aluum, & fœminarum ꝓfluuia:

uia: in peruigiliis fronti temporibúsque illinitur, ex aqua. Opium eius magis refrigerat, inspissat, siccátque: sumptum erui magnitudine, doloré finit, cóquit, & somnum allicit: tussi, atque cœliacorum valetudini auxiliatur: verùm si copiosius hauriatur, nocet, cum lethargicos efficiens interimat. Ad dolores capitis cum rosaceo perfusum efficax est: auriũ dolori, cum amygdalino, myrrha et croco instillatur: inflammationibus oculorum cum torrefacto oui luteo ꝓficit: igni sacro & vulneribus, cum aceto: podagris, cum lacte mulieris & croco somnum accersit, subditum sedi pro balano: Optimum habetur graue, & densum, gustu amarum, odoratu soporiferum, quod facilè aqua diluitur, læue, candidũ, neque asperũ, neq; grumosum, quod inter colandum non vt cera coëat, & in sole diffundatur: dein admotum lucernis, non atra luceat flamma: extinctum denique, odoris vim cõseruet. Sed opion glaucio, gummi, aut syluestris lactucæ succo, adulterant. Verum glaucio fucatum, in dilutione croci coloré reddit: lactucaceo succo fictũ,

exiliter

καταπλάσσεται δὲ ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων μεθ' ὕδατος, κατὰ τοῦ μετώπου καὶ τῶν κροτάφων. ὁ δὲ ὀπὸς καὶ αὐτὸς ψύχων ἐπιπλέον καὶ παχύνων καὶ ξηραίνων· ληφθεὶς βραχὺς ὅσον ὄροβος, ἀνώδυνός ἐστι καὶ ὑπνοποιὸς καὶ πεπτικός· βοηθῶν βηξὶ καὶ κοιλιακαῖς διαθέσεσι· πλείων δὲ ποθεὶς βλάπτει, ποιῶν ληθαργικοὺς καὶ ἀναιρεῖ. ποιεῖ δὲ καὶ κεφαλαλγοῦσι σὺν ῥοδίνῳ ἐμβρεχόμενος· ὠταλγοῦσι δὲ σὺν ἀμυγδαλίνῳ καὶ κρόκῳ καὶ σμύρνῃ ἐγχεόμενος· ἐπὶ δὲ φλεγμοναῖς ὀφθαλμοῦ σὺν λεκύθῳ ὀπτῇ καὶ κρόκῳ· καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα δὲ καὶ τραύματα σὺν ὄξει· πρὸς δὲ ποδάγρας σὺν γάλακτι γυναικείῳ καὶ κρόκῳ· προστεθεὶς δὲ* δακτύλῳ ἀντὶ βαλάνου ὕπνον ποιεῖ. κράτιστος δέ ἐστιν ὀπὸς ὁ πυκνὸς καὶ βαρὺς, ἐν δὲ τῇ ὀσμῇ καρωτικὸς, πικρὸς ἐν τῇ γεύσει, εὐχερῶς διϊέμενος ὕδατι, λεῖος, λευκὸς, οὐ τραχὺς, οὔτε θρομβώδης, οὔτε συστρεφόμενος ἐν τῷ διηθεῖσθαι ὡς κηρὸς, ἔν τε τῷ ἡλίῳ τεθεὶς, διαχεόμενος καὶ πρὸς λύχνον ἐξαπτόμενος οὐ ζοφώδει φλογί· φυλάσσων τε μετὰ τὸ σβεσθῆναι τὴν ἐν τῇ ὀσμῇ δύναμιν. δολοῦσι δὲ αὐτὸν γλαυκίον μιγνύντες ἢ κόμμι, ἢ χυλὸν ἀγρίας θρίδακος· ἔστι δὲ ὁ μὲν ἐκ τοῦ γλαυκίου κροκίζων

ἐν

ἐν τῇ ἀνέσει. ὁ δὲ ἐκ τῆς θριδακίνης ἐξίτηλος τὴν ὀσμὴν καὶ βαχύτερος· ὁ δὲ ἐκ τοῦ κόμμεως ἄτονος καὶ διαυγής. ἔνιοι δὲ εἰς τοσοῦτον ἀνοίας παραγίνονται, ὡς καὶ στέαρ παραμιγνύναι αὐτῷ. φώγνυται δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ἐπ᾽ ὀστράκου καινοῦ ἕως ἂν μαλακώτερος καὶ πυῤῥότερος φανῇ. Ἐρασίστρατος μέν τοι Διαγόραν φησὶν ἀποδοκιμάζειν αὐτοῦ τὴν χρῆσιν ἐπὶ τῶν ὠταλγικῶν, καὶ ὀφθαλμιώντων. διὰ τὸ ἀμβλυωπὲς εἶναι καὶ ναρκωτικόν. Ἀνδρέας δέ φησιν. ὅτι εἰ μὴ ἐδολοῦτο, ἐτυφλοῦντο ἂν οἱ ἐγχριόμενοι ὑπ᾽ αὐτοῦ. Μνησίδημος δέ φησι μόνην αὐτοῦ χρῆσιν εἶναι τὴν κατ᾽ ὄσφρησιν εἰς ὕπνον ἁρμόζουσαν, ἄλλως δὲ ἐπιβλαβῆ τυγχάνειν. ἅπερ ἐστὶ ψευδῆ ὑπὸ τῆς πείρας ἐλεγχόμενα· διὰ τὸ ἐπιμαρτυρεῖσθαι τοῖς ἔργοις τὴν ἐνέργειαν τοῦ φαρμάκου. οὐκ ἄτοπον δὲ ὑπογράψαι καὶ τὸν τρόπον ὃν συλλέγουσι τὸν ὀπόν. ἔνιοι μὲν οὖν τὰς κωδίας μετὰ τῶν φύλλων κόπτοντες ἐκτρίβουσι διὰ πιεστῆρος, καὶ τρίβοντες ἐν θυίᾳ, ἀναπλάττουσι τροχίσκους· καλεῖται δὲ τὸ τοιοῦτον μηκώνειον ἀδρανέστερον τοῦ ὀποῦ. ὀπίζοντας δὲ δεῖ μετὰ τὸ τὰς δρόσους ἀνικμασθῆναι, περιχαράσσειν μαχαιρίῳ τὸν ἀστερίσκον, ὡς μὴ εἰς τὰ ἐντὸς διατρῆσαι, καὶ ἐκ πλαγίων δὲ τῆς κωδίας ἐπ᾽ εὐθείας ἐκτέμνειν ἐξ ἐπιπολῆς, καὶ

exiliter ſpirat, & aſperius ſpectatur: gūmi vitiatum, ſplendeſcit, & infirmū eſt. Nec deſunt qui eò demētiæ deuenerint, vt adipem ei admiſcerent. Fictili nouo torretur ad oculorū medicamēta, dum mollius atque rufius appareat. Diagoras, vt Eraſiſtratꝰ author eſt, vſū eius damnauit, oculorū lippitudinibus, & auriū vitiis infundi vetans, quoniā viſus aciē hebetaret, et ſoporē gigneret. Addidit Andreas, illitos eo protinꝰ excæcari, ſi non adulteraretur. Mneſidemus vſum dūtaxat olfactandi probauit, quoniā ad conciliādum ſomnū conueniret, alioqui nobis vt noxio interdicit. Quæ cōmentitia eſſe, experimento deprehendūtur: ſiquidē effectus, viriū huiuſce medicamēti, fidē faciūt, quare non alienū fuerit ſcriptis mādare, quonā modo is excipiatur ſuccus. Aliqui capita ipſa et folia tundunt, & prælo exprimunt, terētesq; in mortario, digerūt in paſtillos: id meconiū vocatur, multū opio ignauius Porrò opij faciundi ratio hæc eſt: Cū ros in eo exaruerit, cultro decuſſatim in ſtellas, ne penitꝰ adigaſ, ex obliquo ī rectū ſummā cutē incidere oportet,

lachrymam

lachrymam exeuntem, digito in conchã abstergere, nec multò pòst redire, vt cõcreta inueniatur: etenim quæ tum, aut postero die etiã offenditur, in vetere pila teri debet, & in pastillos cogi. Cùm tamẽ inciditur, retrocedendum est, ne vestib⁹ succus deradatur.

καὶ ἀποψᾷν τὸ δάκρυον ἐξερχόμενον δακτύλῳ εἰς μύακα· καὶ πάλιν ἐπιπορεύεσθαι μετ' οὐ πολύ· συνίσταται γὰρ ἐπισυνεστώς, καὶ τῇ ἐπιούσῃ δὲ οὕτως εὑρίσκεται, δεῖ δὲ ἐν θυίᾳ* τρίβειν καὶ ἀποτίθεσθαι ἀναπλάσσοντας, ἐν μέντοι τῷ τέμνειν ὀπίσω ἀναχωρεῖν δεῖ πρὸς τὸ μὴ ἀποψᾶσθαι τῶν ἱματίων τὸν ὀπόν.

Corniculatum papauer. Cap. LXVI.

PAPAVER ceratites, id est, corniculatum, folia habet candida, hirsuta, verbasco similia in ambitu syluestris papaueris more serrata: caule non dissimili: flore pallido: calyculo fœnigræci, in corniculorum modum inflexo, vnde nomen mutuatur: semine papaueris, pusillo nigróque: radice per summa cespitum, nigra, crassa: nascitur in maritimis & asperis. Radici ea vis inest, vt in aqua decocta ad dimidias, coxendicum & iocineris affectus, potu sanet: prodest his qui crassa quædam, aspera, aut araneosa cum lotio reddunt. Aluum leniter purgat semen, acetabulo in aqua mulsa poto. Crustas emarginant, illita ex oleo folia, floresque, & argema

Περὶ Μήκωνος κερατίτιδος. Κεφ. ξς΄.

Μήκων κερατῖτις, οἱ δὲ, παράλιον, οἱ δὲ, ἀγρίαν μήκωνα, οἱ δὲ, θαλάσσιον· φύλλα ἔχει λευκά, δασέα, ὅμοια φλόμῳ, πεπρισμένα τὴν περιφέρειαν, ὥσπερ τὰ τῆς ἀγρίας μήκωνος, καὶ τὸν καυλὸν ὅμοιον, ἄνθος ὠχρόν· καρπὸν δὲ μικρὸν, καμπύλον ὥσπερ κέρας, ὅμοιον τῷ τῆς τήλεως· ὅθεν καὶ ἐπωνόμασται· σπέρμα δὲ μικρὸν, μέλαν, ὅμοιον τῷ τῆς μήκωνος, ῥίζαν ἐξ ἐπιπολῆς φυομένην, μέλαιναν, παχεῖαν· φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις καὶ τραχέσι. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ μὲν ῥίζα ἑψηθεῖσα ἄχρις ἡμίσεως ἐν ὕδατι καὶ ποθεῖσα, ἰσχιάδας καὶ ἡπατικὰς διαθέσεις θεραπεύειν· καὶ τοὺς παχέα ἢ ἀραχνώδη οὐροῦντας ὠφελεῖν. τὸ δὲ σπέρμα πλῆθος ὀξυβάφου ποθὲν σὺν μελικράτῳ, κοιλίαν ἐπιεικῶς καθαίρει· τὰ δὲ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη ἐσχάρας περιρρήπτει καταπλασθέντα σὺν ἐλαίῳ· ἐγχρισθέντα

ἐγχριθέντα δὲ τὰ ἐπὶ κτηνῶν ἄργεμα καὶ νεφέλια ἀποκαθαίρει. ἔνιοι δὲ ἐπλανήθησαν νομίσαντες ἐκ ταύτης τὸ γλαύκιον γίνεσθαι διὰ τὴν τῶν φύλλων ἐμφέρειαν.

Περὶ Μήκωνος ἀφρώδους.

Κεφ. ξζ'.

Μήκων ἀφρώδης, ὑπὸ δέ τινων ἡράκλεια κληθεῖσα, καυλὸν ἔχει σπιθαμιαῖον, καὶ τὰ φύλλα σφόδρα μικρά, στρουθίῳ ἐοικότα, καὶ καρπὸν παρ' αὐτοῖς λευκόν, καὶ τὸ ὅλον δὲ βοτάνιον λευκόν ἐστι καὶ ἀφρῶδες· ῥίζαν δὲ λεπτὴν ἐπιπλέον. Ταύτης ὁ καρπὸς συλλέγεται ὅταν τελείως ἁδρυνθῇ θέρους, καὶ ξηρανθεὶς ἀποπέσῃ· καθαίρει δὲ δι' ἐμέτων ὀξυβάφου πλῆθος σὺν μελικράτῳ λαμβανόμενος· ἰδίως δὲ ἡ τοιαύτη κάθαρσις ἐπιληπτικοῖς ἁρμόζει.

Περὶ Ὑπηκόου. Κεφ. ξη'.

Ὑπήκοον, οἱ δὲ ὑπόφεων καλοῦσι· φύεται δὲ ἐν τῷ σίτῳ καὶ ταῖς ἀρούραις· φύλλον δὲ ἔχει πηγάνῳ ὅμοιον, κλῶνας μικρούς. Δύναμιν δὲ ἔχει ἀναλογοῦσαν τῷ τῆς μήκωνος ὀπῷ.

Περὶ Ὑοσκυάμου.

Κεφ. ξθ'.

Ὑοσκύαμος, θάμνος ἐστὶ καυλοὺς ἀνιεὶς παχεῖς, φύλλα πλατέα, ἐπιμήκη, ἐσχισμένα, μέλανα, δασέα, παρὰ δὲ τὸν καυλὸν ἐφεξῆς πεφύκασιν ἄνθη ὥσπερ ῥοιᾶς κύτι-

νοι·

gema ac nubeculas iumentorum perunctas, abstergũt. Sũt qui glauciũ, hoc papaueris genere factitari existimarũt, falsi quadã foliorum cognatione.

Spumeum papauer.

Cap. LXVII.

Aliud papaueris genus, aphrodes, id est, spumeũ vocatur, ab aliis heracleum, caule dodrantali: foliis admodum paruis, radiculæ similibus: fructu inter ea candido. Nam herbula alba est, & spumea tota: radice in sũmo cespite. Legitur æstate semen, cũ integrè adoleuit, deciditque exiccatum. Datum acetabuli mensura in aqua mulsa vomitione expurgat: priuatim huiusmodi purgatio, comitialibus prodest.

Hypecoum. Cap. LXVIII.

Hypecoon, aliqui hypopheon vocant: nascitur in segetibus aruísque, foliis rutæ, exilibus ramis. Natura eadem, quæ papaueris succo.

Apollinaris, siue hyoscyamus. Cap. LXIX.

Hyoscyamus, frutex est caules emittens crassos: folia lata, oblonga, diuisa, nigra, hirsuta: flores è latere caulis, ordine pdeunt, tãquam punicorũ cyti-

ni,

ni, scutulis septi seminũ plenis, vt papaueris. Tres eius differétiæ: Vna semine nigro, floribus penè purpureis, smilacis foliis, cytinis præduris, & spinosis. Alterius semen subflauũ, vt irionis: flores lutei: folia, & siliquæ simpliciores. Ambo insaniã gignunt & soporem, ideo in cõmuni vsu dãnantur. Tertiũ genus, vt quod mitissimum esset, medici recepere: pingue, lanuginosum, molle, candidi floris seminísque, in maritimis ruderibúsque nascens. Cuius occasio si non adsit, rufum vsurpari oportet: niger, vt deterrimus, improbatur. Recenti semine, caulibus, foliísque tusis, succus in sole exprimitur, & exiccato humore, vsus ad annum vsque prorogatur: nam facilè corruptionem sentit. Extrahitur etiam ex sicco semine separatim in aqua calida tuso, & expresso. Liquamentum autem succo lacteo præstantius est, & magis dolores finit. Cõtusa herba recẽs, addita trimestri farina, digeritur ĩ pastillos, & reconditur. Liquamentum primum, & quod à sicco semine exemptum est, collyrijs, quæ doloris sensum auferunt, commodissimè inseri solent: contra

νοι, περιφραγμένοι ἀσπιδίσκοις, σπέρματος μεστοῖς, ὥσπερ μήκωνος. ἔστι δὲ αὐτοῦ διαφορὰ τρισσή. Ὁ μὲν γὰρ ἄνθη ὑποπόρφυρα φέρει, φύλλα σμίλακι ὅμοια, σπέρμα μέλαν, καὶ τοὺς κυτίνους σκληροὺς καὶ ἀκανθώδεις. Ὁ δέ τις ἄνθη μηλοειδῆ, φύλλα καὶ λοβοὺς ἁπαλώτερα, σπέρμα ὑπόξανθον ὥσπερ ἐρύσιμον· ἀμφότεροι δὲ οὗτοι μανιώδεις ὑπάρχουσι καὶ καρωτικοί, δύσχρηστοι. Εὔχρηστος δὲ εἰς θεραπείαν ἠπιώτατος ὢν ὁ τρίτος λιπαρὸς καὶ ἁπαλὸς καὶ χνοώδης, ἄνθη λευκὰ ἔχων, καὶ τὸ σπέρμα λευκόν· φύεται παρὰ θαλάττῃ καὶ ἐρειπίοις. εἰ δὲ μὴ παρείη οὗτος, χρῆσθαι δεῖ τῷ ξανθῷ, τὸν δὲ μέλανα ἀποδοκιμάζειν ὡς χείριστον. Χυλίζεται δὲ ὁ καρπὸς ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ κοπτόμενοι καὶ ἐκθλιβόμενοι ἐν ἡλίῳ, ξηραινομένου τοῦ ὑγροῦ· χρῆσις δὲ αὐτοῦ πρὸς ἐνιαυτὸν διὰ τὸ εὔσηπτον. χυλίζεται δὲ καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κατ' ἰδίαν κοπτόμενον ξηρὸν, ὑφ' ὕδατος θερμοῦ παραχεόμενον καὶ ἐκθλιβόμενον. ἔστι δὲ βέλτιον τοῦ ὀποῦ τὸ χύλισμα, καὶ ἀνωδυνώτερον. ἡ δὲ χλωρὰ κοπεῖσα καὶ μιγεῖσα σιτανίῳ ἀλεύρῳ, ἀναπλάσσεται εἰς ἀρτίσκους καὶ ἀποτίθεται. ἁρμόζει δὲ τὸ πρῶτον χύλισμα καὶ τὸ ἀπὸ ξηροῦ τοῦ σπέρματος εἰς κολλύρια ἀνώδυνα, καὶ

να, καὶ πρὸς ῥεῦμα δριμὺ καὶ θερμόν· ὠταλγίαν τε καὶ τὰ περὶ ὑστέραν. σὺν ἀλεύρεσι δὲ ἢ ἀλφίτοις, πρός τε ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ ποδῶν καὶ τὰς ἄλλας. τὸ δὲ σπέρμα τὰ αὐτὰ παρέχει. ποιοῦν καὶ πρὸς βῆχας καὶ κατάῤῥουν καὶ ῥεῦμα ὀφθαλμῶν καὶ περιωδυνίας, πρός τε ῥοῦν γυναικεῖον καὶ τὰς ἄλλας αἱμοῤῥαγίας, ὅσον ὀβολὸς σὺν μήκωνος σπέρματι καὶ μελικράτῳ ποθέν. ἁρμόζει καὶ πρὸς ποδάγρας, ὄρχεις πεφυσωμένους, μαστοὺς ἐν τοκετῷ ἐπαιρομένους, λεῖον μετ᾽ οἴνου καταπλασσόμενον, καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἀνώδυνα καταπλάσματα μίγνυται ὠφελίμως. καὶ τὰ ἀναπεπλασμένα φύλλα, εἰς πάντα τὰ ἀνώδυνα εὔχρηστα μιγνύμενα ἀλφίτοις, καὶ καθ᾽ ἑαυτὰ καταπλασσόμενα. τὰ δὲ πρόσφατα φύλλα καταπλασθέντα, ἀνωδυνώτατα πρὸς πάντα πόνον. *τρία δὲ ἢ τέτταρα ποθέντα σὺν οἴνῳ, ἠπιάλους πυρετοὺς θεραπεύει· ἑψηθέντα δὲ ὡς λάχανα καὶ βρωθέντα τρυβλίου πλῆθος, μετρίαν παρακοπὴν ἐργάζεται. φασὶ δὲ ὅτι ἐάν τις ἕλκος ἔχοντα ἐν κώλῳ ἐγκλύσῃ τὸ αὐτὸ ἀπεργάζεται. ἡ δὲ ῥίζα μετ᾽ ὄξους ἑψηθεῖσα, ὀδονταλγίας ἐστὶ διάκλυσμα.

Περὶ

contra acutas calidásque fluxiones, dolores aurium, atque vuluæ mala, prosunt: cum farina autem aut polenta, oculorum, pedum, cæterarúmque partium inflammationes placant. Semen eadem præbet: tussi, destillationibus, oculorum fluxioni, & doloribus, efficax: contra mensium abundãtiam, & rumpentem aliunde sanguinẽ, oboli pondere cum papaueris semine, & aqua mulsa, bibitur: podagris subuenit: testibus inflatis, mammísque tumentibus à partu, tritum ex vino illinitur. Aliis quoque cataplasmatis, quæ doloris leuamentum præstant, admisceri solet. Folia omnibus medicamentis dolorem sedantibus, per sese, & ex polenta, vtilissimè imponuntur: recentia, ad mitigandos omne genus dolores, oblinuntur: cum vino terna, quaternáve pota, sanant algidas febres, quas epialos vocant. Cocta olerum modo folia, si acetabuli mensura mãduntur, mediocrem insaniam gignunt: idem efficere tradũt, si, colo vlcus sentiẽte, infundantur. Radice in aceto decocta, dentes in dolore colluũtur.

Psyllium

Psyllium. Cap. LXX.

Psyllion foliis coronopo nõ dissimilibus, hirsutis, longioribus: sarmẽtosa fœni modo, in totum herbula: ramis dodrantalibꝰ: coma à medio caule exoritur, duobꝰ tribúsve cõuolutis in cacumine capitulis: ĩ his semine duro, nigro, pulicũ simili vnde & nomen: in aruis & incultis nascit̃. Vis ei ad refrigerandũ, inspissandũ, & molliendũ conueniens: articulorũ morbis, parotidibus, tuberculis, tumoribus, vulsis, illitũ auxiliatur: imponitur in dolore capitis, cũ rosaceo, aqua, aut aceto: enterocelis infantiũ, & prominẽti vmbilico, illitũ ex aceto, medet̃. Terit̃ acetabuli mẽsura, & ĩ aquæ sextario madefactũ, vbi cõcreuit aqua, illinit̃: siquidẽ vehementer refrigerat, & in feruentẽ aquã deiectum calorẽ reprimit. Contra ignes sacros efficax est. Fama est, si virens domũ importet̃, nõ sinere in ea pulices gigni. Cũ adipe tusũ, sordida vlcera, & q̃ cacoëthe vocant̃, expurgat. Succus vermiculosis auribꝰ, aut fluxiõe laborãtibꝰ, ex melle ꝓdest.

Hortẽse solanũ. Ca. LXXI.

HORTENSE solanum frutex cibis idoneus, pusillus, multis

Περὶ Ψυλλίου. Κεφ. ό.

Ψύλλιον φύλλον ἔχει κορωνόποδι ὅμοιον, δασύ. *κλῶνας δὲ σπιθαμιαίους καὶ τὸ ὅλον βοτάνιον χορτῶδες· ἄρχεται δ' αὐτοῦ ἡ κόμη ἀπὸ μέσου τοῦ καυλοῦ, κεφάλια δὲ δύο ἢ τρία ἐπ' ἄκρου συνεσταλμένα· ἐν οἷς σπέρμα ψύλλοις ὅμοιον, μέλαν, σκληρόν· φύεται ἐν ἀρούραις καὶ χέρσοις. Δύναμιν δὲ ἔχει *ψυκτικήν· ὠφελεῖ δὲ καταπλαττόμενον, ἀρθρίτιδα, παρωτίδας, φύματα, οἰδήματα, *στρέμματα, κεφαλαλγίαν, μετὰ ῥοδίνου ἢ ὄξους ἢ ὕδατος· ἐντεροκήλας τε τὰς ἐπὶ παίδων καὶ ἐξομφάλους ὑγιάζει καταπλασσόμενον σὺν ὄξει. δεῖ δὲ ὀξυβάφου πλῆθος λεαίνοντας βρέχειν ἐν δυσὶν ὕδατος δακτύλοις, καὶ ὅταν παγῇ τὸ ὕδωρ ἐπιπλάττειν· ψύχει γὰρ ἱκανῶς, καὶ εἰς ὕδωρ δὲ ζέον ἐπιτιθέμενον καταστέλλει τὴν θέρμην, ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα. φασὶ δὲ ὅτι κομισθεῖσα ἐν οἴκῳ χλωρὰ, οὐκ ἐᾷ ψύλλας γίνεσθαι. κοπεῖσα δὲ μετὰ στέατος, τὰ ῥυπαρὰ καὶ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἀνακαθαίρει. ὁ δὲ χυλὸς μετὰ μέλιτος πρὸς ὦτα ῥευματιζόμενα ποιεῖ καὶ σκώληκας ἔχοντα.

Περὶ Στρύχνου. Κεφ. οά.

Στρύχνος κηπαῖος ἐδώδιμος ἐστὶ θαμνίσκος, οὐ μέγας· μασχάλας

μασχάλας ἔχων πολλάς· φύλλα μέλανα, ὠκίμου μείζονα καὶ πλατύτερα· καρπὸν περιφερῆ, χλωρόν, μέλας δὲ ἢ κιῤῥὸς γίνεται μετὰ τὸ πεπανθῆναι· ἀβλαβὴς δὲ ἡ βοτάνη πρὸς γεῦσιν. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικήν· ὅθεν τὰ φύλλα καταπλασσόμενα, ἁρμόζει πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας μετὰ παιπάλης ἀλφίτου· καθ' ἑαυτὰ δὲ ἐπιτιθέμενα λεῖα, αἰγίλωπα θεραπεύει καὶ κεφαλαλγίαν· καὶ στομάχῳ καυσουμένῳ βοηθεῖ· παρωτίδας δὲ διαφορεῖ σὺν ἁλσὶ λεῖα καταπλασσόμενα. καὶ ὁ χυλὸς δὲ αὐτοῦ ποιεῖ πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας, σὺν ψιμυθίῳ καὶ ῥοδίνῳ καὶ λιθαργύρῳ· πρὸς αἰγίλωπα δὲ σὺν ἄρτῳ. ἁρμόζει καὶ σειριῶσι παιδίοις σὺν ῥοδίνῳ ἐμβρεχόμενος· μίγνυται δὲ καὶ κολλυρίοις ἀντὶ ὕδατος ἢ ὠοῦ τοῖς πρὸς ῥεύματα δριμέα εἰς τὰς ἐγχρίσεις· ὠφελεῖ καὶ ὠταλγίαν ἐνσταγείς. ἵστησι δὲ καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἐν ἐρίῳ προστεθείς. ὁ δὲ χυλὸς ἀναγκαῖος ἐστὶ πρὸς αἰγίλωπας, συμμαλασσόμενος ἀφόδῳ πυρρᾷ ὀρνίθων κατοικιδίων καὶ ῥάκει ἐπιτιθέμενος.

Περὶ Στρύχνου ἁλικακάβου.

Κεφ. οβʹ.

Ἔστι καὶ ἕτερον στρύχνον, ὃ ἰδίως ἁλικάκαβον καλοῦσιν, οἱ δὲ φυσα-

λίδα

tis concauus alis: folio nigro, maiore quàm ocimi, & latiore: fructu rotundo, viridi, qui post maturitatem nigricat, aut fuluescit: herba innocentis gustus. Natura ei refrigerandi: quare folia vlceribus quæ serpunt, & ignibus sacris, conuenienter cum polline polentæ illinuntur: ægilopia, capitísque dolores, trita & imposita per se sanant: æstuanti stomacho auxiliantur: parotidas, cũ sale detrita, illitu discutiunt. Valet succus ei⁹ aduersus ignẽ sacrum, atque vlcera quæ serpunt, cum cerussa, rosaceo & argenti spuma: ad ægilopas cum pane: infantium adustioni, quam syriasin vocant, cum rosaceo perfusus proficit: in collyriis, aquæ vel oui vicem exhibet, contra acutas fluxiones illitus: aurium dolori instillatus prodest. Mensium abundantiã sistit, in vellere subditus. Succus fuluo gallinarum cortalium fimo subactus, & linteo appositus, ægilopiis præsentaneo est remedio.

Solanum halicacabon.

Cap. LXXII.

Est & aliud solanũ, qđ peculiari nomine halicacabõ aut psy-

E salida,

ſalida, id eſt veſicariam vocāt, foliis antedicto ſimilibus, verū latioribus: cuius caules, poſteaquàm adoleuerunt, prona terram ſpectant: folliculis orbiculatis veſiculis ſimilibus: ſemine intus fuluo, rotundo, læui acinorum vuæ effigie: quo coronarij vtuntur, corollis intorquentes. Vim vſúmque hortēſis ſolam habet: verum cibis nequaquam expetitur. Regiū morbum purgat, ſemine poto, & vrinam pellit. Ex vtraque herba ſuccus extrahitur, qui ſiccatus in vmbra, reconditur, ad eadem valens.

λίδα φύλλοις ὅμοιον τῷ προειρημένῳ, πλατυτέροις μέντοι· οἱ καυλοὶ δὲ αὐτοῦ μετὰ τὸ αὐξηθῆναι χαμαικλινεῖς γίνονται· καρπὸν δὲ ἔχει ἐν θυλακίοις περιφέρεσιν ὅμοιον φύσαις, πυῤῥὸν, περιφερῆ, λεῖον, ὡς ῥᾶγα σταφυλῆς, ᾧ καὶ οἱ στεφανοπλόκοι χρῶνται καταπλέκοντες τοὺς στεφάνους. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ χρῆσιν τὴν αὐτὴν τῷ κηπαίῳ στρύχνῳ· χωρὶς τοῦ βιβρώσκεσθαι. δύναται δὲ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πινόμενος, ἴκτερον ἀποκαθαίρειν οὐρητικὸς ὤν. χυλίζεται δὲ ἀμφοτέρων ἡ πόα, καὶ ξηραίνεται ἐν σκιᾷ πρὸς ἀπόθεσιν, ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ αὐτά.

Solanum ſomniferum. Cap. LXXIII.

Περὶ Στρύχνου ὑπνωτικοῦ. Κεφ. ογ'.

SOLANVM ſomniferum, aliqui etiam halicacabon appellant, fruticat multis ramis, denſis, caudicoſis, fractu contumacibus, pinguium foliorum, cotoneæque mali ſimilium plenis: flore grandi, rubro: fructu in folliculis crocato: radice grandi, ſubrubro cortice veſtita: naſcitur in ſaxis, non procul à mari. Radicis cortex, in vino drachmę pondere potus, ſomnificā vim habet, opio mitiorem. Semen vehemēter vrinā cit. Corymbi duodecim hydropicis dantur: ſi quid

Στρύχνον ὑπνωτικὸν, οἱ δὲ, ἁλικάκαβον, θάμνος ἐστὶ κλάδους ἔχων πολλοὺς, πυκνοὺς, σκληρώδεις, δυσθραύστους, φύλλων πλήρεις λιπαρῶν, ἐμφερῶν μήλῳ κυδωνίῳ· ἄνθος ἐρυθρὸν, εὐμέγεθες· καρπὸν ἐν λοβοῖς κροκίζοντα· ῥίζαν φλοιὸν ἔχουσαν ὑπέρυθρον, εὐμεγέθη· φύεται ἐν πετρώδεσι τόποις οὐ πόῤῥω θαλάσσης. Ταύτης ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης ἐν οἴνῳ ποθεὶς < α, ὑπνωτικὴν ἔχει δύναμιν τοῦ ὀποῦ τῆς μήκωνος ἐπιεικεστέραν. ὁ δὲ καρπὸς οὐρητικός ἐστιν ἄγαν· δίδονται δὲ ὑδρωπικοῖς κόρυμβοι ὡς ιβ. πλείονες

πλειόνες δὲ ποθέντες, ἔκστασιν ἐργάζονται. βοηθοῦνται δὲ μελικράτῳ πολλῷ πινομένῳ. μίγνυται καὶ ἀνωδύνοις ὁ χυλὸς αὐτῆς καὶ τροχίσκοις· ἀφεψηθεὶς δὲ οἴνῳ καὶ διακρατούμενος ὀδονταλγίας ἀρήγει. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης ἀμβλυωπίας μετὰ μέλιτος ἐγχριθεὶς παραιτεῖται.

Περὶ Στρύχνου μανικοῦ.

Κεφ. οδ´.

Στρύχνον μανικὸν, ὃ ἔνιοι πέρσιον, οἱ δὲ, θρύον ἐκάλεσαν. τούτου τὸ μὲν φύλλον παραπλήσιον ἐστὶν εὐζώμῳ, μεῖζον δὲ πρὸς τὰ τῆς ἀκάνθης, ἥ τις καὶ παιδέρως καλεῖται· καυλοὺς δὲ ἀνίησιν ἀπὸ τῆς ῥίζης ὑποφυεῖς δέκα ἢ ιβ´. ὀργυιὰς ἔχοντας ὕψος· τὴν κεφαλὴν ἐπικειμένην ὥσπερ ἐλαίαν, δασυτέραν δὲ ὡς πλατάνου σφαῖραν μείζονα δὲ καὶ πλατυτέραν· ἄνθος μέλαν. μετὰ δὲ τοῦτο καρπὸν ἴσχει βοτρυοειδῆ, στρογγύλον, μέλανα*, ῥαγάδας ι ἢ ιβ´. ὁμοίας κισσοῦ κορύμβοις, μαλακὰς ὥσπερ σταφυλή. ῥίζα δὲ ὕπεστι λευκὴ, παχεῖα, κοίλη ὡς πηχέως· φύεται ἐν ὀρεινοῖς χωρίοις καὶ προσηνέμοις καὶ πλατανῶσι. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα πινομένη μετ᾽ οἴνου < α πλῆθος, φαντασίας ἀποτελεῖν οὐκ ἀηδεῖς· δύο δὲ < ποθεῖσαι, ἐξιστάνουσιν ἄχρι τριῶν ἡμερῶν, δ´. δὲ

si quid numero adiiciat, alienationẽ mentis faciunt. Remedio est aqua copiosa mulsa, potui data. Succus pastillis inseritur, & medicamẽtis quæ doloris leuamẽtũ præbẽt: decoctus in vino, si in ore cõtineat, dentium doloribus auxiliatur. Radicis succus, cum melle illitus, oculorum hebetudines tollit.

Manicũ solanũ. Ca. LXXIIII.

Solanũ manicon, aliqui persion, alij thryon appellauere. Huic foliũ erucæ simile, maius aliquãto, satis acantho, quẽ pæderota vocant, accedẽs: caules à radice proceros emittit decẽ aut duodecim, vlnæ altitudine adolescentes: caput in cacumine, oliuæ figura, sed vt platani pilulæ hirsutius, verùm maius, latiúsque: florem nigrum: postquam eo exuitur, racemus exit rotundus, niger, denis aut duodenis acinis cõstans, similibus hederæ corymbis, vt vuæ mollibus: radice firmatur candida, crassa, caua, cubitali: gignitur in montibus, vento perflatis, & platanetis. Radix drachmæ vnius pondere pota ex vino, facit species vanas, imaginésque nõ iniucũdas obuersari, sed duplicat⁹ hic modus, ad treis vsq; dies mentis alienationẽ affert:

quadruplicatus, interimit. Remedio est aqua mulsa copiosiꝰ pota, & vomitione reiecta.

Dorycniū. Cap. LXXV.

Dorycnion Crateuas halicacabon, aut caleā vocat, frutex oreæ nuper prodeunti similis: nascitur in petris, non procul á mari, ramis cubito minoribus, foliis oleæ similibus colore, minusculis, firmioribꝰ, præter modum scabris: flore candido: siliquis ī cacumine, ceu ciceris, dēsis, rotundis, quinis intus, aut senis seminibꝰ, exigui erui magnitudine, læuibꝰ, firmis, versicoloribus: radix ad digiti crassitudinē & cubiti longitudinē adolescit. Id somniferū esse cōstat. Copiosius haustū mortem adfert. Nec defuere, qui dicerent, semē in amatoria expeti.

Mādragoras. Cap. LXXVI.

Mādragorā, aliqui antimalū, alij circeam vocāt, quoniā videatur radix ad amatoria cōducere. Duo eiꝰ genera: niger, quæ fœmina existimatur, thridacias appellatus, angustioribꝰ foliis, ac minoribꝰ quàm lactucæ, virosis ac graueolentibus, in terra sparsis: mala gerit sorbis similia, pallida, odorata, in quibus semen veluti pyrorum: radicibꝰ inhęret bene magnis, binis,

δ'. ἡ ποθεῖσαι, καὶ ἀναιρεῦσιν, ἀντιφάρμακον δὲ ἐστὶν αὐτοῦ μελίκρατον, πολὺ πινόμενον καὶ ἐξεμούμενον.

Περὶ Δορυκνίου. Κεφ. οε.

Δορύκνιον κρατεύας ἁλικάκαβον ἢ καλέαν καλεῖ. θάμνος ὅμοιος ἐλαίᾳ ἀρτιφυεῖ· κλῶνας ἔχων ἐλάσσονας πήχεως· φύεται ἐν πέτραις, οὐ πόῤῥω θαλάσσης, φύλλα δὲ τῷ χρώματι ἐλαίᾳ παραπλήσια, μικρότερα δὲ καὶ στεῤῥότερα, καὶ τραχέα ἰσχυρῶς· ἄνθος λευκὸν, ἐπ' ἄκρου ἔχει πυκνὰ θυλάκια ὥσπερ ἐρεβίνθου. ἐν οἷς σπερμάτια στρογγύλα ε΄ ἢ ς΄. ὅσον ὄροβοι μικροὶ, λεῖα, ἰσχυρὰ καὶ ποικίλα· ῥίζαν πάχος δακτύλου, μῆκος δὲ πήχεως· δοκεῖ δὲ καὶ τοῦτο ὑπνωτικὸν εἶναι πλεονάσαν δὲ ἀναιρεῖν. φασὶ δέ τινες καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὰ φίλτρα παραλαμβάνεσθαι.

Περὶ Μανδραγόρου. Κεφ. ος΄.

Μανδραγόρας, οἱ δὲ ἀντίμηλον, οἱ δὲ δίρκαιαν, οἱ δὲ κιρκαίαν καλοῦσιν, ἐπειδὴ δοκεῖ ἡ ῥίζα φίλτρων εἶναι ποιητική. ἔστι δὲ αὐτῆς ὁ μέν τις θῆλυς ὁ μέλας θριδακίας καλούμενος· φύλλα ἔχων στενώτερα καὶ μικρότερα θρίδακος, βρωμώδη καὶ βαρέα κατὰ τὴν ὀσμὴν, κεχυμένα δὲ ἐπὶ γῆς καὶ παρ' αὐτὰ μῆλα οὔοις ἐμφερῆ, ὠχρὰ, εὐώδη, ἐν οἷς καὶ καρπὸς ὥσπερ ἀπίου. ῥίζαι εὐμεγέθεις

δύο

δύο ἢ τρεῖς, ἀντιμπεπλεγμέναι ἀλλήλαις, μέλαιναι κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ἔνδοθεν λευκαὶ καὶ παχύφλοιοι· καυλὸν δὲ οὐ φέρει. Τοῦ δὲ ἄρρενος καὶ λευκοῦ, ὃν ἔνιοι νώριον ἐκάλεσαν, φύλλα ἐστὶ μεγάλα, λευκά, πλατέα, λεῖα καθάπερ τεύτλου· τὰ δὲ μῆλα διπλάσια, κροκίζοντα τῇ χροιᾷ, εὐώδη μετὰ βάρους τινός· ἃ καὶ ἐσθίοντες οἱ ποιμένες ποσῶς ἀποκαροῦνται· ῥίζα δὲ ὁμοία τῇ πρὸ αὐτῆς, μείζων δὲ καὶ λευκοτέρα· ἄκαυλος δὲ καὶ αὐτή. Χυλίζεται δὲ ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης χλωρὸς κοπεὶς καὶ ὑποτεθεὶς πιεστῆρι· δεήσει δὲ λεάναντας μετὰ τὸ συστραφῆναι ἀποτίθεσθαι ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ. χυλίζεται δὲ καὶ τὰ μῆλα ὁμοίως, ἀνειμένον δὲ γίνεται τὸ ἐξ αὐτῶν χύλισμα. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ τῆς ῥίζης περιαιρεθεὶς καὶ διαβληθεὶς λίνῳ, κρεμᾶται εἰς ἀπόθεσιν. ἔνιοι δὲ καθέψουσιν οἴνῳ τὰς ῥίζας ἄχρι τρίτου, καὶ διυλίσαντες ἀποτίθενται· χρώμενοι ἐπὶ τῶν ἀγρύπνων καὶ περιωδυνώντων κυάθῳ ἑνί, καὶ ἐφ' ὧν βούλονται ἀναισθησίαν τεμνομένων ἢ καιομένων ποιῆσαι. ὁ δὲ ὀπὸς ποθεὶς ὀβολῶν δυοῖν πλῆθος ὁλκῆς, σὺν μελικράτῳ, ἄγει ἄνω φλέγμα καὶ μέλαιναν χολὴν ὡς ἐλλέβορος· πλείων δὲ ποθεὶς ἐξάγει τοῦ ζῆν, μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὰς ὀφθαλμικὰς καὶ ἀνωδύνους δυνάμεις, καὶ πεσσοῖς μαλακτικοῖς.

καθ'

binis, ternísve, inter se conuolutis, nigris foris, intus albis, crasso cortice vestitis: caule viduus est. Alter candidus, qui mas dicitur, nonnullis norion vocitatus: huius folia magna, alba, lata, læuia vt betæ: mala quàm alterius duplo maiora, colore in crocum inclinante, iucundè cum grauitate quadam olentia: quorum pomorum cibo, aliquantum opiliones soporâtur. radix, alterius similis, maior & cādidior, orbata & hæc caule. Succus fit è cortice recētis radicis tuso, & prelis subiecto: qui insolatus vbi concreuerit, fictili reconditur. Malis quoq; succus depromitur, sed aliquanto ignauior. Delibratur radix, & traiectus lino cortex, ad vsum suspenditur. Aliqui radices in vino ad tertias coquunt, & defœcatū ius seruant: cyatóque vno vtuntur, in peruigiliis, & doloribus, & ante sectiones vstionésque ne sentiantur. Succus duobus obolis ex mulso potus, vt veratrum, per vomitiones bilem atram pituitámq; extrahit: verùm potu largiore, vita adimitur. medicamentis ocularibus, & his quę dolores finiunt, pessis quoque emollientibus,

admiſcetur: ſemioboli pódere indit⁹, per ſe méſes & part⁹ expellit: ſubdit⁹ ſedi ꝓ balano, ſomnificus eſt. Radix ebur emollire fertur, ꝗ ſenis horis cũ eo decocta ſit: & ad accipiẽdam, quam effingere optaueris, formã, ipſũ facile pręſtat. Folia recẽtia cõueniẽter oculorũ inflãmationib⁹, & collectionibus, quas vlcera citarũt, cũ polenta illinunt: duritias omneis ſuppurationes, ſtrumas, & tubercula diſcutiũt: ſtigmata ſine exulceratiõe delẽt, ſi qͥs ſeniſve dieb⁹, ſenſim perfricent. Folia ſeruant in muriis, eoſdẽ ad vſus. Trita radix ignib⁹ ſacris ex aceto, & ſerpẽtium ictib⁹ ex melle aut oleo, medetur: ſtrumas atq; tubercula, cum aqua diſsipat: articulorũ cruciatus, cũ polẽta ſedat. Fit citra coctionem vinũ è cortice radicis, ad hunc modum: Ternæ minæ in vini dulcis metretam coniiciuntur. Dantur ex eo terni cyathi, iis q̃ ſecari aut amburi debent, vt antè dictũ eſt: ſiquidem nullo tũc afficiũtur dolore, ſed veterno quodam preſsi, torpeſcunt. Mala ſoporẽ afferũt olfactu, & etiã ſi mandãtur: item expreſsis ex eis ſuccus: nimio tamen odore percuſsi, obmuteſcunt.

Semen

καθ' ἑαυτὸν δὲ ὅσον ἢ μιώβολον προστεθεὶς, ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα ἄγει, δακτυλίῳ τε ἀντὶ βαλάνου ἐπιτεθεὶς ὕπνον ποιεῖ. μαλάσσειν δὲ καὶ ἐλέφαντα λέγεται ἡ ῥίζα συνεψομένη αὐτῷ ἐπὶ ὥρας ς'. καὶ εὔπλαστον αὐτὸν εἰς ὃ ἄν τις βούληθῇ σχῆμα παρασκευάζει. τὰ δὲ φύλλα πρόσφατα ἁρμόζει πρός τε ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, καὶ τὰς ἐπὶ τῶν ἑλκῶν μετ' ἀλφίτου καταπλασσόμενα. διαφορεῖ δὲ καὶ πᾶσαν σκληρίαν καὶ ἀποστήματα, χοιράδας, φύματα παρατριβόμενά τε ἡσυχῇ ἐπὶ ἡμέρας ε' ἢ ς'. στίγματα ἄνευ τοῦ ἑλκοῦν ἀφανίζει. ταριχευθέντα δὲ τὰ φύλλα, ἀποτίθεται πρὸς τὰς αὐτὰς χρείας. ἡ δὲ ῥίζα σὺν ὄξει λεία, ἐρυσιπέλατα ἰᾶται· πρὸς δὲ ἑρπετῶν πληγὰς, σὺν μέλιτι ἢ ἐλαίῳ· σὺν ὕδατι δὲ χοιράδας καὶ φύματα διαχεῖ· καὶ ἄρθρων πόνους παύει μετὰ ἀλφίτων. σκευάζεται δὲ καὶ δίχα ἑψήσεως οἶνος ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς ῥίζης. δεῖ δὲ ἐμβάλλειν μνᾶς γ'. εἰς μετρητὴν οἴνου γλυκέος, διδόναι τε ἐξ αὐτοῦ κυάθους γ'. τοῖς μέλλουσι τέμνεσθαι ἢ καίεσθαι ὡς προείρηται, οὐ γὰρ ἀντιλαμβάνονται τοῦ ἀλγήματος διὰ τὸ καταφέρεσθαι. τὰ δὲ μῆλα ὀσφραινόμενα καὶ ἐσθιόμενα καρωτικά· καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν χυλός· πλεονασθέντα δὲ καὶ ἀφώνους ποιεῖ.

τὸ δὲ

τὸ δὲ σπέρμα τῶν μήλων ποθὲν, ὑστέραν καθαίρει· προστεθὲν δὲ μετ' ἀπύρου θείου ῥοῦν ἵστησιν ἐρυθρόν· ὀπίζεται δὲ περιχαραττομένης τῆς ῥίζης πολυειδῶς, καὶ τοῦ συῤῥέοντος εἰς τὴν κοιλότητα συλλεγομένου. ἔστι δὲ ἐνεργέστερος τοῦ ὀποῦ ὁ χυλός· οὐκ ἐν παντὶ δὲ τόπῳ φέρουσιν ὀπὸν αἱ ῥίζαι, ὑποδείκνυσι δὲ τὸ τοιοῦτον ἡ πεῖρα. Ἱστοροῦσι δὲ καὶ ἑτέραν μώριον λεγομένην, φυομένην ἐν παλισκίοις καὶ περὶ τὰ ἄντρα· φύλλα ἔχουσαν ὅμοια τῷ λευκῷ μανδραγόρᾳ, μικρότερα δὲ ὡς σπιθαμιαῖα, λευκὰ, κύκλῳ περὶ τὴν ῥίζαν, οὖσαν ἁπαλὴν καὶ λευκὴν, μικρῷ μείζονα σπιθαμῆς πάχος δακτύλου μεγάλου. ταύτην φασὶ πινομένην ὅσον < α. ἢ μετὰ ἀλφίτων ἐσθιομένην ἐν μάζῃ ἢ ὄψῳ, ἀπομωροῦν. καθεύδει γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ περ ἂν φάγοι σχήματι, αἰσθανόμενος οὐδενὸς ἐπὶ ὥρας γ'. ἢ δ'. ἀφ' οὗ περ ἂν προσενέγκηται. χρῶνται δὲ καὶ ταύτῃ οἱ ἰατροὶ ὅταν τέμνειν ἢ καίειν μέλλωσι. φασὶ δὲ καὶ ἀντίδοτον εἶναι τὴν ῥίζαν πινομένην μετὰ στρύχνου τοῦ καλουμένου μανικοῦ.

Περὶ Ἀκονίτου. Κεφ. οζ'.

Ἀκόνιτον, οἱ δὲ, παρδαλιαγχές, οἱ δὲ, κάμμορον, οἱ δὲ, θηλύφονον, οἱ δὲ, μυοκτόνον* θηρεφόνον. φύλλα

Semen malorum potum vuluas purgat: appoſitúmq; cum ſulphure ignem non experto, rubra fœminarum profluuia ſiſtit. Scarificata punctisq́; multifariam aperta radice, erumpens lachryma, cauo vaſe recipitur. Liquamentum autem ſucco lacteo præſtãtius eſt: ſed non vbique, vt experientia docet, radices lacteum ſuccũ delachrymant. Alium tradũt eſſe mãdragorã, nomine morion, in opacis iuxta ſpecꝰ enatum: folijs albi mandragoræ, minoribus, albis, dodrantalibus, radicem ambiẽtibꝰ: quæ mollis eſt & cãdida, paulò maior palmo, pollicéq; craſsitudine æquat. Tradũt eam in pane, offa, obſonióve, drachmæ põdere deuoratam, vſum rationis intercipere. Obdormiſcit enim homo, eo ferè quo comederit habitu, ſenſus impos, ternis quaternísve, ex quo data eſt, horis. Hac medici vtũtur, cũ ſcindẽdi vrẽdiq́; neceſsitas adeſt. Antidotũ eſſe volunt radicẽ, cum manico ſolano potam.

Aconitum. Cap. LXXVII.

ACONITVM, aliqui pardalianches, alij cammoron, alij theliphonon, alij myoctonon, alij theriophonon vocãt: folia

folia habet cyclamini, aut cucumeris, tria aut quatuor, minora & subhirsuta: caulem palmo altũ: radix scorpij caudam emulatur, & alabastri modo splendet. Torpescunt, vt fama est, scorpiones admota radice, stupẽtq; qui rursum hellebori cõtactu excitantur. Oculorum medicamentis leuandi doloris gratia adiicitur: Enecat pantheras, sues, lupos & feras omneis in carnibus obiectum.

Aconitũ alterũ. Ca. LXXVIII.

Est & alterũ aconitũ, qđ aliq, cynoctonon, alij lycoctonon appellãt. Huius genera sũt tria: vnũ, quo vtũtur venatores: alia duo in vsum suũ vertêre medici. è quibꝰ tertiũ qđ Põticũ nominaẽ, plurimũ in Italia, mõtibus Iustinis exilit, à priore distãs, qm̃ folia faciat effigie platani, crebriore diuisura, lõgiora, & multò nigriora: caulẽ filicis pediculo similẽ, nudũ, cubitali altitudine, aut ampliorẽ: semẽ in siliqs oblõgis recõdit: radices in modũ squillæ marinæ cirrorũ nigrescũt. Quibꝰ ad venationem luporũ vtũtur, insertæ siquidẽ crudis carnibus, & deuoratæ, lupos enecant.

Cicuta. Cap. LXXIX.

Cicuta caulẽ ædit geniculatũ,

φύλλα ἔχει τρία ἢ τέσσαρα, ὅμοια κυκλαμίνῳ ἢ σικύῳ, μικρότερα δὲ καὶ ὑποτράχεα· καυλὸς δὲ σπιθαμῆς· ῥίζα ὁμοία σκορπίου οὐρᾷ, στίλβουσα ἀλαβαστροειδῶς. Τούτου τὴν ῥίζαν φασὶ προσαχθεῖσαν σκορπίῳ, παραλύειν αὐτόν· διεγείρεσθαι δὲ πάλιν ἐλλεβόρου προστεθέντος. μίγνυται δὲ καὶ ὀφθαλμικαῖς ἀνωδύνοις δυνάμεσι. κτείνει δὲ καὶ παρδάλεις καὶ σῦς καὶ λύκοις καὶ πᾶν θηρεῖον κρεαδίοις ἐντιθέμενον καὶ παραβαλλόμενον.

Περὶ Ἑτέρου ἀκονίτου.

Κεφ. οη΄.

ΑΚΟΝΙΤΟΝ ἕτερον, ὃ ἔνιοι κυνοκτόνον, οἱ δὲ λυκοκτόνον καλοῦσι. γίνεται μὲν πλεῖστον ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν τοῖς καλουμένοις* Ἰουστίνοις ὄρεσι διαφέρον τοῦ πρὸ αὐτοῦ· φύλλα δὲ ἔχει ὅμοια τοῖς τοῦ πλατάνου, μᾶλλον δὲ ἐπεσχισμένα καὶ μακρότερα, πολλῷ καὶ μελάντερα· καυλὸν δὲ καθά περ πτέριδος, μόσχον ψιλὸν, ὕψος πήχεως, ἢ καὶ μείζονα· καρπὸν δὲ ἐν λοβοῖς ἐπιμήκεσι ποσῶς· ῥίζας ὥσπερ πλεκτάνας καρίδων μελαίνας· αἷς χρῶνται πρὸς τὰς τῶν λύκων θήρας, ἐντιθέντες κρέασιν ὠμοῖς. βρωθεῖσαι γὰρ ὑπὸ τῶν λύκων, ἀναιροῦσιν αὐτούς.

Περὶ Κωνείου. Κεφ. οθ΄.

Κώνειον καυλὸν ἀνίησι γονατώδη,

ὡς μάραθρον, μέγαν, φύλλα δὲ νάρθηκι ἐμφερῆ, στενώτερα δὲ καὶ βαρύοσμα· ἐπ' ἄκρων δὲ ἀποφύσεις καὶ σκιάδια· ἄνθος ὑπόλευκον· σπέρμα ἐμφερὲς ἀνίσῳ, λευκότερον· ῥίζα κοίλη καὶ οὐ βαθεῖα. Ἐστι δὲ καὶ αὐτὸ τῶν φθαρτικῶν, κατὰ ψῦξιν ἀναιροῦν. βοηθεῖται δὲ ἀκράτῳ. χυλίζονται δὲ τὰ ἄκρα πρὸ τοῦ ξηρανθῆναι τὸ σπέρμα, ἢ ἡ κόμη, καὶ ἐκθλίβεται κοπτόμενα, καὶ συστρέφεται ἐν ἡλίῳ. ἔστι δὲ πολύχρηστον εἰς τὴν ὑγιαστικὴν χρῆσιν ξηρανθέν· μιγνύμενον ἐπιτηδείως τοῖς ἀνωδύνοις κολλυρίοις τὸ χύλισμα· ἕρπητάς τε καὶ ἐρυσιπέλατα καταπλασθὲν σβέννυσιν. ἡ δὲ πόα καὶ ἡ κόμη λεία καταπλαττομένη τῶν διδύμων, ὀνειρώττουσι βοηθεῖ· παρίησι δὲ καὶ αἰδοῖα καταπλασθέντα. καὶ γάλα σβέννυσι, μαστούς τε ἐν παρθενίᾳ κωλύει αὔξεσθαι, καὶ διδύμοις ἀτροφίας ποιεῖ ἐπὶ παιδίων. ἐνεργέστατον δέ ἐστι τὸ κρητικὸν καὶ μεγαρικὸν καὶ τὸ ἀττικὸν, καὶ τὸ ἐν τῇ χίῳ καὶ κιλικίᾳ γινόμενον.

Περὶ Σμίλακος.

Κεφ. π'.

Σμίλαξ, οἱ δὲ, θύμαλον, ῥωμαῖοι δὲ τάξον καλοῦσι, δένδρον ἐστὶ παραπλήσιον ἐλάτῃ τοῖς φύλλοις καὶ μεγέθει, ἐν ἰταλίᾳ καὶ ἐν ναρβωνίᾳ τῇ κατὰ τὴν ἱσπανίαν φυόμενον.

τοῦ

vt fœniculi grãdẽ, folia ferulæ, angustiora, graui odoratu: rami, mox vmbellę in summo ꝓdeũt: flores quoq; albicãtes: & semẽ aniso cãdidius: radice nõ alta, cõcaua. Cicutæ letale venenũ inest, suáq; vi refrigeratoria necat. Remedio est vini meraculi potus. Succ⁹ exprimitur cõtusis cacuminibus, priusquã semina & comę siccescãt, q̃ sole dẽsatur in pastillos. Mult⁹ ad medendi rationẽ vsus est aridi: cõmodè miscet̃ collyriis, q̃ leuãdi doloris gratia tẽperãtur: ignes sacros, & vlcera quæ serpũt, illitu restinguit. Herba cũ coma trita, & testib⁹ circũlita, libidinũ imaginationes in somno, cõpescit: sed genitale resoluit. lac puerperarũ mãmis apposita extinguit: in virginitate mãmas coërcet, & increscere nõ patit̃: pueris pręstat, vt eorũ testiculi cibũ nõ sentiẽtes, intabescãt. Efficacissima vis Creticæ, Megarẽsi, mox Atticæ, & in Chio & Cilicia nascenti.

Taxum. Cap. LXXX.

SMILAX à Græcis, taxus à Latinis appellatur, arbor abietis magnitudine, & foliorum eiusdem figura, in Italia & Narbonensi Gallia Hispanię contermina nascens.

Auicu-

Auiculæ quæ Italicæ taxi baccas deuorant, denigrantur: & qui ederint eaſdē homines, alui profluuio corripiũtur. Narbonæ tam præſentis eſt veneni, vt ſi qui dormiāt ſub ea, aut eius vmbra ſubſideant, lædantur, & ſæpenumero moriantur: quare de taxo hæc traduntur, vt ab ea caueamus.

Apocynum. Cap. LXXXI.

Apocynon, ſiue cynocrābe, braſsica canina, frutex eſt longis viticulis cōſtans, malè olétibus, létis, vitiliumq; modo obſequioſis, fractu ferè inuictis: folio hederę, molliore tamē, & per extremũ acutiore, léto, graui odore: id luteo ſucco turget. Siliquæ, ceu fabarũ, folliculari ſpecie, digiti longitudine protenduntur: ſemine intus albo, duro, paruo. Folia cum adipe in panes coacta, canes, lupos, vulpes, & pantheras enecant, in cibo data, & protinus eorum coxendices reſoluunt.

Neriũ, ſeu rhododendrũ. Cap. LXXXII.

Nerion aliqui rhododaphnen, alij rhododendron vocāt, frutex eſt vulgaris notitiæ, longioribus quàm amygdala foliis, craſsioribúſque. flore in roſam conformato: fructu nuci græcæ

τοῦ δὲ ἐν ἰταλίᾳ γινομένου τὸν καρπὸν ὀρνίθια ἐσθίοντα, μελαίνεται· οἱ δὲ προσενεγκάμενοι, διαῤῥοίαις περιπίπτουσι. τὸ δ' ἐν τῇ ναρβωνίᾳ, τοσαύτης δυνάμεως μετέχει, ὡς καὶ ἐκ τῆς σκιᾶς τοὺς ὑποκαθίσαντας ἢ κοιμηθέντας βλάπτεσθαι, πολλάκις δὲ καὶ θνήσκειν. ἱστορεῖται δὲ περὶ αὐτῆς χάριν τοῦ προφυλάττεσθαι.

Περὶ Ἀποκύνου. Κεφ. πά.

Ἀπόκυνον, οἱ δὲ, κύναγχον, οἱ δὲ, παρδαλιαγχὲς, * οἱ δὲ κυνόμορον, οἱ δὲ κυνοκράμβη καλοῦσι, ἔρνος ἐστὶ ῥάβδοις ἔχων μακρὰς, λυγώδεις, δυσραύστους, φύλλα κισσῷ ὅμοια, μαλακώτερα δὲ καὶ ὀξύτερα κατ' ἄκρον, βαρύοσμα, ὑπόγλισχρα, ὀποῦ μεστὰ μηλίνου· καρπὸς δὲ ὡσεὶ λοβὸς κυάμων περὶ δακτύλου τὸ μῆκος, θυλακώδης· ἐφ' ὧν σπερμάτια, σκληρὰ, σμικρὰ, μέλανα. ταύτης τὰ φύλλα σὺν στέατι ἀρτοποιηθέντα καὶ παραβληθέντα, κτείνει κύνας, λύκους, ἀλώπεκας, παρδάλεις· παραχρῆμα δὲ παραλύει αὐτῶν τὰ ἰσχία.

Περὶ Νηρίου. Κεφ. πβ'.

Νήριον, οἱ δὲ, ῥοδοδάφνη, οἱ δ', ῥοδόδενδρον, θάμνος γνώριμος, ἀμυγδαλῆς μακρότερα καὶ παχύτερα ἔχων φύλλα. τὸ δὲ ἄνθος ῥοδοειδές· καρπὸν δὲ ἐμφερῆ ἀμυγδάλῳ,

μυγδάλῳ, ὡς κέρατι ἀνεωγμένον, πλήρη ἐριώδοις φύσεως, ὅμοιον τοῖς ὑακινθίνοις πάπποις· ῥίζα δὲ ἄπεξυς καὶ μακρὰ, ξυλώδης, γευσαμένῳ ἁλμυρά. φύεται ἐν παραδείσοις καὶ παραθαλασσίοις τόποις καὶ παρὰ ποταμοῖς. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ἄνθος καὶ τὰ φύλλα, κυνῶν μὲν καὶ ὄνων καὶ ἡμιόνων καὶ τῶν πλείστων τετραπόδων δὲ ζώων φθαρτικήν· ἀνθρώπων δὲ σωστικὴν σὺν οἴνῳ πινόμενα πρὸς δήγματα θηρίων· καὶ μᾶλλον εἰ πηγάνῳ παραμίξειας· τὰ δὲ ἀσθενέστερα τῶν ζώων ὡς αἶγες καὶ πρόβατα, ἐπὰν τὸ ἀπόβρεγμα αὐτῶν πίῃ, ἀποθνήσκει.

Περὶ μυκήτων.

Κεφ. πγ΄.

Μυκήτων διαφορὰ διπλῆ· ἢ γὰρ βρώσιμοι εἰσὶν, ἢ φθαρτικοί. παρὰ πολλαῖς δὲ αἰτίαις γίνονται τοιοῦτοι, ἢ γὰρ ἥλοις κατιωμένοις, ἢ ῥάκεσι σεσηπόσιν, ἢ ἑρπετῶν φωλεοῖς παραφύονται, ἢ δένδρεσιν ἰδίως βλαπτικοὺς φέρουσι τοὺς καρπούς· ἔχουσι δὲ καὶ γλοιῶδη οἱ τοιοῦτοι ἐπίπαγον· κατατεθέντες δὲ μετὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι, ταχέως διαφθείρονται σηπόμενοι. οἱ δὲ* μὴ τοιοῦτοι ζωμοποιοὶ, ἡδεῖς· πλεονασθέντες μέντοι καὶ οὗτοι βλάπτουσι δυσπεπτούμενοι, πνίγοντες ἢ χολέραν ἐπάγοντες. βοη-

græcæ ſimili, corniculato, qui patefactus quandam lanoſam naturam oſtendit, ſpinarum pappos repræſentantem, radice longa, acuta, lignoſa, guſtanti ſalſa: naſcitur in amœnis, maritimis, & ſecus amnes. Flores & folia mulis, canibus, aſinis, & quadrupedum plurimis venena ſunt: hominibus verò contra ſerpentium morſus præſidia, è vino pota: eo magis ruta addita: imbecillæ etiam animantes, vt pecus & capræ, ſi aquam bibant, in qua folia ea maduerint, moriũtur.

Fungi. Cap. LXXXIII.

Fungorũ differentia duplex: aut enim mãduntur, aut perniciales ſunt. Multis de cauſis venenoſi gignũtur, vbi videlicet clauus ferreus, in quo ſit rubigo, aut pãni marcor adfuerit, aut ſi iuxta ſerpẽtis cauernã, arboréſve, quę priuatim pariũt noxios fructus, erumpãt. Continẽt qui tales ſunt, neſcio quod ſtrigmẽtũ concretámq; pituitã, terráque eruti, quamcelerrimè cõputreſcunt, atq; marcore vitiãtur. Sed qui veneno imbuti nõ ſunt, ſuaué in iuribus gratiã habẽt: largius tamẽ ſumpti nocẽt, & ægrius concocti ſtrangulãt, aut choleram morbum citant.

Reme-

Remedio est nitri pot⁹, aut lixiuiũ cũ acida muria, aut feruefactę satureiæ, aut origani iuscuлũ: debellãtur etiã gallinacei fimi potu ex aceto, aut eiusdem delinctu cũ melle multo. Corpus alunt, sed ægrè dissoluũtur: cũ magna ex parte integri ipsi, cum recremẽtis alui reiiciãtur:

Colchicũ. Cap. LXXXIIII.

Colchicon, aliqui ephemeron, sunt qui agrestẽ bulbũ vocant, autumni exitu florẽ ædit croci, candicantem, ab eo tempore, folia bulbi, sed pinguiora: caulẽ palmo altum, ferẽtem rufum semen: radicem foris è nigra rufescẽtem, quæ delibrata, cãdida & mollis spectatur, lacteo succo madet, atque gustatu dulcis inuenitur: bulbus eius mediam habet rimam, fissurámque, qua flos erũpit: plurimum in Messenia, & Colchis enascitur. Ea comesa, fungorum more, strangulando enecat. Hanc autem depinximus, ne à quoquã imprudenter pro bulbo deuoretur: mirum enim in modũ saporis voluptate imperitos allicit. Remedio sunt eadem quæ fungis: bubulum etiam lac potũ auxiliatur. itaque cum adfuerit, nõ aliud desideratur auxilium.

βοηθοῦνται δὲ πάντες ποτιζόμενοι νίτρῳ ἢ κονίᾳ, μετὰ ὀξάλμης, ἢ θύμβρας ἀποζέματι, ἢ ὀριγάνῳ, ἢ ὀρνιθείῳ κόπρῳ μετ᾽ ὄξους πινόμενοι, ἢ μέλιτι ἐκλειχόμενοι πολλῷ. τρόφιμοι δὲ εἰσὶ καὶ δυσδιάλυτοι· ὁλοσχερεῖς δὲ ὡς ἐπιτοπολὺ σὺν τοῖς περιττώμασιν ἀποδίδονται.

Περὶ Κολχικοῦ. Κεφ. πδ΄.

Κολχικὸν, οἱ δὲ, ἐφήμερον, οἱ δὲ βολβὸν ἄγριον, λήγοντος τοῦ φθινοπώρου ἀνίησιν ἄνθος ὑπόλευκον, ὅμοιον κρόκου ἄνθει· ὕστερον δὲ τὰ φύλλα φέρει βολβῷ παραπλήσια, λιπαρώτερα· καυλὸν σπιθαμιαῖον, καρπὸν ἔχοντα πυῤῥόν· ῥίζαν φλοιὸν ἔχουσαν* ἔγκιῤῥον ἐν τῷ μέλανι, ἥ τις λεπιζομένη λευκὴ καὶ ἁπαλὴ καὶ ὀποῦ μεστὴ εὑρίσκεται καὶ γλυκεῖα· ἔχει δὲ ὁ βολβὸς διάφυσιν μέσην καθ᾽ ἣν τὸ ἄνθος ἀφίησι· γίνεται δὲ πλεῖστον ἐν τῇ μεσσηνίᾳ καὶ κόλχις. βρωθεῖσα δὲ κτείνει κατὰ τὸν πνιγμὸν ὁμοίως μύκησιν. Ανεγράψαμεν δὲ αὐτὴν ἵνα μὴ λάθῃ βρωθεῖσα ἀντὶ βολβοῦ· παραδόξως γάρ ἐστιν ἐπακτικὴ διὰ τὴν ἡδονὴν τοῖς ἀπείροις. βοηθεῖ δὲ τοῖς φαγοῦσιν ὅσα καὶ τοῖς μύκητας φαγοῦσι. καὶ γάλα βόειον πινόμενον· ὥς τε ὅταν παρῇ τοῦτο, μηδενὸς ἄλλου δεῖσθαι βοηθήματος.

Ephe-

Περὶ Εφη-

Περὶ Ἐφημέρου. Κεφ. πε'.

Ἐφήμερον, οἱ δὲ, ἶριν ἀγρίαν, φύλλα καὶ καυλὸν ὅμοια ἔχει κρίνῳ, λεπτότερα δὲ· ἄνθη λευκὰ, πικρά· καρπὸν δὲ μαλακόν· ῥίζα δὲ ὕπεστι δακτύλου πάχος μία,* μακρὰ, στυπτικὴ, εὐώδης· φύεται ἐν δρυμοῖς καὶ παλισκίοις. Τούτου ἡ μὲν ῥίζα ὀδονταλγίας ἐστὶ φάρμακον διακλυζομένη. τὰ δὲ φύλλα ἐν οἴνῳ ἑψηθέντα καὶ καταπλασθέντα οἰδήματα καὶ φύματα διαφορεῖ, μήπω ὑγρὸν ἔχοντα.

Περὶ Ἑλξίνης. Κεφ. πς'.

Ἑλξίνη, οἱ δὲ, παρθένιον, οἱ δὲ, σιδηρῖτιν, οἱ δὲ, ἡράκλειαν, οἱ δὲ, ἀσυρίαν, οἱ δὲ, ὑμένην ἀγρίαν, οἱ δὲ, κλιβάδιον, οἱ δὲ, πολυώνυμον καλοῦσι· φύεται ἐπὶ θριγγοῖς καὶ τοίχοις· καυλία δὲ ἔχει λεπτὰ ὑπέρυθρα· φύλλα ὅμοια λινοζώστει, δασέα· περὶ δὲ τοὺς καυλοὺς οἱονεὶ σπερμάτια τραχέα, ἀντιλαμβανόμενα τῶν ἱματίων. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ψυκτικὴν, στυπτικήν· ὅθεν καταπλασσόμενα ἰᾶται ἐρυσιπέλατα, κονδυλώματα, κατακαύματα, φύγεθλα ἀρχόμενα, καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ οἰδήματα· ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς μιγεὶς ψιμυθίῳ, ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας ὠφελεῖ καταχριόμενος, καὶ ποδάγρας σὺν κηρωτῇ κυπρίᾳ ἀναληφθεὶς ἢ τραγείῳ στέατι, ὠφελεῖ καὶ βήττοντας χρονίως ὁ χυλὸς καταρροφούμενος ὅσον κύαθος,

καὶ

Ephemerũ. Cap. LXXXV.

Ephemeron, aliqui ſylueſtrẽ irin appellant, folia habet lilij, ſed tenuiora: caulem parem: florem candidum, amarum: ſemen molle: radicem vnam, digitali craſsitudine, longam, adſtringentem, odoratam: naſcitur in ſyluis & opacis. Huius radix dentibus præcipua, ſi decocto colluátur. Folia in vino cocta, diſcutiũt tumores, & tubercula, quæ nihil adhuc humidi contraxerunt.

Helxine, id eſt, muralis herba. Cap. LXXXVI.

Helxine naſcitur in parietinis, ſepibus, vineis & ſegetibus: folia ei mercurialis inſunt, hirſuta: cauliculi ſubrubentes, & circa eos veluti ſemina aſpera, adhærentia veſtibus. Folia refrigandi ſpiſſandíque naturam habent, qua ex cauſa ſanant illitu ſacros ignes, aduſta condylomata, panos incipientes, tumores, inflammationéſque. Succus eius cum ceruſſa, ignibus ſacris, & vlceribus quæ ſerpunt, commodè illinitur, imponitúrque podagris cum hircino adipe aut cerato cyprino: veterem tuſsim emendat inſtar cyathi hauſtus:

tonſil-

tonsillis inflammationẽ sentiẽtibus vtiliter & gargarizatur, & oblinitur: auriũ dolorem cum rosaceo instillatus leuat.

Alcine. Cap. LXXXVII.

Alsinen, aliqui anthillion, nõnulli myos ota vocant, quoniã musculorũ aures folia imitantur. Lucis opacísq; gaudet, vnde alsine dicta est. Hęc erat eadẽ quæ helxine, nisi humilior esset, & foliis minorib⁹, nec hirsuta. cũ teritur odorẽ cucumis reddit. Vim refrigerãdi, astringẽdíq; obtinet: oculorũ inflammationibus cũ polẽta illinitur. Succus auriũ doloribus infunditur: quin & emẽdat oĩa quæ helxine, id est, muralis herba.

Lens palustris.
Cap. LXXXVIII.

Lens palustris, inuenitur in aqua non fluente, muscus lenticulæ similis, refrigeratoriæ naturæ. Propter quod conuenienter collectionibus, igni sacro, & podagris, illinitur per se, & cum polenta: glutinat, & procidentia puerorum interanea.

Semperuiuum magnũ, seu sedũ. Cap. LXXXIX.

Semperuiuũ magnũ ideo nominatur, quoniã perpetuò folia vireant: cuius caules cubiti alti-

καὶ παρισθμίοις φλεγμαίνουσιν ἀνά- γαργάρισμα καὶ διάχρισμα ὠφέλιμόν ἐστι· καὶ ὠταλγίαν σὺν ῥοδίνῳ ἐγχεόμενον ὠφελεῖ.

Περὶ Ἀλσίνης. Κεφ. πζ΄.

Ἀλσίνη, οἱ δὲ, μυὸς ὦτα, ἀπὸ τοῦ ἔχειν φύλλα ὅμοια μυὸς ὠτίοις. ἀλσίνη δὲ, διὰ τὸ σκιεροῖς καὶ ἀλσώδεις φιλεῖν τόποις.. πόα ἐστὶν ὁμοία ἑλξίνῃ, ταπεινοτέρα δὲ καὶ μακροφυλλοτέρα καὶ οὐ δασεῖα. διατριφθεῖσά τε, σικύων ὄζει. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικήν. συπτικήν· ἁρμόζουσαν πρὸς φλεγμονὰς ὀφθαλμῶν, μετὰ ἀλφίτων καταπλασσομένη καὶ πρὸς ὤτων πόνον ὁ χυλὸς αὐτῆς ἐνσταζόμενος. καὶ καθόλου δύναται τὰ αὐτὰ τῇ ἑλξίνῃ.

Περὶ φακοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν τελμάτων. Κεφ. πή.

Φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων, εὑρίσκεται ἐπὶ τῶν στασίμων ὑδάτων, βρύον ὂν ὅμοιον φακῷ, ψύχων τῇ δυνάμει. πάσαις φλεγμοναῖς καὶ ἐρυσιπέλασι καὶ ποδάγραις ἁρμόζει καταπλασσόμενος, καθ' ἑαυτόν τε καὶ σὺν ἀλφίτῳ· παρακολλᾷ δὲ καὶ ἐντεροκήλας τῶν ἐπὶ παίδων.

Περὶ Ἀειζώου τοῦ μεγάλου. Κεφ. πθ΄.

Ἀείζωον τὸ μέγα ὠνόμασται διὰ τὸ ἀειθαλὲς τῶν φύλλων· καυλοὺς δ' ἀνίησι πηχυαίους, ἢ καὶ μείζο-

μείζονας, πάχος δακτύλου μεγάλου, λιπαρούς, εὐθαλεῖς, ἐντομὰς ἔχοντας ὥσπερ τὸ χαρακίου τιθυμάλλου· φύλλα λιπαρά, μέγεθος δακτύλου μεγάλου, * γλωσσοειδῆ κατὰ τὸ ἄκρον, καὶ τὰ μὲν κατωτέρω τῶν φύλλων ὑπτιούμενα, τὰ δὲ κατὰ τὴν κεφαλὴν περιεσταλμένα ἐπ' ἄλληλα, κύκλον ὀφθαλμοειδῆ περιγράφοντα· φύεται δὲ ἐν τόποις ὀρεινοῖς καὶ ὀστρακίνοις. ἔνιοι δὲ φυτεύουσιν αὐτὸ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικήν, στύφουσαν, ποιοῦσαν πρὸς ἐρυσιπέλατα, ἕρπητας, νομάς, ὀφθαλμῶν φλεγμονάς, πυρίκαυτα, ποδάγρας, καταπλαττόμενα τὰ φύλλα καθ' ἑαυτὰ καὶ μετὰ ἀλφίτων. ὁ δὲ χυλὸς πρὸς κεφαλαλγίας μετὰ ἀλφίτου καὶ ῥοδίνου ἐμβρέχεται· καὶ φαλαγγιοδήκτοις ἐν ποτῷ δίδοται, καὶ διαρροιζομένοις, καὶ δυσεντερικοῖς, στρογγύλας τε ἕλμινθας ἐκτινάσσει σὺν οἴνῳ ποθείς· ἵστησι καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἐν προσθέτῳ. ἐγχεῖται δὲ ὁ χυλὸς καὶ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμιώντων ὠφελίμως ἀπὸ αἵματος.

altitudinem implent, interdum excedunt, pingues, crassitudine pollicari, virentes, characiæ tithymali modo insecti: folia pinguia, carnosa, magnitudine pollicari, in cacumine linguæ similia alia in terram conuexa, alia in capite stantia inuicem, ita vt ambitu effigiem imitentur oculi: nascitur in montibus, & testaceis: supra domicilia etiam seritur. Eius vis refrigerare, & adstringere: medentur igni sacro, nomis, vlceribus quæ serpunt, oculorum inflammationibus, ambustis igni, podagris per se, & cum polenta illita folia. Succus capiti, in doloribus, cum polenta aut rosaceo perfunditur: datur in potu contra phalangiorum ictus, dysenteriam, aluíque profluuia: teretes tineas potus in vino excutit: subditus in vellere, mulierum abundantiam sistit: succus oculorum lippitudinibus, sanguinis vitio conceptis: inungitur.

Περὶ Ἀειζώου τοῦ μικροῦ.

Κεφ. ϛ'.

Ἀείζωον τὸ μικρὸν φύεται ἐν τοίχοις καὶ πέτραις, καὶ θριγγοῖς καὶ τάφροις ὑποσκίοις, καυλία ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πολλά, λεπτά, περι-

Semperuiuum paruum.

Cap. XC.

Semperuiuũ paruũ in petris, parietinis, & maceriis, nec non scrobib⁹ opacis nascit̃, caulibus ab vna radice multis, tenuibus, crebro

crebro foliatis: exilibus foliis, rotundis, pinguibus, mucronatis: caule à medio emicante, palmum alto vmbellam herbidósque flores, & tenues gerente. Folia eiſdem cum priore viribus prædita ſunt.

Semperuiuum tertium. Cap. XCI.

Tertium videtur ſemperuiui genus, quã aliqui andrachnen agriam, aut telephion vocauerunt, Romani illecebram, puſillis, craſsioribúſq; foliis, hirſutis, portulacæ proximis: naſcitur in ſaxis. Vis ei excalfactoria, acris, exulcerans: illita cum axungia ſtrumas diſcutit.

Vmbilicus Veneris. Cap. XCII.

Cotyledon, ſiue vmbilicus Veneris, folio eſt in acetabuli formam tornato, ineuidenter concauo, breui in medio cauliculo, in quo ſemen ineſt: radice oliuæ modo rotunda. Succus cum vino circumlitus, inſtillatúſve, contecta genitalia nudat: inflammationibus, ſacris ignibus, ſtrumis, pernionibus, illitu auxiliatur: ſtomachi ardorem refrigerat. Folia cum radice comeſa, calculos frangunt, vrinam cient, hydropi-

περίπλεα φυλλαρίων περιφερῶν, λιπαρῶν, μικρῶν, ὀξέων ἐπ' ἄκρου· ἀνίησι δὲ καὶ καυλὸν ἐν μέσῳ περὶ σπιθαμὴν τὸ μέγεθος, ἔχοντα σκιάδιον καὶ ἄνθη λεπτὰ καὶ χλωρά. τούτου τὰ φύλλα δύναμιν ἔχει τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ.

Περὶ Ἀειζώου ἑτέρου. Κεφ. ϛα.

Δοκεῖ δὲ εἶναι καὶ τρίτον εἶδος ἀειζώου, ὃ ἔνιοι ἀνδράχνην ἀγρίαν ἢ τηλέφιον ἐκάλεσαν, ῥωμαῖοι δὲ ἰλλέκεβραιν· ἔχει δὲ αὕτη παχύτερα τὰ φυλλάρια πρὸς τὰ τῆς ἀνδράχνης καὶ δασέα. φύεται ἐν πέτραις. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, δριμεῖαν, ἑλκωτικήν· χοιράδων διαφορητικὴν σὺν ὀξυγγίῳ καταπλασθέν.

Περὶ Κοτυληδόνος. Κεφ. ϛβ.

Κοτυληδὼν, οἱ δὲ, σκυτάλιον, οἱ δὲ, κυμβάλιον, φύλλον ἔχει ὥσπερ ὀξύβαφον, περιφερὲς, λεληθότως κοῖλον· καυλίον δὲ ἐν μέσῳ βραχὺ, ἐν ᾧ τὸ σπέρμα· ῥίζαν ὡς ἐλαίαν στρογγύλην.
Ταύτης καὶ τῶν φύλλων ὁ χυλὸς μετ' οἴνου περιχριόμενος, ἢ ἐγκλυζόμενος, φύμοις τοῖς ἐν αἰδοίοις χαλᾷ· φλεγμονάς τε καὶ ἐρυσιπέλατα καὶ χιμέτλας καὶ χοιράδας καταπλαττομένη ὠφελεῖ, καὶ στόμαχον καυσούμενον. ἐσθιόμενα δὲ τὰ φύλλα σὺν τῇ ῥίζῃ λίθους θρύπτει, καὶ οὖρα κινεῖ· καὶ ὑδρω-

καὶ ὑδρωπικοῖς σὺν οἰνομέλιτι δίδοται. χρῶνται δὲ αὐτῇ καὶ εἰς τὰ φίλτρα.

Περὶ ἑτέρας κοτυληδόνος.

Κεφ. ϟγʹ.

Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος κοτυληδόνος, πλατύτερα ἔχον καὶ λιπαρὰ φύλλα ὡς γλωττάρια, πυκνὰ περὶ τὴν ῥίζαν, οἱονεὶ ὀφθαλμὸν ἕνα μέσον περιγράφοντα ὡς ἐπὶ τὸ μεῖζον ἀείζωον, τῇ γεύσει στύφοντα· καυλίον λεπτὸν, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἄνθη καὶ σπέρματα ὅμοια ὑπερικῷ· ῥίζαν δὲ μείζονα. ποιεῖ δὲ πρὸς ἃ καὶ τὸ ἀείζωον.

Περὶ Ἀκαλήφης. Κεφ. ϟδʹ.

Ἀκαλήφη, οἱ δὲ κνίδην, διττὸν εἶδός ἐστιν αὐτῆς· ἡ μὲν γάρ ἐστιν ἀγριωτέρα, τραχυτέρα καὶ πλατυτέρα καὶ μελαντέρα τοῖς φύλλοις· καρπὸν δὲ ὅμοιον λινοσπέρμῳ ἔχει, πλὴν ἐλάττονα. Ἡ δὲ ἑτέρα λεπτοσπερμός τε καὶ οὐχ ὁμοίως τραχεῖα. Ἀμφοτέρων δὲ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα μετὰ ἁλῶν, κυνόδηκτα ἰᾶται καὶ γαγγραινικὰ, καὶ τὰ κακοήθη καὶ καρκινώδη, καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν καὶ στρέμματα, φύματα, παρωτίδας, φύγεθλα, ἀποστήματα· σπληνικοῖς δὲ μετὰ κηρωτῆς ἐπιτίθενται· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμορραγίας τὰ φύλλα σὺν τῷ χυλῷ λεῖα ἐντιθέμενα· κινεῖ δὲ καὶ ἔμμηνα, λεῖα μετὰ σμύρνης ἐπιτιθέμενα, καὶ ὑστέρας προπτώσεις ἀποκαθίστησι παρὰ τὰ φύλλα προσαπτόμενα.

τὸ δὲ

dropicis ex melle dantur. Herba vtuntur ad amatoria.

Vmbilicus Veneris alter.

Cap. XCIII.

Est & alterum genus eiusdẽ, cymbalion aliqui vocant, pinguibus foliis, latioribus, ligularum modo densis circa radicẽ, medium oculi ambitum describẽtibus, vt in maiore semperuiuo, adstringentis gustus: cauliculo tenui, in quo flores & semina hyperici: radice maiuscula. Facit eadem, quæ semperuiuum.

Vrtica. Cap. XCIIII.

Duo vrticæ genera: syluestris, asperior, latioribus, nigrioribusque foliis: semine lini, sed minore. Altera non æquè aspera, minuto semine. Folia vtriusque illita, canis morsibus, addito sale medentur: gangrænas, carcinomata, sordida vlcera, & quæ cacoëthe vocantur, item luxata, panos, tubercula, parotidas, suppurationésque sanant: lienosis cum cerato imponuntur: faciunt ad profluuia narium, cum succo trita, & naribus indita: menses ciunt, eadem detrita cum myrrha, & imposita procidentes vuluas, recentia contactu resilire cogũt.

F Semen

Semen potum ex passo, venerem stimulat, vuluæ ora patefacit: cum melle delinctum, orthopnœæ, lateris & pulmonum inflammationibus prodest: thoracem expurgat: erodentibus medicamentis admiscetur. Cocta cum conchis folia, aluum emolliunt, vrinas mouent, inflationes discutiũt: decocta cum ptisana, vitia pectoris extrahunt: mulierũ menses euocant, cum myrrhæ modico pota. Inflammatione turgenté vuam, gargarizatus succus exprimit.

Galiopsis. Cap. XCV.

Galiopsis, frutex in totum caulem, & folia habet vrticæ, læuiora, & quæ grauem odorem trita reddant: flore purpurascente, tenui: nascitur circa sepes, ædificiorum areas, ac semitas vbique. Folia, caules, semen, succúsque, duritias & carcinomata dissipãt: strumas, panos, & parotidas discutiunt. Oportet bis die tepidum ex aceto cataplasma imponere, & eius decocto fouere: ad putrescentia, gangrænas, & nomas cum sale efficaciter illinuntur.

Galion

τὸ δὲ σπέρμα ἐπὶ συνουσίαν παρορμᾷ πινόμενον μετὰ γλυκέος, καὶ ὑστέραν ἀναστομοῖ· σὺν μέλιτι δὲ ἐκλειχόμενον ὀρθοπνοίας ὠφελεῖ καὶ πλευρίτιδας καὶ περιπνευμονίας. ἀνάγει δὲ καὶ τὰ ἐκ θώρακος· μίγνυται δὲ καὶ σηπτικαῖς. συνεψηθέντα δὲ τὰ φύλλα κογχαρίοις τὰς κοιλίας μαλάττει· λύει ἐμπνευματώσεις. οὖρα κινεῖ. σὺν πτισάνῃ δὲ ἑψηθέντα τὰ ἐκ θώρακος ἀνάγει. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν φύλλων σὺν ὀλίγῃ σμύρνῃ ποθὲν, κινεῖ καταμήνια. ὁ δὲ χυλὸς ἀναγαργαριζόμενος, στέλλει κιονίδα φλεγμαίνουσαν.

Περὶ Γαλιόψεως. Κεφ. ϛε΄.

Γαλίοψις, οἱ δὲ, γαλεόβδολον, ὅλον τὸ θαμνίον σὺν τῷ καυλῷ καὶ τοῖς φύλλοις ἐμφερές ἐστι κνίδῃ, λειότερα δὲ τὰ φύλλα καὶ ἱκανῶς δυσώδη ἐν τῷ διατρῖψαι· ἄνθη λεπτὰ πορφυρίζοντα· φύεται ἐν φραγμοῖς καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς καὶ οἰκόπεδα πανταχοῦ. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καὶ ὁ χυλὸς καὶ ὁ καυλὸς καὶ ὁ καρπὸς, διαχυτικὴν σκληρωμάτων καὶ καρκινωμάτων, χοιράδων, παρωτίδων, φυγέθλων· δεῖ δὲ μετ' ὄξους δὶς τῆς ἡμέρας καταπλάσσειν χλιαρὸν ποιοῦντας τὸ κατάπλασμα. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτοῦ καταντλεῖται ὠφελίμως· ποιεῖ καὶ πρὸς νομάς. γαγγραίνας καὶ σηπεδόνας μεθ' ἁλῶν καταπλασσόμενα.

Περὶ

Περὶ Γαλίου. Κεφ. ϙϛ΄.

Γάλλιον, οἱ δὲ, γαλλέειον, οἱ δὲ, γαλάτιον· ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τοῦ γάλα πηγνύειν ἀντὶ πιτύας αὐτό· τὸ δὲ κλωνίον, καὶ τὸ φύλλον ἔχει ἐμφερέστατον ἀπαρίνῃ, καὶ ὀρθὸν δὲ καὶ ἐπ' ἄκρου ἄνθος μήλινον, λεπτὸν, πυκνὸν, πολὺ εὔοσμον· Οὗ τὸ ἄνθος πρὸς τὰ πυρίκαυτα καταπλάσσεται, καὶ αἱμορραγίας ἵστησι· μίγνυται δὲ καὶ κηρωτῇ ῥοδίνῃ ἡλιαζόμενον ἄχρις ἂν λευκὸν γένηται· καὶ ἔστι τὸ τοιοῦτον ἄκοπον. ἡ δὲ ῥίζα πρὸς συνουσίαν παρορμᾷ. φύεται δὲ ἐν ἑλώδεσι τόποις.

Περὶ Ἠριγέροντος. Κεφ. ϙζ΄.

Ἠριγέρων καυλίον ἐστὶ πηχυαῖον, ὑπέρυθρον, συνεχῆ ἔχον φυλλάρια, ἀκροσχιδῆ ὥσπερ εὔζωμον, παρὰ πολὺ δὲ ἐλάττονα· ἄνθη μηλίζοντα, ταχέως σχιζόμενα καὶ ἐξανθοῦντα εἰς τοὺς λεγομένους πάππους. ὅθεν καὶ ἠριγέρων ὠνομάσθη, διὰ τὸ ἔαρος τὰ ἄνθη τριχοειδῶς πολιοῦσθαι. ῥίζα ἄχρηστος· φύεται μάλιστα ἐπὶ θριγκοῖς καὶ περὶ τὰς πόλεις. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικὴν τὰ φύλλα σὺν τοῖς ἄνθεσιν· ὅθεν καταπλασσόμενα τὰ φύλλα ἐν ὀλίγῳ οἴνῳ ἢ καὶ καθ' ἑαυτὰ φλεγμονὰς ὄρχεων καὶ δακτυλίου θεραπεύει· σὺν δὲ μάννῃ, τά τε ἄλλα τραύματα καὶ τὰ ἐν νεύροις ἰᾶται· καὶ οἱ

Galion. Cap. XCVI.

Galion, nomen ex eo traxit, quòd in contrahendo lacte, coaguli vicem impleat: ramulum foliúmque habet aparinæ simillimum, rectum: florem in cacumine luteum, tenuem, densum, copiosum, odoratum. Flos igni ambustis illinitur, sanguinis profluuia sistit. Cerato rosaceo galion admiscetur, insolatum vsque dum albescat: lassitudines reficit. Radix venerem concitat. Nascitur in palustribus.

Senecio. Cap. XCVII.

Senecio cauliculo est cubitali, subrubro, foliis continuis, erucæ modo per extremitates diuisis, sed minoribus multò: luteis floribus, qui celeriter dissecti vanescunt in pappos. Nomen verò sibi vendicauit, quoniam flores capillorum ritu, vere canescant. radice superuacua: nascitur maximè in maceriis, & circum oppida. Folia cum floribus refrigerant: quare illita cum vini modico, vel per sese, testium & sedis inflammationes sanant: quin & ex manna thuris medentur, cũ reliquis vulneribus, tum iis quæ nerui acceperunt.

Illiti per ſe cum aceto pappi, idem munus præſtant: verùm recentes epoti, ſtrangulant. Totus caulis, ſi coctus in paſſo potui detur, ſtomachi dolores à bili contractos, perſanat.

Thalictrũ. Cap. XCVIII.

Thalictron folia coriãdri habet, pinguiora paulò: coliculum rutæ craſsitudine, in quo folia. Quæ trita, illitu antiqua vlcera ad cicatricem perducunt. Naſcitur maximè in campeſtribus.

Marinus muſcus. Cap. XCIX.

Marinus muſcus naſcitur in ſcopulis, teſtaceíſq; haud procul à mari, gracilis, capillaceus, caulis expers. Præcipua ei ſpiſſandi vis, & collectiones cohibendi, & podagras, quas refrigerare opus ſit.

Phycus marinus. Cap. C.

Phyci marini generib⁹, quoddam latum, & alterum ſublongius, & rubens: tertiũ candidũ, naſcens in Creta iuxta terram, floridũ valdè, quod nulla corruptionis labe polluit. Omnia vim habẽt refrigeratoriam, nõ podagræ modò, ſed etiã inflãmationib⁹, in cataplaſmatis effi caciter vtilẽ: verũ iis vti humidis cõuenit, priuſquã exareſcãt.

Nican-

καὶ οἱ πάπποι δὲ, καθ' ἑαυτοὺς καταπλασθέντες ἐν ὄξει τὸ αὐτὸ δρῶσι· ποθέντες μέν τοι νεαροὶ, πνιγμὸν ἐπιφέρουσιν. ὅλος δὲ ὁ καυλὸς σὺν ὕδατι ἑψηθεὶς καὶ σὺν γλεύκει πινόμενος, στομάχου πόνους τοὺς ἀπὸ χολῆς θεραπεύει.*

Περὶ Θαλίκτρου. Κεφ. ϛη.

Θάλικτρον φύλλα παραπλήσια κορίῳ ἔχει, λιπαρώτερα δὲ, καὶ καυλίον πηγανίου πάχος. ἐφ' οὗ τὰ φύλλα ἅπερ καταπλασθέντα λεῖα, τὰ χρόνια τῶν ἑλκῶν ἐπουλοῖ. φύεται δὲ μάλιστα ἐν πεδίοις.

Περὶ Βρύου θαλασσίου.

Κεφ. ϛθ.

Βρύον θαλάσσιον φύεται ἐπὶ λίθων καὶ ὀστράκων παρὰ θάλασσαν, τριχῶδες ἰσχνὸν, ἄκαυλον, ἱκανῶς στυπτικὸν, ποιοῦν πρὸς φλεγμονὰς καὶ ποδάγρας, τὰς ψύξεως δεομένας.

Περὶ φύκους θαλασσίου.

Κεφ. ρ.

Φῦκος θαλάσσιον γίνεται, τὸ μέν τοι αὐτοῦ πλατὺ, τὸ δὲ ὑπομήκες καὶ φοινίκεον, τὸ δὲ, λευκὸν, φυόμενον δὲ ἐν κρήτῃ πρὸς τῇ γῇ. εὐανθὲς ἄγαν καὶ ἄσηπτον. Ψυκτικὴν δὲ ἔχει πάντα τὴν δύναμιν, ποιοῦσαν ἐν καταπλάσμασι, ποδαγρικοῖς καὶ ταῖς φλεγμοναῖς· δεῖ δὲ αὐτοῖς χρῆσθαι ἐνικμοῖς πρὸ τοῦ ξηρανθῆναι.

νίκαν-

Νίκανδρος δὲ φησι καὶ θηριακὸν εἶναι τὸ φοινικοῦν. ὅθεν ἔδοξαν ἔνιοι εἶναι ὅ αἱ γυναῖκες χρῶνται, ὄντος ἐκείνου ῥίζιον. ὁμωνύμως δὲ καλουμένου φύκοις.

Περὶ Ποταμογείτονος.

Κεφ. ρα.

Ποταμογείτων φύλλον ἐστὶν ὅμοιον σεύτλῳ, δασὺ καὶ ὀλίγον ὑπερκύπτον τοῦ ὕδατος. ψύχει δὲ καὶ στύφει ἁρμόζον κνησμοῖς καὶ νεμομένοις καὶ παλαιοῖς ἕλκεσιν. ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ἐν τέλμασι καὶ ἐνύδροις τόποις φύεσθαι.

Περὶ Στρατιώτου. Κεφ. ρβ'.

Στρατιώτης, ὁ ἐπὶ τῶν ὑδάτων φυόμενος· οἱ δὲ ποτάμιον στρατιώτην καλοῦσιν· ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ἐπινήχεσθαι τοῖς ὕδασι καὶ χωρὶς ῥίζης ζῆν. φύλλον δὲ ἔχει ἀειζώου ὅμοιον, μεῖζον μέντοι, καὶ ψυκτικὴν ἔχον δύναμιν. ἐφιστάνον τὰς ἐκ νεφρῶν αἱμοῤῥαγίας πινόμενον· τραύματά τε ἀφλέγμαντα τηρεῖ· καὶ ἐρυσιπέλατα καὶ οἰδήματα σὺν ὄξει καταπλασσόμενον.

Περὶ Χιλιοφύλλου στρατιώτου. Κεφ. ργ'.

Στρατιώτης ὁ χιλιόφυλλος ἐστι θαμνίσκος μικρὸς, σπιθαμιαῖος καὶ μείζων· ἔχων τὰ φύλλα ὅμοια νεοττοῦ πτερῷ· εἰσὶ δὲ αἱ ἐκφύσεις τῶν φύλλων σφόδρα βραχεῖαι, ἐσχισμέναι. ἔοικε δὲ μάλιστα τὰ φύλλα τῇ βραχύτητι,

καὶ τῇ

Nicãder, puniceũ aduersus serpétes dedit. Hoc fuco quidã putant mulieres suũ coloré mentiri, cum tamé sit radicula eiusdem nominis, qua sese fucant.

Potamogeton. Cap. CI.

Potamogeton, foliũ betæ simile, hirsutũ, paululum supereminens extra aquã. Refrigerat & inspissat: pruriginibus vtile, & cõtra veterum vlcerum nomas. Nomé ex eo inditum est, quòd palustribus, & aquosis enascatur.

Stratiotes. Cap. CII.

Stratiotes in aquis nascens, iisdem supernatat, & sine radice viuit: vnde cognomentum traxit. Herba semperuiuo similis, ni maiora haberet folia: quę refrigerant. Sanguiné qui defluit à renibus, pota sistunt: vulnera quę inflammationem minãtur, intumescere non sinunt: ignibus sacris, & tumoribus ex aceto illinuntur.

Stratiotes millefolium.

Cap. CIII.

Stratiotes millefoliũ exiguus frutex, palmi altitudine, aut amplius assurgit: foliis auicularum pennas imitantibus, breui admodum dissectóq; foliorũ exortu. Folia syluestre cuminum simulant, præsertim breuitate

 atque

atque scabritia, breuiora paulò, densiore vmbella, & pleniore. Surculos in cacumine gerit exiguos, & capitula in modum anethi: flores paruos, candidos. Nascitur in asperis agris, præcipuè circa semitas. Eximij vsus ad vlcera vetera, recentiáque, profluentem sanguinem, & fistulas.

Verbascum. Cap. CIIII.

VERBASCVM differētias summas habet duas, hoc nigrum, illud album: in quo mas & fœmina intelligitur. Fœminę igitur folia sunt brassicæ, pilosiora multò, & latiora, candida: caulis albus, cubitalis, aut amplior, subhirsutus: flores albi, aut subpallidi: semen nigrum: radix longa, gustu acerba, crassitudine digiti: nascitur in campestribus. Verbascum, qui mas appellatur, oblongius, albis foliis, & angustioribus, tenuiori caule. Sed nigrum prorsus albo simile esset, nisi nigriore latioréque constaret folio. Syluestre folia fert saluiæ, altas virgas, & lignósas, & circa eas ramulos quales marrubium: flores luteos, auri æmulos. Sunt & phlomides duæ, hir-

καὶ τῇ τραχύτητι κυμίνῳ ἀγρίῳ, καὶ ἔτι βραχύτερα, καὶ τὸ σκιάδιον δὲ πυκνότερον τούτου καὶ ἁδρότερον. ἔχει γὰρ ἐπ' ἄκρου καρφία μικρὰ, ἐφ' ὧν τὰ σκιάδια ἐστὶν ἀνήθου τρόπον· ἄνθη μικρὰ, λευκά. φύεται ἐν ἀγροῖς ὑποτραχέσι καὶ περὶ τὰς ὁδοὺς μάλιστα. ἔστι δὲ αὕτη ἡ βοτάνη σφόδρα ἀγαθὴ πρὸς αἱμορραγίαν καὶ ἕλκη παλαιὰ, καὶ πρόσφατα καὶ σύριγγας.

Περὶ Φλόμου. Κεφ. ρδʹ.

Φλόμος τὴν μὲν ἀνωτάτω διαφορὰν ἔχει διττὴν, ἡ μὲν γάρ ἐστιν αὐτῆς λευκὴ, ἡ δὲ, μέλαινα· καὶ τῆς λευκῆς ἡ μὲν, θήλεια, ἡ δὲ, ἄρρην. τῆς μὲν οὖν θηλείας τὰ φύλλα παραπλήσιά ἐστι κράμβῃ, δασύτερα δὲ πολλῷ καὶ πλατύτερα καὶ λευκά· καυλὸς πηχυαῖος καὶ μείζων, λευκὸς, ὑπόδασυς· ἄνθη λευκὰ ἢ ὕπωχρα· σπέρμα μέλαν· ῥίζα δὲ μακρὰ, στρυφνὴ, πάχος ἔχουσα δακτύλου· φύεται δὲ ἐν πεδίοις. Ἡ δὲ ἄρρην καλουμένη, λευκόφυλλος, ὑπομήκης δὲ καὶ στενοτέρα τοῖς φύλλοις, καὶ τῷ καυλῷ δὲ λεπτοτέρα. Ἡ δὲ μέλαινα ὁμοία τῇ λευκαῖς κατὰ πάντα, πλατυφυλλοτέρα μέντοι καὶ μελαντέρα τοῖς φύλλοις ὑπάρχει. Γίνεται καὶ ἡ λεγομένη ἀγρία, ῥάβδους ὑψηλὰς φέρουσα καὶ δενδρώδεις, φύλλα ἐλελισφάκῳ ὅμοια· ἔχει δὲ, κλῶνας περὶ τὰς ῥάβδους ὥσπερ πράσιον. ἄνθος μήλινον, χρυσοειδές. εἰσὶ δὲ καὶ φλομίδες διπλαῖ, δα-

δίπλαι, δασεῖαι, περιφυεῖς τῇ γῇ, στρογγύλα ἔχουσαι τὰ φύλλα. Καὶ τρίτη φλομὶς ἡ καλουμένη λυχνῖτις, ὑπὸ δέ τινων θρυαλλὶς, φύλλα γ΄ ἢ δ΄, ἢ καὶ πλείονα, ἔχουσα παχέα, λιπαρὰ, δασέα. εἰς ἐλλύχνια χρησίμη. τῶν μὲν οὖν προτέρων δύο, ῥίζα συπτική· ὅθεν διαρροιζομένοις, ὅσον ἀστράγαλος σὺν οἴνῳ ὠφελίμως ἐν ποτῷ δίδοται. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς ῥήγμασι καὶ σπάσμασι καὶ θλάσμασι καὶ βηξὶ παλαιαῖς ἀρήγει. ὀδονταλγίας τε πραΰνει διακλυζόμενον. ἡ δὲ χρυσοειδὴς τὰ ἄνθη, τρίχας βάπτει, καὶ ὅπου ἂν τιθῇ σίλφας συνάγει. τὰ δὲ φύλλα ἑφθὰ ἐν ὕδατι, πρὸς οἰδήματα καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καταπλάσσεται, καὶ πρὸς σφακελίζοντα ἕλκη σὺν μέλιτι ἢ οἴνῳ· σὺν ὄξει δὲ τραύματα θεραπεύει, καὶ σκορπιοπλήκτοις βοηθεῖ. τὰ δὲ τῆς ἀγρίας φύλλα * πυρικαύτων ἐστὶ καταπλάσματα. τὰ δὲ τῆς θηλείας φύλλα φασὶ μετὰ σύκων ξηρῶν συντιθέμενα, ἄσηπτα αὐτὰ διαφυλάττειν.

Περὶ Αἰθιοπίδος. Κεφ. ρε΄.

Αἰθιοπὶς, καὶ αὐτὴ παραπλήσια φλόμῳ ἔχει τὰ φύλλα, δασέα δὲ λίαν καὶ πυκνὰ, κύκλῳ περὶ τὸν πυθμένα τῆς ῥίζης· καυλὸν τετράγωνον, παχὺν, καὶ τραχὺν, ἐοικότα μελιτταίνῃ ἢ ἀρκτίῳ, μασχά-

hirſutæ, rotũdis foliis, humiles. Tertia lychnitis appellatur, ab aliis autẽ thryallis, foliis ternis, aut quaternis, vel paulò pluribꝰ, hirſutis, craſsis, pinguibúſq;: apta ad lucernarũ lumina. Radix priorum duarum aſtringit: quare quod magnitudine ludicrũ talum æquet, in alui profluuio, cõueniẽter ex vino datur. Decoctum ruptis, cõuulſis, fractis, antiquæ tuſsi, auxiliatur. Dentium dolorem collutione mitigat. Verbaſcum cui flos aureus, capillos tingit, & quocunque abiiciatur, blattas in ſe contrahit. Cocta in aqua folia, aduerſus tumores, inflammationes oculorum, ſyderata vlcera, ex vino & melle illinuntur: cum aceto quoque vulneribus medentur: contra ſcorpionum ictus, ſunt auxilio. Syluestris folia ambuſtis igni, ſunt cataplaſmata. Aiunt in foliis eius, quam fœminam dicimus, aridos ficus omnino non putreſcere.

Æthiopis. Cap. CV.

Æthiopis folia habet verbaſco ſimilia, perquàm hirſuta, denſaque, in orbem circa radicem imam redacta: caulem quadrangulum, craſſum ac ſcabrũ, ſimilẽ apiaſtro, aut arctio,

multis concauum alis: semé erui magnitudine, geminum, in vno conceptaculo: radices ab eodem cespite numerosas, longas, plenas, glutinosas gustu, quæ siccæ nigrescunt durantúrq; vt cornua posint videri: plurima nascitur in Ida monte Throadis, & in Messenia. Auxiliatur purulentis excreationibus, ischiadicis, pleuriticis, arteriæ scabritiis, decocta radix, & pota: quin & cum melle, eclegmatis vicem præbet.

Arction. Cap. CVI.

Arction, aliqui potius arcturon vocant, similis est verbasco foliis, nisi quòd hirsutiora, & rotundiora sunt: caule longo, molli: semine cumini, paruo: radice tenera, alba, dulcíque. Decocta cum semine radix in vino, dentium dolorem mulcet, si contineatur ore decoctum: ambusta pernionésq; fouentur eodem: bibitur aduersus coxédicum dolores, & stranguriam, è vino.

Arcion, siue Personata. Cap. CVII.

Personata folia habet cucurbitæ, maiora & hirsutiora, nigriora & crassiora: caulem albicantem, quanquam & interdũ vidua caule reperiatur: radice

μασχάλας ἀνιέντα πολλάς· καρπὸν δὲ περὶ μέγεθος ὀρόβου σύνδυο ἐν ἑνὶ ἀγγείῳ· ῥίζας ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πυθμένος πολλὰς, μακρὰς, παχείας, γευομένῳ κολλώδεις· γίνονται δὲ ξηραινόμεναι μέλαιναι καὶ σκληραὶ, κέρασιν ἐοικυῖαι· πλεῖστη δὲ γίνεται κατὰ τὴν μεσσηνίαν καὶ τὴν Ἴδην. Ταύτης ἡ ῥίζα ἑψομένη καὶ πινομένη βοηθεῖ ἰσχιάδι, πλευρίτιδι, αἵματος πτύσει, καὶ ἀρτηρίας τραχύτητι· λαμβάνεται δὲ μετὰ μέλιτος ἀντὶ ἐκλεικτοῦ.

Περὶ Ἀρκτίου. Κεφ. ρς'.

Ἄρκτιον, οἱ δὲ ἀρκτοῦρον, φλόμῳ καὶ αὐτὴ ἔχει ἐοικότα τὰ φύλλα, δασύτερα δὲ καὶ στρογγυλώτερα· ῥίζαν ἁπαλὴν, γλυκεῖαν, λευκήν· καυλὸν δὲ μαλακὸν, μακρόν· καρπὸν δὲ κυμίνῳ μικρῷ ὅμοιον. Ταύτης ἡ ῥίζα δύναται καὶ ὁ καρπὸς ἀφεψηθέντα ἐν οἴνῳ, ὀδονταλγίας διακρατούμενα πραΰνειν, καὶ πυρικαύτων καὶ χιμέτλης ἐπὶ καταντλημα· πίνεται δὲ καὶ πρὸς ἰσχιάδας καὶ δυσουρίαν ἐν οἴνῳ.

Περὶ Ἀρκείου. Κεφ. ρζ'.

Ἀρκίον, οἱ δὲ, προσωπίδα, οἱ δὲ, πρόσωπον καλοῦσι, φύλλα ἔχει ὅμοια τοῖς τῆς κολοκύνθης, μείζονα μέν τοι καὶ σκληρότερα καὶ μελάντερα καὶ δασέα· καυλὸν ὑπόλευκον, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄκαυλος ἡ πόα· ῥίζα

ῥίζα μεγάλη καὶ λευκὴ ἔνδοθεν, ἔξωθεν δὲ μέλαινα. Ἡ τις βοηθεῖσα < α. πλῆθος μετὰ στροβίλων, αἱμοπτοϊκοῖς, ἐμπυικοῖς, παύει· καὶ τὰ ἐκ τῶν λυγισμῶν περὶ τὰ ἄρθρα ἀλγήματα καταπλασσομένη λεία. καὶ τὰ φύλλα δὲ ὠφελίμως ἐπὶ τῶν παλαιῶν ἑλκῶν καταπλάττεται.

Περὶ Πετασίτου. Κεφ. ρη'.

Πετασίτης μόσχος ἐστὶ μείζων πήχεως, δακτύλου μεγάλου πάχος, ἐφ' οὗ φύλλον πετασῶδες μέγα, περικείμενον ὥσπερ μύκης· ποιοῦν πρὸς τὰ κακοήθη καὶ φαγεδαινικὰ ἕλκη λεῖον καταπλασσόμενον.

Περὶ Ἐπιπακτίδος. Κεφ. ρθ'.

Ἐπιπακτὶς, οἱ δὲ, ἑλλεβορίνην, θαμνίσκος μικρὸς, ἐλάχιστα φυλλάρια ἔχων. πρὸς τὰ θανάσιμα δὲ πίνεται, καὶ πρὸς τὰ ἐν ἥπατι πάθη.

Περὶ Καπνοῦ. Κεφ. ρι'.

Καπνὸς βοτάνιόν ἐστι θαμνοειδὲς, κορίῳ ἐοικὸς, τρυφερὸν πάνυ· τὰ δὲ φύλλα λευκότερα καὶ τεφροειδῆ πολλὰ πανταχόθεν· ἄνθος πορφυροῦν. τούτου ὁ χυλὸς δριμὺς, ὀξυδερκὴς, δακρύων ἀγωγός· ὅθεν καὶ τοὔνομα εἵλκυσε. δύναται δὲ καὶ τὰς ἐκ τῶν βλεφάρων διπλᾶς τρίχας σὺν κόμμει καταχρισθεὶς μὴ ἐᾶν φύεσθαι. βρωθεῖσα δὲ ἡ πόα, οὖρα ἄγει χολάδη.

Περὶ

radice grandi, intus candida, foris nigra. Hæc drachmæ vnius pondere pota, cum pineis nucibus, puruléta & cruenta extussientibus auxiliatur: trita dolores à contorsionibus artuum contractos, illitu sedat. Folia vtiliter antiquis vlceribus illinuntur.

Petasites. Cap. CVIII.

Petasites pediculus cubito maior, crassitudine pollicis, à quo prægrande folium, galeri modo amplum, ceu fungus depédet. Contra phagedænas, & vlcera quæ cacoëthe vocant, efficaciter illinitur.

Epipactis. Cap. CIX.

Epipactis ab aliis helleborine, parua herba, exiguis foliis. Iocineris vitiis vtilis, & contra venena pota.

Capnos, seu fumaria. Ca. CX.

Fumaria fruticosa herbula est, prætenera, coriandri similis: foliis candidioribus, vndique numerosis, cineracei coloris: flore purpureo. Huius succus claritatem facit oculis, delachrymationémque: vnde nomen traxit. Illitus cũ gummi, euulsas palpebras renasci prohibet. Commanducata herba biliosam vrinam trahit.

Lotus

Lotus vrbana. Cap. CXI.

Lotum vrbanam alij trifoliū vocāt: nascitur in hortis. Extractus succus, addito melle, oculorum argema, nubeculas, cæterásque caligines discutit.

Περὶ Λωτοῦ ἡμέρου. Κεφ. ρια.

Λωτὸς ἥμερος, οἱ δὲ τρίφυλλον· φύεται ἐν παραδείσοις. ὃς χυλισθεὶς καὶ μιγεὶς μέλιτι, ἄργεμα καὶ νεφέλια καὶ λευκώματα καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα τὰς κόραις ἀποκαθαίρει.

Syluestris lotus. Cap. CXII.

Syluestris lotus, quam trifolium minus appellant, plurimum in Libya gignitur, caule bicubitali, & sæpe maiore, alis multis: foliis trifolij pratensis: semine fœnigræci, multò minore, gustu medicato. Vim calfaciendi, & leniter adstringendi obtinet: vitia cutis in facie, maculásque, cum melle peruncta expurgat: trita per sese aut cum maluæ semine, in vino aut passo bibitur aptissimè contra dolores, qui vesicam malè habent.

Περὶ Λωτοῦ ἀγρίου. Κεφ. ριβ.

Λωτὸς ἄγριος, οἱ δὲ, λίβυον καλοῦσι, φύεται μὲν, πλεῖστος ἐν λιβύῃ, καυλὸν φέρων δίπηχυν ἢ καὶ μείζονα, μασχάλας ἔχοντα πολλάς· φύλλα ὅμοια λωτῷ τριφύλλῳ, τῷ ἐν χορτοκοπείοις γινομένῳ· σπέρμα ἐοικὸς τήλιδι, μικρότερον δὲ πολλῷ, φαρμακῶδες ἐν τῇ γεύσει. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, ἠπίως συπτικήν. ἀποκαθαρτικὴν σπίλων τῶν ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ ἐφηλίδων σὺν μέλιτι καταχριόμενος. πινόμενος δὲ καθ᾽ ἑαυτὸν λεῖος ἢ καὶ μετὰ μαλάχης σπέρματος σὺν οἴνῳ ἢ γλυκεῖ, τοῖς περὶ κύστιν ἀλγήμασι βοηθεῖ.

Cytisus. Cap. CXIII.

CYTISVS, frutex est albus in totum, vt rhamnus, ramos spargens cubitales, sæpe maiores, in quibus folia fœnigræci, aut loti trifoliæ, minora, dorso medio prominente. Ea digitis trita erucam olent, gustatáque cicer recens sapiunt. Folia refrigerant: tumores inter initia discutiūt, si cum pane trita illinantur.

Decoctū

Περὶ κυτίσου. Κεφ. ργ.

Κύτισος θάμνος ἐστὶ λευκός ὅλος ὡς ῥάμνος, κλάδους ἀνιεὶς πηχυαίους καὶ μείζονας, περὶ οὓς τὰ φύλλα ὅμοια τήλιδι, ἢ λωτῷ τριφύλλῳ μικρότερα δὲ καὶ ῥάχιν ἔχοντα μείζονα. ἐν δὲ τῷ διατρίβεσθαι τοῖς δακτύλοις ὄζοντα εὐζώμου, ἐν δὲ τῇ γεύσει ὅμοια ἐρεβίνθοις χλωροῖς. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ψυκτικὴν διαφορητικὴν τῶν ἐν ἀρχῇ οἰδημάτων σὺν ἄρτῳ λεῖα καταπλασθέντα.

θέντα. κινεῖ δὲ καὶ οὖρα. τὸ ἀφέψημα αὐτῶν πινόμενον. ἔνιοι δὲ φυτεύουσιν αὐτὸν παρὰ τοῖς σμήνεσιν ὡς ἐπακτικὸν τῶν μελισσῶν.

Περὶ Λωτοῦ αἰγυπτίου. Κεφ. ριδ΄.

Λωτὸς, ὁ ἐν αἰγύπτῳ γινόμενος ἐν τῷ ὕδατι τῶν ἐπικλυσθέντων πεδίων καυλός ἐστι τῷ τοῦ κυάμου ἐμφερής· ἔχων ἄνθος μικρὸν, λευκὸν, ἐοικὸς κρίνῳ, ὅ φασι κατὰ τὰς ἀνατολὰς τοῦ ἡλίου *ἀπλοῦσθαι, δύοντος δὲ μύειν· καὶ ὅλην τὴν κωδίαν κρύπτεσθαι ἐν τῷ ὕδατι, πάλιν τε πρὸς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ὑπερκύπτειν. ἔοικε δὲ ἡ κωδία μήκωνι μεγίστῃ· ἐν ᾗ καρπὸς ὡς κέγχρος, ὃν ξηράναντες οἱ ἐν αἰγύπτῳ, βάλλουσιν εἰς ἀρτοποιίαν. ῥίζαν δὲ ἔχει ὁμοίαν μήλῳ κυδωνίῳ, ἥ τις καὶ αὐτὴ ἐσθίεται ὠμή τε καὶ ἑφθή. ἀναλογεῖ δὲ ἑψηθεῖσα τῇ ποιότητι λεκύθῳ ᾠοῦ.

Περὶ Μυριοφύλλου. Κεφ. ριε΄.

Μυριόφυλλον καυλίσκος ἐστὶ μονοφυὴς, τρυφερὸς, μονόῤῥιζος· περὶ ὃν φύλλα πολλὰ, λεῖα, μαράθρῳ ὅμοια· ὅθεν καὶ ὠνόμασται. ὁ δὲ καυλός ἐστιν ὑπόκιρρος, * διαποίκιλος, ὡς ἐπιτηδὲς διαῤῥερινισμένος*· φύεται ἐν ἑλώδεσι τόποις. τοῦτο τηρεῖ ἀφλέγμαντα τὰ νεότρωτα τῶν ἑλκῶν σὺν ὄξει χλωρόν τε καὶ ξηρὸν καταπλασσόμενον· ποτίζεται δὲ καὶ πρὸς πτώματα σὺν ὕδατι καὶ ἁλσίν.

Περὶ

Decoctum potu vrinam ciet. Nonnulli, quòd apes adiiciat, prope aluearia ſerunt.

Lotus Ægyptia.

Cap. CXIIII.

EST & in Ægypto lotus, quæ in campis flumine inundatis prouenit, caule fabæ: flore paruo, candido, lilio ſimili, quem tradunt occidente ſole comprimi occludíque, ad ortum autem aperiri: addúntque, caput ipſum veſpera aquis condi, & ad exortum ſolis emergere. Caput quale papaueris, maximũ: & intus grana ceu milij, quæ Ægyptij exiccant, & in panes cogunt. Radicem lotos hæc habet, mali cotonei ſimilitudine, quæ cruda coctaq; mãditur: decoctáque lutei oui qualitatem exhibet.

Millefoliũ. Cap. CXV.

Myriophyllum, ſiue millefoliũ, caulis eſt tener, ſingularis, vnica nixus radice: plurimis foliis, læuibus, fœniculo ſimilib⁹: vnde nomẽ accepit. Caulis flaueſcit varius, ac veluti ex induſtria delimatus: naſcitur in paluſtribus. Vulnera recentia ab inflammatione vindicat, ſi vel viride, vel ſiccũ ex aceto, oblinatur: precipitatis in potu cum aqua & ſale datur.

Myrrhis.

Myrrhis. Cap. CXVI.

Myrrhis, simillima est cicutæ, caule foliisque: radix ei oblonga, mollis, rotunda, odorata, cibo non insuauis. Quæ pota in vino, phalangiorum mor sibus auxiliatur: cit menstrua, & partus secundos, purgátque á puerperio fœminas: subuenit & phthisicis cocta in sorbitione. Aiunt quoq; eãdem bis die térve potam ex vino, in pestilétia salutaré esse, & ne morbi cõtagia sentiantur obstare.

Περὶ Μύῤῥιδος. Κεφ. ρις΄.

Μύῤῥις, οἱ δὲ μύῤῥαν καλοῦσιν, τῷ καυλῷ καὶ τοῖς φύλλοις ἔοικε κωνείῳ· ῥίζαν δὲ ἔχει ἐπιμήκη, ἁπαλὴν, περιφερῆ, εὐώδη, ἡδεῖαν βρωθῆναι. Ἡ τις πινομένη σὺν οἴνῳ φαλαγγιοδήκτοις βοηθεῖ· καθαίρει δὲ ἔμμηνα, καὶ λοχία· καθεψηθεῖσα δ᾽ ἐν ῥοφήμασιν, ὠφελίμως φθισικοῖς δίδοται. ἱστοροῦσι δὲ ἔνιοι πινομένης αὐτῆς δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας σὺν οἴνῳ ἐν λοιμικαῖς καταστάσεσι, βοηθεῖν πρὸς τὸ ἀνόσους διαμένειν.

Myagrum. Cap. CXVII.

Myagron, aliqui melampyron vocant, herba est surculacea, foliis rubiæ, pallidis, tripedanea: semen oleosum, fœnogræco simile. Quod contusum igni torrent, perunctisq; virgis ad lucernarum lumina vtuntur hoc pingui, scabritias corporis leuigari, atque expoliri constat.

Περὶ *Μυάγρου. Κεφ. ριζ΄.

*Μύαγρος, οἱ δὲ μελάμπυρον, πόα φρυγανώδης δίπηχυς, φύλλα ἔχουσα ἐμφερῆ τοῖς τοῦ ἐρυθροδάνου, ὠχρά· σπέρμα τήλει ἐοικὸς λιπαρόν. ᾧ χρῶνται, κόπτοντες αὐτὸ πεφωγμένον, καὶ περιπλάττοντες ῥάβδοις, καὶ ἀντὶ λύχνου χρώμενοι. δοκεῖ δὲ ἐξ αὐτῶν λίπος ὁμαλίζειν καὶ λεαίνειν τὰς τοῦ σώματος τραχύτητας.

Onagra. Cap. CXVIII.

ONAGRA, siue onothera, aut onuris, frutex est arboris instar, prægrandis, amygdalino folio, sed latiore, lilio non dissimili: flore rosaceo, magno: radice candida, longa: cum siccata est, vinum olente: nascitur in montibus, Aqua in qua radix maduerit, in potu

Περὶ Ὀνάγρας. Κεφ. ριη΄.

Ὀνάγρα, οἱ δὲ ὀνοθήραν, οἱ δὲ ὀνουρίν, θάμνος ἐστὶ δενδροειδής, εὐμεγέθης, φύλλα ἔχων ἀμυγδαλῇ παραπλήσια, *γλυκύτερα δὲ καὶ ἐμφερῆ τοῖς τοῦ κρίνου· ἄνθη ῥοδοειδῆ, μεγάλα· ῥίζαν δὲ λευκήν, μακρὰν, ἥτις ξηρανθεῖσα, οἴνου ὀσμὴν ἀποδίδωσι. φύεται ἐν ὀρεινοῖς τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ἀπόβρεγμα τῆς ῥίζης ὑπὸ

ὑπὸ τῶν ἀγρίων ζώων πινόμενον, ἡμεροῦν αὐτά· καταπλασθεῖσα δὲ θεραπεύει τὰ θηριώδη ἕλκη.

Περὶ Κιρσίου. Κεφ. ριθ'.

Κίρσιον καυλός ἐστιν ἁπαλός, ὡς δίπηχυς, τρίγωνος, τὰ κάτωθεν φυλλάρια ῥοδοειδῆ ἔχοντα· τὰς γωνίας ἀκανθώδεις ἐκ διαστημάτων μαλακάς. τὰ δὲ φύλλα βουγλώσσῳ ἐμφερῆ, δασέα μετρίως καὶ μακρότερα, ὑπόλευκα, ἀκανθώδη τοῖς πέρασι. τὸ δὲ ἀνωτάτω τοῦ καυλοῦ περιφερὲς, δασὺ καὶ ἐπ' αὐτοῦ κεφάλια ἀκροπόρφυρα, ἐκπαππούμενα. ταύτης τὴν ῥίζαν Ἀνδρέας ἀναγράφει ὑπὲρ τὸν ἀλγοῦντα τόπον ἀναδούμενον, παύειν κιρσῶν πόνους.

Περὶ Ἀστέρος ἀττικοῦ.

Κεφ. ρκ'.

Ἀστὴρ ἀττικὸς ῥαβδίον ξυλῶδες, *ἐπ' ἄκρου ἔχον ἄνθος πορφυροῦν, ἢ μήλινον, ὥσπερ ἀνθεμίδος κεφάλιον περισχιδές· ἔχει δὲ φυλλάρια ἀστέρι ὅμοια. τὰ δὲ περὶ τὸν καυλὸν φύλλα ὑπομήκη καὶ δασέα. Ὠφελεῖ δὲ στόμαχον ἐκπυρούμενον καταπλασσόμενον, καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ βουβῶνας, καὶ τὰς προπτώσεις ἕδρας. φασὶ δὲ καὶ τὸ πορφυρίζον τοῦ ἄνθους μεθ' ὕδατος ποθὲν, συναγχικοῖς βοηθεῖν καὶ ἐπιληψίαις παίδων. ἁρμόζει δὲ καταπλασσόμενον ὑγρὸν πρὸς βουβώνων φλεγμονάς.

ξηρὸν

in potu data, feras mitigat, & cicures facit: illitu quoque tetra vlcera mulcet.

Cirsium. Cap. CXIX.

Cirsium, caulis est tener, duorum cubitorum, triãgulo similis: ab imo foliola, rosæ speciem referentia: anguli spinosi, per interualla molles: folia buglosso similia, maiora, subcãdida, modicè hirsuta, partibus extremis aculeata: cacumen caulis orbiculatum, hispidum, in quo capitulo in summo purpurea, quæ soluũtur in lanugines. Radicẽ huius loco laborãti adalligatã, dolores varicum sedare Andreas scripsit.

Aster Atticus. seu inguinalis. Cap. CXX.

Aster Atticus cauliculus lignosus, florem in cacumine habẽs purpureũ, luteúmve, per ambitũ, anthemidis capituli modo diuisum, foliolis stellę modo radiatis: quæ autẽ caulẽ circũdãt folia oblonga sunt ac hirsuta. Feruenti stomacho, oculorum inflãmationibus, ꝓciduæ sedi, ac inguinibus illitu auxiliatur. Tradunt purpureum florem, si ex aqua bibat̃, anginis, & pueris comitiale malum sentiẽtibus opitulari. Inguinũ inflãmationi recentẽ illinire cõuenit.

Si aridus

Si aridus flos sinistra dolentis manu decerpatur, & inguinib⁹ adligetur, dolore liberat.

Isopyrum. Cap. CXXI.

ISOPYRON, aliqui phasiolon ob similitudinem vocant, quoniam foliũ quod est aniso simile in pampinos torquetur: capitula sunt in summo caule, tenuia, plena seminis, melanthij gustum imitantis. Contra tussim, & cætera pectoris vitia, semen ex aqua mulsa bibitur: hepaticis, & sanguinem excreantibus vtile.

Viola purpurea. Cap. CXXII.

VIOLA purpurea folium habet hedera minus, tenuius ac nigrius, nec multò dissimile: cauliculus à radice medius prodit, in quo flosculus, suauissimè olens, purpureus: opacis & asperis nascitur. Refrigerandi naturam habet. Folia per se, & ex polenta illinuntur aptissimè stomacho estuanti, & oculorum inflammationibus, sedíque procidenti.

Cacalia. Cap. CXXIII.

CACALIA, quæ leontice vocatur, folia fert magna, alba, è quibus medius caulis emicat,

ξηρὸν δὲ ἀναιρεθὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ* τοῦ ἀλγοῦντος, καὶ περιαφθὲν τῷ βουβῶνι, ἀπαλλάσσει τῆς ὀδύνης.

Περὶ Ἰσοπύρου. Κεφ. ρκα΄.

Ἰσόπυρον, οἱ δὲ, φασίολον καλοῦσιν, ἀπὸ τοῦ ἐοικέναι φασιόλῳ, τῷ κατ' ἄκρον τὸ πέταλον ἕλικα φέρειν· ἔπεισι δὲ κεφαλαὶ ἐπ' ἄκρου τοῦ καυλοῦ, λεπταὶ, σπερματίων πλήρεις, παραπλησίων μελανθίῳ τὴν γεῦσιν. τὸ δὲ φύλλον ἀνίσῳ· τούτου τὸ σπέρμα πινόμενον σὺν μελικράτῳ, τοὺς περὶ θώρακα πόνους καὶ βῆχας ὠφελεῖ· αἱμοπτοϊκοῖς τε καὶ ἡπατικοῖς ἁρμόζει.

Περὶ Ἴου. Κεφ. ρκβ΄.

Ἴον* φύλλον ἔχει μικρότερον κισσοῦ καὶ λεπτότερον, μελάντερον δὲ καὶ οὐκ ἀνόμοιον· καυλίον μέσον ἀπὸ τῆς ῥίζης, ἐφ' οὗ ἀνθύλλιον σφόδρα εὐῶδες, πορφυροῦν. φύεται ἐν παλισκίοις καὶ τραχέσι τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικήν. οὗ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα καθ' ἑαυτὰ καὶ μετὰ ἀλφίτων, βοηθεῖ στομάχῳ καυσουμένῳ, καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμοναῖς, καὶ ταῖς τῆς ἕδρας προπτώσεσι. φασὶ δὲ τὸ πορφυρίζον τοῦ ἄνθους μεθ' ὕδατος ποθὲν, συναγχικοῖς βοηθεῖν καὶ ἐπιληψίαις ταῖς ἐπὶ παίδων.

Περὶ Κακαλίας. Κεφ. ρκγ΄.

Κακαλία, οἱ δὲ, λεοντικὴν, φύλλα φέρει λευκὰ, εὐμεγέθη· καυλὸς δὲ ἐξ

δὲ ἐξ αὐτῶν μέσος ὀρθός, λευκός, ἄνθος ἔχων ἐοικὸς δρυῒ ἢ ἐλαίᾳ· ἐν ὄρεσι δὲ φύεται. Ταύτης ἡ ῥίζα ἐν οἴνῳ βρεχομένη ὡς τραγάκανθα καὶ ἐκλειχομένη ἢ διαμασωμένη καθ' ἑαυτὴν, βῆχας καὶ τραχύτητας τῆς ἀρτηρίας θεραπεύει. οἱ δὲ μετὰ τὴν ἐξάνθησιν ἐπιφυόμενοι κόκκοι λεῖοι, ἀναληφθέντες κηρωτῇ καὶ ἐπιχρισθέντες, τεταμένον καὶ ἀρρυτίδωτον τηροῦσι τὸ πρόσωπον.

Περὶ Βουνίου. Κεφ. ρκδ'.

Βούνιον καυλὸν ἀνίησι τετράγωνον, ἐνμήκη, πάχος δακτυλιαῖον, φύλλα δὲ *ὅμοια σελίνῳ, λεπτότερα δὲ πολλῷ πρὸς τὰ τοῦ *κορίου· ἄνθος ἀνήθου· σπέρμα εὐῶδες, ὑοσκυάμου μικρότερον. Ἔστι δὲ οὐρητικὸν, θερμαντικὸν, καὶ δευτέρων ἀγωγὸν σπληνί τε καὶ νεφροῖς καὶ κύστει ἐπιτήδειον· χρῆσις δὲ αὐτοῦ ὑγροῦ τε καὶ ξηροῦ, καὶ χυλισθέντος σὺν ταῖς ῥίζαις καὶ τοῖς καυλοῖς καὶ τοῖς φύλλοις μετὰ μελικράτου.

Περὶ Ψευδοβουνίου. Κεφ. ρκε'.

Ψευδοβούνιον θαμνίον ἐστὶ *σπιθαμιαῖον ἐν Κρήτῃ, ἔχον φύλλα βουνίῳ ὅμοια δριμέα. *δύναται δὲ καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ πινόμενα κλωνία ὅσον δ'. σὺν ὕδατι, στρόφοις καὶ στραγγουρίας, καὶ πλευρᾶς πόνον θεραπεύειν· διαφορεῖ δὲ καὶ χοιράδας μετὰ ἁλῶν καὶ οἴνου καταπλασσόμενα χλιαρά.

Περὶ

emicat, rectus, albus, florem ferens robori aut oleæ similem: nascitur in montibus. Radix in vino madefacta, vt tragacantha, delinctu aut manducatu per se tussibus, scabritiis arteriæ, medetur. Grana quæ post excussum florem innascuntur, trita & cum cerato illita, faciem erugant, & cutem extēdunt.

Bunion. Cap. CXXIIII.

Bunion caulē ædit quadrangulum, procerum, digiti crassitudine, in quo ramuli minutis foliis ac floribus scatent: folia proximè radicē, apio similia, longè tenuiora, coriādrinis ꝓxima: flores anethi: semen odoratum, hyosciamo minus. Vrinā ciet, excalfacit, secūdas euocat: lieni, vesicæ, renibus vtile: Tam humidi q̃ sicci, expressiq; succi caulib⁹, foliis, radicibusq; vsus inualuit ex aqua mulsa.

Pseudobunion. Cap. CXXV.

Pseudobunion palmi altitudine fruticat in Creta, folia ramulósque napi ferens, acri gustu. Tormina, atque stranguriam, laterúmque dolores, sanant quaterni rami eius poti in aqua: illiti quoque cum sale & vino, tepentes, strumas discutiūt.

Chamæ-

Chamæcissus. Cap. CXXVI.

Chamæcissos, folio est hederæ, tenuiore, longiore, ramulis à radice quinis senísve, dodrãtalibus, foliosis: flore violę albę simili, candidiore, ac tenuiore, gustu supra modum amaro: radice tenui, candida, inutili: nascitur in cultis. Bibunt conuenientissimè ischiadici folia, tribus obolis in aquæ cyathis trib⁹, tricenis quadragenísve diebus. eodẽ pota modo, senis aut septenis diebus, regium morbum purgant.

Chamæleuce. Cap. CXXVII.

Chamæleuce lumborũ doloribus propitia est, herba virens: incuruis foliis, surculísq;: flore rosaceo.

Buglossum, seu lingua bubula. Cap. CXXVIII.

Buglossum verbasco simile est, folium in terra sparsum, nigrius, asperum, bubulas imitãs linguas. Quod in vinum deiectum, animi voluptates auget.

Cynoglossum. Ca. CXXIX.

Cynoglosson folia latifoliæ plantaginis habet, arctiora, minora, lanuginosa: caule vacat, & humi sternitur: prouenit in sabuletis. Folia cum suillo adipe veteri, medentur morsibus canum, alopeciis, &

Περὶ Χαμαικίσσου. Κεφ. ρκϛ΄.

Χαμαίκισσος φύλλα ἔχει ὅμοια κισσοῖς, μακρότερα δὲ καὶ λεπτότερα, πολλὰ, κλωνία σπιθαμιαῖα, πεντάπλεα φύλλων ἀπὸ τῆς γῆς ε. ἢ ϛ΄, ἄνθη λευκοΐοις ὅμοια μικρότερα, καὶ πικρὰ πρὸς τὴν γεῦσιν ἰσχυρῶς· ῥίζα λεπτὴ, λευκὴ, ἄχρηστος· φύεται ἐν ἐργασίμοις χωρίοις. Ἁρμόζει δὲ τὰ φύλλα ἰσχιαδικοῖς, ὅσον τριώβολος ἐν ὕδατι κυάθοις τρισὶ πινόμενα ἐπὶ ἡμέρας μ΄ ἢ ν΄. καὶ ἴκτερον δὲ ἀποκαθαίρει, ὁμοίως πινόμενα πρὸς ϛ΄ ἢ ζ΄. ἡμέρας.

Περὶ χαμαιλεύκης. Κεφ. ρκζ΄.

Χαμελεύκη ποιεῖ πρὸς ὀσφύος ἀλγήματα ἐν ὕδατι λεία πινομένη.

Περὶ Βουγλώσσου. Κεφ. ρκη΄.

Βούγλωσσον ἔοικε φλόμῳ, φύλλον δὲ ἔχει χαμαιπετὲς, τραχύτε καὶ μελάντερον, ὅμοιον βοὸς γλώσσῃ. ὃ φασὶ καθιέμενον εἰς τὸν οἶνον εὐφρόσυνον δοκεῖ εἶναι.

Περὶ Κυνογλώσσου. Κεφ. ρκθ΄.

Κυνόγλωσσον φύλλα ἔχει ἀρνογλώσσῳ τῷ πλατυφύλλῳ ἐμφερῆ, στενότερα δὲ καὶ μικρότερα, χνοώδη, ἄκαυλον, ἐπὶ γῆς ἐστρωμένον· φύεται ἐν ἀμμώδεσι τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα λεῖα σὺν στέατι παλαιῷ ὑείῳ, κυνόδηκτα καὶ ἀλωπεκίας, καὶ

πεκίας, καὶ κατακαύματα ἰᾶται· ἑψηθεῖσα δὲ ἡ πόα καὶ πινομένη σὺν οἴνῳ, κοιλίας ἐστὶ μαλακτική.

& ambustis. Emollit aluum; decoctum herbæ ex vino potum.

Περὶ Φυτεύματος. Κεφ. ρλ΄.

Φύτευμα φύλλα ἔχει ὅμοια στρουθίῳ, μικρότερα δέ· καρπὸν πολὺν τετρημένον· ῥίζαν μικράν, λεπτήν, ἐπιπόλαιον· ἣν ἀναγράφουσί τινες εὔθετον εἶναι πρὸς φίλτρον.

Phyteuma. Cap. CXXX.

Phyteuma folia habet radiculæ, minora: copiosum semẽ; perforatum: radicem paruã, tenuem, per summa terræ nitentem: quã ad amatoria cõuenire, nonnulli scriptũ reliquerũt.

Περὶ Λεοντοποδίου. Κεφ. ρλα΄.

Λεοντοπόδιον διδακτυλιαῖον ἐστὶ βοτάνιον, ἔχον φυλλάρια στενὰ *ἰσχυρά, ὡς τεσσάρων δακτύλων ἢ καὶ τριῶν τὸ μῆκος, δασέα, ἐριωδέστερα τὰ πρὸς τῇ ῥίζῃ καὶ ὑπόλευκα· ἐπ' ἄκρων δὲ τῶν καυλῶν κεφάλια ὥσπερ *τετρημένα, ἐν οἷς ἄνθη μέλανα· ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ δυσθεώρητος διὰ τὸν περικεχυμένον αὐτῷ χνοῦν· ῥίζα δ' ὕπεστι μικρά. φασὶ δὲ καὶ ταύτην *συνεργεῖν εἰς φίλτρα.

Leontopodiũ. Cap. CXXXI.

Leontopodiõ duûm digitorum herbula est, folia ferẽs angusta, lõgitudine ternûm quaternúmve digitorũ hirsuta, q̃ iuxta radicẽ lanosiore flocco canescunt: capitula in summo caule quasi perforata: flores nigri: semẽ vsq; adeò spissa lanugine inuolutum est, vt sæpe fallat: radice parua cohæret: quã tradunt appẽsam ad amatoria prodesse, & tubercula discutere.

Περὶ Ἱππογλώσσου. Κεφ. ρλβ΄.

Ἱππόγλωσσον θαμνίσκος ἐστὶ μυρσίνῃ ἀγρίᾳ καὶ λεπτῇ τὰ φύλλα ὅμοιος· κόμην δὲ ἀκανθώδη ἔχει, καὶ ἐπ' ἄκρου ὥσπερ *γλωσσίδα παρὰ τοῖς φύλλοις· δοκεῖ δὲ ἡ κόμη περίαμμα εἶναι χρήσιμον κεφαλαλγοῦσι· μίγνυται δὲ καὶ εἰς μαλάγματα ἥ τε ῥίζα καὶ τὸ χύλισμα.

Hippoglossum. Cap. CXXXII.

Hippoglosson, frutex est folia habens rusci tenuis figurã, & spinosam comã, & in summo ceu linguas è foliis exeuntes. Capitis dolorem corona ex comis imposita minuit: Malagmatis radix succúsque admiscetur.

Περὶ Ἀντιῤῥίνου. Κεφ. ρλγ΄.

Ἀντίῤῥινον, οἱ δὲ ἀνάῤῥινον, ἔνιοι

Antirrhinũ. Cap. CXXXIII.

Antirrhinõ, alij anarrinõ vocant,

cant, herbam caule & foliis anagallidi similem: flore albæ violæ, purpureo, minore tamen, ideóque syluestris lychnis nominata est: semine vituli narium simili. Tradunt perunctos ea, cum oleo lilino, venustiores fieri: nec vllo medicamento lædi posse, si quis appensum gestet.

Catanáce. Cap. CXXXIIII.

Ex eo genere vna, folia coronopi habet longa, radicē iunci modo prætenuem: capitula sena, septenáve, in quib⁹ erui semen inest. Arescens in terram flectitur, & se contrahit ad speciem vnguium milui exanimati. Altera mali parui magnitudinē explet, radice exiguæ oliuæ magnitudine: foliis quoque oliuæ colore, & figura, mollibus, diuisis, humi inclinatis: semen, vt cicer, minutum, in virgulis dependet, punicei coloris, multis foraminibus pertusum. Vtrâque narrant in amatoria expeti. Thessalicæ mulieres his vti traduntur.

Tripolion. Cap. CXXXV.

Tripolion in marinis nascitur locis, quæ allidit vnda, recedénsque dimittit, neque in mari, neque in sicco: folio glasti

ἔνιοι δὲ καὶ ταύτην λυχνίδα ἀγρίαν ἐκάλεσαν, πόα ἐστὶν ἐμφερὴς ἀναγαλλίδος φύλλοις καὶ καυλῷ· τὰ δὲ ἄνθη πορφυρᾶ, ὅμοια λευκοΐῳ, μικρότερα δὲ, διὸ καὶ ἀγρία λυχνὶς ἐκλήθη· καρπὸν δὲ φέρει μόσχου ῥινῶν ὅμοιον, ῥέσιον ἰδεῖν. ἱστορεῖται δὲ τοῦτο ἀντιπαθὲς εἶναι φαρμάκοις περιαπτόμενον· ἐπιχαρίεν τε ποιεῖν ἀλειφόμενον σὺν ἐλαίῳ κρινίνῳ, ἢ κυπρίνῳ.

Περὶ Καταναγκῆς. Κεφ. ρλδ'.

Καταναγκη, ἡ μέν τις αὐτῆς ἔχει φύλλα μακρὰ ὡς κορωνόποδος, ῥίζαν λεπτὴν, σχοινώδη· κεφαλὰς δὲ ς', ἢ ζ'. ἐν αἷς καρπὸς ὅμοιος ὀρόβῳ· κάμπτεται δὲ ξηραινόμενος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἰκτίνου ὄνυξιν ὁμοιοῦται νεκροῦ. Τὸ δὲ ἕτερον μήλου μέγεθος ἔχει μικροῦ· ῥίζαν δὲ μικρὰν ὅσον ἐλαία· τὰ δὲ φύλλα σχήματι καὶ χροιᾷ ἐοικότα ἐλαίᾳ, μαλακὰ δὲ ἐπὶ γῆς ἐστρωμένα καὶ ἐσχισμένα· καρπὸν ἐπὶ ῥαβδίοις μικρόν· τετρημένον κατὰ πολλὰ μέρη ὡς ἐρέβινθον φοινικοῦν· ἀμφοτέρας δὲ ἱστοροῦσί τινες εἰς φίλτρα ἁρμόζειν. χρῆσθαι δὲ λέγουσιν αὐταῖς τὰς θεσσαλὰς γυναῖκας.

Περὶ Τριπολίου. Κεφ. ρλε'.

Τριπόλιον φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις οὓς ἐπικλύζει ἡ θάλασσα καὶ ὑποχωρεῖ, οὔτε δὲ ἐν ξηρᾷ, οὔτε ἐν θαλάσσῃ· φύλλα

δὲ

ἣ ἔχει ἰσάτῃ παραπλήσια, παχύτερα μὲν τοι· καυλὸν σπιθαμιαῖον ἄνωθεν ἐσχισμένον. ταύτης ἱστορεῖται τὸ ἄνθος τρεῖς τῆς ἡμέρας μεταβάλλειν τὸ χρῶμα, πρωῒ μὲν λευκόν, κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν πορφυρίζον, ὀψὲ δὲ φοινικοῦν· ῥίζα λευκή, εὐώδης, θερμαντικὴ γευομένῳ· ἥ τις πινομένη ἐν οἴνῳ < β. πλῆθος, κατὰ κοιλίας ὕδωρ ἄγει καὶ οὖρα· τέμνεται δὲ καὶ εἰς ἀλεξιφάρμακα.

Περὶ Ἀδιάντου. Κεφ. ρλϛ´.

Ἀδίαντον, οἱ δὲ, πολύτριχον, φυλλάρια ἔχει κοριάνδρῳ ὅμοια, ἐσχισμένα ἐπ᾽ ἄκρου· τὰ δὲ καυλία ἐφ᾽ ὧν ἐκπέφυκε μέλανα, ἰσχυρῶς λεπτὰ, σπιθαμιαῖα, στίλβοντα· φύλλα ὅμοια πτέριδι, μικρὰ λίαν· οὔτε δὲ καυλὸν, οὔτε ἄνθος, οὔτε καρπὸν φέρει. ῥίζα ἄχρηστος. Δύναται δὲ τὸ ἀφέψημα τῆς πόας πινόμενον, βοηθεῖν ἀσθματικοῖς, δυσπνοϊκοῖς, ἰκτερικοῖς, σπληνικοῖς, δυσουροῦσι· θρύπτει δὲ καὶ λίθους, καὶ κοιλίαν ἵστησι, καὶ θηριοδήκτοις βοηθεῖ· καὶ στομάχου ῥεύματι σὺν οἴνῳ πινόμενον· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα καὶ λόχια· ἵστησι δὲ καὶ αἵματος ἀναγωγήν· καταπλάττεται δὲ καὶ πρὸς θηριόδηκτα ὠμή, καὶ ἀλωπεκίας δασύνει, χοιράδας σκορπίζει· ἀποσμᾷ πίτυρα καὶ ἀχῶρας σὺν κονίᾳ· σὺν λαδάνῳ δὲ καὶ μυρσίνῳ, καὶ

glasti crasſiore: palmeo caule, in mucrone diuiſo. Eius, vt tradunt, flores colorem ter die mutant, mane candidi, meridie purpurei, ſero punicei cõſpiciuntur. Radice alba, odorata, calidi guſtus. Quæ drachmis duabus in vino pota, aquã, vrinámque per aluum extrahit. In medicamenta digeritur, quæ venena arcent.

Adiantũ. Cap. CXXXVI.

Adianton, polytrichon, puſilla gerit folia, ſimilia coriandri, in ſummo inciſuris diuiſa, cauliculi, quibus exoriuntur, nigro colore nitent, prætenues, palmum alti: radice ſuperuacua: neque caulem, neque fructũ, neque florem profert. Decoctum herbæ potum, prodeſt ſpirandi difficultati, ſuſpirioſis, lieni, & felle ſuffuſis, & vrinæ difficili. Calculos frangit, aluum ſiſtit, ſerpentium morſibus auxilio eſt. Cõtra ſtomachi fluxiones in vino bibitur. Secundas ciet & menſtrua, ſanguinis reiectiones inhibet. Cõtra ſerpẽtiũ morſus cruda herba illinitur, alopecias dẽſat, ſtrumas diſcutit: furfures et manãtia capitis vlcera, ex lixiuio emẽdat: defluẽtes capillos continet, cum ladano & myrtino,

& fusino aut hyssopo, vinóque: Decoctum eius cum lixiuio & vino infusum, idem præstat: coturnices & gallinaceos pugnaciores facit, in cibos eorum additum. Seritur gratia vtilitatis pecorum, circa ouilia. Vmbrosis, & palustribus, circa parietũ aspergines, & fontiũ specus enascitur.

καὶ σουσίνῳ ἢ καὶ ὑσσώπῳ, καὶ οἴνῳ βῆχας ῥεούσας παρακρατεῖ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτοῦ σὺν κονίᾳ καὶ οἴνῳ σμηχόμενον ποιεῖ καὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας καὶ τοὺς ὄρτυγας μαχιμωτέρους μιγνύμενον τῇ τροφῇ· φυτεύεται δὲ ἐπ' ὠφελείᾳ προβάτων ἐν ταῖς μάνδραις· φύεται δὲ ἐν παλισκίοις καὶ ἑλώδεσι τόποις καὶ τοίχοις ἐνίκμοις καὶ περὶ τὰς κρήνας.

Trichomanes.
Cap. CXXXVII.

Περὶ Τριχομανοῦς.
Κεφ. ρλζ.

Trichomanes nascitur eisdem in locis quibus adiáton: filici simile, sed exilius: foliis lẽticulæ, tenuibus, in ordinem vtrinq; digestis, aduersis in se, in ramulis tenuib⁹, acerbis, fusco colore splendentibus. Eadem quæ & adianton præstare posse constat.

Τριχομανὲς, οἱ δὲ, καὶ τοῦτο ἀδίαντον καλοῦσι, φύεται κατὰ τοὺς αὐτοὺς τόπους, ὅμοιον πτέριδι, μικρὸν λεῖαν· στοιχηδὸν ἐξ ἑκατέρου μέρους τὰ φύλλα ἔχον λεπτὰ, φακοειδῆ ἐναντία ἀλλήλοις, ἐπὶ ῥαβδίων λεπτῶν καὶ στιλπνῶν καὶ στρυφνῶν, ὑπομελάνων. δοκεῖ δὲ τὰ αὐτὰ δύνασθαι τῷ προειρημένῳ.

Xanthium siue lappa.
Cap. CXXXVIII.

Περὶ Ξανθίου. Κεφ. ρλη.

Xanthium, alij phasganon, alij antithesion, alij chascanon, alij chœradolethron, alij & aparinem ipsam vocant, nascitur læto, & pingui solo, & lacubus exiccatis, caule cubitali, anguloso, pingui, prodeuntibus ex eo crebris alis: folia atriplicis habet, insecta, nasturtium odore imitantia: fructum grandis oliuæ modo, rotundum, & vt platani pilula, spinosum,

Ξάνθιον, οἱ δὲ φάσγανον, οἱ δὲ ἀντιθέσιον, οἱ δὲ χάσκανον. οἱ δὲ, χοιραδόλεθρον, οἱ δὲ, καὶ ταύτην ἀπαρίνην καλοῦσι, φύεται ἐν εὐγείοις τόποις καὶ λίμναις ἀναξηραμμέναις, καυλὸν ἔχει πηχυαῖον, λιπαρὸν, γωνιοειδῆ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μασχάλας πλείονας, ἀτραφάξει δὲ τὰ φύλλα ἐμφερῆ ἔχει, ἐντομὰς ἔχοντα· καρδάμῳ δὲ τὴν ὀσμὴν παραπλήσια· καρπὸν δὲ στρογγύλον ὡς ἐλαίαν μεγάλην ἀκανθώδη ὡς

ὥς πλατείας σφαίρας, ἀντιλαμβανόμενον τῶν ἱματίων μετὰ τὴν ψαῦσιν. Δύναται δὲ ὁ καρπὸς πρὶν τελείως ξηρανθῆναι, συλλεγεὶς καὶ κοπεὶς καὶ ἀποτεθεὶς εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον ξανθὰς τρίχας ποιεῖν. ἐάν τις ἐπὶ τῆς χρήσεως λαβὼν βυβλίου πλῆθος ἐξ αὐτοῦ, διείς τε ὕδατι χλιαρῷ, καὶ προσκνίβωσας τὴν κεφαλὴν καταπλάσῃ. τινὲς δὲ καὶ μετ' οἴνου κόψαντες αὐτὸ, ἀποτίθενται· καταπλάττεται δὲ, καὶ πρὸς οἰδήματα ὁ καρπὸς ἐπιτηδείως.

Περὶ Αἰγίλωπος. Κεφ. ρλθ'.

Αἰγίλωψ βοτάνιον ἐστὶ φύλλα πυρῷ ἔχον ὅμοια, μαλακώτερα δὲ, ἐπ' ἄκρας δὲ τῆς κεφαλῆς, καρποὺς ἔχον β' ἢ γ'. ἐρυθροὺς, ἐφ' ὧν ἀθέρες οἱονεὶ τρίχες ἐκπεφύκασι. θεραπεύει δὲ ἡ πόα μετὰ ἀλεύρου καταπλασθεῖσα αἰγιλώπια, καὶ σκληρίας διαφορεῖ. ἀποτίθεται δὲ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ αὐτὰ μιγεὶς ἀλεύρῳ καὶ ξηρανθείς.

Περὶ Βρώμου. Κεφ. ρμ.

Βρῶμος πόα ἐστὶν αἰγίλωπι ἐμφερής. Δύναμιν ἔχουσα ἐπιξηραντικὴν, ἀφεψηθεῖσαν οὖν σὺν ταῖς ῥίζαις μεθ' ὕδατος, ἕως ἀποτριτωθῇ, τὸ ἀπόζεμα, διυλίζων αὐτὸ ἐπίμισγε μέλι τοσοῦτον, καὶ ἕψε μέχρις ἂν σχῇ πάχος ὑγροῦ μέλιτος. καὶ ποιεῖ ἐπὶ τῶν ὀζαινικῶν, εἰ βρέχων ὀθόνην προστίθης τῷ μυκτῆρι, καὶ καθ' ἑαυτὸ μὲν τοι ποιεῖ οὕτως· ἔνιοι

spinosum, qui contactu vestibus adhærescit. Is anté collectus quàm perfectè siccescat, tunditur, & fictili vase reconditur. Flauos autem facit capillos, si acetabili instar tepida aqua madescat, mox caput, nitro antè perfrictum illinatur. Alij in vino tundunt, & ita asseruant. Semen aptissimè tumoribus imponitur.

Ægilops siue festuca. Cap. CXXXIX.

Ægilops herbula folia tritici habens, sed molliora, in summo capite semina bina ternáve rubra, quibus aristæ quasi capillaceæ exeunt. Illita cũ farina herba ægilopiis medetur, duritias discutit. Succus farinæ admixtus, siccatur, & eorundẽ gratia reponitur.

Bromus. Cap. CXL.

Bromus herba ægilopi similis, exiccatoriam vim habens, decoquitur cum sua radice in aqua ad tertias, & iuri colato par modus mellis adiicitur: rursus incoquitur, dũ liquidi mellis crassitudo fiat. Linteum eo humore imbutum, & naribus inditum, contra graueolentiam vlcerum efficax est.

Aliqui tritam aloën addunt, & eo modo vtuntur. Cum ſiccis roſis cocta in vino, grauem oris halitum emendat.

ἔνιοι δὲ ἀλόην λεάσαντες παραμίσγουσι, καὶ οὕτω χρῶνται. ποιεῖ δὲ καὶ μετὰ ῥόδων ξηρῶν ἀφεψηθεὶς σὺν οἴνῳ πρὸς τὰς τοῦ στόματος δυσωδίας.

Glaux. Cap. CXLI.

Περὶ Γλαυκός. Κεφ. ρμά.

Glaux cytiſo aut lẽticulæ foliis ſimilis, quæ ſupernè virent, auerſaq; candidiora ſpectãtur: ramuli à terra exiliunt quini ſeníve, tenues ab radice, dodrãtem alti: flores violæ albæ, purpurei exeunt, minores tamen: naſcitur iuxta mare. Coquitur cum hordeacea farina, ſale, & oleo in ſorbitione, ad reuocãdam extincti lactis vbertatẽ.

Γλαὺξ κυτίσῳ ἢ φακῷ τὰ φύλλα ἔοικεν, ὧν τὰ κάτωθεν λευκότερα, ἄνωθεν δὲ χλωρά· κλωνία δὲ ἀπὸ γῆς ἀνίησι πέντε ἢ ς΄. λεπτὰ, σπιθαμιαῖα ἀπὸ τῆς ῥίζης· ἄνθη λευκοίας ὅμοια, μικρότερα δὲ πορφυρᾶ· φύεται παρὰ θάλασσαν. αὕτη ἑψομένη μετὰ ἀλεύρου κριθίνου καὶ ἁλὸς καὶ ἐλαίου, καὶ ῥοφηθεῖσα, γάλα σβεννύμενον ἀνακαλεῖται.

Polygala. Cap. CXLII.

Περὶ πολυγάλου. Κεφ. ρμβ΄.

Polygala palmi altitudinem petit, foliis lenticulæ, guſtu adſtricto. Quæ pota, lactis abundatinam facit.

Πολύγαλον θαμνίον ἐστὶ σπιθαμιαῖον, ἔχον φύλλα φακοειδῆ, γεύσει ὑπόστρυφνον· ποθὲν δὲ καὶ τοῦτο, γάλα δοκεῖ πλεῖον ποιεῖν.

Oſyris. Cap. CXLIII.

Περὶ Ὀσύριδος. Κεφ. ρμγ΄.

Oſyris, frutex eſt niger: ramulos ferens tenues, lentos, fractúq; contumaces: & in his folia, quaterna, quina, ſenáve, ceu lini, nigra in initio, dein colore mutato rubeſcẽtia. Decoctum eius potum, iuuat arquatos.

Ὄσυρις φρυγάνιον μέλαν, λεπτόραβδον, δύσθραυστον, καὶ περὶ αὐτὸ φυλλάρια γ΄. ἔστι δὲ καὶ δ΄. ἢ ε΄. ἢ ς΄. αὐτοῦ ὥσπερ λίνου μέλανα κατ᾽ ἀρχάς· μεταβαλλόμενα δὲ ὑπέρυθρα γίνονται. ταύτης τὸ ἀφέψημα πινόμενον ἰκτέρῳ βοηθεῖ.

Aſpera ſmilax. Ca. CXLIIII.

Περὶ σμίλακος τραχείας. Κε. ρμδ΄.

Smilax aſpera folia habet periclymeni, ſarmẽta tenuia, multa rubi modo aut paliuri aculeata: arbores ſcãdit ab imo ad ſũma perreptãs, ſe cõuoluẽs eis.

Σμίλαξ τραχεῖα, τὰ μὲν φύλλα ἔχει περικλυμένῳ ὅμοια, καὶ κλήματα πολλὰ, λεπτὰ, ἀκανθώδη ὡς παλίουρος ἢ βάτος. ἑλίσσεται δὲ περὶ τὰ δένδρα ὡς ἄνω καὶ κάτω νεμομένη.

Fert

νεμοειδῆ· καρπὸν δὲ φέρει βοτρυώδη ὡς ἐπιφυλλίδα πεπανθέντα δὲ ἐρυθρὸν, ὑποδάκνοντα ἠρέμα ἐν τῇ γεύσει· ῥίζαν σκληρὰν, παχεῖαν· φύεται ἐν τόποις ἑλώδεσι καὶ τραχέσι. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς θανασίμων ἐστὶν ἀντίδοτος, προπινόμενα, καὶ ἐπιπινόμενα. παραδέδοται ὅτι ἐάν τις ἀρτιγενεῖ παιδίῳ τρίψας τι τούτων δῷ πιεῖν, ὑπ' οὐδενὸς δηλητηρίου φαρμάκου βλαβήσεται. τέμνεται δὲ καὶ εἰς ἀλεξιφάρμακα.

Περὶ Σμίλακος λείας.

Κεφ. ρμέ.

Σμῖλαξ λεία, ὅμοια κισσῷ τὰ φύλλα ἔχει, μαλακώτερα δὲ καὶ λειότερα καὶ λεπτότερα· τὰ δὲ κλήματα ὥσπερ ἡ περὶ αὐτῆς ἀκάνθας οὐκ ἔχοντα· ἑλίσσεται δὲ περὶ τὰ δένδρα, ὡς ἡ προτέρα· καρπὸν δὲ ἔχει ὥσπερ θέρμου μέλανα, μικρόν· ἀεὶ δὲ ἐπάνω ἔχοντα ἄνθη λευκὰ πολλά. κατὰ πᾶσαν τὴν σμίλακα καὶ περιφερῆ, καὶ σκηναὶ δι' αὐτῆς γίνονται τοῦ θέρους· φυλλορροεῖ δὲ τῷ φθινοπώρῳ. Τούτου ὁ καρπὸς μετὰ δορυκνίου πινόμενος, τριωβόλου ὁλκὴ ἑκατέρου ἐνύπνια πολλὰ, καὶ ταραχώδη ὁρᾶν ἱστορεῖται.

Περὶ Μυρσίνης ἀγρίας.

Κεφ. ρμς.

*Μυρσίνη ἀγρία, τὸ μὲν φύλλον μυρσίνῃ ἔχει ὅμοιον, πλατύτε-

ρον

Fert racemos exiles, qui maturi rubeſcunt, guſtúmque leniter mordent. Naſcitur in paluſtribus & aſperis: radice dura, craſſáque. Folia & acini, & antè & pòſt epoti, venenorum antidota ſunt. Tradũt, ſi infantibus nuper in lucẽ æditis, quid ex his trium propinetur, nulla poſtmodum venena nocitura. Inciditur etiam ad alexipharmaca, id eſt, ad ea medicamẽta quibus venena arcentur.

Læuis ſmilax.

Cap. CXLV.

Læuis ſmilacis folia hederæ ſimilitudinem habent, molliora, læuiora, tenuiora: huius ſarmenta nullis horrent ſpinis: cõuoluitur arborib⁹ vt prior: fructũ parit lupini modo nigrũ, exiguum: flores circunquaque exiliunt candidi, copioſi, orbiculati. Hac ſmilace, quadam topiariorum arte, tentoria contra æſtus moleſtiam factitantur: folia per autumnum decidua. Semine cũ dorycnio poto, ternis ſingulorũ obolis, varia & tumultuoſa in ſomnis obſeruari traduntur.

Ruſcus.

Cap. CXLVI.

Syluestris myrtus, aliquibus oxymyrſine, aut myrtacãtha.

Latinis ruſcum appellatur: folium fert myrti, latius, in formã lanceæ mucronatũ: baccæ per maturitatẽ rubeſcũt, rotundæ, à medio folio depẽdentes, oſſeo intus nucleo; cubitales ramuli ab radice exeunt, vitilium modo lenti, fractu cõtumaces, folioſi: radice graminis ſimili, acerba, & ſubamara. Folia & baccæ in vino potæ vrinã ciẽt, menſes pellunt, veſicæ calculos frangunt, ſtillicidio vrinæ medentur, dolores capitis ſanant, & regium morbũ. In aſperis & præcipitibus locis enaſcit. Decoctum radicis in vino potũ, eoſdem præbet effectus. Cauliculi recẽtes, aſparagorũ vice, in cibo ſumũtur. Amari autem ſunt, ſed vrinam mouent.

εον δὲ, λογχοειδὲς, ὀξὺ ἐπ' ἄκρῳ· τὸν δὲ καρπὸν στρογγύλον, ἐν μέσῳ δὲ τῷ πετάλῳ περιφερῆ, ἐρυθρὸν ἐν τῷ πεπαίνεσθαι, ἔχοντα τὸ ἐντὸς ὀστῶδες· κλωνία λυγοειδῆ πολλὰ ἐκ τῆς ῥίζης αὐτῆς δύσθραυστα, ὅσον πήχεως, φύλλων μεστά· ῥίζαν παραπλησίαν ἀγρώστει, γευομένῳ στρυφνήν, ὑπόπικρον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς ἐν οἴνῳ πινόμενα, οὖρα κινεῖν, καταμήνια ἄγειν, καὶ λίθους τοὺς ἐν κύστει θρύπτειν· θεραπεύει δὲ καὶ ἴκτερον καὶ στραγγουρίαν, καὶ κεφαλαλγίαν· φύεται ἐν τραχέσι τόποις καὶ κρημνώδεσι. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τῆς ῥίζης σὺν οἴνῳ ποθὲν, τὰ αὐτὰ ποιεῖ. καὶ ἀντὶ ἀσπαράγου δὲ οἱ καυλοὶ νεοθαλεῖς λαχανευόμενοι ἐσθίονται. εἰσὶ δὲ ἔμπικροι καὶ διουρητικοί.

Laurus Alexandrina. Cap. CXLVII.

Laurus Alexandrina, folio eſt ruſci maiore, molliore, & candidiore: ſemine inter folia rubro, ciceris magnitudine: ramos ſpargit in terra dodrãtales, interdum longiores: radice ſylueſtri myrto ſimili, maiore, molliore, odorata: inuenitur in montoſis. Difficiles partus accelerat, radice pota ſex drachmarum põdere in vino dulci: &

Περὶ Δάφνης. Κεφ. ρμζ'.

Δάφνη ἀλεξάνδρεια, οἱ δὲ ἰδαία, οἱ δὲ δανάη, οἱ δὲ ὑπόγλωττον, οἱ δὲ ζάλφα, οἱ δὲ στεφάνη, φύλλα ὀξυμυρσίνῃ ὅμοια ἔχει, μείζονα δὲ καὶ μαλακώτερα, καὶ λευκότερα· καρπὸν δὲ ἐν μέσοις ἐρυθρὸν ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος· κλῶνας ἐπὶ γῆς σπιθαμιαίους ἢ καὶ μείζονας· ῥίζαν παραπλησίαν τῇ ὀξυμυρσίνῃ, μείζονα δὲ καὶ εὐώδη καὶ μαλακωτέραν· φύεται ἐν τόποις ὀρεινοῖς. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα πινομένη < ς'. πλῆθος μετ' οἴνου γλυκέος, βοηθεῖν

βοηθεῖν ταῖς δυσουρούσαις καὶ στραγγουριῶσιν. ἄγει δὲ καὶ αἷμα.

Περὶ Δαφνοειδοῦς. Κεφ. ρμή.

Δαφνοειδὲς, οἱ δὲ εὐπέταλον, οἱ δὲ χαμαιδάφνην, οἱ δὲ πέπλιον καλοῦσι, θαμνίσκος ἐστὶ πηχυαῖος, κλάδους πολλοὺς ἔχων ἱμαντώδεις πρὸς τὸ ἄνωθεν ἥμισυ, φυλλοφόρους· φλοιὸς δὲ περὶ τὰς ῥάβδους γλίσχρος ἰσχυρῶς· φύλλα δάφνῃ ἐοικότα, μαλακώτερα δὲ καὶ ἰσχνότερα καὶ οὐκ εὔκλαστα, δάκνοντα καὶ πυροῦντα τὸ στόμα καὶ φάρυγγα· ἄνθη λευκά· καρπὸν μέλανα, ὅταν πεπανθῇ· ῥίζα ἄχρηστος· φύεται ἐν ὀρεινοῖς τόποις· ἄγει δὲ καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ ξηρὸν ἢ νεαρὸν ποθὲν κατὰ κοιλίαν φλεγματώδη, κινεῖ καὶ ἐμέτους καὶ ἔμμηνα· καὶ διαμασηθὲν ἀποφλεγματίζει· ἔστι δὲ καὶ πταρμικόν· καθαίρει δὲ καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ ὅσον κόκκοι ιέ πινόμενοι.

Περὶ Χαμαιδάφνης. Κεφ. ρμθ΄.

Χαμαιδάφνη, οἱ δὲ καὶ ταύτην ἀλεξάνδρειαν ἐκάλεσαν, ῥάβδους ἀνίησι πηχυαίους, ὀρθὰς, λεπτὰς καὶ λείας· καὶ ταύτης δὲ τὰ φύλλα ὅμοια δάφνῃ, λειότερα δὲ πολλῷ καὶ χλωρότερα· καρπὸν δὲ περιφερῆ, ἐρυθρὸν, τοῖς φύλλοις ἐμπεφυκότα. Ταύτης τὰ φύλλα λεῖα καταπλασθέντα, κεφαλαλγίαις καὶ στομάχου ἐγκαύσεσιν ἀρήγει· ποθέντα δὲ μετ᾽ οἴνου στρόφοις παύει· ὁ δὲ

& stillicidio vrinæ auxiliatur, sed sanguinem extrahit.

Daphnoides.
Cap. CXLVIII.

Daphnoides cubiti altitudine fruticat, ramis flexilibus obsequiosisque, multis, inde sursum versus foliosis: cortex supra modú viscosus ramos vestit: folia lauri, graciliora, & molliora, fractu contumacia, quorum gustatu os & fauces incenduntnr: flores candidi: bacca, cum ematuruit, nigra: radix inutilis: nascitur in montosis. Pituitas extrahit foliú recens vel aridum in potu, menses ciet & vomitus: caput inanit commanducatum, sternutaméta mouet. Baccę quindecim potæ aluum resoluunt.

Chamædaphne.
Cap. CXLIX.

Chamædaphne virgas emittit cubitales, singulari ramulo constátes, rectas, tenues, læues: folia lauri similitudine, læuiora multò, ac viridiora: semen rotundum, rubens, annexum foliis. Illinuntur capitis doloribus trita folia, & stomachi ardores mulcent: ad sedanda tormina cú vino bibuntur.

Potus

Potus cum vino ſuccus, menſes & vrinam ciet: idem facit peſſo appoſitus.

Veratrum album.

Cap. CL.

Helleborum album, Latini veratrum album vocãt, fert folia plantaginis aut betæ ſylueſtris ſimilia, ſed breuiora, & nigriora, rubeſcentia: caulem cauum, quadrantalem, tunicis cõuolutum quas abdicat cum areſcere incipit: radicibꝰ nititur multis, tenuibus, ab oblõgo & exiguo capite ceparum modo exeuntibus: naſcitur in montibus & aſperis. Radices meſsibus colligendę. Optimũ habetur candidum, friabile, carnoſum, modicè extentum, nec tamen iunci modo mucronatũ, quod frangẽdo puluerẽ emittit, & tenuẽ habet medullã, guſtu non admodũ feruens, neq; ſaliuã ſubinde ciens (huiuſcemodi autẽ ſtrangulat.) Primatum Cyrenaicum tenet. Galaticum autẽ & Cappadocicum, candidiora, & puluere quodã obſita, celerius ſtrãgulatus mouent. Vomitione autem varios extrahit humores. Collyriis admiſcetur, quæ caliginem oculorum diſcutiunt. Partus impoſitum necant, menſes pellit, ſter-

ὁ δὲ χυλὸς σὺν οἴνῳ ποτιζόμενος καταμήνια καὶ οὖρα ἄγει καὶ ἐν πεσσῷ προστεθεὶς τὸ αὐτὸ ποιεῖ.

Περὶ Ἐλλεβόρου λευκοῦ.

Κεφ. ρν.

Ἐλλέβορος λευκὸς φύλλα ἔχει ὅμοια τοῖς τοῦ ἀρνογλώσσου, ἢ σεύτλου ἀγρίου, βραχύτερα δὲ καὶ μελάντερα καὶ ἐρυθρὰ τὴν χρόαν· καυλὸν δὲ παλαιστιαῖον, κοῖλον, περιφλοιζόμενον ὅτε ἄρξεται ξηραίνεσθαι· ῥίζαι δ' ὕπεισι πολλαὶ, λεπταὶ, ἀπὸ κεφαλίου μικροῦ καὶ ἐπιμήκους, ὡσπερεὶ κρομμύου συμπεφυκυῖαι· φύεται ἐν ὀρεινοῖς τόποις καὶ τραχέσι. Συλλέγειν δὲ δεῖ τὰς ῥίζας περὶ τὸν πυραμητόν. ἄριστος δέ ἐστιν αὐτοῦ, ὁ μετρίως τεταμένος καὶ λευκὸς, καὶ * εὔθραυστος καὶ σαρκώδης, οὐκ ἀπόξυς δὲ καὶ σχοινώδης, ἢ χνοῦν ἀφιεὶς ἐν τῷ θραύεσθαι, ἔχων δὲ καὶ τὴν ἐντεριώνην λεπτὴν, ἐκ πυρῶν τὴν γεῦσιν οὐ λίαν, οὐδὲ ἀθρόως, σίελον ἐπισπώμενος, πνιγώδης γὰρ ὁ τοιοῦτος· πρωτεύει δὲ ὁ * κυρηναϊκός· ὁ δὲ γαλατικὸς καὶ καππαδοκικὸς, * λευκότερος καὶ χνοώδης καὶ πνιγωδέστερος. Καθαίρει δὲ δι' ἐμέτων ἄγων ποικίλα· μίγνυται δὲ καὶ κολλυρίοις τοῖς δυναμένοις τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις ἀποκαθαίρειν· καὶ ἔμμηνα ἄγει, καὶ ἔμβρυα κτείνει προστιθέμενος.

πταρ-

πταρμούς τε ἐρεθίζει, καὶ μύας κτείνει σὺν μέλιτι καὶ ἀλφίτῳ φυραθεὶς, συγκαθεψόμενός τε κρέασι, συντήκει αὐτά. δίδοται δὲ νήστεσι καθ' ἑαυτὸν καὶ μετὰ σησάμου καὶ θαψίας χυλοῦ, ἢ ἄλυκος, ἢ μελικράτου, ἢ πόλτου, ἢ φακοῦ ἢ ἄλλου ῥοφήματος. συσσιτοποιεῖται δὲ καὶ ἄρτῳ καὶ ὀπτᾶται. ἡ δὲ προαγωγὴ καὶ ἐπιδιαίτησις, ἐξείργασται παρὰ τοῖς προηγουμένως περὶ τῆς δόσεως αὐτῆς γράψασι, μάλιστα δὲ συγκατατιθέμεθα φιλωνίδῃ τῷ σικελῷ τῷ ἀπὸ ἔννης, μακρὸν γάρ ἐστιν ἐν ὕλης παραδόσει προηγουμένως θεραπευτικὴν ἐντίθεσθαι ἀγωγήν. διδόασι δὲ ἔνιοι σὺν * πολλῷ ῥοφήματι ἢ χυλοῦ πλήθει, ἢ καὶ τροφὴν ὀλίγην προδιδόντες, ἐπιδιδόασι τὸν ἐλλέβορον εὐθέως, ἐφ' ὧν μάλιστα πνιγμὸς ὑποπτεύεται ἢ ἀσθένεια σώματος ὑπόκειται, ἀκίνδυνος γὰρ ἐπὶ τῶν οὕτω λαμβανόντων ἡ κάθαρσις· διὰ τὸ μὴ ἀκαίρως τὸ φάρμακον παρατίθεσθαι τοῖς σώμασι· καὶ βάλανοι δὲ ἐξ αὐτοῦ προστεθεῖσαι τῇ ἕδρᾳ μετ' ὄξους, ἐμέτους κινοῦσιν·

sternutamenta excitat, mures interficit cum melle & poléta subactũ, absumit carnes si coquatur vná. Datur per se ieiunis, & cum sesama, aut ptisanæ succo, aut halicæ, aut létis cremore, cũ aqua mulsa, aut pulte, aut quauis alia sorbitione. Cogitur cũ pane, & ita inassatur. Præparatio corporũ, ac victus ratio, diligéter tradita est, cum ab his qui de medica eius potione scriptitarũt, tum maximè à Philonide Siculo Ennési, cui nũc assentimur: quippe lógum nimis esset, in hac præsertim æditione de materia, simul medicã curandi rationẽ exponere. Dant nonnulli in pultis sorbitione, aut copioso halicæ cremore: aut paucũ antea cibum dari præcipientes, statim veratrũ offerunt, iis prȩsertim, quibus strãgulationis suspicio imminet, aut si valetudo corp' infirmat: hoc enim modo deiectio nihil periculi minatur, ꝙ cibo munitis nõ intempestiuè medicamentũ corporibus offeratur. Vomitiones concitant subditȩ ex eo balani, cũ aceto.

Περὶ Ἐλλεβόρου μέλανος.

Κεφ. ρνά.

Ἐλλέβορος μέλας, οἱ δὲ μελαμπόδιον, οἱ δὲ ἔκτομον, οἱ δὲ πολύρριζον, μελαμπόδιον δὲ λέγεται

Veratrum nigrum.

Cap. CLI.

Helleborũ nigrũ, appellatur melampodion, quoniam caprarũ

prarũ pastor, nomine Melampus, furẽtes in se prœtidas, primus purgasse, & sanasse fertur. Folia ei viridia, platani similia, minora, foliis sphondylij proxima, subaspera, nigriora, pluribꝰ diuisuris incisa: caulis asper: flores purpurei, candidi racematim coherentes: semen cnici, quod in Anticyra sesamoides vocant: quo deiectiones moliuntur: radicibus cohæret nigris, tenuibus, à capitulo, cepæ simili confibratis: quarũ est vsus: in collibus, asperis, & sitientibus locis enascitur. Optimum est quod ex huiusmodi petitur terris, vt ex Anticyra. Nigrum inibi probatissimum gignitur. Eligi debet corpulentum & plenum, in quo tenuis sit medulla, acre gustu, feruẽnsque: cuiusmodi est in Helicone, Parnaso, & Ætolia natum: attamẽ Heliconium præcellit. Veratrum nigrum purgat ventrem, detrahit bilem pituitasq́; datum per se, aut cum scammonia, & tribus obolis, siue drachma salis: decoquitur vel cũ lente & iusculis, quæ purgationis causa sumptitantur. Prodest morbis comitialibus, melancholicis, insanientibus, articulariis doloribus, & resolutis.

Menses

γεται, ἐπειδὴ δοκεῖ μελάμπους τις αἰπόλος τὰς προίτου θυγατέρας, μανείσας ἐν αὐτῷ καθᾶραι πρότερος καὶ θεραπεῦσαι. ἔχει δὲ τὰ φύλλα χλωρὰ, πλατάνῳ προσεμφερῆ, ἥττονα δὲ πρὸς τὰ τοῦ σφονδυλίου καὶ πολυσχιδέστερα καὶ μελάντερα καὶ ὑποτράχεα· καυλὸς τραχύς· ἄνθη δὲ λευκὰ, ἐμπόρφυρα, τῷ δὲ σχήματι βοτρυώδη· καὶ ἐν αὐτῷ καρπὸς κνίκῳ ὅμοιος, ὃν καὶ αὐτὸν καλοῦσιν οἱ ἐν ἀντικύρᾳ σησαμοειδῆ· χρώμενοι πρὸς τὰς καθάρσεις αὐτῷ· ῥίζαι δ᾽ ὕπεισι λεπταὶ, μέλαιναι, οἱονεὶ ἀπό τινος κεφαλίου κρομμυώδους ἠρτημέναι, ὧν καὶ ἡ χρῆσις· φύεται ἐν τραχέσι καὶ γεωλόφοις καὶ καταξήροις τόποις. Καὶ ἄριστος ὁ ἐκ τῶν τοιούτων λαμβανόμενος χωρίων. οἷός ἐστιν ὁ ἐξ ἀντικύρας. καὶ γὰρ ὁ μέλας καὶ κάλλιστος ἐν αὐτῇ γίνεται. ἐκλέγου δὲ τὸν εὔσαρκον καὶ εὔτροφον, λεπτὴν ἔχοντα τὴν ἐντεριώνην, δριμὺν ἐν τῇ γεύσει καὶ πυρώδη. τοιοῦτος δέ ἐστιν ὁ ἐν τῷ ἑλικῶνι καὶ παρνασσῷ καὶ αἰτωλίᾳ φυόμενος· διαφέρει μέντοι ὁ ἑλικώνιος. Καθαίρει δὲ τὴν ἄνω κοιλίαν, ἄγων φλέγμα καὶ χολὴν, καθ᾽ ἑαυτὸν ἢ μετὰ σκαμμωνίας διδόμενος, καὶ ἁλῶν < α ἢ τριωβόλου ὁλκῆς· συνέψεται δὲ καὶ φακῇ, καὶ ζωμοῖς τοῖς εἰς κάθαρσιν λαμβανομένοις. ὠφελεῖ δὲ ἐπιληπτικοὺς, μελαγχολικοὺς, μαινομένους, ἀρθριτικοὺς, παραλελυμένοις.

προ-

προστεθεὶς δὲ, ἔμμηνα ἄγει, καὶ ἔμβρυα κτείνει, σύριγγάς τε καθαίρει κατατεθεὶς καὶ μετὰ τρίτην ἐξαιρεθείς. ὁμοίως καὶ ἐπὶ δυσηκοούντων καθίεται εἰς τὸ οὖς, ἐώμενος ἐπὶ β΄. ἢ γ΄ ἡμέρας. θεραπεύει δὲ καὶ ψώρας μετὰ λιβανωτοῦ ἢ κηροῦ καὶ πίσσης καὶ κεδρίνου ἐλαίου καταχριόμενος· μετ᾽ ὄξους δὲ καθ᾽ ἑαυτὸν καταπλασσόμενος, ἀλφοὺς καὶ λειχῆνας καὶ λέπρας θεραπεύει· ἑψηθεὶς δὲ σὺν ὄξει ὀδονταλγίας πραΰνει διακλυζόμενος· σηπταῖς τε μίγνυται· μετὰ δὲ κριθίνου ἀλεύρου καὶ οἴνου, κατάπλασμά ἐστιν ὑδρωπικοῖς ὠφέλιμον· συμφυτευθεὶς δὲ ἀμπέλοις πρὸς τῇ ῥίζῃ, τὸν ἐξ αὐτῶν οἶνον καθαρτικὸν ἐργάζεται. περιρραίνουσι δὲ καὶ οἰκίαις αὐτὸν καθαρτικὸν εἶναι νομίζοντες· ὅθεν καὶ ὀρύσσοντες ἵστανται προσευχόμενοι ἀπόλλωνι καὶ ἀσκληπιῷ φυλαττόμενοι ἀετὸν, ἐφίπτασθαι γάρ φασιν οὐκ ἀκινδύνως· δίδωσι γὰρ θάνατον ὁ ὄρνις ἐὰν περ ἴδῃ τὴν ὀρυγὴν τοῦ ἐλλεβόρου. συντόμως δὲ δεῖ ὀρύττειν, διὰ τὸ καρηβαρείαν ἐκ τῆς ἀποφορᾶς γίνεσθαι· ὅθεν εἰς προφυλακὴν οἱ ὀρύττοντες, ἐσθίουσι σκόροδα, καὶ οἶνον πίνουσιν. ἀβλαβέστεροι γὰρ οὕτω διατίθενται. ἐξεντερίζεται δὲ ὥσπερ καὶ ὁ λευκὸς ἐλλέβορος.

Περὶ Ση-

Menſes inditum trahit, partus necat, purgat fiſtulas impoſitum, & tertia die detractum. Item contra grauitatem auditus in aurem demittitur, ibiq; in alterum aut etiam tertium diem eſſe ſinitur. Scabiem ſanat, illitum cum thure, aut cera, & pice, & cedrino oleo: vitiliginibus, lepris, impetiginibus, ex aceto medetur: dentium dolorem collutione mitigat: erodentibus medicamentis commiſcetur: hydropicorum ventri vtiliſsimè imponitur factũ ex eo, farina hordeacea, & vino, cataplaſma: conſitum proximè radices vitiũ, vinum purgãdi facultate donat. Huius reſparſu domos expiari arbitrãtur: quare inter fodiendum ſtantes, Apollinem, Æſculapiúmque precantur, ac vitãt aquilæ volatus, aduolare enim nõ ſine periculo tradunt: nanque ſi auis effoſsionem hellebori conſpexerit, moriturum qui ſuccidit, auguriũ eſt. Celeriter effodiatur oportet, quoniam halitu caput aggrauat: quapropter, ad id arcendũ, foſſuri, alliũ præſumere, & vinum bibere cõſueuerũt: nulli ita noxæ opportuni redduntur. Veratri albi modo emedullatur.

Seſa-

Sesamoides magnum. Cap. CLII.

Sesamoides magnũ, in Anticyra helleborũ vocant, quoniam albo veratro in purgationibus misceatur. Simile est senecioni aut rutæ: longo folio: flore candido: radice gracili, ignaua: semen gustu amaro, cætera sesamæ simile. Ventrem detrahit: datur tritum ad bilis pituitæque deiectiones, quantum tribus digitis capitur, addito veratri albi sesquiobolo, ex aqua mulsa.

Περὶ Σησαμοειδοῦς τοῦ μεγάλου. Κεφ. ρνβ´.

Σησαμοειδὲς τὸ μέγα, ἐν ἀντικύρᾳ ἐλλέβορον καλοῦσι, διὰ τὸ μίγνυσθαι ἐν ταῖς καθάρσεσι τῷ λευκῷ ἐλλεβόρῳ. ἔοικεν ἢ πόᾳ ἠριγέροντι ἢ πηγάνῳ· φύλλα μακρά· ἄνθος λευκόν· ῥίζα ἰσχνὴ ἀπέρηκτος· σπέρμα ὅμοιον σησάμῳ, πικρὸν ἐν τῇ γεύσει. Ὁ καθαίρει * ἄνω φλέγμα τὲ καὶ χολὴν ὅσον τοῖς τρισὶ δακτύλοις λεῖον ληφθὲν μετὰ ἐλλεβόρου λευκοῦ τριῶν ἡμιωβόλων σὺν μελικράτῳ.

Sesamoides paruum. Cap. CLIII.

Sesamoidi paruo cauliculi sunt dodrantales: folia coronopi, minora, hirsutiora: & in cauliculorum cacumine capitula, florum penè purpureorum, medio eorum albo: semen sesamæ, fuluum, amarum: radix tenuis. Detrahit bilem pituitasque, semen ex aqua mulsa potum dimidio acetabulo: illitum ex aqua, tumores ac tubercula discutit. Nascitur in asperis.

Περὶ Σησαμοειδοῦς τοῦ μικροῦ. Κεφ. ρνγ´.

Σησαμοειδὲς τὸ μικρὸν καυλία ἐστὶ σπιθαμιαῖα ἔχοντα φύλλα κορωνόποδι ὅμοια, δασύτερα μέντοι καὶ μικρότερα· ἐπ᾽ ἄκρου δὲ τῶν καυλίων κεφάλια ἀνθίων ὑποπορφύρων, ὧν τὸ μέσον, λευκόν· ἐν οἷς σπέρμα σησάμῳ ἐοικὸς, πικρὸν, κιῤῥὸν· ῥίζα λεπτή. Καθαίρει * δὲ χολὴν καὶ φλέγμα κάτω ποθὲν τὸ σπέρμα, ὀξυβάφου ἥμισυ σὺν μελικράτῳ· καταπλασθὲν δὲ μεθ᾽ ὕδατος, φύματα καὶ οἰδήματα διαφορεῖ. φύεται ἐν τραχέσι χωρίοις.

Syluestris cucumer. Cap. CLIIII.

Cucumis syluestris fructu solo distat à satiuo cucumere, quem

Περὶ Σίκυος ἀγρίου. Κεφ. ρνδ´.

Σίκυς ἄγριος τῷ καρπῷ μόνῳ διαφέρει τοῦ ἡμέρου σίκυος, ἐλάσσο-

ἐλάσσονα πολλῷ ἔχων βαλανείοις ἐπιμήκεσιν ἐοικότα· τὰ φύλλα καὶ τὰ κλήματα ἡμέρῳ ὅμοια· ῥίζαν δὲ λευκὴν καὶ μεγάλην· φύεται ἐν οἰκοπέδοις καὶ ἀμμώδεσι τόποις, ὅλος δὲ ὁ θάμνος πικρός. Ἁρμόζει δὲ ὁ τῶν φύλλων χυλὸς ἐνσταζόμενος ὠταλγίαις. ἡ δὲ ῥίζα καταπλασθεῖσα μετὰ ἀλφίτου πᾶν οἴδημα παλαιὸν διαφορεῖ· μετὰ ῥητίνης δὲ τερεβινθίνης ἐπιτεθεῖσα, φύματα ῥήσσει· μετ᾽ ὄξους δὲ ἑψηθεῖσα καὶ καταπλασθεῖσα, ποδάγρας διαφορεῖ· καὶ ἰσχιάδος δὲ ἐστὶν ἔγκλυσμα. καὶ ὀδονταλγίας διάκλυσμα τὸ ἀφέψημα. ξηρὰ δὲ λεία ἀλφοὺς, λέπρας καὶ λειχῆνας σμήχει· οὐλάς τε μελαίνας καὶ σπίλους τοὺς ἐν προσώπῳ ἀποκαθαίρει. καὶ ὁ χυλὸς δὲ τῆς ῥίζης, πλῆθος τριῶν ἡμιωβολίων τὸ ἐλάχιστον. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ ὅσον τέταρτον ὀξυβάφου καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν, καὶ μάλιστα ἐπὶ ὑδρωπικῶν, δίχα δὲ τοῦ τὸν στόμαχον ἀδικεῖν ποιεῖται τὴν κάθαρσιν, δεῖ γὰρ τῆς ῥίζης λαβόντα ἡμίλιτρον, μετὰ δυοῖν ξεστῶν οἴνου μάλιστα λιβυκοῦ λεαίνειν καὶ διδόναι ἐκ τούτου κυάθοις γ´ * ἕως ἂν ὁ ὄγκος ἱκανῶς συσταλῇ.

quem longè minorem parit, oblongis glandibus non dissimilem: folia atque sarmenta satiui refert: radice candida, magna: nascitur in sabuletis, & ruderibus, frutice in totum amaro. Instillatus foliorum succus, aurium dolori conuenit. Illita ex polenta radix, veterem omnem tumorem discutit: imposita cum resina terebinthina, tubercula rumpit: ischiadicis infunditur: podagras discutit, decocta ex aceto, & illita. Eius decocto dentes in dolore colluuntur. Aridæ farina impetiginem, lepras & vitiligines absterget: nigris cicatricibus colorem reddit, & in facie maculas expurgat. Radicis succus sesquioboli pondere, & item cortex, acetabuli quarta parte, bilem pituitamque deiiciunt, præsertim in hydropicis: (deiectiones autem circa stomachi iniuriam mouet) radicis selibra, in vini præsertim Libyci hemina conteritur, dantúrque ex eo terni cyathi triduo, dum tumor abunde deprimi cernatur.

Περὶ Ἐλατηρίου. Κεφ. ρνέ.

Τὸ δὲ λεγόμενον ἐλατήριον, ἐκ τοῦ καρποῦ τῶν σικύων σκευάζεται

τὸν

Elaterium. Cap. CLV.

E fructu huiusce cucumeris, fit medicamētū qđ elateriū vocatur, ad hūc

tur, ad hunc modum: Decerpti cucumeres, qui tacti protinus exiliunt, seruantur nocte vna: postridie imposito supra craterem rariore cribro, vtrisque manibus prehensi, sigillatim supino cultro, sursum versus aciem habente, finduntur, atque per cribrum humor in subiectum vas exprimitur: simúlque carnosum quod hæsit cribro, quò facilius excidat, eliditur: quod ita pressum est, residere sinitur, atque in vicinã peluim demittitur. Coaceruata autẽ in cribro segmina, dulci aqua perfunduntur, & denuò pressa abiiciũtur. Humor in pelui agitatur, & linteo opertus, soli exponitur: dúmq; steterit, tota supernatans aqua cũ humore concreto, effunditur. Hoc verò idẽtidem fieri solet, donec existens aqua liquescat: qua stillatim exhausta, sedimẽtũ mortario suscipitur, & conterendo cogitur in pastillos. Sunt qui ad hauriendam protinus succi abundantiã, cribratos cineres humi inspargant, & medium cauantes, triplicatũ linteũ obtundant, per quod eleterium cum sua humiditate diffundunt, siccatúmque, in pila, vt dictum est, conterunt. Aliqui

τὸν τρόπον τοῦτον· τοὺς ἅμα τῷ ἅψασθαι σικύους ἀποπηδῶντας ἐκλέγων, ἀποτίθεσο, ἐῶν νύκτα· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἐπὶ κρατῆρι κόσκινον μὴ πυκνὸν ἐπιθεὶς, καὶ μαχαίριον ὕπτιον ἁρμόσας, τὴν ἀκμὴν ἔχον ἄνω, λαμβάνων ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ καθ' ἕνα τῶν σικύων, διαίρει καὶ ἔκθλιβε διὰ τοῦ κοσκίνου τὸ ὑγρὸν εἰς τὴν ὑποκειμένην κρατηρίαν· προσεκθλίβων καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς σαρκῶδες ὃ δὴ περιπίπτει τῷ κοσκίνῳ· ἵνα καὶ αὐτὸ διεκπίπτῃ· καὶ εἰς λεκάνην παρακειμένην τὰ ἐκθλιβόμενα βάλε. σωρεύσας δὲ τὰ τετμημένα ἐπὶ τοῦ κοσκίνου, ὕδατι γλυκεῖ περιχέας καὶ ἀποπιέσας, ταῦτα μὲν ῥίπτε. ταράξας δὲ τὸ ἐν τῇ λεκάνῃ ὑγρὸν καὶ σκεπάσας ὀθόνῃ, τίθεσο ἐν ἡλίῳ· καὶ ὅτε στῇ πᾶν τὸ ἐπινηχόμενον ὕδωρ μετὰ τοῦ ἐπιπάγου, ἀπόχει. καὶ τοῦτο ποίει πολλάκις ἄχρις οὗ καταστῇ τὸ ἐφιστάμενον ὕδωρ. ὃ περιεκσπογγίσας ἐπιμελῶς, τὴν ὑπόστασιν βαλὼν εἰς θυίαν, λέαινε, καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκοις. ἔνιοι δὲ πρὸς τὸ ταχέως ἀνικμασθῆναι τὸ ὑγρὸν, τέφραν σεσησμένην ἐπὶ γῆς καταστρώσαντες καὶ κοιλάναντες τὸ μέσον, ὀθόνιον τριπλοῦν ἐπιτείναντες, κατὰ τούτου τὸ ἐλατήριον σὺν τῇ ἰκμάδι ἐπιχέουσιν, ἀναξηρανθὲν, ἐν δὲ θυίᾳ λεαίνουσιν ὡς προείρηται. ἔνιοι

ἔνιοι δὲ ἀντὶ τοῦ ὕδατος θάλατταν παραχέοντες, πλυνοῦσιν. οἱ δὲ, τῇ τελευταίᾳ πλύσει μελίκρατον παραχέουσι. δοκεῖ δὲ ἐλατήριον κάλλιστον εἶναι τὸ μετὰ τοῦ λευκοῦ ἡσυχῇ ἔνικμον, κοῦφον, λεῖον, πικρότατον τῇ γεύσει, καὶ προσαχθὲν λύχνῳ εὐκαές. τὸ μέντοι πρασίζον καὶ τραχὺ καὶ θολερὸν τῇ ὄψει, γέμον ὀροβίου καὶ τέφρας, βαρύ τέ ἐστι καὶ φαῦλον. ἔνιοι δὲ καὶ τῷ χυλῷ τοῦ σικύου, μιγνύουσιν ἄμυλον, πρὸς τὸ μιμήσασθαι αὐτὸ λευκὸν καὶ κοῦφον. εἰς μέντοι τὰ καθαρτικὰ ὁ διετὴς ἁρμόζει ἄχρι δεκαετῶν· ἡ δὲ τελεία * πόσις ὀβολός· ἡ δὲ ἐλαχίστη ἡμιοβόλιον· παιδίοις δὲ δίχαλκον· πλεῖον γὰρ ποθὲν κίνδυνον ἐπιφέρει. κινεῖ δὲ τὴν κάτω καὶ τὴν ἄνω κάθαρσιν ἄγον φλέγμα καὶ χολήν. ἀρίστη δὲ τοῖς δυσπνοοῦσιν ἡ δι᾽ αὐτοῦ κάθαρσις. εἰ μὲν οὖν θέλεις κατὰ κοιλίαν καθαίρειν διπλάσιον ἁλῶν μίξας καὶ στίμμεως ὅσον χρῶσαι δι᾽ ὕδατος ὀροβιαῖα καταπότια δίδου, ἐπιρροφείτω δὲ χλιαροῦ ὕδατος κύαθον ἕνα· εἰς δὲ ἔμετον ὕδατι ἀνιεὶς, πτερῷ τοὺς ὑπὸ γλῶσσαν διάχριε τόπους ὡς ὅτι ἐσωτάτω· εἰ δὲ δυσεμὴς εἴη ἢ ἐλαίῳ ἢ ἰρίνῳ μύρῳ διεὶς, κώλυε δὲ κοιμᾶσθαι. τοῖς δὲ ὑπερκαθαιρομένοις, συνεχῶς προσφέρειν δεῖ οἰνέλαιον·

ἐμοῦσ=

Aliqui pro dulci aqua marinã perfundentes,ita eluunt.Alij in nouissima lotione, mulsam aquã respergunt. Elateriũ optimũ esse constat,leue,nõ põderosum, cũ candore leniter humectum, gustu amarissimum, quódque lucernarũ luminibus obiectũ, facilè flagret. Porraceũ tamen scabrumq́;,si turbidũ spectetur,atq; erui ciner ísq; plenũ sit,graue & vitiosum esse solet. Nec desunt, qui cucumis succo amylũ immisceãt, vt candorẽ ipsũ & læuitatẽ imitẽtur.A bimatu ad decenniũ deiectionib⁹ vtile est.Integer mod⁹,obolus est:minim⁹,semiobolus:pueris,chalci duo:siq̃dẽ copiosi⁹,periculũ adfert.Bilẽ ac pituitã vtrauis parte extrahit.Optima suspiriosis est purgatio, ꝙ si ĩ animo sit deiectionẽ moliri,adiecto salis duplo,& stibij q̃d colorare sufficiat, ex aqua, erui magnitudĩe catapotia dato,postea cyath⁹ vn⁹ aquę tepidę sorbeat:ad citãdas tñ vomitiões aqua diluẽs elateriũ,subiectas lingue partes peritissimè pẽna oblinito:ꝙ si q̃squã difficili⁹ euomat,oleo aut vnguẽto ĩrino resoluito,somnũ ĩhibeto. Porrò his q̃ eximiè vacuãt cõtinuè vinũ,& oleũ dari cõuenit.

H etenim

etenim vomendo restituuntur. Quòd si vomitiones non finiantur, aqua frigida, polenta, posca, poma, & quæ stomachum densando corroborant, offerenda sunt. Ciet elaterium menses, & partus enecat, in pesso subditum: morbo regio medetur, cum lacte naribus infusum, & diuturnis capitis doloribus liberat: efficacissimè anginis illinitur, cum vetere oleo, melle, aut felle taurino.

Staphis agria. Cap. CLVI.

Staphis agria, siue herba pedicularis, folia habet labruscæ, diuisa: & cauliculos rectos, molles nigrosq;: fert florẽ glasti· & folliculos virides, similes ciceri, & in his nucleum triangulum, scabrũ, ex nigro subfuluescentem, intus album, gustu acrem. Grana quindecim, si trita in aqua mulsa dentur, crassum humorem per vomitum purgãt: sed qui hauserũt, ambulare debent. prudenter tamen attendere oportet, & aquã mulsam cõtinuò potui dare: quoniã pericula strangulationis inferũt, &

ἐμοῦντες γὰρ ἀποκαθίστανται. μὴ παυομένων δὲ τῶν ἐμέτων, ὕδωρ ψυχρὸν καὶ ἄλφιτον καὶ ὀξύκρατον καὶ ὀπώραν, καὶ ὅσα δύνανται τὸν στόμαχον πυκνῶσαι προσενεκτέον. κινεῖ δὲ τὸ ἐλατήριον καὶ ἔμμηνα, καὶ ἔμβρυα κτείνει ἐν προσθέτῳ· ἐγχυθέν τε μετὰ γάλακτος εἰς τοὺς ῥώθωνας, ἴκτερον ἀποκαθαίρει, καὶ κεφαλαλγίας τὰς χρονίους ἀπαλλάττει· συναγχικοῖς τὲ διάχρισμα πρακτικὸν μετ' ἐλαίου παλαιοῦ ἢ μέλιτος ἢ χολῆς ταυρείας. τὸ δὲ ἡμέρου σικύου ἡ ῥίζα λεῖα ποθεῖσα σὺν ὑδρομέλιτι < α. ὁλκῇ, ἐμέτους κινεῖ. εἰ δέ τις μετὰ τὸ δεῖπνον πράως ἐμέσαι ἐθέλει, ἀρκοῦσιν ὀβολοὶ β.

Περὶ Σταφίδος ἀγρίας. Κεφ. ρνϛ.

Σταφὶς ἀγρία φύλλα μὲν ἔχει ὥσπερ ἀμπέλου ἀγρίας ἐσχισμένα·* καυλία ὀρθά, μαλακά, μέλανα· τὸ δὲ ἄνθος φέρει ἰσάτῃ ὅμοιον· τὸν δὲ καρπὸν ἐν θυλακίοις χλωροῖς ὥσπερ ἐρεβίνθου, τρίγωνον, τραχύν, ὑπόκιρρον ἐν τῷ μέλανι, τὰ δὲ ἔνδον λευκόν, γευσαμένῳ δριμύν. Τούτου κόκκοις ι ἢ ε. ἐάν τις λεάνας ἐν μελικράτῳ δῷ, καθαίρει δι' ἐμέτων πάχη· περιπατείτωσαν δὲ οἱ πεπωκότες. δεῖ μέν τοι προσέχειν συνετῶς μελίκρατον διδόντας, διὰ τὸ ἐπιφέρειν τοὺς κατὰ πνιγμὸν κινδύνους, καὶ

καὶ καίειν τὸν φάρυγγα. ἁρμόζει δὲ τριφθεῖσα καὶ σὺν ἐλαίῳ συγχρισθεῖσα πρὸς φθειριάσεις καὶ κνησμοὺς καὶ ψώρας. διαμασηθεῖσα δὲ φλέγμα ἄγει πλεῖστον· καὶ ὀδονταλγίας ὠφελεῖ σὺν ὄξει ἑψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη· οὖλά τε ῥευματιζόμενα στέλλει· καὶ ἄφθας τὰς ἐν στόματι θεραπεύει μετὰ μέλιτος. μίγνυται καὶ τοῖς πυρωτικοῖς μαλάγμασιν.

Περὶ Θαψίας. Κεφ. ρνζ΄.

Θαψία ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τοῦ δοκεῖν πρῶτον εὑρῆσθαι ἐν Θάψῳ τῇ νήσῳ τῇ ὁμωνύμῳ. τῇ δ᾽ ὅλῃ φύσει ἔοικεν νάρθηκι, ἰσχνότερος δ᾽ αὐτῆς μᾶλλον ὁ * καρπὸς καὶ τὰ φύλλα μαράθρῳ ἐμφερῆ· ἐπ᾽ ἄκρου δὲ σκιάδια καθ᾽ ἑκάστην ἀπόφυσιν, ἀνήθῳ ὅμοια· ἐφ᾽ ὧν ἄνθος μήλινον· σπέρμα ὑπόπλατυ, τοῦ τοῦ νάρθηκος ἐμφερὲς, ἔλαττον μέν τοι· ῥίζα ἔνδοθεν λευκὴ, μεγάλη, μέλαινα δ᾽ ἔξωθεν παχύφλοιος, δριμεῖα. Ὀπίζεται περιορυχθεῖσα καὶ ἐγκοπτομένη τὸν φλοιὸν, ἢ κοιλανθεῖσα αὐτὴ ἐν ἑαυτῇ θολοειδῶς ἡ ῥίζα καὶ πωμαζομένη πρὸς τὸ καθαρὸν μένειν τὸν ὀπόν· τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ δεῖ ἐπιόντας ἀναιρεῖσθαι τὸν ἐπισυλλεγόμενον ὀπόν. χυλίζεται δὲ κοπεῖσα ἡ ῥίζα καὶ διὰ κυρτίδος καὶ ὀργάνου ἐκθλιβεῖσα καὶ ξηρανθεῖσα ἐν ἡλίῳ δι᾽ ὀστρακίνου παχέος ἀγγείου.

ἔνιοι

& fauces adurunt. Trita & ex oleo illita, phthiriasi prodest: item prurigini & psoris. Cit plurimam pituitam commanducata: decocta in aceto, dentium dolori, colluto ore, subuenit: rheumatismum gingiuarum sistit: vlcera oris manantia cum melle sanat. Vrentibus malagmatis imponitur.

Thapsia. Cap. CLVII.

Thapsia nomẽ ideo accepit, quod in Thapso eiusdẽ nominis Insula, primum inuenta sit. Tota verò natura ferulæ similis est: graciliore caule: foliis fœniculi: vmbella anethi in cacumine, à singulis surculis erũpente: flore luteo: semen quale ferulæ, latiusculum, sed aliquanto minus: radix foris nigra, intus candida, longa, acris, crassiore libro vestita. Lactis extrahendi ratio hæc est: Facto in ambitu scrobe, cortices inciduntur: aut radix in fornicis speciem in se excauata, cooperitur, quò merus succus confluat: oportet illuc sequenti die se conferre, & congestũ succum extrahere. Tunditur etiam radix in pila, & succus organo per quallũ expressus fictili crasso insolatur.

Aliqui foliũ vnà terunt: sed inualidior huiuſcemodi ſuccus. Hoc autem intereſt, quoniam qui ab radice manauit, grauius olet, & humidus permanet: è foliis auté extractus, excicatur, atq; teredinũ iniuriã ſentit. Qui ſuccũ colligit, ſtare debet non obuerſus véto: aut potius, cũ dies apricus eſt, & à flatu ſilet: quoniã ob halitus acrimoniã facies vehemẽter intumeſcit, nudáq; corpora inuadunt puſtulę: ob id prius liquido cerato, & adſtringéte, nudas partes illinunt, & ita muniti accedũt. Tam cortex radicis, q̃ ſuccus, purgandi vim habét, & lacteus ſuccus in aqua mulſa potus: nã vtrinq; bilé extrahũt. Radicis modus, quaterni oboli, cũ trib⁹ ſeminis anethi drachmis: ſucci, terni oboli: lactis, obolus vnus: quod eo amplius aſſumitur, periculoſum eſt. Huiuſmodi purgatio cõuenit ſuſpirioſis, & diuturnis laterũ doloribus, reiectionibúſq;, datur in cibis aut obſonio, quibus difficile ſit vomere. Tã radix, q̃ ſucc⁹ omniũ maximè, quæ pares cũ eis vires adepta ſunt, vim habent extractoriã ex alto, vbi ex imo aliquid euocãdũ eſt, aut meatuũ laxitas aliò transferéda eſt: vnde

ἔνιοι δὲ καὶ τὰ φύλλα συναποθλίβουσιν· ἀσθενὴς δὲ ὁ τοιοῦτος. διακρίνεται δὲ τῷ βρωματωδέστερον εἶναι τὸν ἀπὸ τῆς ῥίζης καὶ μένειν ἔνικμον· ξηραίνεσθαι δὲ τὸν ἀπὸ τῶν φύλλων καὶ τερηδονίζεσθαι. ὀπίζοντα δὲ δεῖ μὴ κατ' ἀνέμου ἵστασθαι· μᾶλλον δὲ νηνεμίας οὔσης. ἐποιδεῖ γὰρ ἰσχυρῶς τὸ πρόσωπον καὶ φλυκταινοῦται τὰ γυμνὰ μέρη* διὰ τὴν δριμύτητα τῆς ἀποφορᾶς· δεῖ οὖν κηρωταῖς στυφούσαις ὑγραῖς προβρέχειν τὰ γυμνὰ τῶν μερῶν, καὶ οὕτω προσέρχεσθαι. Δύναμιν δὲ ἔχει καθαρτικὴν, ὅ τε φλοιὸς τῆς ῥίζης καὶ ὁ χυλὸς, καὶ ὁ ὀπὸς σὺν μελικράτῳ πινόμενος· ἄνω γὰρ καὶ κάτω χολὴν καθαίρουσι. δίδοται δὲ τῆς μὲν ῥίζης τετρώβολον μετὰ ἀνήθου σπέρματος < γ. τοῦ δὲ χυλίσματος τριώβολον· τοῦ δὲ ὀποῦ ὀβολός· πλεῖον γὰρ δοθὲν, κινδυνῶδες. ἁρμόζει δὲ ἡ δι' αὐτοῦ κάθαρσις πάθεσιν ἀσθματικοῖς, πλευρῶν ἀλγήμασι χρονίοις, καὶ ἀναγωγαῖς· τοῖς δὲ δυσεμέσιν ἐν σιτίοις ἢ ἑψήματι δίδοται. κέκτηται δὲ καὶ μετασυγκριτικὴν δύναμιν ὅ τε ὀπὸς καὶ ἡ ῥίζα πάντων μάλιστα τῶν ἰσοδυναμούντων ὅπου τι δεῖ ἐκ βάθους ἑλκύσαι, ἢ μετὰ ποροποιῆσαι. ὅθεν

ὅθεν ἀλωπεκίας καταχριόμενος ὁ χυλὸς ἢ ἡ ῥίζα χλωρὰ προστριβομένη, δασύνει. ὑπώπιά τε αἴρει καὶ πελιώματα λεῖα ἡ ῥίζα ἢ ὁ χυλὸς σὺν λιβανωτῷ καὶ κηρῷ ἴσοις· δεῖ δὲ μὴ πλέον δυοῖν ὡρῶν ἐᾶν· μετὰ δὲ ταῦτα πυριᾶν θερμῇ θαλάττῃ· αἴρει δὲ καὶ ἔφηλιν σὺν μέλιτι καταχρισθεὶς, καὶ λέπρας ἀφίστησι· φύματά τε ῥήττει μετὰ θείου καταχριόμενος ὁ χυλὸς· χρησίμως δὲ καταχρίεται καὶ ἐπὶ τῶν χρονίας ἐχόντων διαθέσεις περὶ πλευρὸν ἢ πνεύμονα, ἢ πόδας ἢ ἄρθρον· χρησιμεύει δὲ καὶ πρὸς ἐπαγώγια ἐπὶ τῶν μὴ ἐκ περιτομῆς λειποδέρμων οἴδημα ἐγείρων, ὅπερ καταντλούμενον καὶ τοῖς λιπαίνουσι μαλαττόμενον, τὸ ἐλλειπὲς τῆς πόσθης ἀναπληροῖ.

Περὶ Σπαρτίου. Κεφ. ρνη'.

Σπάρτιον θάμνος ἐστὶ φέρων ῥάβδους μακρὰς, ἀφύλλους, στερεὰς, δυσθραύστους, αἷς τὰς ἀμπέλους δεσμεύουσι· φέρει δὲ λοβοὺς ὥσπερ φασίλους, ἐν οἷς σπερμάτια φακοειδῆ· ἄνθος μήλινον ὥσπερ λευκοΐου. Τούτου ὁ καρπὸς καὶ τὰ ἄνθη ποθέντα σὺν μελικράτῳ ὁλκῇ ὀβολῶν ε'. καθαίρει ἄνω μετ' ἐντάσεως ὥσπερ ὁ ἐλλέβορος ἀκινδύνως, ὁ δὲ καρπὸς κινεῖ τὴν κάτω κάθαρσιν, καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ῥάβδων ἐν ὕδατι βραχεισῶν, εἶτα κοπεισῶν καὶ χυλισθεισῶν,

vnde ſuccus illitione, aut radix recens affrictu, alopecias explent. Radix ſuccúsque cum æquis ceræ thurísque portionibus, ſugillata liuoréſque tollunt: ſed non plus binis horis dimittantur: locus deinde aqua maris calida foueatur. Vitia cutis in facie emendat, cum melle illitus ſuccus: lepras tollit: tubercula diſcutit, perunctus cum ſulphure. In diuturnis pulmonum, laterum, pedum, articulorúmque valetudinibus vtiliter illinitur. Valet ad integendam colis glandem, iis qui natura, non circuncisione, curti ſunt: tumorem enim excitat, qui pinguium fotu emollitus, præputij iacturã reſarcit.

Spartium. Cap. CLVIII.

Spartion frutex eſt, longas ferens virgas, ſine foliis, firmas, fractu contumaces, quibus vites vinciuntur: ſemen lenticulæ, in folliculis phaſiolorũ modo naſcẽs: florem, vt albæ violæ, luteum. Purgant per ſuperna vehementer, hellebori vice, citra periculũ flores, & ſemina, quinis obolis in aqua mulſa pota. Semen deiectionem mouet. Ramis in aqua maceratis, mox tuſis, extractus ſuccus,

iſchiadicis, & angina laborãtibus auxiliatur, ſi cyathi modũ ieiuni bibant. Quidam marina aqua macerare malunt, & infundere iſchiadicis clyſtere: ſtrigmenta autẽ elicit cruenta.

Silybum. Cap. CLIX.

Silybon, lata ſpina eſt, folia ferens chamæleonis albi. Hæc recens cum ſale oleóque cocta eſtur. Radicis ſuccus drachmæ pondere potus, vomitiones ciet.

Glans vnguentaria. Cap. CLX.

Glans vnguentaria, fructus eſt arboris myricæ ſimilis, magnitudine auellanæ nucis, cuius nucleus Grecarum nucum more tritus, humorem reddit, quo ad pretioſa vnguenta pro oleo vtuntur: naſcitur in Æthiopia, Ægypto, Arabia, & Petra oppido ſecus Iudæam. Præfertur plena, recens, candida, quæ facilè delibretur. Ea drachmæ pondere pota, lienem abſumit, cum lolij farina, & aqua mulſa podagricis illinitur: pſoras lepráſque decocta in aceto, vitiligines & nigras cicatrices cum nitro, emendat: & cum lotio lentigines, varos & papulas in facie, & cutis vitia tollit.

Vomi-

ἰσχιαδικῶν καὶ συναγχικῶν ἐστὶ βοήθημα, ὅσον κύαθος εἰς πινόμενος νήστεσιν. ἔνιοι δὲ ἐναποβρέξαντες ἅλμῃ ἢ θαλάττῃ, ἐγκλύζουσι τοὺς ἰσχιαδικούς· ἄγει δὲ αἱματώδεις καὶ ξυσματώδεις.

Περὶ Σιλύβου. Κεφ. ρνθ΄.

Σίλυβον ἄκανθά ἐστι πλατεῖα, φύλλα ἔχουσα χαμαιλέοντι ὅμοια τῷ λευκῷ. ἥ τις ἀρτιφυὴς ἐσθίεται ἑφθὴ σὺν ἐλαίῳ καὶ ἁλσί. τῆς δὲ ῥίζης ὁ ὀπὸς ὅσον ὁλκὴ ποθεὶς σὺν μελικράτῳ, ἐμέτους κινεῖ. *

Περὶ Βαλάνου μυρεψικῆς. Κεφ. ρξ΄.

Βάλανος μυρεψικὴ καρπός ἐστι δένδρου μυρίκῃ ἐοικότος, ὅμοιος τῷ λεγομένῳ ποντικῷ καρύῳ, οὗ τὸ ἐντὸς θλιβόμενον ὥσπερ τὰ πικρὰ ἀμύγδαλα, ἐξίησιν ὑγρόν, ᾧ εἰς τὰ πολυτελῆ μύρα ἀντ' ἐλαίου χρῶνται· γίνεται δὲ ἐν αἰθιοπίᾳ καὶ αἰγύπτῳ καὶ ἀραβίᾳ καὶ ἐν τῇ κατ' ἰουδαίαν πέτρᾳ. διαφέρει δὲ αὐτῆς ἡ νέα καὶ πλήρης, λευκή τε καὶ εὐλέπιστος. Η τις μετ' ὀξυκράτου ποθεῖσα λεῖα ὅσον < ὁλκή, σπλῆνα τήκει καὶ καταπλάσσεται δὲ ἐπ' αὐτῆς μετ' αἰρίνου ἀλεύρου, καὶ μετὰ μελικράτου καὶ ἐπὶ ποδαγρικῶν· σὺν ὄξει δὲ ἑψηθεῖσα ἀποσμήχει ψώραν, λέπραν· σὺν νίτρῳ δὲ ἀλφούς, οὐλὰς μελαίνας· σὺν οὔρῳ δὲ αἴρει φακούς, ἰόνθους, ἐφήλεις, ἐξανθήματα ἐν προσώποις·

ἐμέτοις.

ἐμέτοις δὲ κινεῖ, καὶ κοιλίαν λύει μετὰ ὑδρομέλιτος· κακοστόμαχος δέ ἐστιν ἱκανῶς, καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς ἔλαιον ποθὲν τὴν κοιλίαν ἐπάγει, στυπτικώτερος δέ ἐστιν ὁ φλοιὸς αὐτῆς· τὸ δὲ* ἐκκοπείσης καὶ ἐκθλιβείσης αὐτῆς ἐκπίεσμα, μίγνυται σμήγμασι τοῖς πρὸς τραχύτητας καὶ κνησμοὺς εὐθετοῦσιν.

Vomitiones mouet, & aluum cum hydromelite resoluit: stomacho aduersatur. Oleum quod ea exprimitur, aluũ potu ciet. Cortex eius magis adstringit: verùm tusæ & expressæ succus abstergentibus medicamentis adiicitur, quæ aduersus prurigines & scabritias idonea sunt.

Περὶ Ναρκίσσου. Κεφ. ρξά.

Νάρκισσος, ἔνιοι καὶ τοῦτο ὥσπερ τὸ κρίνον λείριον ἐκάλεσαν, τὰ μὲν φύλλα πράσῳ ἔοικε, λεπτὰ δὲ καὶ μικρότερα κατὰ πολὺ, καὶ στενώτερα· καυλὸν κενὸν, ἄφυλλον μείζω σπιθαμῆς· ἐφ' οὗ ἄνθος λευκόν· ἔσωθεν δὲ κροκῶδες· ἐπ' ἐνίων δὲ πορφυροειδές· ῥίζα δὲ λευκὴ, ἔνδοθεν στρογγύλη, βολβοειδὴς, καρπὸς ὡς ἐν ὑμένι, μέλας, παραμήκης· φύεται ὁ κάλλιστος ἐν ὀρεινοῖς τόποις, εὐώδης· ὁ δὲ λοιπὸς πρασίζει, καὶ βοτανώδη τὴν ἀποφορὰν ἔχει. Τούτου ἡ ῥίζα βρωθεῖσα ἑφθὴ καὶ ποθεῖσα, ἐμέτους κινεῖ· ἁρμόζει δὲ καὶ πυρικαύτοις σὺν μέλιτι λεία· καὶ τὰς περὶ νεῦρα διακοπὰς παρακολλᾷ καταπλασσομένη· στρέμματά τε σφυρῶν καὶ τὰ περὶ ἄρθρα χρόνια ἀλγήματα λεία σὺν μέλιτι καταπλασθεῖσα ὀνίνησι· καθαίρει καὶ ἔφηλιν καὶ ἀλφὸν σὺν κνίδης σπέρματι καὶ ὄξει· σὺν ὀρόβῳ δὲ καὶ μέλιτι

τὰς

Narcissus. Cap. CLXI.

Narcissum sunt qui vt liliũ, lirium appellarint, folia porro similia, tenuia, multò minora, & angustiora: caulis vacuꝰ, & sine foliis, supra dodrantem attollitur: flos albus, intus croceus, in quibusdam purpureus: radix intus alba, rotunda, bulbosa: semen velut in tunica, nigrum, longum: probatissimus nascitur in montibus, suaui odore: cæteri porrum imitantur, atque herbaceum virus olent. Radix cocta, siue estur siue bibitur, vomitoria est: ambustis igni prodest, cum exiguo melle trita: præcisos neruos illitu glutinat: luxatis malleolis, diuturnísque articulorum doloribus, trita ex melle & imposita, subuenit: vitia cutis in facie, vitiligenésq; cum semine vrticæ, & aceto emaculat: cum eruo & melle,

vlcerum sordes expurgat: abscessus rumpit cócoctioni repugnantes: infixa corpori extrahit, illita cum lolij farina, & melle.

Hippophaës. Cap. CLXII.

Hippophaës, quo fullones vestes interpolant, in sabulosis maritimísque nascitur, surculaceo frutice, vndique denso & largo, foliis oleæ, longioribus, mollioribúsq;: inter quæ candicantes spinę emicant, siccæ, angulosæ, interstitio quodam distantes: flores hederæ corymbis similes, racematim cohærent, minusculi tamen, & molles, candidi, ex parte rubescentes: radix lacteo succo madet, crassa, mollis, amara gustanti: ex qua, perinde ac thapsia, succus eximitur, qui per se, & cum erui farina subactus, siccatur, & ad vsum reconditur. Syncerus pituitas, bilem, aquásque detrahit, oboli pondere: erui verò farina subactus, quatuor obolis, cum aqua mulsa. Frutex cum radicibus siccatus tűditur, & cum aquæ mulsæ dimidia hemina tritus datur. Radice & herba liquamentum depromitur, vti in thapsia: hui9 in purgationibus modus est drachma.

Hippo-

τὰς ἀκαθαρσίας τῶν ἑλκῶν ἀποκαθαίρει· καὶ τὰ δύσπεπτα τῶν ἀποστημάτων ῥήσσει· ἄγει καὶ σκόλοπας σὺν αἰρίνῳ ἀλεύρῳ καὶ μέλιτι καταπλασσομένη.

Περὶ Ἱπποφαοῦς. Κεφ. ρξβ΄.

Ἱπποφαὲς, ᾧ γνάφουσι τὰ ἱμάτια, φύεται μὲν ἐν παραθαλαττίοις καὶ ἀμμώδεσι τόποις, θάμνος δέ ἐστι φρυγανώδης, πυκνὸς ἀμφιλαφὴς, φύλλα ἔχων μακρὰ πρὸς τὰ τῆς ἐλαίας, στενώτερα δὲ καὶ λεπτότερα καὶ μεταξὺ ἀκάνθας ξηρὰς ὑπολεύκους, γωνιοειδεῖς, ἀπ' ἀλλήλων διεστώσας· ἄνθη κορύμβοις ἐοικότα κισσοῦ, ὡς βοτρύδια προσκείμενα ἀλλήλοις, πλὴν μικρότερα καὶ μαλακὰ, καὶ μετὰ τοῦ λευκοῦ φοινίσσοντα ἐκ μέρους· ῥίζα παχεῖα καὶ μαλακὴ, ὀποῦ μεστὴ, γευσαμένῳ πικρὰ, ὀπιζομένη ὥσπερ θαψία. Ἀποτίθεται δὲ κατ' ἑαυτὸν ὁ ὀπὸς καὶ σὺν ὀροβίνῳ ἀλεύρῳ ἀναλαμβανόμενος καὶ ξηραινόμενος· καθαίρει δὲ χολῶδες, ὑδατῶδες καὶ φλεγματῶδες κάτω, ὅσον ὀβολὸς ἀκέραιος· τοῦ δὲ μετὰ τοῦ ὀροβίνου τετρώβολον σὺν μελικράτῳ καὶ ὁ θάμνος δὲ σὺν ταῖς ῥίζαις ξηραινόμενος κόπτεται, καὶ δίδοται λεῖος μετὰ μελικράτου κοτύλης μιᾶς ἡμισείας· γίνεται δὲ καὶ χύλισμα τῆς ῥίζης καὶ τῆς πόας ὥσπερ ἐπὶ τῆς θαψίας· δίδοται δὲ τούτου < α΄ εἰς τὰς καθάρσεις.

Περὶ Ἱππο-

Περὶ Ἱπποφαίςυ. Κεφ. ρξγ'.

Ἱππόφαιστον, οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἱπποφαὲς καλοῦσι, φύεται ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις, ἐν οἷς καὶ τὸ ἱπποφαὲς, καὶ αὐτὸ γναφικῆς ἀκάνθης εἶδος ὑπάρχον· ἔστι δὲ χαμαιπετὲς, ἔχον μόνον φυλλάρια μικρὰ, ἀκανθώδη, καὶ κεφάλια χαῦνα· οὔτε δὲ καυλὸν οὔτε ἄνθος φέρει· ῥίζαν δὲ παχεῖαν καὶ μαλακήν. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ τὴν ῥίζαν καὶ τὴν κεφαλὴν χυλίσας, ξήραινε καὶ δίδου ὁλκὴν τριωβόλου μετὰ μελικράτου ᾧ βούλει· ἡ γὰρ διὰ τούτου κάθαρσις, ὕδωρ καὶ φλέγμα ἄγει· ἰδίως δὲ ὀρθοπνοίαις ἁρμόζει καὶ ἐπιληψίαις καὶ τοῖς περὶ νεῦρα πάθεσιν ἡ διὰ τούτου κάθαρσις.

Περὶ Κίκεως. Κεφ. ρξδ'.

Κίκι ἢ κρότων, οἱ δὲ σήσαμον ἄγριον, οἱ δὲ σέσελι κύπριον, οἱ δὲ κρότωνα ὠνόμασαν κρότων, διὰ τὴν πρὸς τὸ ζῶον ἐμφέρειαν τοῦ σπέρματος· δένδρον δέ ἐστι συκῆς μικρᾶς μέγεθος ἔχον· φύλλα δὲ ὅμοια πλατάνῳ, μείζονα δὲ καὶ λειότερα καὶ μελάντερα· τὰ δὲ στελέχη καὶ τὰς κράδας κοῖλα καλάμου τρόπον ἔχει· καρπὸν δὲ ἐν βότρυσι τραχέσι, λεπισθέντα, ὅμοιον κρότωνι τῷ ζώῳ. Ἐξ οὗ καὶ ἀποθλίβεται τὸ λεγόμενον κίκινον ἔλαιον. ἄβρωτον μὲν, ἄλλως δὲ χρήσιμον εἰς λύχνους καὶ ἐμπλάστρους· καθαρθέντες δὲ ὅσον λ' κόκκοι τὸν ἀριθμὸν καὶ ποθέντες λεῖοι,

Hippophęstū. Cap.CLXIII.

Hippophæston, id quod aliqui hippophaës appellant, nascitur eisdem locis quibus hippophaës, estque spinæ fullonię genus, humilis herba, sine cauliculo, sine flore: inanibus tantum capitulis: foliis paruis, spinosis: radiculas habens molles, crassas. Succus radice, foliis & capitulo exprimitur, & exiccatur. Datus, cui voles, tribus obolis, in aqua mulsa, aquam pituitásque detrahit: priuatim comitialibus morbis, neruorum vitiis, & orthopnœæ cōuenit huiuscemodi purgatio.

Ricinus. Cap. CLXIIII.

CICI, aut croton, nomen accepit à ricini animalis similitudine: arbor prouenit paruæ ficus altitudine, folio platani, maiore, læuiore, & nigriore: ramis, caudicibúsque cauis in arundinis morem: semine in vuis asperis, quod corticibus exutum, ricinum animal repræsentat: ex quo oleum, nomine cicinum, exprimitur, cibis fœdum, lucernis emplastrísque vtile. Grana triginta numero purgata, trita potu, pituitas bilem

lem, aquámque per aluum extrahunt, vomitionésq; mouẽt, sed iniucũda admodum est, & molesta purgatio: siquidẽ stomachum vehementer subuertit. Tusa & imposita, vitia cutis in facie, varósque expurgat. Folia cum polẽta trita, inflammationes oculorũ, tumorésque leniunt: rigentes mammas cohibent: eadem ex aceto illita, ignes sacros restingunt.

Tithymali. Cap. CLXV.

Tithymali genera septem, quorũ masculus characias appellatur, ab aliquib⁹ amygdaloides: alter, myrtites, qui fœmina existimatur, eumq́; myrsiniten aut caryiten vocãt: tertius, paralius, quem tithymalida appellarunt: alius, helioscopius: quintus, cyparissias: sext⁹, dendroides: septimus, platyphillos dicitur. Characiæ caules supra cubiti altitudinẽ attolluntur: rubri, lacteo succo atque acri madẽtes: foliis oleæ circum ramos, angustioribus, & longioribus: radice crassa, lignosa: pendet in cacuminibus caulium, coma iunci, sub qua caueolæ foliolis balnearũ similes, in quibus semẽ cõtinetur: nascitur in asperis, & mõtibus. Succus aluum purgat; trahit

τὸς λεῖον, ἄγουσιν κατὰ κοιλίαν φλέγμα καὶ χολὴν καὶ ὕδωρ· κινοῦσι δὲ καὶ ἔμετον, ἔστι δὲ λίαν ἀηδὴς καὶ ἐργώδης ἡ τοιαύτη κάθαρσις· ἀνατρέπουσα στόμαχον ἰσχυρῶς· κοπεῖσα δὲ καὶ καταπλασθεῖσα ἰόνθους καὶ ἐφήλεις καθαίρει. τὰ δὲ φύλλα τριβέντα μετὰ πυτάλης ἀλφίτου, ὀφθαλμῶν οἰδήματα καὶ φλεγμονὰς παύει· καὶ σπαργῶντας μαστοὺς, ἐρυσιπέλατά τε σβέννυσι καθ' ἑαυτὰ καὶ μετ' ὄξους καταπλασσόμενα.

Περὶ Τιθυμάλων. Κεφ. ρξε'.

Τιθυμάλων εἴδη ζ'. ὧν ὁ μὲν ἄῤῥην χαρακίας καλεῖται, ὑπὸ δέ τινων κομήτης, ἢ ἀμυγδαλοειδὴς ἢ κωβιὸς ὀνομάζεται· ὁ δέ τις θῆλυς ἢ μυρτίτης, ὃν καὶ καρυΐτην ἢ μυρσινίτην καλοῦσιν· ὁ δὲ παράλιος, ὃν ἔνιοι τιθυμαλίδα ἐκάλεσαν· ὁ δέ τις ἡλιοσκόπιος. ὁ δὲ κυπαρισσίας· ὁ δὲ δενδρώδης· ὁ δὲ πλατύφυλλος. Τοῦ δὴ χαρακίου καλουμένου, καυλοὶ μὲν, ὑπὲρ πῆχυν ἐγερθεῖς, ὀποῦ δριμέος καὶ λευκοῦ μεστοί· φύλλα δὲ περὶ τὰς ῥάβδους ὅμοια ἐλαίᾳ, μακρότερα δὲ καὶ στενώτερα· ῥίζα ἁδρὰ καὶ ξυλώδης· ἐπ' ἄκρων δὲ τῶν καυλῶν κόμη σχοινοειδῶν ῥαβδίων, καὶ ὑπ' αὐτῶν ὑπόκοιλα ὅμοια πυέλοισιν, ἐν οἷς ὁ καρπός· φύεται ἐν τραχέσι καὶ ὀρεινοῖς τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς καθαρτικὴν τῆς κάτω κοιλίας·

ἄγων

ἄγων φλέγμα καὶ χολὴν ὀβολῶν β´ πλῆθος λαμβανόμενος μετ᾽ ὀξυκράτου· σὺν μελικράτῳ δὲ καὶ ἔμετον κινεῖ. ὀπίζεται δὲ περὶ τὸν τρυγητόν. συναχθεισῶν τῶν ῥάβδων καὶ ἀποτμηθεισῶν, ἐγκεκλεῖσθαι δὲ αὐτὰς δεῖ εἰς ἀγγεῖον. ἔνιοι δὲ ὀρόβινον ἄλευρον μιγνύντες, συναναπλάσσουσιν ὀροβιαῖα μεγέθη. τινὲς δὲ εἰς τὰ ξηραινόμενα σῦκα ἀποστάζουσι σταλαγμοὺς γ´ ἢ δ´. καὶ ξηραίνοντες ἀποτίθενται. καθ᾽ ἑαυτὸν δὲ τριβόμενος ἐν θυίᾳ ἀναπλάσσεται καὶ ἀποτίθεται. ἐν δὲ τῷ ὀπίζειν οὐ δεῖ κατὰ ἄνεμον ἵστασθαι, οὐδὲ τὰς χεῖρας ἄγειν τοῖς ὀφθαλμοῖς· ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ ὀπίζειν τὸ σῶμα δεῖ χρίειν στέατι ἢ ἐλαίῳ μετ᾽ οἴνου καὶ μάλιστα πρόσωπον καὶ τράχηλον καὶ ὄσχεον, τραχύνει δὲ καὶ τὴν φάρυγγα· ὅθεν δεῖ καταπότια περιπλάττειν κηρῷ ἢ μέλιτι ἑφθῷ, καὶ οὕτως διδόναι· ἰσχάδες μέντοι δύο ἢ τρεῖς λαμβανόμεναι, αὐτάρκεις εἰσὶ πρὸς κάθαρσιν. ψιλοῖ δὲ καὶ τρίχας ὀπὸς πρόσφατος ἐπιχρισθεὶς μετ᾽ ἐλαίου, ἐν ἡλίῳ, καὶ τὰς ἐπιγινομένας δὲ ξανθὰς καὶ λεπτὰς ποιεῖ· καὶ τέλος ἐκφθείρει πάσας. ἐντίθεται δὲ καὶ τοῖς βρώμασι τῶν ὀδόντων κουφίζων τὰ ἀλγήματα· κηρῷ δὲ δεῖ τοὺς ὀδόντας ἐμπλάττειν, ἵνα μὴ παραρρυεὶς

κακώσῃ

trahit pituitam bilémque, binis obolis in poſca ſumptis: & cum aqua mulſa, vomitiones mouet. Appetente vindemiarũ tempore, ſuccus congeſtis ramulis, mox diſſectis, & vaſe cõcluſis, excipitur. Aliqui adiiciũt farinam erui, & in paſtillos digerũt, qui erui magnitudinem impleant. Alij in aridas ficos, ternas quaternáſve guttas inſtillant, vt cum his inareſcant: quas ad vſus recondunt. Per ſe etiam tuſus in pila, & in paſtillos coactus reponitur. Porrò cum extrahitur lac, neque quò ventus aſpiret, ſtare quẽquam, neque manus oculis admouere conuenit: ſed antequam colligas, corpus, præſertim faciem, collũ, ſcrotúmque genitalis, adipe aut oleo cũ vino perungere. Fauces autem exaſperat: quapropter catapotia cera aut decocto melle oblini par eſt, & hoc modo dari: binas tamen ternáſve ficos, purgationis gratia ſumpſiſſe, ſatis eſt. Recens lac ex oleo, perunctos in ſole capillos euellit, renaſcenteſq; flauos, & exiles efficit: denique omnes perimit. Dentiũ cauernis incluſum, leuat dolores: ſed cera dẽtes oblinendi ne ſuo delapſu,

fauces

fauces & linguam vitiet. Tollit illitu impetigines, formicantes verrucas, pensiles, & quæ thymi florem repræsentant. Valet aduersus pterygia, carbunculos, phagedænas vlcerum, gangrænas, fistulásq;. Legitur semen autumno, & siccatum sole leuiter tunditur, feruefactúmque loco mundo reponitur. Folia item siccantur. Semen & folia lactei succi effectum præbent, dimidio acetabulo pota. Sunt qui inueterant, admisto cũ lacte lepidio, & caseo cõtuso. Radix drachmæ pondere in hydromelite pota per inferna trahit. Decocta cum aceto, dentium dolori auxiliatur, colluto ore.

Tithymali fœmina.

Fœmina, quam myrsiniten, aut caryiten vocarunt, similis suapte natura daphnoidi: foliis myrthi, sed maioribus, firmis, in cacumine acutis, & pungẽtibus: ramulos ab radice mittit dodrantales: fructum fert alternis annis, nuci similem, mordaci gustu: nascitur & hęc in asperis. Succus, radix, semẽ, folia, consimilem antedicto sortiũtur facultatem: sed ad citandas vomitiones inualidior hęc est.

Aliud

κακώσῃ τὴν φάρυγγα ἢ τὴν γλῶτταν. αἴρει δὲ καὶ μυρμηκίας, καὶ ἀκροχορδόνας καὶ θύμους καὶ λειχῆνας ἐπιχριόμενος. ἁρμόζει καὶ πρὸς πτερύγια καὶ ἄνθρακας, φαγεδαίνας, γαγγραίνας, σύριγγας. καὶ ὁ καρπὸς δὲ φθινοπώρῳ συλλεγεὶς, καὶ ξηρανθεὶς ἐν ἡλίῳ, κοπεὶς τε κούφως καὶ ἀποβρασθεὶς καθαρῶς ἀποτίθεται. καὶ τὰ φύλλα ὁμοίως ξηραίνεται. ποιεῖ δὲ καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα τὰ αὐτὰ τῷ ὀπῷ, πλῆθος ἡμίσεος ὀξυβάφου πινόμενα. ἔνιοι δὲ καὶ ταριχεύουσιν αὐτὰ, μιγνύντες τῷ διὰ τοῦ γάλακτος λεπιδίῳ, καὶ τυρῷ κοπτῷ. καὶ ἡ ῥίζα δὲ ἐπιπασθεῖσα < α. σὺν ὑδρομέλιτι καὶ ποθεῖσα, ἄγει κατὰ κοιλίαν, ἑψηθεῖσα δὲ σὺν ὄξει καὶ διακλυζομένη, ὀδονταλγίας βοηθεῖ.

Περὶ τοῦ θήλεως.

Ὁ δὲ θῆλυς, ὃν ἔνιοι μυρσινίτην ἢ καρυΐτην ἐκάλεσαν, προσεμφερὴς τῷ δαφνοειδεῖ τὴν φύσιν· καὶ τὰ φύλλα ὅμοια ἔχει μυρσίνῃ, μείζονα δὲ καὶ στερεὰ, ἐπ᾽ ἄκρου ὀξέα καὶ ἀκανθώδη· κλήματα δὲ ἀπὸ τῆς ῥίζης σπιθαμιαῖα ἀφίησι· τὸν δὲ καρπὸν φέρει παρ᾽ ἐνιαυτὸν καρύῳ ὅμοιον, ἡσυχῆ δάκνοντα τὴν γλῶσσαν· ἐν τραχέσι δὲ χωρίοις καὶ οὗτος φύεται. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς καὶ ἡ ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα ὁμοίαν τῷ περὶ αὐτοῦ· ἐμετικώτερος μέν τοι ἐκεῖνος τούτου ἐστίν.

Περὶ τοῦ

Περὶ τοῦ παραλίου.	Aliud tithymali genus.
Ὁ δὲ παράλιος λεγόμενος τιθύμαλος, ὃν ἔνιοι τιθυμαλίδα ἢ μήκωνα ἐκάλεσαν, φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις. κλῶνας δὲ ἔχει σπιθαμιαίους ὑπερύθρους, ε ἢ ς ἀπὸ τῆς ῥίζης, περὶ οὓς τὰ φύλλα στοιχηδὸν μικρά, ὑπόστενα, περιμήκη, ἐοικότα λίνῳ· κεφαλὴν δὲ ἐπ' ἄκρου περιφερῆ, ἐν ᾗ ὁ καρπὸς ὡς ὄροβος, ποικίλος, ἄνθη λευκά. ὅλος δὲ ὁ θάμνος καὶ ἡ ῥίζα, ὀποῦ λευκοῦ μεστή. καὶ τούτου χρῆσις καὶ ἀπόθεσις, ὅμοια ἐστὶ τοῖς προειρημένοις.	Aliud tithymali genꝰ dicitur paralios, quē tithymalida, aut mecona aliqui appellauere: naſcitur ī maritimis, ramis ſubrubētibus, palmū altis, quinis, ſeníſve à radice exeūtibus: foliis lini, anguſtis, paruis, oblōgis, in verſus quoſdā digeſtis: capite in cacumine orbiculato, ī quo ſemen, vt eruum, vario colore emicat: flos albus. Frutex totus cū radice lacteo ſucco turget. Similes ad vſus reconditur.
Περὶ τοῦ ἡλιοσκοπίου.	Helioſcopius.
Ὁ δὲ ἡλιοσκόπιος λεγόμενος, ἀνδράχνῃ ὅμοια φύλλα ἔχει, λεπτότερα δὲ καὶ περιφερέστερα· κλῶνας δὲ ἀφίησιν ἀπὸ τῆς ῥίζης δ' ἢ ε. σπιθαμιαίους, λεπτοὺς καὶ ἐρυθροὺς, ὀποῦ λευκοῦ, μεστοὺς πολλοῦ· κεφαλὴ δὲ ἀνηθοειδής· καὶ ὁ καρπὸς δὲ ὥσπερ ἐν κεφαλίοις. συμπεριφέρεται δὲ τούτου ἡ κόμη τῇ τοῦ ἡλίου κλίσει. ὅθεν καὶ ὠνόμασται ἡλιοσκόπιος· ἐν ἐρειπίοις δὲ μάλιστα καὶ περὶ τὰς πόλεις φύεται. συλλέγεται δὲ ὁ ὀπὸς καὶ ὁ καρπὸς ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων. Δύναμιν ἔχων τὴν αὐτὴν τοῖς προτέροις, ἀλλ' οὐχ οὕτως ἐπιτεταμένην.	Helioſcopius dicit̃ foliis portulacæ, tenuioribus, rotūdioribusq; : ramulis prodeunbus à radice, quatuor aut quinq;, rubentibus, dodrantali altitudine, tenuibus, lactis copioſi plenis: capite anethi: ſemine velut in capitulis incluſo: Helioſcopi nomen accepit, quoniā comas cum ſole circumagat: circa oppida naſcitur, potiſsimū in ruderibus. Colligitur ſuccus ſeménque, vt aliorum. Eædem quæ ſuperioribus vires, non tamen vſque adeò validæ.
Περὶ Κυπαρισσίου.	Cipariſsias.
Ὁ δὲ κυπαρισσίας, καυλὸν μὲν ἀφίησι σπιθαμιαῖον, ἢ καὶ μείζονα, ὑπέρυθρον, ἐξ οὗ βλαστάνει τὰ φύλλα τοῖς τῆς πίτυος ὅμοια, περιφερῶ-	CIPARISSIAS in caulem exit dodrantalem, vel maiorem, ſubrubrū : ex quo folia picæ ſimilitudine exoriuntur, molliora

molliora tamē, & tenuiora: & in totum nascētem piceam æmulatur, vnde nomen traxit. Candido succo madet, cui eadem vis quæ superioribus.

Aliud dendroides nominatum.

In petris nascens, dendroides cognominatur. ampliter opacat, in cacumine frondosam spargens comam, succo lacteo prægnans, cauliculis rubētibus: foliis myrti tenuioris: fructu characiæ. Eiusdem effectus, cuius superiores, similiq; modo reconditur.

Platyphyllos.

PLATYPHLLOS, verbasco similis est. Radix, succus, & folia, per inferna trahunt aquas. Pisces necat, tusus, & aquæ insparsus. Reliqua tithymalorū genera quæ suprà scribuntur, idem efficiunt.

Pityusa. Cap. CLXVI.

Pityusam specie à cypatissia differre constat, etsi tithymalorum generi assignetur. caulis supra cubiti altitudinem assurgit, geniculatus: foliis piceæ, acutis, exilibus: flore paruo: velut purpureo: semine instar lenticulæ, lato: radice crassa, candida, succo referta, quibusdam

τρυφερώτερα μέντοι καὶ λεπτότερα· καὶ καθόλου ἔοικε πίτυϊ ἀρτιφυεῖ· ὅθεν καὶ ὠνόμασται. πεπλήρωται δὲ καὶ οὗτος ὀποῦ λευκοῦ. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁμοίαν τοῖς πρὸ αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ ἐν ταῖς πέτραις φυομένου.

Ὁ δὲ ἐν ταῖς πέτραις φυόμενος δενδροειδὴς δὲ καλούμενος, ἀμφιλαφὴς ἄνωθεν καὶ πολύκομος, ὀποῦ μεστὸς, ὑπέρυθρος τοὺς κλάδους· περὶ οὓς τὰ φύλλα μυρσίνῃ λεπτῇ προσεοικότα· καρπὸς δὲ ὅμοιος τῷ τοῦ χαρακίου, παραπλησίως δὲ καὶ οὗτος ἀποτίθεται. καὶ ἐνεργεῖ ὁμοίως τοῖς προειρημένοις.

Περὶ Πλατυφύλλου.

Ὁ δὲ πλατύφυλλος φλόμῳ ἔοικε. καὶ αὐτοῦ δὲ ἡ ῥίζα καὶ ὁ ὀπὸς καὶ τὰ φύλλα, ἄγει ὑδατώδη κατὰ κοιλίαν· ἀποκτείνει δὲ καὶ τοὺς ἰχθύας κοπεὶς καὶ διεθεὶς τῷ ὕδατι· καὶ οἱ προγεγραμμένοι δὲ τὸ αὐτὸ δρῶσι.

Περὶ Πιτυούσης. Κεφ. ρξϛ'.

Πιτυοῦσα, οἱ δὲ κλῆμα, οἱ δὲ κραμβίον, οἱ δὲ παράλιον, οἱ δὲ κανωπικὸν καλοῦσιν· εἴδει δοκεῖ διαφέρειν τοῦ κυπαρισσίου τιθυμάλου· ὅθεν καὶ εἶδος ἐν αὐτοῖς καταριθμεῖται. ἀνίησι δὲ καυλὸν πήχεως μείζονα πολυγόνατον φυλλαρίοις ὀξέσι, λεπτοῖς κατειλημμένον, ἐμφερέσι τοῖς τῆς πίτυος· ἄνθη μικρὰ ὡσεὶ πορφυρᾶ· καρπὸν δὲ πλατὺν ὡς φακόν· ῥίζαν λευκήν, *παχεῖαν ὀποῦ μεστὴν εὑρίσκεται.

εὑρίσκεται δὲ κατὰ τόπους σφόδρα εὐμεγέθης ὁ θάμνος. Καθαίρει δὲ κάτω ἡ μὲν ῥίζα, ∠ β. ὁλκὴ δοθεῖσα σὺν μελικράτῳ· τοῦ δὲ καρποῦ α. τοῦ δὲ ὀποῦ ὅσον κοχλιάριον ἐν καταποτίῳ ἀναληφθέντος ἀλεύρῳ· τῶν δὲ φύλλων ὁλκαὶ γ.

Περὶ Λαθυρίδος. Κεφ. ρξζ'.

Λαθυρὶς, οἱ δὲ, καὶ ταύτην τιθύμαλον καλοῦσι, καταριθμοῦνται τινὲς καὶ αὐτὴν ἐν τοῖς τιθυμάλοις, καυλὸν ἀνίησι πήχεως τὸ ὕψος, κενὸν, πάχος δακτύλου· ἐπ' ἄκρου δὲ αὐτοῦ μασχάλαι· φύλλα δὲ τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ καυλοῦ ἐπιμήκη, ὅμοια τοῖς τῆς ἀμυγδαλῆς, πλατύτερα δὲ καὶ λειότερα· τὰ δὲ ἐπ' ἄκρων τῶν κλωνίων μικρότερα, ὥσπερ ἀριστολοχίας ἢ κισσοῦ τοῦ ἐπιμήκους. καρπὸν δὲ ἔχει ἐπ' ἄκρων τῶν κλάδων τρίχωρον, περιφερῆ ὥσπερ καππάριν, ἐν ᾧ τρία σπερμάτια διειργόμενα ἐλύτροις ἀπ' ἀλλήλων, περιφερῆ, μείζονα ὀρόβων· λεπισθέντα δὲ λευκὰ καὶ γλυκέα ἐν τῇ γεύσει. ῥίζα λεπτὴ, ἄχρηστος, ὅλος δὲ ὁ θάμνος ὀποῦ μεστὸς ὥσπερ τιθύμαλος. Δύναμιν δὲ ἔχει καθαρτικὴν κοιλίας τὰ σπέρματα, ὅσον ζ' ἢ η'. τὸν ἀριθμὸν λαμβανόμενα ἐν καταποτίῳ, ἢ ἐσθιόμενα καὶ καταπινόμενα μετ' ἰσχάδων ἢ φοινίκων, ὕδατος ψυχροῦ ἐπιρροφου-

dam in locis frutex hic prægrãdis inuenitur. Detrahit per aluum radix, drachmis duab⁹ data in aqua mulſa: item ſeminis drachma: ſucci cum farina ſubacti cochlearium, in catapotio datur: modus foliorum drachmæ tres.

Lathyris. Cap. CLXVII.

Lathyris, quam aliqui tithymalum appellant, eamq; tithymalorum numero adſcribunt, caulẽ emittit cubiti altitudine, & digitali craſsitudine, inanẽ: gignuntur in cacumine alæ, & folia in caule oblóga, amygdalinis proxima, latiora, & leuiora: quæ autẽ in ſummis ramulis exierunt, minora conſpiciuntur, ariſtolochiæ, aut oblongæ hederæ figura. In cacumine fructum ſummis ſurculis gerit, triplici loculaméto inſignem, rotundũ, ceu capparim, in quo grana incurſantibus membranis inter ſe diſtincta continentur, eruis maiora, rotunda: quæ dum corticibus exuũtur, cãdida ſunt, & guſtu dulcia: Nullus radicis vſus. totus frutex lacteo ſucco turget, vti tithymalus. Grana ſex aut ſeptem in catapotio, aut cum ficis, aut palmulis deuorata, aluum purgant: ſed aqua frigida poſtea

stea sorbenda: trahunt autem bilem, pituitam, & aquas. Succus, tithymali modo exceptus, eundem effectum præbet. Cum gallinaceo aut oleribus folia decoquuntur ad eosdem effectus.

Peplus. Cap. CLXVIII.

PEPLOS frutex est lactei succi plenus, foliis paruis, vt rutæ, paulò latioribus: rotunda coma, ferè dodrantali, humi respersa: semine sub foliis rotundo, minore quàm candidi papaueris: pluribus scatet auxiliis, vnicam radicem habet, superuacuam, ex qua fruticat: nascitur inter vites, & in hortis. Colligitur messibus: siccatur in vmbra, & continuè versatur. Fructus tusus, & feruefactus reconditur. Bilis ac pituita detrahitur, acetabulo eius in hydromelitis cyatho poto: obsonij inspersa conturbat aluum: muria conditur.

Peplis. Cap: CLXIX.

Peplis, quam aliqui syluestrẽ portulacam vocant. Hippocrates peplioñ, in maritimis maximè nascitur, latè opaco frutice: candidi succi pleno: foliis

satiuæ

ἐπιρροφούμενον· ἄγει δὲ φλέγμα καὶ χολὴν καὶ ὕδωρ. καὶ ὁ ὀπὸς ἀναληφθεὶς ὥσπερ ὁ τοῦ τιθυμάλου τὸ αὐτὸ ποιεῖ. συνέψεται δὲ καὶ ὄρνιθι ἢ λαχάνοις τὰ φύλλα πρὸς τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν.

Περὶ Πέπλου. Κεφ. ρξη.

Πέπλος, οἱ δὲ, συκῆν, οἱ δὲ μήκωνα ἀφρώδη καλοῦσι, θαμνίσκος ἐστὶν ὀποῦ λευκοῦ μεστὸς, ἔχων φύλλον μικρὸν, ὅμοιον πηγάνῳ, πλατύτερον δέ· ἡ δὲ σύμπασα κόμη ὡς ἀπὸ θαμνῆς, περιφερὴς, ἐκκεχυμένη ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ὑπὸ τοῖς φύλλοις καρπὸς μικρὸς, στρογγύλος, ἥττων τῆς λευκῆς μήκωνος· πολύχρηστος δὲ ἡ πόα ῥίζαν ἔχουσα μίαν ἄχρηστον, ἀφ᾽ ἧς ὅλος ὁ θάμνος πέφυκε· γίνεται δὲ ἐν κήποις καὶ ἀμπελῶσι. Συνάγεται ἐν πυραμήτῳ ξηραινομένη ἐν σκιᾷ, καὶ συνεχῶς στρεφομένη. ἀποτίθεται δὲ ὁ καρπὸς κοπεὶς καὶ ἀποβρασθείς. ἄγει δὲ φλέγμα καὶ χολὴν ὀξυβάφου πλῆθος, μετ᾽ ὑδρομέλιτος* κυάθου πινόμενος· καὶ ἐν* προσοψήμασι δὲ μιγνύμενος ταράσσει τὴν κοιλίαν, ταριχεύεται δὲ εἰς ἁλμαίας. Περὶ πεπλίδος. Κε. ρξθ.

Πεπλὶς, οἱ δὲ ἀνδράχνην ἀγρίαν, Ἱπποκράτης δὲ πέπλιον καλεῖ· φύεται μάλιστα ἐν παραθαλασσίοις τόποις, θάμνος ἀμφιλαφὴς, ὀποῦ μεστὸς λευκοῦ· φύλλα

ἔχων

ἔχων ὅμοια τῇ κηπαίᾳ ἀνδράχνῃ, περιφερῆ δὲ καὶ ἐκ τῶν κάτω ἔχοντα ἐνερευθές· καὶ ὁ καρπὸς δὲ στρογγύλος ὑποκάτω τῶν φύλλων, ὥσπερ τοῦ πέπλου, πυρώδης τῇ γεύσει. ῥίζα λεπτὴ, μία, ἄχρηστος. συλλέγεται δὲ καὶ ἀποτίθεται, καὶ δίδοται ὥσπερ ὁ πέπλος, καὶ ταριχεύεται. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτήν.

Περὶ Χαμαισύκης. Κεφ. ρο΄.

Χαμαισύκην, οἱ δὲ συκῆν καλοῦσι, κλῶνας ἀνίησι τετραδακτύλους ἐπὶ γῆς ἐρριμμένους, περιφερεῖς, ὀπώδεις· φύλλα φακοειδῆ, τῷ πέπλῳ ὅμοια, μικρὰ, λεπτὰ πρὸς τῇ γῇ· καρπὸς δὲ ὑπὸ τοῖς φύλλοις στρογγύλος ὡς πέπλου· οὔτε δὲ ἄνθος, οὔτε καυλὸν ἔχει· ῥίζαν λεπτὴν καὶ ἄχρηστον. Δύναμιν δὲ ἔχουσιν οἱ κλῶνες λεανθέντες σὺν οἴνῳ, τὰς περὶ μήτραν ὀδύνας παύειν, ἀντὶ πεσσοῦ προστεθέντες· καταπλασσόμενοι δὲ οἰδήματα ἀκροχορδόνας καὶ μυρμηκίας αἴρουσιν· ἑφθοὶ δὲ ἐσθιόμενοι κοιλίαν ἐκλύουσι. καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν δὲ ὀπὸς τὰ αὐτὰ δρᾷ καὶ καταχριόμενος, σκορπίου πληγῇ βοηθεῖ· ἁρμόζει καὶ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ ἀχλὺν, καὶ ἀρχομένας ὑποχύσεις, οὐλὰς, νεφέλια, σὺν μέλιτι ἐγχριόμενος. φύεται ἐν πετρώδεσι καὶ αὐχμηροῖς τόποις.

Περὶ

satiuæ portulacæ, rotundis, infernè rubentibus: semine sub foliis rotundo, vti in peplo, feruente gustu: radice singulari, superuacua, tenui. Colligi & reponi ac dari, vti peplos, & sale cōdiri solet. Easdem habet vires.

Chamæsyce. Cap. CLXX.

CHAMÆSYCEN aliqui sycen nominant, ramos emittit quaternûm digitorum, teretes, succosos, in terram deiectos: folia lentis, parua, peplum planè referentia, tenuia, quæ à terra non attollũtur: semine sub foliis rotundo, vt in peplo: neque caulem, neque florem promit: radice firmatur tenui, superuacanea. Rami ex vino triti vuluæ dolores sedant in pesso appositi: tollunt tumores ac verrucas omnium generum illiti: decoctorum cibo, aluus resoluitur. Succus simili effectu prodest: illitus contra scorpionis ictum auxiliatur: aduersus caligines oculorum vtilis, & hebetudines, incipientes suffusiones, nubeculas, cicatrices, cum melle inunctꝰ. In squallidis petrosisque nascitur.

1 Scamonia

Scãmonia. Cap. CLXXI.

Scãmonia, ramos ab vna radice emittit trium cubitorum, multos, pingues, & qui nonnihil crassitudinis præ se ferant: foliis helxinæ, aut hederaceis, mollioribus tamen, hirsutis, & triangulis: flore candido, rotũdo, in calathi modũ cauo, graueolente: radice prælõga, crassitudine cubitali, cãdida, graui odore, succo grauida. Legiť ad hunc modũ succus: Capite exempto, radix in testudinis speciem cultro excauatur, quo fit vt in cauũ confluat succus, qui conchis demum excipitur. Alij scrobes in terra concamerato sinu fodiunt, in quos, subiectis iuglandũ foliis, profundũt succum, siccatumq; extrahũt. Laudatur autẽ scãmoniũ leue, nitidum, rarũ & colore quãsimillimum taurino glutini, fungosum, tenuibus fistulis, quale ex Mysia regione Asiæ deportať. Nec attendere solum par est, si linguæ tactu albescat (hoc enĩ euenit adulterato, qđ admisto fit tithymali lacte) sed lõgè magis antea narratis. item si non vehemẽter linguam exurat, id quod misti tithymali argumẽtum est. Natione autẽ Syriacũ & Iudaicũ deterrima habetur, grauia,

Περὶ Σκαμμωνίας. Κεφ. ροά.

Σκαμμωνία κλῶνας ἀνίησι πολλοὺς, ἀπὸ μιᾶς ῥίζης τριπήχεις, λιπαροὺς, ἐμφαίνοντάς* τι παχύτητος· καὶ τὰ φύλλα δὲ δασέα. ὅμοια ἐλξίνῃ ἢ κιττῷ, μαλακώτερα μέν τοι καὶ τριγωνοειδῆ· ἄνθη λευκὰ, περιφερῆ, κοῖλα ὡς οἱ κάλαθοι, βαρύοσμα· ῥίζα δὲ εὐμήκης, παχεῖα ὅσον* πῆχυς, λευκὴ βαρύοσμος, ὀποῦ μεστή. Συλλέγεται δὲ ὁ ὀπὸς τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τῆς ῥίζης ἀφαιρουμένης, καὶ θολοειδῶς γλυφομένης εἰς κοιλότητα, συρρεῖ γὰρ εἰς αὐτὴν ὁ ὀπὸς καὶ οὕτως ἀναλαμβάνεται εἰς κόγχας. ἔνιοι δὲ τὴν γῆν ὀρύξαντες, θολοειδῶς καρύας φύλλα ὑποθέντες, καταχέουσι τὸν ὀπὸν, καὶ οὕτω ξηρανθέντα ἀναιροῦνται. ἔστι δὲ καλὸς ὁ διαυγὴς καὶ κοῦφος, ἀραιὸς, ταυροκολλώδης τὴν χρόαν, σύριγγας ἔχων λεπτὰς, σπογγώδης, τοιοῦτος δέ ἐστιν ὁ ἐκ Μυσίας τῆς κατὰ τὴν Ἀσίαν κομιζόμενος. μὴ προσέχειν δὲ μόνον τῷ λευκαίνεσθαι αὐτὸν, κατὰ τὴν τῆς γλώττης θίξιν (τοῦτο γὰρ γίνεται καὶ παραμιγέντος αὐτῷ ὀποῦ τιθυμάλου) μᾶλλον δὲ τοῖς προειρημένοις. καὶ τῷ μὴ λίαν πυροῦν τὴν γλῶσσαν, ὅπερ γίνεται τιθυμάλου μιγέντος. ὁ δὲ συριακὸς καὶ ὁ ἐν Ἰουδαίᾳ γεννώμενος χείριστοι βαρεῖς, πυκνοὶ, δολούμενοι

δολούμενοι τιθυμάλῳ, καὶ ὀροβίνῳ ἀλεύρῳ. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς ληφθεὶς σὺν μελικράτῳ, ἢ ὕδατι πλῆθος < ἢ τετρωβόλου, καθαίρειν κάτω χολὴν καὶ φλέγμα. εἰς δὲ τὸ λῦσαι τὴν κοιλίαν ἀρκέσουσιν ὀβολοὶ β΄. μετὰ σησάμου ἢ τινὸς ἄλλου σπέρματος λαμβανόμενοι. δίδοται καὶ πρὸς ἐνεργεστέραν κάθαρσιν τοῦ μὲν ὀποῦ τριώβολον, ἐλλεβόρου δὲ μέλανος ὀβολοὶ β΄. καὶ *ἀλόης < ά. σκευάζονται δὲ καὶ ἅλες καθαρτικοὶ πρὸς κυάθους ς΄. τῶν ἁλῶν ὁλκῶν κ΄. τῆς σκαμμωνίας τοῦ ὀποῦ μιγνυμένου. λαμβάνεται δὲ πρὸς δύναμιν τὸ μὲν τέλειον, τρία κοχλιάρια· μέσον δὲ β΄· τὸ δὲ ἐλάχιστον ά. καθαίρει δὲ καὶ τῆς ῥίζης < ά. ἢ β΄. σὺν οἷς εἴρηται. ἔνιοι δὲ ἀφέψοντες αὐτὴν, πίνουσι. συνεψηθεῖσα δὲ ὄξει καὶ λεανθεῖσα μετὰ ἀλεύρου κριθίνου, ἰσχιαδικῶν ἐστι κατάπλασμα. ὁ δὲ ὀπὸς προστεθεὶς ἐν ἐρίῳ τῇ μήτρᾳ, ἔμβρυα φθείρει· διαφορεῖ δὲ καὶ φύματα σὺν μέλιτι ἢ ἐλαίῳ καταχριόμενος· ἑψηθεὶς δὲ ἐν ὄξει καὶ καταχρισθεὶς, λέπρας ἐξάγει· κεφαλαλγίας τε χρονίας ἐστὶν ἐπίβρεγμα σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ.

Περὶ Χαμελαίας. Κεφ. ροβ΄.

Χαμελαία, οἱ δὲ πυρὸς ἄχνη ἢ ἄκνηστος, οἱ δὲ κόκκος κνίδειος· κλῶνας

grauia, densa, erui farina, & tithymalo vitiata. Succ⁹ drachmæ vnius aut quaternûm obolorum pondere haustus, ex aqua pura vel mulsa, per inferna bilem & pituitam extrahit. Ad resoluendam aluum binos obolos cum sesama, aliόve semine, sumpsisse satis est. Dantur efficacioris purgatiōis causa, succi tres oboli, cum duobus veratri nigri & aloës drachma vna. Fiunt purgatorij sales, drachmis viginti succi scāmoniæ, in senos salis cyathos adiectis. Horum modus proportione virium: integer quidem, tria cochlearia: medius, duo: minimus, vnum. Radicis drachmæ vna aut altera purgat, cum iis quæ retulimus. Nonnulli decoctum radicis ebibunt. Coquitur in aceto, & cum ordeacea farina teritur, cataplasmate ischiadicis vtili. Partus enecat succus, vuluæ in lana subditus: tubercula discutit cum melle aut oleo illitus: decocto in aceto perunctę lepræ abiguntur: diuturni capitis dolores ex aceto & rosaceo perfunduntur.

Chamelæa. Cap. CLXXII.

Chamelæa surculosa fruticat,

cat, ramis dodrantalibus: folia oleæ similitudinem habent, tenuiora & amara, quæ gustata linguam mordent, & arteriam deradunt. Detrahit pituitam bilémque, foliis præsertim in catapotio deuoratis: nãque duæ absinthij partes, adiecta chamelææ vna, hydromelite excipiuntur, & in catapotia coguntur: ea autem in vẽtre non liquescunt: siquidem quotquot fuere deuorata, regeruntur. Foliis cũm melle tritis sordida vlcera & crustosa repurgantur.

Thymelæa. Cap. CLXXIII.

THYMELÆA est, qua granum gnidium, quod est semen ipsius, colligitur. Hoc Syri apolinum vocant, quoniam satiui lini frutex suapte natura similitudinem referat. Virgas ædit perpulchras, multas, tenues, binûm cubitorum altitudine: foliis chamelææ, angustioribus, & pinguioribus, viscosis, gummosisq; si mordeãtur: flore candido: fructu myrti in modum rotundo, qui inter initia viret, & tãdem rubescit: inuolucrum fructus durũ, foris nigrum intus album. Hoc per inferna bilem, pituitam, aquasq;

κλῶνας μὲν ἔχει σπιθαμιαίους, ὁ δὲ θάμνος φρυγανώδης· φύλλα ἔχει ἐλαίᾳ παραπλήσια, λεπτότερα δὲ καὶ πυκνὰ, καὶ πικρὰ, δάκνοντα τὴν γεῦσιν, καὶ χαράττοντα τὴν ἀρτηρίαν. Ταύτης τὰ φύλλα κάτω καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν, μάλιστα ἐν καταποτίῳ λαμβανόμενα. μιγνυμένου διπλασίονος ἀψινθίου πρὸς ἓν μέρος τῆς χαμελαίας ἀναλαμβανέσθω δὲ ὕδατι ἢ μέλιτι εἰς καταπότιον· ἔστι δὲ ἄτηκτα. διαχωρεῖται γὰρ ὅσα λαμβάνεται. ἀναλαμβανόμενα λεῖα τὰ φύλλα μετὰ μέλιτος ἀνακαθαίρει τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη καὶ ἐσχαρωμένα.

Περὶ Θυμελαίας. Κεφ. ρογ΄.

Θυμελαία, οἱ δὲ χαμελαίαν, οἱ δὲ πυρὸς ἄγριον, ἢ κέστρον ἢ κνέωρον καλοῦσιν, ἐκ ταύτης ὁ κνίδειος κόκκος καρπὸς ὢν συλλέγεται. ὃν * Σύροι μὲν αἰτώλιον καλοῦσιν, οἱ δὲ λῖνον, διὰ τὸ εἶναι τῷ σπαρτῷ λίνῳ θάμνον τῇ φύσει παρόμοιον. ῥάβδους δὲ ἀνίησι καλὰς καὶ πολλὰς ὅσον διπήχεις· τὰ δὲ φύλλα χαμελαίᾳ ὅμοια, πλὴν στενώτερα καὶ λιπαρώτερα ὑπόγλισχρα ἐν τῷ διαμασᾶσθαι καὶ κολλώδη· ἄνθη λευκά· καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ καρπὸς, ὡς μύρτον μικρὸς, στρογγύλος, ἐν ἀρχῇ μὲν χλωρὸς, αὖθις δὲ ἐρυθρός· τὸ δὲ περικάρπιον σκληρὸν καὶ μέλαν, τὸ δ' ἐντὸς λευκόν. Ὁ περ καθαίρει κάτω χολὴν καὶ φλέγμα

καὶ

καὶ ὕδωρ, ὅσον κʹ. κόκκων τὸ ἐντὸς ποθέν· καίει δὲ τὴν φάρυγγα. διὸ μετὰ ἀλεύρου ἢ ἀλφίτου δοτέον, ἢ ἐν ῥαγὶ σταφυλῆς ἢ μέλιτι ἑφθῷ περιειλημμένον καταπιεῖν. συγχρίειν δὲ καὶ τοὺς δυσιδρῶς λεῖον μετὰ νίτρου καὶ ὄξους. τὰ δὲ φύλλα ἅπερ ἰδίως καλεῖται κνέωρον, συλλέγειν δεῖ περὶ τὸν πυραμητὸν, καὶ ἀποτίθεσθαι ξηράναντας ἐν σκιᾷ. διδόντας δὲ δεῖ κόπτειν καὶ ἀφαιρεῖν τὰς ἐν αὐτοῖς ἶνας. καθαίρει δὲ ἐπιπλασσόμενον ὅσον ὀξυβάφου πλῆθος μετὰ κράματος ἄγον ὑδατῶδες· μετριωτέραν δὲ ποιεῖ τὴν κάθαρσιν μιχθὲν ἑφθῇ φακῇ καὶ λαχάνοις τριπτοῖς. ἀποτίθεται δὲ λεῖα ἀναληφθέντα ὄμφακος χυλῷ εἰς ἀρτίσκους. ἔστι δὲ κακοστόμαχος ἡ βοτάνη· προστεθεῖσα δὲ ἔμβρυα κτείνει. φύεται ἐν ὀρεινοῖς καὶ τραχέσι τόποις. Πλανῶνται δὲ νομίζοντες τὸν κνίδειον κόκκον, τῆς χαμελαίας εἶναι καρπὸν, ἀπατώμενοι διὰ τὸ τῶν φύλλων ὁμοειδές.

Περὶ Ἀκτῆς. Κεφ. ροδʹ.

Ἀκτὴ διοσσή ἐστιν· ἡ μὲν γάρ τις ἐστὶ δενδρώδης, κλάδους καλαμοειδεῖς ἔχουσα, στρογγύλους, ὑποκοίλους, ὑπολεύκους, εὐμήκεις· τὰ φύλλα γʹ ἢ δʹ. ἐκ διαστημάτων περὶ τὴν ῥάβδον, καρύᾳ βασιλικῇ ὅμοια, βαρύοσμά τε καὶ *τμητικώτερα· ἐπ᾽ ἄκρων δὲ τῶν κλάδων

ἢ τῶν

aquasq; detrahit,ſi viginti granorum pars interna bibatur: verùm fauces adurit.Itaq; cum farina aut polenta, aut in vuæ acino dari debet, aut melle cocto obductum deuorari. Qui ægrè deſudant,trito ſemine cũ nitro & aceto,inunguntur.Folia,quæ peculiariter cneorum appellantur, per meſſes colligi debent,&ſiccata in vmbra recondi. Quibus dare libeat,anteà tundere,& neruos eximere conuenit. Illitum acetabuli modo cũ diluta vini potione, aquá extrahit: mediocrius purgat,addita lente cocta,aut cõtritis oleribus.Thymelææ farina vuæ acerbæ ſucco excipit, & in paſtillos diuiditur.Herba ſtomacho infeſta,partus impoſita necat.Naſcitur in mõtibus & aſperis.Hallucinátur, ꝗ coccon gnidium fructũ eſſe chamelææ exiſtimãt, decepti quadam foliorum ſimilitudine.

Sãbucus. Cap. CLXXIIII.

Sãbuci duo genera:vnũ in arboré aſſurgit, ſurculos ſpargés arũdinaceos,teretes,cauos,cãdicãtes,ꝓceros: folia iuglandis, terna quaternáve, ex interuallis circa ramos exeunt, grauia odore,minutim in ãbitu ſecta: & in ramulorum cacuminibꝰ,

cauliculisq; circinatæ vmbellæ, quæ florem candidum pariunt, mox acinum terebintho similem, in nigredine suppurpureum, racemosum, succo madentem, vinosumq;.

Chamæacte. Cap. LXXV.

Alterum genus, Chamæacte vocatur, Romanis ebulum longè humilius est, magísque herbaceo generi asignādum, caule quadrangulo, geniculato: foliis amygdalæ, ex interuallo longioribus, geniculatim expansis, pinnatísque, graueolentibus, in ambitu serratis: muscario sambuci: flore & acino eiusdem: radice nititur longa, crassitudine digitali. Eadem vtriusque vis, & vsus exiccans, aluo detrahens aquam, stomacho inutilis. Folia, olerum more coquuntur, ad pituitam bilémque detrahendam. Caules teneri in patinis cocti, eadem efficiunt. Radix in vino decocta, & in cibis data, hydropicos adiuuat: prodest viperarum morsibus, eodem pota modo: vuluas emollit insidentium decocto, patefacit earum spiracula, & vitia corrigit. Acini in vino poti eodem fungūtur munere: denigrant capillos illiti.

ἢ τῶν καυλῶν, σκιάδια περιφερῆ, ἔχοντα ἄνθη λευκά· καρπὸν δὲ ἐοικότα *τερμίνθῳ ἐν τῷ μέλανι ὑποπόρφυρον, βοτρυώδη, πολύχυλον, οἰνώδη.

Περὶ Χαμαιάκτης. Κεφ. ροέ.

Τὸ δὲ ἕτερον αὐτῆς χαμαιάκτη καλεῖται· αὕτη χαμαιπετὴς οὖσα ἐλάσσων ἐστὶ καὶ βοτανωδεστέρα, καυλὸν ἔχουσα τετράγωνον καὶ πολυγόνατον· τὰ δὲ φύλλα ἐκ διαστημάτων περὶ ἕκαστον γόνυ τεταρσωμένα, ὅμοια ἀμυγδαλῇ, κεχαραγμένα δὲ κύκλῳ καὶ μακρότερα, βαρύοσμα· σκιάδιον δὲ ἐπ᾽ ἄκρου ὅμοιον τῇ περὶ αὐτοῦ ἔχουσα, καὶ ἄνθος καὶ καρπόν· ῥίζα δ᾽ ὕπεστι μακρά, δακτύλου πάχος. Δύναμις δὲ ἡ αὐτὴ ἀμφοτέραις καὶ χρῆσις, ξηραντική, *ὑδραγωγός, κακοστόμαχος μέν τοι. ἑψόμενα δὲ τὰ φύλλα ὡς λάχανα, καθαίρει φλέγμα καὶ χολήν. καὶ οἱ καυλοὶ δὲ ἁπαλοὶ ἐν λοπάδι ἑφθέντες τὰ αὐτὰ ποιοῦσιν. ἡ ῥίζα δὲ αὐτῆς ἀφεψηθεῖσα σὺν οἴνῳ, καὶ διδομένη παρὰ τὴν δίαιταν, ὑδρωπικοὺς ὠφελεῖ· βοηθεῖ καὶ ἐχιοδήκτοις ὁμοίως πινομένη· ἀφεψηθεῖσα δὲ μεθ᾽ ὕδατος, ἐγκάθισμα. μαλάσσει ὑστέραν καὶ ἀναστομοῖ, καὶ διορθοῦται τὰς περὶ αὐτὴν διαθέσεις. καὶ ὁ καρπὸς δὲ σὺν οἴνῳ ποθεὶς, τὰ αὐτὰ ποιεῖ· μελαίνει δὲ καὶ τρίχας ἐγχριόμενος.

τὰ δὲ φύλλα πρόσφατα καὶ ἁπαλὰ, φλεγμονὰς πραΰνει μετ' ἀλφίτων καταπλαττόμενα· καὶ κατακαύμασιν ἁρμόζει καὶ κυνοδήκτοις καταπλασσόμενα· κολλᾷ δὲ ὑποφορὰς, καὶ ποδαγρικοῖς βοηθεῖ, μετὰ στέατος ταυρείου ἢ τραγείου καταπλασσόμενα.

Folia, ſi prætenera ac mollia ex polenta illinantur, inflãmationem mitigant: ambuſtis & canis morſibꝰ illitu ꝓſunt: vlcera quæ dehiſcunt in fiſtulã, agglutinant: iis qui podagra tentantur, cum ſeuo taurino aut hircino proſunt illita folia.

Περὶ πυκνοκόμου. Κεφ. ρος'.

Πυκνόκομον φύλλα ἔχει ὅμοια εὐζώμῳ, τραχέα δὲ καὶ παχέα καὶ δριμύτερα· καυλὸν τετράγωνον· ἄνθος δὲ τῷ τοῦ ὠκίμου ἐμφερές· καρπὸν δὲ, ὡς* πρασίου· ῥίζαν μέλαιναν, στρογγύλην, ὠχρὰν, ὡς μικρὸν μῆλον, γεῶδες ὄζουσαν· φύεται ἐν πετρώδεσι τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς ποθεὶς ὅσον < ά πλῆθος, ταραχώδη καὶ δεινὰ ἐνύπνια ποιεῖν· διαφορεῖ δὲ καὶ οἰδήματα ἐπιπλαττόμενος σὺν ἀλφίτῳ, καὶ ἀκίδας καὶ σκόλοπας ἐξάγει. καὶ τὰ φύλλα δὲ καταπλαττόμενα, φύματα καὶ δοθιῆνας διαφορεῖ. ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ λυτικὴ κοιλίας καὶ κινητικὴ χολῆς, δίδοται < β'. ἐν μελικράτῳ.

Picnocomũ. Ca. CLXXVI.

Picnocomon conſtat erucæ foliis, acrioribus, ſcabris, & craſsis: caule quadrangulo: flore ocymi: ſemine marubij: radice nigra, aut pallida, rotunda, exigui mali figura, terram redolẽte: inuenitur in ſaxoſis locis. Semen grauia ſomnia & tumultuoſa facit, drachmæ inſtar potum: tumores diſcutit, illitum cum polenta & ſpicula, adactóſque corpori aculeos, extrahit. Folia illitu tubercula, panóſq; diſcutiũt. Radix eius in qua mulſa duûm drachmarum pondere, aluum ſoluit, & bilem extrahit.

Περὶ Ἀπίου. Κεφ. ροζ'.

Ἄπιος, οἱ δὲ, ἰσχάδα, οἱ δὲ, χαμαιβάλανος, ὀρφνὴ ἢ ἀγρία, οἱ δὲ, λινόζωστις, κλωνία δύο ἢ τρία ἀπὸ γῆς ἀνίησι, σχοινώδη, λεπτὰ, ἐρυθρὰ μικρὸν ὑπὲρ τῆς γῆς αἴροντα· φύλλα πηγάνῳ ἐοικότα, ἐπιμηκέστερα μέντοι καὶ στενότερα, χλωρά· καρπὸς

Apios. Cap. CLXXVII.

APIOS RAMVLOS duos, ſiue tres iunceos ſpargit, rubros, tenues, qui à terra parum attolluntur: foliis rutæ, oblongioribus tamen, & anguſtioribus, herbaceis: ſemine

ſemine paruo, radice haſtulæ regiæ, in formam pyri turbinata, rotundiore tamen, ſucci fœcunda, intus habet corpus candidum, extra cortices nigros. Superior pars eius vomitione bilem pituitáſque extrahit: inferior, per aluum: tota vtrinque purgationes mouet. Succum ſi libet eximere, tuſa radix in fictili mergitur, & agitata aqua, quod ſupernatat pẽna ſelectũ, exiccat. Purgat vtraque parte is ſuccus, ſeſquiobolo pot⁹.

Colocynthis. Cap. LXXVIII.

Colocynthis ſarmenta foliáque ſatiui cucumeris emittit, per terram repentia, diuiſa, fructum in ſpeciem mediocris pilæ conglomeratum vehementer amarum: quem legere oportet, cum cœperit in pallidum colorem permutari. Medulla fructus purgatoriam vim habet, ſi quatuor oboli cum aqua mulſa, melle cocto, myrrha & nitro excipiãtur, & cogãtur in catapotium. Areſactæ pilæ teruntur, & infuſæ clyſteribus proſunt neruorum reſolutioni, coxendicum doloribꝰ, & coli vitiis, vt quæ bilem, pituitam & ſtrigmenta,

interdum

καρπὸς μικρὸς. ῥίζα* ἀσφοδέλῳ παραπλησία καὶ πρὸς τὸ τῆς ἀπίου σχῆμα, στρογγυλωτέρα δὲ, μεστὴ ὀποῦ. φλοιὸν ἔχουσα ἔξωθεν μέλανα, ἔνδοθεν δὲ λευκόν. Ταύτης τὸ μὲν ἔνδοθεν μέρος τῆς ῥίζης ληφθὲν, δι᾽ ἐμέτων ἄγει χολὴν καὶ φλέγμα: τὸ δὲ πρὸς τῇ ῥίζῃ κάτω καθαίρει· ὅλη δὲ ληφθεῖσα, ἀμφοτέρας τὰς καθάρσεις κινεῖ. ὀπὸν δὲ βουληθεὶς, κόπτε τὰς ῥίζας, καὶ βαλὼν εἰς κρατῆρα ὕδατος συντάρασσε, καὶ τὸν ἐφιστάμενον ὀπὸν πτερῷ ἀναλέγων ξήραινε. τούτου τρία ἡμιωβόλια ποθέντα, ἄνω καὶ κάτω καθαίρει.

Περὶ κολοκυνθίδος. Κεφ. οη.

Κολοκυνθὶς, οἱ δὲ, κολόκυνθα αἰγὸς, οἱ δὲ, σικύαν πικρὰν, οἱ δὲ, κολόκυνθα ἀλεξανδρίνη, κληματία καὶ φύλλα ἐστρωμένα ἐπὶ τῆς γῆς ἀνίησιν, ὅμοια τοῖς τοῦ ἡμέρου σικύου, ἐπεσχισμένα· καρπὸν δὲ περιφερῆ, ὅμοιον σφαίρᾳ μέσῃ, πικρὸν ἰσχυρῶς· ὃν δεῖ συνάγειν ἀρχόμενον μεταβάλλειν ἐπὶ τὸ ὠχρότερον. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ μὲν ἐντεριώνη τοῦ καρποῦ καθαρτικὴν, τετρωβόλου πλῆθος μετ᾽ ὑδρομέλιτος λαμβανομένη σὺν νίτρῳ καὶ σμύρνῃ καὶ μέλιτι ἑφθῷ εἰς καταπότιον. αὗται δὲ αἱ σφαῖραι ξηραὶ λεῖαι, ὠφελίμως μίγνυνται κλύσμασιν ἐπὶ ἰσχιαδικῶν, καὶ παραλυτικῶν, καὶ κωλικῶν, ἄγουσαι φλέγμα καὶ χολὴν καὶ ξύσμα,

ἔσθ᾽

ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ αἱματώδες· ἔμβρυά τε φθείρει προστεθέμεναι· ὀδονταλγίας τε διάκλυσμα, ἐάν τις ἐκκαθάρας αὐτὴν καὶ περιπλάσας πηλῷ, ἐναποζέσας τε ἐν ὄξει καὶ νίτρῳ, δεῖ διακλύζεσθαι· εἰ δέ τις ἐναφεψήσας μελίκρατον ἢ καὶ γλυκὺ καὶ ἐξαιθριάσας δῷ πιεῖν, καθαίρει πάχος καὶ ξύσματα· ἔστι δὲ κακοστόμαχος λίαν· προστίθεται δὲ καὶ βάλανος ἐξ αὐτῆς, πρὸς κομιδὴν τῶν περιττωμάτων. καὶ χλωρᾶς δὲ αὐτῆς ὁ χυλὸς, ἐπὶ ἰσχιαδικῶν ἀνατριβόμενος ἁρμόζει.

interdum etiam cruoré eliciát: fœtus admotę enecant: dentiũ dolorem tollit, si vna repurgetur & luto oblita cũ aceto & nitro inferuescat, hócque iure decocti dentes colluantur: si aqua mulsa aut passum in eadem incoquatur, & sub diuo refrigescat, potu crassum humorem & strigmenta alui detrahet: stomacho supra modũ aduersatur: subdita ex ea balano alui excreméta eiiciuntur. Virétis succo vtilissimè ischiadici perfricantur.

Περὶ Ἐπιθύμου. Κεφ. ροθ'.

Ἐπίθυμον θύμου ἐστὶν ἄνθος τοῦ σκληροτέρου καὶ θύμβρᾳ ἐοικότος, ἔχει δὲ κεφάλια λεπτὰ, κοῦφα, κεραίας ἔχοντα ὡς τρίχας. Πινόμενον δὲ σὺν μέλιτι, κάτω καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν μέλαιναν. ἰδίως ἁρμόζον ἐπὶ μελαγχολικῶν καὶ ἐμπνευματουμένων, ὀξυβάφου πλῆθος πρὸς ὁλκὴν < δ'. σὺν μέλιτι καὶ ἁλσὶ καὶ ὀλίγῳ ὄξει. γεννᾶται δὲ πλεῖστον ἐν Καππαδοκίᾳ καὶ Παμφυλίᾳ.

Epithymũ. Cap. CLXXIX.

Epithymon, flos est è thymo duriore, satureię simili: capitula habet tenuia, & leuia, & in eis caudiculas, quasi capillaméta. Potum cum melle detrahit pituitam bilémq; atram, per inferna. Priuatim prodest melãcholicis, & inflatis, acetabuli mẽsura, ad quatuor drachmas, cũ melle, sale, & aceti exiguo. Plurimum in Cappadocia & Pamphylia gignitur.

Περὶ Ἀλύπου. Κεφ. ρπ'.

Ἄλυπον φρυγανῶδές ἐστι πόα, ὑπέρυθρος, *λεπτόκαρφος, λεπτόφυλλος· ἄνθοις μαλακοῦ καὶ κούφου μεστὴ, ὡς ῥίζα τεύτλου λεπτὴ, μεστὴ ὀποῦ δριμέος· σπέρμα ὡς ἐπιθύμου. γεννᾶται δ' ἐν τόποις παραθαλασσίοις,

Alypum. Cap. CLXXX.

Alypon surculosa herba est, subrubra: gracilibus ramulis: tenuibus foliis: flore molli, leui, & copioso: radice betæ, tenui, referta acri succo: semine epithymi: gignitur in maritimis,

timis, maximè Libyæ, quanquam alibi quoque plurima prouenit. Semen atram bilem deiicit, si mensura epitymo pari cum sale & aceto sumatur: verùm interanea leuiter exulcerat.

θαλασσίοις, μάλιστα τοῖς τῆς Λιβύης τόποις πλεῖστον, καὶ ἄλλοις δὲ χωρίοις πλείστη. Καθαίρει δὲ τὸ σπέρμα μέλαιναν χολὴν κάτω λαμβανόμενον τὸ ἴσον πλῆθος μετ' ἁλῶν τῷ ἐπιθύμῳ καὶ ὄξει· τὰ δὲ ἔντερα ἐλαφρῶς ἑλκοῖ.

Empetrum seu calcifraga. Cap. CLXXXI.

Περὶ Ἐμπέτρου. Κεφ. ρπα΄.

Empetron aliqui phacoides vocant, nascitur in montibus, & maritimis, salso gustu: sed quo propius terreno fuerit, amarius sentitur. Trahit bilem, pituitam, & aquã si bibatur in iure aliquo, aut hydromelite.

Ἔμπετρον, οἱ δὲ, φακοειδὲς, ἐν παραλίοις καὶ ὀρεινοῖς φύεται, ἁλυκὸν τῇ γεύσει· τὸ δὲ προσγειότερον, πικρότερον. διδόμενον δὲ ἐν ζωμῷ ἢ ὑδρομέλιτι, καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν καὶ ὑδατώδη.

Clematis. Cap. CLXXXII.

Περὶ Κληματίτιδος. Κεφ. ρπβ΄.

Clematis viticulosum emittit ramulum, rubescentẽ. Lentum, folium gustu admodum acre ac exulcerans, repit per arbores, vt smilax, semen tritum, pituitam bilémque detrahit, in aqua, aut hydromelite potum. folia eius illita lepras purgant, cum lepidio conditur ad cibos.

*Κληματῖτις κλῆμα ἀνίησιν ὑπέρυθρον, λυγῶδες, φύλλον δριμὺ, λίαν γευομένῳ καὶ ἑλκωτικόν· περιειλεῖται δὲ τοῖς δένδροις ὡς σμῖλαξ. Ταύτης ὁ καρπὸς λεῖος μετὰ ὕδατος ἢ ὑδρομέλιτος ποθεὶς, ἄγει κάτω φλέγμα καὶ χολήν. τὰ δὲ φύλλα καταπλασθέντα, λέπρας ἀφίστησι. ταριχεύεται δὲ μετὰ τοῦ λεπιδίου εἰς βρῶσιν.

Vitis syluestris. Cap. CLXXXIII.

Περὶ Ἀμπέλου ἀγρίας. Κεφ. ρπγ΄.

Vitis syluestris sarmenta vitis modo prælonga emittit, aspera, lignosa, rimoso cortice foliis hortensis solani, longioribus ac latioribus: muscoso flore, & capillaceo: fructu exiguis

*Ἄμπελος ἀγρία κλήματα ἀνίησι μακρὰ, ὡς ἀμπέλου, ξυλώδη, τραχέα, φλοιορραγοῦντα, φύλλα δὲ ὅμοια στρύχνῳ κηπαίῳ, πλατύτερα δὲ καὶ μακρότερα· ἄνθος ὡς θρίχας βρυώδεις· καρπὸν δὲ βο-

δὲ βοτρυδίοις μικροῖς ὅμοιον, πεπαινόμενον ἐρυθρόν· περιφερὲς δέ ἐστι τὸ σχῆμα τῶν κόκκων. Ταύτης ἡ ῥίζα ἀποζεσθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ μεθ' ὕδατος πινομένη τεθαλασσωμένων κυάθων β΄. ὑδατώδεις καθαίρει· δίδοται δὲ καὶ ὑδρωπικοῖς. οἱ δὲ βότρυες ἐφήλεις ἀποκαθαίρουσι καὶ πάντα σπίλον. ταριχεύονται δὲ καὶ οἱ ταύτης ἀκρέμονες ἀρτιφυεῖς εἰς βρῶσιν.

Περὶ ἀμπέλου λευκῆς. Κεφ. ρπδ΄.

Ἄμπελος λευκή, ἣν οἱ μὲν βρυωνίαν, οἱ δὲ ὀφιοστάφυλον, οἱ δὲ χελιδόνιον, ἢ μήλωθρον, ἢ ψίλωθρον, ἢ ἀρχέζωστιν, ἢ ἄγρωστιν, ἢ κέδρωστιν καλοῦσι. ταύτης τὰ κλήματα καὶ τὰ φύλλα καὶ οἱ ἕλικες, ὅμοια τῇ ἡμέρῳ ἀμπέλῳ, δασύτερα δὲ πάντα, καὶ ἐμπλέκεται τοῖς παρακειμένοις θάμνοις ἐπιλαμβανομένη τοῖς ἕλιξι· καρπὸν δὲ ἔχει βοτρυοειδῆ, πυρρόν, ᾧ ψιλοῦται τὰ δέρματα. ταύτης οἱ ἀσπάραγοι κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν ἑφθοὶ ἐσθίονται οὔρησιν καὶ κοιλίαν κινοῦντες. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα δριμεῖαν· ὅθεν ἐπὶ τῶν χειρωνίων καὶ γαγγραινικῶν καὶ φαγεδαινικῶν καὶ σαπερηκημένων ἑλκῶν μεθ' ἁλὸς καταπλασσόμενα ποιεῖ. ἡ δὲ ῥίζα χρῶτα ῥύπτει καὶ τεπαινοῖ καὶ ἔφηλιν ἀποκαθαίρει ἴονθους, φακοὺς, οὐλὰς μελαίνας σὺν ὀρόβῳ καὶ γῇ χίᾳ καὶ τήλει καθεψηθεῖσα δὲ

μετ'

exiguis vuis similis, post maturitatem rubente: rotunda est acinorũ facies. Feruefacta radix in aqua, & in cyathis duob⁹ vini aqua marina diluti, pota, humorem alui ciet: ideò hydropicis datur. Vuæ eius, vitia cutis in facie, & maculas omneis expurgant. Enascentes viticulæ, cibi gratia sale condiuntur.

Vitis alba. Cap. CLXXXIIII.

Vitem albam aliqui bryoniam vocant. Foliis viticulis, pampinísque, satiuam vitem imitatur, sed hirsutiora sunt omnia: ea quos prope se nacta sit frutices, suis clauiculis complectitur: fructus rubens in vua dependet, quo coria pilis spoliantur. Ex ea asparagi, qui prima germinatione exeunt, decocti in cibo, aluum & vrinam cient. Folia, fructus, radix, acrem vim sortiuntur: itaque vlcerum phagedænis, gangrænis, chironiis, putrentium tibiarum tædio, efficaciter ex sale illinuntur. Radix corpus abstergit, & cutem erugat: vitia cutis in facie, varósque, lentigines, & cicatrices nigras emendat, cum eruo, creta Chia, & fœnogręco. Eodem effectu prodest decocta

in

in oleo, vſque dum liqueſcat: ſugillata tollit, & reduuias cõmittit: inflammationes diſcutit illita ex vino: ſuppurationes rumpit: medicamento aptè immiſcetur, quod carnem exeſt: infracta oſſa extrahit, trita & impoſita. Datur comitialibus in potu drachmę pondere, quotidie, anno toto. Prodeſt attonitis, & vertigine laborantibus, conſimiliter aſſumpta. Contra viperarum ictus pota drachmis duabus, auxiliatur: partus necat: mentem interdũ ſubturbat: fœminarũ locis appoſita, partus ſecundáſq; morantes trahit: cit vrinam pota. Eclegma ex ea fit cum melle, difficile ſpirantibus ſtrangulatu oppreſsis, tuſsiẽtibus, vulſis, ruptis, & laterũ doloribus. Lienem ternis obolis pota ex aceto, triginta diebus, conſumit: illinitur ad eadem cum fico. Ad muliebres inſeſſus decoquitur: ſiquidem vuluas purgat, ſed abortum facit. Succus è radice vere exprimitur, qui trahit pituitam, cum aqua mulſa potus. Ad pſoras & lepras, ſemen efficaciter illinitur. Lactis abundantiam facit ſuccus eius, ſi cum tritico decocto ſorbeatur.

Vitis

μετ' ἐλαίου μέχρι τακερωθῇ, πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει· αἴρει δὲ καὶ ὑπώπια, καὶ πτερύγια τὰ ἐν δακτύλοις συστέλλει· σὺν δὲ οἴνῳ καταπλασσομένη, διαφορεῖ φλεγμονάς· καὶ ἀποστήματα ῥήσσει· ἀνάγει δὲ καὶ ὀστᾶ, λεῖα καταπλασσομένη. σηπτοῖς τε μίγνυται ἐπιτηδείως· πίνεται δὲ καὶ πρὸς ἐπιληψίας ὁλκὴ α. καθ' ἡμέραν πρὸς ἐνιαυτόν. ὠφελεῖ ἀποπλήκτοις καὶ σκοτωματικοὺς ὁμοίως λαμβανομένη. δυσὶν δὲ < ὁλκαὶ ποθεῖσα, ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ, καὶ ἔμβρυα φθείρει· ὑποταράττει δ' ἐνίοτε τὴν διάνοιαν· * καὶ οὖρα κινεῖ πινομένη, καὶ προστεθεῖσα ὑστέρᾳ ἔμβρυα καὶ δεύτερα ἐπισπᾶται. καὶ *ἔκλεικτον δὲ μετὰ μέλιτος δι' αὐτῆς τοῖς πνιγομένοις, καὶ δυσπνοοῦσι, καὶ βήσσουσι· πλευρὰν τε ἀλγοῦσι καὶ ῥήγμασι, καὶ σπάσμασι δίδοται. καὶ σπλῆνα τήκει τριωβόλου ὁλκὴ ποθεῖσα σὺν ὄξει ἐπὶ ἡμέρας λ. καὶ καταπλάσσεται δὲ μετὰ σύκου πρὸς τὰ αὐτὰ χρησίμως. ἀφέψεται δὲ καὶ εἰς ἐγκάθισμα· καθαρτικὸν ὑστέρας ὄν, καὶ ἐκβόλιον. χυλίζεται δὲ ἡ ῥίζα αὐτῆς ἔαρος· πίνεται δὲ σὺν μελικράτῳ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ αὐτὰ ἄγων φλέγμα. ὁ δὲ καρπὸς ποιεῖ πρὸς ψώρας καὶ λέπρας συγχριόμενος καὶ καταπλασσόμενος. κατασπᾷ δὲ καὶ γάλα ὁ καρπὸς αὐτῆς χυλισθείς. καὶ μετὰ πυρῶν ἑψημένων ῥοφηθείς.

Περὶ Ἀμπέ.

Περὶ Ἀμπέλου μελαίνης.
Κεφ. ρπέ.

Ἄμπελος μέλαινα, οἱ δὲ βρυωνίαν μέλαιναν, οἱ δὲ χειρώνιον ἄμπελον, φύλλα ἔχει κισσῷ ὅμοια, μᾶλλον δὲ πρὸς τὰ τῆς σμίλακος· καὶ οἱ καυλοὶ, μείζονα δὲ * ταῦτα· ἐλλαμβάνεται δὲ καὶ αὕτη τῶν δένδρων τοῖς ἕλιξι· καρπὸς βοτρυώδης, χλωρὸς κατ' ἀρχὴν, πεπανθεὶς δὲ μέλας γίνεται· ῥίζα μέλαινα ἔξωθεν, ἔνδοθεν δὲ πυξοειδής. Καὶ ταύτης οἱ καυλοὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν λαχανεύονται· εἰσὶ δὲ καὶ οὐρητικοὶ καὶ καταμηνίων ἀγωγοὶ, τηκτικοὶ σπληνὸς, ἐπιληπτικοῖς, καὶ σκοτωματικοῖς, καὶ παραλυτικοῖς ἁρμόζουσιν· ἔχει δὲ ἡ ῥίζα δύναμιν ὁμοίαν τῇ λευκῇ πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζουσαν, ἧττον μέντοι ἐνεργεῖ. ποιεῖ δὲ πρὸς τοὺς τῶν ὑποζυγίων λόφους ἐπειδὰν ἑλκωθῶσι τὰ φύλλα σὺν οἴνῳ καταπλασσόμενα· καὶ πρὸς στρέμματα ὁμοίως ἐπιτίθενται.

Περὶ Πτέριδος. Κεφ. ρπς'.

Πτέρις, οἱ δὲ, βλῆχνον, οἱ δὲ, πολύρριζον καλοῦσι, φύλλα ἐστὶν ἄκαυλα, καὶ ἀνανθῆ, καὶ ἄκαρπα ἐξ ἑνὸς μόσχου, περὶ πῆχυν τὸ μέγεθος, ἐντετμημένα καὶ ἀνηπλωμένα ὡς πτέρυξ, ὑποδυσώδη· ῥίζαν δὲ ἔχει ἐπιπόλαιον, μέλαιναν, ὑπομήκη, ἐκφύσεις ἔχουσαν πολλὰς, ὑπο-

Vitis nigra.
Cap. CLXXXV.

Nigra vitis. quam aliqui nigram bryoniam vocant, folia fert hederæ, ſmilaceis proxima, ſed maiora: caules etiam cognatos, capreolis ſuis arbores, quaſi adminicula, comprehendit: fructus racematim cohærent, qui inter principia virent, & poſt maturitatem nigreſcunt: radix foris nigra, intus buxeo colore. Viticulæ quæ primo germinum partu erumpunt, in olera recipiuntur: menſes pellunt, vrinas cient, lienem abſumunt, vertiginoſis, comitialibus, neruorum reſolutione tentatis, proſunt. Radix eadem, quæ vitis alba præſtat, ſed inefficacius. Folia cum vino exulceratis iumentorum ceruicibus commodiſsimè illinuntur: luxatis itidem imponuntur.

Filix. Cap. CLXXXVI.

Filici folia ſine caule, ſine fructu, ſine flore, ex vno pediculo, cubitali lõgitudine exeunt multifida, & lateribus pẽnata, ſubgraui odore: radice per ſumma ceſpitũ nigra, oblonga, filices multas fundente, ſubaſtrin

subastringẽte gustu: nascitur in mõtibus, & saxosis. Radix latas tineas excutit, sumpta drachmis quatuor ex aqua mulsa: melius si cum scammoniæ aut veratri nigri totidem obolis detur: sed qui sumunt, allia prægustare debent. Laborantes lienis incremento recreat. Radix & potu & illitu cum axungia vulneribus sagitta arundinea factis, est auxilio: cuius rei probatio talis fertur: Peribit filix, quam per ambitũ sata copiosior arũdo coronet: & contrà, euanescẽs abibit arundo, quam obsepiens multa filix in orbem cinxerit.

Filix fœmina.
Cap. CLXXXVII.

Filix fœmina foliis est filicis, surculosis, altioribusq;, & quæ non singulari, vt illa, pediculo fulciantur: radicibus lõgis, pluribus, obliquis, quę ex nigro in luteũ flauescunt: aliquæ etiamnum rubræ inueniuntur. Pellunt lata interaneorum animalia, cum melle, eclegmate sumpto: potæ cũ vino, drachmis tribus, teretes tineas eiiciunt: datæ fœminis, sterilitatem faciunt, & prægnantibus abortum, si supergrediantur. Farina humidis vlceribus & cica-

ὑποστυφούσας τῇ γεύσει· φύεται ἐν ὀρεινοῖς καὶ πετρώδεσι τόποις. Ταύτης ἡ ῥίζα ἕλμινθα πλατεῖαν ἐκτινάσσει < δʹ. ὁλκὴ μετὰ μελικράτου λαμβανομένη· βέλτιον δὲ εἰ μετὰ σκαμμωνίας ἢ ἐλλεβόρου μέλανος ὀβολῶν τεττάρων δοίη τις. δεῖ δὲ προσκοροδοφαγεῖν τοὺς λαμβάνοντας. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν σπληνιῶσι. καὶ μετὰ ἀξουγγίου δὲ ἡ ῥίζα ποθεῖσα καὶ καταπλασθεῖσα, ποιεῖ πρὸς τοὺς ὑπὸ καλάμου πληγέντας· ἡ δὲ δοκιμὴ τοιαύτη. ἔνθα ἐστὶ πολὺς κάλαμος καὶ πολὺ βλάχνον, στεφανῶσον. ἀφανίζεται τὸ βλάχνον.

Περὶ Θηλυπτερίδος.
Κεφ. ρπζʹ.

Θηλυπτερίς, οἱ δὲ νυμφαίαν πτέριν ὀνομάζουσι, τὰ μὲν φύλλα πτέριδι ὅμοια, οὐ μονόκαυλα δὲ ὡς τὰ ἐκείνης, ἀλλὰ πολλὰς ἔχοντα ἀποφύσεις καὶ ὑψηλοτέρας· ῥίζαι δὲ ὕπεισι μακραί, πλάγιαι, πλείους, ὑπόξανθοι ἐν τῷ μέλανι· τινὲς δὲ ἐρυθραί. Καὶ αὗται δὲ σὺν μέλιτι ἐκλεικτῷ λαμβανόμεναι, πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκβάλλουσι· σὺν οἴνῳ δὲ πινόμεναι, < γʹ πλῆθος στρογγύλην ἐκτινάσσουσιν ἕλμινθα· γυναιξὶ δὲ δοθεῖσαι, ἀσυλληψίαν ποιοῦσι, κἂν ἔγκυος δὲ διαβῇ ἐκτιτρώσκει. ξηραὶ δὲ ἐπὶ τῶν δυσαλθῶν καὶ καθύγρων ἑλκῶν ἐπι-

ἐπιπλάσσονται· λόφοις τε ὑποζυγίων ἴωνται. τὰ δὲ φύλλα αὐτῆς ἀρτίβλαστα λαχανεύεται ἑφθὰ βιβρωσκόμενα, καὶ κοιλίαν μαλάσσουσιν.

cicatrici repugnãtibus inspargitur: iumentorũ ceruibus medetur. Folia recentia, in oleribus cocta manduntur, vt ventrem emolliant.

Περὶ Πολυποδίου. Κεφ. ρπή.

Filicula, siue polypodiũ. Cap. CLXXXVIII.

Πολυπόδιον φύεται ἐν πέτραις βρύα ἐχούσαις καὶ ἐν τοῖς ἀγρίοις πρέμνοις τοῖς ἐπὶ τῶν δρυῶν, σπιθαμῆς ἔχουσα τὸ ὕψος, ὅμοιον τῇ πτέριδι, ὑπόδασυ, τετμημένον, οὐ μὴν οὕτω λεπτοσχιδῶς· ῥίζα δ' ὕπεστι δασεῖα, πλεκτάνας ὡσπερεὶ πολύπους ἔχουσα, πάχος μικροῦ δακτύλου, ξυσθεῖσα δὲ ἔνδοθεν, χλωρά, στρυφνή, τῇ δὲ γεύσει ὑπόγλυκυς. Δύναμιν ἔχουσα καθαρτικήν· δίδοται δὲ συγκαθεψομένη ὄρνιθι, ἢ ἰχθύσιν, ἢ σεύτλῳ, ἢ μαλάχῃ πρὸς κάθαρσιν. ξηρὰ δὲ ἐπιπασσομένη ἐν μελικράτῳ, ἄγει φλέγμα καὶ χολήν. ποιεῖ καὶ πρὸς στρέμματα ἡ ῥίζα λεία καταπλασσομένη, καὶ πρὸς ῥαγάδας τὰς ἐν μεσοδακτύλοις.

Filicula nascitur in muscosis petris, & vetustis arborũ caudicibus, præsertim quercuum, palmi altitudine, filici similis, subhirsuta, non tenui perinde diuisura: radix pilosa, in qua continentur cirri, ceu polyporum, crassitudine digiti minimi, coloris intus herbacei, austera aliquantum, & gustu subdulcis. purgandi vim habet: coquitur cum gallina, aut piscibus, aut beta, aut malua, ad aluum soluendam. Aridæ farina aquæ mulsæ insparsa, detrahit bilem & pituitam: trita luxatis efficaciter illinitur, & aduersus rimas quæ inter digitos fiunt.

Περὶ δρυοπτερίδος. Κεφ. ρπθ'.

Dryopteris. Ca. CLXXXIX.

Δρυοπτερὶς φύεται κατὰ τὰ βρυώδη μέρη τῶν παλαιῶν δρυῶν, ὁμοία πτέριδι ἐλάττων δὲ πολλῷ τῇ σχίσει· ῥίζας δὲ ἔχει κατ' ἐπιπλοκὴν δασείας, στρυφνὰς κατὰ τὴν γεῦσιν, ἐν τῷ γλυκεῖ ῥέπουσα. Αὕτη ἐπιπλασθεῖσα λεία σὺν ταῖς ῥίζαις, τρίχας ψιλοῖ· δεῖ δὲ ἀποψᾶν πρότερον

Dryopteris nascitur in veterum roborum musco, filici similis, multo minore foliorum incisura: radicibus inuicẽ implexis, hirsutis, gustu acerbis, in dulcedinem vergentibus. Psilothrum est cum radicibus trita: illinitur enim primum

mum vſque dum ſudorem euocet, mox ſudor abluitur, & recens imponitur.

Cnicus. Cap. CXC.

Cnicus foliis conſtat oblongis, per ambitū diuiſis, aſperis, ſpinoſis: caule ſeſquipedali: capitulo magnitudine grādis oliuæ: flore croci: ſemine candido, alioqui ruſo, lōgo, anguloſo. Huius flore in obſoniis vtūtur. Seminis tuſi & expreſsi ſuccus, cū aqua mulſa, vel iure gallinacei aluū purgat, ſed ſtomacho aduerſatur. Ex eo autē fiūt offulę, quas placentulas vocāt, adiectis ſucco amygdalis, nitro, aniſo, & melle decocto, quæ aluū emolliunt. Hæ in partes quatuor finduntur, quæ nucis iuglandis magnitudinē impleant: è quibus ante cœnam duas vel tres ſumpſiſſe ſatis eſt. Ratio temperādi hæc eſt: Cnici candidi ſextarius, amygdalorum toſtorum & delibratorum cyathi tres, aniſi ſextarius vnus, aphronitri drachma vna, cum carnibus triginta caricarum. Seminis ſuccus lac cogit, & magis ipſum reſoluēdæ alui facultate donat.

Mercurialis. Cap. CXCI.

Lynozoſtis, aliqui partheniō, alij hermûbotanion appellāt: foliis

προςφατον μετὰ τὸ ἱκμάσαι τὸν χρῶτα καὶ νεαρὸν ἐπιπλάσσειν.

Περὶ κνίκου. Κεφ. ϛϛ'.

Κνίκος φύλλα ἔχει ἐπιμήκη, ἐντετμημένα, τραχέα, ἀκανθώδη· καυλοὺς δὲ πηχυαίους ἐφ' ὧν κεφαλὴ κατὰ μέγεθος θαλλίας· ἄνθος κρόκῳ ὅμοιον· σπέρμα λευκὸν καὶ πυῤῥὸν, ἐπιμήκες, γεγωνιωμένον. Τούτῳ τῷ ἄνθει χρῶνται εἰς τὰ προσοψήματα. τὸ σπέρμα κοπτόμενον καὶ χυλιζόμενον σὺν ὑδρομέλιτι ἢ ζωμῷ ὄρνιθος, κοιλίαν καθαίρει, κακοστόμαχον δὲ ἐστι. γίνεται δὲ καὶ κοπλάκια κοιλίας μαλακτικὰ, τοῦ ὀποῦ αὐτοῦ μιγέντος ἀμυγδάλῳ καὶ νίτρῳ, καὶ ἀνίσῳ, καὶ μέλιτι ἑφθῷ. δεῖ δὲ πρὸ δείπνου λαμβάνειν εἰς δ'. διελόντα, ὡς βασιλικοῦ καρύου μέγεθος β'. ἢ γ'. σκευάζειν δὲ τὸν τρόπον τοῦτον δεῖ. κνίκου λευκοῦ ξέστην ά.* θασίων πεφωγμένων καὶ λελεπτυσμένων κυάθοις τρεῖς ἀνήσου ξέστην ἕνα, ἀφρονίτρου < ά. ἰσχάδων τῆς σαρκὸς ἀριθμῷ λ'. πήσσει δὲ καὶ γάλα ὁ χυλὸς τοῦ σπέρματος, καὶ λυτικώτερον ποιεῖ.

Περὶ Λινοζώστεως. Κεφ. ρϛά.

Λινόζωστις, οἱ δὲ παρθένιον, οἱ δὲ ἑρμοῦ βοτάνιον καλοῦσι· ἔχει

ἔχει τὰ φύλλα ὅμοια ὠκίμῳ πρὸς τὰ τῆς ἑλξίνης, ἐλάττονα δέ· κλωνία διγόνατα, μασχάλας πολλὰς, πυκνὰς ἔχοντα· τὸν δὲ καρπὸν, ἡ μὲν θήλεια βοτρυοειδῆ καὶ πολύν· ὁ δὲ ἄῤῥην, πρὸς τοῖς πετάλοις μικρὸν, στρογγύλον ὥσπερ ὀρχίδια κατὰ δύο προσκείμενα· ὅλος δὲ ὁ θαμνίσκος σπιθαμιαῖος ἢ καὶ μείζων. Κινοῦσι δ᾽ ἀμφότεραι κοιλίαν λαχανευόμεναι καὶ ἐσθιόμεναι· καθεψόμεναι δὲ ἐν ὕδατι καὶ πινομένου τοῦ ὕδατος, ἄγουσι χολὴν καὶ ὑδατώδη. δοκεῖ δὲ τὰ μὲν τῆς θηλείας φύλλα λεῖα πινόμενα καὶ προστιθέμενα μετὰ τὴν κάθαρσιν τοῖς αἰδοίοις, σύλληψιν θήλεος ποιεῖσθαι, τὰ δὲ τοῦ ἄῤῥενος ὁμοίως ἐπιτηδευθέντα ἀῤῥενογόνα γίνεσθαι.

Περὶ Κυνοκράμβης.
Κεφ. ρϟβ΄.

Κυνία ἡ κυνοκράμβη, οἱ δὲ, λινόζωστις ἀγρία ἄῤῥην, καυλίον ἀνίησι διασπιθαμιαῖον, τρυφερὸν, ὑπόλευκον· φύλλα ἐμφερῆ λινοζώστιδι ἢ κισσῷ, ὑπόλευκα ἐκ διαστημάτων· τὸν δὲ καρπὸν πρὸς τοῖς πετάλοις προσκείμενον μικρὸν, στρογγύλον. Δύναμιν δὲ ἔχει ὅ, τε καυλοὶ καὶ τὰ φύλλα πινόμενα, κοιλίας κινητικήν. λαχανευόμενα. καθεψομένων δὲ, τὸ ὕδωρ ἄγει χολὴν καὶ ὑδατώδη.

Περὶ Ἡλιο-

foliis constat ocymi, helxinæ cognatis, sed minoribus: ramulis duplici geniculorum nodo cinctis, alarũ cauis multis: fructu fœminæ, copioso, quandam racemorum speciem prębente: mari, è foliorum sinu dependente, paruo, rotundo, ceu binis testiculis vnà cohærentibus: frutice dodrãtali aut maiore. Vtraque in oleribus manditur, ad aluum ciendam: cocta in aqua, epoto iure, bilem aquámque detrahit. Constat vt mares gignantur, hunc facere: vt fœminæ, illam, si à purgatione bibantur, & trita folia genitalibus admoueantur.

Cynocrambe.
Cap. CXCII.

CYNIA aut cynocrambe, cauliculum binûm dodrantum altitudine emittit, mollem, subalbidum: folia mercuriali aut hederæ similia, certis interstitiis subalbida: semen foliis adhæret, paruum, rotundum. Folia cum caulibus pota, aluum cient: oleribus commendantur. Ius decocti & pituitam & bilem aquámq; detrahit.

K Helio-

Heliotropium magnum. Cap. CXCIII.

Heliotropio magno flos est effigie scorpionis caudæ, vnde scorpiuro ei nomen: & quoniam folia cum sole circumagat, heliotropion dicitur. Folia ocymi habet, hirsutiora, candidiora, & maiora: ramuli à radice terni, quaterni, aut sæpe quini exiliunt, multis alis concaui: flos in cacumine candidus, aut subfuluus incuruatur vt scorpionis cauda: radix tenuis est, & inutilis: nascitur in asperis. Decoctum herbæ ex aqua, fasciculo manus plenæ, potu pituitam bilémque per aluum extrahit: contra scorpionum ictus ex vino potum, & illitũ prodest: adalligatur ad conceptus arcendos. Aiunt per horam vnam ante accessiones, seminis grana quatuor cũ vino quartanas finire: tria verò, tertianas. Illitum semen formicantes verrucas pensiléſque, & thymos, & epinyctidas exiccat. Folia infantium destillationibus, quas syriaseis vocant, podagris, luxatisque vtilissimè illinuntur: menses cient: partus trita & imposita pellunt.

Heliotro-

Περὶ Ἡλιοτροπίου τοῦ μεγάλου. Κεφ. ρϙγ'.

Ἡλιοτρόπιον τὸ μέγα, ὃ ἔνιοι ἐκάλεσαν σκορπίουρον ἀπὸ τοῦ περὶ τὸ ἄνθος σχήματος, ἡλιοτρόπιον δὲ ἀπὸ τοῦ συμπεριτρέπεσθαι τὰ φύλλα τῇ τοῦ ἡλίου κλίσει. ἔχει δὲ τὰ φύλλα ὠκίμῳ παραπλήσια, δασύτερα δὲ καὶ * μελαύτερα, καὶ μείζονα· κλωνία ἀπὸ τῆς ῥίζης ὅσον γ'. ἢ δ'. ἢ ε'. καὶ ἐκ τούτων μασχάλας πλείους· ἐπ' ἄκρων δὲ ἄνθος λευκὸν, ὑπόπυρρον, ἐπικαμπὲς, καθάπερ σκορπίου οὐρά· ῥίζα δὲ λεπτὴ, καὶ ἄχρηστος· φύεται ἐν τραχέσι τόποις. Τούτου ὅσον δέσμη ἀφεψηθεῖσα μεθ' ὕδατος καὶ ποθεῖσα, ἄγει φλέγμα καὶ χολὴν κατὰ κοιλίας· ἁρμόζει δὲ καὶ σκορπιοπλήκτοις μετὰ οἴνου πινομένη καὶ καταπλασσομένη· πρὸς ἀτόκιον δὲ περιάπτεται. φασὶ δὲ πρὸ μιᾶς ὥρας τῆς ἐπισημασίας, τοῦ καρποῦ δ'. κόκκους μετ' οἴνου ποθέντας, τεταρταίους καταπαύειν· τριταίους δὲ τρεῖς. καταπλασσόμενος δὲ ὁ καρπὸς, μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ θύμους καὶ ἐπινυκτίδας ξηραίνει. τὰ δὲ φύλλα ποδάγραις καὶ στρέμμασι καὶ σειριῶσι παιδίοις ἐπιπλάττεται ὠφελίμως· κινεῖ δὲ καὶ ἔμμηνα. καὶ ἔμβρυα ἄγει λεῖα προστεθέντα.

Περὶ

Περὶ Ἡλιοτροπίου τοῦ μικροῦ. Κεφ. ρϟδʹ.

Ἡλιοτρόπιον τὸ μικρὸν φύεται ἐν τελματώδεσι τόποις καὶ παρὰ λίμναις, ἔχον φύλλα παραπλήσια τῷ προειρημένῳ, στρογγυλώτερα δέ· καρπὸν στρογγύλον ἀποκρεμάμενον ὡς ἀκροχορδόνας. Δύναται δὲ ἡ πόα μετὰ τοῦ καρποῦ πινομένη σὺν νίτρῳ καὶ ὑσσώπῳ καὶ καρδάμῳ καὶ ὕδατι, ἕλμινθα πλατεῖαν καὶ στρογγύλην ἐκτινάσσειν· αἴρει δὲ καὶ ἀκροχορδόνας σὺν ἁλσὶ καταπλασσομένη.

Περὶ Σκορπιοειδοῦς. Κεφ. ρϟεʹ.

Σκορπιοειδὲς βοτάνιον φύλλα ἔχον ὀλίγα καὶ σπέρματα, οὐραῖς σκορπίου ἐμφερῆ. βοηθεῖ δὲ καταπλασσόμενα σκορπιοπλήκτοις ἄκρως.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ.

Heliotropium paruum. Cap. CXCIIII.

Heliotropion paruum, naſcitur in paluſtribus, iuxta lacus, foliis antedicto proximis, rotundioribus: ſemine, acrochordonum verrucarum modo, penſili, rotundo. Herba cum ſuo ſemine pota, adiecto nitro, hyſſopo, naſturtio, & aqua, latas tineas teretéſq; excutit. Penſiles verrucas, quæ acrochordones vocãtur, cum ſale illita tollit.

Scorpioides. Cap. CXCV.

Scorpioides herbula eſt, foliis paucis, ſemine caudæ ſcorpionis effigie. Illita ſcorpionum ictibus præſentaneo eſt auxilio.

QVARTI LIBRI FINIS.

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia Liber quintus.

Io. Ruellio Sueßionẽsi interprete.

VPERIORIBUS quatuor libris, amicissime Aree, tradidimus de aromatibus, oleis, vnguentis, & earundem lachrymis ac fructibus: item animalibus, melle, lacte, adipe, cerealibus, oleribus, necnõ de omni radicum, herbarum, succorum, seminumque ratione. In hoc autem totius operis quinto disseremus de vinis & metallicis, à vite nostram commentationem auspicati.

Vitis vinifera. Cap. I.

Folia vitium & triti capreoli, capitis dolores illitu mitigãt, & inflammationem stomachi ardorémque, cum polenta: folia etiam per se, vt quæ refrigerent & adstringant, imponi solent. Potus eorũ succus dysentericis, sanguinẽ excreantibus, stoma-

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΠΟΔΟΝΤΕΣ ἐν τοῖς προγραφεῖσι τέτρασι βιβλίοις φίλτατε Ἄρειε τὸν περὶ ἀρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καρπῶν τε καὶ δακρύων· ἔτι τε ζώων καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος καὶ στεάτων καὶ τῶν καλουμένων σιτηρῶν καὶ λαχάνων. καὶ τὸν σύμπαντα περὶ ῥιζῶν καὶ βοτανῶν καὶ χυλισμάτων, καὶ σπερμάτων λόγον. ἐν τούτῳ τελευταίῳ ὑπάρχοντι τῆς ὅλης πραγματείας. διαλεξόμεθα περὶ οἴνων καὶ τῶν καλουμένων μεταλλικῶν ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς περὶ ἀμπέλου παραδόσεως.

Περὶ Ἀμπέλου οἰνοφόρου. Κεφ. α΄.

Ἀμπέλου οἰνοφόρου τὰ φύλλα καὶ αἱ ἕλικες λεῖαι καταπλασσόμεναι κεφαλαλγίας πραΰνουσι, φλεγμονὴν τοῦ στομάχου καὶ καῦσον σὺν ἀλφίτῳ· καὶ καθ' ἑαυτὰ ἐπιτιθέμενα τὰ φύλλα ψυκτικὰ καὶ στυπτικὰ ὄντα. καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν δὲ χυλὸς ποθεὶς ὠφελεῖ δυσεντερικοὺς καὶ αἱμοπτοϊκοὺς

καὶ

καὶ στομαχικοῖς καὶ κισσώσαις. ἀποβραχεῖσαι δὲ καὶ αἱ ἕλικες ἐν ὕδατι καὶ ποθεῖσαι, τὰ αὐτὰ ποιοῦσι. τὸ δὲ δάκρυον αὐτῆς ὅμοιον ὂν κόμμει, περιπηγνύμενον τοῖς στελέχεσι, λίθοις ἐκτινάσσει πινόμενον σὺν οἴνῳ· ἰᾶται δὲ καὶ λειχῆνας καὶ ψώρας καὶ λέπρας καταχριόμενον, δεῖ δὲ προεκνιτροῦν τὸν τόπον· σὺν ἐλαίῳ δὲ ἐγχριόμενον συνεχῶς, ψιλοῖ τὰς τρίχας, καὶ μάλιστα ὁ ἀπὸ τοῦ χλωροῦ καιομένου κλήματος ἀφιδρούμενος ἰχώρ· ὃς καὶ μυρμηκίας ἐπιχριόμενος ἐκβάλλει. ἡ δὲ ἐκ τῶν κλημάτων καὶ στεμφύλων τέφρα, τὰ περὶ δακτύλιον ἀφαιρεθέντα κονδυλώματα καὶ θύμια, σὺν ὄξει καταπλασθεῖσα θεραπεύει, καὶ στρέμματα, καὶ ἐχιοδήκτοις ὠφελεῖ, καὶ σπληνὸς φλεγμονὰς σὺν ῥοδίνῳ καὶ πηγάνῳ καὶ ὄξει καταπλασσομένη.

Περὶ Ἀμπέλου ἀγρίας. Κεφ. β'.

Ἄμπελος ἀγρία διττή, ἡ μὲν γὰρ αὐτῆς οὐ περκάζει τὴν σταφυλήν, ἄχρι δ' ἀνθήσεως ἄγει τὴν λεγομένην οἰνάνθην. ἡ δέ τις τελεσφορεῖ μικρόρραξ οὖσα, καὶ μέλαινα, καὶ στυπτική. Δύναμιν δὲ ἔχει ταύτης τὰ φύλλα καὶ αἱ ἕλικες καὶ οἱ καυλοί, ὁμοίως τῇ ἡμέρῳ.

Περὶ Σταφυλῆς. Κεφ. γ'.

Σταφυλή, ἡ μὲν πρόσφατος πᾶσα ἐκταράσσει κοιλίαν· καὶ ἐμ-

stomachicis, & grauidarum malaciæ medetur. Eadem efficiunt madefacti in aqua capreoli & poti. Lachryma vitium, quę veluti gummi in caudicibus concrescit, ex vino pota calculos pellit: illita lichenas & psoras leprásque nitro prius perfrictas sanat: eadem cũ oleo sæpius pilis illitis, psilothri effectum habet: maximéque sanies, quam accensa sarmenta vitium viridia exudarunt: qua & perunctæ verrucarum informicationes extrahuntur. Cinis sarmentorum & vinaceorum, detractis in sede condylomatis, & thymiis, illitus ex aceto medetur: prodest luxatis & viperarum morsibus: contra lienis inflammationem illinitur, cum rosaceo & ruta & aceto.

Labrusca. Cap. II.

Labrusca duorum generum est: alterius vua non maturescit, sed flore tenus œnanthen nominatam perducit. Altera ad frugem peruenit, paruis acinis, nigra, & adstringens. Folia, caules, & clauiculæ quibus repunt, vim habent cultæ viti similem.

Vua. Cap. III.

Vuæ recentes aluũ turbant,

& ſtomachum inflant: innocentiores, quæ decerptæ diu pependere, (ideo quòd in eis copia humoris exiccatur) vtilesq; fiũt ſtomacho, ægrisque, atque cibi auiditatem excitãt. In vinaceis & ollis ſeruatæ, ori & ſtomacho gratæ ſunt: aluum ſiſtunt (ſed veſicam & caput tentant) & ſanguinem excreantibus conueniunt. Similesque, quæ in muſto fuere. Sapa aut paſſo conditæ, ſtomachum magis infeſtant. At quæ ſolem prius paſſæ in aqua cœleſti conduntur, minus vinoſæ ſunt, ſiticuloſis, ardentibus & longis febribus ſalubres. Reconditi vinacei inflammatis mammis, rigentibus ac præduris, cum ſale illinuntur: decoctura eorum dyſentericos, cœliacos, & fœminas fluxione vuluæ laborantes iuuat infuſa: ad deſeſſiones, ac fotus aſſumitur. Nuclei acinorũ adſtringendi vim obtinẽt, ſtomacho vtiles ſunt: inſpargitur farina toſtorũ, polentæ modo, dyſentericis, & cœliacis, & ſolutis ſtomacho.

Vua paſſa alba.
Cap. IIII.

Vua paſſa alba adſtringẽtior
eſt:

καὶ ἐμπνευματοῖ στόμαχον· ἡ δὲ ἐπὶ χρόνον τινὰ κρεμασθεῖσα, ὀλίγον μετέχει τούτων (διὰ τὸ πολὺ τῆς ἰκμάδος ἀνεξηράνθαι) εὐστόμαχός τε ἐστὶ καὶ ὀρέξεως ἀνακλητική, καὶ ἐπιτήδειος πρὸς τοὺς ἀσθενοῦντας. αἱ δὲ ἐκ τῶν στεμφύλων καὶ ἐκ τῶν βυκῶν, εὔστομοι, εὐστόμαχοι· κοιλίας ἐφεκτικαί (κύστεως δὲ καὶ κεφαλῆς ἅπτονται) ἁρμόζουσι δὲ καὶ αἱμοπτοϊκοῖς. ὅμοιαι δέ εἰσι καὶ αἱ εἰς τὸ γλεῦκος ἐμβαλλόμεναι. αἱ δὲ ἐκ τοῦ ἑψήματος καὶ γλυκέος κακοστομαχώτεραι. Συντίθενται δὲ καὶ μετ᾽ ὀμβρίου ὕδατος προσταφιδωθεῖσαι, γίνονται δὲ αἱ τοιαῦται ἐπ᾽ ὀλίγον οἰνώδεις, διψώδεσι δὲ καὶ καυσώδεσι καὶ χρονίοις πυρετοῖς χρήσιμοι. τὸ δὲ στέμφυλον αὐτῶν ἀποτεθὲν, καταπλάττεται μεθ᾽ ἁλῶν πρὸς φλεγμονὰς καὶ σκληρίας καὶ σπάργωσιν μαστῶν· τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν στεμφύλων, δυσεντερικοῖς καὶ κοιλιακοῖς καὶ ῥοϊκαῖς ὠφελεῖ ἐνιέμενον· καὶ εἰς ἐγκαθίσματα καὶ προσκλύσματα λαμβάνεται. Τὰ δὲ ἐξ αὐτῶν γίγαρτα στυπτικά, εὐστόμαχα· φρυγέντα δὲ καὶ ἀντὶ ἀλφίτου ἐπιπλασσόμενα λεῖα, ἁρμόζει δυσεντερικοῖς, καὶ κοιλιακοῖς καὶ τοῖς τὸν στόμαχον ἀναλελυμένοις.

Περὶ Σταφίδος. Κεφ. δ΄.

Τῆς δὲ σταφίδος στυπτικωτέρα ἐστὶν
ἡ λευκή·

ἡ λευκή· ὠφελεῖ δὲ καὶ ἡ σὰρξ αὐτῶν ἐσθιομένη ἀρτηρίας καὶ βῆχας καὶ νεφροὺς καὶ κύστιν καὶ δυσεντερίαν σὺν τοῖς γιγάρτοις ἐσθιομένη καθ' ἑαυτήν· μιγεῖσα δὲ ἀλεύρῳ κεγχρίνῳ καὶ κριθίνῳ καὶ ᾠῷ, καὶ πηγανωθεῖσα μετὰ μέλιτος καὶ λαμβανομένη, εἴς τε ἀποφλεγματισμοὺς καθ' ἑαυτήν· καὶ σὺν πεπέρει μασσωμένη εὐθετεῖ. διδύμων τε φλεγμονὰς παύει, καταπλασθεῖσα μετὰ ἀλεύρου κυαμίνου, καὶ κυμίνου. ἐπινυκτίδας δὲ καὶ ἄνθρακας καὶ κηρία καὶ τὰς περὶ ἄρθρα σηπεδόνας καὶ γαγγραίνας, χωρὶς γιγάρτων ἰᾶται λεία σὺν πηγάνῳ ἐπιτιθεμένη· πρὸς τὴν ποδάγραν ἁρμόζει μετὰ τοῦ ὀποπάνακος καταπλασσομένη· καὶ ὄνυχας τὸ θᾶττον ἀφίστησι σαλευθέντας ἐπιπλασθεῖσα.

Περὶ οἰνάνθης. Κεφ. ε.

Οἰνάνθη καλεῖται ὁ τῆς ἀγρίας ἀμπέλου καρπὸς, ὁπότε ἀνθεῖ. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ εἰς ἀκόνιτον ἀγγεῖον ὀστράκινον, συλλέγοντας καὶ ξηραίνοντας ἐπὶ ὀθονίου, ἐν σκιᾷ. καλλίστη δὲ γίνεται ἐν συρίᾳ καὶ κιλικίᾳ καὶ φοινίκῃ. Δύναμις δὲ αὐτῆς στυπτική. ὅθεν πινομένη εὐστόμαχος καὶ οὐρητική· κοιλίαν ἐφιστῶσα καὶ αἵματος πτύσιν· ξηρὰ δὲ καταπλασθεῖσα, καὶ πρὸς ἀσώδη καὶ ὀξύνοντα στόμαχον ποιεῖ· ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγίαις ἐμ-

eſt:prodeſt eſitata caro earum tuſsi, faucibus, renibus ac veſicæ. Eſtur in dyſenteria per ſe cum nucleis: & decocta in patinis cum melle, admiſta milij ac hordei farina & ouo, valet ad purgandum caput: eiuſdemq́; gratia cum pipere commanducatur. Teſtium inflammationes ſedat, illita cum lomento fabarum, aut cumini farina. Fauos, epinyctidas, carbunculos, enatas in articulis putredines, & gangrænas, ſine nucleis trita, & cum ruta impoſita ſanat: podagræ conuenienter cũ panacis ſucco illinuntur: mobiles vngues illita celerius extrahit.

Oenanthe. Cap. V.

Oenanthe vocatur vitis ſylueſtris fructus, cum floret. Recondi debet fictili non picato, collectáque ſubſtrato linteo, in vmbra ſiccatur. Laudatiſsima in Syria & Cilicia & Phœnice. Vis ei adſtrictoria: quare pota ſtomacho ac ciundæ vrinæ vtilis: aluum ſiſtit, ac ſanguinis excreationes: contra faſtidia, & acorem ſtomachi, ſicca & illita efficax eſt: capitis doloribus

tam viridis, quàm sicca: ex aceto & rosaceo perfunditur: sanguolenta vulnera cataplasmate, & incipientes ægilopas, oris vlcera, & genitalium nomas, trita cum melle, croco, myrrha, & rosaceo, ab inflammatione vindicat: pessis miscetur, ad sistendum sanguinem: contra oculorum delachrymationem, & stomachi ardores, cum pollinæ polentæ & vino illinitur. Cinis crematæ in testa, candentibus prunis, facit ad oculorum medicamẽta: reduuias & pterygia, abscedentes gingiuas, cruentásque, cum melle sanat.

Omphacium. Cap. VI.

Omphacion, succus est acerbæ vuæ, nondũ maturescentis, è Thasia vite aut Aminæa. Oportet autẽ ante Canis ortum, expressam melliginẽ in rubro ære, linteo cooperto, insolare, vsq; dum cogatur, semperque quod ceruici vasis cõcretũ hæsit, reliquo humori permiscere: noctúq; à subdialibus locis in lectũ referre: quãdoquidẽ nocturni rores ipsum cõcrescere non sinunt. Eligendũ est flauũ, friabile, vehemẽter adstringẽs, & linguam mordens. Sunt qui coquendo mellignem cogant.

Prodest

ἔμβρεγμα, σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ χλωρά τε καὶ ξηρά· κατάπλασμά τε ἐναίμων ἀφλέγμαντον, καὶ ἀρχομένων αἰγιλώπων, καὶ τῶν ἐν στόματι οὐλῶν, καὶ νομῶν τῶν ἐν αἰδοίοις, σὺν μέλιτι καὶ κρόκῳ καὶ ῥοδίνῳ καὶ σμύρνῃ λεανθεῖσα· εἴς τε πεσσοὺς μίγνυται πρὸς ἐπίσχεσιν αἵματος καὶ ῥεύματα ὀφθαλμῶν καὶ καυσούμενον στόμαχον καταπλάσσεται σὺν παιπάλῃ ἀλφίτου καὶ οἴνου. καυθεῖσα δὲ ἐπ' ὀστράκου διαπύροις ἄνθραξι, ποιεῖ πρὸς τὰ ὀφθαλμικά· παρωνυχίας τε καὶ πτερύγια καὶ οὖλα ἀφεστῶτα καὶ αἱμασσόμενα σὺν μέλιτι θεραπεύει.

Περὶ Ὀμφακίου.

Κεφ. ϛ'.

Ὀμφάκιον, ἔστι μὲν χυλὸς ὄμφακος θασίας σταφυλῆς μήπω περκαζούσης, ἢ ἀμιναίας. δεῖ δὲ πρὸ κυνὸς ἐκθλίβοντα τὸν χυλὸν ἡλιάζειν ἐν χαλκώματι ἐρυθρῷ ἐσκεπασμένῳ ὀθονίῳ, μέχρις οὗ συστραφῇ ὅλον, ἀεὶ τὸ περιπηγνύμενον μίσγοντα τῷ ὑγρῷ· νύκτωρ δὲ αἴρειν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπαιθρίου· κωλύουσι γὰρ αἱ δρόσοι τὴν σύστασιν αὐτῶν. ἐκλέγου δὲ τὸ ξανθὸν, καὶ εὔθρυπτον, στῦφον ἱκανῶς καὶ δάκνον τὴν γλῶσσαν. ἔνιοι δὲ ἕψοντες τὸν χυλὸν συστρέφουσιν.

Ἁρμόζει

Ἁρμόζει δὲ πρὸς παρίσθμια καὶ σταφυλὴν· ἄφθας, οὖλα πλαδαρὰ, ὦτα πυορροοῦντα σὺν μέλιτι ἢ γλυκεῖ· πρὸς δὲ σύριγγας καὶ παλαιὰ ἕλκη καὶ νομὰς σὺν ὄξει. ἐγκλύζεται δὲ ἐπὶ δυσεντερικῶν καὶ ῥοϊκῶν· ἔστι δὲ καὶ ὀξυδερκὲς, τραχύτησι δὲ ὀφθαλμῶν ἁρμόζει καὶ περιβρώσεσι κανθῶν· πίνεται καὶ πρὸς αἵματος πτύσιν τὴν πρόσφατον καὶ κατὰ ῥῆξιν γινομένην· ὑδαρεῖ δὲ δεῖ χρῆσθαι λίαν καὶ ὀλίγῳ· ἐπικαίει γὰρ ἱκανῶς.*

Prodeſt contra tõſillas, vuam, vlcera oris, humida gingiuarũ vitia, purulẽtas aureis, cũ melle aut paſſo: itẽ ad fiſtulas, vetera vlcera, nomásq;, ex aceto. Dyſentericis, & mulierib⁹ fluxione vuluæ laborãtibus clyſtere infunditur: oculorum claritati, & ſcabritiæ, & eroſionib⁹ angulorũ cõuenit. Bibitur ad recentẽ ſanguinis excreationẽ, etiã ſi rupta parte aliqua cõtingat, ſed pauco, et aquatiore eſt vtendũ: valde ſiquidẽ exurit.

Περὶ ποιότητος τῶν οἴνων ἐκ τῆς ἡλικίας. Κεφ. ζ΄.

Οἶνοι οἱ μὲν παλαιοὶ νεύρων βλαπτικοὶ καὶ τῶν λοιπῶν αἰσθητηρίων, πρὸς δὲ γεῦσιν ἡδίονες· ὅθεν ἐπὶ τῶν ἀσθενές τι μέρος ἐχόντων ἔνδον, παραιτητέον. ἐπὶ μέντοι τῆς ἐν ὑγείᾳ χρήσεως ὀλίγος τε καὶ ὑδαρὴς λαμβάνεται ἀβλαβῶς. ὁ δὲ νέος ἐμπνευματικὸς, δύσπεπτος, δυσόνειρος, οὐρητικός. ὁ δὲ μέσος τῇ ἡλικίᾳ, ἐκπέφευγε τὰ ἀμφότερα ἐλαττώματα· ὅθεν ἐγκριτέος ἐστὶν ἔν τε ὑγείας καὶ ἀσθενείας χρήσεσιν.

Vini natura. Cap. VII.

VINO vetere nerui lædũtur, & reliqui ſenſus, quod tamen guſtu ſuauius eſt: quare cauendum ijs qui inteſtinæ alicuius partis imbecillitatẽ ſentiunt. Attamen in ſecunda valetudine paucum, aqua dilutũ, innoxiè ſumitur. Nouũ inflat, ægrè coquitur, inſomnia parit grauia, & vrinam ciet. Ætate medium, vtraque vitia fugit: quare ad victus ſanorũ ægrorúmque vſurpatur.

Ἐκ τῆς χρόας Κεφ. η΄.

Ἔτι ὁ μὲν λευκὸς λεπτός τε καὶ εὐανάδοτος καὶ εὐστόμαχος ὑπάρχει. ὁ δὲ μέλας παχὺς καὶ δύσπεπτος· μέθης καὶ σαρκῶν γεννητικός. ὁ δὲ

Vinũ album. Cap. VIII.

Albũ, tenue, ſtomacho vtile eſt, ac facile in membra diſtribuitur. Nigrum verò, craſſum eſt, & concoctu difficile: carnem alit, & ebrietatem creat.

Giluum,

Giluũ, vtpote quod mediũ est, medias inter vtrũque vires habet: in secũda tamen & sinistra valetudine, cũ primis laudat album. Quin & vina sapore distãt.

Vinum sapore differens, & mixtione. Cap. IX.

Siquidem dulce crassis partibus cõstat, & difficilius à corpore expirat: stomachũ inflat: aluum & interanea, vt mustũ, turbat: sed minus inebriat, renibus & vesicæ aptissimũ. Austerum, per vrinam celerius transit: sed capita dolore tentat, & temulẽtiam gignit. Acerbũ, ad ciborum per mẽbra digestionem accõmodatissimũ: aluum, & cæteras fluxiones cohibet, minúsq; vrinã expellit. nouum neruos minus tentat. Vinum aqua marina factũ, stomacho aduersatur: sitim stimulat, neruos infestat, aluo aptum, à valetudine se recolligentibus inutile. Passũ, quod vuis sole siccatis in area, aut in sarmento torrefactis exprimitur, Creticũ cognomine, aut pramnion, aut protropon: & sapa quæ fit musto igni decocto, Græci sirion aut hepsema appellãt: nigra quidẽ, & quæ dicũtur melãpsithia, crassa sunt, & corpora multũ alũt: candidũ, tenuius:

&

ὁ δὲ κιῤῥὸς μέσος ὤν, μέσην ἔχει, καὶ τὴν πρὸς ἑκάτερα τούτων δύναμιν· αἱρετώτερος μέντοι ἔν τε ὑγείᾳ καὶ ἀσθενείᾳ ὁ λευκός. ἔτι καὶ πρὸς τὴν ποιότητα διαφέρουσιν.

Ἐκ τῆς γεύσεως καὶ τῶν μεμιγμένων. Κεφ. θ΄.

Ὁ μὲν γὰρ γλυκὺς οἶνος, ἁδρομερής τε ἐστὶ καὶ δυσδιάπνευστος· στομάχου πνευματωτικός. κοιλίας τε καὶ ἐντέρων ταρακτικός, ὥσπερ καὶ τὸ γλεῦκος· ἧττον δὲ μεθύσκει. κύστει δὲ καὶ νεφροῖς εὔθετος. ὁ δὲ αὐστηρὸς οὐρητικώτερος· κεφαλαλγίας τε καὶ μέθης ποιητικός, ὁ δὲ στρυφνὸς εὐθετώτατος πρὸς ἀνάδοσιν σιτίων· κοιλίας τε σταλτικὸς, καὶ τῶν ἄλλων ῥευματισμῶν. ὁ δὲ ἁπαλὸς ἧττον ἅπτεται τοῦ νευρώδους, καὶ ἧττον ἐστὶν οὐρητικός. ὁ δὲ τεθαλασσωμένος, κακοστόμαχος, διψοποιὸς, νεύρων κακωτικὸς, εὐκοίλιος, ἀνεπιτήδειος τοῖς ἐξ ἀσθενείας. ὁ δ᾽ ἐκ τῆς θειλοπεδευθείσης σταφυλῆς ἢ ἐπὶ τῶν κλημάτων ὀπτηθείσης, καὶ θλιβομένης γινόμενος, γλυκὺς καλούμενος κρητικὸς ἢ πρότροπος ἢ πράμνιος· καὶ ὁ καθεψομένου τοῦ γλεύκους σείραιος, ἢ ἕψημα καλούμενος· ὁ μὲν μέλας, καλούμενος δὲ μελαμψίθιος παχύς ἐστι καὶ πολύτροφος· ὁ δὲ λευκὸς, λεπτότερος.

ὁ δὲ

ὁ δὲ μέσος, μέσην ἔχει καὶ τὴν δύναμιν. στυπτικὸς δὲ πᾶς ἐστι, σφυγμῶν ἀνακτητικός· ποιῶν πρὸς πάντα τὰ θανάσιμα ὅσα κατὰ ἕλκωσιν ἀναιρεῖ. πινόμενος σὺν ἐλαίῳ, καὶ ἐξεμούμενος· καὶ πρὸς μηκώνειον δὲ καὶ φαρικὸν, καὶ τοξικὸν, καὶ κώνειον. καὶ γάλα θρομβωθέν· καὶ πρὸς κύστιν καὶ νεφροὺς ὀδαξουμένους καὶ ἑλκουμένους. εἰσὶ δὲ πνευματικοὶ καὶ κακοστόμαχοι. ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν τὴν κοιλίαν ῥευματιζομένων ἁρμόζει* ὁ μελαμψίθιος. ὁ δὲ λευκὸς μαλακτικὸς κοιλίας τῶν ἄλλων μᾶλλον. ὁ δὲ τὴν γύψον ἔχων κακωτικὸς* τῶν νεύρων, καρηβαρικὸς, πυρώδης, κύστει ἄθετος· πρὸς δὲ τὰ θανάσιμα τῶν ἄλλων εὐθετώτερος. οἱ δὲ πίσσαν ἢ ῥητίνην πιτυΐνην ἔχοντες θερμαντικοὶ, καὶ πεπτικοί· ἄθετοι δὲ τοῖς αἱμοπτοϊκοῖς. οἱ δὲ καλούμενοι ἀπαράχυτοι, ἔχοντες δὲ ἕψημα μεμιγμένον, κεφαλῆς εἰσὶ πληρωτικοὶ, μέθης γεννητικοὶ, δυσδιάπνευστοι, κακοστόμαχοι.

Περὶ Διαφορᾶς ἐκ τῶν τόπων. Κεφ. ι.

Ὁ μὲν οὖν δοκῶν πρωτεύειν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ οἴνων φάλερνος δὲ καλούμενος, παλαιωθεὶς ἄγαν εὔπεπτος, σφυγμῶν ἀνακλητικὸς, κοιλίας στεγνωτικὸς, καὶ εὐστόμαχος· κύστει ἄθετος, καὶ ἀμβλυωποῦσι, καὶ

& heluola iter hęc media, medias sortiuntur vires. Omnia tamē adstringunt, & pulsus reuocant: faciunt aduersus venena, quæ exulcerando necăt, ex oleo pota, & vomitionib' reddita, cōtra cicutas, meconium, pharicon, toxica & cōcretum in grumos lac: item contra renum ac vesicæ pruritus, rosiones, exulcerationésque. Inflant tamen, & stomacho aduersantur. Priuatim, prodest melampsithium, si vēter rheumatismū sentiat. Albū, magis cæteris emollit aluum. Gipso conditum neruis officit, caput aggrauat, & incendit, ac vesicæ aduersatur: cōtra venena cæteris apti'. Picata, aut resinata, excalfaciunt, concoquunt: sanguinem excreantibus inimica. Quę verò aparachyta vocant, vt quæ admistam sapam recipiunt, caput implent, temulentiam gignunt, ægrius in halitum expirant, stomachum malè habent.

Vinū loco differēs. Cap. X.

INTER Italica vina Falernum principem locū obtinet, quod inueteratū perquā facilè coquitur, pulsus exuscitat, aluum adstrīgit, stomacho vtile: sed vesicæ nocet, atque iis qui visus hebetudinem sentiunt, &

& ad potus crebros minimè idoneum. Albana crassioribus constant partibus, dulcia stomachum inflant, ventrem emolliunt (sed concoctionem non æquè adiuuant,) & neruosa minus, infestant: vetustate, eadem austerum saporem cõcipiunt. Cecubum cum sit dulce, est & Albano crassius: corpus & colorem alit: ægrè tamẽ coquitur. Surrentinũ valde austerum est: quare intestinorum & stomachi fluxiones cohibet, & cum tenue sit, caput minus tentat: inueteratũ suauius redditur, & stomacho vtile. Adrianum & Mamertinũ in Sicilia æquè crassis partibus gignunt: modicè adstringunt, & ocyssimè inueterantur, minusq́; ob suam tenuitatẽ, neruos tẽtant. Paretypianum, quod ex Adriatico sinu defertur, odoratũ ac tenuius est: quare liberaliter epotum fallit, diu seruat ebrietatem, & soporem adfert. Istricum Paretypiano simile est, sed vrinam vehementius pelit. Chium tamen antedictis mollius, et aptũ potui est: bene alit, & min⁹ inebriat, fluxiões cohibet, oculorũ medicamẽtis vtile. Lesbium facilè mẽbra subit, Chio leuius, & aluo idoneũ. Ephesium

καὶ πρὸς πολυποσίαν ἀνάρμοστος. ὁ δὲ ἀλβανὸς ἁδρομερέστερος τοῦ φαλερίνου ἔγγλυκος· ἐμπνευματοῖ στόμαχον, κοιλίαν τε μαλάττων (πέττει τε οὐχ ὁμοίως συνεργῶν) τῶν δὲ νευρωδῶν ἧττον κακωτικός· παλαιωθεὶς δὲ καὶ οὗτος αὐστηρὸς γίνεται. ὁ δὲ καίκουβος γλυκὺς ὤν, ἁδρομερέστερός ἐστι τοῦ ἀλβανοῦ· σαρκῶν τε καὶ εὐχροίας γεννητικός· πέττει δὲ ἄπεπτος. ὁ δὲ συρεντῖνος αὐστηρὸς ἱκανῶς ἐστιν· ὅθεν ἐντέρων καὶ στομάχου ῥεῦμα ἵστησι, κεφαλῆς τε ἧττον ἅπτεται λεπτομερὴς ὤν· παλαιωθεὶς δὲ εὐστόμαχος καὶ ἡδίων γίνεται. ὁ δὲ ἀδριανὸς καὶ ὁ μαμερτινὸς γεννώμενοι ἐν σικελίᾳ, κατ' ἴσον εἰσὶν ἁδρομερεῖς· μετρίως στύφοντες, καὶ τάχιον παλαιοῦνται, ἧττον τε τοῦ νευρώδους ἅπτονται, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς λεπτόν. *οἱ δὲ πρεταπιανὸς καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν κατ' ἀδρίαν κομιζόμενος τόπων, εὐώδης καὶ λεπτότερός ἐστιν. οὗ δὲ λανθάνει πολὺς πινόμενος, φυλάττει τε ἐφ' ἱκανὸν τὴν μέθην καὶ καροῖ. ὁ δ' ἰστρικὸς λεγόμενος, ἔοικε τῷ πρεταπιανῷ, οὐρητικώτερος ὑπάρχων· ὁ μέντοι χῖος ἁπαλώτερος τῶν προειρημένων, εὔτροφος, πότιμος, ἧττον μεθύσκων, ῥεύματος σταλτικός, χρήσιμος εἰς τὰ ὀφθαλμικά· ὁ δὲ λέσβιος εὐανάδοτος, κουφότερος τοῦ χίου καὶ εὐκοίλιος. τὴν

τὴν αὐτὴν δὲ τούτῳ κέκτηται δύναμιν, ὁ κατὰ ἔφεσον γινόμενος, καλούμενος δὲ φυγελίτης· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἀσίας μεσογείτοις ἐκ τοῦ τμώλου, κεφαλαλγὴς καὶ νεύρων βλαπτικός. ὁ δὲ κῷος, καὶ κλαζομένιος διὰ τὸ θαλάττης πολλῆς μετέχειν εὔφθαρτος, καὶ ἐμπνευματώδης, κοιλίας τε ταρακτικὸς καὶ νεύρων ἐστὶ βλαπτικός.

Περὶ δυνάμεως τῶν οἴνων. Κεφ. ιά.

Κοινῶς δὲ πᾶς ἀμιγὴς οἶνος καὶ ἀκέραιος, αὐστηρὸς δὲ τὴν φύσιν, θερμαντικὸς, εὐανάδοτος, εὐστόμαχος, ὀρεκτικὸς, θρεπτικὸς, ὑπνοποιὸς, ῥωστικὸς, εὐχροίας παρασκευαστικός. ἱκανῶς δὲ ποθεὶς, βοηθεῖ τοῖς κώνειον, ἢ κόριον, ἢ φαρικὸν, ἢ ἰξίαν, ἢ μηκώνειον, ἢ λιθάργυρον, ἢ σμίλακα, ἢ ἀκόνιτον, ἢ μύκητας εἰληφόσι. πρός τε ἑρπετῶν δηγμοὺς καὶ πληγὰς πάντων, ὅσα πλήξαντα ἢ δακόντα κατὰ ψύξιν ἀναιρεῖ ἢ ἀνατρέπει στόμαχον. ποιεῖ καὶ πρὸς ἐμπνευμάτωσιν χρονίαν καὶ δῆξιν ὑποχονδρίου, καὶ πλατυσμὸν, καὶ λύγγα στομάχου, ἐντέρων τε καὶ κοιλίας ῥευματισμόν. καὶ ἐφιδροῦσι καὶ διαφορουμένοις ἁρμόζουσι, μάλιστα δὲ οἱ λευκοὶ καὶ παλαιοὶ καὶ εὐώδεις. οἱ μέν τοι παλαιοὶ καὶ γλυκεῖς,

καὶ

Ephesium eandem vim habet, quod Phygelites nominatur: verùm Asianũ è Tmolo mõte, Mesogites appellatum, capitis dolores ciet, & neruos lædit. Coum verò et Clazomenium, quoniã multã sibi maris aquã vendicant, facilè corrũpuntur: flatus mouent, aluum turbant, neruis officiunt.

Vini facultas. Cap. XI.

Vinum omne (vt reliqua in commune dicãtur) merum ac syncerum, & sua natura austerum excalfacit, facilè in membra distribuitur, stomachũ adiuuat appetentiam ciborũ inuitat, vires alit, ac robur auget: somnum conciliat, & cõmendat colorem. Potum liberalius auxilio est contra assumptã cicutam, coriãdrum, pharicum, ixiam, meconiũ, argẽti spumã, taxum, aconita, fungósve: contra serpentiũ morsus, et omniũ ictus quæ refrigerando necãt, aut stomachum in vomitiones effundunt. Facit ad lõgas inflationes, rosionesq; p̃cordiorũ, ac distẽtiones, stomachi resolutionẽ, & si vẽter aut interanea rheumatismũ sentiant. Cõueniũt sudatoribus. & quib⁹ corpus immodico sudore digerit, maximè alba vetera et odorata.

Quæ

Quę tamē vetuſtate dulceſcūt, renibus ac veſicæ accōmodatiora reddūtur: vulneribus, inflammationibúſque in ſuccida lana imponuntur: tetra vlcera, & phagedænica, & fluxionib⁹ obnoxia, cōmodè perfunduntur. Quæ marinam nō receperunt, auſtera & alba, ad ſanorum victus vſurpantur. In his præſtāt Italica, Falernum, Surrentinū, Cecubum, Signinum, & permulta Campaniæ, & Parætypianū ab Adriatico ſinu, & Siculū quod Mamertinum appellatur. Ex Græcis Chium, Lesbium, & Phygelites ex Epheſo. Craſſa verò & nigra, ſtomacho negotium exhibēt, inflationem pariunt, corpus augent. Tenuia tamen & auſtera ſtomacho proſunt, & minus carnes alunt. Vetera valde tenuia, & candida vehementius vrinam ciunt, & dolores capitis mouent, neruóſque largius pota tentāt. In media ætate, vt à ſeptimo anno, potui ſaluberrima ſunt. Modus autem pro ætate, & tempore anni, & cōſuetudine, & qualitate vini definiatur. Non ſitire, & modicè cibos prolui, optimū eſt pręceptū. Nocet ebrietas omnis, & maximè aſsidua: ſiquidem

καὶ πρὸς τὰ περὶ κύστιν καὶ νεφροὺς ἐπιτηδειότεροι· πρός τε τραύματα καὶ φλεγμονὰς σὺν ἐρίοις οἰσυπηροῖς ἐπιτιθέμενοι. καταντλοῦνται δὲ ὠφελίμως πρὸς τὰ θηριώδη καὶ φαγεδαινικὰ καὶ ῥευματιζόμενα ἕλκη. πρὸς δὲ τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν εὔθετοι οἱ ἀθάλασσοι αὐστηροὶ καὶ λευκοί. διαφέρουσι δὲ τούτων οἱ ἰταλικοί· ὡς ὁ φαλερῖνος, συρεντῖνος καὶ κέκουβος, ὅ τε σιγνῖνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ οἱ ἀπὸ τῆς καμπανίας, καὶ ὁ πραιτιανὸς ἀπὸ τοῦ *ἀδριανοῦ, καὶ σικελιωτικὸς ὁ μαμερτῖνος καλούμενος. ἑλληνικῶν δὲ χῖος, λέσβιος, φυγελλίτης ὁ ἐν ἐφέσῳ γινόμενος. οἱ δὲ παχεῖς καὶ μέλανες κακοστόμαχοι, φυσώδεις, σαρκὸς μέντοι γεννητικοί. οἱ μέντοι λεπτοὶ καὶ αὐστηροὶ εὐστόμαχοι, ἧττον δὲ σαρκοποιοί. οὐρητικώτεροι δὲ καὶ κεφαλαλγεῖς οἱ σφόδρα παλαιοὶ καὶ λεπτοὶ καὶ λευκοί, ἅπτονται δὲ τῶν νευρώδων πλεονασθέντες. οἱ μέσοι δὲ τὴν ἡλικίαν ἄριστοι πρὸς πόσιν. ὡς οἱ ἀπὸ ζ ἐτῶν, ἡ δὲ ποσότης παρὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν τοῦ ἔτους ὥραν, καὶ ἔθη καὶ ποιότητα τοῦ οἴνου ὁριζέσθω. καὶ τὸ μὴ διψῆν δὲ ἄριστον ἐπὶ παράγγελμα, καὶ τὸ μετρίως βρέχειν τὴν τροφήν. μέθη δὲ πᾶσα, καὶ μάλιστα ἡ συνεχὴς ἐπιβλαβής· τὰ

τά τε γὰρ νεῦρα πολιορκούμενα καθ' ἑκάστην ἐκδίδωσι καὶ τὰ τῶν ὀξέων ἀρχὰς ἐμποιεῖ καθημέραν ἡ πολυποσία. μετρίως δὲ οἰνοῦσθαι ἐπί τινων ἡμερῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ ὑδροποσίαις ὠφέλιμον· μετασυγκρίνει γάρ πως τάς τε αἰσθητὰς ἀνακαθαῖρον ἐκκρίσεις, καὶ ἀδήλως πόρους ποιοῦν. δεῖ μέν τοι γε μετὰ τὴν οἴνωσιν ὕδωρ πίνειν· ἀπὸ θεραπείας γάρ τινος χάριν τῆς συγκειμένης οἰνώσεως, τρόπον ἀπάγει βοηθείας.

siquidé obsessos neruos quotidie remittit: largiórq; pot⁹, acutorum morborũ adfert initia. Mediocris tamen vinolentia, aliquot diebus, maximè post aquæ potus, vtilis: nanq; modo quodã ex alto euocat, sensiléśque expurgat excretus, & per cæca corporis ducit spiracula. Sed aquã post vinolẽtiã bibere oportet: siquidé valetudinis alicuius gratia factæ temulentiæ remedium affert frigida.

Περὶ ὀμφακίτου οἴνου. Κεφ. ιβ'.

Ο δὲ καλούμενος ὀμφακίτης σκευάζεται ἰδίως ἐν Λέσβῳ, ἡλιοπαιδευομένης μήπω κατὰ πάντα πεπείρου τῆς σταφυλῆς οὔσης, ἔτι δὲ ὀξιζούσης, ἐπὶ ἡμέρας γ' ἢ δ' ἕως ἂν ῥυσσωθῶσιν οἱ βότρυες, καὶ μετὰ τὸ ἐκθλιβῆναι ἡλιάζεται ἐν κεραμίοις οἶνος. Στυπτικὴν δὲ ἔχει τὴν δύναμιν καὶ εὐστόμαχον, * καὶ κισσώδεσι καὶ εἰλεώδεσι καὶ τοῖς δυσπέπτοις καὶ ἐκλελυμένοις τὸν στόμαχον ἁρμόζουσαν· δοκεῖ δὲ καὶ λοιμικαῖς διαθέσεσι βοηθεῖν καταρροφούμενος. χρήζουσι δὲ οἱ τοιοῦτοι οἶνοι ἐτῶν πλειόνων, ἄλλως γὰρ οὐκ εἰσὶ πότιμοι.

Omphacites. Cap. XII.

OMPHACITES nomine, peculiariter fit in Lesbo, siccata sole acri vua, paulò ante maturitaté decerpta, triduo aut quatriduo, donec racemi in rugas contrahantur, expressúmque vinum cadis insolatur. Vim adstringendi habet: prodest dissolutis stomacho, & ilei dolore laborantibus: item prægnantium malaciæ, & crudis: in pestilentia quoque sorptum auxiliari dicitur. Huiusmodi vina non nisi post multos annos bibi possunt.

Περὶ Δευτερίας καὶ ἀδυνάμου. Κεφ. ιγ'.

Ο δὲ καλούμενος δευτερίας, ὃν ἔνιοι πότιμον καλοῦσι, σκευάζεται τοῦτον τὸν τρόπον· εἰς τὰ στέμφυλα, ὧν

Lora. Cap. XIII.

Lora, quã deuteriã, alij potimõ appellãt, fieri solet, adiectis metretis trib⁹ aquæ, ĩ vinacea, quibus

quib⁹ triginta vini metretę extractæ fuerint: calcatis vinaceis, expressóq; decocto ad tertias parteis, & additis in singulos congios modi eius qui remansit, binis salis sextariis, post hyemem transfunditur in vasa. Lora intra annum vtẽdum: etenim celeriter exolescit. Cõuenit ægris quib⁹ timemus noxam vini, coacti sæpe desideriis eorum obtemperare: item à longa valetudine se recolligentibus. Fit & vinum quod adynamon vocant, loræ vires habens, hoc modo: Pares aquæ, & musti mensuræ coquũtur molli igne, donec absumatur aqua: quod, vbi refrixerit, elutriaton, picato vase reconditur. Alij marinæ, & cœlestis aquæ, mellis & musti pares miscent portiones, decapulant, & quadraginta dieb⁹ insolant: quo ad annum vtuntur ad omnia eadem.

Vinum è syluestri vua expressum. Cap. XIIII.

VINVM è syuestri vua nigrum adstringit: prodest alui & stomachi fluxionibus, & cæteris quibus constrictione, & contractione opus est.

Vinum

ὧν ἐξέθλιψας οἴνου μετρητὰς κʹ, βάλε ὕδατος μετρητὰς γʹ. καὶ μίξας καὶ πατήσας ἔκθλιψον, καὶ ἀφέψησον εἰς τὸ τρίτον, χοεῖ δὲ ἑκάστῳ τῶν ὑπολειφθέντων μετρητῶν, μίξον ἁλὸς ξέστας βʹ. καὶ μετὰ τὸν χειμῶνα διάχει εἰς κεράμια. χρῶ δὲ αὐτῷ μετ' ἐνιαυτόν· ταχέως γὰρ ἐξίτηλος γίνεται. ἁρμόζει δὲ ἐφ' ὧν διστάζομεν οἶνον διδόναι, ἀναγκαζόμενοι δι' ἐπιθυμίαν τοῦ νοσοῦντος. καὶ ἐπὶ τῶν νόσων ἀναλαμβανόντων χρονίως. Γίνεται δὲ καὶ ἀδύναμος λεγόμενος τὴν αὐτὴν ἔχων τῷ δευτερίῳ δύναμιν. δεῖ δὲ ἴσον μέτρον ὕδατος τῷ τοῦ γλεύκους μίξαντας, ἑψῆσαι πραέως πυρὶ μαλακῷ ἄχρις ἂν ἐξαναλωθῇ τὸ ὕδωρ· καὶ μετὰ τοῦτο ψύξαντας καταγγίζειν εἰς ἀγγεῖον πεπισσωμένον. ἔνιοι δὲ θαλάττης πελαγίου καὶ ὕδατος ὀμβρίου καὶ μέλιτος καὶ γλεύκους ἴσα μίξαντες καὶ καταγγίσαντες, ἡλιάζουσιν ἐπὶ ἡμέρας μʹ. χρῶνται δὲ αὐτῷ πρὸς τὰ αὐτὰ μετ' ἐνιαυτόν.

Περὶ οἴνου ἐκ τῆς ἀγρίας σταφυλῆς. Κεφ. ιδʹ.

Ὁ δὲ ἐκ τῆς ἀγρίας σταφυλῆς μέλας, στυπτικὸς ὑπάρχων, ἁρμόζει κοιλίᾳ ῥευματιζομένῃ, καὶ στομάχῳ, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ὅσα στύψεως καὶ συστολῆς χρῄζει.

Περὶ Μελ-

Περὶ Μελιτίτου οἴνου. Κεφ. ιε'.

Οἶνος μελιτίτης, δίδοται μὲν ἐν χρονίοις πυρετοῖς ἀσθενῆ στόμαχον ἔχουσιν· ὑπομαλάττει γὰρ τὴν κοιλίαν, οὖρα κινεῖ, στόμαχον ἀποκαθαίρει, ἁρμόζει καὶ ἀρθριτικοῖς, καὶ νεφριτικοῖς, καὶ τοῖς ἀσθενῆ τὴν κεφαλὴν ἔχουσι· χρήσιμος δὲ καὶ γυναιξὶν ὑδροποτούσαις· εὐώδης γάρ ἐστι καὶ θρεπτικός. διαφέρει δὲ τοῦ οἰνομέλιτος, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἐξ αὐστηροῦ οἴνου, καὶ παλαιοῦ καὶ ὀλίγου μέλιτος σκευάζεται. ὁ δὲ μελιτίτης πρὸς ε. χόας αὐστηροῦ γλεύκους, μέλιτος χοῦν ἕνα καὶ ἁλὸς κύαθον ἕνα. σκευάζειν δὲ δεῖ ἐν μεγάλῳ ἀγγείῳ ἵνα τόπον ἔχῃ πρὸς τὸ ἀναζεῖν παραπάσσοντας τοὺς προειρημένους ἅλας καθ' ὀλίγον ἄχρις ἂν ἐκζέσῃ, παυσαμένου δὲ * καταγγίζειν εἰς ἕτερα κεράμια.

Περὶ οἰνομέλιτος. Κεφ. ις'.

Οἰνόμελι δὲ διαφέρει τὸ ἐκ τοῦ παλαιοῦ οἴνου καὶ αὐστηροῦ καὶ μέλιτος καλοῦ γινόμενον· ἧττον γὰρ πνευματοῖ καὶ ταχέως παρίσταται τὸ τοιοῦτον. ἔστι δὲ τὸ μὲν παλαιὸν θρεπτικόν· τὸ δὲ μέσον εὐκοίλιον, οὐρητικόν· βλάπτει δὲ ἐπὶ τροφῇ ληφθέν· πινόμενον δὲ ἐν ἀρχῇ πληροῖ· ὀρέξιν δὲ μετὰ ταῦτα κινεῖ. σκευάζεται δὲ πρὸς δύο μετρητὰς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οἴνου ἑνὸς μετρητοῦ μέλιτος μιγνυμένου. οἱ δὲ, ἵνα τάχιον αὐτὸ παραστήσωσι, συνέψουσι τὸ μέλι τῷ οἴνῳ, καὶ οὕτω καταγγίζουσιν.

ἔνιοι

Vinũ melitites. Cap. XV.

Melitites datur in longis febribus, quæ ſtomachum infirmarunt: nanque aluum leuiter emollit, vrinam ciet, ſtomachũ expurgat. Prodeſt articulario morbo, renum viciis, imbecillo capiti, & mulieribus abſtemis: odoratum ſiquidem eſt, & corpus alit. Diſtat à mulſo qđ fit è vino vetere, auſtero, & melle exiguo. Melitites autem adiecto ad quinq; cõgios auſteri muſti, mellis cõgio, & ſalis cyatho. Cortinis magnis, quo magis ad efferueſcendum locus pateat, fieri oportet, ſenſim aſperſo ſale: cúmque efferuere deſierit, in alia vaſa trãsfunditur.

Mulſum. Cap. XVI.

Mulſum è vetere vino auſteróque, & bono melle factum, præfertur: minus enim inflat, ac celeriter id genus in vſum venit. Vetus, corpus alit: media ætate, aluo prodeſt, vrinã pellit: à ſummo cibo ſumptũ, nocet: & inter initia potum, implet: dein appetendi auiditatem reuocat. Fit mulſum duabus vini metretis, admixta vna mellis. Aliqui, quo celeriꝰ præberi poſsit, mel cum vino coquunt, & ita transfundunt.

Alij vtilitatis gratia, ad sextarios sex musti feruentis, vnum mellis adiiciunt: & vbi ferbuerit vase recondunt. Dulce autem permanet.

Aqua mulsa. Cap. XVII.

Aqua mulsa easdẽ quas mulsum vires possidet. Cruda vtimur, cũ moliri deiectionẽ, aut vomitionẽ incitare volumꝰ, vt iis qui venena hauserunt, ex oleo. Decocta datur imbecillis, & hominibus elãguescẽtis pulsus, quos illi dixere microsphyctos, tussiẽtibꝰ, peripneumonicis, & iis ꝗ immodico sudore digerunt. Iã paratũ cõditiuũq;, quod aliqui hydromeli ꝓpriè vocant, media ætate adynamo vino, aut loræ in recreãdis viribus respõdet, & similem vim adipiscitur: quare inflãmationibus alicuius mẽbri plus q̃ lora ꝓdest. Inueterati tamẽ vsus dãnatur, inflãmatis, aut cõstrictis: sed laborãti stomacho, aut cibũ fastidiẽti, sudatoribúsve cõuenit. Fit, duabus pluuiæ aquæ veteris ad vnã mellis partẽ additis, & insolatis. Alij fontanam aquam adiiciunt, & ad tertias parteis decoquũt, & ita recõdunt. Nec desunt ꝗ hydromeli appellẽt, ꝙ à melle elutis aqua fauis confici ac seruari soleat: sed

ἔνιοι δὲ διὰ λυσιτέλειαν, γλεύκοις ζέοντος ξέσας ς΄. πρὸς ξέσας α΄. μέλιτος μιγνύντες μετὰ τὸ ἀποζέσαι καταγγίζουσι. μένει δὲ γλυκύ.

Περὶ Μελικράτου. Κεφ. ιζ΄.

Μελίκρατον δὲ τὴν αὐτὴν τῷ οἰνομέλιτι δύναμιν κέκτηται. χρώμεθα δὲ τῷ ἀφεψημένῳ, ἐφ᾽ ὧν κοιλίαν μαλάξαι βουλόμεθα. ἢ ἔμετον κινῆσαι, ὡς ἐπὶ τῶν θανάσιμον πεπωκότων. διδόντες αὐτὸ μετ᾽ ἐλαίου, τῷ δὲ ἀφεψημένῳ ἐπὶ τῶν μικροσφύκτων καὶ ἀσθενῶν καὶ βηττόντων καὶ περιπνευμονικῶν καὶ διαφορουμένων. Τὸ δὲ σκευαστὸν καὶ ἀπόθετον ὃ ἰδίως, ἔνιοι ὑδρόμελι καλοῦσι, μέσον μὲν τῇ ἡλικίᾳ ὑπάρχον ἀναλογεῖ τῷ δευτερίᾳ καὶ ἀδυνάμῳ οἴνῳ ὅσον ἐπὶ τῷ τὰς δυνάμεις ἀνακτᾶσθαι· ὅθεν ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων τι μέρος ἐστὶν εὔθετον μᾶλλον τοῦ δευτερίας. τὸ δὲ παλαιότερον. ἀδόκιμον ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων καὶ στεγνῶν· ἐπὶ δὲ τῶν στόμαχον πεπονθότων ἢ ἀνορέκτων ἢ διαφορουμένων ἐπιτήδειον. Σκευάζεται δὲ πρὸς ἓν μέλιτος μέρος, δύο ὕδατος ὀμβρίου παλαιοῦ μιγνυμένου καὶ ἡλιαζομένου. οἱ δὲ, πηγαῖον μίξαντες ἀφέψουσιν εἰς τὸ τρίτον καὶ ἀποτίθενται. καλοῦσι δέ τινες καὶ τὸ ἀπὸ μέλιτος ἐκπλυνομένων τῶν κηρίων ὕδατι σκευαζόμενον, ὑδρόμελι, καὶ ἀποτιθέμενον·

πλεόμενον. δεῖ δὲ αὐτὸ καὶ ἀκρατέστερον ποιεῖν. οἱ δὲ, καὶ τοῦτο ἕψουσι. ἔστι δὲ ἄθετον ἐπὶ νοσούντων, διὰ τὸ πλεῖστον ἔχειν κηρανθέμου.

Περὶ ὕδατος. Κεφ. ιη΄.

Ὕδωρ, τὴν μὲν ἐν τῷ καθόλου ἐπίκρισιν δυσχερῆ ἔχει διὰ τὰς τῶν τόπων ἰδιότητας καὶ ἰδιοσυγκρισίας, καὶ τοὺς ἀέρας καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα. ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πολὺ ἄριστόν ἐστι τὸ καθαρὸν καὶ γλυκὺ, ἀμέτοχον δὲ οἵας δήποτουν ποιότητος καὶ τοῖς ὑποχονδρίοις μὴ δ᾽ ἐλάχιστον χρόνον ἐπιμένον. ἔτι τε ἀλύπως ἐνοδοῦν καὶ ἐμπνευματοῦν μὴ δὲ διαφθειρόμενον.

Περὶ Θαλασσίου ὕδατος. Κεφ. ιθ΄.

Θαλάττιον ὕδωρ θερμὸν, δριμὺ, κακοστόμαχον (κοιλίας γὰρ ταρακτικὸν) ἄγον φλέγμα. θερμὸν δὲ καταντλούμενον, ἐπισπᾶται καὶ διαφορεῖ· ἁρμόζον τοῖς περὶ νεῦρα πάθεσι καὶ χιμέτλοις πρὸ τοῦ ἑλκωθῆναι. ὠμηλύσει τε ἐπιτηδείως μίγνυται, καὶ ἐμπλάστροις καὶ μαλάγμασι διαφορητικοῖς εὔθετον. καὶ πρὸς τὰ κενώματα ἐνιέμενον χλιαρὸν· καὶ πρὸς στρόφοις θερμὸν, ψώρας τε καὶ κνησμῶν καὶ λειχήνων καὶ κονίδων, καὶ μαστῶν σπαργώντων κατάντλημα. διαφορεῖ καὶ πελιώματα πυριώμενον, καὶ πρὸς τὰ τῶν θηρίων δήγματα

ἐστὶ

sed meracius confieri cõuenit: aliqui id coquunt. Ægrotantibus noxium est, quoniam plurimum ceraginis sibi vẽdicat.

Aqua. Cap. XVIII.

De aquis in vniuersum decernere, ꝓpter locorũ proprietates, & peculiares naturas, cœlum, & alia pleraq; difficile est: Magna tamẽ ex parte optima est dulcis, syncera, nullius omnino qualitatis particeps, & q̃ ne minimo quidẽ tempore in præcordiis cõmoratur: ad hęc, quæ & facili via fertur, & citra molestiã, nec inflationes creat, & minimè computrescit.

Aqua marina. Cap. XIX.

AQVA maris calida est, & acris: stomacho aduersatur (aluum enim conturbat) pituitam expellit. Si verò calida ad fotus adhibeatur, elicit & discutit: neruorum vitiis, & pernionibus, ante vlcera prodest: Miscetur cataplasmatis ex hordeacea farina, & emplastris, & discutientibus malagmatis. Ad mouendas deiectiones tepefacta infunditur & ad tormina: calida, psoras, pruritus, impetigines, lendes, & mãmas rigẽtes, foueri vtile est: liuores fotu discutit: ad venenatos ictus,

qui tremorem & refrigerationem adferunt, ſalutaris intelligitur, maximè ſcorpionum, phalangiorum, aſpidúmque: etiam ſi quis in calidam deſcendat, auxiliatur. Et malo habitu confectis iam diu corporibus, neruíſque, balneæ ex ea vtiles: hydropicos, capitis dolores, auriũ grauitates, feruentis vapor leuat. Syncera, & ſine potabilis aquæ miſtione repoſita, virus deponit. Sunt qui etiam præcoquant, & ita recondant. Datur ad purganda corpora per ſeſe, aut ex poſca, aut cum vino, aut melle: verùm poſt deiectionem, dant gallinæ aut piſcium iuſcula, ad domandã morſus acrimoniam.

Thalaſſomeli. Cap. XX.

QVOD thalaſſomeli vocatur, vehementer purgare cõſtat. Temperatur autem æquis portionibus maris, mellis, & imbris ex alto, defæcatis, & picato vaſe per Canis æſtus inſolatis. Alij ad binas marinæ coctæ ſingulas mellis adiiciũt, & vaſe condunt: huiuſmodi moderati⁹ eſt aqua marina & mitius.

Acetum. Cap. XXI.

Acetũ refrigerat, & adſtringit: ſtomacho

ὅσα τρόμοις καὶ ψυγμοῖς φέρει, μάλιστα δὲ σκορπίων καὶ φαλαγγίων, καὶ ἀσπίδων, καὶ εἰ προσεμβαίνει τις εἰς θερμὸν αὐτὸ ὠφελεῖ. καὶ ταῖς χρονίαις καχεξίαις τοῦ σώματος καὶ τῶν νεύρων, ὠφέλιμον τὸ δι᾽ αὐτοῦ λουτρόν· ὑπαλμιζόμενον ἢ θερμὸν, ὑδρωπικοὺς, κεφαλαλγίας καὶ δυσηκοΐας παρηγορεῖ. ἀποτιθεῖσα δὲ ἡ ἀκέραιος θάλασσα καὶ ἀμιγὴς ποτίμου ὕδατος, ἄβρωμος γίνεται. οἱ δὲ, προέψουσιν αὐτὴν καὶ οὕτως ἀποτίθενται. δίδοται δὲ καὶ πρὸς κάθαρσιν καθ᾽ ἑαυτὴν ἢ μετὰ ὀξυκράτου, ἢ οἴνου ἢ μέλιτος· καὶ μετὰ τὸ καθαρθῆναι, ἐπιδιδόασι ζωμὸν ὄρνιθος ἢ ἰχθύων, πρὸς τὸ κατακεράσαι τὴν τῆς δήξεως δριμύτητα.

Περὶ Θαλασσομέλιτος. Κεφ. κ΄.

Θαλασσόμελι δοκεῖ καθαίρειν ἀνδρικῶς. σκευάζεται δὲ ἐκ μέλιτος καὶ ὕδατος ὀμβρίου καὶ θαλάσσης, ἴσων διυλισθέντων καὶ ἡλιασθέντων ἐν ἀγγείῳ πεπισσωμένῳ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν. οἱ δὲ, δύο μέρη θαλάσσης ἀφεψημένης καὶ ἓν μέλιτος καταμίξαντες, καταγγίζουσι· μετριώτερον δὲ γίνεται καὶ ἐπιεικέστερον τὸ τοιοῦτον τῆς θαλάσσης.

Περὶ Ὄξους. Κεφ. κα΄.

ΟΞΟΣ ψύχει καὶ στύφει, εὐστόμαχον

εὐστόμαχόν τε ἐστὶ καὶ εὐόρεκτον, σταλτικόν τε αἱμοῤῥαγίας πάσης, πινόμενόν τε καὶ ἐγκαθιζόμενον· καὶ ἐπὶ ῥευμάτων κοιλίας συνεψόμενον ταῖς τροφαῖς ἁρμόζει· ἐναιμόν τε ἐστὶ καὶ ἀφλέγμαντον σὺν ἐρίοις οἰσυπηροῖς ἢ σπόγγοις ἐπιτιθέμενον· στέλλει καὶ ὑστέραν καὶ ἕδραν προπεπτωκυῖαν· καὶ οὖλα ἀφεστῶτα καὶ αἱμοῤῥαγοῦντα. ποιεῖ καὶ πρὸς νομὰς καὶ ἐρυσιπέλατα, ἕρπητας, λέπρας, λειχῆνας, πτερύγια, σύν τινι τῶν ἐπιτηδείων μιγνύμενον· φαγεδαινικά τε ἕλκη συνεχῶς ἀπαντλούμενον, καὶ νομὰς ἵστησιν· ὠφελεῖ καὶ ποδαγρικοὺς καταντλούμενον θερμὸν μετὰ θείου· ὑπώπιά τε αἴρει σὺν μέλιτι καταχριόμενον· πρός τε τὰς ἐγκαύσεις τῆς κεφαλῆς σὺν ῥοδίνῳ καὶ οἰσυπηροῖς ἐρίοις ἢ σπόγγῳ· ὑδρωπικούς τε καὶ δυσηκόους ὑπατμισθὲν θερμὸν ὠφελεῖ, καὶ ἤχους καὶ συριγμούς· ἐνσταχθὲν δὲ κτείνει τοὺς ἐν ὠσὶ σκώληκας. στέλλει καὶ φύγεθλα χλιαρὸν καταντλούμενον, ἢ διὰ σπόγγων ἐπιτιθέμενον, καὶ κνησμοὺς παρηγορεῖ. πρός τε θηρίων δήγματα ὅσα ψύχει κατάντλημα θερμόν· ψυχρὸν δὲ τοῖς πυρέσσουσι τῶν ἰοβόλων. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα πάντα πινόμενον θερμὸν καὶ ἐξεμούμενον, μάλιστα

ſtomacho vtile, & appetẽtiam excitat: erumpentem vndecũque ſanguinem, potu inſeſsúve ſiſtit: prodeſt alui fluxionibus coctum cũ cibis: cruentis vulneribus inditur, & inflãmationes arcet, in ſuccidis lanis aut ſpongia impoſitum: reprimit procidentia ſedis, vuluæq́; : itẽ abſcedẽtes gingiuas, & ſanguine manantes. Ad nomas, & ignem ſacrum, vlcera quæ ſerpũt, lepras, impetigines, pterygia, cũ aliquo conuenienti efficax eſt: phagedęnas vlcerum, nomásque fotu continuo cohibet: podagricis calido fotu, cum ſulphure auxiliatur: ſugillationes rapit, cum melle illitũ. Contra capitis ardores cũ roſaceo in ſuccidis vellerib⁹, aut ſpongia imponitur. Ad aquam inter cutẽ, grauitatẽ aurium, & ſonit⁹, ſibiloſq́; feruẽtis vapor proficit: inſtillatũ quoq; auriũ vermes necat. Panos coërcet tepidi fotus, aut ſi imbuta aceto ſpõgia admoueatur, & pruritus ꝑmulcet. Cõtra venenatos ſerpentiũ ictus, qui refrigerãdo nocẽt, calidũ cõmodè fouetur: & frigidũ, iis q̃ exurẽs virus eiaculant̃. Calidũ potũ, atq; vomitionibus redditũ, aduerſus omnia venena efficax eſt,

præſertim contra meconium, & hauſtam cicutam, conglobatum in ventre ſanguinem, lac coagulatum, fungos, ixiam, taxúmque, cum ſale. Hauſtu voratas hirudines, ſi ſorbeatur, eiicit: tuſsim veterem mitigat, & recentem laceſsit. In orthopnœa calidum commodè ſorbetur: gutturis fluxiones gargarizatum inhibet, anginis & vuæ procidenti cõuenit: contra dentiũ doloré, calidum colluitur.

Acetũ mulſum. Cap. XXII.

Acetum mulſum, quod oxymel vocant, hoc modo temperatur: Aceti heminas quinque, ſalis marini pondo, mellis minas decẽ, aquæ ſextarios quinque pariter coquito, decies efferueſcente cortina: atque vbi refrixerit, diffundito. Sumptum craſſos humores extrahere, & iſchiadicis, comitialibus, & articulorũ morbo conflictatis ꝓdeſſe credit̃. Cõtra morſũ eius viperæ quam ſepa vocant, hauſtũ meconiũ, ixiámve, auxilio eſt. Anginis vtiliter gargarizat̃.

Acida muria. Cap. XXIII.

Acida muria, quã Græci oxalmen vocãt, cõtra nomas fotu, putrida vlcera, canũ morſ⁹, &

λιτα πρὸς μηκώνειον καὶ κώνειον πόσιν, καὶ αἵματος καὶ γάλακτος θρόμβωσιν ἐν κοιλίᾳ, πρός τε μύκητας καὶ ἰξίαν, καὶ σμίλακας σὺν ἁλσί. βδέλλας τε ποθείσας καταῤῥοφούμενον ἀποβάλλει· καὶ βῆχα χρονίαν πραΰνει, τὴν δὲ πρόσφατον ἐρεθίζει. ἁρμόζει καὶ καὶ πρὸς ὀρθόπνοιαν θερμὸν καταῤῥοφούμενον· στέλλει δὲ ἀναγαργαριζόμενον καὶ τὰ ἐν βρόγχῳ ῥεύματα, συναγχικοῖς τε ἁρμόζει καὶ πρὸς κιονίδα κεχαλασμένην καὶ πρὸς ὀδόντων πόνον θερμὸν διακλυζόμενον.

Περὶ Ὀξυμέλιτος. Κεφ. κβ'.

Ὀξύμελι σκευάζεται οὕτω· λαβὼν ὄξους κοτύλας ε'. καὶ ἁλὸς θαλασσίου μνᾶν μίαν, μέλιτος μνᾶς ι'. ὕδατος κοτύλας ι'. μίξας ἕψησον ἄχρις οὗ δεκάκις ἀναβράσῃ. καὶ ψύξας κατάγγισον, δοκεῖ δὲ λαμβανόμενον πάχος ἄγειν, ὠφελεῖν ἰσχιαδικούς, καὶ ἀρθριτικοὺς καὶ ἐπιληπτικούς. ἀρήγει δὲ καὶ τοῖς ὑπὸ ἐχίδνης τῆς καλουμένης σηπὸς δηχθεῖσι, καὶ τοῖς μηκώνειον ἢ ἰξίαν πιοῦσιν. ἀναγαργάρισμά τε συναγχικῶν ὠφέλιμον.

Περὶ Ὀξάλμης. Κεφ. κγ'.

Ὀξάλμη ὠφελεῖ καταντλουμένη πρὸς νομὰς, σηπεδόνας, κυνόδη-

κτα, καὶ

κτα, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ἰοβόλων δήγματα. στέλλει δὲ καὶ τὰς ἐπὶ τῶν λιθοτομηθέντων αἱμοῤῥαγίας, εὐθέως μετὰ τὴν χειρουργίαν θερμὴ ἐγκλυζομένη, καὶ ἕδραν προπεπτωκυῖαν· ἐγκλύζεται δὲ ἐπὶ τῶν μετὰ νομῆς δυσεντερικῶν· δεῖ δὲ ἐπεγχυματίζειν γάλακτι. καταῤῥοφουμένη δὲ καὶ ἀναγαργαριζομένη βδέλλας κτείνει· σμήχει δὲ καὶ πίτυρα καὶ ἀχῶρας.

Περὶ Θυμοξάλμης. Κεφ. κδ'.

Θυμοξάλμη, ᾗ ἐχρῶντο οἱ ἀρχαῖοι ἐπὶ τῶν ἀσθενῆ τὸν στόμαχον ἐχόντων. κατὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας κυάθους πρὸς ὕδωρ θερμὸν κεραννύντες καὶ διδόντες, καὶ ἐπὶ ἀρθριτικῶν καὶ πνευματουμένων. ἄγει δὲ παχέα καὶ μέλανα. σκευάζεται δὲ οὕτω. θύμου λείου ὀξύβαφον, ἁλῶν ἴσον ἀλφίτων, πηγάνου, γλήχωνος, ἑκάστου ὀλίγον βαλὼν εἰς ἄγγος, ἐπίχει ὕδατος κοτύλας ϛ'. ὄξους ἡμικοτύλιον περιθείς τε ὀθόνιον ἐξαιθρίαζε.

Περὶ Σκιλλητικοῦ ὄξους.

Κεφ. κέ.

Τὸ δὲ σκιλλητικὸν ὄξος σκευάζεται τοῦτον τὸν τρόπον· καθάρας λευκὴν σκίλλαν καὶ κατατεμὼν καὶ διείρας λίνῳ ὥστε μὴ θιγγάνειν τοὺς τόμους ἀλλήλων, ξηράνας ἐν σκιᾷ ἐπὶ ἡμέρας μ', λαβὼν μνᾶν μίαν ἐξ αὐτῶν

κάθες

& venenatos ictus auxilatur. Sanguinis fluxiones post excisos calculos sistit, si statim calida in vulnus iniiciatur, & prociduam sedem reprimit: dysentericis, si nomas sentiant, infunditur: oportet autem ex lacte instillare. Hirudines sorbitione aut gargarizatu necat: furfures, & manantia capitis vlcera exterget.

Thymoxalme. Cap. XXIIII.

Thymoxalme veteres vtebātur, dabātq; laborātibus imbecillitate stomachi, ternos quaternósve cyathos, aqua calida dilutos, in articularib⁹ morbis, et inflationib⁹. Crassos humores, atrósq; trahit, Hoc modo factitat: Thymi triti acetabulū, salis idē mod⁹, rutæ, pulegij, polentæ, singulorū exiguæ portiones in vas coniiciuntur, aquæ terni sextarij, & aceti terni cyathi infunduntur, & circūposito linteo sub dio madescunt.

Scillinum acetum.

Cap. XXV.

SCILLINVM acetum hoc modo fit: Scilla, quæ candida fuerit, expurgata conciditur, traiectáque lino segmenta modicis interuallis, ne se contingāt, siccātur in vmbra quadraginta diebus: mina eorum

in aceti boni ſextarios duodecim immergitur, & vaſe diligẽter operto ſeptenis diebus in ſole madeſcit: poſt eum numerum dierum ſcilla eximitur, & expreſſa abiicitur: defæcatum acetum transfunditur, & repo nitur. Aliqui ſcillæ minã, quinque aceti ſextariis miſcent. Alij circa exiccationem repurgantes, parem menſuram adiiciũt, & ſenis menſibus macerari patiuntur. Id multò magis humorum ſentitias digerit: gingiuas humore prægnãtes collutione ſtringit firmatq́;, & motos dentes ſtabilit: putredines oris, & graues halitus tollit: durat fauces ſorbitione, & calloſas facit: vocem expedit, & lympidã canoramq́; reddit. Datur ſtomachicis, ægrè cibum concoquẽtibus, melancholicis, comitialibus, vertiginoſis, mẽte captis: item vuluarum ſtrangulationibus, lienis incremento laborãtibus, iſchiadicisq́;. Imbecillos admodũ recreat: corpus ſanũ reddit, & bonum colorẽ præſtat: oculorum aciem exacuit: tarditatem quoque auriũ infuſione purgat. In ſũma, ad omnia efficax. Cauẽdum tamẽ inteſtinis exulcerationibus, in capitis dolore, aut neruorũ vitiis.

Datur

κάθες εἰς ξέστας ὄξους καλοῦ ιβʹ. ἄφες τε ἡλίῳ ἡμέρας ζʹ. βρέχεσθαι, πωμάσας τὸ ἀγγεῖον ἐπιμελῶς· μετὰ δὲ ταῦτα ἀνελόμενος τὴν σκίλλαν καὶ ἐκπιέσας, αὐτὴν μὲν ῥῖψον· τὸ δὲ ὄξος ὑλίσας, κατάγγιζε καὶ ἀποτίθεσο. ἔνιοι δὲ μνᾶν πρὸς ὄξους ξέστας εʹ μίσγουσιν. οἱ δὲ αὐτόθεν καθαίροντες δίχα τοῦ ξηρᾶναι, τὸν σταθμὸν ἴσον βάλλουσι, καὶ ἐῶσι μῆνας ϛʹ. γίνεται δὲ τὸ τοιοῦτον τμητικώτερον. Εὐθετεῖ δὲ διακλυζόμενον, πρὸς οὖλα μυδῶντα στέλλον καὶ στερροποιοῦν αὐτά· καὶ ὀδόντας κινουμένους· καὶ τὰς περὶ τὸ στόμα σηπεδόνας καὶ δυσωδίας, ἱκανῶς ἀνασκευάζον· καταῤῥοφούμενον δὲ τόν τε βρόγχον στερεοῖ καὶ τυλώδη ποιεῖ καὶ τὸν ἦχον εὔτονον καὶ λαμπρὸν ἀποτελεῖ. παραλαμβάνεται δὲ πρὸς στομαχικοὺς καὶ δυσπεπτοῦντας, ἐπιληπτικούς, σκοτοδινιῶντας, μελαγχολικούς, ἀπηλιθιωμένους· ἔτι δὲ καὶ πρὸς ὑστερικὰς πνίγας, καὶ σπλῆνας ὑπερόγκους καὶ ἰσχιάδας. ἀναλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς λίαν ἀσθενεῖς· καὶ τὸ σῶμα ὑγιεινόν, καὶ εὔχρουν κατασκευάζει· ἔστι δὲ καὶ ὀξυδερκές· καὶ πρὸς δυσηκοΐαν ἐνσταγῆναι δυνατόν, ἐὰν ἐγχυματίζηται. καὶ καθόλου πρὸς ἅπαντα εὐθετεῖ. πλὴν ἑλκώσεων τῶν ἐντὸς κεφαλαλγιῶν καὶ νευρικῶν.

δίδου

δίδου δὲ καθ' ἡμέραν ῥοφεῖν νήστει, τὴν μὲν ἀρχὴν ὀλίγον, κατὰ βραχὺ δὲ προσαύξων ἄχρι κυάθου. τινὲς δὲ κυάθους β΄ διδόασιν ἢ καὶ πλεῖον.

Περὶ Σκιλλητικοῦ οἴνου.
Κεφ. κϛ΄.

Ὁ δὲ ἀπὸ τῆς σκίλλης οἶνος γίνεται οὕτως· κατατεμὼν ὡς εἴρηκα τὴν σκίλλαν, ξήρανον ἐν ἡλίῳ, ἔπειτα κόψας αὐτῆς μνᾶν μίαν καὶ διασήσας λεπτῷ κοσκίνῳ, ἔνδησον ὀθονίῳ ἀραιῷ, καὶ καθεὶς εἰς γλεύκους καλοῦ καὶ προσφάτου ξέστας κ΄. τρίμηνόν τε ἔασον βραχῆναι, μετὰ δὲ ταῦτα μεταγγίσας τὸν οἶνον εἰς ἕτερον ἀγγεῖον, ἀπόθου περιπωμάσας ἐπιμελῶς. ἔνεστι δὲ καὶ ὑγρᾷ τῇ σκίλλῃ χρῆσθαι· ἐπιτέμνοντα αὐτὴν γογγυλίδος τρόπον, καὶ τὴν ὁλκὴν διπλασιάσαντα. δεῖ δὲ ἡλιάζειν ἐπὶ ἡμέρας μ΄. καὶ παλαιοῦν ἄγαν. Ἔτι δὲ καὶ οὕτω σκευάζεται ὁ προειρημένος οἶνος· λαβὼν σκίλλης ἐντετμημένης καὶ κεκαθαρμένης μνᾶς γ΄. καθεὶς εἰς γλεύκους καλοῦ μετρητὴν ἰταλικόν, καὶ μῆνας ἓξ ἔασον πωμάσας· εἶτα ὑλίσας καὶ μεταγγίσας ἀπόθου. εὐθετεῖ δὲ πρὸς ἀπεψίας καὶ διαφθορὰς τροφῆς, καὶ τοὺς ἀπεμοῦντας ταύτην. ἐφ' ὧν τε πάχος κοιλίᾳ παράκειται ἢ στομάχῳ. σπληνικοῖς καὶ καχέκταις, καὶ ὑδρωπικοῖς, ἰκτε-

Datur quotidie ieiunis ſorbendum, inter initia exiguum, paulatim adaugendo, ad cyathum vſque. Nonnulli binos dāt cyathos, aut largius.

Scillinum vinum.
Cap. XXVI.

Scillinum vinum fit hoc modo: Diſſectam, vti dictum eſt, ſcillam, & ſole ſiccatā contundito, minam eius tenui cribro incernito, & linteo raro illigatam, in vicenos ſextarios muſti recētis ac boni demergito: vbi trimeſtri ſpatio maduerit, elutriatum vinum, obſtructo diligenter vaſe, recondito. Licet quoque ſic humida ſcilla vti: In orbiculos rapi modo, diſſectam duplicato pondere, quadraginta diebus inſolari oportet, & valde inueteraſcere. Alia parandi ratio: Scillæ diſſectæ & repurgatæ tres minas, in Italicam metretā muſti demittito, & ſenos menſes in vaſe obſtructo macerari ſinito: poſt id tempus defæcatum & excolatum vinum recondito. Vtile eſt cōtra cruditates, & ciborum corruptiones: ité iis qui reuomūt cibum, etſi pituita in ventre, aut ſtomacho coierit. Prodeſt lienoſis, malè habitis corporibus, aquæ inter cutem, regio

regio morbo, difficili vrinę, torminosis, inflationibus, resolutioni neruorum, horroribus longis, vertiginosis, & vulsis. Menses pellit, miniméque neruos infestat. Hoc vinum vetustate fit melius. Cauendus in febre vsus, aut si interanea vlcus sentiant.

Marina vina.
Cap. XXVII.

Marina variè factitantur: Aliqui enim statim quum decerptæ sunt vuæ, aquam maris admiscent. Alij in area vuas sole siccant: quibus calcatis, marinam adiiciunt. Alij passas prius vuas in doliis marina aqua macerãt, mox calcatas exprimũt: id magis passi generibus adscribitur. Quæ tamen austeriore gustu temperantur, contra febrium aduẽtantium indicia valent, si modo meliora non adsint: aluum subducunt: prosunt purulenta extussientibus, aut si dura alu⁹ exerceat. Quæ ex Aminæis vuis fiunt, caput tentãt, stomacho aduersantur, flatus creant. Verùm quo plenior habeatur historia, iis qui huius studio tenentur, non inutile existimamus varias vinorum compositiones adferre, non

ἰκτερικοῖς, δυσουροῦσι, στροφουμένοις, πνευματουμένοις, παραλυτικοῖς, ῥίγεσι χρονίοις, σκοτωματικοῖς. σπάσμασι, καταμηνίων τε ἀγωγός. ἥκιστα δὲ νεῦρα λυπεῖ, ἀμείνων δὲ ὁ παλαιότερος. φυλάσσεσθαι δὲ δεῖ αὐτοῦ τὴν χρῆσιν ἔν τε πυρετοῖς, καὶ ἐπὶ τῶν ἐντὸς ἐχόντων ἕλκος.

Περὶ Θαλαττίων οἴνων.
Κεφ. κζ.

Οἱ δὲ διὰ θαλάττης οἶνοι, ποικίλως σκευάζονται· οἱ μὲν γὰρ εὐθέως αὐτῶν μετὰ τὸ τρυγηθῆναι τὴν σταφυλὴν, μιγνύουσι θάλασσαν. ἔνιοι δὲ προθειλοπεδεύουσι· καὶ οὕτω πατοῦσι μιγνῦτες θάλασσαν. οἱ δὲ, σταφιδώσαντες τὴν σταφυλὴν, βρέχουσιν ἐν πίθοις μετὰ θαλάσσης, καὶ οὕτω πατοῦντες ἐκθλίβουσι. γίνεται δὲ ὁ τοιοῦτος γλυκύς. οἱ μέν τοι γε πρὸς τὴν γεῦσιν αὐστηρότερον σκευαζόμενοι, ποιοῦσι καὶ πρὸς πυρετῶν παρασκευὴν εἰ μὴ παρεῖεν ἀμείνους, καὶ πρὸς κοιλίας ὑπαγωγὴν, καὶ ἐμπύοις, σκληροκοιλίοις, καὶ ὅσοι ὑπὸ τῶν ἀμιναίων ψαύονται κεφαλῆς. κακοστόμαχοι μέν τοι καὶ οὗτοι καὶ πνευμάτων γεννητικοί. Οὐκ ἄχρηστον δὲ ὑπογράψαι νομίζομεν πρὸς τὸ πλῆρες τὴν ἱστορίαν τοῖς φιλιστοροῦσι γενέσθαι καὶ τὴν τῶν ποικιλοτέρων οἴνων σκευασίαν, οὐχ

οὐχ ὅτι πολλή τις ἐστὶν ἢ ἀναγκαία ἡ χρῆσις αὐτῶν, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸ μηδὲν αὐτῶν ἐλλείπειν δοκῶμεν. εἰσὶ δὲ αὐτῶν ἔνιοι, ἧττον περίεργοι καὶ πίπτοντες εἰς τὴν χρῆσιν· ὡς ὁ διὰ τῶν κυδωνίων καὶ ἀπίων καὶ κερατίων· ἔτι δὲ καὶ ὁ διὰ μύρτων σκευαζόμενος.

Περὶ Κυδωνίτου οἴνου.

Κεφ. κη΄.

Ὁ μὲν οὖν κυδωνίτης ὃν ἔνιοι μηλίτην καλοῦσι, σκευάζεται οὕτω· μήλων κυδωνίων ἐξελὼν τὸ σπέρμα καὶ τεμὼν ὡς γογγυλίδα εἰς μετρητὴν γλεύκους, χάλασον μνᾶς ιβ΄. πρὸς ἡμέρας λ΄, εἶτα διυλίσας ἀπόθου. σκευάζεται δὲ καὶ οὕτω· δεῖ μετὰ τὸ κόψαι καὶ ἐκθλίψαι τὰ κυδώνια, τοῦ χυλοῦ τούτων μίξαι τοῖς ιβ΄ ξέσταις, ἕνα ξέστην μέλιτος, καὶ οὕτω χρὴ ἀποθέσθαι. ἔστι δὲ στυπτικὸς, εὐστόμαχος, δυσεντερίαις ἁρμόζων, ἡπατικοῖς, νεφριτικοῖς τε, καὶ δυσουροῦσι.

Περὶ Μηλομέλιτος. Κεφ. κθ΄.

Καὶ μηλόμελι δὲ ὃ καὶ κυδωνόμελι ὀνομάζεται, σκευάζεται οὕτω· μήλων κυδωνίων ἐξαιρεθέντων τὰ σπέρματα καὶ βληθέντων εἰς μέλι ὅτι πλεῖστον, ὥστε ἐνεσφηνῶσθαι· γίνεται προσηνὲς μετ' ἐνιαυτὸν, οἰνομέλιτι ἐοικός. ἁρμόζει πρὸς ἃ καὶ ἡ πρὸ αὐτοῦ σκευασία.

Περὶ

non quod frequẽs eorum aut necessarius existat usus, sed ne quid omisisse videamur, quod ad eorum rationẽ attinet. Sunt autem quædam ex iis factitia, minoris curæ ac impẽdij, quæ cadunt in usus: uti quæ ex cotoneis, malis, pyris, siliquis, itẽ myrti baccis componuntur.

Cydonites. Cap. XXVIII.

Cydonites nomine alio melites appellãt, & ita fieri cõsueuit: Mala cotonea exẽptis seminibꝰ, frustatim rapi modo scinduntur, & duodecim minarũ põdo, in musti metretã, triginta diebꝰ macerãtur, postea defęcatũ vinũ reponitur. Alia faciendi ratio: Oportet ad singulos mellis sextarios, denos succi cotoneorũ tusorũ pressorúmq; adiicere, & ita recõdere. Vinũ hoc adstringit: ꝓdest stomacho, dysenteriæ, hepaticis, renũ vitiis, & vrinæ difficultati.

Melomeli. Cap. XXIX.

Melomeli, quod & cydonomeli nominant, sic fit: Cotonea mala seminibus suis castrata, in quamplurimum mellis, quo penitus demersa contegantur, coniiciuntur: id post annum mitescit, mulso nõ dissimile. Præstat eadem quæ superior compositio.

Hydro-

Hydromelum.
Cap. XXX.

Fit hydromelon duabus mēsuris aquæ coctæ, & sub caniculæ sydus insolatæ, additis ad vnam melomelitis facti ex cotoneis. Vis huius eadem est.

Omphacomelites.
Cap. XXXI.

Omphacomelitis faciēdi ratio hæc est: Acerbæ vuæ adhuc immaturę, & tribus diebus insolatæ exprimuntur, & ad ternas succi partes mellis optimi, despumati singulæ partes adiiciūtur: & insolatur in vasa trāsfusum. Vim reprimendi ac refrigerandi habet: stomachicis cœliacísq; conuenit. Vsus post annum est.

Apiites, Cap. XXXII.

Fit & è pyris, perinde atque cotoneis, vinū, apiites nomine, sed ita vt pyra nō magnopere maturescant. Ex siliquis etiam, mespilis, sorbis, simili modo tēperatur. Omnia hæc genera acerba sunt, & adstringunt: stomacho vtilia sunt atque intestinas fluxiones cohibent.

Oenanthinū. Cap. XXXIII.

Fit è feraci vite syluestri, quod vocatur œnāthinū: Sicci flores minis duab⁹ musti cado macerati, post triginta dies mutantur,

Περὶ Ὑδρομήλου. Κεφ. λ'.

Ὑδρόμηλον δὲ σκευάζεται μιγνυμένου τοῦ ἐκ τῶν κυδωνίων μηλομέλιτος μετρητοῦ ἑνὸς πρὸς β' μετρητὰς ἀφεψημένου ὕδατος καὶ ἡλιαζομένου ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα. Δύναμις δὲ καὶ τούτου ἡ αὐτή.

Περὶ Ὀμφακομέλιτος.
Κεφ. λα'.

Ὀμφακόμελι δὲ σκευάζεται τοῦτον τὸν τρόπον· λαβὼν ὄμφακας μήπω περκαζούσας, ἡλίαζε ἐπὶ ἡμέρας γ'. καὶ μετὰ ταῦτα ἐκθλίψας, βάλε πρὸς γ' μέρη τοῦ χυλοῦ μέλιτος καλλίστου ἀπηφρισμένου μετρητοῦ μέρος ἕν· καὶ ἡλίαζε καταγγίσας εἰς κεράμοις. Δύναμιν δὲ ἔχει σταλτικὴν, ψυκτικὴν· ὅθεν ἁρμόζει στομαχικοῖς, κοιλιακοῖς. ἡ χρῆσις δὲ αὐτοῦ μετ' ἐνιαυτόν.

Περὶ ἀπίτου οἴνου. Κεφ. λβ'.

Ἀπίτης σκευάζεται ὁμοίως, ὥσπερ καὶ ὁ κυδωνίτης, μὴ λίαν δὲ ἔστωσαν οἱ ἄπιοι πέπειροι. καὶ ὁ τῶν κερατίων δὲ καὶ ὁ τῶν μεσπίλων καὶ οὔων, ὁμοίως σκευάζεται. πάντες δὲ εἰσὶ στυπτικοί, στρυφνοί, εὐστόμαχοι, ῥεύματα ἔνδον ἐπέχοντες.

Περὶ Οἰνανθίνου.
Κεφ. λγ'.

Ὁ δὲ οἰνάνθινος σκευάζεται οὕτω· λαβὼν τῆς ἀγρίας ἀμπέλου τὸ ἄνθος βρυούσης ξηρὸν μνᾶς β'. εἰς μετρητὴν γλεύκους πρὸς ἡμέρας λ'. εἶτα

εἶτα διυλίσας ἀπόθου. ποιεῖ δὲ πρὸς ἀτονίαν στομάχου, ἀνορεξίαν, κοιλιακοῖς, καὶ δυσεντερικοῖς.

Περὶ Ῥοΐτου οἴνου.

Κεφ. λδ'.

Ὁ ῥοΐτης δὲ οἶνος σκευάζεται οὕτως· ῥόας ἀπυρήνους λαβὼν ὡρίμους καὶ ἀποθλίψας τὸν χυλὸν τῶν κόκκων ἀπόθου, ἢ ἀφεψήσας εἰς τρίτον οὕτως ἀποτίθεσο· ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐντὸς ῥεύματα καὶ πυρετοὺς ῥοώδεις. ἔστι δὲ εὐστόμαχος καὶ στεγνωτικὸς κοιλίας, καὶ οὐρητικός.

Περὶ Ῥοδίτου οἴνου.

Κεφ. λε'.

Ῥοδίτης δὲ οὕτω σκευάζεται· ῥόδων ξηρῶν κεκομμένων μνᾶν μίαν ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, κάθες εἰς γλεύκους ξέστας η'· μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας διυλίσας μετάγγιζε καὶ ἀποτίθεσο. χρήσιμος δὲ ἀπυρέτοις, πρὸς στομάχου πέψεις καὶ πόνους ἐπιγινομένους, πρός τε καθύγρους κοιλίας καὶ δυσεντερείας. σκευάζεται δὲ καὶ διὰ χυλοῦ ῥόδων, καὶ μέλιτος μιγνυμένου, ὃ καλεῖται ῥοδόμελι, ἁρμόζει πρὸς τὰς ἐν ἀρτηρίᾳ τραχύτητας.

Περὶ Μυρτίτου οἴνου. Κεφ. λς'.

Μυρτίτης δὲ σκευάζεται οὕτω· δεῖ μύρτα μέλανα παρακμάζοντα λαβόντα, κόπτειν καὶ ἐκθλίβειν τὸν χυλὸν δι' ὀργάνου καὶ καταγγίζειν. ἔνιοι δὲ καὶ ἀφέψουσιν εἰς τρίτον, οἱ δὲ,

tantur, mox colatum vinũ recõditur. Facit aduersus stomachi imbecillitaté, cibi fastidia, cœliacos, & dysentericos.

Rhœtes. Cap. XXXIIII.

Fit è punicis malis maturis quod rhœten nominãt, succo expresso ab acinis eorũ, quib⁹ lignosus nucleus abest, apyrena vocant, ac decocto ad tertias, & ita reposito. Efficax est cõtra fluxiones internas, & febrim cũ alui profluuio exortam: stomacho vtile: astringit aluum, & vrinam mouet.

Rhodites. Cap. XXXV.

Rhodites sic fit: Rosarũ siccarum tusarúmque miná linteolo deligatam in sextarios octo musti demergito: & post tres menses, defæcatum vinum transfundens, recondito. Vtile iis qui febri carent, & ad stomachi coctiones, & dolores à cibo potum, & cõtra humidas aluos, & dysenterias. Fit quoq; ex succo rosarũ, addito melle, quod rhodomeli vocant, quod arteriæ scabritiis conuenit.

Myrtites. Cap. XXXVI.

MYRTITES fit, baccis nigris, quę maturitatem excesserint, tusis, & organo expressis. Aliqui ad tertias coquunt.

Alij

Alij baccas prius ſole torrent, & quaternis ſextariis contuſarum, ternas aquæ heminas adiiciunt, & vini veteris paré modum poſtea exprimunt, & ſeruant. Magnopere adſtringit: ſtomacho vtile: fluxionibus vẽtris ac ſtomachi prodeſt: & cõtra inteſtinas vlcerationes, & profluuia: denigrat capillos.

Myrſinites. Cap. XXXVII.

Myrſinites ſic tẽperatur: Rami nigræ myrti cũ ſuis baccis & foliis tuſi, decem minarum pondo, in tribus muſti congiis ferueſcunt, donec duo ſuperſint, aut certè dimidium: id vinum colatum ad vſus reconditur. Contra furfures, vlcera in capite manãtia, eruptiones papularum, gingiuas, tonſillas, & purulentas aureis efficax eſt: ſudores ſiſtit.

Lentiſcinum. Cap. XXXVIII.

Lentiſcinũ ſimiliter vt myrſinites temperatur.

Terebinthinum. Cap. XXXIX.

Nec ſecus terebinthinũ paratur. Nanq; bacciferi eorũ rami ſumi debẽt. Similes inſunt vires: adſtringunt, ſtomacho accõmodantur, & defluxionibus inte-

οἱ δὲ, καὶ προθειλοπεδεύουσιν ἐν ἡλίῳ, καὶ ξηράναντες μίσγουσι τῇ χοίνικι κοπείσῃ, τρεῖς κοτύλας ὕδατος καὶ οἴνου παλαιοῦ τὸ αὐτὸ, οὕτω τε ἐκθλίβουσι καὶ ἀποτίθενται. ἱκανῶς δὲ ἐστὶ συπτικὸς καὶ εὐστόμαχος, ῥευματιζομένῳ τε στομάχῳ καὶ κοιλίᾳ χρήσιμος πρός τε τὰς ἐντὸς ἑλκώσεις καὶ ῥοῦν· μελαίνει δὲ καὶ τρίχας ἐν κεφαλῇ.

Περὶ Μυρσινίτου οἴνου. Κεφ. λζ΄.

Μυρσινίτης δὲ σκευάζεται οὕτω· δεῖ λαβόντα τῶν μελάνων μυρσινῶν τοὺς ἀκρέμονας καὶ τὰ φύλλα σὺν τοῖς μύρτοις κόπτειν, καὶ βάλλειν εἰς τοὺς τρεῖς τοῦ γλεύκους χόας, τῆς μυρσίνης κεκομμένης μνᾶς ι. καὶ ἕψειν ἄχρις ἂν δύο ὑπολειφθῶσιν ἢ τὸ ἥμισυ, καὶ διυλίσαντας ἀποτίθεσθαι. ποιεῖ δὲ οὗτος πρός τε ἀχῶρας καὶ πιτυρίας, ἐξανθήματα, οὖλα, παρίσθμια, ὦτα πυορροοῦντα· στέλλει καὶ ἱδρῶτας.

Περὶ Σχινίνου οἴνου. Κεφ. λή.

Καὶ ὁ σχίνινος δὲ ἐοικότως τῷ μυρσινίτῃ σκευάζεται.

Περὶ Τερεμινθίνου οἴνου. Κεφ. λθ΄.

Καὶ ὁ τερεμίνθινος ὁμοίως. ἔγκαρποι γὰρ καὶ τούτων οἱ ἀκρέμονες λαμβάνονται. καὶ παραπλησίας εἰσὶ δυνάμεως, συπτικοὶ καὶ εὐστόμαχοι, ῥευμασί τε ἁρμό-

ἀρμόζοντες στομάχου, ἐντέρων, κύστεως, αἱμοῤῥαγίας· καὶ ἕλκωσι δὲ καὶ τὰ ῥευματικὰ πάντα ἕλκη ἐπαντλούμενοι· τοῖς τε περὶ ὑστέραν καὶ ἕδραν ῥευματισμοῖς στέλλουσιν ἐγκαθιζόμενοι.

Περὶ Φοινικίτου οἴνου.

Κεφ. μ΄.

Φοινικίτης· λαβὼν φοίνικας τὰς χυδαίους πεπείρους, βάλε εἰς πιθάκνιον τετρημένον ἐν τῷ πυθμένι, καὶ ἐσφηνωμένον καλάμῳ πεπισσωμένῳ· τὸ δὲ τρῆμα λίνῳ βεβύσθω, ἐπίχεε δὲ τοῖς δέκα χοίνιξιν ὕδατος χόας γ΄. εἰ δὲ μὴ λίαν αὐτὸ γλυκὺ θέλοις εἶναι, πέντε χόας ἐπίχει. ἔα δὲ ἐπὶ ἡμέρας ι΄. τῇ δὲ ια΄. ἀφαιρῶν τὸ ἀπὸ τοῦ καλάμου ὀθόνιον, ἀποδέχου οἶνον παχὺν καὶ γλυκὺν καὶ ἀποτίθεσο. Ἔστι δὲ ἡδὺς μὲν, κεφαλαλγὴς δέ· ποιῶν πρὸς ῥεύματα διὰ τὸ στῦφον· ὅθεν στομαχικοῖς, καὶ κοιλιακοῖς, καὶ αἱμοπτοϊκοῖς, καὶ ἁρμόζει. ἔνιοι δὲ τὸ αὐτὸ πάλιν τοῦ ὕδατος μίσγοντες δέχονται, καὶ τοῦτο τρίτον ποιοῦσι, καὶ τέταρτον, καὶ πέμπτον, ὅτε λοιπὸν ὀξίζει.

Περὶ Κατορχίτου οἴνου. Κεφ. μα΄.

Καὶ ὁ κατορχίτης δὲ, ὃν ἔνιοι συκίτην καλοῦσιν, ἐν κύπρῳ σκευάζεται ὁμοίως τῷ φοινικίτῃ· διαφέρει δὲ ὅτι ἐπὶ τούτου ἔνιοι ἀντὶ ὕδατος, στεμφύλων ἀπόβρεγμα νεοθλίπτων, τὸ ἴσον μέτρον βάλλουσιν.

ἰσχά-

intestinorum, vesicę, & stomachi, & sanguinis profluuio: vlcera omnia fluxionibus obnoxia, fotu ad cicatricem perducunt: fluxiones vuluæ ac sedis, insessione cohibent.

Palmeum vinum.

Cap. XL.

Palmulas maturas, quas vocãt chydæas, in vrceolum imo pertusum, & obstructũ picata arundine, demittito: lino foramẽ sit obturatũ, & quadragenis sextariis ternos aquæ congios infundito: qđ si ipsum ita dulce esse nõ libeat, quinq; cõgios infudisse satis est. post decẽ dies detracto ab arũdine linteo, assumito vinũ crassum & dulce, & reponito. Suaue illud quidẽ, sed capiti noxiũ: contra fluxiones, propter adstrictoriã vim, efficax: stomachicis, cœliacis, sanguinem expuentibus conuenit. Aliqui idẽ addita aqua iterũ capiũt, & tertio, quarto, quinto, sextóve faciũt, quod tandem acore vitiatur.

Catorchites. Cap. XLI.

Catorchites, aliquibus sycites vocatur, in Cypro fit, ita vt palmum: sed hoc interest, quoniam pro aqua tãtundem humoris adiiciũt, in quo recenter pressa vinacea maduerint.

Cari-

Caricæ quæ chelidoniæ, aut phœniceæ appellantur, præsertim nigræ macerantur, vti diximus, & post decem dies humor excipitur, atque iterum aut tertio, idem modus aquæ in qua vinacea maduerint infunditur: simili modo intercedēte spatio, quarto aut quinto assumitur. De maceratarum liquor non secus acorē contrahit, & aceti vsum prębet. Id tenue est: flatus gignit, stomacho aduersatur, fastidiũ parit, aluo tamen prodest, vrinã ciet, menses trahit, lactis vbertatem facit, vitiosum sanguinem creat, & elephantiasin adfert, vt potio quam zython appellamus. Aliqui sex amphoris: decem salis sextarios adiiciunt. Alij muriæ amphoram: quod non facile vitiatur, & aluo idoneum fore censent. Alij thymum & fœniculum imo subiiciunt, & caricas superponunt: & ita vicissim, donec vas expleuerint.

Vinũ è sycomoris factũ.
Cap. XLII.

Fit & è sycomoris eodē modo vinũ, sed in acetũ acre degenerat: quoniã non ita præualet vis eorum, vt fluentis liquoris dulcedinem retinere possit.

Resi-

ἰσχάδες δὲ λαμβάνονται αἱ χελιδόνιοι καλούμεναι, ἢ φοινικαὶ, μέλαιναι δὲ εἰσὶ καὶ ἀποβρέχονται ὡς προείρηται, μετὰ δὲ ἡμέρας δέκα ἐκλαμβάνεται τὸ ὑγρὸν, καὶ ἐκ δευτέρου καὶ τρίτου ἐπιχεῖται, τοῦ ἐκ τῶν στεμφύλων ἀποβρέγματος τὸ αὐτὸ μέτρον· ὁμοίως δὲ ἐκ διαστημάτων ἐκλαμβάνεται τὸ δ'. καὶ ε'. ἀπόβρεγμα ὁμοίως ὄξιζον, ᾧ αὐτὶ ὄξους χρῶνται. Λεπτομερὴς δέ ἐστι καὶ φυσώδης καὶ κακοστόμαχος, ἀποστρέφων ὄρεξιν, εὐκοίλιος μέντοι καὶ οὐρητικὸς, κατασπᾷ δὲ καὶ ἔμμηνα, καὶ γάλα δαψιλὲς ποιεῖ, αἷμα δὲ φαῦλον κατασκευάζει, καὶ ἐλεφαντιάσεως ἐστὶ ποιητικὸν, ὡς καὶ τὸ ζῦθος. ἔνιοι δὲ καὶ ἁλῶν τοῖς ἓξ κεραμίοις ξέστας ἐμβάλλουσι δέκα. οἱ δὲ, ἅλμης κεράμιον· δυσμετάβλητον καὶ εὐκοίλιον ἔσεσθαι διανοούμενοι. οἱ δὲ, καὶ θύμον καὶ μάραθρον προϋποτιθέασι τῷ πυθμένι, εἶτα τὰς ἰσχάδας, καὶ ἐναλλὰξ τοῦτο ποιοῦσιν ἄχρις ἂν πληρώσωσι τὸ ἀγγεῖον.

Περὶ Συκομορείτου οἴνου.
Κεφ. μβ'.

Σκευάζεται δὲ καὶ ὁ ἐκ τῶν συκομόρων ὡσαύτως, ὄξος δὲ γίνεται δριμὺ, διὰ τὸ μὴ ἐξισχύειν τὴν δύναμιν αὐτῶν φυλάσσειν τὴν γλυκύτητα τοῦ ῥεύντος.

Περὶ

Περὶ Ῥητινίτου οἴνου.

Κεφ. μγ΄.

Ὁ δὲ ῥητινίτης καὶ κατὰ τὰ ἔθνη σκευάζεται· πλεονάζει δὲ ἐν γαλατίᾳ διὰ τὸ ἀποξύνεσθαι τὸν οἶνον ἀπεπάντου μενούσης τῆς σταφυλῆς, διὰ τὸ ψύχειν, εἰ μὴ παραπλακῇ πευκίνῃ. κόπτεται δὲ σὺν τῷ φλοιῷ ἡ ῥητίνη, καὶ τῷ κεραμίῳ μίγνυται ἡμικοτύλιον. καὶ οἱ μὲν, ἀπηθοῦσι μετὰ τὸ ἀποζέσαι χωρίζοντες τὴν ῥητίνην. οἱ δὲ, ἐῶσι. παλαιωθέντες δὲ γίνονται ἡδεῖς. Πάντες δὲ κεφαλαλγεῖς οἱ τοιοῦτοι καὶ σκοτωματικοὶ, πεπτικοὶ μέν τοι καὶ οὐρητικοὶ, καταῤῥοιζομένοις καὶ βήσσουσιν ἁρμόζοντες· κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, ὑδρωπικοῖς, καὶ ῥοϊκαῖς γυναιξί· τοῖς δὲ ἐν βάθει ἑλκουμένοις ἔγκλυσμα. στυπτικώτερος μέν τοι τοῦ λευκοῦ ἐστιν ὁ μελανίζων.

Περὶ Στροβιλίτου οἴνου.

Κεφ. μδ΄.

Στροβιλίτης δὲ σκευάζεται ἐναποβρεχομένων τῷ γλεύκει στροβίλων προσφάτων καὶ τεθλασμένων. ποιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ τῷ ῥητινίτῃ, ἐὰν δὲ γλεύκει ἐναποβρέξας τις τοὺς στροβίλους ἑψήσῃ, ἁρμόζει καὶ φθινώδεσιν ἱκανῶς πινόμενος.

Περὶ Κεδρίνου. Κεφ. με΄.

Ὁ δὲ κέδρινος ἢ ἀρκεύθινος, ἢ κυπαρίσσινος, ἢ δάφνινος ἢ πιτύινος, ἢ ἐλά-

Resinatum vinum.

Cap. XLIII.

Resinatum vinũ populatim factitari solet: copiosum in Galatia: quoniã vinum illic coacescat, vua non maturescente, ob cœli algoré, nisi picea resina temperetur. Resina autem cum cortice tonditur, & amphoræ dimidiata hemina permiscetur. Aliqui vbi efferbuit, excolant, separantes resinã: alij relinquũt. Hæc vina vetustate dulcescunt. Omnia capitis doloré, & vertigines faciunt, concoctioné tamen adiuuant, & vrinã cient: tussientibus, ac destillatione vexatis conueniunt: item cœliacis, dysentericis, & hydropicis, & fœminis fluxione vuluæ laborãtibus: altis exulcerationibus infunditur. In hoc auté genere nigricans magis albo constringit.

Strobilites. Cap. XLIIII.

Strobilites fit maceratis in musto nucibus pineis, recentibus fractisq;, præbétq; resinati effectus. Si quis madefactas nuces pini musto decoquat, potum affatim conuenit iis, qui tabitudine conficiuntur.

Cedrinum vinũ. Cap. XLV.

Cedrinum, iuniperinum, cupressinũ, laurinum, pineũ, aut

 abiegnum

abiegnum, simili ratione fiunt. Diuisos recenter ramos, cùm fructum ædũt, aut soli, aut balneo, aut igni, admouere oportet, vti consudent, congióque vini minam vnam permiscere, & post duos menses transfundere, & antequàm recondantur, insolare. Factitiorum vinorum vasa impleri debét: nanq; non plenis vasis, vina in acoré corrumpuntur. Medicata auté vina, rectè valentibus insalubria. Omnia excalfaciunt, vrinam cient, & substringũt. Laurinum tamen vehemétius excalfacit. Fit quoq; è fructu cedri maioris vinum, congio musti, adiecta tusarum baccarum selibra: diebus quadraginta insolari debet, & defæcatum in vasa transferri.

Vinum è iuniperis.

Cap. XLVI.

Fit etiam vinum è baccis iuniperi, non aliter quàm cedrites, & ad eadem valens.

Cedrites. Cap. XLVII.

Cedrites hoc modo fit: Cedriã dulci aqua lauãt, & singulas amphoras singulis cyathis diluũt, & ita musto replét. Hoc genus vini excalfacit, extenuat, tussi antiquæ vtile sine febre, pecto-

ἐλάτινος, σκευάζεται ὁμοίως. χρὴ γὰρ τὰ ξύλα νεότμητα σχίζοντας, ὅτε τὸν καρπὸν ἐκδίδωσι, τιθέναι πρὸς ἥλιον ἢ ἐν βαλανείῳ, ἢ ἐν πυρὶ ὥς τε συνιδρῶσαι, καὶ μίσγειν τῷ χοῒ τοῦ οἴνου μναῦ μίαν καταμίξαντάς τε ἐᾶν μῆνας β΄. εἶτα μεταγγίζειν, καὶ ἡλιάσαντα ἀποτίθεσθαι. πληροῦν δὲ δεῖ τὰ ἀγγεῖα τῶν σκευαστῶν οἴνων· ἀποξύνει γὰρ τὰ ἀπόκενα. ἄθετοι μέντοι οἱ φαρμακώδεις οἶνοι τοῖς ὑγιαίνουσι. θερμαντικοὶ δὲ πάντες, οὐρητικοί, ὑποστύφοντες. ὁ μέντοι δάφνινος θερμαντικώτερος. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ τῶν μειζόνων κέδρων οἶνος, δεῖ δὲ τῷ χοῒ τοῦ γλεύκους ἡμιμναῖον κεκομμένων τῶν κεδρίδων μῖξαι· ἡλιάζαι τε ἐφ᾽ ἡμέρας μ΄. μετὰ δὲ ταῦτα διυλίζειν, καὶ μεταγγίζειν.

Περὶ Αρκευθοδίτου οἴνου.

Κεφ. μϛ΄.

Γίνεται καὶ ἐκ τοῦ τῶν ἀρκευθίδων καρποῦ. ὁμοίως τῷ κεδρίτῃ τὰ αὐτὰ ποιῶν.

Περὶ Κεδρίτου. Κεφ. μζ΄.

Κεδρίτης δὲ γίνεται οὕτω· κεδρίαν πλύναντες ὕδατι γλυκεῖ, διακλύζουσιν ἕκαστον κεράμιον κυάθῳ ἑνί, καὶ οὕτω πληροῦσι γλεύκους. θερμαντικὸς δὲ, καὶ οὕτως γίνεται καὶ λεπτυντικός, βηχὶ παλαιᾷ ἁρμόζων δίχα πυρετῶν, καὶ πό-

καὶ πόνοις θώρακος, πλευρῶν, στρόφοις, ἕλκεσι τοῖς ἐν κοιλίᾳ, καὶ ἐντέροις, ἐμπυϊκοῖς, ὑδρωπικοῖς, ὑστερικοῖς· ποιεῖ καὶ πρὸς ἕλμινθας, καὶ πρὸς ῥίγη· βοηθεῖ θηριοδήκτοις καὶ ἑρπετὰ κτείνει· ὠταλγίας τε ἐνσταζόμενος ἰᾶται.

Περὶ Πισσίτου οἴνου.

Κεφ. μη'.

Οἶνος πισσίτης σκευάζεται διὰ πίσσης ὑγρᾶς, καὶ γλεύκους. δεῖ δὲ τὴν πίσσαν πρότερον πλυνεῖν θαλάσσῃ ἢ ἅλμῃ ἐφ' ἱκανὸν μέχρις ἂν λευκανθῇ, καὶ ἡ θάλασσα καθαρὰ ἀπορρέῃ, ἔπειτα ὕδατι γλυκεῖ· καὶ τοῖς η. χοεῦσι μίσγειν οὐγγίας πίσσης α. ἢ β'. καὶ ἐὰν· μετὰ δὲ τὸ ἀναζέσαι καὶ καταστῆναι καταγγίζειν. ἔστι δὲ θερμαντικὸς, πεπτικὸς, σμηκτικὸς, ἀνακαθαρτικός· εὔθετος τοῖς περὶ θώρακα, κοιλίαν, ἧπαρ, σπλῆνα καὶ ὑστέρας πόνοις, δίχα πυρετοῦ, καὶ χρονίοις ῥεύμασι, καὶ ἑλκώσεσι τοῖς ἐν βάθει· ποιεῖ καὶ πρὸς βῆχας, βραδυπεψίας, πνευματώσεις, ἄσθματα, καὶ πρὸς στρέμματα δὲ μᾶλλον μετ' οἰσυπηρῶν ἐρίων.

Περὶ Ἀψινθίτου οἴνου. Κεφ. μθ'.

Ἀψινθίτης ποικίλως σκευάζεται. οἱ μὲν γὰρ τοῖς μ. καὶ η. ξέσταις τῶν ἰταλικῶν κεραμίων, μίξαντες ἀψινθίου ποντικοῦ λίτραν μίαν ἕψουσι μέχρι τὸ γ' ἀπολειφθῇ. ἔπειτα

pectoris laterúmq; doloribus, torminib⁹, vẽtris & interaneorũ vlceribus, purulentis excreationibus, mulierib⁹ vuluæ cauſariis, hydropicíſq;: facit aduerſus ventris tineas & horrores: cõtra venenatos ictus auxiliatur: ſerpentes necat: aurium doloribus inſtillatum medetur.

Picatũ vinũ. Cap. XLVIII.

Picatum ex liquida pice & muſto tẽperatur. Picem autem primum marina aut muria tãtiſper eluere oportet, dũ inalbuerit, & ſyncera maris aqua defluat, mox aqua dulci proluẽda: cõgiis octo muſti, vncia picis vna aut altera adijcitur: vbi efferbuerit & cõſtiterit, in vaſa diffunditur. Hoc genus vini excalfacit, cõcoquit, purgat, abſtergit: vtile doloribus pectoris, alui, iocineris, lienis & vuluæ, ſi ſine febre ſint, veteri rheumatiſmo, exulcerationib⁹ in altũ recedẽtibus, tuſsi, ſuſpiriis, cõcoctionibus tardis, inflationibus, & luxatis, præſertim in ſuccida lana impoſitum.

Abſinthites. Cap. XLIX.

Abſinthitę faciũdi ratio euariat. Aliqui enim duodequinquaginta ſextariis Italicarũ amphorarũ, admiſtã abſinthij Põtici librã decoquũt ad tertias: &

&vbi ĩfuderint sex aceti sextarios, & absinthij selibrã, ac dili gẽter pmiscuerint, diffundũt in vas: dũq; cõquieuerit, defæcãt. Alij absinthij minã ĩ amphorã demittũt, tusamq;, & raro lĩteo deligatã, ĩ cado musti macerãt, binis mẽsib⁹. Alij absinthij quadrãtẽ, alij triẽtẽ, & nardi Syriacæ, cinnamomi, casiæ, floris iũci odorati, calami, elatæ, palmarũ, singulos sextãtes iniiciũt in metretã musti, et tũdẽtes pri⁹ pila, obstructo vasis spiraculo, binis ternísve mẽsib⁹ dimittũt: postea defæcatũ vinũ trãsfundũt ad vsus. Alij addũt ĩ musti cadũ, Celticæ nardi darchmas xiiij. & absinthij drachmas xl. linteo ĩuolutas: & post quadragesimũ diẽ elutriãt. Alij in senos sextarios musti, absinthij librã, & siccę pini resinę sextãtẽ immittũt, & post decẽ dies excolãt, et recõdũt. Vtile est stomacho: vrinã cit: tardã cõcoctionẽ accelerat: hepaticis, regio morbo, et renũ vitiis auxiliatr: fastidia discutit: iis ꝓdest quib⁹ stomach⁹ negotiũ exhibet: valet cõtra lõgã pcordiorũ distẽtionẽ, & ĩflationes, teretésq; vẽtris tineas, & remoratos mẽses: cõtra hausta ixię venena q̃plurimũ potũ, & vomitionibus redditũ, auxiliatr.

Hysso-

ἔπειτα προσεπιχέαντες * γλεύκοις ξέστας ϛ´ καὶ ἀψινθίου ἡμίλιτρον ἐπιμελῶς μίξαντες. καταγγίζουσι· καταστάθέντα δὲ διυλίζουσιν. οἱ δὲ, μνᾶν ἀψινθίου εἰς τὸ κεράμιον καθιᾶσι, * κόψαντες καὶ ἐνδήσαντες εἰς ὀθόνιον ἀραιὸν ἐῶσιν ἐπὶ μῆνας δύο. οἱ δὲ, ἀψινθίου οὐγγίας γ´. ἔνιοι δὲ τέσσαρας, καὶ νάρδου συριακῆς, κινναμώμου, κασσίας, σχίνου ἄνθους, καλάμου, ἐλάτης, φοινίκης ἀνὰ οὐγγίας β´. καθιᾶσιν εἰς μετρητὴν γλεύκοις, καὶ εἰς ὅλμον κόψαντες καὶ σφηνώσαντες, ἐῶσι δίμηνον ἢ τρίμηνον· εἶτα διυλίσαντες καὶ μεταγγίσαντες ἀποτίθενται. Οἱ δὲ, εἰς γλεύκους μετρητὴν νάρδου κελτικῆς < ιδ´ καὶ ἀψινθίου < μ´. καθιᾶσιν ἐν ὀθονίῳ δήσαντες· καὶ μετὰ ἡμέρας μ´ μεταγγίζουσιν. οἱ δὲ, εἰς τοὺς ξέστας κ´ τοῦ γλεύκοις λίτρας ά. ἀψινθίου ἐμβάλλουσι, καὶ πιτυίνης ξηρᾶς ῥητίνης οὐγγίας β´. μετὰ δὲ ἡμέρας ι´. διυλίσαντες ἀποτίθενται. ἔστι δὲ εὐστόμαχος, οὐρητικὸς, χρήσιμος βραδυπεπτοῦσιν, ἡπατικοῖς τε καὶ νεφριτικοῖς, καὶ ἰκτερικοῖς, ἀνορέκτοις, κακουμένοις στόμαχον· καὶ πρὸς ὑποχονδρίων τάσιν χρόνιον, καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις, ἕλμινθας στρογγύλας· ἔμμηνα ἐπεχόμενα· πρὸς τὸ ἰξίου πόσιν πλεῖστος ποθεὶς καὶ ἐξεμούμενος ἁρμόζει.

Περὶ Υσσω-

Περὶ Ὑσσωπίτου οἴνου. Κεφ. ν'.

Ὑσσωπίτης δὲ ὁ ἐκ τοῦ κιλικίου ὑσσώπου, κάλλιστός ἐστι, σκευάζεται δὲ ὁμοίως τῷ ἀψινθίτῃ, δεῖ δὲ τῷ κεραμίῳ τοῦ γλεύκους λίτραν μίαν τοῦ ὑσσώπου κεκομμένων τῶν φύλλων προσδιδόναι. ἐνειλοῦντας εἰς ὀθόνιον ἀραιὸν, συγκαθίενται δὲ λιθάρια, ἵνα τῷ πυθμένι προσκαθίσῃ ὁ ἔνδεσμος· μετάγγιζε δὲ δι' ἡμέρας μ' διυλίζων. ἁρμόζει δὲ πρὸς τὰ ἐν θώρακι καὶ πλευρῷ καὶ πνεύμονι πάθη, βῆχας τὲ παλαιὰς, καὶ ἆσθμα· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸς, καὶ στροφουμένοις ἁρμόζει, πρός τε ῥίγη τὰ ἐν περιόδοις· κινεῖ δὲ καὶ ἔμμηνα.

Περὶ Χαμαιδρυΐτου οἴνου. Κεφ. να'.

Καὶ ὁ Χαμαιδρυΐτης ὁμοίως τῷ ὑσσωπίτῃ σκευάζεται. θερμαντικὸς ὢν καὶ διαλυτικός· ἁρμόζων σπασμοῖς καὶ ἰκτέροις, ὑστερικαῖς πνευματώσεσι, βραδυπεψίαις, ὕδρωπι ἀρχομένῳ. ἀμείνων δὲ παλαιούμενος γίνεται.

Περὶ Στιχαδίτου οἴνου. Κεφ. νβ'.

Σκευάζεται καὶ στιχαδίτης ὁμοίως. δεῖ δὲ τοῖς ϛ' χοεῦσι μνᾶν μίαν στιχάδος διδόναι. διαλύει δὲ πάχη, καὶ πνευματώσεις, καὶ πόνους πλευρᾶς καὶ νεύρων, καὶ καταψύξεις· διδο-

Hyſſopites. Cap. L.

Hyſſopites è Cilicio hyſſopo maximè laudatur, fitque ſimiliter, foliorum hyſſopi tuſorum libra in amphoram muſti coniecta, linteolo raro, cum quibuſdam lapillis, folia inuoluuntur, vt degrauatus ponduſculo faſciculus ſidat: vinũ poſt quadraginta dies defæcatũ elutriatur, Contra pectoris, laterum, & pulmonis vitia, veterem tuſsim, & ſuſpiria prodeſt: vrinam cit: torminibus, & horroribus febrium circuitu repetentibus auxiliatur: menſes mouet.

Chamædryites.

Cap. LI.

Simili modo chamædryites fieri ſolet. Excalfacit, diſcutit: conuulſis, regio morbo, vuluæ inflationibus, tardæ concoctioni, incipiēti aquæ inter cutem, ſubuenit. Inueteraſcens melius redditur.

Stœchadites.

Cap. LII

Stœchadites nõ ſecus tẽperatur. Cõgiis ſex ſtœchadis minã addere oportet. Craſsitiẽ, inflationes, laterũ, neruorũq; cruciatus, & perfrictiones diſcutit:

 comi-

comitialibus commodè datur, cum pyrethro & sagapeno.

Acetũ ex stœchade herba.

Cap. LIII.

Fit ad eadem acetum è stœchade herba, vt paulò ante diximus, aceto macerata, quod eosdem implet effectus.

Vinum è betonica.

Cap. LIIII.

Fit vinum è betonica, quam cestron psychotrophon appellant. Herbam semine maturo prægnantem, cum suis ramulis minæ pondo, congiis duobus vini macerant, & post septimũ mensem transfundũt. Ad multa interaneorum vitia, vt frutex ipse, pollet. Et vt in vniuersum dicatur, factitia vina, sibi misturarũ vires adsciscũt: quare non difficile fuerit, iis qui illarum naturas norint, vinorum vires coniectura quadam consequi: veruntamen vinorum vsus febricitantibus abdicandus. Fit etiamnum è betonica acetum, ad eadem vitia vtile.

Tragoriganites. Cap. LV.

Tragoriganites fit quaternis tragorigani drachmis linteolo colligatis, in quaternos musti sextarios cõiectis, et post tertiũ mẽsẽ trãsfusis. Prodest torminibus, vulsis,

διδοται δὲ καὶ ἐπιληπτικοῖς ὠφελίμως μετὰ πυρέθρου καὶ σαγαπηνοῦ.

Περὶ Ὄξους στοιχαδικοῦ.

Κεφ. νγ'.

Γίνεται καὶ ὄξος διὰ στοιχάδος πρὸς τὰ εἰρημένα, ἐναποβρεχομένης ὄξει τῆς πόας ὡς προείρηται, ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ αὐτά.

Περὶ Κεστρίτου οἴνου.

Κεφ. νδ'.

Γίνεται καὶ ἐκ τοῦ κέστρου τοῦ ψυχοτρόφου οἶνος. δεῖ δὲ λαμβάνειν τὴν πόαν σπέρματος πλήρη περιέχουσαν σὺν τοῖς κλάδοις, καὶ μνᾶν μίαν βάλλειν εἰς οἴνου χοᾶς β'. ἐᾶν τε ἑπτὰ μῆνας, καὶ οὕτω μεταγγίζειν. ποιεῖ δὲ πρὸς πολλὰ τῶν ἐντὸς καθάπερ καὶ ὁ θάμνος αὐτῆς. καὶ καθόλου πάντες οἱ σκευαστοὶ οἶνοι ἀναλαμβάνουσι τὴν δύναμιν τῶν μιγμάτων· διὸ τοῖς τὰς ἐκείνων ἐπεγνωκόσι φύσεις εὐχερὲς καὶ τὰς τῶν οἴνων δυνάμεις συμβάλλειν· ἀπυρέτοις μὲν τοί ἐστιν ἡ τῶν οἴνων χρῆσις. καὶ ὄξος δὲ ἐξ αὐτοῦ γίνεται πρὸς τὰ ἐοικότα πάθη χρησιμεῦον.

Περὶ Τραγοριγανίτου οἴνου.

Κεφ. νε'.

Τραγοριγανίτης· τραγοριγάνου < δ'. εἰς γλεύκους ξέστας δ'. ἐν ὀθονίῳ χάλα πρὸς μῆνας γ'. καὶ μετάγγιζε. ἁρμόζει στρόφοις, σπάσμασι

ἀσθμασι, ῥήγμασι, πόνοις πλευρῶν, πνευμάτων διαδρομαῖς, δυσπεψίαις.

Περὶ Βουνίτου οἴνου.

Κεφ. νς΄.

Οἶνος διὰ βουνίου· βουνίου < β΄ κόψας, κάθες εἰς κοτύλας γλεύκους τέσσαρας, καὶ τ᾽ ἄλλα ὁμοίως ποίει. ἁρμόζει δὲ στομαχικοῖς κεκοπωμένοις δι᾽ ὁπλομαχίαν, ἢ ἱππασίαν πολλήν.

Περὶ Δικταμνίτου οἴνου.

Κεφ. νζ΄.

Δικταμνίτης· δικτάμνου < δ΄ * εἰς γλεύκους κοτύλας η΄. ἀπόβρεχε ὁμοίως. ποιεῖ δὲ ἀσσωμένοις στόμαχον, ἄγει καὶ λόχια καὶ ἔμμηνα.

Περὶ Πρασίτου οἴνου.

Κεφ. νη΄.

Ὁ διὰ πρασίου· πρασίου τοῦ ἀκμαίου φύλλα κόψας χοίνικας β΄, κάθες εἰς μετρητὴν γλεύκους, καὶ τ᾽ ἄλλα ὁμοίως ποίει· ἁρμόζει δὲ τοῖς περὶ θώρακα, καὶ πρὸς ὅσα τὸ πράσιον.

Περὶ Θυμίτου οἴνου.

Κεφ. νθ΄.

Θυμίτης· θύμου κεκομμένου καὶ σεσησμένου οὐγγίας ρ΄ ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, κάθες εἰς γλεύκους κεράμιον. ἁρμόζει πρὸς δυσπεψίας, ἀνορεξίας, δυσεντερείας, νεύρων πόνοις, ὑποχονδρείων, φει-

bus, vulſis, ruptis, laterũ doloribus, ſpirituum diſcurſationi, ægris concoctionibus.

Bunites vinum.

Cap. LVI.

E napis fit vinum, nomine bunites, drachmis duabus tuſi napi in ſextarios duos muſti additis, & cæteris eodem modo factis. Prodeſt ſtomachicis, & dimicatione, aut longo equitatu fatigatis.

Dictamnites.

Cap. LVII.

Dictamni drachmas quatuor macerato quaternis muſti ſextariis. Facit aduerſus ſtomachi faſtidia: menſes, & purgamentum à partu ſubducit.

Vinum ex marrubio.

Cap. LVIII.

Marrubij adulti folia tundito, & ſextarios octo in muſti metretam demittito, & reliqua conſimiliter facito. Conuenit hoc vinũ pectoris vitiis, & omnibus quibus marrubiũ.

Vinum ex thymo.

Cap. LIX.

Thymi tuſi & cribrati vncias centum linteo colligatas, in amphoram muſti adiicito. Valet cõtra ægras coctiones, faſtidia, dyſenteriam, neruorum & præcordiorũ dolores, hyber-

hybernos algores, & venenata animalia, quorũ morſum frig⁹ inſequitur, aut putreſcit locus.

Vinum è ſatureia.

Cap. LX.

Simili modo è ſatureia vinũ fit, quod eadem quæ thymites præſtat.

Origanites.

Cap. LXI.

Sic quoque origanites ex heracleotico origano conficitur ſimiliter cum ſupradicto. Facit eadem quæ thymites.

Vinum è calamintha.

Cap. LXII.

E calamintha, pulegio, & abrotono vina fiunt eodem quo thymites modo, proſunt ſtomachicis, cibũ faſtidiẽtibus, & regio morbo: ꝙ vrinã moueant.

Vinum è conyza.

Cap. LXIII.

Fit item è conyza vinum, contra venenata ante alia efficax.

Aromatites.

Cap. LXIIII.

Aromatites ita fit: Palmæ, aſpalathi, calami, nardi gallici, ſingulorum quatuor ſextarios ſumito: poſtquam contriueris, paſſo ſubigito, coactis ingentibus offis, & in ſextarios duodecim auſteri muſti deiectis, oper-

φρίκας χειμερινάς, καὶ πρὸς ἰοβόλα τὰ ψύχοντα καὶ σήποντα.

Περὶ Θυμβρίτου οἴνου.

Κεφ. ξ'.

Θυμβρίτης ὁμοίως σκευάζεται, καὶ πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ, πρὸς ἃ καὶ ὁ θυμίτης.

Περὶ Ὀριγανίτου οἴνου.

Κεφ. ξά.

Ὀριγανίτης δι' ὀριγάνου ἡρακλεωτικῆς σκευάζεται ὁμοίως τῷ θυμίτῃ· ποιῶν πρὸς τὰ αὐτά.

Περὶ Καλαμινθίτου γληχωνίτου καὶ ἀβροτονίτου οἴνου.

Κεφ. ξβ'.

Καλαμινθίτης γληχωνίτης, ἀβροτονίτης, ὁμοίως σκευάζεται τῷ διὰ θύμου· ποιοῦσι δὲ στομαχικοῖς καὶ ἀνορεκτοῦσι, καὶ πρὸς ἴκτερον· οὐρητικοὶ γάρ εἰσιν.

Περὶ Κονυζίτου οἴνου.

Κεφ. ξγ'.

Οἶνος κονυζίτης ὁμοίως σκευάζεται· ἔστι δὲ πάντων μᾶλλον θηριακός.

Περὶ Ἀρωματίτου οἴνου.

Κεφ. ξδ'.

Ὁ δὲ ἀρωματίτης οὕτω κατασκευάζεται· φοίνικος · ἀσπαλάθου, καλάμου, νάρδου κελτικῆς, ἑκάστου χοίνικα λειώσας, φύρασον γλυκεῖ, καὶ ποιήσας εὐμεγέθεις μάζας, βάλε εἰς γλεύκους αὐστηροῦ ξέστας ιβ'. καὶ ἐά-

καὶ ἔασον ἡμέρας μ΄. σφηκώσας ἀγγεῖον· εἶτα διυλίσας ἀπόθεσο. σκευάζεται δὲ καὶ ἄλλως· καλάμου ὁλκὰς η΄. φοῦ < ζ΄. κόστου < β΄. νάρδου συριακῆς < ς΄. κασσίας < η΄. κρόκου < δ΄. ἀμώμου < ε΄. ἀσάρου < δ΄. ταῦτα ὁμοῦ λειώσας καὶ ἐν ὀθονίῳ δήσας χάλασον εἰς μετρητὴν γλεύκους, καὶ μετὰ τὸ ἀποζέσαι τὸν οἶνον μετάγγιζε. ποιεῖ δὲ πρὸς πόνους θώρακος, πλευροῦ, πνεύμονος, δυσουρίαις τε καὶ ῥίγεσιν, ἐμμηνίοις ἐπεχομένοις, καὶ τοῖς διὰ κρυμὸν ὁδεύουσιν ἁρμόζει πινόμενος· καὶ πρὸς τὸ πάχος γλυνῶντας· περιποιεῖ δὲ καὶ εὔχροιαν, ὑπνωτικός τε ἐστὶ καὶ ἀνώδυνος τοῖς περὶ κύστιν, καὶ νεφροὺς ἁρμόζων πάθεσι.

operculato vase, quadraginta diebus quiescere finito: deinde vbi fæce expurgatũ fuerit, recõdito. Alia eius ratio: calami vncia, phu drachmę septem, costi drachmæ duæ, nardi syriaci drachmæ sex, cassiæ vncia, croci drachmæ quatuor, amomi drachmæ quíq;, asari drachmæ quatuor: omnia simul trita & linteo colligata in cadũ musti demerguntur, & postquã vinũ deferbuerit, trãsfunditur. Facit ad pectoris, & laterum, & pulmonis dolores: difficili vrinæ, horrorib⁹, retardatis mẽsibus, atq; iis qui per frigora iter faciũt, potũ cõuenit: pituitæ crassitié extenuat; coloré alit, somnũ conciliat, dolorem finit, renum & vesicæ vitiis auxiliatur.

Περὶ οἴνου τοῦ ἐκ σμύρνης, πεπέρεως, καὶ ἴρεως. Κεφ. ξέ.

Σκευάζεται δὲ οἶνος πρὸς καταῤῥους, βῆχας, ὠμότητας, ἐμπνευματώσεις καὶ πλάδον στομάχου· σμύρνης < β΄. πεπέρεως λευκοῦ < α΄. ἴρεως < ς΄. ἀνήθου* < γ΄. ταῦτα ὁλόκοπα* ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, κάθες εἰς ξέστας ς΄. οἴνου μετὰ δὲ τρίτην διυλίσας ἀπόθεσο εἰς λάγηνον. καὶ πότιζε μετὰ περίπατον διδοὺς ἄκρατον κύαθον α΄.

Vinum ex myrrha, pipere & iride. Cap. LXV.

Fit & vinũ ad destillatiões, cruditates, tussim, inflationes, & si humor in stomacho coiit: Myrrhæ duæ drachmę, piperis cãdidi drachma vna, iridis drachmę sex, anisi drachmæ tres: oĩa plenius tusa & linteolo inuoluta ĩ sex vini sextarios cõiiciunt: vinum post triduũ colatur, & in lagena reconditur. Datur post deambulationem, meraculum, cyathi vnius mensura.

Nectarites. Cap. LXVI.

FIT quoque nectarites ex helenio herba: Radice sicca pondo quinque drachmarum linteolo colligata, & in cõgios sex mustis addita, & post tres mẽses effusa. Facit ad stomachi & pectoris vitia: vrinam pellit.

Vinum ex Syriaca nardo, & Celtica, malabatróq;. Cap. LXVII.

E Syriaca nardo, & Celtica, malabathróq; vinũ factitatur, hac ratione: Singulorũ selibrã in binos musti cõgios mittito, post menses duos colato. Datur cyathus vnus cũ tribus aquæ. Hoc vinum efficax est contra vitia renum, hepaticos, regium morbum, & vrinæ difficultatẽ: prodest stomachicis, atque iis quos pallor decolorat, Alij vnciam, aut sextantem acori, & Celticæ nardi quadrantem, in musti amphoram adiiciunt.

Vinum asarites. Cap. LXVIII.

Asari quadrantem in senos musti sextarios itidem demittito. Id vini genus vrinam ciet: hydropicis, & regio morbo laborantibus, hepaticis, ischiadicísque conuenit.

Vinum

Περὶ Νεκταρίτου οἴνου. Κεφ. ξς'.

Ο δὲ νεκταρίτης σκευάζεται ἐκ τῆς ἑλενίου· ὃ ἔνιοι μηδικὴν, οἱ δὲ σύμφυτον, οἱ δὲ, ἰδαῖον φλόμον, οἱ δὲ, ὀρέστιον, οἱ δὲ νεκτάρειον καλοῦσιν· ἑλενίου ῥίζης ξηρᾶς < ε'. ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, κάθες εἰς χόας ς'. γλεύκους, καὶ μετὰ γ'. μῆνας ἀπόχει. ποιεῖ δὲ πρὸς στόμαχον, θώρακα· ἄγει δὲ καὶ οὖρα.

Περὶ τοῦ διὰ συριακῆς νάρδου καὶ κελτικῆς καὶ μαλαβάθρου οἴνου. Κεφ. ξζ'.

Ο δὲ διὰ συριακῆς νάρδου, καὶ κελτικῆς, καὶ μαλαβάθρου, σκευάζεται οὕτως· ἑκάστου ἡμίμναιον λαβὼν, εἰς δίχουν γλεύκους κάθες καὶ μετὰ μῆνας β'. διύλιζε. δίδου δὲ καὶ κύαθον α'. πρὸς τρεῖς ὕδατος. ποιεῖ νεφριτικοῖς, ἰκτερικοῖς, ἡπατικοῖς, δυσουροῦσιν, ἀχροοῦσι, στομαχικοῖς. οἱ δὲ ἀκόρου οὐγγίας α' ἢ β'. κελτικῆς νάρδου οὐγγίας γ'. ἐν κεραμίῳ γλεύκους σκευάζουσιν.

Περὶ Ασαρίτου οἴνου. Κεφ. ξη'.

ΑΣΑΡΙΤΗΣ ἀσάρου οὐγγίας γ'. κάθες εἰς γλεύκους κοτύλας ιβ'. ὁμοίως. ἔστι δὲ διουρητικός, ὑδρωπικοῖς ἁρμόζων, καὶ ἰκτεριῶσιν, ἡπατικοῖς, ἰσχιαδικοῖς.

Περὶ

Περὶ τοῦ διὰ τῆς ἀγρίας νάρδου οἴνου. Κεφ. ξθ'.

Ὁ δὲ διὰ τῆς ἀγρίας νάρδου· νάρδου ἀγρίας τῆς ῥίζης προσφάτου λελειώσας σεσησμένης κάθες οὐγγίας η'. εἰς χοῦν γλεύκους ὁμοίως. καὶ ἔα μῆνας β'. χρήσιμος ἡπατικοῖς, δυσουροῦσι, πνευματουμένοις, στομαχικοῖς.

Περὶ δαυκίτου οἴνου. Κεφ. ο'.

Δαυκίτης δαύκου τῆς ῥίζης ὁλοκόπου ∠ ς'. εἰς γλεύκους κεράμιον κάθες ὁμοίως καὶ μετάγγιζε. ποιεῖ δὲ πρὸς πόνους θώρακος, ὑποχονδρίων, ὑστέρας· ἄγει ἔμμηνα, ἐρυγὰς κινεῖ, καὶ οὖρα· ἁρμόζει βηχί, σπάσμασι, ῥήγμασιν.

Περὶ Ἐλελισφακίτου οἴνου. Κεφ. οα'.

Ἐλελισφακίτης ὁμοίως· ἐλελισφάκου οὐγγίας η'. ὁμοίως εἰς γλεύκους ἀμφορέα* ὅ ἐστι κεράμιον, κάθες. ποιεῖ δὲ πρὸς νεφρῶν πόνους, καὶ κύστεως καὶ πλευρῶν, αἵματος ἀναγωγάς, βῆχα, ῥήγματα, σπάσματα, θλάσματα, ἔμμηνα ἐπεχόμενα.

Περὶ Πανακίτου οἴνου. Κεφ. οβ'.

Πανακίτης, πάνακος οὐγγίαν α'. εἰς χόα γλεύκους καθεὶς ὁμοίως μετάγγιζε. ποιεῖ σπάσμασι, ῥήγμασι, θλάσμασιν, ὀρθοπνοίαις· λεπτυντικὸς πάχους σπληνός· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς στρόφους, ἰσχιάδας, βραδυπεψίας·

Vinum ex nardo ſylueſtri. Cap. LXIX.

Radicis ſylueſtris, nardi recentis & tritæ cribratæq; beſſem in congium muſti coniicito, duos menſes quieſcere ſinito. Vtile eſt hepaticis, difficili vrinæ, inflationibus, ſtomachicis.

Vinum ex dauco herba. Cap. LXX.

Radicis dauci contuſæ drachmas ſex in muſti amphoram imponito, & ſimiliter tráſfundito. Facit ad dolores thoracis, præcordiorum, & vuluæ: menſes pellit, ructus ciet, & vriná: prodeſt tuſsi, ruptis, vulſisq́;.

Vinum ex ſaluia. Cap. LXXI.

SALVIÆ vnciam in muſti amphorá, quod idem cum ceramio eſt, mittito. Valet cótra renum, veſicæ, & laterum dolores, reiectiones ſanguinis, tuſsim, rupta, vulſa, & ſuppreſſos menſes.

Vinũ ex panace. Ca. LXXII.

Panacis vnciá in muſti congium mittito, & transfundito. Prodeſt ruptis, vulſis, contuſis, orthopnœæ: lienis craſsitiem extenuat: contra tormina, coxendicum dolores, efficax eſt: tardas

tardas cócoctiones accelerat: méses & partus extrahit: aquæ inter cutem, & serpentiú ictibus auxiliatur.

Vinú ex acoro. Ca. LXXIII.

Vinum ex acoro & dulci radice cósimili modo fiút. Oportet ení singulorú vncias octo in senos cógios mittere, tribus mésibus macerare, mox in vas transferre. Faciút ad pectus, & latera, & vrinam mouent.

Vinú ex apio. Ca. LXXIIII.

Seminis apij recentis, maturi & cribrati vnciæ noué in linteo colligatæ in musti amphorã demittañ. Appetitú excitat: stomachicis, & difficili vrinæ auxiliatur: faciles spiritus facit.

Vinum ex fœniculo & anetho. Cap. LXXV.

Ex fœniculo, anetho, & petroselino, vina eodem modo fiunt, & ad eadem efficacia.

Vinum ex salis flore. Cap. LXXVI.

Fit & è flore salis vinú, multò ad purgandum efficacius, q̃ vinú aqua marina téperatum. Fauces, vesicã, renes, & stomachum infestat: quare neque in secunda, neque aduersa valetudine prodest.

Vinú phthorió. Ca. LXXVII.

Fit etiã vinú qđ phthorió vocant,

βραδυπεψίας· καταμήνια ἄγει καὶ ἔμβρυα ὑδρωπικοῖς, καὶ θηριοδήκτοις ἁρμόζει.

Περὶ Ακορείτου οἴνου. Κεφ. ογ'.

Ακορείτης δὲ καὶ ὁ ἀπὸ γλυκυρίζης ὁμοίως σκευάζεται. δεῖ γὰρ ἑκάστου οὐγγίας * π'. εἰς χόας ς'. πρὸς μῆνας γ'. ἀποβρέχοντας μεταγγίζειν. ποιοῦσι δὲ πρὸς πλευρὰν, καὶ θώρακα, κινοῦντες καὶ οὔρησιν.

Περὶ Σελινίτου οἴνου. Κεφ. οδ'.

Σελίνου σπέρματος ὡρίμου νέου σεσησμένου οὐγγίας θ'. ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, βάλε εἰς κεράμιον γλεύκους ὁμοίως. ποιεῖ δὲ ὄρεξιν· καὶ στομαχικοῖς ἁρμόζει, καὶ δυσουροῦσιν. ἔστι δὲ καὶ εὔπνους.

Περὶ Μαραθρίτου καὶ ἀνηθίνου οἴνου. Κεφ. οε'.

Καὶ μαραθρίτης καὶ ἀνήθινος, καὶ πετροσελινίτης ὁμοίως σκευάζονται πρὸς τὰ αὐτὰ ποιοῦντες.

Περὶ Αλοσανθίνου. Κεφ. ος'.

Σκευάζεται καὶ δι' ἁλὸς ἄνθους καθαρτικώτερος τοῦ διὰ θαλάττης. κακοῖ δὲ φάρυγγα, καὶ νεφροὺς, κύστιν, στόμαχον· ὅθεν οὔτε πρὸς ὑγείαν οὔτε πρὸς πάθη χρήσιμος ὁ τοιοῦτος.

Περὶ Φθορείου ἐμβρύων. Κεφ. οζ'.

Γίνεται δὲ καὶ φθόριος ἐμβρύων οἶνος,

οἶνος, φυτευομένοις γὰρ ταῖς ἀμπέλοις συμφύεται ἐλλέβορος ἢ σίκυος ἄγριος, ἢ σκαμμωνία, ὧν ἀναλαμβάνει ἡ σταφυλὴ τὴν δύναμιν. καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν οἶνος γίνεται φθόριος. γίνεται δὲ προεμημεκυίαις νήστεσι κυάθων πλῆθος η κεκραμένος.

cant, quoniam partus necat, & abort⁹ facit, veratro aut ſcāmonia, aut ſylueſtri cucumere, iuxta radices vitiū ſato: ſiquidem vites ſibi illorū vires adſciſcūt. Id vinū part⁹ enecat: datur ieiunis mulieribus, quæ antè vomuerunt, cyathorum octo mé ſura, dilutum.

Περὶ Θυμελαίτου οἴνου.
Κεφ. οη.

Ὁ θυμελαίτης τῶν κλώνων σὺν τοῖς φύλλοις καὶ τῷ καρπῷ < λ'. βάλε εἰς γλεύκους χόας γ'. καὶ σκεύαζε ἕψων κούφως, ἄχρις ἂν β' ἀπολιφθῶσι χόες, καὶ διυλίσας ἀποτίθεσο. καθαίρει ὑδατώδη καὶ σπλῆνα τήκει.

Vinum ex thymelæis.
Cap. LXXVIII.

Rhamorū thymelææ cū ſuis foliis, & fructu triginta drachmas mittito in cógios tres muſti, & leui igne coquito, donec congij duo ſuperſint, defæcatūq; recondito. Aquoſa purgat excreméta, & liené abſumit.

Περὶ Χαμαιλαίτου.
Κεφ. οθ'.

Χαμαιλαίτης ἐπειδὰν ἀνθῇ ὁ θάμνος, μετὰ τῶν φύλλων κόψας καὶ σήσας βάλε < ιβ'. εἰς γλεύκους χοῦν, καὶ μετὰ μῆνας β'. μετάγγιζε. ποιεῖ δὲ ὑδρωπικοῖς, ἡπατικοῖς, κεκοπωμένοις. καὶ ταῖς ἐκ τοκετοῦ δυσκαθάρτοις.

Vinum ex chamelæa.
Cap. LXXIX.

Chamelæa dum floret, cū foliis tuſa & cribrata decé drachmarum pondere, in muſti cógium additur. Poſt duos menſes vinum in vas transfertur. Aquæ inter cutem, hepaticis, & laſsitudine cófractis, efficax eſt: item mulieribus quę à partu ægrè purgantur.

Περὶ Χαμαιπιτυΐνου.
Κεφ. π'.

Χαμαιπιτυΐνος ὁμοίως σκευάζεται, καὶ πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει διουρητικὸς ὤν.

Chamæpityinum.
Cap. LXXX.

Chamæpityinum ſimili modo fit, & ad eadé conueniens: vrinam quoque ciet.

Περὶ Vinum

Vinum ex mandragora. Cap. LXXXI.

Librum radicis mādragoræ cōcidito, ſegmēta lino traiicito, quod ſelibrā ęquat in muſti cadum demittito, ibiq; eſſe ſinito ad mēſes treis, deinde traſfundito. Media potio, heminæ dimidiū: bibiť, paſſo in duplū addito. Aiunt heminā vini cōgio miſtā, potu ſoporem adferre: cyathus vnus cū ſextario vini pot⁹, enecat: mediocris vſus ei⁹ doloris ſenſū aufert: fluxiones incraſſat: olfactu, potúq;, & cum inditur idē præſtat.

Vinū ex verano. Ca. LXXXII.

In cōgiū muſti aqua marina diluti, drachmas xij. nigri veratri triti ī linteo mūdo, mittito: dūq; efferbuerit, in marinæ aquæ cōgios xiiij. aut xv, vbi pleniuſcule fregeris, iniicito: poſt aliquot dies colato, & vtitor. Dato cyathum vnum ex aqua balnei in potu, ad aluū ſoluēdā, iis qui euomuerūt à cœna. Alia ratio: Veratri drachmas viginti, iūci odorati vncias duodecī, ſpicæ Syriacæ vncias tredecim, cribratas, & linteo colligatas in ſeptē vini Coi ſextarios dieb⁹ quadraginta macerādas indito, poſtmodum calato: dabis in potu ſeſquiheminam.

Aliter:

Περὶ Μανδραγορείτου. Κεφ. πα΄.

Μανδραγορείτης, τοῦ φλοιοῦ τῆς ῥίζης κατατεμὼν, ἔνειρον εἰς λίνον ἢ μιμναῖον, καὶ κάθες εἰς μετρητὴν γλεύκους πρὸς μνᾶς γ΄. εἶτα μετάγγιζε. ἡ μέση πόσις ἡμικοτύλιον· πίνεται δὲ γλυκέως προσδιδομένου εἰς διπλάσιον. φασὶ δὲ κοιμίζειν καὶ καρωῦν κοτύλην αὐτοῦ χοῒ ἑνὶ μιχθεῖσαν, καὶ ποθεῖσαν· μετὰ ξέστου δὲ οἴνου κύαθος εἷς ποθεὶς ἀναιρεῖ· ἔστι δὲ ἡ σύμμετρος χρῆσις ἀνώδυνος· ῥευμάτων παχυντική· ὀσφραινόμενος δὲ καὶ ἐγκλυζόμενος τὸ αὐτὸ ποιεῖ.

Περὶ Ἐλλεβορίτου. Κεφ. πβ΄.

Ἐλλεβορίτης εἰς χοῦν γλεύκους τεθαλασσωμένου μέλανος ἐλλεβόρου ∠ ιβ΄ λείου βάλε ἐν ὀθονίῳ καθαρῷ, μετὰ χεῖ δὲ ὅταν ἀναζέσῃ* εἰς θαλάσσης χόας ιε. ἢ ιδ΄. ὁλοσχερῶς συνθλάσας βάλε, καὶ μεθ᾽ ἡμέρας τινὰς διυλίσας χρῶ. πότιζε δὲ κύαθον ά, πρὸς κοιλίας λύσιν μεθ᾽ ὕδατος ἐκ βαλανείου, ἐμημεκόσιν, ἀπὸ δείπνου. ἢ ἐλλεβόρου ∠ κ΄. σχίνου οὐγγίας ιβ΄. στάχυος συριακοῦ οὐγγίας ιγ΄. σεσησμένα ἐν ὀθονίῳ δήσας. κάθες εἰς κοτύλας ιδ΄. κῴου οἴνου ἐπὶ ἡμέρας μ΄, εἶτα ἀπηθήσας πότιζε τρία ἡμικοτύλια.

ἢ εἰς

ἢ εἰς γλεύκους κεράμιον θαλάττης πελαγίας ἑψημένης ξέστας ιβ΄. ἐλλεβόρου λευκοῦ λίτρας ϛ΄. ἔμβρεχε ἡμέρας μ΄. καὶ ἀπηθήσας χρῶ. ἢ ἐλλεβόρου < ιβ΄. ἀφρονίτρου < δ΄ γλεύκους κοτύλας ιβ΄. βρέχε ἐπὶ ἡμέρας ιε΄. καὶ ἀπηθήσας χρῶ μετὰ μῆνας ἕξ. τοῦτο καὶ βρέφη ἐκτιτρώσκει, ἢ καὶ ἐκ θειλοπεδευομένης σταφυλῆς· βάλε εἰς γλεύκους μετρητὴν (ἔστι δὲ ὁ μετρητὴς χόες ι΄) καὶ βάλε γύψον εἰς τὸν οἶνον < κ΄. καὶ ἔασον ἡμέρας β΄. καὶ κάθες ἔνδεσμον ἐλλεβόρου μέλανος* οὐγγίας λ΄. σχίνου οὐγγίας λ΄. καλάμου οὐγγίας λ΄. ἀρκευθίδων ἡμιχοίνικον καὶ δ΄. σμύρνης δὲ καὶ κρόκου ἀνὰ οὐγγίαν α΄. ἐνειλίσας ὀθονίῳ κρέμασον ἡμέρας μ΄. εἶτα διύλιζε καὶ δίδου κυάθους γ΄. ἢ β΄. κεράσας.

καθαίρει τὰς ἐκ τοκετῶν καὶ ἐκ βρωμάτων· καταπασσᾶ δὲ καὶ ἔμβρυα καὶ πρὸς τὰς ὑστερικὰς πνίγας ποιεῖ.

Περὶ Σκαμμωνίτου. Κεφ. πγ΄.

Σκαμμωνίτης σκαμμωνίας τῆς ῥίζης < ιε΄. ὀρυττομένης ἐν πυραμητῷ ἔμβαλε εἰς γλεύκους χοῦν ἕνα λείας, δήσας ἐν ὀθονίῳ ἐπὶ ἡμέρας λ΄.

καθαίρει

Aliter: Decoctæ marinæ aquæ ex alto petitæ sextarios duodecim, veratri candidi libras sex, in musti amphora quadragesimo die, q̃ madefeceris, colato, & vtitor. Alia ratio: Veratri drachmas duodenas, et aphronitri quaternas, in senis, musti sextariis diebus quinisdenis macerato, mox colato: & semestri exacto, vtitor. Id vini genus abortus facit, & partus necat. Aut vuas in sole siccatas imponito in musti metretã (implet autẽ metreta cõgios duodecim) & gypsum in vinũ mittito põdo drachmarum viginti, & biduo residere finito, coniicio veratri nigri drachmas triginta, iunci odorati, calami, singulorũ drachmas triginta, baccarũ iuniperi sextarios duos, & triẽtẽ, myrrhæ & croci singulorũ drachmam, inuoluẽs linteolo diebus quadraginta appẽdito, postea colato. Dabis heminas treis aut duas dilutas. Purgat à partu, & abortu fœminas: fœtꝰ extrahit, cõtra strãgulatꝰ vuluæ efficax.

Scãmonites. Cap. LXXXIII.

Scammonites sic fit: Radicis scammoniæ per messes effossæ, tritæ, & linteo colligatæ drachmas quinq; in musti cõgium mittito, ad dies triginta.

Aluum

Aluum purgat, bilem & pituitam extrahit.

METALLICA OMNIA, & primũ Cadmia.

Cap. LXXXIIII.

Ex cadmiæ generibus optima est Cypria, botryitis nomine, densa, modicè grauis, & in leuitatem magis declinans, racemosa facie, colore spodij, q̃ fracta cinerulenta est, & erugi nosa. Proxima habet foris cœrulea, intus candidior, internatis venarum discursibus, onychitæ lapidi similis, cuiusmodi sunt, quæ è veteribus metallis effodiuntur. Quædam etiã placodes, id est, crustosa dicit̃, segmentis quibusdã perinde quasi zonis cincta, ob quod eam zonitin appellauere. Alia ostracitis nominatur, gracilis, & magna ex parte nigra. Sed quæ testaceam faciem habet, terrã amplexa est. Improbatur candida. Oculorum medicamentis botryitis nomine, & onychitis, vtiles: reliquæ ad emplastra, & farinas quę cicatricibus inducendis insparguntur. Ad eadem Cypria prodest. Ex Macedonia verò, Thracia, & Hispania delata improbãtur. Cadmiæ effectus adstringere, caua explere, sordes expurgare, exiccare,

καθαίρει δὲ κοιλίαν, ἄγων χολὴν καὶ φλέγμα.

ΠΕΡΙ ΠΑΝΤΟΣ λίθου μεταλλικοῦ.

Περὶ Καδμείας. Κεφ. πδ΄.

Καδμείας ἀρίστη μέν ἐστιν ἡ κυπρία, καλουμένη δὲ βοτρυΐτις, πυκνὴ, βαρεῖα μέσως, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τὸ κουφότερον ῥέπουσα, ἔχουσα τὴν ἐπιφάνειαν βοτρυώδη, χρώματι σποδοειδὴς, θλασθεῖσα δὲ ἔντεφρος ἔνδοθεν καὶ ἰώδης. ἐχομένη δέ ἐστιν ἡ ἔξωθεν μὲν κυανίζουσα, ἔνδοθεν δὲ λευκοτέρα, διαφύσεις ἔχουσα ἐμφερεῖς ὀνυχίτῃ λίθῳ, τοιαῦται γάρ εἰσιν αἱ ἐκ τῶν παλαιῶν μετάλλων ὀρυσσόμεναι. Ἔστι δὲ καὶ πλακώδης τις λεγομένη ὥσπερ ζώνας ἔχουσα τὰς διαφύσεις, ὅθεν καὶ ζωνῖτιν αὐτὴν ἐκάλεσαν. καλεῖται δέ τις καὶ ὀστρακῖτις ἰσχνὴ, καὶ ὡς ἐπιτοπολὺ μέλαινα. γεώδης δὲ ἡ ὀστρακώδει κεχρημένη ἐπιφανείᾳ. φαύλη δὲ ἡ λευκή. χρησιμεύει δὲ πρὸς μὲν τὰ ὀφθαλμικὰ φάρμακα ἡ βοτρυῖτις καὶ ὀνυχῖτις καλουμένη· αἱ δὲ λοιπαὶ εἰς ἐμπλάστρους καὶ ξηρὰ κατουλοῦν δυνάμεναι. καὶ πρὸς ταῦτα χρησιμεύει ἡ κυπρία. ἡ γὰρ ἐκ μακεδονίας καὶ θράκης καὶ ἱσπανίας κομιζομένη, ἄθετος. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, κοιλωμάτων ἀναπληρωματικὴν, καθαρτικὴν ῥυπαριῶν

παρεμπλάσσει

παρεμπλάσσει δὲ καὶ ξηραίνει καὶ ἐσχαροῖ, καὶ στέλλει τὰ ἐκσαρκώματα, καὶ τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἀπουλοῖ. Γεννᾶται δὲ ἡ καδμεία ἐκ τοῦ χαλκοῦ καμινευομένου, προσιζανούσης τῆς λιγνύος τοῖς τοίχοις καὶ τῇ κορυφῇ τῶν καμίνων. εἰσὶ δὲ αὗται σιδηραῖ παμμεγέθεις, ὑπὸ τῶν μεταλλουργῶν καλούμεναι ἀκεστίδες, κατὰ κορυφὴν συνημμέναι πρὸς τὸ κατέχεσθαι καὶ ἐφιζάνειν τὰ ἀναφερόμενα σώματα ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ. ἅπερ δὴ καὶ μᾶλλον ἐφιζάνοντα ἐπισωματοῦται, καὶ ποτὲ μὲν ἓν εἶδος αὐτοῖς, ποτὲ δὲ δύο, ἢ ἅπαντα ἀποτελεῖται. μεταλλουργεῖται δὲ ἐκ τοῦ προϋπερκειμένου σολέου ὄρους τοῦ λεγομένου πυρίτου λίθου καιομένου· ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ὄρει εὑρίσκεται οἱονεὶ διαζώματά τινα χαλκίτεως, μίσυος, σώρεως, μελαντηρίας, κυανοῦ, χρυσοκόλλης, χαλκάνθου, διφρυγοῦς. τινὲς δὲ καὶ ἐν μετάλλοις φασὶ λιθίνοις εὑρίσκεσθαι καδμείαν πλανώμενοι ὑπὸ λίθων πολλὴν ἐμφέρειαν ἐχόντων· ὥσπερ καὶ ὁ ἐν τῇ κύμῃ λίθος εὑρισκόμενος: Δύναμιν δὲ οὐδεμίαν ἐνδεικνύμενος. ἐπιγινωσκομένων αὐτῶν ἐκ τοῦ κουφοτέρους αὐτοὺς εἶναι τῆς καδμείας, καὶ διαμασσηθέντας μὴ *ἐπιεικεῖς ἐν τῇ γεύσει: ἀγανακτεῖν

exiccare, corporis meatus infarcire, excrescentia in carne coërcere, crustas creare, & vlcera quæ cachoëtę vocantur, ad cicatricem perducere. Gignitur cadmia ex ære in fornacibus candente, fuligine egesta flatu, & lateribus camerísque fornacum inhærēte. Prægrandes autem ac ferreæ sunt rudes ab officinis appellatę acestides, per sūma fastigia cōnexæ & concameratæ, vt quæ ab ære iactantur sursum corpuscula cohæreāt, & inibi detineantur: quæ cum spissius insident, in corpus concrescunt; & modo gen⁹ vnū eius, modo duo, modo omnia perficiunt. Extrahitur & cadmia ī Cypro è monte, qui Solis incumbit, cremato lapide cui pyritæ cognomen est: in quo etiā monte quædam quasi venæ chalcitis, misyos, soreos, melanteriæ, cærulæi, chrysocollæ, atramēti sutorij, diphrygisq; inueniunt. Nec desunt qui cadmiā in lapidum fodinis inueniri tradant, falsi quadā lapidum cognatione: qualis inuenit, & apud Cumas lapis, nullam sui vim ostēdens. Ii eo deprehenduntur, q̄ sunt cadmia leuiores, nullumq; alienū mādētibus saporē exhi-

bent: commanducatus item lapis, dentes offendit: cadmia, vtpote cum cedat, esum non respuit. Alio autem discerni possunt argumento: Cadmia in farinā detrita, & aceto subacta, atq; in sole siccata, coit: quod in lapide nō accidit. Item tritꝰ & igni appositus lapis, prosilit, & fumum igni similem eiaculatur: cadmia verò quieta manet, fuliginéq; luteo colore aut æreo splendentem expuit, vario zonarum discursu. Insuper lapis ignem expertus, atq; refrigeratus, colorem mutabit, ac leuior multò fiet. sed cadmia nihil euariat, nisi quis eam multis diebus cremauerit. Fit & in argenti fornacibus candidior, ac minus ponderosa, sed viribus nequaquam comparāda ærariç. Vritur cadmia superior carbonibus obruta, donec translucida spectetur, & ferrei stercoris modo bullet: mox extinguitur vino Amineo, q̃ ad emplastra præparatur: sed quæ ad psorarum medicamenta præparatur, aceto. Alij hoc modo exustā conterunt in vino, rursúmq; fictili crudo torrēt, donec pumicosa videatur: iterūq; tritam ex vino, tertio vrūt, donec prorsus in cinerē redigatur,

ἀγανακτεῖν ἢ τοὺς ὀδόντας ἐν τῇ γεύσει εἰ λίθος εἴη ἐν τῇ διαμασήσει. εἰ δὲ καδμεία εἴη, ἀνέχεσθαι τῆς διαβρώσεως συνοικούσης αὐτοῦ. ἔτι διακρίνεται καὶ τῷ τὴν μὲν καδμείαν λειοτριβηθεῖσαν, σὺν ὄξει, καὶ ξηρανθεῖσαν ἐν ἡλίῳ ἐκπιέζειν. τὸν δὲ λίθον μὴ πάσχειν τοῦτο. καὶ ἐν πυρὶ τεθέντα μὲν τὸν λίθον τετριμμένον πυρὶ ἀποπηδᾶν, καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ καπνὸν ὁμοιοῦν ὑπάρχειν τῷ πυρί· τὴν δὲ καδμείαν, μένειν τε καὶ ἀναδιδόναι αἰθάλην μηλίζουσαν καὶ χαλκοφανῆ, ὡσπερεὶ ζώνην τινὰ ποικίλην. ἔτι ὁ μὲν λίθος πυρωθεὶς καὶ ψυγεὶς ἀλλοιωθήσεται τῷ χρώματι, καὶ κουφότερος ἔσται. ἡ δὲ καδμεία κατ' οὐδὲν μεταβάλλει, εἰ μή τις αὐτὴν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας ἐκκαύσει. γίνεται δὲ καὶ ἐν τῶν ἀργυρείων λευκοτέρα καὶ κουφοτέρα οὖσα, κατὰ δὲ τὴν δύναμιν ἥττων, καυστέον δὲ τὴν προειρημένην καδμείαν ἐκκρύπτοντας εἰς ἄνθρακας, ἕως οὗ διαφανὴς γίνηται, καὶ πομφολυγήσῃ ὡς σιδήρου σκωρία· εἶτα ἐν οἴνῳ σβεννύναι ἀμιναίῳ, τὴν δὲ εἰς τὰ ψωρικὰ ὄξει. τινὲς δὲ τὴν οὕτω καεῖσαν ἀναλεάναντες, οἴνῳ καταπλῶσι πάλιν ἐν ὠμῇ χύτρᾳ μέχρι κισσηρώδης τὴν ὄψιν γίνηται· πάλιν δὲ μετ' οἴνου λεοτριβήσαντες τρίτον, καίουσι μέχρι τελείως εἰς σποδὸν ἀναλυθῇ, μηδὲν

μηδὲν ἔχουσα τραχύ· καὶ ἀντὶ σποδίου χρῶνται τῇ τοιαύτῃ. πλύνεται δὲ ἐν θυίᾳ τριβομένη σὺν ὕδατι, ἀποχεομένου τοῦ ὕδατος ἄχρι μηδὲν ἐφίστηται ῥυπαρόν, καὶ ἀναπλασθεῖσα ἀποτίθεται.

Περὶ Πομφόλυγος.

Κεφ. πε'.

Πομφόλυξ σποδίου εἰδικῶς διαφέρει, γενικὴν γὰρ οὐκ ἔχει παραλλαγήν. ἡ μὲν γὰρ ὑπομελανίζει καὶ βαρυτέρα ἐστὶ κατὰ τὸ πλεῖστον, ἔμπλεως καρφῶν, καὶ τριχῶν καὶ γῆς ὥσπερ ἀπόψηγμά τι καὶ σάρωμα τῶν ἐν τοῖς χαλκουργείοις ἐδάφων καὶ καμίνων οὖσα· ἡ δὲ πομφόλυξ λιπαρὰ ὑπάρχει καὶ λευκή, ἔτι δὲ κουφοτάτη, ὡς δύνασθαι ἐπιποτᾶσθαι τῷ ἀέρι. καὶ ταύτης δὲ δύο ἐστὶν εἴδη. τὸ μέν, ἀερίζον καὶ ὑποπίμελον· τὸ δέ, λίαν λευκόν, καὶ ἄκραν ἔχον κουφότητος. γίνεται δὲ ἡ λευκὴ πομφόλυξ, ὅταν ἐν τῇ κατεργασίᾳ καὶ τελειώσει τοῦ χαλκοῦ, πυκνότερον οἱ ἐκ τῶν χαλκουργείων συνεμπάσσωσι λελεασμένην καδμείαν, βελτιοῦν αὐτὴν βουλόμενοι. ἡ γὰρ ἀπὸ ταύτης ἀναφερομένη αἰθάλη λευκοτάτη οὖσα πομφολυγοῦται. οὐ μόνον δὲ ἐκ τῆς τοῦ χαλκοῦ κατεργασίας τε καὶ ὕλης γίνεται πομφόλυξ, ἀλλὰ καὶ ἐκ καδμείας προηγουμένως ἐκφυσωμένης εἰς γένεσιν αὐτῆς.

ποιεῖται

tur, nihil ſcabritiæ retinẽs: hac ſpodij vice vtuntur. Lauatur autem in mortario trita, effuſa ſubinde aqua, dum ſordidum nihil emergat: dein coacta in paſtillos reponitur.

Pompholyx.

Cap. LXXXV.

Pompholyx ſpecie ſola, non genere, à ſpodio diſtat. Siquidẽ ſpodos nigricat, & plerunque ponderoſior eſt, palearum pilorúmque plena, quaſi purgamentum quoddam, quod ab ærariarum officinarum pauimẽtis & fornacibus euerritur, pompholyx verò pinguis eſt, & candida, vſqueadeo leuis, vt in auras euolare poſsit. Cuius duo fluxerũt genera: vnum ad aëris colorem vergens, ſubpingue: alterum magnopere candidum, ſummámque leuitatem nactum. Candida fit pompholyx, quoties in perficiũdo ære, fabri præſtantiorem facere volentes, detritam cadmiam cumulatius inſparſerint. Nanque tenuiſsima fauilla, quæ effertur, in pompholygen coit. Cæterùm pompholyx non ex æris modo materia, & fabrili induſtria factitatur, ſed ex cadmia quoque, ad gignẽdam ipſam, eximiè follibus proflata.

Cuius faciundæ ratio hæc eſt: In domo gemina cõtignatione operta, fornax extruitur, iuxta quã mediocris feneſtra ad tabulatum à ſupernis partibus pateat: domicilij paries fornaci proximus, tenui foramine ad fornacẽ vſque perforetur, ad excipiendam follis narem: oſtium mediocre habeat, pro exitu ingreſſũq; artificis fabricatum: domũcula altera huic coniuncta ſit, in qua & folles, & flator ſuo munere fungantur: deinde carbonibus in camino ſuccenſis, aſsidens artifex cadmiam particulatim fractam inſpargit, à locis ſupra infurnibulum extructis: idem negotium obit inferné artificis miniſter, ſimúlq; carbones adiicit, vſque dum indita cadmiæ copia prorſus abſumatur. Itaq; egeſta ſuffitu tenuis pars, & leuis materiæ in ſummã domũ euolat, & parietibus, tectis, forniciq; adhereſcit: cõflatum autem inde corpus, inter initia erumpentibus aquarum bullis ſimile prodit, poſtea maius incrementũ capeſſens, glomuſculis vellerũ ſimile redditur. Ponderoſius autẽ in ima loca ſe recipit: ſed hoc fornacibꝰ effũdit, illud domꝰ pauimẽto coheret.

Quod

ποιεῖται δὲ οὕτως· ἐν οἴκῳ διστέγῳ κατασκευάζεται κάμινος, καὶ κατὰ ταύτην πρὸς τὸ ὑπερῷον ἐκτομὴ σύμμετρός ἐστι καὶ ἐκ τῶν ἄνωθεν μερῶν ἀνεῳγμένη. ὁ δὲ τοῖχος τοῦ οἰκήματος ᾧ πλησιάζει ἡ κάμινος, τιτρᾶται λεπτῷ τρήματι ἄχρις αὐτῆς τῆς χώνης εἰς παραδοχὴν φυσητῆρος· ἔχει δὲ καὶ θύραν σύμμετρον πρὸς εἴσοδον καὶ ἔξοδον κατεσκευασμένην ὑπὸ τοῦ τεχνίτου. συνῆπται δὲ τούτῳ τῷ οἰκήματι ἕτερος οἶκος, ᾧ αἱ φῦσαι καὶ ὁ φυσητὴρ ἐργάζεται· λοιπὸν ἄνθρακες ἐντίθενται τῇ καμίνῳ καὶ πυροῦνται, ἔπειτα παρεστὼς ὁ τεχνίτης ἐμπάσσει λελεπτοκοπημένην τὴν καδμείαν ἐκ τῶν ὑπὲρ κεφαλὴν τῆς χώνης τόπων· ὁ ὑπουργός τε τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἅμα καὶ ἀνθρακιὰν προσεμβάλλει, ἄχρις ἂν ὃ προστέθειται πλῆθος ἀναλώσῃ. ἐκθυμιωμένης οὖν αὐτῆς, τὸ μὲν λεπτομερὲς καὶ κοῦφον, εἰς τὸν ἄνω ἀναφέρεται οἶκον, καὶ προσιζάνει τοῖς τοίχοις αὐτοῦ καὶ τῇ ὀροφῇ· τὸ δὲ σῶμα τὸ ποιούμενον ὑπὸ τῶν ἀποφερομένων, κατ' ἀρχὰς μὲν ταῖς ἐπανισταμέναις τῶν ὑδάτων πομφόλυξιν ἐοικὸς γίνεται, ὕστερον δὲ πλείονος τῆς αὐξήσεως συμβαινούσης ἐρίων τολύπαις ἀφομοιοῦνται· τὸ δὲ βαρύτερον εἰς τοὺς ὑπὸ πόδα χωρεῖ τόπους, καὶ περιχεῖται τοῦτο μὲν τῇ καμίνῳ, τοῦτο δὲ τῷ ἐδάφει τοῦ οἴκου·

ὃ καὶ

ὃ καὶ φαυλότερον τοῦ λεπτομεροῦς ἡγητέον, διὰ τὸ γεῶδες καὶ ἔμπλεων ἀκαθαρσίας εἶναι ἐν τῇ συγκομιδῇ. τινὲς δὲ μόνως οὕτως οἴονται γίνεσθαι τὴν προειρημένην σποδόν. ἀρίστην δὲ ἡγητέον τὴν κυπρίαν ἐν τῷ ὄξει φυραθεῖσαν, ἀποφορὰν μὲν ἔχουσαν χαλκοῦ, χρόαν δὲ πιττίζουσαν πως, ἔτι δὲ βορβορίζουσαν ἐν τῇ γεύσει· κἂν ἐπ' ἄνθρακος διαπύρου ἐπιτεθῇ ἄδολος, ἐπιζεῖ ἀερόχρους γινομένη. ἐπιμελῶς δὲ προσεκτέον τοῖς προειρημένοις κριτηρίοις. δολοῦται γὰρ ὑπό τινων ταυροκόλλῃ ἢ πνεύμοσιν ἀρνείοις ἢ θαλασσίοις ἢ κεκαυμένοις ὀλύνθοις καί τισιν ἄλλοις παραπλησίοις, εὐχερὲς δέ ἐστι τὸ διαγνῶναι· οὐδὲν γὰρ τῶν προειρημένων ἐν τῇ δοκιμασίᾳ ἐπὶ τούτων εὑρίσκεται. πλυτέον δὲ κοινῶς πομφόλυγα τὸν τρόπον τοῦτον· ἐνδήσας αὐτὴν ἐν καθαρῷ ὀθονίῳ μέσως ἐχούσῃ ἀραιότητος, ἢ ξηρὰν ἢ ὕδατι πεφυραμένην, κάθες εἰς λεκάνην ὕδωρ ἔχουσαν ὄμβριον. καὶ ἔκλυζε ὧδε κἀκεῖσε διαφέρων τὸν ἔνδεσμον· οὕτω γὰρ τὸ μὲν ἰλυῶδες καὶ νόσιμον αὐτῆς ἀπορρυήσεται, τὸ δὲ σκύβαλον πᾶν ἐν τῷ ὀθονίῳ μενεῖ. εἶτα ἐάσας καταστῆναι, ἀπόθησον τὸ ὕδωρ σὺν τῇ σποδῷ, καὶ πάλιν ἄλλο ἐπιχέας ἀνατάρασσε καὶ ἀπόχει·

καὶ

Quod tenuiore deterius existimandum est, ideo quod multum terræ collegerit, & spurcitia in aceruatione referciatur. Sunt qui hoc modo tantũ fieri spodium arbitrantur, de qua antedictum est. Optima creditur Cypria, quę accepto aceto halitum æris præstat, colore aliquantum piceo, sapore cœni horrido: & si fraudem nõ experta flagranti carbone inferuescit, aëreum colorem contrahit. Antedictis autem notis diligenter attẽdendum est. Siquidem à nonnullis adulteratur à taurino glutine, ouillo pulmone aut marino, aut crematis grossis, & quibusdã cõsimilibus, quod facile cognitu fuerit: quippe nihil in iis probandis inuenietur eorum quæ ante dicta sunt. Pompholygẽ in cõmune ita lauari oportet: Ligatã linteo mũdo modiceq; raro, aut siccã, aut aquã respersam, in labellũ demittito, quod imbrẽ contineat, & huc atque illuc fasciculũ deferẽs, immergito: ita enim limosa pars eius ac vtilis effluet, & omne sedimentũ in linteolo remanebit. Postea residere sinẽs, aquã cũ cinere colis incernito, & nouã infundẽs, agitato, & effundito:

 muta-

mutata tantisper aqua, & colata, dum arenosi nihil sidat. Demum aquam exprimito, & siccatum cinerem recondito. Alij, quantum maximè fieri potest, siccant, & manibus in aqua conterunt, dum mellis crassamentum imitetur. deinde linteo faucibus excepturi vasis obtento, aut laxius illigato, colãt, & quò facilius transeat, infusa per linteum largiore aqua, cinerem conturbant: mox spumosum, quod traiectum est, & supernatat vasi, concha excipiunt, & fictili nouo ad vsus recondunt. Quod vero resedit, sensim cribratum in aliud vas transfundunt, relicto arenoso quod pessum ierat: rursus lapidosa sidere patiuntur, & in vas aliud excolant: hoc identidem faciũt, donec cinis merus & arenæ expers inueniatur. Alij paulatim integram in aqua respergunt, arbitrati arenas lapillósque suo pódusculo degrauatos, pessum ire: pilos autem & paleas leuitate sua in sublime attolli. Cæterùm cinerem medium separant, & in pilã coniectum, vt cadmiam, eluunt.

Quinetiã

καὶ ταῦτα ποίει ἀπηθῶν τε καὶ ἀποχέων, μέχρις ἂν μηδὲν ἀμμῶδες ὑφιζάνῃ. λοιπὸν τὸ μὲν ὕδωρ ἐξίπωσον, τὴν δὲ σποδὸν ξηράνας ἀποτίθεσο. τινὲς δὲ ξηράναντες ἐφ' ὅσον ἐνδέχεται, ταῖς χερσὶ λεαίνουσι μετὰ ὕδατος, καὶ μελιτώδη τὴν σύστασιν ποιήσαντες, διηθοῦσι δι' ὀθονίου περιπετάσαντες αὐτὸ τὸ ὑποδέχεσθαι μέλλοντι* ἀγγείῳ, ἢ καὶ ἀποδήσαντες οὐ λίαν ἀποτεταμένον, πρὸς δὲ τὸ ῥᾳδίως διεξελθεῖν δαψιλὲς ὕδωρ ἐπιχέαντες τῷ ὀθονίῳ, ἀναταράσσουσι τὴν σποδόν· εἶτα τὸ διυλισθὲν καὶ ἐπινηχόμενον αὐτῆς τῷ ἀγγείῳ ἀφρῶδες ὄν, αὐτόθεν μύακι ἀναλαμβάνοντες, ἀποτίθενται εἰς ὀστράκινον καινὸν ἀγγεῖον. τὸ δὲ ἐγκαθήμενον πράως διασήσαντες μεταχέουσιν εἰς ἕτερον ἀγγεῖον, ἀπολειπομένου τοῦ ἐν τῷ πυθμένι ἀμμώδους· πάλιν δὲ ἐάσαντες ὑποστῆναι τὰ λιθώδη εἰς ἄλλο ἀγγεῖον καθαρὸν ἀπηθοῦσι· καὶ τοῦτο πολλάκις δρῶσιν ἕως ἂν καθαρὰ καὶ ἀμέτοχος ἄμμου γένηται ἡ σποδός. ἄλλοι δὲ ὡς ἔστιν ὁλομερῆ εἰς ὕδωρ κατ' ὀλίγον ἐμπάσσουσι τὴν προειρημένην, οἰόμενοι ἄμμον μὲν καὶ τὰ λιθώδη τῷ ἰδίῳ βάρει εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ἀγγείου καταῤῥυήσεσθαι· τρίχας δὲ καὶ κάρφη καὶ τὰ ὅμοια ἐπαιωρηθήσεσθαι διὰ τὴν κουφότητα. λοιπὸν χωρίσαντες αὐτῶν τὴν σποδὸν ἐν μέσῳ οὖσαν καὶ εἰς θυίαν βαλόντες, πλύνουσιν ὡς καδμείαν·

πλύνεται

πλύνεται δὲ καὶ οἴνῳ χίῳ πεδαλασσωμένῳ κατὰ τοὺς προειρημένους τρόπους· καὶ γίνεται συπλικωτέρα τῆς ὕδατι πλυνομένης. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ πομφόλυξ συπλικὴν, ψυκτικὴν, ἀναπληρωτικὴν, καθαρτικὴν, ἐμπλαστικὴν, καὶ ποσῶς ξηραντικὴν*. ἐὰν δὲ ὀπτῆσαι δέῃ τὴν σποδὸν, λεάνας ἐπιμελῶς αὐτὴν καὶ ἀναδεύσας ὕδατι, ποιήσας βοχίσκους, θὲς ἐπ' ὄστρακον καινὸν, ἐπιτίθει δὲ τοῦτο ἐπὶ λεπτὴν καὶ κούφην ἀνθρακιὰν, καὶ στρέφε τοὺς κυκλίσκους συνεχῶς, ἄχρις ἂν πυῤῥοὶ καὶ ξηροὶ γένωνται. γνωστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ἔτι δὲ καὶ μολύβδου γίνεται σποδιά· καὶ ἔστι μετὰ τὴν κυπρίαν ἡ ἐκ τοῦ μολύβδου ἀρίστη.

Περὶ Ἀντισπόδων. Κεφ. πς'.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ ἀντίσποδα ἱκανῶς εὐχρηστεῖ, ὑστερούσης πολλάκις σποδοῦ, τὰ ἰσοδυναμοῦντα ἀναγκαῖον ἐστὶν ἀποδεῖξαι, τίνα τε ὑπάρχει καὶ ὃν τρόπον παραληφθείη. λαβὼν τοίνυν μυρσίνης τὰ φύλλα σὺν τοῖς ἄνθεσι καὶ τοῖς μύρτοις ἀώροις ἔτι οὖσιν, ἔμβαλε εἰς ὠμὴν χύτραν, καὶ περιπλάσας τὸ πῶμα κατατετρημένον συνεχέσιν ὀπαῖς, δὸς εἰς κάμινον κεραμικὴν, ὅταν ᾖ ὀπτηθῇ ὁ κέραμος, εἰς ἄλλην χύτραν ὠμὴν μετάβασον αὐτὸ, καὶ πάλιν κατοπτηθείσης καὶ τῆς δευτέρας, ἐξελὼν πλῦνε καὶ χρῶ.

ὡσαύτως

Quinetiā lauāt vino Chio marina aqua diluto, modis quos suprà diximus: & ita reddit adstringentior, quàm aquis elota. Vis pōpholygis adstringere, refrigerare, explere, purgare, obstruere, & aliquātum exiccare. Inter medicaméta numeratur, quę leniter crustas obducunt. Quod si spodō torrere libet, diligenter tritam, & irrigatam aqua, colliges in pastillos, fictiliq; nouo, subiectis leuibus prunis, orbiculos cōtinuò versabis, dum asiccati fulueſcant. Neq; ignorādum, ex auro, argéto, plumbóq; fieri spodion: verùm post Cypriū, plūbeum maximè commendatur.

Antispoda. Cap. LXXXVI.

Quoniam spodos sæpenumero desideratur, necesse est ostédere, quę simili virtute polleant, vt in spodij locum sufficí possint, antispoda vocant, quóque modo sumi debeant. Folia itaque myrti, cum floribus & baccis immaturis, in fictile crudum coniecta, indito operculo continua foramina habente, vruntur fornacib⁹ donec figlinum percoquatur: iterum in fictile aliud crudū trāsferuntur, quod vbi perassatum fuerit, exépta lauātur ad vsus,

Idem quoq; fit è termite syluestris oliuæ, si habeatur: si secus, satiuæ cũ suis florib⁹, aut malis cotoneis dissectis, & detractis ossibus, aut gallis, aut laceratis linteolis: item ex moris immaturis, id est cãdidis, in sole pri⁹ arefactis, aut terebintho, aut lẽtisco, œnãthe, aut mollibus rubi foliis, vel è buxi coma, vel pseudocypero cum flore. Alij ficulneas frondes in sole antea siccatas, eodem modo parant: alij taurinum gluten: alij succidas lanas asperas, pice aut melle irrigatas: quæ omnia in spodij vicem vsurpantur.

Æs vstum. Cap. LXXXVII.

ÆS vstum probatur rubrum, & quod contritu colore cinnabarim imitetur: nigrum verò plusquam deceat, exustum est. Fit autem è clauis solutarum nauiũ, fictili crudo compositis: subsperso sulphure cum sale pari, omnibus vicissim insparsis, fictile, circũlito figulari creta spiramento, fornacibus inditur, donec figilinum percoquatur. Quidã pro sulphure & sale alumẽ inspargunt. Alij sine sulphure ac sale, fictili multos dies vrunt. Alij sulphure solo vtuntur, fuliginem tamen excutiunt.

Alij

ὡσαύτως δὲ καὶ θαλλίαν σκευάσας παράλαμβανε. ἔστω δὲ τῆς ἀγρίας ἐλαίας· εἰ δὲ μὴ, τῆς ἡμέρου σὺν τοῖς ἄνθεσιν, ἢ δὲ μὴ μῆλα κυδώνια κατατετμημένα, καὶ ἐξοστεισμένα, ἢ κηκίδα, ἢ ῥάκη λινᾶ, ἢ ἄωρα συκάμινα λευκὰ προεξηραμμένα ἐν ἡλίῳ, ἢ σχῖνον, ἢ τέρμινθον, ἢ οἰνάνθην, ἢ βάτου τὰ ἁπαλὰ φύλλα, ἢ πύξου κόμας, ἢ τὴν λεγομένην ψευδοκύπειρον σὺν τῷ ἄνθει. τινὲς δὲ κράδας συκῆς προεξηραμμένας ἐν ἡλίῳ, ὡσαύτως σκευάζουσιν· ἄλλοι δὲ ταυρείαν κόλλαν· οἱ δὲ, ἔρια οἰσυπηρὰ τραχέα πίσσῃ ἢ μέλιτι δεύσαντες, ὁμοίως σκευάζουσι*.

Περὶ κεκαυμένου χαλκοῦ. Κεφ. πζ΄

Ὁ δὲ κεκαυμένος χαλκὸς ἐστὶ καλὸς ὁ ἐρυθρὸς καὶ ἐν τῇ τρίψει κινναβαρίζων· ὁ δὲ μέλας πλέον ἢ δεῖ κέκαυται. σκευάζεται δὲ ἐκ τῶν ἥλων τῶν λελυμένων πλοίων, συντεθειμένων ἐν ὠμῇ χύτρᾳ, ὑποπασσομένου θείου μετὰ ἁλῶν ἴσων, καὶ ἐπιπασσομένων ἐναλλάξ, πωμασθεῖσα δὲ ἡ χύτρα καὶ ὑποχρισθεῖσα πηλῷ κεραμικῷ, δίδοται εἰς κάμινον, ἄχρις οὗ τελείως ὀπτηθῇ. οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ θείου καὶ τῶν ἁλῶν στυπτηρίαν παρεμπάσσουσιν. ἔνιοι δὲ δίχα τοῦ θείου καὶ τῶν ἁλῶν συνθέντες ἐν χύτρᾳ, καίουσιν ἐφ᾽ ἱκανὰς ἡμέρας. οἱ δὲ, τῷ θείῳ μόνῳ χρῶνται, ἀποσβολοῦνται μέντοι.

ἄλλοι

ἄλλοι δὲ χρίοντες τοὺς ἥλους σχιστῇ στυπτηρίᾳ μετὰ θείου καὶ ὄξους, καίουσιν ἐν ὠμῇ χύτρᾳ. ἄλλοι δὲ ἐν χαλκῇ χύτρᾳ ὄξει καταρραίνοντες αὐτοὺς οὕτως ὀπτῶσι. μετὰ δὲ τὸ καῆναι πάλιν τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν ἐπὶ τρὶς, ἔπειτα ἀποτίθενται. πρωτεύει δὲ ὁ ἐν μέμφιδι καιόμενος· ἔπειτα ὁ ἐν κύπρῳ. δύναται δὲ στύφειν, ξηραίνειν, λεπτύνειν, καταστέλλειν, ἐπισπᾶσθαι, ἀνακαθαίρειν ἕλκη ἀπουλοῦν· σμήχειν τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς, τήκειν τὰ ὑπερσαρκοῦντα, νομὰς ἱστᾶν. κινεῖ δὲ καὶ ἐμέτους μεθ' ὑδρομέλιτος ποθεὶς ἢ ἐκλειχθεὶς σὺν μέλιτι, ἢ διαχριόμενος. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία τετράκις τῆς ἡμέρας ἐναλλασσομένου τοῦ ὕδατος, ἄχρι μηδεμία ἐφίστηται λάμπη. καὶ ἡ σκωρία δὲ αὐτοῦ ὡσαύτως πλυνομένη, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, ἀσθενεστέραν μέντοι.

Alij oblitos ſciſsili alumine clauos, cum ſulphure & aceto, fictili crudo cremant. Alij in ænea olla aceto reſperſos, vrũt. & iterum ac tertio idem efficiunt, poſtea recondunt. Principem locum tenet, in Memphide combuſtum: proximum in Cypro. Adſtringit, exiccat, reprimit, extenuat, attrahit: vlcera purgat, & ad cicatricem perducit: vitia oculorum emẽdat, excreſcẽtia in carne conſumit, nomas cohibet, vomitus ciet, cum hydromelite potum, aut cum melle delinctum, illitúmve. Lauatur vt cadmia, mutata quater die aqua, donec nulla prorſus ſordes emergat. Aeris recrementum, ſtercúſve quam ſcoriam vocant, eodem modo lauatur: & eãdem vim, ſed imbecilliorem habet.

Περὶ Ἄνθους χαλκοῦ. Κεφ. πη'.

Χαλκοῦ δὲ ἄνθος ὅ τινες τῶν παλαιῶν ἥλων ψῆγμα ἐκάλεσαν, ἄριστόν ἐστι τὸ εὔθρυπτον καὶ κατάπυρρον ἐν τῷ λεαίνεσθαι, κεγχροειδές τε τῷ ῥυθμῷ καὶ βραχὺ καὶ βαρὺ καὶ μέσως στίλβον, ἔτι δὲ ῥινισμάτων χαλκοῦ ἀμέτοχον οἷς δολοῦται. ἐλέγχεται δὲ πλατυνομένων αὐτῶν τοῖς τῶν ὀδόντων ἐπερείσεσι. γίνεται

Flos æris. Cap. LXXXVIII.

Flos æris, quẽ nõnulli clauorum veterũ pſegma quaſi reſegmẽ aut ſegmentũ, nominarũt, optimus eſt friabilis, in attritu fulueſcens, milij effigie, & numero, breuis, põderoſus, modicè ſplẽdens, atq; cõſtringẽs, q delimatã ęris ſcobẽ nõ recepit, qua ſæpe adulteratur. Sed id facile deprehẽditur, cũ dentium illitu dilatantur ramenta. Fit

Fit autem, cum es fornacibus fusum, in receptacula delabitur, per cola fistularum ad ea pertinentium: tum huic negotio addicti ministri, sordes expurgantes, aquam clarissimam infundunt, refrigerandi proposito: itaque repentino concretu, ac addensatione, velut expuitur, & erumpit antedictus flos. Astringit, & excrescétia coërcet: offusam oculis caliginé emendat, sed magnopere mordet. Quaternûm obolorum pondere datus, crassum humorem extrahit: carnosa narium & sedis vitia absumit: eruptiones papularum cum vino cohibet. Candidus contra diuturnas aurium grauitates tritus, in eas per fistulam flatu impellitur: vuam, tonsillásque reprimit, farina eius cum melle admota.

Squáma ęris. Cap. LXXXIX.

Squáma ęris excussa ex Cypriis officinarum clauis, crassa quidé ipsa pręstátior quæ helitis, id est clauaris, nominatur. sed ex vili promiscuóq; ęre, aut cádido vitiosa intelligitur: quá, vtpote tenué, & inualidá, damnamus, maximè approbantes crassam, rufam, præsertim si aceti respersu ęruginé cõtrahat.

Vim

γίνεται δὲ οὕτως, ὅταν ἐν μεταλλικαῖς χώναις τακεὶς ὁ χαλκὸς εἰς τὰς δεξαμενὰς καταῤῥυῇ διὰ τῶν ἠθμῶν τῶν διηκόντων σωλήνων, διακαθαίροντες τὴν ἀκαθαρσίαν οἱ πρὸς τούτοις ὄντες, ὕδωρ ἐπιχέουσιν ἀκραιφνέστατον αὐτῷ, ψύξαι προαιρούμενοι· ὑπὸ οὖν τῆς αἰφνιδίου πυκνώσεως καὶ συναγωγῆς, ὥσπερεὶ ἐκπτύεται καὶ ἐπανθεῖ τὸ προειρημένον. στύφει δὲ καὶ τοῦτο καὶ καταστέλλει τὰς ὑπεροχάς· καὶ σμήχει τὰ ταῖς κόραις ἐπισκοτοῦντα δάκνον ἱκανῶς. ἔστι δὲ καὶ πάχους ἀγωγὸν τετρωβόλου πλῆθος διδόμενον· ἐκτήκει δὲ καὶ τὰ ἐν μυκτῆρσι σαρκώματα· καὶ δακτυλίων ἐξανθήματα σὺν οἴνῳ στέλλει. καὶ πρὸς δυσκώφοις χρονίοις τὸ λευκὸν ἐμφυσᾶται διὰ σίφωνος λεῖον· στέλλει δὲ καὶ κιονίδας καὶ παρείσθμια, λεῖον σὺν μέλιτι προσαπτόμενον.

Περὶ Λεπίδος.

Κεφ. πθ'.

Λεπὶς δὲ ἡ μὲν ἐκ τῶν κυπρείων * χαλκουργικῶν ἥλων, παχεῖα καλουμένη δὲ ἡλῖτις, καλή. φαύλη δὲ ἡ ἐκ τοῦ χαλκοῦ λευκοῦ λεπτὴ καὶ ἀσθενὴς ὑπάρχουσα, ἣν ἀποδοκιμάζομεν, ἐγκρίνοντες τὴν παχεῖαν καὶ ἔγκιῤῥον, καὶ ὄξους ἐπιῤῥαινομένου ἰουμένην.

Δύναμιν

Δύναμιν δὲ ἔχει σταλτικὴν, λεπτυντικήν· νομῶν ἐφεκτικὴν, σηπτικὴν, ἀπουλωτικήν· πινομένη δὲ μετὰ μελικράτου, ὕδωρ ἄγει. τινὲς δὲ φυρῶντες αὐτὴν μετ' ἀλεύρους ἐν καταποτίῳ διδόασι. μίγνυται δὲ καὶ ταῖς ὀφθαλμικαῖς δυνάμεσι, ξηραίνει γὰρ * τὰ βλέφαρα τὰ τραχέα ἀποτήκουσα, καὶ τὰ ῥεύματα. πλύνεται δὲ οὕτως· καθάρας τῆς ξηρᾶς λεπίδος ἡμιμναῖον, βάλε εἰς θυίαν μεθ' ὕδατος διαυγοῦς, καὶ συνταράξας τῇ χειρὶ ἐπιμελῶς, ἄχρις οὗ ὑποστῇ ἡ λεπίς· ἀφαίρει τὰ ὑφεστῶτα, ἀποχέας τε τὸ ὕδωρ, ἐπίχει ὀμβρίου ὕδατος κύαθον α'. πλατεία τε τῇ χειρὶ τρίβε εὐτόνως ἐν τῇ θυίᾳ, οἱονεὶ ἀποψήχων· ἐπὰν δὲ ἄρξηται ἀνιέναι τινὰ γλισχρότητα, κατὰ μικρὸν ὕδωρ προσεπίχει ἄχρι κυάθων ς'. τρίβων εὐτόνως· ἀναλαβών τε τὴν λεπίδα τῇ χειρὶ, ὡς πρὸς τὸ πλευρὸν τῆς θυίας, τρίβε εὐτόνως καὶ ἐξιπώσας ἀνελοῦ τὸ ἀπορρυὲν εἰς πυξίδα ἐρυθροῦ χαλκοῦ. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ὥσπερ ἄνθος τῆς λεπίδος καὶ εὔτονον τῇ δυνάμει, καὶ εὐτονοῦν εἰς τὰ ὀφθαλμικά. τὸ δὲ λοιπὸν, ἄτονον καὶ τὸ καταληφθὲν ᾖ ὁμοίως, πλύνων, ἀναιροῦ μέχρις ἂν μηδεμίαν γλισχρότητα ἀποκρίνῃ, τὸ δὲ λοιπὸν σκεπάσαντα δεῖ ὀθονίῳ ἐᾶσαι ἀκίνητον ἐπὶ δύο ἡμέρας, εἶτα

Vim habet adſtrictoriam, extenuantem, reprimentem, & erodentem: nomas coërcet, vlcera ad cicatricem perducit: pota ex aqua mulſa, aquam trahit. Aliqui farina ſubactam, dant in catapotio. Additur ad oculorum medicaméta, quòd genarum ſcabritiam abſumit, & fluxiones exiccat. Lauatur hoc modo: Siccæ æris ſquammæ expurgatæ ſelibra, cum nitida aqua in mortario manu diligenter conturbatur, quouſque peſſum ierit: abiicitur quod ſubſidit, & effuſa aqua, hemina cœleſtis imbris adiicitur, & diſtenta manu, ſquamma, quaſi deſtringenda ſit, vehementer confricatur: dúmque lentorem emittere cœperit, aqua ſenſim ad ſex heminas vſque ſuperinfunditur, terendo validé: ſquamma ad latus mortarij colligitur, ibíque apprimitur: quo facto, expreſſus humor pyxide ex ære rubro facta, excipitur. Hoc eſt enim velut flos ſquammæ, valés viribus, & ad ocularia medicaméta cũ primis efficax. Inutile imbecillumque quod ſupereſt, lauatur donec nullam prorſus lẽtitiã excernat, & linteo apertũ biduo cõquieſcere ſinitur, effu

effuſaque extãte aqua, vbi ſiccatum erit, reconditur pyxidicula. Alij vt cadmiam lauant, & reponunt.

Stomoma. Cap. XC.

Squammæ ex acie aut mucronibus decuſſæ, quam vocant ſtomoma, eadem vis. Lauatur modo ſimili, & reconditur: ſed ad moliendam alui deiectionem, inefficacior eſt.

Ærugo raſilis. Cap. X C I.

Ærugo raſa fit his modis: In cadum, aut aliud conſimile vas acetũ quàm acerrimũ infunditur: ſuperponitur inde inuerſum æneum vas, præſertim cõcameratum: ſin minus, planũ: ſitq; obſtructum, nullumq; habeat ſpiramentum, exempto, quo doliũ obturaueris operculo: decimum poſt diem inſidẽs ærugo deraditur. Aut æris lamina in cadis ſuper acetum ita ſuſpenditur, ne ipſum attingat, & totidẽ poſt dies raditur. Aut maſſula æris, aut lamina vna pluréſve, vinaceis nõ recẽtib⁹, ſed iã aceſcẽtibus cõduntur, & ſimili modo verſantur. Quinetiam ex delimata æris ſcobe æruginem facere licet, necnon è laminis, quibus bracteæ auri concluſæ malleo ducuntur: ſi quis

εἶτα ἀποχέαντες τὸ ἐφεστηκὸς ὕδωρ καὶ ξηράναντες ἀποτίθενται εἰς πυξίδα. ἔνιοι δὲ καὶ ταύτην πλύναντες, ὡς τὴν καδμείαν ἀποτίθενται.

Περὶ Λεπίδος στομώματος. Κεφ. ϛ'.

Λεπίδος δὲ στομώματος δύναμις ἐστὶν ἡ αὐτὴ τῇ τοῦ χαλκοῦ λεπίδι. καὶ πλύσις καὶ ἀπόθεσις ὁμοία· ἐν μέν τοι τῷ τὴν κοιλίαν καθαίρειν λείπεται τῆς τοῦ χαλκοῦ.

Περὶ Ἰοῦ ξυστοῦ. Κεφ. ϛα'.

Ἰὸν δὲ ξυστὸν οὕτω σκευαστέον· εἰς πιθάκνην ἢ ἄλλο ὅμοιον ἀγγεῖον ἐγχέας δριμύτατον ὄξος· ἐπικατάστρεψον χαλκοῦν ἀγγεῖον, καλὸν μὲν εἰ καμαροειδές· εἰ δὲ μή γε, ἰσόπεδον· ἔστω δ' ἐσφιγμένον καὶ διαπνοὴν μηδεμίαν ἔχον, διὰ δὲ ἡμερῶν δέκα ἀναιρούμενος τὸ πῶμα, ἀπόξυε τὸν ἐπιτρέχοντα ἰόν. ἢ λεπίδα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιήσας χαλκοῦ, ἐγκρέμασον εἰς τὸ ἀγγεῖον, ἵνα μὴ ψαύσῃ τοῦ ὄξους, καὶ διὰ τῶν ἴσων ἡμερῶν ἀπόξυε. ἢ εἰς τὰ στέμφυλα* μὴ πρόσφατα ὄντα ὀξίζοντα ἐγκρύψας μάζαν ἢ λεπίδα μίαν ἢ καὶ πλείονας, ὡσαύτως ἀνάστρεφε. ἔνεστι δὲ καὶ ἐκ ῥινισμάτων ποιῆσαι ἢ λεπίδων, αἷς περιεχόμενα τὰ χρυσᾶ πέταλα ἐλαύνεται, ἐάν τις

ἐάν τις αὐτὰ ἐπιῤῥαίνων ὄξει, ἀναχινῇ τρὶς ἢ τετράκις, ἄχρις ἂν παντελῶς ἰωθῇ. γίνεσθαι δέ φασι τοῦτον τὸν ἰὸν καὶ ἐν τοῖς κυπριακοῖς μετάλλοις, τὸν μὲν, λίθοις τισὶν ἐπανθοῦντα ἔχουσι τὸν χαλκόν· τὸν δὲ ἔκ τινος σπηλαίου σταζόντα ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι· καὶ τὸν μὲν ὀλίγον τε καὶ κάλλιστον εἶναι· τὸν δὲ ἐκ τοῦ σπηλαίου, δαψιλῆ μὲν ἐπιῤῥεῖν καὶ εὔχρουν, φαῦλον δὲ ὑπάρχειν διὰ τὸ πολλοῖς ἀναμεμίχθαι λιθώδεσι. δολοῦται δὲ καὶ ἄλλοις πολλοῖς μισγόμενος, μᾶλλον δὲ τούτοις· τινὲς μὲν γὰρ κισσήρει· οἱ δὲ, μαρμάρῳ, ἄλλοι δὲ χαλκάνθῳ κυκῶσιν αὐτόν. καταληψόμεθα δὲ τὴν μὲν κίσσηριν καὶ τὸ μάρμαρον, διὰ τοῦ νοτίσαι καὶ τὸν ἀντίχειρα τῆς εὐωνύμου χειρὸς καὶ τῷ ἑτέρῳ προστρίβειν τι μέρος ἰοῦ· συμβαίνει γὰρ τὸ μὲν, αὐτοῦ διαχεῖσθαι, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς κισσήρεως καὶ μαρμάρου μέρη ἀδιάχυτα μένειν, καὶ τέλος ἀπολευκαίνεσθαι τῇ ἐπιπλέον παρατρίψει καὶ τῇ τοῦ ὑγροῦ παραπλοκῇ. οὐ μὴν, ἀλλὰ διὰ τῆς καὶ τῶν ὀδόντων ἐπερείσεως· λεῖον γὰρ ὑποπίπτει καὶ οὐ τραχὺ τὸ ἀμιγές. τὸ δὲ χάλκανθον ἀπελέγχεται τῷ πυρί· εἰ γάρ τις ἐμπλάσας τὸν οὕτω δεδολωμένον ἰὸν ἐπὶ λεπίδα ἢ ὄστρακον, καὶ τὸ ἕτερον τούτων ἐπιθήσει ἐν θερμῇ τέφρᾳ ἢ ἐπὶ ἄνθραξι, μετα-

ſi quis eas aceto reſpargat, & ter aut quater verſet, donec æruginem contrahant. Tradunt ęruginem in Cypriis metallis gigni, lapidibus quibuſdam nonnihil æris habétibus, quibus ærugo effloreſcit: adduntque per caniculæ æſtus è quodam ſpecu manare: ſed illam paucam & optimam eſſe: hanc ſpeluncis effluentem, copioſam quidem, & boni coloris, ſed vitioſam, quòd lapides multos collegerit. Pluribus autem modis adulterant: aliqui pumice admiſto, alij marmore, alij atramento ſutorio. Sed deprehendemus pumicem aut marmor, dum pollice ſiniſtræ manus madefacto, æruginis portiunculam altero atterimus: ſiquidem eam diffundi conſtat, marmoris autem pumicisque partes coëunt nō diſsipatæ, demúmque tractatione crebra & humoris com plexu dealbeſcunt. Quin & dentium appreſſu: ſi quidem ſyncera cedit, læuis, & ſine aſperitate. Atramentum verò ſutorium igne coarguitur: nanque ſi fictile, aut lamina, adulterata ærugine illinatur, & feruenti cinere aut carbonibus incaleſcat alterutrum, muta-

mutabitur, rubeſcetq; id quod atramentum ſutorium acceperit: quod id vſtum ſuapte natura talem ſortitur colorem.

Scolecia. Cap. XCII.

Æruginis quam vocant ſcoleciam, duo ſunt genera quædam foſsilis eſt, altera factitia ad hunc modum: In mortario Cyprij æris dimidiam heminam aceti albi acriſque, piſtillo cupreo conterito, donec ſtrigmẽti craſsitudinẽ imitetur: deinde aluminis rotũdi drachmã vnam, cũ ſalis foſsitij, trãſlucentis, aut marini quàm albiſsimi, ſolidíque, aut certè cũ nitri pari pondere terito in ſole, æſtuoſiſsimis dieb⁹, ſub ſydus caniculæ, donec colorẽ æruginis cõtrahat, & cõcretu ſtrigmentoſum fiat: vbi autẽ ſe in vermiculorũ Rhodiacis ſimiliũ ſpeciẽ coëgerit, recõdito. Efficax & valde boni coloris redditur, ſi duas parteis vrinę veteris cũ vna aceti adieceris, & alia, quę dicta ſunt, peregeris. Sũt q̃ æruginẽ raſilẽ, quę in apparatu nõ reſpõdit, gũmi miſto digerãt in formas, & ita vẽdant: quod genus, vt vitioſum, improbatur. Fit & quædã ærugo ab aurificib⁹, mortario & piſtillo Cyprij æris, cum vrina pueri impubis, qua

μεταβάλλεται, καὶ ἐρυθραίνεται τὸ χαλκανθῶδες· διὰ τὸ φύσει καιόμενον αὐτὸ τοιαύτην ἔχει χροιάν.

Περὶ Ἰοῦ σκώληκος.

Κεφ. ϟβ.

Τοῦ δὲ λεγομένου σκώληκος ἰοῦ διττὸν εἶδος ὑπάρχει· ὁ μὲν γὰρ ὀρυκτός ἐστιν, ὁ δὲ, σκευάζεται οὕτως· εἰς θυΐαν κυπρείου χαλκοῦ ἔχουσαν δὲ καὶ * δοίδυκα ἀπὸ τῆς αὐτῆς πεποιημένον ὕλης, ἐγχέας ὄξους λευκοῦ, καὶ δριμέος κοτύλης ἥμισυ, τρῖβε ἕως οὗ γλοιωθῇ· εἶτα ἔμβαλλε στυπτηρίας στρογγύλης * < α. καὶ ἁλὸς ὀρυκτοῦ διαφανοῦς, ἢ θαλασσίου ὡς ὅτι λευκοτάτου καὶ στερεοῦ, εἰ δὲ μή γε νίτρου τὸ ἴσον, εἶτα λέαινε ἐν ἡλίῳ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν, ἕως τῇ μὲν χροιᾷ ἰώδης, τῇ δὲ συστάσει γλοιώδης γένηται· καὶ οὕτως ἀναπλάσας σκώληκας τοῖς ῥοδιακοῖς ὁμοίους, ἀποτίθεσο. ἐνεργὴς δὲ καὶ εὔχρους γίνεται ἄγαν, ἐὰν ὄξους μὲν λάβῃ μέρος ἕν. οὔρου δὲ παλαιοῦ μέρη δύο, τὰ δ' ἄλλα ὡς προείρηται. τινὲς δὲ τὸν ἀποτετευγμένον ἐν τῷ ξυστῷ κόμμει μίξαντες ἀναπλάσσουσι,* ὃν παραιτητέον ὡς φαῦλον. ἔστι δέ τις καὶ ὑπὸ τῶν χρυσοχόων γινόμενος ἰὸς διὰ θυΐας καὶ δοίδυκος κυπρείου χαλκοῦ, ἔτι δὲ οὔρου παιδίου

ῳ τὸ

τὸ χρυσίον κολλῶσι. ἀναλογοῦσι δὲ κοινῶς οἱ προειρημένοι ἰοὶ κεκαυμένῳ χαλκῷ, μᾶλλον δ' ἐῤῥωμένοι περὶ τὴν ἐνέργειαν. ἰστέον δὲ ὅτι προέχει μὲν αὐτῶν ὁ ὀρυκτὸς σκώληξ· ἐχόμενος δέ ἐστιν ὁ ξυστός· εἶτα ὁ σκευαστός. δηκτικώτερος μέν τοι καὶ μᾶλλον στύφων οὗτος ὑπάρχει. ὁ δὲ τῶν χρυσοχόων ἀνάλογος τῷ ξυστῷ. Δύναται δὲ πᾶς ἰὸς στύφειν, θερμαίνειν, ἀποσμᾶν τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλὰς καὶ λεπτύνειν, δάκρυον ἄγειν, νομὰς ἴσχειν, τραύματα ἀφλέγμαντα τηρεῖν. ἀπουλοῦν ἕλκη σὺν ἐλαίῳ καὶ κηρῷ· σὺν μέλιτι δὲ ἑψηθέντες, τύλους καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν ἀνακαθαίρουσιν· ἀμμωνιακῷ δὲ ἀναληφθέντες εἰς κολλύρια, σύριγγας καὶ τύλους ἐκτήκουσι. χρήσιμοι δὲ καὶ πρὸς ἐπουλίδας καὶ τὰς τῶν οὔλων ἐξοχάς. ἱκανῶς δὲ καὶ βλέφαρα λεπτύνουσι σὺν μέλιτι ἐγχριόμενοι· δεῖ δὲ πυριᾶν μετὰ τὴν ἔγχρισιν σπόγγῳ ἐξ ὕδατος θερμοῦ. ἀναληφθέντες δὲ ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ σὺν χαλκῷ ἢ νίτρῳ, λέπρας ἐξάγουσι. καυστέον δὲ ὃν ἂν ἐθέλῃς ἰὸν οὕτω, θλάσας αὐτὸν εἰς ὀλιγομερέστατα μέρη, καὶ τηγάνῳ κεραμέῳ ἐνθεὶς, ἀπερείσας ἐφ' ἀνθράκων διαπύρων, κίνει ἕως ἂν μεταβάλλῃ καὶ ὑποσποδίσῃ τῇ χρόᾳ· λοιπὸν δὲ ψύξας. ἀπο-

qua aurũ ferruminãt. Antedicta æruginum genera, vsto æri omnino respondent, sed magis effectu valent. Sciendum fossilem scoleciam præstantissimã esse: derasam sequi: postremo loco factitiã. Mordacissima tamen est hæc, & magis adstringens. Aurificum autem ærugo rasæ respondet. Ærugines omnes adstringunt, extenuant, excalfaciunt: oculorum cicatrices emendant, lachrymas ciẽt, nomas sistunt, vulnera ab inflammatione tuẽtur. Vlcera ex oleo ceráque ad cicatricẽ perducunt: callos & sordida vlcera purgant, cum melle coctæ: callum fistularũ erodunt, cum ammoniaco, collyrij modo in eas adactæ. Ad gingiuarũ autẽ excrescentias, & extuberationem vtiles. Magnopere extenuant genarũ crassitiem, cum melle illitæ: verùm post illitionẽ spongia ex aqua calida locus fouendus est. Resina terebinthina exceptæ, cum ære & nitro lepras abigũt. Vritur ærugo, quancunq; velis, minutissimè fracta cõminutáq;, in fictili patina, flagrãtibus prunis superposita: versatúrque donec se mutet, & colorem cinereũ concipiat: postea refrigerata repo-

reponitur ad vsum, Sunt qui cruda olla eã vrant, vti dictum est: sed non prorsus eundẽ colorem cremata reddit.

Rubigo ferri. Cap. XCIII.

Rubigo ferri restringit: sistit fœminarũ profluuia, admota, potúq; præstat ne concipiant. Illita ex aceto, ignibus sacris, & papularũ eruptionibus medetur. Perquàm vtilis ad scabritias genarũ, reduuias, & pterygia, condylomatis prodest, gingiuas firmat, podagras illita lenit, alopecias replet. Vinum aquáve in qua candens ferrum sit restinctum, potu cœliacis, dysentericis, lienosis, cholera laborantibus, & dissolutis stomacho auxiliatur.

Scoria ferri.
Cap. XCIIII.

Stercus ferri, quam scoriã vocant, eadẽ potest quæ rubigo, sed inefficacius. Aconito, ex aceto mulso potum, opitulatur.

Plumbum elotum.
Cap. XCV.

Lotura plumbi sic fit: In mortarium plumbeum aquam inii ciens, pistillo plumbeo terito, donec nigrescat aqua, & limi modo crassescat, aut lutulenta reddatur: linteolo deinde colato, aquam superinfundens, quo

ἀποτίθεσο καὶ χρῶ. τινὲς δὲ ἐν ὠμῇ χύτρᾳ καίουσιν αὐτὸν ὡς προείρηται. οὐκ εἰς τὸ αὐτὸ δὲ πάντοτε καιόμενος μεταβάλλει χρῶμα.

Περὶ Ἰοῦ σιδήρου. Κεφ. ϟγ'.

Ἰὸς δὲ σιδήρου στύφει· ῥοῦν τε γυναικεῖον προστεθεὶς ἴσχει, πινόμενός τε ἀσυλληψίαν ποιεῖ. ἐπιχριόμενος δὲ σὺν ὄξει ἐρυσιπέλατα καὶ ἐξανθήματα ἰᾶται. πρός τε παρωνυχίας καὶ πτερύγια καὶ τραχέα βλέφαρα εὔχρηστος, καὶ κονδυλώματα καὶ οὖλα κρατύνει, ποδαγρικοῖς τε ὠφελεῖ ἐπιχριόμενος, καὶ ἀλωπεκίας δασύνει. σίδηρος δὲ πεπυρωμένος ἐνσβεσθεὶς ὕδατι ἢ οἴνῳ καὶ πινόμενος, ἁρμόζει κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, σπληνικοῖς, χολεριῶσι, καὶ στομάχῳ ἀναλελυμένῳ.

Περὶ Σκωρίας σιδήρου.
Κεφ. ϟδ'.

Ἡ δὲ σκωρία τοῦ σιδήρου δύναται ὅσα καὶ ὁ ἰὸς τοῦ σιδήρου. ἐπ᾽ ἔλαττον δέ. βοηθεῖ δὲ ἀκονίτῳ μετ᾽ ὀξυμέλιτος ποθεῖσα.

Περὶ Μολίβδου πεπλυμένου.
Κεφ. ϟε'.

Σκευάζεται καὶ ὁ πεπλυμένος μόλιβδος τοῦτον τὸν τρόπον· βαλὼν εἰς μολιβδίνην * θυΐαν ὕδωρ, τρίβε μολιβδίνῳ δοίδυκι, ἕως ἂν μελανθῇ τὸ ὕδωρ καὶ γένηται ἰλυῶδες· εἶτα διήθει αὐτὸ δι᾽ ὀθονίου, προσεπιχέων τε ὕδωρ, ἵνα

ἵνα πᾶν τὸ διαλυθὲν ὑλισθῇ· καὶ ποίει τὸ αὐτὸ πάλιν ἄχρις ἂν σοι αὐτάρκως ἔχειν δόξῃ. εἶτα ἐάσας καταστῆναι τὸ πεπλυμένον, ἀποχέας τε τὸ ὕδωρ καὶ ἄλλο ἐπιχέας, πλῦνε ὡς τὴν καδμείαν, ἄχρις ἂν μηκέτι ἐφίστηταί τις μελανία· ἀναπλάσας δὲ τροχίσκοις ἀποτίθεσο. οἱ δὲ, καθαρὸν μόλιβδον ῥινήσαντες, τρίβουσιν ἐν λιθίνῃ θυίᾳ δοίδυκι λιθίνῳ, ἢ ταῖς χερσὶ μεθ' ὕδατος ὑπὸ χεῖρα κατ' ὀλίγον ἐπιχέοντες τὸ μελαινόμενον· ὅπερ ἐάσαντες ὑποστῆναι καὶ ἀποχέαντες, ἀναπλάσσουσιν εὐθέως. τὸ γὰρ ἐφ' ἱκανὸν τριβόμενον, γίνεται ψιμμυθίῳ ὅμοιον. ἔνιοι δὲ προσεμβάλλουσι τοῖς ῥινίσμασιν ὀλίγην μολίβδαιναν, φάσκοντες βελτίονα εἶναι τὸν οὕτω πλυνόμενον μόλιβδον· Δύναται δὲ ψύχειν, στύφειν, παρεμπλάττειν, μαλάττειν, πληρεῦν τὰ κοιλώματα, στέλλειν τὰ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ῥεύματα, καὶ τὰ ὑπερσαρκοῦντα τῶν ἑλκῶν. ἔστι δὲ καὶ ἴσχαιμος· καὶ πρὸς τὰ ἐν τῷ δακτύλῳ ἕλκη, κονδυλώματα, αἱμοῤῥοΐδας μετὰ ῥοδίνου· καὶ τὰ δυσκατούλωτα· καὶ καθόλου ποιεῖ ὅσα καὶ ἡ σποδὸς, δίχα τοῦ ἐσχαροῦν. ὁ δὲ ἀκέραιος μόλιβδος παρατριβόμενος βοηθεῖ τῇ τοῦ θαλασσίου σκορπίου καὶ δράκοντος πληγῇ.

quo facilius quicquid est resolutum incerni posſit. Hoc iterum facito, vſque dum ſatis tibi habuiſſe videatur. Vbi conſederit, priore aqua effuſa, nouam adiiciens, vt cadmiam lauato, donec nulla extet nigritia: poſtea in paſtillos cogens reponito. Quidã ſcobem mundi plumbi lima quæſitam, mortario piſtillóque lapideis terunt, aut manibus cum aqua paulatim adiecta fricant, donec nigreſcat: mox vbi id peſſum ierit, effuſa aqua colligunt in paſtillos. Nam tritum vehementer, ceruſæ ſimile redditur. Alij elimatæ ſcobi modicam plumbaginem adiiciũt, affirmantes ita elotum plumbum præſtantius eſſe. Poteſt refrigerare, adſtringere, inducere, mollire, explere caua, ſiſtere oculorum fluxiones, & vlcerum excreſcentia. Sanguinem ſupprimit: prodeſt contra ſedis vlcera, condylomata, & hæmorrhoidas, ex roſaceo: item ad ea quæ ægrè cicatricẽ ducunt: & in totũ ſpodij effectus præbet, niſi quod non obducit cruſtas. Syncerum plumbum affrictu, marini ſcorpionis draconíſq; plagis auxiliatur.

Plumbum vſtum.
Cap. XCVI.

Vritur plumbum ſic: Super quamtenuiſsimas plumbi laminas, fictili nouo inditas, ſulphur inſpargito, additíſque aliis rurſus laminis, interiecto ſemper ſulphure, vſquedū vas expleueris, ſuccẽdito: flagrante autem plumbo, ferrea rude verſato, donec perfectè redigatur in cinerẽ, nihilq; è plumbo vſtū hæſerit: tū demū, obſtructis naribus, eximito: alioquin halitus plūbi noxius ſentitur. Aut elimatam plumbi ſcobem in olla ſulphure vrito. Alij laminas in fictili crudo, vt dictum eſt, imponūt fornaci, aut foco, & circumlinentes operculum, dato exili ſpiramento, vrunt. Alii pro ſulphure ceruſſam aut hordeum inſpargunt. Alii integras laminas imponẽtes, acri igne vtuntur, & rudicula ferrea continuè mouent, dum in cinerem ſoluātur. Sed difficilis huiuſmodi vſtio, & ſi vehementius vratur, contrahit ſpumę argenti colorẽ. Magis tamen nobis placet prima vrẽdi ratio. Plumbum vſtum lauatur vt cadmia, & recõditur. Eoſdẽ effectus habet, quos plumbum elotum, ſed multò acriores.

Scoria

Περὶ Μολίβδου κεκαυμένου.
Κεφ. ϛϛ.

Καίεται δὲ ὁ μόλιβδος οὕτω· λαβὼν μολίβδου ἐλάσματα ὡς ὅτι λεπτότατα, ἔπιθες εἰς καινὴν λοπάδα, καὶ ἐπιπάσας θεῖον, πάλιν ἕτερα ἔπιθες πέταλα, καὶ θεῖον ἐπίπασσε, καὶ πάλιν ἕτερα, καὶ τοῦτο ποίει ἄχρις ἂν πληρώσῃς τὴν λοπάδα, εἶτα ὑπόκαιε· ἀναφθέντος δὲ τοῦ μολίβδου, κίνει σιδήρῳ ἄχρις ἂν ἀποτεφρωθῇ τελέως καὶ μηδὲν ἔχῃ μολιβδῶδες· καὶ ἀναιροῦ σκεπάσας τοὺς ῥώθωνας· βλαβερὰ γὰρ ἡ ἀποφορά. ἢ ῥινίσματα μολίβδου βαλὼν μετὰ θείου εἰς λοπάδα οὕτω καῖε· οἱ δὲ, εἰς χύτραν ὠμὴν βαλόντες τὰ πέταλα ὡς εἴρηται, καμίνῳ ἐπιτιθέασιν, ἢ ἐπ' ἐσχάρας περιπλάσαντες τὸ πῶμα καὶ ὀλίγην δόντες ἀναπνοὴν, καίουσιν. οἱ δὲ, ψιμμίθιον παρεμπάσσουσιν ἀντὶ τοῦ θείου ἢ κριθάς. οἱ δὲ, ἀκεραίοις τὰς λεπίδας ἐπιθέντες ὀξεῖ, πυρὶ χρῶνται, καὶ κινοῦσιν ἐπιτεταμένως σιδηρείῳ, ἄχρις ἂν ἐκτεφρωθῇ. ἔστι δὲ δυσχερὴς ἡ τοιαύτη καῦσις, καὶ ἐπιπλέον δὲ καεὶς, οὕτω λιθαργύρου λαμβάνει τὸ χρῶμα. ἡμῖν μέντοι ἀρέσκει ἡ πρώτη καῦσις. δεῖ δὲ πλύνειν αὐτὸν ὡς τὴν καδμείαν καὶ ἀποτίθεσθαι. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν ὁ πεπλυμένος μόλιβδος, εὐτονωτέραν δὲ μᾶλλον.

Περὶ Σκω-

Περὶ Σκωρίας μολίβδου.
Κεφ. ϛζʹ.

Σκωρία μολίβδου, ἀρίστη ἐστὶν ἡ ψιμμυθιοφανὴς, πυκνὴ καὶ δύσθραυστος, μηδὲν ἔχουσα μολιβδῶδες, μηλοειδὴς δὲ τῷ χρώματι καὶ ὑελίζουσα. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῷ κεκαυμένῳ μολίβδῳ, στύφουσα μᾶλλον. πλύνεται δὲ ἐν θυίᾳ ἐπιχεομένου ὕδατος* καὶ ἀποχεομένου τοῦ ἐφισταμένου μηλίνου χρώματος· πολλάκις τε τοῦτο γίνεται ἄχρις ἂν ἀναλωθῇ ἡ σκωρία. τὸ δὲ λοιπὸν ἐάσαντες ὑποστῆναι αὐτὴν, ἀποχέομεν τὸ ὕδωρ, καὶ οὕτως ἀναπλάσσομεν.

Περὶ τοῦ μολιβδοειδοῦς λίθου. Κεφ. ϛηʹ.

Καὶ ὁ μολιβδοειδὴς δὲ λίθος, ἀνάλογον ἔχει τὴν δύναμιν τῇ σκωρίᾳ, πλύνεται δὲ ὁμοίως.

Περὶ Στίμμεως.
Κεφ. ϛθʹ.

Στίμμι δὲ κράτιστον ἐστὶ τὸ στιλπνότατον, καὶ λαμπυρίζον, ἐν τῇ θραύσει πλακῶδες, μηδὲν ἔχον γεῶδες ἢ ῥυπαρὸν, εὐχερῶς τε θλώμενον, τοῦτο οἱ μὲν στίβι, οἱ δὲ, πλατυόφθαλμον, οἱ δὲ, λάρβασον ἐκάλεσαν. Δύναμιν δὲ ἔχει ἐμπλαστικὴν, στυπτικὴν, ψυκτικὴν, σταλτικὴν τῶν ὑπερσαρκούντων, ἀπουλωτικὴν ἑλκῶν καὶ κα-

Scoria plumbi.
Cap. XCVII.

Recrementũ plumbi, quod ſcoriã vocant, optimũ eſt denſum, fractu cõtumax, ceruſam planè repræſentans, nihil plumboſi habens, quod ad luteũ colorem accedit, & vitri ſplendorem imitatur. Eadẽ quæ plumbum exuſtũ poteſt, ſed magis adſtringit. Lauatur in mortariis infuſa aqua, & refuſa ſumma aquæ parte, quę luteum colorem duxit: idque ſæpius, dum recremẽtum abſumatur. Dein vbi conſederit craſſamentum, aqua effuſa, digeritur in paſtillos.

Lapis molybdoides.
Cap. XCVIII.

Molybdoides lapis à plumbi ſimilitudine dictus, reſpondentem excremento vim habet, & eodem modo lauatur.

Stibium. Cap. XCIX.

Stimmi optimũ, quod ſplendidiſsimum eſt, modóque nitedularum emicat, confractu cruſtoſum, nihil terræ aut ſordidi habẽs, friabile, quod ſtibi appellarunt, alii platyophthalmon. Vis ei⁹ adſtringere, meatus obſtruere, refrigerare, excreſcentia in carne cohibere, vlcera ad cicatricẽ perducere,

ſordes & vlcera oculorum expurgare. Siſtit & ſanguinem è cerebri membrana profluentem: & vt in vniuerſum dicatur, vis vſto plumbo ſimilis eſt. Priuatim, ambuſta igni, in puſtulas erumpere non patitur, cum adipe recenti illitum: cruſtoſas vlcerationes ad cicatricem perducit, cum cera & exigua ceruſa. Torretur pinſita farina circumlitum, & carbonibus obrutum, donec carbũculetur cruſta, exemptúmque reſtringuitur mulieris lacte, quæ marẽ peperit, aut vetere vino. Vritur etiã carbonib⁹ ſuccẽſis efflatũ, quo ad igni deflagret: ſi enim paulò magis cõcremetur, plumbum fit. Lauatur, vt cadmia & æs. Sunt qui vt plũbi recrementum eluant.

Molybdæna, ſeu plumbago. Cap. C.

Molybdęna optima eſt flaua, argẽteæ ſpumę æmula, modicè ſplendẽs, cũ teritur rufa, cocta cũ oleo iocineris colorẽ trahit. Vitioſa eſt, quę aërẽ aut colorẽ plũbeũ refert. Gignitur ex auro & argẽto. Eſt etiã quędã foſſilis, ad Sebaſtiam & Corycũ inuenta. Quo in genere probatur, quæ lapidoſa nõ ſit, aut recremẽtoſa, ſed nitens & flaua. Vim

καὶ καθαρτικὴν ῥυπαρῶν καὶ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἑλκῶν. ἐπέχει δὲ καὶ τὰς ἐκ μήνιγγος αἱμοῤῥαγίας. καὶ καθόλου δὲ ἐμφερής ἐστιν ἡ δύναμις αὐτοῦ τῷ κεκαυμένῳ μολίβδῳ. ἰδίως δὲ τὰ κατακαύματα οὐκ ἐᾷ ἐσχαροῦσθαι σὺν στέατι καταχρισθὲν νεαρῷ. καὶ ἀπουλοῖ τὰ ἐσχαροῦντα κηροῦ καὶ ὀλίγου ψιμμυθίου μιγέντων. ὀπτᾶται δὲ στέατι περιπλασθὲν καὶ ἐγκρυβὲν εἰς ἄνθρακας, ἄχρις ἂν ἀνθρακωθῇ τὸ στέαρ, ἐξαιρεθὲν δὲ σβέννυται γάλακτι ἀῤῥενοτόκου γυναικὸς ἢ οἴνῳ παλαιῷ. καίεται δὲ ἐπ' ἀνθράκων ἐπιτεθὲν καὶ ἐμφυσηθὲν ἄχρι πυρώσεως· ἐὰν γὰρ ἐπιπλέον καῇ, μολιβδοῦται. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία καὶ ὁ χαλκός. ἔνιοι δὲ ὁμοίως τῇ τοῦ μολίβδου πλύνουσι σκωρίᾳ.

Περὶ Μολιβδαίνης. Κεφ. ρ΄.

Μολίβδαινα δὲ ἀρίστη ἐστὶν ἡ λιθαργυροφανὴς, ξανθὴ, ὑπόστιλβουσα καὶ κιῤῥὰ ἐν τῷ λειοτριβεῖσθαι, ἑψηθεῖσά τε ἐλαίῳ, ἡπατοειδὴς τῷ χρώματι γίνεται. ἡ δὲ ἀερίζουσα ἢ μολιβδόχρους φαύλη. γίνεται δὲ ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ. ἔστι δέ τις καὶ ὀρυκτὴ κατὰ Σεβάστειαν καὶ Κώρυκον εὑρισκομένη. καὶ ταύτης ἐστὶ βελτίων ἡ μὴ σκωριώδης μὴ δὲ λιθώδης, ξανθὴ δὲ καὶ στίλβουσα. Δυνα-

Δύναμιν δὲ ἔχει ὁμοίαν λιθαργύρῳ καὶ σκωρίᾳ μολίβδου. πλύσιν δὲ καὶ καῦσιν τὴν αὐτήν. μίγνυται δὲ ἐπιτηδειότερον αὐτῇ, καὶ ταῖς λιπαραῖς καὶ ἀνεπιδήκτοις ἐμπλάστροις χρησίμως: οὖσα σαρκωτικὴ καὶ ἀπουλωτική· ταῖς μέντοι κολλητικαῖς καὶ σμηκτικαῖς οὐχ ἁρμόζει δυνάμεσιν.

Περὶ Σκωρίας ἀργύρου.

Κεφ. ρα.

Η δὲ τοῦ ἀργύρου σκωρία καλεῖται ἕλκυσμα, ἢ ἔγκαυμα, τὴν αὐτὴν δὲ ἔχει δύναμιν τῇ μολυβδαίνῃ· ὅθεν ἐμπλάστροις φαιαῖς μίγνυται καὶ ἀπουλωτικαῖς, συστατικὴ οὖσα καὶ ἐπισπαστική.

Περὶ Λιθαργύρου.

Κεφ. ρβ.

Λιθάργυρος, ἡ μέν τις ἐκ τῆς μολιβδίτιδος καλουμένης ἄμμου γίνεται χωνευομένης ἄχρι τελείας ἐκπυρώσεως. ἡ δ' ἐξ ἀργύρου· ἡ δ' ἐκ μολίβδου. διαφέρει δὲ ἡ ἀττική· δευτερεύει δὲ ἡ ἱσπανή· μεθ' ἃς ἡ ἐν δικαιαρχίᾳ, καὶ ἐν καμπανίᾳ, καὶ σικελίᾳ· πλείστη γὰρ ἐν τοῖς δὲ τοῖς τόποις γίνεται· μολιβδίνων ἐλασμάτων ἐκφλογουμένων. καλεῖται δὲ ἡ μὲν ξανθὴ καὶ στίλβουσα χρυσῖτις, ἥ τις ἐστὶ κρείττων· ἡ δ' ἐν σικελίᾳ ἀργυρῖτις· ἡ δ'

Vim habet ſpumæ argenti, aut recreméto plúbi ſimilé. Vritur lauaturq; eodé modo. Miſcetur cõuenientiſsimè medicamétis, quæ liparas vocãt, atq; emplaſtris minimè mordétibus. Carnem recreat, & vlcera ad cicatricé perducit: glutinantibus tamen medicamentis, aut abſtergentibus non conuenit.

Argenti recrementum.

Cap. CI.

Recremétũ argéti quod ſcoriã vocãt, aut helcyſma, aut encauma, molybdenę vim habet: quare emplaſtris quas phæas appellãt, additur, ac medicamẽtis quę cicatricẽ obducũt, vtpote cũ adſtringat, extrahatq́;.

Spuma argenti.

Cap. CII.

Spuma argéti quædã gignitur ex arena, quã molybditin vocãt, in fornacibꝰ cõflata, donec pfectè igni incãdeſcat. Altera ex argẽto: tertia ex plũbo. Probatiſsima eſt Attica: ſecũda, Hiſpanienſis: has ſequitur quæ fit Dicæarchiæ, id eſt Puteolis, Baiis, in Cãpania, & Sicilia: plurima enim hiſce locis è flagrãtibus laminis plumbeis gignitur. Quæ flauo colore ſplédet, chryſitis appellatur, omniũ optima: quæ in Sicilia, argyritis:

quæ ex argento, calabritis. Vis aút adstringere, mollire, explere caua, excrescétia in carne reprimere, ad cicatricẽ ducere, refrigerare, & occludere. Vritur argéti spuma, cõfractis partib⁹ ad magnitudinẽ iuglandiũ, prunæ superpositis: ita accésa follibus, vt conflagret, abstergitur insidens spurcitia, & recõditur. Aliqui ter aceto aut vino restinguétes, rursus vrunt, & eadem prosequuti, reponunt. Lauatur vt cadmia. Vt argyritidi nominatæ, aut, si desideretur, alteri candor detur, ea in parteis magnitudine fabarum cõfracta, chœnicis atticæ mensura, fictili nouo superfusa aqua, addito candidi tritici pari pondere, priuatimq; pugillo hordei, linteolo puro, raro, ansulis vasis alligato, coquitur, donec hordeum fractum disiliat: deinde omnia in nouum craterẽ oris ampli transfunduntur: triticum abiicitur, spuma argenti vehemẽter manibus africando infusa aqua lauatur, asiccatáque in Thebaico mortario teritur, affusa feruéte aqua, donec soluta fatiscat: excolata aqua, iterum tota die teritur, & vesperi infusa calida aqua sinitur: mane colis excernitur, alia

ἡ δ' ἐκ τοῦ ἀργύρου καλαυρῖτις. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν, μαλακτικήν, κοιλωμάτων πληρωτικήν, σταλτικὴν τῶν ἐκσαρκούντων καὶ ἀπουλωτικήν, ψυκτικήν, παρεμπλαστικήν. καύσεις δὲ αὐτὴν οὕτω· κατάξας εἰς καρύων μεγέθη, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' ἄνθρακας, ἐκφυσήσας τε ἄχρι πυρώσεως, καὶ περιμάξας τὴν περικειμένην ἀκαθαρσίαν, ἀποτίθεσο. ἔνιοι δὲ ὄξει ἢ οἴνῳ σβέσαντες αὐτὴν ἐκ τρίς, πάλιν καίουσι, καὶ ταῦτα ποιήσαντες ἀποτίθενται. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία. λευκαίνεται δὲ οὕτω· λαβὼν τῆς ἀργυρίτιδος λεγομένης, εἰ δὲ μή γε τῆς ἄλλης κατάθραυσον εἰς μεγέθη κυάμων, ὅσον χοίνικα ἀττικήν, βαλών τε εἰς καινὴν χύτραν, ἐπίχει ὕδωρ, προσεμβάλλων πυρῶν λευκῶν χοίνικα, καὶ ἰδίᾳ ἐν ὀθονίῳ καθαρῷ ἀραιῷ κριθῶν δράκα, δήσας ἀπὸ τῶν ὤτων τῆς χύτρας κρέμασον, ἕψε δὲ ἕως ἂν ῥαγῶσιν αἱ κριθαί· εἶτα κατεράσας πάντα εἰς κρατῆρα πλατύστομον καινόν, τοὺς μὲν πυροὺς ῥίψον χωρίσας, τὴν δὲ λιθάργυρον πλεῖον ἐπιχέας ὕδωρ, βιαίως τῇ χειρὶ προστρίβων ἅμα, εἶτα ἀνελόμενός τε αὐτὴν καὶ ξηράνας, τρίβε ἐν θυΐᾳ Θηβαϊκῇ, ἐπιχέων θερμὸν ὕδωρ, ἕως ἂν διαλυθῇ, καὶ ἀπηθήσας τὸ ὕδωρ πάλιν τρίβε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, εἰς ἑσπέραν δὲ ἐπιχέας ὕδωρ θερμὸν ἔασον· καὶ πρωῒ ἀπηθήσας ἄλλο

ἄλλο ἐπίχει καὶ ἀπήθει τῆς ἡμέρας τρεὶς. τοῦτο ποίει ἐπὶ ἡμέρας ζ´. εἶτα μίξας τῇ μνᾷ τῆς λιθαργύρου ἁλῶν ὀρυκτῶν < ε´. θερμόν τε παραχέων, λέαινε τρεὶς τῆς ἡμέρας ἀπηθῶν καὶ μιγνὺς ὕδωρ. ὅταν δὲ λευκὴ γένηται θερμὸν ἐπιχέων, τὸ αὐτὸ ποίει ἄχρις ἂν μηδεμίας ἔμφασιν ἁλυκότητος ἔχει. καὶ ξηράνας ὀξυτάτῳ ἡλίῳ, προεκβάλλων τὴν ἰκμάδα ἀπόθεσο. εἰ δὲ μή, μναῦ μίαν λαβὼν τῆς ἀργυρίτιδος, λέαινον ἐπιμελῶς. καὶ τρίψας μίξον ἁλῶν τριπλάσιον, λείων, ὀρυκτῶν, καὶ βάλλε εἰς καινὴν χύτραν ἐπιχέας τε ὕδωρ, ὥς τε ὑπερέχειν αὐτό, κίνει ἑκάστης ἡμέρας πρωῒ καὶ δείλης προσεπιχέων ὕδωρ, μηδὲν τοῦ προτέρου ἀποχέων. καὶ ποίει τοῦτο ἐπὶ ἡμέρας λ´. μὴ κινουμένου γὰρ ἀποστρακοῦται. μετὰ δὲ ταῦτα ἀποχέας πραέως τὴν ἅλμην ἐν θηβαϊκῇ θυίᾳ, τὴν λιθάργυρον λέαινε, καὶ βαλὼν αὐτὴν εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον, ἐπιχέας τε ὕδωρ, κίνει ταῖς χερσὶν ἐπιμελῶς, ἀποχέων τὸ πρότερον καὶ ἐπιχέων τὸ ἕτερον, ἄχρις ἂν μηδεμίαν ἔμφασιν ἁλυκότητος ἔχῃ. εἶτα ἀποχέας τὸ λευκὸν τῆς λιθαργύρου εἰς ἄλλο ἀγγεῖον, ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ ἀπόθου εἰς μολιβδίνην πυξίδα. οἱ δὲ καταθραύσαντες εἰς μεγέθη κυάμων τὴν λιθάργυρον,

καὶ

alia infunditur, atq; ter die excolatur. Id ſeptem diebus fieri ſolet: poſtea additis ad ſingulas minas ſpumæ argenti, quinis ſalis foſsilis drachmis, infuſaque calida aqua, ter die teritur, & addita aqua excolatur: cúmq; inalbuerit, calida infuſa, idem facito, dum nullam prorſus ſalſedinē reſipiat. Demum ardentiſsimo ſole ſiccata, eiecto prius humore, reconditur. Sin minus, mina ſpumæ argyritidis diligenter teritur, addito ſale foſſili trito, triplicato pondere, in fictile nouum coniicitur, aqua infunditur, ita vt ſuperemineat: mouetur quotidie mane & veſperi, aquáque ſuperinfunditur, priore nequaquam effuſa. Hoc fit triginta diebus: nanq; niſi moueatur, craſſeſcit, vſque in duritiem teſtæ. Poſt hæc effuſa leniter muria, in Thebaico mortario ſpuma argenti teritur, coniectáq; in fictile aquā continens, manibus diligenter agitatur, mutata ſubinde aqua donec nullū ſalſuginis indiciū præbeat. Deinde quod ex argēti ſpuma candidum apparet, in vas aliud trāsfertur, & redactū in paſtillos, plūbea pyxide cōditur. Alij ſpumā argenti in fabarū magnitudines confractā,

in ventre suillo crudo ex aqua coquunt, dũ viscus eliquescens contabescat, exemptámq; cum sale pari terunt, & vt suprà dictum est lauant. Sunt qui salis libram vnam, & spumæ argenti tantundem, in sole terant, aqua continuè mutata, dũ candor ei detur. Alia ratio: Sumito quantam vis argenti spumam: vbi lana candida inuolueris, fictili nouo inditã aqua, cum pugillo fabarum recentiũ repurgatarúmq; decoquito. Cumq; fabæ disruptę dehiscent, lanáq; non denigretur, exemptam argenti spumã, & altera lana inuolutam, iterum coquito, cyathum aquæ & parem fabarum modum adiiciens: eadẽ tertio, quę suprà, facito: in summa, tãtisper, dũ lana iam non inficiatur. Insuper trãsfundẽs in mortarium, ad singulas salis fossitij libras, adiicito octogenas spumæ argenti drachmas Atticas, & terito: intermittensque, nitri quamalbissimi cũ aqua diluti drachmas quadraginta septem indito: iterum terito, donec satis candoris cõtraxisse videatur. Ita autẽ fundens eã ex alto in fictile oris ampli, adiecta largiore aqua, vbi conside re desierit, colato: tum nouam super

καὶ βαλόντες εἰς χοίρειον κοιλίαν ὠμὴν ἕψουσιν ἐν ὕδατι, ἄχρις ἂν τακερωθῇ τὸ σπλάγχνον, εἶτα ἐξελόντες καὶ μετ' ἴσων ἁλῶν τρίψαντες, πλύνουσιν ὡς προείρηται. ἔνιοι δὲ ἁλῶν λίτραν μίαν καὶ λιθαργύρου τοσοῦτον, τρίβουσιν ἐν ἡλίῳ μεθ' ὕδατος συνεχῶς ἀποχέοντες ἄχρις ἂν λευκὸν γένηται. ἢ καὶ οὕτω· λαβὼν τῆς λιθαργύρου ὅσον θέλεις, καὶ εἰλήσας ἐρίοις λευκοῖς, καὶ θεὶς εἰς κεραμέαν χύτραν καινὴν, ἐπιδοὺς τε ὕδωρ καὶ κυάμων καθαρῶν καὶ νέων δράκα μίαν ἕψε. ὅταν δὲ οἱ κύαμοι διαρραγῶσι, τό, τε ἔριον λευκανθῇ, ἐξελὼν τὴν λιθάργυρον καὶ ἑτέρῳ εἰλήσας ἐρίῳ, ἐκ δευτέρου ἕψε, κύαθον ἐπιδοὺς ὕδατος, κυάμων τε τὸ ἴσον πλῆθος, καὶ τὰ αὐτὰ ποίει τοῖς προειρημένοις ἐκ τρίτου· καὶ καθόλου ἕως τὸ ἔριον μηκέτι βάπτηται. καὶ τὸ λοιπὸν κατερράσας εἰς θυίαν πρὸς < π΄. ἀττικὰς λιθαργύρου, μίξον ἁλὸς ὀρυκτοῦ λίτραν ά. καὶ λέαινε. διαλιπών τε ἐπίδος νίτρου πάνυ λευκοτάτου διειλημμένου μεθ' ὕδατος ὁλκὰς μζ΄. καὶ πάλιν τρίβε ἄχρις ἂν ἡ λιθάργυρος ἱκανῶς λευκὴ γένηται. οὕτω δὲ * καταντλήσας αὐτὴν εἰς κεραμεοῦν πλατύστομον ἀγγεῖον, καὶ προσεπιχέας δαψιλὲς ὕδωρ, ἐάσας τε καταστῆναι, τὸ μὲν ἀπίθησον· ἕτερον δὲ ἐπι-

ἐπιδοὺς ὕδωρ καὶ ταῖς χερσὶν ἀναταράξας, πάλιν ἐάσας καταστῆναι ἀπήθησον. ἐναλλὰξ δὲ τοῖς προειρημένοις ποίει, ἕως ἂν καθαρὸν ἄγαν τὸ ἀπορρέον ὕδωρ, καὶ γλυκὺ καὶ ἁλυκότητος ἀμέτοχον γένηται. ἐπὶ πᾶσι δὲ καταρράσας αὐτὴν εἰς λοπάδα κεραμέαν καινήν, ἀπηθημένου παντὸς προσῴως τοῦ ὑγροῦ, θὲς ἐν ἡλίῳ ἡμέρας μ΄. ὑπὸ κύνα, καὶ ξηράνας χρῶ. δοκεῖ δὲ ἡ πεπλυμένη ἁρμόζειν εἰς τὰ ὀφθαλμικά, καὶ οὐλὰς ἀπρεπεῖς, καὶ ἐρρακωμένα πρόσωπα καὶ σπίλων ἔμπλεα.

Περὶ Ψιμμυθίου. Κεφ. ργ΄.

Ψιμμύθιον δὲ γίνεται οὕτως· εἰς πιθάκνην πλατύστομον ἢ εἰς κεραμέαν γάστραν, ἐγχέας δριμύτατον ὄξος, ἀπέρεισον μολιβδίνην πλίνθον ἐπὶ τὸ στόμα* τῆς κεραμέας, προϋποκειμένου καλαμίνου ψιαθίου· ἄνωθέν τε αὐτῇ ἐπίρριψον σκεπάσματα πρὸς τὸ μὴ διαπνεῖσθαι τὸ ὄξος, ὅταν διαλυθῇ, καὶ συγκαταρρυεῖσα διαπέσῃ, καὶ τὸ μὲν ἐπινηχόμενον καὶ καθαρὸν ὑγρὸν ἀπήθει, τὸ δὲ γλοιῶδες εἰς ἀγγεῖον ἐγχυτέον καὶ ξηραντέον ἐν ἡλίῳ, εἶτα ἀλεστέον ἐν χειρομύλωνι, ἢ λειαντέον ἄλλως καὶ σηστέον* καὶ μετὰ ταῦτα λοιπὸν τοῦ στερεμνίου λεπτοποιητέον, καὶ σηστέον ἐναλλάξ τε τὰ αὐτὰ καὶ τρίτον καὶ τέταρτον ποιητέον.

ἄμεινον

superadiiciés aquam, manibus probè versatam, sinito vt considat, ac rursus per collum traiicito. Alternis eadé prosequere, dum pura aqua dulcisq; effluat, & nullá salsediné præ se ferat. Postremò in fictile nouú tráslatam, colato sensim omni humore, soli quadraginta diebus sub caniculæ sydus exponito, & siccata vtitor. Elotá autem constat ad oculorú collyria ꝓdesse, & ad cicatricú fœditates tollédas, ad rugosas facies, & cicatricosas, laceratásque, & macularum plenas.

Cerusa. Cap. CIII.

Cerusa fit hoc modo: Infuso in vrceum oris lati, aut fictile labellum quam acerrimo aceto, laminam plumbeam supra fictilis spiraculú, subiecta prius arundinea tegete, firmato: superiectísque velaminibus, ne halitum expiret acetú, vbi resoluta fuerit, defluénsque deciderit, humorem purú ad summa delatum colato, crassaméntúmq; trásfundito: debet quoque siccari in sole, mox trusatili mola teri, aut aliâs tritú cribrari. Postea quod superest duri, in tenues partes redigendú, cribrandúmque: vicissim eadem tertio quartoq; facienda.

Melior,

Melior, quę primò cribrata est, & medicamẽtis oculorum assumenda. Secũdum locum tenet sequens, & reliquæ suo ordine. Nec desunt qui ligneas rudes, in medio vase appendant, & deraso ceu situ imposito, ita vt acetum non contingat, inditóque operculo circumlinentes dimittunt. Post dies decem, laxato obturamẽto visunt: cúmque resoluta materia fuerit, reliqua, vt suprà diximus, exequuntur. Si autem quis in pastillos velit digerere, aceto acri subacta, diuiditur in pastillos, qui in sole siccantur. Æstate tamen supradictũ opus obeundum est: ita enim candida atque efficax redditur. Quinetiam hyeme paratur, vrceis supra furnos, balnea, aut fornaces impositis: ascendens enim calor, idem quod sol præstat. Laudatissimam fieri putãt Rhodi, & Corinthi, aut Lacedæmone, proximam Puteolis. Torretur hoc modo: Flagrantibus igni carbonibus, fictili nouo, maximè Attico, tritam cerusam imponito, & assiduè versato, cúmque cinereum colorem traxit, eximens refrigerato, & vtior. Est & aliud vrendi genus: Trita

ἄμεινον δὲ ἐστὶ τὸ πρῶτον ἀποσηθὲν, ὃ καὶ εἰς τὰς ὀφθαλμικὰς παραληπτέον δυνάμεις. δευτερεύει δὲ τὸ ἐχόμενον, καὶ κατὰ τάξιν τὰ λοιπά. *τινὲς δὲ κατὰ μέσον τὸ ἀγγεῖον καθείσαντες τὸν ῥίπον ἐπιτιθέασιν ὡς μικρὸν ψαύειν τοῦ ὄξους, τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ πωμάσαντες καὶ περιχρίσαντες ἐῶσι. καὶ δι' ἡμερῶν ἀφαιρούμενοι τὸ πῶμα ἐπισκοποῦνται· ὅτε δὲ διαλυθῇ, τὰ ἄλλα ποιοῦσιν ὁμοίως τοῖς προειρημένοις. εἰ δὲ ἀναπλάσαι τις αὐτὸ ἐθέλει, ὄξει δριμεῖ φυρατέον, καὶ οὕτως ἀναπλαστέον, καὶ ξηραντέον ἐν ἡλίῳ. θέρους μέν τοι ἐργαστέον τὰ προειρημένα. οὕτω γὰρ λευκὸν καὶ ἐνεργὲς γίνεται. σκευάζεται δὲ καὶ χειμῶνος τῶν πιθακνῶν ὑπεράνω ἰπνῶν ἢ βαλανείων ἢ καμίνων τιθεμένων· ἡ γὰρ ἄνωθεν φερομένη θερμασία τὸ αὐτὸ δρᾷ τῷ ἡλίῳ. κάλλιστον δὲ ἡγητέον τὸ ἐν Ῥόδῳ σκευασθὲν, ἢ ἐν Κορίνθῳ, ἢ ἐν Λακεδαίμονι, δευτερεύει δὲ τὸ ἐκ Δικαιαρχίας. ὀπτητέον δὲ αὐτὸ τὸν τρόπον τοῦτον· ἐπ' ἀνθράκων πεπυρωμένων θεὶς ὄστρακον καινὸν καὶ μάλιστα ἀττικὸν, ἔμπλασσον λεῖον τὸ ψιμύθιον καὶ κίνει συνεχῶς, ὅταν δὲ τὴν χρόαν ἔνσποδον γένηται, ἀνελόμενος ψῦχε καὶ χρῶ. *καῦσαι δὲ θέλων εἰς καινὴν λοπάδα λεῖον ἀπόθες, ἐπιθεὶς

ἐπιθεὶς τε ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας, νάρθηκι κίνει ἕως ἂν τὴν χρόαν ἐοικὸς σανδαράχῃ γένηται· καὶ ἀνελόμενος χρῶ. τὸ δὲ οὕτω σκευασθὲν, σάνδυξ ὑπό τινων λέγεται. πλύνεται δὲ τὸ ψιμμύθιον ὁμοίως τῇ καδμείᾳ. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικὴν, ἐμπλαστικὴν, μαλακτικὴν, πληρωτικὴν, λεπτυντικὴν· ἔτι τε πράως κατασταλτικὴν ὑπεροχῶν, καὶ κατουλωτικήν. μιγνύμενον κηρωταῖς καὶ λιπαραῖς ἐμπλάστροις, καὶ τροχίσκοις· ἔστι δὲ καὶ τῶν ἀναιρετικῶν.

Περὶ Χρυσοκόλλης. Κεφ. ρδ'.

Χρυσοκόλλα δὲ διαφέρει ἡ ἀρμενιακὴ, τῇ χρόᾳ κατακόρως πρασίζουσα. δευτερεύει δὲ ἡ μακεδονικὴ, εἶτα ἡ κυπρία, καὶ ταύτης τὴν καθαρὰν προκριτέον· τὴν δὲ γῆς καὶ λίθων ἔμπλεων ἀποδοκιμαστέον. πλυτέον δὲ τὴν προειρημένην οὕτω· κόψας αὐτὴν ἔμβαλε εἰς θυίαν, καὶ ἐπιχέας ὕδωρ τρῖβε πλατείᾳ τῇ χειρὶ πρὸς τὴν ἴγδην εὐτόνως, εἶτα ἐάσας ἀποκαταστῆναι, ἀπήθησον. καὶ ἕτερον ἐπιχέας ὕδωρ πάλιν τρῖβε· ταῦτα δὲ ποίει ἐναλλὰξ, ἕως καθαρὰ καὶ εἰλικρινὴς γένηται. λοιπὸν ξηράνας ἐν ἡλίῳ, ἀποτίθεσο, καὶ χρῶ. ἐὰν δὲ καῦσαι θέλῃς κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον, λεάνας αὐτῆς τὸ αὔταρκες, ἐπίθες εἰς τήγανον, καὶ ἀπόθου ἐπ' ἀνθράκων, καὶ

Trita patinis nouis supra prunas imponit, & ferulacea rude mouet, donec colore similis sandarachæ fiat: extractaq; ad vsus ministratur. Quæ verò ita parata est, sandyx à quibusdā dicit. Lauat cerusa cadmiæ modo. Vis ei refrigerare, occludere, emollire, explere, extenuaréq; insup excrescentia leniter reprimere, & ad cicatricē pducere. Miscet ceratis, & emplastris, q liparæ vocant, pastillísque: est autē letalis eius potus.

Chrysocolla. Cap. CIIII.

Chrysocolla laudatissima Armeniaca, colorem porri quāsimillimè reddens. Secundum locum sibi vendicat Macedonica, & proximnm Cypria, quo in genere præfertur pura: damnatur, quæ terram aut calculos collegerit. Ratio lauandi hæc est: Tusam infusa aqua, mortario expassa manu ad pilam vehemēter fricato, & statim quàm consederit, colato. Alterā infundens aquā, rursum terito: hæc vicissim pſequere: donec pura syncerāque spectetur. Dein siccato in sole, et ad vsus recōdito. Quòd si vrere volueris, ex ea terens quod satis esse videbitur, patinis supra carbones adponito, & alia

& alia facito quæ ſuprà diximus. Dos chryſocollæ ad purgandas cicatrices: excreſcentem carnem coercet: adſtringit, purgat, excalfacit, & modicè corpus mordendo exeſt. Inter medicaméta intelligitur, quæ vomitiones concitant, & necem inferre poſſunt.

Lapis armenius. Cap. CV.

Armenius lapis præfertur leuis, colore cœruleo, perquàm æquabilis, calculo carés, & friabilis. Eadem quæ chryſocolla præſtat, ſed inefficacius. Quinetiam vſum habet ad pilos in palpebris alendos.

Cœruleus. Cap. CVI.

COERVLEI origo ex ærariis metallis in Cypro: copioſior ex arena littorali: ſecundum quoſdam ſub cauatos ſpecus maris inuenitur, qui magis probatur. Eligi debet inebriatus. Vritur vt calcitis, lauatur vt cadmia. Vim habet reprimentem, & modicè erodentem: cruſtas gignit, & exulcerat.

Indicum. Cap. CVII.

Indici duo genera, vnum ſua ſpõte naſcit̃, tanquã ſpuma, germinatione Indicis arũdinibus exiẽs. Alterũ infectoriæ dãt officinæ: & eſt ſpuma purpurea innatans

καὶ τὰ ἄλλα ποίει ὡς προείρηται ἐπὶ τῶν περὶ αὐτοῦ. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ χρυσοκόλλα σμηκτικὴν οὐλῶν, κατασταλτικὴν σαρκωμάτων, καὶ ἀνακαθαρτικὴν, στυπτικήν τε καὶ θερμαντικὴν, σηπτικὴν μετρίως μετὰ τοῦ ἐπὶ ποσὸν δάκνειν. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἔμετον κινούντων καὶ ἀναιρεῖν δυναμένων.

Περὶ Ἀρμενίου λίθου. Κεφ. ρε΄.

Ἀρμένιον δὲ προκριτέον τὸ λεῖον καὶ τὸ χρῶμα κυάνεον, ὁμαλόν τε ἄγαν καὶ ἄλιθον, εὔθρυπτον. τὰ αὐτὰ ποιεῖ τῇ χρυσοκόλλῃ, περὶ τὴν εὐτονίαν μόνον λειπόμενον αὐτῆς. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἐν βλεφάροις τριχῶν αὐξητικόν.

Περὶ Κυανοῦ. Κεφ. ϛς΄.

Κυανὸς δὲ γεννᾶται μὲν ἐν Κύπρῳ ἐκ τῶν χαλκουργῶν μετάλλων· ὁ δὲ πλείων ἐκ τῆς αἰγιαλίτιδος ἄμμου εὑρισκόμενος κατά τινας σπηλαιώδεις ὑποσκαφὰς τῆς θαλάσσης, ὅ τις καὶ διαφέρει. παραληπτέον δὲ τὴν σφόδρα κατακορῆ. καυστέον δὲ ὡς χαλκῖτιν, καὶ πλυτέον ὡς καδμείαν. Δύναμιν δὲ ἔχει κατασταλτικὴν καὶ μετρίως σηπτικὴν, ἐσχαρωτικήν τε καὶ ἑλκωματικήν.

Περὶ ἰνδικοῦ λίθου. Κεφ. ρζ΄.

Τοῦ δὲ λεγομένου ἰνδικοῦ, τὸ μὲν αὐτομάτως γίνεται, οἱονεὶ *ἔκβρασμα ὂν τῶν ἰνδικῶν καλάμων, τὸ δὲ βαφικόν ἐστιν ἐπανθισμὸς πορφυροῦς ἐπαιωρήμενος

ἐπανωρευόμενος τοῖς χαλκείοις, ὃν ἀποσύραντες ξηραίνουσιν οἱ τεχνῖται. ἄριστον δὲ ἡγητέον εἶναι τὸ κυανοειδές τε καὶ ἔγχυλον, λεῖον. ἔστι δὲ τῶν στυφόντων ἐλαφρῶς καὶ ῥησσόντων φλεγμονὰς καὶ οἰδήματα· ἀνακαθαίρει δὲ καὶ καταστέλλει ἕλκη.

Περὶ Ὤχρας, Κεφ. ρη΄.

Ὤχραν δὲ ληπτέον τὴν κουφοτάτην καὶ μηλίνην διόλου· κατακορῆ δὲ καὶ ἄλιθον καὶ εὔθρυβῆ, ἀττικὴν δὲ τῷ γένει. καυστέον δὲ, καὶ πλυτέον καὶ ταύτην ὡς τὴν καδμείαν. Δύναμιν δὲ ἔχει στ*υπτικὴν, σκεδαστικὴν φλεγμονῶν καὶ φυμάτων· καταστέλλει τε τὰ ὑπερσαρκοῦντα· καὶ τὰ κοῖλα πληροῖ* σὺν κηρωτῇ, καὶ πώρους θρύπτει.

Περὶ Κινναβάρεως. Κεφ. ρθ΄.

Κιννάβαρι οἴονταί τινες ταυτὸν ὑπάρχειν τῷ καλουμένῳ* ἀμμίῳ, πλανώμενοι. τὸ μὲν γὰρ ἄμμιον σκευάζεται ἐν ἰσπανίᾳ, ἐκ λίθου τινὸς μεμιγμένου τῇ ἀργυρείτιδι ψάμμῳ, ἄλλως δὲ οὐ γινώσκεται. ἐν δὲ τῇ χώνῃ μεταβάλλει εἰς ἐνανθέστατον καὶ φλογωδέστατον χρῶμα· ἔχει δὲ τὴν ἀποφορὰν ἐν τοῖς μετάλλοις πνιγώδη. περιτίθενται γοῦν οἱ ἐπιχώριοι τοῖς προσώποις φύσας πρὸς τὸ βλέπειν μὲν, μὴ σπᾶν δὲ τὸν ἀέρα. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ ζωγράφοι εἰς τὰς πολυτελεῖς τῶν τοίχων* ἐγκοσμήσεις. Τὸ

innatãs cortinis, quã detractã artifices ſiccant. Optimũ exiſtimatur quod cœrulei ſpeciem præbet, ſuccũ ſuum ſorbet, & læue. Inter medicamenta eſt q̃ læuiter adſtringunt, & inflammationes, tumoresq; rumpũt: purgat, & reprimit vlcera.

Ochra. Cap. CVIII.

Ochrã læuiſsimã, & omnino luteã eligere oportet, ſaturatã, nõ lapidoſam, friabilẽ, natione Atticã. Vritur hæc, & lauatur cadmiæ modo. Vis eius adſtringere, erodere, collectiones & tubercula diſsipare: excreſcẽtia in carne reprimit: caua cum cerato explet, & articulorum tofos comminuit.

Cinnabaris. Cap. CIX.

Hallucinantur qui cinnabarin minio eandem eſſe exiſtimant. Minium enim in Hiſpaniis ex lapide quodam argenteæ arenæ permiſto, temperari ſolet, alioqui non dignoſcitur. Fornacibus autẽ in florẽtiſsimum flagrãtiſsimũmq; colorẽ permutatur: in metallis verò ſtrangulantem halitum eructat: itaq; facies incolæ veſicis obuelant, vt per illas ſpectent, nec reſpirando noxiũ aërẽ attrahant. Eo pictores ad ſũptuoſa parietum ornamẽta vtũtur.

Cinnabaris

Cinnabaris verò ex Aphrica defertur, & magno cõstat: hactenꝰ inuenitur, vt vix versicoloribus pictorũ lineis satisfaciat: intẽtò colore nec diluto p̄ditũ: quare quidã sanguinẽ esse draconis existimauerunt. Vim habet cinnabaris hæmatitæ lapillo eandẽ: cõuenit ad oculorũ medicamẽta, verùm efficacius: magis enim adstringit, & sanguinem cohibet. Ambustis igni, & papularũ eruptionibus cerato excepta medetur.

Argentũ viuũ. Cap. CX.

ARGENTVM viuum fit ex minio, quod abusiuè cinnabaris dicitur, patinis fictilibus, imposita ferrea cõcha cinnabarin continente, & calice cooperta, argilla superlita, carbonibus succendunt: siquidem detersa fuligo, quæ calici insidet, refrigerata in argentum viuum coit. Quinetiam inuenitur in argenti fodinarum tectis, stillatim concretum. Alij per sese in metallis inueniri tradunt. Seruatur in vitreis, aut plumbeis, aut stagneis, aut argenteis vasis: siquidem aliam materiam omnem exedit, & defluere facit. Pōtum vim perniciale habet: suo enim pondere interna exest. Remedio

σεις. Τὸ δὲ κιννάβαρι τοῦτο κομίζεται μὲν ἀπὸ Λιβύης, πωλεῖται δὲ πολλοῦ· καὶ τοσοῦτον ἐστὶν ὡς μόλις ἐξαρκεῖν τοῖς ζωγράφοις εἰς τὴν ἐν ταῖς γραμμαῖς ποικιλίαν· ἔστι δὲ καὶ βαρύχροον, ἢ βαθύχρουν· ὅθεν ἐνόμισάν τινες αὐτὸ εἶναι αἷμα δράκοντος. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ κιννάβαρι τὴν αὐτὴν τῷ αἱματίτῃ. ἁρμόζον εἰς ὀφθαλμικά, πλὴν ἐπιτεταμένως· μᾶλλον γὰρ στύφον ἐστὶ καὶ ἴσχαιμον, καὶ πυρίκαυτα καὶ ἐξανθήματα ἀναληφθὲν κηρωτῇ θεραπεύει.

Περὶ Ὑδραργύρου. Κεφ. ρι'.

Ὑδράργυρος δὲ σκευάζεται ἀπὸ τοῦ ἀμμίου λεγομένου, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τούτου κινναβάρεως λεγομένου, θέντες γὰρ ἐπὶ λοπάδος κεραμέας κόγχον σιδηροῦν ἔχοντα κιννάβαρι, περικαθάπτουσιν ἄμβικα περιαλείψαντες πηλῷ, εἶτα ὑποκαίουσιν ἄνθραξιν· ἡ γὰρ προσίζουσα τῷ ἄμβικι αἰθάλη ἀποξεσθεῖσα καὶ ἀποψυχθεῖσα, ὑδράργυρος γίνεται. εὑρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῷ μεταλλεύεσθαι τὸν ἄργυρον ἐν ταῖς στέγαις κατὰ σταλαγμοὺς συνεστῶσα. ἔνιοι δὲ ἱστοροῦσι καὶ καθ' ἑαυτὴν ἐν τοῖς μετάλλοις εὑρίσκεσθαι τὴν ὑδράργυρον. φυλάττεται δὲ ἐν ὑελίνοις ἢ μολιβδίνοις ἢ κασσιτερίνοις ἢ ἀργυροῖς ἀγγείοις· τὴν γὰρ ἄλλην ὕλην πᾶσαν διεσθίει, καὶ ποιεῖ ἀπορρεῖν. Δύναμιν

Δύναμιν δὲ ἔχει φθαρτικὴν ποθεῖσα· τῷ βάρει διαβιβρώσκουσα τὰ ἐντός. βοηθεῖται δὲ γάλακτι πολλῷ πινομένῳ καί ἐξεμουμένῳ, ἢ οἴνῳ σὺν ἀψινθίῳ, ἢ ἀφεψήματι σελίνου, ἢ ὁρμίνου σπέρματι ἢ ὀριγάνῳ, ἢ ὑσσώπῳ σὺν οἴνῳ.*

Remedio est lac multum subinde potum, & vomitionibus reiectum, aut vinũ cum absinthio, aut apij decoctũ, aut semen hormini, aut origanũ, vel hyssopũ cũ vino: auri limata scobs, id est, ramẽtũ q̃ tenuissimũ epotũ mirabili est auxilio.

Περὶ Μίλτου σινωπικῆς.

Κεφ. ρια.

Μίλτος σινωπική κρατίστη ἡ πυκνὴ, καὶ βαρεῖα, ἡπατίζουσα, ἄλιθος, ὁμόχροις, πολύχυτος ἐν τῇ ἀνέσει. συλλέγεται δὲ ἐν τῇ καππαδοκίᾳ ἐν σπηλαίοις τισὶ, διυλίζεται δὲ καὶ φέρεται εἰς σινώπην καὶ πιπράσκεται· ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχηκε. Δύναμιν δὲ ἔχει ξηραντικὴν, ἐμπλαστικήν· διὸ καὶ ἐμπλάστροις τραυματικοῖς μίγνυται, καὶ τροχίσκοις ξηραντικοῖς καὶ στυπτικοῖς. ἵστησι δὲ καὶ κοιλίαν ἐν ᾠῷ λαμβανομένη καὶ ἐγκλυζομένη· δίδοται καὶ ἡπατικοῖς.

Rubrica Sinopica.

Cap CXI.

Rubrica Sinopis maximè ꝓbatur grauis, dẽsa, ad iocineris imaginẽ vergẽs, calculorũ expers, cõcolor, cũ diluit̃ ĩpẽdio fusilis. Effoditur ĩ Cappadocia, speluncis q̃busdã, expurgataq; defert̃ in Sinopẽ vrbẽ, ĩ qua vẽdit: vnde cognomẽtũ accepit. Vim habet exiccatoriã, quasi inducendo obstruentẽ, & adstrictoriã: quapropter vulnerariis emplastris, & pastillis exiccãtibus, & adstrictoriis cõmisceri solet. Aluum sistit, in ouo sumpta aut clystere infusa: datur iocineris vitio laborãtib⁹.

Περὶ Τεκτονικῆς.

Κεφ. ριβ.

Η δὲ τεκτονικὴ ἥττων ἐστὶ κατὰ πάντα τῆς σινωπικῆς. ἀρίστη δὲ ἡ αἰγυπτιακὴ καὶ ἡ καρχηδονικὴ, ἄλιθος, εὔθρυπτος. γίνεται καὶ ἐν τῇ πρὸς ἑσπέραν ἰβηρίᾳ, τῆς ὤχρας καιομένης καὶ μεταβαλλούσης εἰς μίλτον.

Rubrica fabrilis.

Cap. CXII.

Rubrica fabrilis, ad omnia Sinopide ĩferior est. Optima Ægyptia, & Carthaginensis, lapidum expers, friabilis. Gignitur etiam in Iberia, quæ ad occidẽtem spectat, ochra exusta, & degenerante in rubricam.

Περὶ Lemnia

Lemnia terra. Cap. CXIII.

Lemnia terra, cuniculoſo in ſpecu nata è Lemno inſula, paluſtrī loco defertur, inibi electa, & caprino ſanguini permiſta: quam incolæ cogunt in paſtillos, et imagine capræ ſignāt: vnde & ſphragida ægos, hoc eſt, ſigillum capræ, appellauere. Vim antidoti habet contra pernicioſa venena ſingularem, pota cum vino, & præſumpta, euomi venena cogit. Contra ictus morſúsque animalium, quę exitiale virus eiaculantur, prodeſt. Antidotis familiaris. Sunt qui hac ad ſacrificia vtātur: eſt & dyſenteriæ vtilis.

Atramentum ſutorium. Cap. CXIIII.

Atramentum ſutorium genere quidem vnum & idem eſt, molle & concretum: ſed in ſpecie differentias treis habet. Vnum nanque humoribus ſtillatim in cuniculos quoſdā collatis, concreſcit: quare ab iis qui Cypria metalla perficiunt, ſtillatitium appellatur. Peteeſius ipſum pinarion vocat: alij ſtalacticon, id eſt, ſtillatitium. Alterum ſimplici ratione fit in ſpeluncis: poſtea transfuſum in excauatos ſcrobes, cō-

crementum

Περὶ Λημνίας γῆς. Κεφ. ριγ΄.

Ἡ δὲ λημνία λεγομένη γῆ, ἔστιν ἔκ τινος ὑπονόμου ἀντρώδους, ἀναφερομένη ἀπὸ λήμνου τῆς νήσου, ἐχούσης ἑλώδη τόπον, κἀκεῖθεν ἐκλέγεται καὶ μίγνυται αἵματι αἰγείῳ· ἣν οἱ ἐκεῖ ἄνθρωποι ἀναπλάσσοντες καὶ σφραγίζοντες εἰκόνι αἰγὸς, σφραγῖδα καλοῦσιν αἰγός. Δύναμιν δ' ἔχει ἀντιδότου θανασίμων φαρμάκων ἔξοχον, πινομένη σὺν οἴνῳ, καὶ προληφθεῖσα ἐξεμεῖσθαι ἀναγκάζει τὰ δηλητήρια. ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς τὰς τῶν θανασίμων ἰοβόλων πληγὰς καὶ δήξεις. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις. χρῶνται δέ τινες καὶ εἰς τελετὰς αὐτῇ. ἔστι δὲ καὶ δυσεντερίαις χρήσιμος.

Περὶ Χαλκάνθου. Κεφ. ριδ΄.

Χάλκανθον τῷ μὲν γένει ἓν καὶ ταυτὸν ὑπάρχει, ὑγρὸν γάρ ἐστι, πεπηγός· εἰδικὰς δὲ ἔχει διαφορὰς τρεῖς. τὸ μὲν, γὰρ κατὰ σταλαγμὸν διηθουμένων ὑγρῶν εἴς τινας ὑπονόμους συνίσταται· ὅθεν καὶ σταλακτὶς καλεῖται ὑπὸ τῶν τὰ κυπριακὰ μέταλλα ἐργαζομένων. Πετεήσιος δὲ αὐτὸ καλεῖ πινάριον· οἱ δὲ, σταλακτικὸν, πηκτὸν, ἑφθὸν, ἀρεκτὸν, λογχωτόν. τὸ δὲ ἁπλῶς ἐργαζόμενον ἐν σπηλαίοις· ἔπειτα μεταχεόμενον εἰς βόθρους,

τὴν

τὴν πῆξιν λαμβάνει. ὃ δὴ καὶ πηκτὸν ἰδίως ὀνομάζεται. τὸ δὲ τρίτον καλεῖται μὲν ἑφθὸν, σκευάζεται δὲ ἐν Ἱσπανίᾳ· σκευὴν δὲ ἔχει τοιαύτην* ἄχρηστόν τε καὶ ἀσθενέστατον ὑπάρχον. ὕδατι διέντες αὐτὸ ἕψουσιν, εἶτα εἰς τὰς δεξαμενὰς καταῤῥάσσοντες, ἐῶσι. τοῦτο δὴ πήγνυται τεταγμέναις ἡμέραις, εἰς πολλὰ διαιρούμενον κυβοειδῆ σχήματα, βοτρυδὸν ἀλλήλοις* προσεχόμενα. ἄριστον δ' αὐτοῦ ἡγητέον τὸ κυάνεον καὶ βαρὺ, πηκτόν τε καὶ διαυγές· οἷόν ἐστι τὸ σταλακτὸν, ὑπ' ἄλλων δὲ λογχωτὸν καλούμενον. ἐχόμενον δὲ τὸ * πηκτόν. τὸ δὲ ἑφθὸν πρὸς μὲν βαφὰς καὶ μελάσματα ἐπιτηδειότερον τῶν ἄλλων δοκεῖ εἶναι· πρὸς δὲ ἰατρικὴν, ἀσθενέστερον ἡ πεῖρα δείκνυσι. Δύναται δὲ στύφειν, θερμαίνειν, ἐσχαροῦν· ἕλμινθας πλατείας ἀναιρεῖν < α. βάρος καταπινόμενον, ἢ μετὰ μέλιτος ἐκλειχόμενον· ἐμέτους τε κινεῖ· καὶ μύκητας λαβοῦσι βοηθεῖ σὺν ὕδατι ποθέν· κεφαλήν τε καθαίρει ἐνεθὲν ὕδατι· καὶ δι' ἐρίου ῥινεγχυτούμενον. καίεται δὲ ὡς ὑποδείξομεν αὐτίκα ἐπὶ τῆς χαλκίτεως.

Περὶ Χαλκίτεως. Κεφ. ριέ.

Χαλκῖτιν προκριτέον τὴν χαλκοειδῆ καὶ εὔθρυπτον, ἄλιθόν τε καὶ οὐ παλαιάν, ἔτι δὲ τὰς ἴνας ἐπιμήκεις

cõcremẽtũ capeſsit, quod pẽcton, id eſt cõcretitiũ, propriè nominatᷓ. Tertiũ dicitur coctile, & in Hiſpania fieri ſolet: ſed inutile ac ĩualidiſsimũ eſſe cõſtat. Ratio parãdi hęc eſt: Aqua madefactũ decoquũt, mox in piſcinas trãsfundũt, & reſidere patiũtur. Hoc certis dieb⁹ coaleſcit, in complureis formulas digeſtũ, teſſerarũ ſpeciẽ reddẽtes, quæ racematim inter ſe cõhæreſcunt. Optimũ eſſe creditur, cœruleũ, graue, cõcretum, trãſlucẽs: cuiuſmodi ſtillatitiũ eſt, ab aliis lõchoton nominatum. Proximũ, cõcretitiũ. Coctile verò ad infectus & denigrationes, apti⁹ cæteris eſſe cõpertũ eſt: ſed ad medicinæ vſũ inualidius eſſe, experiméta docẽt. Valet adſtringere, calfacere, & cruſtas inducere: latas vẽtris tineas necat, drachmæ põdere deuoratũ, aut cum melle linctũ: vomit⁹ ciet: aduerſ⁹ hauſta fungorum venena, ex aqua potũ auxiliatur: purgat caput, aqua dilutũ, & in vellere naribus inſtillatũ. Vritur, vt paulò poſt in mẽtiõe chalcitis oſtẽdemus.

Chalcitis. Cap. CXV.

Chalcitis præfertur ſimilis æri, friabilis, nec lapidoſa, nec inueterata, intercurſantibus

oblongis venis, ſplẽdentibúſq;. Huic abſterſoria vis eſt, excalfaciẽs, & cruſtas vlceribꝰ obdũcens: purgat q̃ oculis & eorũdem angulis hæret. In genere leuiter exedẽtium eſt. Ad ignẽ ſacrũ, & vlcera quæ ſerpũt, efficax eſt. Sãguinẽ è vulua, & naribꝰ erũpentẽ, cum ſucco porri ſiſtit: gingiuarũ vitia, depaſcẽtia vlcera, tõſilláſq;, eius farina cõpeſcit. Vſta, & cum melle trita, oculorũ medicamentis lõgẽ vtilior redditur. Callum genarum, & ſcabritiẽ abſumit, abſtergétque. Fiſtulas tollit, collyrij modo in eas adacta.

Pſoricum. Cap. CXVI.

Fit ex calcite medicamẽtum quod pſoricon vocãt, duabus eius partibus, cũ vna Cadmiæ additis, et ex aceto tritis. Oportet autem in fictili obruere fimo, diebꝰ quadraginta, ꝑ caniculæ ardores: ſic enim fit acriꝰ. Idẽ quod chalcitis poteſt. Alij pares vtriuſq; portiones in vino terũt, & eadẽ ꝓſequuntur. Vritur chalcitis fictili nouo, viuis carbonibꝰ ſuperpoſito. Modus aũt vſtionis in humidioribus eſt, dum ipſa chalcitis bullas excitare deſierit, & ꝑfectè inaruerit: in reliquis verò, dum mutata ĩ floridũ colorẽ fuerit, &

ἐπιμήκεις καὶ ἀποστίλβουσας ἔχουσαν. Δύναμιν δὲ ἔχει * συπτικήν τε καὶ θερμαντικὴν, καὶ ἐσχαρωτικὴν· ἀποκαθαρτικὴν τῶν περὶ κανθοῖς καὶ ὄμματα. ἔστι δὲ καὶ τῶν μετρίως * συφόντων. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα, ἕρπητας. αἱμοῤῥαγίας τὰς ἐξ ὑστέρας καὶ μυκτήρων σὺν πράσου χυλῷ· ξηρὰ δὲ πρός τε ἐπουλίδας καὶ νομὰς καὶ παρίσθμια. κεκαυμένη δὲ πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ μᾶλλον χρησιμεύει λεία σὺν μέλιτι. τετυλωμένα μὲν βλέφαρα καὶ τραχέα ἀποτήκει καὶ σμήχει. σύριγγας δὲ αἴρει ἐν κολλυρίου σχήματι ἐντιθεμένη.

Περὶ Ψωρικοῦ. Κεφ. ρις´.

Σκευάζεται δὲ ἐξ αὐτῆς τὸ καλούμενον ψωρικόν. διπλασίονος χαλκίτεως πρὸς ἁπλῆν καδμείαν μιγνυμένης, καὶ σὺν ὄξει λεαινομένης. δεῖ δὲ ἐν κεραμέῳ ἀγγείῳ κατορύσσειν ἐν κοπρίᾳ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἡμέρας μ´. γίνεται δὲ δριμύτερον. δύναται δὲ ὅσα καὶ ἡ χαλκῖτις. ἔνιοι δὲ ἴσα μίξαντες οἴνῳ λεαίνουσι καὶ τὰ αὐτὰ ποιοῦσι. καυστέον δὲ αὐτὴν ἐν ὀστράκῳ καινῷ ἐντιθέντας, καὶ διαπύροις ἄνθραξιν ἀφιδρυμένους. μέτρον δὲ ἔστω τῆς καύσεως, ἐπὶ μὲν τῆς πολυύγρου τὸ ἀπομφολύγωτον καὶ καλῶς ξηρὸν γίνεσθαι· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἡ ἐπὶ τὸ εὐανθέστερον μεταβολὴ, ὅταν

ὅταν γὰρ μιλτῶδης γένηται τὴν χρόαν κατὰ βάθος, ἀναιρετέον αὐτήν. τὴν δὲ προσκαθημένην ἀκαθαρσίαν ἀποφυσητέον, καὶ ἀποθετέον. ὀπτᾶται δὲ ἐπ' ἀνθράκων ἐμφυσωμένων, μέχρι τοῦ ὑπόχρυσον αὐτὴν γενέσθαι· ἢ ὑπ' ὀστράκου καὶ διαπύρων ἀνθράκων στρεφομένη πυκνῶς, ἕως ἂν πυρωθῇ καὶ μεταβάλλῃ τὴν χρόαν.

Περὶ Μίσυος. Κεφ. ριζ'.

Μίσυ δὲ παραληπτέον τὸ κύπριον, χρυσοφανὲς, σκληρὸν, καὶ ἐν τῷ θραυσθῆναι χρυσίζον, καὶ ἀποστίλβον ἀστεροειδῶς. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ καῦσιν τὴν αὐτὴν τῇ χαλκίτιδι, δίχα τῆς τοῦ ψωρικοῦ κατασκευῆς, ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον διαφέρον. τὸ δὲ αἰγύπτιον, πρὸς μὲν τὰ ἄλλα διαφέρει ἐμφρακτικώτερον ὄν, πρὸς δὲ τὰς ὀφθαλμικὰς δυνάμεις, πολλῷ λείπεται τοῦ προειρημένου.

Περὶ Μελαντηρίας. Κεφ. ριη'.

Τῆς δὲ μελαντηρίας, ἡ μέν τις τοῖς τῶν ὀρυγμάτων στομίοις ἀφ' ὧν ἂν μεταλλευθῇ ὁ χαλκὸς ἐπιπήγνυται ἁλμοειδοῦς τρόπον. ἡ δὲ, ἐκ τῆς αὐτόθεν ἐπιφανείας τῶν προειρημένων τόπων, ἥ τις καὶ γεώδης ἐστίν. εὑρίσκεται δέ τις καὶ ὀρυκτὴ ἐν κιλικίᾳ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶ τόποις. διαφέρει δ' αὐτῆς ἡ θειόχρους λεία, ὁμαλὴ, καθαρὰ, καὶ ἐν τῷ θίγειν ὕδατος μελαινομένη ταχέως.

Δύναμιν

& sanguineū, aut miniatū colorem cōtraxerit, tum demum eximenda est. Insidens autem spurcitia flatu expellenda, mox reponenda. Torretur etiānum perflatis carbonib⁹, vsquedum luteo colore pallescat: aut fictili subditis candentibus prunis subinde versata, donec igni cōflagret, & colorem mutet.

Misy. Cap. CXVII.

Misy assumendū natiōe Cyprium, auri simile, durū quod friādo auri colorē imitatur, & stellæ modo splendet. Vim habet, & vstionē cum chalcitide eandē, preterquā ꝙ psoricū ex eo non cōficitur, excessus defectusq; ratiōe tantū differēs. Ægyptium autem cæteris prestat, vtpote qđ efficaci⁹ habeatur, sed ad ocularia medicamēta multò supradicto inferius.

Melāteria. Cap. CXVIII.

Melāteria geminæ est originis: quædā in faucibus cuniculorū qb⁹ æs eruit, salis modo cōcrescit. Alia verò in sūma facie supradictorū locorū coit, q̄ terrena est. Quinetiā inuenitur in Cicilia, & aliis quibusdā regionibus, fossilis quędam. Præstat, quæ sulphuris colorē trahit, leuis, pura, æquabilis, & quæ cōtactu aquæ cōfestim nigrescit.

Vim causticam eam obtinet, quam & misy.

Sory. Cap. CXIX.

Sory existimarũt aliqui melanteriã esse, aberrãtes, siquidẽ sui generis est sory, ei nõ absimile: verũ sorëi virus inest graue, & nauseã mouẽs. Inuenitur etiã in Ægypto, & aliis quibusdã regionibus, vt in Libya, Hispania, & Cypro. Præfert Ægyptiũ, quodq; friãti nigrius apparet, ĩ multa foramina dehiscẽs, suppingue, insuper adstringẽs, & olfactu deuorationeq; magnũ virus olẽs, ita vt stomach⁹ in vomitiones effundat. Quod autem friatũ scintillas misyos modo nõ emittit, & alteri⁹ generis esse, & inualidũ cẽsendũ est. Vim & vstionẽ supradictis similẽ habet: dolori dentiũ, cauernis inditũ medetur, eósque labãtes firmat: ischiadicis ex vino infusum auxiliatur: illitũ cũ aqua, varos extinguit. Medicamẽtis admiscetur, quæ capillos denigrãt. Hæc aũt ferè omnia, & alia quæ vstionẽ experta nõ sunt, perustis validiora esse existimantur: præter salem, & vini fæcem, nitrum, calcem, & consimilia, quæ cruda remissiora sunt. Combusta enim, viribus efficaciora redduntur.

Diphryges.

Δύναμιν δὲ ἔχει καυστικὴν τὴν αὐτὴν τῷ μίσυϊ.

Περὶ Σώρεως. Κεφ. ριθʹ.

Τὸ δὲ σῶρυ ἔνιοι ὑπέλαβον μελαντηρίαν πλανώμενοι, ἴδιον γάρ ἐστι γένος, οὐκ ἀφόμοιον· βρωμῶδές ἐστιν δὲ τὸ σῶρυ καὶ ναυτίας ποιητικόν. εὑρίσκεται δὲ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ τόποις, ὡς ἐν Λιβύῃ καὶ Ἰσπανίᾳ καὶ Κύπρῳ. προκριτέον δὲ τὸ Αἰγύπτιον, καὶ ἐν τῷ θραυσθῆναι μελάντερον φαινόμενον, κατατρήσεις τε πολλὰς ἔχον, καὶ ὑπολίπαρον, ἔτι δὲ στῦφον, καὶ πρὸς τὴν κατάποσιν ἢ ὄσφρησιν βρωμῶδες καὶ ἀναστρεπτικὸν στομάχου. τὸ δὲ μὴ λαμπυρίζον ἐν τῷ θραυσθῆναι ἐμφερῶς μίσυϊ, ἑτερογενές τε καὶ ἀσθενὲς οἰητέον εἶναι. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ καῦσιν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένοις· ἰᾶται δὲ καὶ ὀδονταλγίας ἐντιθέμενον εἰς τὰ βρώματα, καὶ τοὺς ὑποσάλους δὲ ὀδόντας κρατύνει· καὶ ἰσχιαδικοῖς βοηθεῖ μετ' οἴνου ἐγκλυζόμενον· ἰόνθους τε σβέννυσι μεθ' ὕδατος καταχρισθέν. μίγνυται δὲ καὶ εἰς τριχῶν μελάσματα. κοινῷ δὲ τρόπῳ ἐπὶ τούτων σχεδὸν καὶ τῶν ἄλλων πάντων δυναμικώτερα τὰ ἄκαυστα τῶν κεκαυμένων ἡγητέον· πλὴν ἁλῶν καὶ τρυγὸς, καὶ νίτρου καὶ τιτάνου καὶ τῶν ὁμοίων, ὅσα ὠμὰ ὄντα ἀνίεται. καιόμενα γὰρ τὴν δύναμιν ἐμπρακτότερα γίνεται.

Περὶ

Περὶ Διφρυγοῦς. Κεφ. ρκ'.

Τοῦ δὲ διφρυγοῦς τρία ἡγητέον εἴδη. τὸ μὲν γὰρ μεταλλικόν ἐστιν, ὃ δὴ ἐν κύπρῳ μόνῃ γίνεται· πηλῶδες γὰρ ὂν ἀναφέρεται ἐκ βυθοῦ τινὸς τῶν ἐκεῖ τόπων* εἶτα ἀνενεχθὲν ξηραίνεται ἐν ἡλίῳ καὶ μετὰ ταῦτα φρυγάνοις κύκλῳ περιτεθειμένοις καίεται· ὅθεν καὶ διφρυγὲς ἐκλήθη, διὰ τὸ ὑπὸ ἡλίου καὶ τῶν φρυγάνων καίεσθαι, καὶ ξηροποιεῖσθαι, καὶ οἱονεὶ φρύγεσθαι. τὸ δὲ ἕτερον τοῦ κατεργαζομένου χαλκοῦ ὥσπερ ὑποστάθμη τις καὶ τρὺξ ὑπάρχει· μετὰ γὰρ τὴν τοῦ ψυχροῦ ὕδατος περίχυσιν, ὡς ἀνωτέρω ἔφαμεν περὶ ἄνθους χαλκοῦ διαλεγόμενοι, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ χαλκοῦ εὑρίσκεται ἐν τῇ χώνῃ ἐγκείμενον τῷ πυθμένι αὐτῆς τὸ τοιοῦτον εἶδος, τήν τε στῦψιν καὶ τὴν γεῦσιν χαλκοῦ ἔχον. τὸ δὲ τρίτον σκευάζεται οὕτω· λίθον τὸν λεγόμενον πυρίτην συνθέντες εἰς κάμινον οἱ περὶ τούτοις ὄντες, καίουσιν ἐπὶ ἡμέρας ἱκανὰς τίτανον, ὅταν δὲ ἡ χρόα μιλτώδης γένηται, ἀνελόμενοι ἀποτίθενται. τινὲς δέ φασιν ἐκ μόνης τῆς τὸν χαλκοῦν λίθον ἀποτελούσης ὕλης γίνεσθαι τὸ προειρημένον· ὅταν ὀπτηθεῖσα ἐν ταῖς λεγομέναις ἅλωσιν*, ἀνενεχθῇ εἰς τοὺς βόθρους καὶ ἐνταῦθα καίηται. τόν τε γὰρ κύκλῳ τόπον τῶν βόθρων ἐπιλαμβάνει, καὶ μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν λίθων οὐδὲν ἧττον εὑρίσκεται. προ-

Diphryges. Cap. CXX.

Diphrygis tria genera esse. creduntur. Quoddam enim metallicum est, quod in Cypro sola gignitur: lutosum nanque extrahitur, ex luto cuiusdam inibi specus: extractum, sole siccatur, mox circumpositis sarmentis vritur. diphryges ideo vocatū est, quod & à sole, & à sarmentis vratur, arescat, & ferme torreatur. Alterum perfecti æris, quasi subsidens fæx est: siquidem post frigidæ aquæ offusionem, vt suprà retulimus, cum de flore æris differeremus, sublato ære, fornacum ima parte cohærens id genus inuenitur, & adstrictionem & gustum æris habens. Tertium sic fit: Lapidem pyriten, vt calcem multos dies cremant in camino: cúmque colorem rubricæ contraxerit, eximentes recondunt. Quidam tradunt hoc ex sola materia, quæ lapidem æris gignit fieri: quādo in dictis arẽis assata, & in scrobes trāslata peruritur. Tūc enim ambientē scrobis locum comprehendit, & exemptis lapidib9 nihilominus inuenitur.

Præfert quod saporẽ æris reddit, æruginisq;, adstringens, & vehemẽter exiccans linguã: qđ sibi exusta ochra nõ vendicat: quę cremata diphrygis vice venit. Vis ei⁹ adstringere perpurgare, extergere, siccare, excrescentia consumere, vlcera serpentia, & quę cacoëthe vocãt, ad cicatricem perducere. Suppurationes terebinthina aut cerato exceptum discutit.

Auripigmentũ. Cap. CXXI.

Auripigmentũ in eisdẽ metallis, quib⁹ sandaracha gignitur. Optimũ existimatᷣ crustosum, aureo colore micãs, nulli materiæ permistũ, in squãmas fissile: quale in Mysia Hellespõti nascitur. Huius duo genera fluxerunt: Vnum supradictum est. Alterũ glandis effigie, pallidũ, & colore sandarachã imitans, glebosum, ex Ponto & Cappadocia defertur: qđ etiã secũdum locũ tenet. Torretur in testa noua viuis carbonibus subiectis, assiduoq; versatᷣ, donec igne flagret, & mutet colorem: deinde refrigeratũ, tritũmque recõditur. Vim habet adstrictoriã, & erodentẽ, crustas cum vehemẽti vredine, & violẽto morsu excitat: reprimit q̃ excrescũt, & capillos euellit.

Sanda-

κριτέον δ' αὐτοῦ τὸ τῇ γεύσει ἔγχαλκον. *ἴιζον στύφον τε καὶ ἀναξηραῖνον ἱκανῶς τὴν γλῶσσαν. ὃ περ ἡ κεκαυμένη ὦχρα οὐ κέκτηται· ἣν δὴ καίοντες ἀντὶ διφρυγοῦς παρέχουσι. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν τε καὶ ἀνακαθαρτικὴν ἐπὶ τὰ μέρους, σμηκτικήν τε καὶ ξηραντικὴν καὶ καθαιρετικὴν ὑπερσαρκώσεως, ἀπουλωτικὴν κακοήθων καὶ ἑρπυστικῶν. διαφορεῖ καὶ ἀποστήματα ἀναληφθὲν τερεβινθίνῃ ἢ κηρωτῇ.

Περὶ Ἀρσενικοῦ. Κεφ. ρκά.

Ἀρσενικὸν κατὰ τὰ αὐτὰ γίνεται μέταλλα τῇ σανδαράχῃ. ἄριστον δὲ ἡγητέον τὸ πλακῶδες καὶ χρυσίζον τῇ χρόᾳ, τάς τε πλάκας λεπιζομένας ἔχον ὡς ἀεὶ ἐπικειμένας ἀλλήλαις· ἔστι δὲ ἀμιγὲς ἑτέρας φύσεως· τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ γινόμενον ἐν μυσίᾳ τῇ ἐν ἑλλησπόντῳ. ἔστι δὲ αὐτοῦ δύο εἴδη. τὸ μὲν οἷον προείρηται. *τὸ δὲ ἄλλο βαλανοειδὲς καὶ ὠχροειδὲς καὶ σανδαραχίζον τῇ χρόᾳ, *ἐκ πόντου καὶ καππαδοκίας φερόμενον· δευτερεύει δὲ τὸ τοιοῦτον. ὀπτᾶται δὲ οὕτως*. ἐπ' ὀστράκου καινοῦ ἐπερεισάμενος αὐτὸ θὲς ἐπὶ διαπύρου ἄνθρακος καὶ στρέφε συνεχῶς, ὡς δ' ἂν πυρωθῇ καὶ μεταβάλλῃ, ψύξας καὶ λεάνας ἀπόθεσο. Δύναμιν δὲ ἔχει σηπτικήν τε καὶ στυπτικὴν καὶ ἐσχαρωτικὴν μετὰ πυρώσεως καὶ βιαίου δήξεως· ἔστι δὲ καὶ τῶν σελλόντων, ψιλοῖ δὲ τρίχας.

Περὶ

Περὶ Σανδαράχης. Κεφ. ρκβ'.

Σανδαράχην δὲ προκριτέον τὴν καθ' ἀκοὴν, πυῤῥὰν, εὔθραυστον, εὐλέαντόν τε καὶ καθαρὰν, κινναβαρίζουσαν τὴν χρόαν, ἔτι δὲ θειώδη ἀποφορὰν ἔχουσαν. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ ὄπτησιν τὴν αὐτὴν τῷ ἀρσενικῷ· θεραπεύει δὲ καὶ ἀλωπεκίας ἀναληφθεῖσα ῥητίνῃ, καὶ λεπροὺς ὄνυχας σὺν πίσσῃ ἀφίστησι· καὶ πρὸς φθειριάσεις σὺν ἐλαίῳ ποιεῖ· φύματά τε σὺν στέατι διαφορεῖ. ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς τὰ ἐν ῥισὶ καὶ στόμασιν ἕλκη, καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ ἐξανθήματα σὺν ῥοδίνῳ· καὶ πρὸς κονδυλώματα. δίδοται καὶ ἐμπυϊκοῖς, σὺν οἰνομέλιτι. καὶ ὑποθυμιᾶται σὺν ῥητίνῃ καὶ πρὸς παλαιὰν βῆχα, διὰ σίφωνος ἑλκομένου τοῦ ἀτμοῦ τῷ στόματι. φωνήν τε ἀποκαθαίρει ἐκλειχομένη σὺν μέλιτι, καὶ ἀσθματικοῖς σὺν ῥητίνῃ καταπότιον δίδοται.

Περὶ Στυπτηρίας. Κεφ. ρκγ'.

Στυπτηρίας δὲ σχεδὸν πᾶν εἶδος, ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐν τῇ αἰγύπτῳ μετάλλων εὑρίσκεται· ἔστι γὰρ σχιστὴ οἱονεὶ τῆς βωλίτιδος ἄνθος. γεννᾶται δὲ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶ τόποις, ἐν μήλῳ, ἐν μακεδονίᾳ, ἐν λιπάραις, καὶ σαρδονίᾳ, καὶ ἱεραπόλει τῆς φρυγίας, λιβύῃ, ἀρμενίᾳ, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ τόποις πλείοσιν ὥσπερ ἡ μίλτος· ἔστι δὲ αὐτῆς εἴδη πλεῖστα.

Sandaracha. Cap. CXXII.

Sandaracha probatur rufa, & ſaturatior, & aliena materia vacans, friabilis, cinnabaris colore, ſulphuris virus redolens. Dos eadem & vſtio, quæ aurigimento: explet alopecias, reſina excepta, & ſcabros vngues cum pice eximit: contra phthiriaſin ex oleo efficax eſt. Tubercula cum adipe diſcutit. Prodeſt ad narium oríſque vlcera, & cæteras pabularum eruptiones cum roſaceo: item condylomata. Datur ex mulſo, puruléta extuſsiétibus. Suffitur quoq; cum reſina, aduerſus veterem tuſsim, rapto per fiſtulam nidore: vocem expedit, cũ melle delincta ſuſpirioſis cum reſina in catapotio optimè datur.

Alumen. Cap. CXXIII.

OMNE aluminis genus ferè in Ægypto, & in eiſdé metallis inuenitur: etenim ſciſsile quoddam, quaſi flos gleboſi intelligitur. Gignitur & in aliis quibuſdam locis, in melo, in Macedonia, in Liparis, Sardinia, Hierapoli Phrygiæ. Aphrica, Armenia, & pleriſque aliis regionibus, ſicut & rubrica. Plurimæ eius ſpecies:

verũ ad medẽdi vsum, scissille, rotundũ, et liquidũ expetũtur.* Optimũ est scissile, præsertim recens, cãdidissimũ, gustu perquàm adstringẽs, graue olens, calculorũ expers, nec glebulose aut assulose cõpactũ, sed sigillatim in capillamẽta quædã canescẽtia dehiscens, quale est quod trichites, quasi capillare nominat̃, in Ægypto natũ. Reperitur quoq; lapis huic alumini persimilis, qui gustus iudicio dignoscit̃, quod nõ adstringat. Dãnat̃ in rotũdi genere, quod manu confictũ est: sed ex figura deprehenditur. Assumendũ autem suapte natura rotundũ, bullis turgẽs, albo propius, atque validius adstringens, præterea nõnihil palloris cũ quadã pinguitudine præ se ferens, sine arenis, friabile, natiõe Ægyptiũ, aut ex insula Melo. Liquidi probatio, vt sit lympidũ, lacteum, æquale, & semper succo madẽs, sine lapidibus, atque quendã coloris igniculũ expirãs. Vim habent excalfaciendi stringẽdi, & expurgãdi, q̃ caliginẽ pupillis oculorũ offũdũt: genarũ carnẽ, cæterásq; excrescẽtias extenuãt. Scissile rotundo efficacius intelligitur. Vri et torreri chalcitidis mõ debent.

Putrescẽtia

πρὸς δὲ ἰατρικὴν χρῆσιν λαμβάνεται ἥ τε σχιστή τε καὶ ἡ στρογγύλη καὶ ἡ ὑγρά. ἀρίστη δὲ ὑπάρχει ἡ σχιστή, καὶ ταύτης ἡ πρόσφατος καὶ λευκὴ ἄγαν, καὶ ἄλιθος* καὶ βαρύοζος στύφουσά τε εὐτόνως, ἔτι τε οὐ πεπιεσμένη βωληδὸν, ἢ σχιδακηδὸν, ἀλλ' ἐξασμένη κατὰ μονάδας πολιαῖς θριξὶν ἐμφερῶς, οἵα ἐστὶν ἡ λεγομένη τριχῖτις, γινομένη δὲ ἐν αἰγύπτῳ. εὑρίσκεται δὲ καὶ λίθος ἐμφερὴς αὐτῇ ἄγαν, ὃν διακριτέον τῷ τῆς γεύσεως κριτηρίῳ μὴ στύφοντα. τῆς δὲ στρογγύλης ἡ χειροποίητος ἀδόκιμος ὑπάρχει· γνωρίζεται δὲ ἐκ τοῦ σχήματος. παραληπτέα δ' ἂν εἴη ἡ φυσικῶς στρογγύλη καὶ πομφολυγώδης, ὑπόλευκός τε καὶ στύφουσα ἐρρωμένως, ἔτι δὲ ποσὸν ὠχρότητος ἅμα καὶ λιπαρείας ἔχουσα, πρὸς δ' τούτοις ἄλιθός τε καὶ εὔθρυβὴς, καὶ γίνει μηλία ἢ αἰγυπτία. τῆς δὲ ὑγρᾶς τὴν μάλιστα διαφανῆ προκριτέον καὶ γαλακτώδη, ὁμαλήν τε καὶ δι' ὅλου χυλώδη, ἔτι δὲ ἄλιθον καὶ πυρῶδές ἀποπνέουσαν. Δύναμιν δὲ ἔχουσι θερμαντικὴν, στυπτικὴν,* ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς κόραις· τήκουσιν δὲ καὶ τὰς ἐπὶ τῶν βλεφάρων σάρκας καὶ τὰ ἄλλα ὑπερσαρκώματα. ἐνεργεστέραν δὲ τῆς στρογγύλης τὴν σχιστὴν ἡγητέον. καίονται δὲ καὶ ὀπτῶνται ὡς χαλκῖτις·

ἴσχουσι

ἴσχουσι δὲ καὶ σηπεδόνας· αἱμοῤῥαγίας· οὖλα πλαδῶντα στέλλουσι· καὶ ὀδόντας σειομένους κρατύνουσι σὺν ὄξει ἢ μέλιτι. ἄφθας δὲ ὠφελεῖ σὺν μέλιτι, καὶ ἐξανθήματα καὶ ῥεύματα ἐν ὠσὶ σὺν πολυγόνου χυλῷ· λέπραις δὲ ἁρμόζουσι σὺν κράμβης φύλλοις, ἢ σὺν μέλιτι ἑψηθεῖσαι· καὶ κνησμοῖς, ὄνυξί τε λεπροῖς καὶ πτερυγίοις καὶ χιμέτλοις σὺν ὕδατι καταιονούμεναι. σὺν τρυγὶ δὲ ὄξους καταχειόμεναι μετὰ κηκίδος ἴσης κεκαυμένης πρὸς φαγεδαινικά, πρὸς δὲ νομὰς σὺν ἁλσὶ διπλοῖς· πιτυριάσεις δὲ σὺν ὀρόβῳ καὶ πίσσῃ σμήχουσι καταχριόμεναι· κονίδων τε καὶ φθειρῶν καὶ πυρικαύτων σὺν ὕδατι καταχειόμεναι, βοήθημα. * οἰδήμασί τε καὶ μασχαλῶν καὶ βουβώνων δυσωδίαις κατάχριστοι. ἡ δὲ μηλία καὶ πρὸς ἀσυλληψίαν συνεργεῖ πρὸ τῆς συνόδου παρατεθεῖσα τῷ στόματι τῆς ὑστέρας· καὶ ἔμβρυα ἐκτινάσσει· ἐπουλίσι τε καὶ σταφυλαῖς καὶ παρισθμίοις ἐπιτήδειοι· καὶ στόμασι καὶ πρὸς ὦτα καὶ αἰδοῖα σὺν μέλιτι ἐπίχριστοι.

Περὶ Θείου. Κεφ. ρκδ΄.

Θεῖον δὲ ἄριστον ἡγητέον, τὸ ἄπυρον καὶ λαμπυρίζον τῇ χρόᾳ, διαφανές τε καὶ ἄλιθον. τὸ δὲ πεπυρωμένον, τὸ χλωρόν τε καὶ εὐλιπές.

γεννᾶ-

Putrescétia vlcera compescũt: sanguinis fluxiones inhibent: gingiuas humore prægnantes cóprimũt: motus détiũ cũ aceto & melle firmãt. Prosunt cũ melle vlcerib⁹ oris, eruptionibus papularũ, & fluxionibus auriũ, cum sanguinalis herbæ succo: lepris cõueniũt cũ brassicæ foliis aut melle cocta: itẽ pruritui, & vnguium scabritiis, pterygiis, & pernionib⁹, asper sa cũ aqua. Valent cũ aceti fæce, & galla, pari pódere crema ta, ad phagedænas vlcerum, & cũ salis duab⁹ partib⁹, ad vitia quę pascũt: furfures cũ eruo et pice illita abstergũt: ad lendes, pediculos, ambusta, cum aqua illita auxilio sunt. Cõtra tumores, & graue alarũ inguinũque vir⁹, illinunt. Ex Melo aũt aduectũ, mulieribus pręstat ne cõcipiãt, ante coitũ ori vuluæ inditũ: partus quoq; extrahit: gingiuis, si caro excreuit, vuæ ac tõsillis accõmodãtur: ori, auribus & verẽdis cũ melle illinuntur.

Sulphur. Cap. CXXIIII.

Sulphur optimũ existimatur viuũ, quod apyron vocãt, nitedulæ modo splẽdidũ, perlucẽs, minimè lapidosum. Probatr in genere sulphuris ignẽ expti, qđ viret, ac præpingue spectatur.

Pluri-

Plurimum in Melo & Lipara gignitur. Supradictum ſulphur calfacit, diſcutit, & celeriter cõ coquit: prodeſt tuſsib⁹, ſuſpirioſis, purulenta extuſsientibus in ouo ſumptũ, aut ſuffitum: præterea partus, vſti nidore extrahit: lepras, lichenas, ſcabros vngues, cum reſina terebinthina miſtum, aufert: cum aceto auté illitum, ad lepras efficax eſt: vitiligines tollit: ſcorpionis ictibus, addita reſina, medetur cũ aceto verò, draconis marini ſcorpioniſq; plagas ſanat. Pruritus toto corpore erumpétes, cum nitro deterſum, ſedat: regium morbum emendat, inſparſum fronti cochlearis menſura, aut in ſorbili ouo ſumptũ. Facit ad grauediné, & deſtillationes: ſudores quoq; conſperſum inhibet: podagricis, cũ aqua & nitro illitum, conducit: grauitatem auditus, ſuffiti nidore raptim per fiſtulam hauſto, ſanat: lethargicos ſuffitu excitat: erumpétem vndecunque ſanguinem ſiſtit: contuſis auribus, cum vino & melle illitum medetur.

γίνεται δὲ πλεῖστον ἐν μήλῳ καὶ λιπάρᾳ. θερμαίνει δὲ τὸ προειρημένον καὶ διαφορεῖ καὶ πεπαίνει ταχέως· βῆχας τε καὶ ἐμπύοις καὶ ἀσθματικοὺς ὠφελεῖ ἐν ᾠῷ λαμβανόμενον καὶ ὑποθυμιώμενον· πρὸς δὲ τούτοις ἔμβρυα κατασπᾷ ὑποθυμιαθέν· καὶ λέπρας, ἔτι δὲ λειχῆνας καὶ ὄνυχας λεπροὺς αἴρει τερεβινθίνῃ μιχθὲν ῥητίνῃ· σὺν ὄξει δὲ καταχριόμενον, ποιεῖ μὲν καὶ πρὸς λέπρας· αἴρει δὲ καὶ ἀλφούς· ἰᾶται καὶ σκορπίων πληγὰς μιχθὲν ῥητίνῃ· σὺν ὄξει δὲ καὶ δρακοντίου θαλασσίου καὶ σκορπίων πληγὴν ἰᾶται. παύει καὶ τοὺς καθ᾽ ὅλον τὸ σῶμα κνησμοὺς σὺν νίτρῳ σμηχόμενον· ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἴκτερον, κοχλιαρίου πλῆθος ἐπιπασσόμενον τῷ μετώπῳ, ἢ μετ᾽ ᾠοῦ ῥοφητοῦ λαμβανόμενον. καὶ πρὸς κόρυζαν δὲ καὶ κατάρρουν ποιεῖ· καὶ ἱδρῶτας στέλλει καταπασσόμενον· καὶ ποδαγρικοῖς σὺν νίτρῳ καὶ ὕδατι καταχρισθὲν συμβάλλεται· καὶ δυσηκοΐαν ὑποθυμιώμενον διὰ σίφωνος θεραπεύει· καὶ ληθαργικοὺς ὑποθυμιώμενον· αἱμοῤῥαγίαν τε ἴσχει· θλάσεις τε ὤτων σὺν οἴνῳ * καὶ μέλιτι καταχριόμενον ἰᾶται.

Pumex. Cap. CXXV.

Pumicis probatio, vt magnopere leuis, ſpongioſus, ſciſsilis, nec arenoſus, item teri facilis, &

Περὶ Κισσήρεως. Κεφ. ρκε.

Κίσσηριν δὲ προκριτέον τὴν ἄγαν κούφην, καὶ πολύκενον, σχιστήν τε καὶ ἄλιθον, ἔτι δὲ ψαθυράν τε καὶ

καὶ λευκήν. καυστέον δὲ οὕτω· λαβὼν αὐτῆς ὁπόσον ἂν θέλῃς, διαπύροις ἔγκρυψον ἄνθραξιν, ὡς δ' ἂν ἐκπυρωθῇ, ἀνελόμενος σβέσον οἴνῳ εὐώδει· καὶ πάλιν πυρώσας σβέσον· τὸ δὲ τρίτον ἀνελόμενος αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν, ἔα ψυγῆναι, καὶ ἀποθέμενος χρῶ. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν τε καὶ σμηκτικὴν οὔλων, ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς κόραις μετὰ τοῦ θερμαίνειν· ἑλκῶν τε πληρωτικὴν καὶ κατουλωτικήν· ἔτι δὲ καὶ κατασταλτικὴν ὑπεροχῶν, καὶ σμηκτικὴν ὀδόντων λεία. καὶ ἐσχαρωτικὴν σώματος· καὶ εἰς ψίλωσιν τριχῶν ἐπιτήδειον. Θεόφραστος δὲ ἱστορεῖ, ἐὰν εἰς ζέοντά τις οἴνου πίθον καθῇ κίσσηριν, παύεσθαι παραχρῆμα τὴν ζέσιν τοῦ οἴνου.

Περὶ Ἁλῶν. Κεφ. ρκϛʹ.

Τῶν δὲ ἁλῶν ἐνεργέστερον μέν ἐστι τὸ ὀρυκτόν· τούτου δὲ κοινῶς μὲν τὸ ἄλιθον καὶ λευκὸν καὶ διαφανὲς, πυκνόν τε καὶ ὁμαλὸν τῇ συγκρίσει. ἰδίως δὲ τὸ ἀμμωνιακὸν τῷ γένει, εὔσχιστόν τε καὶ εὐθείας τὰς διαφύσεις ἔχον. τοῦ δὲ θαλασσίου τὸ πυκνὸν παραληπτέον καὶ λευκὸν καὶ ὁμαλόν. κάλλιστον δὲ ἐν κύπρῳ καὶ κύπρου τῇ σαλαμῖνι γίνεται καὶ μεγάρεις, καὶ ἐν σικελίᾳ καὶ λιβύῃ. ἐν τοῖς λεγομένοις δὲ καὶ τὰ λιμναῖα προκριτέον. εὐτονώτατον

δὲ

& candidus. Crematur flagrãtiſsimis carbonibus obrutus, & vbi canduerit, extractus, vino reſtinguitur odorato: iterumque incenſus extinguitur: & tertia vſtione exemptus, & per ſe refrigeratus, ad vſus conditur. Vis eius adſtringere, gingiuas abſtergere: purgat cum calfactione, quæ caliginem pupillis offundunt: explet vlcera, & ad cicatricem perducit: excreſcentia cohibet. Fit ex farina eius dentifricium. Corpori cruſtam obducit: auellendis capillis aptus. Theophraſtꝰ author eſt, ſi quiſquam in bullientem vrceum vini pumicem iniecerit, feruorem ſtatim ſedari.

Sal. Cap. CXXVI.

Sal foſsilis efficacior eſt: cõmuniter, ſi eſt candidus, calculis vacans, & perſpicuus, denſus, æquali compage. Peculiariter ammoniacus natione laudatur, ſi modo findi facilè poſſit, & in recta ſegmenta diduci. In marino ſale eligendus eſt cãdidus, æqualis, dẽſus. Probatiſsimus in Cypro fit, & Salamine Cypri, & Megaris, in Sicilia & Aphrica. Sed inter dicta ſalis genera lacuſtris præfertur: ſed multò validiſsimus

eſt

est Phrygius nomine tapeus, aut tritæus, aut gātæus. Salis natura in commune perquã vtilis est: adstringit, absterget, expurgat, dissipat, reprimit, extenuat, & crustas inducit. Sed hoc interest, quod alius alio sit præstantior. Quin & à putredine vindicat. Admiscetur medicamentis psoras abstergentibus. Excrescentia in oculis reprimit, & pterygia cõsumit, cæteràsq; carnis extuberationes tollit: clysteribus infunditur: discutit lassitudines ex oleo illitus. Contra hydropicorum tumores auxiliatur, doloresq; in saccis fotu mitigat, & pruritus sedat, ex oleo & aceto infrictus ad ignem, donec sudent. Item lichenas, lepras, psoràsque. Anginam ex melle, aceto, & oleo illitus leuat: tonsillis vuęque, cum melle tostus. Vlceribus in ore manantibus, gingiuis quas humor vexat, & phagedænis vlcerum, cum polenta crematus illinitur. aduersus scorpionum ictus, cum lini semine: contra serpentium morsus, cum origano, melle, hyssopo: aduersus cerasten, cũ pice, aut cedria, aut melle auxiliatur. Contra scolopendræ morsus, cum melle & aceto: aduer-

δὲ αὐτῶν ἐστι τὸ φρύγιον, καλούμενον δὲ ταπαῖον. Δύναμιν δὲ ἔχουσιν οἱ προειρημένοι ἅλες κοινῶς πολύχρηστον, συπτικήν τε καὶ σμηκτικὴν, καὶ ἀποκαθαρτικὴν καὶ διαχυτικὴν, ἔτι δὲ κατασταλτικὴν καὶ ἰσχνωτικὴν, καὶ ἐσχαρωτικήν. τῷ μᾶλλον καὶ ἧττον διαφέροντες. εἰσὶ δὲ καὶ σηπεδόνων ἐφεκτικοί. καὶ σμήξεσι ψωρικαῖς μίγνυνται. στέλλουσι καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ὑπεροχὰς, καὶ πτερύγια τήκουσι, καὶ τὰς ἄλλας δὲ ὑποσαρκώσεις αἴρουσι· καὶ κλυσμοῖς εὔθετοι· καὶ κόπου λυτήριοι, σὺν ἐλαίῳ χριόμενοι. καὶ πρὸς τὰ οἰδήματα τῶν ὑδρωπικῶν, πυρία τε ἡ δι' αὐτῶν ἐν σακκίοις πραϋντικὴ ἀλγημάτων, καὶ κνησμοὺς δὲ παύουσι μετ' ἐλαίου καὶ ὄξους συγχριόμενοι παρὰ πυρὶ ἄχρις ἂν ἱδρώσωσιν. ὁμοίως καὶ λειχῆνας καὶ ψώρας καὶ λέπρας. συναγχικοὺς δὲ κουφίζουσι σὺν μέλιτι καὶ ὄξει καὶ ἐλαίῳ διαχριόμενοι. πρὸς δὲ παρίσθμια καὶ κιονίδας σὺν μέλιτι ὀπτοὶ καὶ ἄφθας καὶ οὔλων πλαδὸν καὶ πρὸς φαγεδαίνας σὺν ἀλφίτῳ κεκαυμένοι καταπλάσσονται. πρὸς δὲ σκορπίων πληγὰς σὺν λινοσπέρμῳ· πρὸς δὲ * ἐχέων δήγματα σὺν ὀριγάνῳ καὶ μέλιτι καὶ ὑσσώπῳ· πρὸς δὲ κεράστου μετὰ πίσσης ἢ κεδρείας ἢ μέλιτος· πρὸς δὲ σκολοπένδρας δῆγμα σὺν μέλιτι καὶ ὄξει· πρὸς

πρὸς δὲ σφηκῶν πληγὰς καὶ τερηδόνας καὶ πρὸς ψυδράκια τὰ ἐν κεφαλῇ, θύμους τε καὶ φύματα σὺν στέατι μοσχείῳ ἀναληφθέντες· σὺν σταφίδι δὲ ἢ στέατι ὑείῳ ἢ μέλιτι, δοθιῆνας διαφοροῦσι. καὶ ὄρχεων οἰδήματα, σὺν ὀριγάνῳ καὶ ζύμῃ θᾶττον *πεπαίνουσι. καὶ κροκοδειλοδήκτοις βοηθοῦσιν, ἐνδεθέντες εἰς ὀθόνιον λεῖοι, καὶ βαπτόμενοι εἰς ὄξος στυφομένων τῶν μερῶν τοῖς ἐνδέσμοις. θηριοδήκτοις τε βοηθοῦσι, καὶ πρὸς ὑπώπια προσώπου σὺν μέλιτι. καὶ πρὸς ὀποῦ μήκωνος πόσιν, καὶ πρὸς μύκητας σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενοι, πρὸς δὲ στρέμματα σὺν ἀλεύρῳ καὶ μέλιτι· πρὸς πυρίκαυτα δὲ σὺν ἐλαίῳ ἐπιτεθέντες οὐκ ἐῶσι φλυκταινοῦσθαι· ποδαγρικοῖς τε ὁμοίως ἐπιτίθενται, πρὸς ὠταλγίαν τε σὺν ὄξει· ἐρυσιπέλατά τε καὶ ἕρπητας ἴσχουσι μετ' ὄξους καταχρισθέντες ἢ καταπλασθέντες σὺν ὑσσώπῳ. καυστέον δὲ αὐτοὺς εἰς ὀστράκινον ἀγγεῖον ἐμβαλόντας καὶ ἐπιμελῶς πωμάσαντες, ἵνα μὴ ἐξάλλωνται, ἀνθρακιᾷ τε ἐγκρύψαντας ἄχρις ἐκπυρώσεως. τινὲς δὲ τοὺς ὀρυκτοὺς σταιτὶ περιπλάσαντες εἰς ἄνθρακας ὑποτιθέντες, ἐῶσιν ἄχρις ἂν τὸ σταῖς κατακαῇ. ἔνεστι δὲ καὶ τοὺς κοινοὺς ἅλας τοῦτον τὸν τρόπον καίειν. ἀποκλύσας αὐτοὺς ἅπαξ ὕδατι, καὶ ἐάσας ξηρανθῆναι, ἔμβαλε εἰς χύτραν, καὶ πωμάσας ὑπόκαιε κινῶν ἕως ἂν μηκέτι ἐξάλλωνται.

Περὶ

aduersus vesparum ictus, & teredines, albidasque capitis pustulas, thymos & tubercula, cum seuo vitulino: furunculos cum vua passa, aut suillo adipe, aut melle discutit. Testium tumores cum origano, & fermento maturius concoquit. Crocodilorum morsibus auxiliatur, tritus, in linteolo & intinctus aceto, ita vt vinculis loca constringantur. Prodest ad bestiarum morsus, sugillationes in facie, ex melle. Contra haustũ opium & fungos, cũ aceto multo bibitur. Luxatis imponitur cũ farina, & melle: ambustis igni cũ oleo impositus, pustulas erumpere nõ patitur. Podagricis itidem imponitur, & aurium doloribus cum aceto: ignes sacros, & vlcera quæ serpunt cum aceto aut hyssopo illitus sistit. Vritur fictili, diligenter opertus ne exiliat, conditúsque prunis, vsquedum efferuescat. Aliqui fossilem subacto polline obliniunt, & carbonibus subiiciunt, vsquedum eius crusta exuratur. Solet & sal communis hoc modo vri: Aqua semel abluitur, & siccatus in ollam coopertam mittitur, subito igne, moueturque, donec iam non exiliat.

Salis

Salis ſpuma.
Cap. CXXVII.

Spuma ſalis, ſpumoſi maris lanugo ſiue ramentum eſt, in exilibus petris inuentum, cui vis eadem quæ ſali.

Περὶ Ἄχνης ἁλός.
Κεφ. ρκζʹ.

Ἁλὸς ἄχνη ἐπιψήγμά ἐστιν ἁλὸς ἀφρώδους, εὑρισκόμενον ἐπὶ τῶν πετριδίων. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τοῖς ἁλσίν.

Muria. Cap. CXXVIII.

Muria effectus ſalis præbet, abſtergítq; dyſentericis infunditur, etiamſi nome inteſtina corripit: & iſchiadicis veteribus. Ad fotus, aquæ marinæ vſum præſtat.

Περὶ Ἅλμης. Κεφ. ρκή.

Ἅλμη τὴν αὐτὴν τοῖς ἁλσὶν ἔχει ἐνέργειαν, σμηκτικήν· δυσεντερικοῖς τέ ἐστι τοῖς κατὰ νομὴν ἔγκλυσμα, καὶ ἰσχιαδικοῖς χρονίοις. πρός τε καταντλήσεις ἁρμόζει ἐφ᾽ ὧν θάλαττά ἐστι χρησίμη.

Flos ſalis. Cap. CXXIX.

Flos ſalis flumine Nilo defluit: lacubus tamen quibuſdã innatat. Aſſumendus qui crocei coloris eſt, odore ingrato, ceu gari. Interdum longè magis virus olet, guſtúque mordaciter, & pinguiter lentus. Fucatus autem rubrica, aut ſcrupuloſus, improbatur. Pręterea ſyncerus non niſi oleo reſoluitur: adulteratus nõnulla ex parte, etiã aqua diluẽte factitiũ colorẽ. Ad vlcera quæ cacoëthe vocãtur, & phagedęnas, genitaliũ nomas, & puruletas aureis, efficax eſt: oculorũ hebetudines, cicatrices, albugineſque tollit. Emplaſtris vnguentiſq; coloris cauſa, vt roſaceo, miſcet: ſudorẽ cit: aluũ turbat, in vino aut aqua ſũptus: ſtomachũ male habet. Additur

Περὶ Ἄνθους ἁλός. Κεφ. ρκθʹ.

Ἁλὸς δὲ ἄνθος καταῤῥεῖ μὲν τῷ νείλῳ ποταμῷ· ἐφίσταται δὲ λίμναις τισί. παραληπτέον δὲ τὸ κροκίζον τῇ χρόᾳ ὑποδυσωδέστερον, ὥσπερ γάρος. ἐνίοτε δὲ καὶ * δυσωδέστερον μᾶλλον καὶ τῇ γεύσει δηκτικώτερον καὶ ὑπολίπαρον. τὸ δὲ ἔμμικτον ἢ θρόμβους ἔχον, φαῦλον ἡγητέον. ἔτι τὸ ἀκέραιον ἐλαίῳ συνανίεται μόνον· τὸ δεδολωμένον δὲ ἐκ μέρους καὶ ὕδατος. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ κακοήθη καὶ φαγεδαινικὰ ἕλκη, καὶ νομὰς τὰς ἐν αἰδοίοις, καὶ ὦτα πυοῤῥοοῦντα, καὶ ἀμβλυωπίας καὶ τὰς οὐλὰς αἴρει καὶ λευκώματα. μίγνυται καὶ ἐμπλάστροις καὶ μύροις εἰς χρῶσιν ὡς καὶ ῥοδίνῳ· ἔστι δὲ καὶ ἱδρώτων κινητικόν· κοιλίας ταρακτικὸν, σὺν οἴνῳ καὶ ὕδατι ληφθέν· κακοστόμαχον·

μίγνυ-

μίγνυται καὶ ἀκόποις καὶ σμήγμασι πρὸς τριχῶν * λευκασμόν· καὶ καθόλου ἐστὶ δριμύ, πυρωτικὸν ὥσπερ οἱ ἅλες.

Περὶ Νίτρου. Κεφ. ρλ΄.

Νίτρον προκριτέον τὸ κοῦφον, καὶ ῥοδωπὸν ἢ λευκὸν τὴν χρόαν, κατατετρημένον, οἱονεὶ σπογγῶδές τι, τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἐκ τῶν βουνῶν. Δύναμιν δὲ ἔχει μετασυγκριτικήν.

Περὶ Ἀφροῦ νίτρου.

Κεφ. ρλα΄.

Ἀφρὸς δὲ νίτρου, ἄριστος μὲν εἶναι δοκεῖ ὁ κουφότατος καὶ πλακώδης, εὔθρυπτός τε καὶ ἐμπόρφυρος ἢ ἀφρώδης, ἔτι δὲ δηκτικός· οἷός ἐστιν ὁ ἐκ φιλαδελφίας κομιζόμενος τῆς ἐν λυδίᾳ. δεύτερος δὲ ὁ αἰγύπτιος. γίνεται δὲ καὶ ἐν μαγνησίᾳ τῆς καρίας. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ καῦσιν οὗτός τε καὶ τὸ νίτρον ἁλσὶν ἐμφερῆ. ἐκ περιουσίου δὲ τὸ νίτρον καὶ στρόφους παύει λεανθὲν μετὰ κυμίνου καὶ ποθὲν μετὰ ὑδρομέλιτος ἢ μετὰ ἑψήματος ἢ τινὸς τῶν διαφορεῖν δυναμένων πνεύματα, οἷον πηγάνου ἢ ἀνήθου. ἔστι δὲ καὶ περιοδικῶν σύγχρισμα πρὸ τῆς ὑπόπτου προσβολῆς. μίγνυται καὶ διαφορητικοῖς καὶ ἐπισπαστικοῖς καὶ λεπρικοῖς ἐμπλάστροις καὶ λεπτυντικοῖς. σὺν ὕδατι δὲ θερμῷ ἢ οἴνῳ ἐγχεόμενον ἐμπνευματώσεις τε καὶ ἤχους ὤτων ἰᾶται καὶ πυοῤῥοίας. καθαί-

bet. Additur acopis, & smegmatis, quæ albādi capilli gratia cōponūtur: & in vniuersum acris est, & feruētis naturæ, vt sal.

Nitrum. Cap. CXXX.

Prȩfertur nitrum leue, roseo colore, aut cādido, in foramina dehiscēs, perinde quasi spōgiosum quiddam, quale ex Bunis affertur. Humores euocat, qui in alto concreuerunt.

Spuma nitri.

Cap. CXXXI.

Spuma nitri optima esse putatur, leuissima, glebosa, friabilis, colore penè purpureo, aut spumosa, & mordēs: qualis ex Philadelphia Lydiæ defertur. Secunda est Ægyptia. Quin & in Magnesia Cariæ gignitur. Vim & vstionē salis habet, tā nitrū, quàm spuma eius. Præterea nitrū tormina sedat, si tritum cū cumino bibatur, in hydromelite, aut sapa, aut aliquibus quæ inflationes discutere possunt, vti ruta, vel anetho. Febribus circuitu redeuntibus illinitur, ante suspectam accessionem. Miscetur emplastris, quȩ extrahunt, & discutiunt, extenuant, & lepras abstergunt. Cum aqua autē calida aut vino infusum, inflationes, purulētas aureis, & sonitus earūdem sanat, sordes

sordes expurgat, cum aceto instillatum. Canum morsibus ex asinino adipe aut suillo medetur: resinæ terebinthinæ admistum furunculos aperit: aquæ inter cutem cum fico illinitur: oculis ad claritatem visus cum melle succurrit: & venenis fungorũ, ex posca potũ: aut si buprestis momorderit, ex aqua: iis verò qui taurinum sanguiné biberint, ex laserpitio: iisque qui cibum non sentiunt, vtiliter obducitur: opisthotonisque iam remissioribus, & luxatis, cum cerato: in resolutione linguæ, pani commodè permiscetur. Aliqui supradicta carbonibus vrũt, subiecta prius testa noua, donec incandescant.

Fæx. Cap. CXXXII.

ELIGENDA fæx maximè à vino vetere, Italico: sin minus, ab alio consimili. Fæx aceti viribus longè acrior est. Crematur vt alcyonium, antè diligenter siccata. Sunt qui noua testa igni largo vrát, vsque dum penitus incendatur. Alij viuis carbonibus fæcis glebam obruunt, & idem opus prosequuntur. Experimentum est legitimæ vstionis, vt aërio nitore inalbescat.

linguámq;

καθαίρει δὲ καὶ ῥύπον σὺν ὄξει ἐγχεόμενον. κυνοδήκτοις τε ἰᾶται σὺν στέατι ὀνείῳ ἢ ὑείῳ· ἀνασομοῖ δὲ καὶ δοθιῆνας ἀναληφθὲν τερμινθίνῃ ῥητίνῃ· μετὰ σύκων δὲ ὑδρωπικῶν ἐστὶ κατάπλασμα· σὺν μέλιτι δὲ ἐγχριόμενον ὀξυδερκές· καὶ πρὸς μύκητας σὺν ὀξυκράτῳ ποθὲν ἁρμόζει· πρὸς δὲ βουπρήστεις σὺν ὕδατι· πρὸς ταύρειον δὲ αἷμα σὺν σιλφίῳ· ἀτροφοῦσι τε χρήσιμον κατάπλασμα· παρακμάζουσί τε ὀπισθοτονικοῖς πάθεσι σὺν κηρωτῇ, καὶ στρέμμασι· μίγνυται καὶ ἄρτῳ ὠφελίμως ἐπὶ τῶν τῆς γλώττης παραλελυμένων. ἔνιοι δὲ καίουσι τὰ προειρημένα ἐπ' ἄνθρακας πεπυρωμένους ἀπερεισάμενοι, προϋποκειμένου καινοῦ ὀστράκου, ἕως ἂν ἐκπυρωθῇ.

Περὶ Τρυγός. Κεφ. ρλβ.

Τρύγα δὲ παραληπτέον μάλιστα μὲν τὴν ἀπὸ οἴνου παλαιοῦ ἰταλικοῦ· εἰ δὲ μὴ ἀπὸ ἄλλου ὁμοίου. ἡ γὰρ ἀπὸ ὄξους ἐπιτέταται τῇ δυνάμει. καυστέον δὲ ὡς ἀλκυόνιον προεξηραμμένην ἐπιμελῶς. τινὲς δὲ ἐπ' ὀστράκων καινῶν θέντες καίουσι πυρὶ δαψιλεῖ, ἕως ἂν ἐμπυρωθῇ κατὰ βάθος. ἄλλοι δὲ εἰς ἄνθρακας πεπυρωμένους ἐγκρύψαντες βῶλον, τὸ ὅμοιον ποιοῦσι. σημεῖον δὲ τῆς δεούσης καύσεως ἡγητέον, τὸ λευκὸν ἢ ἀερόχρουν τοῦ χρώματος.

καὶ τὸ

καὶ τὸ προσενεχθεῖσαν τῇ γλώσσῃ οἱονεὶ φλέγειν αὐτήν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἀπὸ ὄξους καίεται. Δύναμιν δὲ ἔχει καυστικὴν σφόδρα, καὶ σμηκτικὴν, κατουλωτικὴν, στυπτικὴν, καὶ σηπτικὴν ἄγαν καὶ ξηραντικήν. χρηστέον δὲ τῇ τρυγὶ προσφάτῳ οὔσῃ, ταχὺ γὰρ διαπνεῖται· ὅθεν οὐδὲ ἀσκέπαστον, οὐδὲ χωρὶς ἄγγους αὐτὴν ἀποθετέον. πλύνεται δὲ αὕτη ὡς πομφόλυξ. ἡ δὲ ἄκαυστος στέλλει οἰδήματα καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ μετὰ μυρσίνης· κοιλίαν τε καὶ στόμαχον ῥευματιζόμενον καταπλασθεῖσα στέλλει· καὶ ῥοῦν γυναικεῖον κατὰ ἤτρου καὶ αἰδοίου καταπλαττομένη, πραΰνει· καὶ φύγεθλα ἀνέλκωτα διαφορεῖ καὶ φύματα· μαστούς τε σπαργῶντας ῥέοντας γάλα σβέννυσι σὺν ὄξει καταχρισθεῖσα. ἡ δὲ κεκαυμένη λεπροὺς ἀφίστησιν ὄνυχας σὺν ῥητίνῃ· καὶ μετὰ σχινίνου ἐλαίου συγχρισθεῖσα νύκτα ὅλην, ξανθὰς ποιεῖ τὰς τρίχας. πλυθεῖσα δὲ μίγνυται εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ, ὡς σποδός· σμήχει τε οὐλὰς καὶ ἀχλῦς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ἡ τοιαύτη.

Περὶ Ἀσβέστου. Κεφ. ρλγ'.

Ἄσβεστος γίνεται οὕτω· τῶν θαλαττίων κηρύκων τὰ ὄστρακα λαβὼν, πυρὶ ἔγκρυψον, ἢ εἰς κλίβανον διάπυρον καθεὶς ἄφες ἐννυκτερεῦσαι· τῇ δὲ ἐχομένῃ ἐὰν μὲν λευκοτάτη γένηται ἀνελοῦ·

εἰ δὲ

linguámq; tactu vrere videatur. Eadem vrendæ fæcis aceti ratio. Vis ei supra modũ vrens, & abstergens: vlcera ad cicatricem perducit, adstringit, vehementer exest, siccátque. Sed recenti vtendum est, quoniam celeriter exanimatur: proinde non nisi in reconditorio, & vase aliquo reponi debet. Lauatur, vt pompholyx. Quæ vstionem experta non est, tumores & per sese, & cum myrto cohibet: ventris stomachíque fluxiones illita sistit: muliebre profluuium, imo ventri aut genitalibus imposita, mitigat: panos discutit, nondum exulceratos, & tubercula: rigentes mammas, suíque lactis impatientes, cum aceto peruncta extinguit. Cremata verò, vngues scabros cum resina aufert: addito lentiscino oleo, illita nocte tota, rufat capillum. Elota oculorum medicamentis, vt spodos, adijcitur: cicatrices eorum & caligines eadem abstergit.

Calx viua. Cap. CXXXIII.

Calx viua hoc modo fit: Marinorũ buccinorum testas igni condito, aut feruenti clibano, nocte dimittito: postera die, si cãdidissimæ fuerint, extrahito:

Q sin

sin aliter, iterum vrito, vsquedũ vehementer inalbuerint. Dein vbi in aquam frigidam immersæ fuerint, in fictile nouũ cõiicito, & exactè pannis operiẽs, noctẽ vnam cõquiescere sinito: mane eã extrahẽs, vbi perfecto omni opere elaborata fuerit calx, recondito. Fit & è littoralibus calculis igne crematis, necnon è vili & fusaneo marmore, quæ cæteris præfertur. Vis omni calci in cõmune ignea, mordens, adurẽs, & crustas inducens: quibusdam aliis immista, vt adipi, oleo, concoquendi vim assumit, mollit & dissipat: vlcera ad cicatricem perducit. Efficacior existimatur recens, nec aspersa aquis.

εἰ δὲ μὴ, πάλιν καὶ ἄχρις ἂν ἱκανῶς λευκανθῇ. εἶτα ἀποβάλλας αὐτὰ εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, ἔμβαλε εἰς χύτραν καινὴν, καὶ σκεπάσας αὐτὰ ῥάκεσιν ἐπιμελῶς, ἔασον ἐνταῦθα νύκτα μίαν· πρωῒ δὲ ἀνελόμενος ἀπειληφυῖαν τὸ παντελὲς τῆς κατεργασίας ἀποτίθεσο. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ λίθων κοχλάκων καιομένων, καὶ ἐκ τῆς χυδαίας μαρμάρου, ἥτις καὶ προκρίνεται τῶν ἄλλων. Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶσα κοινῶς ἄσβεστος πυρωτικὴν, δηκτικὴν, καυστικὴν, ἐσχαρωτικήν· μιγνυμένη δέ τισιν ἑτέροις ὡς στέατι ἢ ἐλαίῳ, γίνεται πεπτικὴ, μαλακτικὴ, διασκεδαστικὴ, κατουλωτική. ἐνεργεστέραν δὲ αὐτῆς ἡγητέον τὴν πρόσφατον καὶ ἄβρεχον.

Gypsum. Cap. CXXXIIII.

Gypsum vim habet adstringendi, obstruendi: sanguinis eruptiones sudoresque cohibet: sed potum, strangulationis modo iugulat.

Περὶ Γύψου. Κεφ. ρλδ'.

Γύψος δύναμιν ἔχει στυπτικὴν, ἐμπλαστικήν· αἱμορραγίας τε καὶ ἱδρώτων ἐφεκτικήν· ποθεῖσα δὲ πνίγει τῷ κατὰ πνιγμὸν τρόπῳ.

Sarmentitius cinis. Cap. CXXXV.

Sarmentorum cinis vrendi vim habet: cum axungia autem vel oleo illitus, fractis neruis, articulorum collisionibus, & neruorum nodis prodest: cum nitro & aceto, excrescentias carnis in scroto reprimit: serpen

Περὶ Τέφρας κληματίνης. Κεφ. ρλέ.

Τέφρα κληματίνη δύναμιν ἔχει καυστικήν· σὺν ὀξυγγίῳ δὲ ἢ ἐλαίῳ καταπλασθεῖσα, θλάσματα νεύρων καὶ ἄρθρων λυγίσματα καὶ συστροφὰς νεύρων ὠφελεῖ· σὺν νίτρῳ δὲ καὶ ὄξει σαρκώσεις ὀσχέου στέλλει· κατα-

καταπλασθεῖσα δὲ σὺν ὄξει, ἑρπετόδηκτα καὶ κυνόδηκτα ἰᾶται· ἐσχαρωτικαῖς τε μίγνυται. καὶ γίνεται ἡ ἐξ αὐτῆς κονία πρὸς πτώματα, καὶ μύκητας σὺν ὄξει καὶ ἁλσὶ καὶ μέλιτι.

Περὶ Ἀλκυονίου. Κεφ. ρλϛ'.

Τοῦ δὲ ἀλκυονίου πέντε γνωστέον εἴδη ὑπάρχειν· τὸ μὲν γὰρ πυκνόν ἐστι καὶ στρυφνὸν, καὶ τῷ ἰδεῖν σπογγῶδες, ἔτι δὲ βρωμῶδες * καὶ βαρὺ, καὶ ἰχθύος ὄζον, ὃ δὴ πλεῖστον ἐπὶ τῶν ἠϊόνων εὑρίσκεται. τὸ δὲ ἑξῆς κατὰ μὲν τὸ σχῆμα πτερυγίῳ ὀφθαλμικῷ ἢ σπόγγῳ ἔοικε κοῦφόν τέ ἐστι καὶ πολύκενον, καὶ φυκώδη ἀποφορὰν ἔχον. τὸ δὲ τρίτον σκωληκοειδὲς ὑπάρχει τῷ τύπῳ, καὶ τῇ χρόᾳ πορφυρώτερον, ὅ τινες μιλήσιον καλοῦσι. τὸ τέταρτον δὲ ἐρίοις οἰσυπηροῖς ὅμοιον, πολύκενον, κοῦφον. τὸ δὲ πέμπτον ἔοικε μὲν κατὰ σχῆμα μύκητι ἄνοσμόν τέ ἐστι καὶ τραχὺ, ἔνδοθεν μὲν κισσήρει κατά τι ἐοικὸς, ἔξωθεν δὲ λεῖον, δριμὺ, ὃ πλεῖστον ἐν τῇ προποντίδι κατὰ τὴν καλουμένην βέσβικον νῆσον γίνεται, ὃ ἐπιχωρείως ἁλὸς ἄχνην καλοῦσι· τούτων τὸ μὲν πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, εἰς σμήγματα παραλαμβάνεται γυναικῶν, καὶ πρὸς φακοὺς, λειχῆνάς τε καὶ λέπρας ἀλφούς τε καὶ μελανίας καὶ σπίλους τοὺς ἐπὶ προσώπου καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος. τὸ

serpétiũ canúmq; morsibus illitus ex aceto medetur: crustas obducẽtibus medicamẽtis admiscetur. Fit ex eo lixiuiũ cõtra prçcipitationes, & fungorũ venena, cũ aceto sale & melle.

Alcyoniũ. Cap. CXXXVI.

Alcyonij quinque esse genera compertum est: vnum enim spissum, acerbi saporis, spongiosa facie, item tetri odoris, ponderosum, & piscem olens, quod plurimum in littoribus inuenitur. Alterũ pinnulæ oculorum aut spongiæ simile, fistulosum, & leue, odorem algæ referens. Tertium vermiculi forma, & colore magis purpureum, quod Milesium quidam vocant. Quartum succidis velleribus non dissimile, multis inanitatibus hians, leue. Quintum figura fungi, sine odore, asperum, parte interna quodam modo pumicosum, foris læue, acre, quod plurimum in Propontide iuxta insulam Bes bicon appellatum gignitur, patrio nomine halos achnen vocant. Duo priora in fœminarũ smegmata assumuntur contra lentigines, lichenas, lepras, vitiligines, nigritias, & maculas in facie reliquóque corpore.

Tertium iis qui difficili vrina vexantur, aut arenulas in vesica colligunt, idoneum est: item renibus affectis, aquæ inter cutem, lieni. Vstum autem, & ex vino illitum, alopecias replet. Postremum dealbandis dentibus aptum est: in alia smegmata, psilothráque assumitur, cum sale mistum. Si quisquã alcyonium cremare velit, cum sale in crudũ fictile mittat, & obliniẽs vasis spiraculum luto, ita fornaci mandet, & cum figlinum percoctum fuerit, extrahens ad vsus recondat. Lauatur vt cadmia.

Adarces. Cap. CXXXVII.

Fit in Cappadocia quod adarces appellatur: est autem tanquam concreta salsilago, humidis & palustribus locis siccitate emergens, & arundinibus ac herbis agglutinata, colore flori lapidis Asij similis, & omni forma molli alcyonio, & aliquantum cauo proxima, vt videri possit lacustre alcyonium. Ad euellendas lepras, lentigines, lichenas, & vitia cutis in facie, & similia, accommodatur: & in summa, vis ei acris. Humorem euocat qui in alto concreuit, & ischiadicis prodest.

τὸ δὲ τρίτον συντίθεται πρὸς δυσουροῦντας καὶ ἀμμώδη συλλέγοντας ἐν τῇ κύστει· καὶ πρὸς νεφρικοὺς, πρὸς ὕδρωπα, σπλῆνα. καὲν δὲ καὶ καταπλασθὲν σὺν οἴνῳ, ἀλωπεκίας δασύνει. τὸ δ' ὕστατον ὀδόντας λευκαίνειν δύναται. παραλαμβάνεται δὲ καὶ πρὸς ἄλλα σμήγματα καὶ ψίλωθρα μιγνύμενον σὺν ἁλσί. καῦσαι δέ τι τούτων βουλόμενος, μεθ' ἁλῶν εἰς ὠμὴν χύτραν ἔμβαλε, καὶ περιαλείψας τὸ στόμα αὐτῆς πηλῷ, δὸς εἰς κάμινον, ὅταν δὲ ὀπτηθῇ ὁ κέραμος αὐτῆς, ἀνελόμενος ἀπόθου καὶ χρῶ. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία.

Περὶ Ἀδάρκου. Κεφ. ρλζ'.

Ὁ δὲ προσαγορευόμενος ἀδάρκης, γίνεται μὲν ἐν γαλατίᾳ· ἔστι δὲ, ὥσπερ ἐπίπαγος ὑφαλμυρίζων, καθ' ὑγρῶν καὶ τελματωδῶν τόπων ἐν ξηρασίᾳ ἐπιγινόμενος, καὶ περιπηγνύμενος καλάμοις καὶ χορταρίοις, ἔοικε δὲ τὴν χρόαν ἄνθει ἀσίας λίθου, τῷ δὲ ὅλῳ τύπῳ ἀλκυονίῳ τῷ μαλακῷ, καὶ πολυκένῳ, καὶ ἔστιν οἱονεὶ λιμναῖον ἀλκυόνιον. συντίθεται δὲ πρὸς ἐκδορὰν λεπρῶν καὶ ἐφηλίδων καὶ λειχήνων, καὶ φακῶν, καὶ τῶν ὁμοίων· καθόλου δέ ἐστι δριμύ. καὶ μετασυγκριτικὸν, ὠφελεῖ καὶ ἰσχιαδικούς.

Περὶ Σπόγγων. Κεφ. ρλή.

Τῶν δὲ σπόγγων τοὺς μὲν ἄρρενας ἐκάλεσάν τινες λεπτοτρήτοις καὶ πυκνοῖς ὄντας· ὧν τοὺς σκληροτέρους τράγους ὠνόμασαν. τὰς δὲ θηλείας οἱ ἐναντίως τοῖς προειρημένοις διάκειντ(αι). καίουσιν δὲ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀλκυονίῳ. ὁ καινὸς δὲ καὶ ἄλιπης, τραυματικός τέ ἐστι καὶ οἰδήματα στέλλει· καὶ τὰ νεότρωτα κολλᾷ σὺν ὕδατι ἢ ὀξυκράτῳ· σὺν μέλιτι δὲ ἑφθῷ παλαιοὺς κόλποις παρακολλᾷ. ὁ δὲ παλαιὸς ἄχρηστος. διαστέλλουσι δὲ καὶ μεμυκότα ἕλκη, καὶ τύλοις ἀποδεσμούμενοι λίνῳ καὶ αὐτοὶ ξηροὶ παρεντιθέμενοι ὥσπερ μοτά, τὰ δὲ ῥευματικὰ ὑπόνομα καὶ χρόνια ἕλκη, ἐξικμάζουσιν ἐπιτιθέμενοι ἄνικμοι νέοι καὶ κενοί· ἐπέχουσι δὲ καὶ αἱμορραγίαν. σὺν ὄξει δὲ κεκαυμένοι, πρὸς ξηροφθαλμίας, καὶ ὅπου δεῖ σμῆξαί τι, ἢ στύψαι. βέλτιον δὲ ποιοῦσι πλυθέντες εἰς τὰ ὀφθαλμικά. σὺν δὲ πίσσῃ καέντες πρὸς αἱμορραγίαν ἁρμόζουσι. λευκαίνονται δὲ αὐτῶν οἱ ἁπαλώτατοι ἐν τοῖς *καύμασι, βρεχόμενοι τῇ ἐπὶ τῶν πετρῶν συνισταμένῃ ἁλὸς ἄχνῃ, καὶ ἡλιαζόμενοι, ἐπιβλεπέτω δὲ τὸ μὲν κοῖλον αὐτῶν ἄνω, κάτω δὲ ἡ ἀποτομή. εἰ δὲ εἴη αἰθρία θερεία καὶ ὑπὸ τὴν σελήνην τίθενται βρεχόμενοι ἁλὸς ἄχνῃ θαλάσσῃ, γίνονται δὲ λευκότατοι οἱ τοιοῦτοι.

Περὶ Κο-

Spongiæ. Cap. CXXXVIII.

E ſpongiis alias mares appellauere, tenui fiſtula, ſpiſſas: quarũ duriores tragos nominarũt. Fœminas autẽ, quæ contrarias dotes habẽt. Vruntur eæ vt alcyoniũ. Recentes ſine pinguetudine, vulnerariæ ſunt, & tumores reprimunt: recẽtia vulnera ex aqua poſcáve cõglutinant: veteres ſinus ex decocto melle iungũt. Vetuſtæ autẽ inutiles. Aridæ ligatæ lino, ſi penicilli modo adigãtur, occluſa vlcera, callóſq; laxant, ſiccę recentes & vacuæ ſenilia vlcera, & quæ fluxione laborant, aut cuniculatim excedũt, impoſitu ſiccant: ſanguinis profluuiũ ſiſtũt. Crematarũ cinis ex aceto, aridæ lippitudini auxiliatur: & vbi q̃d abſtergere, aut adſtringere op⁹ eſt. Vtilius, in oculorũ medicamẽtis lauare cinerem. Omniũ cinis cũ pice crematarũ, profluẽtem ſanguinẽ ſiſtit. Cãdidę cura fiũt, è mollisſimis recẽtes, per eſt⁹ tinctę ſalis ſpuma, quę petris cohæret: inſolãtur inuerſæ, hoc eſt, parte caua ſurſum ſpectãte, & qua abſciſſę fuerũt, deorſum. Si verò æſtiua ſerenitate ad lunã ſternant, perfuſæ ſalis ſpuma, aut maris aqua, maximũ cãdorẽ referẽt.

Coralliũ. Cap. CXXXIX.

Coralliũ, quod aliqui lithodendron appellarunt, marinũ esse fruticem constat, qui alto extractus, duratur statim atq; emergit, tanquam offuso aëre protinus cõcrescat. Plurimum inuenitur ad Syracusas, in ꝓmontorio cui Pachyno nomẽ est. Laudatissimum, rubens, colore antherici aut sandycis saturatæ, nec secus terenti facile cedens, æquabili vsquequaque concremento, rursus algæ aut fuci marini odore, quàm ramosissimũ, forma fruticis, cinnamomi æmulum. Quod autẽ in lapidis duritiã coit, scrupulosum, inane, & lacunosum, vitiosum existimatur. Adstringit, & refrigerat mediocriter: excrescentia coërcet: oculorũ cicatrices abstergit: vlcerũ caua, & cicatrices explet: contra sanguinis reiectiones magnopere efficax est, vrinæ difficultati auxiliatur. Quin & potum ex aqua lienem absumit.

Antipathes. Cap. CXL.

Quod antipathes vocãt, corallium esse arbitrantur, specie tantum distans. Est autem colore nigro, arboris figura, ramosum magis. Vires supradicti habet.

Phry-

Περὶ Κοραλλίου. Κεφ. ρλθʹ.

Τὸ δὲ κοράλλιον ὅπερ ἔνιοι λιθόδενδρον ἐκάλεσαν, δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐνάλιον, σκληροποιεῖσθαι δὲ ὅταν ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀνιμηθῇ, ἔξαλον γινόμενον, καὶ βαπτόμενον ἤτοι πηγνύμενον ὥσπερ ὑπὸ τοῦ περικεχυμένου ἡμῖν ἀέρος. εὑρίσκεται δὲ πλεῖστον ἐν τῷ κατὰ Συρακούσας ἀκρωτηρίῳ τῷ καλουμένῳ Παχύνῳ. ἄριστον δέ ἐστι τὸ πυῤῥὸν τῇ χρόᾳ καὶ ἐμφερὲς ἀνθηρικῷ χρώματι, ἢ σανδύκι κατακορεῖ, εὔτριβές τε ὡσαύτως, καὶ ὁμαλὸν δι᾽ ὅλης τῆς συγκρίσεως, ἔτι δὲ ὀσμὴν βρυώδη καὶ φυκίοις ἐμφερῆ ἔχον. πρὸς δὲ τούτοις πολύοζον καὶ κινναμωμίζον τῷ τύπῳ τῶν θαμνίσκων. τὸ δὲ λιθῶδες τῇ συγκρίσει καὶ τῇ χρόᾳ ψαφαρὸν, σεσηραγγωμένον τε καὶ χαῦνον, φαῦλον οἰητέον εἶναι. στύφει δὲ τῇ δυνάμει καὶ ψύχει ἐπιεικῶς. καταστέλλει δὲ τὰ ὑπερέχοντα, καὶ οὐλὰς σμήχει τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς. πληροῖ δὲ καὶ κοιλώματα καὶ οὐλάς. πρός τε αἵματος ἀναγωγὰς ἱκανῶς ἐνεργεῖ, καὶ δυσουρεῦσιν ἁρμόζει. καὶ σπλῆνα τήκει σὺν ὕδατι πινόμενον.

Περὶ Ἀντιπαθοῦς. Κεφ. ρμʹ.

Καὶ τὸ καλούμενον δὲ ἀντιπαθὲς, κοράλλιον οἰητέον ὑπάρχειν, εἰδικὴν ἔχον διαφοράν. ἔστι δὲ τῇ μὲν χρόᾳ μέλαν, δενδρίζον δὲ καὶ αὐτὸ καὶ ὀζῶδες μᾶλλον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ.

Περὶ Φρυ-

Περὶ Φρυγίου λίθου. Κεφ. ρμα.

Λίθος φρύγιος, ᾧ οἱ βαφεῖς ἐν φρυγίᾳ χρῶνται, ὅθεν καὶ ὠνόμασται, γεννᾶται ἐν καππαδοκίᾳ. ἄριστος δ' ἐστὶν ὁ ὠχρὸς καὶ μετρίως βαρὺς, οὐκ εὔτονος τῇ συγκρίσει τοῦ σώματος, ἔχων δὲ διαφύσεις λευκὰς ὡς καδμεία. καίεται δ' ὁ λίθος οὕτω· βρέξας αὐτὸν καλλίστῳ οἴνῳ, διαπύροις ἔγκρυψον ἄνθραξι, καὶ ῥίπιζε συνεχῶς, ἐὰν δὲ μεταβάλλῃ τὴν χρόαν κιῤῥότερος γενόμενος, ἐξελὼν αὐτὸν τῷ αὐτῷ * σβέσον οἴνῳ. καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἄνθρακας ἀποθέμενος τὰ αὐτὰ ποίει. καῖε δὲ αὐτὸν ἐκ τρίτου, προσέχων μὴ θρυβῇ καὶ ἀπασβολωθῇ. Δύναμιν δὲ ἔχει ὠμός τε καὶ κεκαυμένος συπτικὴν ἐνεργῶς, ἔτι δὲ ἀνακαθαρτικὴν καὶ ἐσχαρωτικὴν ποσῶς, καταπλασμάτων τε ἰατικὴν σὺν κηρωτῇ. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία.

Περὶ Ασίου λίθου. Κεφ. ρμβ.

Ασιον δὲ λίθον παραληπτέον τὸν κισσηρώδη τὴν χρόαν, χαῦνόν τε καὶ κοῦφον, ἔτι δὲ εὔθρυβῆ, καὶ διαφύσεις μηλίνας ἔχοντα διὰ βάθους. τὸ δὲ ἄνθος αὐτοῦ ἐστιν ἡ ἐφιζάνουσα ἐπίξανθος ἁλμυρὶς τῇ ἐπιφανείᾳ τῶν λίθων, τῇ μὲν συστάσει λεπτὴ, τῇ δὲ χρόᾳ τὸ μέν τοι λευκόν ἐστι, τὸ δέ τι ἔοικε κισσήρει, ἐπὶ τὸ μήλινον τετραμμένον· προσαγόμενόν τε τῇ γλώττῃ δάκνει ποσῶς.

Δυνα-

Phrygius lapis. Cap. CXLI.

Phrygius lapis, quo infectores in Phrygia vtuntur, à qua nomẽ accepit, nascitur in Cappadocia. Optimus habetur pallidus, modicè grauis, non solida corporis compage, intercedentibus albis segmentis, vt in cadmia. Vritur autem vino optimo perfusus, viuísque carbonibus obrutus, perflatur assiduè follibus, donec mutato colore rufescat: rursus extractus eodem vino restinguitur. Hoc iterum & trinis vicibus faciendum: attendendum tamẽ, ne minutim cõfringatur, & in fuliginem euanescat. Vis crudo vstóque adstrictoria, expurgans: vlceribus crustas quadamtenus inducit, ambustis cum cerato medetur. Lauatur vt cadmia.

Asius lapis. Cap. CXLII.

Asius lapis assumi debet pumicis colore, leuis, fungosus, item friabilis, scissiles venas lutei coloris ad imum actas habens. Eius flos, salsugo subflaua est, summo lapide insidens, compage tenui, colore in aliquibus albo, in aliis pumici simili, ad luteũ vergente: admotus linguæ aliquãtum mordet.

Vim habet vterque adstrictoriam, & modicè erodentem: admistus liquidæ pici, aut terebinthinæ, tubercula discutit. Longe validior flos existimatur. De cętero siccatus flos, vetera vlcera & cicatrici repugnantia sanat: excrescentia cohibet, tetráque vlcera & fungis similia, cum melle expurgat: vlcerum caua explet, & expurgat cum melle: depascentiaque cum cerato sistit. Fit cataplasma ex eo podagris, misto fabæ lométo: & lienosis, ex aceto & viua calce. Prodest flos ex melle phthisicis linctu. Podagrici iuuantur, pedibus in solio ex eo lapide excauato inditis. Fiunt quoque pulueres, qui corpora erodunt, & luxuriantem carnem, & corporum crassitiem absumút, cum vice nitri in balneo sparguntur. Si lauare libet, cadmiæ modo lauatur.

Pyrites. Cap. CXLIII.

PYRITES lapidis genus est, à quo æs conflatur. Eligi debet æris similitudine, facile scintillas ædens. Vritur sic: Melle irrigatus molli pruna continuò flatur follibus, donec

Δύναμιν δὲ ἔχει ἑκάτερον συπτικὴν, σηπτικὴν ἡσυχῆ, καὶ διαφορητικὴν φυμάτων τερεβινθίνῃ ἀναλαμβανόμενον ῥητίνῃ ἢ ὑγρᾷ πίσσῃ. εὐτονώτερον δὲ τὸ ἄνθος ἡγητέον. ἐκ περισσοῦ δὲ τοῦτο ξηραινόμενον, τὰ παλαιὰ καὶ δυσκατούλωτα ἕλκη ἰᾶται· καταστέλλει δὲ τὰ ὑπερσαρκοῦντα καὶ ἀνακαθαίρει σὺν μέλιτι, τὰ μύκησιν ὅμοια καὶ θηριώδη· πληροῖ δὲ καὶ τὰ κοῖλα τῶν ἑλκῶν· καὶ ἀνακαθαίρει σὺν μέλιτι· καὶ τὰ νεμόμενα δὲ ἵστησι μιχθὲν κηρωτῇ. καὶ ποδαγρικοῖς ἐν καταπλάσμασι μετ᾽ ἐρέγμου· καὶ σπληνικοῖς μετ᾽ ὄξους καὶ ἀσβέστου. ἐκλειχόμενόν τε τὸ ἄνθος μετὰ μέλιτος φθισικοῖς ὠφελεῖ. κατασκευάζονται δὲ καὶ πύελοι ἐκ τοῦ λίθου, εἰς ἃς οἱ ποδαγρικοὶ τοὺς πόδας ἐντιθέντες ὠφελοῦνται. καὶ σοροὶ σαρκοφάγοι γίνονται. ἰσχναίνουσι τὰ πολύσαρκα καὶ παχέα σώματα, καταπλασσόμεναι ἀντὶ νίτρου ἐν βαλανείῳ. ἐὰν δέ τις πλῦναι θέλῃ τὰ προγεγραμμένα, πλυνέτω ὡς τὴν καδμείαν.

Περὶ Πυρίτου λίθου. Κεφ. ρμγ΄.

Πυρίτης εἶδός ἐστι λίθου, ἀφ᾽ οὗ χαλκὸς μεταλλεύεται· ληπτέον μέν τοι τὸν χαλκοειδῆ, εὐχερῶς δὲ σπινθῆρας ἀφιέντα. καυστέον δὲ τρόπῳ τοιούτῳ. μέλιτι δεύσας αὐτὸν, ἔνθες εἰς ἀνθρακιὰν μαλακὴν, καὶ ῥι-

καὶ ῥίπιζε συνεχῶς, ὡς ἂν τὴν χροιὰν κιῤῥὸς γένηται. ἔνιοι δὲ εἰς πολλοὺς καὶ πεπυρωμένους ἄνθρακας ἀποτίθενται ἱκανῶς βεβρεγμένον τῷ μέλιτι τὸν λίθον. ὅταν δὲ μέλλῃ τρέπεσθαι ἐπὶ τὸ κιῤῥὸν ἀναιρεσιοῦνται· καὶ ἀποφυσήσαντες τὴν σποδὸν, πάλιν καίουσι διάβροχον, ἕως ἂν ψαθυρώτερος γένηται ὁμαλῶς· πολλάκις γὰρ μόνον ἐπικαίεται τὴν ἐπιφάνειαν. οὕτω δὲ ἀποκαύσαντες καὶ ξηράναντες ἀποτίθενται. ἐὰν δὲ πεπλυμένου χρεία ὑπάρχῃ, πλυτέον ὡς καδμείαν. Δύναμιν δὲ ἔχει κεκαυμένος καὶ ὠμὸς θερμαντικὴν, σμηκτικὴν, ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς ὄψεσι, διαφορητικήν τε καὶ πεπτικὴν σκληρωμάτων. ἀναληφθεὶς δὲ ῥητίνῃ καταστέλλει τὰ ὑπερσαρκοῦντα μετὰ ποσῆς θερμασίας καὶ στύψεως. καλοῦσι δὲ ἔνιοι τὸν οὕτω καέντα διφρυγές.

Περὶ Αἱματίτου λίθου.
Κεφ. ρμδ'.

Αἱματίτης δὲ λίθος ἄριστός ἐστιν ὁ εὔθρυπτος μὲν καὶ κατακορὴς, ἤτοι μέλας, ἐν ἑαυτῷ δὲ σκληρὸς, καὶ ὁμαλὸς, ἀνεπίμικτος ῥυπαρείας τινὸς ἢ διαζωμάτων. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, θερμαντικὴν ποσῶς, καὶ λεπτυντικὴν καὶ σμηκτικὴν οὐλῶν τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ τραχωμάτων σὺν μέλιτι· σὺν δὲ γάλακτι γυναικείῳ πρὸς

donec rufescat. Alij in multos carbones igni candentes, lapidem copioso melle perfusum deiiciũt, & vbi ad fuluum colorem vergere cœperit, extrahunt: efflatóque cinere, rursus madefactum cremant, donec æqualiter asicatus, friabilis reddatur: siquidem sæpe facies summa solùm vritur. Ita crematus, siccatúsque, reconditur. Si eloto opus sit, lauari debet vt cadmia. Tam crudi quàm vsti vis est, excalfacere, abstergere, offusam oculis caliginem expurgare, duritias cõcoquere, & concoctas discutere. Resina exceptus excrescentia in carne cohibet, sed calorem quẽdam & adstrictionẽ parit. Ita vstum nonnulli diphryges appellãt.

Hæmatites. Cap. CXLIIII.

Hæmatites optimus habetur friabilis, saturato colore niger, durus & suopte ingenio æqualis, nulla sorde admista, nullóque zonarum discursu. Vim habet adstringentẽ, & excalfactoriam aliquãtum extenuantémque: oculorũ cicatrices, & scabritiã cum melle purgat, cum lacte autẽ muliebri, lippitudini,

lippitudini, fractis, & oculis cruore suffusis conuenit: bibitur cõtra difficultatem vrinæ, & fluxiones mulierum in vino: & ab iis qui sanguinem reiecerunt, cum succo punici mali. Fiunt ex eo coticulæ & collyria oculorum vitiis apta. Vritur vt Phrygius, sine vino duntaxat. Modus vstionis est, vt modicè leuis fiat, & bullis quibusdam intumescat. Sũt qui hæmatiten ita adulterãt. Densam glebam rotundámq; schisti lapidis, cuiusmodi sunt quæ eius radices vocantur, in vrceum figlini operis, qui feruétem cinerem contineat, condunt, paucáque interiecta mora eximunt, experiuntúrque si trita ad cotem hæmatitæ colorem reddat: quòd si ita res se habet, reponunt: sin minus, iterum obruunt, & subinde cõspicientes, periculum faciunt: siquidem in cinere diu dimissus, colore mutato diffunditur. Coarguitur malè confictus, primum scissilibus venis: quippe in rectos venarum discursus refringitur. At hæmatites lõge secus se in colore habet: nanque hic floridum reddit: hæmatites verò saturatiorem, atq; cinnabarin imitantẽ.

Inuenitur

πρὸς ὀφθαλμίας καὶ ῥήξεις, καὶ ὑφαίμους ὀφθαλμούς. πίνεται δὲ σὺν οἴνῳ πρὸς δυσουρίαν καὶ ῥοϊκάς, καὶ πρὸς αἵματος πτύσεις σὺν χυλῷ ῥοιᾶς. γίνεται δὲ καὶ κολλύρια ἐξ αὐτοῦ καὶ ἀκόνια πρὸς τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς πάθη ἐπιτήδεια. καίεται δ' ἐμφερῶς τῷ φρυγίῳ λίθῳ τοῦ οἴνου περιῃρημένου. μέτρον δὲ ἔσω τῆς καύσεως τὸ γενέσθαι αὐτὸν μέσως κοῦφον καὶ πεπομφολυγωμένον. δολοῦσι δὲ τινες τὸν προειρημένον οὕτω· λαβόντες βῶλον σχιστοῦ λίθου πυκνόν τε καὶ στρογγύλον, τοιαῦται δέ εἰσιν αἱ λεγόμεναι ῥίζαι αὐτοῦ, εἰς κεραμέαν γάστραν ἔχουσαν θερμοσποδιὰν θερμὴν ἐγκρύπτουσιν, εἶτα διαλιπόντες, μικρὸν ἀναιροῦνται, καὶ ἐπ' ἀκόνης τρίβουσι δοκιμάζοντες, εἰ τὴν τοῦ αἱματίτου χρόαν ἀπείληφε· κἂν μὲν οὕτως ἔχῃ, ἀποτίθενται· εἰ δὲ μὴ, πάλιν ἐγκρύπτουσι, συνεχῶς ἐφορῶντες καὶ δοκιμάζοντες· ἀφεθεὶς γὰρ ἐπιπολὺ ἐν τῇ σποδιᾷ μεταβάλλει τῷ χρώματι, ἔπειτα διαχεῖται. ἀπελέγχεται δὲ ὁ κακοτεχνημένος πρῶτον μὲν ταῖς διαφύσεσι· ὁ μὲν γὰρ εἰς κτήδονας ἐπ' εὐθείας ἀποκλᾶται. ὁ δὲ αἱματίτης οὐχ οὕτως ἔχει ἐν τῇ χρόᾳ· ὁ μὲν γὰρ εὐανθῆ ἀνίησιν· ὁ δὲ αἱματίτης βαθυτέραν καὶ τῷ κινναβάρει ἐοικυῖαν,

εὑρίσκεται

εὑρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῇ σινωπικῇ μίλτῳ, καὶ ἐκ τῆς μαγνήτιδος πέτρας καιομένης ἐφ' ἱκανὸν, κατασκευάζεται αἱματίτης. ὁ δὲ αὐτοφυὴς ἐν αἰγύπτῳ μεταλλεύεται.

Inuenitur in Sinopica rubrica. Fit & è magnete lapide, vehementer ambusto. In Ægypto sponte naturæ cum metallis enascitur.

Περὶ Σχιστοῦ λίθου. Κεφ. ρμέ.

Σχιστὸς δὲ λίθος γίνεται μὲν ἐν τῇ* κατὰ ἐπέραν ἰβηρείᾳ. ἄριστος δὲ εἶναι δοκεῖ ὁ παρακροκίζων τῇ χρόᾳ, εὔθρυβής τε καὶ εὔσχιστος ὡς ἐν ἑαυτῷ. ἔοικε δὲ τῆς συνθέσεως ἕνεκεν καὶ τῆς ἀλληλουχίας τῶν κτηδόνων αὐτοῦ ἀμμωνιακῷ ἁλί. Δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν τῷ αἱματίτῃ εἰσφέρεται, τῇ εὐτονίᾳ μόνον λειπόμενος αὐτοῦ. πληροῖ δὲ καὶ κοιλώματα γυναικείῳ διεθεὶς γάλακτι, καὶ πρὸς ῥήξεις καὶ περιπτώσεις, ἔτι δὲ παχύτητας βλεφάρων καὶ σταφυλώματα λίαν ἐνεργεῖ.

Schistus lapis. Cap. CXLV.

Schistus lapis in Iberia Hispaniæ gignitur. Probatur maximè qui croci colorem æmulatur, friabilis, suapte natura fissilis, concremento & alterno cohærẽtium venarum discursu pectinum modo, ammoniaco sali similis. Vim exhibet hæmatitæ, sed ad omnia infirmiorem. Quin & caua replet muliebri lacte perfusus: ad procidentia, rupta, item genarum crassitiem, & vuas oculorum, magnopere efficax est.

Περὶ Γαγάτου λίθου. Κεφ. ρμς'.

Τοῦ δὲ γαγάτου προκριτέον τὸν ταχέως ἐξαπτόμενον, καὶ ἀσφαλτίζοντα τῇ ὀσμῇ· μέλας δὲ κοινῶς ὑπάρχει καὶ αὐχμηρὸς, ἔτι δὲ πλακώδης καὶ κοῦφος ἄγαν. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν καὶ διαφορητικήν. ἔστι δὲ καὶ ἐπιληπτικῶν ἔλεγχος ὑποθυμιαθεὶς, καὶ ὑστερικὰς ἀνακαλεῖται· διώκει δὲ καὶ ἑρπετὰ θυμιαθεὶς καὶ ποδαγρικαῖς καὶ ἀκόποις μίγνυται δυνάμεσι. γίνεται δὲ ἐν κιλικίᾳ κατά τινα ποταμοῦ εἰσρεῖν εἰς θάλασσαν ἐκχεομένου,

ἔστι

Gagates. Cap. CXLVI.

IN Gagatarum lapidum genere, præferendus qui celeriter accenditur, & odorem bituminis reddit: niger est plerunque, & squallidus, crustosus, perquàm leuis. Vis ei molliendi, & discutiendi: deprehendit sonticum morbum suffitus, recreátque vuluæ strangulationes: fugat serpentes nidore: podagricis medicaminibus, & acopis additur. In Cilicia nasci solet, qua influens amnis in mare effunditur,

proximè

proximè oppidum quod Plagiopolis dicitur. Vocatur autem & locus & amnis Gagas, in cuius faucibus ij lapides inueniuntur.

Lapis thracias. Ca. CXLVII.

LAPIS thracias dictus, nascitur in flumine quodam Scytiæ, cui Ponto nomen est. Vis ei gagatæ. Traditur aqua accēdi, & oleo restingui: quod in bitumine accidit.

Magnes. Cap. CXLVIII.

Magnes lapis optimus est, qui ferrum facilè trahit, colore ad cœruleum vergente, densus, nec admodum grauis. Datur cum aqua mulsa, triū obolorum pondere, vt crassos humores eliciat. Sūt qui magnetē crematū pro hęmatite vendāt.

Arabicus. Cap. CXLIX.

Arabicus lapis maculoso ebori similis. Is tritus illitu hæmorrhoidas exiccat: eius cinis dentifricio optimus.

Galactites. Cap. CL.

Galactites appellatur, quòd lacteum succum resudet: cinerei tamen est coloris, ac gustu dulcis. Ad oculorū fluxiones & vlcera cōueniēter illinitur. Oportet autem in aqua tritū, pyxide

ἔστι δὲ πλησίον τῆς λεγομένης πλαγιουπόλεως. καλεῖται δὲ ὁ τόπος καὶ ὁ ποταμὸς γάγας, παρ' οὗ τῷ στόματι εὑρίσκονται οὗτοι οἱ λίθοι.

Περὶ Θρακίου λίθου. Κεφ. ρμζ'.

Ο δὲ λεγόμενος θρακίας, γίνεται μὲν ἐν σκυθίᾳ ἐν ποταμῷ τῷ λεγομένῳ πόντῳ. Δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῷ γαγάτῃ. ἱστορεῖται δὲ ἐκκαίεσθαι μὲν αὐτὸ ὕδατι, σβέννυσθαι δὲ ὑπὸ ἐλαίου· ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἀσφάλτου γίνεται.

Περὶ Μαγνίτου λίθου. Κεφ. ρμη'.

Τοῦ δὲ μαγνίτου λίθου ἄριστός ἐστιν ὁ τὸν σίδηρον εὐχερῶς ἕλκων καὶ τὴν χρόαν κυανίζων, πυκνός τε καὶ οὐκ ἄγαν βαρύς. Δύναμιν δὲ ἔχει πάχους ἀγωγὸν, διδόμενος μετὰ μελικράτου τριωβόλου βάρος. ἔνιοι δὲ τοῦτον καίοντες ἀντὶ αἱματίτου πιπράσκουσιν.

Περὶ Αραβικοῦ λίθου. Κεφ. ρμθ'.

Ο δὲ ἀραβικὸς λεγόμενος λίθος ἔοικεν ἐλέφαντος σπίλῳ. οὗτος λεῖος καταπλασθεὶς αἱμορροΐδας ἀποξηραίνει· ὀδόντων δὲ σμῆγμα γίνεται καυθείς.

Περὶ γαλακτίτου λίθου. Κεφ. ρν'.

Ο δὲ γαλακτίτης ὠνόμασται, ἀπὸ τοῦ γαλακτῶδες ἀνιέναι. ἔστι μέν τοι δῆλως ἔντεφρος τὴν χρόαν, γλυκὺς πρὸς τὴν γεῦσιν· ἁρμόζει δὲ πρὸς ὀφθαλμῶν ῥεύματα καὶ ἕλκη ἐγχριόμενος· δεῖ δὲ βρέξαντας αὐτὸν ὕδατι ἀποτί-

τι ἀποτίθεσθαι ἐν πυξίδι μολιβδίνῃ διὰ τὸ περὶ αὐτὸ κολλῶδες.

Περὶ Μελιτίτου λίθου. Κεφ. ρνα΄.

Ὁ δὲ μελιτίτης κατὰ πάντα ἔοικε τῷ γαλακτίτῃ· διαφέρων ἐν τῷ γλυκύτερον ἀνιέναι τὸν χυλόν. ποιεῖ δὲ πρὸς ἃ καὶ ὁ γαλακτίτης.

Περὶ Μορόχθου λίθου. Κεφ. ρνβ΄.

Λίθος μόροχθος, ὃν ἔνιοι γαλαξίαν ἢ λευκογραφίδα ἐκάλεσαν, ἐν αἰγύπτῳ γεννᾶται· ᾧ καὶ οἱ ὀθονοποιοὶ πρὸς λεύκωσιν τῶν ἱματίων χρῶνται, μαλακῷ καὶ εὐανέτῳ ὄντι. δοκεῖ δὲ παρεμπλάσσειν, ἁρμόζων ἐπὶ αἱμοπτοϊκῶν, καὶ κοιλιακῶν, καὶ κύστεων ἀλγήματα σὺν ὕδατι πινόμενος· καὶ ῥοϊκαῖς ὁμοίως, καὶ ἐν προσθέματι. εἴς τε τὰ μαλακὰ ὀφθαλμικὰ μίγνυται· πληροῖ γὰρ κοιλώματα, καὶ ῥεύματα ἵστησι. σὺν δὲ κηρωτῇ ἀναληφθεὶς τὰ τρυφερὰ τῶν ἑλκῶν ἀπουλοῖ.

Περὶ Ἀλαβαστρίτου λίθου. Κεφ. ρνγ΄.

Λίθος ἀλαβαστρίτης ὁ καλούμενος ὄνυξ, ἀναληφθεὶς κεκαυμένος ῥητίνῃ ἢ πίσσῃ, διαφορεῖ σκληρίας· στομάχου δὲ ἀλγήματα μετὰ κηρωτῆς παρηγορεῖ, στέλλει δὲ καὶ οὖλα.

Περὶ Θυΐτου λίθου. Κεφ. ρνδ΄.

Λίθος ὁ καλούμενος θυΐτης, γεννᾶται μὲν ἐν τῇ αἰθιοπίᾳ, ἔστι δὲ ὑπόχλωρος, ἰασπίζων· ἐν δὲ τῷ ἀνίεσθαι,

pyxide plũbea recondere, propter vim glutini: qđ ei obhęret.

Melitites. Cap. CLI.

Melitites omnia galactitę similis: hoc tantũ interest, ꝙ dulciorem succum remittit. Eiusdem vt galactites effectus.

Morochthus. Cap. CLII.

Morochthus lapis, quẽ aliqui galaxiã, aut leucographida vocauerunt, in Ægypto nascitur: quo, vtpote molli, & facilè liquescẽte, linteones dealbandis vestibus vtũtur. Spiracula corporis obstruere videtur, cõueniẽs iis q̃ sanguinẽ expuũt, cœliacis, & vesicæ doloribꝰ, cũ aqua potus: itidẽ fluxionibꝰ vuluæ, & impositꝰ velleri. Mollibꝰ oculorũ collyriis miscet: explet enĩ caua, atq; delachrymatiões sistit. Idẽ cerato exceptus, vlcera q̃ fiũt in teneris partibꝰ corporis, ad cicatricem perducit.

Alabastrites. Cap. CLIII.

Alabastrites vocatus onyx, crematus, resina aut pice assũpta duritias discutit: stomachi dolores cum cerato leuat, & gingiuas comprimit.

Thyites. Cap. CLIIII.

Lapis nomine thyites, in Æthiopia gignit̃, subuiridi colore iaspidẽ imitatus: cum diluitur

tamen lacteum succum reddit. Vehemẽter mordet: tenebras, quę pupillis obuersantur, expurgat.

Lapis iudaicus. Cap. CLV.

Iudaicus lapis in Iudæa nascitur, glãdis effigie, cãdidus, scita admodũ cõfiguratione, lineis æqualiter inter se distantibus quasi industria detornatis: solutus nullã qualitatẽ manifestam gustui repræsentat. Potest ciceris magnitudine tritus ad cotẽ, vt collyriũ, cum calidæ aquæ cyathis tribus, potu difficultati vrinæ auxiliari, & calculos in vesica comminuere.

Amiantus. Cap. CLVI.

AMIANTVS lapis in Cypro nascitur, scisso alumini similis: quo, vtpote flexili, telas & vela tantum spectaculi gratia texunt, quæ ignibus iniecta ardẽt quidem, sed flammis inuicta splendidiora exiunt.

Sapphirus. Cap. CLVII

SAPPHIRVS lapis, percussis à scorpione, potu prodesse existimatur. Contra intestinas exulcerationes bibitur. Excrescentia in oculis, vuásque & pustulas inhibet, & ruptas membranas cogit.

ϑαι, γαλακτώδης φαινόμενος, ἀναδάκνων σφοδρῶς. Δύναμιν δὲ ἔχει ἀποκαθαρτικὴν τῶν τὰς κόρας ἐπισκοτούντων.

Περὶ ἰουδαϊκοῦ λίθου. Κεφ. ρνέ.

Ὁ δὲ ἰουδαϊκὸς λίθος γεννᾶται μὲν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, τῷ σχήματι βαλανοειδὴς, λευκὸς, εὔρυθμος ἱκανῶς, ἔχων καὶ γραμμὰς παραλλήλους, ὡς ἀπὸ τόρνου· ἀνιέμενος δ' ἐστὶν ἄποιος ἐν τῇ γεύσει. δύναται δὲ ἐρεβινθιαῖον μέγεθος διεθὲν ὡς κολλύριον ἐπ' ἀκόνης σὺν ὕδατος θερμοῦ κυάθοις τρισὶ καὶ ποθὲν δυσουρίαις βοηθεῖν, καὶ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτειν.

Περὶ Ἀμιάντου λίθου. Κεφ. ρνς'.

Λίθος ἀμίαντος γεννᾶται μὲν ἐν κύπρῳ, συμφερὴς σχιστῇ ἐοικώς· ὃν ἐργαζόμενοι ὑφάσματα ποιοῦσιν ἐξ αὐτοῦ ὄντος ἱμαντώδους πρὸς θέαν, ἃ βληθέντα εἰς πῦρ φλογοῦνται μὲν, λαμπρότερα δὲ ἐξέρχονται μὴ κατακαιόμενα.

Περὶ Σαπφείρου λίθου. Κεφ. ρνζ'.

Λίθος σάπφειρος δοκεῖ ὠφελεῖν σκορπιοπλήκτους πινόμενος· πίνεται δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐντὸς ἑλκώσεις, καὶ πρὸς τὰς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς δὲ ὑπεροχὰς, καὶ σταφυλώματα, καὶ φλυκταίνας στέλλει, καὶ τὰς ῥήξεις τῶν ὑμένων συνάγει.

Mẽphites

Περὶ

Περὶ Μεμφίτου λίθου.
Κεφ. ρνή.

Λίθος μεμφίτης εὑρίσκεται ἐν αἰγύπτῳ κατὰ μέμφιν, ἔχων ψηφίδων μέγεθος, λιπαρὸς καὶ ποικίλος. οὗτος ἱστορεῖται καταχρισθεὶς λεῖος ἐπὶ τῶν μελλόντων τέμνεσθαι ἢ καίεσθαι τόπων, ἀναισθησίαν ἀκίνδυνον ἐπιφέρειν.

Περὶ Σεληνίτου λίθου. Κεφ. ρνθ'.

Λίθος σεληνίτης, ὅν τινες ἀφροσέληνον ἐκάλεσαν διὰ τὸ εὑρίσκεσθαι αὐτὸν νυκτὸς μέσον ἐν τῇ τῆς σελήνης παραυξήσει. γεννᾶται δὲ ἐν ἀραβίᾳ λευκός, διαυγής, κοῦφος. τοῦτον ἀποξύσαντες, διδόασι πόμα ἐπιληπτικοῖς. καὶ ἀντὶ φυλακτηρίου δὲ περιάμματι αὐτῷ αἱ γυναῖκες χρῶνται. δοκεῖ δὲ καὶ δένδρεσι περιδεθεὶς, καρπογόνος εἶναι.

Περὶ ἰάσπιδος λίθου. Κεφ. ρξ'.

Λίθος ἴασπις, ὁ μέν τις ἐστὶ σμαραγδίζων· ὁ δὲ κρυσταλλώδης, ἐοικὼς φλέγματι· ὁ δὲ ἀερίζων· ὁ δὲ καπνίας, ὡσπερεὶ κεκαπνισμένος· ὁ δέ τις καὶ διαφύσεις ἔχων διαλεύκους, καὶ ἀποστιλβούσας ἀσσύριος καλούμενος· ὁ δέ τις τερεβινθίζων λέγεται· καλλαΐνῳ χρώματι παρόμοιος. λέγονται δὲ πάντες εἶναι φυλακτήρια περίαπτα καὶ ὠκυτόκια μηρῷ περιαπτόμενα.

Περὶ

Lapis Memphites.
Cap. CLVIII.

Memphites in Ægypto iuxta Memphin inuenitur, calculorũ magnitudine, pinguis, versicolor. Tradunt trito & illito, quæ vrenda aut secanda sunt, sine periculo obstupescere, ita vt non sentiant cruciatum.

Lapis Selenites. Ca. CLIX.

Selenites lapis, quem aliqui aphroselenon appellarũt, quoniã noctu inuenitur lunæ imaginẽ reddere, quę cum ea quidem augetur & decrescit. Nascitur in Arabia, candidus, trãslucens, leuis, Huius ramẽta comitialibus in potu dari iubẽt. Eo ceu gestamine ad amuleta mulieres vtunt̃. Arbores adalligato eodẽ frugiferæ reddũtur.

Lapis Iaspidis. Ca. CLXXX.

Iaspidũ quędã smaragdũ imitatur, alia crystallũ, colore similis pituitę: alia nõ dissimilis aëri, ob id vocat̃ aërizusa: alia veluti fumo infecta, q̃ capnias ex argumẽto vocat̃: quædã lineis albis & resplendẽtibus præcingitur. Assyrios appellata: alia terebinthinæ similis, q̃ terebinthizusa dicitur: alia colore callaida gẽmã æmulatur. Omnes amuleta esse tradũtur, & accelerare partũ femorib⁹ appẽsæ.

Aëtites.

Aëtites. Cap. CLXI.

Aëtites lapis est veluti prægnans, cum quatitur, alio in vtero sonante. Grauidis continet partus, cum lubricæ sunt vuluæ & parum tenaces, sinistro brachio adalligatus: sed parturiétibus è brachio amoueatur, & feminibus alligetur, vt sine doloribus pariant. Furem deprehendit, si quis in pane conditum offerat: fur enim mansum deuorare non poterit. Quinetiam concoctus, furem coarguit: quippe decocta cum eo, deuorare non poterit. Tritus, & cerato exceptus, cyprino, aut gleucino, aut alio excalfaciente, comitiales magnificè iuuat.

Lapis ophites. Cap. CLXII.

Ophitæ genera multa: quidã põderosus & niger: alter cinereo colore spectatur, pũctis distinctus: tertius lineis quibusdã cãdidis intercinctꝰ est. Omnes alligati contra capitis dolores, & serpentiũ ictus ꝓsunt. Ferũtur ꝙ lineas habent, lethargo, & capitis doloribꝰ auxiliari.

Lapides qui in spongiis inueniuntur. Ca. CLXIII.

Lapides in spongiis inueniuntur, qui vesicæ calculos rumpunt,

Περὶ Ἀετίτου λίθου. Κεφ. ρξά.

Ἀετίτης λίθος ὁ ἐν τῷ κυεῖσθαι ἦχον ἀποτελῶν, ὡς ἑτέρου ἐγκύμονα λίθου ὑπάρχων. κατόχιον ἐμβρύων ἐστὶν, ὅταν ὀλισθηραὶ ὦσιν αἱ μῆτραι, περιαπτόμενος ἀριστερῷ βραχίονι· ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς ἀποτέξεως, ἄρας ἐκ τοῦ βραχίονος, περίαπτε τῷ μηρῷ, καὶ ἐκτὸς ὠδίνων τέξεται. ἔστι δὲ κλεπτέλεγχος, εἰ ἐπιθείη τις εἰς τὸν προσφερόμενον ἄρτον· ὁ γὰρ κλέψας οὐκ ἂν δυνηθείη καταπιεῖν τὰ μασσηθέντα. φασὶ δὲ ὅτι καὶ συνεψόμενος ὁ ἀετίτης τοῖς ἐδέσμασι, κλεπτέλεγχος γίνεται· οὐ γὰρ δυνήσεται ὁ κλέψας καταπιεῖν τὰ συνεψόμενα αὐτῷ. λειωθεὶς δὲ καὶ ἀναλαμβανόμενος κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ κυπρίνου ἢ γλευκίνου ἢ τινὸς ἑτέρου τῶν θερμαινόντων, ὀνίνησι μεγάλως ἐπιληπτικούς.

Περὶ Ὀφίτου λίθου. Κεφ. ρξβ.

Λίθος ὀφίτης· ὁ μέν, τις ἐστὶ βαρὺς, καὶ μέλας· ὁ δὲ, σποδοειδὴς τὴν χρόαν καὶ κατεστιγμένος· ὁ δέ τις γραμμὰς ἔχων λευκάς. πάντες δ' εὐχρηστοῦσι περιαπτόμενοι ἐπὶ ὀφιοδήκτων καὶ κεφαλαλγούντων. ὁ δὲ τὰς γραμμὰς ἔχων, ἰδίως ἱστορεῖται ληθάργῳ, καὶ κεφαλαλγίαις βοηθεῖν.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς σπόγγοις λίθων. Κεφ. ρξγ.

Λίθοι οἱ ἐν τοῖς σπόγγοις εὑρισκόμενοι, σὺν οἴνῳ ποθέντες

τοὺς

τὸν ἐν κύστει λίθους θρύπτουσιν.

Περὶ Λιθοκόλλης. Κεφ. ρξδ΄.

Ἡ δὲ λιθοκόλλα μίγμα οὖσα μαρμάρου ἢ λίθου παρίου καὶ ταυροκόλλης. δύναται διὰ μηλωτίδος πεπυρωμένης, τρίχας ἀνακολλᾷν τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς.

Περὶ ὀστρακίτου λίθου. Κεφ. ρξε.

Λίθος ὀστρακίτης ὅμοιός ἐστιν ὀστράκῳ πλακώδης καὶ εὔσχιστος, ᾧ χρῶνται ἀντὶ κισσήρεως πρὸς τριχῶν ἄρσιν αἱ γυναῖκες. ἴσχει δὲ καὶ καταμήνια πινόμενος σὺν οἴνῳ < α. πλῆθος. δυοῖν δὲ < βάρος ἐὰν πίνῃ τις ἐφ᾽ ἡμέρας δ΄. μετὰ τὴν ἄφεδρον, ἀσυλληψίαν ποιεῖ· σὺν μέλιτι δὲ ἐπιτιθέμενος, φλεγμαίνοντας μαστοὺς παρηγορεῖ καὶ νομὰς ἵστησι.

Περὶ Σμύριδος.

Κεφ. ρξς΄.

Σμύρις λίθος ἐστὶν, ᾗ τὰς ψήφους οἱ δακτυλογλύφοι σμήχουσι, χρησίμη εἰς * σήπτας καὶ καυστικά· καὶ πρὸς οὔλων πλάδον καὶ ὀδόντων σμῆξιν.

Περὶ Ἄμμου.

Κεφ. ρξζ΄.

Ἄμμος ἡ παρὰ τοῖς αἰγιαλοῖς πυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἐξικμάζει τὰ ὑδερώδη σώματα περιχωννύμενα δίχα κεφαλῆς. φώγνυται δὲ καὶ εἰς τὰς ξηρὰς πυρίας ἀντὶ κέγχρου ἢ ἁλῶν.

Περὶ

rumpunt, in vino poti.

Lithocolla. Ca. CLXIIII.

Lithocolla glutinum, quo lapides coniunguntur: conflatur autem ex marmore, lapide Pario, & taurino glutine. Poteſt candẽte ſpecillo admotũ, incõmodos oculis pilos replicare.

Oſtracites. Cap. CLXV.

Oſtracites teſtæ ſimilitudinẽ habet, cruſtoſus, & in laminas fiſsilis, quo mulieres ad detrahendos pilos, pro punice vtuntur. Menſes drachmæ pondere potus ex vino, ſiſtit. Si quatuor dieb⁹ à purgatione bibatur ſicilici põdere, fœminis præſtat ne concipiant. Cum melle autem impoſit⁹, mammarum inflammationes lenit, & nomas cohibet.

Smyris. Cap. CLXVI.

Smyris lapis eſt, quo annularij ſculptores lapides expurgãt ad erodendũ & vrendũ vtilis: gingiuis, quas humor vexat, pdeſt: dentifricio cõmendatur.

Arena ex littoribus.

Cap. CLXVII.

ARENA è littoribus ſole feruefacta, hydropicorum tumores exugit, ſi capitẽtenus, in ea obruantur. Torreri ſolet ad aridos fotus, pro milio aut ſale.

Naxia è cote. Cap. CLXVIII.

E cote Naxia, quod exacuẽdo ferro deterit, illitũ alopecias ad pilũ reducit: virginũ mãmas cohibet, nec ĩcrescere patitur. potũ ex aceto, lienẽ absumit, & comitialibus prodest.

Geodes. Cap. CLXIX.

Geodes lapis, adstringit, siccat, caligines oculorum discutit. Illitus autem ex aqua, testium mammarúmque inflammationes sedat.

Terra. Cap. CLXX.

Omnis terra ad medẽdi vsum recepta, summã & primã vim habet refrigerandi, meatúsque obducẽdi, occludẽdiq;: sed specie distat, cũ alia adiũctis quibusdam ad alia sit vtilis.

Eretriades. Cap. CLXXI.

Eretriades duæ sunt, vna vehementer alba est, altera cinericia. Optima habetur ad cinereum colorem vergẽs, perquàm mollis, quæ si per æramenta tractum ducatur, lineam violaceam refert. Lauatur vt cerusa, aut hunc in modum. Teritur seorsum, & cum aqua, & vbi pessum ierit, humor leuiter excolatur: siccata solib᷒, iterum teritur interdiu, adiecta aqua, vt vespere considat: antelucanis colo excernitur, &

Περὶ Ἀκόνης. Κεφ. ρξή.

Ἀκόνης ναξίας τὸ ἀπότειμμα τὸ πρὸς αὐτὴν ἀκονηθέντος σιδήρου ἐγχριόμενον, ἀλωπεκίας τριχοῖ. καὶ μαστοὺς παρθένων κωλύει αὔξεσθαι. ποθὲν δὲ μετ' ὄξους, σπλῆνα τήκει καὶ ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ.

Περὶ Λίθου γεώδους. Κεφ. ρξθ'.

Λίθος γεώδης στύφει, ξηραίνει, ἀποκαθαίρει τὰ ἐπισκοτοῦντα τοῖς ὀφθαλμοῖς. καταχριθεῖσα δὲ μεθ' ὕδατος, μαστῶν καὶ ὄρχεων παύει φλεγμονάς.

Περὶ γῆς. Κεφ. ρό.

Γῆ πᾶσα ἡ πίπτουσα εἰς ἰατρικὴν χρῆσιν, τὴν μὲν ἀνωτάτω δύναμιν ἔχει ψύχουσαν καὶ παρεμπλάσσουσαν· κατ' εἶδος δὲ διαφέρει, ἄλλης εἰς ἄλλα μετά τινος σκευασίας χρησιμευούσης.

Περὶ Ἐρετριάδος γῆς. Κεφ. ροά.

Γῆς ἐρετριάδος γῆς, ἡ μὲν ἐστι λευκὴ ἐπὶ τὸ μᾶλλον, ἡ δὲ, σποδοειδής. ἀρίστη δ' ὑπάρχει ἡ τῇ χρόᾳ σποδίζουσα καὶ μαλακὴ λίαν, πρὸς τὰ χαλκώματα ἑλκυσθεῖσα γραμμὴν ἰώδη ἀποφερομένη. πλύνεται δὲ ὡς ψιμμύθιον· ἢ οὕτω λεάνας αὐτῆς ὅσον ἂν θέλῃς κατ' ἰδίαν τε καὶ σὺν ὕδατι, ἔασον καταστῆναι, εἶτα τὸ μὲν ὑγρὸν ἐλαφρῶς ἀπήθησον· τὴν δὲ γῆν ἐν ἡλίῳ ξηράνας, πάλιν τρῖβε ἐπὶ ἡμέρας ἐπιδοὺς ὕδωρ, ἑσπέρας δ' ἐάσας ὑποστῆναι, περὶ τὸν ὄρθρον ἀπήθησον, καὶ

καὶ λεάνας ἐν ἡλίῳ τροχίσκους ἀνάπλαττε ὡς δυνατόν. ἐὰν δὲ καὶ ὠπτημένης χρεία ὑπάρχῃ, λαβὼν ἐρεβινθιαῖα μεγέθη τῆς γῆς δὸς εἰς ἀγγεῖον κεράμεον κατατετρημμένον, πωμάσας τε τὸ στόμα ἐπιμελῶς, ἔνθες εἰς διαπύρους ἄνθρακας, καὶ ῥίπιζε συνεχῶς. *ὅτε δὲ ἡ σποδὸς αἰθαλωθῇ ἤτοι ἀερώδης μᾶλλον γένηται τὴν χρόαν, ἀνελόμενος ἀπόθου. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν καὶ ψυκτικήν, κούφως μαλακτικὴν καὶ κοιλωμάτων πληρωτικήν, καὶ ἐναίμων κολλητικήν.

Περὶ Σαμίας γῆς. Κεφ. ροβ'.

Τῆς δὲ σαμίας γῆς τὴν ἄγαν λευκὴν προκριτέον, καὶ ἐλαφράν· καὶ ἐν τῷ θιγεῖν τὴν γλῶσσαν, κρατουμένην ἐχεκόλλως, ἔτι τε εὔχυλον καὶ μαλακὴν καὶ εὔθρυπτον, οἵα ἐστὶν ἣν τινες κολλύριον καλοῦσιν. ἔστι γὰρ αὐτῆς δύο εἴδη· τό, τε προειρημένον· καὶ ὁ καλούμενος ἀστήρ, πλακώδης ὢν καὶ πυκνός, ὡς ἀκόνη. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ καῦσιν καὶ πλύσιν ἐμφερῆ ἐρετριάδι. ἵστησι δὲ αἵματος ἀναγωγήν, καὶ ῥοϊκαῖς δίδοται γυναιξὶ σὺν βαλαυστίῳ. καὶ ὀρχέων καὶ μαστῶν φλεγμονὰς καταχριομένη σὺν ὕδατι καὶ ῥοδίνῳ παύει· στέλλει καὶ ἱδρῶτας· καὶ θηριοδήκτοις καὶ θανασίμοις ἀρήγει σὺν ὕδατι πινομένη.

Περὶ τοῦ ἐν σάμῳ λίθου. Κεφ. ρογ'.

Εὑρίσκεται δέ τις ἐν τῇ σαμίᾳ γῆ

& demum in sole trita, si fieri potest, digeritur in pastillos. Quòd si tosta desideretur, pastili magnitudine ciceris in fictile perforatũ cõiiciunt, oreq; vasis diligẽter obturato, supra carbones candẽtes cõtinenter follibus perflãtur: vbi verò cinis in fauillas se conuertit, aut aëreum colorẽ cõtraxit, exẽpti recondũtur. Vim habet adstringentẽ, & refrigeratoriã, leuiter mollientẽ: caua explet, & sanguinolenta conglutinat.

Terra Samia. Cap. CLXXII.

Samia præfertur cãdida, leuis, tangẽti linguæ glutinis modo adhærescẽs, mollis, succosa, friabilis: cuiusmodi est quã aliqui collyrion vocãt. Duę enim species eius: vnã, antè diximus: altera aster appellatur, crustacea, & cotis modo prædensa. Vritur ac lauat̃ vt eretria, vímque consimilẽ habet: sanguinis reiectiões sistit, & fœminis fluxione vuluæ laborãtibus, cum flore syuestris punicę dat̃. Testium & mãmarũ inflãmationes, illita ex rosaceo & aqua, refrigerat: sudores arcet: cõtra serpentium morsus & venena, pota ex aqua auxiliatur.

Lapis Samius. Ca. CLXXIII.

Samius lapis, in Samia terra

 inue-

inuenitur, quo artifices vtuntur poliendo auro, vt resplendeat. Probatur candore, & duritia. Vis ei adstrictoria, & refrigerans: prodest stomachicis potus: sensus hebetat: verùm ad fluxiones oculorum & vlcera, cum lacte efficax est. partus, vt tradunt, adligatus accelerat, & conceptus fœminarum custodit.

γῆ λίθος, ᾧ οἱ χρυσοχόοι χρῶνται πρὸς τὸ λεαίνειν καὶ στιλβοῦν. διαφέρει δὲ ὁ λευκὸς καὶ στιβαρός.

Δύναμιν δὲ ἔχει συπτικήν, ψυκτικήν· ὠφελῶν στομαχικοὺς ἐν ποτῷ· ἀμβλωτικὴν τοῖς αἰσθητηρίοις· ποιεῖ πρὸς τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ῥεύματα καὶ ἕλκη σὺν γάλακτι· δοκεῖ δὲ καὶ ὠκυτόκιος εἶναι καὶ φυλακτήριος τῶν συνειληφυιῶν περιαπτόμενος.

Terra chia. Cap. CLXXIIII.

Chia eligi debet candida, vergens ad cinereum, Samiæ similis: est autem crustosa, albáque, sed fictitiis formis differens. Vis eadem quę & Samię, extẽdit faciem, & erugat, atq; splendidã reddit: colorẽ in facie & corpore toto cõmẽdat: in balneis pro nitro deterget.

Περὶ Χίας γῆς. Κεφ. ροδ'.

Καὶ τῆς χίας δὲ τὴν λευκὴν καὶ ὑπότεφρον παραληπτέον, καὶ τῇ σαμίᾳ ἐμφερῆ· πλακώδης δέ ἐστι καὶ λευκή, τοῖς δὲ σχήμασι τῆς ἀναπλάσεως διαφέρουσα. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ σαμίᾳ· τετανὸν δὲ καὶ στίλβον ἔτι δὲ εὔχρουν τὸ πρόσωπον καὶ ὅλον τὸ σῶμα ἀποτελεῖ· σμήχει δὲ ἀντὶ νίτρου ἐν βαλανείῳ.

Terra Selinusia.
Cap. CLXXV.

EADEM præstat Selinusia: maximè laudatur, quæ vehementer resplendet, candida, friabilis, & humore dilui celerrima.

Περὶ Σελινουσίας.
Κεφ. ροε'.

Τὰ αὐτὰ δὲ ποιεῖ καὶ ἡ σελινουσία γῆ· ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ ἄγαν στίλβουσα καὶ λευκή, εὔθρυπτος δὲ καὶ ταχέως ἄγαν χυλουμένη ἐπειδὰν ὑγρὸν λάβῃ.

Cimolia. Cap. CLXXVI.

Cimoliæ duo genera, candida, & ad purpureum inclinãs. Optima existimatur, quæ innatam habet pinguitudinem, tactúque frigida sentitur. Vtraque aceto diluta, parotidas,

&

Περὶ Κιμωλίας γῆς. Κεφ. ρος'.

Τῆς δὲ κιμωλίας ἡ μέν ἐστι λευκή· ἡ δὲ ἐμπόρφυρος καὶ λιπαρίαν τινὰ ἔμφυτον κεκτημένη, πρός τε τὴν ἀφὴν κατάψυχρος, ἣν ἀρίστην ἡγητέον. ἑκάτεραι δὲ διαφορῶσιν ὄξει διειμέναι, παρωτίδας

καὶ

καὶ τὰ ἄλλα φύματα· πρὸς δὲ τὰ πυρίκαυτα ποιοῦσιν ἐπιχριόμεναι παραχρῆμα, ὥστε ἀφλυκταίνωντα διατηρεῖν τὰ πεπονθότα μέρη· καταστέλλουσι δὲ καὶ διδύμων σκληρείας καὶ φλεγμονὰς τὰς περὶ ὅλον τὸ σῶμα· ἔτι δὲ ἐρυσιπέλασιν ἐνίστανται. καθόλου δὲ πολύχρηστοί εἰσιν αἱ γνήσιαι ἐὰν μὴ νόθοι παραλαμβάνονται.

Περὶ Πνιγίτιδος γῆς. Κεφ. ροζ΄.

Ἡ δὲ λεγομένη πνιγῖτις γῆ, τῇ χρόᾳ ἔοικέ πως τῇ ἐρετριάδι, ἔστι δὲ ἁδρόβωλος· ψυκτικὴ πρὸς τὰς τῶν χειρῶν ἐπιβολάς· τῇ τε γλώσσῃ μάλιστα κολλᾶται ὡς ἐκκρεμᾶσθαι. δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει τῇ κιμωλίᾳ, βραχὺ τῆς εὐτονίας ὑστεροῦσα· ταύτην ἀντὶ ἐρετριάδος τινὲς πιπράσκουσι.

Περὶ Ὀστράκων. Κεφ. ροη΄.

Ὄστρακα δὲ τὰ ἐξ ἰπνῶν τὰ λίαν κατοπτα, ἐσχαρωτικά· ὅθεν ἐπιχριόμενα σὺν ὄξει, κνησμοὺς καὶ ἐξανθήματα ἰᾶται, καὶ ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ· ἀναληφθέντα τε κηρωτῇ χοιράδας διαφορεῖ.

Περὶ τῆς ἐκ τῶν καμίνων γῆς. Κεφ. ροθ΄.

Καὶ ἡ ἐκ τῶν καμίνων δὲ κατοπτος γῆ πυρρά, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τοῖς ὀστράκοις.

Περὶ Μηλίας γῆς. Κεφ. ρπ΄.

Ἡ δὲ μηλία τὴν μὲν χρόαν καὶ αὐτή ἐστιν ἐμφερὴς ἐρετριάδι τῇ σποδοει-

δεῖ

& alia tubercula diſcutit: ambuſta igni, ſi ſtatim cimolia oblinantur, puſtulas non ſentient: teſtiũ duritias, & totius corporis collectiões cohibet: igni ſacro imponitur. In ſumma, vtraque multum in medicina commendatur, ſi incorruptæ originis nec ſpuria aſſumatur.

Pnigitis. Cap. CLXXVII.

QVÆ pnigitis dicitur, colore ferè eretriæ ſimilis eſt, grandioribus tãtum glebis: manum ſi quis admoueat, refrigerabit: tactu linguæ, vſqueadeò glutinoſa, vt penſilis hæreat. Cui effectus idem qui cimoliæ, paulò tamen infirmior. Hãc aliqui pro eretriade vendunt.

Teſta fornacea. Cap. clxxviij.

Fornaceæ teſtæ vehementer toſtæ, cruſtas vlceribus obducunt: quare prurigini & papularum eruptionibus medẽtur. Podagricis pſunt: ſtrumas diſcutiunt, cerato exceptæ.

Terra fornacum. Cap. CLXXIX.

Fornacum terræ, quæ retorrida fulueſcit, eiuſdem cum teſta effectus.

Melia. Cap. CLXXX.

MELIA COLORE cineream eretriam imitatur,

aspera tactu: ea digitis friata, derasi pumicis modo crepitat. Vim habet aluminosã, sed remissiusculã, id quod gustu depreheñditur: nã modicè linguã siccat: purum corpus reddit, & colorem cõmendat: pilos extenuat. vitiligines, & lepras absstergit. Pictorib⁹ vsum præbet, vt colores diutius perennent: emplastris viridibus, quæ chloræ dicuntur, efficaciter inseritur. Ex omni Melia terra, & omni alia in vniuersũ, eligi debet recens, mollis, non lapidosa, friabilis, quæ cùm humorem attigerit, facilè resoluatur.

Terra ampelitidis.
Cap. CLXXXI.

Ex ampelitide terra, quę pharmacitis nomine, in Seleucia Syriæ nascitur, laudatur in primis nigra, piceæ longos carbones referens, modicè assulosa, æquabili splendore, quæ detrita, accepto oleo, statim eliquescit. Vitiosa censetur cãdida, & cinerea, quę in liquoré non resoluitur. Vim dissipandi & refrigerandi habet: ad callíblephara additur, tingendis capillis idonea. Vsus eius ad illinédas vites sub germinationis tempus, vtpote cum innascentes vermiculos enecet.

Fuligo

δεῖ. ἐντραχὺς δὲ καὶ παρατριβομένη τοῖς δακτύλοις, ὡς ψιθυρισμόν τινα ἀποτελεῖν ὅμοιον ψυχωμένῃ κισσήρει. τῇ δὲ δυνάμει στυπτηριώδης ἐστὶν, ἀμυδρῶς δὲ μᾶλλον· ὃ δὴ καὶ διὰ τῆς γεύσεως ἐμφαίνεται· ἀναξηραίνει δὲ καὶ τὴν γλῶσσαν μετρίως· δύναται δὲ καθαρὸν καὶ εὔχρουν ἀποτελεῖν τὸ σῶμα· λεπτύνει δὲ καὶ τὰς τρίχας καὶ ἀλφοὺς καὶ λέπρας σμήχει. χρησιμεύει δὲ καὶ ζωγράφοις πρὸς πλείονα παραμονὴν χρωμάτων· καὶ χλωραῖς δυνάμεσι συνεργεῖ. καὶ ταύτης δὲ κοινῶς ἁπάσης γῆς τὴν ἄλιθον ἐκλεκτέον καὶ πρόσφατον μαλακήν τε καὶ εὔθρυπτον, καὶ εὔλυτον ὅταν ὑγροῦ θίγῃ.

Περὶ ἀμπελίτιδος γῆς. Κεφ. ρπα΄.

Τῆς δὲ ἀμπελίτιδος γῆς, ἣν τινες φαρμακῖτιν καλοῦσι γεννωμένης ἐν σελευκείᾳ τῇ κατὰ συρίαν, τὴν μέλαιναν προκριτέον, καὶ πευκίνοις ἄνθραξι μικροῖς ἐμφερής ἐστιν, ὑποσχιδακώδης τε καὶ στίλβουσα ἴσως, ἔτι δὲ οὐδὲ βραδέως τηκομένην, ὅταν λεανθεῖσα ἐπιχυθῇ ποσῶς ἔλαιον. τὴν δὲ λευκὴν καὶ τεφρώδη καὶ ἄτηκτον, φαύλην ἡγητέον. Δύναμιν δὲ ἔχει διαχυτικὴν καὶ ψυκτικήν· παραλαμβάνεται δὲ καὶ πρὸς καλλιβλέφαρα καὶ βαφὰς τριχῶν. καὶ τὰς τῶν ἀμπέλων χρίσεις πρὸς τὴν τῆς ἐκβλαστήσεως ὥραν, κλείνουσι τοὺς ἐπιγινομένους σκώληκας.

Περὶ

Περὶ Ἀσβόλης.

Κεφ. ρπβ'.

Ἀσβόλη ᾗ οἱ ζωγράφοι χρῶνται, λαμβάνεται μὲν ἐκ τῶν ὑελουργῶν. διαφέρει γὰρ αὕτη. Δύναμιν δὲ ἔχει σηπτικὴν, στυπτικήν· ἀπουλοῖ δὲ καὶ κατάγματα σὺν ῥοδίνῃ κηρωτῇ.

Περὶ Μέλανος.

Κεφ. ρπγ'.

Μέλαν ᾧ γράφομεν, συνάγεται ἐκ λιγνύος συναγομένης ἐκ δᾳδίων. μίγνυται δὲ πρὸς τὴν λίτραν τοῦ κόμμεως οὐγγίας γ' λιγνύος. σκευάζεται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ῥητίνης λιγνύος καὶ τῆς προειρημένης ζωγραφικῆς ἀσβόλης. δεῖ δὲ τῆς μὲν ἀσβόλης μνᾶν μίαν λαμβάνειν, κόμμεως δὲ λίτραν μίαν ἥμισυ, ταυροκόλλης οὐγγίαν μίαν ἥμισυ, χαλκάνθου οὐγγίαν μίαν ἥμισυ. ἁρμόζει δὲ εἰς τὰ σήπτας. καὶ πυρίκαυστα καταχριόμενον μεθ' ὕδατος παχὺ, καὶ ἐώμενον ἄχρις ἀπουλώσεως· ἀποπίπτει γὰρ αὐτόματον ὑγιασθέντων τῶν ἑλκῶν. Καὶ δὴ σχεδὸν ἐφ' ὅσον ἱκανὸν ἐδόξαμεν ὦ φίλτατε Ἄρειε ἅμα εἶναι καὶ μήκους συντάξεως, καὶ πλήθους ὕλης τε καὶ βοηθημάτων ταμιεύσασθαι, ἅλις ἔχει.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ.

Fuligo pictoria.

Cap. CLXXXII.

Fuligo qua pictores vtũtur, ex vitrariis officinis colligi solet: siquidẽ ei palma tribuitur. Vis ei ad astringẽdum & erodẽdũ efficax: fracta cũ rosaceo cerato ad cicatricem perducit.

Atramentum librarium.

Cap. CLXXXIII.

Atramẽtum quo scribimus, fuligine è tedis coacta colligitur. In singulas libras gummis, ternæ fuliginis vnciȩ adiiciuntur. Fit etiã è resinarũ & pictoria fuligine, de qua paulò ante diximus. Assumitur autem fuliginis mina, gũmis sesquilibra, glutinis taurini, atr amẽti sutorij, singulorum sescuncia. Additur conuenienter erodentibus medicamentis: Ambustis, ex aqua commodè crassius illinitur, sed nõ antè soluatur, quàm cicatricem induxerit: sanatis siquidem vlceribus, sua sponte decidit. Cæterùm habes, amicissimè Areë, ferè qua tradenda duximus pro operis modo, quem destinaueramus, & materiæ auxiliorúmque medicinalium copia.

QVINTI LIBRI FINIS.

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de venenis, quóque modo arceantur, vitentúrque, Liber Sextus.

SVPERIORIBUS amicissime Aree libris, tradidim⁹ de aromatib⁹ oleis, vnguentis, arboribus, & earũdem fructibus, lachrymísque: item animalibus, melle, lacte, seuo, frumentis, oleribus, herbis, radicibus, liquamentis, vinis, metallísque. In hoc verò totius operis vltimo, facultates medicamentorum recensebimus, quæ prodesse nobis, aut officere possint. Vitata igitur orationis prolixitate, opus institutum prosequamur. Huiuscemodi autem tractatus, cum bifariam distributus sit: in partem venena præcauentem, ita vt ne fallant sumentes, aut si quando per imprudentiam dentur, vt tum quoque innoxia fiant, irritáque: & in rationem iis succurrendi, qui iam noxiam sentiunt: primum disseram de præcauendi modo, quem

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ Ἀναζαρβέως περὶ δηλητηρίων φαρμάκων καὶ τῆς αὐτῶν προφυλάκης βιβλίον ἕκτον.

ΑΠΟΔΟΝΤΕΣ ἐν τοῖς προγραφεῖσι βιβλίοις φίλτατε Ἄρειε, τὸν περὶ ἀρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καρπῶν καὶ δακρύων· ἔτι τε ζώων καὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος καὶ στέατος, καὶ τῶν λεγομένων σιτηρῶν καὶ λαχάνων, ἔτι τε τὸν σύμπαντα περὶ ῥιζῶν καὶ βοτανῶν καὶ χυλισμάτων, καὶ οἴνων καὶ μεταλλικῶν λόγον. ἐν τούτῳ τελευταίῳ ὑπάρχοντι τῆς ὅλης πραγματείας καταλεξόμεθα, περὶ τῆς τῶν ὠφελεῖν ἡμᾶς ἢ βλάπτειν δυναμένων φαρμάκων ἐνεργείας. Παραιτησάμενοι οὖν τὴν πολυλογίαν, ἐπάνιμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον. μεριζομένου δὲ τοῦ τοιούτου διχῆ· εἴς τε προφυλακὴν τοῦ μὴ δὲ τὴν ἀρχὴν *λαμβάνειν, ἢ εἰ καί ποτε λάθοι διδόμενα, ἀνενέργητα γενέσθαι· καὶ εἰς τὸ βοηθηματικὸν τῶν πεπτωκότων. Πρῶτον δίειμι περὶ τοῦ προφυλακτικοῦ τρόπου,

δυσχερὲς

δυσχερὲς ὄντος ὡς οἱ ἀρχαῖοι ὑπέλαβον, διὰ τὸ τοὺς λάθρα διδόντας οὕτω μηχανᾶσθαι, ὡς καὶ τοὺς ἐμπειροτάτους ἐξαπατᾶν· τὰς μὲν γὰρ πικρίας ἐξαιρέσουσι τῶν φθαρτικῶν φαρμάκων ταῖς μιγνυμέναις γλυκύτησι, τὰς δὲ δυσωδίας ταῖς τῶν ἀρωμάτων καταμίξεσιν ἢ ταῖς τῶν ὑλῶν ἐπ' ὠφελείᾳ δοκουσῶν προσφέρεσθαι. μάλιστα δ' ἐν ταῖς ἀσθενίαις ὡς ἀψινθίῳ ἢ τραγοριγάνῳ ἢ ὑσσώπῳ, ἢ θύμβρᾳ, θύμῳ τε καὶ ὀριγάνῳ ἢ ἀβροτόνῳ, ἢ ἴρειδι ἢ καστορείῳ, καὶ εἴ τι δοκεῖ κατάλληλον τοῖς καθαιρουμένοις φαρμάκοις ἔχειν ποιότητα. ἐπὶ δὲ τῶν πινομένων ἐν οἴνοις σκληροῖς ἢ ζωμοῖς, ἢ ἐν γλυκεῖ, ἢ ἐν μελικράτῳ, ἢ ἐν γλεύκει, ἢ ἐν χυλοῖς, ἢ φακῷ, ἢ ἐν ἀλφίτοις· ἢ ἐν φαρμάκοις ἢ ἐν ἄλλοις τισὶ τῶν προσφερομένων συσσιτοποιοῦντες. ὅθεν τὸν ὑποπτεύοντα δεῖ παραιτεῖσθαι τὰ κατηρτυσμένα τῶν ἐδεσμάτων, καὶ πᾶσαν ἐπιτεταμένην ποιότητα γεύσεων, ὅσαι εἰσὶ διὰ τῶν γλυκέων ἢ ἁλυκῶν ἢ ὀξέων διαφυλάττεσθαι καὶ τοὺς δεδιψηκότας ἢ πεινῶντας δι' ἐπιτάσεως, μὴ ἀθρόως πίνειν ἢ ἐσθίειν προσέχοντας τῇ ποιότητι τούτων, μάλιστα δὲ ψυχρὸν ὕδωρ προλαμβάνειν πίνοντας. ἀπο-

quem esse difficillimum plerique maiorũ arbitrantur, quod dantes clàm venena, ita insidias temperant, vt peritissimum quenque decipiant. Siquidem venena sua amaritudine, permistis dulcibus, spoliant, & graue odoris virus mistura odoramentorũ eximunt: aut medicamenta immiscent, quæ tuendæ sanitatis gratia dari putantur: & præsertim in valetudine, vt absinthium, tragoriganum, satureiam, aut hyssopum, quinetiam thymum, irim, origanum, abrotonum, castorium, aut si quid medicamentis purgatoriis cognatam habere qualitatem videatur. Aut potionibus inserunt: vt vinis asperis, iuribus, passo, mulsæ aquæ, musto, succis, vt in cremore lentis, polentis: aut medicaminibus, aut aliis quæ assumuntur edulij speciem referentibus. Quare qui in ea suspicione sunt, cõditos cibos vitare debent, omniq; intenso sapore dulcium, aut salsorum, aut acidorum, abstinere: nec sitibũdi affatim bibere, aut esurientes voraciter comesse, semperq; ad saporẽ horum diligẽter attendere, præsertimq; potu frigidam aquam præsumere.

Satiato

Satiato enim appetitu, qualitates ægerrimè postea concoquuntur. In ægris quidem facile cauemus potiones auxilij prætextu dari solitas, quas offerunt improbi veneficiorum: artifices: itaque ob id laborantes morbo non perinde audentium iniuriis patent. Et hæc quidem ne facile incauti seductíque homines capiantur dolis veneficorum, ratio est, & facultas. Sed alia superest expeditior, vt suspiciosi aliqua præsumant, quæ venenorum vires hebetent, & inefficaces irritásque reddant: cuiusmodi caricæ sunt cum iuglandium nucibus manducatæ, & quæ cedromela vocant, id est citria, feminísque napi drachma cum vino. Item folia calaminthæ, aut creta quæ Lemnia sphragis appellatur, pondere pari cum vino: aut rutæ folia & nucis iuglãdis nucleum: aut caricas duas, & salis callũ ieiuni sumant, & nullo veneni genere lædentur. Antidota ex vino sumpta eũdem effectum præbent: inter quæ intelligitur magnũ Mithridatium, & quod scinco, & quod sanguine temperatur. Quin & sæpe venenis obsistunt peculiares quidã corpo

ἀποπληρωθείσης γὰρ τῆς ὀρέξεως, ἀπεπτότατοι γίνονται τὸ λοιπὸν αἱ ποιότητες. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἀσθενούντων, καλῶς παραιτούμεθα τὰς * παρὰ τῶν ἐν ἔξω ὠφελείᾳ διδομένας φαρμάκων πόσεις, ἃς εἰσφέρουσιν οἱ κακουργοῦντες τὰ δηλητήρια· ὥς τε διὰ τοῦτο δυσεπιχειρήτους γίνεσθαι τοὺς νοσοῦντας. καὶ ἡ μὲν πρὸς τὸ μὴ εὐχερῶς ἁλίσκεσθαι πλανωμένοις ἔφοδος, αὕτη. ἑτέρα δὲ ἥ τις ἐστὶν ἀνυτικωτέρα, δεῖ τοὺς ὑποπτεύοντάς τι τοιοῦτον, προλαμβάνειν τι, καὶ ἀδύνατα κατασκευάζειν τὰ φάρμακα· ὥς τάς τε ἰσχάδας μασωμένοις μετὰ βασιλικῶν καρύων, καὶ τὰ καλούμενα δὲ κεδρόμηλα, βουνιάδος τε σπέρματος ὁλκὴν μετ' οἴνου, ἢ καλαμίνθης τῶν φύλλων ὁμοίως, ἢ μίλτου τῆς καλουμένης λημνίας σφραγῖδος, τὸ αὐτὸ πλῆθος σὺν οἴνῳ· ἢ πηγάνου φύλλα καὶ καρύων βασιλικῶν τὸ ἐντὸς, ἢ ἁλῶν χόνδρον καὶ ἰσχάδας δύο νήστεις προσφερέσθωσαν, καὶ ὑπ' οὐδενὸς ὁποιουοῦν βλαβήσονται φαρμάκου. καὶ ἀντίδοτοι δὲ προσλαμβανόμεναι μετ' οἴνου τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν· ὧν ἐστὶν ἡ διὰ τοῦ σκίγκου, καὶ ἡ διὰ τῶν αἱμάτων, καὶ ἡ καλουμένη μεγάλη μιθριδάτειος. ἀντιπάχεσι δὲ πολλάκις καὶ ἰδιοσυγκρίσεις σωμά-

σωμάτων αἱ πρὸς διαθέσεις. διά τινας βρωμάτων ἢ πομάτων ποιότητας, ἢ πλῆθος οἴνου· ἐκλύουσι γὰρ τὰς ἐνεργείας τῶν ἐπισπωμένων φαρμάκων, καὶ τὴν ἀνάδοσιν αὐτῶν κωλύουσι προπεπληρωμένων τῶν πόρων ὑπὸ τῆς προληφθείσης τροφῆς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ περιστάσεις τινὲς ἐν ἀποδημίᾳ δίχα ἐπιβουλῆς πολλάκις ἐπιφέρουσιν ὁμοίους κινδύνους, ἀναγκαῖον ὑπολαμβάνω καὶ περὶ τούτου διαλαβεῖν. δεήσει γὰρ πρῶτον μὲν ἐν ὑπαίθροις τόποις, ὡς δυνατὸν ἕψειν. καὶ ἑτοιμάζειν τὰ πρὸς βρῶσιν καὶ πόσιν. δεύτερον δ' ἐν ὑποστέγῳ* ἐπιμελῶς καταμανθάνειν τὰς ὀροφάς. πολλάκις γὰρ ἐκ τῶν ὑπερκειμένων πίπτει ζωΰφια φθοροποιά, ὥσπερ φαλάγγια. καὶ ἄλλα τινὰ ἑρπετά. καὶ ὁ καλούμενος ἀσκαλαβώτης. καὶ τοῖς παραχέουσι δὲ τὸν οἶνον ἀγγείοις ἐναργῶς καὶ ἐπιμελῶς προσέχειν δεῖ. ἕλκεται γὰρ ὑπὸ τῆς ὀσμῆς τοῦ οἴνου τὰ ἑρπετά, ἅ τινα πολλάκις πιόντα μὲν τὸν ἰὸν ἀπήμεσαν, ἐμπεσόντα δὲ ἀπέθανον, καὶ ἀπωλείας ἐγένοντο αἴτια τοῖς προσενεγκαμένοις. Πρὸς μὲν τὸ ἀνεπιβούλευτον εἶναι, καὶ προφυλάσσεσθαι, ταῦτα εἰρήσθω. εἰ δέ τινες ἑκουσίᾳ γνώμῃ προσενέγκοιντο, ἢ καὶ ἐξ ἐπιβουλῆς τινων

τινων

corporũ affectus certo quodã modo cõstitutorũ cũ quadã cibi potúsq; qualitate, tũ vini copia ita téperatorũ, vt cũ venenis dissentiãt; siquidé ingesti veneni vires frangũt, atq; iã priore alimento farctis præclusisq; meatibus, obstãt ne membratim per digestionem insinuetur. Verumenimuerò, quoniá fortunæ necessitas interdũ similia discrimina peregrè agentibus affert, absque vllis insidiis hominũ, nõnihil differendum mihi de hac re necessariũ duco. Iam primũ igitur culinã apparare loco subdiali cõuenit, cibósq; & potus in huiusmodi loco struere. Si id fieri cómodè nequit, secunda erit cõditio hæc, apparãdi apponẽdíq; sub tecto. Sed tũ diligéter laquearia animaduertéda: frequenter enim à superioribus cõtabulamétis animalia decidũt, exigua quidé, sed quę nõ modicã perniciem moliantur, vt phalãgia, stelliones, & alia quædã reptilia. Porrò vinaria vasa diligéter intuerit oportet: nanq; reptilia odore vini illiciuntur, quæ interdũ sorbendo, noxiũ virus eructarũt, interdũ verò delapsa immersáq; expirarũt, & exitij causas hauriétibus attulerunt.

Sed

Sed hęc hactenus dicta sint, ne cauti & ꝓuidi insidiis pateāt. ꝙ si q sua spōte, aut ex quorundā insidiis sūpserūt, auxiliari primo quoq; tpe oportebit: siqdē dū comites singulorū venenorū notę expectāt, īmedicabile fit venenū, & paulisper neglectū, medicamētis ęgrè cedit. Quare si q ꝓ cōperto se virus sūpsisse intelligāt, & fateāt, aut eorū q aderāt testimonio cōstet, protinus ad idonea remedia trāseūtes, facilè peculari natiuęq; cōstitutiōi restituem⁹. Neq; enim iis assentimur, q prorsus auxilia ī huiuscemodi frustrà adhiberi cōtēdūt. Quo.n.modo morbi, quorū causę cęcę latētésq; corporib⁹ insidēt, medicinā admittūt, & q forinsec⁹ incurrūt venena, medēdi rationē aspernātur? Æquè verò oēs morbi pro causarū īgruētiū magnitudine, próq; antecedētib⁹ affectiōib⁹ qualitibúsq;, qb⁹ sit opportunū corp⁹, vel medicabiles sunt, vel nullis cedūt medicamētis. ꝙ si q forsan obmutescētes, aut temulēti, aut nolētes alioq venenū à se egeri, nullā nobis ei⁹ cognitionē prębeāt, tū ꝓtin⁹ accedēdū ad ea q cūmuniter epotis qbuscūq; venenis opitulari cōsueuerūt. Atqui nullū magis

in omnia

νων λάβοιεν, δεήσει μηδὲν ἀναβαλλομένοις βοηθεῖν· εἰς γὰρ τὸ περιμένειν τὰ παρακολουθοῦντα σημεῖα ἑκάστου τῶν φαρμάκων ἀνίατόν ἐστι, δυσβοηθήτων αὐτῶν διὰ τὸν χρόνον γινομένων. ἐὰν μὲν οὖν οἱ προσενεγκάμενοι νοήσαντες ὁμολογήσωσι τὸ ποθὲν φάρμακον, ἢ τινες τῶν συμπαρόντων, παραχρῆμα ἐλθόντες ἐπὶ τὰ κατάλληλα βοηθήματα, ῥᾳδίως εἰς τὸ κατὰ φύσιν καὶ οἰκεῖον ἄξομεν αὐτοὺς κατάστημα. οὐ συγκατατιθέμεθα τοῖς λέγουσιν ἐπ' αὐτῶν κατὰ πᾶν ἀθεράπευτα γίνεσθαι. πῶς γὰρ τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ σώματι γινομένων αἰτίων πάθη, θεραπείαν ἐπιδέχεται, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἔξωθεν συμπιπτόντων φαρμάκων ἀθεράπευτα τυγχάνει; ὁμοίως γὰρ πάντα τὰ περὶ τὰ σώματα γινόμενα νοσήματα, θεραπευτά τε καὶ ἀθεράπευτα, κατὰ τὰ μεγέθη τῶν προσπιπτόντων αἰτίων, καὶ τὰς προδιαθέσεις καὶ ἐπιτηδειότητας τῶν σωμάτων. εἰ δέ τινες αὐτῶν καταληφθέντες ἀφωνίαις ἢ παροινίαις, ἢ ἄλλως διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι ἐξάγειν αὐτὸ ἀσυμφανὲς ἡμῖν ποιοῦσι τὸ φάρμακον, τό τε δεῖ ταχέως ἔρχεσθαι ἐπὶ τὰ κοινῶς ἁρμόττοντα τοῖς οἱονδήποτε φάρμακον πεπωκόσιν. οὐδὲν δὲ δύναται κοινότερον βοήθημα δίδοσθαι, τοῦ τὸ δοθὲν φάρμακον

περὶ

περὶ τοῦ ἐγχύται, διὰ τοῦ ἔγγιστα τόπου κενοῦν εἰς τὸ ἐκτός. ὅθεν μηδὲν ἀναβαλλομένους προσφέρειν δεῖ ἔλαιον θερμὸν, ἢ καθ' ἰδίαν ἢ μεθ' ὕδατος ἐμεῖν ἀναγκάζοντας. εἰ δὲ μὴ παρείη ἔλαιον τῶν τόπων μὴ φερόντων, βούτυρον ἀντὶ ἐλαίου μεθ' ὕδατος θερμοῦ ἢ μαλάχης, ἢ λινοσπέρμου ἢ τράγου, ἢ τήλεως, ἢ κνίδης σπέρματος, ἢ χόνδρου ἀφεψήματος. οὐ μόνον γὰρ κενώσει ταῦτα διὰ τῶν ἐμέτων εὐχερῶς χαλασμὸν καὶ ναυτίαν ἐμποιοῦντα, ἀλλὰ καὶ ὑπάξει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐναντιωθήσεται τῇ κενώσει τῶν σωμάτων, ἀμβλωτικὰ τῶν δριμυτήτων καθεστῶτα. ἔστι δὲ ἐναργῶς καταλαβέσθαι τοῦτο· εἰ γάρ τις ἑλκῶσαι προαιρούμενος δι' ἀσβέστου, ἢ τρυγὸς ἢ κανθαρίδος ἢ τινος ἄλλου δριμέος τὸ σῶμα, ὑποχρίσει ἐλαίῳ, οὐχὶ ἑλκωθήσεται ὑπὸ τούτου. καὶ μὴν οὐδ' εἴ τις στῦψαι θελήσει ἰσχυρῶς ἢ ψύξαι, δύναται προλιπαίνων. ἔστι μὴν ἔμετος οὐ μόνον καθ' ὃ κενοῖ καὶ ἀποκρίνει τὸ βλάπτον ὠφελεῖ, ἀλλ' ὅτι καὶ δείκνυσι τὸ ληφθὲν ἐνίοτε, ἔκ τε ὀσμῆς ἢ θρόμβων ἢ χρώματός τινος· ἐκ μὲν γὰρ τῆς ὀσμῆς, καὶ πικρίας, μηκώνειον· ἐκ δὲ χρόας ψιμμίθιον ἢ γύψον· ἀπὸ δὲ θρόμβου, γάλα ἢ τὸ νεοσφαγὲς αἷμα ἀπὸ

in omnia valẽs auxiliũ dari potest, q̃ vt proximo loco vir⁹ foras exhauriatur, priusq̃ inualescat. Quare sine mora, calidũ oleũ ex aqua, aut seorsũ, vt vomitare cogãtur, dari conuenit. Aut si oleũ natura loci negat, butyrum cum aqua calida, aut malua, aut lini semine, aut trago, vrtica, fœnogręco, aut halicę decocto, vicẽ ei⁹ exhibebit. Hęc.n. nõ modò vomitionib⁹ exigent vi illa sua laxatrice, aut nauseã ciẽte, sed aluum quoq; subducẽt, & corporũ inanitione ita aduersabũtur, vt acrimonias venenorũ hebetent. Id qđ euidẽter huiuscemodi argumẽto deprehendere licet: Esto, vt quisq̃ viua calce vel fæce, aut cãtharidib⁹, aut alio quouis acri, corp⁹ exulcerare statuerit, is si ipsũ oleo leniter illinat, exulcerationẽ nõ accipiet. Atqui neq; vehemẽter adstrĩgi corp⁹, neq; refrigerari poterit, si antea perungat. Quinetiã vomit⁹ non ob id modò qđ vacuet, & noxiũ humorẽ excernet, iuuamẽtũ adfert, sed ꝙ assũptũ vir⁹ nõnunq̃ odore, coagulatis grumis aut colore, ꝓdat: qppe cũ odore & amaritudine, meconiũ: colore, cerusã, gypsũmve: grumis lac aut sanguinem animalis

malis recens iugulati ostēdat. Nam grauis odor regestorum, leporis marini, aut rubetæ veneficia deprehendit, ita vt nōnulla ab iis remedia peti possint, ad idonea singulorum auxilia trāseuntibus. Oleo etiam maluæ decoctum admiscetur, aut glauciū, aut adeps anserinus, aut pinguium carnium iura, aut lixiuium lignorū cinere factum. Vbi verò vomitus diligēter citatus fuerit, ne quid in ventre coierit, quæ hæserunt intestinis reliquiæ, clystere acri deuocentur. Facit & nitrum tritum cum hydromelite sumptum & vina vetera liberalius epota, gallinacea iura, præpingues pisces, vetustæ carnes pinguésque, & quę adipe aut recenti butyro parantur. Aluum nanque subducūt, vti diximus: & stomachum resoluētia, proniorem ipsum ad vomitionem reddunt: & venenorum acrimonias hebetant, atque meatus obstruentia, celerem virium penetrationē inhibent. Quibetiā medicamenta dantur, quæ communi dote prosunt: vt Lemnia terra, agaricum, abrotonum, irio, radix eryngij, semen pastinacæ, & calaminthæ, nardum gallicum, casto-

ἀπὸ δὲ βρώμου καὶ ποιότητος τοῦ ἐμουμένου καὶ ὀσμῆς, λαγωὸν θαλάττιον καὶ φρῦνον, ὡς διὰ τοῦτο ἢ δι' ἕτερον ἔνια δύνασθαι βοηθεῖν, ἐρχομένοις ἐπὶ τὰ ἑκάστῳ ἁρμόζοντα βοηθήματα. παραμίγνυται δὲ τῷ ἐλαίῳ μαλάχης ἀφέψημα, ἢ γλαύκιον, ἢ στέαρ χήνειον, ἢ ζωμὸς ἐκ λιπαρῶν κρεῶν γεγονώς, ἢ κονία ἡ διὰ τῶν ξύλων. κομισαμένοις δὲ διὰ τῶν ἐμέτων ἐπιμελῶς, διὰ τὸ μηδὲν ὑπολείπεσθαι ἐν τῇ κοιλίᾳ, τὸ ἐμμεῖναν ἐν τοῖς ἐντέροις κλύσματι δριμεῖ κομιούμεθα. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ νίτρον λεῖον σὺν ὑδρομέλιτι παραλαμβανόμενον, καὶ οἶνοι πολλοὶ καὶ παλαιοὶ πινόμενοι, καὶ ζωμοὶ ὀρνίθειοι, ἰχθύες λιπαροί, καὶ κρέα παλαιὰ καὶ λιπαρά, καὶ τὰ διὰ στέατος ἢ βουτύρου προσφάτου. ὑπάγοντα γὰρ τὴν κοιλίαν ὥσπερ εἶπεν καὶ τὸν στόμαχον ἀναλύοντα, ἑτοιμότερον κατασκευάζει τὸν στόμαχον πρὸς τὸν ἔμετον· ἀμβλύνει τε τὴν δριμύτητα αὐτῶν, καὶ παρεμπλασσόμενα τοῖς πόροις κωλύει τὴν ὀξύτητα τῆς τῶν φαρμάκων δυνάμεως. δίδονται δὲ καὶ ἁρμόζοντα φάρμακα κοινῶς· ὧν ἐστι ἡ λημνία μίλτος, ἀγαρικόν, ἀβρότονον, ἐρύσιμον, ἠρυγγίου ῥίζα, σταφυλίνου σπέρμα καὶ καλαμίνθης, νάρδος κελτική, καστό-

καστόρειον, νάρθηκος χλωροῦ ἐντεριώνη, νηρίου τοῦ καλουμένου ῥοδοδένδρου ἄνθος, πρασίου χυλός. σίλφιον, ἢ ὁ ὀπὸς αὐτοῦ, σαγάπηνον, ὀποπάναξ, πευκεδάνου ὀπὸς, καὶ ἡ ῥίζα * ἣν καὶ μαγύδαριν ἐκάλεσαν, ἀριστολοχία μακρὰ, πηγάνου ἀγρίου σπέρμα, κέστρου τῆς βεττονίκης καλουμένης τὰ φύλλα· δίδοται δὲ ἕκαστον σὺν οἴνῳ < ά πλῆθος. ποιεῖ καὶ πολίου ἀφέψημα * καὶ σέσελι καὶ πίσσα ὑγρὰ λεία ἐκλειχομένη. γενναιότατα δὲ βοηθοῦσι καὶ ἀντίδοτοι, ὧν τὰς σκευασίας ἐπὶ τέλει ἀναγράφομεν. κοινῶς δὲ βοηθητέον τούτοις τὸν τρόπον τοῦτον· δυνατὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν παρακολουθούντων συμπτωμάτων, κοινὰ καὶ τὰ βοηθήματα συμπαραλαμβάνεσθαι. σχεδὸν γὰρ αἱ τῶν πλείστων φαρμάκων δυνάμεις, εἰς ὁμοιοτρόπους περιάγουσι τὸ σῶμα διαθέσεις. δι' ἣν αἰτίαν ἐπὶ τῶν πλείστων τὰ κοινὰ βοηθήματα ἀνύει· ποικίλα μὲν γὰρ τὰ δηλητήρια φάρμακα, κοιναὶ δὲ καὶ οὐ πολλαὶ αἱ ἐξ αὐτῶν γινόμεναι διαθέσεις. ἀδύνατον γὰρ πάντα τὰ συμπτώματα ἑνὶ παρακολουθῆσαι. εἰ γὰρ ἦν τοῦτο, παρεῖλκεν ἂν ἡ καθ' ἕκαστον φάρμακον διὰ τῶν βοηθημάτων παράδοσις. τό, τε γὰρ ἀλγεῖν στόμαχόν τε λίαν καὶ ἔντερα ἢ ἧπάρ τε

καὶ

castoriũ, ferulę virentis medulla, flos rhododẽdri, succus marrubij, laser aut laserpitium, sagapenũ, peucedani succus, aut panacis, & radix quam magudarim appellarũt, aristolochia longa, syluestris rutæ semẽ, & betonicæ, quã cestron nominãt, folia: singula cũ vino drachmę pondo sumi debẽt. Effectum præbet polij decoctũ, & seseli, & liquida pix lincta. Magnificè ferũt opẽ antidota, quę in calce operis scripta reliquimus. Cõmunis ratio præstandi auxilij ita se habet. Cæterũ ab iis quæ consueuerunt euenire, cõmunia remedia sumptitari possunt. Ferè enim vires venenorũ quamplurimorũ, in affectus consimiles corpus tandẽ redigũt. Quam ob causam plerisq; cõmunia conducũt auxilia: varia etenim sunt venenorũ genera, cõmunes tamẽ nec multi iidẽ affect⁹ oriũtur. Neq; fieri potest, vt oẽs cõcurrẽtẽsq; casus quæ symptomata vocãt, vnũ venenum sequãtur. Alioquin superuacanea fuisset venenorũ singulorũ traditio cũ suis remediis ab authorib⁹ descripta, Neq; verò in vno eodẽq; promptũ est inuenire, vt quis stomachi, alui, intestinorũ,

iecoris

iecoris, renũ, & vesicæ dolore vehemẽter crucietur, vt singultiat, erodatur, contremiscat, refrigeretur, obmutescat, cõuellatur, pulsus elanguescat, spiritus difficilis fiat, veterno prematur, vertigo obuersetur, caligẽt sensus, strãguletur, sitiat, sãguis erũpat, febre cõflictetur, ægrè lotium reddat, torminibus vexetur, crebrò vomitet, nausea prematur, rubescat, liuore sugilletur, pallescat, desipiat, stertat, virib⁹ deficiatur, & pleraq; alia faciat, patiatúrque: singula enim in generales affect⁹ deducta, pauca numero, & communia ea demõstrãt, quæ euenire cõsueuerũt. Quare in singulis quę suprà dixim⁹ nõ facile fuerit deuoratũ virus cognoscere. Nam oris & linguæ erosio, stomachi, vẽtris, vesicæ ac renum inflãmatio, vehemẽs vrinę difficultas, & interdũ cruoris cũ eo exitus lãcinatio, & in plurimis partibus quidã adustionis sensus, nõ in cãtharidibus modò potis reperiũtur, sed in erucis quoq; pinorum, & buprestę, & salamandra. Porrò non modò eos qui meconium hauserũt, veterno aut sopore premi, stertere, liuore sugillari, torpere, refrigerari, stupescere, toto

καὶ νεφρεῦς καὶ κύστιν, ἔτι δὲ λύζειν καὶ δάκνεσθαι καὶ τρέμειν, ἀφώνοις τε εἶναι καὶ περιψύχεσθαι, σπᾶσθαί τε καὶ ἀσφυκτεῖν καὶ δυσπνοεῖν, καὶ καταφέρεσθαι καὶ σκοτοῦσθαι καὶ πνίγεσθαι καὶ διψᾶν καὶ αἱμορραγεῖν, πυρέσσειν τε καὶ δυσουρεῖν, καὶ στροφοῦσθαι, καὶ ἐμεῖν πυκνὰ ἢ ναυτιᾶν, ἐρυθραίνεσθαί τε καὶ πελιδνοῦσθαι καὶ ὠχριᾶν, παραφρονεῖν τε καὶ ῥέγχειν καὶ παρίεσθαι, καὶ ἄλλα πολλὰ ποιεῖν καὶ διάφορα πάσχειν· ἐνὶ μόνῳ δύσκολον εὑρεῖν παρεπόμενον, ἕκαστον μερισθὲν εἰς καθολικὰς διαθέσεις ὀλίγων ἀριθμὸν καὶ κοινῶν ὑποδεῖξαι συμπτωμάτων. διὸ καὶ ἐφ᾽ ἑνὸς ἑκάστου τῶν προειρημένων οὐκ εὔκολον τὸ εἰλημμένον φάρμακον γνώσκεσθαι. τὸ γὰρ δάκνεσθαι τὸ στόμα καὶ γλῶτταν, καὶ φλεγμαίνειν στόμαχον καὶ κοιλίαν τε καὶ νεφροὺς καὶ κύστιν, δυσουρεῖν τε ἰσχυρῶς, ἐνίοτε δὲ καὶ αἷμα δι᾽ οὔρων πορεύεσθαι, καὶ λακιδοῦσθαι, διαπυρῆσθαί τε πολλὰ μέρη τοῦ σώματος, οὐ μόνον ἐπὶ κανθαρίδων εὑρίσκεται παρακολουθοῦντα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πιτυοκάμπης καὶ βουπρήστεως καὶ σαλαμάνδρας. τό, τε καταφέρεσθαι ἢ καροῦσθαι ἢ ῥέγχειν, πελιοῦσθαί τε καὶ νωθριᾶν καὶ καταψύχεσθαι καὶ ναρκᾶν, αὐχμητεῖν τε καὶ ὀδα-

καὶ ὀδαξεῖσθαι τὸ ὅλον σῶμα, οὐ μόνον τοῖς τὸ μηκώνειον πεπωκόσι παρέπεται, ἀλλὰ καὶ τοῖς μανδραγόραν ἢ κώνειον προσενηνεγμένοις. τό, τε παραφρονεῖν, οὐ μόνον ὑοσκύαμος ἐπιφέρει, ἀλλὰ καὶ τὰ τοξικὰ καλούμενα τῶν φαρμάκων· καὶ ἀκόνιτον δὲ, καὶ τὸ μέλι τὸ γινόμενον ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ. καὶ τὸ πνίγεσθαι δὲ οὐ μόνον ἐπὶ μυκήτων ὁρᾶται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ αἵματος ταυρείου, καὶ γάλακτος καὶ ἀκονίτου καὶ γύψου καὶ ψιμμυθίου. καὶ καθόλου δύσκολον ἐὰν θέλῃς εὑρεῖν σημεῖον δυνάμενόν τι τῶν πινομένων καὶ γευομένων φαρμάκων δηλῶσαι· καὶ μάλισθ' ὅτι κοινὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιγινομένοις πάθεσι παρακολουθεῖ ταῦτα. πλὴν ἐπὶ μὲν τῶν ὀξέως ἀναιρούντων, ἔστι που καὶ σημειώσασθαι τὰ βλεπόμενον ὡς παραδώσομεν. ἐπὶ δὲ τῶν χρονίας διαθέσεις παρασκευαζόντων, δύσκολον οὐδὲν πρὸς τὴν θεραπείαν τοῦ περὶ τὴν σημείωσιν δυσχερέσις βλάπτοντος, ἐκψυγόντα γὰρ τὴν ὀξύτητα τῆς ἐνεργείας τὰ φάρμακα, καὶ μεταληφθέντα εἰς χρονίους, κοινῶς λαμβάνει τοῖς λοιποῖς πάθεσι τὰς κατασκευάς, καὶ τὰς βοηθείας, τῆς ἰδιότητος τῶν πινομένων φαρμάκων μηκέτ' ἐνούσης. δια-

toto corpore pruritum sentire, sensu priuari cõstat, sed eos etiam qui mandragorã aut cicutam deuorarũt. Deliriũ non hyosciamus tantum infert, verumetiã quæ toxica appellantur: itidem aconitum, & mel quod in Heraclea Pontica gignitur. Stangulatio non minus in fungis, quàm in sanguine taurino, lacte, aconito, cerusa, gypso conspicitur. In summa, difficile vnũ vni veneno proprium inuenire signum, quod haustum, gustatumque virus prodere posit: maximè quod hæc cæterorum etiam vitiorum, quæ in corpore exoriuntur, communia sequi solent. Cæterum in his quæ celeriter enecant, noxam signis forsitan indicare posis, si ad ea respexeris quæ sumus dicturi. Sed in iis qui ad longas ægritudines spectant, nihil ad medendi rationem difficile, dũtaxat quod pertineat ad indicia noxæ, vtpote cum venena statim atque præsentaneam vim illam perdiderunt, transmutata in longos affectus, cõmunia reliquorum vitiorum remedia, compositionésque flagitent, cum venefica proprietas non amplius insit.

Si verò longa sit affectio, in aliquod diuturnorũ morborum genus recidet, à quibus facilè fuerit medẽdi rationẽ assumere. Sed de iis quæ generaliter auxiliantur, hactenus. Consequenter quæ priuatim singulis prosunt, scriptis mãdabimus, si prius sigillatim exposuerimus, quæ ex singulis ordinibus exitialem aut maleficam vim sortiũtur, vt medicinæ studiosi ea cautè obseruẽt, quę ad rationẽ salutis scripta inueniuntur: ꝙ nonnulla eorũ quibus vtũtur, venenis sint commista. Incuria enim magnas adfert noxas, & sæpe cõtinuo vsu eorũ, homo in perniciẽ agitur. Proinde animalia quæ exitiosã vim habẽt, hęc sũt: cãtharides, buprestis, salamãdra, pinorũ erucæ, lepꝰ marinus, rubeta, & rana palustris muta, deuoratæ hirudines. Semina sũt: hyoscyamꝰ, coriãdrũ cicuta, gith, psylliũ. liquamẽta: meconiũ, opocarpasũ, thapsiæ succus, elateriũ, mandragoras. Radices, quas mittit chamæleo, aconitũ, thapsia, veratrũ, ixia, agaricũ nigrum, ephemerum, quod aliqui Colchicum vocant, quod in Colchide nascitur. Herbæ oleráque: smilax, quã aliqui tithymalũ appellãt,

Roma-

διαθέσεως δὲ χρονίου κατεσκευασμένης ὑπ' αὐτῶν ἡ διάθεσις πάντων εἰς ἕν τι γένος τῶν χρονίων ἐμπίπτει παθῶν, ἐφ' ὧν εὐχερές ἐστι καὶ τὴν θεραπείαν ἀναλαμβάνειν. καὶ τὰ μὲν κοινῶς βοηθοῦντα ταῦτ' ἐστίν. οἷς ἀκολούθως ἀναγράψομεν καὶ τὰ ἴδια ἑκάστοις ἁρμόζοντα, προεκθέμενοι ὑφ' ἓν ὅσα φθαρτικὴν ἢ κακωτικὴν ἔχει δύναμιν ἑκάστης τάξεως, καὶ ἵνα πεφυλαγμένως εἴ τινα τῶν πρὸς ὑγείαν ἀναγεγραμμένων φαρμάκων ἔχοιέν τινα τούτων μεμιγμένα φάρμακα οἱ φιλιατροῦντες οἷς χρῶνται. τὸ γὰρ ἀπερίσκεπτον μεγάλας ἐπιφέρει βλάβας, καὶ πολλάκις διὰ τὴν συνεχῆ χρῆσιν αὐτῶν, ἀπωλείας αἴτια γίνεται. ζῶα μὲν οὖν ἐστι φθαρτικὰ τάδε· κανθαρίδες, βούπρηστις, σαλαμάνδρα, πιτυοκάμπη, λαγωὸς θαλάσσιος, φρῦνος ὁ λεῖος, βάτραχος ἕλειος ἄφωνος, βδέλλαι καταποθεῖσαι. σπερμάτων, ὑοσκύαμος, κόριον, κώνειον, μελάνθιον, ψύλλιον. ὀπισμάτων δὲ μηκώνειον, ὀποκάρπασον, θαψίας χυλὸς, ἐλατήριον, μανδραγόρας. ῥιζῶν δὲ χαμαιλέων, ἀκόνιτον, θαψία, ἐλλέβορος, ἰξίας, ἀγαρικὸν τὸ μέλαν, ἐφήμερον ὃ ἔνιοι κολχικὸν καλοῦσι διὰ τὸ ἐν Κολχίδι γίνεσθαι. ποῶν δὲ καὶ λαχάνων, σμῖλαξ, ἣν ἔνιοι* πιθύμαλον

ῥωμαῖοι

ῥωμαῖοι δὲ τάξιον ἢ τάξον καλοῦσι, στρύχνον μανικὸν ὃ καὶ δορύκνιον καλοῦσιν, ἥ τε σαρδόνιος πόα οὖσα βατραχίου εἶδος, μήκων κερατῖτις, φαρικὸν, τοξικὸν, πήγανον ἄγριον, μύκητες. ἀπὸ ζώων δὲ αἷμα ταύρειον νεαρὸν, καὶ τὸ ἐμπυτιασθὲν γάλα, μέλι τε τὸ ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ γινόμενον. μεταλλικὰ δὲ, γύψος, ψιμμύθιον, τίτανος, ἀρσενικὸν, σανδαράχαι δύο, λιθάργυρος, ἀδάρκη, μόλιβδος, καὶ ἡ καλουμένη ὑδράργυρος. τῶν δὲ συμφύλων, οἶνος ἀθρόως ποθεὶς πολὺς ἀπὸ βαλανείου ἢ γλυκὺ, ἢ ψυχρὸν ὕδωρ ὁμοίως.

Περὶ Κανθαρίδων. Κεφ. α.

Τοῖς οὖν κανθαρίδας προσενεγκαμένοις, παρέπεται χαλεπώτατα σημεῖα. σχεδὸν γὰρ ἀπὸ τοῦ στόματος μέχρι κύστεως πάντα δάκνεσθαι δοκεῖ αὐτοῖς, καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν, πίσσῃ ἢ κεδρίᾳ ὅμοιόν τι ἐγγίνεσθαι· φλεγμαίνουσι δὲ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον καὶ δυσουροῦσι· πολλάκις δὲ αἷμα προΐενται δι' οὔρων· φέρεται δ' αὐτοῖς κατὰ κοιλίαν* ὅμοια τοῖς ἐπὶ δυσεντερικῶν· λειποθυμίαις τε καὶ ἄσαις καὶ σκοτοδινίαις περιπίπτουσιν· ἐπὶ τέλει δὲ παραφέρουσι τὴν διάνοιαν. δεῖ οὖν πρὶν τι παρακολουθῆσαί τι τοιοῦτον, ἀναγκάζειν ἐμεῖν, διδόντας αὐτοῖς τὸ ἔλαιον, ἢ ἄλλο τι τῶν προειρημένων.

καὶ μετ

Romani taxum, solanũ manicũ, quod & doryc niũ dicitur: sardinia herba, quæ ranunculi genus est, corniculatum papauer, pharicũ, toxicum, ruta syluestris, fungi. Ab animalib⁹, taurinus sanguis recés, coagulatũ lac, mel Heracleæ in Ponto genitum. Metalla: gypsum, cerusa, calx, auripigmentum, duo sandarachæ genera, spuma argenti, adarce, plumbum, & quod argentum viuum dicitur. E liquoribus domesticis: vinum abunde post balneas potum, aut passum, & frigida aqua similiter.

Cantharides. Cap. I.

Quibus datæ sunt cantharides, signa eueniunt grauissima. Ab ore enim ad vesicam vsque cuncta erodi sentiũtur; picẽ aut similem quiddam cedriæ resipiunt, dextra præcordia inflammãtur: vrinam ægrè reddunt, & subinde cum lotio sanguinem emittunt: strigmẽta non secus atque dysentericis, aluo deferuntur: fastidia urgent: animo linquuntur, obortaq; vertigine concidunt: postremò mẽte abalienantur. Ergo antea quàm tale nõnihil accidat, dato oleo, aut supradictorũ aliquo, vomere cogãtur:

mox vbi vomitióe plurima reiecerũt, halicæ aut orizæ, tragi aut ptisanæ cremor, aut decoctũ maluæ, aut seminis lini, aut fœnigræci, aut radicũ althææ, quam Latinus sermo ibiscum appellat, clystere infundatur. Præterea nitrũ eisdem dandũ, ex hydromelite, vt quę stomacho adhuc aut intestinis adhęrẽt, eluẽdo excernantur, ac descẽdant. Quæ nisi sic discutiantur, ingesta in aluũ ex nitro aqua mulsa, vacuari debẽt. Detur deinde vinũ aut passum, in quo pineoli nuclei, aut cucumeris semina contrita sint, aut ex lacte, aut mulsa, aut anserinus adeps in passo liquefactus. Inflãmatæ autẽ partes hordei farina cũ mulsa decocta perũgantur. Ab initio admota cataplasmata nocent, quòd citatus ab eis calor, illapsum virus ita remoratur, vt in principes se parteis insinuet: ipsa tamen, interiecto tempore, molestissimis inflãmationibus opitulantur, vtpote quę dolores & permulceant & leniant. Tum vbi corpus calfaciente oleo inunctum fuerit, in soliũ descẽdere oportet, ac lauare, vt per cutẽ summam quæ corpori noxia inhæserũt, etiam excernantur.

Et

καὶ μετὰ τὸ κομίσασθαι τὰ πλεῖστα διὰ τῶν ἐμέτων ἐνιέναι διὰ κλυστῆρος χυλὸν χόνδρου, ἢ ὀρύζης, ἢ τράγου, ἢ πτισάνης, ἢ μαλάχης ἀφέψημα, ἢ λινοσπέρμου, ἢ τήλεως, ἢ τῶν ῥιζῶν τῆς ἀλθαίας, ἣν ἐβίσκον ὀνομάζουσι ῥωμαῖοι. ἐπιδιδόναι τε αὐτοῖς νίτρον σὺν ὑδρομέλιτι πρὸς τὸ καταβιβάσαι καὶ ἐκνίψαι τὰ ἐπιπαρακείμενα τῷ στομάχῳ καὶ ἐντέροις. καὶ ἐὰν μὴ διακοπῇ, κενοῦν δεῖ μελίκρατον ἐνιέντας μετὰ νίτρου. καὶ ἐπιδιδόναι οἶνον ἢ γλυκὺ, συντετριμμένων αὐτῷ στροβίλων καὶ σικύων σπέρματος, ἢ γάλακτος ἢ μελικράτου, ἢ στέαρ χήνειον συντετηκὸς ἐν γλυκεῖ. τὰ δὲ φλεγμαίνοντα μέρη καταπλάσσοντας κριθῶν ἀλεύρῳ ἑψημένῳ μετὰ μελικράτου. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν παραλαμβανόμενα τὰ καταπλάσματα, βλάπτει διὰ τὸ ὑπὸ τῆς γινομένης θερμασίας κατέχεσθαι τὸ δοθὲν, στηρίζον ἐπὶ τοὺς τόπους ὄντας κυρίους· χρονισθέντων δὲ ὠφελεῖ τὰς χαλεπωτάτας φλεγμονάς, παρηγοροῦντα καὶ παραμυθούμενα τὰς ἀλγηδόνας. ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ ἁρμόζει προλιπάναντας, ἐλαίῳ θερμαντικῷ τὸ σῶμα λούειν, καθιέντας εἰς ἔμβασιν, ἑκάστῳ δὲ ἡ ἰατρεία, διὰ τῆς ἐπιφανείας τὰ ἐπιβλαβῆ παρατεθέντα τῷ σώματι ἐκκρίνεσθαι.

καὶ

καὶ καθόλου παντοίως δεῖ κινεῖν τὰς ἐκκρίσεις, πρὸς τὸ μὴ ἔμμονον κατασκευὴν λαμβάνειν τὴν διάθεσιν. διδόναι δὲ καὶ κρέα ὀρνίθεια καὶ ἀρνεῖα δελφάκια καὶ ἐρίφεια, λιπαρὰ δὲ ταῦτα καὶ ἁπαλώτατα καὶ καθεψημένα σὺν λινοσπέρμῳ· εὐκοίλια γάρ ἐστι καὶ ἀμβλυντικὰ τῶν δριμέων. καὶ οἶνον γλυκὺν καὶ πολύν. ἁρμόζει δ' ἐπ' αὐτῶν καὶ λιβάνου φλοιὸς, καὶ γῆς τῆς καλουμένης ἀστέρος, ἑκάστου < δ'. μετὰ γλυκέος < ά λαμβανομένη. γλήχων τε μεθ' ὕδατος τριφθεὶς καὶ ἴρινον ἢ ῥόδινον μῦρον μετὰ πηγάνου ἀφεψόμενον, καὶ ἀμπέλου ἀκρέμονες ἁπαλοὶ λεῖοι μετὰ γλυκέος. δυνατώτατα δὲ πάντων βοηθοῦσιν αἱ ἀντίδοτοι πινόμεναι σὺν μελικράτῳ πλῆθος < δ'.

Περὶ Πιτυοκάμπης. Κεφ. β'.

Τοῖς δὲ πιτυοκάμπην λαβοῦσιν εὐθέως πόνος περὶ τὸ στόμα καὶ τὸν οὐρανίσκον παρακολουθεῖ· φλεγμονή τε ἰσχυρὰ γλώσσης καὶ στομάχου καὶ κοιλίας· καὶ ἐντέρων πόνος ἰσχυρὸς μετὰ τοῦ δοκεῖν ὀδάξεσθαι τὰ ἐντός· πύρωσίς τε καθ' ὅλον τὸ σῶμα. τούτοις βοηθητέον ὁμοίως τοῖς τὰς κανθαρίδας πεπωκόσιν. ἰδίως δὲ ἐπ' αὐτῶν παραληψόμεθα ἀντὶ ἐλαίου τοῦ λιτοῦ καὶ ἰρίνου τὸ μήλινον, κατασκευαζόμενον ἐκ μήλων κυδωνίων καὶ ἐλαίου.

Et deiectiones multifariã moliri oportet, ne affectus insigatur, & stabilitatẽ capessat. Gallinaceis carnibus & hœdinis, aut suillis catulis, maximè pinguibus & tenerrimis, ac cũ lini semine coctis, vesci debent: siquidẽ aluũ cient, atq; venenorũ acrimonias hebetant. Vinũ dulce liberalius ebibatur. Prodest thuris cortex, & samia terra, quæ aster appellatur, si quaternæ singulorũ drachmæ cũ passo sumantur. Item pulegiũ ex aqua tritum, irinum aut rosaceum, cum rutę decocto, recentes vitis ramuli, cum passo detriti. Longè omnium potentissimè, antidota auxiliantur, cum aqua mulsa, drachmis quatuor pota.

Pinorum erucæ. Cap. II.

Iis qui erucas pinorũ hauserũt, illico dolor in ore & palato exorit: vehemẽs alui, linguæ ac stomachi iflãmatio torquet: intestina dolor excruciat, ita vt pruriginẽ sentire videãtur: corpus totũ exæstuat: fastidiũ vrget. Quibus est succurrẽdũ remediis, quæ deuoratis cantharidibus dantur. Peculiariter tamẽ pro simplici oleo & irino melinũ quod è cotoneis pomis & oleo tẽperatur, accipiemus.

Buprestis. Cap. III.

Qui buprestin biberunt, nõ dissimile nitro virus sapiũt: stomachi ventrísq; vehemens dolor insequitur: tam vẽter quàm stomachus mirum in modum, vt in aqua inter cutem, difflatus, inturgescit. Vniuersa corporis facies contenditur: vrina supprimitur. Quibus eadẽ quæ potis cantharidibus auxiliãtur. Priuatim post vomitus & vacuationes quas clysterib⁹ molimur, aridæ ficus prosunt: item earum decoctum, ex vino. Vbi verò iam ferè pericula inclinantur, Thebaicarum palmularum cibo, aut earundem tritarum in mulso aut lactis potu, iuuantur. Pyrorum etiamnum omne genus esse, & lac humanum bibere, conuenit.

Salamandra. Cap. IIII.

Si salamandram hauserunt, linguæ inflãmatio cõsequitur, mẽs & sermo præpeditur, tremor cum torpore aut horrore quodã ac exolutione accedit: partes nõnullę corporis liuoribus circunquaq; sugillantur: sæpéque, diutius immorante veneno putrescẽtes defluũt. Quibus præstabimus cũcta quæ potis cantharidibus. Pecu-

Περὶ Βυπρήστεως. Κεφ. γ΄.

Τοῖς δὲ βούπρηστιν πεπωκόσι, δοκεῖ κατὰ τὴν γεῦσιν ὅμοιόν τι βρωμώδει νίτρῳ· παρακολουθεῖ δὲ ἄλγημα στομάχου καὶ κοιλίας σφοδρόν· ὄγκος τε στομάχου καὶ κοιλίας σφοδρὸς ὁμοίως ὑδρωπικοῖς. καὶ περιτείνεται αὐτοῖς ἡ ἐπιφάνεια ὅλου τοῦ σώματος· τά τε οὖρα ἐπέχεται. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ὅσα καὶ τοῖς κανθαρίδας πεπωκόσιν. ἰδίως δὲ ὠφελοῦνται μετὰ τὸ τῶν ἐμέτων καὶ τοῦ κλυστῆρος κενωθῆναι σῦκα ξηρὰ λαμβάνοντες· καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν σὺν οἴνῳ. παρακμάζοντος δὲ τοῦ κατ᾽ ὀξύτητα κινδύνου, ὠφελοῦνται θηβαϊκὰς βαλάνους ἐσθίοντες, ἢ λελειασμένας σὺν οἰνομέλιτι, ἢ γάλακτι πίνοντες. ἢ καὶ ἀπίων ἅπαν τὸ γένος ἐσθίοντες καὶ γάλα γυναικεῖον πίνοντες.

Περὶ Σαλαμάνδρας. Κεφ. δ΄.

Τοῖς δὲ σαλαμάνδραν λαβοῦσι, παρέπεται γλώσσης φλεγμονὴ, καὶ διανοίας ἐμποδισμὸς καὶ τρόμος μετὰ νάρκης ἢ φρίκης τινὸς καὶ ἐκλύσεως· πελιοῦται δέ τινα μέρη κυκλοτερῶς αὐτοῖς τοῦ σώματος· ὡς πολλάκις ἐμμείναντος τοῦ φαρμάκου, σηπόμενα ἀποῤῥεῖν, ἐφ᾽ ὧν πάντα ποιητέα ὅσα καὶ ἐπὶ κανθαρίδων. ἰδίᾳ τε-

ἰδιαίτερον αὐτοῖς προσφερόμενα φάρμακον ῥητίνην τὴν πιτυΐνην, ἢ χαλβάνην σὺν μέλιτι αὐτὶ ἐκλεικτὸν, καὶ χαμαιπίτυος ἀφέψημα συνεκλεανθέντων αὐτῷ στροβίλων· ἢ κνίδης φύλλα συνεψηθέντα κρίνῳ μετ' ἐλαίου. ποιεῖ δὲ ἐπ' αὐτῶν καὶ θαλασσίας χελώνης ἢ χερσαίας ᾠὰ, ὀπτά τε αὖ ἢ ἑψημένα· καὶ βατραχίων ζωμὸς, συγκαθεψηθείσης αὐτοῖς ἠρυγγίου ῥίζης.

Περὶ Ἐφημέρου. Κεφ. ε.

Τοῖς δὲ ἐφήμερον λαβοῦσιν, ὃ ἔνιοι καλοῦσι κολχικὸν ἢ βολβὸν ἄγριον, παρακολουθεῖ κνησμὸς καθ' ὅλον τὸ σῶμα, ὡς ὑπὸ σκίλλης ἢ κνίδης ἐρεθιζομένοις· τὰ δ' ἐντὸς ἀναδάκνονται· καυσοῦνται δὲ τὸν στόμαχον μετὰ βάρους ἱκανοῦ. ἐπιχύοντος δὲ τοῦ πάθους, κατὰ κοιλίαν φέρεται αἱματώδη, ξύσμασι μεμιγμένα. οἷς βοηθητέον καθάπερ καὶ τοῖς σαλαμάνδραν πεπωκόσι, διά τε ἐμέτων καὶ κλυσμάτων· πρὸ δὲ τοῦ ἐνισχῦσαι τὸ φάρμακον, μεταδοτέον αὐτοῖς δρυὸς τῶν φύλλων ἢ βαλάνων ἢ σιδίων ἀφέψημα· ἢ ἑρπύλλου σὺν γάλακτι πίνειν· ἢ πολυγόνου χυλὸν ἢ ἀμπέλου ἀκρεμόνων, ἢ βάτου ἢ νάρθηκος ἁπαλοῦ τῆς ἐντεριώνης, ἢ μύρτου μετ' οἴνου. αὐτὰ δὲ τὰ μύρτα λεῖα κοπέντα καὶ ἀποβραχέντα ἐν ὕδατι, βοηθεῖ τὸ ἐξ αὐτῶν ὑγρὸν λαμβανόμενον.

ποιεῖ

Peculiaria verò remedia, resina pinus, aut galbanum ex melle linctum, & aiugæ decoctũ, in quo nuclei pinei conterantur: vrticæ quoq; folia, cũ liliis & oleo decocta. Prosunt etiam oua testudinis marinæ aut terrestris, cocta: item ranarum ius, cum quibus eryngij radix incocta sit.

Ephemerum. Cap. V.

Sumpto ephemero, quod aliqui Colchicon, aut syluestrẽ bulbum appellant, pruritus in toto corpore excitatur, nõ secus atq; iis qui vrtica aut scilla lacessuntur: interna rosionem sentiunt: stomachus cũ ingenti grauitate exæstuat. Cæterũ inualescente morbo, cruor strigmẽtis admistus, per aluũ exigitur. Quibus, vt iis qui salamandram hauserũt, vomitione aut clysteribus auxiliari cõueniet: sed antea q̃ venenũ inualescat, dandũ est decoctũ frondium quercus, aut glãdiũ, aut malicorij: lac bibere prodest, in quo serpillũ sit decoctũ: itẽ succum sanguinalis herbæ, aut ramorũ vitis, aut rubi, aut medullę recẽtis ferulæ, aut myrti cum vino. Baccæ autem myrti tusæ tritæque, & aqua maceratæ, vt liquor inde sumatur, opẽ ferũt.

Media castanearũ tunicula, similem effectum præbet, si cruda in aliquo supradictorum succo sumptitetur: origanum quoque cum lixiuio epotum: eximiè iuuantur asinini lactis aut bubuli calidi potu, etiam si in ore contineant: ita vt quibus copia lactis huius adsit, nõ aliud desideretur.

ποιεῖ δὲ ὡσαύτως καὶ ὁ τῶν σαρδονίων βαλάνων ὑμὴν μέσος, ὠμὸς λαμβανόμενος μετά τινος τῶν προειρημένων χυλῶν· ὀρίγανός τε σὺν κονίᾳ ποθεῖσα· ἀκριβῶς δὲ βοηθοῦνται οἱ τὸ ὄνειον ἢ βόειον γάλα θερμὸν πίνοντες καὶ κατέχοντες ἐν τῷ στόματι· ὥς τε τοὺς εὐπορήσαντας τούτου, ἄλλου μηδενὸς χρήζειν βοηθήματος.

Dorycnium.
Cap. VI.

Περὶ Δορυκνίου.
Κεφ. ϛʹ.

Dorycnion, quod aliqui manicon solanum appellarunt, epotum, lactis saporem in gustu refert: continentes singultus ciet, humor linguam vexat, sanguis confertim reiicitur: mucosa quædam perinde quasi dysentericis, aluo egeruntur. Itaque antequam aliquid ex iis eueniat, auxilio sunt antedicta, vomitus, clyster, & quæcunque potum venenum expellere possunt. Priuatim iis opitulatur, aqua mulsa, lac caprillum, aut asininum, dulce vinum, quod tepidum cum aniso bibatur, amygdalæ amaræ, gallinacea pectora decocta. Quinetiam conchylia omnia, tam cruda quàm tosta esse salutare est. Conueniunt & locustæ marinæ, & gammari, & pota eorundem iuscula.

Δορυκνίου δὲ ποθέντος ὃ ἔνιοι στρύχνον μανικὸν ἐκάλεσαν, παρακολουθεῖ ὥσπερ γάλακτος ποιότης ἐν τῇ γεύσει, καὶ λυγμοὶ συνεχεῖς, γλώττης τε ὑγρότης, καὶ αἵματος ἀναγωγὴ ἀθρόα· κατὰ κοιλίαν δὲ αὐτοῖς μυξώδη φέρεται ὡς ἐπὶ δυσεντερικῶν. οἷς βοηθεῖ πρὸ τοῦ τούτων τι παρακολουθῆσαι ἅ καὶ τοῖς προειρημένοις ὅ, τε ἔμετος καὶ τὸ κλύσμα, καὶ ὅσα δύναται τὸ ποθὲν ἐκκρῖναι φάρμακον. ἰδίως δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν βοηθεῖ τὸ μελίκρατον ἢ ὄνειον ἢ αἴγειον γάλα, καὶ γλυκὺς οἶνος χλιαρὸς μετ᾽ ἀνίσου πινόμενος, καὶ ἀμύγδαλα πικρὰ, στήθη τε ὀρνίθεια καθεψημένα. καὶ πάντα τὰ κογχύλια ὠμὰ καὶ ὀπτὰ ἐσθιόμενα, καὶ κάραβοι, καὶ ἀστακοὶ, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν ζωμὸς πινόμενος.

Aconi-

Περὶ

Περὶ Ἀκονίτου. Κεφ. ζ.

Τὸ δὲ ἀκόνιτον εὐθέως ἅμα τῷ πίνεσθαι γλυκαίνει τὴν γλῶσσαν μετά τινος στύψεως· καὶ ἀπὸ τοῦ γλυκασμοῦ σκοτοδινίαν, καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἐξανίστασθαι, καὶ ὑγρότητας ὀφθαλμῶν ἐπιφέρει· βάρος τε θώρακος, καὶ ὑποχονδρίου μετὰ τοῦ πολλὰ πνεύματα ἀποδίδοσθαι. ἐφ' ὧν δὲ δι' ἐμέτων ἐκκομισθῆναι δεῖ τὸ φάρμακον, ἢ καὶ διὰ κλυστῆρος καθαρθῆναι τὴν κοιλίαν. χρησόμεθα προποτισμῷ ὀριγάνῳ, ἢ πηγάνῳ, ἢ πρασίῳ. *ἢ ἀψινθίου ζέματι μετ' οἴνου ἀψινθίτου, ἢ ἀειζώου, ἢ ἀβροτόνου, ἢ χαμελαίας, ἢ χαμαιπίτυος. ἁρμόζει δὲ αὐτοῖς καὶ ὀποβαλσάμου ὁλκὴ < α΄. σὺν μέλιτι ἢ καὶ καστορείου καὶ πεπέρεως καὶ πηγάνου ἴσης ὁλκῆς σὺν οἴνῳ. καὶ πυτία ἐρίφου, ἢ λαγωοῦ ἢ νεβροῦ σὺν ὄξει, καὶ σιδήρου σκωρία, ἢ αὐτὸς ὁ σίδηρος, ἢ χρυσὸς, ἢ ἄργυρος διάπυρος ἐν οἴνῳ σβεσθέντα, τοῦ ὑγροῦ λαμβανομένου· κονία τε σὺν οἴνῳ, καὶ ὄρνιθι καθεψηθεῖσα, ἢ κρεῶν λιπαρῶν βοείων ζωμὸς λαμβανόμενος σὺν οἴνῳ. λέγεται δὲ καὶ ἡ χαμαίπιτυς ἰδίως ἐπ' αὐτῶν ἁρμόζειν.

Περὶ τοῦ ἐν Ἡρακλείᾳ μέλιτος. Κεφ. η.

Μέλι τὸ ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ ἐν ᾗ καὶ τὸ ἀκόνιτον γίνεται, ἀθή-

νησι

Aconitum. Cap. VII.

Aconitum ſtatim in lingua inter bibendum, cum adſtrictione quadam dulceſcit: & ſubinde potiſsimum cum exurgere conatur, vertigines offundit: lachrymas ciet: grauitatem pectori, & præcordiis adfert, ſimúlque crebri ſpiritus deflantur. Quare venenum vomitione abigi, aut clyſtere per aluum egeri opus eſt. Vtimur inter propinandum, origano, ruta, marrubio, vel abſinthij decocto, cum vino abſinthite, vel ſemperuiuo, vel abrotono, vel chamelæa, aut aiuga. Prodeſt etiamnum opobalſami drachma, cum melle aut lacte, cum caſtorio, pipere & ruta, æquis pŏderibus ex vino. Coagulũ hœdi, leporis, aut hinnuli cũ aceto, ferri quoque ſtercus, itẽ vinum in quo aurum, ferrũ, argentúmve candens reſtinguatur, potum: lixiuiaq; cum gallina & vino decocta, aut carnium bubularũ præpinguium iura, cum vino ſumpta. Fertur & aiuga priuatim ipſis ſubuenire.

Mel Heracliæ. Cap. VIII.

MEL in Heraclia Ponti, vbi aconitum gigni ſolet, inuenitur:

inuenitur: quod qui edunt bibúntve, non secus affligantur, quàm qui aconitum ebiberunt. Iis eadem quæ poto aconito conueniunt: adiuuantur in primis cótinuò vini mulsi potu, cui rutæ folia sint adiecta.

Coriandrum. Cap. IX.

Coriandrum ob odoré latêre non potest: epotum auté vocem exasperat, insaniã adfert, à temulétijs non abhorrétem. Qui sumpserunt, pudenda dictu blaterant, totiúsq; corporis odore venenũ fatétur. Quibus post vomitioné irino oleo concitatam, vti retulimus, merũ & per sese, & ex absinthio potum auxiliatur. Item oleum, nec secus oua in eodem exinanita, si liquefacta in muria sorbeantur: & epota muria, & ius salsum ex gallina & ansere passum quoq; cũ lixiuia sumptũ.

Psyllium. Cap. X.

Psyllion epotũ, corpori toti frigus & torporem cum exolutione & mœrore quodam affert: ita vt animum despondeant. Cui omnia quæ exhausto coriano auxiliantur.

Cicuta. Cap. XI.

Cicuta pota vertiginé excitat, oculisq; caliginé offundit, ita vt

νήσῳ δ' Ἰωνία καλεῖται, ἐν Εὐβοίᾳ σιδηρεῖτις. ὁμοίως δὲ πάσχουσι καὶ οἱ ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ τὸ μέλι γλυνώμενον φαγόντες, ἢ πιόντες. ἐφ' ὧν ἁρμόζει τὰ αὐτὰ τῷ ἀκονίτῳ. εἰσὶ δὲ εὐβοήθητοι μάλιστα ὠφελούμενοι ὑπὸ οἰνομέλιτος συνεχῶς αὐτὸ πίνοντες, μιγνυμένων αὐτῷ πηγάνου φύλλων.

Περὶ κορίου. Κεφ. θ'.

Τὸ δὲ κόριον λαθεῖν μὲν οὐ δύναται διὰ τὴν ὀσμήν, ποθὲν δὲ τὴν φωνὴν δασύνει, καὶ μανίαν ἐπιφέρει ὁμοίαν τοῖς διὰ* μέθην βλαβεῖσι μετ' αἰσχρολογίας, καθ' ὅλου δὲ τοῦ σώματος αὐτῶν, ἡ ὀσμὴ διαφαίνεται τοῦ κορίου. βοηθεῖ δ' αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξαιρεθῆναι διὰ τοῦ ἰρίνου ἐλαίου ὡς προείρηται, ἔλαιον σὺν ἀψινθίῳ πινόμενον ἢ καθ' ἑαυτό. ἢ ἔλαιον ᾠά τε κενωθέντα ἐπὶ αὐτὸ καὶ χλιανθέντα σὺν ἅλμῃ καὶ ῥοφούμενα· καὶ ἅλμη δὲ πινομένη καὶ ζωμὸς ἁλμυρὸς ἔκ τε ὄρνιθος καὶ χηνός· γλυκύς τε σὺν κονίᾳ παραλαμβανόμενος.

Περὶ Ψυλλίου. Κεφ. ι'.

Καὶ τὸ ψύλλιον δὲ καλούμενον ποθὲν, ἐπιφέρει ψύξιν ὅλου τοῦ σώματος, καὶ νάρκην μετ' ἐκλύσεως καὶ ἀδημονίας. οἷς βοηθεῖ πάντα ὅσα τοῖς κόριον πεπωκόσι.

Περὶ Κωνείου. Κεφ. ια'.

Κώνειον δὲ ποθὲν ἐπιφέρει σκοτώματα καὶ ἀχλὺν, ὥστε μὴ

μὴ δ' ἐπ' ὀλίγον βλέπειν· λυγμόν τε καὶ διανοίας παραφορὰν, καὶ ψύξιν ἄκρων· ἐπὶ τέλει δὲ σπώμενοι πνίγονται, στάσιν λαμβάνοντος τοῦ κατὰ τὴν ἀρτηρίαν πνεύματος. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων διὰ τῶν ἐμέτων αὐτὸ κομιούμεθα· ἔπειτα κενώματι χρησάμενοι, τὸ εἰς τὰ ἔντερα παρολισθηκὸς ἐκκρινοῦμεν· καὶ τό τε ὡς ἐπὶ μέγιστον βοήθημα ἐπὶ τὴν ἀκρατοποσίαν παραγινόμεθα· διδόντες μεταξὺ* διάστημα, ἐν οἷς πεῖν διδόμενον βοηθεῖ γάλα ὄνειον ἢ ἀψίνθιον μετὰ πεπέρεως καὶ οἴνου, καὶ καστορίου καὶ πηγάνου καὶ ἡδυόσμου σὺν οἴνῳ, ἢ καρδαμώμου ἢ στύρακος, ἢ πεπέρεως μετὰ κνίδης σπέρματος σὺν οἴνῳ, ἢ δάφνης τὰ φύλλα, ὁμοίως τοῦ σιλφίου ὀπὸς σὺν ἐλαίῳ καὶ γλυκεῖ, καὶ ὁ γλυκὺς οἶνος δὲ καθ' ἑαυτὸν πολὺς πινόμενος, ἱκανῶς ἁρμόζει.

Περὶ Σμίλακος. Κεφ. ιβ'.

Ἡ δὲ καλουμένη σμίλαξ, ὑπ' ἐνίων δὲ θύμιον καὶ παρὰ ῥωμαίοις τάξον· ποθεῖσα ἐπιφέρει ψύξιν καθ' ὅλου τοῦ σώματος, καὶ πνιγμὸν, ὀξύν τε τὸν θάνατον. οἷς βοηθεῖ πάντα ἃ καὶ τοῖς τὸ κώνειον πεπωκόσι.

Περὶ Ὀποῦ καρπάσου. Κεφ. ιγ'.

Καὶ ὁ τοῦ καρπάσου ὀπὸς ποθεὶς, κάρον ἐπιφέρει καὶ πνιγμὸν ὀξύν·

βοηθοῦνται

ita vt minimum cernatur: singultus ciet, mentẽ turbat, extremi artus gelantur: deniq; conuulsi, suppresso arteriæ spiritu, strangulantur. Quare inter initia, vti in reliquis, cicutam vomitu excutiemus: postmodum deiectionẽ moliemur, vt quod ad intestina prolapsum sit, excernamus: tum demum in meracam potionem, quæ maximo est auxilio, deueniemus: repetendum, per interualla, in quibus proderit lac asininum, aut bubulum potui datum, aut absinthium cum pipere & vino, castorio, ruta, mentha cum vino, aut amomi, cardamomi, aut styracis vncia, aut piperis cum semine vrticæ & vino, aut lauri folia. Item laser ex oleo & passo, & passum per sese largius potũ proficit.

Taxus. Cap. XII.

Smilax, à quibusdam tithymalum, à Latinis taxus appellatur: frigus vniuerso corpori strangulatus, & celerem interitum infert. Cui eadem quæ cicutæ conueniunt.

Carpasi succus. Cap. XIII.

Epotus carpasi succ⁹ soporẽ, citamq; strãgulationẽ adducit.

Adiuuantur

Adiuuantur autem qui hauserunt, epotæ cicutæ remediis.

Sardonia herba. Cap. XIIII.

Sardonia ranunculi herbæ generi aßignatur, quæ vescentibus mentem adimit, & quadam neruorum distentione labia in rictum cõtrahit, vt risus speciem præbeant: à qua quidé affectione, de Sardonio risu adagiũ in vulgus infausto omine manauit. Post vomitum peculiariter conuenit aqua mulsa & lac, liberalius epota: irrigatio, perũctioq; à pinguibus medicamétis, totũ corpus excalfaciétibus: in calidã aquam oleumq; descendãt, sed tũ multum perfricare, & inũgere expedit: & in summa, curã omné, quæ cõuulsioni neruorum adhibetur, exequi oportet.

Hyosciamus. Cap. XV.

Hyoscyamũ potũ aut comesum, similé ebriis abalienationé mouet: sed facilè medicamétis cedit. Auxiliat aqua mulsa copiose data, lacq;, præsertim asininũ, si id desiderat, caprillũ, vel bubulũ, vel aridarũ ficuum decoctũ. Faciũt ad id etiá nuclei pinei, aut cucumis semen ex passo sumptum, & vinum salsum cum adipe suilla recẽti, passoq;

βοηθοῦνται δὲ καὶ οὗτοι ὑφ' ὧν καὶ οἱ τὸ κώνειον πεπωκότες.

Περὶ Σαρδονίας πόας. Κεφ. ιδ'.

Η δὲ σαρδόνιος λεγομένη πόα, βατράχου εἶδος οὖσα, ποθεῖσα ἢ βρωθεῖσα, παραφθορὰν διανοίας ἐπιφέρει καὶ σπάσματα μετὰ συνολκῆς χειλέων, ὥστε γέλωτος φαντασίαν παρέχειν· ὑφ' ἧς διαθέσεως καὶ ὁ σαρδόνιος γέλως οὐκ εὐφήμως ἐν τῷ βίῳ καθωμίληται. ἐφ' ὧν ἰδίως καὶ μετὰ τὸν ἔμετον, ἁρμόζει μελίκρατον πολὺ διδόμενον καὶ γάλα· ἐμβροχή τε καὶ λιπασμὸς ὅλου τοῦ σώματος διὰ θερμαντικῶν φαρμάκων, καὶ ἐμβάσεις δι' ὑδρελαίου θερμοῦ. ὑπαλείφειν μέντοι ἱκανῶς δεῖ καὶ ἀνατρίβειν μετὰ τὴν ἔμβασιν αὐτούς. καθόλου δὲ ὡς πρὸς σπασμὸν, ὅλην τὴν θεραπείαν δεῖ ποιεῖσθαι.

Περὶ Ὑοσκυάμου. Κεφ. ιε'.

Ὑοσκύαμος δὲ ποθεὶς ἢ βρωθεὶς παρακοπὴν τοῖς μεθύουσιν ὁμοίαν ἐπιφέρει· ἔστι δὲ εὐίατος. βοηθούμενος μελικράτῳ πολλῷ ποτιζομένῳ, καὶ γάλακτι μάλιστα ὀνείῳ, *εἰ δὲ μή γε βοείῳ, ἢ σύκων ξηρῶν ἀφεψήματι· ποιοῦσι δ' ἐπ' αὐτῶν καὶ στρόβιλοι, καὶ τὸ σικύου σπέρμα σὺν γλυκεῖ λαμβανόμενον καὶ ἁλμυρὸς οἶνος σὺν στέατι ὑείῳ νεαρῷ, καὶ

ϰαὶ γλυκεῖ σὺν ὕδατι, καὶ κνίδης σπέρμα ὁμοίως· ἢ νίτρον σὺν ὕδατι. ἁρμόζει καὶ κιχώριον, καὶ νάπυ, καὶ κάρδαμος καὶ ῥάφανος καὶ κρόμμυα, καὶ σκόροδα· ἕκαστον τούτων σὺν οἴνῳ λαμβανόμενον· ἡσυχάζειν δὲ αὐτοὺς ἀναγκάζειν δεῖ, ὥσπερ οἱ τὸν οἶνον πόντες*.

Περὶ Μανδραγόρου. Κεφ. ιϛ.

Μανδραγόρου δὲ ποθέντος εὐθέως, κάρος ἐπακολουθεῖ καὶ ἔκλυσις καταφορά τε ἰσχυρὰ κατὰ μηδὲν διαφέρουσα πάθους τοῦ λεγομένου ληθάργου, ᾧ πρὸ τοῦ τί τούτων συμβῆναι, ἁρμόζει ὅ, τε ἔμετος καὶ μελίκρατον, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ νίτρον καὶ ἀψίνθιον σὺν γλυκεῖ ἢ οἴνῳ γλυκάζοντι λαμβανόμενα. καὶ ἡ τῆς κεφαλῆς ἐμβροχὴ διὰ ῥοδίνου καὶ ὄξους· καὶ διέγερσις δὲ καὶ κίνησις τοῦ σώματος. καὶ ἡ δι' ὀσφραντικῶν καὶ εὐπατορίου καὶ πεπέρεως καὶ νάπυος, καὶ καστορίου καὶ πηγάνου ὄξει τετριμμένων· καὶ πίσσης ὑγρᾶς καὶ τῶν καιομένων, καὶ ἐσβεσμένων ἐλλυχνίων· δυσανακλήτως δὲ αὐτῶν ἐχόντων, καὶ πταρμικὰ ἐπάγειν. καὶ τοῖς ἄλλοις κοινοῖς βοηθήμασι χρῆσθαι καὶ ἐπὶ τούτων.

Περὶ Μήκωνος. Κεφ. ιζ'.

Μήκωνος δὲ ὀποῦ ποθέντος, παρακολουθεῖν καταφορὰ μετὰ καταψύξεως καὶ κνησμοῦ ἐπιτεταμένου. ὡς πολλάκις ἐνισχύοντος τοῦ φαρμάκου, ἐπιγίνεσθαι τοσοῦτον κνησμὸν,

passóque: itidem vrticæ semé, aut nitrum ex aqua, & intub* erraticus, & sinapis, & nasturtium, radix, cepa, & allium: & hæc singula cum vino sumantur. Postea sinendi quiescere, quemadmodum qui vinum biberunt, vt excoquant.

Mádragora. Cap. XVI.

Mandragora si bibatur, cófestim sopor insequitur, exolutio, ac vehemens veternus, nihil temerè distans à lethargo. Cui, antequàm aliquid ex iis accidat, vomitus & aqua mulsa proderit: postea nitrum & absinthium, ex vino dulci aut passo sumantur. Caput rosaceo & aceto perfundatur. Proficit excitatio, & motus corporis, & olfactus eupatorij, & piperis, sinapis, castorij, & rutæ, tritorum in aceto: & liquidæ picis, & odor è lucernarum exustione & extinctu. Quòd si ægrè ij reuocentur, sternutamenta mouere, alíisque communibus auxiliis vti conueniet.

Meconium. Cap. XVII.

Epoto papaueris succo, qué meconió vocát, cósequit veternus cú perfrictione & pruritu vehementi, ita vt sæpe inualescente veneno, tanta erumpat prurigo,

prurigo, vt hominem excitet. Corpus id medicamentũ olet. Post citatam oleo vomitionẽ, acres clysteres auxiliãtur, acetúmque mulsum cum sale potum, aut mel cum rosaceo calido: merũ cum absinthio aut cinnamomo, copiosum, aut calidum per sese acetum, nitrum ex aqua, & origanum cum lixiuia aut passo, & rutæ syluestris semen cum pipere, vino, & panace: pipérq; cum castorio & aceto mulso, vel cum satureiæ aut origani decocto, cũ vino. Hi olfactilibus excitandi, & ob enatam pruriginem in balneas descendant, & foueantur. Post lauacrum prodest iurium pingium vsus, cum vino aut passo: medulla etiam ex oleo pota.

Corniculatum papauer. Cap. XVIII.

QVOD corniculatum papauer appellant, & potu & cibo eadem inferre consueuit, quæ papaueris succus: nec aliis expugnatur auxiliis.

Pharicum. Cap. XIX.

Quod pharicon vocãt, sapore syluestre nardum imitatur. Resolutionẽ neruorum potũ affert, cũ cõuulsiõe & delirio. Oportet autẽ post vacuatiões vinum

κνησμὸν, ὥς τε διεγείρεσθαι ὑπ' αὐτοῦ· ὀσμή τε τοῦ φαρμάκου δι' ὅλου τοῦ σώματος ἐκδίδοται. οἷς βοηθεῖ μετὰ τὸν τοῦ ἐλαίου ἔμετον, καὶ κλυσθῆναι δριμεῖ κλύσματι, ὀξύμελι σὺν ἁλσὶ πινόμενον ἢ μέλι σὺν ῥοδίνῳ θερμῷ. καὶ ἄκρατος πολὺς σὺν ἀψινθίῳ ἢ κινναμώμῳ, ἢ ὄξος θερμὸν καθ' ἑαυτό· νίτρον τε σὺν ὕδατι καὶ ὀρίγανον σὺν κονίᾳ* πηγάνου τοῦ ἀγρίου σπέρμα σὺν πεπέρει καὶ οἴνῳ καὶ πάνακι, πέπερί τε μετὰ καστορίου καὶ ὀξυμέλιτος, ἢ μετὰ θύμβρας ἢ ὀριγάνου σὺν οἴνῳ. δεῖ δὲ καὶ τούτους διεγείρειν τοῖς ὀσφραντικοῖς καλουμένοις καὶ ἐμβιβάζειν εἰς θερμὸν καὶ πυριᾶν διὰ τὸν ἐπιγινόμενον κνησμόν. ὀνήσει αὐτοὺς καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν χρῆσθαι ζωμοῖς λιπαροῖς, μετὰ οἴνου ἢ γλυκέος· καὶ μυελὸς δὲ μετ' ἐλαίου πινόμενος.

Περὶ Μήκωνος κερατίτιδος. Κεφ. ιη'.

Ἡ δὲ λεγομένη κερατῖτις μήκων, ἐν τῷ βρωθῆναι ἢ ποθῆναι τὰ αὐτὰ ἐπιφέρουσα τῷ ὀπῷ τῆς μήκωνος συμπτώματα· τοῖς αὐτοῖς βοηθήμασιν ὑποπίπτει.

Περὶ Φαρικοῦ. Κεφ. ιθ'.

Τὸ δὲ καλούμενον φαρικὸν, τὴν μὲν γεῦσιν πάσαν νάρδῳ ἀγρίᾳ ἔοικεν. ἐπιφέρει δὲ παράλυσιν ποθὲν μετὰ παρακοπῆς καὶ σπασμοῦ. δεῖ δὲ μετὰ τὸ ἐξερᾶσαι αὐτοὺς, ποτίζειν

ποτίζειν οἶνον ἀψινθίτην, σὺν κινναμώμῳ ἢ σμύρνῃ ἢ νάρδῳ κελτικῇ, ἣν ἔνιοι σεῖνην ἐκάλεσαν· ἢ ναρδοστάχυος ὁλκὰς β′. καὶ σμύρνης β′. ὀβολοὺς μεμιγμένους σὺν γλυκεῖ· ἢ ἶριν μετὰ κρόκου σὺν οἴνῳ· δεῖ δὲ καταπλάσσειν δὲ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ξυρήσαντας, κριθίνῳ ἀλεύρῳ σὺν πηγάνῳ λείῳ καὶ ὄξει.

Περὶ τοξικοῦ. Κεφ. κ′.

Τὸ δὲ τοξικὸν, δοκεῖ μὲν ὀνομάζεσθαι, ἐκ τοῦ τὰ τόξα τῶν βαρβάρων ὑπ᾽ αὐτοῦ χρίεσθαι. παρακολουθεῖ δὲ τοῖς πεπωκόσι χειλέων καὶ γλώττης φλεγμονή· μανία τε ἀκατάσχετος ποικίλαις ἐπιβάλλουσα φαντασίαις· ὡς καὶ διὰ τοῦτο δυσιάτους εἶναι ἐν τῇ θεραπείαις· σπανίως δὲ καὶ σώζεσθαί τινας τῶν πεπωκότων. δεῖ μέν τοι συνέχειν αὐτοὺς δεσμοῖς ἀναγκάζοντας καὶ βιαζομένους γλυκὺν οἶνον σὺν ῥοδίνῳ πίνειν, καὶ ἐξεμεῖν· τότε τῆς γογγύλης σπέρμα σὺν οἴνῳ. ἰδίως δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν ἁρμόζει καὶ ἡ τῆς πενταφύλλου ῥίζα, αἷμά τε τράγου, ἢ αἰγὸς ὁμοίως λαμβανόμενα, δρυός τε φλοιὸς ἢ φηγοῦ, ἢ πρίνου γάλακτι συνεκλεανθεὶς· καὶ μῆλα κυδώνια ἐσθιόμενα ἢ λεῖα σὺν γλήχωνι καὶ ὕδατι πινόμενα, ἄμωμόν τε καὶ βαλσάμου καρπὸς σὺν οἴνῳ. καὶ εἴ τινες αὐτῶν φύγοιεν τὸν κίνδυνον, πολὺν χρόνον κλινοπετεῖς διαμένουσι, καὶ ἀναστάντες ἐπτοημένοι τὸν λοιπὸν χρόνον διάγουσι.

vinum abſinthiten potui dare, cum cinnamomo, aut myrrha, aut nardo gallico, quod ſerinē aliqui vocauerunt: aut ſpicæ nardi duas drachmas, & myrræ totidē obolos, cū paſſo, aut irim cum croco ex vino: deraſúq; caput illinire hordeacea farina cum aceto, & trita ruta.

Toxicum. Cap. XX.

Toxicum ex eo nominari videtur, quòd barbarorum ſagittæ eo illinebantur. Qui biberint, labiorum & linguæ inflammatione torquētur: incoërcitus furor varias iis imagines obuerſat: quare vix medicinæ locus eſt: raróq; qui hauſerunt, euadent. Vinculis ergo cohibendi, vt vinum dulce cū roſaceo bibere, & reuomere cogantur: rapi ſemen bibendum cum vino. Priuatim iis cōuenit, quinque folii radix, & hircinus ſanguis, aut caprillus, eodem modo ſumptus: roboris, fagi, aut ilicis cortex cum lacte tritus: maláque cotonea trita eſſe, aut cum pulegio & aqua bibere, conueniet, amomum & balſami ſemen ex vino. Sed qui periculis defuncti ſunt, diu lecticis decumbunt, & vbi ſurrexere, ſtupidi reliquum vitæ tempus degunt.

Ixia. Cap. XXI.

Ixia quæ vlophonon appellatur, inter potādū aliquid ocymo simile gustu & odore redolet; vehementē linguæ inflāmationē excitat, mētē mouet: omnes excremētorū exit⁹ supprimit: strepitū cum animi deliquio ciet, iisq; intestina latrāt, nec egeritur quicquā. Post vomitionē aluumq; resolutā, auxilium prestat aqua: in qua absinthiū maduerit, ex vino largiore, aut aceto mulso pota: rutæq; syluestris semen, aut laseris radix: item tragorigani decoctū, cum aliqua supradictorum, aut lacte, aut resina terebinthina, aut nardo, aut castorio, aut laserpitio, quorū singuli oboli cōueniūt. Quin & nuces iuglandes ex vino, cū resina, castorio, & ruta tritę, ita vt singula drachmæ pōd⁹ æquēt. Itidē chamelęæ aut tapsiæ, aut absinthij succi sicilic⁹ cū aqua mulsa, & acetū calidū potum.

Cerusa. Cap. XXII.

Cerusa suo colore proditur: sumpta enim, mox palatum, gingiuæ, lingua, & commissuræ dētium, candore quodam inficiuntur: singultus, tussim, ac linguæ ariditatem excitat: iis extrema frigescunt, mens

Περὶ Ἰξίας. Κεφ. κα.

Ἰξίας δὲ ὃς καὶ οὐλόφονον καλεῖται ἐν τῷ πίνεσθαι, οἷόν τι ὠκύμῳ κατά τὴν ὀσμὴν καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν ἐμφαίνει. ἐπιφέρει δὲ γλώσσης φλεγμονὴν ἰσχυρὰν, καὶ παρακοπήν· καὶ τὰς ἐκκρίσεις ἐπέχει πάσας. βορβορυγμούς τε καὶ ψόφους μετὰ λειποθυμίας ἐπιφέρει δίχα τοῦ περιχωρεῖν τι. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξεμέσαι τὸ πλεῖον ἢ μετὰ τὸ τὴν κοιλίαν λυθῆναι πινόμενον ἀψινθίου ἀπόβρεγμα σὺν οἴνῳ πολλῷ, ἢ ὀξυμέλιτι· πηγάνου τε ἀγρίου σπέρμα ἢ σιλφίου ῥίζα· ὁμοίως τε τραγοριγάνου ἀφέψημα σύν τινι τῶν προειρημένων ἢ γάλακτι, ἢ τερεβινθίνης ῥητίνη, ἢ νάρδου, ἢ καστορίου, ἢ σιλφίου, ἑκάστου ὀβολὸς, σὺν οἴνῳ. ἁρμόζουσι* δὲ καὶ ἡ τῆς βασιλικῆς καρύας καρποὶ λεῖοι σὺν ῥητίνῃ καὶ καστορίῳ καὶ πηγάνῳ, ἑκάστου < α. ὁμοίως χαμελαίας < β. ἢ ἀψινθίου χυλοῦ < β΄. σὺν μελικράτῳ καὶ ὄξει πολλῷ πινόμενον.

Περὶ Ψιμμυθίου. Κεφ. κβ΄.

Τὸ δὲ ψιμμύθιον λαθεῖν οὐ δύναται διὰ τὸ χρῶμα. ἑκουσίως γὰρ ληφθὲν, λευκαίνει τὸν οὐρανίσκον καὶ τὰ οὖλα τὴν καὶ γλῶτταν καὶ τὸ μεταξὺ τῶν ὀδόντων. ἐπιφέρει δὲ λυγμοὺς καὶ βῆχα καὶ γλώττης ξηρότητα, καὶ ψύξιν ἀκρωτηρίων μετ

μετὰ παρακοπῆς καὶ δυσκινησίας. οἷς ἁρμόζει μελίκρατον διδόναι ἢ σύκων ἢ μαλάχης ἀφέψημα, ἢ γάλα θερμὸν ἢ σήσαμον λεῖον μετ' οἴνου, ἢ κονίαν κληματίνην, ἢ ἀμαράκινον ἔλαιον ἢ ἴρινον, ἢ περσικῶν τὰ ὀστᾶ. * περιστερῶν δὲ ὠὰ σὺν λιβάνῳ ἢ κριθίνῳ ἀφεψήματι, ἢ κοκκυμήλοις, ἢ κόμμει πτελέας, ἢ τὸ ἐν τοῖς φύλλοις τῆς πτελέας ὑγρὸν μετὰ χλιαροῦ ὕδατος.* ἁρμόζει δὲ ἐπ' αὐτῶν καὶ θαψίας χυλὸς, ἢ σκαμμωνίας ὀπὸς σὺν μελικράτῳ πινόμενα.

Περὶ Μυκήτων. Κεφ. κγ΄.

Μυκήτων δὲ, οἱ μὲν τῷ γένει βλάπτουσιν, οἱ δὲ τῷ πλήθει· ἐπιφέρουσι δὲ πάντες *πνιγμοὺς ἐοικότας ἀγχόναις. οἷς εὐθέως βοηθεῖν δεῖ κοινῶς, ἀναγκάζοντας ἐμεῖν δι' ἐλαίου· θαυμαστῶς δὲ ὠφελοῦνται πίνοντες κονίαν κληματίνην, ἢ ἐξ ἀχράδος ξύλου, μετὰ ὀξυκράτου καὶ ἁλῶν ἢ νίτρου. καὶ συνεψόμεναι δὲ αἱ ἀχράδες ἢ τὰ φύλλα τοῖς μύκησιν ἀφαιροῦνται τὸ πνιγῶδες αὐτῶν, ἐσθιόμεναι δὲ ὠφελοῦσι. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ἀλεκτορίδων ὠὰ σὺν ὀξυκράτῳ πινόμενα μετὰ ἀριστολοχίας ὁλκῆς α. ἢ ἀψίνθιον σὺν οἴνῳ καὶ μέλιτι ἐσθιόμενον καὶ πινόμενον σὺν ὕδατι, μελισσόφυλλόν τε σὺν οἴνῳ πάνακός τε ῥίζα,

καὶ

mens labat, mēbra torpescunt. Quib⁹ dare cōuenit aquā mulsam, aut ficuū aut maluæ decoctū, aut lac calidū, aut sesamā ex vino tritā, vel lixiuiā ex sarmentis factā, amaricinū oleum aut irinū; persicorū ossa cum hordei decocto: colūbina oua cū thure, aut hordei decocto, aut prunis, aut gūmi qđ vlmus plorauit, aut humor quē vlmea folia reddiderunt, cū tepida aqua: sed tū quoq; vomāt. Cōuenit etiā thapsiæ succus, aut scāmoniæ, cū aqua mulsa potus.

Fungi. Cap XXIII.

Fungorum alij genere, alij copia lædunt: omnes tamen strangulatus suspendio similes concitant. Quibus confestim succurrendum: cōmuniter ex oleo vomere cogendi: mirificè iuuat lixiuia ex sarmentis, aut pyrastri surculis, epota cū sale, posca & nitro. Fructus, aut folia pyrastri cum fungis decocta, strangulantem illam vim auferunt, esitatáque eisdem auxiliātur. Aduersus fungos gallinacea oua cum posca proficiunt, adiecta aristolochiæ drachma: item absinthiū cum vino melléque sumptum, & ex aqua potum apiastrum ex nitro panacis radix,

& semen in vino, fæx vini cremata cum aqua, atramentum sutorium ex aceto: radix, vel sinapis, aut nasturtiũ esu ꝓsunt.

καὶ καρπὸς σὺν οἴνῳ, τρὺξ τε οἴνου κεκαυμένη μεθ' ὕδατος, καὶ * χάλκανθος σὺν ὄξει. ῥάφανός τε ἢ νάπυ ἢ καρδάμωμον ἐσθιόμενα.

Gypsum. Cap. XXIIII.

Lapidescens gypsum strãgulationem creat: quare eadem proferenda sunt, quæ mansis fungis, auxilia, & ad hęc maluę decoctum, quod etiam olei vicem pẽsat: vtpote cùm pingue sit, euomendo lubricas vias & faciles reddit, deradiq; corpora non sinit. Quod vbi duratur in lapidẽ, gypsum efficit. Quin etiam prodest oleum ex aqua mulsa, aut ficorũ decocto: & lixiuia è ficulneo cinere, aut sarmentis facta, cum vino copiosiore pota: & origanum aut thymum cum lixiuia, aut aceto, aut passo: hiq; decocto maluæ proluendi.

Περὶ Γύψου. Κεφ. κδ'.

Καὶ ἡ γύψος πνιγμὸν ἐπιφέρει λιθουμένη· ὅθεν καὶ τούτοις ἁρμόζει διδόναι τὰ πρὸς τοὺς μύκητας βοηθήματα καὶ ἐπὶ τούτων τὸ τῆς μαλάχης ἀφέψημα, ὃ παραληπτέον ἀντὶ τοῦ ἐλαίου· λιπαρὸν γὰρ ὂν καὶ ἐν τῷ ἐξεμεῖσθαι ὄλισθον ἐμποιοῦν, οὐκ ἐᾷ καταξύεσθαι τὰ σώματα. λιθουμένη γὰρ ἡ γύψος ἐργάζεται τοῦτο. ἁρμόζει δὲ καὶ τὸ ἔλαιον σὺν μελικράτῳ ἢ σύκων ἀφεψήματι· καὶ κονία συκίνη ἢ κληματίνη σὺν οἴνῳ πολλῷ πινομένη· καὶ ὀρίγανος ἢ θύμος σὺν κονίᾳ, ἢ ὄξει, ἢ γλυκεῖ· δεῖ δὲ τούτους * ἀποκλύζειν τῷ τῆς μαλάχης ἀφεψήματι.

Sanguis taurinus. Cap. XXV.

Tauri recẽs iugulati sanguis epotus, spirandi difficultatem strangulatũq; cõcitat: faucium tonsillarũq; meatus cũ neruorũ distẽtione præcludit: lingua rubescit: dentes inficiũtur, & quædam cõcreti sanguinis vestigia, inter eorum commissuras restãt. Quare vomitũ vitabimus: sanguinis enim globi, attractu

Περὶ Αἵματος ταυρείου. Κεφ. κε'.

Αἷμα δὲ ταύρειον νεοσφαγὲς ποθὲν, δύσπνοιαν ἐπιφέρει καὶ πνιγμόν· ἐμφράττον τοὺς περὶ τὰ παρίσθμια καὶ τὴν καταποσιν πόρους μετὰ σπασμοῦ ἰσχυροῦ· εὑρίσκεται τε ἐπ' αὐτῶν ἡ γλῶττα ἐρυθρά· καὶ ὀδόντες βεβαμμένοι, καὶ θρόμβια μεταξὺ αὐτῶν, ἐφ' ὧν τὸν ἔμετον παραιτούμεθα, τῶν θρόμβων μᾶλλον

μᾶλλον ἐν τῷ στομάχῳ σφηνουμένον διὰ τὸ μετεωρίζεσθαι αὐτοὺς κατὰ τὴν ὁλκήν. δίδοται δὲ ὅσα δύναται τὴν πῆξιν διαλύσαι τοῦ αἵματος, καὶ τὴν κοιλίαν ὑπάγειν. τούς τε ὀλύνθοις πλήρεις ὄντας τοῦ ὀποῦ σὺν ὀξυκράτῳ, καὶ νίτρον δὲ καθ' ἑαυτὸ ὠφελεῖ· καὶ πιτύα ἅπαντα σὺν ὄξει καὶ σιλφίου ῥίζῃ ἢ τῷ ὀπῷ· ὁμοίως καὶ κράμβης σπέρμα, κονία τε συκίνη· καὶ κονύζης σπέρμα σὺν πεπέρει, καὶ βάτου χυλὸς σὺν ὄξει. δεῖ δὲ τὴν κοιλίαν ὑπάγειν. εἴωθε δὲ τοῖς σωζομένοις ἀποδίδοσθαι διὰ τῆς ἕδρας καὶ ῥοώδη. καταπλάσσειν δὲ καὶ στόμαχον καὶ τὴν κοιλίαν, ἀλεύρῳ κριθίνῳ μετὰ μελικράτου.

Περὶ Γάλακτος ἐμπυτιαθέντος. Κεφ. κς´.

Καὶ τοῖς λαβοῦσιν ἐμπυτιαθὲν γάλα, ἀθρόως πολὺς πνιγμὸς γίνεται διὰ τὸ θρομβοῦσθαι. οἷς βοηθοῦντας προσφέρειν δεῖ ὥσπερ ἀντίδοτον πυτίαν σὺν ὄξει, πολλάκις ἀναγκάζοντας πίνειν. καὶ καλαμίνθης τὰ φύλλα ξηρὰ ἢ τὸν χυλὸν ὁμοίως· ἢ σιλφίου ῥίζαν ἢ τὸν ὀπὸν σὺν ὀξυκράτῳ· θύμον τε σὺν ὄξει, καὶ τὴν πηλοποιητικὴν κονίαν. ἁλυκὸν δὲ μηδὲν προσφερέσθω, μᾶλλον γὰρ πήγνυται καὶ τυροῦται τὸ γάλα. ἀλλ' οὐδὲ τούτους ἐμεῖν δεῖ· ἐνιστάμενον γὰρ ἐπὶ τὰ τοῦ στομάχου στενὰ τεθρομβωμένον πνίγει.

Περὶ

attractu illo in sublime relati, magis gulæ inculcantur. Dari ergo opus est quæ concretum sanguinem discutiũt, & aluum subducũt. Grossi lacteo succo turgentes ex posca, & nitrum per sese, auxiliantur: nec secus coagulum omne cum aceto et laserpitij radice, aut lasere: itidem & brassicæ semen, & è cinere ficulneo lixiuia: conyxæ folia cũ pipere, & rubi succus ex aceto. Aluus resoluẽda. Iis q̃ seruantur, stercorosa & fluida per sedem egeri consueuerũt. Stomachũ aluúmque hordeacea farina ex aqua mulsa perungere oportet.

Lac coagulatũ. Cap. XXVI.

Eos qui coagulatũ lac hauserũt, frequẽs illico strãgulatio inuadit, quod ĩ globulos quosdã lac coalescat. Quibꝰ iuuandis ꝓ antidoto, coagulũ ex aceto damꝰ, & bibere sæpiꝰ cogimus. Damꝰ & calaminthæ folia arida, itẽ succũ: aut laserpitij radicẽ, au lasercum posca: thymũq; ex vino, & cum luto suo lixiuiã. Sed nulla salsilago obiiciatur, quoniã magis lac coiret, & in caseũ densaretur. Neque illos vomere conuenit: siquidẽ cõcretũ lac sese in gulæ angustias insinuans, strãgulat.

Argēti ſpuma. Cap. XXVII.

Spuma argenti pota, ſtomacho, vētri, & interaneis grauitatem cum magnis torminib⁹ adfert, & nonnunquā pondere ſuo inteſtina vulnerat, vrinámq; ſupprimit: corpus intumet, plūbeamq́; deformitatem cócipit. Quib⁹ ſubuenit ſecūdū vomitionē, potū ſylueſtris hormini ſemen, myrrhæ drachmę octo, abſinthiū, hyſſopū, apij ſemen, aut piper, aut liguſtri flos ex vino: aridū palūbis fimum, cum nardo & vino.

Argentum viuum. Cap. XXVIII.

Argentum viuum potum eadem quæ ſpuma argenti infert, eiſdémque vtendum auxiliis. Lac copioſæ potum auxiliari conſtat: ſed poſtea euomant, qui hauſerunt.

Calx, ſandaracha, auripigmentum. Cap. XXIX.

Calx, ſandaracha, & auripigmentum, pota aluum, & inteſtina cum vehementi eroſione excruciant. Præbenda cuncta quæ ſuo admiſtu illorum acrimoniam hebetant, ac ſoluunt, & facilem lubricámque aluum reddūt, cuiuſmodi ibiſci & maluæ ſuccus eſt: natura enim vtrique perlubrica.

Dandum

Περὶ Λιθαργύρου. Κεφ. κζ'.

Λιθάργυρος δὲ ποθεῖσα βάρος ἐπιφέρει στομάχῳ καὶ κοιλίᾳ, καὶ ἐντέροις μετὰ στρόφων ἐπιτεταμένων, ἐνίοτε δὲ καὶ τιτρώσκει τὰ ἔντερα διὰ τὸ βάρος, *καὶ ἐπέχει τὰ οὖρα· παρεισδεῖ δὲ αὐτῶν τὸ σῶμα, καὶ μολιβδώδη ἀπρέπειαν λαμβάνει. ἐφ' ὧν ἁρμόζει μετὰ τὸν ἔμετον πινόμενα σὺν οἴνῳ ὀρμίνου ἀγρίου σπέρμα, *ἢ πέπερι, ἢ κύπρου ἄνθος σὺν οἴνῳ· περιστερῶν τε ἀγρίων ἄφοδος ξηρὰ μετὰ νάρδου καὶ οἴνου.

Περὶ Ὑδραργύρου. Κεφ. κη'.

Ὑδράργυρος δὲ ποθεῖσα, τὰ αὐτὰ ἐπιφέρει τῇ λιθαργύρῳ, καὶ ἐπὶ τούτων δεῖ τοῖς αὐτοῖς βοηθήμασι χρῆσθαι. δοκεῖ δὲ αὐτοὺς ὠφελεῖν γάλα πινόμενον· ἐμείτωσαν δὲ καὶ οὗτοι.

Περὶ Τιτάνου. Κεφ. κθ'.

Τίτανος, σανδαράχη καὶ ἀρσενικὸν ποθέντα, τὰ αὐτὰ ἀλγήματα κοιλίας καὶ ἐντέρων ἐπιφέρει μετὰ δηγμοῦ σφοδροῦ. ὅθεν προσφέρειν δεῖ ἅπαντα ὅσα μετὰ τοῦ κιρνάναι, δύναται τὸ εὐεμὲς, καὶ πρὸς τὴν κοιλίαν ὀλισθηρὸν παρέχειν, οἷός ἐστιν ὁ τοῦ ἐβίσκου καὶ τῆς μαλάχης χυλὸς, λίαν ὀλισθηρὸς ὑπάρχων.

παρέχειν

παρέχειν δὲ δεῖ καὶ ἀφέψημα λινοσπέρμου, καὶ ὁ τῆς τράγου καλουμένης βοτάνης καρπὸς, ἢ ὀρύζης, καὶ γάλα πολὺ σὺν μελικράτῳ, καὶ ζωμοὶ λιπαροὶ καὶ εὔχυμοι.

Περὶ Λαγωοῦ θαλασσίου Κεφ. λ΄.

Λαγωοῦ δὲ θαλασσίου ποθέντος παρακολουθεῖ γεῦσις ὁμοία ἰχθύσι βρωμώδης· ἐν δὲ τῷ χρονίζειν, κοιλία τε ἀλγεῖ, καὶ οὖρα ἐπέχεται· εἴποτε δὲ ἐκκριθείη, πορφυρίζοντα τῇ χρόᾳ ὁρᾶται. ἀποστροφή τε καὶ μῖσος πρὸς πάντα ἰχθύν· καὶ ἱδροῦσι δυσώδη. παρέπεται δὲ αὐτοῖς καὶ ἔμετος χολώδης, ἐνίοτε αἵματι μεμιγμένος. οἷς δοτέον γάλα ὄνειον ἢ γλυκὺ συνεχῶς, καὶ μαλάχης ῥίζης καὶ τῶν φύλλων τὸ ἀφέψημα, ἢ κυκλαμίνου ῥίζαν λείαν σὺν οἴνῳ, ἢ ἐλλεβόρου μέλανος ἢ σκαμμωνίας ὀποῦ μετὰ μελικράτου, ῥοῶν τε πυρήνων. ἢ κεδρίας λείας μετ' οἴνου. ποιεῖ καὶ χηνὸς αἷμα ποθὲν θερμόν. μὴ δυνάμενοι δὲ οὗτοι ἰχθύας προσενέγκασθαι, μόνους τοὺς ποταμίους καρκίνους ἑφθοὺς ἐσθίουσι, * καὶ πίνουσιν οἴνῳ μεμιγμένῳ ἐπ' αὐτῶν. τεκμήριον δ' ἐστὶν ἐπ' αὐτῶν σωτηρίας ὅταν ἄρξωνται ἰχθύας προσφέρεσθαι.

Dãdum decoctum seminis lini, vel semen tragi herbæ, vel oryzæ, lacq; cum aqua mulsa copiosum, iura pinguia, & boni succi.

Lepus marinus. Cap. XXX.

QVI leporem marinum biberunt, piscium virus olent: procedéte tempore, aluus dolore afficitur, & vrina sistitur: etsi quando eam reddere contingat, purpureum coloré referet. Omne piscis genus auersantur, & odio habent: fœtido ac graui sudore manant: biliosus vomitus, interdum sanguini promiscuus, subsequitur. His dandum lac asininum, vel passum cõtinuè, aut radicis maluę foliorúmque decoctũ, aut trita cyclamini radix cum vino, aut veratri nigri, aut scammonij succi drachma, cum aqua mulsa, punicíque mali acinis. Cedria contrita cum vino efficax est: anserinus sanguis, vt tepebit, potus. Sed cum pisces omnes respuant, aspernẽtúrque, solis fluuiatilibus cancris vesci posśint, bibúntque eos admisto vino, adiutíque ab his percoquunt. Cúmque appetere et comesse pisces cœperint, suæ salutis indicium habent.

Rubeta & paluſtris rana. Cap. XXXI.

Rubeta, aut rana paluſtris aſſumpta tumores ciet, pallor corpus vehemēter decolorat, vt planè buxeum ſpectetur: ſpirādi difficultas torquet, & grauis halitus oris, ſingultúſque & inuita interdum geniturę profuſio cōſequitur. Adiuuantur ſecundum vomitionē multo meri potu & arundinis radicis binis drachmis, aut cyperi totidem. Breuiter, cogēdi ſunt vt vehementi ambulationi & curſu ſe credant, ob torporem quo corripiuntur. Quinetiā quotidie lauādi ſunt.

Περὶ Φρυνῶν. Κεφ. λα΄.

ΦΡΥΝΟΣ ἢ βάτραχος ἕλειος προσενεχθεὶς, ἐπιφέρει οἰδήματα σώματος μετὰ ὠχρότητος ἐπιτεταμένης, ὡς δοκεῖν πύξῳ ἐοικέναι· δυσπνοεῖν τε καὶ δυσωδίᾳ ὀδωδέναι τὸ στόμα, καὶ λυγμὸς αὐτοῖς ἕπεται, ἐνίοτε δὲ καὶ σπέρματος ἀπροαίρετος ἔκκρισις. ἐνβοήθητοί τε τυγχάνουσι μετὰ τὸν ἔμετον λαμβάνοντες ἄκρατον πολὺν, καὶ καλάμου ῥίζης < β΄. ἢ κυπείρου τὸ αὐτό. δεῖ δὲ αὐτοὺς καὶ ἀναγκάζειν συντόνως περιπατεῖν καὶ τρέχειν διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ναρκῶδες. λούειν τε καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

Hirudo. Cap. XXXII

Deuoratæ cum aqua hirudines, ſi ori ventriculi, adhærent, tractione partium, nonnullam ſuctionis imaginē prębent: eo enim argumento hauſta hirudo deprehenditur. Has muria ſorbitione excutit, & cyrenaicus ſuccus, aut laſerpitij folia, aut betæ, cum aceto, aut pota niuis glebula, cum poſca. Nitrum ex aqua gargarizatur, aut atramentum ſutorium aceto dilutum Si faucibus hęreant, iniectæ lupinorū farina,

aqua

Περὶ Βδέλλας. Κεφ. λβ΄.

Βδέλλας τὰς καταπινομένας σὺν τῷ ὕδατι καὶ προσφυομένας ἐν τῇ καταπόσει τῷ στόματι τῆς κοιλίας, ἑλκούσας τὰ μέρη, καὶ φαντασίαν ἐκμυζήσεως παρεχούσας· ὃ γὰρ καὶ σημεῖόν ἐστι τοῦ βδέλλας καταπεπόσθαι. ἀποβάλλει ἅλμη καταρροφουμένη, καὶ ὀπὸς κυρηναϊκὸς ἢ φύλλα σιλφίου, ἢ τεύτλου σὺν ὄξει πινόμενα. ἀναγαργαρίζεσθαί τε νίτρον σὺν ὕδατι, καὶ χάλκανθον σὺν ὄξει ἀνεθέντι. τὰς δὲ ἐν τῷ βρόγχῳ προσφυείσας ἐμβιβάσας εἰς ἔμβασιν θερμὴν,

δίδου

δίδου ψυχρὸν ὕδωρ ἐν τῷ στόματι διακρατεῖν καὶ ἐξελεύσονται. προνοητέον δὲ καὶ τῶν ἐπ' ὠφελείᾳ διδομένων, ἐπιφερόντων δὲ πολλάκις κίνδυνον οὐχ ἥττονα τῶν ἄλλων φαρμάκων. ὡς ἐλλεβόρου λευκοῦ, καὶ θαψίας καὶ ἐλατηρίου, καὶ ἀγαρικοῦ τοῦ μέλανος· πνιγμὸν γὰρ ἐπιφέρει ταῦτα ἢ ὑπερκάθαρσιν. θεραπεύομεν δὲ ὡς προείρηται ἐπὶ μυκήτων καὶ τῶν ὁμοίων. τὰς δὲ ὑπερκαθάρσεις τοῖς δυναμένοις ἐπέχειν τὰς ἐκκρίσεις στέλλομεν. καὶ τῶν μὲν δοκούντων ἐπ' ὀλίγον βλάπτειν, ἐνίοτε δὲ κινδύνοις ἐπιφερόντων, οὐκ ἀμελητέον. ὧν ἐστι τὸ ἄγριον πήγανον καὶ τὸ μελάνθιον καὶ οἱ νεαροὶ παγετοί.

aqua frigida ore contineatur, & ad eã hirudines exiliẽt. Prouidendũ etiam iis, quæ etsi ferẽdi auxilij gratia tradãtur, nõ minora tamẽ cæteris venenis pericula sæpiꝰ adferũt. Qualia sunt albũ veratrũ, tapsia, elateriũ, agaricũ nigrum: si quidẽ ea strãgulatus concitãt, aut immodicas deiectiones mouẽt. Quibꝰ ea medẽtur, quę in fungorũ mẽtione & similibus retulimꝰ. Nimios autẽ deiectionũ impetꝰ medicamẽtis q̃ excremẽta supprimũt coercebimus. Neq; negligẽda quæ parũ quidẽ nocere vidẽtur: interim verò vitã in discrimina agunt. Quo ĩ numero sunt syluestris ruta, gith, nouæ glacies, pappi recentes.

Περὶ Ἄξους. Κεφ. λγ΄.

Ἄξος, ἄνθος ἐστὶν ἀκάνθης τῆς καλουμένης ἄξου. ἐφ' ὧν ἔμετος μόνος παραληφθεὶς ἀποκαθίστησι τοὺς λαμβάνοντας.

Flos spinæ cactos dictæ. Cap. XXXIII.

FLORES autem sunt eius spinæ, quæ cactos dicitur. Eos qui sumpserint, sola vomitio recreat.

Περὶ ὕδατος ψυχροῦ. Κεφ. λδ΄.

Καὶ τὸ ψυχρὸν ὕδωρ ἀθρόον ποθὲν ἢ ἄκρατος πολὺς καὶ γλυκὺς οἶνος ποθεὶς, μάλιστα ἀπὸ βαλανείου ἢ δρόμου καὶ τῶν εὐτόνων γυμνασίων, πνιγμοὺς καὶ ἀλγήματα ἐπιφέρει. ἐφ' ὧν φλεβοτομία ταχέως παραληφθεῖσα, καὶ

Aqua frigida. Cap. XXXIIII.

Aqua frigida abundè pota, aut meracum vinum liberalius epotum, aut passum, præsertim à balneo, aut cursu, aut vehemẽti exercitatione, stranlatus & dolores infert. In quibus sanguinis missio protinus, &

& vacuatio, imminentia soluunt pericula. Sed de notis veneficiorum, ac remediis, & cauendi modo, hactenus dicta sint, Subiungeremus etiam antidota necessaria quæ præclarè auxiliantur, quibus vtimur, quale Mithridatium est presertim, & quod sanguine, & quod scinco temperatur. Verùm quoniã aliis in locis diligentissimè scripta sunt, hîc ab eorũ descriptione supersedemus.

LIBRI SEXTI FINIS.

καὶ κενώσασα λύει τὸν ἐπηρτημένον κίνδυνον. Καὶ περὶ μὲν τῶν σημείων τοῖς λαβοῦσι τὰ θανάσιμα τῶν φαρμάκων, καὶ τῆς ἁρμοζούσης αὐτοῖς θεραπείας, ἔτι δὲ προφυλακτικῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τοσοῦτον ἡμῖν εἰρήσθω. ὑπογράψομεν δὲ καὶ τὰς ἀντιδότους ἀναγκαιοτάτας καὶ γενναιότατα βοηθούσας αἷς ἐχρήσαντο, τῇ τε μιθριδατείῳ, καὶ τῇ δι' αἱμάτων καὶ τῇ διὰ σκίγκων. ἃς διὰ τὸ ἐν ταῖς ἀντιδότοις ἀκριβέστατα ἀναγεγράφθαι, παρῃτησάμενοι ἀναγράφειν ἐνταῦθα.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΚΤΟΥ

PEDA- ΠΕΔΑ-

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ ἰοβόλων, ἐν ᾧ καὶ περὶ λυσσῶντος κυνός. Κεφ. α.

ΤΟΝ μὲν περὶ τῶν ἰοβόλων ζώων καὶ θανασίμων φαρμάκων λόγον προτιθέμεθα διελθεῖν, εἰς συμπλήρωσιν τοῦ περιοδευτικοῦ τόπου· καὶ γὰρ οὐδενὸς τῶν ἄλλων ἧσσον ἀναγκαῖόν ἐστι τοῖς ἰατρεύουσιν, ἐπειδήπερ, καὶ κινδύνων καὶ περιοδυνῶν, καὶ ἀλγηδόνων, καὶ πλείστων ἄλλων κακῶν ἀπαλλάσσεσθαι τοὺς ἀνθρώπους συμβαίνει διὰ τῶν ἐν αὐτῷ παραδιδομένων. κατὰ δὲ τῶν ἀνωτάτω μερίζεται διχῇ καθάπερ ἐν ἀρχῇ προανεφώνηται. καὶ ὁ μὲν περὶ τῶν ἰοβόλων, προσαγορεύεται θηριακός· ὁ δὲ περὶ τῶν θανασίμων ἀλεξιφάρμακος· ὃν τάξαντες δὴ προδείξομεν τὰ εἰωθότα παρακολουθεῖν· τά τε δυνάμενα βοηθεῖν πρὸς ἕκαστον αὐτῶν. δεῖ

PEDANII DIOSCORIDIS ANAZARBEI, LIBER SEPTIMVS.

De venenatis, in quo & de cane rabioſo. Cap. I.

DE beſtiis quæ virus eiaculantur, & exitialibus venenis, ideò ſcribere aggredimur, vt tota curationis remediorúmq; ratio ad vmbilicũ perducatur: ſiquidem pars hæc non minus quàm cæteræ aliæ, neceſſaria eſt iis qui artem medicam exercent, vtpote cum adminiculo eorũ quæ inibi tradũtur, doloribus, periculis, & cruciatibus, plurimíſque aliis malis homines liberari conueniat. Hæc autem in ſumma faſtidia duo, ſicuti ab initio relatum eſt, diſtribuitur. Nam qui de feris virus inſpuétibus ſermo diſſerit, Theriacus dici ſolet: qui verò de amoliendis veneficiis, Alexipharmacus: quo prius tradito, ſimul quæ ſequi ſigna conſueuerunt, præmonſtrabimus: tum quæ nonnihil auxilij ferũt. Omnia

Omnia autẽ in promptu, & ad manũ habere artificẽ oportet, ꝓpter vrgẽtẽ ſępenumero neceſſitatẽ: ſiquidẽ pauca è venenis & virulentis animantibus, tarda & graſſantia ſenſim pericula cient, ita vt dilationẽ admittãt: pleraq; verò præſentaneã perniciẽ afferunt. Hominũ autẽ partim malè aliis cogitãtes, ingenita prauitate maleficiũ ita temperãt, vt ſpatium curanti liberum nõ relinquãt: partim ſceleris admiſsi cõſcientia, aut triſti aliquo euentu oppreſsi, hauſto ſponte veneno, mortẽ ſibi conſciſcere conãtur. Qui poſtea deprehenſi, aut reſipiẽtes, & vitæ cupidi, præſentaneã opẽ poſcũt. Non deſunt qui hoſtiles ſagittas illinẽtes, aut fontes aquáſque puteanas hac labe polluẽtes, certã & ĩeuitabilẽ aduerſariis ꝑniciẽ molliũtur. In quib⁹ ipſis etſi maleficiũ nõ ſubitò, ſed aliquãto pòſt graſſari natura ſua cõparatum eſt, tñ niſi primo quoq; tp̃e coẽrceat̃, & remediis ſubinde excipiat̃, fruſtra tãdẽ ſuccurritur, occupatis iã corporib⁹ exitiali vi veneni. Proĩde nõ vulgari induſtria diligẽtiáq; in ea re vtẽdũ eſt, vt qđ in aliis incõmodis ars cõſueuit, ĩ his quoq; ſalutẽ mortalibus prębeat. Quin & apud priſcos gen⁹ hoc vnũ exiſtima-

δεῖ δὲ πάντα πρόχειρα τὸν τεχνίτην ἔχειν, διὰ τὸ κατεπείγειν πολλάκις τὴν χρείαν· ὀλίγα μὲν γὰρ καὶ τῶν ἰοβόλων καὶ τῶν θανασίμων χολαίους καὶ ἐξ ἀναβολῆς φέρει τοὺς κινδύνους· τὰ πολλὰ δὲ εὐθέως. καὶ οἱ δι᾽ ἔμφυτον πονηρίαν ἐπιβουλεύοντες ἑτέροις, ἀνυπέρθετον τὸ κακὸν ἀπεργάζεσθαι βούλονται· καὶ οἱ διὰ μοχθηρὰν συνείδησιν ἢ χαλεπὴν περίστασιν ἑκουσίως προσενεγκάμενοι θανάσιμα. εἶτα φωραθέντες ἢ μετανοήσαντες ὀξυτάτης δέονται βοηθείας. καὶ πολέμιοι δὲ τόξων χρίοντες βέλη καὶ φρέατα καὶ πηγὰς δηλητηρίοις διαφθείροντες φαρμάκοις, ἀνυπέρθετον μηχανῶνται τοῖς ἐναντίοις τὸν θάνατον. ἐφ᾽ ὧν οὐχ εὐθὺς ἀλλ᾽ ἐσύστερον ἀπαντᾶν τὸ κακὸν πέφυκεν, εἰ μὴ παραχρῆμα παραληφθείη τοῖς βοηθήμασιν, ἀνόνητος ἡ εἰσαῦθις ἐπικουρία, τῆς φθοροποιοῦ δυνάμεως καταδραξαμένης τῶν σωμάτων. διὰ τοῦτ᾽ οὐχ ὅπως ἔτυχε καὶ τὴν ἐν τούτοις ποιητέον ἐντρέχειαν, ἵνα ὅπερ ἐν τοῖς ἄλλοις, τοῦτο καὶ ἐνταῦθα ὅλη ἡ τέχνη παρέχοι τοῖς ἀνθρώποις τὴν σωτηρίαν. παρὰ μὲν οὖν τοῖς ἀρχαίοις τοῦ θεραπευτικοῦ μέρους ὑπελαμβάνετο

βαίνετο οὕτως ὁ τρόπος· οἱ δὲ νεώτεροι αὐτὸν ἐχώρισαν, προφυλακὴν καὶ προφυλακτικὸν ὀνομάζοντες, τοῦ δὲ ὑγιεινοῦ καὶ τοῦ θεραπευτικοῦ μέσον τάξαντες, μικρᾷ καὶ παντάπασιν ἐπιπολαίῳ πλανηθέντες πιθανότητι. φασὶ γὰρ γίνεσθαι τρεῖς καταστάσεις τοῖς ἀνθρωπίνοις σώμασι· μίαν μὲν, καθ' ἣν ὑγιαίνουσι· ἑτέραν δὲ καθ' ἣν νοσοῦσι· τρίτην δὲ μέσην ἑκατέρων. καθ' ἣν δοκοῦσι μὲν ὑγιαίνειν, * εὐεμπτώτως δὲ εἰς τὰ πάθη καὶ τοὺς κινδύνους ἔχουσι, διά τινα φθοροποιὸν ἐγκειμένην τοῖς σώμασι δύναμιν· ὡς ἐπὶ τῶν ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος δεδηγμένων θεωρεῖται καὶ μήπω * πεπτωκότων ὑδροφόβῳ. καὶ τῶν κανθαρίδας εἰληφότων μήπω δὲ περιωδυνωμένων ἢ δυσουρησιώντων. ἀναλόγως οὖν ταύταις ταῖς τρισὶ καταστάσεσιν, εἰς τρία διῃρῆσθαι τὴν τέχνην. εἴς τε τὸ ὑγιεινὸν ὃ δὴ τηρητικόν ἐστι τῆς ὑγείας· καὶ εἰς τὸ προφυλακτικὸν, ὅπερ κωλυτικὸν ἐστὶ τῆς εἰς τὰς νόσους ἐμπτώσεως· καὶ εἰς θεραπευτικὸν, δι' οὗ λύεται τὰ πάθη. ῥητέον δὲ πρὸς αὐτοὺς ὅτι πρῶτον μὲν κατὰ τὴν ἐπιβουλὴν ταύτην, οὐχὶ τρεῖς καταστάσεις περὶ τὸ σῶμα, ἀλλὰ τέσσαρες εἶναι λέγονται, ὡς γάρ εἰσί τινες οἱ μήπω μὲν νοσοῦντες,

ſtimabatur eſſe eiꝰ partis, q̃ medicamẽtis pugnat:ſed recẽtiores id ipſum diſcreuerũt,nominãtes præcautionẽ,& modũ pręcauẽtẽ,ſalubris ſanantiſq; mediũ ſtatuẽtes,parua & leui ſupra modũ perſuaſione decepti. Siqdẽ treis in humanis corporibus cõſtitutiones eſſe cõtendũt,vnã,qua ſani degimꝰ:alterã,qua ſiniſtra valetudine corpora laborãt:tertiã, quæ mediũ inter vtraſq; locũ ſibi vẽdicat. In qua poſiti,ſanitatẽ ſpecie mẽtiũtur,facilẽq; in morbos & pericula cõcidũt,ob vim corruptricẽ quæ corporibus noſtris incũbit; quẽadmodũ in iis videre licet,quos excandeſcẽs rabie canis momorderit, necdum tamẽ aquã horrẽt.In iis quoq; q cãtharidas hauſerũt, ſed nondũ vrinę tormẽto cruciãtur. Tripartito igitur artẽ digeri,triplicíque corporis cõſtitutioni meritò reſpondere tradunt.Salubrẽ partẽ eſſe volunt, quæ ſanitatẽ tuetur: præcauentẽ,eandẽq; prohibẽtẽ, quæ obſtat quominꝰ in morbos incidãt:& ſanantẽ,qua vitia diſcutiũtur.Quibꝰ ita reſpõderi poteſt, ꝙ primũ ex iſta ratiocinatione nõ treis corporis tantùm, ſed quatuor haberi conſtitutiones fatẽdũ eſſet:quippe vt aliqui ſunt, qui necdum morbo laborant,

rãt, morbo tamé maximè ob impendenté causam sunt obnoxij, ita sunt, qui iã priore morbo defuncti, nondũ tamé secũdæ valetudini restitui sunt: id quod in iis qui à morbo proximè sese recolligũt, cernere licet, qui viriũ recreationé & robur desiderãt. Sed quéadmodũ curãdi ratio ad parté medicamentariã pertinet, ita præcautioné eidé subiici par est. Ad arcendas enim valetudines vehemétib⁹ vtimur auxiliis, altiore scarificatu, vstionib⁹, amputatione, derodétibus epithematis, potionib⁹ perniciei occurrétibus, & plerisq; aliis. Verumenimuero sunt usque eò rudes nõnulli vt ne remedia quidé appellét quæ morbos arceãt. Cui⁹ sententiæ inire rationé haud prõptũ est: etenim cùm verbũ ipsũ, præcauere, tũ agédi modus, omnino auxiliaré remediariáq; vim præ se ferũt. Mirũ verò nisi etiã sua illa distributione partiũ eos cõplectũtur q̃ in pestilétis cœli statu morbo nõdũ correpti sũt: pesti tñ, ꝓpter obuersantis aëris occasioné, opportuni, & in morbũ proni reddũtur. Dicere forsitã quis posset, salubris ĩstitutionis præcepta nõ aliud esse, q̃ arcédorũ morborũ rationé: quippe cũ firma reddere corpora, & minus

τες, ἐπιτηδείως δὲ πρὸς τοῦτο διακείμενοι διὰ τὴν ἐπικειμένην αἰτίαν, οὕτως εἰσί τινες οἱ μηκέτι νοσοῦντες, μήπω δὲ τὴν ὑγείαν εἰληφότες· ὅπερ ἰδεῖν ἐστιν ἐπὶ τῶν ὑπογύως ἀπηλλαγμένων τῆς νόσου, ἀναλήψεως δὲ καὶ ῥώσεως δεομένων. ἀλλ' ὃν περ τρόπον ἡ ἐπιμέλεια τοῦ θεραπευτικοῦ μέρος τῆς τέχνης ἐστί, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ προφυλακτικὸν ὑπὸ τούτῳ τετάχθαι προσήκει. βοηθήμασι χρώμεθα καὶ τοῖς σφοδροτάτοις ἐν τῇ προφυλακῇ, καταχάσματι βαθυτέρῳ, καὶ καύσεσι καὶ περικοπῇ καὶ δηκτικοῖς ἐπιθέμασι καὶ περιποτισμοῖς, καὶ ἄλλοις πλείοσιν. ἀλλά γε οὕτως εἰσί τινες ἀγνώμονες, ὡς μὴ δὲ βοηθήματα καλεῖν τὰ προφυλακτικά. οὐ ῥᾴδιον εἰπεῖν καθ' ὅν τινα λόγον· καὶ τὸ ὄνομα μὲν γὰρ προφυλακή, καὶ ὁ τῆς ἐνεργείας δὲ τρόπος τοῦτο αὐτὸ πάντως βοήθημα ἀποδείκνυσι, πῶς δὲ οὐχ ὑποτάσσουσι τῇ διαιρέσει καὶ τοὺς ἐν ταῖς λοιμικαῖς περιστάσεσιν, οὔπω μὲν ἑαλωκότας πάθει, διακειμένοις δὲ πρὸς τοῦτο ἐπιτηδείως πως διὰ τὴν ἐκ τοῦ περιέχοντος ἀφορμήν. εἴποι δ' ἄν τις, καὶ τὴν τῶν ὑγιεινῶν παραγγελιῶν ἀγωγήν, οὐδὲν ἕτερον ἢ προφυλακτικὸν ὑπάρχειν· δυσπαθῆ γὰρ τὰ σώματα καὶ στερεὰ

στερεὰ παρασκευάζειν πειρώμεθα χάριν τοῦ δυσάλωτα γενέσθαι ταῖς νόσοις. τὸ δὲ κυριώτατον ῥητέον ἐστὶ, τὰ μέρη τῆς ἰατρικῆς, οὐχὶ ταῖς καταστάσεσι τοῦ σώματος ἀναλόγως δεῖν εἰρῆσθαι· ἀλλὰ φυσιολογεῖν διὰ τὸ σημειωτικὸν ἰδίᾳ ἕκαστον τῶν ἄλλων, ὡς ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις ὑποδεδείχαμεν. πρὸς τούτους μὲν οὖν οὐ * πλείονα ῥητέον. ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον παρασημειωτέον· ὅτι καλεῖται μὲν ἀναιτιολόγητα τὰ ἀπὸ τῶν ἰοβόλων ζώων, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν θανασίμων συμβαίνοντα φαρμάκων, καὶ πρὸς ταῦτα βοηθεῖ· διὰ τοῦτό γε καὶ παρατηρητικῆς τυγχάνει ἀναλογιστικῆς τῆς τέχνης προσαπτούσης ἀπόστημα, ἣν δὴ ὁ λόγος πεπίστευται. οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ καθάπαξ τοῦτο ἦν ἀληθές. ἀλλ' ἀεὶ τὸ παρέλκον καὶ μηδεμίαν χρείαν ἐπί τινα τῶν ἔργων παρεχόμενον δυσστόχαστον· εἰ καὶ τελέως ἀναιτιολόγητον ὑπάρχει κατὰ τὰς ἰδιότητας, τοῦτο δὲ ἐπὶ τῶν θανασίμων φαρμάκων καὶ τῶν ἰοβόλων ζώων εἰωθὸς ἀποβαίνειν. τὸ μέντοι * ἄχρηστον εἰς τὰ ἔργα, καὶ τὸ παρέχον τὰς τοῦ θεραπεύειν ἀφορμὰς, οὔτ' ἀκατάληπτόν ἐστιν, οὔτ' ἀναιτιολόγητον· καὶ μᾶλλόν τις ὁρμώμενος ἀπ' αὐτοῦ, πίστιν καὶ παρρησίαν ἔχειν διεβεβαιώσατο περὶ τῆς καταλήψεως τῶν

minꝰ vitiis obnoxia nitamur, vt inoffensa valetudine degãt, nec morbis cõflictẽtur. Neq; id silẽtio prætereundũ, quod maximè præcipuũ, & tanq̃ caput rei est, nõ oportere medicinę partiũ distributionẽ, totidẽ corporis cõstitutionibꝰ respõdere: sed naturas singulorũ suis notis seorsum scrutari ac explorare, vt suis locis ostẽdimus. Cum iis igitur nõ pluribus agẽdũ. Illud magis adnotare conuenit, affectus qui à virulẽtis animalibus venenísque cõtrahũtur, vocari cæcos, id est, quorum ratio minimè iniri potest. Quin & ea quæ eisdẽ auxiliãtur, nulli pariter sunt addicta causæ: quapropter quæstionibus obseruatoriæ artis, & eiꝰ quæ ratiõe fulciatur, annumerari solẽt. Neq; prorsus verũ deprehenditur, affectꝰ huiusmodi cæcos esse. Nã quod semper se ꝑtrahit, & nullũ in quibusdã necessariis vsum exhibet, haud facili cõiectura colligi potest: etsi naturę proprietate ꝑsus cæcos eos affectꝰ cõcedimꝰ, qui ab exitialibꝰ venenis, & animãtibus quæ virulẽto morsu sęuiũt, cõtrahũtur. Nã q̃d ad opꝰ nõnullũ vsũ prębet, dátq; medẽdi occasionẽ, neq; imperceptibile, neq; cęcũ, nullíve causę obnoxiũ reputatur: sed magis ab ipso

ab ipso quis impulsus, demõstrationẽ se habere, & opinionẽ de abditorũ cognitione cõfirmare poterit. Nã etsi sępe minora sũt, q̃ vt sensib⁹ percipiãtur, euidẽter tamẽ ex ipsis inter se collatis deprehẽdũtur. Diocles autẽ in eo cõmẽtario quẽ Pistarcho dicauit, satis modos p̄strinxit, ad verbũ ita scribẽs: Nosse q̄s hoc potest cũ in aliis nõ paucis, tũ in viperis, & scorpionibus & reliquis id genus, secũ animo reputãs, vt q̃uis exiguo sint corpore, vixq; cõspectui subiiciãtur, magnorũ tamẽ discriminũ ac dolorũ caussas inferũt: quorum nihil præter quãdã corporis exiguitatẽ, vímq; pręcæteris animãtib⁹ datã illis, facile fuerit spectare. Quãta enim ea moles corporis est, quę à scorpij ictu, & aliorũ id genus venenatorũ quę nos morsu cõficiũt, attingitur? quorum aliqua vehemẽtes cruciat⁹ excitãt, alia erodũt & putredines cient, nec desunt q̄ pręsentaneã p̄niciẽ moliant. Aut quãtulũ est q̄d à phalãgij morsu ingerit, & vniuersum corp⁹ excruciat? neq; enĩ q̄s magnitudinẽ ipsorũ dep̄hẽdere posset, cũ prorsus exigua mole cõstẽt. Ergo q̄ hęc ad affect⁹ referãtur cõstitit inter oẽs. Verũ quod exactè deprehẽsum sit, vim quã-

dã ipsis

τῶν ἀδήλων· διαφέρουσι μὲν γὰρ ταῖς αἰσθήσεσιν ἀπὸ τῶν ἰδίων διὰ σμικρότητα καταλήψεως, ἐναργοῦς ἐξ ἀλλήλων τυγχάνουσιν ἱκανῶς δὲ ἐφώδευσε τοὺς τρόπους Διοκλῆς ἐν τῷ πρὸς Πλείσταρχον ὑπομνήματι, γράφων ταῦτα κατὰ λέξιν· γνοίη δ' ἄν τις τοῦτο καὶ ἐπ' ἄλλων οὐκ ὀλίγων, καὶ ἐπὶ τῶν ἐχιδνῶν ἢ σκορπίων καὶ ἑτέρων τοιούτων ἀτενίσας δὲ ὡς ἄδηλα καὶ μικρὰ τὸ γένος ὄντα, μεγάλων αἴτια κινδύνων καὶ πόνων γίνεται· ὧν οὐδὲ ἰδεῖν ἔνια ῥᾴδιον παρά τινα σμικρότητα καὶ ἰσχὺν ἀπολειπομένην αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἄλλων θηρίων. ὁπηλίκον γάρ τι νομίζειν τὸ μέγεθος, ὅσον ἀπὸ τῆς πληγῆς, τοῦ σκορπίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τῇ σαρκὶ λυμαινομένων; ὧν τὰ μέν ἐστι ποιοῦντα πόνον ἰσχυρόν, τὰ δέ, σήποντα, τὰ δέ, κτείνοντα συντόμως. ἢ τὸ διὰ τοῦ φαλαγγίου δήγματος ἐνιέμενον, καὶ ὅλον τὸ σῶμα διαπονούμενον; οὐδὲ γὰρ ἂν* διαγνῶναι τὸ μέγεθος αὐτῶν δύναιτό τις, διὰ τὸ παντάπασιν εἶναι μικρόν. ὅτι μὲν οὖν πρὸς τὰς διαθέσεις ταῦτά ἐστιν, ὡμολόγηται παρὰ πάντων. ὅτι δὲ καὶ ἀκριβῶς κατείληπται τῷ τὴν δύναμιν αὐτῶν γενέσθαι τινὰ φθοροποιόν,

ἤ τις

ἤ τις καταμιγνυμένη τοῖς σώμασιν αἰτία τῶν συμβαινόντων κακῶν γίνεσθαι συγκεχώρηται, καὶ τοῦτο πεπίστευται. καὶ οὐδεὶς ἂν οὕτως εὑρεθείη φιλόνεικος, ὡς ἄλλοθεν φῆσαι τὰς ὀχλήσεις καὶ οὐχὶ δι' ὕλης φθοροποιοῦ καθαπτομένης τῶν σωμάτων μόνων ἀπὸ μέρους συμπίπτειν. τοῦτο δὲ ἦν τὸ πρὸς τὰ ἔργα τῆς τέχνης χρησιμεύοντα, κατὰ πᾶν ἔργον, τὸ ἔργον τοῦτο ποιούμενον ὑπαγορεύειν ὥς τε ἡμᾶς μηδὲ βλάπτεσθαί τι κατὰ πάντα ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν ἰδιότητα ἀκαταληψίας τῆς κοινῆς αἰτίας· καὶ τό τι ἐνδείκνυσθαι δυναμένης βεβαίως κατειλημμένης. διὸ καὶ ὁ Ἐρασίστρατος ἐπισκώπτων τὴν αὐθάδειαν τῶν ἐμπειρικῶν, αἰτίαν τοῖς ἀναιτιολογήτοις ἀνέθηκεν, οὐ συγχωρῶν αὐτοῖς τὴν αἰτίαν τὴν ἐπαναβεβηκυῖαν καὶ καθολικήν, ἄληπτον ἐπὶ τῇ νόσῳ ὑπάρχειν· τῇ τῶν περὶ αἰτιῶν γραφῇ ταύτην διαλευκαίνων, τῷ τε μὴ λέγειν ἐπί τινων ἀρκούμεθα τῇ τετριμμένῃ θεραπείᾳ, οἷον ἐπὶ τῶν θηριοδήκτων καὶ θανασίμων καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, ἀρκεσθησόμεθα τῇ παρατηρήσει τῆς τῶν αἰτιῶν προσλήψεως χωριζόμενοι τελέως. πρῶτον μὲν γὰρ κατὰ γένος οὐκ ἀκατάληπτά εἰσιν. ὅτι μὲν γὰρ δύναμις ὑπάρχει φθαρτική,

καὶ τ

dā ipsis inesse mortiferā, quæ insinuata corporib⁹ molestiarū, quæ exoriūtur nobis causa sit, in cōfesso est, & omniū cōsensu persuasum. Nec quisq̃ inuenietur vsqueadeò cōtētionis studio flagrās, qui aliūde exoriri molestias asseueret, q̃ à materia mortifera partē corporis attingēte. Porrò id erat qđ inter vtilia artis opera ĩ oĩ opere dicere oportuit, quænā res op⁹ hoc efficiat, vt nihil ꝓrsus nos lædat, ĩcōprehēsa cōmunis causæ q̄ ꝓpriis inest ratio: q̄nquidē tū euidenter indicari possit cū deprehēsa est. Ideo Erasistrat⁹ empiricorū ꝑtinaciā graui cauillatione incessens, cæcis affectib⁹ causas assignauit, inficiat⁹ his cōmunē, & supremā morborū causam incōprehēsibilē esse: & hāc in eo quē de causis scripsit commētario aptissimè ꝓdidit: cādido signatā lapillo. Nec ferēdos eos esse cēsuit, qui se dicant in quibusdā, vt in venenis, serpentiū ictibus, & cæteris id genus trita medēdi ratione cōtentos esse. Neq; satisfacturā sibi obseruationē, eā quæ à causarū cōprehensione separata est. Primum enim genere comprehendi facile possunt. Quod autē sit letifira vis,

corpo

corporáq; permutãs, ita vt perimat, ex iis quæ per genus, nõ per speciẽ vagantur, curationem indicat, qua hæc hebetare, & prorsus expugnare liceat. Cũ verò subiungit: Ad aquam dulcẽ, & potui idoneam venit quis, & ante obseruationẽ ad vomitũ, ad vulneris dilatationẽ, ad demorsæ partis suctũ, cucurbitulas adfixit, partẽ incîdit, vrẽtia medicamẽta, aut ea quę vim eandẽ adipiscuntur admouit, postremò partem amputauit: secũ reputauit medicamina, quæ per summã cutim ferre, & applicari solita, immissæ ad intima perniciei repugnarent. Hæc itaque quæ disseruit Erasistrat⁹, veritati cõsentanea sunt, nec arti refragantur. Sed methodicos demirari licet, qui mortiferã vim corporibus illapsam negotiorũ, quæ ipsa facessit, esse causam diffiteantur, verũ rudiusculè nomini attendũt. Nã apud ipsos palàm immissa vis φθοροποιὸς, id est mortifera, nominatur: φθοροποιὸν autẽ nullius officij alius esse potest, quàm causæ. Aiunt hęc nomina, μάρσιππος, & ἀνακαλύπτειν, esse reliquis omnibus similia, in quibus partes quædam dictiοnũ nõ pro virtute, sed

καὶ τῶν ὑποκειμένων ἀλλοιωτικὴ, ὥς τε ἀναιρεῖν ἐκ τῶν κατὰ γένος οὐ μὴν κατ᾽ εἶδος, ὑπογράφει θεραπείαν, διὸ ταῦτα ἀμβλωτέον καὶ κατεργαστέον. ὅτι δὲ φησίν· ἦλθέ τις ἐφ᾽ ὕδωρ γλυκὺ καὶ πότιμον, καὶ πρὸ τῆς παρατηρήσεως ἐπ᾽ ἔμετον* διὰ τάσιν τοῦ πεπληγότος, ἢ δεδειγμένου μέρους ἀποθηλασμὸν, σικύας προσβολὴν, ἐντομὴν καυστικῶν, φαρμάκων τὸ αὐτὸ δυναμένων ἐπίθεσιν, τὸ τελευταῖον ἀποκοπὴν τοῦ μέρους· ἀνελογήσατο τῶν πεφυκότων φαρμάκων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν φέρεσθαί τινα, τῇ ἐνιεμένῃ εἰς τὰ κατὰ βάθος ἐναντιοῦσθαι φθορᾷ. ταῦτα μὲν οὖν δι᾽ ὧν εἴρηκεν. Ερασίστρατος πάντα εἴρηκε καλῶς καὶ τοῖς ἔργοις ἀκολούθως. θαυμάζειν δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν μεθοδικῶν, οἵτινες οὐ συγχωροῦσιν αἰτίαν εἶναι τὴν φθοροποιὸν ἐνιεμένην δύναμιν ἐκ τῶν ἀπ᾽ αὐτῆς γινομένων ὀχληρῶν, ἀλλὰ τρόπον μὲν ἀνοήτως οὕτω τῷ ὀνόματι προσέχουσι. φθοροποιὸς γὰρ καὶ παρ᾽ αὐτοῖς ἄντικρυς ἡ ἐνιεμένη δύναμις προσαγορεύεται. τὸ δὲ φθοροποιὸν εἶναί τι αἰτίας ἐκ δήλου τινὸς ἔργου ἐστί. φασὶ δὲ τὸ μὲν ὄνομα τὸ μάρσιππος καὶ τὸ ἀνακαλύπτειν, τοῖς λοιποῖς πᾶσι παραπλήσιον ὑπάρχειν, ἐφ᾽ ὧν μέρη τινὰ τῶν λέξεων οὐχ ὅτι κατὰ δύναμιν, ἀλλὰ

ἀλλὰ κατὰ ψιλὴν περιείληπται τὴν ἐκφοράν. ἔν τε γὰρ τῷ μάρσιππος καὶ τῷ ἀνακαλύπτειν, ὡς τὰς κυρίας καὶ προηγουμένας οὐκ ἔχει σημασίας· οὕτω καὶ ἐν τῷ φθοροποιεῖν παρελκόντως καὶ οὐ κατὰ δύναμιν ἐντέτακται. μεταβαίνουσι δὲ ἐνταῦθα ἐπὶ τὰς τῶν αἰτίων διαφοράς, καὶ λέγουσιν ὅτι τῶν αἰτίων, τινὰ μέν ἐστι τὰ προκατάρξαντα, ἃ ποιήσαντα πάθος χωρίζεται· οἷον, κόπος καὶ ψύξις, ἔγκαυσις, καὶ τὰ παραπλήσια. τὰ δὲ, συνεκτικὰ διὰ τὸ ποιεῖν τὸ πάθος καὶ παραμένειν, τουτέστιν ὧν μὲν παρόντων τὰ ἀποτελέσματα πάρεστιν· αὐξανομένων δὲ αὔξεται· καὶ μειουμένων μειοῦται· καὶ παυσαμένων παύεται· καὶ αὐτοτελῆ δύναται εἶναι καθ' ἑαυτὰ παραγινόμενα τῶν ἀποτελεσμάτων. καὶ τοιαῦται μὲν τῶν αἰτίων αἱ δοκιμώταται διαφοραί, τὸ δὲ φθοροποιὸν οὐδεμιᾷ τούτων ὑποτάσσεσθαι πέφυκε. προκαταρκτικὸν μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν, ἐπειδήπερ τὸ πάθος αὐτὸ παραμένει καὶ τοῦ σώματος οὐ χωρίζεται. συνεκτικὸν δ' οὐκ ἂν λέγοιτο, πλεῖστον μὲν γὰρ τοῦτο πάρεστι καὶ καθάπερ ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς δεδηγμένον γίνεται. εἰ δὲ μὴ προκαταρκτικὸν γίνεται μὴ δὲ συνεκτικόν, οὐδὲ αὐτοτελὲς, οὐδὲ συναίτιον ἂν εἴη. εἰ δὲ ἐπὶ μηδεμιᾶς διαφορᾶς τῶν αἰτίων ἄγειν

sed nuda enũtiatione cõprehẽdũtur. Enimuero quẽadmodũ in his vocib⁹ μάρσιππος & ἀνακαλύπτειν, partes neq; certos neque principes retinẽt significatus: sic in hoc verbo φθοροποιεῖν partes ꝓductionis gratia, nõ ꝑ virtute coaluerũt. Hinc ad causarũ differentias trãseũt, affirmãtq; causarũ aliquas euidẽtes esse quę dũ aduersã valetudinẽ crearũt, separantur: cuiusmodi sunt frigus, labor, ęstus, & similia. Quasdã cõtinẽtes, quæ permanẽt postquã morbũ excitarũt, hoc est, quib⁹ præsentibus, & effect⁹ eorũ adsunt: increscẽtib⁹, effect⁹ augẽtur, decrescẽtibus, minuũtur: & cũ desinunt, iidẽ finiũtur: q̃b⁹ solis ac per se manẽtibus, effectus quoq; ipsi manẽt. Talia quidẽ receptissima sunt causarũ discrima, quorũ nulli phthoropœon subiici potest. Euidẽs enim causa non est, quoniã morb⁹ ipse permanet, nec ipsa à corpore separat̃. Nec cõtinẽs causa dici potest, cùm magna ex parte hic adsit: quẽadmodũ accidit iis, q̃ à rabioso cane sũt demorsi. Quòd si neq; euidẽs causa neq; cõtinẽs fuerit, neq; per se, neq; alteri⁹ cõsortio causa erit. Quòd si à nulla causarum differentia

phthoropœō deducere possum⁹ cōsequitur, vt neq; causam esse fateamur. ꝙ aūt asserūt, vocabula quædā in se nō habere parteis rerū significatrices, sed nuda, & simplici ꝓnūtiatiōe ficta esse fateri necesse est. Verū nō oīa, sed ꝑpauca talē nācisci cōditionē existimādū est: neq; enī ποιεῖν in hoc noīe φθοροποιὸν perinde atq; assumptitia ꝓfertur, sed longè principē obtinet significationē. Quēadmodū enim φθορᾶς, id est corruptiōis, nomē mutationē in pei⁹ significat, sic hoc verbū ποιεῖν, sumi debet, vt nihil ampli⁹ ex eo qđ hāc dictionē φθορὰ secū habeat declaret: neq; ꝓrsus id significat, quod oēs palā audiūt, & huic similiter reddūt, παιδὶ ἔχειν δίψος. Si dāt corruptione sanis fieri morbū, cōcedūt vtiq; vim ī huiusmodi verbo ποιεῖν subesse, siqdē aliqd est qđ corruptionē efficiat. Oē aūt qđ aliqd efficit, ostēdūt per singulas causas q̄ corporib⁹ subiiciūt, idq; tā in letalib⁹ venenis, q̄ ī iis q̄ corporib⁹ ingerūt. Verū nōnihil subiacere causarū differētiis ꝑdunt. Quinetiā aberrarūt, nō exactā diuisionē assumētes. Qui verò se dogmaticos profitētur, causā esse partim ꝑparātē, partim cōtinentē

ἄγειν δυνησόμεθα τὸ φθοροποιὸν, συγχωροῦμεν αὐτὸ μὴ δὲ αἴτιον ὑπάρχειν. τοιούτων δὲ λεγομένων καὶ ὄντων, τὸ μέν τινα τῶν ὀνομάτων ἐν αὐτοῖς μὴ ἔχειν μέρη σημαντικὰ τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ κατὰ ψιλὴν τὴν ἐκφορὰν πεποιημένα, συγχωρητέον. ὅτι δὲ μὴ πάντα ὑποληπτέον τοιαῦτα ὑπάρχειν, ἀλλὰ παντελῶς ὀλίγα· οὐδὲ τὸ ποιεῖν ἐν τῷ φθοροποιῷ παραπλησίως τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἐξενήνεγκται, κυριωτάτην δὲ ἔχει τὴν σημείωσιν. ὡς γὰρ τὸ τῆς φθορᾶς ὄνομα τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολῆς σημαντικόν ἐστι, οὕτω καὶ τὸ ποιεῖν παραληπτέον, μηδὲν ἐν τῷ φθορὰν ἔχειν δηλοῦν· τούτου δ' οὐ περὶ ἐξακούουσι πάντες, τελέως ἄσημον γίνεται τοὔνομα, καὶ παραπλήσιον τῷ παιδὶ ἔχειν δίψος. εἰ διδόασιν ἀπὸ τῆς φθορᾶς ἤγεῖ γίνεσθαι τὴν νόσον, συγχωροῦσι δηλονότι καὶ ἐπὶ τοῦ ποιεῖν, εἰ μή τι φθορᾶς ἀπεργαστικόν ἐστι. πᾶν δὲ τὸ ποιοῦν, καὶ ἀπεργαζόμενόν τι, καθ' ἕκαστον αἴτιον δείκνυται τῶν ὑποκειμένων ἐν τοῖς σώμασιν, ἐπί τε τῶν ἐνιεμένων καὶ θανασίμων φαρμάκων. ἀλλὰ ὑποπίπτειν τι φασὶ τῶν τῶν αἰτίων διαφοραῖς. πεπλάνηνται δὲ κἂν ταῦτα διαίρεσιν ἀκριβῆ οὐκ εἰληφότες. λέγεται δὲ καὶ παρὰ τοῖς δογματικοῖς αἴτιον ὑπάρχειν καὶ αὐτό, κατὰ μέν τι παρασκευαστικόν, κατὰ δέ τι συνεκτικόν. ὡς βου-

ὡς βουβώνων ἕλκος καὶ βουβώνων πυρετός, καὶ τὸ συνεφιστάμενον τῷ ἀποτελεσματικῷ, χωριζόμενόν τε ὡς πτῶμα κατάγματος. καὶ καθόλου δὲ ὅταν τι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν αἴτιον ὑπάρχῃ μὴ περιέχηται δὲ ἔν τινι διαιρέσει μοχθηρὸν μὲν οὐχὶ δὲ καὶ αἴτιον τῶν τῶν ὁμογενῶν περιγέγραπται φύσεως. ὅτι δὲ τὸ φθοροποιόν ἐστιν αἴτιον, ἐλέγχεται μὲν καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος, δείκνυται δὲ ἐναργέστερον ἐπὶ τῶν συμβαινόντων. τί γὰρ αἴτιον ὑπέλαβον εἶναι μετὰ τὴν ἐκ τοῦ δακέτου πληγήν, ἢ τὴν ἐπιγινομένην ὑπὸ τοῦ ζώου δύναμιν, καὶ τὸν εἰς τὰ σώματα βαλλόμενον ἰόν; μήτε ψύξιν, μήτε ἔγκαυσιν, μήτε ἐκκοπήν, μήτε ἀπεψίαν, μήτε ἄλλό τι παραπλήσιον ἔχοντες αἰτιᾶσθαι. ἐπεὶ δὲ καὶ ταῖς διαφοραῖς χαίρουσι τῶν αἰτίων, τὰ μὲν, καλοῦντες συνεκτικά, τὰ δὲ, προκαταρκτικά, λεκτέον αὐτοῖς ὅτι καθ' ἕτερον δὴ τούτων αἴτιόν ἐστι τὸ προκαταρκτικόν, ῥηθήσεται δὲ ἀπὸ τοῦ προάγειν τοῦ ἀποτελέσματος καὶ τὸ προϋπόστασιν λαμβάνον τοῦ σώματος. συνεκτικὸν δὲ ἐπειδὴ τῶν παθῶν παρόντων καὶ αὐτὸ πάρεστι, καὶ χωρισθέντος αὐτοῦ, χωρίζεται καὶ τὰ συμβαίνοντα περὶ αὐτό. περὶ τούτων μὲν οὖν οὐ πλείω ῥητέον. θετέον δὲ ἔσωθεν ἐναργεστάτην φθοροποιὸν δύναμιν αἰτίαν εἶναι, καὶ τὸν προκείμενον σκοπὸν τοῦτον ποιητέον. καὶ πρὸ μὲν τῆς κατασκήψεως τῶν παθῶν,

tinẽtẽ asserũt: vt iguinũ vlc⁹, & inguinariã febrim, & q̃ effectui tũ assistat, tũ etiã separetur, vt à fractis præcipitatio. In summa, quoties quidpiã suapte natura causa fuerit, nec vlla diuisione cõprehẽditur, vitiosum est, neque causæ adscribit, eorũ quæ idẽ genus sortiuntur. Sed quòd phthoropœon, causa sit, nomẽ ipsum argumento est, & in iis quæ cõtingũt apertius ostẽditur. Quid aliud causæ arbitrantur esse post impressum à serpẽtib⁹ ictũ, q̃ ex animãte vim, & illapsum in corpora virus? Neq; enim frigus, neq; æstum, neq; sectionẽ corporis, neque cruditatẽ, neq; aliud quicq̃ simile causari possũt. Verũ quoniã causarũ differẽtiis gaudẽt, & aliquas cõtinẽtes, alias euidentes appellãt, ipsis dicẽdum, vtroq; istorũ modorũ euidẽtẽ quidẽ causã esse, quod affectũ p̃cedit, & quod corporis substãtiam præoccupat: cõtinentẽ verò, quod morbis præsentib⁹ adest, qua separata recedunt, quæ cũ ipsa euenerant. Sed de iis hacten⁹. Statuẽdũ itaq; mortiferã vim intrinsecus manifestissimã esse causam, ipsamque principẽ facere scopũ oportet. & anteq̃ ad ima decũbãt morbi, variis

bi, variis modis est certãdum, donec vis tota corporibus excutiatur. Modò enim reuocari decet ea parte, qua pestis intrauerit: modò alia, præsertim principatũ non obtinẽte, antè coërceatur, q̃ altius irrepẽs viscera tangat: aut eius pernicies eluatur, retũdaturq;, cũ iã mẽbratim peruagatura est. Itaque venena si hausta sunt, crebris vomitionibus: si morsu impressa, scarificatione, affixis cucurbitulis, exuctu, carnis circũscriptione, nõnunq̃ amputatione extremę partis, euocantur. Retinẽtur verò infusione, & impositu medicamẽtorũ acrium cohibẽtur. Hæc simul vtiq; arcere virus, & eluere possunt. Restinguũtur, & euincuntur meraciore potu, aut passo nulla aqua diluto, vel cõtrariorũ esu, quę acrimonia sint prædita. Postremo deiectio alui, euocatus sudor, & alia quędã in cõmune, q̃ mẽbratim demõstrabimus, auxiliãt. Verũenimuero nõ letiferã modo materiã, sed & magnitudinẽ, & tẽpus, pro scopo cõsiderare oportet. Etenim ab iis remedia q̃ plurimũ discrimen capessũt. A magnitudine quidẽ, cũ nõnulla ex venenis, et virosis animalibus pericula minãtur: alia

παθῶν, ποικίλως διαγωνιστέον μέχρι τοῦ παντελῶς αὐτοῦ ἀποσκευασθῆναι τῶν σωμάτων. τοῦτο μὲν ὑπεξαιρουμένην δι' ὧν εἰσῄει μερῶν· τοῦτο δὲ κρατουμένην περὶ ἑνὶ καὶ μάλιστα οὐ κυρίῳ τόπῳ, πρὶν εἰς τὸ βάθος ἀπελθεῖν καὶ σπλάγχνων ἅψασθαι· τοῦτο δὲ ἀποπλυνομένην ἢ ἐπικιρνωμένην, ἐπειδὰν φθάσῃ χωρεῖν διὰ τῶν σωμάτων. ὅ τε μὲν οὖν ὑπεξαιρέσεως αὐτοῖς κομιδὴ ἐπὶ τῶν θανασίμων φαρμάκων δι' ἐμέτων γίνεται· ἐπὶ δὲ τῶν ἰοβόλων διὰ τοῦ κατασχασμοῦ, καὶ σικυῶν προσβολῆς, ἐκμυζήσεως καὶ περισαρκισμοῦ, ὅ τε δὲ δι' ἀκρωτηριασμοῦ. ἡ δὲ κατοχὴ καὶ διακράτησις, διὰ κλύσεως καὶ διὰ δριμέων ἐπιθέσεως φαρμάκων. ταῦτα δὴ κρατεῖν ὁμοῦ καὶ ἀποπλύνειν δύναται τὸν ἰόν. ἡ σβέσις δὲ καὶ ἡ κράτησις δι' ἀκρατοποσίας ἀκράτου τε καὶ γλυκέως, ἢ καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων δριμυφαγίας. ἐπὶ τέλει δὲ συνεργεῖ τούτοις καὶ κάθαρσις κοιλίας, καὶ ἱδρωτοποιΐα, καί τινα ἄλλα κοινῶς, καθὼς κατὰ μέρος ἐπιδείξομεν. δεῖ δὲ οὐ μόνον τὴν φθοροποιὸν ὕλην ποιεῖσθαι σκοπὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέτρον αὐτῆς καὶ τὸν χρόνον. καὶ γὰρ παρὰ ταῦτα πλείστην ὅσην διαφορὰν τὰ βοηθήματα λαμβάνει. παρὰ μὲν τὸ μέγεθος, ἐπειδὴ περὶ τῶν δηλητηρίων καὶ τῶν ἰοβόλων, τὰ μὲν, διεγερτικὰ κινδύνων γίνεται. τὰ δὲ,

τὰ δὲ, σηπεδόνων βαθυτέρων ἢ ἐπιπολαιοτέρων· τὰ δὲ, περιωδυνιῶν σφοδροτέρων ἢ ἀμυδροτέρων· τὰ δὲ ἄλλων δυσεργημάτων, ἧσσον ἢ μᾶλλον ὀχλούντων. δεῖ δὲ πρὸς τὰ κίνδυνον ἔχοντα, διὰ τῶν ἀγωνιστικωτέρων ἀγωνίζεσθαι βοηθημάτων· πρὸς δὲ τὰ ἥσσονα χαλεπὰ διὰ τῶν ἐπιεικεστέρων. ἄτοπον γὰρ ἐπὶ μὲν τῶν μειζόνων μακροτέροις ἂν οὕτω τύχῃ χρώμενον τοῖς βοηθήμασι, κινδύνῳ τὸν θεραπευόμενον περιβάλλειν· ἐπὶ δὲ τῶν μικροτέρων δι' ἀποτομίας τῆς βοηθείας μάτην αἰκίσασθαι τὸ σῶμα. πρόχειρος δὲ καὶ ὁ ἀπὸ τῶν χρόνων ἐστὶν ὁρισμός· ὁ μὲν γὰρ ὀξέως καὶ παραχρῆμα, καὶ τὰς ὀχλήσεις καὶ τοὺς κινδύνους ἐπιφέρει, ὁ δ' ἐξ ἀναβολῆς καὶ χρόνου πλείονος ἢ ἐλάττονος. προσήκει τοίνυν τοῖς μὲν ὀξέσι, κατεσπευσμένως βοηθεῖν καὶ διὰ πολλῶν ὁμοῦ· τοῖς δὲ, σχολαιοτέρως. ταυτὶ μὲν οὖν ὡς ἐν τεχνολογίᾳ μετρίως εἰρήσθω. προσάγωμεν δὲ ἑξῆς ὡς ἐπὶ κατὰ μέρος.

Σημεῖα κυνὸς λυσσῶντος καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδηγμένων. Κεφ. β'.

Τὸν περὶ τῶν λυσσοδήκτων λόγον προετάξαμεν τῶν ἄλλων, ἐπεὶ καὶ τὸ ζῶον πολύ τε καὶ σύνηθές ἐστι, καὶ συνεχῶς ἁλίσκεται τῇ λύσσῃ ὁ κύων καὶ ἀπόλλυται, καὶ δυσφύλακτον καθέστηκε· καὶ ὁ ἀπ' αὐτοῦ κίνδυνος ἀπαραίτητός ἐστιν εἰ μὴ πολλοῖς χρήσαιτο τοῖς βοηθήμασι. λυσσᾷ δὲ ὁ

κύων ὡς

alia putredines altas aut exteriores excitāt: alia vehemētissimos dolores aut cœcos ciēt: alia vix medicamētis cedunt, & magis minúsve molestias excitāt. Oportet aūt ea q̄ pericula ferūt, peruicacioribus auxiliis expugnari: & minꝰ infesta, mitioribꝰ. Quippe absurdū fuerit in grauioribꝰ, segnioribus medicamentis hoīes in discrimen adducere: in minoribꝰ verò, vehemētiū auxiliorū iniuria corpus lacessere. Finitio à tēporibꝰ in prōptu est: hoc enim subitò in pericula, & presentes molestias adducit, illud verò sensim, & dilatas in diē longā aut breuiorē producit. Itaq; in acutis quidē cōfestim multa simul auxilia repręsentari oportet: reliquis, paulatim. Hęc quadā artis formula breuiter definita sint. Iā mēbratim rē prosequamur.

Signa rabiosi canis, & demorsorū ab eo. Cap. II.

De rabiosi canis morsu sermonē aliis præposuimus, quod id animal domesticum ac frequēs esse cōsueuit, & in rabiē sæpius agitur, ac perit, ab eóq; caueri difficile: inde periculum ineuitabile hominē manet, nisi multis vtatur auxiliis. Canis ple-

rũq; flagrãtissimis æstib⁹ in rabiẽ efferãt: interdũ quoties frigora incesserũt. Rabiosus autẽ potũ, & escã auersat: largã spumãtemq; pituitã narib⁹, & ore proiicit: toruè & solito tristius intuetur: in oẽs passim sine latratu irruit, & ęquè feras homínésque, tã familiares, q̃ ignotos mordet: nec ꝑtin⁹ infestũ quicq̃ infligit, nisi, vt vulnus, dolorẽ: exinde morb⁹ ille, qui ab aquę metu hydrophobicus graia est voce appellat⁹, cõtrahitur. Euenit aũt cũ distẽtione neruorũ, totiúsq; corporis rubore, ꝑsertim faciei, cũ sudore, & lãguore quodã. Aliq aurę splẽdorẽ fugiũt: alij sine vlla doloris ĩtercapedine vexant. Sũt etiã q canũ more latrat⁹ ędãt, & obuiã factos morsu adoriũt, ac mordẽdo simili vitio labefactãt. Proinde ex iis q hoc vitiũ sẽserit neminẽ seruatũ vidim⁹, nisi forsitã ex historia vnũ aut alterũ euasisse audiam⁹: siq dẽ Eudem⁹ superasse quẽdã affirmat. Themisonẽ aliq demorsũ ĩ hũc furorẽ ĩcidisse, & euasisse fatẽtur. Alij ipsũ cũ amico aquã expauescẽti morẽ gereret, & officiũ exhiberet, quadã naturarũ cõcordia similẽ contraxisse affectũ: sed post multos tãdẽ cruciatus serua-

κύων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲν ἐν τοῖς σφοδροτάτοις καύμασιν. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐφισταμένοις κρύεσι. λυσσήσας δὲ ἀποστρέφεται καὶ βρῶσιν καὶ πόσιν· καὶ φλέγμα πολὺ ἀφρῶδες ἐκ τοῦ στόματος καὶ τῶν ῥινῶν προβάλλει. καὶ πονηρὸν βλέπει καὶ συννότερον τοῦ συνήθους· ἐφορμᾷ δὲ χωρὶς ὑλακῆς πᾶσιν ὁμοίως καὶ θηρίοις καὶ ἀνθρώποις πᾶσί τε συνήθεσι καὶ ἀγνώστοις δάκνων· καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ὀχληρὸν ἐπιφέρει, πλὴν ὅσον ὀδύνην τὴν ἐκ τοῦ τραύματος· ὕστερον δὲ ἐμποιεῖ πάθος τὸ καλούμενον ὑδροφοβικόν. συμπίπτει δὲ μετὰ σπασμῶν καὶ ἐρυθημάτων ὅλου τοῦ σώματος, μάλιστα δὲ ὅλου τοῦ προσώπου, καὶ μάλιστα ἀπὸ ἱδρώσεως καὶ ἀπορίας. καὶ τινὲς μὲν φεύγουσι τὴν αὐγήν· τινὲς δὲ τρύχονται συνεχῶς. ἔνιοι δὲ ὑλακτοῦσιν ὥσπερ κύνες, καὶ δάκνουσιν ἐπιόντες, καὶ δάκνοντες, αἴτιοι τοῦ αὐτῶν πάθους κατέστησαν, εἰ μὴ καθ᾽ ἱστορίαν παρειλήφαμεν περιγενέσθαι ἕνα ἢ δεύτερον· καὶ γὰρ Εὔδημος περιγεγονέναι τινά φησί. καὶ Θεμίσωνα οἱ μὲν λέγουσι τῷ πάθει δηχθέντα περιπεσεῖν καὶ σωθῆναι. οἱ δὲ, φίλῳ ὑδροφοβιῶντι προσκαρτερήσαντα προθύμως καὶ συμπαθῶς, εἰς τὴν ὁμοίαν ἐμπεσεῖν διάθεσιν. καὶ πολλὰ κακοπαθήσαντα σωθῆναι.

τὸ μὲν

τὸ μὲν οὖν πάθος ἐστὶν ἀργαλέον, περὶ δὲ τῆς πείρας αὐτοῦ, πολλοὺς καὶ αὐτοὶ περιεσώσαμεν. καὶ ὑπὸ ἄλλων ἰατρῶν σωθέντας ἔγνωμεν.

Θεραπεία τοπικὴ τῶν ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς δηγμάτων. Κεφ. γ΄.

Τῆς θεραπείας ἡ μέν ἐστι κοινή· καὶ χρηστέον αὐτῇ ἐπὶ πάντων τῶν ὑπό τινος ἰοβόλου ζώου δεδηγμένων· ἡ δέ τις ἰδία τῶν λυσσοδήκτων· τοῖς μὲν γὰρ ἄκρως ὠφελεῖν εἰθισμένη· τοῖς δὲ ἀπὸ πολλοῦ δηχθεῖσιν ἀνάρμοστος, ἣ πρῶτόν τε αὐτὴν ἐκθέμενοι, μετὰ τοῦτο καὶ τὴν κοινὴν ἐπιτροχάσομεν. δεῖ τοίνυν καρκίνους ποταμίους ἐπὶ κληματίδος λευκῆς ἀμπέλου καῦσαι, καὶ τὴν τέφραν αὐτῶν λειοτριβήσαντα ἔχειν ἀποκειμένην· ὁμοίως δὲ καὶ ῥίζαν γεντιανῆς ἀποθέσθαι κεκομμένην καὶ σεσησμένην. ὁπότε δέ τις δηχθείη ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς, εἰς οἴνου ἀκράτου κυάθους δ΄. ἐμβάλλειν δύο μὲν κοχλιάρια τῆς τῶν καρκίνων τέφρας, ἓν δὲ κοχλιάριον τῆς γεντιανῆς· καὶ ἐγκυκήσαντας ὡς ἐν ἀλφίτῳ δεδευμένῳ, πίνειν ἀπὸ τῆς α. ἡμέρας, μέχρι τεσσάρων ἡμερῶν. ἀπαρχῆς μὲν οὖν διδόμενον τὸ φάρμακον, τοῦτον προσφερέσθω τὸν τρόπον. εἰ δὲ ἡμέραι παρεληλύθασι δύο ἢ τρεῖς ἀπὸ τῆς δήξεως, ἐγχε-

tus seruatũ extitisse. Molestissimũ itaque genus morbi, à quo multos, anteq̃ ipsã experirent, vindicauimus: & complures ab aliis medicis seruatos nouim⁹.

Remedia demorsorum à cane rabioso.

Cap. III.

Ratio medẽdi duplex: vna cõmunis, qua vtẽdũ in oẽs morsus, quos virulẽtę animãtes impresserũt: alia peculiaris priuatáq;, eorũ dũtaxat quos rabiosi canes momorderint: q̃ nõnullis q̃dẽ summã opẽ ferre cõsueuit: aliis verò ĩutilis maximè q̃ ex multo iã tempore ictũ accepeũt. Quæ ad hãc pertinẽt, primũ exponem⁹, deinde cursim pstringem⁹, q̃ ad cõmunẽ medẽdi rationẽ pertinẽt. Cãcros itaq; fluuiatiles in sarmẽtis albę vitis cremare oportet, & cinerẽ eorũ q̃ minutissimè tritũ habere recõditũ: itidẽ gẽtianæ radicẽ tusã cribratáq; reponere. Quoties autem canis rabiosus morsum intulerit, in quaternos cyathos meraci vini, bina cineris cancrorũ cochlearia, vnũq; gẽtianę cõiiciãtur: hęc ĩ polẽtę dilutioris modũ subacta, quatriduo bibãtur. Inter principia medicamẽtũ hoc modo detur. Atq̃ si ab illato morsu bini ter-

 níve dies

niue dies fluxerint; curationẽ auſpicabimur à triplicato pondere, ſupra id quod ab initio retulimus. Optimũ hoc aduerſus rabioſorũ morſus auxiliũ, quod & pleriſq; vnum ſatisfecit, eóq; cũ fiducia vti licet. Sed vt aliis etiamnum auxiliis contra ineuitabile periculum muniamur, nihil cæteris vti prohibet. Satius autem multò fuerit etiamſi in vanũ recidat, medicamẽtorũ inhumanos tolerare cruciatus, q̃ per inertiã ac deſidiam in diſcrimen adduci. Nec ita in demorſis à rabioſo animali maiora vulnera vereri oportet, vti minora, & vlcuſculis cutis ſimilia: quippe maiori vulnere cõfertim copioſus ſanguis emanãs, poteſt nõnihil virulẽti liquoris exhaurire: quod in minoribus non accidit: quin à maioribus abſcedentes carnes hinc auferre, & labia acie ſcalpelli circũſcribere, & præhẽſam hamulo aut vulſella carnẽ amputare oportet. In vtriſq; e circũſtãtia loca altioribus vlſculis ſcarificãda, vt copioſior ſanguinis vacuatio arceat, ne venenũ mẽbratim inſinuetur. Cucurbitulæ cũ multa flamma agglutinatæ id iuuamẽti præſtant, vt veneni vis extrahatur.

Contra

ἐγχειρῶσαι τῇ θεραπείᾳ, τριπλάσιον δεῖ διδόναι ὅσον ἐξ ἀρχῆς εἰρήκαμεν. τὸ μὲν ἄριστον ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων βοήθημα, ὃ δὴ καὶ μόνον ἐνίοις ἤρκεσε, τοῦτό ἐστι, καὶ χρηστέον αὐτῷ μετὰ πεποιθήσεως. ἕνεκα δὲ τοῦ καὶ δι᾽ ἄλλων ἠσφαλίσθαι πρὸς ἄφυκτον δοκοῦντα κίνδυνον, οὐδὲν τὸ κωλῦον ἐστὶ καὶ τοῖς λοιποῖς χρήσασθαι, αἱρετώτερον γὰρ διακενῆς αὖ οὕτω τύχῃ, τῶν βοηθημάτων τὸ ἀπάνθρωπον ὑπομεῖναι, ἢ διὰ τὴν ὀλιγωρίαν κινδύνῳ περιπεσεῖν. οὐχ οὕτω δ᾽ εὐλαβητέον τὰ μεγάλα τραύματα ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων, ὡς τὰ μικρὰ καὶ ταῖς ἀμυχαῖς ἐμφερῆ· διὰ γὰρ τῶν μειζόνων ἄθροον καὶ πολὺ αἷμα προχεόμενον, δύναταί τι καὶ τοῦ ἰοῦ συναποκλύζειν· διὰ δὲ τῶν μικροτέρων οὐδαμῶς· καὶ ἐκ μὲν τῶν μειζόνων τὰς ἀφισταμένας σάρκας αὐτόθεν ἀφαιρετέον, καὶ τὰ χείλη περιγλυπτέον διὰ τῆς ἀκμῆς, ἀνατεθείσης δὲ τῆς σαρκὸς ἀγκίστρῳ ἢ μύδρῳ, τὴν ἐκτομὴν ἀποτελεστέον. ἐπὶ ἀμφοτέρων δὲ τὰ ἐν κύκλῳ βαθυτέραις ἀμυχαῖς καταχαρακτέον * ὅπως ἡ τοῦ αἵματος παραπλησιωτέρα γινομένη κένωσις, ἐναντιωθήσεται τὰ σώματα τῇ τοῦ ἰοῦ διαδόσει. πολλὴν γὰρ καὶ ἡ σικύα κολληθεῖσα μετὰ πολλῆς φλογὸς παράσχοι ὠφέλειαν, ὡς ἐκλῦσαι τοῦ ἰοῦ τὴν δύναμιν.

Ἡ δὲ

Ἡ δὲ καῦσις ἀνυσιμώτατον ἐπὶ τῶν ἰοβόλων ἐστὶ βοηθημάτων, τὸ γὰρ πῦρ πάσης δυνάμεως εὐτονώτερον ὑπάρχον, ὁμοῦ μὲν κρατεῖ καὶ κωλύει φέρεσθαι τὸν ἰὸν ἐσωτέρω, ὁμοῦ δὲ τὸ κρατηθὲν αὐτοῦ μέρος τῆς ἐφεξῆς θεραπείας, καταβολὴν οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐργάζεται, παραμενούσης τῆς ἑλκώσεως ἐπιπλέον. τὴν μὲν γὰρ ἔκπτωσιν τῆς ἐσχάρας μάλιστα ἐκ τούτου φροντιστέον, ὅπως μὴ τάχιον τὰ μέρη συγκλεισθείη. ἀλλ' εἰ δυνατόν ἐστι πολὺ τῆς προθεσμίας τὰς ἑλκώσεις τηρητέον, καὶ ἐπὶ φλεγμαινούσας καὶ ἐπὶ ῥυπαινομένας. παρέξει δὲ αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον τάριχος ἐπιτιθέμενος, καὶ σκόροδον ἄγριον λεοτριβόμενον· κρόμμυά τε ὡσαύτως, ὀπὸς μὲν οὖν μάλιστα ὁ κυρηναϊκὸς ἢ ὁ καλούμενος μηδικὸς ἢ παρθικός. κόκκοι δὲ πυρῶν ἐπιτιθέσθωσαν καὶ μεμασσημένοι καὶ ἀμάσσητοι· διαφυρώμενοι μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἐμβροχῆς ἀνευρύνουσι τὰ τραύματα. τινὲς δὲ οἴονται τοὺς μεμασσημένους ἀντιπαθές τι ἔχειν ἀπὸ τῆς τῶν μεμασσηκότων νηστείας· οὐ μὴν τοῦτο βέβαιόν ἐστιν. ἀλλὰ εὐκαίρως αὐτοῖς χρηστέον. εἰ δὲ ὅπερ γίνεται πολλάκις, καὶ ἕλκη συμφρούμεναι φθάνωσι πρὸ τῶν ἡμερῶν, διὰ χειρὸς ἀναξαίνειν προσήκει·

περι-

Contra virulentos ictus, vstio expeditissimũ est auxilium, vt pote cum ignis cætera viribus præstet, simul quod virus domet, & ferri penitius nõ patiatur, simul quod pars ignem experta, postea non vulgare fundamẽtũ curationi futuræ præbeat, manente diutius exulceratione. Animaduertendum ex eo tẽpore cum crustæ decidẽt, ne vlceris ore coalescant, & cicatrice induãtur, sed si fieri potest ad multũ, idq́; præstitutum tempus, vlcerationes & sordidas adhuc & inflammationem minantes, prorogari conuenit. Quod inditũ iis salsamentum optimè præstabit, & syluestre allium detritũ: item cepæ, succúsque præsertim Cyrenaicus, aut qui Medicus, aut Parthicus appellatur. Tritici grana tam mansa, q̃ non mansa imponantur: si quidẽ subacta pistáue à perfusione vulnera dilatãt. Sũt qui à mandẽtium ieiunio, sibi aliquid ascisсere arbitrentur, quod suapte natura resistat: verùm id certum nõ est. Cæterũ tempestiuus eorũ vsus minimè est contẽnendus. Si verò quod persæpe accidit, ante dies præfinitos cicatrices coirẽt, cõmittenturq́;, manũ postulabunt:

nanq;

nanque eas diducere carnémque scalpello circinare, aut iterum inurere, expedit. Vbi verò propositum tẽpus præteriit, vlcus ad cicatricem ducendũ, & emplastro quod è salibus conficitur locus comprehendendus: nec multò post sinapismo vtendum.

Ratio victus in morsu rabiosi canis. Cap. IIII.

QVÆ ad partem istã pertinent præsidia, ita se habent. Cæterùm victus rationem ex iis quæ veneno aduersantur, coniectura quadam colligere oportet, simul vt veneni vires hebetet, restinguátque, simul vt arceat, quo min⁹ ad intima pernicies illabatur. Etenim assumpta perniciosarum virium penetrationi resistũt. Quorum vtrunque præstare potest vini meracioris, passi, & lactis potus: quippe qui hæc omnia capiunt ad curam, nonnihil veneno obiiciunt, quod omnem eius acrimoniam obtũdat. Simili modo aliorum, porrorũ, cœparúmque cibos: quod ea difficulter cõficiantur, víxque aboleantur. Nam multos dies huius cibi qualitates remanẽt, quo tempore nec euincũtur, nec permutant à mortifera vi, sed

περισαρκίζοντας καὶ τέμνοντας, ἢ καὶ ἐπικαίοντας πάλιν ἐὰν οὕτω τύχῃ. παρελθούσης δὲ τῆς προκειμένης προθεσμίας, ἀφετέον μὲν ἀπουλωθῆναι τοῖς ἕλκεσιν, ἐμπλάστρῳ δὲ τῇ διὰ τῶν ἁλῶν ὅλον τὸν τόπον καταληπτέον· μετὰ ὀλίγας δὲ ἡμέρας καὶ σιναπιστέον.

Περὶ Διαίτης τῶν ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος δηχθέντων. Κεφ. δʹ.

Η μὲν οὖν τοπικὴ θεραπεία τῶν λυσσοδήκτων, τοιαύτη τίς ἐστι. δεῖ δὲ καὶ τὴν δίαιταν αὐτῶν ἐστοχάσθαι τῆς πρὸς τὸν ἰὸν ἐναντιώσεως, ἵνα ὁμοῦ μὲν ἀμβλύνῃ καὶ σβεννύσῃ τὴν δύναμιν, ὁμοῦ δὲ κωλύῃ τὴν εἰς βάθος φοράν. καὶ τὰ λαμβανόμενα γὰρ ἀντιπίπτει τῇ παρεισδύσει τῆς φθοροποιοῦ δυνάμεως. δύναται δὲ τούτων ἑκάτερον παρέχειν τοῦτο, οἴνου ἀκράτου ζωροτέρου πόσις καὶ γλυκέος καὶ γάλακτος· οἱ γὰρ ταῦτα πάντα λαμβάνοντες πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν, ἐνίστανταί τι τῷ ἰῷ, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν δριμύτητα ἐκκαίει. ὡσαύτως δὲ καὶ σκορόδων καὶ πράσων καὶ κρομμύων ἐδωδή· καὶ ταῦτα γὰρ τὸ ὅλον δυσμετάβλητα καὶ δυσέξιτα. παραμένουσι γὰρ αὐτοῦ αἱ ποιότητες ἐπὶ πλείους ἡμέρας, ὁπότε οὐ νικῶνται οὐδὲ τρέπονται ὑπὸ τῆς φθοροποιοῦ δυνάμεως, ἐπὶ

ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων κρατεῖν αὐτῆς πέφυκεν. εἰς τοῦτο δὲ καὶ τῶν ἀντιδότων ἐστὶ χρεία, καὶ τῆς θηριακῆς, καὶ τῆς εὐπατορίου λεγομένης. καὶ τῆς μιθριδατείου καὶ πάσης ἄλλης ἥ τις ἐκ πλειόνων ἀρωμάτων εἴληφε τὴν σύστασιν. δυσμετάβλητα γὰρ τῇ συστάσει πάντα τὰ ἀρώματα τῇ δυνάμεσι καὶ ταῖς οὐσίαις· διὸ περικρατεῖται τοῖς σώμασι. τοιοῦτος μὲν οὖν καὶ ὁ τῆς διαίτης τρόπος. δεῖ δὲ γνώσκειν ὅτι ἡ τοῦ ὑδροφοβικοῦ πάθους ἐγκατάσκηψις, οὐδὲ ὡρισμένην ἔχει προθεσμίαν. ὡς ἐπιτοπλεῖστον γὰρ ἕως τεσσαρακοστῆς ἡμέρας εἰωθὸς, τοῖς ἀμεληθεῖσι καὶ δι' ἑξαμήνου ἐνίοις ἀπήντησε. καὶ δι' ἐνιαυτοῦ, καὶ ταῦτα ἡμῖν ἑώραται. ἱστοροῦσι δέ τινες μετὰ ἑπταετίαν ἐνίοις ἐνδιδόναι τῷ πάθει. καὶ κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς τῶν λυσσοδήκτων ἡ θεραπεία, τοιαύτη ἐστίν. ἐὰν δὲ ὁπωσδήποτοῦν ἐν ταῖς πρώταις ἡμέραις μὴ περιληφθῇ τὰ προειρημένα βοηθήματα, τὸ μὲν περιχαράζειν καὶ καίειν, παραλειπτέον. καὶ γὰρ ἱκανῶς εἰς τὸ παρεληλυθὸς μετάγειν δύναται. οὐδεμία γὰρ ὄνησις τῆς ἐπιβολῆς, ἀλλὰ διακενῆς τὰ σώματα ταῖς ὀδύναις βλαβήσονται, τρόπος δὲ τῆς θεραπείας ἕτερος ἀγέσθω. κάθαρσις ἡ καὶ μέγα

ὄφελος

sed contrariis illa vis expugnatur. Cui rei antidotorum vsus accommodatur, & theriaces, Mithridatij, & eius quod eupatorio temperatur. Deniq; omnium quę magnam aromatum partem sibi vendicant: quippe aromata omnia viribus & substantiis ægrè permutãtur: quare in corporibus euincunt. Victus ratio hoc modo se habet. Nosse conuenit, pauoré aquæ non stato definitóque tempore exoriri: plurimum tamen ad quadragesimum vsque dié neglectis differri consueuit. Post semestre etiam nõnullos inuadit: quędam post annum aquã horruisse constat. Quæ nobis visu cõperta fuere. Narrant & aliquos post septennium aqua metu fuisse tentatos. Inter principia demorsorũ à cane rabiosa curandi ratio talis est. Verũ enimuero si ea quæ retulimus auxilia, primis diebus prætermissa fuerint, nec scalpro carnem circinare, nec vstioné experiri operæpretiũ est. Nõ enĩ quod iã pertrãsiit, satis euocare possent. Nulla vtiq; istius rei occasio aut vtilitas, sed incassum corpora doloribꝰ sternentur. Alter verò curationis modus accedat. Deiectio magnũ

præbet

præbet iuuamētum, vtpote cū mouendo, corporis habitum trāſmutet, & quæ colocynthidem recipit hiera. Itē lac ſchiſtum, quod ſimul deiectionem moueat, & venenum domare poſsit. Cibi acres, & meraculi potus, quibus vis veneni vehementer retunditur, quotidie ſumi debent. Cæterùm ſudores ante cibos, & poſt etiā ciendi. Dropaciſmi ſinapiſmiq; alternatim per corpus totum adiiciendi. Sed longè omnium efficaciſsimum auxilium helleboriſmus cognoſcitur, quo cum fiducia nō ſemel atque iterum, ſed frequentius ante quadrageſimum diem, vel poſt hoc tempus vti licet. Tantam enim vehemētiam hoc auxiliū habere fertur, vt quidā qui iam aquæ metum ſentirent, ſumpto helleboro, ſimul ac primum morbi impetū experirētur, fuerint ſeruati. Nam & iam vitio tentatos nemo vnquā ſeruare poteſt. Itaque primū curā contra rabioſi canis morſus breui ſermone expoſuim⁹: iam ad alia, quæ venenatis morſib⁹ ſæuire conſueuerūt, trāſeundū. Notas vno cōtextu, deinde cōmunē medendi modū, qui omnibus cōuenire poſsit, explicabimus.

Curſim

ὄφελος ἐμπαρέχειν δυνάμενον, συμμεταποιεῖ γὰρ τὴν ἕξιν κινοῦσα· ἥ τε διὰ τῆς κολοκυνθίδος ἱερὰ δόσις. καὶ δὴ καὶ τὸ γάλα τὸ σχιστὸν, ἅμα καὶ κάθαρσιν καὶ ἐπικράσεις παρέχειν δυνάμενον. αἵ τε δριμυφαγίαι καὶ ἡ τοῦ ἀκράτου πόσις, παραλαμβανέσθωσαν καθημέραν, ἀμβλῦναι δυνάμεναι τὸν ἰόν, καὶ πρὸς τούτοις ἱδρωτοποιΐα, καὶ πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τροφήν. δρωπακισμός τε καὶ σιναπισμὸς κατὰ μέρος ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος. πάντων δὲ ἀνυσιμώτατον ἀπὸ τούτων ὁ ἐλλεβορισμὸς ἐγνώσθη, καὶ χρηστέον τεθαῤῥηκότως τῷ βοηθήματι, οὐχ ἅπαξ, οὐδὲ δὶς, ἀλλὰ καὶ πλεισάκις πρὸ τῆς τεσσαρακοστῆς ἢ καὶ μετὰ ταῦτα. τοσαύτην γὰρ τὴν ἰσχὺν προσφέρεται τὸ βοήθημα, ὥστε τῶν ἤδη συνηθημένων τοῦ ὑδροφόβου, περισωθῆναι τινὰς λαβόντας ἐλλέβορον εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ καταπειρασμῷ τοῦ συμπτώματος. τοὺς γὰρ ἤδη κατεσχημένους, οὐδὲ αὐτός τι περιποιῆσαι δύναται. τὴν μὲν οὖν τῶν λυσσοδήκτων ἐπιμέλειαν περὶ τὴν ἐξεθέμεθα, δι' ὃν ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν ἐπιλογισμόν. μεταβαίνοντες δ' ἐπὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἰοβόλων, προσφέροντες μὲν τὰς σημειώσεις αὐτῶν, ὑπὸ μίαν ἐκθησόμεθα πρόφασιν. μετὰ δὲ τοῦτο, κοινὴν τὴν θεραπείαν πᾶσιν ἁρμόσαι δυναμένην

ὑπο-

ὑποδραμόντες δὲ ἑξῆς ὑποδείξομεν, εἴ τινα κατ' ἰδιότητα ἐνίοις προσωφελεῖν πέφυκεν. ὁμοίως καὶ τὰ τελείως ἀβοήθητα παρασημειωσόμεθα.

Cursim deinceps subiungemus ea, quæ sua ꝓprietate nõnullis auxilium præstare possunt. Postremo subnectẽtur etiã venenata, q̃ nullis cedũt remediis.

Περὶ Φαλαγγίων. Κεφ. ε.

Τοῖς μὲν ὑπὸ φαλαγγίων δεδηγμένοις, αὐτὸς μὲν ὁ τόπος ἐρευθής ἐστι καὶ ὅμοιος κεντήμασιν· οὔτε διωδηκὼς οὔτε περίθερμος, ἀλλὰ μετρίως μὲν ὑπόϋγρος· ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων κατεψυγμένος, παρακολουθεῖ δὲ τρόμος δι' ὅλου τοῦ σώματος, καὶ ἐντάσεις περὶ τοὺς βουβῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας προσεοικυῖαι σπασμῷ. περὶ τὴν ὀσφὺν σύλλημμα καὶ συνεχὴς πρὸς οὔρησιν ἐρεθισμός. δυσκολία πολλὴ περὶ τὴν ἔκκρισιν τοῦ περιττώματος· ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ ἱδρὼς ψυχρὸς καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν ἐκκρίνεται· τά τε ὄμματα δακρύει καὶ ποσῶς ἀμαυροῦται.

De phalangiis. Cap. V.

De morsis à phalangiis locus quidem ipse, quasi ab impacto aculeo rubet, non intumescens, nec per ambitum calidus est, sed mediocriter humescit: vbi verò contrariorum occursu refrixit, consequitur corpore toto tremor, distentiones poplitum & inguinum, conuulsionibus non dissimiles. In lumbis collectio exoritur, & perpetua vrinæ libido lacessit, multáque reddẽdis excremẽtis colluctatio. Vniuersa cute frigidus sudor emanat: collachrymant oculi, offusisq; nebulis caligant.

Περὶ Σκολοπένδρας. Κεφ. ς'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ τῆς καλουμένης σκολοπένδρας ἢ ὀφιοκτένης δεδηγμένοις, ὁ μὲν ἐν κύκλῳ τόπος τοῦ δήγματος πελιοῦται, καὶ περισήπεται· καί ποτε τρυγώδης κατὰ τὸ σπάνιον καὶ ἐρευθὴς φαίνεται. ἑλκοῦται δὲ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ δήγματος λαμβάνων τὴν ἀρχὴν, ἑλκωσίν τινα ἐπίπονον καὶ δυσαλθῆ· πρὸς δὲ τούτοις περὶ ὅλον τὸ σῶμα συναίσθησις γίνεται κνησμώδης.

Scolopendra. Cap. VI.

Si scolopendra aut dicta ophioctene morsum intulit, locus per ambitum liuore sugillatur, & computrescit: interdúmque, licet rarò, fæculentus atq; ruber cernitur. A morsu ipso exulcerari locus incipit, vlcúsque id negotium exhibet, ferè remediis inuictum: præterea toto corpore prurigo sentitur.

Περὶ

Scorpio

Scorpio. Cap. VII.

Scorpionis morſu inflammari ſtatim incipit locus, & indureſcit, ac intentus rubet, viciſsímque dolore premitur. Modò ſiquidem exęſtuat, modò frigore occupatur. Labor repentê fatigat, & aliquando meliuſcule habet, aliquando verò recrudeſcit. Conſequitur ſudor, horroris ſenſus, & tremor. Extremæ corporis partes refrigeſcunt, inguina extolluntur, per ſedem flatus exeunt, capilli eriguntur, palor membra decolorat & dolor, tãquam ex pungente acu, per vniuerſam cutem ſentitur.

Περὶ Σκορπίου. Κεφ. ζ.

Τοῖς δὲ ὑπὸ σκορπίου δηχθεῖσιν, ὁ μὲν τόπος εὐθέως ἄρχεται φλεγμαίνειν, σκληρὸς καὶ ἐνερευθὴς καὶ περιπαθὴς, σὺν ὀδύνῃ γινόμενος ἐναλλάξ. ὁτὲ μὲν γὰρ πύρωσις, αὖθις δὲ ψύξις ἐπιλαμβάνεται. καὶ πόνος ἐξαπίνης, καὶ ποτὲ μὲν ῥαΐζει, ποτὲ δὲ ἐπιτείνεται. παρέπεται δ' αὐτοῖς ἱδρὼς καὶ φρικώδης αἴσθησις, καὶ τρόμος. καὶ περίψυξις ἀκρωτηρίων, καὶ βουβώνων ἔπαρσις, φύματα διὰ τῆς ἕδρας, ὀρθοτριχία τε, καὶ δύσχροια, ἐπαλγὴς περὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς αἰσθήσεως, καθάπερ ἀπὸ βελόνης κεντημάτων ὀδυνώμενος.

Paſtinaca marina. Cap. VIII.

Si marina paſtinaca percuſſit, protinus accidunt moleſti dolores, aſsiduæ conuulſiones, laſsitudo, & imbecillitas. Mens percuſsis labat, poſtea obmuteſcunt: oculi caligant. Percuſſus autem locus in ambitu cum vicinis partib⁹ denigratur, & ita obſtupeſcit, vt tãgentem non ſentiat. Hunc ſi quis premat, atra ſanies, craſſa & malè olés excernitur.

Περὶ Τρυγόνος θαλασσίας. Κεφ. η.

Τοῖς δὲ ὑπὸ τρυγόνος θαλασσίας δηχθεῖσι, παραυτίκα μὲν περιωδυνίαι συμβαίνουσι δυσκατέργαστοι, σπασμοί τε συνεχεῖς καὶ πόνος, καὶ ἀτονία, καὶ διανοίας παραφορά, μετὰ δὲ τοῦτο ἀφωνία καὶ σκοτασμὸς ὀφθαλμῶν. αὐτὸς δὲ ὁ πληγεὶς τόπος, *μέλας γίνεται κύκλῳ, καὶ τὰ πλησίον αὐτοῦ μέρη, καὶ πρὸς τὴν ἀφὴν ἀναισθητεῖ. ἐπειδὰν δέ τις αὐτὸν ἀποθλίψῃ, ἰχὼρ ἐξ αὐτοῦ μέλας, παχὺς, δυσώδης ἐκκρίνεται.

Mus araneus. Cap. IX.

A mure araneo percuſsis, circa

Περὶ Μυγαλῆς. Κεφ. θ.

Τοῖς δὲ ὑπὸ μυγαλῆς δηχθεῖσι, κύκλῳ

κύκλῳ μὲν περὶ τὸν τόπον τοῦ δήγματος γίνεται φλεγμονή, φλυκτὶς δὲ ἐπανίσταται μέλαινα, μεστὴ ἰχῶρος ὑδατώδους· καὶ τὰ πλησίον πάντα πελιοῦται. ῥαγείσης τε τῆς φλυκταίνης, νομὴ παραλαμβάνει παραπλησία τῇ ἀπὸ τῶν ἑρπυστικῶν. σὺν τούτοις δὲ παρέπεται καὶ στρόφος περὶ τὰ ἔντερα, καὶ δυσουρία, καὶ ψυχρᾶς νοτίδος περίχυσις.

circa morsum in orbem inflammatio exoritur, nigráque pustula, diluta sanie turgens, exurgit: proximæ partes liuét. Rupta pustula, depascés vlcus, nó ei dissimile quod serpit, occupat. Intestinorum quoq; tormina, difficultas vrinæ & frigidæ asperginis offusio consequuntur.

Περὶ Ἐχίδνης. Κεφ. ι.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ἐχίδνης δηχθεῖσιν, οἰδεῖ καὶ ἐφ' ἱκανὸν τὸ σῶμα ξηραίνεται, τὴν χροιὰν δὲ ὑπόλευκον ἔχει. ἰχὼρ δὲ ἀπὸ τοῦ τραύματος προχεῖται, τὸ μὲν πρῶτον ὑπολίπαρος, μετὰ ταῦτα δὲ αἱματώδης· φλυκταινῶν τε ἐπαναστάσεις, καθάπερ ἐπὶ τῶν πυρικαύτων ἕπεται· καὶ νομὴ προκαταλαμβάνει προχωροῦσα ἐπὶ τὰ παρακείμενα πάντα πλησίον, οὐ μόνον ἐπιπόλαιος, ἀλλὰ καὶ διὰ βάθους· αἱμάσσεται δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ οὖλα· καὶ περὶ τὸ ἧπαρ συνίσταται φλεγμονή· στρόφοι τε καὶ χολώδεις ἐπισυμβαίνουσιν ἔμετοι. προσγίνεται δὲ αὐτοῖς ἔμετος καὶ κάρος, καὶ δυσουρία, καὶ ψυχρὰ περίιδρωσις.

Vipera. Cap. X.

Si vipera momordit, corpus intumet, vehementer arescit, subalbidúmque colorem cócipit. Sanies à vulnere profunditur, primum suppinguis, mox cruenta: pustulæ adustis similes erumpunt: & antea depascens vlcus, quod in proxima repens, non summa modo corporis, sed intima quoque corripit: gingiuæ iis cruore suffunduntur: inflámatio circa iecur erumpit: tormina & biliosi vomitus sequuntur.

Sopor, tremor, & vrinæ difficultas accedit, & frigidus sudor offunditur.

Περὶ Ἀμφισβαίνης. Κεφ. ια.

Παραπλήσια δὲ συμβαίνει καὶ τοῖς ὑπὸ τῆς προσαγορευομένης σκυτάλης ἢ ἀμφισβαίνης δηχθεῖσι, βοηθεῖ δὲ σχεδὸν ἤδη τὰ αὐτά· διόπερ ἰδίας ἀναγραφῆς

ἔτι

Cæcilia. Cap. XI.

Consimilia eueniút iis qui à cęcilia nomine, aut amphisbęna demorsi sunt, eadémq; ferè auxiliantur: quare hoc venenú priuatá descriptioné sortitum

non

nó est, neq; visum est dignum, quod alio genere cóprehédat.

οὔτε τε τύχηκεν, οὔτε ἠξιώθη τὸ εἶδος τοῦτο.

Dryinos. Cap. XII.

A DRYINO morsis pustulæ molestíque dolores incidunt, præsertim quà dilutæ saniei emissarium subest: quinetiam erosio, tormináque cósequuntur.

Περὶ Δρυΐνου. Κεφ. ιβ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ δρυΐνου δηχθεῖσιν, ἰσχυραὶ περιωδυνίαι ἐμπίπτουσι, καὶ φλυκταινώδεις ἐν τῷ οἰκείῳ μέρει, ὅπου δὲ καὶ ὑδατώδους ἰχῶρος ἔκχυσις· ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ δηγμὸς καὶ στρόφος.

Hemorrhoos. Cap. XIII.

Ab hæmorrhoo ictis vehementes cruciatus accidút, qui angusta contractáque corpora ex continuo dolore reddunt. Ex plaga copiosus cruor effluit, & quacunq; parte corporis cicatrix vlla fuerit: ea sanguine manat. Excrementa per aluum cruenta eiiciuntur, profluésq; sanguis in globos coiit. A pulmone sanguiné extussiunt, & in vomitiones effusi sine remedio commoriuntur.

Περὶ Αἱμόῤῥου. Κεφ. ιγ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ αἱμόῤῥου δηχθεῖσιν, ἰσχυραὶ περιωδυνίαι ἐμπίπτουσι, βραχέα δὲ καὶ στενὰ παντελῶς παρέχουσι τὰ σώματα ὑπὸ συντυχίας τῶν δηγμάτων. ἐκ δὲ τοῦ δήγματος ἔκκρισις γίνεται πολλή, κἂν οὐλὴ καθ' ἕτερον μέρος τοῦ σώματος ὑπάρχῃ, παρέχει αἱμοῤῥοεῖν· τὰ γὰρ διαχωρήματα αἱματώδη ἐκκρίνεται, καὶ τὸ ἀποῤῥεόμενον ἀπ' αὐτοῦ αἷμα τεθρομβωμένον ἐστί. βήσσοντές τε ἀπὸ πνεύμονος, αἷμα ἀνάγουσι, * καὶ ἐξεμοῦσιν ἀβοηθήτως.

Dipsas. Cap. XIIII.

Quos dipsas percussit, solut⁹ ac nó cóstrict⁹ tumor premit, sitisq; vsq; eo ptinax, vt satiari nó possit, ac sine vlla intercapedine excruciet: etsi potú pleno ore affatim trahát, illico in eandé sitim relabunt: pinde toto habitu similes sunt iis q antea pot⁹ nihil hauserint. Quare ppter cótinuá sitim, & prester, & causon, aut dipsas appellat.

Περὶ Διψάδος. Κεφ. ιδ'.

Τοῖς δὲ δηχθεῖσιν ὑπὸ διψάδος, ἄστεγνος ὄγκος ἴσχεται, καὶ δίψος ἐπιτεταμένον ἰσχυρῶς ὥστε ἀπλήρωτον καὶ ἀδιάλειπτον εἶναι· καὶ τὸ ποτὸν χανδὸν ἕλκειν, κἂν τῷ αὐτῷ καθίστασθαι. τῷ δὲ μὴ τὴν ἀρχὴν εἰληφότι τὸ ποτὸν, παραπλήσιόν τι ὅλου τοῦ συγκρίματος ἀκολουθεῖ. διὰ τὴν συνεχῆ τοῦ πώματος εἰσφορὰν, ὅθεν πρηστήρ τε καὶ καύσος προσαγορεύεται ἡ δίψας.

Natrix

Περὶ

Περὶ ὕδρου. Κεφ. ιε.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ὕδρου δηχθεῖσι, τὸ ἕλκος πλατύνεται καὶ μέγα γίνεται πελιδνόν. ἰχώρ τε ἐξ αὐτοῦ μέλας καὶ πολὺς καὶ δυσώδης οἷον ἀπὸ νομῆς ἐκκρίνεται.

Περὶ Κέγχρου. Κεφ. ις.

Τοῖς δὲ ὑπὸ κέγχρου δηχθεῖσι, τὸ μὲν δῆγμα ὅμοιον τοῖς ἀπὸ τῆς ἐχίδνης, σηπεδὼν δὲ παρακολουθεῖ. καὶ περιρρέουσι σάρκες ἐξοιδήσασαι πρότερον ὡς ἐπὶ ὑδρωπος. ληθαργώδεις τε γίνονται καὶ καταφορᾶς αἴτιοι. Ἐρασίστρατος δέ φησιν αὐτοὺς πεπονθέναι τὸ ἧπαρ καὶ τὴν νῆστιν καὶ τὸ κῶλον. ἀνατμηθέντων γὰρ αὐτῶν διεφθαρμένα πως εὑρίσκεται πάντα τὰ μέρη.

Περὶ Κεράστου. Κεφ. ιζ.

Τοῖς δὲ ὑπὸ κεράστου δηχθεῖσιν, ὁ μὲν τόπος ἐπαίρεται μετὰ σκληρίας καὶ φλυκταινώσεως· ῥεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ δήγματος ἰχὼρ ποτὲ μὲν μέλας, ποτὲ δὲ ὕπωχρος· κιρσώδης δὲ γίνεται περὶ τὸ σύγκριμα ὅλον· καὶ τὸ μὲν αἰδοῖον τείνεται. ἡ δὲ διάνοια ἐξίσταται, ὀφθαλμῶν τε ἀμαύρωσις ἐπιγίνεται· τέλος δὲ ἀπόλλυται σπώμενος τετάνῳ.

Περὶ Ἀσπίδος. Κεφ. ιη.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ἀσπίδος δηχθεῖσι, τὸ μὲν δῆγμα ὅμοιον τοῖς ὑπὸ βελόνης κεντήμασι μικρὸν παντελῶς φαίνεται χωρὶς τῆς ἐπάρσεως· καὶ αἱμάτιον δὲ οὐ πολύ,

Natrix. Cap. XV.

Ab natrice demorsis vlcus dilatatur, & liuidũ ac ingẽs euadit. Sanies ex eo multa, & atra, & malè olens, nõ secus atq; iis quæ serpunt vlceribꝰ, expuitur.

De cenchro. Cap. XVI.

Cenchri morsum, qui viperino ictui similis est, putridum vlcus sequitur. Carnes anteà, vt in aqua inter cutem, prætumidæ, defluũt. Lethargo corripiũtur, & veterno pressi somnos captãt. Erasistratꝰ eos iocinere, intestino ieiuno, colóque conflictari autor est. Quippe dissectis ipsis, omnes ferè partes corruptæ reperiuntur.

Cerastes. Cap. XVII.

A ceraste percussis locus attollitur, cum duritia pustulosis. E plaga sanies profluit, modo atra, modo pallidior: sed toto concretu varicosus intumescit: genitale intenditur: mens labat, & oculorum caligo exoritur: denique rigore neruorũ distẽti commoriuntur.

Aspis. Cap. XVIII.

Ab aspide ictis, vulnus exiguum prorsus, quasi ab adacta acu citra tumorem conspicitur: sanguis exiguus ille quidẽ,

sed ater distillat: caligo velox oculos obnubit: labor in totum corpus multiplex, omnino leuis & non sine voluptatè consequitur. Ideo Nicander perpulchrè cecinit: At vir perit, absque labore, virens atque discolor: mediocris stomachi dolor afficit: frons perpetuò reuellitur: genæ contremiscūt, quasi sine sensu in somno vacillent. Hos mors tollit, ad diei trientem non dilata.

Basiliscus. Cap. XIX.

Erasistratus in libro quem de medicaminibus & venenis condidit, de vocato basilisco scitè ita refert: Cum basiliscus momorderit, vulnꝰ ad auri colorem efflauescit. Itaque in plurimis quæ virus eiaculantur, comites notæ ita se habent. Transeuntes vtiq; ad medendi rationem, primum, vt fieri poterit, de cōmunibus differemꝰ.

LIBRI SEPTIMI FINIS.

PEDA-

ἀλλὰ βραχὺ καὶ μέλαν ἀποστάζει· ταχεῖα δὲ ἀμαύρωσις ὀμμάτων καταλαμβάνεται· πόνος τε ὅλου τοῦ σώματος πολυειδής. παντάπασιν ἐλαφρὸς καὶ οὐκ ἄτερ ἡδονῆς παρακολουθεῖ. διὸ καλῶς ὁ Νίκανδρος πεφώνηκε· καμάτου δ' ἄτερ ὄλλυται ἀνὴρ, χρόαν ἀτρόπος καὶ χλοανθής· καρδιωγμὸς ὀλίγος. μέτωπόν τε συνεχῶς ἀνασπᾶται· βλέφαρα κινοῦνται μετὰ ἀναισθησίας ὁμοίως ὕπνῳ, κἂν τούτοις θάνατος συναίρει μὴ τὸ τρίτον ἡμέρας διαλιπών.

Περὶ Βασιλίσκου. Κεφ. ιθ.

Ἐρασίστρατος ἐν τῷ καλουμένῳ περὶ δυνάμεων καὶ θανασίμων περὶ τοῦ καλουμένου βασιλίσκου ῥητῶς οὕτω φησίν· ὅταν δὲ ὁ βασιλίσκος δάκῃ, πληγὴ ὑπόχρυσος γίνεται. Τὰ μὲν οὖν ἐν τοῖς πλείστοις τῶν ἰοβόλων παρακολουθοῦντα σημεῖα, τοιαῦτά ἐστι. μεταβαίνοντες δ' ἐπὶ τὴν θεραπείαν, πρῶτον τὰ κοινὰ τῆς θεραπείας ὡς δυνατὸν παραδώσομεν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ.

ΠΕΔΑ-

ΠΕΔΑ-ΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙ-δου ἀναζαρβέως περὶ θεραπείας τῶν ὑπὸ ἰοβόλων δεδηγμένων Βίβλιον ὄγδοον.

Τίς κοινὴ τῶν ἰοβόλων θεραπεία. Κεφ. α'.

ΠΡΟΣ πᾶσαν πληγὴν ἰοβόλου ἁρμόζει ἡ διὰ τοῦ στόματος ἐκμύζησις. δεῖ δὲ μὴ ἄσιτον εἶναι τὸν ἐκμυζῶντα, ἀλλὰ καὶ εἰληφέναι ῥοφὴν, καὶ διακλύζεσθαι οἴνῳ· ἔπειτα δὲ καὶ βραχύ τι ἐν τῷ στόματι ἐλαίου κατέχων, οὕτω τὴν ἐκμύζησιν ἐπιτελείτω. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ τόπος σπόγγῳ πυριάσθω, ἔπειτα δὲ ἐγκατασχαζέσθω· βαθυτέρας δὲ ἐμβάλλειν τὰς ἀμυχὰς προσήκει, ὅπως τὴν ὕλην ἐκ βάθους ἀναλαμβάνῃ. καὶ περισαρκισμὸς δὲ καὶ ἐκτομὴ, πλουσιώτερον κατασχασμοῦ βοηθοῦσιν· ἴδια γὰρ ἐπ' αὐτῶν τὰ χρησιμεύοντα γίνεται. ἓν μὲν ὅτι αἴρεται ὁ ἰὸς ἐκ τοῦ τόπου. δεύτερον δὲ ὅτι τῷ αἵματι συνεκκρίνεται πολλῷ καὶ ἀθρόῳ τὸ φθάσαν ἔσω παρελθεῖν. εἰ δὲ ὁ τόπος τὸν περισαρκισμὸν οὐ προσδέχοιτο, σικύας χρὴ προσβάλλειν μετὰ φλογὸς πλείονος. περὶ δὲ καύσεως ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων προειρήκαμεν.

εἰ δὲ

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei De curatione ab animalib⁹ venenatis morsorum, LIBER VIII.

Cõmunis curatio in omnes ictus virulẽtos. Cap. I

ADuersus quidem omnem animalis ictũ, quod venenũ vibrat, oris suctio conuenit. Sugentem verò oportet ieiunum non esse, sed & cibum sumpsisse, & vino os abluisse: postea exiguũ olei in ore continens plagam exugat. Locus ipse spongia fouendus, deinde scarificandus: sed vlcuscula alti⁹ imprimere expedit, quo virosa materies profundo euocetur. Circinatio autẽ carnis, & sectio, scarificatione lõgè potentius opitulantur: nãq; ab iis duo peculiaria præsidia fiunt. Vnum, quod virus è loco tollitur. Alterum, ꝙ eius veneni pars q̃ ad interiora grassat, cũ multo copiosoq; sanguine excernit. Quod si locus sectionem non admittat, cucurbitulæ cum largiori flãma adfigẽdę sunt. Sed iã de vstione suprá in rabiosorũ morsu disseruimus.

 Si verò

Si verò icta pars, vtpote extrema, eam sectionem commodè non respuat, præsertim in omnibus serpentiũ ictibus, vt aspidis, cerastæ, similiumq́;, proculdubio amputanda est. Conuenientiora suprà dictis auxilia sunt, quæ epithemata vocant. Imponatur sermentitius cinis, aut ficulnus, cum lixiuio stillatitio subactus, garo, & acri salsaméto: porri, cepæ, & allia modo minutissimè cõtrita illinũtur, modo cremata vulneribus iniiciuntur. Quinetiam dissecti gallinarum pulli, cum maximè tepent, percusso loco applicẽtur. Nec desunt qui hisce tanquam discordia quadã naturali pugnãtibus vtãtur: verùm huius rationẽ inire facillimũ fuerit. Gallinæ enim calida natura præditæ sunt, argumento, ꝙ deuoratum insigne virus cõficiunt, & aridissima queq; semina consumãt: item nõnunquã arenas lapillosq́; ingluuie sua deuoratos dissoluunt. Itaq; animantis admoti calore adiutus spiritus, ab icta parte impetum capessens exiliésq; secum venenum exigit. Nec me fugit quid in Ægypto fieri soleat. Cũ spicas Ægyptij metũt, ollam picis paratã habẽt, & appẽsã fasciã: tunc

εἰ δ' εὐφυῶς ἔχει πρὸς ἀποκοπὴν τὸ μέρος τὸ δεδηγμένον, μάλιστα ἐπὶ πάντων θηρίων ἀνενδοιάστως τὸν ἀκρωτηριασμὸν ποιητέον, ὡς ἀσπίδος, καὶ κεράστου καὶ τῶν ὁμοίων. ὡς ἐπιτηδειότερα διὰ τῶν προειρημένων βοηθημάτων, ἄξια ἐπιθέματά ἐστιν. ἐπιτιθέσθω δὲ τέφρα κληματίνη ἢ συκίνη, μετὰ κονίας στακτῆς πεφυραμένης. γάρου, δριμέος ταρίχου· πράσα τε καὶ κρόμμυα, καὶ σκόροδα ποτὲ μὲν ὡς ἐνλεπτοτριβηθέντα καταπλασσέσθω, ποτὲ δὲ καέντα προσβάλλεται τοῖς δήγμασι. καὶ οἱ τῶν ὀρνίθων νεοσσοὶ διαχισθέντες καὶ θερμότατοι προσπτυσσόμενοι τῷ πεπληγότι τόπῳ. τινὲς μὲν ὡς ἀντιπαθέσιν αὐτοῖς ἐχρήσαντο· πρόχειρον δὲ ἔχει τὸν λόγον. φύσει γὰρ οἱ ὄρνιθες εἰσὶ θερμαί, διὸ καὶ ἐπίσημον τὸν ἰὸν καταπιοῦσαι, τεύχουσι, καὶ τὰ ξηρότατα δαπανῶσι τῶν σπερμάτων· ἐνίοτε καὶ ψάμμοις καὶ λίθοις διαλύουσιν ἐμφαρυγξάμεναι. τοιγαροῦν πρὸς τὴν τοῦ ζώου θερμασίαν, τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ δεδηγμένου μέρους ὁρμὴν λαμβάνον, συνεξάγει τὸν ἰόν. ἔγνωμεν δὲ ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου τοιοῦτόν τι γινόμενον. ὁπόταν οἱ Αἰγύπτιοι θερίσωσι τὸν στάχυν, χύτραν ἔχουσι κατεσκευασμένην πίσσης, καὶ σφήκωμα προσκεκτημένον τῇ χύτρᾳ. τό τε

τότε γὰρ μάλιστα δεδίασι τὰ θηρεία, καὶ διὰ τὴν ὥραν, καὶ τῷ λανθάνειν αὐτὰ κείμενα κατὰ τῶν ὀπῶν τῶν ἐν ταῖς ἀρούραις ἐπισκοτούμενα ὁμοῦ καὶ ὑπὸ τῆς δασύτητος τῶν χωρῶν. πολλὰ δὲ κατὰ τὰ πεδία χαλεπώτερα τῶν ἰοβόλων ζώων ἡ αἴγυπτος φέρει. ἐπειδὰν οὖν δηχθῇ τις πόδα ἢ ἄλλο τι μέρος ταχέως οἱ παρατυχόντες τὸ σφήκωμα βάλλουσιν εἰς τὴν χύτραν τῆς πίσσης, καὶ περιειλοῦσιν ἅπαξ ἢ δὶς περὶ τὸν πῆχυν ἢ τὴν κνήμην, μικρὸν ἐπάνω τοῦ δήγματος, καὶ περισφίγγουσι δύο παρεστῶτες ἰσχυρῶς, καὶ ἐντέμνοντες τὸν τόπον διὰ τῆς περιθέσεως τοῦ βρόχου, ἐπιχέουσι καὶ πίσσαν. ὅταν δὲ αὐτάρκως ἔχειν δοκῇ, τὸν βρόχον ἐφαιροῦσι καὶ καταπλάσσουσι κρομμύοις, καὶ δι᾽ ἄλλων τῶν προειρημένων. καὶ ἰδίων δὲ χωρὶς ὑγρὰ πίσσα μετὰ ἁλῶν λείων θερμοτέρων καταπλασσομένη, σπουδαίως βοηθεῖ, αὐτὴ καινοποιηθεῖσα συνεχέστερον. ὡσαύτως ἁρμόζει καὶ κέδρος, τά τε σπυρέθια τῶν αἰγῶν ἐν οἴνῳ καθεψόμενα. ἀρήγει δὲ αὐτοῖς καὶ κατάντλησις δι᾽ ὄξους θερμοῦ, καὶ καλαμίνθη ἑψομένη δι᾽ οὔρου καὶ θαλάσσης ἢ ὀξάλμης. εἰσὶ δὲ καὶ ἔμπλαστροι δριμύταται δυνάμεναι τὸν ἰὸν ἐπισπᾶσθαι, καὶ διακρατεῖν καὶ διαφορεῖν. ὡς δι᾽ ἁλῶν ἢ νίτρου καὶ σινάπεως καὶ κάγχρυος προσφερόμεναι· ὥσπερ

tunc enim maximè ſerpētium iniurias expaueſcunt, tum propter ſpicilegij tēpus, tum quòd opacis ſimul abditæ ſpeluncis & cauernis, denſoq; aruorum ceſpite deliteſcunt. Moleſtiſsima enim animalia & virus eructantia, Ægyptus in cāpis ferre cōſueuit. Vbi ergo aut in pedem, aut partē aliam, morſum intulerunt, qui adſunt, faſciam in ollam picis coniiciūt, & ſemel aut iterum brachium aut crus paulum ſupra vulnus obligant, et arctiſsimè duo è pręſentibus diſtringūt, locúmque ſecantes qua circūactus eſt laqueus, picem inſtillant. Cúmq; ſatis vulnus excepiſſe videtur, laqueum reſoluūt, & cæpis aliiſq; ſuprà memoratis illiniūt. Præterea pix liquida cum ſale trito & feruēte illita p̄ſētaneo eſt auxilio, ſi iugiter īnouetur. Cōuenit & cedria, & fimū caprarum ex vino decoctū. Locum aceto calido, calamintha in lotio, maris aqua, aut acida muria decocta, foueri ſalutare eſt. Quinetiā nō deſunt emplaſtra vehemētiſsima, & calidiſsima, q̄ venenū elicere, expugnare, & diſcutere poſsunt. Cuiuſmodi ſunt q̄ ex ſale, aut nitro, ſinapi, & cachrye cōponūtur:

de quibus cõsequẽter erit tractandũ. Erasistratus autem nõ iniusta reprehẽsione eos incessit, q̃ incognitas ad hunc vsum facultates cõscripserũt, vt elaphãti fel, crocodilive sanguinẽ ouaq́; testudinis, & consimilia. Nam cũ iuuantia quędã literis tradidisse videtur, planè in hęc sola incidẽtibus imposuerunt. Quare talia deuitanda sunt, cũ difficilè, nisi regia facultate, ꝑuestigari possint: neq;, quò nostra fides iis obstringatur, frequẽti obseruatione, sufficiens experimentũ præstiterint. Quę autẽ ad cõmunẽ omniũ vsum pertinẽt, quæq́; facile suppeditari, & omnibus à serpẽte percussis auxiliũ ferre queũt, subiungẽdi videtur. Intubus itaq;, & erica, & astragalus, cũ aceto pota, cõtra omnes serpentium morsus auxiliãtur. Itẽ bitumẽ, & virentes platani pilulę in vino diluto coctæ, & paliuri decoctum: radix aristolochiæ, & eryngij: decoctę etiã lauri baccæ & deuoratæ, piper largius esitatũ, ruta, anethũ, & cyclaminꝰ: coma porrorũ priuatim ex pane, aut alliũ, aut cepæ, salsamẽtaq; quamacerrima: origani decoctum cum vino potũ, fœniculi, pulegij, calaminthæ,

porrorũq;

ὥσπερ ἑξῆς ῥητέον. οὐκ ἀλόγως δὲ ὁ Ἐρασίστρατος ἐπιμέμφεται τοῖς ἀγνώστους δυνάμεις πρὸς τὴν χρείαν ἀναγεγραφόσιν, ὡς χολὴν ἐλέφαντος καὶ αἷμα χελώνης καὶ ᾠὰ καὶ τὰ παραπλήσια. δοκοῦσι μὲν γάρ τινα πεποιῆσθαι παράδοσιν ὠφελούντων· ἐξηπατήκασι δὲ αὐτὰ μόνα τοὺς ἐντυγχάνοντας. ὅθεν τὰ μὲν τοιαῦτα παραιτητέον μήτε ῥᾳδίως εὑρεθῆναι δυνάμενα εἰ μὴ ὑπ' ἐξουσίας βασιλικῆς· μήτε διὰ τῆς πλείστης τηρήσεως οἵαν εἰς τὸ πιστευθῆναι τὴν πεῖραν παρεσχημένα. τὰ δὲ κοινωφελῆ, καὶ εὐπόριστα, ὑποδεικτέον, τὰ καὶ εἰς πάντα ἐν πᾶσι τοῖς θηριοδήκτοις δυνάμενα τὴν χρῆσιν παρέχειν. σέρις τοίνυν καὶ ἐρείκη καὶ ἀστράγαλος πινόμενα μετ' ὄξους, πᾶσι τοῖς θηριοδήκτοις βοηθεῖ. ὡσαύτως καὶ ἄσφαλτος καὶ πλατάνου χλωρὰ σφαιρία καθεψηθέντα ἐν κράματι. καὶ παλιούρου ἀφέψημα· καὶ ῥίζα ἀριστολοχίας καὶ ἠρύγγης· καὶ δαφνίδες ἑφθαὶ κατεσθιόμεναι καὶ πέπερι δαψιλέστερον βρωσκόμενον καὶ πήγανον καὶ ἄνηθον καὶ κυκλάμινον· πράσων τε ἡ κόμη ἰδίᾳ σὺν ἄρτῳ ἢ σκόροδα, ἢ κρόμμυα, καὶ τάριχος δριμύτατος· καὶ ὀριγάνου ἀφέψημα σὺν οἴνῳ πινόμενον. καὶ μαράθρου καὶ γλήχωνος καὶ καλαμίνθης,

καὶ

καὶ πρασῶν χυλὸς σὺν μέλιτι καταῤῥοφούμενος. ταῦτα μὲν ἐκ τῶν φυομένων. ἀπὸ ζώων δὲ λαμβάνεταί τινα ὠφελίμως, ἐγκέφαλοι μὲν ἀλεκτρυόνων ἐσθιόμενοι, πυτία δὲ λαγωοῦ σὺν οἴνῳ πινομένη καὶ καστορίου οὐγγίαι β΄. τὸν αὐτὸν τρόπον· λέγεται δὲ καὶ ὅτι χελώνης θαλασσίας οἱ ὄρχεις λαμβανόμενοι βοηθοῦσιν. ἔστι δὲ καὶ ἡ γαλῆ ἡ σκελετευθεῖσα τῶν βεβοηθημένων, εὑρίσκεται δὲ πρότερον ἡ πάντη κενωθεῖσα τῶν ἐντὸς ἐκκριθέντων, σκελετεύεται δὲ ξηραινόμενον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸ δίδραχμον σὺν οἴνῳ πινόμενον. τοσαῦτα δὴ καὶ τὰ ἁπλᾶ τῶν προσφερομένων. ἁρμόζει δὲ τοῖς θηριοδήκτοις καὶ κάθαρσις διὰ κοιλίας, καὶ ἱδρωτοποιΐα, καὶ οὔρων πολλῶν ἔκκρισις. σκευαστὰ δὲ ποτήματα παραδέδοται καινοτέρως ὑπισχνούμενα βοηθεῖν, ὡς ὀπίου καὶ σμύρνης ἀνὰ ὀβολὸν, καὶ πεπέρεως < β΄. ταῦτα δὲ δεῖ μέλιτι ἀναλαμβάνειν, καὶ διδόναι κυάμου μέγεθος, αἰγυπτίου μετ' οἴνου. ὁμοίως πηγάνου ἀγρίου σπέρματος, μελανθίου, κυμίνου αἰθιοπικοῦ, χαλβάνης, ἀριστολοχίας, ταῦτα πάντα λεανθέντα καὶ φυραθέντα χυλῷ εὐζώμου, ἀναπλάσσονται βοχίσκοι δραχμιαῖοι· διδόναι δὲ ἐξ αὐτῶν μετ' οἴνου ἡμικοτυλιαίου. ταῦτα μὲν περὶ τῶν κοινῇ βοηθούντων. τὰ δὲ ἴδια πρὸς ἕκαστον τῶν ἰοβόλων ἑξῆς εἴπωμεν.

porrorũq; ſuccus cũ melle deſorptus. Hæc quidẽ à plãtis cõquirũtur. Ab animãtibus verò quædã vtiliter peti ſolẽt, gallinaceorũ cerebella in cibo, leporinũ coagulũ cũ vino, itidẽ caſtorij ſextãs: teſtes marinę teſtudinis ſumpti multũ ꝓdeſſe tradũtur: muſtela ſale ĩueterata ĩter auxiliaria medicamẽta eſt. Cõmendat̃ in primis exenterata, q̃ ſale ſicceſcẽs inueteratur, ex qua binas drachmas cũ vino bibiſſe ſatis eſt. Sed de ſimplicibus quæ dari ſolẽt hactenus. Percuſsis à ſerpẽte prodeſt alui deiectio, diffluens ſudor, vrina copioſe reddita. Sũt & cõpoſitæ quædã potiones, q̃ mira remedia polliceri tradũtur, vt & opij & myrrhę ſinguli oboli, piperis ſicilicum: ea melle excipiũtur, & ĩſtar Ægyptiæ fabæ dãtur cũ vino. Itidẽ ſylueſtris rutę ſeminis, gith, cumini Æthiopici, ariſtolochiæ, galbani, ſingulorũ pares portiones tritæ, et cũ erucę ſucco ſubactæ, digerunt̃ in paſtillos, qui drachmæ põd⁹ æquẽt: dant̃ ex iis terni cyathi cũ vino. Hęc habui de cõib⁹ auxiliis q̃ dicerẽ. De peculiarib⁹ remediis contra beſtias quæ venena vibrãt, conſequenter eſt dicendum.

Curatio ab apibus & vespis morsorum. Cap. II.

INTER ferientium venenatorum notas nihil de vespis & apibus articulatim digessimus, quòd conspicuæ omnibus forent, & nihil excellens aut notatu dignum in his obseruaretur: inter remedia tamen, earũ meminisse non fuit alienum. Igitur aduersus vtrarunque ictus prodest illita malua, & hordeacea farina cum aceto, ficulneum lac in vulnus instillatum, à muria, aut maris aqua fotus.

Curatio à phalangiis morsorum. Cap. III.

Phalangiorum ictibus ficulneum cinerem, adiecto sale trito & vino, imponere oportet, aut radicem syluestris punicæ quamtenuissimè tritam, aut aristolochiam cum hordei farina & aceto subactam. Vlcera aqua maris prolueñda, aut apiastri decocto, foliáque eiusdem illinenda. Lauacris perpetim vtendum, & propinandum abrotoni semen, anisum, aristolochiam, cicer syluestre, cuminum Æthiopicum, cedrides tritas, platani corticem, &

Περὶ θεραπείας τῶν ὑπὸ σφηκῶν καὶ μελισσῶν δεδηγμένων. Κεφ. β΄.

Ἐν τῇ σημειώσει περὶ σφηκῶν καὶ μελισσῶν οὐδὲν διηθρώσαμεν, εὔδηλα γὰρ πᾶσιν ἦν καὶ παράσημον ἔχει ἐξαίρετον οὐδ' ὁποιοῦν φυλασσόμενον· ἐν δὲ τῇ θεραπείᾳ, καὶ τούτων οὐκ ἄτοπον μνημονεῦσαι. πρὸς οὖν τὰς πληγὰς τῶν σφηκῶν καὶ μελισσῶν, ἁρμόζει μαλάχη καταπλασσομένη, καὶ κρίθινον ἄλευρον σὺν ὄξει, καὶ συκῆς ὀπὸς ἐνσταζόμενος τοῖς δήγμασι, καὶ πυρία δι' ἅλμης ἢ θαλάσσης.

Περὶ τῆς ὑπὸ φαλαγγίων δεδηγμένων. Κεφ. γ΄.

Τοῖς δὲ ὑπὸ φαλαγγίων δεδηγμένοις, ταῦτα ἐπιτιθέναι δεῖ, τέφραν συκίνην σὺν ἁλσὶ λείοις μετ' οἴνου πεφυραμένην, ἢ ῥίζαν ἀγρίας ῥόας λειοτετριμμένην, ἢ ἀριστολοχίαν σὺν κριθίνῳ ἀλεύρῳ καὶ ὄξει δεδευμένην. καταντλεῖν δὲ θαλάσσῃ τὰ ἕλκη, ἢ μελισσοφύλλου ἀφεψήματι, ταύτης δὲ τὰ φύλλα ἐπιπλάσσειν. λουτρῷ δὲ χρῆν συνεχέστερον, καὶ προποτισμοῖς χρηστέον διὰ τούτων τῶν φαρμάκων ἀβροτόνου τὸ σπέρμα, ἄνισον, ἀριστολοχία. ἐρέβινθος ἄγριος, κύμινον αἰθιοπικὸν, κεδρίδες λεῖαι, πλατάνου φλοιὸς, καὶ

καὶ τὸ σπέρμα τῆς τριφύλλου πόας τούτων δὲ ἑκάστου διδόναι καθ' ἰδίαν < β' μεθ' οἴνου* κοτύλης ά. δίδοται δὲ καὶ μυρίκης ὁ καρπὸς ὡσαύτως καὶ χαμαιπίτυος, καὶ τῶν χλωρῶν τῆς κυπαρίσσου σφαιρίων τὸ ἀφέψημα κιρνάμενον μετ' οἴνου. φασὶ δέ τινες καὶ καρκίνον ποτάμιον χυλισθέντα μετὰ γάλακτος, καὶ προσλαβόντα σελίνου σπέρμα * τῶν ὀχληρῶν ἀπαλλάσσειν.

& trifoliæ herbæ ſemen: priuatim autem, ſingulorum ex iis binas drachmas dare cum vini hemina conuenit. Item myricæ fructus, & chamæpityos, & viridium cupreſsi pilularum decoctum, admiſto vino. Sunt qui fluuiatilis cācri expreſsi ſuccum, cum lacte, aſſumpto apij ſemine, cō feſtim moleſtiis liberare prodant.

Περὶ τῶν ὑπὸ σκολοπένδρας δεδηγμένων. Κεφ. δ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ σκολοπένδρας δεδηγμένοις, κατὰ μὲν τὴν πληγὴν ἐπιθέσθαι δεῖ λειοτριβόμενον μετ' ὄξους ἅλας, ἢ πήγανον * ἄγριον. καταντλεῖν δὲ ὀξάλμῃ τὸν τόπον, πότημα δὲ προσφέρειν ἀριστολοχίαν μετ' οἴνου, ἢ ἕρπυλλον ἢ καλαμίνθην, ἢ ἄγριον πήγανον.

A ſcolopendra morſi. Cap. IIII.

Si ſchopendra morſum infixit, ſal quám leuiſsimè tritus ex aceto vulneri inſpargēdus, aut ruta ſylueſtris ſuperponenda. Locus acida muria fouendus, & danda in potu ariſtolochia cum vino, aut ſerpillum, aut calamintha, aut ruta ſylueſtris.

Περὶ τῶν ὑπὸ σκορπίου δεδηγμένων. Κεφ. ε'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ σκορπίου πληγεῖσι παραχρῆμα μὲν ἀκριβῶς βοηθεῖ συκῆς ὀπὸς εἰς τὰ τραύματα ἐνσταχθείς. αὐτός τε ὁ πλήξας σκορπίος λειοτριβηθεὶς καὶ ἐπιτεθεὶς τῷ πληχθέντι τόπῳ, τῆς ἰδίας πληγῆς γίνεται βοηθὸς κατά τινα ἀντιπάθειαν ὡς ἔοικε.

A ſcorpione percuſsi, Cap. V.

Percuſsis à ſcorpione, præſenti eſt auxilio ficulneū lac in vulnus inſtillatū. Scorpius ipſe qui ictū vibrauit, tritus & percuſſo loco impoſitus, ſuæ plagæ remedium eſt, ob cæcam quandam naturarum (vt conſtat) diſcordiā, quæ antipathia appellatur.

appellatur. Præterea tritus & impositus cum sale, lini semine, & althæa, scorpius conuenit. Sulphur ignem non expertũ, resina terebinthina exceptũ, & emplastri modo adiectum auxiliatur. Itidem galbanum ad splenij formam ductum, & calamintha, quæ trita illinatur, & farina hordei in vino parata, in decocto rutæ. Semen trifoliæ herbæ tritum, & vulneri iniectum opitulatur. Hæc ad affectum locum pertinent. Post hæc quàm efficacissimis potionibus vtendum, cuiusmodi sunt aristolochiæ, præsertim corticis binæ drachmæ cum vino, tusa gentiana, & pulegium decoctum, & baccæ lauri pauco numero tritæ, & calamintha cum posca, in qua magnopere discoqui debet: cupressus cum vino & ruta, nec secus ficulneum lac, laserpitium, si adsit: sin desideretur, peucedani succo vtendum. Efficax est potus trifolij, & ocymi semen. Horum autem omnium vicem pensat iugis lauacri vsus, euocatus sudor, & dilutæ vini potiones.

A pasti-

ἔοικε. μετὰ δὲ τοῦτο ἁρμόζει λεῖος ἐπιτιθέμενος ὁ σκορπίος σὺν ἅλατι καὶ λινοσπέρμῳ καὶ τῇ ἀλθαίᾳ βοτάνῃ. βοηθεῖ δὲ καὶ θεῖον ἄπυρον ἀναληφθὲν ῥητίνῃ τερμινθίνῃ καὶ ὡς ἔμπλαστρον ἐπιρριφέν. ὁμοίως δὲ καὶ χαλβάνη πλατυνθεῖσα σπληνίου τύπῳ, καὶ καλαμίνθη λεία καταπλασσομένη, καὶ ὠμήλυσις ἐν οἴνῳ σκευασθεῖσα, ἐν ἀφεψήματι πηγάνου. βοηθεῖ δὲ τὸ σπέρμα τῆς τριφύλλου πόας λεαινόμενον καὶ ἐπιρριπτούμενον. τοπικὰ μὲν οὖν ταῦτα. μετὰ δὲ τούτων καὶ ποτήμασι χρηστέον ὡς ἀνυσιμωτάτοις, ἔστι δὲ ἀριστολοχίας δίδραχμον μάλιστα τοῦ φλοιοῦ σὺν οἴνῳ, γεντιανὴ κεκομμένη, καὶ γλήχων ἐπικαθημένη, καὶ δαφνίδες ἀριθμῷ βραχεῖ λειοτριβούμεναι, καὶ καλαμίνθη μετὰ ὀξυκράτου· δεῖ δὲ αὐτὴν ἐπιπολὺ ἑψῆσαι ἐν τῷ ὀξυκράτῳ· καὶ κυπάρισσος μετ᾽ οἴνου ἢ πηγάνου, ὡσαύτως καὶ συκῆς ὀπὸς, καὶ σίλφιον εἰ παρείη· μὴ παρόντος δὲ, τῷ πευκεδάνου χρηστέον ὀπῷ. ποιεῖ δὲ καὶ ὁ τοῦ τριφύλλου καρπὸς πινόμενος, τὸ καὶ τοῦ ὠκίμου σπέρμα. τούτοις * δὲ πᾶσιν ἀντιπαρατάσσεται λουτροῦ συνεχῶς χρῆσις μετὰ πολλῆς ἱδρώσεως, καὶ οἰνοποσία μετὰ κράματος.

Περὶ τῶν

Περὶ τῶν ὑπὸ τρυγόνος θαλασσίας δεδηγμένων.

Κεφ. ϛ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ τρυγόνος θαλασσίας πληγεῖσιν, ἁρμόζει πάντα τὸν αὐτὸν τρόπον ὅσον μικρὸν ὕστερον ἐπὶ τῶν ἐχιοδήκτων ἐρῶμεν. * ἁρμόζει δὲ πρὸς τὰς πληγὰς αὐτῶν ποτισμὸς ἀψινθίου, ἢ ἐλελισφάκου, ἢ θείου σὺν ὄξει τετριμμένου. καὶ αὐτὴ δὲ ἀναπτυχθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα τοῖς τραύμασι, τῆς ἰδίας ἴαμα πληγῆς.

Περὶ τῶν ὑπὸ μυγαλῆς δεδηγμένων.

Κεφ. ζ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ μυγαλῆς δηχθεῖσι, βοηθεῖ χαλβάνη σπλήνιον ἐπιτεθὲν κατὰ τοῦ δήγματος ὡς φάρμακον μετ' ὄξους λειοτετριμμένον, καὶ κρίθινον ἄλευρον μετ' ὀξυμέλιτος ἐπιπλασθέν. καὶ ἡ αὐτὴ δὲ ἡ δακοῦσα μυγαλῆ, ἀναπτυσσομένη καὶ ἐπιτιθεμένη, τῆς ἰδίας πληγῆς ἀντιφάρμακόν ἐστι· καὶ γλυκείας ῥοιᾶς ἑφθὰ καταπλασθέντα κοκκία· καὶ πράσα ἑφθὰ καταπλασθέντα καὶ σκόροδα συντετριμμένα, καὶ ἡ διὰ τῆς θέρμης καταντλησις· τοπικὰ μὲν ταῦτα. ποτιζόμενον δὲ ἀρήγει ἀβρότονον καθεψηθέν. εἶτα δι' οἴνου προσφερόμενον, ἕρπυλλος δὲ καὶ χαλβάνη καὶ εὔζωμον διεθέντα οἴνῳ, καὶ κυ-

A pastinaca marina morsi.

Cap. VI.

Ei qui marina pastinaca icitur, omnia quæ de viperarum morsu paulò post referem', simili modo conueniunt. Peculiariter aũt ictus à marino scorpione, & dracone inferuntur, qui molestos cruciatus ciẽt: interdum autẽ, sed rarò, nomas excitant. Quibus absinthij, saluiæ, aut sulfuris ex aceto triti potio subuenit. Pastinaca diuulsa & vulneri imposita, sui ictus medela est.

A mure araneo morsi.

Cap. VII.

Si mus araneus momorderit, auxiliatur ex galbano spleniũ, per se vulneri exterius impositum, vt medicamẽti modo aceto tritum, & hordeacea farina cum aceto mulso illita. Quinetiã mus ipse qui morsum intulit, si dissectus apponatur, ictus sui veneficia luit: resistũt quoque acini dulcis punici decocti, & illiti. Item porri, & allia contrita, necnon aquæ calidæ fotus: sed hæc ad locum pertinent. Prodest potum abrotoni decoctum, maximè si in vino detur. Præterea serpillũ, & galbanum, & eruca vino madefacta, recẽtes

cta recentes cupreſsi pilulę cũ aceto, & cyclaminus ex aceto mulſo, & pyrethrũ cũ vino, & & chamæleonis herbæ radix. Nec deſunt qui literarũ monumentis tradiderunt, tritũ murẽ araneum contra ſuos ictus cõmodè bibi. Quã hiſtoriã apud alios inuẽtam, dignam duntaxat cenſuimus, quæ annotaretur. Alij aſſeuerant demorſum non aliâs exulcerari, niſi prægnans mus araneus fuerit: tum ſanè auxiliari ferunt.

Percuſsi à vipera. Cap. VIII.

Si vepera morſum impreſſit, fimum caprinũ cum vino, ſtudioſè impoſitũ opitulatur. Item laurus, & abrotonum, & galbanum ſplenij loco ſuperiectum, & origanũ viride inditũ. Pulli gallinarũ diſcerpti, & confeſtim admoti: erui farina vino ſubacta: radicis cortex vſque eo tuſus, vt in puluerem ſolutus abeat, & ſcilla toſta: detritũ chamæmelũ hordeaceæ farinæ cataplaſma in aceto mulſo præparatum: ſed locus antè eo calido foueatur. Hæc loco imponuntur. Contra viperinos ictus rubus cum vino prodeſt. Aliqui anchuſam tenui folio conſtantem auxiliari produnt.

καὶ κυπαρίσσου τὰ ἁπαλὰ σφαιρία μετ' ὄξους, καὶ κυκλάμινον μετ' ὀξυμέλιτος, καὶ πύρεθρον σὺν οἴνῳ, καὶ χαμαιλέοντος τῆς βοτάνης ἡ ῥίζα. τινὲς δὲ ἀναγράφουσιν ὅτι καὶ αὐτὴ λεοτριβηθεῖσα ἡ μυγαλὴ, πρὸς τὸ ἴδιον πλῆγμα ποτίζεται. τὴν δὲ ἱστορίαν ταύτην ἐν ἄλλοις κειμένην εὑρόντες, παρασημειώσεως μόνον ἠξιώσαμεν. ἔνιοι δέ φασι μὴ ἄλλως ἑλκοῦσθαι τὸν δηχθέντα, εἰ μὴ ἐκτός ἡ μυγαλὴ τυγχάνει· τό τε οὖν φασὶ βοηθεῖν.

Περὶ τῶν ὑπὸ ἐχίδνης δεδηγμένων. Κεφ. η.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ἐχίδνης δηχθεῖσι βοηθοῦσι τῶν αἰγῶν αἱ σπύραθοι μετ' οἴνου ἀνατεθεῖσαι σπουδαίως. καὶ δάφνη ὡσαύτως καὶ ἀβρότονον καὶ χαλβάνη ἀντὶ σπληνίου ἐπιρριπτούμενα, καὶ ὀρίγανος χλωρὰ ἀνεθεῖσα. καὶ τῶν ὀρνίθων οἱ νεοσσοὶ ἀναπτυχθέντες καὶ παραχρῆμα προστεθέμενοι· ὀρόβινον τὸ ἄλευρον μετ' οἴνου πεφυραμένον· καὶ ῥαφανίδος φλοιὸς ἰσχυρῶς κοπεὶς, ὥς τε λειότατος γενέσθαι, καὶ σκίλλα ὀπτὴ καὶ χαμαίμηλον λελειωμένα, καὶ ὠμηλύσις δι' ὀξυμέλιτος ἐσκευασμένη· προκαταντλημένου θερμοῦ. ταῦτα μὲν τοπικῶς ἐπιτιθέμενα. ὠφελεῖ δὲ τοὺς ἐχιοδήκτοις καὶ βάτος μετ' οἴνου. ἔνιοι δὲ ἄγχουσαν τὴν λεπτόφυλλον βοηθεῖν

ἀφη-

ἀφηγοῦνται. πίνεται δὲ καὶ λαγωοῦ τῆς πιτύας ὅσον τριώβολον καὶ πράσου χύλισμα ὅσον κοτύλιον ἐν ἀκράτῳ, καὶ μελισσοφύλλου τῶν φύλλων ὁ χυλὸς, καὶ πήγανον ἄγριον. ταῦτα δὲ ἐν οἴνῳ δεῖ ποτίζειν. καὶ αὐτὴ ἡ οἰνοποσία συνεχῶς παραλαμβανομένη, σκόροδά τε ἐσθιόμενα καὶ κρόμμυα, καὶ πράσα ἁπαλὰ καὶ τάριχος δριμύτατος καὶ πολυτελέστατος. καὶ τὰ μὲν ἁπλᾶ ταῦτα. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ φάρμακον εὐδοκιμοῦν ἐπὶ τῶν * ὀφιοδήκτων, ὅπερ ἐστὶ σμύρνης, καστορείου, πεπέρεως, ἀνδράχνης ἄνθους καὶ σπέρματος ὀξυβάφου τὸ ἥμισυ· ταῦτα πάντα λέαινε ἐν γλυκεῖ κρητικῷ, ἢ ἑτέρῳ τινὶ τῶν σπουδαίων. Ἐρασίστρατος δὲ ἐν τῷ περὶ δυνάμεων ἀνεγράψατο καὶ ἄλλα τινὰ πλείονα βοηθεῖν δυνάμενα τοῖς ἐχιοδήκτοις.

dunt. Leporini coaguli in vino terni oboli bibuntur, & porracei ſucci hemina in mero, & foliorum apiaſtri ſuccus, & ſylueſtris ruta: hæc in vino potari debent. Vinum frequẽter bibendum, alia mandenda, & cepæ, & porri recentes, ſalſamenta acerrima, & opipara. Simplicia hæc ſunt. Percuſsis à vipera pręclarè auxiliatur medicamentum, quod myrrhæ, piperis, caſtorij, floris portulacæ ſeminíſque, dimidio acetabulo conſtat: hæc omnia in Cretico paſſo teruntur, aut in alio probato. Eraſiſtratus in eo libro qui περὶ δυνάμεων, id eſt de viribus, inſcribitur, pleraque alia tradidit, quæ ictis ab vipera auxilium ferre poſſunt.

Περὶ τῶν ὑπ᾽ ἀμφισβαίνης δεδηγμένων. Κεφ. θ΄.

Περὶ ἀμφισβαίνης τοπικῶς ἐπεμνήσθημεν ὅτι πως ταῖς πρὸς τὰς ἐχίδνας ἀναγεγραμμέναις βοηθείαις, πέφυκε βοηθεῖσθαι ὁ ἐξ αὐτῆς πληγείς.

Ab amphiſbæna icti. Cap. IX.

De amphiſbæna mentionem hoc loco fecimus, quoniam ferè remedijs ad viperas ſcriptis, percuſsi ab ea adiuuari ſoleant.

Περὶ τῶν ὑπὸ δρυΐνου δεδηγμένων. Κεφ. ι΄.

Τοῖς δὲ ὑπὸ δρυΐνου πληγεῖσιν, ἁρμόζει ἀριστολοχία σὺν οἴνῳ πινομένη,

Percuſsi à dryino. Cap. X.

A dryino ictis conuenit ariſtolochia cum vino pota, trifolium

folium herba, radix hastulæ regiæ similiter assumpta, & fructus ex omni quercus genere, & tusæ ilicis radices, & illitæ parti ictæ auxiliantur.

Ab hæmorrhoo dipsádeque percussi. Cap. XI.

Hæmorrhoi dipsadísq; morsus velut immedicabiles à plerisque maiorum deplorati relinquebātur: quare si peculiaribus contra dipsadem remediis egeamus, communia experiri operæpretium erit. Protinus autem scarificatione vti, vstionem facere, & si locus patiatur, extremorum amputatione opus erit: consequenter quamacerrima cataplasmata admouere, de quibus sæpenumero diximus. Nec me fugit, acres cibos, maximè à salsamentis, vtiles esse. Meracæ potiones & lauacra prosunt, quæ subinde interiecto breui spatio assumēda sunt, priusquā morbi genus emerserit, quo semel erumpente, opem ferre nó potest vlla medici opera. In ictu hæmorrhoi eadē prosunt. Insuper quę in cōmune opitulantur, ne scarificationes, vstiones, acres cibi, meraci potus, & quæ

νομένη, καὶ ἡ τρίφυλλος πόα, ῥίζα δὲ ἀσφοδέλου παραπλησίως λαμβανομένη, καὶ δρυὸς πάσης ὁ καρπὸς πινόμενος καὶ τῆς πρίνου αἱ ῥίζαι κοπτόμεναι καὶ καταπλασσόμεναι, τοπικῶς παρηγορεῦσιν.

Περὶ τῶν ὑφ' αἱμόρρου καὶ διψάδος δεδηγμένων. Κεφ. ια.

Αἱμόρρου δὲ καὶ διψάδος τοῖς πλείστοις τῶν προηγουμένων ἀπηγορεύθησαν, ὡς ἀβοήθητοι αἱ δήξεις· διὸ καὶ τῶν κατ' ἰδιότητα πρὸς τὸ θηρίον τὴν διψάδα ὠφελούντων ἀπορεῦσι, δεῖ μὲν οὖν ἀποπειρᾶσθαι τῶν κοινῶν βοηθημάτων. παραχρῆμα δὲ τοὺς κατασχασμοὺς παραλαμβάνειν, τήν τε καῦσιν ποιεῖν καὶ εἰ ὁ τόπος ἐγχωροίη τὸν ἀκρωτηριασμόν· ἐφεξῆς δὲ τὰς τῶν δριμέων καταπλασμάτων ἐπιθέσεις, περὶ ὧν εἰρήκαμεν πολλάκις. χρησιμεύειν οἶδα καὶ δριμυφαγίας μάλιστα τὰς ἀπὸ τῶν ταριχηρῶν. ἀκρατοποσία τὲ καὶ λουτρὸν ὠφελεῖ, ταῦτα συνεχῶς ἐκ μικρῶν διαστημάτων, πλεονάκις καταληπτέον, πρὶν κατασκήψῃ τὸ τῶν νοσημάτων εἶδος, ἐκείνων δὲ ἅπαξ ἐπιφανέντων, οὐδ' ὁποιοῦν παρὰ τῶν ἰατρῶν ἐπικουρίας ὄφελος γίνεται. ἐπὶ δὲ τοῦ αἱμόρρου τὰ αὐτά. καὶ πρὸς τούτοις τὰ ἐν τῷ κοινῷ τῶν βοηθημάτων· οἷον τοὺς κατασκασμοὺς καὶ τὰς καύσεις καὶ δριμυφαγίας καὶ ἀκρατοποσίας. καὶ ὅσα

καὶ ὅσα ὠρίσαμεν ἐπὶ διψάδος. ἔτι δὲ καὶ ἀμπέλου φύλλα ἑφθὰ σὺν μέλιτι λελειωμένα.

Περὶ τῶν ὑφ' ὕδρου δηχθέντων. Κεφ. ιβ'.

Τοῖς ὑφ' ὕδρου δηχθεῖσιν ἁρμόζει ὀρίγανος λεία φυραθεῖσα ὕδατι, κονία τε ἐνεθεῖσα ἐλαίῳ ἢ ἀριστολοχίας ὁ φλοιὸς, ἢ ῥίζα δρυὸς λειοτριβηθεῖσα καὶ κρίθινον ἄλευρον σὺν ὕδατι μετὰ μέλιτος συντετηκός. ποτίζεται δὲ καὶ ἀριστολοχίας δίδραχμον ἐν κράματι ὀξυκράτου κυάθων ἕξ. ἢ πρασίου χυλὸς, ἢ ἀφέψημα ὁποτέρου σὺν οἴνῳ. πρόσφατόν τε κηρίον προσφερόμενον μετ' ὄξους.

Περὶ τῶν ὑπὸ κεγχρίδου δηχθέντων. Κεφ. ιγ'.

Τοῖς δ' ὑπὸ κεγχρίδου δηχθεῖσι, θριδακίνης ὁ καρπὸς μετὰ λινοσπέρμου καταπλασσόμενος βοηθεῖ καὶ θύμβρα, καὶ ἄγριον πήγανον, καὶ ἕρπυλλος σὺν ἀσφοδέλου * < β'. καὶ σὺν οἴνου κυάθοις γ' ἢ ἀριστολοχίας ῥίζα. ὡσαύτως καὶ καρδάμωμον, καὶ γεντιανὴ παραπλησίως.

Περὶ τῶν ὑπὸ κεράστου δηχθέντων. Κεφ. ιδ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ κεράστου δηχθεῖσι καὶ ἀσπίδος, συντόμως ὁ ἀκρωτηριασμὸς ἐπαμύνει· διόπερ ἀνυπερθέτως ἀποκόπτειν δεῖ, ὅσον τὸ δηχθὲν

& quæ nunc in dipſade definiuimus. Quinetiam decocta vitis folia, & cum melle trita.

Morſi à natrice.

Cap. XII.

Si morſum natrix adegit, prodeſt origanum tritum & aqua ſubactum, lixiuia cũ oleo indita, aut ariſtolochiæ cortex, aut querna radix minutim contrita, & hordei farina cum aqua & melle colliquata. Bibuntur etiã binæ ariſtolochiæ drachmæ in potione poſcæ cyathis duobus, deinceps marrubij ſuccus, vel decoctum alterius cũ vino. Fauus recens datur cum aceto.

A cenchridio percuſsi.

Cap. XIII.

Morſis à cenchridio auxiliatur lactucæ fructus cum lini ſemine illitus, & ſatureia trita, & ſylueſtris ruta, & ſerpillum cum duabus haſtulę regiæ drachmis, & tribus vini cyathis aut ariſtolochiæ radix, Item cardamomum & gentiana.

A ceraſte percuſsi.

Cap. XIIII.

Si ceraſtes percuſſerit, cita partis amputatio ſuffragatur: quare ſine mora ictã partẽ amputare, aut ſcalpro cõfeſtim circũcidere

cuncidere, & iis similia prosequi oportet. Vrentia insuper reliquiis admouenda: siquidem virus hoc veneno basilisci simile est.

Morsi ab aspide. Cap. XV

Iis qui ab aspide feriuntur, quæ de ceraste scripta sunt auxilia dari debent. Nam venenum hoc, quemadmodum basilisci, aut sanguinis bubulus, celerrimè in arteriis sanguinem cogit.

A basilisco morsi. Cap. XVI.

Ad basilisci morsum, vt Erasistratus author est, auxiliatur castorij drachma in vino pota: item papaueris succus. Ictuum remedia ita se habent.

LIBRI OCTAVI FINIS.

δηχθὲν μέρος, ἢ περισαρκίζειν τὰ μέρη παραχρῆμα καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. εἶτα δὲ τὰ ὑπολειπόμενα τοῖς καυστηρίοις ἐπακτέον· καὶ γὰρ καὶ τούτοις ὁ ἰὸς οἷος ὁ τοῦ βασιλίσκου.

Περὶ τῶν ὑπ' ἀσπίδος δηχθέντων. Κεφ. ιε'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ἀσπίδος δηχθεῖσιν, ὅσα καὶ τοῖς ὑπὸ κεράστου ὡς προγέγραπται προσενεκτέον βοηθήματα. ὃν τρόπον γὰρ βοὸς αἷμα ὀξύτατα πήγνυσι τὸ ἐν ταῖς ἀρτηρίαις αἷμα καὶ πήγνυται πρὸς τούτων ὁ ἰός, ὥσπερ καὶ ὁ τοῦ βασιλίσκου.

Περὶ τῶν ὑπὸ βασιλίσκου δηχθέντων. Κεφ. ις'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ βασιλίσκου δηχθεῖσιν, ὡς Ἐρασίστρατός φησι βοηθεῖ καστορείου ∠ α'. πινομένη σὺν οἴνῳ· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ τοῦ μήκωνος ὀπός· τοιοῦτος μὲν καὶ ὁ θηριακὸς τρόπος.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΟΓΔΟΟΥ.

INTER DIOSCORIDIS VERBA hæc falso adscripta in quibusdam codicibus erant.

Folio 4.a. Versu 2. μετὰ τὸ, Ἶρις.

οἱ δὲ ἶρις ἰλλυρικὴ, οἱ δὲ θελπίδη, οἱ δὲ οὐρανία, οἱ δὲ καθαίρων, οἱ δὲ θαύμαστος, ῥωμαῖοι ῥάδιξ μάρικα, οἱ δὲ γλαδιόλα, οἱ δὲ ὀπερτρίτος, οἱ δὲ κονσακράτριξ, αἰγύπτιοι νάρ.

post verbum, Iris,

ab aliquibus iris Illirica, ab aliis thelpide, ab aliis vrania, à nõnullis cathærõ, aut thaumastos, à Romanis marica radix, à quibusdam gladiola, ab aliis opertritos, ab aliis consecratrix, ab Ægyptiis nar appellatur.

4.b. 28. Ἄκορον,

οἱ δὲ χόρος ἀφροδισίας, ῥωμαῖοι βενέρεα, οἱ δὲ ναυτικὰ ῥάδιξ, γάλλοι πιπεράκιουμ.

Acorum.

aliqui chorõ aphrodisias, Romani venereã, aut radicẽ nauticã, Galli piperacium vocant.

6.b. 6. καλοῦσι,

ῥωμαῖοι ἰουγκι ῥάδικεμ, οἱ δὲ ἰούγκουμ.

appellant.

Romani iunci radicem, aut iuncum.

8.a. 11. καλοῦσι,

προφῆται αἷμα ἄρεως, ὀσθάνης θέσαν, αἰγύπτιοι κερέερα, ῥωμαῖοι περπερσὰμ, οἱ δὲ βάκχαρ, θοῦσκοι σούκκινουμ, οἱ δὲ, νάρδον ῥούστικουμ, γάλλοι βάκκαρ.

appellant,

Magi sanguinem Martis, Osthenes thesan, Ægyptij cerera, Latini perpensam, alij cacchar, thethrusci succinum, alij nardum rusticum, Galli baccar.

8.a. 18. ῥίζαι.

ἐοικυῖαι τῇ ὀσμῇ κινναμώμῳ· φιλεῖ τραχέα χωρία καὶ ἄνικμα. ταύτης ἡ ῥίζα, βοηθεῖ ῥήγμασι, σπάσμασι, βηχὶ χρονίῳ, δυσπνοίᾳ, δυσουρίᾳ· ἄγει καὶ ἔμμηνα. καὶ θηριοδήκτοις χρήσιμος σὺν οἴνῳ πινομένη. Τὰ δὲ

φύλλα

radices,

quibus odor inest cinnamomo proximus: asperũ siccũmque solum amat. Eius radix, ruptis, cõuulsis, in tussi vetere, & spirandi difficutate, & si vrina ægrè redditur, opifera est: menses ciet: contra serpentiũ ictus, eã in vino bibere salutare est.

Folia, vt quæ adstringant, illita capitis doloribus, oculorum inflāmationibus, incipientibus ægylopiis, mammis tumētibus à partu, ignibus sacris auxiliantur. Odor somnum gignit. Crateuas herbarius de eo ita scriptum reliquit. Asarum,

Aspalathus.

Alij sphagnon, alij phasganō, Syri diaxylon.

Crocum,

ab aliquibus castor, ab aliis cynomorphos à magis sanguis Herculis appellatur.

Helenium,

Symphyton aliqui vocant, alij persicam, alij medicam, alij orestiū, alij nectarion, alij cleoniam, alij Idęā baton, aut phlomum Idæā, Latini terminaliū, aut enulam campanam, Ægyptij lenen.

minor.

Iuniperum paruam Græci arceuthida, aliqui mnesitheū, alij acalidem, Aphri zuorinsipet, Ægyptij libium Romani iuniperum, Galli iupicellum vocant.

subueniunt.

Folia habēt vtraq; iuniperus acria, ideóq; illita potaq; & ea, & earum succus cum vino viperarum morsibus succurrūt.

Cor-

φύλλα συπτικὰ ὄντα, καταπλασσόμενα, ὠφελεῖ κεφαλαλγίας, ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, καὶ αἰγίλωπας ἀρχομένους, καὶ μασοὺς ἐκ τόκων φλεγμαίνοντας, καὶ ἐρυσιπέλατα. ἔστι δὲ καὶ ὑπνοποιὸς ἡ κόμη. καὶ Κρατεύας ὁ ῥιζοτομικὸς εἰς τὸ αὐτό. Ἄσαρον.

14.b. 9. ἀσπάλαθος,

οἱ δὲ σφάγνον, οἱ δὲ φάσγανον, σύροι δὲ διάξυλον καλοῦσι,

16.a. 16. Κρόκος,

οἱ δὲ κάστωρ, οἱ δὲ κυνόμορφος, προφῆται αἷμα ἡρακλέους,

17.a. 17. Ἑλένιον.

οἱ δὲ σύμφυτον, οἱ δὲ περσικὴν, οἱ δὲ μηδικὴν, οἱ δὲ ὀρέστειον, οἱ δὲ νεκτάρειον, οἱ δὲ κλεωνίαν, οἱ δὲ βατὸν ἰδαίαν, οἱ δὲ φλόμον ἰδαῖον καλοῦσι, οἱ δὲ ἴνουλα καμπάνα, αἰγύπτιοι λινής.

43.a 35. μεγάλη.

ἄρκευθις μικρά, οἱ δὲ ἀρκευθίδα, οἱ δὲ μνησίθεος, οἱ δὲ ἀκαταλίδα, ἀφροὶ ζουορινσίπετ, αἰγύπτιοι λιβιούμ. ῥωμαῖοι ἰουνίπερουμ, γάλλοι ἰουπικέλλουσον.

43.b. 15. ἁρμόζει.

φύλλα δὲ ἔχει δριμέα. διὸ καὶ καταπλασσόμενα καὶ πινόμενα καὶ αὐτὰ καὶ ὁ χυλὸς αὐτῶν μετ' οἴνου, ποιεῖ πρὸς ἐχιοδήκτους.

ὁ δὲ

ὁ δὲ φλοιὸς καυθεὶς καὶ μετὰ ὕδατος καταχριθεὶς, λέπρας ἀφίστησι. τὸ δὲ ῥίνημα τοῦ ξύλου καταποθὲν, ἀναιρεῖ.

Περὶ Ἀρκευθίδος μεγάλης. Κεφ.

ἀρκευθὶς μεγάλη, οἱ δὲ, κυπάρισσος ἀγρία, οἱ δὲ, μνησίθεος, οἱ δὲ ἀκατέρα, ῥωμαῖοι ἰουνίπερουμ., ἔστι καὶ αὕτη γνώριμος τοῖς πλείστοις, ἐμφερὴς κυπαρίσσῳ, γινομένη ἐν τραχέσι καὶ παραθαλασσίοις τόποις ὡς ἐπιτοπλεῖστον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ προειρημένῃ.

43.b.17. βαράθρον.

οἱ δὲ βάρυτον, οἱ δὲ βάρον, ῥωμαῖοι ἕρβα σαβῖνα.

48.a. 4. Ῥάμνος,

οἱ δὲ περσεφόνιον, οἱ δὲ λευκάκανθα, ῥωμαῖοι σπῖνα ἄλβα, οἱ δὲ σπῖνα κερβάλις, ἀφροὶ ἀταδίν.

48.a. 25. Ἄλιμος.

οἱ δὲ δαμασώνιον, οἱ δὲ ἔρυμον, οἱ δὲ βρεττανικὴ, οἱ δὲ ῥαβδίον, οἱ δὲ βασίλειον, προφῆται ἑρμοῦ βάσις, ὁμοίως σαφοῖς, οἱ δὲ ὀσίριδος διάδημα, οἱ δὲ ἠλυστέφανος, οἱ δὲ ἱερὸς καυλὸς, Πυθαγόρας ἀνθήνορος, αἰγύπτιοι ἀσοντιρεὶ, οἱ δὲ ἄσφην, οἱ δὲ ἀσεαλουρὶ, οἱ δὲ ἀσαριφὴν, ῥωμαῖοι ἀλβούκιουμ, οἱ δὲ ἀμπελούκιαμ.

51.a.

Cortex præterea crematus, & ex aqua inunctus, lepras pellit. cauenda tamen ligni ramẽta. hausta enim letalia sunt.

Iuniperus magna. Cap.

Iuniperus magna, quam aliqui syluestrem cupressum appellant, alij mnesitheum, alij acateram, Romani iuniperum, vulgò cognita est, cupresso assimilis: asperis maritimísque locis plerunque nascitur, easdem quas supradicta vires habens.

Sabina

aliis baryton, aliis baron, Latinis herba Sabina appellatur.

Rhamnus,

Sunt qui persephonion, qui leucacantham. Latini spinam albam, alij spinam cerualem, Aphri atadim.

Halimus.

alij damasonium vocant, alii erymon, alii britanicam, alii rhabdion, alii basilion, magi Mercurii basin aut osiridis diadema, alii elystephanon, aut sacrum caulem, Pythagoras anthenoros, Ægyptii asontiri, alii asphen, alii asealuri, alii asariphen. Latini albuciũ aut ampeluciam.

Rosa | 51.a.22. Ῥόδον,

Latini rosa. | ῥωμαῖοι ῥόσα.

Lygos. | 54.a.17. λύγος,

aliqui agynon, alii lygon vocant, alii amictomiænon, alii tridactylon, magi semnon, alii hæmaideos. Ægyptii sum, Romani salicem marinam, alii piper agreste, alii lecristicum.

οἱ δὲ ἄγνινον, οἱ δὲ λύγον, οἱ δὲ ἀμικτομίαινον, οἱ δὲ τριδάκτυλον, προφῆται σεμνὸν, οἱ δὲ αἱμαΐδεως. αἰγύπτιοι σούν, ῥωμαῖοι σάλιξ μαρεῖνα, οἱ δὲ πίπερ ἀγρέστε, οἱ δὲ λεκρίστικουμ.

stomachi. | 78.b.17. στομάχοις.

Eorum venter sale conditus, & in vmbra siccatus, cōtra eximias vacuationes medicamentorū, trium drachmarū pōdere, præsenti est auxilio: quādoquidē protinus deiectiones cohibet. Teri autem debet in farinam, & aqua subactus dari.

οἱ δὲ κοιλία τούτων ταριχευθεῖσα καὶ ξηρανθεῖσα ἐν σκιᾷ, ἐπὶ ταῖς ὑπερκαθάρσεσι ταῖς ἀπὸ φαρμάκων κενωτικῶν, ὅσον γʹ. λαμβανομένη, βοήθημά ἐστιν ἄριστον. ἵστησι γὰρ παραχρῆμα τὴν κένωσιν. δεῖ δὲ τρίμμα ποιεῖν καὶ ἑνοῦν μετὰ ὕδατος καὶ διδόναι.

Milium. | 101.a.7. Κέγχρος,

Latinis milium. | ῥωμαῖοι μιλίουμ.

panicum | 101.a.15. ἔλυμος

Latinis panicum. | ῥωμαῖοι πανικούμ.

Lolium | 101.b.4. Αἶρα,

Latinis lolium. | ῥωμαῖοι λόλιουμ.

Fœnigræci | 102.a.21. Τῆλις.

alii carpon, alii buceron, alii ægoceron, alii ceraitidē, Latini fœnumgręcum appellant, Ægyptii itasin.

οἱ δὲ τήλεως καρπὸς, οἱ δὲ βούκερως, οἱ δὲ αἰγόκερως, οἱ δὲ κεραΐτις, οἱ δὲ λωτὸν, ῥωμαῖοι φαίνουμ γραίκουμ, αἰγύπτιοι ἴτασιν.

Linum. | 102.b.10. Λίνον.

Aliqui linocalamum vocant, alii annon, alii linon agrion, Romani linum, Pœni zeraphoes.

οἱ δὲ λινοκαλάμις, οἱ δὲ ἄννον, οἱ δὲ λίνον ἄγριον, ῥωμαῖοι λινουμεσύμ, οἱ δὲ λίνουμ ἀγρέστεμ, ἄφροι ζεραφοῖς.

lens | 104.b.

104.b. 11. φακὸς,
ῥωμαῖοι λέντεμ, οἱ δὲ λεντί-
κουλαμ.

lens
Latini lentem, aut lenticulā
vocant.

105.b. 2. Ὄροβος,
ῥωμαῖοι ὄροβουμ.

Eruum
Latini eruum vocant

108.a. 8. ἥμερος,
ῥωμαῖοι λούπινουμ, αἰγύπτιοι
βρεχού.

lupinus,
Romani lupinum, Ægyptii
brechon vocant.

106.b. 9. ἄγριος,
ὃν ῥωμαῖοι λούπινουμ ἀγρέστεμ
καλοῦσι,

lupini,
quem Latini lupinum agre-
ſtem appellant,

106.b. 13. Γογγύλης.
οἱ δὲ γογγυλίδα, οἱ δὲ γολγό-
σιον, ῥωμαῖοι ῥάπα.

Rapum
alii gongylida, alii golgoſiū.
Romani rapum vocant.

107.b. 23. Ῥαφανὶς,
οἱ δὲ πολυειδὸς ἠρυγγίου, ῥω-
μαῖοι ῥάδιξ νοστρὰς, ἀφροὶ θόρ-
παθ.

Radix,
quidam polyides eryngium,
Latini radicem noſtratem, A-
phri thorpath appellant.

ἐν τῷ ἄλλῳ.
οἱ δὲ ῥάφανον ὀρεινὴν, οἱ δὲ
ἄπιον, οἱ δὲ ἰσχάδα, οἱ δὲ χαμαι-
βάλανον ἀγρίαν, οἱ δὲ λινόζω-
στιν, ῥωμαῖοι ῥάδιξ σιλυέστρις, ἀ-
φροὶ θορφαθσαδδὶ, κλωνία δύο
ἢ τρία σχοινώδη ἔχει, λεπτὰ, ἐρυ-
θρά· φύλλα πηγάνῳ ἀγρίῳ ἐοι-
κότα, ἐπιμηκέστερα μέν τοι καὶ
στενώτερα· καρπὸς μικρὸς· ῥί-
ζα σπονδύλῳ παραπλησία, στρογ-
γυλοτέρα, καὶ πρὸς τὸ τοῦ ἀπίου
σχῆμα, μέση ὀποῦ, φλοιὸν ἔχουσα
λευκόν· ταύτης τὸ μὲν ἄνωθεν
μέρος τῆς ῥίζης ληφθὲν, δι' ἐ-
μέτων ἄγει χολὴν καὶ φλέγ-
μα· τὰ δὲ πρὸς τῇ ῥίζῃ κά-
τω

In alio codice.
Quidam raphanon monta-
nam, alii apion, alii iſchadem,
nonnulli chamæbalanon agre
ſtem, quidam linozoſtin, La-
tini radicem ſylueſtrem, Aphri
torphathſadi, ramulos tenues,
iunceos, duos ſiue tres ſpar-
git, rubentes: foliis rutæ ſyl-
ueſtris, oblongioribus, & an-
guſtioribus: ſemine paruo: ra-
dice albuci, rotundiore, tur-
binatiore, pyri figura, can-
dido cortice. Ea lacteo ſuc-
co madet. Pars radicis ſupe-
rior vomitione bilē pituitām-
que extrahit, inferior per aluū,
Y iii tota

tota fusq; déque purgationes mouet. Quod si tibi in animo est succum extrahere, radix tusa in fictili mergitur, & qui supernatat succus prima eximitur. Is sesquiobolo potus, vtraque parte purgat.

τω καθαίρει, ὅλη δὲ ληφθεῖσα, ἀμφοτέρας τὰς καθάρσεις κινεῖ· ὀπισμοῦ δὲ βουληθεὶς, κόψας τὰς ῥίζας καὶ λαβὼν εἰς κεράμια ὕδατος, τάραττε, καὶ τὸν ἐφιστάμενον ὀπὸν, πτερῷ ἀφελὼν ξήραινε. τούτου τρία ἡμιωβόλια ποθέντα ἄνω καὶ κάτω καθαίρει.

rhaphani

107.b. 22. ἀγρία,

quam Latini armoracium vocant.

ἣν ῥωμαῖοι ἀρμορακιον καλλοῦσι,

Lampsana.

108.b. 18. Λαμψάνη,

Latini napiũ, Ægyptii euthmæ vocant.

ῥωμαῖοι νάπουμ, αἰγύπτιοι εὔθμοι.

Blitum

108.b. 23. βλῆτον,

Ægyptii echlotoripam appellant, alii riplam, Romani blitum, Daci bles.

αἰγύπτιοι ἐχλωτοριπὰν, οἱ δὲ ῥιπλὰμ, ῥωμαῖοι βλίτουμ, δακοὶ βλής.

MALVA,

108.b 27. Μαλάχη,

hortensis, Latini maluã hortensem, Pythagoras anthema vocauit, Zorastres diadesma, Ægyptii chocorté, magi lienem capræ, aut muris vrinam.

κηπευτὴ, ῥωμαῖοι μάλβα ὀρτένσις, Πυθαγόρας ἄνθεμα, ζωροάστρης διάδεσμα, αἰγύπτιοι χωκορτὴν, προφῆται αἰγὸς σπλὴν, οἱ δὲ οὖρα μυός.

vocant

109.a. 24. νον.

Latini atriplicem, Ægyptii ochi vocant.

ῥωμαῖοι ἀτρίπλικα, αἰγύπτιοι ὠχεῖ.

Satiua,

109.a. 34. ἡμερος,

alii cramben cepeam, Latini brassica.

οἱ δὲ κράμβη κηπέα, ῥωμαῖοι βράσσικα.

brassica,

110.a. ἀγρία,

Latini brassicam rusticam vocant.

ῥωμαῖοι βράσσικα ῥούστικα.

Beta,

110.b. 7. Τεῦτλον,

magna, Latini betam siluaticam

μέγα, ῥωμαῖοι βέτα σιλβατικά.

πική.

111.a. 23. ἀγρία,

λεγομένη ἀείζωον ἄγριον, οἱ δὲ τηλέφιον, ῥωμαῖοι ἰλλεκέβραμ, οἱ δὲ πορτουλάκαμ, ἄφροι μοίμοιμ, δακοὶ λάξ, αἰγύπτιοι μοχμουτίμ.

111.b. 3. κάνθας,

οἱ δὲ μύον καλοῦσι.

112.a. 2. Αρνόγλωσσον,

οἱ δὲ ἄρνειον, οἱ δὲ προβάτειον, οἱ δὲ κυνόγλωσσον, οἱ δὲ ἑπτάπλευρον, οἱ δὲ πολύνευρον, προφῆται εὐρεχνεύμονος, αἰγύπτιοι ἀσόνθ, ῥωμαῖοι πλαντάγω μίνωρ, ταρβηλοδάθιον, ἱσπανοὶ θησαρικάμ, ἄφροι ἀπειρκόν.

112.b. 35. διαφορεῦσιν.

Οἱ δὲ σύροι τὸν τούτου ζωμὸν καὶ τῆς καλαμίνθης σὺν μέλιτι. φασὶ τοὺς πυρέτους θεραπεύειν· διδόμενον δευτέρα τετάρτη καὶ παρασκευῇ. τοῦτο ὡς μυστήριόν τι δέχου. ἔστι γὰρ ἀληθέστατον καὶ διὰ πείρας.

113.a. 2. ὕδασιν.

οἱ δὲ ἀναγαλλὶς ἔνυδρος, οἱ δὲ σχῖνος ἀρωματική, οἱ δὲ δάρεν ἴον, οἱ δὲ λαουβέρδε.

113 a. 18. ἄγριον,

οἱ δὲ ἀφροδίτης στέφανον, ῥωμαῖοι εὐστεράλις, οἱ δὲ ἔρβα βενέρεα.

115.b.

ticam vocant.

ſylueſtris

quam aliqui aïzoon ſylueſtre vocant, alij telephium, Latini illecebram, aliqui portulacam, Aphri mœmœm, Daci lax, Ægyptij mochmutim.

ragus,

nonnulli myon vocant.

plantago.

alij arnion vocant, alii probation, alii cynogloſſon, alii heptapleuron, alii polyneuron, Magi eurechnemona, Ægyptii aſonth, Romani plantaginem Hiſpani theſaricam. Pœni atiircon.

vtantur.

Syri ius plantaginis, & calaminthe, cum melle produnt iis mederi, quos vires defecerunt, datum die ſecunda, & quarta, & paraſceue, id eſt, Veneris die. Hoc autem velut arcanum accipito, quod veraci experiẽtia compertum eſt.

aquis.

aliqui aquatilem anagallida, alii ſchinon aromaticã, alii daren ion, alii lauerde.

ſylueſtre

alii Veneris coronam, Latini euſteralem aut herbam veneream.

coronocopus	115. b. 35. κορωνόποις,
Aliquibus ammonos, aliis aſtrion, pœnis atirſite, Romanis catiatrix, aliis ſtilago, aliis ſanguinaria dicitur.	οἱ δὲ ἄμμονος, οἱ δὲ ἄςριον, ἀφροὶ ἀτιρσίτη, ῥωμαῖοι κατια-τρικεμ, οἱ δὲ ςιλάγω, οἱ δὲ σαγ-γινάειαμ.
Sonchus	114. a. 8. Σόγχου.
Sonchon aſperum aliqui cichoriũ vocant. Romani cicerbitam aſperam, Aphri gathuonem. Eius autem	Τραχὺς, οἱ δὲ κιχώειον, ῥωμαῖοι κουκούρβιτα ἄσπερα, ἀφροὶ γαθουόνημ. τούτου δὲ
Seris	114. a. 32. Σέρις.
Alii pierida appellãt, Ægyptii agon, Romani intubũ agreſtẽ.	οἱ δὲ πικρίδα, αἰγύπτιοι ἄγον, ῥωμαῖοι ἴντιβυμ ἀγρέστεμ.
ſatiuæ	116. a. 5. ἥμερος,
Latini lactucam, Ægyptii embroſi vocant.	ῥωμαῖοι λακτούκα, αἰγύπτιοι ἐμβροσί.
Lactuca	116. a. 23. θρίδαξ
Magi ſanguinem Titani, Zoroaſtres pherumbrũ, Romani lactucam ſylueſtrem appellãt.	ἣν προφῆται αἷμα τιτᾶνος, ζωροάστρης φερουμβρος, ῥωμαῖοι λακτοῦκα σιλβέστρις καλοῦσιν,
lepidion	116. b. 14. λεπίδιον
Romani biſacutum, Ægyptii doriſatrum, Syri adorium, Aphri tiricta appellant.	ῥωμαῖοι βισακούτουμ, αἰγύπτιοι δορυσατρού, σύροι ἀδοειού, ἀφροὶ τειρκτά.
Scandyx,	116. b. 26. Σκάνδυξ.
Romani herbam ſcanariam, aut aculam nominant.	ῥωμαῖοι ἔρβα σκανάρεια, οἱ δὲ ἀκουκλάμ.
daucum	116. b. 32. ἄγριον,
Alii caucum, Alii myitin, Democritus brion, Romani pedem gallinaceum, aut pedẽ pulli, Ægyptii ſeſelin vocant.	οἱ δὲ καῦκον, οἱ δὲ μυΐτις, δημόκριτος βεῖον, ῥωμαῖοι πέδεμ γαλλινάκεουμ, οἱ δὲ πέδεμ πούλλι, αἰγύπτιοι σέσελις,
Eruca.	117. a. 7. Εὔζωμον,
Romani Erucam vocant, Ægyptii ethrericẽ, Pœni aſuric.	ῥωμαῖοι δὲ ἐρούκαμ, αἰγύπτιοι ἐθρεκικήν, ἀφροὶ ἀσουείκ.

117.b.16. Ὀροβάγχη.	Orobanche.
οἱ δὲ, κυνομόριον, οἱ δὲ λέοντα, κύπριοι δὲ θυρσίνην καλοῦσιν, ὃ κοινῶς λύκος ὀνομάζεται.	Alij çynomorion appellant, à similitudine canini genitalis, alij leonem, Cyprij thyrsinen, communiter lycon.
118.b.33. κεφαλωτὸν,	Porrum,
ῥωμαῖοι πόρρουμ.	Latinis porrum.
119.b. 9. Κρόμμυον,	Cepa·
οἱ δὲ πολύειδος, προφῆται καλαβωτὶς, ῥωμαῖοι κέπαμ.	Crómyō aliq̄ polyidos vocāt, magi calabotim, Romani cepā
121.a.15. Σκόροδον,	Allium.
οἱ δὲ γήβοσκον, οἱ δὲ ἐλαφόβοσκον, ῥωμαῖοι ἄλλιουμ.	Alij goboseon, alij elaphosboscon, Latini allium vocant.
120.b.31. νάπυ.	Vocant.
ῥωμαῖοι σινάπι.	Latini sinapi.
121.b.4. Κάρδαμον.	Nasturtium.
οἱ δὲ κυνοκάρδαμον, οἱ δὲ ἴβηρις, οἱ δὲ καρδαμινακάμ, αἰγύπτιοι σέμεθ, ῥωμαῖοι νασούρτιουμ.	Aliis cynocardamō, aliis iberis, aliis cardaminaca, ægyptiis semeth, Romanis nasturtiū dicit.
121.b.29. Θλάσπι,	Thlaspi,
οἱ δὲ θλασπίδιον, οἱ δὲ σίνηπι περσικὸν, οἱ δὲ σίνηπι ἄγριον, οἱ δὲ μυΐτην, οἱ δὲ μυόπτερον, οἱ δὲ δασμοφῶν, οἱ δὲ βίτρον, αἰγύπτιοι σουϊτέμψον, ῥωμαῖοι σκανδουλάκιουμ, οἱ δὲ κάψελλα, οἱ δὲ πέδεμ γαλλινάκεουμ.	Aliqui thlaspidion, alij sinapi persicū, alij myiten, alij syluestre sinapi, alij dasmophon, alij myopterō, alij bitrō, Ægyptij suitempsum, Romani scādulatium, alij capsellam, aut pedem gallinaceum vocant.
122.a.31. ΕΡΥΣΙΜΟΝ,	Erysimon,
οἱ δὲ χαμαίπλιον, προφῆται ἡρακλέους ἄλφιτα, αἰγύπτιοι ἐρυθμιοῦ, ῥωμαῖοι ἰρίονεμ.	Aliqui chamepliō, Magi Herculis alphita, Ægyptij erythmon, Latini irionem vocant.
124.b.4. Στρούθιον,	Struthium,
οἱ δὲ κόρδον, οἱ δὲ κάθαρσις, οἱ δὲ στρουθοκάμηλος, οἱ δὲ χαμαίῤῥυτον προφῆται	Ab aliquibus cordō ab aliis catharsis, ab aliis struthocamelus, à quibusdam chamerriton, à magis

à magis callirrhyton, ab Ægyptiis œno, à Pœnis syris, à Latinis lanaria herba aut radicula appellatur.

Ciclaminus.

A quibusdã cissanthemõ, ab aliis cisso phylõ, ab aliis chelonion, ab aliis ichthyotherõ, ab aliis silene, à Zoroastre triũphalites, ab Osthane aspho, à magis miaspho, Ægyptiis thesce, à Romanis rapũ terræ, aut terræ vmbilicus, ab aliis arcar vocat.

Purgat.

Dracunculus.

Draguntium magnum aliqui aron, alii isaron, alii iaron, alii hieracium, alii hiaron, alii armiagrion, alii ciperida vocant: in vmbrosis sepibus gignitur. Caulem habet rectum, læuem, duûm cubitorum, baculi crassitudine, versicoloribus draconum maculis, purpurei tamen euincentibus: folia rumicis, inflexa: fructum summo caule facit, racemosum coloris primum cineracei, mox per maturitatem in crocum, & purpuram vergentis: radicem prægrandem, rotundam, candidam, cortice tenui vestitam. Colligiturr, & dum maturescit, succus exprimitur, siccatúrque in vmbra.

Radix

προφῆται χαλίρυτον, ῥωμαῖοι ῥάδιξ ἀνάελα, οἱ δὲ ἐρβαλάελα, αἰγύπτιοι οἰνώ. ἀφροὶ συεὶς.

124. b. 27. κυκλάμινος.

οἱ δὲ κισσάνθεμον, οἱ δὲ κισσόφυλλον, οἱ δὲ χελώνειον, οἱ δὲ ἰχθυόθηρον, οἱ δὲ χυλίνη, οἱ δὲ ζωροάστρις ἢ τριμφαλίτης, ὀσθάνης ἀσφώ, προφῆται μιασφώ, αἰγύπτιοι θέσκε, ῥωμαῖοι ῥάπουμ τέρραι, οἱ δὲ οὐμβιλίκουμ τέρραι, οἱ δὲ ἀρκάρ.

126. a. 5. ποθεῖσα.

Περὶ δρακοντίας μεγάλης.

Δρακοντία μεγάλη, οἱ δὲ ἄρον, οἱ δὲ ἴσαρον, οἱ δὲ ἴαρόν, οἱ δὲ ἱεράκικος, οἱ δὲ βίαρον, οἱ δὲ ἀρμιάγειον, οἱ δὲ κύπερις, ῥωμαῖοι λουρβικέμ, οἱ δὲ μαυριαριάμ, οἱ δὲ στηγγιάλιος· φύεται ἐν συσκίοις περιφραγμοῖς. καυλὸν δὲ ἔχει λεῖον, ὀρθὸν ὡς διπηχυαῖον καὶ παχὺ ὡς βακτηρίας, ποικίλον κατὰ χρόνον ὡς ἐοικέναι δράκοντι, καὶ πλεονάζειν μὲν ἐν τοῖς διαπορφύροις σπίλοις· φύλλα δὲ ὡς λαπάθου δὲ ἀντεμπεπλεκόμενα. καρπὸν δὲ ποιεῖ ἐπ' ἄκρου τοῦ καυλοῦ βοτρυοειδῆ, σποδοειδῆ τῷ χρώματι τὸ πρῶτον, ἐν δὲ τῷ πεπανθῆναι κροκίζοντα καὶ φοινικοῦν. ῥίζαν εὐμεγέθη, στρογγύλην, λευκὴν, φλοιὸν ἔχουσαν λεπτόν. συλλέγεται δὲ καὶ χυλίζεται ὅταν ἀκμάζῃ, καὶ ξηραίνεται ἐν σκιᾷ.

ἡ δὲ

ἡ δὲ ῥίζα ὀρύσσεται περὶ ἀμητῷ, καὶ πλυθεῖσα κατατέμνεται, καὶ ἐνείρεται μετ᾽ ἱμάντι, ξηραίνεται δὲ ἐν σκιᾷ. θερμαντικὴ δέ ἐστι μετὰ συγκράματος· ποιεῖ δὲ ὀπτή τε καὶ ἑφθὴ μετὰ μέλιτος ἐκλειχομένη, πρὸς ὀρθοπνοϊκούς, ῥήγματα, σπάσματα, βῆχας, κατάῤῥους· ποθεῖσα δὲ μετὰ οἴνου, τὰς ἐπὶ συνουσίαν ὁρμὰς κινεῖ· καθαίρει δὲ σὺν μέλιτι λεανθεῖσα ἢ ἐπιπλασθεῖσα τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν, καὶ φαγεδαινικά· καὶ μετὰ λευκῆς ἀμπέλου μάλιστα· καὶ κολλύρια δὲ ἐξ αὐτῆς σὺν μέλιτι, πρὸς σύριγγας ἀναπλάττεται καὶ ἐμβρύων κομιδήν· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀλγοὺς σὺν μέλιτι καταχρισθεῖσα. πολύποδας δέ, καὶ καρκινώματα δαπανᾷ. ποιεῖ δὲ ὁ χυλὸς αὐτῆς καὶ εἰς ὀφθαλμικά, πρὸς νεφέλια, λευκώματα, ἀχλύν· ἡ δ᾽ ὀσμὴ τῆς ῥίζης καὶ τῆς πόας τῶν ἄρτι συνειλημμένων, φθόριόν ἐστι. καὶ τοῦ καρποῦ λ΄. κόκκοι ποθέντες μετ᾽ ὀξυκράτου. ἔνιοι δὲ τῷ χυλῷ τῷ τούτου, καὶ τοὺς ὠταλγοῦντας ἐνεχυμάτισαν μετὰ ἐλαίου. τὰ φύλλα δ᾽ ὡς στύφοντα τοῖς νεοτρώτοις ὑπέθεσαν· ἑψημένα δὲ ἐν οἴνῳ καὶ τοῖς χίμετλα ἔχουσι. φασὶ δὲ καὶ τοὺς διατρίψαντας αὐτὰ ταῖς χερσὶν ἢ τὴν ῥίζαν ἀναιροῦντας, ὑπὸ ἔχεως μὴ δάκνεσθαι.

Radix quoque messibus effoditur, elotáque particulatim conciditur, & funiculo transfixa ſiccatur in vmbra. Cum diluta potione, crudam, coctáve, cum melle delingi prodeſt, contra orthopnœas, rupta, conuulſa, tuſsim, & deſtillationes: poto cum vino venerem ſtimulat: vlcera quæ cacoëthe vocantur atque phagedænica, expurgat, præſertim cum vitæ alba: ex ea & melle collyria ad fiſtulas, & partus euocādos componuntur: ad vitiligines cum melle, efficaciter illinitur: polypos & carcinomata abſumit. Succus ad oculorum medicamenta, item contra nubeculas, caliginem, albuginésque effectum præbet: herbæ radicíſque odor, teneros conceptus abortu vitiat: item ſi triginta grana eius in poſca bibantur. Sunt qui eius ſuccum cum oleo aurium doloribus infudere: quinetiam folia, vtpote, quæ adſtringāt vulneribus recentibus impoſuere, & cocta in vino pernionibus. Qui folia manibus affricuerit, aut radicem exemerit, poſſe à vipera feriri inficiantur.

Vocitatum,

Aliqui alimon, alij thymon, alij dracontiam, Cyprij colocasion dicunt.

127.a.3. λέφα,

οἱ μὲν ἄλιμον οἱ δὲ θύμον, οἱ δὲ δρακοντίαν, ὃ οἱ κύπριοι καὶ κολοκάσιον λέγουσι.

Regia,

Alij narthecion, Romani albucum vocant.

127.a.31. Ασφόδελος,

οἱ δὲ ναρθήκιον, ῥωμαῖοι ἀλβούκιουμ.

Purgant,

Floret messibus albucum. Quare æquinoctio verno, antequã semen adoleuerit, demetẽdum. Radicem aiunt potam, Veneris cupiditatem inhibere, quod herbarius Crateuas asseuerat: addidítque sanare podagræ dolores, si drachmæ pondere bibatur.

128.a.6. κοιλίαν.

Ανθεῖ δὲ ἐν πυραμητῷ. χρὴ δὲ τὸ λευκὸν ἀσφόδελον τέμνεσθαι κατὰ τὴν ἰσημερίαν ἐν ἔαρι, πρὸ τοῦ τὸν καρπὸν αὐξηθῆναι. τὴν δὲ ῥίζαν πινομένην, ἀνορέκτους φησὶ ποιεῖν πρὸς ἀφροδίσια, καὶ κρατεύας δὲ ὁ ῥιζοτομικὸς τὰ αὐτὰ εἶπε. καὶ ὅτι θεραπεύει ἡ ῥίζα πινομένη μετ' οἴνου δραχμὴ μία ποδάγρας ἀλγήματα.

Neruos tentant.

Cocti cũ polenta, & ex suillo adipe impositi, tumores ac tubercula velocissimè ad suppurationẽ perducũt ac rũpũt.

128.b.11. νευρώδους.

ἑφθοὺς δὲ σὺν ἀλφίτοις καὶ στέατι χοιρείῳ προστεθεὶς, οἰδήματα καὶ φύματα συντόμως ἐκπυΐσκει καὶ διαρρήσσει.

Capparis,

Aliq. cynosbaton, alij capriã, alij corui malũ, alii ophioscorodon, alii phylostraphylõ, q. dam thalliam, aut petręam, alij olophytõ, alii ioniten, nõnulli oligochloron, aut aconitõ, aut hippomanes, alii trichomanes, magi potera, alii petheron, aut cor lupi, alii aloschorodũ, alii crinon, alii thlaspin, Romani persicon sinapi, aut inturim, Aphri herbiæathon.

129.b.26. Κάππαρις,

Οἱ δὲ κυνόσβατος, οἱ δὲ καπρία, οἱ δὲ κόρακος μῆλον, οἱ δὲ ὀφιόσκορδον, οἱ δὲ φυλοσταφυλον, οἱ δὲ θαλλίαν, οἱ δὲ πετραίαν, οἱ δὲ ὁλόφυτον, οἱ δὲ ἰωνίτιν, οἱ δὲ ὀλιγόχλωρον, οἱ δὲ ἀκόνιτον, οἱ δὲ ἱππομανὲς, οἱ δὲ τριχομανὲς, προφῆται ποτέρα, οἱ δὲ πεύτερον, οἱ δὲ καρδία λύκου, οἱ δὲ ἀλοσκόρδον, οἱ δὲ κρίνον, οἱ δὲ θλάσπιν, ῥωμαῖοι σίναπι πέρσικουμ, οἱ δὲ ἰντοῦρις, ἀφροὶ ἐρβιαιαθοῦμ.

Anemone,

131.a.18. Ανεμόνη,

οἱ δὲ ἀγρίαν, οἱ δὲ μέλαιναν καλοῦσι καὶ ἀνεμώνη ἡ φοινική, οἱ δὲ ἠνέμιον, οἱ δὲ μηκώνειον, οἱ δὲ τραγόκερως, οἱ δὲ γῆς παρίνη, οἱ δὲ βαρβύλη. ὀσθάνης βηρύλιος. ὁμοίως ὄρνιος κεράνιος, πυθαγόρας ἀδρακτυλίς, προφῆται κνίκος ἀγρία, ῥωμαῖοι ὄρκι τουνίκαμ, ἀφροὶ χούφφοις.

Anemone.

Alii agriam, aut nigrā vocāt, alii anemonem phœnicā, alii enemion, nōnulli meconion, alii tragoceros, alii terræ parinem aut barbylam, Osthanes beriliō, item ornios ceranion, Pythagoras atractilida, magi cnicum agriam, Aphri chuffit, Romani orci tunicam.

132.a.5. Αργεμώνη,

οἱ δὲ οἰνώνη, οἱ δὲ ἀνθεμὶς, οἱ δὲ ὁμόνια, οἱ δὲ ἄνθος πεδινὸν, ῥωμαῖοι λιβουρνία, οἱ δὲ κονκορδιάλις, οἱ δὲ περγαλία. γάλλοι κόρνα.

Argemone.

Aliquib? œnone vocatur, aliis anthemis, aliis homonœa, aliquibus flos cāpestris, Romanis concordialis, aut pergalia, aliis liburnia, Gallis corona.

132.a.15. καταπλαττόμενα.

Κρατεύας ὁ ῥιζοτομικὸς εἰς τὸ αὐτὸ, ἀργεμώνη, αὕτη ἡ βοτάνη κοπεῖσα μετ᾽ ὀξυγγίου, χοιράδας διαλύει. ποιεῖ καὶ πρὸς ἀλφοὺς, μετ᾽ νίτρου καὶ θείου ἀπύρου ξηρὰ κοπεῖσα καὶ σειθεῖσα ἐν βαλανείῳ δὲ τοὺς χρωμένους θεραπεύει προεξηροτριβηθέντας. ποιεῖ καὶ πρὸς ψώραν.

compescunt.

Ea, vt herbari⁹ Crateuas author est, contusa cum axungia, strumas discutit, Cribrata eius farina cum nitro, & sulphure igné non experto contra vitiligines efficax est: eaq; sicco linteo anteà cōstrictas, in balneis sanat: facit & ad scabiem.

Περὶ ἑτέρας ἀργεμώνης.

Αργεμώνη ἑτέρα οἱ ἀρτεμώνη, οἱ δὲ, ἀρσελαν, οἱ δὲ, σαρκοκόλλα, ῥωμαῖοι ἀρτεμόνιαμ, καὶ αὕτη παρέοικε μὲν ἀγρίᾳ μήκωνι τοῖς φύλλοις. Δύναμιν δὲ ἔχει αὕτη χλωρὰ τριβομένη λεία καὶ ἐπιτιθεμένη διακοπὰς θεραπεύειν. καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς παύειν, ἁρμόζει καὶ δυσεντερικοῖς σὺν ὕδατι πινομένη.

Altera Argemone.

Altera est Argemone, quam artemonen aliqui, alii arselam, aut sarcocollam vocant, Romani Argemoniam. Ea foliis syluestri papaueri similis est. Recens trita intercisiones impositu sanat: oculorum inflāmationes mitigat: pota cum aqua dysentericis auxiliatur:

vulnera

vulnera conglutinat: conuulsis, & vellicatib⁹ imposita medetur, inflammationibus vtilis, contra serpētium morsus cum vino bibitur.

μένη, κολλητικὴ δὲ τραυμάτων καὶ φλεγμονῶν ἐστιν εὔθετος· ὡσαύτως ἐπιτιθεμένη, σπασμάτων καὶ πλημάτων ἐπὶ θεραπευτική, ἁρμόζει καὶ θηριοδήκτοις σὺν οἴνῳ πινομένη.

Anagallis.

132. a. ἀναγαλλίδος.

Anagallis purpurea, quibusdam aëritis aut agitis vocatur, aliis sauritis, magis oculi sāguis aut chelidonion, Romanis macia, Heruscis masytipos, Gallis sapana, Dacis cerceraphrō. Anagallis cōmunis, quibusdam corchoron, aliis halicacabon, aliis zeliaur⁹, magis nycteritis, Ægyptiis mecii, Romanis aneciaton, Aphris asirrisæ.

Ἀνάγαλλις ἡ φοινική, οἱ δὲ ἀερεῖτις, οἱ δὲ αἰγῖτις, οἱ δὲ σαυρεῖτις, προφῆται αἷμα ὀφθαλμοῦ, οἱ δὲ χελιδόνιον, ῥωμαῖοι μακία, θοῦσκοι μασιτίπως, γάλλοι σαπάνα, δακοὶ κερκεραφρών, ἀναγαλλὶς οἰκοινή, οἱ δὲ κόρχορον, οἱ δὲ ἁλικάκαβον, οἱ δὲ ζηλίαυρος, προφῆται νυκτερεῖτις, αἰγύπτιοι μικιεί, ῥωμαῖοι μεκίατο, ἀφροὶ ἀσιρρίσοι.

Hedera.

132. b. 9. κίσσος,

Aliquib⁹ citharō, aliis cissarō, aliis chrysocarpos, aliis poëtica, aliis corymbethra, aliis cysſion, aliis dionysia, aliis ithytheriō, aliis persis, aliis cemos, aliis asplenos, Romanis sylua mater, aliis hedera; Gallis suibites.

οἱ δὲ κίθαρον, οἱ δὲ κίσσαρον, οἱ δὲ χρυσόκαρπος, οἱ δὲ ποιητική, οἱ δὲ κορυμβήθρα, οἱ δὲ κύσσιον, οἱ δὲ διονύσιον, οἱ δὲ ἰθυθήριον, οἱ δὲ πέρσις, οἱ δὲ κῆμος, οἱ δὲ ἄσπληνος, ῥωμαῖοι σίλβα μάτερ, οἱ δὲ ἕδερα, γάλλοι σουβίτης.

maius.

133. a. 31. μέγα.

Nōnulli pæoniam vocāt, alii cratæā, alii aubiū, alii glauciā, alii pādios radix, quidā philomedion, alii othonion, Romani fabiū, Galli thonan, Ægyptii mothoth, Daci crustana.

οἱ δὲ παιωνία, οἱ δὲ κραταιά, οἱ δὲ αὔβιος, οἱ δὲ γλαύκιος, οἱ δὲ παίδιος ῥίζα, οἱ δὲ φιλομήδειον, οἱ δὲ ὀθόνιον, ῥωμαῖοι φάβιουμ, γάλλοι θῶνα, αἰγύπτιοι μοθὸθ, δακοὶ κρυστάνη, κροκοειδεῖς.

extrahit.

134. a. 16. κεφαλῆς.

Quinetiā radicib⁹ eius decoctum, mox cū melle gargarissatum,

ὁμοίως καὶ τὸ ταύτης ἀφέψημα σὺν μέλιτι ἀναγαργαριζόμενον,

ἑλμύσι, κεφαλὴν καθαίρει γυναίως καὶ πάντα τὰ ἐκ θώρακος.

134.b.10.σύψεως.

Περὶ Μυὸς ὤτων.

Μυὸς ὦτα, οἱ δὲ μύωτον, οἱ δὲ ἀνθύλλιον, οἱ δὲ ἀλσίνην, οἱ δὲ μυόρτοχον, οἱ δὲ μυρτόσπληνον, ῥωμαῖοι μοῦρεις ἀείκουλα, ἄφροὶ λαβαθολαβάτ. ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τοῦ ἔχειν μυὸς ὠτίοις ὅμοια τὰ φύλλα. ἀλσίνη δὲ διὰ τὸ σκιερὰς καὶ ἀμμώδεις φιλεῖν τόπους. πόα ὁμοία ἑλξίνῃ, στενοτέρα δὲ καὶ μικροφυλλοτέρα. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικὴν, ἁρμόζουσαν πρὸς φλεγμονὰς ὀφθαλμῶν, καταπλαττομένη μετὰ ἀλφίτων, καὶ πρὸς ὤτων πόνον ὁ χυλὸς αὐτῆς ἐνσταζόμενος. καὶ καθόλου δύναται τὰ αὐτὰ τῇ ἑλξίνῃ.

134.b.30.ἥμερος.

οἱ δὲ αὔγιον, οἱ δὲ ἔγνη, προφῆται ἀερύσιον, ῥωμαῖοι ῥοῦταμ.

135.a.7.ἀγρία.

οἱ δὲ ἔγνη μικρὰ, ῥωμαῖοι ῥοῦται μινόρεμ, οἱ δὲ ἀγρία ἰσάτις.

135.a.17.καταπλασσομένη.

Ἐπιστατέον τὰ περὶ ἰσάτεων ὅτι αἱ ἐκδόσεις αὗται τὸ ἐσφαλμένον ἔχουσι, τό τε γὰρ μήλινον ἄνθος καὶ τοὺς λεπτοτέρους καὶ πολυσχιδεῖς κλάδους καὶ τὰ ἐξ ἄκρου γλωττοειδῆ θυλάκια, ἐν οἷς τὸ σπέρμα ἡ ἥμερος φέρει, ἐμπεριέχεται

rissatum, caput cunctáque pectoris vitia purgat.

mordaci.

Auricula muris.

Myoſota alii myoton, alii alſinen, nonnulli myorthochon, alii myrthoſplenon, Latini muris auriculam vocant, Aphri labatholabat. nomen ideo accepit, quòd muſculorũ aures foliis imitetur. Lucos & fabuloſa loca amat, ideo alſine dicta eſt. Ea Helxinæ ſimilis, ſed humilior ac foliis minor. Vim refrigeratoriam habet, oculorũ inflammationibus conuenienter ex polenta illinitur. Succus eius aurium doloribus inſtillatus: in totum eadem poteſt quæ exine.

Glaſtum.

Aliqb⁹ augió, aliis egne, Magis auſió, Romanis gluſta aut glaſtũ dicit.

glaſtum,

Quibuſdam igne parua, Latinis glaſtum minus, aliis ſylueſtris iſatis dicitur.

Auxiliatur.

Sed ſciendum eſt, ne tradita errorem pariant, ſatiuũ glaſtum, luteũ florem, tenuiores, multifidosq; ramulos proferre, in cacumine autem folliculos linguæ ſpeciẽ repræſentantes, in quibus

in quibus semen continetur melãthio simile, collémque supra binûm cubitorum altitudinem attolli: syluestre verò nigriora ferre folia, caulem minorem, sed crassiorem: florem purpureum, aut ceruleum, fructum cruciformẽ, asperum, in quo semẽ, foliis exilibus quinque partitò diuisum.

Telephium,

Aliqui syluestre semperuiuũ, alii portulacã syluestrẽ appellãt, Romani illecebrã, Ægyptii anoth, Aphri atirtopurin.

Rha.

Aliqui rhiam, Latini rha Põticum vocant.

Gentianæ,

Aliqui centauriã radicẽ, alii aloën Gallicã, alii narcem, alii chironiõ, Dardani aloitin, Romani genus aut cicẽdiam, alii ciminalem vocant.

Dactylitis,

Aliis melocarpos, aliis teuxinõ, Latinè aristolochia herba.

Inferior est.

Appellatur à quibusdã ararisa, & melecaprum, ephestios, lestitis, pyxionyx, Dardanion, iontitis, Gallis theximon, Ægyptiis sophoeph, Siculis chamæmelon, Italis malũm terræ, Dacis

ἐμπεριέχεται δὲ τούτοις σπέρμα μέλαν ἐοικὸς μελανθίῳ, καὶ τὸν καυλὸν δὲ ὑπὲρ δίπηχυν, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ πῆχυν μόνον φέρει. ἡ δὲ ἀγρία μελάντερα ταύτης τὰ φύλλα φέρει, καὶ καυλὸν ἐλάττω καὶ παχύτερον· ἄνθος τε ἐμπόρφυρον ἢ κυανοῦν, καὶ καρπὸν σταυροειδῆ, τραχὺν ἐν οἷς τὸ σπέρμα φυλλαρίοις μικροῖς ἀνὰ πέντε ἴσοις οἱονεὶ διειλημμένον.

135.a.18. Τηλέφιον,

οἱ δὲ ἀείζωον ἄγριον, οἱ δὲ καὶ ταύτην ἀνδράχνην ἀγρίαν καλοῦσι, ῥωμαῖοι ἰλλέκεβραν, αἰγύπτιοι ἀνώθ, ἀφροὶ ἀτιρτόπουρις.

136.b.16. Ῥᾶ.

οἱ δὲ ῥίαν ῥωμαῖοι ῥᾶ πόντικουμ.

137.a.20. Γεντιανὴ,

οἱ δὲ κενταύρειος ῥίζα, οἱ δὲ ἀλόη γαλλική, οἱ δὲ νάρκη, οἱ δὲ χειρώνειον, δάρδανοι ἀλοίτις, ῥωμαῖοι γένους, οἱ δὲ κικενδία, οἱ δὲ κιμιναλίς.

138.a.12. Δακτυλίτις,

οἱ δὲ μηλόκαρπον, οἱ δὲ τεύξινον, ῥωμαῖοι ἔρβα ἀριστολόχια.

138.b.23. περιεχομένων.

Καλεῖται δὲ αὕτη καὶ ἀράριζα καὶ μελεκάπρουμ, καὶ ἐφέστιος, καὶ λεστῖτις καὶ πυξιόνυξ, καὶ δάρδανον, καὶ ἰοντῖτις, γάλλοι δὲ καλοῦσιν αὐτὴν θέξιμον, αἰγύπτιοι δὲ σοφοέφ, σικελοὶ δὲ χαμαίμηλον, ἰταλοὶ τέρρα μάλα, δακοὶ

δακοὶ ἀψίνθιον χωρικὸν, γίνεται εἰς τόπους ὀρεινοὺς καὶ θερμοὺς καὶ ὁμαλοὺς ἢ τραχεῖς καὶ πετρώδεις. ποιεῖ δὲ πρὸς πυρετὸν βαρὺν οὕτως ἀριστολοχία ἐπ' ἀνθράκων κάπνισον τὸν πυρέσσοντα, καὶ παυθήσεται ὁ πυρετός· τραύματα ἐπιπλασσομένη ἰᾶται· μετὰ δὲ κυπείρου καὶ δρακοντίου σπέρματος καὶ μέλιτος, τοῖς ἐν ῥινὶ καρκινώμασι βοηθεῖ· μετ' ἐλαίου δὲ ἢ ὑείου στέατος ἑψηθεῖσα, ῥίγη συγχριομένη θεραπεύει· καὶ κρατεύας ὁ ῥιζοτομικὸς καὶ γάλλος τὰ αὐτὰ περὶ αὐτῆς εἰρήκασι καὶ ὅτι τοῖς ποδαγρικοῖς ὠφελεῖ.

Dacis absinthium rusticum: nascitur in mõtibus, & calidis locis, aut campestrib⁹, & petrosis. Ad grauem febrim efficax est, si nidore subditis carbonibus febricitans suffiatur, febris leuabitur: vulnera impositu sanat: carcinomatis nariũ, cum cypero, & dracunculi semine, & melle prodest: rigoribus medetur, cocta in oleo aut adipe suillo, illitáque. Crateuas herbarius, & Gallus, eadem de hac tradiderũt; & præterea podagricis eam auxiliari.

138.b.25. Γλυκύῤῥιζα.

οἱ δὲ ποντικὴ, οἱ δὲ γλυκύκερατον, οἱ δὲ σύμφυτον, οἱ δὲ λεοντικὰ, οἱ δὲ γλυκύφυτον, οἱ δὲ σκυθιὸν, οἱ δὲ ἄδιψον, οἱ δὲ συλίθρα, οἱ δὲ λιβυεστασὼ, οἱ δὲ ὁμοιομοιὸς, οἱ δὲ πενθαόμοιος, ῥωμαῖοι δούλκις ῥάδιξ.

Radix.

Aliqui ponticam, alii glyceraton, quidam symphyton, alij leonticã, alii glycyphytõ, aliq scythiõ, alii adipsõ, alii sylithrã, alii libyestason, alii homœnomœõ, alii peenthaomœon, Latini dulcẽ radicẽ appellauere.

139.a.19. ναρήκην.

οἱ δὲ λιμνήσιον, οἱ δὲ μαρώνιον, οἱ δὲ πληκτρονιας, οἱ δὲ χειρωνας, οἱ δὲ λίμνησις, προφῆται αἷμα ἡρακλέους, ῥωμαῖοι φιερρὶ, οἱ δὲ οὐνεφέρα, οἱ δὲ φελτέρραι.

Magnum,

Alii limneseon, alii maronem alii plectroniam, alii chironiã, alii limnestim, magi Herculis sanguinem, Romani phieri, & vneferám, & fel terræ.

139.b.33. μικρὸν,

οἱ δὲ λιμνήσιον, οἱ δὲ ἐλλεβορίτης, οἱ δὲ ἀμάραντον, προφῆται αἷμα ἡρακλέους, ῥωμαῖοι φέβριφουγιάμ, οἱ δὲ αὐραμούλτι ῥάδιξ,

Centaurium.

Aliqui limnesion, alii helleboritẽ, alii amarãtõ, magi Herculis sanguinẽ, Latini febrifugiam, alii aurã, multiradicem.

Daci tulbelam appellant. | δακοὶ τουλβηλά.

albus, | 140.b.21. Λευκός,

Quibusdã chrysisceptrõ, aliis ixia, Romani card⁹varin⁹, Ægyptiis epher dicit, aliis ephthosechin. | οἱ δὲ χρυσόσκηπτρον, οἱ δὲ ἰξίαν, ῥωμαῖοι κάρδου συουαρίνους, αἰγύπτιοι ἐφὴρ, οἱ δὲ ἐφθόσεχιν.

niger, | 141.a.17. μέλας.

Pãcarpon aliqui, alii vlophonon, alii ixiã, alii cynomazon, alii ocimoides, alii cnidiõ coccon, alii cynoxylon, Latini carduum nigrũ, aut vermilaginẽ, Ægyptii sobel vocant. | οἱ δὲ πάγκαρπον, οἱ δὲ οὐλόφωνον, οἱ δὲ ἰξίαν, οἱ δὲ κυνόμαζον, οἱ δὲ ὠκιμοειδὲς, οἱ δὲ κνίδιον κόκκον, οἱ δὲ κυνόξυλον, ῥωμαῖοι κάρδους νίγρα, οἱ δὲ οὐερμιλαγώ, αἰγύπτιοι σοβέλ.

Dipsacum. | 141.b.34. δίψακος,

Aliqui crocodilion vocãt, alii chamæleonẽ, alii onacardion, alii Veneris lauachrũ. Romani labrum Veneris, alii carduum Veneris, Ægyptii seseneor, alii chir, alii meleta, Daci sciaram. | οἱ δὲ κροκοδείλιον, οἱ δὲ χαμαιλέων, οἱ δὲ ὀνοκάρδιον, οἱ δὲ ἀφροδίτης λουτρὸν, ῥωμαῖοι λάβρουμ βένερις, οἱ δὲ κάρδουμ βένερις, αἰγύπτιοι σεσενεὸρ, οἱ δὲ χεὶρ, οἱ δὲ μελῖτα, δακοὶ σκιαρή.

alba: | 142.a.31. λευκή,

Aliq. agriocinnarã, alii donacitin, alii erysisceptrũ vocãt, romani spinam albam aut regiã, alii cardum ramptarium. | οἱ δὲ ἀγριοκινάραμ, οἱ δὲ δονακῖτις, οἱ δὲ ἐρυσίσκηπτρον, ῥωμαῖοι σπίνα ἄλβα, οἱ δὲ ῥήγια, οἱ δὲ καρδοὺς ῥαμπτάρια.

spinam. | 142.b.20. ἀραβική,

aliquibus acanthis, Latinè spina dicitur. | οἱ δὲ ἄκανθις, ῥωμαῖοι σπίνα.

Carduus, | 142.b.27. Σκόλυμος,

aliâs ferula, aliâs pyracantha nominatur, Latinis stiobilon, Ægyptii cnus. | οἱ δὲ φέρουλα, οἱ δὲ πυράκανθα, ῥωμαῖοι σούβουλκουμ, αἰγύπτιοι χνοῦς.

Poterion, | 143.a.6. Ποτήριον,

Aliqui phryniõ, aliqui acidotõ. | οἱ δὲ φρυνίον, οἱ δὲ ἀκιδωτόν.

Acanthus, | 143.b.3. ἐρπάκανθα,

Quidam melamphyllon, aliqui | οἱ δὲ μελάμφυλλον, οἱ δὲ παιδέρωτα,

ῥῶτα, οἱ δὲ ἀκανθηςόπα, οἱ δὲ μαμολάρια, οἱ δὲ κραίπουλα.

143.23. ἄκανθης,

Ἄκανθα ἀγρία ἣν ῥωμαῖοι σπίνα ἀγρέστις.

144.a.19. Λευκάκανθα,

οἱ δὲ πολυγόνατον, οἱ δὲ φύλλον, οἱ δὲ ἰσχιάδα καλοῦσι, ῥωμαῖοι γνιακάρδουις, θοῦσκοι σπίνα ἄλβα.

144.b.18. Ἐρύγγιον.

οἱ δὲ ἠρύγγην, οἱ δὲ ἐρυνῆρις, οἱ δὲ κάρυον, οἱ δὲ γοργίνιον, οἱ δὲ ἕρμιον, οἱ δὲ ὀρίγανον, χλούνιον, οἱ δὲ μυράκανθον, οἱ δὲ μῶλυ, αἰγύπτιοι κρόβυσος, προφῆται σίσερτος, ῥωμαῖοι καπίτουλουμ μάρδις, οἱ δὲ καρτεραί, δακοὶ σικουπνοεξ, ἱσπανοὶ κιοτουκαπιτα, ἀφροὶ χερδαν, οἱ δὲ ὀρείαν χλόην, οἱ δὲ χιδα.

145.a.16. Ἀλόη,

οἱ δὲ ἀμφίβιον, οἱ δὲ ἠρύγγιον, οἱ δὲ ἕρμινον, οἱ δὲ τραγόκερως, ῥωμαῖοι ἄλοαμ, παρὰ βαρβάροις ἀλοέ.

146.a.16. Ἀψίνθιον,

Αἰγύπτιοι σόμι, ῥωμαῖοι ἀψίνθιουμ ῥούστικουμ.

147.a.17. θαλάσσιον,

οἱ δὲ σανδονίκην καλοῦσιν, οἱ δὲ σέριφον, ῥωμαῖοι σανδονίκουμ.

147.b.13. Ἀβρότονον,

οἱ δὲ ἀβύτονον, οἱ δὲ ἀψίνθιον, οἱ δὲ ἡράκλειον, οἱ δὲ χολοποιόν, οἱ δὲ

aliqui topiariam, alii mamolariam, quidã cræpulam vocant.

ſylueſtris,

Acantha ſylueſtris, quam Latini ſpinam agreſten vocant.

Leucacantha,

Quidam polygonaton, alii phyllon, alii iſchiada vocant; Romani cniancarduum, Hethruſci ſpinam albam.

Eryggion.

Aliqui eryngen, alii erynerẽ, alii caryon, alii gorginion, alii hermion, alii origanum, chlounion, alii myracãthon, alii moly, Ægyptii crobyſon, magi ſiſerton, Romani capitulũ Martis, Daci ſicupnoëx, Hiſpani cẽtum capita, Aphri cherdam, alii oriam chloëm, alii chida appellant.

Aloës,

Aliquibus amphibion, aliis herminion, aliis eryngion, aliis tragoceros, Romanis aloa, Barbaris aloë dicitur.

Abſinthium,

Ægyptii ſomi, Latini apſinthium ruſticum vocant.

Marinum,

ſunt q̃ ſandonicẽ, ſunt q̃ ſeriphũ, Romani ſãdonicũ vocãt.

Abrotonum.

alii abutonon, alii abſinthiũ, alii heraclion, alii cholopœon,

alij absinthiomenon, alii thelyphthorion, alii procampylon, magi aeura phœnicos, alii cynanchité, Romani absinthium ponticum, nonnulli thelythamnũ, alii glycin ancona vocát.

οἱ δὲ θηλυφθόριον, οἱ δὲ ἀψινθιόμενον, οἱ δὲ προκάμπυλον, προφῆται νεῦρα φοίνικος, οἱ δὲ κυναγχίτην, ῥωμαῖοι ἀψίνθιουμ πόντικουμ, τινὲς δὲ αὐτὸ θηλύθαμνον, οἱ δὲ γλυκὺν ἀγκῶνα καλοῦσιν.

Hyssopum,

148.a.14. Ὕσσωπος.

Latini hyssopũ, alii later, alii cassialam, Ægyptii pesalem.

ῥωμαῖοι ὑσσώπουμ, οἱ δὲ λάτερ, οἱ δὲ κασσίαλα, αἰγύπτιοι πεσαλέμ.

Stachus,

148.b.8. Στιχάς,

Aliqui syncliopa, alii alcibiadem, alii pancration, nonnulli styphoniã, Ægyptii suphlo, Magi pythonis oculum, Romani sciolebinam vocitant.

οἱ δὲ συγκλίοπα, οἱ δὲ ἀλκιβιάδης, οἱ δὲ παγκράτιον, οἱ δὲ στυφωνία, αἰγύπτιοι σουφλώ, προφῆται ὀφθαλμὸς πύθωνος, ῥωμαῖοι σκιολεβίνα.

Pulegium,

149.b.33. Γλήχων.

Alii blechron, alii arsencanthon, Latini pulegium vocant, Galli aluolũ, Aphri apoleium, quidam galisop sim.

οἱ δὲ βλῆχρον, οἱ δὲ ἀρσένκανθον, ῥωμαῖοι πουλέιουμ, ἄφροι ἀπολέιουμ, γάλλοι ἄλβολον, οἱ δὲ γαλίσοψις.

pulegium,

150.a.29. ἀγρίαν.

Aliis embactrõ, aliis belouacos, alii artemedeion, aliis cretica, quibusdã ephemerõ, nõnullis eldia, aliquibus belotocos, aut dorcidion, aut helbuniõ, Romanis vstilago rustica.

οἱ δὲ ἔλβακτρον, οἱ δὲ βελούακος, οἱ δὲ ἀρτεμεδήιον, οἱ δὲ κρητική, οἱ δὲ ἐφήμερον, οἱ δὲ ἐλδίαν, οἱ δὲ βελοτόκος, οἱ δὲ δορκίδιον, οἱ δὲ ἐλβούνιον, ῥωμαῖοι οὐστιλάγω ῥούστικα.

elisphacon.

151.a.15. σφαγνόν.

Alii ciosmin, alii phagnon, Ægyptii becion, Romani saluiam vocant.

οἱ δὲ κίοσμιν, οἱ δὲ φάγνον, αἰγύπτιοι βήκιον, ῥωμαῖοι ἀπουσί, οἱ δὲ κόσαλον, οἱ δὲ σάλβια.

Mentha.

151.b.2. μίνθην.

Latini mentham vocant, alii neperam, Ægyptii tis, alii pherthrumerthumonthu, alij perxo,

ῥωμαῖοι μέντα, οἱ δὲ νέπεταμ, αἰγύπτιοι τίς, οἱ δὲ φερθουμερθρουμονθού, οἱ δὲ πέρξω,

ἀρξῶ, οἱ δὲ μακηθό.

151.b.28.ἡδύοσμον,

ὃ ῥωμαῖοι μεντάστρουμ καλοῦσι.

2‹2.b.6.Θυμος,

οἱ δὲ θύμος λευκὸς, οἱ δὲ κεφαλωτὸς, οἱ δὲ ἐπιθυμὶς, οἱ δὲ θύρσιον. ῥωμαῖοι θούμουμ, αἰγύπτιοι στεφάνη, δακοὶ μόζουλα.

153.a.10.Ερπυλλος,

οἱ δὲ ζυγὶς ἀγρία, οἱ δὲ πόλιον, αἰγύπτιοι μερουόπυος, ῥωμαῖοι σερπύλλουμ, οἱ δὲ κερηλαπικούμ.

153.b.7.Σαμψύχον,

οἱ δὲ τρίφυλλον, οἱ δὲ ἀμάρακον, οἱ δὲ ἀγαθίδες, οἱ δὲ κνήκιον, οἱ δὲ ἄκαπνον, Πυθαγόρας θραμβὴς, αἰγύπτιοι σοφὼ, ἀρμένιοι μύουρον, προφῆται ὄνος ἴχρεως, οἱ δὲ ἡκίγονος ἴσεως, ῥωμαῖοι μαιζουράνα.

154.a.16.ὑσώβριον,

οἱ δὲ ὀριγανίδα καλοῦσιν.

154.b.2.ἄκονος,

οἱ δὲ ἄγριον βασιλικὸν, ῥωμαῖοι ὠκιμάστρουμ.

155.a.4. ἄρεινον,

οἱ δὲ ῥυτὴν ὀρεινὴν, ῥωμαῖοι ῥοῦτα μοντάνα, πήγανον κηπευτὸν, ῥωμαῖοι ῥοῦτα ὀρτένσις, αἰγύπτιοι ἐπνουβου, σύροι ἄρμαλα, οἱ δὲ βησασὰ, ἄφροι χουρμᾶ

156.a. 6.ἀποβλαβής ἐστι.

Περὶ

perxo,alij maceto.

mentha,

quam Latini mentaſtrum nominát.

Thymum.

quidã thymũ albũ,quidã cephalothõ,alii epithymida, alij thyrſion, Latini thymũ, Ægyptii ſtephanen,Daci moſulã.

Serpyllum,

aliqui Zygin ſylueſtrem,alii polion vocant, Ægyptii meruopium,Latini ſerpyllum,aut cicer erraticum.

Sampſuchum,

aliqui triphyllũ,aliqui nominant amaracum, alii triphyllõ, alii agathides,alii cnecion, alii acapnõ, Pythagoras thrãbem, Ægiptii ſopho, Armenii myuron,magi ichrei aſinũ,aut heci gonẽ Iſidis,Latini maioranã.

Marum,

ſunt qui origanida appellát.

aconos.

aliis ſylueſtre baſilicum,Latini ocimaſtrum.

montana,

aliqui rhytem montanã,Latini rutam montanam,peganũ cepeutum Latini rutam hortenſem, Ægyptii ephnubum, Syri harmala,alii beſaſa. Aphri churma vocant.

abdicatur.

Syluestris ruta.

Rutam syluestrem, aliqui appellant hypericon, alii androsæmon, alii coron, alii chamæpityn, Romani hederalem, aut centonalē, Aphri churma semmaced. odor seminis resinosus est, ideo chamæpitys aliquibus noninatur. Frutex est surculosus, rubescēs, folia rutæ figura: flores lutei qui digitis triti sanguineo succo manāt, vnde andosæmon vocitarūt. Ramuli subhirsuti, siliquæ teretes hordei effigie, in quibus semen nigrum resinam olens: gignitur in cultis & asperis. Vrinam ciet, menses appositu trahit, pota cum vino quartana liberat. Folia cum semine ambustis illitu medentur, & diebus quadraginta epota ischiadicos sanant.

Περὶ πηγάνου ἀγρίου.

Πήγανον ἄγριον, οἱ δὲ ὑπερικόν, οἱ δὲ ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ κόρον, οἱ δὲ χαμαιπίτυν, ῥωμαῖοι ἐδερ̄άλις, οἱ δὲ σεντουνάλις, ἀφροὶ χούρμα σεμμακέδ. διὰ δὲ τὸ τὸ περὶ τὸ σπέρμα ὀσμὴν ἐοικέναι πιτύϊνῃ ῥητίνῃ ὠνόμασται χαμαιπίτυς. φύλλα ἔχει πηγάνῳ παραπλήσια. θαμνίον φρυγανοειδὲς ὑπέρυθρον· ἄνθος μήλιον, ὃ διατριβὲν ἐν τοῖς δακτύλοις, αἱματώδη τὸν χυλὸν ἐκκρίνει· ὅθεν καὶ ἀνδρόσαιμον ἐκλήθη, κλωνάρια δὲ ὑποδάσεα, περιμήκη ἐν τῷ περιφερεῖ ὅμοιον κριθῇ. ἐν ᾧ σπέρμα μέλαν, ῥητίνης ὄζον· φύεται ἐν ἐργασίμοις καὶ βαχέσι χωρίοις. Δύναμιν δὲ ἔχει διουρητικὴν, καὶ ἐμμήνων ἀγωγὸν, προστιθέμενον τεταρταίου ἀπαλλακτικὴν μετ' οἴνου πινόμενον. τὰ δὲ φύλλα σὺν τῷ σπέρματι καταπλαττόμενα, κατακαύματα ἰῶνται· θεραπεύει δὲ καὶ ἰσχιάδας ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα πινόμενον.

Moly,

aliq. syluestre leucoïon appellant.

156.b.19. Μῶλυ,

οἱ δὲ Λευκόϊον ἄγριον καλοῦσι.

Ligusticum,

Alii panaceam, alii panaces vocant.

158.b.2. Λιγυστικὸν,

οἱ δὲ πανάκειαν καλοῦσιν, οἱ δὲ πάνακες.

syluestris,

Aliqui cerascomen vocāt, Latini carotam, alii pastinacam rusticam, Ægyptij babibyru, Aphri sicham.

159.a.10. ἄγριος,

οἱ δὲ κερασκόμην, ῥωμαῖοι καρόταμ, οἱ δὲ πασινάκα ῥούστικα, αἰγύπτιοι βαβιβυρού, ἀφροὶ σιχάμ.

159.b.3.μασσαλεωτικὸν,	Masſilienſe.
οἱ δὲ σφάγνον,	ſunt qui phagnon vocant.
159.b.27.σέσελι.	ſeſeli,
οἱ αἰγύπτιοι κυόνων φρίκην καλοῦσι.	Ægyptij cyonū phricen appellant.
160.a.15.Τορδύλιον,	Tordylion.
οἱ δὲ τόρδυλον,	nonnullis tordylon.
160.b.5.Ἄνισον,	Aniſum,
οἱ δὲ σίον, ῥωμαῖοι ἄνισουμ.	aliqui ſion; Latini aniſū dicūt.
161.a.1.Ἀνήθου,	Anethum,
ἄνηθον τὸ ἐσθιόμενον, οἱ δὲ πόλγιδος, οἱ δὲ ἀνίκητον, προφῆται γόνος κυνοκεφάλου, ὁμοίως τρίχες κυνοκεφάλου, οἱ δὲ γόνος ἑρμοῦ, αἰγύπτιοι ἀραχοῦ, ῥωμαῖοι ἀνήθουμ, ἀφροὶ σικκίρια, δακοὶ πόλπουμ.	Anethum quod eſtur, aliqui polgida vocant, alii anicetum, magi cynocephali genituram, aut capillos, alii Mercurii ſemen, Latini anethum, Aphri ſicciriam, Ægyptii arachu, Daci pulpum.
161.b.3.ἄγριον,	cuminum,
ῥωμαῖοι κύμινουμ ἀγρέστεμ, οἱ δὲ κύμινουμ σιλβάτικουμ.	Latini cuminum ſylueſtre, ſeu cuminū ſyluaticū appellāt.
162.a.2.Ἄμμι,	Ammi,
ῥωμαῖοι ἄμμιουμ ἀλεξανδρίνουμ.	Latini Ammiū alexādrinū.
162.a.25.κορίανον,	Corianum,
αἰγύπτιοι ὄχιον, ἀφροὶ γοίδ.	Ægyptij ochion vocāt, Aphri gœd.
162.b.12.μέγα.	Magnum,
οἱ δὲ σογχίτην, ῥωμαῖοι λαμποῦκα, ἀφροὶ σιθιλέας.	aliis ſonchites, Romanis lāpuca, Pœnis ſithileas.
162.b.28.μικρὸν,	paruum,
οἱ δὲ καὶ τοῦτο σογχίτην καλοῦσιν, οἱ δὲ ἔντιμον ἄγριον, ῥωμαῖοι ἴντιβουμ ἀγρέστεμ, ἀφροὶ σιθιλέσαδε.	aliq̃ ſonchitē, alii entimon agrion, Romani intybum ſylueſtrem vocāt, pœni ſithilaſdem.
163.a.23.Ὀρεοσέλινον,	Eleoſelinum,
οἱ δὲ πεδινὸν, οἱ δὲ ὑδροσέλινον ἄγριον, ῥωμαῖοι ἄπιουμ ῥούστικουμ.	à quibuſdam pedinon, ab aliis hydroſe linon agrion, Romanis Apiū ruſticū appellatur.

Oreoſelinum.
Aliqui petroſelinũ ſylueſtre, Latini apiũ, Ægyptii anonim.
dicitur,
Latinis olus atrum.
Elaphoboſco,
aliq̃ elaphicõ, alii nephriõ, alii ophigeniõ, nõnulli ophioctonõ, aliq̃ herpyẽ, alii lymen vocãt, romani ceruí ocellũ, Ægyptii chemin, Aphri aſcaucau.
hippomarathrum.
aliqui marathin, alii marathrũ agriõ, Ægyptii ſampſoth, magi thymarnoliõ, Latini fœniculum erraticũ, aliqui mion, Galli ſiſtrameor.
Delphinium.
aliis diachyſis, aliis diachytos aliis paralyſis, aliis camarus, aliis hyacinth⁹, aliis delphinias, aliis neriõ, aliis neriadion, aut ſoſandron, aut croniõ, Romanis bucinus minor vocitatur.
Pyrethrum,
aliqui doryeniõ, alii pyrinõ, alii pyrotõ, aut pyrothrõ, alii arnonpyriten, magi pyriten, Romani ſaliuarem vocant.
Sphondylius,
aliqui arãgẽ vocant, alii phalangion, alii aſterion, nonnulli neſyrim, aut ſphondylin, quidam chorodanon, aut œnanthen, Romani herbã rutinalẽ, Ægyptii

163.a.28. Ὀρεοσέλινον,
οἱ δὲ πετροσέλινον ἄγριον, ῥωμαῖοι ἄπιυμ, αἰγύπτιοι ἀνώνιμ.
163.b.26. καλοῦσι.
ῥωμαῖοι δὲ ὄλυς ἄτρουμ.
164.b.24. Ἐλαφόβοσκον.
οἱ δὲ ἐλαφικὸν, οἱ δὲ νέφριον, οἱ δὲ ὀφιογένιον, οἱ δὲ ὀφιοκτόνον, οἱ δὲ ἑρπυξῆ, οἱ δὲ λύμην, ῥωμαῖοι κερβιοκέλλουμ, αἰγύπτιοι χημὶς, ἄφροι ἀσκαυκαύ.
165.b.3. ἱππομάραθρον.
οἱ δὲ μάραθρον ἄγριον, αἰγύπτιοι σαμψὼς, προφῆται θυμαρνόλιον, ῥωμαῖοι φανίκουλουμ ἐρράτικουμ, οἱ δὲ φανίκουλους, οἱ δὲ κυίνους, οἱ δὲ μύουμ, γάλλοι σιστραμεόρ.
166.a.18. Δελφίνιον.
οἱ δὲ διάχυσις, οἱ δὲ διάχυτος, οἱ δὲ παράλυσις, οἱ δὲ κάμαρος, οἱ δὲ ὑάκινθος, οἱ δὲ δελφινίας, οἱ δὲ νήριον, οἱ δὲ νηριάδιον, οἱ δὲ σώσανδρον, οἱ δὲ κρόνιον, ῥωμαῖοι βούκινος μίνορ.
166.b.7.
οἱ δὲ δορύκνιον, οἱ δὲ πύρινον, οἱ δὲ πύρωτιν, οἱ δὲ πύρωθρον, οἱ δὲ ἀρνὸς πυρίτης, προφῆται πυρίτης, ῥωμαῖοι σαλίβαρις.
168.a.2. Σφονδύλιον,
οἱ δὲ ἀράγγην, οἱ δὲ φαλάγγιον, οἱ δὲ ἀστέριον, οἱ δὲ νίσυρις, οἱ δὲ σφονδύλις, οἱ δὲ χορόδανον, οἱ δὲ οἰνάνθη, ῥωμαῖοι ἕρβα ρουτινάλις, αἰγύπτιοι

αἰγύπτιοι ἀσαφὲρ, προφῆται ὄσιρις.

168.a.32. Νάρθηξ,

ῥωμαῖοι φέρουλαμ

168.b.14. Πευκέδανος,

οἱ δ' ἄγριον, οἱ δὲ ἀγριόφυλλον, προφῆται ἀγαθὸς δαίμων, οἱ δ' πιγαστελὲμ, ῥωμαῖοι σατάριον.

169.b.6. Μελάνθιον,

οἱ δὲ καὶ τοῦτο μήκωνα ἄγριον καλοῦσι μέλανα, ῥωμαῖοι παπάβερ νίγρουμ.

173.b.3. Ἀμμωνιακὸν,

πόα ἐστὶν, ὅθεν τὸ ἀμμωνιακὸν θυμίαμα, οἱ δὲ ἀγάσυλλον, οἱ δὲ κριόθεος, οἱ δὲ ἡλίουστρος, ῥωμαῖοι γοῦττα.

175.b.2. Ἄλυσσον,

οἱ δὲ ἀσπίδιον, οἱ δὲ ἁπλόφυλλον, οἱ ἀκκύσητον, οἱ δὲ ἀδέσετον,

175.b.17. Ἀσκληπιὰς,

οἱ δὲ κισσίον, οἱ δὲ κισσόφυλλον καλοῦσι.

175.b.13. Ἀτρακυλὶς,

οἱ δὲ ἄμυρον, οἱ δὲ κνῖκος ἀγρία, οἱ δὲ ἀσπίδιον, προφῆται ἄφεδρος. αἰγύπτιοι χινὼ, ῥωμαῖοι πρεσέπιουμ, οἱ δὲ φουσοῦγρεστις, οἱ δὲ κλόνουκα ῥούστικα.

176.a.13. Πολύκνημον,

οἱ δὲ κλινοπόδιον, οἱ δ' πολυγόνατον, οἱ δὲ διὸς ἠλακάτη, οἱ δὲ ἐχεά-

Ægyptii aſapher, magi oſirin.

Ferula

Latini ferula dicitur.

Peucedanum,

aliqui agrion vocant, alii agriophyllō, magi bonū dæmonem, Romani ſatariam.

Gith

alij mecona agrion melana, Romani papauer nigrum appellant.

Ammoniacum.

herba eſt ex qua ammoniacum fit ſuffimen, quod thymiama vocant, aliqui agazylon, alij criotheum, alii heliuſtrum, Romani guttam.

Alyſſon,

aliqui aſpidion, alii haplophyllon, alii accyſeton, alii adyſeton nuncupant.

Aſclepias

aliqui ciſsion, alii, ciſſophyllon.

Atrachylis,

aliqui amyron vocant, alii cnicon ſylueſtré, alii aſpidion, magi aphedron. Ægyptii chenon, Romani præſepium, aliqui fuſum agreſtem, alii colum ruſticam.

Polycnemon,

quidā clinopedion, alii polygonaton, alii iouis colum, alii echeo-

echeonymon vocant.

ἐχεώνυμον, ῥωμαῖοι πυτιπαλεγονθρία.

bibitur.

176.a. 23. οἴνῳ.

Edocuit experientia contritos in vino albo ramulos, iis qui affectibus laborant, quæ violentiæ vocãtur, magno esse præsidio.

ἐδίδαξεν ἡ πεῖρα, ὡς ἀποτειβουμένων τῶν κλωναρίων αὐτοῦ οἴνῳ λευκῷ τοὺς ἐχομένοις τοῖς λεγομένοις βιασμοῖς μέγα βοήθημα.

Clinopodium,

aliqui cleonicon, alii acimoides, alii zopyron vocant.

176.a. 25. Κλινοπόδιον,

οἱ δὲ κλεώνικον, οἱ δὲ ὠκιμοειδὲς, οἱ δὲ ζώπυρον καλοῦσι.

Leontopetalon,

aliquibus leontopodion, aliis leuceoron, aliis leontion, aliis doris, aut doricteris, aliis lychnis agria, aliis pardale, aliis thorybethron, aliis rhapeion, aliis cornutum papauer, aliis anemone, Romanis patabelclum, aut semen leoninum dicitur.

176.b. 7. Λεοντοπέταλον,

οἱ δὲ λεοντοπόδιον, οἱ δὲ λευκόρεον, οἱ δὲ λεόντιον, οἱ δὲ δωρεὶς, οἱ δὲ δωρικτηρεὶς, οἱ δὲ λυχνὶς ἀγρία, οἱ δὲ παρδάλη, οἱ δὲ θορύβηθρον, οἱ δὲ ῥαπήϊον, οἱ δὲ μήκων κερατῖτις, οἱ δὲ ἀνεμώνη, ῥωμαῖοι πατάβελκλουμ, οἱ δὲ σέμεν λεόνινουμ.

placet,

aliis teucris.

176.b. 25. χαμαίδρυν,

οἱ δὲ τευκρίδα,

Chamædrys,

Latinis tripsago minor dicit.

177.a. 4. Χαμαίδρυς

ῥωμαῖοι τριξάγο μίνορ.

coronaria,

aliqui athanaton vocant, alii acylonion, alii ballarion, alii geranopodion, quidá corymbion, aliqui taurion, alii septron, aut maloïon, Ægyptii semeon, magi sanguinem apocathemenes, Romani genicularem aut ballariam.

177.b. 7. στεφανωματική,

οἱ δὲ ἀθάνατος, οἱ δὲ ἀκυλώνιον, οἱ δὲ βαλλάριον, οἱ δὲ γερανοπόδιον, οἱ δὲ κορύμβιον, οἱ δὲ ταύρειον, οἱ δὲ σκῆπτρον, οἱ δὲ μαλόϊον, αἰγύπτιοι σεμεὼν, προφῆται αἷμα ἀποκαθημένης, ῥωμαῖοι γενικουλάρις, οἱ δὲ βαλλάρια.

syluestris,

aliâs tragonaton, aliâs atocion,

177.b. 14. ἀγρία,

οἱ δὲ τραγόνατον, οἱ δὲ ἀτόκιον,

κιον, οἱ δὲ ἱερακοπόδιον, οἱ δὲ λαμπὰς, αἰγύπτιοι σεμοῦρα, προφῆται ἀποκαθημένης ταῦρος, ῥωμαῖοι ἴντιβουμ ἀγρέστεμ, οἱ δὲ λάπατον, καφαρουίνα, οἱ δὲ στέριδος.

177.b.24. βασιλικὸν,

οἱ δὲ κρινάνθεμον, οἱ δὲ καλλίριον, προφῆται αἷμα ἄρεως, ὀσθάνης αὖρα κροκοδείλου, αἰγύπτιοι συμφαιφὲ, οἱ δὲ τίαλος, ῥωμαῖοι λίνιμ, οἱ δὲ ῥόσα ἰκώνης, σύροι σασᾶ, ἄφροι ἀβίβλαβον.

178.a.29. πράσιον.

οἱ δὲ νοφθαν, οἱ δὲ νοτιανοσκέμιν, οἱ δὲ νόσπρασσον, οἱ δὲ νωθερᾶς, οἱ δὲ νοχελὶς, οἱ δὲ νοστελὶς, οἱ δὲ νῶφρυς, οἱ δὲ γνώθουεις, οἱ δὲ γνωτέρα, ῥωμαῖοι ἄπνιουμ, οἱ δὲ μέδαταμ, οἱ δὲ οὐλκεράρια, οἱ δὲ μαρρούβιουμ, οἱ δὲ κανθουρίνουμ, αἰγύπτιοι ἄσφος, οἱ δὲ ἔσκε, προφῆται αἷμα ἰσίωνος.

178.b.12. καλοῦσι.

οἱ δὲ μελίτταιον, οἱ δὲ μελίφυλλον, οἱ δὲ ἐρυθρὰ, οἱ δὲ τημελῆ, ῥωμαῖοι ἀπιάστρου, οἱ δὲ κιτράγω, γάλλοι μερισιμόριον.

179.a.2. Πράσιον,

οἱ δὲ εὐπατώριον, οἱ δὲ φυλλόφαρες, οἱ δὲ τριπέδιλον, οἱ δὲ καμηλοπόδιον, οἱ δὲ φιλόφαρες, αἰγύπτιοι ἀστερόπη, προφῆται αἷμα ταύρου, οἱ δὲ ἄφεδρος, γόνος ὥρου, ῥωμαῖοι μαῤῥούβιουμ, οἱ δὲ λαβεώνια

cion, aliâs hieracopodion, aut lampas vocatur, AEgyptiis semura, Magis apocathemenes taurius, Latinis intibum agreste, aliis lapathum, aliis steris.

Lilium,

Crinon basilicon, alii crinãthemon vocant, alij gallirion, Magi Martis sanguiné, Osthanes aurem crocodili, Ægyptij symphæphon, quidã tialon, Latini liliũ, aliqui rosam iconis, Syri sasa, Aphri abiblabon.

Vocant.

aliqui nophtan, alii notianoscemin, alii nosprasson, alii nothera, alii nochelim aut nostelin, alii nophryn, alii gnotorim, alii gnotera, Romani apnium, aut medatam, aut vlcerariã, aut marrubiũ nigrum, alii cãthurinũ, Ægyptii asphon, magi Isionis sanguinem.

apiastrum,

alii melitæon, alii meliphyllon, alii erythran, alij temele, Latini apiastrum aut citraginé, Galli merisimorion vocant.

Marrubium,

alii eupatorion, alii phyllophares, alii tripedilon, alii camelopodion, Ægyptii asteropen, magi tauri sanguiné, aliqui aphedron, alii Horu genituram, Latini marrubiũ, aliqui labeo-

labeoniã, Aphri atierberziam.

Phyllitis,

aliqui phyllin, alii acaulõ, alij ſylueſtre lapathum vocitant.

Aſphaltium,

Latini trifolium, aut trifoliũ acutum odoratum.

Polium.

montanum, aliqui teuthrion, alii pheuxaſpidion, alii achamenin, alii ebenitin, alii meloſmon, nonnulli belion, quidam leonthocharon vocant.

SCORDIVM,

aliqui ſcorbion, alij pluritin, alij dyſoſmon, alii ſylueſtrẽ calaminthẽ, quidã chamędryn, alii mithridanion, magi Podotis ſanguinẽ, Ægyptii apho, Romani triſaginẽ paluſtrẽ appellant.

Tuſsilagini,

Bechion quidã rhichion, alii petrinã vocãt, alii peganon, alii pithion, alii pagonaton, alii chamæleucen, alii procheton, alii arcophyton, chamęgeron, Ægyptii ſaarthan, Latini tuſsilaginem, quidam pharphariã aut puſtulaginem, Beſsi aſa.

Artemiſia

quibuſdam polyclonos aliis monoclonos, aliis toxiteſia, aliis epheſia, aliis anactorios, aliis ſo zuſa, aliis leia, aliis licophryx, magis hominis ſanguis, aliis

λαβεώνια, ἄφροι ἀτιερβέρζια.

179.b. 14. Φυλλίτις,

οἱ δὲ φύλλις, οἱ δὲ ἄκαυλον, οἱ δὲ λάπαθον ἄγριον καλοῦσι.

180.a. 14. κνίκιον,

ῥωμαῖοι τριφόλιουμ, οἱ δὲ τριφόλιουμ ἀκούτουμ ὀδορατουμ.

180.b 17. Πόλιον,

τὸ ὀρεινὸν, οἱ δὲ τεύθριον, οἱ δὲ φευξασπίδιον, οἱ δὲ ἀχαμενὶς, οἱ δὲ ἐβενίτις, οἱ δὲ μελόσμιον, οἱ δὲ βέλιον, οἱ δὲ λεοντόχαρον.

181.a. 2. Σκόρδιον,

οἱ δὲ σκόρβιον, οἱ δὲ πλευρῖτις, οἱ δὲ δύσοσμον, οἱ δὲ καλαμίνθη ἀγρία, οἱ δὲ χαμαίδρυς, οἱ δὲ μιθριδάνιος, προφῆται αἷμα πόδοτος, αἰγύπτιοι ἀφῶ, ῥωμαῖοι τριξάγω παλούστρις.

181.b. 2. Βήχιον

οἱ δὲ ῥίχιον, οἱ δὲ πετρίνη, οἱ δὲ πήγανον, οἱ δὲ πίθιον, οἱ δὲ παγόνατον, οἱ δ' χαμαιλεύκη, οἱ δὲ πρόχετον, οἱ δὲ ἀρκόφυτον, οἱ δὲ χαμαίγειρον, αἰγύπτιοι σααρθὰ, ῥωμαῖοι τουσιλλάγω, οἱ δὲ φαρφάριαμ, οἱ δὲ πουστουλάγω, βέσσοι ἀσᾶ.

181.b. 23. Αρτεμισία

οἱ δὲ πολύκλωνος, οἱ δὲ μονόκλωνος, οἱ δὲ τοξιτησία, οἱ δὲ ἐφεσία, οἱ δ' ἀνακτόριος, οἱ δὲ σώζουσα, οἱ δὲ λεία, οἱ δὲ λυκόφρυξ, προφῆται αἷμα ἀνθρώπου, οἱ δὲ

οἱ δὲ χρυσάνθεμον, ῥωμαῖοι οὐαλέντια, οἱ δὲ σερπίλλουμ, οἱ δ᾽ ἕρβα ῥέγια, οἱ δὲ ῥαπίουμ, οἱ δὲ τερτανάγετα, οἱ δὲ ἀρτεμίσιαμ, γάλλοι πονὲμ, δακοὶ ζουόστη.

182.b. 3. Αρτεμισία,

ῥωμαῖοι κάπρουμ σιλβάτικουμ, οἱ δὲ ἄπιουμ ῥούστικουμ, αἰγύπτιοι μερσεώ.

182.b. 29. Γεράνιον

οἱ δὲ πελωνῖτις, οἱ δὲ τρίκα, οἱ δὲ γερανογέρων, ῥωμαῖοι οὐχινάστρουμ, ἄφροι ἴεσκε.

182. β. 35. γεράνιον,

οἱ δὲ μερτρύξ, οἱ δὲ μυῤῥὶς, οἱ δὲ καρδάμωμον, οἱ δὲ ὀρίγανον, προφῆται ἱεροβρύγκας, ῥωμαῖοι πουλμωνία, οἱ δὲ κικοτρία, οἱ δὲ γρουΐνα, ἄφροι ἴεσκε.

183.a. 8. Γναφάλιον,

οἱ δὲ ἱρὲς, οἱ δὲ ἀμπέτοκος, οἱ δὲ ἀνάξητον, οἱ δὲ ἀναφαλὶς, αἰγύπτιοι σεμεὼν, γάλλοι γελασσονὲν, ῥωμαῖοι κεντούλουμ; οἱ δὲ τουκούλαρις, οἱ δὲ ἀλβῖνουμ.

183. b. λεύκανθον,

οἱ δὲ κερασκόμιον.

133.b. ἁρμόζει.

Περὶ κονύζης μεγάλης. Κεφ.

Κόνυζα μεγάλη, οἱ δὲ κυνοζεματῖτις, οἱ δὲ δαναῒς, οἱ δὲ ταναχιον, οἱ δὲ φύκος, οἱ δὲ ἰσχὺς, οἱ δὲ δείνοσμος, προφῆται βρεφοκτόνος, οἱ δὲ ἀνουβίας, οἱ δὲ ἡδεμίας,

aliis chryſanthemon, Romanis valentia, aut ſerpillum, aut herba regia, aut artemiſia, aliis rapium, aut tertana, Gallis pona, Dacis zuoſte dicitur.

Ambroſia,

Latini caprum ſyluaticum, alii apium ruſticum, Ægyptii merſeon.

GERANION,

aliqui Pelonitin, alii tricā, alii geranogeronta, Romani vchinaſtrū, Aphri ieſcen appellant.

alterum,

aliqui mertryga, alii myrrhin, alii oxyphyllon, alii cardamomon, alii origanū vocāt, magi hierobryncas, Latini gruinam, aut pulmoniā, aut cicotriam.

GNAPHALII,

alii hires, alii ampetocon, alii anaxiton, alii anaphalim, Ægyptii ſemeon, Galli gelaſonen, Latini centumculum vocant, quidam tucularem, alii albinum.

OENANTAE,

alii ceraſcomium vocant.

conuenit.

conyza magna. Cap.

Conyza magna, aliq̄b⁹ cynozematitis, aliis danais, aliis tanachiō, aliq̄bus phycos, aliis iſchys, aliis dynoſmos, magis brephoctonos, quibuſdā anubias, nōnullis hede-

nonullis hedemias, Ægyptiis ceti. Romanis intybũ, aut militaris, aut deliariũ, aut febrifuga, aliis phragmosa, aliis musteros, aliis pissa nuncupatur.

sanat.

aliqui conyzam paruam, alij panion, alii libanotidem, magi cronon vocant.

HEMEROCALLIS,

alij hemerocatalacton, alij crinon agrion, alii crinanthemon, alii porphyrátes, alij bulbum hæmaticon, alii anticantharon, Ægyptii iocri, Romani bulbum, aut lilium syluestre, aut marinũ, Aphri abiblabon vocant.

Leucoion,

aliqui basilion vocant, Latini violam albam, aliqui augustiam, nonnulli violam matronalem, aut passarinam, aut polyphuram.

erythraicon,

alii melion aqueum, alii entaticon, alii priapicon, aut satyriscon, aliqui satyri testiculum appellãt, Latini molorticulum Veneris.

HORMINON,

Latinis geminalis, Dacis hormia dicitur.

altera.

Nymphæam aliam sunt qui nym-

δεμίας, αἰγύπτιοι κέπι, ῥωμαῖοι ἴντιβουμ, οἱ δὲ μιλιτάρις μίνα, οἱ δὲ δελλιάριον, οἱ δὲ φεβριφούγγα, οἱ δὲ φραγμῶσα, οἱ δὲ μουστερὸς, οἱ δὲ πισσάν.

184.a. 12. ἰᾶται.

οἱ δὲ κόνυζα μικρὰ, οἱ δὲ πάνιος, οἱ δὲ λιβανωτὶς, προφῆται κρόνος.

184.a. 22. Ημεροκαλλὶς,

οἱ δὲ ἡμεροκατάλακτον, οἱ δὲ κρῖνον ἄγριον, οἱ δὲ κρινάνθεμον, οἱ δὲ πορφυρανθὲς, οἱ δὲ βολβὸς ὁ αἱματικὸς, οἱ δὲ ἀντικάνθαρον, αἰγύπτιοι ἰοκροὶ, ῥωμαῖοι βούλβουμ, οἱ δὲ λίλιουμ ἀγρέστεμ, οἱ δὲ λίλιουμ μαρίνουμ, ἀφροὶ ἀβίβλαβον.

184.b. 5. Λευκοῖον,

οἱ δὲ βασίλειον, ῥωμαῖοι ὀπούλα ἄλβα, οἱ δὲ βίολα ἄλβα, οἱ δὲ αὐγουστία, οἱ δὲ βίολα ματρωνάλεμ, οἱ δὲ πασσαρεῖνα, οἱ δὲ πολύφουρα.

186.a.20. ἐρυθραϊκὸν

οἱ δὲ μήλιον τὸ ἐν ὕδασιν, οἱ δὲ ἐντατικὸν, οἱ δὲ πριαπικὸν, οἱ δὲ σατυρίσκος, οἱ δὲ ὄρχις σατύρου, ῥωμαῖοι μολορτίκουλουμ βένερις.

186.a. 33. ὅρμινον,

ῥωμαῖοι γεμινάλις, δακοὶ ὅρμια.

187.b. 12. ἄλλης.

Νυμφαία ἄλλη, οἱ δὲ νυμφώνα

να καλοῦσι.

187.b.24. Ανδρόσακες,

οἱ δὲ πικράδα, οἱ δὲ λεύκην, οἱ δὲ θαλασσίαν καλοῦσι.

188.a. 4. πτέρυξ,

οἱ δὲ λογχῖτις, οἱ δὲ ἀτούριος, οἱ δὲ φρυγία, οἱ δὲ φρυγῖτις, οἱ δὲ φιλτροδότης, προφῆται αἷμα γάλης.

188.a. 35. Ανθυλλὶς,

οἱ δὲ ἄνθυλλον, οἱ δὲ ἀνθεμίδα, οἱ δὲ ἐράνθεμις, οἱ δὲ λευκάνθεμον, οἱ δὲ σωρανθὶς, οἱ δὲ ἄνθος πεδινὸν, ῥωμαῖοι σωλάστρουμ καλοῦσι.

180.b. 27. καλλίαν,

ῥωμαῖοι μάλιουμ, ἄφροι ἀστηρτιφὴν, ἕτεροι δὲ χρυσοκόμην.

189. b. 3. λευκάνθεμον,

οἱ δὲ ἀνθεμὶς, οἱ δὲ χαμαίμηλον, οἱ δὲ χρυσόκαλις, οἱ δὲ μελάβαθρον, οἱ δὲ ἄνθος πεδινὸν, ῥωμαῖοι σώλις σέκουλουμ, οἱ δὲ μιλλεφόλιουμ, θοῦσκοι καυταν, ἄφροι θαμανθ᾽.

189.b. κάχλαμ,

οἱ δὲ βαλσαμήνη, προφῆται αἱμοῤῥα, οἱ δὲ γόνος ἑρμοῦ, οἱ δὲ γόνος ἄφθιτος, οἱ δὲ μνησίθεος, ῥωμαῖοι καππακορανία, ἄφροι ναράτ.

189.b. 35. πεντόβορον,

παιωνία ἄῤῥην, οἱ δὲ ὀροβέλιον, οἱ δὲ ὀροβὰξ, οἱ δὲ αἱμαγωγὸν, οἱ δὲ

nymphonem appellant.

ANDROSACES,

sunt qui picrada appellent, alii leucen, alii thalassiam.

Hemionium,

alii lonchitim, alii aturion, alii phrygiam, aut phrygitim, aliqui philtrodoten, magi mustelæ sanguinem.

ANTHYLLIS,

quidam anthyllon, alii anthemida vocant, alii eranthemin, alii leucanthemon, alii soranthin, alii campestrem floré, Romani solastrum.

Anthemidis,

quam Romani maliũ. Aphri astertiphen appellant.

vocant,

alii anthemida, alii leucãthemõ, alii chamæmelon, alii chrysocalin, alii melabathron, nõnulli campestrem florem, Latini solis seculum, aliqui millefolium, Hetrusci cautan, Aphri thamath.

cachlam,

Alii balsamenam, Magi hæmorrham, alii Mercurii genituram, alii aphthitis semen, aut mnesitheum, Romani capparaniam, Aphri narat.

dicitur,

aliis orobelion, quibusdam orobax, aliis hæmagogon, aliis

lijs pæſæden, aliis monogenion, aliis meonion, aliis pæonion, aliis panthiceratos.	οἱ δὲ παισάδην, οἱ δὲ μονογένειον, οἱ δὲ μήνιον, οἱ δὲ παιόνιον, οἱ δὲ πανθικέρατος.
dactylos,	189.b. 35. δακτύλους,
aliis aglaophotis, aliis theodonion, aliis ſelenion, magis ſelenogonon, aliis phthiſis. Romanis caſta.	οἱ δὲ ἀγλαοφῶτιδα, οἱ δὲ θεοδόνιον, οἱ δὲ σεληνιον, προσφῦται σεληνόγονον, οἱ δὲ φθίσι, ῥωμαῖοι κάστα.
Lithoſpermon,	190.b. 7. ἐξώνυχον,
alii leontion, alii leoninum lapidē, alii gorgonion, alii tantalitin, alii dioſporon, Romani columbam, Daci gonoletam.	οἱ δὲ λεόντιον, οἱ δὲ λίθος λεοντική, οἱ δὲ γοργώνιον, οἱ δὲ ταντάλιτις, οἱ δὲ διόσπορον, ῥωμαῖοι κολοῦμβαμ, δακοὶ γονολήτα.
Erythrodanum.	191.a. 2. ἐρευθόδανον.
Aliqui euthrion, alii dracanon, alii cinnabarim, Latini rubiam, Hetruſci lappam minorem, AEgyptii ſophobi vocant.	οἱ δὲ ἐρυθρόδανος ῥίζα, οἱ δὲ δράκανος, οἱ δὲ κιννάβαρις, ῥωμαῖοι ῥουβία πασσίβα, θοῦσκοι λάμπα μίνωρ, αἰγύπτιοι σωφοβί.
Lonchitis,	191.b. 2. Λογχῖτις,
aliâs ceſtron aut meduſa dicitur, Latinè venerea aut lanceola.	οἱ δὲ κέστρον, ἢ μηδοῦσα, ῥωμαῖοι βενέρεα, οἱ δὲ λαγκέολα, πλατυκέρπος.
[illegible] dicunt,	191.b. 22. τραχεῖαν,
Latini longinā, aut calabrinā.	ῥωμαῖοι λογγῖνα, οἱ δὲ καλαβρῖνα.
vocant,	191.b. 30. καλοῦσι,
quidam althiocon vocant.	οἱ δὲ ἀλθίοκον,
ſatiua,	192.b. 17. Καννάβις,
aliqui cannabion, alii ſchœnoſtrophon, alii aſterion appellarunt.	οἱ δὲ καννάβιον, οἱ δὲ σχοινοστρόφον, οἱ δὲ ἀστέριον, ῥωμαῖοι κάνναβιμ.
cannabis,	192.b. 28. ἀγρία,
aliqui hydraſtinam, Latini terminalem, alii cannabem vocant.	οἱ δὲ ὑδράστινα, ῥωμαῖοι τερμίναλις, οἱ δὲ κάνναβις.

193. a. 9. ἄκοπον, οἱ δὲ ἀγνάκοπον.

Anagyris, quidam agnacopũ vocant.

193.b. 27. Ὀνοβρυχὶς, οἱ δὲ ὀνοβρόχειλος, οἱ δὲ ἐσχασμένη, οἱ δὲ ὑπέρικον, οἱ δὲ κόριον, οἱ δὲ χαμαιπίτυν, ῥωμαῖοι ὀπάκα, οἱ δὲ βριχιλατὰ, οἱ δὲ λόπτα, οἱ δὲ ἰοκιναλὲμ, δακοὶ ἀνιασσέξε.

Onobrychis, aliqui onobrochilon, alii eschaſmenen, alii hypericon, alii corion, alii chamæpytin, Romani opacam, alii brichilatam, alii loptam, alii iocinalem, Daci aniaſſexe appellant.

195.a.13. Χαμαίπιτυς, οἱ δὲ πιτυσόρυσιν, οἱ δὲ ὀρείζηλον, οἱ δὲ βρυωνίαν ἀγρίαν, προφῆται αἷμα ἀθηνᾶς, ῥωμαῖοι κυπρίπουμ, δακοὶ δοχελᾶ.

Aiuga.

aliis pityſoryſis, aliis orizelon, iis qui Pontum incolunt olocyron, aliis bryonia ſyluestris, magis Mineruæ ſanguis, Latinis aiuga aut cypripum, Dacis dochela appellatur.

197. b. 8. ἄῤῥεν, οἱ δὲ πολυγόνατον, οἱ δὲ κυνοχάλην, οἱ δὲ ἡράκλειαν, οἱ δὲ ἄσφαλτον, οἱ δὲ χιλιόφυλλον, οἱ δὲ κλῆμα, οἱ δὲ πολύκαρπον, οἱ δὲ καρκίνηθρον, οἱ δὲ τευθαλίδα, οἱ δὲ μυρτοπέταλον, οἱ δὲ κνωπόδιον, οἱ δὲ ζαρειθέα, οἱ δὲ πηδάλιον, αἰγύπτιοι τεφὶν, οἱ δὲ στεμφὶν, προφῆται γόνος ἥρωος, οἱ δὲ ὄνυξ μυὸς, ῥωμαῖοι σεμινάλις, οἱ δὲ στοπίνακα, ἀφροὶ χούλουμ.

mas, aliqui polygonatum appellant, alii cynochalam, alii heracliã, alii aſphalton, alii chiliophyllon, alii clema, alii polycarpon, alii carcinethron, alii teuthalida, alii myrto petalon, alii cnopodion, alii zaritheam, alii pedalion AEgyptii tephin, alii ſtemphin, Magi genituram herois, alii vnguem muriſo, Latini ſeminalem, alii ſtopinacem vocant, Aphri chulum.

198.a. 3. θῆλυ, ῥωμαῖοι σεμινάλις,

fœmina, Latinis ſeminalis dicitur.

198.a. 31. πολυγονοειδὲς, οἱ δὲ φιλετώριον,

Clematis, aliqui philetorium vocant.

terrenis.

Clematis altera. Cap.

clematidã alterã,sunt qui epigetida vocẽt, Ægyptii phylacuon,Latini ambuxũ.Viticulã ex se mittit rubentem,vitiliũ modo lẽtã.Foliũ habet quod acerrimũ in gustu sit & exulceret. Circũuoluit se,scandetq; arbores,hederæ quã smilacẽ vocãt modo.Tritũ semẽ eius in aqua mulsãve aqua potũ, per inferna bilem & pituitã trahit. Pellunt lepras folia, emplastri modo ĩposita.Ipsa sale cũ lepidio condîtur & seruatur ad cibos.

pecton,

Latini soldaginem.

Stœbe,

quidã tobion, Latini stipam appellant.

Clymenum,

Alii calycanthemon,alii periclymenon, alii heliophyes, nonnulli hepatitim, alii milacen, alii anatolicon, alii dyticon,alii merginem, Latini volucrum, aliqui volucrum maius, Ægyptii oxyui,alii clymenon, alii clymenion, quod & agonon nuncupant.

Periclymenon,

Aliqui Æginã,alii clymenon, alii carpathõ,alii splenion, alii epætitim, alii axinam maiorẽ, non-

198.b. 12. χέρσοις.

Περὶ κληματίδος ἑτέρας. Κεφ.

Ἑτέρα κληματὶς, οἱ δὲ ἐπιγῆτις, αἰγύπτιοι φυλάκουον, ῥωμαῖοι ἀμβουξοῦ, κλῆμα ἀνίησιν ὑπέρυθρον, λυγῶδες, φύλλον δριμὺ λίαν γευσαμένῳ καὶ ἑλκωτικὸν, περιελίσσεται δὲ τοῖς δένδρεσιν ὡς σμίλαξ, ταύτης ὁ καρπὸς λεῖος μεθ' ὕδατος ἢ ὑδρομέλιτος ποθεὶς, ἄγει κάτω φλέγμα καὶ χολὴν, τὰ δὲ φύλλα καταπλασθέντα λέπρας ἀφίησι. ταριχεύεται δὲ μετὰ τοῦ λεπιδίου εἰς βρῶσιν.

199.a. 28. πηκτὸν, ῥωμαῖοι σολδάγινεμ.

199.b. 31. Στοιβὴ, οἱ δὲ τόβιον, ῥωμαῖοι σίπαμ.

200. a. 4. Κλύμενον,

οἱ δὲ καλυκάνθεμον, οἱ δὲ περικλύμενον, οἱ δὲ ἡλιοφυὲς, οἱ δὲ ἡπατῖτις, οἱ δὲ σμίλαξ, οἱ δὲ ἀνατολικὸν, οἱ δὲ δυτικὸν, οἱ δὲ μεργίνη, ῥωμαῖοι οὐόλουκρουμ, οἱ δὲ οὐόλουκρουμ μαίοις, αἰγύπτιοι ὀξιούι, κλύμενον, οἱ δὲ κλυμένιον, ὃ καὶ ἄγονον καλοῦσι.

200.a. 22. Περικλύμενον,

οἱ δὲ αἰγίνη, οἱ δὲ κλύμενον, οἱ δὲ κάρπαθον, οἱ δὲ σπλήνιον, οἱ δὲ ἐπατῖτις, οἱ δὲ ἀξίνη μείζων, οἱ δὲ

οἱ δὲ κλημαῖτις, οἱ δὲ μυρσίνη, οἱ δὲ καλυκάνθεμον, προφῆται πόλιον ἀφροδίτης, αἰγύπτιοι τοῦρκον, ῥωμαῖοι οὐόλουκρουμ μαίους, ἄφροι λανάθ.

200.b. 14. τρίβολος,

οἱ δὲ βουκέφαλος, οἱ δὲ ταυρόκερως, ῥωμαῖοι τρίβολουμ ἀκουάτικουμ.

201.a. 12. ἀφ' οὗ.

Περὶ Σαρξιφάγου. Κεφ.

Σαρξίφαγον, οἱ δὲ σαρξίφραγγον, οἱ δὲ ἔμπετρον, ῥωμαῖοι σαξιφράγγια. θάμνος ἐστὶ φρυγανώδης ἐν πέτραις καὶ τραχέσι τόποις φυόμενος ἐμφερής. Δύναμιν δὲ ἔχει ἑψηθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ πινομένη πυρέσσουσι βοηθεῖν, στραγγουρίᾳ τε καὶ λυγμῷ· λίθους τε τοὺς ἐν κύστει θρύπτειν καὶ οὖρα ἄγειν.

201.a. 14. νευροειδὲς,

οἱ δὲ ποταμογείτων, οἱ δὲ λογχῖτις, οἱ δὲ ῥαπιονίου, μυσοὶ μενδρουτὰ, σύροι μεούδα, οἱ δὲ λυκοσέμφυλλον, οἱ δὲ ἐλλεβοροσήματα, οἱ δὲ σκύλλιον, προφῆται λύκου καρδία, ῥωμαῖοι οὐιάρτουμ νίγρουμ, οἱ δὲ τιντινάβουμ τέρραι, γάλλοι ἰουμβαροὺμ, δακοὶ δάκινα.

201.a. 27. Λαγώπους,

οἱ δὲ λαγωοῦ κύμινον καλοῦσι.

201.a.33. Μήδιον,

οἱ δὲ μηδικὴ, οἱ δὲ τρίφυλλον, οἱ δὲ κλη-

nõnulli clematitim, alii myrſiné, alii calycãthemon, magi polion Veneris, Ægyptii turcon, Romani volucrum maius, Aphri lanath appellant.

TRIBVLI,

aliquibus bucephalus, aliis tauroceros, Romani tribulus aquaticus dicitur.

faciunt.

Sarxiphagon. Cap.

Sarxiphagon, aliqui ſarxiphrangon, alii empetron, Romani ſaxifragiam vocãt: frutex eſt ſurculoſus, in petroſis & aſperis locis naſcens, epithymo ſimilis. Cocta in vino, mox potus, febricitantibus opitulatur, ſtranguriæ prodeſt: ſingultum ſedat: calculũ in veſica frangit, & vrinam ciet.

Limonium,

Aliquibus potamogiton appellatur, aliis lonchitis, aliis rapionion, Myſis mẽdruta, Syris meüda, aliis lycoſemphyllon, aliis helleboroſemata, aliis ſcyllion, magis lupicor, Romanis viartum nigrũ, quibuſdam tintinabulũ terræ, Gallis iumbarum, Dacis dacina.

Lagopus,

aliqui leporis cuminũ vocãt.

MEDION,

aliqui medicã appellant, alii triphyllon

triphyllon, alii clemation, nõnulli osmon, quidã trigonon, alii cybellion, alii polyphyllõ, Romani trifolium odoratum, Ægyptii epaphon.

Epimedium,

ab aliis erineos, ab aliis thryas, à nonnullis pollyrrhizon, à Romanis vindicta nominatur.

machæronion,

aliqui anactorion, alii phasganon, alii machæronion, alii arion vocant, Romani gladiolam, quidam genitalem.

Sparganion,

aliqui xiphidion, alii bolon appellant.

XYRIS,

ab aliquib⁹ iris agria, ab aliis cacos, à Romanis gladiolus, aut iris agrestis, à Dacis apr⁹ dicit̃.

onocleia,

aliqui catanchusam vocant, alij libycam, alii archibellion, alii alcibiadiõ, alii onophyllõ, alii porphyrida, alii mydusam, alii salyca, alii noneam, Aphri buinesath.

ECHION.

Latinis alcibacum dicitur.

vocant,

sunt & qui echion appellãt, alii scorpiuron, alii sparganon, alii althæam, alii amaranthidem, alii probatæum, alii elaphium,

δὲ κλημάτιον, οἱ δὲ ὀσμὸς, οἱ δὲ τρίγωνος, οἱ δὲ κυβέλλιον, οἱ δὲ πολύφυλλον, ῥωμαῖοι τριφόλιουμ ὀδορᾶτουμ, αἰγύπτιοι ἐπάφου.

201.b. 11. Ἐπιμήδιον,

οἱ δὲ ἐρινεὸς, οἱ δὲ θρυὰς, οἱ δὲ πολύῤῥιζον, ῥωμαῖοι οὐινδίκτα.

201.b. 23. μαχαιρώνιον,

οἱ δὲ ἀνακτόριον, οἱ δὲ ἄριον, ῥωμαῖοι γλαδίολαμ, οἱ δὲ γενιτάλεμ.

202.a 20. Σπαργάνιον,

οἱ δὲ ξιφίδιον, οἱ δὲ βῶλον καλοῦσι.

202.a. 27. Ξυρὶς,

οἱ δὲ ἶριν ἀγρίαν, οἱ δὲ κακὸς, ῥωμαῖοι γλαδίολουμ, οἱ δὲ ἴριμ ἀγρέστεμ, δακοὶ ἄπρις.

202.b. 20. ὀνόκλειαν.

οἱ μὲν καπάγχουσαν, οἱ δὲ λιβυκὴν, οἱ δὲ ἀρχιβέλλιον, οἱ δὲ ἀλκιβιάδιον, οἱ δὲ ὀνόφυλλος, οἱ δὲ πορφυρὶς, οἱ δὲ μύδουσα, οἱ δὲ σάλυξ, οἱ δὲ νωνεαν, ἄφροι βυινεσάθ,

203.b. 19. κιβιάδιον,

ῥωμαῖοι ἀλκιβίακουμ.

204.a. 5. φιλεταίριον,

Οἱ δὲ καὶ ταύτην ἔχιον καλοῦσιν, οἱ δὲ σκορπίουρον, οἱ δὲ σπάργανον, οἱ δὲ ἀλθαίαν, οἱ δ' ἀμαρανθίδα, οἱ δὲ προβάτειον, οἱ δὲ ἐλά-

οἱ δὲ ἐλάφιον, οἱ δὲ ἀντίμιμον, οἱ δὲ πορφυρεῖδα, οἱ δὲ αὐγίον, οἱ δὲ νεμέσιον, οἱ δὲ ὑαινόψολον, οἱ δὲ θυρσίτην, οἱ δὲ θερμοῦτιν, οἱ δὲ μισόπαθος, ῥωμαῖοι ὠκιμάστρουμ.

phium, alii antimimon, alii porphyridem, alii augion, alii nemesion, alii hyænosopsolon, alii thyrsitem, alii thermutim, alii misopathon, Latini ocimastrum.

204.a.18. Ἐρινος,

οἱ δ' ὠκυμοειδὲς, οἱ δ' ὑδρηρὸν, ῥωμαῖοι ὤκιμουμ.

Erinus,

aliqui ocymoides, alii hydreron, Latini ocimum vocant.

204.a.32. Ἄγρωστις,

οἱ δὲ αἰγικὸν, οἱ δὲ ἀμαξῖτις, αἰγύπτιοι ἀνουφὶ, ῥωμαῖοι γράμεν, οἱ δὲ ἀσυφύλλιουμ, οἱ δὲ σαγγουινάλεμ, οἱ δὲ οὐνίολαμ, ἱσπανοὶ ἀπαρία, δακοὶ κοτίατα, ἄφροι ἰεβάλ.

GRAMEN,

aliqui ægicon, alii amaxitin, Ægyptii amphi vocant, Latini gramen, aliqui asuphyllion, alii sanguinalem, alii vniolam, Hispani apariam, Daci cotiatam, Aphri iebal.

205.a.5. ἡράκλειαν,

προφῆται γόνον, οἱ δὲ αἷμα τιτάνος, οἱ δ' οὖρον σκορπίου, Πυθαγόρας πάρμιρον, ἀνδρέας ξανθοφανέα, ὀσθάνης βούφθαλμον, αἰγύπτιοι σενδιονώρ, ῥωμαῖοι οὐερτούμνουμ, οἱ δὲ σολεάστρουμ, ἄφροι οὐδήδονιν.

hieracleam,

Magi genituram, aut sanguinem Titani, alii scorpionis vrinam, Pythagoras parmirũ, Andreas xãthophanea, Osthanes boëphthalmon, Ægyptii sendionor, Romani vertemnũ, alii soleastrum, Aphri vdedonin.

205.b.15. σιδηρῖτιν,

οἱ δὲ μυριόμορφον, οἱ δὲ χιλιόφυλλον, οἱ δὲ στρατιωτικὸν, οἱ δὲ ἡράκλειον, ῥωμαῖοι σουπερκίλιουμ βένερις, οἱ δ' ἄκρουμ σιλβάτικουμ, οἱ δὲ μιλιτάρεμ, οἱ δὲ μιλλεφόλιουμ, ἄφροι ἀστὴρ χιλλός.

sideritis,

Aliqui myriomorphon nominant, alii chiliophyllon, alii stratioticon, alii heracleon, Latini superciliũ Veneris, alii acrõ syluaticon, alii militaré, alii millefolium, Aphri stellam chilli.

205.b.34. Βάτος,

οἱ δὲ κυνόσβατον, οἱ δὲ σελινοείτιον, οἱ δὲ ἀσύντροφον, προφῆται αἷμα τιτάνου, οἱ δὲ αἷμα ἴβεως

Rubus,

ab aliis cynosbatos, ab aliis selinoritiοn, ab aliis asyntrophos, à magis Titani sãguis, ab aliis

aliis ibidis sanguis, à Romanis rubus, ab aliis sentes, à quibusdam mora baticana, à Dacis mantia, ægyptiis hæmoos, aliis ametros appellatur.

Helxine,

sunt qui elitin, qui canocerſeã, qui amelxiné, qui eusinem, qui amorginé, qui ſcuthacon, qui psychuacon, q. melãpelő, qui cittampelő, qui cissanthemon, qui anatetamenő, Latini bulutulaparu, q. partheniő, qui sideritim, qui heracliã, qui agriã, Ægyptii hapap, qui clibodion, qui polyonymon vocét. Nascitur in septis, parietibus & vinetis. Coliculos habet aliquo rubore coloratos. Folia mercuriali herbæ similia & hirsuta. circa caules veluti exigua semina, aspera, vestibus hærétia. Habét folia refrigerãdi & adstringẽdi vim. Eapropter sacris ignibus emplastri modo imposita medétur: ambustis itidé, condylomatis, incipiétibus furũculis, humoribus, & imflammationibus cũctis. Inunguntur etiam succo ei⁹ vtiliter addita cerussa ignes, & quę Græcè vlcera herpetas vocãt. Idé hircino adipe subact⁹ aut ligustrino vnguéto coacta cera podagris vtilis est. Quinetiã cõtra diutinas tusses cyathi

ἴβεως, ῥωμαῖοι σέντες, οἱ δὲ ῥοῦβουμ, οἱ δὲ μόρα βατικάνα, δακοὶ μαντεῖα, αἰγύπτιοι αἵμοος, οἱ δὲ ἄμετρος.

206.b.2. Ελξίνη,

οἱ δὲ ἐλεῖτιν, οἱ δὲ κανοκερσαίαν, οἱ δὲ ἀμελξίνην, οἱ δὲ εὐσίνην, οἱ δὲ ἀμοργίνην, οἱ δὲ συκόταχος, οἱ δὲ ψυχούακος, οἱ δὲ μελάμπελον, οἱ δὲ κιττάμπελον, οἱ δὲ κισσάνθεμον, οἱ δὲ ἀνατεταμένον, ῥωμαῖοι βουλουτουλαπάρου, αἰγύπτιοι ἅπαπ, οἱ δὲ παρθένιον, οἱ δὲ σιδηρεῖτιν, οἱ δὲ ἡράκλειαν, οἱ δὲ ἀγρίαν, οἱ δὲ κλιβώδιον, οἱ δὲ πολυώνυμον καλοῦσι. φύεται ἐν φραγμοῖς καὶ τοίχοις καὶ ἀμπελῶσι, καὶ ἔστω καυλία δὲ ὑπέρυθρα. φύλλα ὅμοια λινοζώστει δασέα, περὶ δὲ τοὺς καυλοὺς οἱονεὶ σπερμάτια τραχέα ἀντιλαμβανόμενα τῶν ἱματίων. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ψυκτικὴν, συπτικὴν. ὅθεν καταπλασσόμενα ἰᾶται ἐρυσιπέλατα, κατακαύματα, κονδυλώματα, φύγεθλα ἀρχόμενα, καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ οἰδήματα. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς μιγεὶς ψιμμυθίῳ ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας ὠφελεῖ καταχριόμενος, καὶ ποδάγρας σὺν κηρωτῇ κυπρίνῃ ἀναληφθεὶς ἢ τραγείῳ στέατι. ὠφελεῖ καὶ βήσσοντας χρονίως ὁ χυλὸς καταρροφούμενος ἴσον κύαθος

δος καὶ παρισθμίοις φλεγμαίνουσι ἀναγαργάρισμα καὶ διάχρισμα ὠφέλιμόν ἐστι, καὶ ὠταλγίαν σὺν ῥοδίνῳ ἐγχεόμενον ὠφελεῖ.

206. b. 22. Εὐπατώριον,

οἱ δὲ ἡπατώριον, οἱ δὲ ἡπατῖτις, ῥωμαῖοι βόλυ κρυμμαίους.

207.a.12. Πεντάφυλλον,

οἱ δὲ πενταπετὲς, οἱ δὲ πεντάτομον, οἱ δὲ πενταδάκτυλον, οἱ δὲ ψευδοσέλινον, οἱ δὲ καλλιπέταλον, οἱ δὲ ξυλόλωτον, οἱ δὲ ξυλοπέταλον, οἱ δὲ ἄσφαλτον, οἱ δὲ πεντάκοινον, οἱ δὲ θυμιατῖτις, αἰγύπτιοι ὀρφιτεβεώκη, οἱ δὲ ἔνωτρον, προφῆται ἴβεως ὄνυξ, οἱ δὲ πτερὸν ἴβεως, οἱ δὲ ἑρμοδάκτυλον, ῥωμαῖοι κυνκεφόλιουμ, γάλλοι πεμπέδουλα, δακοὶ προπεδουλά.

207.b.26. ἀγχίνωπα,

οἱ δὲ φοινικόπτερον, οἱ δὲ ῥοῦ στάχυος, οἱ δὲ ὀσθάλην, ῥωμαῖοι παλολευκουπίνουμ, αἰγύπτιοι ἄθνον.

208.a.16. Ῥοδία,

οἱ δὲ ῥοδίδα,

208.a.25. Ἱππουρις,

οἱ δὲ τριμάχιον, οἱ δὲ ἀνάβασις, οἱ δὲ χερέδρανον, οἱ δὲ φαίδραν, οἱ δὲ ἰτιανδενδρον, οἱ δὲ γὶς, οἱ δὲ σχοινιόστροφον, αἰγύπτιοι φερφρά, προφῆται κρόνου τροφὴ, ῥωμαῖοι ἐκυινάλις, οἱ δὲ σάλιξ ἐκυινάλις, οἱ δὲ ἀναβάσιον, οἱ δὲ ἔφυδρον καλοῦσι.

208.b.15.

cyathi pondere vtiliter ſorbetur. Contra inflammatas tonſillas etiā gargariſſatur, foríſq; inungitur: & aurium doloribus cum roſaceo inſtillatur.

Eupatorium,

Alii hepatoriū, aut hepatitis, Romani volucrum maius.

Quinquefolium,

aliq pētapetes, alii pētatomō, alii pētadactylō, alii pſeudoſelinū, alii callipetalō, alii xylolo-ton, nōnulli xylopetalō, alii aſphaltō, alii pētacœnō, alii thymiatitin, Ægyptii orphitebeocen, alii enotrō, magi ibidis vnguē, alii ibidis pēnam, alii hermodactylō, Romani quinquefolium, Galli pempedulā, Daci propedulam appellant.

Phœnix,

alii phœnicopterō, alii rhon ſtachyos, aliis oſthalen, Ægyptii athnon nominant.

Rhodia,

alii rhodida nominant.

Equiſetum,

alii trimachion, alii anabaſin, alii cheredranon, alii Phædran, alii itiandendron, alii gis, alii ſchœnioſtrophon vocant, Ægyptii pherphram, magi Saturni cibum, Romani equinalem, alii equi ſalicem, aut anabaſion, alii ephydron.

equisetum, | 208.b. 15. ἑτέρα.

aliqui equition, alii chedran, alii gynó, romani salicé equinā appellāt. | οἱ δὲ ἐκύτιον, οἱ δὲ χέδραν, οἱ δ᾽ γιώνον, ῥωμαῖοι σάλιξ ἐκυιάλις.

tragium, | 209.a. 22. ἄλλου,

aliqui tragum, aliqui trago-ceron, alii scorpion, alii garga-non, Romani cornulacam, alii bituensa, Daci saliam, Ægyptii sober, Aphri achœosim. | οἱ δὲ τράγος, οἱ δὲ τραγόκερως, οἱ δὲ σκορπίον, οἱ δὲ γάργανον, ῥωμαῖοι κορνελάκα, οἱ δὲ βιτουένσα, δακοὶ σαλία, αἰγύπτιοι σοβέρ, ἀφροὶ ἀχιοσίμ.

Iunci, | 209.b. 4. Σχῖνος,

aliquibus schœnos leuis, aliis oxypternos, aliis solis supercilium, Romanis iūcus marinus, aut manualis, Aphris chudua. | οἱ δὲ σχῖνος λεία, οἱ δ᾽ ὀξύπτερνος, οἱ δὲ ὀφρῦς ἡλίου, ῥωμαῖοι ἰούγκουμ μαρίνουμ, οἱ δὲ ἰούγκουμ μανουάλεμ, ἀφροὶ χούδουα.

Paronychia, | 210.a. 13. Παρωνυχία,

aliquibus adocetus, aliis neuras, aliis phynion, Latinis buinalis dicitur. | οἱ δὲ ἀδόκητος, οἱ δὲ νευράς, οἱ δὲ φρυνίον, ῥωμαῖοι βουϊνάλις.

Chrysocome, | 210.a. 20. χρυσοκόμη,

aliis chrysitis, aliis chrysanthemon, nonnullis amarāton, aliis diospogon, Latinis Iouis barba, Aphris dubath, aliis burchumath dicitur. | οἱ δὲ χρυσῖτις, οἱ δὲ χρυσάνθεμον, οἱ δὲ ἀμάραντον, οἱ δὲ διὸς πώγων, ῥωμαῖοι ἰόβις βάρβα, ἀφροὶ δουβάθ, οἱ δὲ βουρχουμάθ.

Chrysocome, | 210.a. 20. Χρυσοκόμη,

aliqui chrysospermon vocāt, alii daspin, alii origanū, alii arcophthalmon, Latini arilariā. | οἱ δὲ χρυσόσπερμον, οἱ δὲ δάσπιν, οἱ δ᾽ ὀρίγανον, οἱ δὲ ἀρκόφθαλμον, ῥωμαῖοι ἀριλάρια.

buphthalmos, | 210.b. 32. βούφθαλμον,

aliqui chalchin vocant, alii chalcanthon, alii chalcanthemon, Romani acanthā, Hetrusci garuleū, Aphri churseten. | οἱ δὲ χαλκῖτιν, οἱ δὲ χάλκανθον, οἱ δὲ χαλκάνθεμον, ῥωμαῖοι ἄκανθαν, θοῦσκοι γαρούλεουμ, ἀφροί χουρζῆτα.

Verbenaca, | 211.a. 25. Περιστερεὼν,

alii trigonion, alii bunió, alii hiero- | οἱ δ᾽ τριγώνιον, οἱ δ᾽ βούνιον, οἱ δ᾽ ἱερὰ

ἱερὰ βοτάνη, οἱ δὲ φιλτροδότης, αἰγύπτιοι πεμψεμπτὲ, προφῆται ἥρας δάκρυον, οἱ δὲ αἷμα γαλῆς, οἱ δὲ αἷμα ἑρμοῦ, ῥωμαῖοι κρίστα γαλλινάκεα, οἱ δὲ φέρια, οἱ δὲ τριξαλὶς, οἱ δὲ ἐξούπερα, οἱ δὲ ἔρβα σαγγουινάλις.

211.b.8.ἐκάλεσαν.

οἱ δὲ ἠριγένιον, οἱ δὲ χαμαίλυκον, οἱ δὲ σιδηρίτιν, οἱ δὲ κυρῖτιν, οἱ δὲ φερσεφόνιον, οἱ δὲ διὸς ἠλακάτην, οἱ δὲ δίχρωμον, οἱ δὲ κάλλησιν, οἱ δὲ ἱππάρισον, οἱ δὲ δημητριάδα, αἰγύπτιοι πεμφθενφθάμ, Πυθαγόρας ἐρυσίσκηπτρον, ῥωμαῖοι κιγκινάλις.

212,a.2.Ἀστράγαλος,

οἱ δὲ χαμαισύκη, οἱ δὲ ὄνυξ, οἱ δὲ γατάλης, ῥωμαῖοι πίνουμ τρίβιουμ, ὁμοίως φίκουμ τέρραι, οἱ δὲ γλάνδουλαμ, οἱ δὲ τιούμ, οἱ δὲ νωνάριαν.

212.a.21. Ὑάκινθος,

οἱ δὲ ἑλωνιὰς, οἱ δὲ πορφυρανθὲς, ῥωμαῖοι βάκκουμ, οἱ δὲ οὐλκίνουμ.

212.b.3.ῥοιὰς,

οἱ δὲ ὀξύτονον, ῥωμαῖοι παπαβεράλις, αἰγύπτιοι ναντί.

212.b.27.ἡμέρους,

οἱ δὲ χαμαισύκην, οἱ δὲ μήκων ῥοιὰς, οἱ δὲ ὀξύτονον, ῥωμαῖοι παπάβερ, αἰγύπτιοι ναντί.

hierobotané, alii philtrodoté, Ægyptij pésempte, magi Iunonis lachrymã, nõnulli mustelæ sanguiné, alij sanguiné Mercurij, Romani cristã gallinaceã, alij pheriã, alii trixalidem, alii exuperã, aliq. herbã sãguinalé.

Nominatur,

alii irigenion, alii chamælycon, alij sideritin, quidam curitin, alii persephonion, alii Iouis colum, alii dichromon, alij callesin, alii hipparison, nũnulli demetriada, Ægyptii pephthenphtham. Pytagoras erysisceptron, Romani cincinnalem vocant.

Astragalus,

aliqui chamæsycen, alii gatalen, alii onycha vocant, Romani pinum triuiã, aut ficum terræ, aliqui glãdulã, alii tium, alii nonariam.

Hyacinthus,

aliqui heloniam, alii porphyrantes, Romani vaccinium, alii vlcinum vocant.

erraticum,

nõnulli oxytonõ, Romani papaueralé, Ægyptii nati vocãt.

papaueris,

aliqui chamesycen, alii papauer rhœada, alii oxytonon appellant, Romani papauer, Ægyptij nanti.

214.b. Cornicula-

Corniculatum,
Latini ſabulum marinum, Aphri ſiſimacam vocant.

214.b.14. θαλάσσιον,
ῥωμαῖοι φάβουλουμ μαρίνουμ, ἀφροὶ σισιμάκα.

cognationé.

215.a.5. ἐμφέρειαν.

Qui hoc papauer hauſerit, non alia accident, quàm qui opium ebiberit. Cui eiſdé ſuccurritur auxiliis. Semen æſtate dum ſiccum eſt, colligitur. Decoctũ radicis bibitur cum vino, ſanátque dyſenteriam.

ἐν δὲ τῷ βρωθῆναι ἢ ποθῆναι ταύτην τὴν κερατῖτιν μήκωνα, ἐπιφέρονται ὅσα καὶ τῷ ὀπῷ τῆς μήκωνος συμπτώματα. καὶ τοῖς αὐτοῖς ὑποπίπτει βοηθήμασι. συνάγεται δὲ ὁ καρπὸς ἐν θέρει ξηρός. τὸ δὲ ἀφέψημα τῆς ῥίζης πίνεται μετ' οἴνου, καὶ θεραπεύει δυσεντερείας.

Hyoſcyamus,
quidam dioſcyamon, alii pythonion, aliqui dioſcyamon vocant, alii adamanta, alii adamenon, alii hypnoticon, alij emmanes, alii atomon, nõnulli dithiambrion, magi, Pythagoras, & Oſthanes, xeleo, Zoroaſtres tiphonion, magi rhapõticã, Romani inananoẽntariam aut apollinarem, Ægyptii ſaphtho, Hetruſci fabulũ, Galli bilinũciũ, Daci dieliam.

215.a.31. Ὑοσκύαμος,
οἱ δὲ διοσκύαμος, οἱ δὲ πυθώνιον, οἱ δὲ ἀδάμαντα, οἱ δὲ ἀδάμενον, οἱ δὲ ὑπνωτικόν, οἱ δὲ ἐμμανὲς, οἱ δὲ ἄτομον, οἱ δὲ διθιάμβριον. Πυθαγόρας, προφῆται, ὀσθάνης ξελέων, ζωροάστρης τιφώνιον, ῥωμαῖοι ἰνανοεντάρια, οἱ δὲ ἀπολλινάρεις, προφῆται ῥαποντικὴ, αἰγύπτιοι σαφθὼ, θοῦσκοι φαβουλώνγαν, γάλλοι βιλινουντίαν, δάκοι διέλειαν.

Pſyllion,
Aliqui cataphryſin, alii cynocephalion, alii chryſtalion, alij cynomyã, alii pſyllerin, alii ſicelioticõ, Siculi comidiin, Romani herbã puliaré, aut ſilbaciũ, Aphri vargugum appellãt.

216.b.2. Ψύλλιον,
οἱ δὲ κατάφρισις, οἱ δὲ κυνοκέφαλιον, οἱ δὲ κρυστάλλιον. οἱ δὲ κυνόμυια, οἱ δὲ ψύλλερις, οἱ δὲ σικελιωτικόν, οἱ δὲ σικελοὶ κονιδίις, ῥωμαῖοι σιλβάκιουμ, οἱ δὲ ἕρβα πουλικάρια. ἀφροὶ οὐαργουγούμ.

Solanum,
Latini ſtrumum vocant, alij cacubalum, Ægyptii allelo,

216.b.34. κηπαῖος,
οἱ δὲ ἥμερον, ῥωμαῖοι στρούμουμ, οἱ δὲ κακουβαλουμ, αἰγύπτιοι αλλη λω,

κῶ, γάλλοι σκούβουλουμ, ἀφροὶ ἀστρισμουνίμ.

217.b.11. ἁλικάκαβον,

οἱ δὲ δίρκιον, οἱ δὲ στρύχνον μανικὸν, οἱ δὲ δορύκνιον, οἱ δὲ καλλιάδα, ῥωμαῖοι ἀπολλινάρεις μίνορ, οἱ δὲ ἕρβα οὐλτικανὰ, οἱ δὲ ὀψάγινεμ, δακοὶ κυκωλίδα, ἀφροὶ κακαβούμ.

218.a.12. θρύον,

οἱ δὲ ἄνυδρον, οἱ δὲ πεντάδρυον, οἱ δὲ ἔνορον, οἱ δὲ ὀρθόγυιον.

218.b.25. κιρκαίαν.

οἱ δὲ κίρκαιον, οἱ δὲ ξηράνθη, οἱ δὲ ἀντίμνιον, οἱ δὲ ἀντίμιον, οἱ δὲ βομβόχυλον, οἱ δὲ μῖνον, αἰγύπτιοι ἀπεμούμ, Πυθαγόρας ἀνθρωπόμορφον, οἱ δὲ ἀλοίτην, οἱ δὲ θριδακίαν, οἱ δὲ κάμμαρον, ζωροάστρης διάμονον ἢ ἀρχίνην, προφῆται ἡμιόνους, οἱ δὲ γονογεῶνος, ῥωμαῖοι μάλα κανῖνα, οἱ δὲ μάλα τερρέστρια.

220.b.18. λυκοκτόνον,

οἱ δὲ κύαμον λευκὸν, ῥωμαῖοι κολομέστρυμ.

220.b.35. κώνειον,

οἱ δὲ αἴγινος, οἱ δὲ ἤθουσα, οἱ δὲ ἀπολήγουσα, οἱ δὲ δολία, οἱ δὲ ἀμαύρωσις, οἱ δὲ παράλυσις, οἱ δὲ ἄφρων, οἱ δὲ κρηΐδιον, οἱ δὲ κοίτην, οἱ δὲ κατεχομένιον, οἱ δὲ ἀβίωτον, οἱ δὲ ἀψευδὴς, οἱ δὲ ἀγεώμωρον, οἱ δὲ τιμωρὸν, οἱ δὲ πολυανώδυνος, οἱ δὲ

lo, Galli ſcubulum, Aphri aſtriſmunim.

halicacabon,

aliqui dirció appellãt, alii ſtrychnó manicó, alii dorycnion, alii calliada, Romani apollinarem minoré, alii vlticaná herbam, aut opſaginem, Daci cycolidem, Pœni cacabum.

thryon,

alij anydró, alii pétadrió, alij enoró, quidã orthogyió vocãt.

Circæam,

alij circæon, alii xeranthes, aliqui antimnió aut antimion, alii bóbochyló, nónulli minó, Ægyptii apemum, Pythagoras anthropomorphó, alii alœten, alii thridaciã, alii cãmaron, Zoroaſtres diamonó, aut achiné, magi hemionos, aliqui gonogeonas, Romani caninum mâlum, alii terreſtre mâlum.

Licoctonon,

alij cyamon leucon, Latini colomeſtrum.

Cicula,

Conion, aliquibus æginos, aliis ethuſa, aliis apoleguſa, aliis dolia, aliis amauroſis, aliis paralyſis, nónullis aphró, quibuſdã creidion, aliis cœté, aliis catechomenion, aliis abioton, aliis apſeudes, aliis ageomoró, aliis timoron, aliis polianodynos, aliis

aliis dardanis, aliis catapsyxis, Osthani babathy, ęgyptiis apē phi, Rom. cicuta appellatur.

cynocrambe,

aliqui cynāchon appellāt, alii pardaliāches, alii cynomoron, alii cynoctonō, alii phaleō, alii cynāchen, alii oligorō, alii hippomanes, alii onistin, alii ophioscorodon, alii cynaricam, alii elaphocorodon, magi paralysin, Romani brasicam rusticā, aut caninam.

rhododendron,

Alii spōgiō, alii hæmostarin, Romani rhododēdrō, Lucani icmanem, Ægyptii schimphē, Pœni rhododaphnen dicunt.

bulbum,

Latinis bulbus agrestis.

Helpine,

Aliqui elitim vocāt, alii canocerseā, alii amelxinē, alii eusinē alii amorginē, alii sucotachos, alii psychuacos, alii melāpelō, alii citāpelō, alii cissamethon, alii anatetamenon, Rom. volutum laparon, Ægyptii apap.

ota,

alii anthyllion, alii myortochon, alii myortosplenon, Latini muris auriculam, Aphri labotholabat.

palustris,

alii agriāphacō, alii epipherō, Latini

οἱ δὲ δαρδανὶς, οἱ δὲ καταψύξις, ὀσθάνης βαβάθυ, αἰγύπτιοι ἀπεμφὶν, ῥωμαῖοι κικοῦταμ.

221.b.14. κυνοκράμβη,

οἱ δὲ κυνοκτόνον, οἱ δὲ φάλεως, οἱ δὲ κυνάγχη, οἱ δὲ ὀλίγωρος, οἱ δὲ ἱππομανὲς, οἱ δὲ ὄνισις, οἱ δὲ ὀσφιοσκόροδον, οἱ δὲ κυναρικὴ, οἱ δὲ ἐλαφόσκορδον, προφῆται παράλυσις, ῥωμαῖοι βράσσικα ῥούστικα, οἱ δὲ κανίνα.

221.b.32. ῥοδόδενδρον,

οἱ δὲ σπόγγος, οἱ δὲ αἱμοστάρις, ῥωμαῖοι ῥοδαύδρουμ, λευκανοὶ ἰκμανὴ, αἰγύπτιοι σκινφὴ, ἀφροὶ ῥοδοδάφνη.

222.b.12. ἄγριον,

ῥωμαῖοι βούλβους ἀγρέστις.

223.a.18. πολυώνυμον,

οἱ δὲ ἐλεῖτιν, οἱ δὲ κανοχερσαίαν, οἱ δὲ ἀμελξίνιν, οἱ δὲ συκότραχος, οἱ δὲ ψυχούακος, οἱ δὲ κιττάμπελον, οἱ δὲ κισσάμεθον, οἱ δὲ ἀνατεταμένη, ῥωμαῖοι βούλουτον λαπάθου, αἰγύπτιοι ἄπαπ.

223.b.6. ὦτα,

οἱ δὲ ἀνθύλλιον, οἱ δὲ μυόρτοχον, οἱ δὲ μυορτόσπληνον, ῥωμαῖοι μούρεις αὐρίκουλα, ἀφροὶ λαβοθολαβάτ.

223.b.22. τελματῶν,

οἱ δὲ φακὸς ἄγριος, οἱ δὲ ἐπίπτερον,

πλευρον, ῥωμαῖοι βιπεράλις, οἱ δὲ ἰκεοσμίγδονος.

225.b.33. μέγα,

οἱ δὲ ἀειθαλὲς, οἱ δὲ ἀμβρόσιον, οἱ δὲ χρυσίσπερμον, οἱ δὲ ζωόφθαλμον, οἱ δὲ βουόφθαλμον, οἱ δὲ στέργηθρον, οἱ δὲ αἰώνιον, οἱ δὲ ἀείχρυσον, οἱ δὲ ὁλόχρυσον, οἱ δὲ χρυσάνθεμον, οἱ δὲ πτερφτόγονον, οἱ δὲ βόρος, οἱ δὲ νότιος, προφῆται παρωνυχία, οἱ δὲ χρυσῖτις, ῥωμαῖοι κερια κούσπια, οἱ δὲ ἰόβις κάουλις, οἱ δὲ λεαπετὲς, οἱ δὲ σουδεμμοῦρ, αἰγύπτιοι παμφανής.

224.a.32. μικρὸν,

οἱ δὲ πετροφυὲς, οἱ δὲ βρότιον, οἱ δὲ θεοβρότιον, οἱ δὲ κρόβυσσον, οἱ δὲ χειμερινὴν, οἱ δὲ κεραυνία, ῥωμαῖοι βιτάλις, οἱ δὲ ἔρβα σέμπερ βίβα, αἰγύπτιοι ἐπεικελτά.

224.b.7. περιεσχημένῳ,

Αείζωον τὸ λεπτόφυλλον, οἱ δὲ ἀείζων τὸ μικρὸν, οἱ δὲ πετροφυὲς, οἱ δὲ ἀείζωον ἄγριον, ῥωμαῖοι σέμπερ βίβουμ.

224.b.22. κυμβάλιον,

οἱ δὲ κῆπος ἀφροδίτης, οἱ δὲ γῆς ὀμφαλὸς, οἱ δὲ στιχὰς, οἱ δὲ στέργηθρον, ῥωμαῖοι οὐμβίλικουμ βένερις.

225.a.6. κηδόνος,

ὃ τινες κυμβάλιον καλοῦσι,

225.a,

Latini viperalem, alii iceoſmigdonon.

magnum,

aliqui aithales, alii ambroſiõ, alii chryſiſpermon, alii zoophthalmon, alii bulophthalmon, alii ſtergethron, alii æonion, alii aichryſon, alii holochryſon, nõnulli chyſanthemon, alii ꝑtogonon, alii boró, alii notiõ: magi paronychiam, alii chryſitin, Romani ceriam cuſpiam, aut Iouis caulem nominant, alii leapetes, alii ſedum maius, Ægyptij pamphanes.

Paruum,

Alij petrophyes appellant, alii brotion, alii theobrotion, alii crobyſſon, alii chimerinẽ, alii ceruniam, Latini vitalem, alii herbam ſemper viuam, Ægyptii etieceltam.

ſunt,

Semperuiuũ quod tenui cõſtat folio, aliqui aizoon paruũ, alii petrophyes, alii aizoon ſylueſtre, Latini ſemperuiuũ appellant.

Veneris,

aliis ortus Veneris, aliis terræ vmbilicus, aliis ſtœchis, aliis ſtergethron, Latinis vmbilicus Veneris dicitur,

eiuſdem,

quod aliqui cymbaliũ vocant.

Vrticæ,

Vrticæ,	225.a.16.κνίδη,
alij adicē, Latini vrticā, Ægyptii selepsion, Daci dyn appellāt. Acalyphen etiam alteram, aliqui cniphen, Romani vrticā mollem vocant.	οἱ δὲ ἀδίκη, ῥωμαῖοι οὐρτίκα, αἰγύπτιοι σελέψιον, δακοὶ δύν. ἀκαλύφη ἑτέρα, οἱ δὲ κνίδην καλοῦσι, ῥωμαῖοι οὐρτίκα μόλλις.
Galiopsis,	225.b.18.γαλεόβδολον,
aliis galephos, Ægyptiis etopi, Latinis vrtica labeo dicitur.	οἱ δὲ γάλεψος, αἰγύπτιοι αἰθόπι, ῥωμαῖοι οὐρτίκα λαβωνέμ.
Senecion,	226.a.18.Ηριγέρων,
Erigerō à latinis herbulū, aut senecio vocatur, aliàs erechthites.	οἱ δὲ ἐρεχθίτης, ῥωμαῖοι ἑρβουλουμ, οἱ δὲ σενέκιουμ.
Muscus,	226.b.18.θαλάσσιον,
aliqui ballarin, alii iranen, Latini gnomeusilon vocant.	οἱ δὲ βάλλαρις, οἱ δὲ ἰράνη, ῥωμαῖοι γνωμευσίλου.
Potamogeton.	227.a.8.Ποταμογάτων,
aliàs stachyites, apud Ægyptios ethéchis, Latinè fatalis dicit.	οἱ δὲ σταχυίτην, ῥωμαῖοι φατάλις, αἰγύπτιοι ἐθένχις.
Stratiotes,	227.a.18.καλοῦσιν,
Ægyptiis tibus, magis æluri sanguis.	αἰγύπτιοι τιβοὺς, προφῆται αἷμα αἰλούρου.
Verbascum,	227.b.13.Φλόμος.
alii phlonon, Latini verbascum, alii pheminalē vocant.	οἱ δὲ φλόνον, ῥωμαῖοι βερβάσκλουμ, οἱ δὲ φημιναλή.
Personata,	228.b.31.προσώπιον,
alii apariné, Latini personatam, aut lappam appellant.	οἱ δὲ ἀπαρίνην, ῥωμαῖοι περσωνάκιαν, οἱ δὲ λάππαμ.
helleborine,	229.a.19.ἐλλεβορίνην,
alii borion vocant.	οἱ δὲ βόρειον,
Fumaria,	229.a.24.καπνὸς,
Capnon, aliqui corydalion, aut corion vocāt, alii syuestre corydaliō, alii capnō ī hordeis, alii capniten, alij marmaritē, alii	οἱ δὲ κορυδάλιον ἢ κόριον, οἱ δὲ κορυδάλιον ἄγριον, οἱ δὲ καπνὸς, ὁ ἐν τοῖς κριθαῖς, οἱ δὲ καπνίτης, οἱ δὲ μαρμαρίτης, οἱ δὲ

οἱ δὲ καπνογόργειον, οἱ δὲ χελιδώνιον μικρὸν, οἱ δὲ περιστέρειον, οἱ δὲ κανθαρὶς, οἱ δὲ καλκοκρὶ, ῥωμαῖοι ἄπιυμ, οἱ δὲ φυμάρια, αἰγύπτιοι κνὺξ, οἱ δὲ τοῦκιν.

229.b.2.τρίφυλλον,

οἱ δὲ τριπόδιον, οἱ δὲ τριβόλιον καλοῦσι.

229.b.9.λίβυον,

οἱ δὲ τρίφυλλον, ῥωμαῖοι τριφόλιον μίνυς.

229.b.25.κύτισος.

οἱ δὲ τηλίνην, οἱ δὲ λωτὸν μέγαν, οἱ δὲ τρίφυλλον, ῥωμαῖοι τριφόλιουμ μαίους.

230.a.24.μυριόφυλλον,

οἱ δὲ μυλλόφυλλον, οἱ δὲ στρατιωτικὴ, οἱ δὲ ἀχίλλειος, ῥωμαῖοι μιλλεφόλιουμ, οἱ δὲ σουπερκίλιουμ βένερις, γάλλοι βελιοκάνδας.

230.b.2.Μύρρις,

οἱ δὲ κονίλην,

231.a.5.κίρσιον.

οἱ δὲ βούγλωσσον μέγα καλοῦσι, ῥωμαῖοι σπίνα μόλλις.

231.a.21.ἀττικὸς,

οἱ δὲ ἀστερίσκος, οἱ δὲ ἀστέριον, οἱ δὲ βουβώνιον, οἱ δὲ ὑόφθαλμον, ῥωμαῖοι ἐγγινάλις, δακοὶ ῥατιβίδα.

231.b.3.ὀδύνης,

Γίνεται δὲ μέσον πετρῶν καὶ τόπων τραχέων, ταύτης οἱ ἀστέρες ἐν νυκτὶ, λάμπουσιν, οἱ γὰρ μὴ εἰδότες ὅταν αὐτὴν ἴδωσι, νομίζουσι φάντασμα εἶναι.

εὑρίσκεται

alii capnogorgió, alii chelidonion micron, alii peristerion, alii cátharida, alii calcocri, Romani apium aut fumariá, Ægyptiis cnyx, alii tucin.

trifolium,

Alii tripodion, alii tribolion.

Lotus,

alii triphyllon, Latini trifolium minus vocant.

Cytiſſus,

Aliqui telinen, alii lotum magnum, alii triphyllon, Romani trifolium maius appellant.

millefolium,

Alii melophylló, alii ſtratioticé, alii achillió, Latini millefoliũ vocát, aliqui ſuperciliũ veneris, Galli beliocandas.

Myrrhis,

alii conilem vocant,

Cirſion,

alii bugloſſum magnũ vocát, Latini ſpinam mollem.

Atticus,

alii aſteriſcum, alii aſterium, alii bubonium, quidam hyopthalmum, Latini inguinalem, Daci rhatibida vocant.

liberat,

Naſcitur inter petras & locis aſperis, ſtellares huius radii noctu ſplendent, quapropter qui ignari antea nó viderunt, eſſe inane ſimulacrum arbitrãtur.

Mediis

Mediis ſaxis & aſperis exit:inuenitur autem ab opilionibus. Crateuas rhizotomus hæc de ea refert: Si viridis cū axungia vetere tundatur,contra rabioſorum morſus,turgētia guttura, proderit,ſuffitu quoque ſerpentes fugat.

Viola,

aliqui daſypodion, alii priapeion, alii ion ſylueſtre, alii cybelion,Romani fetialin, aut murariam, aut violam purpuream vocant.

Bunium,

aliqui aton, alii actinen, alii anemoſphorō vocāt,magi paradacry,Ægyptii erxoën, Romani ſcopam regiam, Aphri zigar,nonnulli tepſo.

Chamæciſſos.

alio nomine chamæleuce, alio ciſſos acarpos, aut terræ corona,aut ſelinitis,Latinè hedera pluuiatica dicitur.

Bugloſſum,

magi æluri gonon, Oſthanes tzauuchi, Ægyptii autuenrin beſor,Romani linguam bubulam, alii libanium, Poeni aſanaph vocant. Naſcitur ſabuloſis, & exæqualis in planiciem locis. Colligitur Iullio mēſe:ferúntq; contra febriū in acceſsione cū tremore algores vtilem:

ἐυείσκεται δὲ παρὰ βόσκοῖς προβάτων. καὶ κρατεύας ῥιζοτόμος ἱστορεῖ· αὕτη χλωρὰ κοπεῖσα μετὰ ὀξυγγίου παλαιοῦ, ποιεῖ πρὸς λυσσοδήκτους καὶ βρογχοκηλικούς, ὑποθυμιωμένη δὲ φυγαδεύει θηρία.

231.b.17. Ἴον,

οἱ δὲ δασυπόδιον, οἱ δὲ πριαπήϊον ἄγριον, οἱ δὲ κυβέλιον, ῥωμαῖοι σεπάλις, οἱ δὲ μουραρεία, οἱ δὲ βιόλα πουρπούρεα.

232.a.13.Βούνιον,

οἱ δὲ ἄτον, οἱ δὲ ἀκτίνην, οἱ δὲ ἀνεμόσφορον, προφῆται παράδακρυ. αἰγύπτιοι ἐρξώην, ῥωμαῖοι σκόπα ῥέγια, ἄφροι ζιγάρ, οἱ δὲ θεψό.

232.b.2.χαμαίκισσος,

οἱ δὲ χαμαιλεύκη, οἱ δὲ κισσὸς ἄκαρπος, οἱ δὲ γῆς στέφανος, οἱ δὲ σελινῖτις, ῥωμαῖοι ἔδερα πλουβιάτικα.

232.b.23.Βούγλωσσον.

προφῆται γόνος αἰλούρου, ὀσθάνης τζαουχεὶ, αἰγύπτιοι αὐτουένειν βέσωρ, ῥωμαῖοι λογγαβουμ, οἱ δὲ λιβάνιν, ἄφροι ἀσανάφ. γίνεται εἰς τόπους ὁμαλοὺς καὶ ἀμμώδεις. συνάγεται δὲ ἐν ἰουλλίῳ μηνί· φασὶ δὲ πρὸς ῥίγη λυσιτελεῖν· πρὸς

πρὸς μὲν τριταῖον τοῦ ἔχοντος βουγλώσσου γ´ καυλοὺς ὅλην ἀποτριτώσας μετὰ τῶν ῥιζῶν, καὶ τοῦ σπέρματος τὴν βοτάνην, δίδου πιεῖν, τοῦ δὲ τέσσαρας ἔχοντος τῷ τεταρταΐζοντι. ἡ δὲ ἕψησις τούτου σὺν οἴνῳ καὶ πρὸς ἀποστήματα φασὶν αὐτὸ χρησιμεύειν.

res vtilem: non tamen simpliciter, sed ad tertianas eam quæ tres tantùm caules protulerit, totam cum radicibus ad tertiam decoctam bibendã dant: ad quartanas verò, quæ quatuor quidem etiam decoctum eius contra abscessus ferunt in vino vtiliter bibi.

232.b.29. Κυνόγλωσσον,

οἱ δὲ φυτὸν, οἱ δὲ καβαλλάτιον, οἱ δὲ σπλήνιον, οἱ δὲ σκόλυμος, ῥωμαῖοι λίγγουα κάνις, οἱ δὲ λίγγουα κανίνα.

Cynoglossum,

Alii phyton, alij caballatiõ, alii splineion, alii scolymon, Romani linguam canis, aut caninam appellant.

233.a.12. Λεοντοπόδιον,

οἱ δὲ ζωώνυχον, οἱ δὲ ἀετώνυχον, οἱ δὲ κῆμος, οἱ δὲ δαμναμένη, οἱ δὲ ἰδιόφυτον, οἱ δὲ φυτοβασίλα, οἱ δὲ κρόσσιον, οἱ δὲ κροσσόφθοον, προφῆται αἷμα κροκοδείλου, οἱ δὲ κροκομήειον, αἰγύπτιοι δαφνοινής, ῥωμαῖοι μινέρκιουμ, οἱ δὲ νεουμάτους, οἱ δὲ παλλάδιουμ, οἱ δὲ φλάμμουλα.

Leontopodion.

Aliqui zoonychon vocant, alii aetonychon, alii cemos, alii damnamenẽ, alii idiophyton, nonnulli phytobasilam, aliqui crosion, alii crossophthoon, magi sanguinem crocodili, alii crocomerion, Ægyptii daphnoenen, Romani minercium, alii palladiũ, alii neumatum, alii flammulam.

233.a.26. Ὑπόγλωσσον,

οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἀντίρρινον, οἱ δὲ ἀνάρρινον, οἱ δὲ καὶ ταύτην λυχνίδα ἀγρίαν καλοῦσι.

Hyppoglossum,

Aliqui & id antirrhinõ, aliis anarrhinon, nonnulli lychnida agriam vocant.

233.b.13. Κατανάγκη,

οἱ δὲ δαμναμένη, οἱ δὲ διονυσιάς, οἱ δὲ θύρσιον, οἱ δὲ δῆμος, οἱ δὲ κῆμος, οἱ δὲ κρότιον, προφῆται ἀρχαρᾶς, οἱ δὲ ἀρχόπους,

Catanance.

Catanance aliquibus danamete, aliis dionysias, aliis thyrsiõ, aliis demos, aliis cemos, aliis crotiõ, magis archaras, aliis arco-

arcopus, Romani herba filicula, aliis datiſca, Dacis caropitha dicitur,

Tripolion.

Aliqui pſiché, alii merida, alii potamogitona, alii ſtachyiten, Rom. caliummaré nominant.

Polytrichon,

Alii callitrichon, alii trichomanes, alii ebenotrichon, alii argion, alii corion enygron, Ægyptij epier, Romani cincinnalem, alii terræ capillum, alii ſuperciliũ terræ, Daci phithophthethela vocant.

adianton,

Aliqui pterion, alii opteron, Romani capillarem, alii pinulam, alii fidiculã, nonnulli & eam adianton appellant.

Vocant,

Latini lapam.

Ægilops,

aliquibꝰ ſitoſpelos, aliis ſiphô, aliis bromos, Rom. auena dicit̃

Bromus,

aliqui ſiphonion, alii acroſpelon vocãt, Latini auenam.

Aſpera,

aliis epapitis, aliis lycathemõ, aliis cynosbaton, aliis anicetõ, aliis heliophyton, aliis anatolicon, aliis dyticon, aliis helide, Ægyptijs lyiſthe, Ro. mergina, Hetruſcis radia appellatur.

myrtus,

ἀρκόπους, ῥωμαῖοι ἕρβα φιλικλᾶ, οἱ δὲ δατίσκα, οἱ δὲ ἰοβισμαδίους, δακοὶ καρωπίθλα.

233.b.32. Τριπόλιον,

οἱ δὲ ψυχὼ, οἱ δὲ μηρίς, οἱ δὲ ποταμογείτων, οἱ δὲ σαχυῖτης, ῥωμαῖοι καλιυμμάρης.

234.a.13. πολύτριχον,

οἱ δὲ καλλίτριχον, οἱ δὲ τριχομανὲς, οἱ δὲ ἐβενότριχον, οἱ δὲ ἄργιον, οἱ δὲ κόριον ἔνυγρον, αἰγύπτιοι ἐπιὲρ, ῥωμαῖοι κιγκιννάλις, οἱ δὲ τέρραι καπίλλους, οἱ δ᾽ συπερκίλιουμ τέρραι, δακοὶ φιθοφθεθελά.

234.b.14. ἀντὸν,

οἱ δὲ πτέριον, οἱ δὲ ὄπτερον, ῥωμαῖοι καπιλάρεμ, οἱ δὲ πίνουλαμ, οἱ δὲ φιλικλάμ.

234.b.27. καλοῦσι,

ῥωμαῖοι λάπα.

235.a.16. Αἰγίλωψ,

οἱ δὲ σιτόσπελος, οἱ δὲ σίφων, οἱ δὲ βρῶμος, ῥωμαῖοι ἀβένα.

235.a.26. Βρῶμος,

οἱ δὲ σιφώνιον, οἱ δὲ ἀκρόσπελος, ῥωμαῖοι ἀβέναμ.

235.b.31. Σμίλαξ.

οἱ δὲ ἐπάπτις, οἱ δὲ λυκάνθεμον, οἱ δὲ κυνόσβατον, οἱ δὲ ἀνίκητον, οἱ δὲ ἡλιόφυτον, οἱ δὲ ἀνατολικὸν, οἱ δὲ δυτικὸν, οἱ δὲ ἑλίδη, αἰγύπτιοι λυιᾶθῆ, ῥωμαῖοι μεργίνα, θοῦσκοι ῥαδία.

236.a.

236.a.34. ἀγρία,
οἱ δὲ ἱερόμυρτον, οἱ δ' ὀξυμυρσίνη, οἱ δ' μυάκανθα, οἱ δὲ ἄγονον, οἱ δὲ σκίγκος, οἱ δὲ μίνθη, οἱ δὲ κατάγγελος, οἱ δὲ ἀνάγγελος, οἱ δὲ ἄκαιρον, οἱ δὲ ὀκνηρὸν, οἱ δὲ κίνην, οἱ δὲ λειχήνη, οἱ δὲ χαμαιπίτυς, οἱ δ' χαμαιμύρτη, βοιωτοὶ δὲ γυρηνίας, προφῆται γόνος ἡρακλέους, ῥωμαῖοι ῥοῦσκουμ.

myrtus.
aliis hieromyrton, aliis myacantha, aliis agonon, aliis ſcincos, aliis mintha, aliis catangelos, aliis anangelos, aliis acæron, aliis ocneron, aliis cinen, aliis lichene, aliis chamæpitys, aliis chamæmyrte, Bœotis gyrenia, magis Herculis genitura appellatur, Latinis muſcũ.

236.b.25. στεφάνη,
οἱ δὲ δάφνος, οἱ δὲ σαμοθρακικὴ, οἱ δὲ μέθριον, οἱ δὲ ὑπογλώσσιον.

Alexandrina.
alii daphnon, alii ſamothracicé, alii methrion, alii hypogloſsion vocant.

237.a. Δαφνοειδὲς,
ὅμοιον ἀλύπῳ ἄνθος ὡς νυμφαίας, καὶ μέσον τούτου κώνῳ ἐμφερὲς ἐν ᾧ τὸ σπέρμα.

Daphnoides,
Daphnoidei alypo ſimile, flos vt nymphææ, cui⁹ mediũ nuci cypreſsi nõ diſsimile, ĩ quo ſemé.

237.a.26. ἐκάλεσαν,
οἱ δὲ δαφνίτην, οἱ δὲ ὑδραγωγὸν, ῥωμαῖοι λαυρέολα, οἱ δὲ λακτάγω, γάλλοι οὐσουβίμ.

Chamedaphne,
alii daphniten, alii hydragogon, Romani laureolam, alii lactaginem, Galli vſubim.

237.b.6. λευκὸς,
οἱ δὲ ἀσκίδα, οἱ δὲ ἄτομον, οἱ δὲ πιγνατόξαρις, προφῆται γόνος ἡράκλειος, οἱ δὲ πολύειδος, οἱ δὲ ἀνάφυτος, αἰγύπτιοι σομφία, οἱ δὲ οὐῶρε, ῥωμαῖοι βεράτρουμ ἄλβουμ, γάλλοι λάγινον, οἱ δὲ ἀνεψᾶ.

album.
aliqui aſcida vocãt, alii atomon, quidã pignatoxarũ, magi Herculis geniturã, alii polyidos, alii anaphyſton, Ægyptii ſomphia, alii vnre, Galli laginum, aliqui anepſa.

238.a.35. πολύρριζον,
οἱ δὲ πρόφτιον, οἱ δὲ μελανόρριζον, οἱ δὲ κυϊράνιον, προφῆται ζομαρείτιον, αἰγύπτιοι ἰσαία, οἱ δὲ ἐλαφινὲ, οἱ δὲ κεμὲ-

nigrum,
aliq̃ melãpodiõ vocãt, alii ecſtomon, alii polyrrhizõ, alii ꝓtion, alii melanorrhizõ alii cyiranion, magi zomaritiõ, Ægyptii iſęá, alii elaphine, alii ceme

leg, Latini veratrum nigrum, alii ſaraca, Daci prodiorna.

λέγ, ῥωμαῖοι βεράτρουμ νίγρουμ, οἱ δὲ σαράκα, δακοὶ προδίορνα.

Magnum,

239.b.3. μέγα,

aliqui ſeſamiten, alii ſeſamin, alii lycocytalion, alii helleborum album appellant.

οἱ δὲ σησαμίτης, οἱ δὲ σησαμὶς, οἱ δὲ λυκοσκυτάλιον, οἱ δὲ ἑλλέβορος λευκὸς, οἱ δὲ ἀντικύρικον.

Paruo,

239.b.17. μικρὸν,

alii coronion, alii ſeſamon agrium appellant.

οἱ δὲ κορώνιον, οἱ δὲ σήσαμον ἄγριον καλοῦσι.

ſyluestris,

239.b.34. ἄγριος,

aliqui elaterion vocant, alii grynon, alii balin, alii ſyncriſin, alii bubalion, alii ſcopion, alii pherombron, alii peucedanō, alii notion, Romani ancetum, alii agreſtē, Pœni cuſimezar.

οἱ δὲ ἐλατήριον, οἱ δὲ γρῦνον, οἱ δὲ βαλὶς, οἱ δὲ σύγκρισις, οἱ δὲ βουβάλιον, οἱ δὲ σκόπιον, οἱ δὲ φέρομβρον, οἱ δὲ πευκεδανὸν, οἱ δὲ νότιον, ῥωμαῖοι ἀγκέτουμ, οἱ δὲ ἀγρέστεμ, ἀφροὶ, κουσιμέζαρ.

Pedicularis,

241.b. ἀγρία,

alij triphyllon, alij ſteſion, alii aſtaphida, alii phthiroctonon, alii phthirion, alii apanthropon, alii polyides, alii pſeudopathes, alii arſenoten, Ægyptii ibeſaœdem, Romani herbam pedicularíam vocant.

οἱ δὲ τρίφυλλον, οἱ δὲ στήσιον, οἱ δὲ ἀσταφὶς, οἱ δὲ φθειροκτόνον, οἱ δὲ φθείριον, οἱ δὲ ἀπάνθρωπον, οἱ δὲ πολυειδὲς, οἱ δὲ ψευδοπαθὲς, οἱ δὲ ἀρσενωτὴ, αἰγύπτιοι ἰβησαοιδὴ, ῥωμαῖοι ἕρβα πεδικουλάρεις.

Thapſia,

242.a.13. Θαψία.

aliqui hypopyon vocant, alii pancranon, alii ſcammonion, alii thelyterim, Romani ferulaginem, alij ferulam ſylueſtrē, Pœni bœden.

οἱ δὲ ὑπώπιον, οἱ δὲ πάγκρανον, οἱ δὲ σκαμμώνιον, οἱ δὲ θηλυτερὶς, ῥωμαῖοι φερουλάγω, οἱ δὲ φέρουλα σιλβέστρις, ἀφροὶ βοίδην.

Spartion,

243.a.21. Σπάρτιον,

aliqui lygō, alii lobō appellāt,

οἱ δὲ λοβὸν, οἱ δὲ λύγον καλοῦσι.

Narciſſum,

244.a.12. Νάρκισσος,

aliqui narciſſon anydrō, alii autogenes,

οἱ δὲ νάρκισσος ἄνυδρος, οἱ δὲ αὐτογενὲς,

αὐτογενὲς, οἱ δὲ βολβὸς ἐμετικὸς, οἱ δὲ λείριον, ῥωμαῖοι βούλβους μορβιτάριους.

autogenes, alii bulbon emeticon, alii lirion, Romani bulbũ morbitarium dicunt.

244.b.7. Ἱπποφαὲς.

Hippophaes,

οἱ δὲ ἱπποφυὲς, οἱ δὲ ἱπποφανὲς, οἱ δὲ ἵππιον, οἱ δὲ ἐχίνιον, οἱ δὲ πελεκῖνος, ῥωμαῖοι λαππάγω, οἱ δὲ λαππολάμ μεῖρα καλοῦσι.

alii hippophyes, alii hippophanes, alii hippion, alii echinion, alii pelecinon, Romani lappaginem vocant, alii lappo lam minorem.

245.a.22. κρότωνα,

croton,

αἰγύπτιοι σύσθαμνα, οἱ δὲ τρίξιν, προφῆται αἷμα πυρετοῦ, ῥωμαῖοι ῥικίνουμ, οἱ δὲ λοῦπα.

Ægyptii ſysthãna, aliqui trixin, magi ſanguinem febris, Latini ricinum, alii lupam.

247.b.35. ῥίζαν,

radice,

ἣν καλοῦσι τούρπετ.

quam turpet appellant.

249.a.12. συκῆν,

Sycen,

οἱ δὲ μήκωνα ἀφρώδη.

alii mecona aphroden.

249.b.2. Σκαμμωνία,

Scammonia,

οἱ δὲ σκαμβωνίας ῥίζα, οἱ δὲ κολοφωνία, οἱ δὲ δακτύλιον, ῥωμαῖοι κολοφώνιουμ, προφῆται ἀποπλεύμονος, αἰγύπτιοι σάνιλουμ.

aliquibus ſcambonia radix, aliis colophonia, aliis dactylion, Romanis colophonium, magis apopleumonos, Ægyptij ſanilum dicitur.

250.a.35. κνίδειος,

Chamelęa,

οἱ δὲ χαμελαία μέλαινα, οἱ δὲ ἡράκλειον, οἱ δὲ βδελυρὰ, ῥωμαῖοι κιτοκάκιουμ, οἱ δὲ ἐλεάγω, οἱ δὲ ὀλεαστέλλουμ.

alii chamelæa nigra, alii pyros achnen, alii heraclion, alii bdelyram, alii coccon gnidiõ, Romani citocacium, nonnulli oleaginem, quidam oleaſtellum vocant.

251.a.18. Ἀκτὴ,

Sambuci.

οἱ δὲ δένδρον ἄρκτου, οἱ δὲ ἥμερον, ῥωμαῖοι σαμβούκουμ, γάλλοι σκοβίην, δακοὶ σέβα.

Acten aliqui dendron arctu, alii hemeron, Latini ſambucum, Galli ſcobiem, Daci ſebã vocant.

Vocatur.
aliis heliosacte, aliis agria acte, aliis euboïca, Gallis duçone, Dacis oliua.

Apios,
Latini radicem syluestré, Pœni thorphathsadæ appellant.

Colocynthis,
Zoroastri thrymbra, Ostani autogenes, Romanis cucurbita syluatica, Dacis tutrastra dicitur.

Epithymon,
alii cedoes, Romani inuolucrum vocant.

Voçant,
alii bucranion, Romani oblameniam, alii batanutam, alii betisalcam, Daci priadelã, alii pegrinam, Aphri lauothem.

Filici,
alii pterion, alii pterineon, alii dasyclonó, alii anasphoró, alii blechnon, alii polyrrhizon vocant, magi hermubain, Romani filicem, alii laculam, alii filiis fanariam, Ægyptii asini sanguinem.

Fœmina,
Latini linguam ceruinam vocant.

Filicula,
aliqui scolopédrion, alii pterin, alii polyrrhizon, Latini filiculam vocant.

Dryopte-

251.b.8. καλεῖται.
οἱ δὲ ἐλιοσακτὴ, οἱ δὲ ἀγρία ἀκτῆ, οἱ δὲ εὐβοϊκὴ, ῥωμαῖοι ἔβουλουμ, γάλλοι δουκωνὲ, δακοὶ ὄλμα

252.a.31. ζώσις,
ῥωμαῖοι ῥάδιξ σιλβέστρις, ἄφροι θορφαθσαδδί.

252.b.19. ἀλεξανδρίνη
Ζωροάστρης θύμβρη, ὀσθάνης αὐτογενὲς, ῥωμαῖοι κουκούρβιτα σιλβάτικα, δακοὶ τούτραστρα.

253.a.17. Επίθυμον,
οἱ δὲ κεδδὶς, ῥωμαῖοι ἰμβόλουκρουμ.

255.a.5. πελὸν,
οἱ δὲ βουκράνιον, ῥωμαῖοι ὄβλαμινιώια, οἱ δὲ βαταυοῦτα, οἱ δὲ βεπισάλκα, δακοὶ πριαδήλα, οἱ δὲ πεγρίνα, ἄφροι λαυοθέν.

255.a.29. λύρριζον,
οἱ δὲ πτέριον, οἱ δὲ πτερίνεον, οἱ δὲ δασύκλωνον, οἱ δὲ ἀνάσφορον, προφῆται ἑρμοῦ βάϊν, ῥωμαῖοι φιλισφαναεία· οἱ δὲ λακοῦλλα, οἱ δὲ φιλικέμ, αἰγύπτιοι αἷμα ὄνου.

255.b.21. πτέριν.
ῥωμαῖοι λίγγουα κερβίνα.

256.a.8. Πολυπόδιον.
οἱ δὲ σκολόπενδρον, οἱ δὲ πτερὶς, οἱ δὲ πολύρριζον, ῥωμαῖοι φολίκουλα λίκου τάλις.

256.a.

256.a.28.Δρυοπτερὶς,
οἱ δὲ πτέριον, οἱ δὲ νυμφαία πτερίς.

256.b.34.Λινόζωστις.
οἱ δὲ ἄργυρος, οἱ δὲ ἀειτριλλὶς, οἱ δὲ χρυσῖτις, αἰγύπτιοι ἀφλοφὸ, ῥωμαῖοι ἕρβα μερκουριάλις μάσκουλα, οἱ δὲ τεσσεκουλάτα, ἀφροὶ ἀσουμές.

257.a.25. ἄῤῥεν,
ἀφροὶ ἁρμὰς, οἱ δὲ ἀσουμέσλαβον.

257.b.3.μέγα.
οἱ δὲ σκορπίουρον, οἱ δὲ ἡλιότροπος, οἱ δὲ διάλιον, οἱ δὲ ἡλιόπουν, οἱ δὲ σκορπιοκτόνον, οἱ δὲ σήσαμον ἄγριον, οἱ δὲ σκορπίου οὐράν.

258.a.3,μικρὸν,
οἱ δὲ σκορπίουρον.

290.a.32.Λάρβασον,
οἱ δὲ γυναικεῖον,, οἱ δὲ χαλκηδόνιον.

352.b.23.τρόπος,

Περὶ ῥάμνου.

Τὴν ῥάμνον ἥν τις ἄρῃ ἐν λεψοσελήνῳ καὶ βαστάζῃ, ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα καὶ πρὸς ἀνθρώποις φαύλοις· ἁρμόζει δὲ φορεῖν αὐτὴν θρέμματα· καὶ πλοίοις περιτίθεσθαι· ὠφελεῖ δὲ καὶ πρὸς πόνον κεφαλῆς καὶ δαίμονας, καὶ ἐπιπομπάς.

Περὶ ἀρτεμισίας.

Ἀρτεμισίαν τὴν βοτάνην εἴ τις ἔχει

Dryopteris,
aliqui pterion, alii nymphęā pterin nominant.

Linozoſtis,
alij argyron, alii aritrilin, alij chryſitin, Ægyptii aphlopho, Latini mercurialem maſculam, alij teſſeculatam, Aphri aſumes.

cynocrambe,
Aphris harmas, aliis aſumeſlabon dicitur.

Magno,
aliqui ſcorpiuron vocant, alii heliotropon, alii dialion, alii heliopon, alii ſcorpioctonon, alii ſeſamon agrion, alii ſcorpij vram.

paruum,
alii ſcorpiuron vocant.

Platyophthalmon,
alij gynæcion, alij chalcedonium.

ſe habent.

De rhamno.

Rhamnum ſi quis eruat ſilente luna, & ſecum ferat, cōtra venena & improbos homines proderit: pecoribus iuuandis appenditur: nauigiis circumponi ſolet: valet cōtra capitis dolores & laruas.

De artemiſia,

Artemiſiam herbam ſi quis teneat,

teneat, dum iter facit, lassitudinem discutiet: & si in pedib⁹ ferat, bestias & lemures abiget: si sanguis circa artus coaluerit, ramulos de rosaceo in olla feruefacito, & locum totum oblinito, cum somno indulgendum est: strangulatui vuluæ mirum in modum auxiliatur: vrinæ stillicidia & opisthotonum leuat.

De Pentadactylo,

Pentadactylum si quis circum corpus portet, nullo dolore afficietur: oculos, strumas, callosos tonsillarum tumores, vuam, articulos sub lingua, neruorum dolores & dentes, psoram perniciali fame contractam iuuat: remoratos à partu menses eiicit: infusa manibus ex aqua tepida cõtra terrores, fascinum, & laraas, mirum in modum commẽdatur. Vellito herbam, cum luna crescit, oriente sole.

De verbenaca,

Verbenata recta genitale intendit, sed supina exiccat. Recta appẽsa doloribus oculorũ auxiliatur: contra hebetudiues eorundẽ, & capitis dolorẽ efficax est, trita ex aceto lassitudinem reficit. Strumas, callosos fauciũ tumores statim discutit: febrium

ἔχει ἐν ὁδῷ, λύει τὸν κάματον· καὶ ἐν τοῖς ποσὶν ὁ φορῶν, θηρία διώκει καὶ δαίμονας· αἷμα δὲ ἐπὰν περὶ τὰ ἄρθρα σκιῤῥωθῇ, κλωνία λαβὼν μείζω μετὰ ῥοδίνου, καὶ ποιήσας ζέσαι εἰς χύτραν, σύγχριε τὸ πονοῦντα ὅλον, ὡς ὑπάγῃ κοιμᾶσθαι· καὶ ὑστερικαῖς γυναιξὶ πάνυ βοηθεῖ· στραγγουρίαν παύει, καὶ ὀπισθοτόνου ῥῆγμα.

Περὶ πενταδακτύλου.

Τὴν πεντάδακτυλον εἴ τις φορεῖ περὶ τὸ σῶμα, ἄπονος μένει, καὶ ὀφθαλμοῖς ὠφελεῖ, χοιράδας, ἀντιάδας, σταφυλὴν, καὶ τὰ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν ἄρθρα τε καὶ νεύρων ὀδύνας καὶ ὀδόντας, ψώραν ἐκ λιμοκτονίας· λοχίων ἔμμηνα κατασπασθέντα· ἐν ὕδατι δὲ χλιαρῷ προσκλυζομένη εἰς τὰς χεῖρας πρὸς φόβους καὶ βασκοσύνας καὶ δαίμονας ἐστὶ πάνυ καλή. διὸ λάμβανε τὴν βοτάνην ὅτε αὔξει ἡ σελήνη, ἡλίου ἀνατέλλοντος.

Περὶ περιστερεῶνος.

Περιστερεὼν ὁ μὲν ὀρθὸς τείνει τὸ αἰδοῖον, ὁ δὲ ὕπτιος ξηραντικός ἐστιν. ὠφελεῖ δὲ ὁ ὀρθὸς περιαφθεὶς πρὸς πόνους ὀφθαλμῶν. ποιεῖ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ κεφαλῆς πόνον, καὶ κάματον παύει τριφθεῖσα μετὰ ὄξους. χοιράδας, ἀντιάδας παραχρῆμα παύει·

ὅτε

ὅτι δέ τις φρικιᾷ, ἀπὸ ταύτης κλωνία λαβὼν, κατέναντι στήτω τοῦ φρικιῶντος μόνον, καὶ εὐθὺς θεραπεύεται.

Περὶ δικτάμνου.

Τὴν δίκταμνον ξηράνας, τρῖψον ἐν ταῖς χερσί σου, καὶ ὡς ἄλφιτον ποιήσας, καὶ βαλὼν σταλαγμὸν οἴνου, θίγε τοῦ σώματος· πρὸς πάντα γὰρ τὰ ἑρπετὰ ἁρμόζει· ἕλκη δὲ καὶ τὰς σαπρὰς νομὰς πληροῖ περικαθαῖρον· κἂν σκολοπώδης τις περικατάπλασσε, καὶ εὐθέως ὠφελήσεις· πρὸς σπλῆνα δὲ καὶ τὰ ἐν κρυφίοις τόποις πάθη φλεγμαίνοντα, κατάπλασσε, ὡς ἄλφιτον ποιήσας. αἶρε δὲ τὴν βοτάνην ἔαρι καὶ ἐν τοῖς καύμασι καὶ ἐν τῷ φθινοπώρῳ.

Περὶ ἐλελισφάκου.

Ελελίσφακον λύει ψυγμὸν, βῆχα· πρὸς πάντα δὲ τὰ κακὰ ἕλκη σὺν ῥοδίνῳ καὶ κηρῷ ληφθὲν ὠφελεῖ. σπληνὸς πόνον καὶ δυσεντερίαν θεραπεύει πινόμενον μετ᾽ οἴνου λευκοῦ ἐξίσου· τοὺς αἱμοπτοϊκοὺς περιποτιζόμενον θεραπεύει· καὶ πρὸς πάντα ποιεῖ λόχια γυναικός· αἱ κάκισται δὲ γυναῖκες πεσσὸν ἐξ αὐτῆς ποιήσασαι, προστιθέασι καὶ ἐκβάλλουσιν ἔμβρυα.

Περὶ κυπαρίσσου.

Κυπάρισσος βοτάνη ὠφελεῖ πρὸς βράγχους καὶ ὦτα, καὶ ἀντιάδας, καὶ ὕδρωπα καὶ ἰσχιάδας

δας

febrium horrores ſanat, ſi quis ſolum ex aduerſo ſtans ramulos tenuerit.

De Dictamno.

Dictamnum ſiccatum manibus terito, & redigẽs in farinam adiecta vini ſtilla, corpus tangito: ſiquidem contra omnes ſerpentium iniurias auxiliatur: vlcera & putreſcentes nomas præpurgãs explet: adactis corpori aculeis oblinitur, vt præſenti ſit auxilio: ad lienem & in abditis locis vitia inflammatione turgentia, redactum in farinã illinito. Herbam vere, magnis æſtibus, autumnóque eruito.

De Saluia.

Saluia ſingultũ tuſsímq; diſcutit: omnibus malis vlceribus cũ cera & roſaceo ſumpta auxiliatur: lienis dolorem dyſenteriamq;, pota cũ vino albo pari modo ſanat: ſanguinẽ excreantibꝰ, potu medetur: ad extrahẽda vuluę onera efficax eſt: peſſimæ mulieres peſſũ ex ea ſubiiciunt, vt partus excutiant.

De cupreſſo.

Cupreſſus herba contra raucedines auriculáſq; prodeſt: induratos tonſillarum tumores, aquam inter cutem, & coxendicum

dicum

dicum cruciatus persanat.

De centaurio.

Centauriũ contra inflãmata vitia & pulsantes ictꝰ valet: fœminis vuluæ malo laborãtibus auxiliatur: stillicidij vrinæ, calculorumq; tormẽta leuat. Herbam vere oriente sole legito.

De buphthalmo.

Buphthalmũ crescẽte luna legere oportet. Facit autẽ cõtra pauores, laruas, & mala medicamenta, fascinationes, vtpote cum eas auertat. Radicẽ si quis mandat, dentẽ expuet, fluxionemq; confestim sistens, auxiliatur: quin & ventrẽ resoluit.

De pæonia.

Pæonia herba per æstus Caniculæ ante solis ortum vellitur: appensaque contra venena, fascinum, pauores & laruas prodest: item contra febrem cum horrore venientẽ, diutinam nocturnámve, & aduersus tertianam. Proditur lemures à monte, in quo nascebatur, fugasse.

De Moly herba.

Moly herba si secta radice feratur, veneficiorum & fascinationis amuletum est.

De Marina quercu.

Marinã quercum cum rosaceo & oleo misceto, & faciẽ illinito

δας θεραπεύει.

Περὶ κενταυρείου.

Κενταύρειον ὠφελεῖ πρὸς φλεγμαίνοντα πάθη, καὶ κρούσματα πληγῶν· ὑστερικαῖς γυναιξὶ βοηθεῖ, στραγγουριῶν τάς τε παύει καὶ λιθιῶντας. αἶρε δὲ τὴν βοτάνην ἐν ἔαρι ἡλίου ἀνατέλλοντος.

Περὶ βουφθάλμου.

Τὴν βούφθαλμον σελήνης αὐξανούσης λαμβάνειν δεῖ, ποιεῖ δὲ πρὸς φόβους καὶ δαίμονας καὶ βασκοσύνας, καὶ φάρμακα κατὰ ταῦτα ἀποστρέφουσι. καὶ ὀδόντα εἴ τις ποτὲ τὴν ῥίζαν μασησάμενος ἀποπτύσει, εὐθὺς τὸ ῥεῦμα στέλλουσα ὠφελεῖ· λύει δὲ καὶ γαστέρα.

Περὶ παιονίας.

Παιονία βοτάνη αἴρεται ἐν τοῖς κυνοκαύμασι πρὸ τοῦ τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι, καὶ κρεμᾶται· καὶ ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα καὶ βασκοσύνας καὶ φόβους καὶ δαίμονας, καὶ ἐπιπομπάς· καὶ εἰς πυρετὸν ἐκ φρικιάσεως νυκτερινόν τε καὶ ἡμερινόν, καὶ τεταρταῖον. λέγεται δὲ ὅτι ποτὲ ἐν τῷ ὄρει ἔνθα ἦσαν δαίμονες φυεῖσα, τούτοις ἀπεδίωκεν.

Περὶ μώλεως.

Μῶλυ βοτάνη ῥιζοτομηθεῖσα καὶ πρὸς τὸ σῶμα φορουμένη, ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα καὶ βασκανίαν.

Περὶ ἐναλίας δρυός.

Τὴν ἐναλίαν δρῦν ὅταν ἡ σελήνη λήγῃ, μίξον μετὰ ῥοδίνου καὶ ἐλαίου καὶ

χρῖσον

χρίσον σου τὸ πρόσωπον, ὅταν ἐπὶ πράγματι ἀπέλθῃς, ζωογονεῖ δὲ καὶ παιδία ὑπὸ τὴν κοιλίαν φορουμένη, καὶ πρὸς τοὺς φόβους τοὺς γινομένους ἔχε κατὰ νύκτα. καὶ πρὸς βασκανίαν τε καὶ πάντα τὰ κακὰ ὠφελεῖ· καὶ τὸ σῶμα φυλάσσει· ὅσον γὰρ οἱ βάσκανοι ἀφεστήκασι, μέμυκεν, ἐρχομένων δὲ αὐτῶν ἐγγὺς, ἀνοίγει τὸ κάρφος.

Περὶ χρυσανθέμου.

Τὸ χρυσάνθεμον εἴπερ αἴρῃς ἐκ τῆς γῆς πρὸ τοῦ τὸν ἥλιον ἀνατέλλειν καὶ περιάπτῃς τῷ σώματι, καὶ ἐκ τοῦ τραχήλου ἀποκρημνᾷς, ὠφελεῖ ἀποστρέφον τὰς φαρμακίδας γυναῖκας, καὶ πάντας τοὺς βασκάνους.

Περὶ ἐρυσίμου.

Ερύσιμον λεῖον μετ' οἴνου πρὸς κοιλίας πόνον πινέσθω· ἐὰν δὲ κόκκους ζ εἰς οἰκίαν βάλῃς, ἀψιμαχία ἔσται.

Περὶ ἐλλεβορίνης.

Ελλεβορίνη, οἱ δὲ ἐπιπακτὶς, οἱ δὲ βόειον. θαμνίσκος ἐστὶ μικρὸς, ἐλάχιστα φύλλα ἔχων. πίνεται πρὸς πᾶν θανάσιμον, καὶ πρὸς τὰ ἐν ἥπατι πάθη.

ΤΕΛΟΣ.

illinito, cum ad negotia te con feres vegetiores reddit pueros, imo ventri appensa & ad arcēdos pauores nocturnos manu teneto. Contra fascinum, & omnia maleficia prodest: corpus tuetur: cum enim fascinantes recedunt, arescentem ramulum occludit, & cū propius accedunt, aperit.

De Chrysanthemo.

Chrysanthemon si terra ante solis ortum eruatur, & collo appendatur, veneficas mulieres, omnesque fascinantes amolitur.

De Erysimo.

Erysimon cum vino tritum, aduersus ventris dolorem bibitur: si quis grana septem domum iniecerit, rixæ & iurgia concitabuntur.

De Helleborine.

Helleborine, aliquibus epipactis, aliis boion dicitur. Frutex est exiguus, minimis foliis constans. Bibitur cōtra omne venenum, & iecinoris vitia.

FINIS.

LECTORI.

CVM multùm dissidentia inter se quibusdam in locis vetera horum librorum exemplaria inuenerim, nec facile statuere fuerit, quæ potissimum lectio vera sit, satius esse duxi restitutis iam illis locis, quos me tutò emendare posse putaui, hoc quoque in quibus maior scrupulus inest, adnotare, (quanquam in his etiam sunt varietates quædam, quæ parum sententiam immutant) vt omni re cognita possit vnusquisque, quod ipsi melius videbitur, sumere. Neque verè codicũ tantum in hac diligentia fidem spectaui, verumetiam, quam scripturam sequuti sint, qui olim in Latinum sermonem hos libros cõuerterũt, animaduerti, Pliniũ, dico, Serapioné, Veteré interpreté, Hermolaum Barbarũ, Marcellum Virgilium, & Ioannem Ruelliũ. Et quoniá medici omnes ambitiosè multa ex hoc auctore sumpserunt. legimus etiá eorum commentarios, vt quod exemplar hi sequuti essent videremus. Omnino effecimus, vt multis locis obscuris lux afferretur, & quæ peruersè descripta essent emendarentur. Vale.

Primus numerus folium significat: secundus paginá: tertius versum, in quo est asteriscus. quo indicamus vel locum corruptum, emendatum esse, vel variam huius esse scripturam.

Fol.4.pag.1. vers.12. alter codex manu scriptus εἰραντι, sed leue est discrimen.

4.1.20. hæc verba sic legũtur in duobus exemplaribus manu scriptis δευτέρα δὲ ἡ λιβυκὴ, λευκὴ κατὰ χρόαν πικρὰ πρὸς γεῦσιν, παλαιούμεναι, &c. quæ interpretes omnes expresserunt.

Fol. & pag. eadé, vers.28. hic locus sic legitur in veteribus libris, καθαίρουσι δὲ πάχη καὶ χολὰς ποτιζόμεναι, &c. Quam scripturam sequuti sunt Hermol. Barbarus, Marcell. Vergilius, & Ruellius. Vetus tamé vocé πάχη rectè omisisse videtur, quòd vt ego quidem arbitror, si ea vox legatur, perissologia quædá

sit,

ſit, Nam τὸ τῶν ὑγρῶν παχὺ ſatis his verbis, quæ paulò ſuperius ſcripta ſunt, καὶ τὰ δυσανάγωγα ὑγρὰ λεπτοποιοῦσα exprimitur. Significat enim auctor, vt Paulus Ægineta interpretatur radices Iridis εὐαναγωγὰ ποιεῖν τὰ κατὰ θώρακα.

5.1.9. alter codex ſcriptus manu, καὶ εἰς ἐγκάθισμα ὡς ἶρις πρὸς τὰ γυναικεῖα ἁρμόζει, quã ſcripturã vetus interpres ſequutus eſt.

Fol. eod. pag. 2. verſ. 24. vterque antiq. βοηθεῖ.

6.1.1. alter codex hanc ſcripturam habet ὁ διαμασηθεὶς κρόκώδης εὑρίσκεται, quam ſcripturam Plinius & Hermol. Barbarus retinent.

7.1.19. In vtroq; libro manu ſcripto hoc loco eſt ἀλιουάσκαι ſed opinor legendum in omnibus exemplaribus σαλιύγκα.

8.1.15. alter codex ἐφ' οἷς τὸ σπέρμα ἐοικὸς γιγάρτῳ, ἔχον καυλία γονιοειδῆ ὑπόβαχέα, ἀραιὰ, ῥίζαι, &c. quam ſcripturam Hermol. Barbarus, non ſine iudicio ſequutus eſt, quòd omnia hæc in aſaro comperiantur.

Fol. & pag. ead. verſ. 27. In altero veter. exemplar. ſcriptum eſt οὐεστίνοις, id eſt, apud Veſtinos, quam lectionem probamus, propterea ꝙ Dioſcoridis tẽpore ager Iuſtinenſis nondũ erat.

9. 2. 11. veteres libri βλαστὸς μωσυλιτικὸς, quæ lectio placuit Hermol. Barbar. In plinij exemplaribus ſcriptum eſt Moſsilicus portus, quò cinnamomum conuehitur.

Fol. & pag. ead. verſ. 15. Antiq. δάρκα, quod Hermol. probat.

10.2.10. hic locus ſic legitur in altero codice manu ſcripto ἔχον ῥίζαν ἰκανῶς ὀζουσαν, πέμπτον τὴν ὀσμὴν, ὑπόκιρρον, καὶ περιεσμφιγξ τὸν φλοιὸν ἱκανῶς πυῤῥά, ſed vulgata ſcriptura verior eſt.

11. 1. 27. veteres codices, ὀριγανίζον, quam ſcripturam vetus interpres & Hermol. expreſſerunt.

Fol. eod. pag. 2. verſ. 28. alter. ἔχοντα τοὺς ἰδίους κλάδους.

13.2.24. In altero veter. codic. hic eſt initium capitis, cuius titulus eſt περὶ ξυλοβαλσάμου.

14.2.20. hic aſteriſcus debuit præponi his verbis καὶ πρὸς τὰς ὀζαίνας, vt ſignificetur ea nõ eſſe in vtroque veteri exemplari, quæ etiã vet. interp. & Hermol. Barb. non agnoſcunt.

15.1.13. vera huius loci ſcriptura eſt in altero veteri codice, in quo

in quo hæc verba legimus καὶ ἀγρίας, ἐοικὸς θυίνῳ ξύλῳ, quæ Hermol. placet. Quid ſit autem θυία lege apud Theophraſt. Cap.5.lib.5.de hiſtor.plant.

16.1.17. variant hic exéplaria. alia enim ἀνέλλιπης διὰ τοῦ ί. in tertia ſyllaba habent. alia verò διὰ τοῦ ή. vt ſit ἀνελλήπης, id eſt, ſitum nõ olens, quam poſteriorem ſcripturam veram eſſe ex Plinio facile intelligi poteſt.

Fol.eodé,pag.2.verſ.9. In altero exéplari hæc verba hic leguntur, θέσσαλος μὲν οὖν φησὶ μόνον εὐώδη αὐτὸν, οἱ δὲ καὶ θανάσιμον, εἰ πιεῖν τις δῶ αὐτοῦ < γ'. μεθ' ὕδατος, κατὰ δὲ τὸ ἀληθὲς ἔχει δύναμιν, &c. Quæ verba ſic Hermol. cõuertit. Theſſalus odoratũ modo croci exiſtimat, ſed auctores quoque habentur, qui venenum id faciant, vtique ſi drachmis tribus ex aqua bibatur, Re vera autem emollit, &c.

17.1.17. In altero hic locus ſic ſcriptus eſt τοιοῦτο δ' ἐστὶ ἀπὸ συείας. Quam lectionem Serapio & Hermolaus agnoſcunt.

19.1.17. alter χρῶνται δὲ αὐτῷ αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῷ προσώπῳ ἐπὶ τῷ στιλβότερῳ, quæ lectio placet Hermol.

Fol.eod.pag.2.verſ.14. Locus hic ita legitur in veteri ἄγει κατὰ κοιλίαν ὠμὸν χυμὸν καὶ χολῶδες. Plini⁹ legiſſe tãtũ videt χολῶδες.

21.2.9. alter veter codicum. καὶ βρεχομένου ὕδατι θερμῷ quæ lectio verior eſt, quam etiam in actuarij lib. περὶ συνθέσεως φαρμάκων inuenies.

22.2.24. vterque vet. ἀρίστη δὲ ἐστὶν ἡ τοιαύτη διάκρισις, quam ſcripturam Hermol. ſequutus eſt.

Fol.& pag.eadem, verſ.29. alter συγγυμνάσιας.

23.1.7. In codice quem aldus typis expreſsit hæc verba huic loco adſcripta ſunt ἢ κύπερου λίτραν ά. ἐλενίου λίτραν ά. καλάμου λίτραν ά. ἐλαίου ξέστας ς'. ῥόδων ξέστας ας', quæ in neutro codice veteri inueniuntur.

23.2.17. veteres cod. πρὸς τὸ μὴ ὄζειν, quod interpretes recte ſequuti ſunt. Sal. enim (vt Plinius ait) additur, vt olei natura coërceatur.

24.1.17. verior eſt ſcriptura in altero codice, ἢ ψοίαθαι παλαιάν.

Fol.eod.

Fol.eodem,pag.2. verſ. 2. legendum eſt πτυοκάμπας, vt vetera exemplaria habent.

25.1.3. alter ἐν δακτύλῳ.

26. 1. 23. antiquus alter κόλποις πλωὼν, ſed vulgatam ſcripturam ſequendam arbitror, quam Actuarius in lib. περὶ συνθέσεως φαρμάκων conſeruauit.

30.1. 22. In altero codice manu ſcripto hæc verba non leguntur, σχίνῳ, καλάμῳ, ἡδυναμθύων δὲ ἀμαράκῳ, κόστῳ, ἀμώμῳ, νάρδῳ, καρποβαλσάμῳ, ſed Paul. Aëtius, actuarius, & Nicol. Myrepſicus, qui amaricini deſcriptionem ex hoc loco ſumpſerunt, vulgatam ſcripturam antiquam eſſe oſtendunt.

31. 2. alter, hoc loco hæc verba non habet καὶ ῥητίνης, Sed Aëtius & Actuarius ea legiſſe olim videntur, Id tamē vini in Aëtio Latino facto, in huius vnguenti deſcriptionem, quòd Zingiber pro Smyrna male ſcriptum ſit. Qui error ex eo natus eſt, quod interpres hanc notā ζζ eſſe ζυγγιβέρεως eſſe putaret, qua tamen medici ſmyrnam ſemper exprimunt.

32.2.12. In altero hic caput eſt περὶ ἰασμίνου.

34.1.14. Scriptus alter ψαφαρὸς, quā Plinius probauit, & ob id retinendam arbitror.

37.1.7. hæc verba ſic leguntur in altero manu ſcripto, ὑποπηδῆναι ἄλλοις ἑτέροις, πρὸ τοῦ τὸν πρῶτον χόνδρον ἀποσβεσθῆναι παντελῶς, ἕτερον προσεπιπήδει, vt Hermol. legiſſe videtur, & res ipſa poſtulat.

37.2.24. alter παύει.

39.1.2. in altero manu ſcripto hic capitis initium eſt.

Fol.eod.pag.2.verſ. 29. Scriptura ita diſtincta eſt in altero veterum codicum, vt hic capitis initium ſit.

40.1.17. hoc caput cum ſuperiore coniunctum eſt in altero noſtrorum codicum..

Fol.& pag.eadem, verſ.26. Codices manu ſcripti hæc verba τουτέστι ἀπίσωτον non habent, propterea quòd nihil aliud ſunt, quàm huius vocis ἀκόνιτον declaratio, quę ex margine in contextum traducta eſt.

46. 1. 15. In antiquis codicibus, capita ita diſtincta ſunt vt

caput

caput περὶ αἰγείρου adscriptum sit capiti περὶ λεύκης, vt res ipsa postulat.

Fol.& pag.ead.vers.12.alter ὕδατι ψυχρῷ.quam veterẽ scripturam esse,facile ex Plinio intelligi potest.

46.2.24. alter ὑπόλεπτος καὶ λευκός.

47.1.12. alter δίβραχος.

48.1.6. alter ὀπτμήκη.

Fol. & pag.eadem,vers.8.hæc verba ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα παρ' αὐτὴν λευκοτέρα non inueniuntur in altero.

Fol.& pag.eadem,vers. 14. vterq; codex scriptus σφονδυλίῳ, quæ est veri huius loci scriptura.

Fol.& pag.ead.vers. 18. alter scriptus ἀποκρίνειν, sed leue est discrimen. Nicander idem de hac planta scribens ἀλεξιλάρην eam vocat,id est, incubos nocturnos auertentem, quod intellexit Ouidius in fastis,cuius hi sunt versus,

Hic fauis spinam qua tristes pellere posset
A foribus noxas,hæc erat alba, dedit.
Et paulopost.
Virgáque Ianalis de spina sumitur alba
Qua lucem thalamis parua fenestra dabat.

Ianalis autẽ virga dicitur,quod Ianus eam Cranæ Nymphæ, (qua potitꝰ erat)cõtra striges nocturnas ꝓ amuleto dederit.

49.1.27. in altero hæc verba sic leguntur γίνεται καὶ μαλακτικὸν νεύρων, ἐν τῷ προσλαμβάνειν πυρωτικὰ μίγματα.

50.1.12. alter ὧν φύλλων.

Fol.& pag.eadem, 26. alter ἄμμου,sed leue est discrimen.

51.1.5. in altero hæc ita legũtur ἀνδρείκως ποιεῖ, vt legit Hermolaus Barbarus.

53.2.15. alter codicum habet hanc scripturã καὶ πυρφορωτέρα. πλείπλεος δὲ ἀκάνθης σκολοπωειδοῦς, quam puto esse germanam.

60.1.23. liber alter hanc scripturã habet, ῥοδοχρόου καὶ πορφυροῦ.

64.2.29.Locus hic sic mihi ex Plinio legẽdus videtur, καὶ πρὸς κυνάγχικοὺς μετὰ ἀμύλου καὶ ἡδυόσμου, cuius lectionis vestigia quædam extant in lib.antiq.

65.2.20.

65.2.20.Lib.veteres hoc loco initium capitis habent.

66.1.15. alter cod. ἐξ αὐτοῦ.

69.1. verſ.vlt. hoc caput non eſt in veteribus libris.

EX LIB. II.

72.1.3. quidam codex habet περισκεκολλημένοις ἀγγείοις, ſed nullo ſenſu.

Fol. & pag.eadem.verſ.25.In altero codice ſcriptum inuenimus καταπλασθεῖσα, ſed vulgatam lectionem retinendam cenſemus.

75.2.12.vox hæc καταπτυόμενοι,in altero codice deeſt,ſed eā Plinius & Hermolaus expreſſerunt.

78.1.25. Scriptura ſic in veterib. diſtincta eſt,vt hic ſit initium capitis, cuius hic titulus eſt ἀλεκτοροειδὲς τὸ κερατοειδὲς τὸ ἔντος, ſed hæc parui momenti ſunt.

Fol.eodem,pagi. 2. verſ.26.hoc caput cum ſuperiore coniunctum eſt in vetuſtis libris.

79.1.4.κείμενον,ſed ſcriptura vulgata verior.

Fol.& pag.eadem,verſ.29.In veteri codice eſt ἀσυνφερόον, ſed ea ſcriptura deprauata eſt.

81.2.2.hoc caput à ſuperiore diſtinctū eſt in veteri codice.

82.1.25.codex antiq.τραχὺ,ſed nullo ſenſu,eſt enim lac ouiū παχὺ,ſi conferatur cum lacte caprarū,minus tamen craſſum quàm vaccinum.

83.1.18.In antiq.ſcriptum inuenio πόντες,quæ ſcriptura huic loco magis conuenit.

87.2.13. Nulla eſt hic capitum diſtinctio in antiquis libris, ſed tota tractatio στεάτων vno capite comprehenſa eſt.

89.1.10.hæc verba non leguntur in antiquis codicibus,ſed interpretes omnes rectè ea expreſſerunt.

90.1.20.hæc verba ſic leguntur in vtroq; ſcripta. ὡς ἂν τὴν δύναμιν καὶ τὴν ὀσμὴν τῶν σωμάτων ἀναλάβῃ,ſed vulgatam ſcripturam retinendam eſſe ſenſus oſtendit.

91.1.22.alter hoc loco ἐρρωμένως eodem ſenſu.

91.1.verſ. vlt. hoc caput coniunctum eſt cum ſuperioribus in antiquis libris.

Fol.eod.pag.2.27.In altero ſcriptum eſt περὶ ὤπων,ſed vulgata ſcriptura melior eſt.

92.1. 18. vetus ſcriptura eſt,& quæ adhuc eſt in antiquis libris ἐξοστείσας.

95.1.22.antiquus codex τοῦ προσώπου quę ſcriptura prior eſt.

Fol.eod.2.1.hic locus ſic deſcriptus eſt in manu ſcripto καὶ χοΐζοντες ἐπ᾽ ὀλίγον ἀγχούσῃ καὶ δι᾽ ἀραιοῦ κοσκίνου εἰς σανίδια ἀποθοῦσιν quam lectionem Hermol.& Marcell.expreſſerunt.

Fol.& pag.ead.verſ.4.ad finé huius capitis hæc in antiquo codice adſcripta ἀνθρώπων δὲ ξηρὰ σὺν μέλιτι φυραθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα τῷ λάρυγγι, ὡς καὶ ἡ τοῦ κυνὸς συναγχικοῖς βοηθεῖν ἐν ἀῤῥήτοις εὑρομένη, Quæ verba expreſſa ſunt ab Hermol. & ex eo loco ab omnibus ferè medicis deſcripta.

96.2.verſ.vlt. vetus interpres exemplar habuit, in quo hæc verba tantũ erant τὸ δὲ χειμερινὸν παχύτερον ὂν χεῖρον.Hermolaus Barb.legiſſe videtur hæc verba,καὶ ἐλειδάκην ὄζον.in veteribus lib.ſcriptura eſt ita deprauata vt non facile ſit eam reſtituere.Ex Plinio tamen intelligi poteſt hanc fuiſſe veteré ſcripturam,καὶ εἰρείνην ὄζον.

97.1.2.Tria hæc ſequétia capita cũ ſuperiore in veteri coniuncta ſunt.

99.1.12.hæc verba non leguntur in altero codice manu ſcripto.

103.1. verſu vlt.hæc verba non legebantur olim in veterib. codicibus, quemadmodũ intelligi poteſt ex veteri codice,Serapione, interprete antiquo,& Hermolao. quæ auté adſcripta ſunt,ſtudioſus quiſpiam ex Galeno in contextum tranſtulit,in quo ſcriptore ita leguntur, κύαμος καθ᾽ ἑκάτερα τῆς μέσης κράσεως ἐστὶν ἐγγυτάτω κατὰ τὸ ξηραίνει, καὶ κατὰ τὸ ψύχειν. ex quibus verbis Dioſcorides facilè emendari poteſt.

106.2.1. alter ἐκλουομένων,ſed minus apté.

107.1.7. alter βολβὸς,ſed vulgata ſcriptura melior eſt.

Fol.& pag.eadem,19.alter ῥαφανός.

108.2.18.

108.2.18. In veteri hic caput est περὶ βουνίου.

111.1.11. antiqui libri ὀδαξουμένης rectius.

115.1.21. In scriptis ξύσμα, sed leue est discrimen.

116.1.23. Totus hic locus sic legitur in veteribus libris πικρὰ δὲ πρὸς τὴν γεῦσιν ὁμοίωται δὲ κατὰ ποσὸν τῇ δυνάμει μήκωνι, ὅθεν καὶ τὸν ὀπὸν αὐτῆς ἔνιοι μίσγουσι τῷ μηκωνίῳ. καθαίρει δὲ μετὰ ὀξυμέλιτος, &c. quã lectionẽ esse verã, nisi quod ὀξυκράτου legen dũ esse ex Plinio, veteri interprete & Hermol. intelligi potest.

117.1.25. alter φλεγμοναῖς βοηθεῖ πνεύμονος, quam lectionem expresserunt Hermol. Bar. & Ruell.

120.1.14. Totum hoc caput sic legitur in veteribus libris; σκόροδον τὸ μέν ἐστιν ἥμερον καὶ κηπευτὸν καὶ τοῦτο ἐν αἰγύπτῳ μονοκέφαλον ἐστίν, ὥσπερ τὸ πράσον γλυκὺ, ἐμπόρφυρον, μικρὸν, τὸ δὲ λοιπὸν πολύκρατον, λευκόν. καλοῦσι δὲ τὰς ἐν αὐτῷ ῥᾶγας ἄγλιθας, ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἄγριον ὀφιόσκοροδον καλούμενον, δύναμις δὲ αὐτῶν δριμεῖα θερμαντικὴ, δηκτικὴ, ἐκκριτικὴ, φυσώδης καὶ κοιλίας ταρακτικὴ, ξηραντικὴ στομάχου, δίψης ποιητικὴ, ἐμπνευματώσεως ἀλλοιωτικὴ, καὶ ἐπιφανείας σωμάτων βιβρωσκομένη. τὰ αὐτὰ δὲ ποιεῖ καὶ τὸ ὀφιόσκοροδον βιβρωσκόμενον ὃ καὶ ἐλαφόσκοροδον λέγεται. βιβρωσκόμενον ἕλμινθας πλατείας ἐξάγει καὶ οὖρα κατάγει, ἐχιοδήκτοις τε καὶ αἱμορροοῦσιν ἁρμόζει, ὡς οὐδὲν ἕτερον. λαμβανομένου οἴνου συνεχῶς, ἢ σὺν οἴνῳ λεανθὲν καὶ ποθέν. καταπλάσσεται δὲ πρός τε ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων ὠφελίμως, βιβρωσκόμενον δὲ καὶ πρὸς τοὺς ξενισμούς, &c. Reliqua consentiunt cum vulgata lectione, Hermolaus Barbarus veterẽ hãc scripturam expressit.

121.2.13. verba hæc vsq; ad finem capitis nõ sunt in Oribasio: interpretes tamen omnes ea reddiderunt, & Dioscoridis esse facile ex Plinio quiuis intelligere potest.

122.1.5. vet. καὶ θριγκοῖς καὶ τάφροις, sed leue discrimen est.

Fol. eodem, pag. 2. vers. 21. in altero λεπτῷ κέγχρῳ quod expresserunt interpretes.

Fol. & pag. ead. vers. 29. Hæc verba vsq; ad hãc orationẽ τὸ δὲ μέλαν, &c. non sunt in Oribasio, sed omnes interpretes ea reddiderunt.

125.1.25. Script. προσπτύσαν, quæ est vera lectio.

Fol.126.1. Sunt in veteri veſtigia diverſæ cuiuſdam ſcripturæ, ſed vulgata optimum habet ſenſum, & quam veram eſſe exiſtimo.

Folio & pag. eadem, 24. alter ſcriptus κατὰ τὸν μαρασμὸν, ſed hoc leue eſt.

127. 1. 14. hæc verba non leguntur in manu ſcripto, ſed ea exprimunt interpretes.

127.2.24. ver. ἐκπιλλομένοις ῥίζαις, quod expreſsit Barbar.

Fol.& pag.ead.28.κοφώσει.

129. 1. 6. alter τμηθεῖσα διαβληθέντος λινακίου, ſed idem eſt ſenſus.

131. 1. 20. alter χλοώδη, quam ſcripturam Hermolaus ſequutus eſt.

Fol.eod.pag.2.verſ.15.alter ἀργεμώδη.

Fol,& pag.eadem, in altero hæc ita leguntur, ὀψιαίτερον δὲ αὐτὰ τῶν ἀνεμόνων, ſed idem ſenſus eſt.

Fol.& pag.eadem, alter ἀργεμώνης, quod Hermol.expreſsit.

134.1.18.hæc verba ſic leguntur in veteri τῆς κερατίτιδος μήκωνος χυλὸν οἱ δὲ, &c. ſed vulgata ſcriptura melior eſt.

135.1.19. alter non habet hanc vocem κυανοειδῶν, quam ſcripturam Plinius expreſsit.

Fol.& pag.eadem,22. in altero non eſt μήλινα, ſed vulgata ſcriptura rectior eſt, ſpectãtur enim lutei flores in telephio.

EX LIB. III.

136.1.15.In veteri exemplari ante hæc verba καὶ ὑστερικοῖς πνιξί, hæc legũtur, καὶ ἰκτερικώδεσι, ſed hæc ſuperuacanea ſunt quandoquidem paulò ſuperius eadem verba leguntur.

136.2.14. alter ῥᾶ ἢ ῥεῖον.

137.2.9.alter, καὶ στέμματα, quæ lectio ſenſum rei conuenientem habet.

139.1.29. hic locus ſic legitur, δριμεῖα μετὰ ποσῆς στύψεως καὶ γλυκύτητος ὑπέρυθρος ὁμοίως, δὲ καὶ ὁ χυλὸς ἐρυθρὸς, quam lectionem Hermol.ſequutus eſt.

Fol.&

Fol. & pagina eadem, verſ. 21. hic locus ita legitur in vtroque veteri, ἐπειδὴ πάντα τὰ φλεγμαίνοντα πάθη παύει πολυφάρμακος, quæ ſcriptura ab Hermolao recepta eſt.

141.1.3. vterque ποθεῖσα ὅσον ὀξυβάφου πλῆθος.

Fol. eodem, pag. 2. verſ. 20. hic locus ſic legitur ἐλαφρὸν, δριμεῖαν, ὑποπλάτυν, &c. quæ lectio probata eſt veteri interpreti, & Hermol. Barbar.

142.1.6. in altero eſt κοῖλα δὲ, &c.

Fol. & pag. eadem, alter ὡς κηρωτῆς πάχος λαβεῖν, ſed idem eſt ſenſus.

142.2.25. vetus codex alter μακρὸν, ſed vulgata ſcriptura bona eſt.

143.1.10. alter λεπτά.

Fol. & pag. eadem, 12. alter codex ὅλος δὲ ὁ θάμνος περίκειται φλοιὸν καὶ πολὺν χνοῶν ἐριώδη, quomodo Hermol. legit.

Fol. & pag. eadem, 13. locus hic omnino ita legendus eſt, vt eſt typis expreſſus ab Aldo καρπὸν δὲ γινόμενον εὐώδη καὶ δριμύν, quam lectionem Plinius probauit.

Fol & pag. eadem, 26. hæc verba ex altero codice huic loco adſcribenda ſunt καθ' ὧν ἀρχοειδὴς ἐπὶ χροιᾶς, quam ſcripturam interpretes expreſſerunt.

Fol. eodem, pag. 2. verſ. 17. altero ἴσωσι, ſed hoc leue eſt.

Fol. & pag. eadem, 20. hoc caput eſt coniunctum cum ſuperiore in veterib. lib.

144.1.8. in altero addita eſt vox παχείας, ſed interpretes nō agnoſcunt.

Fol. & pagin. eadem, 8. in altero vox θερμαντικὴν deeſt, ſed addenda, vt ex Galeno intelligi poteſt, & res ipſa oſtendit.

Folio & pagina eadem, 13. alter codex habet hæc verba adſcripta, τὸ δὲ ταύτης ἀφέψημα πινόμενον αἱμοῤῥοίδας θεραπεύειν πεπίστευται, quam ſcripturam Hermol. expreſsit, ſed non eſſe Dioſcoridis ex eo coniicere licet, quòd Plinius & vet. interpres eam non agnoſcunt.

Fol. & pag. eadem, 16. veteres codices λευκάνθεμον.

Folio & pagina eadem, verſ. vltimo, hic aſteriſcus debuit

 præponi

præponi voci πολλὰ verſ.28. vt quo indicatur, in altero codice eſſe φυλλάεια μικρὰ πολλὰ, ſed hoc eſt leue.

Fol. eodem, pagina 2. 19. alter παχέα, ſed interpres & res ipſa oſtendunt vulgatam ſcripturam rectam eſſe.

145. 1.3. Locus hic legitur in codicibus veteribus δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν ἡ ῥίζα ταύτης, ſed Galenus calefaciendi vim toti plantæ tribuit. Interpretes etiam vulgatam ſcripturam probant.

146.1.19. aſteriſcus hoc loco addendus non fuit.

147.1.5. legimus βραχὺν ex veteribus libris.

Fol. & pag. eadem. 27. alter σὺν ῥοφήματι φακῆς.

148.2.16. hic aſteriſcus fruſtra adſcriptus.

151. 2. 23. hoc caput coniunctum eſt cum ſuperiore in vetere.

153.2. 6. in veteribus codicibus Inuenitur hoc loco caput περὶ ἐλαφοσκόρδου his verbis.

154.2. 8. alter βάκχαρις βοτάνη ἐστὶ θαμνώδης, &c.

156.1.6. alter ὄρνιθι.

Fol. & pag. eadem, verſ. 9. alter ἀλκάκμονα, ſed fortaſſe legendum ἀλαλκομένας, ex Strabo. γεωγραφουμένων lib.7.

Fol. eodem pag. 2. verſ. 27. vet. ſic legit πάνακες, οἱ δὲ ἡράκλειον, &c.

157.1.7. vet. σμικρότατα.

158.1.6. alter πάνακες ἀσκλήπιον.

159.2.24. vet. μέγας, quod Hermol. expreſsit.

Fol. & pagin. eadem, verſ. vlt. cap. ſequens cum ſuperiore coniunctum eſt in veteribus.

160.1.9. alter εὐωδέστερος.

Folio & pagina eadem, 14. alter ἀχαΐνω, ſed vulgata ſcriptura melior.

Fol. & pagina eadem, verſ. 23. In antiquis hæc verba adſcripta ſunt fini huius capitis ἔχει δὲ κλώνια πολλὰ πρασονίζοντα, μηλίζοντα, πορφυρίζοντα, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ὅμοια στρογγυλοειδῆ ἔχοντα ὡς σπερμάτια τὰ ἄνθη, quæ Hermol. expreſsit.

Folio eodem, pagina ſecunda, verſ. 4. alter antiquus non

hab et

habet hæc verba vſque ad hunc locum τὴν μὲν καθόλου, &c. ſed interpretes ſequuti ſunt vulgatam ſcripturam.

Folio & pagina eadem, verſ. 24. In antiquo vtroque hæc verba legũtur, ὃ καὶ καρναβάδιον λέγεται, quæ poſt tempora Dioſcoridis huic loco adſcripta ſunt. Nam recentiores κάρεον καρναβάδιον vocare ſolent.

161.1.1. aſteriſcus his malè præpoſitus eſt.

Fol. eodem, pag. 2.3. ἀνίησι, ſed hoc leue eſt.

167. 2. 18. hoc loco vetus alter habet, Caput περὶ δελφινίου.

168. 1. 2. alter habet μαράθρῳ, non πλατύνῳ, ſed vulgatam ſcripturam antiquam eſſe ex Plinio facilè intelligi poteſt.

169.2.10. alter habet λεπτὸν pro μικρόν.

170.1.9. vterque hoc loco præter verba vulgata φυσώδης habet, quæ vera eſt huius loci ſcriptura, vt quiuis ex Galeno intelligere poteſt.

171. 2. 5. alter τοῖς περὶ ἀρτηρίαν eodem ſenſu.

173.1.13. alter διάκει.

176.1.1. vterque κόμην.

179. 1. 9. alter ἐρείπῃ, ſed vulgata ſcriptura melior. ἔρειπος enim non legitur, ſed ἐρείπιον quod ſignificat πεπτωκὸς, καὶ ἐπὶ γῆς κείμενον.

180.1. 23. alter κεραίαν, ſed vulgata ſcriptura probata eſt ab omnibus interpretibus.

Folio & pagin. eadem, 24. Vterque στερεὰ, quod legiſſe videtur Hermol.

190.2.3. hæc in antiquo vtroque fini capitis adſcripta ſunt, φύεται δὲ ἐν ὑψηλοτάτοις ὄρεσι καὶ ἀκρωτηρίοις, quam ſcripturam Hermol. expreſsit.

195. 1, 8. vetus vterque præter vulgatam ſcripturam in fine capitis habet ἡ δὲ ῥίζα τούτου σὺν οἴνῳ ἑψηθεῖσα καὶ ποθεῖσα παρέτοις καλῶς βοηθεῖν πιστεύεται· δεῖ δὲ τὸν πάσχοντα ἐν τῷ πίνειν περισκέπεσθαι, καλῶς ἱδροῖ γὰρ ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τὴν εὐκινησίαν ἐκ τούτου λαμβάνει, quam lectionem Hermolaus

probauit.

195.2.16. alter παχιῶ quod Hermolaus probat.

199.1.23.in altero vox ὑποςρογγύλον deest.

Fol.& pag.ead,26. in altero μακραν.

Fol.& pag.ead.27.alter ἐν χαράδραις, sed Plinius & alii interpretes vulgatam lectionem probant.

204.1.4. in altero hic est titulus περὶ ἑτέρου ἐχίου ἢ ὠκιμοειδοῦς, quæ scriptura fuit in codice,quem Hermol.sequutus est.

211.2.5.vterque codex hunc titulum περὶ περιστερεῶνος ὑπτίου, habet,vt Hermol.legit.

213.1.5. alter πηχῖτις, sed interpretes vulgatã lectionem approbant.

Fol.eod.pag.2.17.alter δακτυλίῳ.

Fol.214.2.5.vterq; ἐν θυίᾳ παλαιᾷ, quæ scriptura ab interpretibus recepta est.

216.2.2. καὶ μακρότερον addendum est ex vtroque antiquo, quod approbatum est ab interpretibus.

Fol. & pag. eadem 9. vterque sic legit δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν,συπτικὴν,sed sequendã vulgatam scripturam arbitror ex Galeno.

Fol.& pag.ead.9.alter ἀνάσματα.

218.1.21.vterq; ῥάγας,quæ est vera scriptura huius loci.

220. 1. vers. vltim.vterque οἱ δὲ θηρεφόνον,quæ syncerior est lectio.

Fol.eod.pag.2.17.legendũ ἑσπέροις,ex altero,vt superius annotauimus.

221.2.10. alter κυνόμορφον,sed vulgata scriptura rectior,

222. 2.15. alter ὑπόκιῤῥον,sed prior lectio melior.

224.1.5. inducendus est asteriscus.

226.2.6. in veteribus hoc loco caput est περὶ τύφης.

228.1.20. Totus hic locus non est in veteri,sed hæc omnia agnoscuntur ab interpretibus.

230.1.20. alter ὑπόκοιλος pro ὑπόκιῤῥος, sed scriptura vulgata melior est.

Fol.& pag.ead.24.alter διεῤῥινημένας,id est limatas,rectius.

230.1.14.alter συάγρος.

Fol.& pag.ead.15.vterq; πλατύπερα, quę scriptura vera est.

232.1.24.addendum est hic ex veterib. καὶ κλώνια, quod interpretes expresserunt.

233. 1.15. alter τετιμημένα quam scripturam Hermol. sequutus est.

Fol.& pag.ead.19.Totus hic locus sic legitur in vtroq; φασὶ δὲ καὶ ταύτην εὔχρηστον φίλτρῳ περιαπτομένην καὶ φύματα διαφορεῖν, quæ scriptura probata est ab interpretibus.

236.1.29.vterque codex vetus hunc locum sic descriptum habet Μυρρίνη ἀγρία ἢ ὀξυμυρρίνη, ἧς ἀπάραγος νεοθαλὴς ἐσθίεται διουρητικὸς ὤν, καρπὸν ἔχει περιφερῆ ἐρυθρὸν ἐν τῷ πεπαίνεσθαι, τὸ ἐντὸς ἔχοντα ὀστῶδες, κλώνια λυγώδη, & cæter. vt sunt descripta in vulgatis libris, quorum verborum sensus est. Myrtus agrestis vel oxymyrrhine, id est acuta myrtus, cuius asparagi teneri comeduntur, propterea quod vrinam ducũt, fructum habet rotundum, rubrum, quum maturescit, atque intus nucleum ossis duritię propinquum, &c.

237.2.17.alter ἄθραυστος, sed vulgatã lectionem meliorẽ esse ex Serapione & interpretib⁹ facile quiuis intelligere potest.

Fol.& pag.ead.23.alter ἀντικύρειος, id est ex anticyra.

Fol.& pag.ead.24.alter χοινώδης, quam scripturam Serapio sequtuus est.

Fo.238.1.16.legendum est ex veteribus lib. & interpretibus σὺν τῷ πολτῷ ῥοφήματι.

239.2.22.hic asteriscus frustra adscriptus est.

240.1.26.addendum ex veteribus νῆστει παρ' ἡμέρας γ'.

241.1.14.alter δόσις.

242.1.14.legendum καυλός.

242.2.10. hic locus sic legitur in altero φλυκταινοῦται τε γυναικὰ μέρη τοῦ γυναικοῦ σώματος, quomodo Hermol. legisse videtur.

243.2.11. hic est caput περὶ βόλβου in antiq. quod alio in loco in hoc libro inuenies.

244.1.5. hic locus sic legitur in altero τὸ δὲ ἐξ αὐτῆς ἐκθλιβὲν ἐμπίεσμα, sed idem sensus est.

247.2.verſ.vlt.locus ita legitur in altero ῥίζαν λευκὴν παχεῖαν ὅσῳ μεσὴν, ἣν καλοῦσι τυρπέτ.quam ſcripturam etſi Hermol. agnoſcit, additam tamẽ ſuſpicor à quodam, qui in libris Arabum verſatus ſit,qui(vt Actuarius ſcribit)πιτυοῦσαν turpetum appellant.

248.2.23.alter κοτύλης,quam ſcripturam Hermol.retinet.

249.2.3.alter ἐμφαίνοντάς τι δασύτητας.

Fol.& pag.ead.8.alter βραχίων,vt legit Hermol.

250.1.10.alter ἁλὸς,ſed vulgata lectio melior.

251.2.3.alter τερεβίνθῳ,ſed idem eſt ſenſus.

253.1.26.vocem illã reſtituimus ex veteri exemplari, quum prius legeretur πλατύκαρφος.

EX V. LIBRO.

261.1.12.veteres lib. hæc verba habent adſcripta fini huius capitis δυνάμει δὲ συπτικὸν ἁρμόζον τοῖς βραδέως πέπτουσι λελυμένοις σομάχοις, καὶ ταῖς κισσώσαις γυναιξὶ, καὶ εἰλεώδεσι, δοκεῖ δὲ βοηθεῖν καὶ ταῖς λοιμικαῖς καταστάσεσι ῥοφούμενον, quam lectionem Hermol.retinuit.

265.1.17.alter νομίζειν,ſed vulgata lectio verior.

274.2.5.hic locus ita legitur in veterib⁹ codicib.μνᾶν ἀψινθίου εἰς τὸ κεράμιον καθιᾶσι,καὶ τῷ μετρητῇ τοῦ γλεύκους ἐμβρέχουσι, quæ ſcriptura ab Hermol.expreſſa eſt.

276.1.13.alter δικτάμνου < ά εἰς γλεύκους & cæt.cui Hermol. conſentit.

277.1.24.hec ita leguntur in veterib. lib.ἀνήσου < γ, ταῦτα ἐνδήσας,vt Hermol.legit.

278.2.7.alter δεῖ γὰρ ἑκάστου οὐγγίας ή.& cæt.quam ſcripturam interpretes ſequuntur.

279.2.20. hunc locum ita repoſuimus ex veteribus libris, & interpretibus.

28 .1.15.hæc ἔτι δὲ κυροπάτῃ verba nõ ſunt in veteri altero, ſed vulgata lectio rectior.

284.1.7.hæc verba ἔτι δὲ καὶ τῶν τραχέως ἐχχρώντων huic loco adſcribẽda

adſcribenda ſunt, ex veteri libro & interpretibus.

Fol.eod.pag.2.14.hæc verba χρῆσις δὲ πάντων τῶν εἰρημένων πεποίηται, εἰς τὰ ἀντιπόδια, addenda ſunt ex veteribus libris.

286.2.24.alter σέμφυλα πρόσφατα ſine negatione, cum quo facit Hermol.interpretatio.

288.2.26.hunc locũ reſtituimus ex veterib lib.& interpret.

292.2.26.alter καταγγίσας, vt legit Hermol.

293.1.18.alter τοῦ κεραμείου.

Fol.eod.& pag.2.5. hic locus ſic legitur in veteribus τινὲς δὲ κατὰ μέσον τοῦ ἀγγείου κρεμῶσι ξύλον, καὶ ἐπὶ τὸ καλούμενον ῥίζον ἐπιτιθέασιν ὡς μὴ ψαύειν τοῦ ὄξους.]

294.2.28.alter ἐκβλάστημα.

295.1.15.verba hæc σὺν κηρωτῇ non ſunt in altero, quæ etiã Hermol.non agnoſcit.

Fol.& pag.ead.19.alter μυίῳ quã ſcripturã Hermol.retinet.

296.1.7.quæ ſequuntur addenda ſunt ex veteribus libris & interpretibus. ῥίνημα δὲ χρυσοῦ πινόμενον ὑδραργύρου θαυμαστὸν βοήθημα.

297.1.4.alter ἀχρύσατον quam ſcripturam Hermol. non ſine iudicio retinuit.

Fol.& pag.ead.10. alter συνεχόμενα quod verbum huic accommodatius eſt.

Fol.& pag.ead.15.alter πυκνόν.

Fol.eod.pag.2.2.alter ῥυπτικὴν, vt Ruellius expreſsit, ſed vulgatam ſcripturam rectam eſſe, ex Galeno intelligitur.

Fol.& pagina ead.5.alter σηπόντων, ſed vulgata ſcriptura bona eſt.

299.2.21. hic locus ſic legitur in veteri τὸ δὲ ἄλλο βαλανοειδὲς καὶ ἀχροειδὲς, καὶ σανδαραχίζον τῇ χρόᾳ, καὶ βωλοειδὲς, vt interpretes expreſſerunt.

Fol.& pag.ead.21.hæc verba ſic leguntur in vtroq; ὄστρακον καινὸν ἀφρειστάμενας, quæ ſcriptura purior eſt.

301.1.25.veteres lib. καὶ σμύρνη, quod Hermol.expreſsit.

303.2.17.alter ἐνωδέστερον, vt legit Hermol.

304.1.2.alter λεπτισμὸν, quã ſcripturam Hermol.retinet,

307.1.

307.1.2.locus ita legitur ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν.

313.1.21.alter ὅπλα, sed verior lectio est σύπλα.

316.1.26. alter λαβεῖν, sed leue est discrimen.

320.1.10. in altero codice deest καὶ σέσελι, quam scripturam etiam Hermol, non agnoscit.

321.2.vers.vlt. vterque hunc locum sic scriptum habet ὃν ἔνιοι μύλον καλοῦσι, vt Hermol.legit.

324.1.13.locus hic sic legitur in veterib. χρησόμεθα πεπτοπισμῷ ὀριγάνῳ, ἢ πηγάνῳ, ἢ πρασίῳ μετ' οἴνου ἢ ἀψινθίῳ, ἢ ζυζώμῳ, ἢ ἀβροτόνῳ, ἢ χαμαιλαίᾳ ἢ χαμαιπίτυ, vt Hermol.legit.

Fol.eod. pag.2.11.alter λαλοῦσι, quam scripturam Hermol, retinet.

326.1.12.hæc verba ita leguntur in antiq.lib. διδόντες μεταξὺ διάστημα ἐν οἷς δίδομεν πιεῖν γάλα βόειον, sed idem sensus est.

Fol.eod.pag.2.25. locus hic ita legendus ex veteribus libris & interpretibus εἴδε μὴ αἰγείῳ ἢ βοείῳ.

329.1.6.verba hæc ita restituenda ex antiquis codicibus & interpretib. ἢ φοινικῶν τὰ ὀστᾶ σὺν κριθῶν ἑψήματι.

Fol.& pag.ead. 16. in altero addita est hæc vox ληφθέντες, sed hoc leue.

330.2.6. locũ hunc ita ex veteribus codicibus restituimus, cùm multa vulgatæ scripturæ deessent.

Fol.& pag.ead.10.locus hic ita legẽdus est ex vtroque antiquo codice, & interpretibus ὁρμίνου σπέρμα σμύρνης < ἡ. ἀψίνθιον, ὕσσωπον, σελινου σπέρμα.

331.1.25.locus hic ita legitur in veteribus libris καὶ πίονες ὠφελούμενοι, τεκμήριον δ' ἐστὶν & cæt.

335.1.24. alter εὔχρηστον, quam scripturam rectè Hermol. & interpretes retinuerunt.

336.2.7.alter διάστασιν, sed res ipsa ostẽdit legendum esse διάτασιν τοῦ πεπληγότος, vt rectiss.Ruellius legit.

340.2.24. alter παραπλησιωτέρα habet pro πλείων, quæ scriptura multò rectior est.

343.2.24.alter sic hunc locum habet αὐτὸς δὲ ὁ τόπος πέλιος γίνεται, καὶ μέλας τὰ κύκλῳ.

349.2.

349.2.27.sic hunc locum ex antiquis restituimus.

350.1.7. in codicib⁹ antiquis hîc est caput περὶ δράκοντος καὶ σκορπίου τῶν ἐκ θαλάσσης, cuius hoc initium est, γίνονται δὲ ἰώδεις πληγαὶ καὶ ὑπὸ δράκοντος καὶ σκορπίου τῶν ἐκ θαλάσσης, καὶ περιωδυνίας χαλεπὰς φέρουσι, σπανίως δὲ ποτὲ νομάς, ἁρμόζει δὲ πρὸς τὰς πληγάς. & cæter. quæ verba Hermol. Marcell. & Ruellius expresserunt.

351.1.11. alter ἐχιοδήκτων, quæ scriptura rectior est.

352.1.22. Hermol. Barbar. exemplar sequutus est, in quo hæc scriptura videtur fuisse καὶ ἕρπυλλος σὺν ἀσφοδέλῳ, ποτιζόμεναι δὲ παραχρῆμα κενταυρείου τῆς ῥίζης < β'. σὺν οἴνου κυάθοις γ', ἢ ἀριστολοχίας ῥίζα, ὡσαύτως, & cæt. cuius vestigia adhuc in veteribus libris extant,

CASTIGATIONVM IN DIOSCORIDEM

FINIS.

QVÆ SEQVVNTVR, AB IPSO RVEL-lio ex veteri aliquo codice, quo ille vsus erat, addita fuerunt prioribus codicibus, quæ cùm Græca eis respondentia non haberemus, in hunc locum reiecimus.

Fol. 32. pag. 2. post caput malabathrinum, caput hoc insertum fuit.

Iasminum.

Apud Persas fit quod Iasminum cognominatur, ex albis floribus violæ: quorum sextâs, in Italicum sextarium sesamini olei demittitur, violis, vt in lilino diximus, vicissim permutatis, Apud Persas inter epulandum vsurpatur odoris causa. Nam toti corpori conuenit præsertim cùm in balneas descẽsum est. Sed his opitulatur corporibus, quæ calfactionem, laxationémque desiderant: grauius enim spirat, quàm vt libenter à plerisque recipiatur.

Folio 43. pag. 2. in fine capitis Iuniperi hæc adiecta inueniebantur, folia acrimoniam habent: ideo tam ipsa, quàm eorum succus ex vino, contra viperarum morsus illini aut bibi prodest. Corticis cinis cum aqua illitus lepras eximit, Ramenta ligni deuorata interficiunt.

Fol. 96. pag. ead. in calce capitis de vrina lyncis, hæc addita legimus. Asininæ vrinæ potu renum vitia sanari traduntur.

Fol. 220. pag. ead. versu 18, post ista verba, capite cõstat, subsequebãtur hæc: dulce, in purpureũ vergens, paruum: reliqua verò magna & candida, ex plurib⁹ coagmentantur nucleis.

Fol. & pag. eadem, vers. 28. post illa, aciem oculorum esu hebetat, hæc inserta erant. Eosdem effectus præbet anguinum, quod & elaphoscorodon dicitur: latas ventris tineas in cibo sumptum abigit, vrinas detrahit: cõtra viperarum ictus, & priuatim hæmorrhoi, prodest, ita vt nõ aliud magis, si cum vino iugiter assumatur, aut tritum in eodem ebibatur: contra rabiosorum morsus & illitu, & cibo valet. Magnæ & allio utilitates

Fol. 198.

Fol.198.pag. 2. verſ. 12. & alterum clematitis genus addebatur: verba autem ſunt hæc. Eſt & altera clematis, quæ viticuloſum emittit ramulum, rubeſcentem, lentum: folium guſtu admodum acre, ac exulcerans: repit per arbores, vt ſmilax. Semen tritum, pituitam bilémque detrahit, in aqua aut hydromelite potum. Folia eius illita lepras purgant. Cum lepidio conditur ad cibos.

Fol.232. pag. 2.verſ. 23. poſt capitis verbum primum Bugloſſum, hæc erãt, naſcitur in campeſtribus, & ſabuloſis. Iulio menſe colligitur. Aiunt eam quæ treis thyrſos emittit, cũ ſemine & radice tritam, potámque, contra tertianos horrores prodeſſe: quæ quatuor, ad quartanos: ea in vino decoquitur. herbam abſceſsibus vtilem eſſe volunt

Fol. 351.pag.ead.in fine verſus 22.hæc ſubiiciebantur, inter quæ talia maximè laudantur. Gallinacea cerebella cum vino pota, ſemen ſatiuæ braſsicæ tritũ & acetabuli menſura cum vino potum. Quinetiam bonum eſt digitum in liquidam picem intingere, deinde vinnm quo digitus fuerit elutus, bibere. Hæc ſunt quæ contra viperæ ictus auxiliantur.

FINIS.

EXCVDEBAT BENEDICTVS PREVOST IN VICO FREMENTELLO, SVB SIGNO STELLÆ AVREÆ, MENSE AVGVSTO, 1549.